5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași, Str. Sf. Ermil 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX Nr. 604 Vineri 1 Iunie 1912

## Din discursul Regelui

Pentru noi, cari eram deprinși cu rezerva cea mare, ce-și impusese Coroana fața cu activitatea predecesorului său la domnie, prințul Alex. Cuza, rezerva o luam ca un fel de neatenție, ca un fel de ignorare de cele făptuite de cel din urmă domn, romîn întru propășirea țării sale și a noastră a tuturor.

La această părere obștească contribuiră mult și atitudinea unora din sfetnicii Măriei Sale, în special d. D. A. Sturza, care a păstrat și azi după 47 ani aceiași ură politică memoriei fostului său stăpîn și domn, pentru fapte care de sigur dreptatea era de partea stăpînului nu a umilului seu serv, ministru și secretar. Și cum bătrînul om politic a dăinuit în primele rînduri politice ca ministru de rezort și apoi ca șef de partid și prim ministru în 3 ministere liberale, atotputernicia sa a coincidat cu inițiativa luată de un boer *de rasă* pentru înveșnicirea în bronzul etern a lui Cuza Vodă—în 1903—ordin s'a dat verbal *și chiar și în scris* tuturor prefecților, aceștia suprefecților și aceștia primarilor, ca să se împedice subscrierea. Singur eu prin mine știu cu cîtă greutate am plasat în județul Fălciu cele 50 de liste încredințate la prieteni, și cu cîtă casnă țaranul a dat al său *gologan* ca să se grăbească proslăvirea domnului reformator și iubitor al țărănimei.

Totul se da în spetele Regelui; *e ordin de sus*, dar acel de sus, cei mici îl credeau că vine de la Palat.

Și mulți, foarte mulți au crezut, căci rezerva Regelui se lua drept ignorare, drept nesocotire și așa s'au îmbrobodit lucrurile.

Dar adevărul era altul.

Astăzi lumina s'a făcut deplină. Nimeni azi ca Majestatea Sa Regele n'a caracterizat mai bine domnia lui Cuza Vodă.

Și țara cu drept cuvînt aștepta cuvîntul Regelui, întâiu ca să se împrăștie o legendă periculoasă dinastiei, al doilea ca să se cetiască în gura Regelui cuvîntul și apreciarea Istoriei în aceste fapte istorice.

Pe cînd la Academie bătrînul d. D. A. Sturza s'a oprit la 1866 Februar 11, proslăvind tradarea și ignorînd în incinta savantei adunări numele și faptele marelui Voevod, aici la Iași, Regele României, cu capul descoperit a salutat în ochii țării figura lui Cuza Vodă și i-a proslăvit faptele.

Și Regele a afirmat:

1). Domnitorul Cuza a dus la deplină înfăptuire Unirea **prin încordata sa stăruință.**

2). Pentru alte fapte **mai generale** se îndreptățește cinstea ce i se face astăzi.

3). **Dezrobirea țăranilor, secularizarea averilor mănăstirești și îndrumarea țărei spre neatîrnare** arată voința hotărîtă a lui Vodă Cuza, acțiunea sa personală ca domn.

4). Că **în sfîrșit** pentru toate aceste fapte personale domnia lui Cuza Vodă își găsește dreapta și frumoasa sa răsplată.

Regele recunoaște că în domnia sa Cuza Vodă a avut o acțiune *mai personală*, nu strict constituțională. Pentru contemporanii săi, pentru oamenii politici cu cari a lucrat Vodă Cuza, pentru partidele în formațiune atunci, această atitudine *personală* și *voită* a Domnului a stărnit monstruasa coaliție, din care făcea parte și d. D. A. Sturza și toți conspiratorii lui 11 Februar.

Pasiunea politică a celor de jos n'a întunecat însă judecata Regelui de a nu da dreptatea toată Domnitorului Cuza, care a văzut mai bine de cît politicianii timpului nevoile și pulsul țării și a dat dreptate țării prin o încordată activitate a sa ca Domn și prin legile ce le-a făurit, aprobîndu-le cu *plebiscitul*; nu cu votul unor camere interesate.

E mult cînd vine astăzi Regele României, *El*, care e un Rege prea constituțional, *El* care n'a încălcat cu nimic dreptul claselor diriguitoare, *El* care a hrănit viața partidelor, *El* care a fost robul acestor partide zise istorice, *El* însă care singur a înfăptuit neatîrnarea hotărînd și dictînd participarea la războiu; e mult zic, ca Regele Carol să vină și să afirme sus și tare că fără aceste fapte personale ale lui Vodă-Cuza, țara și neamul ar fi rămas în urmă de tot.

Dar apreciarea Regelui e o frumoasă și înălțătoare lecție pentru moment. Și azi țara mai are nevoe de făcut *un salt* spre totala ei înălțare. Și azi partidele se războesc și nu pot face totul pentru țara; iar oamenii noi că și partidele noui n'au autoritatea cerută. Și azi țara ar binecuvînta pe Regele, care i-ar grăbi rezolvarea dorințelor sale.

Țara cere o neatîrnare economică și o înălțare morală. Pare că tot ce viază azi în organismul nostru e putred, căci spiritul îngust al vieții de partid și cerințele politice ale organismului de partid fac să se mențină putregaiul social, ba să crească.

Și azi țara trece peste hatărul îngust al partidelor și face vinovată Coroana că *Ea* în excesul ei de constituționalism lasă să meargă lucrurile cum merg, și nu pune de loc *El* dreptul *Său* întru înaintarea morală a țării.

Și Regele e monarh bătrîn și înțelept. Isi are azi toată autoritatea stabilită Țara dorește să vază pe bătrînul și înțeleptul ei Rege lucrînd ceva *mai personal* pentru mersul ei înainte.

Ori cît s'ar căzni partidele să facă binele țării, ele fac cu tergiverseli, cu concesiuni, cu reveniri, cu patemi. Prea se lasă în largul lor partidele să-și facă de cap în dauna țării.

Și țara nu e numai cea înregimentată în partide. Noi cei înregimentați suntem 10 la sută, restul—țara — e 90 la sută, și ea face curentul.

Patima zilei, apreciarea de o zi, clipa reacțiunei politice sunt prea mici și neînsemnate motive, ca să se oprească Regele, bătrînul și înțeleptul nostru Rege, să nu facă tot binele pentru țara, pentru cei mulți și slabi—dar tari prin mulțimea lor,—așa cum nevoile de azi o cer.

Romînii de supt alte state au ajuns să se împărtășască de mai multă dreptate între ai lor și pentru ai lor, de cît în însuși România Regat, pentru că prea încet se face binele prin partide, pentru că e prea supțire clasa diriguitoare și prea în dușmănie cu clasele de jos.

Oare astăzi a încetat inițiativa Coroanei.

**Gh. Ghibănescu**

## D. Grecianu profet

D. D. Grecianu e deputat și vice-președinte al Camerei. Cu toate acestea nimeni nu i-a auzit încă Cuvintele în Parlament.

La București domnui Grecianu are prudența să tacă. In Iași însă taciturnul vice președinte al Camerei, din tăcut ca o lebădă devine guraliv ca o rață.

La Iași domnul Grecianu vorbește ba încă se zice că domnul Stroja îl ascultă.

Dacă Mîntuitorul l'ar fi cunoscut pe d. Grecianu n'ar fi zis că „nimeni nu-i profet în cetatea lui".

Domnul Grecianu e profet în cetatea d-sale, și numai acolo.

In această Calitate d-sa a întrevăzut ce i se poate întîmpla în cazul unei concentrări.

Legile sociale, legile politice sunt ca și legile spartane—necruțătoare pentru cei slabi și bicisnici. Atîta timp cît d. Grecianu trăia în țara orbilor, se simția împărat.

Acum cînd d-sa a simțit clima înăsprindu-se, respirația i-a devenit grea. Simte că se sufocă.

De aceia a profitat de prezența d-lui C. C. Arion la Iași, ca să răsufle în voie, să răsufle pentru ultima oară mai bine.

Domnul Grecianu a pus condiții pentru concentrare—*rizum teneatis*... Domnul Grecianu a dat sfaturi d-lui Arion și a cerut să nu se facă sacrificii de persoane.

Un om sigur de persoana sa, nu formulează asemenea cereri și nu exprimă astfel de temeri.

Dar domnul Grecianu știe cît îi plătește pielea și-și cunoaște bine capacitatea....

Apoi d-sa ne judecă după d-sa. D. Grecianu crede că în caz de concentrare patimele vechi vor lua locul rațiunei.

Se înșală—unde e tărie e și liniște sufletească și judecată bărbătească.

## Murdăria I. Bogdan

*Avem Bogdanii pe cari îi merităm, în locuri pe cari nu le merită.*

*Bogdanul ieșan, trișorul alegerilor universitare, și a găsit perechea în Bogdanul Capitalei, poltronul politic și insultătorul colegilor săi, care, pentru a ajunge la demnitatea de rector n'a crutat nici o murdărie, nu s'a dat în lături de la nici un act de lașitate.*

*Dar, după cum am prevăzut, lucrurile se complică.*

*După demisia d-lui C. Dissescu, a urmat cea a d-lui prof. Thoma Ionescu, deeanul facultății de medicină.*

*Cetitorii noștri au putut lua cunoștință de conținutul acelei demisiuni. Fiecare frază, fiecare cuvînt din ea, e o palmă pe obrajii nerușinatului pro-rector.*

*Pe de altă parte, consiliul profesoral al facultății juridice din Capitală, întrunindu se pentru a lua cunoștință de demisia d-lui C. Dissescu, s'a ocupat și de scrisoarea d-lui Bogdan. Toți profesorii, în frunte cu Toma Stelian, au fost de părere că pro-rectorul trebue tras la răspundere pentru insultele grosolane aduse profesorilor profesioniști, rămînînd ca pe urmă să se discute situația morală pe care d. I. Bogdan și-a creat-o la Universitate.*

*Avem, așa dar, o chestie Bogdan, mai bine o murdărie Bogdan. D. C. C. Arion are datoria să curețe repede locul. Felul de desinfecție d. Arion l'a stabilit. D-sa a procedat aproape cu cruzime în cazul înfinit mai ușor al profesorului dr. Chiricescu. In chestia Bogdan, d. Arion are datoria să purceadă cu mai multă energie.*

*Bogdanul bucureștean este chitesența cangrenei universitare,—un chirurg, prof. dr. T. Ionescu, a intervenit, credem însă că nu-i de-ajuns. D. C. C. Arion va trebui să-l asiste la operație.*

## SANCȚIUNEA

**— Un Bogdan înfierat, celalalt lăsat nepedepsit —**

Domnul C. C. Arion, care face politică de rînd, a confirmat rector al Universității de București pe fraudatorul ordinar, care are două fețe, ca și ministrul.

Infamia lui I. Bogdan nu va rămînea însă, fără de sancțiune. Vedem pe profesorii Universității din Capitală înfierînd mereu actul fraudatorului și insultătorului; decani se demit din demnitățile lor, profesori refuză să vie la ședințele ce le prezidează fraudatorul.

Așa este natural să fie. Este foarte natural ca profesorii să apere demnitatea focarului de cultură, ca să protesteze, prin ori ce mijloace cinstite, contra introducerei politice de rînd în focarul Universității.

Dar la noi în Iași? Pacatele lui I. Bogdan, grave cum sunt, apar ca miniaturi față de șirul nesfîrșit de fraude, de zărăfii, de conruperi, comise toate de Gh. Bogdan.

Un ignorant hidos, care s'a furișat in Universitate pe vremurile de apoi, și care, bolnav de mania parvenirei, voind numai să înscrie pe cartea sa de vizită titlul de rector, apoi titlul electiv de senator al Universității, a întrebuințat spre a parveni, mijloace de acele de cari se ocupă condica penală.

Bogdan de la București, după ce s'a asigurat de concursul d-lui Arion, s'a dus și în str. Lascar Catargiu din București să se jure că este liberal.

Bogdan de la Iași făcuse toate temenelele d-lui Haret, fiind fruntaș al grupărei junimiste din Iași. Apoi, escrocînd voturi la alegerea de rector, se angajase să nu mai candideze la senatorie—ceea ce n'a făcut; ca un agent electoral ordinar a cumpărat voturi, ca un fraudator ordinar, a îndoliat Universitatea furișînd suveica în sanctuarul ei.

Sancțiunea? Fraudatorul și sperjurul a jubilat d'asupra serbărilor universitare, s'a înscenat președinte clandestin al serbărilor Cuza-Vodă, și-a umplut umflătura cu decorații—a ajuns prințul științei în bietul Iași cultural.

Sancțiunea n'a venit. Dar va veni. In ziua în care d. Arion, protectorul rectorilor fraudatori, va părăsi ministerul din str. Diaconeselor, unde a avut o singură parte pozitivă, acea de a nu numi, în colaborare cu d. Meissner, profesori de culoare politică democrată—în comisiile pentru examinarea elevilor preparați în particular—în acea zi va fi lovit, cu ferul roșu, pentru faptele sale nedemne, fraudatorul de la Iași—căci cel din București își va primi răsplata înainte.

OAMENI ȘI LUCRURI

## In plină legendă

Un prieten al ziarului ne observă în una din zilele aceste, că nu s'ar fi cuvenit să vorbim tocmai într'unul—și în cel dintâiu—din numerile festive ale gazetei despre documentele privitoare la „camarila" ce a domnit la Curtea lui Cuza Vodă către sfîrșitul domniei. Observația poate fi dreaptă. De aceea vom evoca de abia acum, pe la sfîrșitul săptămînei cuziste, unele epizode... romantice din viața ilustrului Domnitor. Aci nu mai e vorba de camarilă.

...Cine nu-și amintește senzația care a domnit în Iași acum vre'o cinci ani, cînd, pe neașteptate, se descoperi—cu prilejul unor reparațiuni întreprinse pentru întărirea unui zid al bisericei Sf. Spiridon — sicriul ce adăpostea pe frumoasa Maria Obrenovitsch? Corpul foastei principese a Serbiei—și foastă favorita a Domnitorului romîn—era intact.

Intreaga frumusețe fusese păstrată în frăgezimea ei, grație vechei operațiuni de îmbălsămare perfect reușită și odată cu taina acelei îmbălsămări s'a dus în mormînt și taina unei legături amoroase de o rară statornicie, cum și taina unei frumuseți ce părea nemuritoare, în potriva vremei și în ciuda tuturor dușmăniilor.

Un pelerinagiu nesfîrșit de curioși umplea zilnic, vasta curte a Spiridoniei, ca să admire frumoasa figură din cosciugul scump, bogăția hainelor și a sculelor cu care fusese înmormîntată Maria Obrenovici. Comentariile erau variate la nesfîrșit; legende de tot felul circulau în norod; amintiri mai adevărate, ori mai imaginare, înfloriau în preajma sicriului și a eroinei moarte.

Dar epizodul cel mai duios este acel petrecut în preziua transportării cadavrului în noul mormînt,—în cel de apururi. Iată cum relatează întîmplarea o pană talentată:

„..La un moment dat se produse un murmur și o mișcare printre toată lumea, adunată să apuce să privească minunea. O trăsură se oprise la poartă și un tînăr sărind din ea, își descoperi capul blond, pășind smerit printre lumea, care-i deschidea calea în fața lui, îndesîndu-se iarăși în urma lui.

— Era fiul ei, ce sosise din Paris, pentru a-și vedea muma cum se afla atunci cînd l'a născut.

— Se întăptuia sublimul. O tăcere pioasă domnea peste toți căutînd să-l poată vedea ajuns în fața mamei lui.

In jur se stringea familia Doamnei născută Catargiu, pe cînd tînărul, rămas ca o stană, își privea mama ce născîndu-l îi dădu întreaga i viață. Ea își redobîndea acuma dreptul de mamă în nemărginirea părere, de rău a copilului ei care o privea și o iubea și o va iubi cît viața lui însuși.

Era unul din orfanii în sufletul căruia era stinsă nădejdea de a-și vedea vre'odată mama.

Toți ochii erau ațintiți pe el singur cu pleoapele plecate privindu-și muma cu nesaț«.

Plutim în plină legendă. Anume: Maria Obrenovici ar fi murit la o naștere.

Despre dînsa iarăși o altă versiune arată, că s'ar fi aflat în palatul domnesc în noaptea detronării — 11 Februarie 1866.

In sfîrșit despre cei doi copii ai ei, născuți din legătura de inimă cu Vodă Cuza, o frumoasă legendă arată cum într'o zi cînd Domnitorul se plimba cu Domnița Elena în parcul de la Ruginoasa văzură legănîndu-se pe apă un paneraș în care se găseau doi copii. Insăși Maria Obrenovici, dintre sălciile de pe malul lacului, ar fi împins leagănul plutitor. Domnița salvă copiii și curînd i-adoptă.

..Intre istorie și legendă, totul însă rămîne frumos în jurul marei frumuseți ce a fost Maria Obrenovici. De aceea nici moartea nu s'a încumetat să se atingă de frumusețea ei strălucită...

**Rodion**

## Poezia la moartea lui Cuza

*Acum patru decenii.—Moartea Voevodului.—Inspirații funebre.—Poeții vremei. —De la D Gusti la d. N. Gane. —Primari poeți.—Epoca lui Alexandri.*

..Ce legături a avut epizodul morții în exil a Voevodului cu inspirația literară a vremei? Aceasta vom încerca să arătăm prin oare cari citații din publicațiile contemporane.

Primarul Iașilor de pe atunci era poetul N. Gane. Un fost și viitor primar iașan, Dim. Gusti, era de asemenea un favorit al muzelor în acel timp. Lui se datorește o poezie tragică, intitulată „Lamentu" din care vom cita un număr strofe:

Jos manta de porfiră o scumpă Romînie!
Și 'n haina cea de doliu te 'mbracă lamentînd
Ascultă: Cuza Vodă, columna de tărie
Ș'al națiunei simbol s'a stărămat picînd

...O tu, Principe Mare! cei sorț de părtăș'e
In vatra strămoșească, da, Tu, l'ai aruncat,
Și-acuma stînd pe brazdă în munte și cîmpie
Săteanu-i moșnean liber, căci l'ai emancipat

Poetul versifică, rînd pe rînd, aproape toate reformele sociale ale Domnitorului, și redevine liric la sfîrșitul bucății:

Azi firul cel electric și tremură și plînge
De la Pădurea Neagră colo până'n Carpați
Danubiul tot geme și 'n vale se resfrînge
Cuvîntul: Cuza Vodă *muri!* Ingenunchiați

Și-a Romîniei poartă tot astă-zi se deschide
Spre a primi cadavrul acest desnodămînt
Al omului cu viață. Ear țeara ce-ți închide
Secriul, pentru tine-i un glorios mormînt.

O patrie în doliu! Dă muzei sîngerînde
Al tău izvor de lacrimi, dă i lungul tău suspin
Să poată boci astă-zi, căci de dureri arzînde
S'a stins a ei cîntare în stărămatu-i sin.

Jos în genunchi, o țară! Cînd preotul îi zice
„Eterna pomenire" și flori de siminoc
Peste secriul rece cu lacrimi, rugi, să pice,
Căci este Cuza Vodă dormind în acel loc.

Iar frunțea lui cea 'naltă, superba lui privire
Și sufletul cel tare, ist bronz ce fu vărsat
In focul reînvierei spre-a nației mărire,
Intre mormînt și țeară: speranța ne-a lăsat.

Antologiile au înregistrat și au păstrat, pe urma răposatului D. Gusti, un număr de poezii originale și traduceri, cari însă nu l'au consacrat poet în adevăratul înțeles al cuvîntului. De pe atunci începuse a se ivi — era în 1873 — talente poetice însemnate. Eminescu scria modulînd formele făurite și precizate de Alexandri. Printre tineri era și Alexandru Macedonschi, de pe atunci încă talent remarcabil. La rîndul său a fost inspirat de dispariția neașteptată a Domnitorului și a scris un „Dialogu între unu călătoru și unu pămînteanu asupra morței lui Cuza".

CĂLĂTORUL

Ce veste dureroasă acuma se lățește?...
De ce prin urbi și sate poporul tînguește?
De ce romînul oare cu negru-i învestit?
Ori piere biata țeară? Ori vin horde străine?

PĂMÂNTEANUL

Nu, țeara mai trăește!

**KALODONT**

**PASTĂ DE DINȚI**

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, Bucarest.

CĂLĂTORUL

Atuncea pentru cine
Se varsă aceste lacrimi?

PĂMÂNTEANUL

E Cuza ce-a murit!

CĂLĂTORUL

Dar cine-i acel Cuza? Ce bine făcu țerei?
De-l plîngeți toți Romînii în culmea desperărei?

PĂMÂNTEANUL

Mă 'ntrebi cine fu Cuza? A fost un Domnitor
Ce țării fu părinte și bine făcător!

CĂLĂTORUL

Fu bătrîn?

PĂMÂNTEANUL

Incă june... dar în pămînt străin.
Indată albesc perii și zilele declin!

CĂLĂTORUL

Ce zici? Muri departe de țeara lui iubită?

PĂMÂNTEANUL

Să moară în exiliu a fost a lui ursită!...
Vr'o cinci sau șease oameni ai Domnului amici
Trădară p'ăst om mare, ei, oamenii cei mici!
Veniră într'o noapte, intrară în palat,
Și Cuza fără veste de ei fu răsturnat!

. . . . . .

„Trăiască Vodă-Cuza!" Poporul jos striga
Iar ei spunea lui Cuza că vin de partea sa,
Că nu mai vrea poporul să aibă Domnitor,
Și nu spuneau mai bine că dînșii nu-l mai vor!

. . . . . .

In fine acel eare țărei fuse tată,
Acel prin care țara fu iară înălțată,
Acela care dete pămînturi la țaran,
Cuza..... trădătorii îi ziseră: „Tiran!"

O sumedenie de strofe anonime se găsesc îngrămădite prin publicațiile timpului, Sunt aproape patru decenii de atunci și ar fi greu de zis—după formă, ori după conținut—căruia anume dintre poeții de atunci aparțin versurile în chestiune. Mai pretutindeni sunt aluziuni la actul de la 11 Februarie; în toate Domnitorul este idealizat, preamărit:

N'auziți cum vine, vine
Din apus un muget mare,
Peste munți, peste coline,
Peste rîuri și hotare?

Ne vedeți din acea parte
Intunericul cum crește?
Nu simțiți un frig de moarte
Cum se'ntinde, se lățește?

Vînt nu bate... ziua este...
Nu se mișcă de loc frunza...
Vai! ce-o fi? Ce tristă veste?
—A murit sublimul „Cuza"!

Acel muget care vine,
Acea negură ce crește,

. . . . . .

Dar unele bucăți ieau caracterul unor.... discursuri sau panegirice funebre.

Solemn este momentul ce-ici ne întrunește,
O, fii ai Romîniei, cu sufletul în dor!
Este solemn, căci moartea fatală ne răpește
Pe cel ce a fost al Țerei părinte, protector.
In ăst sicriu funebru reposă 'n nemișcare,
Acel ce națiunea din morți a ridicat!
Aci e Alexandru Ioan Intăiu cel Mare,
Mîndria Romîniei — de tot poporul adorat.

Să plîngem și a noastră plînsoare 'ndurerată,
Să fie o ofrandă de-al Patriei amor,
Lăsînd ca Viitorul în Cartea cea Sacrată,
Să'nscrie acest Nume măreț, neperitor.

Dintre poeții vremei au mai scris poezii merituoase I. S. Nenițescu și G. Baronzi. Cel dintăi a scris o odă, „nemuritorului Alexandru Ioan Cuza"; celălalt a dedicat strofe bogate în avînturi lirice, într'adevăr inspirate. Dar pentru a găsi pe poetul cel adevărat al tragediei cuziste și al destinelor lui triste trebuie să ajungem la Vasila Alexandri, prietenul domnitorului și unul dintre acei care-i dăduse votul în sala „Elefantului" din Iași.

As

# Normele și promoțiune în Invățămntul secundar

Una din caracteristicile guvernării junimiste, pe lîngă anarhia și ilegalitatea în acțiuni, o mai constitue și complecta nepregătire în toate chestiile de un interes real pentru țară.

Ori din toate ramurile de activitate publică, asupra cărora s'a întins falimentul junimist, nicăeri mai bine ca la instrucțiunea publică, nu s'a făcut dovadă mai desăvîrșită a nepriceperii.

Sînt 25 de ani de cînd profesorii junimiști, grosul armatei de intelectuali ai d-lui Carp, amețesc lumea cu pretinsele lor reforme pe care vitregia împrejurărilor politice îi împedecu de a le realiza.

Iată însă că norocul a făcut ca dascălii junimiști să ne poată da măsura adevăratei lor valori în materie de învățămînt. Cu toate acestea, puși la probă, s'au arătat cu mult mai prejos de așteptările generale.

La timp și cu amănunte, am arătat cum de pe urma activității d-lui C. Arion, ca ministru al instrucțiunei n'a ieșit nimic bun și nimic original, în nici una din ramurile învățămîntului public.

Școala primară, cu atîtea nevoi și cu rolul enorm pe care-l ia zilnic în desvoltarea puterilor națiunei, a rămas așa cum au moștenit-o, fără nici o îmbunătățire în plus și fără nici un cusur în minus; Universitățile, adevărate citadele junimiste și punctul de miră al „arivismului maiorescian", prin reforma d-lui Arion, stau ca și mai înainte larg deschise politicianizmului vulgar și puțin proprii pentru știința adevărată și pură, care are oroare de mediocritate.

Rămîne, de cercetat, dacă cel puțin învățămîntul secundar a cîștigat ceva de pe urma acelei legiuni de profesori junimiști, care orbesc pe d. Arion cu luminele lor, în chestii de învățămînt.

Și în această direcție rezultatele sînt negative. Cu toate aceste, neajunsurile școalei secundare actuale sînt nenumărate și rănile de tămăduit de o gravitate excepțională.

In total privit, învățămîntul secundar de azi nu mai poate merge înainte. Totul e de prefăcut. Trifurcația, durată anilor de studiu, programele analitice, pedagogice de întrebuințat în pertractare, activitatea profesorului în școală, etc., etc., sunt atîtea și atîtea chestiuni esențiale, care așteaptă o mînă abilă, care să aducă îndreptarea dorită. Roadele pe care le dă școala noastră secundară sunt atît de slabe și atît de amețitor în descreștere pe an ce trece în cît realmente nu se poate ști unde avem s'ajungem cu instrucțiunea tinerimei.

Din complexul de chestiuni cari privesc bunul mers al liceelor și gimnaziilor, d-nii junimiști n'au atins de cît chestia promoțiunei școlarilor, adică partea cea mai puțin urgentă a problemei. Ardeau de nerăbdare, iluștrii de la ministerul d-lui Arion, să devie, cu un ceas mai înainte, autori ai unui „regulament" care, în treacăt fie zis, de și nou, e cu mult mai prost și mai complicat de cît cel vechiu.

Prin acest regulament, se reîntroduc în școalele secundare examenele de fine de an, sub o formă lasă, atît de curioasă, în cît rămăi înmărmurit de babilonia care trebue să domnească în capul acelora cari l'au conceput.

Este foarte adevărat că majoritatea profesorilor, în urma experienței de 10 ani care s'a făcut, au opinat, în diferitele ocaziuni oficiale, că una din cauzele scăderii nivelului în învățămîntul secundar, trebue căutată și în suprimarea examenelor de fine de an. Și susțineau acești profesori, că examenile, cu toate cusururile ce li s'au atribuit, aveau în ele și o parte excesiv de utilă, anume preocuparea constantă a școlarului că cele învățate trebuesc reținute pentru socoteala finală a anului școlar. Altă dată, vom discuta pe larg chestie examenelor; acum, nu mai menționăm lucrul pentru a spune că, pentru cei mai mulți profesori, examenele de fine de an trebuesc reîntroduse, după cum pentru ceilalți, contrariul pare întemeiat. Sînt două moduri opuse de a vedea; între care mijlocie nu există.

Ei bine, spre uimirea generală, junimiștii au găsit mijlocul de a suprima și de a reînființa examenele, în același timp.

După noul regulament, nu dă examen cel ce are media generală 6.50 și mediile parțiale cel puțin 5 la fie-care materie. E, pînă aci, un mod de a vedea, poate greșit, dar, în fine, e o normă.

Ce se întîmpla însă cu ceilalți școlari, cu acei care n'au media generală 6.50? Aceia dau examenele, indiferent de mediile parțiale obținute la cutare sau cutare obiect. Și, lucru curios, examenul nu-l dau toamna, după o nouă pregătire, ci imediat, la Iunie, adică exact după ce s'a constatat, real și efectiv, că acei școlari sînt slabi și au nevoe să revadă materia.

Evident, că pentru școlarii slabi, ori ce examen este o inutilitate, pe cîtă vreme nu'i precedat de o prealabilă repetițiune a cursurilor. Căci din două una: ori școlarul cade și după examenul din Iunie și atunci se face o operație inutilă intrucît se constatase că e slab, tot în Iunie; ori școlarul trece, judecat fiind demn de a promova clasa, și atunci profesorii se dezavuează chiar singuri, dovedind că prima lor constatare asupra puterei elevului n'a fost serioasă.

Nu'i nevoe de a merge mai departe cu raționamentul, pentru a invedera lipsa ori cărui temei în înființarea acestor examene unice pe lume, stranii și caraghioase hărăzite de junimiști învățămîntului secundar, ca un suvenir de veselă amintire a efemerei lor treceri pe la departamentul instrucțiunei publice.

# INFORMAȚIUNI

**Excursiunea învățătorilor în Bucovina.**—Din partea d-lui C. Ionescu-Lungu, președintele Asociației generale a învățătorilor primim următoarele:

Primim cereri din mai multe părți de la colegii, cari vor să meargă după congresul din Roman, în excursiune în Bucovina, că ar fi bine să dea numai taxa trenului, lăsîndu-se latitudiuea fiecăruia de a lua masa cum și unde va voi, după indicațiunile noastre și cu înlesnirile ce ni s'ar mai putea chiar procura.

Satisfacem această cerere și invităm pe toți membrii Asociației, doritori de a merge în proectata escursiune, să trimeată de urgență treizeci lei Pr. N. Gr. Aramă-Tîrgoștea.

Act justificativ vor avea chitanța de la poștă.

Din suma de 30 lei se vor plăti: trenul Roman-Ițcani-Cernăuți-Putna-Cîmpu-Lung-Varna-Dornii, cheltuelele cerute de pregătirea eseursiunii, telegrame, trenul d-lui Popescu-Pasere etc. etc.

De va rămîne un rest, se va face venit Asociației.

Numărul escursioniștilor se limitează la 300, luați, în ordinea primirii banilor la adresa de mai sus.

Ultimul termen de înscriere și trimiterea banilor e de 10 Iunie, cînd se închide înscrierea și absolut nimeni și cu nici un chip nu mai poate fi admis între escursioniști.

D-nii casieri județeni, care au încasat cîte 60 lei, să trimeată imediat 30 Pr. Aramă odată cu numele depunătorilor iar restul să-l înapoeze celor în drept.

**C. Ionescu-Lungu**

*Președintele Asociații generale a Invățătorilor*

Fiind la Podul Iloaei d. Arion a fost întîmpinat de primar și de consilieri, cari i-au arătat progresele realizate în comună, și i-au cerut să intervie pentru declararea ei, în comună urbană.

D. Arion a răspuns:

— „Constat cu plăcere că această comună a propășit, aceasta dovedește că o comună rurală poate fi mai cu ușurință bine administrată. Deci continuați pe această cale".

O berărie a făcut ofertă administrație comunale să-i închirieze tribuna mare construită cu ocazia serbărilor, primind o chirie de zece mii lei.

Oferta a fost respinsă.

Elevii școalei superioare de comerț din Galați au trimis următoarea telegramă comitetului inaugurărei statuei lui Cuza Vodă:

„Elevii școalei superioare de comerț din Galați, depun, cu prilejul inaugurărei statuei din Iași, omagiile lor de recunoștință și pioasă amintire, memoriei Marelui Domnitor Alexandru Ioan Cuza, fostul președinte de tribunal comercial și părcălab de Galați, întemeetorul primei școli comerciale în marele port dunărean".

In cursul verei acesteia se vor face reparațiuni generale la clădirea închisoarei militare de la Galata, cazarma escadronului de escortă, cazarma batalionului de vînători și cazarma regimentului 7 „Cuza-Vodă".

**Biserica din Heleșteni.** — Cu prilejul vizitei făcute cu elevii școalei Normale „Vasile Lupu", la Ruginoasa Heleșteni, Strunga și Tîrgu Frumos, am decalcat la biserica din Heleșteni inscripția bisericei și o piatră mormîntală, amîndouă Sturzești.

Iată inscripția:

1780 Iunie
Is. — — Hs.
Ni | ca

Această zidire sfîntă
In care laude cîntă
Norodul cel creștinesc
Spre folosul sufletesc,
Spre slava lui Dumnezeu
Și a svîntu numelui său
Prin care să dobîndește
Și Hristos ne dăruește
Sufletească mîntuire
Și cerească lecuire
S'au făcut precum să veade
Cu cea în Hristos nădeajde
De un fecior de boer
M hai Sturzea vel clucer
Unit fiind împreună
Cu a Sa Ecaterină
Giupăneasa dumnisale
Odresla de boeri mare
Să le fie în vecie
Cortu ceresc de bucurie

Acest Mihai Sturza, care era clucer în 1780, e fiul lui Elie Sturza, și al Casandrei Balș, el desgroapă în 1781 oasele părinților săi de la biserica veche de lemn și le aduse la biserica sa cea nouă.

El a ținut în căsătorie pe Ecaterina fata lui Costantin Sturza și a Mariei Razu, cari veniau veri al doilea cu M. Sturza.

Iar piatra mormîntală spune:

† Supt această piatră odihnescu] robii lui Dumnezeu Ilie Sturza și giupăneasa dumisale Căsandra Balșașcă și cu părinții și frați și fii lor] și alte niamuri ce suntu îngropate] în biserica veche și secîndu-se biserica veche s'au mutat oasele tuturor în biserica cea nouă ca să se pomenească în veci 1781]

Heleștenii formau din vechi o singură moșie cu Ruginoasa, care și ea a fost Sturzască, cum cetim în actele moșiei și cum spune lespedea de marmoră așezată în păretele din dreapta bisericei.

„Familia Sturza", cu emblema familiei purtînd exerga *utroque clarescere pulchrum*, bătrînii Sturzești s'au îngropat în bisrrica din Heleșteni.

**Ghibănescu**

**Școlare.**—Pentru examinarea adulților de la școala de pe lîngă fabrica Wachtel (Copou), examinare ce va avea loc în ziua de 8 Iunie, orele 2 p. m., s'a numit următoarea comisiune: d. C. Tenie președinte, d nii V. Cucu și V. Agapi, membri.

— In jud. Roman s'au făcut următoarele numiri: d ra Alex. Dăscălescu a fost numit suplinitor la șc. din cot. Corhana; d-ra Smaranda Adam, la șeoala din Gherăești și d-na Elena Schifirneț la școala Elisabeta Doamna.

— S'a acordat concediu d-nei Maria Tulbure institutoare în Iași, de la 22 Mai și pănă la finitul anului școlar. Va fi suplinită de d-ra Lucreția Florescu, studentă.

— S'a acordat d-nei Natalia V. Popescu, institutoare Iași, un concediu de 15 zile cu începere de la 15 Mai, fiind suplinită de d-ra Florentina Carp, studentă.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
ȘI
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

La Prefectura de județ, se procede acum la inventariarea întregului mobilier.

Aceasta se face, spre a se constata tot ce mai este de complectat, în vederea mobiliărei apartamentelor ce Prefectura le va ocupa în palatul administrativ.

Principele Ferdinand se află astăzi în Dorohoi, în inspecție militară.

Comitetul executiv central al partidului liberal se va întruni Simbătă, a casă la d. I. I. Brătianu.

Maistrul cizmar Stoian, din Păcurari, a fost adus ieri la Camera de Meserii, cu forța polițienească, și pălmuit de funcționarul Panu, în prezența deputatului Scorțescu, delegatul ministrului industriei.

De prisos a comenta această faptă brutală. O aducem, însă, la cunoștința ministrului, cerînd anchetă.

Domnul P. P. Carp va pleca în străinatate în ziua de 14 Iunie.

Domnul Emil Marino, impiegeie gara Iași, a fost avunsat sub șef d stație la aceeași gară.

Existența comunităților străinilor din România urmează să fie legiferată.

Domnul Arion, ministru ad interim la instrucție, pregătește un proiect în acest sens.

Domnul I. Stamatiu a fost confirmat prim ajutor și d. Conia ajutor de primar la Iași.

Domnul căpitan Munteanu Alexandru a fost numit contabil în bani la regimentul 7 „Cuza-Vodă" din Iași.

Duminică a avut loc logodna d-rei Maricica Vasiliu cu d. Iulius Tarani.

In urma inspecției pe care ministrul de finanțe a făcut-o la administrația financiară din Iași, localul urmează a fi mărit.

Aseară s'a întrunit în cancelaria Liceului Național comisiunea numită pentru examinarea elevilor particulari. Examenul începe mîni.

In cancelaria gimnaziului Ștefan cel Mare, s'a întrunit comisiunea pentru liceul particular. Acea numită pentru gimnaziul Wachtel va ținea ședință de constituire mîne în cancelaria școalei.

Elevii preparați în particular pentru cursul comercial vor fi examinați la Liceul Național.

Sanatorul Dr. Țaicu

IAȘI, str. ZMEU No. 3

**Chirurgie.** Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

**Secțiunea de Chirurgie ortopedică** prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate gh psate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

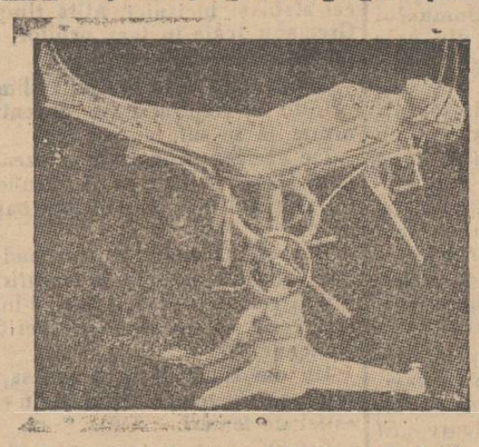

**Facere.** Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

**Medicină.** Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

**Boli nervoase.** *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

# ULTIME INFORMAŢIUNI

❑ *Unnl din barbaţii politici greciniştii —toţi greciniştii sunt bărbaţi politici— publică un articol în care se spune că lipsa de la serbări a d-lor Take Ionescu şi Brătianu, serveşte de dovadă că ei nu sunt buni romîni şi constitue o necuviinţă intenţionată faţă de Coroană.*

*Ergo: d. P. P. Carp, care a refuzat să se repeadă de la Ţibăneşti la Iaşi, este rău Romîn şi a fost necuviincios faţă de Suveran.*

❑ In timp ce vizitase şcoala de Bele-Arte, domnul Arion zări printre vizitatori şi pe un redactor de la „Evenimentul".

Domnul Arion, cum îl zări, îl apostrofează vehement, zicînd: *„cît voi trăi nu vă mai dau nimic spre publicare, căci se stîlceşte la Evenimentul".*

❑ **Escrocheria universitară.**—Ziarul ultra conservator „Galaţi" organul oficios al partidului conservator din Covurlui, ocupîndu-se de scrisoarea pe care d. I. Bogdan, rectorul universităţii din Bucureşti a publicat-o în „Epoca", scrie:

*O astfel de argumentare însă denotă două lucruri: ori că d. I. Bogdan, este un inconştient, ori că este un neruşinat fără pereche.*

**Să recunoşti singur şi în mod public că ai fost miluitorul d-lor Brătianu şi Haret, să condamni fostul guvern al d-lui P. P. Carp, să nu te solidarizezi cu activitatea conservatoare de pînă acum şi acum totuşi să afirmi că nu ai fi un mincinos şi un trădător, asta e o culme.**

*Şi ziarul, în care d. I. Bogdan îşi depune această stupidă apărare, este însăşi „Epoca", — lucru neaşteptat şi ne mai pomenit — însoţeşte publicarea scrisorei d lui I. Bogdan de oare care rezerve cu privire la aprecierile, pe cari acest onorabil le face în favoarea liberalilor şi în contra partidului conservator.*

*In loc să dea afară din redacţia sa, cu picioare în spate pe un asemenea individ căruia i-a plăcut tot deauna să umble în 2 luntre şi să tragă foloase materiale din două părţi „Epoca" se grăbeşte a-i publica scrisoarea şi a l considera tot ca membru al partidului conservator. cînd nici „Voinţa Naţională" sau „Viitorul" n'ar fi putut publica o mai scîlciată diatribă în potrivă-ne.*

Nu ne putem opri de a nu constata impresiunea dureroasă, făcută de scrisoarea noului rector al Universităţei din Bucureşti, scîrba şi indignarea cu care ea a fost întîmpinată de întreaga opinie publică fără deosebire de credinţe politice.

Dacă partidul conservator ar număra printre amicii săi tot astfel de hermafroditi politici ca d. Bogdan şi sprijinitori tot aşa de sinceri şi hotărîţi ca d-sa, apoi atunci vai de capul lui!

❑ **Centre de examene.**—Revizoratul şcolar a înfiinţat un tablou, care cuprinde 20 de centre, unde se va face examinarea absolvenţilor şcoalelor rurale.

Aceste centre sunt: Prisacani, Bosie, Ciurea, Osoi, P.-Iloaie, Buciumi, Voineşti, Vorneşti, Langa, Ţiganaşi, Epureni, Isvoarele, Şipote, Popeşti, Andrieşeni, Bivolari, Cogeasca, Belceşti, Cotnari şi Brăeşti.

La fiecare centru se va face examinarea de către un delegat al ministerului.

*

Delegaţii numiţi de minister sunt d nii Gh. Sachelarie, C. Brudariu, V. Dorin, Const. Dimitriu, Ioan Cosovschi.

*

Examenele vor avea loc între 3 şi 20 Iunie.

❑ **De vorbă cu Ana Loster.**—Astă-zi se poate „sta de vorbă" cu Ana Loster, căci de şi eroina acestui roman mut pînă astă-zi, continuă a nu putea vorbi, totuşi prin semne şi mai ales prin scris, explică tot ce vrea să spună.

D. judecător de instrucţie Radovici, în urma declaraţiunei medicului secţiei în care se află bolnava, cum că este vorba de nişte fenomene isterice, a delegat un domn medic de boale nervoase, care s'o trateze şi să caute a obţine de la dînsa mărturisiri asupra romanului ei, înconjurat pînă astă-zi de atîta mister.

Judele instructor a lasat deci chestiunea pe mîna medicilor; cu toate astea un agent al siguranţei, care se schimbă la fiecare 4 ceasuri, stă în permanenţă lîngă bolnavă.

Starea bolnavei este mult modificată în bine; nu mai are letargia în care a stat pînă acum 5—6 zile, stă cu ochii deschişi, sprijinită pe pernă într'un cot şi are aerul complect sănătos. Numai la întrebările ce i se pun, numai atunci se vede că nu este vorba de un om sănătos, de oarece îngînă numai sunete nearticulate şi arată, prin semne, ceia ce vrea să spună.

Astăzi se plînge de durere la stomah, după cum arată prin semne şi tot prin semne arată, că o doare partea dreaptă a capului; în acelaşi timp are oare care moliciune în partea stîngă în mînă şi picior, fenomene pe care le-a avut chiar de la venirea ei în spital.

Corespunde în scris cu cei ce o întreabă asupra boalei ei. Eri s'a plîns în scris judecătorului de instrucţie, că medicul parchetului o sileşte să vorbească prea stăruitor.

La întrebările ce i se pun asupra începutului boalei ei, scrie pe o hîrtie destul de citeţ: *„m'au adus la Institut dar nu ştiu de ce n'am avut copil".*

In general starea ei se îmbunătăţeşte; mîncă ce i se dă, dar amintirile îi aunt absolut întunecate. Medicii cred că trebue să fie tot o perdere a memoriei, de origine isterică.

*

In afacerea Ana Loster instrucţia urmează şi astăzi.

S'a primit astăzi o petiţie din partea lui Petru Loster, tatăl fetei, lucrător în atelierele Paşcani, prin care spune că fata lui este o rea şi certifică corectitudinea d-lui inginer Busuioc.

Trebue să menţionăm, că Loster este funcţionar sub ordinele d-lui Busuioc, precum toţi ceilalţi martori sunt toţi ai d lui Busuioc: Oscar Briess, maestru, Belevici, serviciu atelierului, Ungureanu fochist şi G. Tacu.

Aceşti martori servesc în descărcare d-lui Busuioc, ei sunt puşi să încarce pe alţii—şi credem că în atare condiţii instrucţia lasă de dorit.

❑ Locuitorul C. Honuciuc, din comuna Şipote, fiind beat, pe cînd voia să meargă spre casă, căzu jos şi se lovi de cuţitul ce-l purta în brîu.

Pînă să vie ajutoare; nenorocitul încetă din viaţă.

❑ Printre profesorii şcoalei de Bele-Arte din localitate, domneşte o vie nemulţumire, provocată de faptul că directorul şcoalei, n'a prezintat d-lui Arion pe toţi profesorii, pe cînd ministrul vizitase şcoala.

❑ **Memoriul meseriaşilor.**—Iată în mod precis, punctele din memoriul meseriaşilor, asupra cărora d, ministru Neniţescu, a autorizat delegaţiunea meseriaşilor, să facă declaraţiuni în întrunirea publică ce vor convoca.

1. Asupra *micşorărei cotizaţiilor* d. ministru promite, că întru cît legea prevede scăderea posibilă a cotizaţiilor pentru casa de boală, vor fi reduse în timpul cel mai scurt posibil.

Insă fondul de bătrîneţe şi invaliditate neputînd fi micşorate se va scădea din ajutoarele acordate în caz de boală.

2. Lucrătorii înaintaţi în vrîstă—în special constructorii—vor fi autorizaţi a lua în întreprindere mici lucrări de executat, fără brevete de maistru.

3 Chestiunii numirii medicilor va fi din nou luată în studiu şi rezlvată spre mulţumirea meseriaşilor.

4. Neaplicarea articolului 69, ministrul recunoaşte, că e nedreaptă, dar cassa centrală uzînd de o contrazicere între două articole, rămîne numai contenciosul să tranşeze chestiunea în fond.

5. Ori-ce plîngere intemeiată contra funcţionarilor va fi imediat anchetată şi rezolvită.

6. In nici un caz controlorii corporaţiilor nu vor fi însoţiţii de agenţi poliţieneşti.

7. Rotarii şi dogarii din comunele rurale vor fi supuşi legei meseriilor dacă-şi vor desface fabricaţiile la oraş, dacă vor avea calfe şi ucenici.

Asupra celorlalte numeroase chestiuni, rămîne ca meseriaşii să insiste prin memorii detaliate, însoţite de fapte şi documente.

❑ Incepe teatrul!

Domnul Stamatiu a şi început să-l facă pe primarul faţă de d. Botez. Este chiar loc să-l facă pe primarul Iaşului, de vreme ce d. Botez s'a proclamat a fi „primarul vostru al ieşenilor".

Primarul ieşenilor a dat ordin să fie menţinută întîlna din piaţa Cuza-Vodă, primarul Iaşilor la rîndul său, a dat ordine contrarii şi firele electrice au şi fost rupte.

De aci ceartă. Are să fie frumos!

❑ Concursul de medici secundari pentru chirurgie la Spit. Sf. Spiridon, ce trebue să înceapă astăzi, s'a amînat, din cauză că d. Brăescu, care trebuia să facă parte din juriu, a declarat că nu poate lua parte. S'a telegrafiat d-lui dr. Carnabel pentru a-l înlocui în acest juriu; concursul se va începe mîine, în caz cînd juriul se va complecta.

❑ Astăzi trebuia să aibă loc la Epitropia Sf. Spiridon tragerea la sorţi a juriului examinator pentru concursul de medic primar la biuroul primirei în Spitalul Central. Concursul însă, nu va mai avea loc, de oare-ce nu s'a înscris nici un candidat.

❑ Numărul ultim al „Vieţei Romîneşti" apărut eri publică numeroase bucăţi literare—între cari 12 sonete—ale tînărului Matei Ion Caragiale, o fericită achiziţiune pentru revista ieşană.

❑ D-nii Paul Bujor profesor universitar şi d. M. Gh. Bujor avocat, s'au prezentat eri epitropilor Sf Spiridon în numele consiliului de administraţie al brutăriei „Munca" pentru a oferi furnitura de pîne, spitalului din Iaşi.

❑ Astăzi, 31 Mai, toate şcolile secundare, publice şi particulare, au suspendat cursurile.

❑ **Examenele parţiculare.**—Iată programul de examene al elevilor de curs secundar, preparaţi în particular:

*31 Mai*, cl. III, franceza, germana, Istoria, corijări.—Clasa V, fizica, latina, matematici. — Clasa VI, fizica, latina, romîna. — clasa VII, fizica, gospodărie şi lucru şi corijări de la 5—7 şi cl. 8 a filosofie şi corijenţe.

*1 Iunie*, cl. I, II, III şi V, latina şi chimia; cl. VI, latina, productologia şi fizica p. clasele I, II, III şi IV comercială.

*2 Iunie*, clasa IV, V, VI, Istoria—orele 7 jumătate.

*3 Iunie*, geografia şi gimnastica, clasele I—IV; clasa V, engleza, aritmetica, şcoala comercială, gr. I şi II.

*4 Iunie*, gospodăria şi lucrul, clasele I—VIII.

*5 Iunie*, cl. I şi II-a şt. naturale, cl. III şi a IV, franceza; cl. V, romîna la comerţ şi la toate clasele, şt. naturale.

*6 Iunie*, clasele I şi II Romînă, clasele IV şi V, ştiinţi naturale, cl. VII şi a VIII, franceza.

*7 Iunie*, clasa III—VI Romîna—a VII şi VIII-a şt. naturale.

*8 Iunie*, cl. I, II şi III comptabilitate —a IV-a dreptul comercial—VII şi VIII Romîna.

*10 Iunie:* Clasele VII şi VIII filosofie.

*11 Iunie:* Religia clasele I şi III; latina cl. IV, geografia cl. V, la clasele I, II, III şi IV geografia (comerciala superioară).

*12 Iunie:* religia cl. II şi IV, chimia cl. a V şi VI, fizica cl. VII şi VIII.

*13 Iunie:* desemenul cl. IV, cl. V, VI, VII. VIII, greacă.

*14 Iunie:* cl. IV dreptul, cl. V Ec. politică, cl. II şi III comercială, şi cl. VIII liceu, dreptul.

*15 Iunie:* Desemnul şi caligrafia cl. I, II, III, V, VI, VII.

*16 Iunie:* cl. IV matematica, cl. V şi VI franceza, cl. VII matematica.

*17 Iunie:* matematica cl. I, cl. III higiena, cl. VIII istoria.

*18 Iunie:* matematica cl. II, muzica cl. VIII, matim. cl. VI, VII, muz. cl. VII.

*19 Iunie:* mat. cl. III, V şi VI.

❑ Astăzi s'au dat corijerile şi examenele de diferenţă la Liceul profesorilor asociaţi din localitate, ca preşedinte al comisiunei examinatoare, fiind d. profesor universitar Xenophon Gheorghiu şi membrii d-nii: P. Gircineanu, Sever Mureşeanu şi Richard Tuffli.

❑ Mîne Vineri, încep examenele cl. I şi II vor trece examenul de geografie, cu d. profesor I. Mitescu asistat de d. N. Ionescu. Clasele III, VIII, fizica şi chimia cu d. C. Bottez, asistat de d. I. David.

❑ D. Rosetti Solescu, fost ministrul ţărei la Petersburg, a părăsit azi localitate, ducîndu-se la moşia Corjoaia.

De aci d. Solescu, se va duce la Ţibăneşii, pentru a vizita pe d. Carp.

❑ La Seminarul Veniamin a început amenajarea sălei, unde va avea loc expoziţia generală de caligrafie şi desen.

❑ Consiliul de războiu al corpului IV de armată s'a întrunit ieri sub preşedinţia d-lui colonel Ioan Patraşcu, comandantul brigăzii 13 infanterie Bacău, asistat de d-nii: maior Ed. Polţer artilerie, Bacău, maior Bijulescu Ioan, Roman; căpitan N. Gîrlea, Suceava, şi N. Sotronescu, artilerie Roman.

Consiliul a judecat ieri diferite procese de dezertări repetate.

Tot astă zi a judecat pe sub-locotenentul în rezervă, d. Popescu Ialomiţa din Batalionul III vînători, Galaţi, dat judecăţii pentru nesupunere, constînd în neprezentare la manevre.

Consiliul a condemnat pe domnul Popescu, care este secretar al primăriei Tgr.-Neamţ, la o lună de închisoare.

Domnul Popescu a fost declarat arestat la pronunţarea deciziei.

❑ Iată noul program de astă seară Joi, al teatrului cinematografic din grădina Pathè Frères, vis-à-vis de librăria Socec, lîngă administraţia Financiară;

Surprizele divorsului, după reuşita comedie „Les surprises du divorce" de Mars şi Bisson, care a făcut înconjurul lumei întregi. (2 părţi de cinem.)—Larva farnicarilor. Studii de vulgarizări. Josetta, roman cont mporan.—Preoteasa din Manitou, reconstituire istorică.—Pathè Journal cu ştirile sporturile, modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă, care cuprinde între altele:

Revoluţia din Manciuria—Serbarea caritătei la Bruxella sub auspiciile Reginei—Altons XIII la o inaugurare—Serbările Jeanei d'Arc la Orleans—Ultime creaţiuni ale modei pariziane—Un nou motor imediat adaptabil la bărci, corăbii etc.—Buenos-Ayres (Argentina). Un mare incendiu—Anglia. Regele, Escadra şi aeroplanele etc.

Reprezentaţiile au loc şi pe timp ploios, de oare-ce s'au construit refugii cari servesc de adăpost.

Patru programe noue vor fi reprezentate în fiecare săptămînă, şi anume: In fiecare Luni, Mercuri, Vineri şi Duminică program nou.

Matineurile vor urma regulat Sîmbetele, Duminicile şi serbătorile, în sala Circului Sidoli.

❑ **Incidentul Cosmovici Mavrodin.**—La 4 Iunie urmează să se judece, la s. II-a a tribunalului, acţiunea în calomnie ce-a fost intentată d-lui Cosmovici de d. Mavrodin, avocat; iar la 22 Iunie, la judecătoria ocolului II, acţiunea pentru loviri intentată d-lui Mavrodin.

Intre acestea a intervenit, însă, pe cale particulară, o împăcare între părţile beligerante, în care privinţă d. Mavrodin a adresat o scrisoare d-lui Cosmovici, scrisoare pe care suntem rugaţi s'o dăm publicităţii:

**D-lui dr. Leon Cosmovici**

*Domnul meu,*

Din primul moment al incidentului meu nenorocit cu Dv. am regretat în mod sincer faptul că v'am lovit şi am suferit de atunci în conştiinţa mea de om, de a mă fi dedat contra Dv. la o cale de fapt absolut regretabilă.

De aceia ţin din nou să mi manifestez în mod public, atît regretul meu pentru acest fapt, cît şi deplina consideraţie ce o am către persoana Dv. atît ca om public, cît şi ca om privat.

Primiţi vă rog asigurarea consideraţiei mele.

**M. V. Mavrodin.**

❑ A dispărut de la domiciliul părinţesc, din comuna Buciumi, cotuna Vlădiceni, fata Elena Leonte în etate de 14 ani.

❑ Un congediu de la 1 Iunie la 1 Iulie a fost acordat d-lui Diaconescu, preş dintele tribunalului, s. III.

❑ La secţia I-a a tribunalului urma să se judece astă-zi procesul falimentului Z Blauer. Lipsind martorii, care au fost amendaţi, judecarea s'a amînat pentru 4 Septembrie.

# Ultime telegrame

## Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 31 Mai

## Şedinţa Sinodului

### Episcopul Teodosie cere expulzarea fostului episcop de Roman

Bucureşti.—Sinodul a ţinut azi ultima şedinţă.

Sunt presenţi toţi membri, în afară de Mitropolitul Moldovei.

Şedinţa se deschide la orele 9 de către I. P. S. S Mitropolitul Primat.

Azistă şi d. Arion.

La ordinea zilei, este numai petiţia formulată de fostul episcop de Roman, Saferin, prin care cere revizuirea procesului.

*

In conformitate cu o deciziune anterioară a Sinodului, şi această petiţiune a fost înaintată comisiunei speciale, care şi-a depus azi raportul.

Prin acest raport, comisiunea îşi dă părerea, că procesul nu mai poate fi revizuit, deci petiţiunea trebue respinsă.

Din comisiune fac parte episcopul Teodosie al Romanului şi arhiereii Meletie şi Evghenie.

*

**In uimirea generală, episcopul Teodosie al Romanului, luînd cuvîntul, cere ca Sinodul să intervie pe lîngă guvern, pentru a se interzice fostului episcop şederea în Capitală şi să ieo măsuri, pentru ca să fie isgonit cît mai repede.**

*

D. Arion, luînd la rîndul d-sale cuvîntul, zice, că se uneşte cu concluziunile raportului, în ceia ce priveşte revizuirea procesului. dar că cererea episcopului, dar că cererea episcopului Teodosie nu se poate admite, de oare-ce fostul episcop este înainte de toate cetăţean şi romîn şi nici nu tulbură ordinea publică, aşa că nu poate fi izgonit. Şi însuşi fostul episcop nu poate fi trimis la Mănăstire, de oare-ce Sinodul nu i-a luat rangul de Arhiereu.

*

Sinodul respinge propunerea episcopului Teodosie şi declară şedinţa închisă.

## Expulzarea italienilor

Salonic.—Italienii expulzaţi au plecat aproape toţi, toate vasele şi trenurile sunt fixate, au ramas numai cei ce au obţinut permisii speciale de a rămîne la Salonic şi anume bolnavii şi rudele absolut necesare pentru îngrijirea lor, văduvele şi cei de la asigurarea sprijinul cîţiva medici de spitale; poliţia a primit ordin de a întrebuinţa violenţa de acum înainte contra italienilor cari n'au părăsit încă Turcia. Magazine italiene închise din cauza plecărei proprietarilor lor sunt prea puţine, căci majoritatea negustorilor italienii au izbutit să închiriez multe către supuşi otomani sau străini.

## GREVA UNIVERSITARA

### Demisia rectorului Bogdan

**Bucureşti.—Ascară avea să se întrunească Senatul universitar şi Consiliul facultăţei de medicină, pentru a se pronunţa asupra cererei de transferare la Bucureşti, a d-lor profesori Bejan, Djuvara şi Ionescu.**

**Şedinţa însă n'a putut avea loc, lipsind cei mai mulţi profesori.**

*

*La ora 7 seara, s'au întrunit profesorii facultăţei de ştiinţe.*

*D. dr. Istrati, decanul acestei facultăţi a rugat pe profesori să nu ieie parte la şedinţa Senatului universitar, pe motiv că rectorul Bogdan a fost nedelicat faţă de colegi, şi a insultat partidul din care fac parte.*

*„Inţeleg—zise d. dr. Istrati—să nu se facă politică la Universitate, dar fiind că d. Bogdan ţine să facă politică şi încă militantă, nu pot îngădui să se insulte partidul din care fac parte".*

*Consiliul, recunoscînd perfecta dreptate a celor spuse, a dat d lui dr. Istrati deplina putere, să procedeze cum va crede de cuviinţă.*

*

**Se afirmă, că d. Bogdan îşi va înainta azi demisia din rectorat.**

## AUDIENŢA

Viena. — Imparatul a primit în audienţă specială pe preşedintele camerei ungare contele Tisza şi pe vicepreşedinţii acelei adunări Beoethy şi Iankovici.

## Inchiderea Dardanelelor

*Constantinopole. — Eri s'a răspîndit svonul falş, repetat şi astăzi, că Dardanelele ar fi fost închise.*

*Fapt este, că în ultimele zile vasele italiene de răsboiu au apărut în golful Xeros şi garnizoana Dardanelelelor a fost alarmată din acea pricină şi au fost temeri de închiderea strîmtaarei. O atare măsură nu s'a luat de guvern însă.*

## Congresul medicilor

Bucureşti.—Congresul medicilor s'a închis azi.

O mare parte din Congresişti, vor face o excursiune la Constanţa.

## Iarăşi Dardanelele

**Constantinopol.—Guvernul a înştiinţat marile puteri, că, în cazul, cînd italienii vor încerca să atace insula Mitilene, va dispune din nou închiderea Dardanelelor.**

## Vizita d-lui Take Ionescu

*Tecuci,—Eri la orele 7 jum. seara, a sosit aci d. Take Ionescu, însoţit de d. Titulescu.*

*Şeful partidului conservator democrat, a plecat de aci la vila d-lui Nestor Cincu, unde a fost întîmpinat de mai mulţi fruntaşi ai partidului.*

*A urmat un banchet în onoarea d lui Take Ionescu.*

## Greva lucrătorilor tabacari

Bucureşti. — Lucrătorii tăbăcari din Capitală s'au pus în grevă.

In acest moment, în număr de peste 2000 au pornit spre grădina Bordei.

## Emigrarea sîrbilor în România

Belgrad.—In şedinţa de eri a Scupcinei, deputatul Nacevici, ocupîndu-se de emigrarea sîrbilor, a atacat cu vehemenţă România.

Prezidentul Camerei, i a cerut să retragă vorbele ofensătoare, şi şi-a exprimat părerea de rău, de cele întîmplate de oare ce Serbia întreţine cele mai bune relaţiuni cu România şi doreşte să le întreţie şi mai departe.

## Recolta în Rusia

Petersburg.—Ştiri o oficiale spun că recolta rusească europeană s'a îmbunătăţit în ultimul timp simţitor. Grîul de iarnă este peste mijlocie, secara de iarnă bună, grîul de vară peste medie. Numai cîte-va regiuni de Nord vor da o recoltă nesatisfăcătoare.

**PENTRU SEZONUL DE VARA**

**S'a primit la cunoscutul Magazin**

**PARADIS**

*Mătăsuri sangên, Voilage din toate colorile, Voil madelain, Mouselin Chifon, şi Mouselin sangên, Rochii de Broderii. Broderii pentru Bluze, Bluze Marquisette. Ciorapi Mouselin negre şi în colori, Garnituri de Rochii, Dentele Chantelij şi Dantele Macrame, Gulere de chipiure etc.*

**Cumparaţi CORSETE moderne**

*Voilete şi Ercharfe moderne numai la PARADIS*

**Fete practicante**

*pentru broderie şi lucrătoare pentru franjuit barizuri, se caută în str. Dancu No. 10, Atelierul* **Stöberl.**

# NOROC IN CASA

**a adus şi la loteria trecută multora dintre onor. mei clienţi un loz din colectura mea principală :**

## Nu întîrziaţi deci

**a cumpăra din timp un loz norocos, căci tragerea clase I-ia va avea loc la**

## 14|27 IUNIE 1912

**şi stocul meu de lozuri e în totdeauna epuizat înainte de începerea tragerei.**

## 1/8 numai lei 1.50

**|4 Lei 3. - 1|2 Lei 6. - 1|1 Lei 12**

**Cel mai mare cîştig al loteriei evetl. :**

## LEI 900,000

**Comenzile din provincie se efectuiază prompt şi conştiincios contra plăţii anticipate, sau sub ramburs**

## ROB. TH. SCHRODER

**— Firmă fondată în 1870 —**

**BOTOŞANI**
Str. Naţională 203;

**BRAILA**
Piaţa Sf. Archangheli (Casa Rally);

**CRAIOVA**
Str. Unirii 69;

**IAŞI**
Str. Ştefan cel Mare 8;

**Centrala**
**BUCUREŞTI**
Calea Victoriei 106

**Sucursale :**
Calea Victoriei 50
Calea Griviţei 96
Str. Lipscani 72

**PLOEŞTI**
Str. Basarabilor 1

**GALAŢI**
Str. Domncască 14.



# Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**
**DIN FABRICA**
**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



# Noua Coafiură de Dame

**M. BACHMAN**

**— Iaşi—Strada Gh. Mârzescu 28 —**

Aduce la cunoştinţa doamnelor că **Salonul de coafiură** este aranjat din nou cu toate articolele necesare şi se efectuează tot ce priveşte această branşă, anume: cozi, bucle, turbane moderne, transformaţiuni de asemenea

**Se frizează cu ondulaţiuni Marcel**

**Se primesc şi comenzi în provincie**



# Colectura „PROVIDENŢA“

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA“ este **neîntrecut**

Iată dovada :

Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de

## LEI 250,000

**(un sfert de Milion)**

a căzut în Colectura „Providenţa" pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot în aceiaşi zi.

Iar la ultimele trageri au eşit afară de numărate cîştiguri şi **1000** lei **3000, 2000** următoarele câştiguri :

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19.562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5,000 | „ | 59,171 |

1|8 numai 1 leu 50 bani.



# TIPOGRAFIA
# H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**



# „ANCORA“

**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*
*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995 501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,25** | 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România,**
**BUCUREŞTI**
Agentul general pentru Iaşi.
**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**
**(fostă strada de Sus)**



**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabil**


Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune u motoare electrice, executată de Iohau Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași, str. Gh. Asachi 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX – Nr. 1605 – Sîmbătă 2 Iunie 1912

## Scumpirea traiului

II

Nu e fără interes se cunoaștem care sunt vederile statului în așezarea viitoare a societății noastre, cu referire la ușurința traiului pentru muncitori, pentru marea masă a poporului romîn. Dacă ne vom îndrepta privirile către guvernul Carp, guvern care represintă ramura bătrînă a partidului conservator, ramură purtătoare a vechiului steag, apoi viitorul să presintă sub auspicii foarte îngrijitoare.

Acest guvern, nu a pus în evidență nici o orientare economică socială de valoare a fi apreciată. Legile cu reducerile de taxe pe făină, pește sarat etc. sunt legiuiri glumețe față cu importanța problemei.

Legile și procesele tramvaiurilor, sunt măsuri de îngrijorare pentru țară, căci ele denotă lupta selbatică de la un partid la altul, cu sacrificarea intereselor țarei.

Înțelegem în politică interese de partid: atuncea, cînd activitatea partidului e la disposiția țarei, nu înțelegem însă interese de partid, cînd ne-destoinicia e la basa acelui partid.

Astfel că țara care nu poate rămînea rece la alcătuirea conducătorilor, va trebui să procedeze cu toată energia la formarea a două partide în care inteligența și destoinicia să domine apucăturile selbatice și nefolositoare.

E evident că țara nu poate merge înainte fără cărmaci ageri și cu însușiri superioare. Dacă s'au întîmplat cazuri, cînd țara siluită, a greșit acordînd credit valorilor peste măsură de slabe, a venit rîndul Coroanei, să îndrepteze greșala produsă prin slăbiciunea colegiilor electorale, chemînd la cărmă valori în măsură a servi țara mai cu samă în timpuri atît de importante, cînd pășim pe un nou drum în desvoltarea ramurilor de bogăție națională și cînd banul a intervenit cu atîta energie în acțiune, pe cînd altă dată stătea ascuns în locuri întunecoase sub paza a zevoare solid construite.

Or, de la actuala cărmuire, nu ne putem aștepta nici la resolvirea chestiilor ce cad sub simțul zilnic, necum la o nouă orientare, față cu timpul în care trăim, timp, în care problemele cele mai dificile sociale, și de Economie financiară răsar aproape în fiecare zi sub forme noui și cu interese variate.

Deci, o schimbare radicală în direcția activității statului să impune, dacă vroim să facem ca țara să tragă profitul cuvenit popoarelor bine conduse din valurile line și furioase cîte odată, pe care le rădică cursul vremei în evoluția progresului.

Nici odată mai mult ca acuma, n'au avut aplicare marele vorbe.

La timpuri noui, oameni noui.

Cetitorii noștri vor înțălege, că insistăm asupra marei chestiuni, destoinicia conducătorilor. Vorbim cu credința că țara va căpata mai curînd poate, de cît se crede, cărmuitori destoinici.

Ce credem noi că trebue să facă statul.

Banul intrat în acțiune, are nevoe de măsuri, care să restabilească practica liberă a normelor dintre ofertă și cerere.

Aplicarea de măsuri care să garanteze creditul înlăturînd frauda și abusul. Inlesnirea și eftenirea transportului. Degravarea impositelor, exterminînd excedentele.

Budgete alcătuite pe temelii solide de venituri și cheltueli.

Protecțiune moderată prin tarifele vamale, până la măsura de a împedeca cartelurile.

Crearea unei case de ajutor pentru meseriașii și muncitorii infirmi, sub forma unei instituții de stat și de credit cu contribuția fabricelor și o ușoară contribuție a muncitorilor.

Ușurarea impositelor pentru instituțiile de credit, căci singura măsură eficace pe viitor în eftenirea traiului, va consista în opera de a crește venitul, adică a efteni banul.

Trăim în epoca cînd rădicîndu-se valoarea muncei și a fondurilor, ne aparat trebue să scadă valoarea banului.

In altă ordine de idei, în legătură cu creșterea veniturilor cetățenilor, adică cu eftenirea banului, cărmuitorii vor trebui să ia energice măsuri ca statul romîn să înceteze a mai fi un stat bugetar, deci suprimarea sinecurilor, inamovibilitatea funcțiunilor și sporirea radicală a salariilor.

Dacă măsuri chibzuite se vor aplica din timp, crearea de instituții de credit din ultimul timp, nu numai că nu va produce un crach, din contra e avertisarea de trezirea capitalului și intrarea lui în acțiune ceia ce va produce ca consecință nu numai menținerea dar încă creșterea valorilor.

**G. D. Șerban**

## Greva Universitară

*Asanatorii de moravuri, cari au chemat în judecată și au osîndit pe profesorul dr. Chiricescu în numele moralei și al caracterului, sunt puși la o grea încercare. Unul din ai lor, profesorul I. Bogdan, s'a purtat ca un nemernic. După ce a făcut acte de închinăciune liberalilor, declarîndu-se partizan al lor, după ce a făcut declarație scrisă că e conservator, prins asupra acestei mișelii politice, a avut revoltătorul cinism de-a afirma sub a sa semnătură că ie și liberal și conservator, după cum o cere trebuința, adăugînd în acelaș timp obrăznicii la adresa d-lui C. Dissescu și sfidînd pe profesorii de la facultatea de drept.*

*Nemernicul a primit răspunsurile pe cari le merita; d-nii C. Dissescu și dr. Thoma Ionescu au demisionat din demnitățile de decan, refuzînd astfel să lucreze alături de poltroni. Pe de altă parte, consiliul profesoral al facultății de drept și senatul universitar, refuză să se întrunească,—așa că de fapt ne aflăm în fața unei greve universitare.*

*Ne pare bine că profesorii Universiari, pătrunși de înalta lor misiune, s'au solidarizat pe o chestie de morală, pentru a cere pedepsirea, așa cum se cuvine, a unui mișel, care spurcă locul pe care-l ocupă și infectează prin pilda-i scărboasă, sufletele tinere încredințate educației lui morale și culturale.*

*Piața noastră publică trebuește asanată, ecrescențe și abcese urîte ca Bogdanii trebuesc cauterizați cu piatră infernală și opriți a se întinde.*

*In Iașul nostru, un falsificator de alegeri, un cap sec, un infumurat și un putregai ca Bogdan poate sfida lumea cu sutele de decorațiuni pe piept și la gît, încărcat cu zeci de prețedinții și cu mii de onoruri de bălci. Acesta este produsul păcatelor noastre și rodul scăderilor unui oraș care și-a uitat tradițiile strălucite de odinioară. Ne pare bine că cel puțin la București, Bogdanal de acolo e primit cu picioare, aplicate în locul care slujește de cap Bogdanului nostru...*

## Iarăși Parlamentul

### Conflict între Coroană și Parlament

**S'o spunem pe șleau. De la un timp încoace Suveranul nu mai ține secretă intenția de-a disolva Parlamentul.**

**N'a fost om politic în audiență la M. S. Regele, n'a fost ocazie ca M. S. Regele să nu afirme, fie că se vorbea sau nu de politică, că la toamnă va disolva Adunările legiuitoare.**

**Pentru ca un Suveran înțelept și discret ca Regele nostru să vorbească atît de deschis despre o** *situație viitoare*, **trebue să se fi petrecut ceva grav.**

**Și, în adevăr, de fapt există un conflict între Parlament și Coroană, conflict care a trecut neobservat, pentru că situația mizerabilă a Camerilor d-lui Al. Marghiloman a făcut ca opinia publică să nu se poată gîndi la o posibilitate de conflict.**

**E încă în aducerea aminte a tuturor că singurul proect din inițiativă parlamentară, al acestui parlament laș, a fost legea incompatibilităților. Ori proectul acesta deși votat de Parlament, n'a căpătat sancțiunea regală.**

**Refuzul Suveranului de a promulga această lege, constitue fondul conflictului dintre Coroană și Parlament.**

**Iată dar de ce disolzarea camerilor imorale ale d-lui Marghiloman, e un lucru definitiv hotărît.**

## Administrația Iașului

Primarul a scăpat din încurcală prin boală. Visul lui de aur a fost să se vadă preumblat pe stradele Iașului — „acum a doua Capitala a M. S."—să se vadă preumblat à la Daumont. Nereușind, primarul „ieșenilor" s'a îmbolnăvit, trecînd eșarpa și răspunderea d-lui Stamatiu, căruia *la Politique* i zice „monsieur Jean Stamatio".

Deci dar, dacă pînă și *Epoca* vine și publică impresii foarte răle asupra serbărilor de la Iași, primarul n'are de ce fi supărat.

Arată *Epoca*, pînă și dînsa, „că sutele de săteni, veniți d'aiurea, au postit 24 ore, au dormit „à la belle lune", pe cînd cei cu dare de mînă au fost literalminte exploatați: primarul Brăilei a plătit 100 lei pe zi camera, prefectul de Prahova *20 lei ora*.

Adăugiți la toate acestea faptele că sala teatrului, la festivalul în onoarea principilor, a fost populată cu dame îndoelnice; că fruntașii Iașului, aparținînd opoziției, n'au fost învitați la serbări; adăugiți balamucul cînd, Coroana regală a fost acoperită de altele, reflecțați la oribila masă țărănească, la faptul că s'au cheltuit 70,000 lei—și vedeți ce administrație avem, ce primari, ce prefect de poliție.

S'a furat—firește. Dar ce au d'a face pungășiile diferite cu neînvitarea fruntașilor, cu admiterea prostituatelor la festivalul princiar, cu brutalizarea sătenilor prin post și lipsă de culcuș?

Impresiile *Epocei* nu trebuesc luate ca obiceiuri ieșane—ferească D-reu. Ce a văzut redactorul sau prietinul gazetei carpiste este tabloul erei actuale guvernamentale din Iași: era grecinistă.

Numai sub era Grecianu, Stroja putea fi prefect, monsieur Jean Stamatio —primar cu eșarpă ocționată și Borcea, grav metru al serbărilor.

Ducă-se pe pustii aceste vremuri de rușine pentru Iași!

## Recunoștiința mandatatului

Actualul Episcop de Roman, P. S. S. Teodosie, trecuse și el, acum aproape un an, cu smerenia de rigoare, pe la ghișeul respectiv, pentru a tuşa mita ce-i acordase prea bunul domn ministru de culte, pentru că, cu conștiința foarte curată, achitase pe clientul hapurilor Brou, condemnînd pe P. S. S. Saferin.

A trecut un an de atunci și uite că bunul Teodosie n'a uitat că a luat mită. Plin de recunoștință pentru bunul ministru, care l'a uns cu lei noi, furios contra predecesorului său de la Roman, care nu poate da, Episcopul Teodosie a propus, în ședința de ieri a Sinodului, ca sfîntul corp să intervină pe lîngă prea înaltul guvern, ca să oprească șederea în București a fostului Episcop și să dispună izgonirea lui din Capitală.

Precum acum un an, bandiți recunoscuți, apași ai d-lui Marghiloman, își permisese să isgonească pe înaltul prelat din Roman, ar fi voit dulcele și dreptul Teodosie ca bătrînul prelat, care strică aerul Bucureștilor, să fie dat pe mîna agenților domnului Panaitescu.

Ce a cerut P. S. S. Saferim pentra a fi meritat izgonirea sa din București? A cerut Sinodului care l'a depus, revizuirea procesului.

A petiționat așa dar — și acest fapt, după înțelesul succesorului, său, îl face nedemn să mai poată locui în București.

Nu vom vorbi despre latura ignorantă a propunerei—să izgonești pe un cetățean romîn din țara lui—să pedepșești pe cine va pentru dreptul ce are de a petiționa.

Dar trebue să subliniem propunerea infamă a Episcopului de Roman, ca un act de servilism față de guvern și să lămurim că, cu prelați a la Teodosie, este foarte natural ca sentimentul credinței să stea în lîncezeală.

Dacă fostul Episcop de Roman ar fi dispus de avere și dacă ar fi înțeles, asemenea ministrului Arion, că dreptatea trebue cumpărată—ar fi strigat el la al de Teodosie „passez à la caisse" și tot de al de Teodosie ar fi cerut expulzarea d-lui Arion din București.

## D. I. Bogdan va demisiona

*Poltronul și-a făcut o situație imposibilă la Universitatea din București, situație agravată încă și mai mult din pricina cinicului răspuns publicat în „Epoca".*

*Scrisoarea d-lui Bogdan a revoltat pe toată lumea. Ziarul guvernamental din Galați publică un articol violent la adresa rectorului și-și exprimă mirarea că s'a găsit „Epoca" să publice o asemenea mișelie.*

*Față de purtarea pe care conduita d-lui I. Bogdan a ridicat-o printre profesorii universitari, se dă ca sigură demisia poltronului din funcția de rector.*

*Atît însă, nu e destul. D. Const. Arion, care a provocat procesul Chiriacescu și a sancționat hotărîrea comisiunii disciplinare, scoțînd din învățămînd pe cel osîndit, are imperioasa datorie să procedeze la fel cu d. I. Bogdan,*

*Conduita acestuia din urmă, denotă o totală lipsă de simț moral și un caracter josnic, incompatibile cu înalta situație de profesor aniversitar.*

*Pilda dată cu d-rul Chiricescu, trebue urmată, dacă d. Arion nu vrea să se acrediteze svonul că profesorul scos din învățămînt a fost victima răzbunării politice.*

*Ministrul instrucțiunei publice, are neaparata datorie să dea în judecată pe d. I Bogdan. Trebuește odată stabilit că ceea ce e permis unui Magnus Băileanu sau unui alt agent electoral, nu poate fi îngăduit unui profesor universitar.*

*Un individ care și a făcut profesiune din politică, e foarte firesc lucru să-și vîndă credințele și partidul după interesele momentului; un profesor universitar, chemat să dea educație și cultură tinerilor generațiuni, nu se poate însă prostitua politicește. Pilda lui devine contagioasă, periculoasă—d. C C. Arion are datoria să nu se mulțumească numai cu demisia d-lui Bogdan.*

OAMENI ȘI LUCRURI

## Intre luptă și poezie

Inainte de epoca lui Vodă Cuza, încă ne intîmpină foarte interesante figuri femenine, avînd roluri importante în procesul de înfăptuire a marilor acte naționale, începînd cu „Unirea".

Un ziar din Capitală cerea, mai eri, să se ridice o statuie uneia din acele femei.

E vorba de Cocuța Vogoride, fiică a însemnatului poet Costachi Conaki.

„...Conaki, cu numele Costachi—scrie paharnicul Sion—fiind un scriitor bun, om de mare duh și cu mare avere, au stătut și logofăt mare a dreptății, după introducerea regulamentului organic și mai înainte de multe ori vornic în divan. La bătrînețe însurîndu-se cu Smaranda din neamul Donicesc, văduva agăi Petrache Negrea, au născut numai o fată și cu toată înțelepciunea lui, au făcut o nebunie mai mare de cît el și toată averea sa, că și-au măritat fata cu un bulgar Neculai Vogoride, feciorul lui Ștefan Vogoride domn de Samos".

Neculai Vogoride a fost faimosul caimacan al Moldovei, dușmanul „Unirei", devotat pînă la slugărnicie intereselor străine pe care le servea, pentru a-și păstra tronul și d. A. D. Xenopol în „Istoria Țărilor Romîne" ne dă cele mai îmbelșugate amănunte asupra îndemănărei cu care Vogoride știa să dejoace rînd pe rînd pe Unioniști și pe diplomați, să amîne și să zădărnicească toate planurile și speranțele Unirei. Din fericire însă, acest viclean și crud politician era sub stăpînirea sentimentală a unei admirabile femei.

Vedeți: sîntem într'o epocă de romantism în care, sentimentalizmul să înfăptuiască minuni chiar acolo unde ar fi fost mai puțin de așteptat și de prevăzut. Era stăpînit de iubirea puternică pentru soția sa. Cocuța Vogoride, de dragul căreia semna el însuși „Conachi-Vogoride".

..O lovitură de teatru se petrecu în momentul cînd ideea Unirei păru mai compromisă. Unioniștii, prin ambasadorul francez, deteră publicității scrisorile secrete ale Căimăcanului, niște ordine intime primite de la Marele Vizir ale Turciei, ca să lucreze în contra „Unirei".

Ziarul oficios „Gazeta Moldovei", din 21 August 1857, recunoscu autenticitatea scrisorilor adăogînd, că ele fusese *furate*, iar astăzi problema istorică e deslegată: autoritatea furtului a fost tot principesa, care dusese apriga luptă și contra soțului ei și contra ministrului de interne. Costin Catargiu, acel pătimaș care făcuse jurămînt ca să-i se tae musteața, dacă va pătrunde un singur partizan al Unirei în divanul adhoc.

In „Uricariul" său T. Codrescu crede că furtul scrisorilor fusese plătit. E stabilit însă că actul îndrăzneț a izvorît dintr'o sinceră credință în necesitatea Unirei. Această credință făcuse, la un moment dat, pe Cocuța Vogoride să renunțe la fericirea casnică; deși, ca soț, căimăcanul era un om ideal. Părăsi Curtea, pînă o rugă Vogoride să revină.

Ambițios și mindru, căimăcanul nutrea, desigur, dorința să reușească prin politica sa anti-unionistă a încinge fruntea femeei iubite cu o cunună de Domniță. Visul lui nu s'a îndeplinit. In schimb s'a realizat visul *ei*—un vis al țarei întregi—și de aceea posteritatea are datoria de a încinge, la rîndu-i, fruntea fermecătoarei femei cu o coroană mai frumoasă de cît aceea la care a renunțat: slava și recunoștința ce se cuvin unei luptătoare, care a fost, în același timp, o încîntătoare figură a timpului său, bogat în lupte și în romantice îndrăzneli...

**Rodion**

## Cu ocazia bicentenarului nașterei lui Rousseau

La 28 Iunie se împlinesc 200 ani de la nașterea lui Jean-Jacques Rousseau. Această fericită zi pentru omenire se va sărbători de către lumea intelectuală într'un chip deosebit în Geneva și în toate localitățile pe unde marele gînditor și-a petrecut zilele zbuciumatei sale vieți. Serbarile comemorative vor dura toată vacanța; multe discursuri și conferințe se vor pronunța și multe articole și broșuri se vor scrie. Ele se vor încheia la 15 Octombrie cu inaugurarea cursurilor „Institului J.-J. Rousseau", despre care a mai fost vorba în coloanele acestui ziar.

Nu ni se pare nimic mai justificat de cît de a da numelui lui Rousseau unui institut, care pe lîngă că „va orienta asupra tuturor chestiunilor atingătoare de educație pe persoanele cari aparțin deja învățămîntului sau cari se dedau vocației pedagogice, sub ori ce formă, apoi va mai căuta să centralizeze și să coordoneze documentele de ori ce fel ca să înainteze știința copilului".

Dintre scriitorii clasici de pedagogie, Rousseau, este aproape singurul care se apropie mai mult de vederile ideilor moderne în educație și care în puterea geniului de care era înzestrat, a întrevăzut mișcarea de astă zi favoarea studiului psihologic al copilului. „Învățători, zicea el, învățați de a cunoaște copilul, căci de sigur, nu-l cunoașteți".

In cele ce urmează voiu căuta să spun cîteva cuvinte asupra lui Rousseau și asupra operei sale cele mai însemnate, și care justifică numele dat nouei „școale liberă a științelor educației, de la Geneva.

*

Jean-Jacques Rousseau s'a născut la Geneva în 1713. Tatăl său era un mic ceasornicar. Mama sa a murit dîndu-i naștere. Din această cauză a avut o creștere foarte îngrijită.

Rousseau n'a urmat nici o școală. Educația și instrucția și le-a făcut singur, El este tipul autodidactului. A fost scriitor la un grefier, ucenic la un gravor, lacheu, copist de note muzicale, preceptor, etc. A încercat de toate pentru a-și putea cîștiga existența, rătăcind din loc în loc, cercetînd și meditînd.

Până la 1741 Rousseau trăește aproape necunoscut. In acest an făcînd cunoștință cu Grimm, d'Holbach, Diderot și alții, aceștia îl însăcinează cu articole asupra muzicei pentru enciclopedie. Renumele lui însă începe după 1749. In acest an Academia din Dijon pune la concurs chestiunea: „Progresul științelor și al actelor a contribuit la stricarea sau la curățirea moravurilor"?

La această întrebare Rousseau răspunde negativ și cîștigă premiul.

De acum înainte Rousseau începe să fie cunoscut să se ocupe cu literatura. La 1753 scrie despre „origina inegalităților dintre oameni", chestiune propusă de aceiași Academie.

De astă dată Rousseau nu cîştigă premiul, dar lucrarea lui trece nebăgată în seamă. La 1759 apare opera sa *Nouvelle Héloïse* şi puţin după aceea „Contractul social", iar la 1762 apare cea mai însemnată operă a lui Rousseau, „Emil sau despre educaţie", operă la care lucra de mai multă vreme şi care-i stabili reputaţia universală de scriitor şi de filosof mare.

Fiind că în Emil, Rousseau atacă revoluţia şi propagă un deism pur, doctrină religioasă care nu admite nici o formă, el îşi atrage anatema clerului. Cartea fu arsă atît la Paris cît şi la Geneva, iar autorul condamnat la închisoare.

Rousseau trebui să fugă de la Paris la Yverdin şi de aici la Moitiers, districtul Neuchatel, unde stete mai bine de doi ani sub protecţia lui Frideric cel Mare, Regele Prusiei. Aica scrie el celebra sa „Scrisoare către Mgr. de Beaumont", arhiepiscop de Paris, care condamnase pe Emil, ca fiind o scriere „îndrăzneaţă, scandaloasă, neleguită, care tinde să distrugă religia creştină". Tot aici scrie şi răspunsul consiliului de Geneva.

Populaţia de aici fiind aţîţată contra lui de către pastorii calvini, Rousseau trebui să părăsească această localitate în care ajunse să fie bătut cu pietre şi după mai multe peripeţii ajunse în Anglia unde primi ospitalitatea filosofului *Hume*.

Cu aceasta certîndu-se peste puţin Rousseau se întoarse în Franţa pentru a trăi cînd într'un loc cînd într'altul adăpostit de prieteni. La 1770 intră în Paris unde reputaţia de care se bucura îi permitea să trăiască liniştit. Dar ce folos! Sanatatea sa zdruncinată nu-i mai permitea.

La 1778 Rousseau moare aproape subit la Erminonville, în castelul Marchizului de Girardin, unde acesta îi dăduse ospitalitate.

După moartea lui Rousseau rămăsese mai multe manuscrise, între care şi Confesiunile în care îşi povesteşte viaţa pînă la 1765,

*

Emil este un roman filosofic asupra educaţiei. El cuprinde 5 părţi. Prima parte cuprinde educaţia copilului pînă la 2 ani, a doua de la 2 la 12, a treia de la 12 la 16, iar a patra de la 15 înainte.

Către 18 ani, Rousseau se ocupă de educaţia sexuală a băeţilor.

In partea cincea se ocupă de educaţia femenină, dar care nu prezintă mult interes nici din punct de vedere al educaţiei, nici din acel al ideilor moderne.

Emil avu o soartă tristă, după cum am văzut.

Chiar imprimarea lui mergea greu. Aflindu-se despre ideile ce cuprindea, se puneau multe piedici din toate părţile, ca să nu apară. Se prevedea turburarea ce va aduce această operă în societate. Şi a trebuit multă insistenţă din partea prietenilor cu trecere a lui Rousseau, pentru ca Emil să mai apară.

Amicii filosofului însă nu lipsiră de a-l preveni de neajunsurile ce avea să întîmpine.

Aşa într'o zi, pe cînd Emil era la tipărit, vine la Rousseau prietenul său, Dulco", secretar perpetuu de la 1755 al Academiei franceze. Rousseau, vorbindu-i de carte îi ceti.

*Profesiunea de credinţă a vicarului Savoiard.* După cetire, Duclos îi zise :— „Cum acesta face parte dintr'o carte, care se tipăreşte la Paris" ?

— „Da" răpunse Rousseau", ea ar merita să se tipărească la Louvre din porunca Regelui".—„Inţeleg, zice Duclos, dar eu te rog, să-mi faci plăcerea să nu spui nimănui că mi-ai cetit şi mie această bucată".

Acesta fu primul avertisment ce i venea lui Rousseau din partea unui prieten care-i prevestea neplăcerile ce avea să îndure de pe urma celei mai bune lucrări ale sale.

In sfîrşit prin stăruinţele, D-nei Luxembourg, femee celebră pe vremea aceea prin frumuseţa şi spiritul ei, şi prin intervenţia lui Malesherbes, Director al Librăriilor tipărirea fu reluată după o întrerupere de cît-va vreme.

Prin stăruinţele acestor inalte personalităţi Emil apăru de sub tipar pe la începutul lui 1762.

Rousseau se plînge în Confesiuni că apariţia lui Emil nu este primită cu acelaş entusiasm ca şi celelalte scrieri ale sale. Adevărul însă este că nici o scriere n'a avut atîta răsunet ca aceasta.

M-me de Bouffiers, femee de spirit, amica lui Hume, a lui Grimm, a lui Rousseau, scrise acestui din urmă că autorul lui Emil ar merita o statue. D'Alembert îi scrise că această lucrare îi hotărăşte reputaţia şi-l pune în fruntea oamenilor de litere. Şi încă o mulţime de invitaţi şi de oameni din litere ai timpului, se pronunţau imediat asupra acestei opere, ceea ce nu arată alt de cît numai marea importanţă ce i se dădea.

Intr'un număr viitor ne vom ocupa de influenţa lui Emil asupra scriitorilor.

**C. V. Buţureanu**
*Institutor*

# Scrisori din Bucovina

*— De la corespon. nostru particular —*

*In jurul sanării băncilor cooperative.— Trei cazuri de alienaţie mintală în tr'o singură zi.— Ploi torenţiale.—Sosirea în Cernăuţi a unor generali superiori.—Teatrale.*

*Cernăuţi 1 Iunie.*—In cercurile financiare din localitate nu se vorbeşte de cît de modul cum vor fi sanate băncile noastre populare.

Se ştie că în urma propunerii deputatului romîn Aurel Onciul într'o recentă şedinţă a comitetului ţării s'a hotărît facerea unui împrumut de 15 milioane, cu care sumă să se reguleze situaţia financiară a acestor instituţiuni economice.

Din cauza unor neînţelegeri însă, a modului cum să se distribuie subvenţiunile, această hotărîre n'a putut fi îndeplinită şi negocierile de sanare au fost mutate la Viena.

De trei zile delegaţii comitetului ţarii, a băncilor cooperative, a băncii cehe şi guvernatorul contele de Meran, se află la Viena, unde parlamentează cu miniştrii de finanţe şi interne, fără să se fi putut ajunge pînă în prezent la vre-o hotărîre definitivă.

Cei mai multi delegaţi sunt contra propunerii comitetului ţărei de a se face împrumutul proiectat, ci propun o prelungire a creditelor la banca cehă, lucru ce e foarte greu de rezolvat, de oare ce această bancă se află pentru moment angajată într'un mare proces comercial cu firmele romîneşti de lemne, care se ridică la peste 300,000 cor. sumă contractată prin Centra băncilor cooperative romîneşti.

Afară de aceasta, banca cehă nu este de loc dispusă a mai prelungi creditele la băncile noastre populare, din cauză că conducătorii lor, sunt cei mai intransigenţi politiciani ai ţărei, din care cauză, afacerile financiare ale acestor bănci nu vor putea fi nici odată ferite de curentele politice şi ast-fel mereu în nesiguranţă de capitolul plasat.

Cu toate acestea însă, lumea financiară crede că cel mult în 2—3 zile, afacerea băncilor noastre cooperative va fi definitiv tranşată.

Actualminte negocierile continuă la Viena şi guvernatorul nostru contele de Meran, îşi dă mare silinţă pentru ajungerea unei înţelegeri depline a tuturor părţilor interesate.

Din moment în moment se aşteaptă din Viena rezultatul negocierilor.

*

Astăzi s'a petrecut în oraşul nostru un caz excepţional de grav, care a produs mare nelinişte şi groază în sînul populaţiei mărginaşe.

E vorba de trei cazuri de alienaţie mintală provenite într'o singură zi şi în aceeaşi suburbie în nişte împrejurări misterioase.

In suburbia Roşa, locuitorul Cohut din acea mahala, de alt-fel gospodar cu vază, care s'a bucurat pînă în ultimul moment de toate facultăţile sale mintale, astăzi pa la orele 10 dim. a început să strige ajutor că-i arde casa. Lumea alerga nebună în ajutorul vecinului lor, dar nevăzînd nici măcar cel mai mic fum de unde-va, a înţeles imediat că bietul locuitor înebunise. S'a chemat Salvarea, care constatînd cazul, l-a transportat la ospiciul de nebuni în plînsetele disperate ale soţiei şi copiilor.

Tot astăzi şi în aceeaşi suburbie, o femee anume Lea Ausländer pe cînd mergea pe stradă a fost apucată de un acces de nebunie furioasă. Fiind legată de mulţime pînă la sosirea Salvării şi aceasta a fost transportată apoi la spitalul de alienaţi.

Nu trecu mult însă, de la acest al doilea caz şi iată că se iveşte încă unul. Sergentul postat pe o stradă din acea suburbie, zăreşte pe un tînăr cum umblă pe acea stradă, fără să se ferească de vehiculele cari treceau pe drum.

Apropiindu-se el spre a-l face atent că se expune a fi călcat de vre-o trăsură a primit drept răspuns, un rîs sarcastic, care trada a nu fi a unui om cu toate facultăţile mintale.

Adus la prima secţie l'a constatat că şi acesta este un flăcău din acea suburbie, înebunit probabil tot în nişte împrejurări misterioase.

Locuitorii de prin partea locului, sunt vădit impresionaţi, de aceste triste întîmplări regretabile. Fiecare atribue aceste cazuri, căldurilor tropicale din ultimele zile de la noi.

*

Săptămîna asta a căzut asupra judeţului Bojan, o ploaie atît de torenţială, că în mai puţin de două ceasuri tot judeţul a fost transformat într'un adevărat potop.

Pînă în present se cunosc trei victime omeneşte, cari au fost pescuite pe apele Siretului. Numeroase case, coteţe şi grajduri au fost luate de curentul apei şi duse la distanţe colosale. Toată sămănătura din acel judeţ este compromisă.

Eri a plecat la faţa locului o comisiune a autorităţilor spre a se lua măsuri de salvare.

Serviciul telefonic cu acest judeţ este cu totul întrerupt.

Deasemenea şi comunicaţia se face cu mare greutate din cauza că au fost nimicite mai aproape toate podurile şi şoselele.

Paguba pricinuită de această p'oaie trece de un milion.

*

Zilele acestea vor sosi în Cernăuţi mai mulţi generali superiori ai armatei austriace, spre a face studii de topografie în Bucovina.

Cum în localitate se văd rar de tot oaspeţi atît de înalţi, populaţia noastră e decisă să le facă o primire foarte strălucită.

E vorba că vor sosi vre-o 10 generali, 8 generali superiori şi 2 comandanţi de corp împreună cu toate suitele lor.

In cercurile militare locale se observă o mare însufleţire.

*

Eri seara Societatea muzicală „Armonia" a reprezintat pe scena Teatrului local frumoasa operă a d-lor Negruzzi şi Ceragiale „Haimanul Baltag". Şi cu această ocazie societatea „Armonia" a repurtat un succes strălucit, care i-a asigurat un loc de frunte prin societăţile muzicale locale.

Silinţa ce şi-a dat-o domnul prof. Şandru, a mai avut şi reuşita corespunzătoare.

Inainte de toate rolurile au fost foarpotrivit distribuite. Au excelat cu vocile lor splendide d-na dr. Şesan şi d-ra Dan precum şi d-nii Litviniuc şi Moldovan, iar d. Forgaci, ea şi totdeauna, şi-a vădit şi de astă dată splendidul său talent dramatic-comic. Corurile au cîntat cu cea mai mare precisiune şi orchestra a fost admirabil condusă.

Numai păcat că publicul nostru romînesc arată prea puţin interes faţă de îndreptările „Armoniei". Astfel nu se încurajează o societate care a stat mereu la culmea chemării sale şi a produs o mulţime de talente foarte artistice.

Dorim „Armoniei" şi mai departe aceleaşi succese morale şi avem nădejde că publicul romînesc pe viitor să înţelege să preţuiască mai mult munca neobositoare şi desinteresată a membrilor acestei societăţi..

**Gama**

# INFORMAŢIUNI

❑ Azi au început examenele de capacitate ale elevilor absolvenţi ai Seminarului Veniam.

Preşedinte al comisiunei e d. Dobrescu profesor de Teologie ; membri sunt Pr. Paul Savin, Pr. Ioan Goţcu, Ioan Popescu—Muşata şi Pericle Popescu.

❑ Intre noii pensionarii figurează din Iaşi : doamna Natalia Manoilescu institutuoare, 290 lei lunar ; domnul D. Brudes, fost funcţionar comunal, 222 lei lunar.

❑ La congresul de geografie ce se va ţine în Cimpu-Lung, vor asista din Iaşi domnii profesori Popeea şi M. Mitescu.

❑ Conferinţa gimnaziului Ştefan cel Mare se întruneşte, astă seară, Vineri pentru a hotărî promovările.

❑ Societatea de bine facere „Cantina Şcolară" din Iaşi, care în timpul iernei hrăneşte zilnic la aproape 300 elevi săraci, organizînd o serbare, în grădina Copou, pentru seara de 2 Iunie a. c. pentru sporirea fondului filantropic, şi roagă pe public, a-i da bine-voitorul concurs, luînd parte la această serbare în număr chiar cît mai mare.

Programul, foarte variat şi distractiv va face petrecerea foarte plăcută.

La această serbare dau concurs şi elevii şcoalei Normale „Vasile Lupu".

Intrarea 50 bani de persoană, 25 bani pentru copii.

❑ Astăzi la orele 7 dimineaţa a în ceput concursul de oină şi de gimnastică, pe platoul de la Copou, concurs la care participă elevii şcoalelor secundare superioare, şcoalei „V. Lupu" şi şcoalei superioare de comerţ.

Preşedintele juriului anunţat de noi este d. Georgescu, inspector al învăţ. gimnastic.

Primarul şi prefectul de judeţ au fost numiţi membri de onoare.

Jocul şi exerciţiile vor continua sub seară.

❑ Controlorul babelor.

Junele avocat Lamotescu din Bucureşti, unul din favoriţii d-lui C. C. Arion ministrul cu două portofolii, şi barbatul de stat cu două feţe, a primit o nouă însărcinare ne gratuită ; să inspecteze, la domiciliul lor, pe babele cari primesc subsidii din fondul milelor.

Iată la ce mijloace recurge d. Arion ca să devie „popular".

❑ **Elevii pregătiţi în particular.**—*Şc. comerc. superioară.*—Clasa I.—Abeles L. Minea, Lederhändler Moritz, Segal A. Iţic, Stern L. M. Zalman.

Clasa II.—Cărbunariu Mendel, Müller O. Herman.

Clasa III—Botoşineanu Dum., Goldenberg Lazăr, Morţun Constantin, Ritter Eugen.

Clasa IV.—Găitan Bogdan, Givid Constantin, Mazurchevici Emil, Müller O. David, Segal Avram, Silveanu Valentin, Zelţer Şmil.

*Liceul particular „Profesorii Asociaţi".* Clasa I.—Borş C. Gheorghe, Dimitriu Gr. Grigore, Fastlich H. Gustav, Florescu D. Stefan, Georgescu St. Neculae, Caţ Moritz, Ktepper M. Leon, Lerman Samoel, Melicson Isidor, Miclescu E. Titus, Mizes N. Samuel, Patriciu G. Aurel, Rosen H. Leon, Rosenblum Sema, Rosentzweig Max, Schönblum Peter, Ţărdea G. Mihai, Petrăchescu Alexandru, Brandia Emil, Brădeanu Eugen, Segal Moise.

Clasa II.—Abramovici M. Isac, Barat M. Iulian, Bădărău G. Iacob, Bimbasat A. Rafael, Boghen Samoil, Buzatov Vasile, Copolovici Moise, Cortez C. Stefan, Costişanu Eugeniu, Craciuc Corneliu, Feliz Lupu Victor, Focşeneanu Leon, Glanştain Leon, Havranec R. George, Herşcovici Rubin, Iuster Jean, Kohnfeld Victor, Lăzărescu Constantin, Leib Froim Leib, Leibovici D. Adolf, Maxim Gheorghe, Miclescu C. Paul, Miclescu E. Eugen, Păun Spiru Troian, Ploschi I. Stefan, Rabinovici Ichiel, Răşcanu Petru, Rosen H. Oscar, Schönblum A. Jean, Segal Isac, Zippa T. Alexandru, Botescu Constantin.

Clasa III.—Costinescu C. Emil, Hociungescu M. M. Grigore, Lazăr B. Carol, Mihailescu Andrei, Mancaş Emil, Popovici D. Virgil, Sand M. Leizer, Vexel Mendel, Swiergoski Claudius.

Cl. IV.—Andriescu C. Anton, Dănescu M. Dumitru, Manea C. Zaharia, Margulies Elias, Petrovici Eugen, Ştefanovici Aurel, Svarţ, L. Osias.

Cl. V.—Pasmantirer Iacob, mod. Pirvulescu Leonte idem, Stroja Radu, idem. Cortez Petru idem.

Cl. VI.—Berea Ernest real., Hurmuzescu Mihail real, Vidraşcu L. Ion, real. Manu C. Alexandru mod., Zelţer Solomon, idem.

Cl. VII.—Bimbasa Haim real., Ghica Gheorghe, idem., Lupaşcu Anton, mod. Burada Alexandru, idem. Diamant Relly idem.

Cl. VIII.—Stoianovici I. Gh. mod.

Diferenţă V—VIII—L. latină, Scorţescu A. Alexandru.

❑ Duminică va avea loc căsătoria d-rei Clara Steuermann, sora d-lui dr. Steuermann, cu domnul Natan Schwarz.

Felicitări.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAŢIUNE MODERNĂ
CONSULTAŢIUNI:
DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
ŞI
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

❑ Pentru participarea la congresul de geografie s'a mai înscris din Iaşi, d. N. C. Ionescu.

❑ Caii de la trăsura d-lui Sculy, speriindu-se—de un cortel roş, pe care o d-şoară îl scăpase înaintea lor, pe cînd staţionau în faţa bancheriei Grosvald,— au luat vînt, pornind spre palatul administrativ.

Ei s'au oprit izbindu-se în zidul de la prima casă de economie din Iaşi, unde au trîntit jos pe o femee, — fără însă a o lovi grav, — şi sfărmînd trăsura.

❑ Membrii comisiunilor pentru examenele secundare particulare în provincie n'au putut pleca de oare ce de la minister n'au sosit încă biletele de liber parcurs. Examenele încep în mod regulamentar, la 2 Iunie.

❑ **Teatrale.**—Trupa de operete şi Operă sub conducerea d-lui A. Bărcănescu, va juca astă-seară în grădina Bragadiru pentru prima oară *Iveta*, Operetă în trei acte.

Rolul Ivetei va fi jucat de d-ra Aura Mihăescu.

Iveta e jucată cu mult succes de trupa Grigoriu la Bucureşti sub numele de Păpuşica.

Biletele la libraria Iliescu.

❑ Un focar de scarlatină există de cît-va timp în strada sfîntul Lazăr, disp. IV a. S'au declarat vr'o 8—10 cazuri pînă acum.

Agenţi sanitar anume însărcinaţi urmăresc sorgintea contagiunii în acea localitate.

Băile OGLINZI
JUDEŢUL NEAMŢ
3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde până la băi transportul se face cu Tramcăre, Brecuri, diferite echipage, şi Automobil-omnibus foarte elegante şi automobile mici la fiecare tren
50% reducere prin gara Paşcani,
Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune Balneară şi Climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, înconjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

**Clima temperată**, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul incîntător al naturei bine-făcătoare.

**Băile saline** de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

**Cabinele de Baie şi Hidroterapie** instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

**Un pavilion modern pentru inhalaţie** cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropiate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu şi M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

**Pentru distracţiuni** clădire drandioasă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

EFTIN şi FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile şi drogueriile din ţară şi în Tg. Neamtz la Administraţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bojan,** medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld*.

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ, oraş cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne şi bine aprovizionate, numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus*.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz** & **Dr. I. Rosenfeld** ;

**In Iaşi, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 şi M. Petersil, Str. de Sus 189,** antreprenorii Hotelului.

## ULTIME INFORMAŢIUNI

*„Mişcarea“ aduce o serie de invinuiri foarte grave d lui Stamatiu primajutor de primar.*

*Aşteptăm răspunsul ce-l va da invinuitul, căci dacă nu l va da îl vom socoti vinovat.*

Principele Ferdinand a plecat ieri seara din Iaşi la Bucureşti, fiind condus la gară de domnii: general Musteaţă, colonel Oprescu şi locotenent Capşa.

Inainte de a fi luat masa, la cercul militar, A. S. R. a făcut o preumblare pe jos, oprindu-se mai mult timp înaintea monumentului lui Cuza Vodă.

A. S. R. va pleca mîine la Constanţa.

Avocaţii din Iaşi sunt convocaţi să se întrunescă mîine, Sîmbătă, ora trei, în adunare plenară, în sala de şedinţi a secţiei II-a tribunalului.

Este vorba de înfiinţarea unui cerc al avocaţilor din Iaşi.

Le serviciul sanitar local se lucrează la întocmirea unei statistici complecte a populaţiunii oraşului Iaşi. Lucrarea va arata, în acelaşi timp, de unde provin erorile—intenţionate ori nu—pe care le face d. A. C. Cuza în recenta d-sale broşură asupra scăderii populaţiunii romineşti în Iaşi.

Se crede că actualmente pupulaţia Iaşului s'ar ridica 83–84 de mii locuitori.

Cele două comisiuni de examinare a elevilor pregătiţi în particular de curs primar vor fi prezidate de către d-nii P. Stoica şi Ştefănescu directori de şcoli primare locale.

D. P. Culianu a refuzat de a figura în comisiunea de examinare a elevilor de curs secundar unde, fusese numit pentru matematică.

Concursul pentru medicii secundari la spitalele Sf. Spiridon, de specialitate chirurgiei, a început azi.

D. dr. Carnabel, care înlocueşte în comisiune pe domnul dr. Brăescu, a sosit azi dimineaţă.

Senatul universitar unit cu consiliul profesoral al Facultăţei de medicină, a recomandat pe d. dr. C. Parhon ca profesor la catedra de clinica boalelor nervoase şi mintale de la Facultatea de medicină.

Acelaşi consiliu a aprobat în unanimitate transferarea d-lui profesor dr. Juvara la catedra de clinică chirurgicală de la Facultatea de Medicină din Bucureşti, şi a d-lui prof dr. Dimitrie Ionescu de la catedra de farmacologie la catedra similară de la Bucureşti.

Senatul universitar unit cu consiliul profesoral al facultăţei de Ştiinţi a recomandat aseară pe d. Borcea ca profesor la catedra de zoologie de la Facultatea de Ştiinţi.

Elevii clasei a 7 a leceale vor pleca în excursiune la Ciahlău sub conducerea d lui V. Teodoreanu.

D. dr. Borcea a demisionat din comisiunea de examinare a liceului parcular, cerînd ministerului a fi înlocuit.

Intrunire publică a meseriaşilor va avea loc Duminică, 10 Iunie, în sala Pastia.

D. Dim. Cădere, inspector secundar, n'a fost de loc consultat în alcătuirea comisiunilor particulare secundare. D-sa şi-a exprimat, atît în Capitală, cît şi în Iaşi, nemulţumirea asupra modului cum s'a operat în interesul unei clice. Intreg corpul profesoral iaşan a fost neplăcut suprins de procedeele elicei.

La epitropia sf. Spiridon se ţine azi licitaţia, pentru construirea unui pavilion la ospiciul Galata.

Devizul e de 25.000 lei.

Ministerul de culte a aprobat d-nei Natalia Popescu, directoarea şcoalei primare Alex. Lambrior, un concediu de 15 zile.

**Mişcare la gară.**—D. Mrazec, secretar la inspectorat e trecut casier în locul d-lui Marino, care a fost numit ajutor de şef de staţiune, în locul d-lui Stepleanu, care a trecut la inspectorat.

Au optat pentru catedrele similare de la secţia doctoratului, d nii profesori V. Dimitriu, drept comercial, şi D. Alexandrescu, drept civil.

Ministrul a cerut avizul senatului universitar din Iaşi, pentru transferarea d-lui P. Missir la facultatea de drept din Bucureşti.

Membrii Camerei de Comerciu, pleacă mîne cu trenul de 2.55 la Tulcea, spre a part cipa la congresul Camerelor de Comerciu, ce se ţine acolo.

In localitate s'a constatat azi un nou caz de anghină difterică.

O adresă a ministerului de interne, face cunoscut prefecturei de judeţ că s'a aprobat regulamentul pentru serviciul automobilelor statului, judeţelor şi comunelor.

**Afacerea Loster.**—Instrucţia acestei afaceri se face pe zi ce trece, în mod mai pătimaş. Credem că faptul petrecut astă noapte va fi atins culmea ilegalităţii.

La orele unu noaptea, d. Armaşescu, şeful staţiei Paşcani, contra căruia parchetul exercită presiuni foarte mari, a fost trezit din somn şi dus, de la otelul Europa, la serviciul de siguranţă, unde fu înştiinţat, că judecătorul de instrucţie va continua instrucţia.

De fapt instrucţia nocturnă, neprevăzută în lege, a continuat pînă la 5 dimineaţa.

*

Pentru prima oară ne este dat să înregistrăm o instrucţie făcută în timpul nopţei, cînd tribunalele nu funcţionează. Instrucţia unei afaceri ca şi dezbaterile unui proces, pot fi prelungite peste orele 6 seara. Dar să faci instrucţie specială, în timpul nopţei, rădicînd din pat, în timpul nopţei pe un bănuit, această inovaţie ilegală nu putea avea de autor de cît pe Toneanu, specialist în acte ilegale.

*

De ce a fost rădicat d. Armăşescu noaptea, de ce s'a făcut instrucţia nocturnă inutilă?

Recunoaştem că parchetul ar fi putut afla, în timpul nopţei, un fapt oare care important. Atunci ar fi fost în drept să dispună paza camerei în care dormea Armăşescu, dar nici de cum să l fi rădicat, nici de cum să-l fi supus unui interogator nocturn de 4 ore.

Ştiţi asupra cărui punct a fost interogat — noaptea? Nu veţi crede d-s faptul este pertinamente exa ; ... el este autorul sau inspiratorul ... şi comentariilor apărute ieri seara în *Evenimentul* şi în ziarul nostru!

Trebuia mussi să comită două ilegalităţi ca să afle aceasta.

Este vorba ca un mandat de arestare să fie lansat astăzi contra lui Armăşescu, nu doar pe motive serioase, ci pentru ca judecătorul de instrucţie să arăte că a avut motive serioase să rădice şi să asculte, noaptea, pe Armăşescu.

*

Cu d. judecător de instrucţie am dori să stăm de vorbă o ţîră. D-sa se află cuprins de dorul de a face din şeful staţiei Paşcani o afacere celebră. Credem că se va convinge d. Radovici, că afacerea d-sale cu unul din Şoarecii de la Piatra N, a fost mai celebră.

Judecătorul Radovici lucrează sub ordinele procurorului general. Este, însă, foarte periculos pentru viitorul tînărului judecător, să lucreze după porunca unui individ, care, o fi el procuror general, dar este un abject, care face şcoală ră.

*

Judecătorul de Instrucţie Radovici a oprit astă-zi pe Armăşescu de la mîncare, voind probabil, să-l facă să slăbească prin foame.

Intervenţia avocaţilor d lui Armăşescu de a readuce pe judecător la omenie, a rămas zadarnice.

A trebuit să intervie un înalt magistrat care a spus judecătorului:

— D-ta procedezi foarte ilegal şi ai face bine să te gîndeşti la consecinţi.

Numai în urma acelei intervenţii judecătorul a permis d-lui Armăşescu să iee masa în bufetul palatului — păzit de agentul poliţienesc Butnariu.

*

Domnul Raul Crăciun, unul din avocaţii d-lui Armăşescu, a comunicat astăzi ministrului de justiţie, în o lungă telegramă, toate faptele ilegale petrecute, cerînd anchetă.

*

Grefierul cabinetului I de instrucţie d. Voinescu, a demisionat astăzi din postul său, nefiind în stare să stee şi noaptea la slujbă.

*

Persistă svonul că Armăşescu va fi depus. De şi fără dovadă, concluziile de arestare vor fi făcute pe motivul că Armăşescu este „autorul intelectual al unei crime săvîrşite, dar neizbutite“.

— In afacerea Loster se dă ca sigur arestarea fraţilor Vasilescu, redactori la ziarul ceferist „Lupta“, învinuţi de fals în acte publice.

— Judecătorul de instrucţie Radovici a fost astăzi dimineaţă la Paşcani, în anchetă.

Pentru cetirea lucrărilor scrise ale absolvenţilor normalişti de la examenele de capacitate s'a numit această comisiune: d. I. Rădulescu Pogoneanu, T. Crivăţ şi St. Veloran.

Cum seria absolvenţilor din acest an relativ mare se crede că cetirea tezelor va ţinea până la 15 Iunie.

Asară s'au întrunit în conferinţă de fine de an profesorii şcoalei Normale „Vasile Lupu“.

S'a hotărît a se ţinea cursurile până Sîmbătă, 9 Iunie.

S'au fixat cîteva excursii de făcut cu elevii şcoalei, unele în oraş pe la diferite aşeminte industriale şi monumente istorice, apoi alte excursii mai departe.

Pentru examenul de doctorat în drept, în sesiunea aceasta nu s'au înscris de cît trei candidaţi şi anume: d-nii Focşăneanu, C. C. Numian şi Bazali.

Ne facem datoria de a întreba pe d. Gh. Botez, primarele Iaşilor, care e soarta cererii înaintată de comitetul cercului didactic din Iaşi, în ceia ce priveşte înlesnirile cu procurarea lemnelor la membrii corpului didactic primar.

Se ceruse la onor. Primărie, că odată cu publicarea condiţiunelor de procurarea lemnelor de foc pentru şcolile primare din Iaşi, să pună îndatorire furnizorilor să dea cu acelaş preţ şi institutorilor şcoalelor. Tocmai acum e timpul, cînd se fac asemenea contracte şi corpul didactic primar din Iaşi aşteaptă o soluţiune.

In ziua de 28 Mai, o ploae torenţială cu grindină, a căzut în comunele Brăeşti şi Buznea.

Astă noapte hoţii au spart zidul şi s'au introdus în cîrciuma Bercovici din strada Păcurari, furînd banii din tejghea şi marfă.

Astăzi o grupă de 30 elevi de la şcoala normală „V. Lupu“ au vizitat muzeul etnografic al Moldovei, sub conducerea d lui prof. Gh. Ghibănescu.

**Jocul de oină.**—Au luat parte la jocul de oină 6 şcoli secundare avînd No. de succesiune acesta: 1. Naţional, 2. Internat, 3. Alexandru, 4. Ştefan, 5. Seminarul Pedagogic, 6. Vasile Lupu.

In seria de dimineaţă au fost aceste jocuri:

6—1, 5—2, 4—3, 1—6, 2—5, 3—4, 5—1, 4—2, 6—3, 1—5, 2—4, 3—6, 5—3, 6—2, 4—1, 3—5, 2—6, 1—4, 6—5, numărul din stînga însemnă „la batae“ cel din dreapta „la pascare“.

Pînă la 11 jum, au capatat cîte 5 puncte liceul naţional, liceul internat, 4 puncte şcoala normală „V. Lupu“.

Au rămas pe după ameazi următoarele serii: 5—6, 2—1, 6—4, 3—2, 4—6, 2—3, 4—5, 3—1, 5—4, 1—3.

**Judiciare.** — Camera de punere sub acuzare a menţinut arestat pe Leib Naftulisohn, complice în falimentul fraudulos David Feller, din Botoşani.

— Primind apelul primului procuror, Camera de acuzarea a menţinut arestat pe lancu Silberştein, deţinut pentru atentat la pudoare.

— Moştenitoarele lui G. Calmuski din Basarabia, d nele Aglae Victoria Kleonick d'Artemovsky Goulak văduvă, fica lui Constantin Cazimir, domiciliată în Chişinău, personal şi ca tutrice al surorei sale, d-ra Zenobia Cazimir, domiciliată în Dresda; d-na Pulcherie Oskar de Metlerkamp, fica lui C. Cazimir, dom. în Chişinău, au făcut apel pentru revandicarea domeniului Mitoc, jud. Dorohoi, proprietatea d lui Prilogeanu şi foastă proprietate a lui G. Calmuski.

— Tribunalul secţia II va avea să reconfirme mîine mandatele bandei de hoţi de cai sub conducerea lui M. Lişman.

— Curtea va judeca procese pînă la 23 Iunie inclusiv, iar tribunalul pînă la 20.

Iată noul program de astă seară Vineri al teatrului cinematografic din grădina Pathè Frères, vis-à-vis de libraria Socec, lîngă administraţia Financiară;

Renegaţii, mare roman însufleţit.—Necazurile unui logodnic, comedie.—Pathè Journal cu ştirile sporturile, modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă—Cine mi a răpit copilul ?! (Mama indiană) O grandioasă desfăşurare, a cărei acţiune se desfăşoară în lagărele Pieilor-roşii (2 părţi de cinem.) —The Togo, trupă de acrobaţi japoneji. —Wilbur Wright—Clubul antifemenist, scene comice.

Mîne Sîmbătă matineu la 4 ore ziua ar mîne seară reprezentaţie în noua grădină Pathé Freres.

Reprezentaţiile au loc şi pe timp ploios, de oare-ce s'au construit refugii cari servesc de adăpost.

Patru programe noue vor fi reprezentate în fiecare săptămînă, şi anume: In fiecare Luni, Mercuri, Vineri şi Duminică program nou.

Matineurile vor urma regulat Simbetele, Duminicile şi serbătorile, în sala Circului Sidoli.


# Mobile Löbel

*Iaşi — str. Lăpuşneanu 32 — Iaşi*

**DORMITOARE**
**SUFRAGERII**
**SALOANE**
**BIROURI**

**Mare asortiment în mobile de piele.**
**Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,**
**—Covoare, Perdele, storuri —**
**— Ultimele noutăţi —**
**Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă**
**BIROURI AMERICANE**
**— Lămpi electrice —**
**— PREŢURI EFTINE —**

*Face şi condiţiuni de plată avantajoase.*

*Primeşte comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106.*


## Ultime telegrame

### Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 1 Iunie

## Banditii Capitelei

### Atentatul contra d-nei general Manu

### Capitala alarmată

**Bucureşti. — Capitala s'a trezit azi dimineaţă, cu o ştire, care a produs peste tot locul, o emoţiune indescriptibilă.**

**Se afirmă, că d-na Alexandrina Manu, văduva regretatului general Gheorghe Manu, a fost victima unui atentat criminal.**

**Ştirea era perfect adevărată.**

### Incercare de crimă

Iată cele petrecute.:

Pe la orele 4 dim, un îndrăzneţ criminal a pătruns în odaia de culcare a d-nei Alexandrina Manu, care înainte de a putea scoate un strigăt de ajuor a fost apucată de criminal, care strîngînd-o de gît, isbuti ca d-na general să-şi piardă conştiinţa.

Criminalul legă atunci pe victima sa, după care începu să caute prin casă.

Fiind în curent, cu locul unde d na general Manu ţinea banii, criminalul dădu repede peste un portofoliu, care conţinea 15,000 lei în numerar.

Luînd banii criminalul se făcu nevăzut.

### Descoperirea

Trecuse aproape o oră, pînă ce d na general Manu îşi reveni în fire.

Cu greu se putu tîrî pînă într'o odaie vecină, a căreia fereastră dădu în odaia servitoarei şi să strige ajutor.

Servitoarea deşteptată, veni repede şi dădu cuvenitele ajutoare stăpînei sale după care dădu alarma.

### Sosirea autorităţilor

Cel dintăi sosit la faţa locului, a fost domnul Mateiu subcomisarul circumscripţiei a 15-a, care era chiar de serviciu.

Curînd sosiră şi reprezentanţii parchetului, precum şi domnul Mitilineu, Prefectul Poliţiei.

Cercetările începură, însă fără rezultat, căci nu se găsea nici o urmă, care să indice pe criminal.

Se constată numai faptul, că acest criminal, trebuia să fi fost în curent cu localitatea, căci ştiuse să procedă, repede, fără a-şi perde vremea cu orientarea.

### Prindarea criminalului

Subcomisarul Dimitrescu fu în special însărcinat cu cercetarea, pentru a da de urma banditului.

D. Dimitrescu procedînd de la preniza că autorul atentatului trebuia să fi fost un om al casei, îşi îndreptă cercetările spre un anume Ion Tataru, care fusese fecior în casa d-nei general Manu.

N'a fost greu subcomisarului, să găsească pe Ion Tataru, care luat repede, mărturisi în întregime fapta sa.

S'a găsit la dînsul şi portofoliul cu cei 15.000 lei.

### Mărturisirea banditului

Banditul Ion Tataru dus la siguranţă, declară că pătrunse în casă, printr'o fereastră de din dos, a căruia geam era spart.

El ştia unde se afla cheia de la dormitoriu, o luă, deschise dormitoriu şi apoi pătrunse în odaia d-nei Manu.

A mărturisit asemenea, că a încercat să gătuie victima sa, dar că a lasat-o de îndată ce a văzut că şi-a perdut cunoştinţa.

A legat o şi apoi a dispărut, luînd portofelu cu cei 15,000 lei.

Banditul a mai declarat, că rămînînd fără ocupaţie, a proectat o tîlhărie, pentru a-şi găsi resursele necesare.

### Starea d-nei general Manu

Starea d-nei general Manu este relativ bună.

Azi toată ziua a fost un adevărat pelerinagiu la locuinţa d-nei general Manu din calea Victoriei 110.

Tot ce Capitala are mai distins, a venit să se intereseze de starea d-nei general Manu.

### Suprataxe de răsboiu

*Constantinopole. — Consiliul de miniştri a hotărît să aplice o supratacse asupra fonciarului. de 25 la sută, pentru tot timpul răsboiului.*

### Catastrofa unui submarin

*Paris. — Ministerul marinei comunică concluziunile comisiunei de anchetă despre catastrofa vasului submarin Vendemiaire. Ciocnirea a fost fatală.*

*Comandantul nu e responzabil, iar salvarea a fost imposibilă, vasul fiind făiat în două.*

### Expulzarea Italienilor

**Constantinopole. — Tarmenul prelungit pentru expulzarea Italienilor, pînă în ziua de 18 curent.**

### Comandantul Dardanelelor

Constantinopol.—Generalul de divizie Ali Riza, a fost numit comandant al Dardanelelor.

### Serbările din Moscova

Moscova.—Azi s'a inaugurat monumentul Ţarului Alexandru al III-lea, de faţă fiind Ţarul, Ţarina, moştenitorul Tronului, toţi marii duci şi marele ducese, primul ministru precum şi o delegaţie de 30 sîrbi şi muntenegreni.

### Greva din Palermo

Palermo.—Muncitorii au declarat grevă generală. Ei au manifestat eri în număr foarte mare.

Au urmat încăerări cu poliţia. Sunt numeroşi rîniţi.

### Greva din Odesa

*Odesa —800 de muncitori ai societăţei de navigaţie, s'au pus în grevă, cerînd sporirea salarului.*

### Greva universitarilor

**Bucuresti.—Nici aseară nu s'a putut întruni Senatul universitar.**

**Greva universitarilor cuprinde azi aproape unanimitatea profesorilor universitari.**

### Complotul antidinastic din Serbia

**Belgrad.—Eri a avut loc o mare manifestaţie antidinastică. Peste 1000 de studenţi, au manifestat împotriva regelui Petru şi al Prinţului George. Seara a avut loc o întrunire, la care au participat şi numeroşi ofiţeri. Unii din aceştia au declarat, că tot răul Serbiei provine de la regele Petru. Ei az declarat că eventual, vor face un de arme pentru a salva Patria.**


CLINICA BOALELOR DE OCHI

**Doctor C. Mielescu**

**Oculist operator.**

**— Str. Ştefan cel Mare No. 6 —**

*In ograda caselor Kahane Succ.*

**Consultaţiuni de la 3—6 p. m.**

**Inginer I. CANA**

*Autorizat de Primăria Iaşi*

**Iaşi—28 str. Cuza-Vodă 28 -Iaşi**

*(zisă şi str. Golia 28)*

**—Apă—Canal—Closete** *contra îngheţului*—**Băi hygienice**—**etc.**

**Instalaţie de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.**

*Devize—Consultaţiuni gratuite.*

*Condiţiuni de plată foarte avantajoase.*

*Atelier special pentru reparaţiuni* —**Proiecte – Supravegheri de Construcţii.** *Vile—Hoteluri, etc.*

**Se deplasează şi în provincie** *cu preţ modest.*

*Referenţile cele mai* **bune la** *dispoziţie.*

**Dr J. BRENER**

*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

**Specia ist în Boale de Femei**

**MAMOŞ**

**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**

*Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

**De vînzare** în str. Florilor 18 una casă cu 3 odăi, mari, antret, bucătărie de iarnă, de vară şi camara, cu 540 metri patraţi în faţa cesei pe care se află pomi roditori.

A se adresa la proprietar Florilor 18.

**Dr. Suzana WEXLER-GROSI**

**BOLI DE FEMEI—FACERI**

*— Strada Anastasie Panu 43 —*


### INPORTANT

*La baroul advocaţilor din Iaşi s'a intalat o maşină de scris Yost; se scriu s se copiază ori ce fel de acte, cu cea mai şiare acurateţă.*

*mPreţul 50 bani pagina original şi 25 bani copia.*

### ANUNCIU

*Tînăr profesor de liceu doreşte a da lecţiuni particulare de curs primar şi liceal copiilor din Societatea înaltă din Iaşi.*

*A se adresa d-lui N. Georges profesor, str. Academiei 4 Iaşi.*

# NOROC IN CASA

**a adus şi la loteria trecută multora dintre onor. mei clienţi un loz din colectura mea principală :**

## Nu întîrziaţi deci

**a cumpăra din timp un loz norocos, căci tragerea clase I-ia va avea loc la**

## 14|27 IUNIE 1912

**şi stocul meu de lozuri e în totdeauna epuizat înainte de începerea tragerei.**

## 1/8 numai lei 1.50

**1|4 Lei 3. - 1|2 Lei 6. - 1|1 Lei 12**

**Cel mai mare cîştig al loteriei evetl. :**

## LEI 900,000

**Comenzile din provincie se efectuiază prompt şi conştiincios contra plăţii anticipate, sau sub ramburs**

## ROB. TH. SCHRODER

**— Firmă fondată în 1870 —**

**BOTOŞANI**
Str. Naţională 203;

**BRĂILA**
Piaţa Sf. Archangheli (Casa Rally);

**CRAIOVA**
Str. Unirii 69;

**IAŞI**
Str. Ştefan cel Mare 8;

**Centrala**
**BUCUREŞTI**
Calea Victoriei 106

**Sucursale :**
Calea Victoriei 50
Calea Griviţei 96
Str. Lipscani 72

**PLOEŞTI**
Str. Basarabilor 1

**GALAŢI**
Str. Domncască 14.



# Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**
**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



# Noua Coafiură de Dame

**M. BACHMAN**

**— Iaşi—Strada Gh. Mârzescu 28 —**

Aduce la cunoştinţa doamnelor că **Salonul de coafiură** este aranjat din nou cu toate articolele necesare şi se efectuează tot ce priveşte această branşă, anume: cozi, bucle, turbane moderne, transformaţiuni de asemenea

**Se frizează cu ondulaţiuni Marcel**

**Se primesc si comenzi în provincie**



# Colectura „PROVIDENŢA"

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

**Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA" este neîntrecut**

**Iată dovada :**

**Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de**

## LEI 250,000

**(un sfert de Milion)**

**a căzut în Colectura „Providenţa" pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot in aceiaşi zi.**

**Iar la ultimele trageri au eşit afară de nenumărate cîştiguri a 3000, 2000 şi 1000 lei următoarele câştiguri :**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19.562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5,000 | „ | 59,171 |

**1|8 numai 1 leu 50 bani**



# TIPOGRAFIA
# H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**



# „ANCORA"
**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*
*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
**Lei 1,986,252** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România,**
**BUCUREŞTI**
Agentul general pentru Iaşi.
**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**
**(fostă strada de Sus)**



**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile**


Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune [illegible] toare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI, Str. Gh. Mironescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul IX No. 1606 Duminică 3 Iunie 1912

## Congresul Camerilor de comerciu şi industrie

I

Duminică 3 Iunie a. c. se va ţinea în Tulcea al XIII-lea congres al Camarilor de Comerciu şi industrie romîne.

Nu vom vorbi de resultatele obţinute după urma activităţei celorlalte XII congrese trecute, sub punctul de vedere al realisărei doleanţelor exprimate în acele congrese, la noi, totul depinzînd de voinţa guvernelor, care nu s'au obişnuit încă a ţinea samă de doleanţele exprimate de diferitele corparaţiuni sau organisaţiuni sociale. Vom vorbi însă, de rostul acestor congrese, care necontestat au importanţa lor în a învedera anumite nevoi sociale şi chestiuni economice, formînd curente în opinia publică şi ajutînd pe legiuitorii noştri, în rezolvirea problemelor economice ce vine, vrînd, nevrînd la ordinea zilei.

Congresul Camerilor de comerciu de la Craiova ţinut în anul 1902, au avut norocul a resolvi cu succes o chestinne mare, prin desfiinţarea acciselor şi crearea fondului comunal. Această chestiune adusă în discuţia acelui congres de Camera de comerciu de la Iaşi, care se afla sub preşedinţia mea şi susţinută cu multă căldură de regretatul G. G. Assan, preşedinte al Camerii de comerţ al Capitalei, au reuşit a convinge pe d Costinescu, ministru de finanţe, a traduce în fapt, un desiderat atît de important, care ne-a scapat de tirania barierilor, după vechiul sistem al acciselor.

Pentru anul acesta congresul de la Tulcea e chemat a resolvi două mari chestiuni.

1). Modificarea legei comerciale, capitolul relativ la falimente, prin limitarea creditului.

2). Modificarea art. 22 şi 23 din c. com. relativ la registrele comercianţilor.

Prima chestiune a fost adusă în discuţia congreselor Camerilor de comerţ cu doi ani în urmă, de Camera de la Iaşi, prin organul meu.

Această chestiune ar fi trebuit să fie prezentată şi susţinută tot de Camera de la Iaşi, nu de acea de la Tulcea. Fatalitatea face cîteodată nedreptăţi, care duc până la usurparea unor chemări, aducînd în fruntea instituţiilor, pe acei ce nu au chemarea. Camera de la Iaşi sufere de această dată de o eclipsă, datorită unei politice selbatice, punînd-o sub conducerea unui nechemat în materie, care de sigur e strein de ce vra să zică limiţarea creditului, atuncea cînd noi dorim ca datoriile să fie plătite exact la termine, fără prelungiri şi şovăire, căci atuncea compromitem existenţa şi desvoltarea creditului.

A trebuit să intervină camera de la Tulcia, să-şi apropie o chestie, care nu mai cadea cu competinţa în materie a Iaşului.

Membrii camerilor de comerţ romîne cunoscători în materie, vor acorda acestei chestiuni toată atenţia ce merită şi sunt sigur, vor primi conclusiile camerei de la Tulcea, concluzii care tind, ca faliţii şi insolvenţii să fie puşi la carantină, căci creditul nu e o donaţie, sau un act de libertate. Cel ce acordă creditul se aşteaptă la achitarea lui la termen şi legiuitorul are datoria a pedepsi pe acei ce fură avutul altuia sub numele de credit, ca şi pe acei ce fură prin escaladare sau efracţiuni.

Nu e vorba de împedecarea comerţului, sau de suprimarea creditului. E vorba de asigurarea creditului real şi cinstit, pentru a înlesni progresul şi desvoltarea comerţului onest şi de mîndrie naţională.

Limitarea creditului are menirea a împedica fraudele, crescînd numărul elementelor necesare în stabilirea naturei falimentelor.

Comerciantul onest şi care ştie a onora semnătura sa şi angajamentele sale, va primi cu mulţumire modificarea legei comerciale cu tendinţa a împedeca pungăşia şi a pedepsi pe pungaşi.

Insistăm asupra acestei chestiuni, pentru a nu se face confuziune.

Noi, cerem ca creditul să fie asigarat dacă nu chiar prin plata lui totală, căci se pot întîmpla şi cazuri nenorocite, dar cel puţin să fie asigurat prin buna credinţă a debitorului, care cată să fie prudent şi cumpătat în apropierea creditului potrivit inteligenţei şi capitalului său.

Afacerile comerciale au gingăşia lor. Acordarea creditului şi capatarea lui, au de jucat un rol foarte important în desvoltarea transacţiilor.

Creditul nu se poate practica de cît în sînul popoarelor bine organizate.

La triburile de sălbateci, creditul este o marfă necunoscută.

Limitarea creditului aparţine măsurilor de bună organizare.

(Va urma.)

**G. D. Şerban**

## Cuvîntarea lui Theodosie

**Pătimaşul Teodosie, episcopul usurpător al Scaunului de Roman, a întrecut chiar largul permis din ţara noastră.**

**Numit într'o comisiune care urma să se ocupe de cererea de revizuire introdusă de episcopul canonic al Romanului, P. S. Safirin, usurpătorul lui a avut îndrăzneala, că, constituindu-se judecător în propria lui cauză, să ceară isgonirea din Capitală a fostului Episcop şi designarea unui domiciliu forţat.**

**Atîta neruşinare şi aşa fără de lege, încă nu s'a pomenit, chiar la noi, ţara tuturor posibilităţilor.**

**D. C. C. Arion a aplicat imediat palma binemeritată pe obrajii prelatului, uitător de legi şi omenie. Ministrul a amintit Sinodului că P. S. Safirin, e înainte de toate cetăţean romîn şi deci, conform legilor ţării, poate locui unde-i place.**

**Dar cererea monstruoasă a lui Theodosie usurpătorul a avut şi o altă latură bună: a provocat o opinie separată a archiereului Sofronie Craioveanul, unul din cei 14 judecători ai fostului episcop. Acest archiereu e de părere că procesul lui Safirin trebueşte revizuit, unanimitatea cu care lucra pînă în prezent Sinodul, a dispărut aşa-dar. Unul din condamnatorii lui Safirin s'a convins, în cele din urmă, că a judecat strîmb şi că greşala trebueşte reparată.**

**Nu va trece vreme multă şi se vor ralia la părerea archiereului Sofronie Craioveanul şi alţi judecători ai lui Safirin — şi atunci dreptatea se va face.**

## ŞCOALA CRIMEI

Era să avem în Capitală o reeditare a crimei din strada Italiană. Văduva venerabilă a defunctului general Manu era să cadă victima unui bandit, care a pătruns în casă, în spre ziuă şi a torturat-o ca să-i dea parale.

Tentativa aceasta de crimă aminteşte pe cea făptuită asupra Siţei Manolescu în str. Italiană.

Neapărat, şi poliţia va căuta să tragă concluzii din aceste asemănări şi poate că se va încerca a se arunca în spinarea faptului din calea Victoriei şi crima din str. Italiană.

Identitatea de procedee, nu însemnează însă şi identitate de autor. Vina e a poliţiei.

De cînd poliţia d-lui Mitilineu face bucătărie electorală şi de cînd domnul Panaitescu spionează pe oamenii noştri politici, criminalii sunt siguri de impunitate.

Faptul că asasinul din strada Italiană a ramas nedescoperit, a încurajat la crimă chiar şi pe criminalul Căpraru.

Poliţia noastră, prin îndolenţa ei vinovată provoacă foarte indirect la crimă.

Lucrurile nu pot rămîne astfel, trebueşte o repede îndreptare a răului. D. Panaitescu va trebui sau decăituit sau readus la adevărata lui misiune, iar în ce priveşte poliţia judiciară propriu zisă, ea trebueşte purificată şi închisă în limitele ei firesti: politica s'o facă cetăţenii, iar comisarii şi sub-comisarii să-şi caute de treburile pentru care sunt plătiţi.

Poate că întîmplarea nenorocită şi din fericire fără urmări grave, a d-nei general Manu, va face în cele din urmă pe domnul C. C. Arion să mai pricească că cu poliţia de azi chiar nu mai merge.

## Instrucţia nocturnă

**— Ea a fost introdusă în Iaşi de Toneanu şi trebue înfierată —**

*Instrucţia în afacerea faptei misterioase din strada Florilor, Iaşi, au luat-o pe seamă procurorul general, primul procuror şi judele instructor cabinetul I. — Sunt săptămîni de zile, de cînd se instrueşte, instrucţia a devenit chiar şi nocturnă; un om, unul singur, este torturat ziua, este torturat noaptea—şi pas de ştiu cei de la parchet mai mult de cît ştim noi.*

*Cine ar putea vorbi în chestie, fata Ana Loster, a perdut grainul; nu i l'au putut reda „interesantele" observaţii clinice ale distinsului dr. Bacaloglu, nici brutalizările medicului tocmit de parchet.*

*Sunt zece zile de cînd parchetul ia interogatorii d-lui Armăşescu, şeful staţiei Paşcani. De vre-o patru ori pînă acum judecătorul de instrucţie l'a trimis, cu vorba, la temniţă şi l'ar fi trimis şi de fapt, dacă n'ar fi existat tribunal şi camera de acuzare, cari au să se ocupe de mandatele de arestare.*

*Acum parchetul, din ordinul procurorului general—aceasta este credinţa generală—a ajuns şi la o inovaţie specială contra lui Armăşescu: după ce a fost torturat ziua, noaptea a fost rădicat din pat, dus la cabinetul judelui instructor, interogat „în continuare", ţinut nemîncat pînă a doua zi la orele trei.*

*Nu cunoaştem precedent la acest caz, legiuitorul n'a prevăzut instrucţia noaptea şi ne cuprinde groaza la gîndul, că oricine poate fi rădicat noaptea de la domiciliul seu şi dus la instrucţie.*

*Şi întrebăm: asemenea lovituri anarhice pot ele rămînea fără de sancţiune? Poate rămînea nepedepsit judecătorul de instrucţie, care, fie din proprie iniţiativă, fie din ordin — a lucrat cum a făcut-o acel Radovici?*

*Poate rămînea nepedepsit procurorul general, care a dat ordine ilegale, cari an fost executate, inferiorului seu?*

*Noi protestăm energic contra primejdioasei inovaţii. Ea trebue înfierată şi pedepsită fiind-că suntem îngrijoraţi gîndindu-ne la omul fără de scrupule, care este Toneanu şi la faptul că un om fără experienţă şi, probabil, fără talent—cum pare a fi, dupe fapte, d. Radovici, s'ar putea preta la toate infamiile ce i-ar trece prin cap lui Toneanu, apaşul de tristă memorie al d-lui Marghiloman.*

## INTRIGILE LOR

Ziarele guvernamentale obicinuiau să ne prezinte ca slugile liberalilor. In dorinţa lor de-a băga cu orice chip intrigă între cele două partide de opoziţie, ziarele guvernamentale nu mai ştiau ce să inventeze ca să strice înţelegerea dintre d-nii Take Ionescu şi I. I. Brătianu.

Ba *Seara*, în imensa ei inteligenţă, a dat odată cărţile pe faţă, afirmînd cu o naivitate dobitoacă, că dacă'ar izbuti să strice înţelegerea liberală-democrată, ar folosi în primul loc guvernul răposat al d-lui Carp.

Deşi *Seara* a avut nătăngia să dea pe faţă gîndul guvernamentalilor, oficioasele partidului de la putere n'au încetat însă cu campania lor de intrigi idioate. *Epoca* a continuat să ne prezinte ca slugi ale liberalilor, gata să întrăm cu şef cu tot în rîndurile partidului naţional-liberal.

Intriga însă n'a prins.

Ziarele guvernamentale s'au străduit în zădar să strice, prin intrigi de mahala, o înţelegere dictată de interesel superioare ale ţării şi încheiată de o parte şi de alta, în cea mai perfectă bună credinţă.

Totuşi ziarele guvernamentale n'au desperat. Pe ziua de eri *Epoca* o reia, de data aceasta însă rolurile sunt inversate.

De unde pînă acum d. Take Ionescu era sluga d-lui I. Brătianu, de acum înainte şeful partidului liberal a devenit sluga d-lui Take Ionescu.

*Epoca* umple, pe tema aceasta, două coloane întregi de prostii, fără a-şi da măcar seamă de hohotele de rîs pe cari asemenea nătîngii le vor ridica.

Văzînd că nu prinde versiunea cu d. Take Ionescu în rolul de slugă, au întors-o dînd d-lui Brătianu această menire.

Deşi trăim trei zile depărtare de Franţa totuşi ridicolul îi va ucide.

OAMENI ŞI LUCRURI

## Inainte de Cuza....

Epizodul de care ne-am ocuaat eri—lupta Cocuţei Vogoride pentru „Unire"—îmbinare interesantă de politică şi romantism, ne suggerează gîndirea că nu e unicul epizod vrednic de cunoscut din acea vreme si acea lume ce domină epoca jumătăţii veacului trecut. Pe atunci încă—înainte dară de epoca lui Cuza 1859—66—Iaşul intelectual pluteşte într'o ast-fel de atmosteră. E bogat în lupte şi in idile; alături de altarul patriotismului se înalţă altarul sentimentalismului, iar poezia îşi are rădăcinele şi inspiraţiile ei atît în iubirea trecutului ţărei, cît şi în iubirile propriu zise. Nu de mult s'au retipărit poeziile lui Alexandru Hrisoverghi, apărute pentru întăia dată în Iasi, la 1843, sub îngrijirea lui Mihail Kogălniceanu.

Luptătorul a ţinut să imortalizeze pe visător. Erau prieteni din şcoală. In alte împrejurări Hrisoverghi ar fi luptat, poate, alături de marele său tovarăş Kogălniceanu, dar era prea mult înclinat, prin temperament, către aventurile amoroase cărora, în cele din urmă, le căzu victimă.

„Moartea înainte de timp a dovedit—spune d. N. Iorga în „Istoria literaturei" — cît de mult iubise minunatul tînăr".

Fu o tragică idilă în jurul unei iubiri, pasionate pe care i-o inspirase Catinca Beldiman, fiica vornicului Dimachi, „o femee tînără, frumoasă, eu închipuirea vie", cum o arată Kogălniceanu.

Soţul tinerei femei întinse o cursă poetului şi acesta plăti cu viaţa dragostea şi îndrăzneala sa întru cucerirea aceleia pe care o invoca fierbinte:

Te iubesc ca rugăciunea
Ce înalţ către altare...

*

E o povestire din cale afară penibilă, toată acea serie de peripeţii cari alcătuiră cursa întinsă scriitorului. Cel puţin Puşkin—al Ruşilor—sau Lassalle—căzură victime unor dueluri „romantice". Nefericitul Hrisoverghi fu omorît... în bătaie de indivizi tocmiţi în acest scop.

Vremuri de lupte şi vremuri de pasiuni eroice,—sunteţi întru totul superioare vremei noastre de astăzi, — a epigonilor. Tristeţea nu vă lipseşte—mărirea însă nici pe atît!

**Rodion**

## Cu ocazia bicentenarului naşterei lui Rousseau

II

Influenţa lui Emil asupra scriitorilor a fost enormă. Cînd Bernardin de St. Pierre, autorul operei Paul şi Virginia şi amicul, confidentul şi mîngîetorul lui Rousseau, în necazurile ce le primea de la rău-voitorii săi, în scrierile sale *Studii asupra naturei* şi „Părerile unui solitar asupra educaţiei naţionale" se inspiră de adreptul de la Emil. Dar să zicem că acesta a fost prea în contact direct cu Rousseau pentru ca să nu se influenţeze de ideile lui.

Cînd Kant, mare filosof german, primi Emil la Koenigsburg, aşa de mult fu răpit de citirea lui în cît îşi întrerupse pentru cît va timp şi primblările sale obicinuite. In cursul său de pedagogie, ce era obligat să facă la Universitate din cînd în cînd ca profesor de filosofie, el se inspiră mult de la Rousseau. In filosofie Kant este un adept a lui Rousseau. Nu mai vorbim de Basedow, Pestalozzi, Froebel, etc., cari căutaseră să aplice în şcoalele ce fondasă principiile educaţiei din Emil.

Lessing, poet german, a fost crescut în totul după principiile pedagogiei lui Rousseau. El declară că nici odată n'ar putea pronunţa fără respect numele lui Rousseau.

Goethe numeşte pe Emil evanghelia institutorilor.

Scrierile d-nei d'Epinay, ale d-nei de Stael şi ale d-nei Necker de Saussure sunt pline de idei de ale lui Rousseau. Ele nu se putură abţine ca să nu se amorezeze de ideile unui filosof care prin sentimentalitatea lui vorbea aşa de mult inimelor lor.

D. Gab. Compagré, membru al Institutului şi inspector general al Instrucţiunei publice, în Franţa, zice de Emil, că este o carte care va trăi în veci, că este cel mai mare monument al gîndirei omeneşti în ce priveşte arta educaţiei.

Astă-zi chiar ideile lui Rousseau sunt mai vii de cît ori cînd. Numărul cel mare al operelor ce sunt consacrate, nu numai în Franţa şi în Elveţia, dar şi în Germania, în Italia, în toate ţările din Europa şi din cele două Americi arată aceasta.

Aproape în toate Universităţile din lume profesori savanţi consacră cursuri lungi cetăţeanului din Geneva.

Şcoalele noui, născute în Anglia şi care au început să se înmulţască de o bucată de vreme în multe ţări nu sunt în mare parte de cît aplicarea ideilor de educaţie cuprinse în scrierile lui Rousseau.

*

Rousseau, prin temperamentul său, prin puterea geniului său, cît prin felul de educaţie pe care l'a avut, este un nemulţumit, un revoltat contra societăţii, pe care avea altfel, o ură alcătuită pe baze mai drepte, mai umane.

Intîmplîndu-se să se nască într'o epocă de mai frămîntări de idei, în secolul al XVIII, cînd vechile sisteme filosofice sunt atacate la bază de către scriitori şi filosofii ca Voltair, Diderot şi în genere de către toţi Enciclopediştii Rousseau căpătă şi mai mare curaj, de şi de multe ori se află în divirgenţă de opinii cu toţi aceşti mari scriitori.

Rousseau, căută nu numai să distrugă cum făceau aceştia dar cearcă să construiască chiar un nou edificiu soeial.

Criticînd organizaţia socială pe care o găseşte rea, nedreaptă, el caută să aştearnă bazele edificiului celui nou, mai perfect, care va trebui să iasă din dărămăturile celui vechiu.

El este într'adevăr acel care declară sus şi tare că popoarele nu trebuie să mai aibă de acum înainte alt suveran de cît pe ele înşile şi că oamenii vor fi cu atît mai fericiţi cu cît vor şti să-şi păstreze mai bine libertatea lor şi vor permite şi altora să dispue de întreaga lor libertate.

Pentru societatea dorită de Rousseau trebuesc şi oamenii noui, pe care el îşi propune să i obţie prin educaţie.

Iată motivele pentru care scrie pe Emil:

A creşte pe om după principiile filosofiei vechi susţine Rousseau este neînţeles.

Omul viitorului, cetăţeanul liber, care se va bucura de toate drepturile civile şi cetăţeneşti, şi pe care şi le va exercita în toată libertatea, după cum tot în toată libertatea va trebui să-şi îndeplinească toate datoriile ce-i impune noua sa condiţie, nu poate fi crescut după principiile pedagogiei vechi, care forma numai supuşi, ci după principiile unei pedagogii care să respecte copilăria, să ajute pe copil a-şi desvolta individualitatea.

In locul unei pedagogii care impune copilului cunoştinţele de-a gata, Rousseau propune o pedagogie care să permită copilului să-şi cîştige singur cunoştinţele, fără constrîngere şi fără pedepse.

Rousseau nu cere de la copii sforţări peste puterile sale, el lasă să lucreze natura în toată libertatea şi reduce cît mai mult rolul învăţătorului, ca să nu stînjenească spontaneitatea şi iniţiativa şcolarului.

Rousseau a deschis prin Emil cîte-va pedagogii moderne, atrăgînd atenţia tuturor asupra greşelilor, metode de educaţie care erau în uz la epoca aceea aşezînd educaţia pe nişte principii simpli şi raţionale, adică pe observaţia naturei, pe studiul adevăratelor trebuinţi şi a facultăţilor copilului.

Emil poate contribui foarte mult la îmbunătăţirea metoadelor de educaţie publică şi privată, dar cu o condiţie: să nu se ia opera aceasta de cît în spiritul ei.

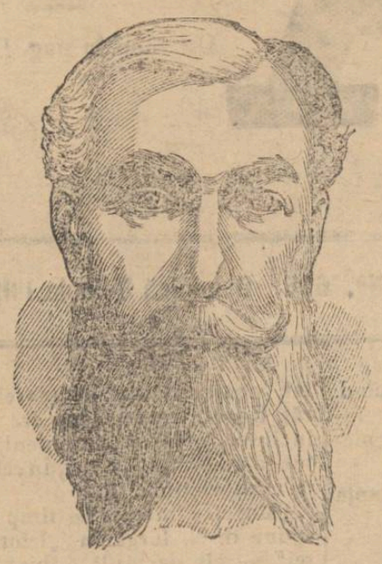

PARUL ALB DENOTA
**bătrînețа**
Intrebuințați dar
**Vopsea pentru PAR Seeger**
care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorință în:
Negru, Brun, Castaniu și Blond
Intrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată
**Prețul unui flacon Lei 2.50**
*De vînzare la* **Farmacii, Droguerii și Parfumerii**
*Depozit general: București, Strada C. G. Cantacuzino 40*


Luată în întregime Emil este o utopie, el cuprinde teorii și lucruri care nu mai pot rezista celei mai mici critice; el cuprinde însă excelente lecții în detaliu.

Greșalele ce să găsesc în Emil „nu sunt de cît mici pete, care nu întunecă meritul și însemnatatea acestei mari opere, care va rămîne pentru vecie obiectul celei mai înalte meditațiuni a educatorului".

Iată cum se justifică numele dat institutului de educație din orașul Geneva, întamelat de d. Claperede.

**C. V. Buțureanu**
*Institutor*

# Scrisori din Bucovina

*— De la corespon. nostru particular —*

## Sosirea unor generali în Bucovina

Cernăuți 2. Iunie.—După cum v'am anunțat astă-zi au sosit în localitate cu expresul de 2 p. m. 16 generali de divizie în frunte cu excelența Sa G. D J. Libprins cavaler de Frank, inspectorul armatei pentru a face în Bucovina studii strategice.

Sosirea distinșilor generali în orașul nostru a fost impozantă.

Toată garnizoana a îmbracat ținnuta de paradă iar muzicele militare au parcurs străzile în sunete de fanfare.

Inalții oaspeți vor părăsi mîine orașul nostru îndreptînduse către locurile muntoase ale Bucovinei.

Asupra scopului acestor studii, se păstrează discreție.

## Vizita unor învățători din România

Se vorbește în localitate, că la începutul lunei viitoare vor sosi în Bucovina peste 100 de învățători din Oltenia pentru a vizita locurile sfinte și istorice de la noi.

Interesîndu-mă pe la locurile competinte mi s'a confirmat svonul, dar nu mi s'a putut da nici un amănunt asupra programului acestei escursiuni.

Ceia ce se știe, este că excursioniștii vor sosi mai întâiu în Cernăuți, de unde apoi, în asociație cu mai mulți profesori de la noi vor pleca în provincie.

## Sosirea artiștilor dela teatrul național din București

Astăzi a sosit în localitate artiștii teatrului național din București, în frunte cu d. Belcort, care urmează să dea în localitate mai multe reprezentațiuni teatrale.

La gară au fost întimpinați în urale nesfîrșite, de numeroși studenți universitari, cari le-a făcut o primire grandioasă.

S'au rostit mai multe cuvîntări de întimpinare foarte entuziaste.

Mîine Sîmbătă prima reprezentație cu frumoasa comedie „Avarul". Se prevede o animație foarte mare. **Gama**

## Epitropia Spitalului Israelit din Iași

## PUBLICAȚIE

Se aduce la cunoștință publică că la:

**10 Iunie a. c. ora 3 p. m.**

se va ține în Cancelaria acestui Spital licitație cu oferte închise penfru darea în întreprindere a furnizărei a 650 m. lemne de fag și Carpăn spitalului și anume:

300 m. lemne verzi și 300 m. uscate.

Furnizarea trebuie făcută pînă la 1 Oct. 1912.

Plata se va face în măsura furnizărei, la predarea a fiecărei 100 m. lemne.

Garanție provizorie 20 la sută din valoarea lemnelor de furnizat, și depusă în scrisuri.

Iași, Iunie 1912,

*Președinte,* **L. Iuster**

# Litere-Științe-Arte

**In apararea lui Cuza.** — Publicațiile apărute în ultimele zile în legătură cu viața și activitatea Voevodului Cuza sunt numerorse. In rîndul lor trebuie menționată și o broșură privitoare la opera bisericească a marelui Domn.

La „Cercul didactic" d. I. C. Apostol, director de școală. a ținut nu de mult o conferință — acum apărută în broșură—despre „Cuza Vodă și reforma sa în biserica romînă". prelegere adresată „către lumea cultă și toți admiratorii lui Cuza Vodă". E o lucrare documentată, care răspunde pe larg unei grave acuzațiuni adusă în Parlament de către fostul deputat N. Iorga Marelui Voevod romîn, în 1909.

E destul de curios că un institutor —dintre cei mai culți—trebuie să reabiliteze pe Cuza Vodă în contra unui... cuzist ca d, Iorga, care-l învinuia de a fi un „siluitor al bisericei lui Hristos".

Lucrarea e venită la timp, ca să întregească armonia ce trebuie să domnească în jurul unui nume scump pe care împrejurările s'au însărcinat a-l pune la adăpost de toate incriminările ce din umbră, au încercat să-i aducă anumiți contemporani fie-care din anumite considerațiuni.

*

Numărul viitor al revistei iașane „Versuri și proză" va publica un larg rezumat al conferinței ținută de profesorul O. Densușianu în Iași.

*

A apărut „Freamătul" număr excepțional de bogat, pe lunile Mart-Aprilie, cuprinzînd escluziv articole și versuri închinate amintirii poetului Ștefan Petică.

Deasemenea cuprinde și numeroase bucăți datorite regretatului scriitor, mort în condițiuni tragice.

*

*Viața Romînească* în No. 4 apărut azi cuprinde următorul sumar:

Octav Botez; O istorie a partidelor politice în Romînia; M. I. Caragiale: Clio.—Lauda cuceritorului.—Prohodul războinicului.—Noaptea roșie.—Călugărița.—Boerul.—Aspra. — Ințeleptul. — Cronicarul. — Domnița.—La Argeș. — Trîndătocul.—Curțile vechi (Versuri), dr. Cazacu: O sută de ani de robie; Const. Mironescu; Luna (Versuri); G. Micu: Elementul romînesc în Bucovina, G. Murnu: Iliade, Cîntul al XVIIlea (Trad. după Homer); Per. Papahagi: Doina la Romîni; M. Codreanu Nălucn (Sonet), Constanța Marino: Pacatele fratelui Daniel; Colaboratorii revistei; Note pe marginea cărților (Rosmersholm), M. Sevastos; Sonetul (Versuri), D. D. Pătrăscanu: O excursie de placere, T, Arghezi, Cronica teatrală. — București. G. Ionescu Șișești: Cronica economică (Criza locuințelor în București), S. Roman: Cronica veselă. P. Cubolteanu: Scrisori din Basarabia; P. Nicaner et. Co.: Miscellanea.

*

STRUNA ZILEI

*NUMĂRU CINCI...*

Afirmăm că d. I. Stamatiu și-a însușit tot materialul lemnos de la serbări.

*Mișcarea.*

*Conu Iancu Stamatiu*
*Vechiu lemnar și zurbagiu*
*Se cam crede'n drept, pe semne,*
*Să înșface ori ce... lemne.*

## PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 14 Iunie a. c. oara 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație prin ofertă închisă pentru darea în întreprindere a următoarelor lucrări:

1) Reparațiunile la localul prefecturei de poliție. Valoarea lucrărilor după deviz lei 408 bani 70. Garanție provizorie lei 20.

2) Construirea unei magazii de efecte a corpului de sergenți din orașul Iași, valoarea lucrărilor după deviz lei 3000 garanție provizorie lei 150.

Concurenții vor depune cîte o ofertă separată pentru aceste două lucrări.

Dispozițunile art. 72—83 din legea comptabilității se vor aplica acestei licitațiuni.

Caietele de sarcini se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 13231
2 | 15 Iunie 1912

# INFORMAȚIUNI

❑ Afacerea I. Bogdan.

Respingînd demisia d-lui C. G. Dissescu din demnitatea de decan al facultății de drept din București, ministrul ad-interim la instrucție a motivat respingerea astfel:

*Se refuză demisia d-lui decan Dissescu, de oarece motivele invocate în scrisoarea sa, de d. rector Bagdan, n'au avut vre'o influență asupra deciziunei mele, de a'l numi rector, de oare ce nu le-am avut cîtuși de puțin în vedere și nici eu ca ministru nu pot admite din partea d-lui rector aprecieri, care ar aduce vre-o jignire nemeritată profesorilor care pe lîngă catedra lor, exercită o profesiune.*

Cam încălcit ca stil, dar să ne mulțumim cu atît.

❑ Directorul gimnaziului Alexandru cel Bun din Iași, domnul Gr. Mitru, a demisionat telegrafic din acel post pe motivul că inspectorul învățămîntului gimnastic, d. Georgescu, i-ar fi părut părtinitor în distribuirea punctelor la jocul de oină.

❑ Ministrul finanțelor a amînat pînă la noui dispoziții, data pentru marcarea brichetelor.

❑ Eri s'a început la Spitalul Sf. Spiridon concursul de medici secundari în specialitatea de Chirurgie. S'a dat proba scrisă: regiunea genueliului și osteomielita.

Concursul s'a amînat pentru mîine, din cauza lipsei unui membru din juriu.

❑ Alaltăeri a încetat din viață la Spitalul Sf. Spiridon d-ra Buzenki, studentă în medicină, care precum am anunțat, s'a sinucis bînd 5 pastile de sublimat.

❑ **Spicuiri din bugetul Epitropiei Sf. Spiridon.**—Veniturile casei sf. Spiridon s'au prevăzut pentru anul curent 3.692.677 lei, din care pensiile cu 134.339 lei, construcțiile cu 278.450 Socola cu 299121 lei, Spitalul D. Borș din T.-Frumos cu 40.255 lei, azilul Balș cu 41.175 lei și bugetul central al casei cu 2899234 lei.

Sporul la bugetul central al casei e de 447,306. din care cea mai mare sumă vine de la arenzile moșiilor (240.877 lei), de la păduri 260000 lei.. etc. Moșiile au un venit de 1.685.020 lei, iar pădurile do 260.000 lei.

La cheltueli pentru anul acesta se zice, că s'au sporit cu ceva, de oare-ce anul trecut s'au făcut reduceri mari de 235782 lei, lăsînd pe sama anului curent restul de 211.553 lei, ca să se acopere definitul de 447.336 lei lăsat în buget.

In buget se arată ce s'a tăiat: s'a redus numărul bolnavilor, s'au redus materiale, a suprimat din personalul inferior al spitalului, a pus taxa de 5 la sută pe salarii la medici, slujbași preuți și slugi chiar. Pentru anul în curs s'au sporit paturile în spitale de în 673 la 722 (deci 49 paturi) și la Socola din 270 la 325 (deci 55 paturi).

❑ Ziarul „Conservatorul" reproduce în prima pagină a ziarului—de sigur cu asentimentul ministrului—declarațiile pe cari meseriașii au fost autorizați a le face în public ca din partea d-lui D. Neniițescu.

Ele sunt însă de natură a nu liniști spiritele meseriașilor iașanii cari au încă multe cereri de făcut.

Vor fi cu atît mai puțin liniștitoare cu cît s'a introdus—fără să fie prevăzută în lege—*bătaia* meseriașilor în chiar localurile corporațiilor și camerei de meserii.

❑ Preutul G. Gheorghiu, din com. Poeni, licențiat în teologie, a fost confirmat apărător pe lîngă spiritualul consistor.

❑ O delegație de săteni din Poeni a înaintat prefectului județului Iași o delegație contra notarului Constantin Botez, care este învinuit de o serie de fapte grave.

❑ **Ana Loster vorbește.**—In sfîrșit se crede că misterul, care învălue această afacere, va începe să se descopere: *de aseară Ana Loster a început să vorbească.* Vorba sa era la început încetată și întreruptă; cu încetul, însă, vorbirea ei a capatat mai multă siguranță și eroina a început să povestească unele amănunte asupra misterioasei afaceri care a dat de lucru atîta organelor judecătorești.

*Rolul inginerului Busuioc*

Ana Loster a povestit că începutul romanului ei actual, este o legătură ce ar fi avut cu d. inginer Busuioc, șeful atelierilor de la Pașcani și superiorul imediat al tatălui său, care e lucrător în acel atelier.

Eroina pretinde, că în urma acestei legături ar fi avut un copil, iar inginerul 'i a făgăduit că va avea grijă atît de ea, cît și de copilul ei. In urmă, însă, i-a dat o mașină de cusut și o sută de lei și n'a mai vrut să știe de dînsa.

In diferite rînduri i s'a adresat din nou inginerului, dar acesta a refuzat'o; cu ocazia unei boale 'i-a cerut cinci lei și iarăși a fost refuzată.

Atunci dînsa s'a hotărît să 'l aștepte pe stradă ca să-l lovească; însă a fost sfătuită de unii și alții să nu recurgă la acest mijloc.

*Rolul șefului de gară Armășescu*

In privința rolului ce a jucat în această afacere d. Armășescu, șeful gărei Pașcani, rolul acestuia a fost pus, din nenorocire, în o situație cu totul neadevărată prin procedarea nesăbuită a parchetului și a judecătorului de instrucție. Se știe că un judecător de instrucție doritor de reclamă, era aproape să depună eri pe acest om, care precum se va vedea, n'a avut absolut nici un amestec în această afacere.

In adevăr astăzi Ana Loster declară că pe d. Armășescu îl cunoaște, numai fiind că era șeful gărei Pașcani, unde tatăl ei era lucrător; dar nu a avut nici odată nimic cu d-sa, n'a vorbit cu dînsul, nici nu-l cunoaște de cît ca șef al gărei.

*Memoria tot îi lipsește eroinei*

Intrebată însă, asupra ultimelor evenimente care au adus'o la Iași, nu poate să dea nici o deslușire.

Memoria îi este foarte bună asupra evenimentelor de dinainte de cele actuale, dar se oprește subit la aducerea ei la Iași. Nu știe cum a fost adusă la Iași și cum a ajuns în situația în care a fost găsită.

Ori cum ar fi, afacerea aceasta începe să se pună pe calea adevărului, ceea ce era cu neputință cît timp eroina nu putea vorbi; să sperăm deci, că misterul va fi curînd descoperit.

❑ Elevii gimnaziului Wachtel, sub conducerea d-lui profesor de științi Scriban au făcut eri o excursiune în împrejurimile orașului pentru a-și complecta erbarele.

❑ Consfătuirea meseriașilor.

Toate comitetele corporațiilor de meseriași din localitate, se vor întruni Duminică 3 lunie, ora 9 dimineață, în localul corporației metalurgica, str. Cuza No. 73, la ordinea zilei fiind chestiuni de mare importanță.

Meseriașii sunt rugați să nu lipsească de la acea consfătuire.

❑ Intre elevii preparați în particulor la „Liceul profesorilor asociați" din Iași, se află și elevul Silberman M. Mendel, cl. V modernă.

❑ Examenele de stabilitate ale ofițerilor de poliție se vor ține cu începere de la 1 Septembrie.

❑ **Rezultatele chetelor.** — Doamnele Aneta Rossetti, președinta Societății de binefacere „Elena Doamna" și d-na Aneta L. Cosmovici, casiera Societății „Pînea Saracilor" în numele d-nei Președintă Elena dr. Riegler, fac cunoscut onorabilului public că prin cheta făcută cu ocazia inaugurărei statuei Cuza Vodă s'a încasat suma de 3256 lei 20. din care scăzîndu-se suma de 239 lei 70, a cheltuelilor efectuate cu organizarea acestei chete, profitul netto al societăților noastre e de: 3016 lei 50 b.

Aducem, tot odată, cele mai vii mulțumiri publicului care și-a dat obolul în folosul Societăților noastre și mai ales t u t u r o r persoanelor, cari au avut amabilitatea să dea concursul lor bine voitor, însărcinîndu-se cu aceste chete.

Mulțumim, în special, *Doamnelor*: Elize Văleanu, Marie dr. Bogdan, Marie Corban, Marie Iamandi, Corina Ciurea și Natalia Culianu.

*Domnișoarelor*: Ana Stoianovici, Catargi, Marg. Stroja, Vidrașcu, Unter și Ștefănescu și

*Domnilor*: Inginer Swiecinsky, Nicu Corjescu, Caragea, Iamandi, Stroja, Toni Ștefănescu și Erbiceanu.

❑ Ministrul justiției a cerut primului președinte al Curții de Iași, și președintelui acelei Curți, să dispună facerea tabloului cu numele celor condemnați pentru delicte silvice, a fi declarați amnestiați.


CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
**EDUARD FABINI**
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
**Boale interne**
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
**Boale de Femei**
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC


❑ **Consiliul de higienă.**—Consiliul de higienă al orașului, s'a întrunit aseară, sub prezența d-lui dr. Flor.

Sunt prezenți d-nii d-ri Socor, Conia, Grigoriu, Imervohl, Grosi, Milian, Todiraș, și inginerii Cugler și Savul.

Se aprobă procesul verbal al Ședinței precedente.

Medicul șef, face cunoscut mișcarea boalelor contagioase în cursul lunei Mai.

Au fost 25 cazuri de scarlatină, dintre care 14 introduse din județ; 31 cazuri de anghină difterică, dintre care 12 din județ; 1 caz de erisipel, 1 caz de febră tifoidă și 13 cazuri de Tusă.

Se dă citire unei adrese a direcțiunei generale a serviciului sanitar, prin care cere, ca în privința combaterei boalelor contagioase, să se dea a mare atențiune izolărei bolnavilor și desinfecțiunei caselor.

Se acordă diferite autorizațiuni.

Apoi medicul șef arată că ar trebui reglementate micele ateliere, care se întind, și se folosesc tot de vechea autorizație.

D. Savul amintește de sistemul ce există în Anglia și care a dat rezultate rele.

D. dr. Socor, crede, că de cît a se impedica existența micei industrii, consiliul de higienă ar face mai bine, să ceară administrației comunale de a organiza serviciul de curățirea stradelor.

Medicul șef răspunde că nu e vorba de existența micelor ateliere, ci numai de acele ce abuzează de autorizația capatată.

Ordinea de zi fiind terminată medicul șef, dă cetire unui interesant raport, cu privire la activitatea serviciului sanitar și al consiliului de higienă, în anul 1911.

❑ Elevii liceului particular au trecut astăzi următoarele examene: clasele 1—6 religia, în comisiune avînd pe S. S. Arhimandritul Miron, asistat de preotul Georgescu, profesorul respectiv, ciasele de la 5—8 engleză—în comisiune fiind d. profesor Setlaceck—de la Liceul Național, asistat de d. Liviu Patriciu.

Mîine toate clasele vor trece probele de caligrafie și desemn, la d. Gh. Scorpan, asistat de d. Crudu Clement.

❑ **Teatrale.**—Trupa de operete și Operă sub conducerea d-lui A. Bărcănescu, va juca astă-seară în grădina Bragadiru pentru a 2-a oară *Iveta*, Operetă în trei acte.

Rolul Ivetei va fi jucat de d-ra Aura Mihăescu.

Iveta e jucată cu mult succes de trupa Grigoriu la București sub numele de Păpușica.

Biletele la librăria Iliescu.

❑ Debitul Badareu aduce la cunoștința onor. clientelei că, cu începere de la 1 lunie produsele fermelor se vînd cu prețuri reduse.

La debitul A. Badareu s'a redus prețul laptelui dulce:

| | |
|---|---|
| Oca | 35 bani |
| Litru | 25 „ |
| Brînză de vaci proaspătă | 0 50 |
| Unt pentru cafea | 4.60 |
| Pachetul de un sfert kgr. | 1.30 |
| Pachetul de 200 grame | 1.05 |
| Smîntînă dulce | 2.00 |
| Unt de gătit | 3.00 |
| Oule proaspete garantate | 6.50% |
| Brînză nouă de munte, în burdușele kg. | 2.60 |
| Caș de munte și urdă dulce | 1,20 |

— De asemenea, cu începerea de la 5 Mai, s'au pus în vînzare vinuri naturale cu prețuri populare și anume:

| | |
|---|---|
| Vin alb vechiu pentru masă | 1.00 |
| Vin alb și negru vechiu | 1.00 |
| Vin alb superior | 1.20 |
| Vin negru superior | 1.20 |
| Vin Cotnari | 1.60 |
| Vin Bordeaux | 1.60 |
| Vin Tămăios | 2.00 |
| Otonel Tămăios | 2.40 |
| Vin pelin | 1.20 |

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litru și în sticle înfundate.

## ULTIME INFORMAŢIUNI

❑ *Cînd a intrat d. C. C. Arion în conacul de la Ţibănetti, Marţea trecută, d. Carp l'a întîmpinat cu vorbele :*

*— Ce spui de minunea că Grecianu, a prins la limbă?*

*Apoi a adăugat :*

*— Toate declaraţiile ce se fac privitor la concentrare, sunt nule. Cînd voiu declara eu—va fi declaraţia autentică.*

❑ Domnul I. Stamatiu s'a adresat „Evenimentului" ca să dee desminţire învinuirilor ce le aduce „Mişcarea" primului ajutor de primar.

Redacţia a pretins acestuia să-şi facă răspunsul foarte sigur şi chiar să-l semneze.

Se crede că în numărul din astă-seară al ziarului grecinist, va apare răspunsul semnat de domnul Stamatiu.

*

Domnul Stamatiu dă ca autor al informaţiilor apărute în „Opinia" pe un avocat grecinist, care ar fi fost pus la cale de primarul Botez.

— Am ştiut ce mă aşteaptă, spunea astă-zi domnul Stamatiu şi din vreme am spus d-lui Grecianu: „lasă-mă să mă retrag de la primărie, căci n'am să pot face treabă cu Botez, care e jidan botezat".

❑ Un funcţionar infirm de la gara Iaşi, numit Nica, a fost stilcit în bătăi de comisarul de siguranţă Iordăchescu.

Domnul inspector Neniţescu anchetează.

❑ O reducere de 50 la sută pe c. f. r., a fost acordată elevilor cari vor pleca de vacanţă la vetrele lor.

Cererile se vor adresa direcţiilor şcoalelor, cari le vor înainta direcţiei generale a c. f. şi nu ministerului de lucrări publice.

❑ Nici pînă astăzi n'au fost achitate lefurile învăţătorilor pe luna Mai.

❑ Serbările de fine de an la şcoalele rurale vor avea loc în ziua de 24 Iunie.

❑ Iluminarea stradelor laterale ale Iaşului ca lumina electrică, va începe la 1 Iulie.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul va pleca, în concediu de o lună cu începere de la 1 Iunie.

❑ Pensiile vor fi achitate la 15 Iunie.

❑ **Banditul Belici la Uricani.**—Din Uricani se comunică următoarele, cu privire la urmărirea benditului Belici.

Astă noapte şeful postului de jandarmi, însoţit de un caporal, întorcîndu-se din patrulă, zăriră cum un idivid se furişă prin desimea pădurei. Ei recunoscură într'nsul pe căutatul bandit Belici.

Jandarmii îl somară să steie, dar el o luă la fugă prin pădure. Caporalul descărcă atunci două focuri de revolver, însă fără a-l nimeri. Banditul se întoarse trase la rîndul său un foc de puşcă şi dispăru în pădure.

Se dădu alarmă şi se formă îndată o poteră compusă din 25 de oameni, care cercetară pădurea. Dar nu se mai putu da de urma lui Belici.

❑ **Universitare.**—Consiliul profesoral al facultăţii de drept se întruneşte astăzi, Simbătă ora 5, pentru recomendarea d-lui P. Dragomirescu, docent, conferenţiar definitiv.

— La catedra de drept internaţional ce va rămînea vacantă prin transferarea la facultatea din Bucureşti a d-lui P. Missir, vor candida d-nii P. Pogonat şi E. Melik.

— Senatul şi consiliul facultăţii de medicină se vor întruni Marţi, 5 Iunie ora 6 p. m. pentru a se pronunţa asupra transferării d-lui profesor Bejan la catedra de clinică obstetricală de la Bucureşti.

Tot Marţi Senatul şi consiliul facultăţei de drept se vor pronunţa asupra transferărei d-lui P. Missir.

— Atît d, Parhon cît şi d. dr. Zossin au întrunit cîte 9 voturi pentru a fi numiţi la catedra de boli nervoase.

❑ Comisiunea de judecată va judeca poimîne pe institutorul Ciocan, din Roman, căruia carpiştii de acolo i-ar fi inscenat o infamie.

❑ In comuna Gropniţa a căzut o ploaie torenţială, însoţită de grindină.

❑ Din comuna Popeşti ni se telegrafiază, că locuitorul Ilie Manciu, lucrînd în pădure, a căzut peste dînsul un copac fracturîndu-i mîna dreapta. Nenorocitul a fost internat în spitalul din Podul Iloae.

❑ Mitropolitul Moldovei a inspectat ieri lucrările de la Cetăţuia.

❑ De la fiecare şcoală secundară din Iaşi vor fi trimişi cîte 6 elevi pentru a petrece vara în sanatoriul Predeal.

❑ D-na Eugenia Neculau, telegrafistă în Iaşi, a fost detaşată la băile Călimăneşti pe tot timpul verei.

❑ Domnul I. Ţintă a fost numit impiegat auxiliar la vama Iaşi.

# Din ticăloşiile d-lui Panaitescu

### Ca să se arăte necesar, şeful Siguranţei ne împinge la un războiu cu Bulgaria.

*Marota bulgărească.—D. Panaitescu falsifică opinia publică.—Podul de la Cernavoda.—Strămutarea gării. — Denunţul „unui patriot".*

### Activitatea d-lui Panaitescu

**Ca să se arăte un mădular necesar în organizaţia statului nostru, d, Panaitescu nu organizează numai comploturi contra vieţii Suveranului şi nu descopere numai la toate răspîntiile, anarhişti primejdioşi. D-sa nu se mulţumeşte să întreţină, din banii statului, batalioane intregi de haimanale şi foşti puşcăriaşi, cari pentru a prinde în mrejele lor pe naivi le propagă idei subversive, contribuind astfel, plătiţi de Stat, să răspîndească în ţară la noi nişte idei periculoase ordinei publice. Activitatea d-lui Panaitescu este mult mai primejdioasă şi mult mai criminală de cît se crede. O sa ne împinge la un războiu cu Bulgaria.**

**Ori-cît s'ar crede de exagerată şi de fantezistă această afirmaţie, suntem totuşi în măsură a arăta, celor în măsură de a cunoaşte adevărul, că aceasta este tendinţa d-lui Panaitescu.**

### Marota bulgărească

De cînd s'a svonit că ţara noastră ar fi încheiat un tratat militar cu Imperiul Otoman, şi că acest tratat ar fi fost făcut împotriva tendinţelor de expansiune ale Bulgariei, d. Panaitescu a ştiut să bată monedă bună şi exploatează această situaţiune în folosul d-sale personal.

Nu există bragagiu bulgar, în care d. Panaitescu să nu vadă cel puţin un profesor universitar, venit în ţară ca să ne spioneze.

D-sa strecoară prin presa noastră diferite notiţe asupra relaţiunilor romino-bulgare, provocînd astfel raspunsuri din partea ziarelor bulgăreşti, pe care tot d-sa apoi le tae cu îngrijire şi le colecţionează, pentru ca apoi, cu aceste articole în mînă, provocate tot de d-sa, să se înfăţişeze de preferinţă autorităţilor militare şi exagerîndu-le pericolul bulgar, să sublinieze odată mai mult imensele servicii, pe care d-sa ştie să le aducă ţării.

Operaţiile acestea, d. Panaitescu le face cu ajutorul unui agent al său N. S. Popescu, fost pînă acum cîtva timp comisar al Siguranţei, dat însă afară din funcţia oficială, în urma unui conflict cu d. Willi Georgescu.

Acest Popescu face dese vizite în Bulgaria, lucru ce se poate constata de la hotelurile din Capitala regatului vecin, căci acest agent călătoreşte cu numele său adevărat.

### Podul peste Dunăre.—Gara Cernavodă

*D. Panaitescu a reuşit să ingrozească în aşa chip autoritătile noastre militare prin raporturi şi denunţuri false, în cît a izbutit să convingă pe cei în drept că bragagii bulgari ar urmări un atentat cu dinamită împotriva podului de peste Dunăre. D-sa arată, în nenumărate raporturi, pe deaîntregul inventate, cum că haimanalele d-sale ar fi descoperit bragagii bulgari luînd schiţele picioarelor podului. Deşi d. Panaitescu n'a reuşit să aresteze pe niciunul din aceşti spioni, inventaţi de d-sa, totuşi şeful siguranţei Statului a reuşit să îngrozească în aşa chip autoritătile noastre, în cît le-a făcut să ceară direcţiei C. F. construcţia unei alte gări la doi km. depărtare de locul actualei gări Cernavoda.*

### Un denunţ infam

**Nemulţumit numai cu atît, d. Panaitescu, ca să îngrozească şi mai mult autorităţile noastre militare, a trimis un denunţ în trei exemplare şi semnat UN PATRIOT.**

**Unul din aceste denunţuri, d Panaitescu si l'a trimis sie-şi, al doilea pe adresa A. S. R. Principele Ferdinand, iar al treilea a fost expediat Marelui Stat Major al armatei.**

**Prin acest denunţ d-sa arată că nişte lucrători bulgari de la o brutărie de pe Calea Moşilor din Bucureşti, ar avea intenţia să arunce în aer pulberăria armatei şi arsenalul. După ce denunţul infam si a făcut efectul, d. Panaintescu a apărut ca un salvator al Patriei şi a insinuat discret că e pe cale de a descoperi teribilul complot.**

**Şeful Siguranţei a fost viu felicitat şi a primit laude binemeritate pentru vigilenţa cu care ştie să vegheze la salutul Patriei.**

**De prisos să spunem că totul a fost o invenţie ridiculă şi criminală şi că complotul contra arsenalului şi pulberării n'a avut măcar cinstea să fie „descoperit" cel puţin ca cel din Brăila.**

*

*Iată activitatea vinovată şi criminală pe care o desfăşoară individul cocoţat Director general al Siguranţii Statului, un simplu copist de la Prefectura de Teleorman.*

*Oamenii noştri politici şi toţi aceia, cari doresc ca pacea internă ca şi cea externă să nu fie turburate au datoria să sfîrşească odată cu aceşti şnapani şi farseuri, care pentru a se arăta necesari, nu se dau în lături să comită crime şi să ne compromită ţara.*

**I. P.**

❑ In afacerea Loster, a fost depus ieri seara d. Alexandru Vasilescu, fost telegrafist în gara Iaşi, sub inculparea de a fi autorul telegramei semnată Toneanu.

Tribunalul s. II va avea să se pronunţe Luni asupra mandatului.

— Primul procuror şi judele instructor au descins astăzi, ora patru, la spital, pentru a lua un interogator Anei Loster, care, precum arătăm în altă parte a ziarului, a început să vorbească.

❑ **Judecare.**—D. Ioan V. Kostaki a intentat acţiune d-lui Veniamin Kostaki pentru restituirea dotei mamei sale în sumă de 180000. Afacerea s'a repartizat la secţia II.

— Tribunalul s. III s'a pronunţat astă-zi în procele fraudelor de la primăria Trg. Frumos, în care fusese implicat fostul casier Munteanu.

Tribunalul a admis opoziţia şi a achitat pe d. Munteanu.

— Tribunalul s. II a reconfirmat astă-zi mandatele de arestare ale bandei, de hoţ de cai, de sub conducerea lui N. Lişman.

— Curtea s. II a fixat pentru 22 Iunie judecarea apelului făcut de comerciantul Mihail din Fălticeni, declarat în stare de faliment.

— La 19 Iunie la curtea s. II se va judeca proceesul falimentului Şapsa Kahane, condemnat de trib. la un an închisoare.

— La 6 Iunie la s. 3-a a trib. se va judeca opoziţia mai multor creditori pentru rădicarea falimentului lui Eizic Bernstein.

❑ *Serbările inaugurărei statuei lu Cuza Vodă,* au fost cinematografiate de reprezentantul casei Pathé Frères ; publicul iaşan are ocaziunea să revadă aceste splendide serbări astă seară în grădina Pathé Frères de lîngă administraţia financiară, precum şi mîne Duminică la matineul (4 ore p. m.) de la Circul Sidoli şi mîne seară în grădina Pathé Freres. In aceste două zile se va desfăşura seria I-a a acestor serbări, urmînd ca succesiv să vedem şi celelalte serii.

Afară de aceasta în splendidul program de astă seară se remarcă :

Renegaţii, mare roman însufleţit.—Necazurile unui logodnic, comedie.—Pathè Journal cu ştirile sporturile, modele şi telegramele însufleţite din lumea intreagă—Cine mi a răpit copilul ?! (Mama indiană) O grandioasă desfăşurare, a cărei acţiune se desfăşoară în lagărele Pieilor roşii (2 părţi de cinem.) —The Togo, trupă de acrobaţi japoneji. —Wilbur Wright—Clubul antifemenist, scene comice.

Mîne Duminică matineu la 4 ore ziua iar mîne seară reprezentaţie în noua grădină Pathé Frères.

Reprezentaţiile au loc şi pe timp ploios, de oare-ce s'au construit refugii cari servesc de adăpost.

Patru programe noue vor fi reprezentate în fiecare săptămînă, şi anume : In fiecare Luni, Mercuri, Vineri şi Duminică program nou.

Matineurile vor urma regulat Simbetele, Duminicile şi serbătorile, în sala Circului Sidoli.


## INPORTANT

*La baroul advocaţilor din Iaşi s'a instalat o maşină de scris Yost ; se scrie s se copiază ori ce fel de acte, cu cea mai şiare acurateţă.*

*mPreţul 50 bani pagina original şi 25 bani copia.*

## ANUNCIU

*Tînăr profesor de liceu doreşte a da lecţiuni particulare de curs primar şi liceal copiilor din Societatea înaltă din Iaşi.*

*A se adresa d-lui N. Georges profesor, str. Academiei 4 Iaşi.*


# Ultime telegrame

### Telegrafice şi Telefonice

**Bucureşti 2 Iunie**

### MONUMENTUL LUI MIHAI VITEAZUL

#### REGELE LA CALUGARENI

*Giurgiu. — M. S. Regele, însoţit de Principele Ferdinand, a fost eri la Călugăreni, pentru a alege locul, unde urmează să se aşeze monumentul lui Mihai Viteazul.*

*Suveranul şi Principele Ferdinand au fost întîmpinaţi de representanţii autorităţei, de învăţători, săteni şi numeroase personalităţi, venite din Bucureşti.*

*Era de faţă şi Oscar Spaethe, sculptorul, care a executat monumentul.*

*Regele a ales locul, care se afla pe Codina din faţa Crucei lui Şerban Cantacuzino, din satul Crucea de Piatră, pendinte de Călugăreni. Este locul cel mai înalt.*

### Liberarea lui Standerg

**Bucureşti. — In sfîrşit Stanberg, dat de d. Panaitescu drept un primejdios anarhist, a fost pus în libertate, negăsindu-se nimic să i se reproşeze.**

**Stanberg a părăsit Capitala, apucînd drumul spre Paris.**

### Călătoria Kedivului

Viena.—Kedivul Egiptului a sosit aci venind din Constantinopol.

### Intoarcerea Ţarului

Moscova.— Perechea imperială împreună cu familia a plecat spre Ţarskoje-Selo şi Petersburg fiind însoţiţi la gară de marii duci şi notabilităţile oraşului.

### Drama din Brăila

Brăila.—In gară lucrătorul Ilie Dumitriu a împuşcat pe tatăl său Ilie Marin.

Starea victimei e desperată.

Cauzele sunt încă necunoscute.

### Chestia universităţei rutene

Viena.—In comisiunea bugetară, de Husarek, ministrul instrucţiunei, a făcut o declaraţiune cu privire la Universitatea ruteană, a cărei creaţiune va fi garantată în mod solemn.

Această declaraţie, fixată de acord cu preşidenţia clubului polonez, este socotită de către ruteni ca bază a noilor negocieri cu guvernul.

In comisiunea armatei, în urma acestei declaraţiun ministeriale, rutenii au declarat că vor părăsi atitudinea lor obstrucţionistă.

### Numire

Londra.—Secretarul financiar al ministerului de război Teunent a fost numit sub-secretar parlamentar la acelaş minister în locul colonelului Secly demisionat.

### Expulzarea italienilor

*Salonic. — Spre a scapa de expulzare, 31 italieni şi au însuşit naţionalitatea otomană.*


## EPITROPIA
A
## Casei Spitalelor şi Ospiciilor
### Sf. SPIRIDON DIN IAŞI

Face cunoscut că în ziua de 15 Iunie a. c. orele 10 dimineaţa se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru aprovizionarea cu carnea necesară spitalului : Central, Paşcanu, Inst. Grigorian, azilul Balş şi ospiciul Socola pe timp de un an.

Licitaţia se va ţinea conform Art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a statului.

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie în sumă de 2000 lei în numerar sau efecte publice.

Condiţiunile şi ori ce informaţiuni se pot vedea şi lua în ori ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei serviciul administrativ.

No. 04489 1 Iunie 1912.

**SOPHIE ARONESCU**
**HEINRICH WACHTEL**
LOGODIŢI
*Oltenita* *Iaşi*
In loc de ori-care altă înştiinţare

## Dr. B. Brandmark
**după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în**
## IAŞI Strada Socola No. 99
*Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m*

**Tînără orfană** *germano-americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moştenire, doreşte căsătorie în Europa.*

*Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanţi sorioşi (chiar fără avere) primesc informaţiuni gratuite.*

**Fides** *Berlin 18.*

## Fete practicante
*pentru broderie şi lucrătoare pentru franjuit barizuri, se caută în str. Dancu No. 10, Atelierul* **Stöberl.**

**PENTRU SEZONUL DE VARA**
**S'a primit la cunoscutul Magazin**
## PARADIS
*Mătăsuri sangên, Voilage din toate colorile, Voil madelain, Mouselin Chifon, şi Mouselin sangên, Rochii de Broderii. Broderii pentru Bluze, Bluze Marquisette. Ciorapi Mouselin negre şi în colori, Garnituri de Rochii , Dentele Chantelij şi Dantele Macrame, Gulere de chipiure etc.*

**Cumparaţi CORSETE moderne**
*Voilete şi Ercharfe moderne numai la PARADIS*

## Magasinul de Muzică

**„MICHELSOHN"**
**Iaşi—Fondat 1878—Iaşi**
## Piane şi Pianine
**SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY,**
*şi orice altă fabricaţiune, se vînd în rate lunare mici.*

**PIANE ELECTRICE**
**KUHL et KLATT**
**ORCHESTRIOANE AUTOMATE**
*La cerere prin o cartă poştală, trimitem acordorul-voiajor în orice parte a ţărei cu modelele cele mai noui.*

**NOTE MUZICALE, CLASICE ŞI MODERNE**

## ANUNCIU
*Cu începere de la 1 Iulie a. c. franzoleria şi brutăriea de pîine de lux a d-lui I. Forşt din strada I. C. Brătianu No. 168 foastă strada de sus, trecînd sub conducerea personală a subsemnatului MOISĂ GRINBERG pe care am supraveghiat o mai bine de 30 ani, s'a reînoit din nou, cu tot confortul necesar, avînd o instalaţie specială în fabricarea acestor articole, căutînd a servi pe onor public spre a fi mulţumiţi pe deplin de ori comenzi în această branşă.*

*Onor clienţi pot fi serviţi zilnic la domiciliu de ori ce comenzi şi anume: jemle, chifle cu lapte, franzele, pîine de secară, colaci etc., fiind anunţat prin o carte poştală.*

*D-l I. Forşt s'a desfăcut şi de brutăria ce o avea vis-à-vis de Tufli.*

**Moise Grinberg**

CLINICA BOALELOR DE OCHI
## Doctor C. Miclescu
**Oculist operator.**
**— Str. Ştefan cel Mare No. 6 —**
*In ograda caselor Kahane Succ.*
**Consultaţiuni de la 3—6 p. m.**

## Dr J. BRENER
*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

**Specia ist în Boale de Femei**
**MAMOŞ**
**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**
*Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

**30-40 metri grilaj de fer** *pentru balcon se caută.*
*Adresa la Tipografia H. Goldner.*

CREMA PUDRA SAPUN **FLORA** POMADA Capilogen (Apă de păr)

# Ultima Săptămână

**Înainte de tragerea clasei I-i**

1/4 | 27 IUNIE 1912

Doriţi 900,000 Lei

Doriţi LEI 850,000? 820,000? 400,000? 150,000?

Doriţi LEI 825,000? 815,000? 250,000? 100,000?

**Depinde numai de D-voastră**

**care din aceste sume să vă achit, căci aveţi şansa de a cîştiga oricare comandînd imediat ultimele lozuri norocoase :**

## 1/8 numai lei 1.50

**1/4 Lei 3. - 1/2 Lei 6. - 1/1 Lei 12**

## ROB. TH. SCHRODER

**— Firmă fondată în 1870 —**

**BOTOŞANI**
Str. Naţională 203;

**BRAILA**
Piaţa Sf. Archangheli (Casa Rally);

**CRAIOVA**
Str. Unirii 69;

**IAŞI**
Str. Ştefan cel Mare 8;

**Centrala**
**BUCUREŞTI**
Calea Victoriei 106

**Sucursale :**
Calea Victoriei 50
Calea Griviţei 96
Str. Lipscani 72

**PLOEŞTI**
Str. Basarabilor 1

**GALAŢI**
Str. Domncască 14.

---

## Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**
**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

**a) cu 1, 2 şi mai multe brazde**
**b) speciale de vie**
**c) speciale de prăşit**
**Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la**

**Fraţii Bachstez, Iaşi**

---

## Noua Coafiură de Dame

**M. BACHMAN**

**— Iaşi—Strada Gh. Mârzescu 28 —**

Aduce la cunoştinţa doamnelor că **Salonul de coafiură** este aranjat din nou cu toate articolele necesare şi se efectuează tot ce priveşte această branşă, anume: cozi, bucle, turbane moderne, transformaţiuni de asemenea

**Se frizează cu ondulaţiuni Marcel**

**Se primesc si oameni în provincie**

---

## Colectura „PROVIDENŢA"

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

**Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA" este neîntrecut!**

**Iată dovada :**

**Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de**

**LEI 250,000**

**(un sfert de Milion)**

**a căzut în Colectura „Providenţa" pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot in aceiaşi zi.**

**Iar la ultimele trageri au eşit afară de nenumărate cîştiguri a 3000, 2000 şi 1000 lei următoarele câştiguri :**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19.562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5,000 | „ | 59,171 |

**1/8 numai 1 leu 50 bani**

---

## TIPOGRAFIA H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

**Execută ori ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi u'ori broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.**

**Preţuri ieftene**

---

## „ANCORA"
**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*
*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911
**92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100
**lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
**Lei 1,986,252** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România,**
**BUCUREŞTI**
Agentul general pentru Iaşi.
**IOSEPH POPPER.**
**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**
**(foastă strada de Sus)**

---

**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile**

---

Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: [illegible] 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul IX — No. 1607 — Marţi 5 Iunie 1912

## Injosirea Universităţilor

Nu ca subiect de vacanţă, ci ca înalt prilej de punere în evidenţă a decăderii morale, în care ne aflăm, graţie regimului de azi, cele ce se petrec la Universitatea de Bucureşti, trebue să ne oprească şi azi şi mîne, până cînd bîrna va fi scoasă din ochiul luminei şi cel vinovat şi fără obraz, se va da afară.

Universităţile la noi sînt şi corpuri juridice, întru cît au dreptul de a-şi alege cîte un reprezentant în Senat. Această înaltă atenţie ce li s'a dat de legiuitorul nostru, era urmarea înaltei concepţiuni ce au avut oamenii noştri politici, de chemarea Universităţilor noastre într'un stat tînăr ca al nostru.

S'a crezut că Universitatea n'are numai chemarea de a da lumina ştiinţei, fără nici o altă rezervă, ci de a sluji şi ca focar de înalte sentimente curate şi româneşti, pentru că dînsa creia pătura diriguitoare şi dar avea în mînă soarta zilei de mîne.

Şi ne-am trezit dar că corpul profesoral Universitar, în deosebire de cealalt corp secundar şi primar să capete o specială atribuţie, de a fi întreit alegător: alegînd pe reprezentantul Universităţii, după ce a votat la Cameră şi Senat. Şi atunci s'a întîmplat fenomenul ciudat. Profesorul X, un tînăr doctor în ştiinţi, fără altă avere de o cam dată de cît catedra, votează la col. II de Cameră alăturea cu 2500 de alţi alegători; este unul în funcţiune de 2500, egal cu toţii la vot şi fără nici o înrîurire asupra cuiva; asupra votului lui se pune tot atîta preţ ca şi asupra ori cărui alt alegător de mahala.

Acelaş domn profesor votează la col. I Senat, în funcţiune de Unu la 600; votul lui avînd de 4 ori mai mare preţ e mai căutat dar atîta; şi aici sunt atîţia titraţi şi mari proprietari, că şi aici profesorul e redus în valoarea lui electorală ca şi oare care alt alegător.

In amîndouă aceste ipostase profesorul nostru îşi poate arata simpatiile sale politice, se poate înregimenta politiceşte, ca şi ori care alt alegător din colegiu mare, unde se pot pune în vază ideile, nevoile generale, nu atît interesele individuale, mai ales cînd acelea sunt aşa de reduse ca la un profesor.

Dar profesorul nostru mai ştie că are vot şi la Universitate şi acolo sunt numai 52 de alegători; deci el e în funcţie de 1 la 50, deci are de 10 ori valoare mai mare ea la col. I de Senat, şi de 40 de ori ca la col. II de Cameră. Şi cum interesul guvernului e de a reuşi şi la Universitate se vede cît de colo ce presiune se face asupra profesorului Universitar şi cum se răscoleşte tot ce e omenesc şi interesat în el. Şi în loc ca el fiind unul în slujba de 52, deci de 40 de ori mai căutat ca la col. II de Cameră, să crească în valoare morală de 40 de ori, el se scade cu de 40 ori din valoarea sa morală, tocmai fiind că e alegător în colegiu restrîns. Căci ceia ce ar fi capatat 40 de alegători la col. II, ca să dea vot guvernului, aici se dau toate acele servicii unuia singur, şi de aceia s'a văzut că profesorul nostru Universitar, fiind căutat cu votul lui la Universitate, i s'au dat 40 de satisfaceri numai ca să voteze părăsind partidul lui şi influenţînd dar în rău şi asupra aceluiaşi om care vota la col. I de Senat şi II de Cameră.

Deci Universitatea a viciat atmosfera corpului electoral în aşa grad că a fost luat drept tip de demoralizare politică. Campionul clasic al acestei decăderi morale şi politice a fost la Iaşi d. dr. Bogdan, care s'a ales senator al Universităţii, cu batista, şi cu escrocheria votului colegilor săi; şi cum cînd răul vine de sus nu e uşor a se îndrepta repede reul, va trebui multă sforţare spre a curăţi piaţa politică a Iaşilor nu *de Bogdanul său*, dar de putreziciunea ce a clocit în juru i prin el.

Răul odată plecat din o parte a organismului se întinde peste tot. Acest rău e ca şi un cancer politic; a infectat şi Universitatea de Bucureşti şi omonimul său de la Bucureşti — fiu de crîşmar de la Braşov, — a dus până la cinism tragerea pe sfoară a tuturor colegilor. Este atîta înjosire în conştiinţa unora din Universitarii noştri, este atîta exuberare de eul lor personal, că se cred singurii chemaţi a face totul, întru cît valoarea lor e de unul la 50, nu de unul la mii.

Dar ulciorul nu merge de multe ori la apă şi cei doi Bogdani — Ion şi Gheorghe, Gheorghe şi Ion — vor sluji de pildă nouă tuturor, că în 1912 Universităţile noastre au fost puse la grea cumpănă prin ceia ce au înfăptuit cei doi ai ei rectori, oglinda vie a celui mai găunos guvern care l'am avut, supt preşedinţia celui mai găunos om politic.

## Scuzele d-lui Bogdan
### şi picioarele d-lui Arion

*Rezoluţia d-lui Arion, pentru respingerea demisiei d-lui Dissescu, e pur şi simplu un cap de operă. D. Bogdan incasează acolo o serie de picioare, care-i fac imposibilă... şederea d-sale pe scaunul de rector.*

*Ne pare bine că d. Arion a ţinut să răzbune opinia publică ultragiată de purtarea de femeie pierdută, a ticălosului vânător de titluri şi slujbe.*

*D. Arion s'a purtat ca un brav cu d. Bogdan — felicitările noastre. Mai cu seamă că Ministrul interimar al Instrucţiei nu se mulţumeşte numai cu un blam platonic, ci refuză publicarea decretului de confirmare.*

*La palmele şi picioarele d-lui Arion, mişelul dela Universitatea din Capitală, răspunde lingînd mîna care l'a lovit. — Bogdanul bucureştian a trimis facultăţii de drept o adresă în care cere scuze formale profesorilor pentru ofensele ce le-a adus. Nu ştim cărei întrebuinţări va afecta d. Dissescu hârtia d-lui Bodgan, dar un lucru trebue să se ştie: chiar dacă profesorii ofensaţi se vor mulţumi cu scuzele false ale d-lui Bogdan, Ministrul nu poate ţine seamă de ele.*

*D. Bogdan s'a făcut vinovat de grave abateri dela onoarea de om şi de profesor şi dacă colegii d-sale de la drept vor fi îngăduitori cu d-sa, legea însă nu ştie ce este clemenţa. D. Arion are îndatorirea să l facă pe procurorul faţă de d. Bogdan şi trebue să-l trimită în judecata comisiunii disciplinare.*

*Trebue statuat odată un exemplu faţă de oamenii aceştia lipsiţi de caracter şi gata să se vindă ca ori ce prostituată de rînd.*

*D. Arion a fost bine până acum — să se menţină aşa pînă la sfîrşit şi va bine merita dela toată lumea.*

## „Mustaţă aurie“ — „care farmecă“

Istoria se scrie totdeauna mai tărziu. De aceea cu oare-care întârziere ne-am putut dilecta abia astăzi — citind, în întregul lor, discursurile entusiaste ce au fost rostite, în seara de 9 Mai, cu prilejul banal al banchetului în onoarea ministrului de instrucţie.

N'am citit de cît discursul rectumului magnific şi magnetic al Universităţii din Iaşi — şi nu ne-am păcălit. Nu te păcăleşti nici odată citind o producţie oratorică a acestui rectum: rîzi dacă producţia este de natură funebră, dacă rectumul glăsueşte, înaintea sicriului, „în numele meu personal şi al Universităţii din Iaşi“; rîzi cu ori ce altă imprejurare.

„Sunt 25 sau 26 ani — deci nu vorbesc *de ieri, de alaltăieri, ci de un sfert de veac — abia* mă întorsesem de la studii şi într'una din seri, în Bucureşti, fui invitat la un ceai“ — astfel şi a început rectumul discursul seu, la un banchet profesoral — dat în onoarea ministrului.

Că a vorbit, în introducere, de el personal — asta ie boală vechie Dar cum a vorbit — ie furtunos: „sunt 25 ani — deci nu vorbesc de ieri, ci de un sfert de veac“. Două-zeci şi cinci ani — ie un sfert de veac — exact. Dar „25 ani, deci nu vorbesc de ieri, ci de un sfert de veac“ — iată ceva groaznic!

Ce s'a întîmplat nu de ieri, ci de un sfert de veac? Se întîmplase atunci primul succes al imposibilului, un succes pe tărîmul englezescului five-o'clock: *abia* reîntors de la studii, viitorul savant fu imediat invitat la un ceai — în Capitală.

Fenomenal! Acum să te întorci de la studii şi pe dată să te poftească la un ceai — asemenea succes samovarnic n'a avut nimeni. Cu prilejul acelui ceai feciorelnic — era primul succes după studii — rectumul a comis una foarte obscenă: s'a amorezat de un masculin, care nu era altul de cît d. C. C. Arion. „Un tînăr înalt, svelt, elegant, bine făcut, cu părul negru, mustaţa aurie şi care farmeca pe auditorii sei“.

Aşa ni-l descrie amorezatul pe amorezul seu: cu mustaţa aurie, care farmeca.

„Intrigat cine ie *eroul* în jurul căruia se *învârteau* şi *domni* şi *doamne*, rugai pe gazdă să mi-l recomande: era d. C. Arion“.

Şi domni şi doamne „se învîrteau“ în jurul eroului cu musteaţa aurie — şi făceau să se învîrtă — fiind-că pămîntul nu face altfel.

Mai departe „oratorul“ trece la partea pur bestială a chestiei: nu m'am *deslipit* soată seara de d. Arion şi am căutat de atunci *să-i întru în suflet*. De atunci, de un sfert de veac, *suntem necontenit alături*, suntem *necontenit* **amîndoi** şi dacă simpatia ce mi-a arătat-o d. Arion „a mers paralel“, **dragostea mea** a rupt **paralelismul** şi a mers *sus de tot*“.

Graţioasa pereche, care a împlinit un sfert de veac de „necontenit alături“ şi de „necontenit amîndoi“, care nu cunoaşte, deci, existenţa lui il tertio incomodo, a serbătorit astfel, în taină, nunta cea de argint.

Şi, totuşi, „dragostea“ este aşa de puţin uzată de vremuri, că s'a aflat în stare să rupă „paralelizmul“ (substantiv nou, pe care d. Arion, membru de onoare al Academiei, îl va prezinta sub cupolă) — a rupt paralelizmul şi a mers „sus de tot“ — la musteaţa „aurie“, care farmecă“...

## O lege perfectă

Presa guvernamentală şi în special cea cantacuzinistă, nu conteneau cu osanalele la adresa d-lui Neniţescu. Legea d-sale era arătată ca ceva perfect, meseriaşii şi cei cuprinşi în ea huzureau.

Grevele şi nemulţumirile iscate de pe urma aplicării monstrului erau denunţate ca manopere ale liberalilor.

In zadar se arătau imperfecţiunele legei, în zădar protestau meseriaşii contra binefacerilor d-lui Neniţescu. Nu-i asculta nimeni. D. Neniţescu a strîns în braţe pe meseriaşi şi din prea mare dragoste era cît pe-aici să'i strivească.

Intîmplarea a voit însă ca ministrul Industriei, să facă o călătorie prin toată ţara, ca să se convingă în persoană de binefacerile legei d-sale ce-a văzut şi ce-a auzit d. Neniţescu — rămîie la d-sa acolo.

Pretutindeni meseriaşii îi s'au plîns; pretutindeni îi s'au arătat neajunsurile şi mizeriile legei. D. Neniţescu a promis îndreptare pe toată linia, recunoscînd astfel că legea d-sale numai perfectă nu e.

Unde sunt dar osanalele presei guvernamentale şi cui s'au adresat ele?

O lege, care în momentul aplicării ei, e aproape desfiinţată de autor şi care după primele luni dela punerea în lucrare trebue modificată — se mai poate chema măcar lege inteligentă, cum i a zis d. Carp?

D. Neniţescu are fonduri destule şi legea d-sale a necesitat tipărituri multe pe cari le a făcut institutul „Minerva“. Pentru cei dela ziarul „Minerva“ şi de la codiţa ei „Seara“, legea a fost mana lui Dumnezeu — pentru ei e o lege perfectă.

## Cîtă lume hrăneşte sf. Spiridon?

Nu e fără rost de adevăr zisa clopotelor din Sărărie, că cine plăteşte? — *Epitropia!*

In adevăr spicuind bugetul general al Casei ospitalelor sf. Spiridon şi socotind slujbă cu slujbă şi slujbaş cu slujbaş, reiese că bugetul acestei case întreţine o legiune de 1524 slujbaşi, cari însumează următoarele:

1). Casa centrală cu toate serviciile ei alăturate, administraţie, spitale, etc. 1081 slujbaşi cu o sumă globală de 386.376 lei.

2). Băile Slănicului ocupă vara 125 persoane cu 71075 lei salarii.

3). Bisericile şi schiturile numără 84 persoane cu 82371 lei.

4). Ajutoare băneşti se mai dau la 73 persoane în sumi de lei 60516.

5). Asilul Eufrosina Baiş numără 9 persoane cu 3240 lei salarii.

6). Spitalul Borş din Tîrgu Frumos are 16 persoane cu 9840 lei.

7). Ospiciul Socola are 104 persoane cu 55020 lei salarii.

8). Pensionarii casei sînt 82 cu 68374 lei.

Deci cei 1524 slujbaşi mănîncă din buget 736 812, ceia ce revine că media vieţii la sf. Spiridon e de 484 lei anual, cu scara foarte disproporţionată, căci avem lefuri de la 10 lei lunar (24 confinişti) 15 lei lunar (gardieni silvici), 20 lei (servitorii inferiori) până la 660 leafa epitropilor, 680, 580, 530, 500 şi altele în jos.

Disproporţia merge şi mai tare, căci în buget mai figurează şi alte sume globale care merg tot la personal şi nu la cel inferior. Aşa:

20000 deplasările Epitropilor şi altor slujbaşi.
23000 remise administratorilor.
12948 plata inginerilor.
12000 diurne comisiilor de examene le concursul de medici.
45000 legate şi donaţii la persoane din suma de 58761, restul fiind la material.

112948 Total, adică peste tot 849760 lei, ceia ce reprezintă 23% din buget.

OAMENI ŞI LUCRURI

## SPICUIRI...

Monumentul lui Cuza a împlinit.... săptămîna. Statuile, ca şi oamenii, trec repede, îmbătrînesc mai curînd, de cît se crede. Peste puţin trecătorii se vor fi obişnuit aşa de mult cu figura în bronz a fostului domnitor, în cît li se va părea că, de cînd lumea trona colo, pe soclul imens şi disproporţionat din Piaţa Unirii — unde răsar, din nefericire, atît de mult şi de clar defectele tecnice, arhitectonice şi artistice ale operei...

Cît încă nu e prea tîrziu, să mai spicuim cîte-va detalii din autorii contemporani, — fie instructive, fie picante, cu deosebire autentice, însă, — asupra Voevodului atît de drag iaşanilor.

„Cuza — scrie d. Bolintineanu — era de stat mijlociu. Avea părul blond închis. Ras la faţă. Fruntea largă. Pieptul larg. Privirea inteligentă. Scutit de pleşvire. Talia dreaptă, dar cînd păşea, avea în mers ceva ce nu era drept... Fuma neîncetat, bea cafea multă. N'avea patimă nici pentru cai, nici pentru tablouri de pictură, obiecte de artă; nici pentru mîncări luxoase, ci numai pentru portţigări de ambru.

Nici un atentat n'a ameninţat viaţa sa. Aceasta face onoare ţării. Se expunea adesea. Odată, surprins în cale de o iarnă teribilă şi văzînd că nu mai poate merge careta, se aruncă, noaptea, într'o mică sănioară şi plecă în mijlocul nopţii,

Lupii îi ies înainte, astupă calea. Postaşul care-l conducea, de o virtute şi un curagiu extra-ordinar, face din biciul său un fulger cu care, lovind în haită, o risipeşte şi scapă pe Domn“.

„.. Se imputa Domnului patima jocului. El nu mai juca alt de cît jocuri ordinare cu amicii de cînd se numise Domn.

Il acuzau de mîndrie. In casă era foarte amabil cu toţi. Ii punea pe toţi să şadă, le permitea să fume, să rîză.

Il acuzau de băutură. Nu bea de cît apă la masă, şi un licor după masă.

.. Nu avea nici o îngrijire de persoana sa, respingea căutările doctorilor. Nu credea în medicină ca într'o ştiinţă, nu lua medicamente. Zicea adesea că medicii îi sunt mai trebuincioşi ca miniştri politici de cît ca medici“.

E probabil o aluzie la N. Creţulescu, doctor şi colaborator politic al lui Cuza.

„Pe rudele sale de aproape nu vroia să le întrebuinţeze în serviciul public şi le ţinea cam depărtate.

Nu opri intrarea în ţară foştilor domni ai ţării.

Ii invită, chiar a veni. Nu exilă pe nimeni peste hotar“.

„... Cuza Vodă nu privia clerul de cît ca o poliţie a guvernului. Religia pentru acest filosof, era o fabulă, precum pentru filosofii şcoalei actuale, dogmele sunt nişte ficţii“.

Dimitrie Bolintineanu se ocupă pe larg de activitatea lui Cuza în ce priveşte raporturile bisericei cu Statul şi cu patriarhia. Dar aci ne-am propus a culege numai detalii mărunte, ceea ce vom face încă în numărul de mîne.

Rodion

## Testamentul lui Vodă Cuza

Acum cînd avem la ordinea zilei dezmormîntarea şi publicarea variatelor documente ale vremei, privitoare la ilustrul domnitor al Principatelor Unite credem interesant a publica un document, în afară de împrejurările politice şi sociale, de care s'a mai vorbit, în primul rînd, în zilele aceste din urmă.

Găsim într'o publicaţiune periodică a timpului cuprinsul integral al Testamentului defunctului Voevod şi-l reproducem în întregime aci.

„In privinţa toatei mele averi mişcătoare şi nemişcătoare ce voi lăsa la încetarea mea din viaţă, statornica mea voinţă este: de a se regula şi a se urma precum arăt aice.

Prea iubiţii mei fii Alexandru şi Dimitrie, adoptaţi de mine şi de prea iubita mea soţie Elena Doamna, fără părinţi cunoscuţi, conform Legilor în vigoare ca singurii mei moştenitori vor împărţi de o potrivă între dînşii toată averea mea mişcătoare şi nemişcătoare, aşa precum se afla la deschiderea moştenirei.

Din această avere las prea iubitei mele soţie Elena Doamna usufructul unei a treia părţi spre a se bucura de dînsul pe toată viaţa sa, după încetarea usufructului legal ce va avea ca mamă asupra întregii moşteniri purtînd în această qualitate şi sarcina de fireasca şi legală epitropă cu consiliul Dumnealor Prea Sfinţitul Archiepiscopul Calinic Miclescu, Mitropolitul Moldovei şi a Sucevei şi Căpitanul Efrem Ghermani.

Dacă prea iubita mea soţie va înceta din viaţă înainte de a ajunge fiii mei la majoritate, atuncea epitrop va fi Prea Sfinţia Sa Arhiepiscopul Calinic Miclescu Mitropolit al Moldovei şi Sucevei, carele prin înţelegere cu consiliarul Căpitanul Efrem Ghermani vor numi un consiliar, ca aşa tutela să fie pururea de trei.

Dacă va înceta din viaţă Prea Sfinţia sa Arhiepiscopul Calinic Mislescu, Mitropolitul Moldovei şi a Sucevei, înainte de a ajunge fiii mei la majoritate, atuncea epitrop va fi Căpitanul Efrem Ghermani carele prin înţelegere cu consiliarul vor numi un consiliar.

Dacă va înceta din viaţă şi Căpitanul Efrem Ghermani înainte de a ajunge fiii mei la majoritate, atuncea va fi epitrop consiliarul carele se află mai vechiu în tutelă şi el prin înţelegere cu colegul său vor numi pe al treilea şi aşa se va forma tutela pînă la majoritatea fiilor mei iubiţi, fără să poată vre-o dată sub nici un pretext vre una din rudele mele şi ale soţiei mele a avea vreun amestec sau ingerinţă, spre a reclama vre un drept în numele său, fie spre a interveni în interesul moştenitorilor mei.

In caz de a înceta din viaţă vreunul din fiii mei iubiţi înainte de vrista legală spre a putea testa, moştenitor va fi fratele său supraviefuitor.

In caz de a înceta din viaţă şi celalt fiu al meu iubit înainte de vrista legală, spre a putea testa sau fără să fie făcut testament sau avînd făcut testament pentru averea ce va rămânea afară din testament, de va trăi încă prea iubita mea soţie se va bucura de tot usufructul, iar după moarte toată această avere de care nu vor fi dispus fiii şi moştenitorii mei, va servi pentru creaţiunea şi întreţinerea unui azil de copii orfani şi găsiţi în oraşul Huşi, care va purta numele azilul Cuza şi se va administra de tutela hotărîtă pentru fiii mei în minoritate fără să poată vr'o dată nici statul, nici rudele mele sau ale soţiei mele avea vre-un amestec sau ingerinţă.

După încetarea mea din viaţă, epitropul prin ştiinţa consiliarului va plăti 7.000 Napoleoni de aur, zic, şapte mii mii Napoleoni de aur, persoanei ce va înfăţoşa obligaţia mea olografă scrisă în întregul său, în limba franceză datată opt în luna lui Ianuariu, una mie opt sute şepte zeci şi trei Calendarul nou sau două zeci şi şapte Decemvrie anul 1872 calendarul vechiu şi subscrise de mine, slobozită în Florenţa (Italia) şi făcută în aceiaşi zi cînd am făcut acest testament.

Veri-ce dispoziţie şi testament anterior acestuia sunt şi rămîn desfiinate.

Acest testament ograf scris în întregul său, dotat şi subscris de mine s'au făcut astă-zi în Florenţa (Italia) la opt în luna Ianuariu 1873 Calendarul nou sau două zeci şi şapte Decembrie 1872 Calendarul vechiu, în patru exemplare aseminea din care unul l'am încredinţat prea iubitei mele soţii Elena Doamna, unul Prea Sfinţiei Sale Arhiepiscopului Calinic Miciescu Mitropolitul Moldaviei şi Sucevei, unul Căpitanului Efrem Ghermani şi unul se va găsi în portofoliul roşu care se deschide cu numerile 5555".

*

Testamentul acesta n'avea să aştepte mult timp. După vre-o patru luni — exact în 3 Mai 1873, — în urma călătoriei de la Florenţa la Heidelberg, iubitul fost Domnitor, slăbit în urma unor recente atecţiuni, suferi o răceală subită şi muri într'o cameră din „Hôtel d'Europe", la Heidelberg, în Germania.

**As.**

# În chestiunea accidentelor muncii

Chestiunea accidentelor de muncă deşi nu s'a rezolvat la noi printr'o lege specială, cum ar fi de exemplu legea franceză din 1898 sau cea germană din 1884, totuşi pe cale de interpretare judecătorească, putem spune că avem azi printre problemele juridice curente şi problema riscurilor profesionale.

In mare parte ultimele jurisprudenţe ale Inaltei noastre Curţi de casaţie, au adoptat felul de a vedea al legiuitorului german, considerînd accidentul muncii ca o consecinţă inevitabilă a ocupaţiunilor profesionale.

Ceeace ne interesează însă în expunerea de faţă, este o judicioase observaţie făcută de d. Dr. V. Baltazard în revista „Paris Medical" care pune în discuţiune şi *starea anterioară a lucrătorului înainte de accident,* ca element de diminuare a indemnizaţiilor datorite lucrătorului în urma accidentului. D-sa spune că în stabilirea desdăunărilor s'a luat pînă acum drept normă, capacitatea de muncă a lucrătorului înainte de accident în raport cu incapacitatea creiată de accident.

Principiul pastrat de jurisprudenţa franceză a fost cel care tindea la înlăturarea oricărei probe de infirmitate, numai a muncitorului, inainte de accident.

Astfel că rămînea judecătorului sarcina de a fixa indemnizaţiile după salariul efectiv al lucrătorului şi facultăţile lui lucrative după accident, ori cari ar fi fost dispoziţiile lui morbide anterioare.

Chestiunea aşa cum este pusă, prezintă fără îndoială un mare interes din punct de vedere, juridic şi social.

După lege şi după echitată, patronul nu poate fi făcut responsabil decît de consecinţele imediate ale accidentului.

Ori, un accident, poate avea dezastroase consecinţe, nu atît prin gravitatea lui intrinsecă, ci prin consecinţele unor condiţiuni personale morbide ale individului ce-l suferă. Aşa nu se poate spune că o contuziune poate da la un om sănătos aceleaşi consecinţe ca la un sifilitic sau turberculos. Un traumatism de cea mai banală gravitate poate să nu lase nici o urmă de incapacitate de muncă la un om sănătos cum poate produce leziuni interne grave la un diabetic.

Inechitatea constă tocmai în faptul că patronul devine responsabil nu numai de consecinţele fatale ale accidentului ci şi de acele consecinţe morbide ale lucrătorului, de şi se găseşte în imposibilitate de a constata predispoziţia anterioară a lui.

Desigur, că nici o lege din lume nu doreşte să creeze prin dispoziţiunile ei o obligaţiune de natură a jigni simţul de dreptate, de aceea cu drept cuvînt s'a pus această problemă şi în faţa instanţelor judecătoreşti şi în discuţia lumei medicale spre a se stabili acea normă justă care să satisfacă şi dreptatea patronului şi situaţia lucrătorului.

Aci însă s'a văzut greutatea unei soluţii.

In primul rînd e greu a se stabili într'un accident de muncă, care i anume doza cu care a contribuit *boala anterioară a victimei* şi care sunt *consecinţele necesare de incapacitate* trase din natura accidentului, fără altă coroborare individuală.

Este chestiunea deci de fixarea unui quantum etiologic al morbei anterioare, paralel cu consecinţele inexorabile ale accidentului ceea ce ar atrage după sine şi dozarea responsabilităţii patronale, cît se cuvine propriu accidentului şi cît dispoziţiei anterioare.

Ori, acest dosaj extrem de greu şi de multe ori s'ar aprecia cu aproximaţii enorme, dăunatoare, fie patronului, fie lucrătorului. Partea şi mai grea s'ar simţi în materie de probe în faţa instanţelor judecătoreşti. Ar fi suficient ca patronul să se prevaleze de starea anterioară a lucrătorului, ca imediat să se transforme un proces de mică importanţă într'o afacere care ar necesita şi timp şi cheltueli mari.

Cel mai privilegiat în această direcţiune ar fi patronul, căci lucrătorului greu i-ar veni să combată cu aceleaşi mijloace probele patronului.

Aşa în cît prevederile legii din acesi punct de vedere, ar deveni iluzorii şi n'ar mai exista sub nici un raport garanţia lucrătorului infirm.

Apoi mai e şi un principiu umanitar de a se preferi spiritul de solidaritate socială în detrimentul spiritului de justiţie.

Ar ajunge să se formeze o clasă de infirmi fără mijloace de existenţă, care ar trăi pe seama asistenţei publice, în lipsă de îndemnizaţie din partea patronilor.

Deci *starea anterioară* în accidentele de muncă deşi ar fi achitabilă faţă de patroni, dar dintr'un spirit de înaltă consideraţiune socială, ea nu cîntăreşte aproape nimic în balanţa judecătorului de cît în cazuri excepţionale, cînd această stare anterioră e de aşa natură în cît consecinţele ei s'ar fi manifestat şi fără intervenţia accidentului.

Cu spirit de prevedere însă, se recomandă patronilor pentru a evita ori ce eventualităţi de natură a le îngreuna sarciua în fixarea îndemnizaţiilor survenite din cauza accidentelor de muncă, de a selecţiona în mod mai conştiincios personalul de care se servesc în efectuarea muncii.

Selecţionarea este o lege naturală (Dr. Reclus): să fie anume condiţiuni de admitere şi ele să fie bazate pe un examen medical chiar sumar. Aşa s'a obişnuit şi se obişnueşte şi azi la marile industrii technice, la marile magazine de manufactură din Paris, etc. la compania drumurilor de fier, pretutindeni se face o selecţiune postulanţelor.

„...Les plus forts, les plus robustes, auquels sont reservées les situations les plus recherchées, ceux qui sont atteins d'infirmités et de maladies, plus exposés au risque profesionnel, **doivent se contenter de salaires inferieurs, qui mesurent justement leur valeur industriale".**

Atunci poate ar apar şi un nou principiu în discuţiune; *principiul valorii industriale a lucrătorului în evaluarea indemnizaţiei".*

**Mihail Tigolanu**
*Magistrat-Stagiar*

# Aprovizionarea armatei cu furaje

**— Ordinul circular al ministerului de răsboiu —**

Ministerul de războiu a dat un nou ordin circular, privitor la aprovizionarea trupelor cu furaje şi care e următorul:

Aprovizionarea furajelor necesare armatei prezentînd o importanţă deosebită atît pentru economia generală a ţărei, cît şi pentru armată avînd interesul a asigura în condiţiuni avantajoase o hrană de bună calitate, de la care atîrnă sănătatea şi puterea de muncă a cailor, se recomandă a se aplica în aprovizionările viitoare măsurile de ordine, prevedere şi economie pe cari experienţele din anii trecuţi le-au dovedit folositoare.

Aplicarea instrucţiunilor ministeriale No. 846 | 908 în cursul a patru perioade de aprovizionare, a dat cele mai bune rezultate şi este de prevăzut că şi în anul acesta, cînd recolta se prezintă sub auspicii favorabile, vom putea dobîndi şi mai bune rezultate. Totul depinde de la modul cum organele chemate a face aprovizionările, vor aplica instrucţiunile relative de la priceperea şi buna voinţă cu cari vor executa măsurile prescrise de acele instrucţiuni.

Principiile cari au servit de bază la alcătuirea regulelor după cari se fac aprovizionările de furaje, au inaugurat pe de o parte un sistem descentralizator lăsînd comandamentelor sarcina de a aproba cumpărăturile în baza unor tarife fixate prin consiliul de miniştri, iar pe de altă parte a dat o mare desvoltare cumpărăturilor direct de la producători, de la întăia mînă excluzîndu-se mijlocitorii, care scumpesc valoarea mărfei, fără nici un cîştig pentru producători şi în paguba Statului.

De aceea se va căuta ca prin toate mijloacele să se îndemne producătorii a-şi vinde furajul direct la armată, făcîndu li-se toate înlesnirile cu putinţă, excluzîndu-se samsarii speculatori ai ţăranilor şi proprietarilor, înlăturînd orice tărăgăneală şi pierdere de timp, cari fac a descuraja repede mai ales pe micii producători, nedeprinşi cu tevaturile comerciale. Se va căuta a se simplica formele, reducîndu-le la strictul necesar se va grăbi recepţia furajelor de către comisiunile respective şi se vor plăti la timp predările făcute din creditele ce se vor delega comandamentelor de la articolul respectiv al bugetului.

In acest mod se va putea ajunge a deprinde locuitorii, să trateze direct cu autorităţile militare, chemînd astfel la activitatea şi viaţa comercială pe micii şi marii producători.

Pentru a nu se pierde timpul şi a îngreuua serviciul cu forme zadarnice şi centralizatoare, ministerul lasă comandamentelor toată iniţiativa trebuincioasă prin care să asigure buna aprovizionare.

# Litere-Ştiinţe-Arte

**In editura „Vieţei Romîneşti"** au apărut două preţioase lucrări. Un volum intitulat: „Versuri şi proză", cuprinde întreaga operă literară a defunctului Gh. din Moldova.

Scriitor de valoare, liric şi cugetător în acelaşi timp, regretatul G Kernbach a rămas întipărit în amintirea tuturor ca unul din cei mai plăcuţi şi mai duioşi poeţi ai generaţiei trecute. O moarte timpurie nu i-a îngăduit să-şi continue şi să-şi termine opera începută cu atîta spor.

Celalalt volum aparţine unui scriitor viu,—mai viu, cu toată discreţiunea şi modestia lui, de cît mulţi dintre acei cari întreţin atîta larmă în reviste şi ziare. E un volum al d-lui I. Brătescu-Voineşti: „Intuneric şi lumină".

Proza d-lui Voineşti este a unui clasic. Noul volum va întări această constatare.

Despre ambele aceste volume se va vorbi pe larg în coloanele ziarului.

*

„Review of Revieu" publică un manuscris inedit al scriitorului William Stead, nefericitul champion al păcii, dispărut pe „Titanic".

Stead divulgă oarecare secrete diplomatice în legătură cu acţiunea sa în contra înarmărilor.

*

In prezenţa preşedintelui Taft şi a unei imense mulţimi, s'a inaugurat la Washington monumentul lui Christophe Columb descoperitorul Americei.

*

Rousseau a fost glorificat, cu prilejul aniversării a 200 de ani de la naşterea lui şi în Camera franceză Maurice Barrès a luat cel dintăiu cuvîntul şi după el a urmat un alt orator cu un salut cît mai onorat memoriei marelui pedagog şi scriitor.

*

„Amicii lui Montaigne" grupaţi într'o societate, care se onorează a fi prezidată de însuşi Anatole France, a ţinut zilele trecute o şedinţă în care sub tilul ei prezident a făcut elogiul „Indoelei".

*

„Scriitorii romîni" au anunţat noui şezători în provincie pentru timpul verii. Vor fi preferate localităţile de munte.

*

Intr'una din şedinţele „Institutului Franţei" d. Labbé a continuat comunicările sale asupra „determinării sexului".

El a comunicat că prin injecţiunea adrenalinei (84 la sută) a obţinut indivizi de sex bărbătesc şi prin injecţia cholinei (90 la sută) femei.

*

A apărut „Sanatatea" cu data de 1 Iunie, conţinînd un excelent şi variat sumar de articole şi ilustraţiuni.

*

*UNEI BABE*
(Din volumul lui Gh. din Moldova)

*Dacă vrei să fii iubită*
*Dă-i parale lui Didim:*
*El sarmanul!—ne răzbună*
*Pe noiişti care plătim.*

# INFORMAŢIUNI

**Producţia corurilor şcolilor secundare.** — Eri Duminecă a fost producţia corală a şcolilor secundare din Iaşi. Producţia s'a dat la Teatrul Naţional.

Comisia însărcinată cu clasificarea şcolilor era compusă din d-na Teodoreanu Sofia, d. At. Teodorini şi Sibianu. Cum cei 2 dintăi şi-au fost dat demisia n'a asistat la producţia de cît d. Sibianu, directorul Conservatorului, aşa că o clasificare nu se va face.

In genere, producţia corală a reuşit pe deplin, fie-care şcoală achitîndu-se în mod conştiincios, prin o execuţie corectă şi artistică. Dacă publicul a subliniat cu aplause mai mult unele bucăţi de cît altele, se datoreşte şi naturei cîntecelor, fiind mai greu de aplaudat un *sfinte Damnezeule* sau un *Doamne miluieşte,* pe care noi ne am deprins a le asculta cu evlavie de cît să le aplaudăm.

Nu uităm însă a constata realul succes căpătat şi de d. Mihailescu, maestru la şcoala profesională sf. Sava. D-sa s'a relevat ca un foarte iscusit maestru şi graţie numai rîvnei d-sale a putut face un cor excelent la o şcoală, unde muzica nu figurează ca obiect de studiu.

Corul gimnaziului Stefan cel Mare de sub conducerea d-lui Dimitriu a cules multe şi meritate aplauze. Mîna maestrului se cunoaşte la ori-ce artă şi mai ales la muzică. Competenţa sa în conducerea corului Mitropolitan, s'a resimţit şi în maestru de şcoală secundară.

Ar fi de dorit ca în asemenea producţii muzicale maeştri noştri să producă şi voci solo nu că elevii şi elevele noastre n'ar poseda voci alese, ci pentru că artisticul voeal stă nu atît în cor cît în voci alese.

In cursul lunei Mai s'au constatat la Tg.-Frumos trei cazuri de anghină difterică.

Bolnavii au fost izolaţi la locuinţele lor, postindu-se cîte un gardist la fie care locuinţă.

**Trimiterea ofiţerilor în armata austro-ungară.**— Ministerul de război a dat ordin privitor la trimiterea ofiţerilor, de aşi face stagiul în armata austro-ungară:

Miniserul de război va trimite anul aceasta în armata austro-ungară, trei ofiţeri de ori ce armă pentru stagiu la trupă numai dintre absolvenţii şcoalei superioare de război şi pe timp de un an.

Condiţiunile ce vor trebui să îndeplinească sunt:

Să aibă doi ani petrecuţi numai în serviciului frontului;

Să fie bine notaţi de toţi şefii ierarhici;

Să se bucure de o bună constituţie şi sănătate, care se va constata de o comisiune medicală numită de minister;

Să nu fi fost în străinătate pentru stagiu;

Să reuşească la concursul de admitere asupra cunoştinţilor ce posedă, şi în deosebi, a limbei germane pe care trebue să o cunoască bine;

Să nu aibă nici o datorie înscrisă la releveu, de cît acea pentru cal, harnaşament şi atelier;

Să aibă un venit personal dovedit şi garantat de cel puţin 1200 lei pe an.

Să nu fie căsătorit, nici logodit, sau, în cazul că este să dovedească că are venit anual suficient pentru a face faţă cheltuelilor!

Cererile candidaţilor însoţite de memoriile calificative şi de actele doveditoare că întrunesc condiţiunile de mai sus, vor fi înaintate, pe cale ierarhică marelui stat-major, pînă la 15 Iunie a. c. iar concursul se va ţine în localul marelui stat-major, la 25 Iunie, înaintea unei comisiuni compusă din comitetul de stat-major, şi un profesor de limba germană de la una din şcolile militare.

Comisia de examinare, după cercetarea actelor candidaţilor, va stabili ofiţerii admişi la concurs, cari vor fi anunţaţi de marele stat major a se prezinta în ziua hotărîtă.

Ofiţerii cari vor fi admişi să fie trimişi la stagiu în armata austro-ungară, contractează un angajament că vor servi, după înapoierea în ţară, în armata activă timpul prevăzut în decizia ministerială No. 168 din 20 Aprilie 1912 şi ordinul circular No. 1445 din 29 Maiu 1912.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAŢIUNE MODERNĂ
CONSULTAŢIUNI:
DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
şi
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

Examenele elevilor pregătiţi în particular pentru cursul primar, vor începe la 10 Iunie şi vor continua cîteva zile, între orele 2—6 p. m.

Elevii vor fi repartizaţi la două comisiuni.

Muncitorul Toncovici, care fusese internat în spitalul Podul Iloaie, avînd o mînă fracturată, din cauza unui lemn, ce i-a căzut peste mînă, pe cînd lucra în pădure, nenorocitul a încetat azi din viaţă.

In ziua de 29 Mai, o ploaie torenţială, însoţită de grindină, a căzut pe teritoriul comunei Şipote, cauzînd semănăturilor pagube însemnate.

Concursul pentru ocuparea postului de medic primar la ospiciului Galata, fixat să se ţie la 17 Iunie a fost amînat pentru Septembre.

Toate dosarele privitoare la erijarea statuei lui Cuza-Vodă, vor fi depuse mîine în arhiva Romîniei.

**Teatrale.**—Trupa de operete şi Operă sub conducerea d-lui A. Bărcănescu, va juca astă-seară în grădina Bragadiru frumoasa operetă *Vînt de Primăvară,* muzica de I. Strauss.

In rolurile principale vor juca d-na Miciora, Virginia Graur Aura Mihailescu, P. Ghimpeţeanu şi simpaticul Tanase.

Biletele la librăria Iliescu.

Băile OGLINZI
JUDEŢUL NEAMŢ
3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, şi Automobil-omnibus foarte elegante şi automobile mici la fiecare tren
50% reducere prin gara Paşcani,
Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune Balneară şi Climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, înconjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

**Clima temperată**, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

**Băile saline** de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

**Cabinele de Baie şi Hidroterapie** instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în falanţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

**Un pavilion modern pentru inhalaţie** cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropiate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu şi M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

**Pentru distracţiuni** clădire drandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

EFTIN şi FOLOSITOR

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile şi drogueriile din ţară şi în Tg. Neamtz la Administraţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ, oraş cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne şi bine aprovizionate, numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld;**

**In Iaşi, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 şi M. Petersil, Str. de Sus 189,** antreprenorii Hotelului.

# ULTIME INFORMAŢIUNI

**Scandalul de la Primăria.** — *In urma învinuirilor pe care ziarul „Mişcarea" le-a adus primului ajutor de primar Stamatiu, a isbucnit un enorm scandal în tabăra grecenisto-junimistă din localitate, prin faptul că greceniştii învinuesc pe unii junimişti că ar fi furnizat ştirile ziarului liberal.*

*D. Grecianu, care a sosit eri în Iaşi, venind de la moşie, şi plecînd apoi pentru zece zile la Marienbad, a fost pus în curentul afacerei, arătîndui se—că autorul campaniei contra d lui Stamatiu ar fi însuşi primarul, G Botez, care se foloseşte de d. Lohan, ofiţerul stării civile şi de un funcţionar superior de la Contenciosul Spiridoniei, pentru a furniza ziarului liberal fapte contra d lui Stamatiu, pe care d Botez ar voi să l înlocuiască prin consilierul Gh. Buţureanu.*

*D. Grecianu a rugat pe prietenii săi să se liniştească până la întoarcerea sa din străinătate luîndu şi angajamentul că delegaţia de ofiţer al stării civile, dată d-lui Lohan, va fi retrasă.*

*

**D. Greceanu plecînd eri cu trenul de 1.25 în străinătate, a fost condus de mai mulţi prieteni între care se afla şi d. Lohan.**

**Zărind d. Stamatiu pe d. Lohan a înaintat spre el, oferindu i palme, şi de n'ar fi intervenit la vreme prefectul poliţiei, am fi asistat şi la o păruială publică între greceniştii, după ce în taină se bat şi se înjură în toate zilele.**

*

*Pentru a-şi căuta de sănătate primarul a cerut un concediu pe timp de o lună şi este foarte probabil că acest concediu va da loc la un nou scandal, de oare ce d. Gh Botez nu va da delegaţie de primar d-lui Stamatiu, ci domnului Konia, sau unui consilier comunal.*

*

**D. Botez se aşteaptă la dizolvarea consiliului comunal, prin demisia unor consilieri. Primarul a declarat c'a prevăzut o asemenea eventualitate şi a discutat o cu ministrul de interne, cînd i s'a prezintat pentru prima dată. Atunci ar fi fost convenit, că dacă consiliul comunal se va descomplecta sau dacă primarul va cere dizolvarea lui, să se numească o comisie interimară, în frunte cu d. Botez, care a declarat ministrului că ia asupra-şi responsabilitatea unor noui alegeri comunale.**

*

**Lupta contra d lui Stamatiu va continua şi în timpul lipsei d-lui D. Grecianu din ţară şi ne aşteptăm la mari surprize.**

**Recensemintul copiilor de scoală.**—Comisiunile care se ocupă cu recensemintul copiilor în vrista de şcoală, a început operaţiunile.

Pentru a se uşura operaţiunile, oraşul a fost împărţit în zece circumscripţii.

Iată aceste comisiuni:

Circumscripţia I, d. C. Vartic, institutor, ajutat de delegatul Primăriei, d. C. Botez.

Circums. II, d-nii C. Zaharia şi Lazăr Mihailescu.

Circums, III, d-nii N. Arbore şi N. Tăzlăuanu.

Circums. IV, d-nii V. Grigoraş şi D. Andrescu.

Circums. V, d-nii Ion Dimitriu şi Ion Bojur.

Circums. VI d-nii Ion Petrescu şi G. Dimitriu.

Circums. VII, d-nii Ion Petrescu şi N. Argintoianu.

Circums. a VIII, d-nii I. Cucu şi Ştefan Sava.

Circumsc. IX, d-nii N. Ionescu şi Th. Ganafir.

Circums. X, d-nii G. Ştefănescu şi I. Popovici.

Fie care comisiune, se compune din un institutor şi un delegat al Primăriei.

**Examenele la şcoalele primare.**—In ziua de 10 lunie, încetează cursurile şcoalelor primare din localitate.

La 11 şi 12 Iunie au loc preparaţiile.

La 13 Iunie vor avea loc examenele de absolvire la şcoalele primare urbane.

Aceste examene vor avea loc în toate zilele, înainte de masă, între orele 8—12.

In cursul lunei Mai s'au consumat în localitate, 1,241,284 chilograme de pîine.

Preţul pîinei a fost de 27 jum. bani, cea albă şi 22 jum. pîinea neagră.

La direcţia generală sanitară a început astă-zi concursul pentru ocuparea locului de director al institutului de chimie din Iaşi.

D. Gh. Botez, primarul oraşului va pleca la 8 Iunie, în concediu la Govora.

D. Botez se va întoarce la 8 Iulie.

Consiliul comunal a fost convocat pentru mîine, la orele 5 p. m.

Cursurile la şcolile comerciale continuă pînă la 10 Iunie inclusiv.

**Ancheta de la Movileni.**—Din ancheta făcută de către domnul Popa Radu, controlor financiar la percepţia din Movileni, rezultă că agentul fiscal Gh. Aslan, a delapidat suma de 685 lei şi 76 de bani, prin falşificarea de chitanţe.

Parchetul a autorizat arestarea provizorie a lui Gh. Aslan.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, a făcut azi cunoscut autorităţelor numirea arhiereului Antim Botoşăneanul ca vicar al Mitropoliei.

Festivalul, organizat la 16 Mai a. c. în sala Teatrului Naţional, de către Liga Culturală—secţia Iaşi, în folosul căminului basarabian, a produs un venit de 625 lei, din care scăzîndu se cheltuelile de 270 lei, a rămas un c'ştig net 355 lei, cari au fost depuşi, de către domnul Grigorescu, casierul secţiunei, la casa de economie.

Domnul veterinar dr. Iliescu a fost numit inspector al alimentelor la băile Slănic, pe luna August.

Lucrările de construire ale pavilionului de la Galata, au fost adjudecate asupra firmei „Vulturul".

Administraţia comunală a luat dispoziţia de a oferi medalii de aur cu efigia Cuza Vodă, I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei, d-lui Ghica Deleni şi d. Grecianu, ca unii ce s'au ocupat mai mult cu ridicarea şi aşezarea statuei lui Vodă Cuza în piaţa Unirei.

Doamna şi domnul Dimitrie Antonescu, distinsul consilier al Curţii d Apel din Iaşi, au fost crud loviţi moartea unei fetiţe lor, în vrîst 9 ani, răpită de scarlatină.

Luăm vie parte la durerea genită a părinţilor, cărora le trasmitem condoleanţele noastre.

— Domnul consilier Dimitrie Antonescu obţinînd un concediu a fost delegat d. consilier Leonescu să presideze curtea cu juraţii din Dorohoi.

Comitetul S. P. A. din Iaşi, provoacă adunarea generală a membrilor ei pentru Duminică, 10 Iunie, orele 3 p. m., in localul şcoalei primare „Gh. Asachi".

Ordinea zilei:

1) Darea de samă a preşedintelui asupra activităţei Societăţei în cursul anului expirat.

2) Darea de samă a Casierului asupra gestiunei financiare.

3) Distribuirea medaliilor.

4). Distribuirea premiilor la elevii şcoalelor secundare şi primare în urma concursului organizat de societate.

5) Diferite propuneri şi discuţii din partea membrilor.

6) Alegerea noului comitet.

Adunarea fiind deja prorogată, se va ţine cu oricare număr de membri presenţi.

In locul d-lui P. Culianu a fost numit în comisiunea de examen a gimnaziului Wachtel d. Em. Constantinescu.

In locul d-lui I. David a fost numit d. dr. Borcea, profesor universitar. Comisiunea se întruneşte astăzi la 5 în cancelarea Alexandru cel Bun pentru întocmirea programului.

D. Jacques Negruzzi, preşedintele Academiei romîne, se află în localitate.

Ministrul justiţiei printr'un ordin circular, atrage atenţia că judecătorii n'au dreptul să delege pe medicii particulari, cu facerea de autopsii, de oare ce de la 1 Aprilie, serviciul sanitar fiind trecut la stat, autopsiile au a fi făcute, acolo unde nu există medici legişti, medicii de spitale urbane sau rurale.

Toţi comandanţii de divizie, de brigadă şi de regimente, vor pleca în călătorie de studii, pe timp de 6 zile, pe linia Paşcani—Piatra N

De la Piatra, împreună cu ajutorii şefilor de companii, vor merge în călătorii de studii pe distanţa Piatra-Roman.

Conducerea o va avea d. general Lambrino.


EPITROPIA

Casei Spitalelor şi Ospiciilor

Sf. SPIRIDON DIN IAŞI

Face cunoscut că în ziua de 26 Iunie a. c. oarele 10 dimineaţa se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru furnizarea cu carnea necesară ospiciului Socola pe timp de 1 an.

Licitaţia se va ţinea conform Art. 72—83 din leacea contabilităţei generale a statului.

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie în sumă de 1000 lei în numerar sau efecte publice.

Orice informaţiuni şi condiţiunile se pot vedea şi lua în fie care zi de lucru în cancelaria Epitropiei serviciul administrativ.

No. 04492
1 Iunie 1912


**Afacerea Loster.**—Primul procuror şi judele instructor Radovici, profitînd de faptul că Ana Loster a început să recăştige graiul, i-au luat Simbătă un interogator.

Fata susţine că nu şi aduce aminte să fi fost închisă într'un beciu, nici să fi fost aruncată în fîntînă.

Pentru a fi supusă unui tratament special din partea d-rului Zossio, medic delegat al parchetului, parchetul a dispus izolarea Anei Loster într'o cameră separată din spital—ceea ce s'a şi făcut.

— Instrucţia continuă şi astăzi. Vor fi interogaţi, domni: Busutoc, şeful atelierelor Paşcani; Macri, funcţionar la gara Obor Bucureşti şi martorii propuşi de d. Busuioc.

— Tribunalul s. II se va pronunţa mîne, Marţi, asupra mandatului de arestare lansat contra d-lui Al. Vasilescu, depus ca „agent provocator într'un fals în acte private".

Falsul consistă, precum se ştie, într'o telegramă semnată „Toneanu". Telegrama fusese adresată d-lui Busuioc, invitat să fie la Iaşi pentru a împedica publicarea „scandalului" în revista „Lupta".

Iată noul program de astă seară Luni al teatrului cinematografic din grădina Pathé Frères, vis-à-vis de libraria Socec, lîngă administraţia Financiară;

*Serbările inaugurărei statuei lui Cuza Vodă*, seria I-a.—„Cei trei acrobaţi sau jurămîntul lui Stefan Huller. Din viaţa artiştilor ambulanţi. Mare roman din ciclul „Cei 4 draci" şi „Circul sburător", (3 părţi de cinem.)— Omul misterios, naraţiune însufleţită—Tîndală se insoară cu o indiană—Revista internaţională—Tontoline agent de siguranţă, scene comice.

Reprezentaţiile au loc şi pe timp ploios, de oare-ce s'au construit refugii cari servesc de adăpost.

Patru programe noue vor fi reprezentate în fiecare săptămînă, şi anume: In fiecare Luni, Mercuri, Vineri şi Duminică program nou.

Matineurile vor urma regulat Simbetele, Duminicile şi serbătorile, în sala Circului Sidoli.

Bufet escelent. Prăjituri Tuffli. Bere calitate superioară şi zilnic proaspătă. —Desăvîrşită curăţenie. Serviciile sunt spalate cu apă de Timişeşti prin robinete introduse în chiar interiorul bufetului.

Rugăm pe vizitatorii noştri, să se convingă de stricteţa acestor măsuri higienice.

**Judecata.**—Curtea s. I-a s'a pronunţat astăzi în proceaul Sturza Fischer-Iuster, proces referitor la majorarea cîştiului moşiei Flămînzi cu 65,000 lei anual şi la recunoaşterea lui Fischer ca arendaş al moşiei Cilibiu.

Curtea cu majoritate de patru, a admis în primul rînd, acţiunea moştenitorilor prinţului Sturza, obligînd pe Fischer a face contractul de arendă pentru moşia Flămînzi, cu trupurile ei pe baza şi în conformitate cu contractul făcut de defunctul D. Sturza lui B Iuster şi cesionat lui M. Fischer.

A admis apelul lui Fischer în sensul ca arenda să fie de 200,000, lei anual şi nu pe 265,000 cum pretindeau reclamanţii şi cum le acordase tribunalul Iaşi. Contractul are fiinţă pînă la 1917.

A admis apelul lui Berm. Iuster, în ce priveşte moşia Cilibiu, recunoscînd că nu face parte din contractul cesionat.

Curtea mai condemnă pe erezii Sturza la zece mii lei cheltueli de judecată către Fischer, respingînd celelalte cereri de cheltueli de judecată.

Domnul consilier Sturza, în osebită părere, a fost pentru admiterea pretenţiunelor moştenitorilor Sturza.

— A fost arestat rabinul Samuel Samueli, din Austria, pentru contravenţie la legea izgonirilor.

Tribunalul a confirmat mandatul.

— Negutitorul Ştefan Teodorescu, din Dărmăneşti, a fost condemnat la 300 lei amendă pentru bancrută.

Consiliul de administraţie al creditului fonciar urban din Iaşi, în şedinţa de Simbătă, a vîndut d lui Vespasian Pella imobilul din Piaţa Unirii, unde se află instalat istoricul otel Romînia, pe preţ de 425.000 lei.


CEA MAI MARE EXPOZIŢIE
DE
MOBILE
Din Fabricile cele mai renumite din Străinătate, ca: DORMITOARE, SUGRAGERII, SALOANE, BIUROURI, COVOARE, PERDELE
Lucruri de Fantasii,
au sosit la MAGASINUL
HIRSCH
şi se vînd cu Preţurile originale ale fabricei
Strada Lăpuşneanu 38


# Ultime telegrame

## Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 4 Iunie

### O romîncă se distinge la cursele de automobile

*Viena.— La cursele de automobile ce au avut loc eri, s'au distins d-na Morariu.*

*Toată presa laudă abilitatea şi îndrăzneala, cu care romînca şi a condus automobilul.*

### Romînia şi navigaţia pe Dunărea

**Viena. — Ziarul „Fremdenblatt" zice că navigaţia pe Dunărea chiar pe partea romînească, se face prin vapoare streine.**

**Pentru a evita pe viitor aceasta, guvernul romîn, a hotărît să reorganizeze serviciul maritim romîn.**

### D-ra Catty Variam victima unui accident

**Bucureşti. — D ra Catty Variam, foasta directoară a liceului nou din Iaşi, şi şcoalei de Caritate, a fost eri victima unui accident.**

**D-ra Catty Variam, trecea prin şoseaua Kisseleff, cînd un cal eşind din grajdul d-lui Palano, luă vînt şi în goană lovi pe d-ra Variam, care nu avuse timpul să se ferească.**

**D-ra Variam a fost transportată la sanatoriul Gerota, unde medicii au constatat că are mai multe coaste rupte.**

### Deraiarea din Sinkceping

*Sinkceping (Suedia).—Din cauza unei greşeli de manevră, trenul accelerat de noapte, dintre Malmve şi Stokholm, a tamponat un tren de marfă, în staţiunea Malmstaett. Primul vagon cu paturi a fost distrus, altele două au fost foarte stricate. Sunt 13 ucişi şi 11 răniţi.*

*Intre răniţi se află şi fiica lui Strindberg.*

### Prăbuşirea unui zid

**Saratov. — La Prokrosvk, zidul unei fabrici s'a prăbuşit, acoperind sub dărămături numeroşi lucrători, sunt 70 de ucişi.**

### Moartea lui Beaulieu

**Paris.—Anatole Leroy Beaulieu, membru al institutului, a murit.**

### Anglia şi Răsboiul

*Atena.—Agenţia ateniană află din izvor sigur din Constantinopol, că Anglia nu va permite continuarea acţiunei italieneşti în Marea Egee şi că ar fi dispusă a inlesni Turciei un mare împrumut.*

### Bustul lui Moceanu

Bucureşti. — Azi s'a desvălit bustul lui Moceanu, fostul maestru de gimnastică.

Bustul e aşezat în sala societăţei de gimnastică.

### Greva brutarilor

Bucureşti.—Patronii brutari, nemulţumiţi de pretenţiile lucrătorilor, par hotărîţi a suspenda fabricarea pîinei.

### Explozia de la Pulberiu din Viena

Viena.—Ziarul „Grosvesterreisch" ocupîndu-se de recenta explozie a pulberiei, o atribue sîrbilor, cari ar fi încurajaţi de Anglia.

### Lupta de la Lebda

**Constantinopol. — Ministerul de război publică o depeşă, în care spune că turco-arabi au atacat două mari fortificaţiuni italieneşti.**

*Au reuşit, după şapte ore de luptă să ucidă pe apărători.*

*Pierderile italienilor sunt de 17 ofiţeri şi 1000 soldaţi morţi, turco-arabii au avut 100 morţi şi 200 răniţi.*

### Circuitul de aviaţiune

Angers.—Timpul fiind rău, patru constructori au declarat că renunţă a lua parte la sboruri.

La orele 9.10 a plecat Gann cel dintăi pe un monoplan. La 6 şi 05, cinc monoplane cu Espunet şi Bedil, care a căzut imediat după plecare. Aviatorul a scăpat nevătămat.

### Intrunirea din Constanţa

Constanţa.—Eri a avut loc aci o mare întrunire socialistă. A participat multă lume.

Printre oratori, se afla şi doctorul Racovski.

### Noul minister portughez

Lisabona.—Ministerul s'a alcătuit astfel preşidenţia şi internele Duarto Serte, justiţia Corei Semos, externe Augusto Vasconcelolu, războiul Correia Bareto, marina, Fernandes Costa, Colonile Corveira.


ANUNCIU

*Se aduce la cunoştinţa publică că în ogrăzile d-lui Rudolf Ieckel din Vaslui, am de vînzare cu preţuri moderate, pe numerar sau pe credit, în parte sau în total, următoarele maşini şi unelte agricole.*

*1 garnitură de treer Cleyton, 10 cai putere.*
*1 moară cu 2 pietre.*
*1 pompă.*
*4 morişte.*
*2 ţilindre.*
*1 strug de lemn pt. atelier mecanic.*
*10 pluguri à 2 fere.*
*10 „ „ 1 „*
*Cu cotiugile lor.*
*10 pluguri de coastă.*
*1 plug cu 4 fere.*
*1 plug cu 3 fere.*
*8 rariţe fără cotiugi.*
*1 plug rariţă de brazdat.*
*1 boroană.*
*3 bucăţi boroni din 9 bucăţi.*
*1 cîntar vechi cu talger.*
*95 tumurugi vechi de stejar.*
*2 ilăie.*
*1 gabrioletă reformată fără roţi.*
*1 tăvălug de lemn.*
*1 livăr.*

*Doritorii să se adreseze nepotului meu domnului Iulius Silber, gara Redin.*

MARKUS JUSTER
*— str. Carol No. 36 Iaşi*

PENTRU SEZONUL DE VARA
S'a primit la cunoscutul Magazin
PARADIS
*Mătăsuri sangên, Voilage din toate colorile, Voil madelain, Mouselin Chifon, şi Mouselin sangên, Rochii de Broderii.*
*Broderii pentru Bluze, Bluze Marquisette. Ciorapi Mouselin negre şi în colori, Garnituri de Rochii, Dentele Chantelij şi Dantele Macrame, Gulere de chipiure etc.*
Cumparaţi CORSETE moderne
*Voilete şi Ercharfe moderne numai la PARADIS*

Inginer I. CANA
*Autorizat de Primăria Iaşi*
Iaşi—28 str. Cuza-Vodă 28—Iaşi
*(zisă şi str. Golia 28)*
—Apă—Canal—Closete *contra* înghetului—Băi hygienice—etc.
Instalaţie de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.
*Devize—Consultaţiuni gratuite.*
*Condiţiuni de plată foarte avantajoase.*
*Atelier special pentru reparaţiuni*
—Proiecte—Supravegheri de Construcţii. *Vile—Hoteluri, etc.*
Se deplasează şi în provincie *cu preţ modest.*
*Referenţile cele mai* bune la *dispoziţie.*

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
Oculist operator.
— Str. Ştefan cel Mare No. 6 —
*In ograda caselor Kahane Succ.*
Consultaţiuni de la 3—6 p. m.

Dr J. BRENER
*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* Leopold *(Dresden),* Bumm *(Berlin),* Fränkel *(Breslau).*
Specialist în Boale de Femei
MAMOŞ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
*Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*


Epitropia Spitalului Israelit din Iaşi

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţă publică că la: **10 Iunie a. c. ora 3 p. m.** se va ţine în Cancelaria acestui Spital licitaţie cu oferte închise penfru darea în întreprindere a furnizărei a 650 m. lemne de fag şi Carpăn spitalului şi anume:

300 m. lemne verzi şi 300 m. uscate.

Furnizarea trebuie făcută pînă la 1 Oct. 1912.

Plata se va face în măsura furnizărei, la predarea a fiecărei 100 m. lemne.

Garanţie provizorie 20 la sută din valoarea lemnelor de furnizat, şi depusă în scrisuri.

Iaşi, Iunie 1912,

*Preşedinte,* L. Iuster

# Ultima Săptămână

**Înainte de tragerea clasei I-i**

## 14|27 IUNIE 1912

## Doriţi 900,000 Lei

Doriţi LEI 850,000? 820,000? 400,000? 150,000?

Doriţi LEI 825,000? 815,000? 250,000? 100,000?

**Depinde numai de D-voastră**

**care din aceste sume să vă achit, căci aveţi şansa de a cîştiga oricare comandind imediat ultimele lozuri norocoase :**

## 1/8 numai lei 1.50

**1|4 Lei 3. - 1|2 Lei 6. - 1|1 Lei 12**

## ROB. TH. SCHRODER

**— Firmă fondată în 1870 —**

**BOTOŞANI**
Str. Naţională 203;

**BRAILA**
Piaţa Sf. Archangheli (Casa Rally);

**CRAIOVA**
Str. Unirii 69;

**IAŞI**
Str. Ştefan cel Mare 8;

**Centrala BUCUREŞTI**
Calea Victoriei 106

**Succursale :**
Calea Victoriei 50
Calea Griviţei 96
Str. Lipscani 72

**PLOEŞTI**
Str. Basarabilor 1

**GALAŢI**
Str. Domncască 14.



## Renumitele PLUGURI

**intreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ**

**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

**a) cu 1, 2 şi mai multe brazde**
**b) speciale de vie**
**c) speciale de prăşit**

**Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la**

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



## Noua Coafiură de Dame

**M. BACHMAN**

**— Iaşi—Strada Gh. Mârzescu 28 —**

Aduce la cunoştinţa doamnelor că **Salonul de coafiură** este aranjat din nou cu toate articolele necesare şi se efectuează tot ce priveşte această branşă, anu e: cozi, bucle, turbane moderne, transformaţiuni de asemenea

**Se frizează cu ondulaţiuni Marcel**

**Se primesc si oameni în provincie**



## Colectura „PROVIDENŢA"

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

**Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA" este neîntrecut**

**Iată dovada :**

**Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de**

## LEI 250,000

**(un sfert de Milion)**

**a căzut în Colectura „Providenţa" pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot in aceiaşi zi.**

**Iar la ultimele trageri au eşit afară de nenumărate cîştiguri a 3000, 2000 şi 1000 lei următoarele câştiguri :**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19.562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5.000 | „ | 59,171 |

**1|8 numai 1 leu 50 bani**



## TIPOGRAFIA H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1856**

**Casă de incredere**

**Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.**

**Preţuri ieftene**



## „ANCORA"

**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*
*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911
**92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100
**lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Cantitatile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
**Lei 1,986,253** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**
Agentul general pentru Iaşi.
**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**
(fosta strada de Sus)



**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile**


Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI, str. Gr. Ghica 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul IX — No. 1608 — Mercuri 6 Iunie 1912

## Congresul Camerilor de comerciu şi industrie

II

A doua chestiune, acea relativă la registrele comercianţilor, regretăm a nu putea fi de acord cu părerile exprimate de Camera de la Botoşani.

Camera de la Botoşani, lucrează mai mult prin organul secretarului, de cît prin organul membrilor sau al presidentului.

S'a observat în regulă generală, că totdeauna Camerile de comerciu, atuncea cînd sunt conduse de secretari, lunecă pe terenul teoretic, iar cînd sunt conduse de preşedinţi fără chemare, cad în cea laltă extremă, a neacţiunei sau mutismului, cînd nechematul are bunul simţ a tăcea pentru a nu deveni ridicol.

Aşa se explică conclusiile la care ajunge Camera de Botoşani, prin desideratul său, în respectul modificării art. 22 şi 23 cod. comercial.

Secretarul Camerei de la Botoşani este un escelent teoretician, pacat însă că nu-şi a putut apropia realitatea faptelor, căci atuncea ar fi văzut că desideratul de la punctul 5, care supune la amenzi pe comercianţi, nu e decît fructul gîndirei lipsite cu desăvîrşire de simţul practic, căci nu e ertat unui important element al unei Camere de Comerciu, să nu cunoască starea comercianţilor mici, din ori ce punct de vedere şi să nu recunoască pe cîtă vreme un neguţitor nu e falit, nu este dator să dea nimărui socoteală de operaţiile ce face. Pedeapsa neţinerei registrelor conform legei trebuie să-şi găsească sancţiunea numai în cazul falimentului, constituind unul dintre elementele bancrutei simple. Iar desideratul de la punctul b, preconizînd sistemul creării revizorilor-juraţi, care să controleze registrele, pentru a dresa acte de constatarea contravenţiilor, este o măsură mai mult de cît vexatoare pentru comercianţi, supuindu-i la visite pe atît de ne-oportune pe cît de nefolositoare, ori cine înţelegînd uşor cît e de dificilă exercitarea unui comerciu cu controlori nepoftiţi, care să-şi arunce ochii asupra registrelor fără ca o causă bine motivată să fi justificat acest control.

Revizorii de registre sunt necesari numui în cazuri de falimente şi în casuri cînd s'a ivit proteste sau s'a cerut acordarea de moratorii.

Partizani a măsurilor celor mai radicale şi a pedepselor celor mai drastice, cînd e vorba a garanta cinstita practicare a comerciului şi pedepsirea fraudelor, ne opunem cu toată energia contra tendinţelor de tiranisare, de vexare şi de umilire a comercianţilor, fără motive şi fără cause bine cuvîntate şi fără cause necesare garantărei creditului.

Tendinţa oamenilor moderni şi bine cugetători în materie comercială, trebue să fie în a aplica măsuri represive care să prevină fraudele, dar numai atuncea cînd acele măsuri sunt justificate şi cînd există presumpţiuni puternice ca să ascundă adevărul şi se prepare o escrocherie.

Comerciantul de şi este un soiu de mănuitor de avere străină, pe lîngă avutul său, nu se poate compara cu un mănuitor de bani publici, care poate fi supus ori cînd, controlului.

Conclusiile Camerei de comerciu de la Tulcea, sunt bine venite. Ele corespund nevoilor reale ale comerciului a tît pentru present cît şi pentru viitor şi deci desideratele Camerei de Botoşani pot fi înlăturate ca vexatorii şi fără de folos.

**G. D. Şerban**

## La judecătoria de pace

**Guvernul ţine să amîne cît mai mult procesul tramvaielor. După ce afacerea s'a pledat zile întregi înaintea Secţiei I a Curţii de Apel din Bucureşti, în ziua în care această instanţă urma să se rostească, Ministrul de Interne introduce o cerere, în care tinde să arăte că societatea comunală de tramvaie a perdut dreptul de apel, de care-ce ea a notificat Ministerului de Interne, că înţelege să se folosească de execuţia provizorie pe care i-a acordat-o Tribunalul Secţia II.**

**Neaparat, nu noi, ci Curtea de Apel are a se rosti asupra acestei noui cereri a Ministerului de Interne.**

**Teoria jurisconsulţilor regimului ne pare totuşi cel puţin curioasă. După concepţia lor ar urma că o hotărîre dată cu execuţie provizorie n'ar putea fi nici odată apelată, de partea care a căpătat cîştig de cauză,—cela-ce, fără îndoială, constitue un nonsenz juridic.**

**Intenţia ministerului însă nu e să ridice noui mijloace de apărare şi atac. D. Arion şi-a dat seama că n'a trecut încă destulă vreme de cînd tribunalul de comerţ a osîndit comuna, şi d-sa pricepe foarte bine că ar face o penibilă impresie în public, repezile hotărîri condamnatoare pentru regim. De aceia Ministrul de Interne caută să temporizeze lucrurile, încearcă să distanţeze hotărîrile diferitelor noastre instanţe judecătoreşti, sperînd că cel puţin astfel impresia produsă în public de sentinţele condamnatoare ale regimului, vor face o impresie mai mică.**

**Iată de ce Ministerul de Interne uzează de tertipuri de judecătorie de pace.**

## „Cinstea" junimistă

Cele 17 luni de guvernare junimistă, reprezintă nu numai perioada cea mai nelegiuită şi cea mai dezmăţată sub raportul ordinei în Stat, dar şi epoca cea mai desfrînată şi cea mai veroasă din cîte au trecut peste ţara noastră.

Dezechilibrarea aceasta excesivă a simţului moral pe care ne-o arată guvernările junimiste, se manifestă cu puteri egale în ordinea materială ca şi în cea spirituală a lucrurilor.

Principiile esenţiale cari constituesc fundamentul ori cărui Stat, au fost escamotate de un P. Carp, Al. Marghiloman, C. Arion, etc., cu aceeaşi uşurinţă cu care onorabilii ca d-nii Pascal Toncescu ori Vlădescu-Olt au abuzat de situaţiunile lor pentru a'face cunoscutele samsarlîcuri.

Totul, de la început şi pînă la sfîrşit, din întreaga activitate guvernamentală, nu-i de cît fraudă şi înşelăciune. Nu se va putea găsi un singur act mai important, o singură lege mai de seamă, care, trecută prin „şcoala de cinste" a junimismului, să nu poarte pe ea marca fabricei, pecetea ruşinoasă a celui mai ordinar şarlatanism.

A veni la putere împotriva voinţei ţărei—este un act de mare necinste politică, pentru a guverna împotriva opiniei publice însemnează a merge din înşelăciune în înşelăciune.

Junimiştii, cu ideile lor reacţionare şi falşe în ce priveşte adevăratul constituţionalism, au reclamat zgomotos, mistificînd în acelaşi timp Coroana ca şi partidul liberal, o succesiune politică care nu li se cuvinea. S'au pedepsit singuri, osîndindu-se chiar de a doua zi, la cea mai josnică viaţă alcătuită numai din falş şi minciună. D. Carp, cel cu răspunderea morală, a luat asupra sa singur, pentru o mizerabilă agonie de 15 luni, povoara unor păcate pe cari nu le-ar fi dorit tuturor adversarilor săi împreună. Aşa zisa „şcoală politică onestă" a putut să înscrie printre maximele „cinstei în viaţa publică" falşul şi corupţiunea electorală, cumpărarea conştiinţelor, politica de anarchie şi răzbunare, necuviinţa faţă de Coroană, atacerea tramvaielor şi aşa mai departe, seria întreagă de turpitudini cari au dat gata ambele formaţiuni junimiste.

Cînd însuşi şeful, întemeetorul „şcoalei de cinste" ne-a dat aşa strălucite dovezi de elasticitate de conştiinţă, că ar fi absurd să căutăm scrupule ori rezerve la d-nii Marghiloman, C. Arion ori N. Filipescu. Şi în realitate a fost un adevărat concurs al nebuniei politice între d. Carp şi cei mai de seamă colaboratori ai săi.

Puşi dar din capul locului pe terenul violenţelor şi al bunului plac, fruntaşii junimişti au dovedit adunăturei improvizate în partid de exploatare a puterei, că nu mai e nimic demn de respectul cîrmuitorilor, că nu e lucru care să nu se poată, ori cît s'ar opune legea şi interesele generale.

Cu aşa pilde date de sus, operaţiile şi prevaricaţiunile celor mărunţei nu mai surprind pe nimeni.

Adică cum, a fost în drept să-şi zică cel din urmă dintre Tonceştii regimului, d. Marghiloman să aibă dreptul de a-şi crea, prin legi speciale, privilegii exorbitante şi eterrne pentru Creditul său agricol şi o asociaţie de devotaţi guvernamentali să nu-şi poată aloca o modestă pradă în exploatarea moşiei Dudeşti?

Dacă d. C. Arion a cumpărat cu bani conştiinţele Prelaţilor şi n'a fost ţinut de rău, de ce adică s'ar face o crimă deputaţilor, cari au făcut împămînteniri interesate?

Şi aşa mai departe, prin judecăţi similare cari s'o recunoaştem nu-s lipsite de logică, nu e ticăloşie jos, căreia să nu-i se poată găsi perechea sus, căci de cînd e lumea *exempla docent*.

Acum, cînd dovezile necinstei junimiste s'au înmulţit într'atît în cît dezgustă mai mult de cît revoltă, se poate aprecia în cunoştinţă de cauză ce fel de temeiu se poate pune pe acel panaş al „onestităţei" de care se face atîta paradă în lumea guvernamentală.

## LA TOAMNĂ

*Ziarele guvernamentale au făcut un pas înainte şi au început să se ocupe, de ce va fi la toamnă.*

*După ce au încercat, în fel şi chipuri, să strice înţelegerea dintre noi şi liberali, au renunţat în cele din urmă la toate aceste intrigi de bălciu şi au început a prezenta lucrurile pentru la toamnă.*

*Din cele ce scrie „Epoca" rezultă că împăcarea urmează să se facă de-o parte de către partidul de la putere, şi de altă parte cu d. Take Ionescu.*

*„Epoca" greşeşte intenţionat. Azi nu e vorba de tratative între un partid şi un om, oricît de puternic şi oricare ar fi situaţia acestui om, a d lui Take Ionescu.*

*Şeful nostru se află în fruntea unui partid puternic şi disciplinat, un partid, care deşi tînăr, are un trecut glorios, un trecut de lupte şi de triumfuri, un trecut de izbînzi asupra partidului azi la putere. Dacă întîmplarea a voit ca acest partid, înfrînt în toate alegerile parţiale, să fie chemat la putere, aceasta n'a schimbat întru nimic situaţia.*

*La toamnă va trebui să se ţine seamă nu de omul din fruntea partidului ci de partid.*

*Apoi şi alt lucru e sigur; ceia ce se impune pentru la toamnă este schimbarea politicei ţării. Fie că această schimbare se va face de către liberali; fie de către conservatorii-democraţi, fie de către o formaţiune nouă,—aceasta e lucru secundar. Principalul e că visul acesta urît, sub imperiul căruia trăim din Decembrie 1910, va lua sfârşit.*

*Persoanele nu joacă nici un rol aici. Ţara nu se interesează de cine va forma noul minister, ci de politica lui.*

*Lucrul acesta pare că „Epoca" vrea să-l ignoreze cu tot dinadinsul.*

## Făptuirea de la Sinod

Pentru ce atîta urgie contra P. S. S. Episcopului Saferim—ale cărui fapte şi cereri au fost în chip strălucit confirmate de însuşi sf. Sinod.

In adevăr, archiereul Sofronie Craioveanul a făcut opinie separată şi a fost de părere ca procesul prelatului nedreptăţit să fie revizuit şi iată temeiurile pe care acest arhiereu şi-a sprijinit opinia:

„Avînd în vedere că la începutul întregei chestiuni, care s'a sfîrşit prin condamnarea Prea Sfinţitului Gherasim a fost protestarea Sa împotriva acelor părţi din legea sinodală pe care le arăta opuse Sfintelor canoane şi că acuzaţiile Sale contra Inalt Prea Sfinţitului fost Mitropolit Primat Athanasie n'au venit de cît în urmă şi cu prilejul legei sinodale din 1909;

Considerînd că în privinţa legei sinodale din 1909 i s'a dat Prea Sfinţitului Gherasim, desăvîrşita dreptate prin modificarea acelei legi în punctele pe cari Prea Sfinţia Sa le criticase şi le-a criticat cu o aşa violenţă, care ar fi fost mai bine—pentru Sfînta noastră Biserică—s'o fi ştiut stăpîni la vreme", şi mai departe:

„Considerînd că chiar în privinţa invinuirilor protivnice, Inalt Prea Sfinţitul fost Mitropolit Athanasie, oricît de dureros a fost pentru Sfîntul nostru Sinod aducerea acelor învinuiri, demiterea Inalt Prea Sfântului fost Mitropolit Primat Athanasie imediat după pronunţarea sentinţei Sfîntului Sinod este de natură să fie probabilă buna credinţă a Prea Sfinţitului Gherasim în acţiunea Sa";

Iată dar întreaga vină a Episcopului demis: a cerut modificarea legei sinodale şi legea a fost modificată; a denunţat pe Athanasie Mironescu ca nedemn de scaunul primaţial şi vinovatul a fost nevoit să plece.

Şi faţă de acest om, usurpătorul scaunului său, îşi ia rolul hidos al unui simplu Panaitescu şi îndrăzneşte să ceară guvernului ca împotriva tuturor legilor şi umane şi dumneşeeşti să se asigneze unui cetăţean al ţărei, un domiciliu forţat.

Făptuirea de eri din Sinod e mai scandaloasă de cît însăşi judecata nedreaptă a cărei victimă a fost Episcopul canonic al Romanului.

OAMENI ŞI LUCRURI

## Calităţi şi intimităţi...

Continuăm a culege încă oarecari amănunte despre figura şi firea lui Cuza Vodă servindu-ne de intimul lui, poetul Dim. Bolintineanu:

„...Cu cine voia, era amabil, cu cine nu-l suferia, îl tratà cu asprime. Era ironic. Conversaţia sa era plăcută, cînd voia. In interiorul casei sale, uita că este Domn. La masă mînca în toate zilele cu invitaţii şi ofiţerii de servicii. După masă conversa cu toţi, şezînd toţi jos şi uitînd că este Domn. Era inamic al ori-cărei etichete de curte. Rîse de nişte oameni ai sei, tipuri de inventatori de etichetă, cînd aceştia îi prezentară un regulament, cum să se primească la curte. Ridea de decoraţii. Pe linguşitori îi dispreţuia, cînd ghicea într'nşii un interes. Nu era rancunos, uità a doua zi o insultă. Cetea toate ofensele ce-i le adresau gazetele humoristice. Se supărà, dar nu le lovia...

„...Nu-i plăcea să meargă la biserici cu paradă; fugia de toate aceste lucruri. Il suparau.

Nu-i plăcea (u) profesorii. Nu i plăcea călugării. De cei dintăi zicea că sunt *pedanţi*, de cei din urmă—*ipocriţi*. Ii plăcea militarii „căci aveau inimă şi oase de aruncat pentru patrie" zicea el. Ridea de aristocraţi... Ii plăcea bufonii „singurii oameni cari mint mai puţin de cît miniştrii înaintea Domnilor".

„...Nu cetia nici odată cărţi. Avea o frumoasă bibliotecă de stejar lucrată la Paris; nu era nici-o carte întrînsa. Cu toate aceste rezonà asupra tuturor chestiilor politiee, sociale, literare cu înlesnire. Iubia sexul frumos. Cel puţin avea reputaţia aceasta.

„...Cînd se vindeau de creditori moşiile boerilor prin tribunale, intervenea adeseori în favoarea debitorilor, spre a se amîna vînzarea, crezînd că era totdeauna o înşelătorie din partea cămătarilor la aceste vînzări forţate.

„...Cînd adoptă un copil, pe urmă încă unul şi-i creştea la palat, aceasta făcu să murmure capii fracţiilor cari credeau că va declara pe un copil moştenitor al tronului.

Odată, înturnîndu-se în ţară, fusese primit în Galaţi de miniştri, de autorităţi, de un popor numeros cari umplea aerul de aclamaţii. Intorcîndu-se către amici, zise:

„Aceste aclamaţii sunt ordonate de prefect, poate chiar plătite din casa publică. Vedeţi cum se amăgesc sărmanii domni"!

„... Cuza nu credea în devotamentu armatei. Intrebat într'o zi de unul din amicii săi dacă e sigur de armată, răspunse: *nu ştiu*!

Cînd ministrul puse o contribuţie pe o mică parte din salarul funcţionarilor, el oferi o mare sumă din lista civilă, care sumă o destinà pentru cumpărătoare de arme şi pentru încurajări literare, deşi nu putea suferi literatura romînă. Nu iubea mai mult artele frumoase. Cînd ministrul făcu un concurs pentru pictură unde se depuse producţiile artiştilor romîni refuza de a încuviinţa a se cumpăra tablourile. Dete însă o prefectură unui poet, Baronzi, care scrise şi-i trimise o fabulă: Cînele şi pisica...

.... In toate duminecele chema la curte pe toţi membrii curţilor şi tribunalelor; îi trecea în revistă şi le spunea dacă au lucrat bine seu nu. Dar aceasta nu ţinu mult.

Odată pe săptămînă primia petiţii la minister, dar şi aceasta înceta mai tîrziu.

Adesea da baluri iarna; ura balurile, dar ceda, la cuvinte de apropiere cu societatea şi cu încurajarea comerţului celui mic".

Repetăm: Bolintineanu—a cărui lucrare e scrisă cam pe la 1870— nu era ceea ce se chiamă un admirator al lui Cuza, mai cu seamă după detronare. Nota obiectivă iea, în cartea lui, uneori, forma unor adevărate polemici şi atacuri. Dar măreţia şi originalitatea figurii nu răsar mai puţin din acele pagini ale fostului ministru sub Cuza Vodă.

**Rodion**

## Reflecţii asupra copilului

Mai 19...

. . . . . .

Ori cît de măgulită m'aşi simţi, dar încrederea ce o pui în mine, e prea mare. Imi propui să fac un studiu asupra copilului. Observ pe Nelly pentru că e un copil aproape extraordinar, pentru că mă găsesc şi eu în condiţii excepţionale, dar de la aceasta şi pînă la ceea ce comportă un studiu serios, cît mai e?

— Ce vedere justă ai! Adevărat că omul e un amestec ciudat de înjosire de măreţie, de raţiune şi de lipsă de judecată. D-na du Châtelet e un exemplu din cele mai plastice.

— Te înşeli. Nu-mi place tot ce văd şi aud aci. Dar eu nu-ţi spun de cît ceia ce-mi place mai mult. Nu zic: în impresiile mele se amestecă şi iluziile ce le aveam de mai înainte asupra societăţii şi oamenilor de aci. Dar e şi mult adevăr. Aci se munceşte mult pe toate tărîmurile, lumea se agită şi se interesează de ori ce, de la cel mai de jos pînă la cel mai de sus. Nu-i doctor care să nu-şi aibă clinica lui pentru saraci, cari să nu se ocupe cu o chestie socială sau care să nu ţie conferinţi instructive şi înălţătoare pentru popor. Nu-i profesor universitar care să nu ţie cursuri gratuite şi care să nu muncească din greu. Ba sunt şi avocaţi şi alţi profesionişti ale căror ocupaţiuni s'ar párea incompatibile cu activitatea ce o destăşoară în afară de ceia ce-i priveşte personal. Atunci cum vrei să nu simpatizez cu asemenea oameni?

Dar iată ca probă despre adevărul celor ce-ţi spun este că am ascultat şi pe un conferenţiar „antipatic". Şi era poet. A avut păcatul să-şi citească conferinţa. Şi d-ta ştii cum eu nu pot suferi aceasta. Apoi avea vocea aspră şi monotonă.

Subiectul însă era frumos: „Este munca o pedeapsă"? Arată cum ura pentru muncă vine de la faptul că înainte vreme numai sclavii lucrau. Şi fiindcă aceştia erau dispreţuiţi, tot ce făceau ei era desconsiderat; Că astă-zi munca este o marfă şi că lucrătorul este sclavul industriei, căci se lucrează numai pentru a se face avere sau a cîştiga pîinea. El conchise că trebue ca munca să nu mai fie considerată ca ceva ruşinos; ci să fie numai ca o datorie şi ca o plăcere şi că pentru ajungerea acestui scop e nevoe de organizarea muncii.

Ai citit vre-odată memoriile Valetului, de Voltaire? Nu cred să te fi ispitit o asemenea carte. Ei bine, fără sfială îţi spun că eu am citit-o şi încă cu

mult interes. Mă va face oare să pierd prin aceasta ceva în ochii d-tale? N'aş şti să-mi răspund. Dar la fie ce pas ce-l fac şi care îmi pune la îndoială cîştigul moral ce l'aşi avea dela d-ta, îmi zic că e mai bine ca orice legătură să treacă prin toate felurile de încercări. Rezultatul ultim nu poate fi în acest caz de cît ceva temeinic în rău ca şi în bine. Nu vei fi oare de aceiaşi părere?

Şi acuma pentru a reveni la Valetul lui Voltaire adică la „Memoriile" Valetului, voesc să-ţi spun că reflexiile ce le face el pentru mine au o importanţă la fel cu ale unui filozof. Descriind pe D-na du Chatelet, spune cum ea îl punea să-i toarne apă în bae, după ce fără cea mai mică stingherealā se desbrăcase, şi zice: „ceia ce înseamnă că stăpînii socotesc ca lucruri neînsufleţite pe valeţii lor"?

Şi într'adevăr te miri cum o femee care a popularizat pe Newton, care s'a simţit atrasă de aşa chestii înalte să nu poată raţiona un fapt atît de mic, sau tot atît de mare?

De teamă de a nu tot critica cursul de Pedagogie nu ţi-am mai dat nici o relaţie despre el. Dar dacă îmi ceri, iată: Ni s'a vorbit despre organizarea şcoalelor şi despre învăţămîntul literar. N'am să-ţi înşir toate cele spuse; ci numai impresia mea generală şi despre care ţi-am mai vorbit mi se pare. Aci ca şi în alte părţi şcoala veche dăinueşte. Şi aci se învaţă multe lucruri de prisos. Deosebirea stă în educaţi, care e pornită din casa părintească. Şi repet: nivelul cultural general e cu mult mai ridicat. Ceia ce se învaţă, se ştie. Materia de învăţămînt e mai puţină de cît la noi şi se face mai multă vreme. Cursurile durează mai mult. Aşa că un absolvent al cursului primar nu mai poate uita ceia ce a învăţat, cum se întîmplă la noi cu absolvenţii cari termină la 11 ani şcoala primară — fapt care explică pentru ce avem atîţia analfabeţi la sută.

A, dar ştii că am fericirea să ascult pe Aug. Forel?

Dar bine, conferinţele lui sunt adevărate delicii. Acest bătrîn atît de activ, atît de fecund, nu are altă preocupare decît îndreptarea oamenilor pe calea binelui şi a fericirei. Degenerescenţa rasei îi înspăimîntă; de acea luptă el atît în potriva alcoolismului, care decimă pe oameni.

Ce groază are el de morala curentă care e falşă de prejudiţiile care strică atît omenirei!

Să l vezi cu cîtă inimă şi durere vorbeşte despre tot ce atinge sufletul omenesc!

Ştiu că-i cunoşti ideile şi că poate îl vei fi şi ascultat; dar nu mă pot stăpîni să nu ţi'l descriu.

Aceasta e ceva egoistic, peste care trebue să treci.

D-rul Forel în espansiunea lui ar dori să audă pe toate femeile vorbind în public. Ce-ar fi? Serios vorbind, el e providenţa femeilor şi lucrează foarte mult le emanciparea lor. Toată nădejdea şi-o pune în Femee în ceea ce priveşte mîntuirea omenirei din ghiarele viciului.

El o voeşte luminată, conştientă şi scuturată de ori ce prejudiţii, de ori ce dogmă.

Insistă atît asupra cursului de filosofie, în cît mă pui în bănuială. Vrei cu orice preţ să mă controlezi? Bine. Fie. Chiar de ar fi vorba numai de control mie nu-mi poate de cît prii, încredinţată fiind că n'ai să-mi treci nici o idee greşită.

Şi iată dar, că în acest caz îţi rămîn datoare. Dar ce datorie plăcută?

Suntem la Epoca utopistă cu Voltaire, Rousseau, Condillac şi Diderot. Într'adevăr că sunt favorizată de soartă să am parte de a asculta tocmai autorii mei mai favoriţi, Rousseau şi Diderot!

La cursul profesorului S., Rousseau se reabilitează din ce în mai mult, ba ni l'a prezintat chiar ca omul cel mai modern dintre moderni.

Ultimele aprecieri asupra filosofului erau exact la fel cu ale d-tale. Imi pare că te aud şi acum, cînd recitînd-mi pasagii din Emile comentai şi erai extaziat, cum ştii să fii de atîtea ori, în faţa unei idei mari rămînînd surprins de lucruri pe care pedologia de astă-zi le prezenta ca nouă.

Dar să te las pe d-ta şi să revin la Rousseau Am început oare să vă confund?

Voiam să spun că ni s'a făcut apoi comparaţie între Voltaire şi Jean Jaques Rousseau. Cel dintăi a ramas palid pe lîngă contimporanul şi adversarul său.

Frumoase lucruri ni se spun dar şi multe lucruri mă lovesc în chip neplăcut. D. S. arată cum Rousseau era foarte supărăcios şi să strica cu toţi prietenii lui, deşi cu unii era îndreptăţit, cum a fost Diderot, care era imperios.

Profesorul mai spune că M-m d'Epinay nu vedea cu ochi buni pasiunea rău venită, nepotrivită, a lui Rousseau pentru D-na d'Hondetôt, vara ei. E bine eu nu cred aceasta.

Ştiu din Memoriile d-nei d'Epinay, pe care le am recente în minte, că ea era preocupată de prietenia şi amorul tacit al lui Grimm şi nu o priveau de loc aventurile lui Rousseau.

Cred că n'ai uitat simpatia mea pentru Profesorul S. Ei bine, mi-a trebuit un mic fapt pentru ca sentimentele mele de să se mai potolească.

Şi iată prin ce împrejurare. Se ţinu o conferinţă despre Ronsard de către 2 studente: D-ra Gentili, o Italiancă şi de d-ra Payard, o Franceză. Cea dintăi susţinu—din convingere cred—că Ronsard a luat chiar mai tot din Petrarca.

La sfîrşit d. S. vorbi jumătate de oră pentru a complecta conferinţele susţinute; dar laudă foarte mult pe Franceză şi blamă cu cruzime pe Italiancă. N'ar fi fost nimic dacă numai adevărul ar fi dictat sentinţa; dar tonul şi ironiile aruncate bietei Italiance, mă indispuse peste samă.

Şi-mi zic: ce puţin îmi trebuie, ca să mă depărtez de cineva? Şi cu toate acestea tot atît de puţin face cîte odată să mă şi apropii.

O fi calitate, o fi defect?—Nu ştiu. Eu numai constat.

. . . . . .

**Maria C. Buţureanu**

# SUCCESUL
# Conservatorilor-democraţi
şi
# Iritaţiunea Junimistă

Se vorbeşte pretutindeni—s'a vorbit şi la Iaşi cu prilejul marilor serbări naţionale—de evenimentele politice care au să se desfăşoare la toamnă, în mod logic şi fără nuoi zguduiri.

Ţara întreagă, prin toţi factorii constituţionali care au cuvînt în succesiunea guvernelor, vede în chemarea partidului conservator-democrat la putere, soluţia cea mai conformă cu pactul nostru fundamental şi cea mai fericită dezlegare a îndoitei crize care a zguduit din temelii, în ultimii ani, atît organizarea normală a Statului cît şi unitatea partidului conservator.

Prevestirile acestea asupra viitorului, a cărora sigură realizare e numai o chestie de cîte-va luni, au darul de a supăra grozav pe acei cari, grupaţi în jurul d-lor Carp—Marghiloman, nu vor să înţeleagă că, în cîrmuirea popoarelor, fie-care îşi are timpul său şi că este absurditate să crezi în putinţa reînvierei acelora cari, pierzîndu'şi ceasul cel bun sînt politiceşte morţi şi îngropaţi. De aceea, *Epoca*, organul gîndirei junimiste, se rîdică cu violenţă împotriva celor discutate la Iaşi, şi, dacă de astă-dată nu merge pînă în a anunţa un nou „program de luptă", spumegă totuşi îndestul, pentru a face dovada amărăciunei sale. După foaia intereselor d-lui Marghiloman, un guvern Take Ionescu, care va însemna şi concentrare conservatoare temeinică şi guvernare conservatoare roduică, e un „caraghiozlîc" şi o „pură răscocire".

La tulburarea atît de explicabilă a junimiştilor, opunem liniştea sufletească cea mai desăvîrşită.

Aşa am procedat în totdeauna şi tot aşa vom face şi de astă dată.

Nu ne ameţeşte ideia că vom guverna mîine după cum nu ne supără nici perspectiva de a împărţi prin o loială concentrare, răspunderile puterii cu toţi cei-l-alţi conservatori, fără deosebire de nuanţe. Ambele eventualităţi, izolate sau reunite, ne apar ca nişte îndatoriri patriotice faţă de ţară.

Toată lumea va trebui însă, să recunoască un lucru: nimănui, nu datorim nimic. Nimeni nu ne-a făcut nici o concesiune; n'am ţesut nici o intrigă şi n'am terorizat nici o conştiinţă. Paşnici, îndelung răbdători, înţelepţi şi cu credinţă nestrămutată în dreptatea cauzei noastre, linia de conduită ne-a fost statornic aceiaşi: respect pentru înaltele instituţiuni ale ţării, apel continuu la masele cetăţeneşti. Raţiunea noastră de a fi e definitivă, pentru că'i constituită din voinţa obştească şi din principiile superioare de ordine şi progres.

Ori cine va înţelege că certitudinea pe care o avem în privinţa guvernări noastre viitoare, nu poate să aibă asupra partidului conservator democrat nici una din acele influenţe nefaste pe care, din nenorocire, le-am văzut producîndu-se în gruparea junimistă, a doua zi după uzurpaţiunea puterii. Vom rămîne aceiaşi, chiar atunci cînd va deveni fapt împlinit ceea ce astă-zi constitue dreptul nostru nediscutat. Acţiuni ca acelea pornite de pe urma d-lor Carp şi Marghiloman, nu sunt posibile din rîndurile noastre. N'avem nimic de răzbunat, fiind că ranchiuna nu poate să încolţească în acei care biruesc numai prin ei înşişi. Nu urîm pe nimeni. Nici n'am cerşit, cu perfide şi gînduri ascunse, milostenia celor puternicii, şi nici n'am fost îngenunchiaţi la nimeni. Nu cunoaştem umilinţa înfringerii şi, chiar biruiţi de am fi fost lealitatea nu ne-ar fi lipsit nici în nefericire.

Absolut stăpîni pe noi, nu putem să înţelegem pentru ce iritaţiunea extraordinară care cuprinde pe junimişti, ori de cîte ori le apare, tot mai evidentă, certitudinea unei guvernări conservatoare democrată? Şi apoi, la ce poate să slujească îndispoziţiunea umbrelor? Îşi închipue serios d-nii Carp-Marghiloman că dacă n'au putut guverna d-lor, nu mai e guvernare posibilă în Romînia?

Cît priveşte chestiunea concentrărei conservatoare, despre care elementele junimiste nu permit să se vorbească de cît pentru a se accentua preponderanţii celor învinşi, noi, conservatorii democraţi, ne-am spus la timp, limpede şi lămurit, cuvîntul nostru. Şi astă-zi, ca şi în totdeauna, privim concentrarea cu aceiaşi pasivitate, n'o căutăm, fiind-că, ofensaţi fiind, avem dreptul să aşteptăm să ni se recunoască ceia ce ni se cuvine; n'o respingem, de oare ce conservatori în primul loc, avem datoria de a privi ca un ideal întrunirea sub acelaşi drapel.

Să ştie numai că, dacă a fost un moment cînd conservatorii democraţi trebuiau, mai ales ei, să facă concentrarea, apoi, a sosit şi celalt moment, nu mai puţin interesant, cînd junimiştii sunt datori, de va catadaxi, să se concentreze, bine înţeles, dacă doresc să mai figureze în viaţa publică.

Neîndoioasă, victoria noastră nu mai poate fi astăzi discutată de nimeni.

Succesele de obiceiu trecătoare ca şi oamenii preţuesc mai ales prin binele care poate să rămie de pe urma lor. In opoziţie şi lovit din toate părţile, partidul conservator democrat, prin programul lui. prin superioritatea şefului, a exercitat o influenţă decisivă asupra guvernărilor junimiste, cari cum se ştie n'au putut încerca nimic, în ordinea constructorie a lucrurilor, în afară de principiile preconizate de noi. In alianţă cu liberalii, am făcut imposibilă prelungirea politicei de ură şi anarhie.

La putere, conservatorii democraţi, siguri sau în colaborare, vor avea o înrîurire în bine incomparabil mai mare asupra vieţei publice.

Sîntem conştienţi de toată greutatea situaţiunei. Ştim că se pretinde chiar şi imposibilul de la acei cari au fost vrednici să izbutească trecînd prin toate încercările grele la care nu se supun de cît bravii.

Ori cît s'ar supăra *Epoca*, vom continua deci, de a rămînea netulburaţi. Destinele partidului conservator democrat, sînt de mult şi definitiv în afară de sfera de influenţă a junimismului.

# INFORMATII

## Situaţia Liceului Naţional
### la finea anului şcolar 1911—1912

CLASA I

I. *Promovaţi cu laudă:* 1) Renescu Al. 2) Camner Mih.

II. *Promovaţi:* 1) Agapi Ernestin, 2) Chele Vas, 3) Ciocan Dtru, 4) Constantinescu Gh., 5) Dimitriu Gh., 6) Gircineanu Virg., 7) Gircineanu Mih., 8) Gherasimescu Emil, 9) Hornstein Dav., 10) Ianculescu Mih., 11 Ionescu Virg., 12) Nestor Mih., 13) Pascu Nec., 14) Petrescu Vas., 15) Philippescu Teod., 16) Pomparău Gh., 17) Popovici A. Rem., 18) Popovici I. Vict., 19) Pruncu Mih., 20) Răteanu Const., 21) Sihue Dim., 22) Teodor Rene, 23) Tăutu Al., 24) Tiron Em, 25) Triandaf Aur., 26) Zota Constantin.

III. *Intră în examen pentru purtare, frecventare, forma exterioară, ori media generală:*

1) Cernătescu Matei, 2) Costinescu Em., 3) Crafciuc Şt., 4) Hette I., 5) Ioniţă Ern., 6) Matasariu Oct., 7) Nastasiu P., 8) Stefanovici Aurel, 9) Tălmăcescu Dum., 10) Mihailescu Dum.

IV. *Intră în examen pentru medii insuficiente la obiectele respective:*

1) Adamachi Gh. Istoria, 2) Cernea I. Romîna, Istoria, 3) Ciurea I. Franceza, Geografia, Şt. Naturale, 4) Dăscălescu I. Istoria, 5) Foca Ant. Geografia, 6) Gavriliescu Nec. Romîna, Istoria, Geografia, 7) Grigorescu Tr. Matematica, 8) Mociulschi Tit. Geografia. 9) Tănase I. Geografia, 10) Vasiliu Tr. Romîna, Franceza, Istoria.

Examenul va avea loc la 13 Iunie, oara 7 jum. dim.

V. *Repetenţi* 1) Caracaş Nec., 2) Fetcu Vas., 3) Hijdău Al., 4) Manciu Gh., 5) Manole Al., 6) Popovici Gh. I. P. Remus, 7) Grigoriu Vict.

VI. *Eliminaţi, transferaţi, retraşi:* 1) Balan S., 2) Bulancea A., 3) Antoniu M., 4) Creţu Gr., 5) Negrini Em., 6) Tălmăcescu Al.

CLASA II

I. *Promovaţi:* 1 Alexandrescu Vlad, 2) Carp Val., 3) Constantinescu Al., 4) Grigoraş Ioan, 5) Nuţescu Dor., 6) Philippide Al., 7) Stefanovici Gh., 8) Tarnoschi Neagu, 9) Urziceanu Şt., 10) Zaharia Rom.

II. *Intră în examen pentru purtare, frecventare, forma exterioară, sau media generală:*

1) Anastasiu Il., 2) Macri Const., 3) Romanescu Mih., 4) Stenescu Eug., 5) Stoian Vict. 6). Teodor Ioan, 7) Tocilescu Vict., 8). Unter Henr., 9) Viţianu Henr., 10) Anti Giurgi, 11) Gheorghiade Vasile.

*III. Intră în examen pentru medii insuficiente la obiectele respective:* 1) Adamiu Aur. Romîna, Germana, 2) Andriesescu Const. Romîna, Geografia, 3) Balo Al. Istoria, 4) Borş D-tru Geografia, 5) Carp Gr. Franceza, Istoria, Geografia, 6) Daraban Em. Romîna, 7) Grigoraş Pav. Naturalele, 8) Handoca Constantin Geografia, 9) Ionescu Al. Romîna, 10) Lascar Gr. Istoria, 11) Moţăş Mihai Franceza, Geografia, Naturalele, 12) Nubert Nic. Geografia, Naturalele, 13) Păunescu Al. Romîna, Geografia, Matematica, 14) Popovici Ant. Geografia, 15) Stamboliu Gh. Geografia, 16) Stăuceanu Virg., Istoria, 17) Leon Sc. Geografia.

Examenul va avea loc în ziua de 15 Iunie, ora 7 jum. dimineţa.

IV. *Repetenţi:* 1) Cernătescu I., 2) Daulja Tit, 3) Gheorghiu Gr., 4) Ionescu Eug., 5) Ionescu Or., 6) Terianu Nec., 7) Vasiliu P., 8) Vasiliu Gh.

V. *Eliminaţi, transferaţi, retraşi:* 1) Atanasiu C., 2) Balic Em., 3) Cuza Al., 4) Gheorghiu Vas., 5) Lăzărescu Const.

CLASA III

I. *Promovaţi cu laudă:* 1) Unter Marcel, 2) Selenca Emil.

II. *Promovaţi:* 1) Abramovici Ed, 2) Agapi Al., 3) Balo Petru, 4) Itigan Gh. 5) Leca Teod., 6) Linteş Ioan, 7) Marin Eug. 8) Peisic Alp. 9) Poper Mart., 10) Răteanu Al. 11) Ripan Const. 12) Rotaru Mih. 13) Sencovici Crist. 14) Tocilescu Al. 15) Zimmer Herş.

III *Intră în examen, pentru purtare, frecventare, forma exterioară, sau media generală:*

1) Bernştein Moise, 2) Gal Const., 3) Antvais Car., 4) Iosub Iţic, 5) Moţăş Const., 6) Rosemberg, Ad., 7) Rosenfeld Ios., 8) Marim Gh.

IV. *Intră în examen pentru medii insuficiente la obiectele respective:*

1) Adamiu Ilie germana, 2) Anastasiu Vas. romîna, franceza, 3) Beer Beno fizica, 4) Cernătescu Gh. franceza, germana, geografia, 5) Colceag Al. franceza, fizica, 6) Herşcovici Pinchas fizica, 7) Ganzstein M. romîna, franceza fizica, 8) Istrati Gh franceza, 9) Mates Moise franceza, istoria, 10) Morgenstern Sol. geografia, 11) Raicu Oct. germana, geografia, 12) Rosemberg Sam. romîna, fizica, 13) Stern Dav. romîna, franceza, fizica, 14) Ulrich Nec. franceza, 15) Viorescu Const. franceza, germana, 16) Weinstein Mor. geografia, fizica.

V. *Repetenţi:* Alexandrescu Is. 2) Cunea Cun., 3) Păunescu Gh., 4) Popovici Vasile.

VI. *Eliminaţi, transferaşi, retraşi:* 1) Baraş I., 2) Tăutu Corn., 3) Mihailescu Andr., 4) Negulescu Const.

CLASA IV

I. *Promovaţi cu laudă:* Bulgaru Val.

II. *Promovaţi:* 1) Alexandrescu Nec., 2) Birsan Mirc., 3) Beldic Henric, 4) Botez Gh. Al., 5) Cişman Al., 6) Florescu Const., 7) Gruber Ios., 8) Handoca Al., 9) Handoca Teod., 10) Kohnfeld Nat., 11) Manoliu Al., 12) Morezan Dim. 13) Paraschiv Ioan, 14) Polac Nachman, 15) Ştefan Tib., 16) Tincu Laur., 17) Traindaf Al., 18) Zaharia Flor., 18) Sobelman Marcu.

III. *Intră în examen pentru purtare, frecventare, forma exterioară, sau media generală:*

1) Beer Cam., 2) Finkelstein Ghil, 3) Goldschlägar S., 4) Traubiei Mar. 5) Vasiliu Adr.

IV. *Intră în examen, pentru medii insuficiente la obiectele respective:*

1) Borş Gh. matimatica, 2) Botez A. Const. germana, matematica, 3) Boter Th. Costache germana, matematica, 4) Brauchfeld Os. geografia, matematica, 5) Corniciuc Al. germana, mat., 6) Ionescu Gh. germ., 7) Ioniţă Sp. mat. 8) Jelea Tr. mat., 9) Lefter Leon, latina, geografia, mat. 10) Mandrea Al, latina, mat., 11) Moscu Eug, geografia, 12) Moţăş Nec, lat. germ, 13) Neculai Gh. mat., 14) Onofrei Dum. latina, 15) Tăutu Teod. romîna. 16) Ştefănică Jean, latina, ger., matematica.

Examenul se va ţinea în ziua de 14 Iunie ora 7 jum. dimineaţa.

V. *Cu examen general în Septembrie:* Popovici Vasile.

VI *Repetenţi:* Stamati Em.

VII. *Eliminaţi, transferaţi, retraşi:* 1) Şvarţ Os., 2) Stefanovici Aurel.

❑ Ziarele guvernamentale anunţă că d. Mişu Cantacuzino, ministrul de justiţie, se află în Iaşi.

Faptul este inexact. Ministrul a fost ieri la Bacău, şi de acolo a plecat la Teţcani la soacra d-sale doamna Rosetti.

❑ Societatea de bine-facere „Cantina Şcolară" din Iaşi, are de scop în primul rînd, a da şcolarilor săraci o mîncare substanţială de la 1 Noembrie pînă la 30 Mart, cînd pauza dintre orele de clas fiind scurtă, copii nu au timp suficient a se duce acasă să mănînce, ci îşi aduc numai cu ei „te miri ce şi mai nimica" chiar vorba romînului.

Unele persoane, convinse de rolul important al acestei societăţei, i-au dat sprijinul bine meritat.

Intre aceste persoane şi între cele dintăi se cuvine a pune pe d-ra Tereza Strătilescu, directoara şcoalei secundare de fete „O.tea Doamna", care tot deauna, a fost o sprijinitoare neobosită a acestei societăţi, ba prin un articol scris în revista „Unirea Femeilor Romîne" din Iunie 1900, se sileşte a convinge şi pe alţii de marele rol social al Societăţii „Cantina Şcolară".

D-sa, în anul aceste, a trimis societăţii următoarele sumi colectate printre elevele şcoalei ce dirige: cl. I, 21,15 lei; cl. II 22,20 lei; cl. III 19,35 lei; cl. IV 21,10 lei; cl. V 5,75 lei; cl. VI 14,80 lei; cl. VII 11,50 lei.

Total 120,35 lei.

Comitetul Societăţii se crede dator a mulţumi prin publicitate d-rei Tereza Strătilescu rugînd o a-i da şi de acum înainte sprijinul seu.

❑ Ca răspuns la vizita făcută de edilii parizieni, domnii Felix Roussel şi Giron, va pleca la Paris Duminică 10 c. o delegaţiune a primăriei Capitalei, compusă din d-nii Dobrescu primar, dr. Mendonidi, prim ajutor de primar, Ulpiu Hodoş, ofiţer al stării civile, Protopopescu Pache, Flor Dianu, consilier comunal, şi Barbu Voinescu, şef de cabinet al primarului.

❑ La revizoratul şcolar, se'ntocmeşte un anuar de mersul învăţămîntului primar rural şi urban. Acest anuar urmează să fie tipărit de ministerul instrucţiunei.

❑ **Teatrale.**—Trupa de operete şi Operă sub conducerea d-lui A. Bărcănescu, va juca astă-seară în grădina Bragadiru frumoasa operetă *Fata Pădurarului* muzica de Iarno.

Mîine seară pentru prima oară *Soldatul viteaz.*

Biletele la librăria Iliescu.


# Sanatorul Dr. Ţaicu

**IAŞI, str. ZMEU No. 3**

**Chirurgie.** Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

**Secţiunea de Chirurgie ortopedică** prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

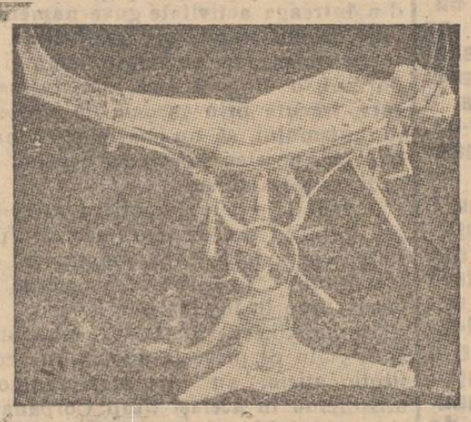

**Facerі.** Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

**Medicină** Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

**Boli nervoase.** *Electroterapie*, curenţi electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

## ULTIME INFORMAȚIUNI

❑ **Evenimentul** *anunță că primarul Iașului a oferit d-lui D. Grecianu, în calitate de vice-președinte al comitetului pentru ridicarea statuei Cuza-Vodă, o medalie de aur cu chipul lui Cuza.*

*Intrebăm pe d, Grecianu, pe primarul Iașului, pe d. Gr. Ghica Deleni și pe d. A. D. Holban, să declare, pe cuvînt de onoare, dacă d. Grecianu a luat parte la vre-o ședință a comitetului timp de nouă ani de zile cît a funcționat și dacă a subscris ceva pentru statuie?*

❑ *Aseară s'a întrunit comitetul corporației confecțiilor și a hotărît să demisioneze în corpore ca o demonstrație contra modului cum se aplică Legea contra meseriilor—pretinsa o lege a meseriilor.*

❑ **Sindicatul medicilor din localitate a fost înștiințat că în Brăila s'a constituit un sindicat similar, în scop de a apăra demnitatea medicilor profesioniști și a stabili un onorariu fix pentru vizite și consultații.**

❑ **Comisiunile de examen în școlile particulare au primit instrucțiuni să urmeze normele vechiului regulament privitor la examinare și la medii.**

❑ **Elevii de confesiune mozaică au primit ordin de la direcțiunile școlilor secundare respective să prezinte cîte un certificat doveditor că au urmat cursuri de religiune. Certificatele au a fi semnate de rabini autorizați de minister.**

❑ **Domnii dr. Drugescu și Slătineanu, inspectori sanitari, vor sosi mîine în Iași și vor pleca în județ, în inspecție.**

❑ **La probele de admisibilitate, la concursul de medici—secundari, specialitatea chirurgiei, au reușit, în ordine de clasificație; domnul Hortolomei, d-ra Leon, domnii Nicolaescu, Protopopescu, Țaicu, Nicolescu, Vrinceanu și d-ra Severin.**

**Domnul Nicolascu s'a retras, iar domnul dr. Vasiliu a fost declarat respins.**

**Probele orale a început ieri, continuă astăzi și vor fi terminate mîine.**

❑ **Domnul Roiu, revizor școlar pleacă mîine în județ, pentru a lua parte la examenele de absolvire ale școalelor rurale.**

❑ **Ministerul de interne a cerut administrației comunale, să întocmească de urgență o comisiune, care să se ocupe cu modificarea numirilor stradelor, dintre care unele nu mai au nici un rost.**

**Aceiași comisiune va avea să se ocupe, și cu o nouă împărțire a orașului în circumscripții.**

❑ **Promoțiunea gimnaziului Alexandru cel Bun e în anul acesta de 43 promovați, 110 corigenți și 10 repetenți. La liceu se crede că vor fi aproximativ 50 la sută promovați.**

❑ **„Inteligentul" prefect are oroare de intelectuali. O delegațiune de meseriași s'a prezentat pentru a-i anunța că Duminecă are loc o întrunire în chestiunea legei meseriilor. Polițistul „en chef" le-a acordat „autorizația" cu condiția să nu iee parte nici un intelectual.**

**Dacă lucrul e exact — și suntem informați că e exact — atunci orașul inteligenței se poate mîndri pe ale cui mîni a încăput.**

❑ **D. St. Fințescu, doctor în științi, a fost numit în comisiunea de examinare a liceului particular în locul d-lui dr. Borcea.**

❑ **Școlare.—Examenele de cl. IV-a la școlile primare de băeți și fete din Iași, vor fi în ziua de 13 Iunie, afară de școala de băeți No. 1 „Trei Ierarchi" și No. 6 „C. Negri", cari vor începe în ziua de 11 Iunie, cu obectul Aritmetica aceasta pentru ca autoritățile superioare școlare să poată asista la esamene.**

**— Ministerul înființează pe 1 Septembrie 912 divizia III-a la școala din cătuna Movileni, com. Uidești jud. Suceava.**

**— Ministerul transferă după cerere, pe 1 Sept. pe învățătorul Mihai Dimitriu, de la școala din cătunul Satul Mare, la com. Lunca, în locul vacant, ambele în jud. Dorohoiu.**

**— Pentru examinarea absolvenților cursului primar rural din circ. I-a școlară, s'au numit ca delegați ai ministerului, următorii institutori rurali:**

***Județul Iași*: Gh. Sachelarie, C. Brudariu, C. Dimitriu, I. Cososchi, Vasile Dorin.**

***Jud. Dorohoiu*: I. Atanasiu, C. Lauronschi, V. Axinte.**

***Jud. Vaslui*: M. Ignat, Gh. Rișcanu, C Obreja, I, Neculau, I. Matei.**

***Jud. Suceava*: N. Catriviciu, Gh. Țintelă, C. Popovici, I. Murariu, V. Costăchescu.**

***Jud. Botoșani*: Alex. Gafencu, M. D. Vasiliu.**

***Jud. Roman*: V. Schifirneț, Th. Iordan.**

**Examinarea va începe în ziua de 4 Iunie, continuîndu-se pînă la 20 Iunie. Rezultatele se vor înainta Ministerului.**

## Scandalul polițienesc de ieri

### — Arestări ilegale, operate de prefectul de poliție —

Prefectul poliției crede, după diagnosticul ce și pune, că n'a atins încă culmea imbecilității. De aceea, pe seara de ieri, s'a dedat la un nou „exces de zel", care nu este, însă, de fapt, de cît un nou act de tembelism, datorit prostiei, o marfă cu care firea a fost prea darnică pentru tristul domn Stroja.

*

După această introducere, care, recunoaștem, era de prisos, fiind și la știința copiilor, că Stroja este fruntașul imbecililor din Iași, să trecem la fapt.

O convenție a fost stabilită între funcționarii comerciali din Iași și patroni, după care prăvăliile urmează să fie închise pe tot timpul verei la orele 9 seara

Cum unii din patroni, și anume frații Gros, magazin de mărunțușuri — sub hotelul Continental,—nu s'au ținut de convenție, o sumă de funcționari comerciali au manifestat eri seara, înaintea prăvăliei fraților Gros, cerînd respectarea convenției.

A intervenit poliția împrăștiind pe manifestanți și aceștia s'au retras, apucînd la vale, spre sediul Societății funcționarilor comerciali, strada Stefan cel Mare.

Cînd manifestanții au ajuns la poarta caselor unde se află societatea, a venit din urmă în automobil prefectul poliției, cu polițiști și urmat de jandarmi pedeștri, a împins pe funcționari în bolta casei, și în întunericul bolței s'a încins o bătaie între toți, așa că și prefectul de poliție a mîncat ghionturi.

După aceea funcționarii au fost introduși în localul societății și atît cei cari au făcut parte dintre manifestanți, cît și cei care se aflau înainte în local, precum și cei ce au venit mai tîrziu, au fost cu toții declarați arestați, înhățați și dați afară pe fereastră, de unde erau luați în primire de către agenți ce se aflau în curte.

A fost arestat și președintele societății, d. Max Wexler, cu care s'a întîmplat o scenă din cele mai nostime: d. Wexler veni la societate, în trăsură, fără a ști cele ce se întîmplase.

Văzînd că localul este pazit de agenți polițienești și-a declinat calitatea, întrebînd dacă are dreptul să intre. La răspunsul afirmativ al subcomisarului, d. Wexeler intră, dar fu imediat înhățat și declarat arestat. La protestul său, că n'a luat parte la manifestație, prefectul găsi imediat replica inteligentă: „Te-am arestat ca informator".

Funcționarii comerciali arestați în număr total de 15, au fost duși la comisariatul secț a III-a, unde li s'au luat interogatorii și declarații de către misarul Petru Argintoianu, după care la orele 1 noaptea cu toții au fost declarați: puși în libertate.

*

Societatea funcționarilor comerciali, a făcut cunoscut astăzi dimineață faptul ministrului de interne. prin următoarea telegramă:

**D lui Ministru de Interne**

București

*Funcționarii comerciali din Iași, manifestînd în mod pașnic pentru închiderea magazinelor la ora 9 seara, în urma unei convențiuni avută cu patronii, am fost arestați și schingiuiți în modul cel mai barbar.*

*Protestăm cu cea mai mare energie contra samavolniciei polițienești din localitate și vă rugăm a lua măsuri urgente ca legile țărei să fie respectate.*

**Soc. funcț. Comerciali**
*din Iași*

Telegrame au mai fost expediate ziarului „Adevărul" și Sindicatului funcționarilor comerciali din București.

*

Din parte-ne, fără a protesta contra celor întîmplate, căci ie inutil să protestăm contra faptei unui maniac imbecil, întrebăm pe ministrul de interne, dacă nu crede ajunsă vremea să desavueze pe prefectul de Iași.

❑ In afacerea Ana Loster a avut loc ieri o confruntare, în spital, între d. Macri, funcționar la gara Obor, și Ana Loster, care a declarat că nu din îndemnul acestuia a dus reclamația la redacția revistei „Lupta". Ana Loster pretinde că l'a întrebat pe Macri unde ie redacția și el i-a arătat locul.

Astăzi va avea loc o confruntare între numita și d. Busuioc spre a stabili dacă acesta i-a dat Anei o sută lei și o mașină de cusut.

— Tribunalul s. II a examinat astăzi mandatul de arestare lansat contra d-lui Al. Vaslescu. Tribunalul, compus din d-nii Volanski și Chodariu, a confirmat mandatul.

Vasilescu a declarat apel.

❑ D. Drugescu, inspector sanitar, sosește mîine în localitate.

D-sa împreună cu d. C. Negruți prefect de județ vor pleca la Sculeni, spre a se alege locul unde urmează a se clădi un spital.

## Tea'ru românesc în Bucovina

Cernăuți 3 Iunie.—Trupa „P. Liciu" condusă de d. C. Belcat societar al teatrului național din București, și-a început Sîmbătă 2 Iunie reprezentațiile anunțate în orașul nostru.

S'a jucat „L'Avare" (avarul) o frumoasă comedie în 5 acte de Moliere. Spectacolul s'a început cu doua prologuri: unul compus de d. Zaharie Birsan și recitat de d. C. Belcat și altul de S. U. Soricu și recitat de d. Dițulescu. Ambele prologuri pe cari le publicăm mai jos sunt de o rară frumuseță și au mișcat inimile numeroasei asistențe pînă la lacrimi.

După fiecare act, salve de aplause rechemau pe distinșii artiști de nenumarate ori la rampă. S'a jucat cu o adevarată artă, care nu suferă nici o critică.

Repertoriul trupei e foarte bine alcătuit. Pe lîngă comedia clasică Avarul avem o mare dramă națională Rotarul, a cărei acțiune se petrece pe timpul revoluției lui Tudor Vladimirescu, apoi două comedii foarte hazlii Toma Necredinciosul și Mătușa lui Carol.

Intre piesele cari compun spectacolul al V-lea este Sacrificiul de Bracco, Pe malul gîrlei de Olănescu-Ascanio și o localizare a mult regretatului Liciu Dădaca lui Petrică.

In toate piesele rolul principal e ținut de distinsul societar al Teatrului Național și conducător al trupei C. Belcat. Și celelalte roluri sunt ținute de artiști tineri dar de samă ai Teatrului Național din București, între care cei mai mulți ca d nii Dițulescu, Athanasescu, Cyprian, Georgian, d-nele Fărcășanu și Placa, sunt cunoștințe vechi a e Bucovinenilor din cele două turneuri ale mult regretatului Liciu.

Din Cernăuți trupa pleacă la Storojinț unde va da, în seara de 20 Iunie Avarul, de aici la Rădăuți unde va reprezenta in 21 și 22 Iunie Avarul și Toma Necredinciosul, iar în 23 în Sirete tot Avarul.

In Suceava trupa va da în zilele de 24, 25 și 26 trei reprezentații cu piesele: Avarul, Toma Necredinciosul și Mătușa lui Carol. In Humor va da o reprezentație cu Avarul în 27 Iunie, iar în Cîmpu-Lung două reprezentații cu piesele Avarul și Toma Necredinciosul.

Sperăm că publicul romîn din provincie va acorda trupelpr romînești, care vine să continue opera lui Liciu cu concursul cel mai larg. Indeosebi tînărul și simpaticul Belcot merită toată încurajarea acuma, cînd face prima încercare; de le care depind toate turneurile viitoare.

❑ „Unirea Educatoarelor Romîne" își va ținea obicinuita ședință *Joi 7 Mai*, orele 4 30 p. m. în localul școalei „Oltea Doamna". Se va vorbi despre Femeia norvegiană și olandeză.

Această ședință fiind ultima de studii din acest an școlar, membrele sunt rugate să vină în număr mare și să aducă prietene.

❑ La serviciul de electricitate al Comunei, se lucrează actualminte la un proect, după care, fără a se spori budgetul, aprinderea lămpilor electrice să se facă ceva mai de vreme, de cît cum se face astăzi.

E chiar de dorit aceasta.

❑ Iată noul program de astă seară Marți al teatrului cinematografic din grădina Pathé Frères, vis à-vis de libraria Socec, lîngă administrația Financiară;

*Serbările inaugurărei statuei lui Cuza Vodă*, seria I-a.—„Cei trei acrobați sau jurămîntul lui Stefan Huller. Din viața artiștilor ambulanți. Mare roman din ciclul „Cei 4 draci" și „Circul sburător", (3 părți de cinem.)— Omul misterios, narațiune însuflețită—Tîndală se însoară cu o indiană—Revista internațională—Tontoline agent de siguranță, scene comice.

Reprezentațiile au loc și pe timp ploios, de oare-ce s'au construit refugii cari servesc de adăpost.

Patru programe noue vor fi reprezentate în fiecare săptămînă, și anume: In fiecare Luni, Mercuri, Vineri și Duminică program nou.

Matineurile vor urma regulat Sîmbetele, Duminicile și serbătorile, în sala Circului Sidoli.

Bufet escelent. Prăjituri Tuffli. Bere calitate superioară și zilnic proaspătă. —Desăvîrșită curățenie. Serviciile sunt spalate cu apă de Timișești prin robinete introduse în chiar interiorul bufetului.

Rugăm pe vizitatorii noștri, să se convingă de stricteța acestor măsuri higienice.

❑ Garabet Ibrăileanu criticul „Vieței Romînești" și-a susținut alaltăeri doctoratul în litere, la facultatea noastră de litere și filosofie.

In ședința de eri, consiliul profesoral al facultății, l'a recomandat ca profesor definitiv al catedrei de limba și literatura romînă conform articolului 81 din noua lege a instrucției.


**I. LIATRIS**
*AVOCAT*
**S'a mutat Str. Carol**
*Aleea principesa Maria*


❑ Debitul Badareu aduce la cunoștința onor. clientelei că, cu începere de la 1 Iunie produsele fermelor se vînd cu prețuri reduse.

La debitul A. Badareu s'a redus prețul laptelui dulce:

| | |
|---|---|
| Oca | 35 bani |
| Litru | 25 „ |
| Brînză de vaci proaspătă | 0 50 |
| Brînză de Brăila „ | 1.20 |
| Unt pentru cafea | 4.60 |
| Smîntînă dulce | 2.00 |
| Unt de gătit | 3.00 |
| Oule proaspete garantate | 6.50% |
| Brînză nouă de munte, în burdușele kg. | 2.60 |
| Caș de munte și urdă dulce | 1,20 |

— De asemenea, cu începerea de la 1 Iunie s'au pus în vînzare vinuri naturale cu prețuri populare și anume:

| | |
|---|---|
| Vin alb vechiu pentru masă | 1.00 |
| Vin alb și negru vechiu | 1.00 |
| Vin alb superior | 1.20 |
| Vin negru superior | 1.20 |
| Vin Cotnari | 1.60 |
| Vin Bordeaux | 1.60 |
| Vin Tămăios | 2.00 |
| Otonel Tămăios | 2.40 |
| Vin pelin | 1 20 |

Toate calitățile de vinuri superioare se vînd cu litru și în sticle infundate.

## Telegrame

❑ **Firul special telefonic a binevoit a se deranja complect, așa că n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din București**

### Războiul Italo-Turc

Constantinopol.—Ministerul de interne comunică știrea că eri după amea ză un crucișător italian a intrat în portul Marmares.

In ziua de 10 curent, un aeroplan italian s'a înalțat de asupra orașului Derna și a aruncat cîte-va bombe de asupra taberei turcești. Aeroplanul atins de o ghiulea turcească, a căzut lîngă Derna.

### INTREVEDERE

*Berlin.—Gazeta din Germania de Nord, anunța că Impăratul Wilhelm va avea o întrevedere cu Țarul, pe țărmurile finlandeze.*

### Ravagiile unei furtuni

*Kansas City. — O furtună a pricinuit cele mai mari pagube în provincia Missonii, 26 persoane au pierit la Johnville (Ohio), unde turnul bisericei catolice s'a prăbușit în timpul serviciului divin. Printre morți se află și preotul.*

### Situația în Balcani

*Petersburg.—Intr'o convorbire cu corespondentul ziarului „Vecerna Vremea", d, Padici a declarat, că situația în Balcani nu e lămurită. Comitetul revoluționar macedonian nu a arătat o mare activitate spre a nu înrăutăți situația. Dacă nu se amestecă vre o putere străină, turcii vor înăbuși ușor revoluția albaneză,*

### Moartea unui deputat

Paris.—Deputatul Laguere a murit.

### Greva înscriș.ilor de marină

Briest.—Greva inscrișilor marinei franceze e terminntă. Armatorii au acordat o sporire de leafă de 15 franci pe lună.

### Impozite de războiu

Constantinopol.—Guvernul a trimis la cameră, proectele de lege privitoare la sporirea impozitelor, în timpul războiului, anume 25 la sută pentru toncieră și patentă, 3 la sută pe leturile funcționarilor.

Taxa militară va fi sporită de la 50 la 60 lire pentru armata activă și de la 30 la 40 pentru rezervă".


**Mobile Löbel**
*Iași — str. Lăpușneanu 32 — Iași*
**DORMITOARE**
**SUFRAGERII**
**SALOANE**
**BIROURI**
**Mare asortiment în mobile de piele.**
**Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,**
**—Covoare, Perdele, storuri —**
**— Ultimele noutăți —**
**Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă**
**BIROURI AMERICANE**
**— Lămpi electrice —**
**— PREȚURI EFTINE —**
*Face și condițiuni de plată avantajoase.*
*Primește comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106.*

**PEPINIERA**
DE
**Vițe americane altoite**
**(1/4 DE MILION)**
**Preotul C. Oană & Familia Acostăchioaei**
*Comarna—Iași*

**Magasinul de Muzică**
**„MICHELSOHN"**
Iași—Fondat 1878—Iași
**Piane și Pianine**
**SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY,**
*și orice altă fabricațiune,*
*se vînd în rate lunare mici.*
**PIANE ELECTRICE**
**KUHL et KLATT**
**ORCHESTRIOANE AUTOMATE**
*La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.*
**NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE**

**Fete practicante**
*pentru broderie și lucrătoare pentru franjuit barizuri, se caută în str. Dancu No. 10, Atelierul* **Stöberl.**

**Domnișoara** Erna Eckstein,
*maestră în croitorie de dame, anunță onorata sa clientelă și onor public că întorcîndu se din București cu modelele cele mai noi s'a mutat str, Ștefan-cel-Mare No. 30 casele M. Gottlieb.*

**M. Mescher**
*Profesor de științi comerciale precum și de limba și literatura germană s'a mutat în* **strada Pomir No, 6.**
*Casele Dr. Finkelstein, etagiul de sus.*

**V. APOTECHER**
*AVOCAT*
**S'a mutat în Str. Căpitan Păun, No. 12**

**CAUTAM 15-20 de STOLERI**
*plătește 65—70 bani ora; buni constructori de conducte de lemn sînt plătiți mai bine.*
*Adresa, Moara Fraților Diamant, Păcurari.*

CLINICA BOALELOR DE OCHI
**Doctor C. Miclescu**
**Oculist operator.**
**— Str. Ștefan cel Mare No. 6 —**
*In ograda caselor Kahane Succ.*
**Consultațiuni de la 3—6 p. m.**

**Dr J. BRENER**
*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*
**Specia ist în Boale de Femei**
**MAMOȘ**
**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**
*Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p' m.*

**Inginer I. CANA**
*Autorizat de Primăria Iași*
**Iași—28 str. Cuza-Vodă 28—Iași**
*(zisă și str. Golia 28)*
**—Apă—Canal—Closete** *contra* **ingheț**ului**—Băi hygienice—etc.**
**Instalație de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.**
*Devize—Consultațiuni gratuite.*
*Condițiuni de plată foarte avantajoase.*
*Atelier special pentru reparațiuni*
**—Proiecte—Supravegheri de Construcții.** *Vile—Hoteluri, etc.*
**Se deplasează și în provincie** *cu preț modest.*
*Referențele cele mai* **bune la** *dispoziție.*

**Dr. Suzana WEXLER-GROSI**
**BOLI DE FEMEI—FACERI**
*— Strada Anastasie Panu 43 —*

**De vînzare** în str. Florilor 18 una casă cu 3 odăi, mari, antret, bucătărie de iarnă, de vară și cameră, cu 590 metri patrați în fața cesei pe care se află pomi rod tori.
A se adresa la proprietar Florilor 18.

**Dr. B. Brandmark**
**după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în**
**IAȘI** Strada Socola No. 99
*Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m*

# Ultima Săptămână

**Înainte de tragerea clasei I-i**

## 14|27 IUNIE 1912

## Doriţi 900,000 Lei

Doriţi LEI 850,000? 820,000? 400,000? 150,000?

Doriţi LEI 825,000? 815,000? 250,000? 100,000?

**Depinde numai de D-voastră**

**care din aceste sume să vă achit, căci aveţi şansa de a cîştiga orioare comandînd imediat ultimele lozuri norocoase :**

## 1/8 numai lei 1.50

**1|4 Lei 3. - 1|2 Lei 6. - 1|1 Lei 12**

## ROB. TH. SCHRODER

**— Firmă fondată în 1870 —**

**BOTOŞANI**
Str. Naţională 208;

**BRĂILA**
Piaţa Sf. Archangheli (Casa Rally);

**CRAIOVA**
Str. Unirii 69;

**IAŞI**
Str. Ştefan cel Mare 8;

**Centrala**
**BUCUREŞTI**
Calea Victoriei 106

**Sucursale :**
Calea Victoriei 50
Calea Griviţei 96
Str. Lipscani 72

**PLOEŞTI**
Str. Basarabilor 1

**GALAŢI**
Str. Domnească 14.



## Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**
**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

**a) cu 1, 2 şi mai multe brazde**
**b) speciale de vie**
**c) speciale de prăşit**

**Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la**

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



## Noua Coafiură de Dame

**M. BACHMAN**

**— Iaşi—Strada Gh. Mârzescu 28 —**

Aduce la cunoştinţa doamnelor că **Salonul de coafiură** este aranjat din nou cu toate articolele necesare şi se efectuează tot ce priveşte această branşă, anume: cozi, bucle, turbane moderne, transformaţiuni de asemenea

**Se frizează cu ondulaţiuni Marcel**

**Se primesc si comenzi în provincie**



## Colectura „PROVIDENŢA“

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA“ este **neîntrecut**

**Iată dovada :**

Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de

## LEI 250,000

**(un sfert de Milion)**

a căzut în Colectura „Providenţa” pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot in aceiaşi zi.

Iar la ultimele trageri au eşit afară de numărate cîştiguri a 3000, 2000 şi 1000 lei următoarele câştiguri :

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5,000 | „ | 59,171 |

**1|8 numai 1 leu 50 bani**



## TIPOGRAFIA H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**



## „ANCORA“
**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r. No. 10141 din 1 Dec. 1858.*
*Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polite de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995.501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din Romînia.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
**Lei 1,986,252** 63 | 100

Societatea „Ancora“ închee;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi: Instacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurărilor)
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru Romînia,**
**BUCUREŞTI**
Agentul general pentru Iaşi.
**JOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**
**(foastă strada de Sus)**



**La administratia ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabili**


Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune motoare electrice, executată de Iohau Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mironescu 25 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul IX — No. 1609 — Joi 7 Iunie 1912

## LA TOAMNA

Răspunzînd unui confrate liberal care se întrebase ce va fi la toamnă şi care răspunsese că la toamnă, sau că guvernul actual nu va mai fi, sau că opoziţia va şti să-şi facă datoria,—*Epoca* îl ia de sus şi face pe viteaza.

*Epoca* declară mai întâiu că partidul liberal n'ar avea dreptul să se intereseze de ce se va întîmpla la toamnă, pentru că, nereclamînd puterea pentru el însuşi, viitorul apropiat trebuie să-i fie indiferent.

Să subliniem această teorie stranie asupra drepturilor şi datoriilor unei opoziţiuni.

După *Epoca*, un partid n'are deci interes să cucerească curînd puterea prin excluderea celorlalte partide.

Binele general, interesul ţărei, necesităţile situaţiunei n'au după *Epoca*, nimic interesant pentru conduita şi acţiunea partidelor politice.

*

In acelaşi articol, *Epoca* încearcă din nou să facă o intrigă în rîndurile opoziţiunei, insinuînd că liberalii sunt lipsiţi de delicateţe cînd stăruesc asupra celor ce se vor întîmpla la toamnă, pentru a-şi da ast-fel aere de protectori ai domnului Tache Ionescu în partidul conservator.

Acelaşi ziar *Epoca*, e acela care, cu două zile în urmă, susţinuse că partidul liberal n'a avut de cît o infimă parte şi în alegerile trecute şi în ultima campanie a opoziţiei; că ei jucaseră în realitate rolul de protejaţi ai d-lui Take Ionescu.

*Epoca* se îndreaptă deci cînd la unul cînd la altul, pentru a provoca neîncredere şi mai ales pentru a atinge uneia nu celeilalte opoziţiuni amorul ei propriu.

Politica, aşa de stîngace şi de copilărească a *Epocei* n'are de cît o singură scuză: căldurile caniculare.

Cele două partide politice, cari compun opoziţiunea actuală, ştiu foarte bine că ar fi ridicul să vorbească între ele de protejaţi şi de protectori.

Cele două partide de opoziţiune ştiu că, ceea ce le-a unit într'o acţiune comună, a fost sentimentul profund al unei adevărate necesităţi naţionale. Ele ştiu că au pus împreună puterile lor, fără a le socoti şi fără a le cîntări. Ele ştiu că succesele pe cari le-au obţinut sunt datorite acţiunei comune, atît unora cît şi altora, şi că aceste succese n'ar fi fost nici odată cîştigate dacă ar fi fost între partidele politice cea mai mică îndoială şi cea mai mică neîncredere sau cel mai mic simptom de egoism.

Partidele de opoziţiune pentru a ajunge la această stare sufletească în care fiecare în parte aduce toate puterile sale fără nici-o rezervă, fără nici un gînd ascuns, au trebuit să aibă o înţelegere din cele mai netede de datoriile lor către ţară.

Şi acei cari diriguesc cele două partide de opoziţie ştiu încă, ceeace publicul o bănueşte de-abia, că nu numai odată, dar aproape în fie care moment important al anului în curs, s'au făcut din lagărul guvernamental tentative pentru a opera o separaţiune între partidele de opoziţie.

S'au adresat cînd la unii, cînd la alţii, cu oferte din cele mai ispititoare. Atunci cînd se combătea violent cutare sau cutare partid de opoziţie, se oferea în acelaşi timp celuilalt satisfacţiunea cea mai complectă, numai ca înţelegerea între ele să înceteze.

In aceste oferte, guvernamentalii nu considerau partidele de opoziţie ca protectoare şi ca protejaţi, pentrucă făgăduiau cea mai complectă satisfacţie cînd unora cînd altora.

Jocul acesta n'a încetat un singur moment şi poate că el e singura acţiune politică pe care căldurile caniculare n'au reuşit s'o topească definitiv.

*

Osteneli zădarnice! Sforţări neîndemănatece!

Sentimentul datoriei şi al conştiinţei puterii, fără a mai vorbi de cea mai elementară lealitate, ridică un zăgaz de care se sparg şi se vor sparge, toate aceste eforturi.

Limbagiul *Epocei*, e cu toate astea preţios.

Reese din acest limbaj, că guvernamentalii au conştiinţa deplină a apropiatei lor dispariţiuni.

Ei recunosc—sau, mai bine zis, ei nu pot să ascundă—că toamna va fi fatală regimului, care s'a făcut vinovat de atîtea greşeli, de atîtea păcate.

Nu le mai rămîne de cît o singură nădejde.

Ei vor să vorbească de partidul conservator deoparte şi de d. Take Ionescu de alta, ca şi cum ar fi vorba de un partid complet, puternic, capabil de a trăi prin el-însuşi, şi de un om, de un om tare, dar de un om.

Or, situaţia politică în Romîniu nu e aceasta. In faţa partidului conservator al „Epocei". a unui partid care a venit la putere fără şi contra voinţei ţărei a unui partid respins în toate alegerile parţiale, a unui partid care nu s'a mulţumit de cît graţie celor mai monstruoase alegeri, în faţa unui partid care a dovedit o absolută incapacitate de a guverna, se găseşte nu numai un om, dar un alt partid, cu organizaţia sa, cu trecutul său de lupte şi de izbînzi, cu aureola morală pe care i-o dă dublul fapt de a nu fi cules roadele victoriilor sale şi de a fi dovedit incontestabila sa superioritate faţă de rivalul său mai fericit.

Aceasta fiind situaţia politică a ţării, e evident că la toamnă va fi vorba de altceva de cît de plasarea sau neplasarea unui om.

Ţara o simte. Opoziţia o ştie.

Iată pentru ce ceeace se va întîmpla la toamnă, interesează ţara mai mult de cît o simplă schimbare de miniştri.

Direcţiunea politică—şi aceasta e singurul lucru care interesează o ţară—va fi alta.

Că această direcţie va fi dată de liberali, de conservatori-democraţi, de o formaţiune politică nouă care s'ar înfiripa pe ruinele celorlalte formaţiuni, —aceasta e un punct secundar.

Principalul e că visul urît în care ne găsia din Decembrie 1910 va înceta.

Şi aceasta va fi o adevărată binefacere pentru toată lumea.

## Junimizm la Universitate

Dacă d. I. Bogdan, prin modul cum ştie să'şi cinstească cariera sa, ar reprezenta un caz izolat ori fortuit, n'am avea motive să ne alarmăm. Un profesor, care se despreţuieşte, pînă în a'şi precupeţi conştiinţa, pentru a parveni într'o demnitate care nu poate să însemne ceva de cît prin calităţile superioare a celui ce o ocupă; un asemenea caz zicem, întru cît ar fi singurul, n'ar însemna o atingere prea dureroasă a prestigiului celei mai înalte instituţiuni culturale.

Din nenorocire, ne găsim în faţa unui sistem care s'a întronat în Universităţi. Cum zicea d. Badareu, într'un discurs, avem a face cu „arivismul universitar" pe care d. I. Bogdan ni l'a înfăţişat „sub forma cea mai tristă".

Or, practica arivismului în şcoală este operă junimistă prin excelenţă. Veche ca origină, tendinţa de a acapara, prin ori-ce mijloace, învăţămîntul universitar, a atins culmea acum mai ales, cînd amicii d-lui Carp au avut la dispoziţie, pe lîngă spiritul de gaşcă care face solidaritatea dintre ei, şi avantagiile puterii.

In situaţiune, pentru prima oară în 30 de ani, de a lucra în mod direct şi efectiv la căpătuirea partizanilor în Universitate, junimiştii s'au pus pe treabă.

I-am văzut introducînd suveica pentru a asigura reuşita candidaţilor lor în Senat. Fără nici un scrupul şi fără nici o remuşcare, aceiaşi politiciani constituiţi în comisia de judecată a corpului didactic, nu s'au sfiit să dea acea sentinţă monstruoasă şi perfidă în procesul intentat profesorului Chiricescu. Tot ei sunt şi autorii faimosului anteproect de reformă universitară, proect care, cum se ştie, întru atît a scandalizat corpul didactic, în cît ministrul instrucţiei, pentru a evita o catastrofă, a fost silit să'l modifice în mod radical şi patent, contrariu primei concepţiuni. In fine, şi de astă dată, vorba fiind de a se săvîrşi o nouă infamie cu prilejul alegerii de rector, tot un junimist, inevitabilul d. Em. Pangratti, s'a declarat gata să'şi slujească partidul, cu toată lipsa de simţ moral, de care se simte capabil.

Se impun, sub toate raporturile măsuri energice şi radicale.

De altfel, cinismul şi lipsa de respect pentru adevăr de către domnul I. Bogdan dă dovezi prin scrisoarea ce-a publicat prin ziarul „Epoca", vor provoca, nu ne îndoim, o grabnică lămurire a situaţiunei.

Pînă atunci, să constatăm că prin documentul în chestiune, noul rector confirmă în totul arătările fruntaşului d. C. Dissescu.

Universitatea deci, care are interese superioare de apărat, urmează să'şi spue şi ea cuvîntul, repede şi categoric.

## Nenorocitul prost

*Libertatea graiului, garantată prin Constituţie, a găsit un adversar—absolut reductibil—în persoana prefectului poliţiei Iaşi. Ne vedem nevoiţi a deschide, în treacăt, o paranteză, pentru a arăta că ne'am permis a face poezie spunînd „persoana" prefectului—de oarece toată lumea ştie că prefectul de Iaşi nu este persoană, sau este persoană patrupedă.*

*Lichidată această chestie pur zoologică, să revenim asupra poziţiei ce a luat-o prefectul contra libertăţei graiului. Prefectul are oroare de acei cari vorbesc în public şi această oroare s'a manifestat, în mod ultra prostesc—intens, alaltăieri seara.*

*Funcţionarii comerciali din Iaşi, cari obişnuesc să vorbească, la intruniri contra legei meseriilor, au manifestat înaintea unei prăvălii, al cărei patron nu s'a ţinut de convenţia de a închide la orele nouă seara.*

*Este în firea lucrurilor ca luptele pentru reforme să fie urmate de manifestaţiuni. Viena, acum doi ani, fusese, seară cu seară, spectacolul celor mai turbulente manifestaţii, pentru obţinerea închiderei prăvăliilor la orele şepte seara.*

*Nici o schimbare de sistem nu se poate face fără manifestaţii.*

*Prefectul de Iaşi, un întîrziat, a înţeles altfel chestia: s'a dedat la arestări ilegale, funcţionarii au fost duşi la secţie — în bătăi.*

*Guvernul Carp a avut pentru el o notă bună — una singură: a respectat liniştea în ţară.*

*Noi, cari suntem aderenţii liniştei, recunoaştem această calitate gavernului Carp.*

*S'a găsit, însă, un prefect, unul singur, care să fie un agent provocator la tulburări, un grobian înăbuşitor libertăţilor — şi acest prefect, sub un guvern care respecta libertăţile, scapă nepedepsit de abuzurile sale.*

*Până cînd.*

## Rectorul fraudulos

In urma ştirei că d. Bogdan a depus eri jurămîntul în faţa d-lui ministru Arion, luînd în primire noua sa demnitate de rector al Universităţei, o vie nedumerire şi indignare domneşte în cercurile politice.

Şi nedumerirea e cu atît mai mare, cu cît se ştie că d. Bogdan era hotărît să demisioneze, luîndu-şi acest angajament faţă de unele personalităţi politice.

Sunt cunoscute evoluările d-lui Bogdan, ca să ajungă rector al Universităţei. D-sa după ce a obţinut concursul d-lui Brătianu, şeful partidului liberal, spre a şi asigura voturile profesorilor liberali şi conservator-democraţi, ca să fie confirmat rector, a recurs la sprijinul guvernului, prezentînd cerere de înscriere în clubul guvernamental.

Tertipurile d-lui Bogan fiind date pe faţă,—acte ce pun în evidenţă lipsa de demnitate a acestui domn pentru a ajunge rector — s'a produs o revoltă în corpul profesoral în potriva confirmărei sale.

Văzîndu-se aproape de a fi sacrificat, d. Bogdan a recurs la acte de platitudine, cari pun în evidenţă cine e acest domn.

Desfidem pe d. Bogdan să ne desmintă că n'a fost acasă la d. Ion Brătianu, Vineri 1 Iunie, la orele 5 p. m., iar a doua zi Sîmbătă, la orele 11 a. m. la d. C. Disescu.

D. Bogdan deşi a declarat că e gata să'şi înainteze demisia, în realitate a exercitat o presiune asupra guvernului ca să'l confirme rector.

In cercurile politice sunt criticate cu asprime procedeurile noului rector.

*

*In cursul unei vizite pe care a facut-o d-lui C. Dissescu, d. Bogdan a insistat asupra scuzelor sale făcute Facultăţii de drept şi decanului ei, emiţînd opiniunea că el crede că poate rămîne rector, în urma acestui demers.*

*D. Dissescu a fost de părere contrarie şi a sfătuit pe d. Bogdan să şi dea demisiunea din rectorat.*

*In acelaş timp, solicitat de d. Bogdan, d. C. Dissescu a comunicat d-lui dr. Toma Ionescu, decanul demisionat al facultăţei de medicină, scrisorile adresate de d. Bogdan Facultăţei de drept.*

*Ambii au căzut de acord că ori-care ar fi soluţia dată de Facultatea de drept, în ce priveşte ofensa făcută membrilor săi exercitînd o profesiune, cealaltă chestiune, adică situaţiunea în care se găseşte d. Bogdan în urma incidentelor petrecute cu ocazia alegerei sale şi mai ales a scrisorei din* Epoca, *va rămîne întreagă şi e exclusă posibilitatea ca d. Bogdan să mai păstreze demnitatea de rector al Universităţii.*

*In tot cazul, d-nii C. Dissescu şi dr. Toma Ionescu nu'şi vor retrage demisiunile atît timp cît d. Bogdan va rămîne rector.*

OAMENI ŞI LUCRURI

## OMAGIU PUBLIC

Intr'un ziar popular din Capitală s'a publicat o schiţă interesantă—un proect de monument în memoria defunctului Gh Panu. Monumentul se va ridica din iniţiativa unui ziarist de inimă şi pînă în momentul de faţă s'au recoltat numai modeste sume,—obolul din partea unor obişnuiţi cetitori ai ziarelor populare de eri şi de astăzi.

„Cetitori de gazetă..." Scriem cuvintele aceste ca şi cum ar fi vorba de ceva firesc, de ceva obişnuit. Dar ce operă grea, înceată şi mare, ce revoluţiune socială au înfăptuit acei înalţi factori ai culturii şi civilizaţiunii cari au *creat* prin talentul lor, prin priceperea lor, prin farmecul stilului lor, prin luptele lor, prin personalitatea lor, acele legiuni de cetitori de care beneficiază presa de astăzi, publicistica şi cultura de acum!

Intre acei binefăcători şi înaintaşi, defunctul Gh. Panu ocupă locul întâiu.

O fi fost om învăţat, om de drept, istoric erudit,—dar era, înainte de toate, polemistul mare, ziaristul în accepţiunea cea înnaltă a cuvîntului şi ca atare va fi imortalizat cu ajutorul miilor de modeşti cetitori.

Nu aparţinea unei generaţiuni vechi. E contemporan, în rînd cu mulţi alţii pe care-i întîlnim,—al unor evenimente relativ recente. Dar posedà un imens cîmp de observaţiuni şi un vast domeniu de cunoştinţi.

Ca să rămînem pe tărîmul actualităţii, iată, din „Amintirile de la Junimea", cum îşi rememorà detronarea de la 11 Februarie 1866:

„In 1866 pe la oarele 2, într'o Sîmbătă, eram cu elevii clasei a 6-a de liceu în cabinetul de fizică, aşteptînd pe d. Poni, profesorul. Iată că sosesc externii şi ne comunică că Cuza a fost detronat. O mare mîhnire ne cuprinse: lecţiunea s'a ţinut mai mult de formă, căci elevii, ca şi profesorul, erau preocupaţi de acest mare eveniment. Prelegerile populare (ale „Junimei") cari coincideau cu luna Februarie, — începuseră. Mai erau încă 9 conferinţe de ţinut,—fură ţinute numai 7. Două, cele din urmă, n'avură loc din cauza acestor evenimente. Ghiciţi cine erau cei doi conferenţiari?

Unul era d. Leon Negruţi, care fu numit prefect; cel de-al doilea era d. Dimitrie Sturdza, care fu numit ministru de lucrări publice, în ziua în care trebui să şi ţină conferinţa".

Gh. Panu a păstrat toată admiraţia ce se cuvenia să aibă ori-ce iaşan pentru cavalereasca figură a lui Cuza-Vodă şi într'un articol apărut în „Săptămîna" la 24 Noembrie 1903 scria, polemizînd cu d. Sturdza care inspira presei liberale de atunci articole violente anticuziste:

„Lui Cuza îi trebue ridicată o statue şi din alt punct de vedere: el a rămas tipul Domnului popular, al Domnului iubit de clasele de jos pentru care abdicarea lui a provocat regrete; este Domnul în jurul cărui mai s'au format legende, prin urmare statuia lui răspunde unui deziderat al mulţimei".

E acum rîndul presei să reiee cu dragoste şi stăruinţă ideea şi iniţiativa unui modest monument pentru iaşanul Gh. Panu, căruia îi se vor ierta multe vehemenţe şi excese de stil pentru temperamentul de absolută sinceritate, pentru pasiunea profesională cu care le scria,—pentru meritul de a fi fost un ziarist creator, un apostol care a dispărut cu pana în mînă, ca soldatul pe cîmpul de războiu...

Rodion

## De cine e locuită planeta Marte?

Astrul, de care astronomii se ocupă mai mult, este mica lume a lui Marte. In acest mic articol nu mă voiu ocupa de cauza care face ca mica planetă a lui Marte să aibă pentru noi cea mai mare importanţă.

Vreau să vorbesc de omenirea marţiană.

Ce ciudăţenie! Ce lucru bizar! Căci noi suntem deprinşi să vorbim de eschimoşi, de peile roşi, de negrii lui Stanley etc. şi nici de cum de locuitorii altor planete. Astfel ar crede unii şi cu drept cuvînt.

Căci deşi astronomii ştiu aproape cu siguranţă că Marte este locuit şi că sunt milioane de astre cari poartă omeniri poate de o mie de ori mai inteligentă ca a noastră, totuşi cei mai mulţi dintre muritori, mîndri locuitori ai pămîntului, nu pot cu nici un preţ să-şi închipuiască că nu numai „umilului nostru furnicar" că nu numai pămîntului i s'a oferit o omenire.

De ce n'ar avea o omenire şi Jupiter, care-i de 1300 de ori mai mare ca Pămîntul? De ce n'ar avea şi Saturn, minunata planetă înconjurată de un inel şi avînd 10 luni, pe cînd noi avem numai una?

Oare dintre planetele sistemului solar, dintre toate astrele universului, a fost micul Pămînt să aibă o omenire?

Asemenea întrebări n'au nici un rost în astronomie.

Galileu care afirma că pămîntul se învîrteşte în jurul soarelui a fost ars pe rug. Astă-zi nu suntem în timpurile lui Galileu. Ori cine poate afirma că Marte nu-i locuit, că pămîntul e ca o barcă, că soarele se învîrteşte în jurul pămîntului, că stelele nu există ziua etc. Pentru aceste astronomii nu se condamnă pe nimeni la moarte şi nu silesc pe nimeni a crede în sublimele adevăruri. Cu atît mai puţin în astronomie nu poate intra deviza. „Crede nu cerceta". Totul e şi trebue dovedit.

*

Planeta Marte este locuită? Astronomii se ocupă mai mult de cît celelalte omeniri, cu omenirea marţiană. Există ori nu? Prin multe dovezi ştiu aproape cu siguranţă că există.

Dovada cea mai puternică şi despre care ştim foarte puţin este reţeaua de linii, numite „canaluri". Ce sunt canalurile? De răspunsul acestei întrebări, atîrnă răspunsul marei întrebări dacă Mart e locuit. Şi cum astronomii răspund uşor la o întrebare, răspund şi la cealaltă. Ei spun: Dacă Marte e locuită de oameni atunci aceştia au făcut canalurile; dacă pe Marte există canaluri atunci aceste sunt făcute de oameni şi aceştia fireşte trebue să fie cu mult mai civilizaţi ca noi. Frumoasă opinie?

Astronomii ştiu multe despre Marte, dar din aceste „multe", nu ştim aproade loc despre canalurile şi omenirea marţiană.

Ce sunt canalurile? In 1887 d. Schioparelli directorul observatorului din Milano, cu micul ecutorial al acestui care i cea mai bună lunetă din lume [1]) observă o reţea de linii pe cari le-a numit cu revoluţionarul nume—canaluri—

— Să fie aceste linii canaluri?

— Să fie construite de marţiani?

S'au emis numeroase ipoteze. S'a vorbit mult şi s'a discutat şi mai mult. Cea mai nouă ipoteză e a astronomilor Lossel şi Flammarion: aceste linii sunt într'adevăr ca canaluri şi sunt construite de marţieni, pentru aducerea apei de la poli.

Sunt multe ipoteze dar puţine dovezi.

Ceia ce face omenirea lui Mart să aibă pentru noi o importanţă deosebită

1) Cel mai puternic instrument de optică e enorma lunetă a observatorului din Yerkes care lunetă măreşte pînă la 3000 de ori. Cea din Milano deşi nu măreşte nici de 2000 de ori este însă cea mai reuşită din toate punctele de vedere, fiind cea mai clară şi cea mai precisă.

este faptul că această omenire face impresia că se asamănă foarte mult cu a noastră fiindu-ne poate superioară.

*

Să vedem dacă canalurile sunt într-adevăr făcute de Martieni. Ne mirăm de opera gigantă a planetei Marte. Dar Pămîntul nu posedă opere mari. Posedă.

Avem zeci de exemple pe cari nici nu le luăm în seamă.

Ne mirăm de Turnul Eiffel, de Piramide, Coliseul, Zidul cel mare, Canalul Suez, digurile Olandejilor astuparea golfului Zuiderzee şi de alte produse ale unei omeniri.

Dar nu ne mirăm că sunt zeci de specii de diferite animale, neînzestrate cu puterea intelectuală şi fizică a omului, cari nu cunosc forţele naturii: aburul, electricitatea, forţa motrice a apei etc. şi cu toate acestea au făcut zidiri eterne (nu tocmai eterne căci şi pămîntul nu-i etern.)

Cine n'a auzit de insulele de corali? Mecanica e departe de a putea face astfel de construcţii. Coralii vor lega Asia cu Australia. Coralii nu-s decît scheletele polipilor fiinţe microscopice.

Creta ce se întrebuinţează în sute de mii de şcoli, nu este de cît miriadele de scoici depuse în fundurile mărilor de acum cîte-va milioane de ani de foraminifere.

Microbii pot face lucrări uriaşe numai prin numărul lor.

Intr'o lună de 30 de zile în condiţii prielnice dintr'un singur microb ar eşi atîţi urmaşi că ar face o masă nu mai mică ca Pămîntul.

In 2 luni ar forma o masă însutită ca a sistemului nostru solar compus din Soare cu planete, planetoizi, comete şi toate astrele cari aparţin sistemului nostru solar.

Din fericire aceste condiţii nu pot fi împlinite. Totuşi atmosfera, oceanele şi uscatul sunt chiar foarte pline de microbi.

Cine n'a auzit de ciuma neagră care a nimicit jumătate din populaţia Europei.

Prin toxina lor microbii pot rivaliza cu cele mai perfecţionate maşini de omucidere ale secolului al XX-lea.

*

Văzînd atîtea fapte ce se petrec pe Pămîntul nostru, de ce să ne mirăm de canalurile martiene.

Sunt făcute de natură? De un fel de corali, de microbi, de o omenire? Greu de răspuns cînd cele mai puternice instrumente optice nu măresc de cît de 2—3000 de ori.

Pe seama naturii, astronomii nu vor cu nici un preţ să lese întreprinderea acestei lucrări.

Pe seama unor fiinţe (un fel de corali, microbi sau fiinţe architecte cari nu există pe Pămînt) sunt eu poate cel dintăiu care m-am gîndit chiar la aceasta.

Să fie aceste canaluri făcute de oameni?

Să fie aceştia ca şi noi? Să aibă ei aceiaşi civilizaţie ca şi noi dacă nu mai mare?

O întrebare.

Să fie aceste liniii într'adevăr canaluri?

. . . . . .

Toate aceste întrebări cer răspunsuri şi nu ipoteze.

Cel mai sigur răspuns este că aceste linii sunt într'adevăr canaluri. (Rog ca nimeni să nu mă creadă fiind-că nu ştiu să dovedesc aceasta). Aceste canaluri sunt construite de Martieni.

Marte fără canaluri ar fi chiar ca Sahara.

Omenirea martiană trebuie să fie de aceiaşi rasă.

Nu există de cît un singur stat—Marte—şi un singur şi veşnic războiu dus de Martieni contra „foamei". Ministrul de războiu pe Marte se numeşte „Ministrul canalurilor". Războiul acesta a fost, este şi va fi sfîrşit prin învingerea naturii.

Toată omenirea martiană unită a lucrat de mii de ani pentru construirea canalurilor, numai pentru existenţa lor.

Marte e mai mic ca Pămîntul. Gravitaţ'a e a treia parte dintr'a noastră.

Locuitorii lui Mart trăesc cel puţin 2—3000 de ani, dacă nu chiar mai mult.

O omenire întreagă—capul iuginerului cît şi braţele muncitorului, luptînd mii de ani, nu pentru drapel, şi pentru existenţă, a putut construi gigantica operă.

**Arcturus**

CLINICA BOALELOR DE OCHI
**Doctor C. Miclescu**
**Oculist operator.**
**— Str. Ştefan cel Mare No. 6 —**
*In ograda caselor Kahane Succ.*
**Consultaţiuni de la 3—6 p. m.**

**CAUTAM 15-20 de STOLERI**
*plăteşte 65—70 bani ora; buni constructori de conducte de lemn sînt plătiţi mai bine.*
*Adresa, Moara Fraţilor Diamant, Păcurari.*

# VÎNZAREA
## cerealelor de către săteni

**— O circulară a ministerului de interne —**

Ministerul de interne a trimis domnilor prefecţi următoarea circulară:

*D-le Prefect,*

Suntem informaţi că numeroşi misiţi—speculanţi de cereale, neautorizaţi de nimeni, cutreeră satele în scop de a face cumpărături de cereale, înşelînd bună credinţă a sătenilor, asupra preţului cît şi a măsurătoarei cerealelor.

Pentru înlăturarea acestor neajunsuri vă rugăm să luaţi chiar următoarele măsuri.

1) Să se dea instrucţiuni autorităţilor administrative ca în comunele în cari există oboare organizate, prin regulamente aprobate de ministerul de comerţ, să interzică cu desăvîrşire vînzările de cereale pe şosele drumuri, prin curţile cîrciumarilor şi ale hanurilor etc. Transacţiile de cereale în aceste localităţi, urmărind a se face numai la oboare şi numai de către producători agricoli.

Comercianţii de cereale, dacă vor avea firmele înscrise la tribunalul respectiv, sau dacă vor fi înscrişi în corporaţia de reşedinţă a Camerei de comerţ.

Procuriştii comercianţilor care vor prezenta comisiunei oborului procurile lor, vizate în regulă de Camera de comerţ a circumscripţiei respective.

Localnicii care vor să-şi facă aprovizionări pentru trebuinţele lor casnice mijlocitori autorizaţi şi remisierii lor.

In localităţile unde nu există oboare organizate să nu se permită a face cumpărături, misiţilor neautorizaţi de minister şi tuturor cumpărătorilor care nu-şi vor putea dovedi calitatea de comercianţi sau de procurişti (cu procura autentică) a vre-unei firme comerciale.

De asemenea vă rugăm să puneţi în vedere primarilor comunelor rurale să sfătuiască pe săteni de a se feri de tot felul de speculanţi, care cutreeră satele îndemnîndu-i să-şi ducă mărfurile ce au de vînzare la oboarele organizate, unde s'au luat măsuri de a fi puşi la adăpostul neajunsurile pe care le întîmpină de obiceiu desfacerea produselor lor.

## Litere-Ştiinţe-Arte

**Reînvierea Iaşului.**—Sub titlul acesta confratele „Dobrogis Junä" din Constanţa, publică o bucată închinată toastei Capitale, cu ocazia recentelor serbări:

Doarme Iaşul... şi visează, de un răstimp, aceeaşi clipă—
Clipa'n care o să-i sosească tot iubitul lui popor
Şi'n măreaţă sărbătoare, pe a nădejdilor aripă
Să'ntroneze 'ntruchiparea Domului Romînilor.

Şi'mbrăcat în frunză verde, podobit cu tricoloruri,
Deschizînd de-odată ochii, de fanfare deşteptat,
Inainte i se'nchiagă toate dulcile lui doruri
Şi, senin, priveşte Iaşul mîndru-i vis întruchipat.

Iubitor, măreţ şi rece, de pe soclu-i Cuza cată
Peste feţele senine la iubiţii săi căcaşi...
Chiar şi'n bronz a lui iubire se resfiră avîntată—
Ca pe alte vremi, cînd Domnul întrupă nădejdea'n Iaşi.

Fiii Ţărilor-Unite, duşi spre rugi şi sărbătoare,
Mîndri, în genunchi se'nchină la mormîntul trist dar sfînt,
Şi, în lacrimi de iubire, ţes nădejdea viitoare
A Muntenilor, Moldovei, l-al Romînilor pămînt

Cuza, le alintă visul vestitor de bucurie
Fiii Ţărilor-Unite de acelaş dor tresar—
Şi vor şti să ducă taima peste vremi ce vor să vie
Precum ştiu să se jertfească pe al Patriei altar

— Tată Sfinte, Tu, din ceruri, varsă Ţi marea îndurare
Peste lacrima ce pică, peste rugile ce-Ţi vin,
Ca să poată, Romînimea, să-şi croiască ca hotare
Şi, *ca Iaşului*, ajută, *să ne fie visu'n plin.*

Oraşul nostru trebue să se arăte încîntat, că numără prieteni atît de sinceri şi de buni.

*

Guvernatorului Varşoviei i s'a prezentat de curînd — pentru a fi admis într'un ospiciu de invalizi—un veteran din oraşul Kuwna, cel mai bătrîn om din lume, după cît se pare.

E vorba de un bărbat, care numeră 151 de ani, şi care posedă medalii din timpul Catherinei.

In 1785 a intrat în armată în vrîsta de 20 de ani şi apoi făcu parte din excorta, care a însoţit pe Napoleon în insula Elba.

Documentele prezentate au fost cercetate şi găsite autentice.

*

Guvernul Statelor-Unite a interzis întrebuinţarea zaharinei pentru alimentare şi pentru produse medicinale.

*

Numărul doctoreselor creşte în Germania. In Berlin 32, München, Frankfurt şi Dresda, cîte 6, Hamburg 4, zece alte oraşe cîte 2 şi 28 comune cîte o doctoreasă. In 1900 erau 12 peste tot.

Studente medicinisteerau 557 în 1911. Se poate vedea cîte doctorese vor fi în curînd în ţeara lui Luther!

*

STRUNA ZILEI

*AFECŢIUNE PROFESIONALĂ*

D. I. Stamatiu a ameninţat cu palme pe d. Lohan.

*Ziarele.*

*In limbagiul lui—adoră*
*Şi ocara şi sudalma,*
*Dar—lemnar din talpă'n creştet—*
*Operează şi cu... palma.*

# INFORMAŢII

❑ *Bietul şer!*

Adevărul, *prin o ştire din Iaşi, a anunţat că este vorba de o remaniare ministerială în senzul comic al intrării triumfale a d lui Grecianu în guvernul-morgă.*

*Sare* la Politique, *dezminţind energic ştirea. Bietul şer!*

❑ *Oficioasa* Norddeutsche Zeitung, *anunţă că ambasadorul Germaniei în Bucureşti, d. dr. Rosen, va fi transferat la Lissabona, iar la Bucureşti va veni d. von Waldhausen, ministru la Copenhaga.*

❑ Secretariatul general al Muzeului Naţional Etnografic al Moldovei, anunţă numele persoanelor donatoare de bani şi obiecte de la 1—30 Mai | 912:

Doamna Riria Xenopol, mare proprietară, Iaşi. Inginer Virgil Hălăceanu, mare proprietar, Iaşi. D-ra Olimpia Botez, mare propr, Iaşi. Inginer Eduard Brokle, mare propr. Iaşi. Arhitect I. Pompilian, mare propr. Bucureşti. Ing. Basile Carp, insp. c. f. r., Iaşi. Profesor dr. Iancu, Cavaler de Cuparencu, Cernăuţi. Nestor Heck, fotograf Iaşi. Maior Broşteanu şi ofiţerii şcoalei militare, Iaşi. Direcţ. Cred. funciar urban Iaşi. Advocat Neculai Gheorghiade, Iaşi. Direcţ. Şcoalei fiilor de militari Iaşi. D-ra Erato Rădulescu-Pravetz, Iaşi. Soc. Siemens-Schukert de electr. Bucureşti. Ing. Laurenţ Teodoreanu, direc. soc. Siemens-Schukert. Sub-loc. Pennescu de la Arsenalul Armatei, Bucureşti. Ing. I. Apostoliu, Iaşi. D na Esmeralde Weniamin Kostachi, Iaşi. Pandele Zamfirescu, mare proprietar, Iaşi. C. Hocinngescu, Iaşi. Dr. Paul Anghel, Iaşi. Al. Roşculescu, maestru caligraf, Iaşi. Gh. Neculau, proprietar, Paşcani. Aurel Popovici, Iaşi. Ecom. Şerban, paroh al bisericei Golia. Ioan E. Andoniu, perceptor şef al comunei Iaşi. Aurel Popovici, elev gimnaz. Ştefan cel Mare, Iaşi. Dimitrie Grecianu, Iaşi. D. G. Jocu vedic veterinar, Iaşi. Volenti, Vaslui. Crupenschi Gh., Iaşi. Mişu Popp, D. Possa Ştefan, G. Virnav, Neculai Iorga, prof. univ. Bucureşti. D. Hurmuzescu, prof. univ. Iaşi. D. Paugrati, ministrul lucrărilor publice. Spiru Gheorghe, Bucureşti. Ing. Gentz, Bucureşti. Dr. E. Herovanu, advocat Iaşi.

Sercetar general, *Ing. V. Hălăceanu*

❑ Pentru ca instrucţia infirmierilor detaşaţi de corpurile şcoalelor de sanitari şi infirmieri de pe lîngă companiile sanitare să corespundă în totul scopului pentru care s'au creat aceste şcoli, anume de a forma infirmieri regimentari buni şi pricepuţi, cari să aducă servicii corpurilor în timp de pace şi războiu.

Ministerul de război a ordonat ca pe viitor toţi aceşti infirmieri să fie repartizaţi după directivele date de inspectoratul general al serviciului sanitar al armatei şi publicat în „Monitorul Oastei" în 1911 în serviciile spitalelor numai întru cît priveşte instrucţia technică, practică pe care corpul medical al spitalului este obligat să le o dea şi pe care medicul şef al spitalului de corp de armată va controla-o cît mai des, cum şi pentru a se deprinde cu îngrijirea bolnavilor.

Intrebuinţarea lor la corvezi în companie şi în afară de serviciile de bolnavi este interzisă iar cea din servicii li se va limita la măsurile de aplicare a higienei, curăţenia bolnavului şi patului, atît cît nu va stînjeni instrucţia lor technică şi nu va deveni un serviciu ordinar.

❑ Comitetul societăţii Naţionale ortodoxe, secţiunea Iaşi, aduce la cunoştinţa generală că din vînzarea floricelelor făcută în zilele de 27 şi 28 Maiu, a rezultat suma de 2203 lei şi 85 bani.

Tot odată comitetul aduce cele mai vii mulţumiri, atît On. public, care ne-a dat tot concursul cît şi următoarelor persoane cari au bine voit să vîndă floricele:

Doamnele: Elena C. Ivaşcu, Poly dr. Flor.

Domnii: Dr. Flor, Marcel Ciurea, Mihai Jora, Vasile Iorga, Lefter, Popovici, Gh. Gh. Stroici, I. Vâleanu, Iancu Cocea, A. Constantinescu, Gh. Constantinescu, C. Macostrai.

❑ In curînd se va întruni consiliul superior al magistraturei, pentru a recomanda — pe cine va pofti ministrul — consilier la Casaţie în locul d-lui Pretorian.

Candidaţi sunt domnii: Budişteanu, preşedinte la Curtea de Bucureşti; Herescu, consilier la Craiova şi Ciocîrdia consilier la Bucureşti.

❑ Camera de comerţ din Berlin a primit ştiri, din sorginte foarte pozitivă asupra unor firme din Iaşi, cărora creditul le trebue restrins.

Numele acelor firme se face cunoscut numai Caselor de Export din Berlin, cari au interese de afaceri cu România.

❑ La şcoalele primare din Iaşi examenele se vor ţinea în aceiaşi zi.

Directorii şcoalelor vor trebui ca la aritmetică să dea elevilor o problemă cu aplicaţie practică, căci în acest caz elevii vor putea să înţălesgă şi deci să o facă cu uşurinţă. La limba Romînă de asemenea să se dea o compunere.

In sala de clasă, profesorii respectivi vor trebui să aşeze caetele curate de caligrafie, desemn, limba romînă şi Aritmetică. Acestea vor putea fi cercetate de părinţii asistenţi.

❑ **Şcolara.**—In ziua de 16 Iunie a. c., fiind chemate conducătorele grădinelor de copii din ţară la şcoala normală „Elena Doamna" din Bucureşti pentru a urma un curs teoretic practic de pedagogie timp de o lună, activitatea acestor şcoale pentru anul curent va înceta în ziua de 11 Iunie, cînd vor încheia situaţiunea şcolară înaintînd rezultatul revizorului şcolar.

— Invăţătorului N. Popovici, de la Hudeşti — Dorohoi i s'a acordat un concediu de la 15 Mai — 15 Iunie pentru boală.

— D. V. Schifernet, învăţător la şcoala Elisabeta, din jud. Roman, a fost detaşat ca secretar la revizoratul şcolar Roman.

❑ La editura *Magazinul Conservatorului* din localite, a apărut „*Valsul Primăverei*" de *Ioan I. Popovici*, talentatul compozitor din P.-Neamţ.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
**EDUARD FABINI**
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
**Vis-à-vis de Jockey-Club**
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAŢIUNE MODERNĂ
CONSULTAŢIUNI
DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.
PENTRU
**Boale interne**
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
şi
**Boale de Femei**
TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

❑ Doamna dr. Elena Puşcariu, docentă la facultate de medicină din Iaşi a fost transferată în aceiaşi calitate la Bucureşti.

❑ Pînă acum numărul înscrişilor de curs primar, la examenele particulare este de peste 100, afară de elevii prezentaţi de diverse şcoli şi institute. Se pare că contingentul va fi mai mic de cît în alţi ani.

D. Gh. Nica şi C. Gheorghiu, ambii secretari ai liceului au fost numiţi secretari ai comisiunilor de examinare a elevilor de la liceul particular şi de la gimnaziul Wachtel.

❑ Intre motivele de demisiune invocate de comitetul corporaţiei confecţiilor figurează şi condiţiunea de a înlocui secretarul comptabil al zisei corporaţiuni care s'a făcut vinovat de excese în contra unor meseriaşi şi de abateri faţă de dispoziţiile comitetului.

Se vor înregistra în curînd demisiuni şi în sînul altor comitete de corporaţii.

❑ Toate coducătoarele de grădini de copii din ţară, sunt convocate pentru 16 Iunie la Bucureşti, spre a urma un curs teoretic şi practic de pedagogie, la şcoala normală „Elena Doamna".

Cursul va dura o lună de zile.

❑ La 25 Iunie, începe cursul de lucrul manual, la şcoala normală din C. Lung.

Din judeţul Iaşi, vor participa învăţători d-nii: I. Popescu, Golăeşti, Gh. Ibănescu, Piciorul Lupului, N. Popescu Zahorna, C. Fîntînă-Holboca şi Gh. Racu Miroslava.

Cursurile se închide la sfîrşitul lunei Iulie.

**Băile OGLINZI**
**JUDEŢUL NEAMŢ**
**3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, şi Automobil-omnibus foarte elegante şi automobile mici la fiecare tren**
**50% reducere prin gara Paşcani,**
**Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie**

Staţiune Balneară şi Climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, înconjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

**Clima temperată**, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

**Băile saline** de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

**Cabinele de Baie şi Hidroterapie** instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, isehias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

**Un pavilion modern pentru inhalaţie** cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropiate.

**HOTEL şi VILE**

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu şi M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

**Pentru distracţiuni** clădire drandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

**EFTIN şi FOLOSITOR**

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile şi drogueriile din ţară şi în Tg. Neamtz la Administraţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bojan,** medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ, oraş cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne şi bine aprovizionate, numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld;**
**In Iaşi, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 şi M. Petersil, Str. de Sus 189,** antreprenorii Hotelului.

# ULTIME INFORMAŢIUNI

❑ *Ştiri particulare din Brăila, anunţă că acolo domneşte părerea, că redeschiderea Dardanelelor este iminentă.*

❑ *D-nul dr. Drugescu, inspector sanitar, împreună cu d. Radu, arhitectul ministerului de interne, au inspectat eri şi astăzi clădirile şi instalaţiunile din judeţele Dorohoi, Botoşani şi Iaşi.—Astăzi au plecat la Sculeni, pentru a alege locul unde să se construiască un spital jubilar Carol. Construirea acestui spital la Sculeni, se face în urma stăruinţelor d lui Grecianu, care, după sistemul patronilor săi Cantacuzineşti, aranjează construcţiile pentru interesele moşiilor lor, cu banii statului.—Se crede, însă, că spitalul nu va putea fi construit acolo, de oare-ce s'a mai construit încă un spital jubilar la Ungheni, adică chiar în aceeaşi regiune, ceea ce ar fi prea de oaie.*

❑ *După propunerea d-lui Hagi Tudurachi, preşedintele Camerei de Comer din Bucureşti, s'a admis ca viitorul congres al acestor Camere să se ţie în Iaşi*

❑ *Din sorginte bună aflăm că primarul Iaşului, în timpul congediului seu de la 9 Iunie la 9 Iulie, va da delegaţie de primar d-lui I. D. Stamatiu.*

*Primarul, care se plînge în toate părţile contra d-lui Stamatiu, asigurînd că-i retrage toate delegaţiile ce le are, se ţine de cuvînt straşnic!*

*Treaba lui.*

❑ **Distribuirea corespondenţei.**

**Privitor la modul cum se face distribuirea corespondenţei în Iaşi, primim protestări din partea unui bun prieten al ziarului, care nu obişnueşte să reclame de cît cînd starea de lucruri devine intolerabilă.**

**Amicul nostru ne citează, ca exemplu, chipul în care distribuirea poştei se face în strada în care locuieşte şi dovedeşte că la ţară scrisorile şi ziarele sunt primite în mod mult mai regulat.**

**Din parte-ne asigurăm pe prietin, că nu poşta locală are vina acestei deplorabile stări de lucruri. Serviciul poştal central în Iaşi, este diriguit de unul din cei mai buni funcţionari superiori poştali, dar de sigur, nu el este vinovat, că domnii de la direcţia generală nu vor să dee destule braţe poştei din Iaşi.**

**Toată vina este a direcţiei generale, care cu mare persistenţă şi cu osebit deliciu, ne persecută—pe noi, ieşenii—şi în ce priveşte distribuirea poştei şi în ce priveşte bătrîna calamitate „firul special, Iaşi-Bucureşti ?**

❑ **Azi dimineaţă a avut loc o nouă întrunire a comitetului executiv central al partidului liberal.**

**In tot timpul verei nu va mai avea loc nici o altă întrunire.**

**D-l I. I. Brătianu va pleca Vineri în străinătate, pentru 2 luni.**

❑ **Accidentul d-lui colonel Grecianu.**

**D. colonel P. Grecianu, comandantul regim. de roşiori „Cuza-Vodă", din Iaşi, fiind ieri în inspecţia escadroanelor, calul d-sale călcînd într'o gaură a căzut împreună cu călăreţul.**

**Colonelul Grecianu, vroind să se ridice de jos, a fost călcat pe cap de calul său, care se ridica şi el tot în acelaşi moment.**

**Insoţit de d. locot.-colonel Cătuneanu, d. colonel Grecianu s'a dus la spitalul militar unde a fost pansat.**

**Rănitul va trebui să stee o săptămînă în casă. Astă-zi starea d-sale este mult mai bună.**

❑ **Iaşul fără apă.**—**Debitarea apei s'a suspendat cu totul eri, la orele 9 seara.**

**De astă dată această oprire, s'a făcut, fără a se avertiza locuitorii, ceea ce a provocat în adevăr o calamitate, căci nimeni nu s'a putut îngriji, să aibă măcar o cantitate cît de mică de apă de băut.**

**Toate localurile publice sunt cu totul lipsite de apă.**

**Cauza întreruperei e o stricăciune constatată la conducta principală.**

**Răul însă nu e aicea. Pe o întindere aşa de mare, se poate întîmpla un accident, dar ceea ce dovedeşte o lipsă totală de conducere şi de pricepere, e că s'a lăsat ca rezervoarele să se golească, şi să se lipsească ast-fel oraşul de apă de băut, pentru timpul cît pot dura reparaţiunile.**

**Azi dimineaţă administraţia comunală, încă nu era exact informată de durata acelor reparaţiuni, şi la asaltul populaţiunei alarmate, răspundea că pînă în cîteva ore apa va reveni.**

**Abia tîrziu a fost înştiinţată că acele reparaţiuni vor dura cîte va zile.**

**Pentru a evita o adevărată catastrofă, administraţia comunală, a dat ordinul, de a se reînoi vechea conductă şi a se autoriza în grabă cîţiva apari cari să înlesnească populaţia.**

**Pînă în momentul cînd scriem aceste rînduri încă nu s'au putut realiza nici această măsusură, care, dacă se va îndeplini probabil că ne va lăsa ca amintrre... o epidemie de febră tifoidă.**

## Atrocităţile poliţieneşti

*— Comunicarea Societăţei funcţionarilor comerciali —*

Comitetul Societăţii funcţionarilor comerciali, luînd în cercetare numeroasele arestări ilegale şi încălcarea de domiciliu săvîrşite de poliţia eşană în potriva membrilor Societăţii noastre în seara de 4 Iunie 1912, cum şi maltratările şi violenţele de cari ele au fost urmate, găseşte de a sa datorie ca, înainte de a expune aceste întîmplări într'un memoriu detailat ce va reprezenta publicului şi autorităţilor superioare să atragă cu deosebire atenţiunea presei, a opiniei şi a Ministerului public, asupra barbariei săvîrşite în localul Comisiei disp. I, în potriva a pafuncţionari minori, şi anume:

1) Max Frenkel, funcţionar la magazinul „La Pariziana" în vrîstă de 15 ani, a fost bătut şi scos din localul Societăţii de comisarul Becarian.

La secţie a fost bătut de acelaşi comisar pînă i-a ţîşnit sîngele din nas. Aşa a fost menţinut în arestul poliţiei toată noaptea pînă a doua zi la 10 dimineaţă. A fost pus să iscălească un proces verbal fără a-i se ceti.

2) Jan Mayer, funcţionar la magazinul „Jokey Club", în vrîstă de 18 ani, a fost luat de păr şi scos în palme din localul Societăţii de către comisarul Berian. La interogator, sus numitul funcţionar, obiectînd subcomisarului Costinescu, că Societatea va lua apărarea sa a fost lovit şi de acesta. Şi el a fost pus să iscălească un proces verbal compus numai de poliţişti, fără să mai fie cetit.

3. Moritz Regenstreich, funcţionar la magazinul „Sigmund Prager", de 18 ani, a fost scos în bătăi din localul Societăţii, de Comisarul Becarian. Menţinut pînă a doua zi la ora 10 dimin. în arestul poliţiei, fu pus să iscălească procesul verbal fără a i se ceti.

4. Al. Zusman, funcţionar la depozitul de cherestea Feldman, în vrîsta de 18 ani, a fost cel mai crunt bătut şi schingiuit. Scos din localul societăţii tot în bătăi, de către comisarul Becarian şi maltratat în localul secţiei cu o brutalitate căzăcească, venind a doua zi la serviciu, stăpînul său văzîndu-l zăpăcit şi incapabil la lucru, l'a trimis acasă spre a-şi căuta de sănătate.

Avem convingerea că aceste fapte odată cunoscute, opinia publică şi autorităţile superioare în drept îşi vor lua sarcina, nu numai de a le înfiera, dar şi de a pedepsi, cu toată rigoarea legei atît pe autorii materiali ai acestor atrocităţi: comisarul dis. I. Becarian, sub-com. Costinescu, pe agentul de siguranţăPopovici, cît şi pe autorul lor moral.

❑ Eri s'a terminat la spitalul sf. Spiridon concursul de medici secundari în specialitatea chirurgiei. Au reuşit în ordinea clasificaţiei domnii doctori: Hortolomei N., Dr. Nicolaescu P., Dr. Protopopescu N., Dr. Ţaicu Al., D-ra d-r Leon Lucia şi dr. Vrînceanu Al. Astăzi d-nii d-ri reuşiţi la acest concurs, vor fi chemaţi la Epitropie, spre a'şi alege locurile vacante, în ordinea clasificaţiei.

❑ Asupra cererei d-lui dr. Stănculeanu, agregat la clinica de boale de ochi de la Bucureşti, pentru a fi ridicat la rangul de profesor definitiv, facultatea de medicină din Iaşi a delegat conform legei, în juriul ce va cerceta această cerere, pe d-nii profesori Socor şi Bogdan, care împreună cu 3 d-ni profesori din Bucureşti vor forma comisiunea ce va avea să se pronunţe asupra acestei cereri.

❑ In urma obţinerei titlului de doctor în Litere de către d. G. Ibrăileanu, cu menţiunea *magna cum laude*, consiliul profesoral al Facultăţei de Litere a cerut ministerului ca să se ia d-lui Lovinescu suplinirea catedret de Limba şi Literatura romînă şi estetică literară şi să se acorde din nou d-lui Ibrăileanu care a mai suplinit'o vreme îndelungată.

Se ştie că la venirea guvernului conservator, s'a luat această suplinire d-lui Ibrăileanu, sub cuvînt că nu avea titlul de doctor în litere.

Pentru numirea definitivă la această catedră se crede că nici unul din aceşti doi competitori nu va putea candida, de oare ce actuala lege a instrucţiunei prevede că la o catedră universitară profesorul nu se poate numi de cît dacă au trecut 3 ani de la obţinerea titlului de doctor, vrîtă pe care n'o au nici unul din cei 2 competitorii.

❑ Adunarea generală a acţionarilor Băncei Iaşilor a hotărît în şedinţa de Duminică 3 Iunie, ridicarea capitalului social de la un milion la 2 milioane jumătate; noua emisiune de acţiuni va fi parte în acţiuni nominale şi parte la purtător, în proporţie de o acţiune la purtător pentru 3 acţiuni nominale. Vechii acţionari vor fi preferiţi la noua distribuţie de acţiuni nominale, iar la distribuirea acţiunilor la purtător, dacă subscripţiunea va întrece suma disponibilă, se vor prefera subscriitorii cari vor prezenta mai multă garanţie că nu vor necogia prea mult acţiunile.

❑ In zile de 10 şi 11 Iunie, va avea loc la Craiova congresul Cercurilor comerciale.

Membrii cercului din Iaşi, se pot adresa d-lui Martinescu, unde vor găsi biletele cuvenite, prin care se obţine o reducere de 75 la sută pe căile ferate.

❑ Ministerul de Culte comunică revizoratului şcolar, că direcţiunea generală a serviciului sanitar, alarmată de numeroasele cazuri de boli infecţioase de la ţară, a luat o sumă de măsuri pentru combaterea boalelor, dînd în această privinţă instrucţiuni severe medicilor.

După cererea direcţiunei sanitare, ministerul la rîndul seu, învită pe membrii corpului didactic, de a anunţa imediat ori ce cas de boală contagioasă ivită prin şcoli, chiar de ar fi numai o simplă bănuială.

❑ Domnul Dimitrie Alexandrescu decanul facultăţii de drept din Iaşi, a fost delegat să rostească discursul la redeschiderea cursurilor universitare, în ziua de 1 Octombrie.

❑ Prefectul poliţiei—imbecilul— a să mai poată opera arestări şi face schinguiri, printre funcţionarii comerciali, a dat eri ordin ca prăvăliile să fie deschise după ora 9.

Din fericire, comercianţii, deşi pţi pe cît ie de prost prefectul, nu s'au conformat ordinului, au închis prăvăliile la ora 9, astfel că ieri seara a fost linişte.

❑ Consiliul comunal a fost convocat pentru Vineri, la orele 5 p. m.

Şedinţa promite să fie interesantă D-nii consilieri dorind să ridice, sub formă de interpelare, diferitele chestiuni ce au agitat administraţia comunală, în ultimele zile.

❑ Prefectura de judeţ a fost înştiinţată, de a nu permite nici o instalare de maşini, motoare sau cazane, fără prealabila autorizare a ministerului de industrie.

❑ Consiliul facultăţilor de Drept şi de medicină şi Senatul universitar, au admis asearo. transferarea d-lor Petru Misir, profesor la Facultatea de Drept şi dr. Bejan, profesor la facultatea de medicină, la catedrele similare, de pe lîngă Universitatea din Bucureşti.

❑ Un răspuns prea nimerit.

Funcţionarii comerciali, bătuţi de poliţie, s'au prezintat astăzi la parchetul general, arătînd fie-care unuia din procurori, vînătaele şi cerînd anchetă.

Procurorul a refuzat facerea anchetei, de oare ce, a spus dînsul, *poliţia este un organ aparte, care nu stă sub controlul parchetului.*

Absolut autentică şi absolut genială!

❑ Executarea clădirei de administraţie a abatorului de la Burdujeni, a fost încredinţată d-lor Săpunaru, Maxim şi Pomponiu.

❑ Elevii „liceului profesorii asociaţi" au trecut eri examenele de Istorie —avînd în comisiune pe domnul profesor Stamboliu de la liceul din Bîrlad asistat de d. Vuza.

La 8 Iunie elevii vor trece examenele de Matematici, sub controlul d-lui Ciolac, profesor la Liceul Naţional, asistat de d. Patriciu profesorul respectiv al institutului.

❑ **Judiciara.**—Tribunalul Fălciu a judecat eri noua acţiune intentată, din oficiu, pentru reziliarea contractului moşiei Barboşi, pe baza legei trustului.

Tribunalul se va pronunţa Luni.

— Tribunalul s. III a respins astăzi opoziţia făcută de doi creditori ai comerciantului Eisig Bernstein din Iaşi de ai se ridica starea de faliment.

— Apelul moştenitoarelor lui G. Kalmuski pentru revendicarea domeniului Mitoc, s'a repartizat la s. II. Se va pune termen în Septembrie.

— Cerîndu-se de creditori scoaterea în revînzare a moarei foaste Haier, pe motivul că adjudecarii n'au depus preţul, tribunalul, care a judecat ieri cererea, a ramas să se pronunţe la 9 Iunie.

— Curtea de Casaţie, s. II, a amînat pentru 7 Septembre judecarea recursului lui Natan Wachtel, a cărui faptă a fost calificată crimă.

Aceiaşi secţie a respins recursul procurorului general de Iaşi, în contra deciziei prin care d. V. Apostolu, fost casier al gării Botoşani, era achitat de faptul de delapidare.

❑ Iată noul program de astă seară, Mercuri al teatrului cinematografic din grădina Pathé Frères, vis à-vis de librăria Socec, lîngă administraţia Financiară;

„Orgoliul unei femei". Splendidă desfăşurare în trei părţi de cinem. Acest subiect face parte din seria filmelor teatrale, a căror interpretare se datoreşte celor mai buni artişti dramatici pariziani.—Din aventurile lui Max Linder, scene comice cu simpaticul humorist.—O vînătoare de opossum (o specie de Kangur) în Australia. — Sacrilejul argintarului, roman însufleţit. —Pathé Journal.

Reprezentaţiile au loc şi pe timp ploios, de oare-ce s'au construit refugii cari servesc de adăpost.

Patru programe noue vor fi reprezentate în fiecare săptămînă, şi anume: In fiecare Luni, Mercuri, Vineri şi Duminică program nou.

Matineurile vor urma regulat Simbetele, Duminicile şi serbătorile, în sala Circului Sidoli.

# Ultime telegrame

## Telegrafice şi Telefonice

**Bucureşti** 6 Iunie

### Intărirea armatei franceze

**Paris. — Camera a început azi dimineaţă discuţiunea budgetului războiului. Mai mulţi oratori atrag atenţiunea asupra noei legi militare germane şi asupra necesităţei de a se 'ntări armata franceză.**

**D. Millerand aminteşte discursul d-lui Poincaré, care a spus că nu există nici un motiv de a concepe temeri asupra menţinerei păcei. Cu toate aceste datoria ministrului de război este, de a ţine armata gata pentru ori-ce eventualitate; cu începere de la 1913 se va face o chemare prudentă de trupe din colonii.**

**Ministrul încheie afirmînd necesitatea de a conserva avansul ce Franţa are în aviaţiune.**

### Ancheta de la Lene

*Bodello (Siberia) Senatorul Manuchin a adresat un apel către lucrătorii de la spălătoriile de aur, de a-l sprijini în sarcina ce i s'a dat de Ţar cu privire la condiţiunile de lucru şi la munca lucrătorilor.*

### Din Camera maghiară

Budapesta.—Deputaţii din opoziţiune nu sunt de faţă, de oare ce cei excluşi sunt împedecaţi de un cordon militar şi de poliţie. Din această cauză şi ceilalţi membri ai opoziţiei au renunţat a mai intra în parlament.

Ministrul preşedinte comunică rescriptul regal, prin care se închide prima seziune şi se convoacă a doua seziune pentru mîine.

### Demisia lui Tangshalgi

Peking.—Tangshalgi a declarat că are intenţiunea de a demisiona.

### Procesul unei răscoale anarhiste

Lisabona.—Tribunalul din Porto a judecat, eri pe Paiva Conceiro şi pe 18 tovarăşi ai lui, cari au luat parte la răscoala monarhistă de la 5 Octombrie. Toţi au fost osîndiţi în lipsă şi anume Conceiro la 6 ani închiscare celulară. Ceilalţi la cîte 6 ani închisoare celulară urmaţi de zece ori 20 ani de deportaţiune.

### Ciocnire

Mărăşeşti.—Azi dimineaţă un tren de marfă ce venea din Paşcani, s'a ciocnit cu o maşină ce manevra.

Ambele maşini au fost sfărîmate.

### Greva din Odesa

*Odesa.—In urma refuzului lucrătorilor de a relua lucrul, şantierul societăţei ruse de navigaţiune şi comerţ, a fost închis sine die. Toţi lucrătorii au fost congediaţi.*

### Comisiunea de examinare pentru cursul primar

Bucureşti.—La ministerul de instrucţiunei, s'a alcătuit tabloul comisiunilor, pentru examinarea elevilor pregătiţi în particular, de curs primar.

Iată cum sunt constituite aceste comisiuni:

**Iaşi**

*Comisia I-a:* P. Stoica, preşedinte; Maria Teodorescu, Elena Vartic, Anastasia Ioanide, membre.

*Comisia II-a:* Gh. Ştefănescu, preşedinte; Elena Silvestru, Margareta Roiu, şi Rosina Buşilă, membre.

*Comisia III a.* — Pentru şcoala catolică şi institutul Notre Dame de Sion. P. Sebastian, preşedinte; Maria Malcoci şi Lucreţia Ionescu membre.

*

*Vaslui.*—N. Dimitriu, preşedinte, Ana Batar, Elena Manoilescu, Ecaterina Mavrodi, membre.

*Bîrlad.*—Gh. Vasiliu, preşedinte, Viastie, Ecf. Cernea şi Eliza Vasiliu membre.

*Roman.*—Naum, preşedinte, Anastasia Popovici, C. Teodorescu Leon Romanescu, membri.

*Suceava.*—C. Stan preşedinte, Lucreţia Ionescu, C. Apostolescu şi Mălinescu, membri.

*Paşcani.* — (Pentru şcoala atelierelor Căilor ferate): I. Dimitriu, preşedinte; Maria Malcoci, şi Lucreţia Ionescu, membre.

### Alegerea din Statele Unite

Vaschington.—Azi a avut loc alegerea de probă pentru preşedinţia Statelor Unite.

D. Taft a întrunit 558 voturi, d. Rosevelt 502.

### Concentrarea arnăuţilor

Salonic.—Cu toată potolirea cu aparenţă de progresare, la nord de Kossovo, ue număr de şefi arnăuţi, împreună cu partizanii lor nu au depus încă armele. Faid Paşa urmează a lua măsuri pentru a împedeca concentrarea arnăuţilor.

### Procesul Tramvaiului

Bucureşti.—Curtea de Apel a intrat în deliberare în procesul Tramvaiului.

### Holera la Berlin

**Berlin.—Analisa bacteriologică, a dovedit că bolnavul izolat, suferă în adevăr de holeră.**

### Greva universitară

**Bucureşti.—Profesorii universitari s'au întrunit din nou aseară, şi au hotărît să nu cedeze, pînă ce demisia rectorului Bogdan va fi fapt îndeplinit.**


**OLGA DAMSKER**
**MAURICE H. SCHOENFELD**
LOGODIŢI
*Iaşi, Iunie 1912*
In loc de ori-care altă înştiinţare

**Banca Moldova**
*Societate anonimă*
**IAŞI**

*Consiliul de administraţie, în şedinţa din 2 | 15 Iunie a. c. ţinută la Bucureşti, hotărînd de a spori capitalul social dela 1,000,000 la 3,000,000 lei, prin emiterea a 4000 acţiuni de cîte 500 lei fie-care, a dispus convocarea unei adunări generale extra-ordinare a acţionarilor la Iaşi în ziua de 23 | 6 Iulie a c, ora 10 a. m., la sediul Societăţei, Piaţa Unirei No. 3. Acţiunile se depun la Banca Marmorosch, Blanck & Co., societate anonimă din Bucureşti şi la sediul societăţei anonime Banca Moldova din Iaşi.*

*Ordinea de zi va fi:*
*1) Sporirea capitalului social.*
*2) Emiterea a 4000 acţiuni.*
*3) Repartizarea lor şi*
*4) Diverse propuneri.*

*Iaşi în 3—15 Iunie 1912.*

*Preşedintele Consiliului de Administraţie*
*(ss) M. BLANK*

**Epitropia Spitalului Israelit din Iaşi**

**PUBLICAŢIE**

Se aduce la cunoştinţă publică că la:
**10 Iunie a. c. ora 3 p. m.**
se va ţine în Cancelaria acestui Spital licitaţie cu oferte închise pentru darea în întreprindere a furnizărei a 650 m. lemne de fag şi Carpăn spitalului şi anume:

300 m. lemne verzi şi 300 m. uscate.

Furnizarea trebuie făcută pînă la 1 Oct. 1912.

Plata se va face în măsura furnizărei, la predarea a fiecărei 100 m. lemne.

Garanţie provizorie 20 la sută din valoarea lemnelor de furnizat, şi depusă în scrisuri.

Iaşi, Iunie 1912,
*Preşedinte,* **L. Iuster**

**O prăvălie** *frumoasă din două încăperi mari precum şi o locuinţă elegantă la etaj de 5 camere, cameră de bae cu closet în apartament, scară separată şi luxoasă şi toate atenansele se închiriază str. Ştefan cel Mare casele Schnürer.*

**Tînără orfană** *germano-americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moştenire, doreşte căsătorie în Europa.*

*Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanţi serioşi (chiar fără avere) primesc informaţiuni gratuite.*

**Fides** *Berlin 18.*

**PEPINIERA**
DE
**Viţe americane altoite**
**(1/4 DE MILION)**
**Preotul C. Oană & Familia Acostăchioaei**
*Comarna—Iaşi*

**Dr J. BRENER**

*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

**Specialist în Boale de Femei**
**MAMOŞ**
**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**
*Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

# Ultima Săptămână

**Inainte de tragerea clasei I-i**

## 14|27 IUNIE 1912

## Doriţi 900,000 Lei

Doriţi LEI 850,000? LEI 825,000?
820,000? 815,000?
400,000? 250,000?
150,000? 100,000?

**Depinde numai de D-voastră**

**care din aceste sume să vă achit, căci aveţi şansa de a cîştiga oricare comandînd imediat ultimele lozuri norocoase :**

## 1/8 numai lei 1.50

**1|4 Lei 3. - 1|2 Lei 6. - 1|1 Lei 12**

## ROB. TH. SCHRODER

**— Firmă fondată în 1870 —**

**BOTOŞANI**
Str. Naţională 203;

**BRAILA**
Piaţa Sf. Archangheli (Casa Rally);

**CRAIOVA**
Str. Unirii 69;

**IAŞI**
Str. Ştefan cel Mare 8;

**Centrala**
**BUCUREŞTI**
Calea Victoriei 106

**Sucursale :**
Calea Victoriei 50
Calea Griviţei 96
Str. Lipscani 72

**PLOEŞTI**
Str. Basarabilor 1

**GALAŢI**
Str. Domnească 14.

---

# Renumitele PLUGURI

**Intreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**
**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

**a) cu 1, 2 şi mai multe brazde**
**b) speciale de vie**
**c) speciale de prăşit**

**Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la**

**Fraţii Bachstez, Iaşi**

---

# Noua Coafiură de Dame

**M. BACHMAN**

**— Iaşi—Strada Gh. Mârzescu 28 —**

Aduce la cunoştinţa doamnelor că **Salonul de coafiură** este aranjat din nou cu toate articolele necesare şi se efectuează tot ce priveşte această branşă, anume: cozi, bucle, turbane moderne, transformaţiuni de asemenea

**Se frizează cu ondulaţiuni Marcel**

**Se primesc şi comenzi în provincie**

---

# Colectura „PROVIDENŢA"

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

**Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA" este neîntrecut**

**Iată dovada :**

**Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de**

## LEI 250,000

**(un sfert de Milion)**

**a căzut în Colectura „Providenţa" pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot in aceiaşi zi.**

**Iar la ultimele trageri au eşit afară de nenumărate cîştiguri a 3000, 2000 şi 1000 lei următoarele câştiguri :**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19.562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5,000 | „ | 59,171 |

**1|8 numai 1 leu 50 bani**

---

# TIPOGRAFIA H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1850**

**Casă de încredere**

Execută ori ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi su'ori, broşuri, taxe de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**

---

**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabil**

---

# „ANCORA"

**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i. şi r. No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate . 430 .**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polite de lei 654 389.184** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,25[illegible]** 68 | 100

Societatea „Ancora" Inchee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Instacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România,**
**BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**
**(fosta strada de Sus)**

---

Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune [illegible]atoare electrice, executată de Iehan Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX — No. 1610 — Vineri 8 Iunie 1912

## ANUL ȘCOLAR

Luna, în care ne aflăm acum, are caracteristica sa. Se poate foarte bine asemăna cu toamna. Căci în adevăr, în această lună se culeg recoltele ce s'au putut obține pe ogorul culturei naționale.

Părinții și elevii strînși pe la școale așteaptă cu nerabdare să cunoască rezultatele. Cu această ocaziune, cîte aprecieri nu se aud, cîte comparații nu se fac?!

Unii părinți, cari poate acum vin pentru întâiași dată în contact cu profesorii, nu se opresc de a-și arăta mirarea că fiul n'a putut trece clasa. Și ceia ce e mai nostim e că de multe ori acest din urmă se miră că i se întîmplă așa ceva. Părintele știe că fiiul învăța, că urma regulat cursurile și de aceia nu se dumerește cum se face că recolta e așa de slabă. Profesorii înțeleg delicatețea lucrului, mai ales cînd fiul e mărișor, între 16 ori 17 ani, dacă nu și mai mult. Totuși ei nu lipsesc a reflecta că familia în special dă puțin ajutor școalei, ba, din contra îi dă de multe ori un rău ajutor. Luîndu-se apărarea fiului se face un rău serviciu acestuia, se face rău școalei, se face rău progresului cultural, la care cu toții năzuim. Dar așa stau lucrurile.

Tot în cursul acestei luni și administrația superioară a învățămîntului se află în oare care încordare. Ea vrea să știe dacă măsurile luate peste an, dacă cele ce s'au chibzuit de cei ce fac parte din ea, au dat rezultatele așteptate.

Și trebue să recunoaștem aici că actuala administrație s'a arătat mai avară de circulări, instrucțiuni etc. Pedagogii administrației trecute ajunsese prin asemenea circulări să iea ori ce libertate profesorului și elevului. Cel întâi era mereu sfătuit, dojenit. Se scriau atunci coale de circulări pentru a se arăta cum trebue să întrebe profesorul pe elev, ori la ce folosește cutare disciplină și la ce nu e bună. Administrația de astăzi nu mai socoate pe profesori ca minori, și de aceia i-a mai slăbit din circulări. Și eu cred că bine face.

Un fenomen curios de altminterra, care merită să ne atragă atențiunea e și acesta. Administrația caută să simplifice lucrurile, se împuțineze formalitățile, pentru ca rezultatele din timpul anului să fie cît mai în grabă cunoscute. Dar aici e locul a se observa că nu e e de ajuns numai să voești.

Pentru a ilustra ceia ce spun aici, e de ajuns a aminti că spre a se putea face promovările de școlari, s'au întrunit acum cîteva luni în urmă directorii de școale secundare și inspectorii respectivi. Atunci s'au fixat normele de urmat în această ordine de lucruri și s'a crezut că totul e bine și lămurit, așa că nici o dificultate nu se va întîmpina. In realitate însă, faptele se petrec altfel. Sunt școale unde promovările nu s'au putut face pentru că nici regulamentul respectiv nu e lămurit, nici din discuțiunile cari au avut loc între directori și inspectori n'a eșit mai multă lumină.

Rămîne deci, ca tot autoritatea centrală să dezlege ceia ce tot ea a făcut.

Care însă e sentimentul ce se desprinde din totalitatea rezultatelor știute până astăzi?

O bună parte din lumea școlară, lume care are mai de aproape grija mersului învățăturei în această țară, voesc să vorbesc de profesori și administrația școalei, împărtășește ideia că nivelul cultural, departe de a fi ridicat, merge din contra către scădere.

Se înțelege că dacă ne-am uita numai la promovări dintr'o dată am putea răspunde acestora că greșesc. Numărul promovaților e așa de mare, încît, cu drept s'ar putea spune celor cari nu se mulțumesc cu starea de acum a lucrurilor că n'au nici o dreptate.

Și dacă mi-ar fi permis o comparație, aș putea zice că acest caz se asamănă cu următorul.

Nici odată lumea noastră nu s'a plîns mai tare de scumpirea vieții. Și cu toate acestea, noi cari cunoaștem lucrurile de mai de mult, putem constata că nici odată ca acum nu s'au deschis în orașul nostru, de exemplu, mai multe localuri de petrecere, ca cinematografe, teatre, etc. și nici odată acestea n'au fost mai populate ca acum.

Așa și cu învățătura. Ne plîngem, unii din noi, că nivelul cunoștințelor a scăzut, și cu toate acestea numărul promovărilor e sporit.

Negreșit aceste fenomene au explicația lor, dar socotesc că nu e locul aici a mă întinde asupra lor.

Găsesc că e multă dreptate în susținerile acelora, cari nu văd un mers înainte, mers bun și solid în ce privește învățătura. Negreșit cei ce învață astăzi sunt mulți, dar... sunt de altfel o sumă de împrejurări, cari pun în evidență aceste constatări.

Astfel s'a socotit util prin noile dispozițiuni regulamentare a se ridica media generală de promovare la 6.50. Pe lîngă aceasta, s'au mai adaugat cîteva condițiuni, cari par a avea ca scop a face ca acele promovări să se facă mai cu greu, deci mai bine ca altă dată. Observ numai că aceasta pare a fi numai o tendință, pentru că în calcularea acelei medii se ține samă de dexterități. Dar calea odată apucată, se va vedea că dacă e bine să se ridice media de promovare, ar trebui însă ca ea să rezulte numai din studii.

Se mai poate trage concluzie în sensul acestor vederi și din împrejurarea că s'au suprimat corigențele, cari, ce e drept, ajunsese o adevarată plagă, și s'au înlocuit prin examene. Astăzi în corpul profesoral sunt mulți acei, cari văd în suprimarea examenelor o cauză de inferioritate a studiilor.

Deci e ușor de înțeles, că această încercare a autorității superioare școlare de a se reveni, cu oare care timiditate, o recunoaștem, la examene, nu poate fi de cît pe placul lor.

Intr'o discuție dintre profesorii unii școale din localitate cu privire la lămurirea unor articole din regulamentele școlare se putea vedea aceste două curente. Unii înțelegeau să explice că regulamentul dă voe celor mai mulți să treacă la examene, și aceștia se arătau a fi partizanii oamenilor iar alții contrar, susțineau că regulamentul pune condițiuni mai grele așa că la examene nu vor trece de cît un mic număr de elevi, majoritatea acestora rămînînd a se clasifica în promovați și repetenți.

Negreșit acestea nu s'au spus întocmai așa, dar din discuțiile urmate reeșiau aceste două tendinți.

Scăderea nivelului cunoștințelor mai provine apoi și din împrejurarea că în cursul superior de liceu avem trifurcarea studiilor. Anul trecut discutînd tot prin Opinia această chestiune am arătat pentru ce specializarea așa cum vroim s'o facem noi, după terminarea a patru clase de gimnaziu nu poate duce la rezultate îmbucurătoare.

In adevăr elevul care a terminat liceul și intră în Universitate, n'are să se mai ocupe cu studii generale, n'are să mai dobîndească acolo acel complex de cunoștințe, cari fac pe omul cult. Tot bagajul său de cunoștințe generale va fi acel dobîndit în cursul liceal. Și atunci negreșit vine întrebarea dacă pentru această cultură generală sunt suficienți cei patru ani din cursul inferior de liceu?

Recunosc ca specializarea pe care o dă cursul superior de liceu nu e așa de pronunțată ca cea din Universitate. recunosc că printre studiile cari fac note de deosebire a trifurcației sunt și învățături cu un caracter mai general. Acestora însă nu li se dă atențiunea la care au drept, și apoi cei ce a terminat liceul în o secțiune, n'are același complex de cunoștințe generale cu cei ce l'a terminat în altă secțiune. Legea ca și regulamentele cer condițiuni speciale pentru ce a terminat o secțiune și ar voi să se considere ca absolvent și altei secțiuni.

In fine elevii, mediul social în care trăesc, profesorii etc. n'au și ei oare care răspundere în această scădere a nivelului cultural?!

**V. I. Radu**

## Execuția mișelului

**Ministrul interimar al instrucției publice a declarat, unui redactor al** *Universului*, **că dacă a apărut în** *Monitor* **decretul de confirmare a rectorului, apoi aceasta se datorează întîmplării, că Suveranul iscălise decretul înainte de izbucnirea conflictului.**

**Rezultă dar implicit, din interviewul d-lui Arion, că dacă d-sa n'ar fi apucat să supună M. S. Regelui spre semnare decretul d-lui I. Bogdan.**

**Nu știm ce va zice rectorul de acest nou blam pe care i-l infige Ministrul. Dată însă, fiind, grosimea obrazului d-lui Bogdan, suntem siguri că d-sa va înghiți interwievul d-lui Arion cu aceiași ușurință, cu care a înghițit și rezoluția de pe demisia d-lui Dissescu.**

**Celace ni se pare însă cu adevărat straniu, este partea din interwiev, în care d. C. C. Arion, ocupîndu-se de soarta d-lui Bogdan d-sa s'a pronunțat că totul depinde de atitudinea profesorilor.**

**Așa dar, Ministrul e de părere să soarta rectorului e legată de atitudinea profesorilor. Or, contrar celor publicate de ziarele cantacuziniste, profesorii Universitari și în deosebi cei dela drept, deși au luat act de scuzele d-lui Bogdan, și-au păstrat însă aceiași atitudine față de rector — rezultă așa dar debarcarea d-lui Bogdan.**

## Chestia sinodală

*Pentru d. C. C. Arion chestia sinodală e închisă pentru totdeauna—așa s'a crezut și în afacerea Ghenadie și în afacerea Athanasie Mironescu. Imprejurările și dreptatea omenească sunt însă mai puternice de cît hotărîrile hoțești ale unor oameni fără conștiință. Nu un Theodosie, judecat pentru adulter, poate sta împotriva dreptății și a unui sfînt ca Episcopul canonic al Romanului. Insăși intervenția lui Theodosie e cel mai bun semn că afacerea sinodală e coaptă și că soluția ei definitivă va trebui să vină. Degeaba afectează d. Arion liniște sufletească. In van se arată d-sa mulțumit de întorsătura, pe care a luat-o afacerea bisericească.*

*Dreptatea ultragiată cere reparație fără întîrziere. Nu se poate concepe un Sinod, care să condamne pe un prelat, pentru ca apoi același Sinod să voteze cererile celui osîndit. P. S. Saferim este episcop canonic al Romanului. Sinodul nu-l putea depune dintr'un scaun, pe care prelatul îl deține de la marele colegiu. Sinodul putea să caterisească pe episcop, care 'și perdea astfel scaunul ca o urmare a pedepsei cu caterisirea. Dar fără această pedeapsă, P. S. Safirim rămîne Episcop al Romanului.*

*D. Arion știa acest lucru tot atît de bine ca și noi. De aceea liniștea d-sale sufletească, nu poate fi de cît prefăcută mai cu seamă în urma celor petrecute în ultimul timp la Sinod.*

## Unul, care vrea să fie primar

Este d. G. Botez, primarul Iașului.

Primariatul de Iași, pentru acest domn aproape necunoscut, a fost, ceea ce este pentru fetele cari visează, un fel de primar lointain. Devenit primar, în sfîrșit, prin un accident nevinovat, d. Botez a făcut declarații, la Creditul Urban unde spune numai adevărul, că d-sa nu înțelege să aibă de colaborator pe d. Stamatiu, că-i va retrage toate delegațiile, ca să-l silească să se demită.

Acum Sîmbăiă d. Botez a venit la Credit, l'a scos din consiliu pe director ca să i comunice, că a luat d-lui Stamatiu pînă și dreptul de a da ordine în materie de transpertat niște lemnării.

Apoi, cînd ziarul *Mișcarea* deschise campania contra d-lui Stamatiu, citind mereu numele primarului, somîndu-l să dee comunicate de desmințire, d. Botez n'a respuns nimic, confirmînd astfel toate învinuirile ce se aduceau d-lui Stamatiu.

Acum d. Botez pleacă în congediu. Faptul ar fi extrem banal, dacă plecarea aceasta la băi nu l'ar pune pe primar în poziție să lase locțiitor. D. Botez, dacă nu l'ar lăsa locțiitor pe d. Stamatiu, ar corespunde declarațiilor ce le face în birourile Creditului și ar arata d-lui Stamatiu, că primarul n'are încredere în el.

Ei, și! Delegația de primar va fi dată d-lui Stamatiu — așa că primarul se va desminți crud și va primi situația, ca să poată rămînea primar.

Dacă ar fi dat delegația altuia, s'ar fi pus rău cu toată belteaua grecinistă— care dînsa dictează în acest oraș.

Dar atunci, de ce are primarul două păreri: una la Credit—de revoluție — cealaltă la primărie — de împăciuire și de supunere?

Fiind-că d. Botez vrea să fie primar!

## „Afacerea" I. Bogdan

*Sîntem în măsură a afirma că alaltă seară consiliul facultății de drept întrunindu-se a făcut o închiere, care agravează conflictul universitar și'i accelerează în acelaș timp soluțiunea.*

*Consiliul nu s'a mărginit numai a primi scuzele și retractările d-lui rector I. Bogdan ci a constatat „echivocul mărturisit al „conduitei sale, atît înainte cît și „după alegerea de rector".*

*Consiliul crede că „d. Bogdan „nu mai „poate ocupa cu demnitate funcțiunea de „rector" și „pentru a salva prestigiul uni„versitar hotărăște a se întrerupe ori-ce „raporturi cu rectoratul și a nu mai „lua parte la lucrările Senatului univer„sitar".*

*O hotărîre la fel e luată și de consiliul facultății de medicină.*

*Ministerul ad interim al instrucțiunei, d. C. C. Arion, a declarat, pe de altă parte, că dacă profesorii universitari nu se mulțumesc numai cu scuzele și cu retractările rectorului, acesta nu va putea rămîne rector. Se așteaptă deci demisiunea d-lui Bogdan, d-sa fiind abondonat de ministru, care se referă la hotărîrile consiliilor profesorale ale facultăților.*

OAMENI ȘI LUCRURI

## Eroizmul resignării

Intre paginele de istorie mai puțin cunoscute, dar care s'ar cuveni să fie cunoscute mai de aproape sunt acele privitoare la evenimentele din noaptea de 11 Februarie 1866,— noaptea detronării lui Cuza.

Atmosfera pregătitoare a stării de suflet obștești în care s'au putut pune la cale lucrurile atîf de grave, e complexă. Dimitrie Bolintineanu vede cauza esențială în marea izolare în care se găsea Domnitorul, părăsit aproape de toate clasele... privilegiate, în care însă, se înțelege, nu se cuprindea țărănimea emancipată de Cuza Ea însă nu avea cum să intervină.

„... nu mai avea nația cu dînsul. Această nație nu-l scapă, dar nici nu-l lovește. *Faptele cele mari ale Domnului îl apăra încă.* Partidele mai pasionate lovesc, nația tace.

„... Garda palatului era cîștigată. Conspiratorii intră în palat, se urcă la apartamentul Domnului, găsesc dormind pe sofa pe un amic al Domnului, îl arestează. Merg înainte. La camera unde dormea Suveranul, ușa era închisă.

Deșteptat, Domnul înaintează către conspiratori cu revolverul în mînă. Ii se zice să abdice, îi prezintă decretul. Scris parlamentar și chiar elegantă în expresii se puseră din amîndouă părțile. Domnul nu se apără, nu descărcă pistoale în pieptul inamicilor săi.

... Domnul Cuza subscrise decretul de abdicare și plecă capul inaintea învinșilor săi.

Il îmbracă în vestmintele civile, îl trec printre două rînduri de soldați cari înturnau spatele, îl pun într'o trăsură și-l duc la arest, vezeteu fiind Chiriță.

*Poporul nu știa nimic* și cînd află, rămîne nepăsător. Omul care liberase 5 milioane de țărani de clacă, care luase de la o clasă drepturile politice și le dase la toți Romînii, era prizonierul acestui popor, pe care-l liberase biciul ciocoiului.

Peste cîteva zile prizonierul pleca în străinătate. Nația liberală de tirania castei era nepăsătoare și credea că libertatea ei este în schimbarea tiranilor.

Biserica Crețulescu sub Epitropia primului ministru împrumutase clopotnița conspiratorilor spre a veghia asupra terestrelor Domnului, cînd se va stinge lumina, ca să se dee semnalul lovirei.

Se aflară oameni cari în acea noapte spuseră Domnului că va fi arestat. El nu i crezu. In adevăr, văzînd cineva această nepăsare, ar fi crezut — dacă o frumoasă, femie n'ar fi împletit ca o ederă stejar cu brațele ei de crin, ca o noapte, ființa Domnului,—că însuși Domnul era înțeles cu conspiratorii contra sa, ca să fie arestat și detronat".

Era într'această mare resignare într'adevăr conștienta marilor greutăți ce-și crease în ultimii ani? Era gestul stoic al filosofului care nu mai are credință în nimeni? Era numai dorința cavalerească de a nu expune pe frumoasa tovarășă a ultimei nopți de mărire să împărtășască o soartă penibilă? In parte, fie-care din rațiunile aceste ar lămuri, întru cîtva, ceva din cele petrecute în acea tristă și memorabilă noapte, care a fost acea a unei mari renunțări, a unei eroice resemnări.

**Rodion**

## Principiile dominante ale medicinei moderne

Medicina a fost dominată în decursul vremurilor de numeroase principii a căror influență a resimțit-o mai totdeauna proporțional cu autoritatea științifică a cercetărilor ce le impuneau. Tiranice prin firea lor aceste principii au pus uneori stăvilare îndărătnice progresului medicinei și i-au dat alteori avînturi neașteptat de strălucite.

Principiilor creiate dar susținute cu o argumentație artistică și cu o înfățișare științifică de către observatori celebri se datorește perioada de lăncezire medicală pe care a biciuit-o, cu atîta vervă și umor spiritul luminat al lui Molière. Principiilor temeinice care izvorăsc de la o vreme cu îmbelșugare din mințile cercetătorilor moderni, se datoresc progresele uimitoare pe care le realizează medicina de azi.

*

Trei principii pe cît de frumoase și ingenioase, tot pe atît de practice stăpînesc cu deosebire întreaga medicină a zilelor noastre și anume:

Acel al vaccinoterapiei, al seroterapiei și al chemoterapiei.

„Vaccinoterapia" a apărut cea dintâi și grație mijloacelor ei ne-a dat posibilitatea să ducem o luptă plină de izbîndă în potriva unora dintre cele mai ucigătoare boale ca: variola și turbarea.

Isvoarele ei nu sunt de loc sleite, iar numeroasa lume a cercetătorilor plini de speranțe ne mai promite noui succese.

„Seroterapia" deși de o apariție mai tîrzie, a dat însă mulțumită solidității bazei sale, roade chiar din cele mai fericite.

Dacă ne-am gîndi numai la miile de suflete pe care le scapă serul antidifteric încă ne-am putea da seama de neprețuitul dar pe care l-a capatat medicina de la cercetătorii ei dezinteresați.

Principiul seroterapiei ascunde însă în el adevărate comori și nu suntem poate prea departe de clipa în care vom putea avea cite un ser—atît de mult dorit de omenirea suferindă— pentru toate boalele infecțioase ale organismului.

„Chemoterapia" cea mai tînără dintre metoadele terapeutice actuale, este și cea mai entusiastă. Grație genialelor lucrări a lui Erlich, care a inovat această metodă, terapeutica este astă-zi pe cale să sufere modificări fundamentale chemoterapica prin folosele ce tinde să le aducă în boale foarte grave și răspîndite, iar unele din ele de o mare importanță socială, a răscolit atîta lumea cercetătorilor și chiar și a suferinzelor.

Principiile ei au condus pe Erlich la descoperirea preparatului său „606" și la aplicarea lui în tratamentul sifilisului

De curînd aceleași principii au condus pe Wassermann la descoperirea unui procedeu pentru tratamentul unei alte boale tot atît de grave și de răspîndită cancerul.

Wassermann injectînd șoarecilor suferinzi de cancer o sare de seleniu a găsit că această substanță toxică pentru toate țesuturile organismului lor normal, ar stînjeni și desvoltarea țesutului canceros.

*

O altă serie de cercetări i-au mai arătat că injectînd șoarecilor canceroși o meterie colorantă, eosina, aceasta se duce să se fixeze în întregime numai pe celulele țesutului canceros fără însă a le influența desvoltarea lor.

Făcînd atunci șoarecilor canceroși injecțiuni cu un amesiec de săruri de seleniu și eosenină a văzut că sărurile de seleniu sunt luate în întregime de cosină și fixate în totalitate pe celule cancerului pe care nu numai că le o-

# KALODONT.

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, Bucureşti.


preste în desvoltare, dar le şi distruge vindecînd definitiv cancerul.

Aceste cercetări, cari pînă în prezent n'au trecut încă pragul laboratorului, aduse de Wassermann la cunoştinţa lumei medicale cu toată modestia caracteristică oamenilor de muncă serioşi, iar abţinerea lui de la deducţii practice pripite ne îndeamnă să sperăm că veacul actual pregăteşte medicinei surprinze minunate.

## Cum vor fi vîndute

### moşiile statului la săteni

### — Comunicatul ministerului de interne —

Ministerul domeniilor a dat următorul comunicat pe care îl publicăm în întregime, asupra felului cum se vor vinde moşiile statului la săteni:

Văzînd că de la o vreme încoace vin în fiecare zi la minister o mulţime de săteni cu petiţiuni (jelbi) prin care cer să li se dea cîte un lot din moşiile Statului şi din cele de mînă moartă, ce sunt a se scoate în vînzare, părăsindu-şi munca cîmpului şi cheltuind cu drumul pînă la Bucureşti, ministrul agriculturei şi al Domeniilor aduce la cunoştinţa tuturor sătenilor cele ce urmează:

Oamenii care vin prin sate şi îndeamnă să facă asemenea petiţiuni, spre a capăta pămînt, spunîndu-le că, de nu vor face petiţiuni acum, „vor rămînea în urma altora, şi prin urmare trebue să se grăbească, nu au alt scop, de cît a le lua banii şi a-i baga în cheltueli zadarnice trimiţîndu-i pe la Bucureşti, fără nici un folos şi astfel storcînd cîte va sute de lei dintr'un stat trec chiar în altul, spre a continua şi acolo meseria lor.

Spre a feri pe săteni, de a cheltui bani zadar şi de a umbla pe drumuri fără folos părăsind sapa sau secerea, Ministerul aduce la cunoştinţa tuturor modul cum au a se vinde moşiile şi cum au să fie încunoştiinţaţi acei ce doresc a cumpăra loturi.

1) In ceia ce priveşte moşiile de mînă moartă (adică acele stăpînite de Eforia Spitalelor din Bucureşti.

Aşezămintele Brîncoveneşti, Sf. Spiridon din Iaşi, Spitalurile şi altele asemenea) ele nu se pot scoate în vînzare pînă nu vor fi întăi cumpărate de Stat de la Aşezămintele care stapînesc astăzi ceia ce va aduce oare care zăbavă pentru îndeplinirea formalităţilor de cumpărare; prin urmare orice petiţiuni privitoare la cumpărare de loturi şi la împroprietărire pe o moşie de mînă moartă este deocamdată fără nici un folos, ca făcută înainte de vreme. Ministrul neputînd să o vîndă la săteni pînă ce mai întăiu nu o va fi cumpărat de la Eforie.

2) In ce priveşte moşiile statului pentru care s'au şi început încă de astă primăvară lucrările pregătitoare în loturi, această vînzare nu se poate face pînă ce nu vine inginerul în localitate spre a măsura şi parcela (a împărţi) în loturi, moşia.

Această măsurătoare s'a început la un număr oare care de moşii, anume la acelea ale cărora contracte de arende au luat sfîrşit şi merge înainte cu stăruinţă şi cu cea mai mare grabă.

Numai după ce se va ridica planul de parcelare (împărţire în loturi), se vor putea începe lucrările pentru înscrierea celor ce voesc să cumpere loturi şi pentru stabilirea diferitelor categorii, în care trebuie să fie înscris fiecare petiţionar.

Aceste lucrări se vor face la comuna pe care se află moşia şi de anume oameni însărcinaţi de Ministerul Domeniilor.

Inceperea lucrărilor comisiunilor de constatarea şi înscrierea doritorilor de a cumpara loturi, se va aduce la cunoştinţa locuitorilor prin îngrijirea Ministerului şi prin mijlocirea Prefecturei administraţiilor de plăşi şi a primăriilor locale, care vor face cunoscut tuturor numele moşiei scoasă în vînzare, numărul loturilor mici şi mari, de vînzare, ziua cînd are să vie comisia la faţa locului, spre a înscri pe doritori de a cumpara loturi cum şi cînd se va face vînzarea.

Aşa dar, să ştie toţi că, perd şi vreme şi bani de geaba, făcînd şi iscălind petiţiuni şi aducîndu-se la Bucureşti, sau trimiţîndu-le la Minister, ca să capete pămînt pînă cînd mai întăi nu au văzut că a venit inginerul statului la faţa locului, ca să măsoare şi să parceleze moşia, apoi pînă nu vine ştirea prin Prefectură şi primărie, ca moşia este scoasă în vînzare şi în sfîrşit pînă nu vine comisia rînduită de Minister, ca să cerceteze actele doritorilor de a cumpăra locuri.

Ori ce persoană, care va veni prin sate să îndemne pe oameni să facă demersuri în afară de modul arătat mai sus să ştie că nu are alt scop de cît a lua banii de la oameni fără nici un folos pentru dînşii.

*Minister (ss)* **Ioan N. Lahovary**

## Situaţia Liceului Naţional

### — La finele an. 1911 1912 —

CLASA V REALĂ

1. *Promovat cu laudă:* Şoimberg Hainric.

2. *Promovaţi*: 1) Baraş Solomon 2) Catulescu Const. 3) Gavrilescu Nec. 4) Grigorescu Nec. 5) Herşcovici Mih. 6) Horovitz Car. 7) Ionescu Agr. 8) Ionescu Ioan 9) Şwarţ Al. 10) Stoian Corn. 11) Ştern Laiz.

3. *Intră în examen pentru purtare, frecventare, forma exterioară, sau media generală*:

1) Fişler Leizer 2) Şor Carol 3) Şpanier Leizer.

4. *Intră în examen pentru medii insuficiente la obiectele respective*:

1) Botez Dum. Matematica, Şt. Fizice 2) Buţureanu Vlad. Germana 3) Fingerhut Carol Franceza. Engleza 4) G'antzstein Josif Franceza 5) Lăzărescu Ioan franc. 6) Papafil Eug. germ. 7) Pavalache Gh. germ. 8) Vasilescu Vesp. germ.

Examenul se va ţinea în ziua de 11 Iunie, oara 8 dim.

5. *Repetenţi*: 1) Cerchez Andr. 2) Drăghici Nec, 3) Popovici C. 4) Şahin Mih. 5) Şor Leon 6) Vexler Sam.

6. *Eliminaţi, transferaţi, retraşi*: 1) Merlescu Al. 2) Munteanu D.

CLASA V MODERNĂ

1. *Promovaţi cu laudă:*
1) Gheorghiu.

2. *Promovaţi*:

1) Apostol Ioan 2) Bochler I. 3) Bosie Haralamb 4) Brumă Gh. 5) Gîrcineanu Sav. 6) Ianculescu Luc. 7) Lateş Gh, 8) Lupaşcu C. 9) Mociulschi Gh. 10) Nechita V. 11) Zaharia Mih. 12) Zamft Hainr. 13) Andriescu C.

3. *Intră în examen pentru purtare, frecventare, forma exterioară sau media generală*:

1) Aron Meer 2) Davidescu Ioan 3) Feinzilber Sim. 4) Fisch Dav. 5) Haimovici A. 6) Ianculescu Aur. 7) Ornstein Sigm. 8) Ornstein Chiva 9) Pineles Em. 10) Savinescu Corn. 11) Valdman Josif.

4. *Intră în examen pentru medii insuficiente la obiectele notate în dreptul fiecăruia*:

1) Apostolescu Sp. franc. rom. 2) Cazanoschi C. germ. matem. 3) Costache Al. lat. germ. 4) Haber Iţic rom. 5) Huhulea C. rom. franc. 6) Oarză Gh. rom. franc. 7) Paraschiv Costică franc. germ. 8) Popovici Gr. rom. 9) Raicu I. rom. 10) Rosen Avr. rom. franc. 11) Schreiber Iosif matem. 12) Spanier Sol. rom. franc. 13) Veis Marcu rom. 14) Vexler Herm. franc. 15) Velciu Em. rom. 16) Viorescu I. rom. germ. 17) Merlescu Al. germ.

Examenul va avea loc în ziua de 16 Iunie, oara 9 dim.

5. *Eliminaţi, transferaţi, retraşi*:

1) Apostolescu Nec. 2) Botez Adr. 3) Carp Dim.

6. *Repetenţi*: 1) Boureanul Virg. 2) Hofman Al. 3) Maftei Vas. 4) Mihailescu Const.

CLASA VI Reală

I. *Promovaţi cu laudă*: 1) Virtosu Nec. 2) Mayer Oct. 3) End. Eug.

II. *Promovaţi*: 1) Andriescu I. 2) Berman Art. 3) Constantinescu Gh. 4) David Berth, 5) Gheorghiu Cost. 6) Goldemberg Lasc. 7) Handoca Dum., 8) Herşcovici Herm. 9) Hirş Aiz. 10) Ionescu Rom. 11) Linteş P. 12) Nacht Os. 13) Naftulovici Os. 14) Popa Vict. 15) Samarian Gh. 16) Sternberg Abr. 17) Stoian Gh. 18) Văitoianu Gh., 19) Antonescu Const.

III. *Intră în examen, pentru purtare, frecventare, forma exterioară, sau media generală*:

1) Dăscălescu I.

IV. *Intră în examen pentru medii insuficiente la obiectele respective*:

1) Agatstain Dav. matematica, 2) Dimitrescu I. germana, mat., 3) Kasner Is. mat. 4) Leibovici L. germ., chimia, 5) Nicolescu I. franc. mat., 6) Olivenbaum Sol. franc. mat., 7) Pompeiu Marc. franceza, germ., 8) Rişcanu Laz. mat., 9) Renescu Emil, mat. 10) Săvescu I. ger. matem., 11) Stănescu Ed. romîna, matematica.

Examenul să va ţinea în ziua de 18 Iunie, ora 8 dim.

V. *Repetenţi*: 1) Burlă Emil, 2) Manoliu D.

VI. *Eliminaţi, transferaţi, retraşi*: 1) Antoniu Gh. 2) Berea Ern. 3) Mattes Dav. 4) Mattes Şaia, 5) Ostapovici Eug. 6) Ţărnă P. 7) Ţurcanu Mirc. 8) Varduca Tem. 9) Vidraşcu I.

CLASA VI Modernă

I. *Promovaţi cu laudă*: 1) Gelip Ioan.

II. *Promovaţi*: 1) Andriescu M. 2) Captariu Dim. 3) Clecner Sol. 4) Coniver Lupu, 5) Gavrilescu Vlad. 6) Gheorghe Aniţei Vas. 7) Gheorghiu Mihai, 8) Grigorovici Ant. 9) Grün Avr. 10) Autschneker Rich. 11) Ionescu I. Gh. 12) Irimescu Dim. 13) Nebuneli Nec. 14) Nechita Const. 15) Nersisian Minas, 16) Polinger Aur. 17) Rosenştan Sami, 18) Rotărescu Val. 19) Zalman Ar.

III. *Intră în examen pentru purtare, frecventare, forma exterioară, sau media generală*:

1) Saintpierre Tiberiu, 2) Turlureanu Teod.

IV. *Intră, în examen pentru medii insuficiente, la obiectele respective*:

1) Abramovici Herş romîna, 2) Bontaş Nec. rom. franceza, 3) Caseti Şerb. franc., 4) Dabija Eug. romîna, 5) Gheorghiade Const. franceza, romîna.

Examenul va avea loc în ziua de 12 Iunie, ora 3 d. a.

V *Repetenţi*: 1) Comarnescu T. 2) Mancaş Rem. 3) Oprescu Virg. 4) Pastia Vas.

VI. *Eliminaţi, transferaţi, retraşi*: 1) Vasiliu Aur.

## Litere-Ştiinţe-Arte

**De origine romînă.**—Numele savantului Metschnikoff de la Institutul Pasteur este din nou la ordinea zilei, de cînd cu versiunea ştiinţifico-filosofică a vieţei prelungite pînă la... 200 de ani.

Cu această ocaziune se reaminteşte iară că savantul ar fi de origine... romînă,

Un cetitor scrie unui cotidian din Capitală:

„In numărul de astăzi, în articolul descoperiri ştiinţifice, scrieţi savantul *slav* Metchnicoff, dar ar fi trebuit să adăugaţi de obîrşie moldovenească. La d. dr. C. I. Istrate se află documentele savantului Metchnicoff, prin care dovedeşte că e din familia spătarului Spadă, plecată din Moldova, probabil după lupta de la Stălineşti (1711). D-rul Metchnicoff (în romîneşte Spadă) e membru al Academiei noastre".

E adevărat, că pe vremuri, academicianul a aratat că doctorul rus Metchinikoff ar fi de origine moldovenească. Lucrul nu ne-ar face dezonoare, nici neplăcere. Din potrivă: S'ar simţi jenate numai oare-cari doctrine ale naţionaliştilor noştri, dacă le-ar lua în seamă apusul. Dar cine le ea?

*

Lucrarea cu care d. G. Ibrăileanu, a obţinut titlul de doctor în litere—„Opera literară a lui Vlahuţă" va apare peste puţin timp în volum, editat de „Viaţa Romînească".

*

„Le Petit Café", comedie în 3 acte de Tristan Bernard, va fi tradusă pentru viitoarea stagiune teatrală iaşană.

*

Tenorul Georg Baklanoff angajat cu 1500 coroane pe seară la Opera din Viena, a cerut să fie pus în retragere ca să poată face turnee în America de sud, unde e angajat.

De o camdată vă cînta în patria sa—Rusia—şi anume în Petersburg şi Moscova.

*

Tristan Bernard şi-a luat sarcina de a complecta o piesă în 3 acte rămasă pe urma prietenului său Jules Renard autorul faimoasei comedii „Poil de Carotte". Titlul va fi: „L'Entêté".

*

După o numărătoare, Viena, oraş eminament modern are în medie la 10 mii de locuitori un cinematograf. Bucureştii oraş eminamente modernizat, avînd actualmente peste 60 cinematografe la 300,000 locuitori, în medie vine un cinematograf la 5000.

*

Paul Levy-Beaulieu, economistul francez, a propus acum premiarea familiilor cu trei copii

Sistemul premiilor a început însă a fi prea banal.

*

*UNEI DOAMNE*

(Din volumul lui G. Kernbach)

*La 'ntreaga lume, doamnă, placi*
*Şi de vorbeşti şi dacă taci.*
*Iar de mirare nu-i:*
*Vorbind—aşa de multe taci,*
*Tăcînd—aşa de multe spui!*

## EPITROPIA

### Casei Spitalelor şi Ospiciilor

### Sf. SPIRIDON DIN IAŞI

Face cunoscut, că în zilele de 22 şi 30 Iunie 1912, orele 10—12 a. m., se va ţine în camera aceştei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate şi anume: la 22 Iunie, pentru furnizarea încălţămintelor precum: papuci pe talpă, papuci buşmachii şi ciubote cu tureatcă, iar în ziua de 30 Iunie a. c., pentru furnizarea materialelor de pînzeturi şi altele notate mai jos anume:

6000 metri pînză de bumbac fire resucite de 85 ctm. lată.

1000 metri pînză de bumbac fire resucite de 100 ctm lată.

4000 metri pînză americă cu dungi roşe de 85 ctm. lată.

1400 metri pînză zefir albastru în dungi de 100 ctm. lată.

1200 metri pînză Hasa de 90 ctm. lată.

1000 metri Indiană de 105 ctm. lată.

1000 metri pînză de mindire de 105 ctm. lată.

600 metri Doc gri pentru haine de 1 m. 15 ctm. lat.

500 metri Parasină pînză de in de 80 ctm. lată.

500 metri materie ţesută alb cu negru pentru haine de 1 m. 15 ctm. lată.

400 metri Doc ecru pentru halate de 1 mtr. lat.

400 metri Zefir care pentru rochii de 1 mtr. lat.

300 metri postav Melange de 1 m. 38 ctm. lat.

200 metri postav albastru de 1 m. 38 ctm. lat.

100 bucăţi cergi sere de lînă speciale de 1.40 ctm. pe 2.20 ctm. cu iniţialele E. S. S. cusute cu alb.

1000 bucăţi şervete de olandă cu flori de 60 | 85 ctm.

350 perechi papuci pe talpă de piele de viţel gălbie No. 26, 28 şi 30.

300 perechi papuci buşmachii de piele de viţel gălbie No. 26, 28 şi 30.

100 perechi ciubote cu tureatcă de piele vax de 5 mărimi.

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în zilele notate mai sus însoţiţi de o garanţie provizorie de 1400 lei numerar sau efecte publice, pentru materialele de pînzeturi şi postav, iar pentru încălţăminte o garanţie de 300 lei, cunoscînd că garanţia definitivă va fi de 10 la sută asupra sumei rezultată la licitaţie.

Licitaţia se va ţine conform Art. 72—83 din legea contabilităţei generale a Statului.

Licitaţia se va putea face în parte sau în total, după apreciarea Epitropiei.

Condiţiunile şi ori-ce alte informaţiuni se pot vedea şi lua în ori-ce zi de lucru la serviciul administrativ din cancelaria Epitropiei.

No. 4626
1912 Iunie 6

## INFORMAŢII

❑ Fostul casier al Spiridoniei, V. Manoliu, s'a reîntors în Iaşi.

❑ Pentru uşurarea corespondenţii militare cu caracter neconfidenţial între autorităţile militare şi mai ales a înlesni comunicarea mutaţiilor oamenilor din diferitele elemente ale armatei, între cercurile de recrutare deoparte, corpuri şi servicii de alta, s'a înfiinţat modelul alăturat, de „scrisoarea militară oficială deschisă", în felul cărţii poştale.

Asupra modului de întrebuinţare a acestor imprimate, nu se poate anume preciza cazurile spre a nu limita întrebuinţarea lor ceia ce ar face ca să nu se atingă scopul pentru cari sunt create şi anume înlesnirea corespondenţei.

In general, se atrage atenţiunea autorităţilor militare, însă, de a nu se face abuz întrebuinţînd scrisoarea militară la corespondenţe lungi, ci numai la simple notificări sau comunicări de mutaţii.

Scrisoarea militară va circula pe liniile noastre postale, fără taxă, dîndu-i-se număr ca la ori ce corespondenţă închisă.

Imprimatele se pot obţine înaintîndu-se cererile împreună cu costul socotit jum. ban de bucată, intendenţei stabilimentelor centrale, care va dispune distribuirea lor din depozitul de imprimate.

Cheltuiala se va suporta din fondul cheltuelilor de cancelarie.

❑ Eri pe moşia Hodora, din comuna Cotnari, a căzut o ploae torenţială, însoţită de grindină, care a cauzat pagube însemnate.

❑ In comuna Mogoşeşti, în urma unei certe, locuitorul Th. Dimitriu a maltratat grav pe Gh. Cojocaru.

Victima a fost internată la spital.

❑ Comandamentul din Roman, face cunoscut, că în noaptea de 4 spre 5 a lunei, soldaţii A Mariei Ion, Rublenschi Ion şi Sava Condurache, au evadat din închisoarea corpului de armată.


CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAŞI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAŢIUNE MODERNĂ
CONSULTAŢIUNI
DELA 8—10 a. m. şi DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
şi
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECŢIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC


## Birourile militare de recrutare

### Decizia ministerului de război

Ministerul de război a dat următoarea decizie privitoare la atribuţiile şefilor birourilor militare de recrutare.

Unităţile de rezervă militare se vor administra cu unităţile mici, cari fac corp în parte.

Locotenenţii-instructori ai acestor unităţi, numiţi contabili în bani şi materie vor îndeplini toate actele administrative şi de contabilitate întocmai ca comandanţii acestor unităţi, iar comandanţii batalioanelor de rezervă să exercite asupra lor autoritatea unui comandant superior, aşa cum se prevede pentru stabilimente prin art. 5 din regulamentul serviciului administrativ. (Inalt decret No. 1838 din 23 Aprilie 1901, „Monitorul Oastei" pagina I, No. 15901).

Cînd mijloacele bugetare vor îngădui sporirea personalului unităţilor de rezervă, ele vor intra în regulile prevăzute de regulament, pentru unităţile similare active.

2) Şefii biurourilor de recrutare vor fi dispensaţi de a mai îndeplini alte funcţiuni de cît acelea referitoare la birourile de recrutare şi mobilizare ale cercurilor de recrutare.

Eşirea lor la exerciţii nu va mai fi obligatorie, ci facultativă, pentru ca cei din activitate şi cu aspiraţiuni de înaintare să poată să-şi aleagă timpul în care lucrările birourilor le-ar îngădui aceasta fără neajuns.

Plutonierii cercurilor de recrutare nu vor fi scoşi la exerciţii de cît la măsura în care vor îngădui lucrările cercurilor de recrutare.

Corespondenţa adresată cercurilor de recrutare se va deschide şi lucra în mod următor:

Toată corespondenţa ordinară şi cea privitoare la mobilizare se va deschide de către şefii birourilor de recrutare şi mobitizare. Ei vor fi autorizaţi a lucra şi semna pentru comandantul cercului de recrutare şi mobilizare şi vor prezenta toate reclamaţiunile privitoare la recrutare şi toate chestiunile a căror deslegare ar cere o interpretare a legilor sau regulamentelor în vigoare.

Toată corespondeţa confidenţială, afară de aceia care va purta adnotaţia „confidenţial mobilizare" va fi deschisă şi lucrată de către comandanţii cercurilor de recrutare.

Ei vor rezolvi asemenea toate reclamaţiunile adresate cercurilor de recrutare şi toate chestiunile cari le-ar fi supuse de către şefii biurourilor de recrutare conform celor arătate la litera a de mai sus.

Comandamentele sunt rugate să bine voiască a da ordine în consecinţă.

❑ Din iniţiativa absolvenţilor clasei a IV a şcoalei comerciale superioare din Iaşi, va avea loc Sîmbătă 9 Iunie, ora 9 dim. un parastas la mormîntul regretatului, fost profesor Şt. Popescu.

De asemenea elevii au mai decis, că pentru veşnica memorie a fostului lor profesor, să ridice pe mormîntul regretatului Şt. Popescu, un modest bust, în semn de recunoştinţă.

In acest scop ei au deschis o listă de subscripţie, în care s'au înscris cu 100 lei, apelînd la toţi foştii lui elevi, cum şi colegi şi prieteni, să subscrie fie-care cu cît va putea, rugîndu-i tot odată a lua parte la parastasul de Sîmbătă.

Banii subscripţi, precum şi cei ce se vor mai subscrie, se vor păstra la direcţia şcoalei pînă la complectarea sumei necesare pentru ridicarea bustului.

❑ Regimentul 4 de artilerie, s'a întors aseară la Roman, venind din tabăra de la Şipote.

Regimentul a trecut prin Iaşi, la orele 3 noaptea.

❑ In astă seară, trupa de operete, de sub direcţiunea d-lui Bărcănescu, joacă pentru a doua oară *Soldatul Viteaz*, operetă de Strauss, care a obţinut aseară un succes deosebit.

# ULTIME INFORMAŢIUNI

*Restitutio in integrum.*

*Fireşte că d. P. P. Carp a făcut politică cu d, C. C. Arion cînd acesta, după serbările de la Iaşi, a mers să-l vadă la Ţibăneşti.*

*In privinţa concentrării d. Carp a spus textual ministrului de interne:*

*— De cînd faci politică, tu eşti junimist; ie, deci, foarte natural să fi guguman. Dar nu admit să fi aşa de guguman, ca să crezi posibilă concentrarea fără de o prealabilă restitutio in integrum: să mi se redee întâi şefia guvernului, şi apoi să se vorbească de concentrare.*

*Printre membrii consiliului comunal, se svoneşte că d. Gh. Botez, primarul oraşului, care pleacă Sîmbătă în congediu, va da delegaţiunea atribuţiunilor de primar, d lui consilier Dimachi.*

*Ca document, ţinem să arătăm, că articolul 6, din legea comunală, dă dreptul primarului, de a trece peste ajutorii de primari şi a da delegaţiunea unui consilier.*

*Spitalul Carol I va fi clădit, pe teritorul comunei Coarnele Caprei, ci nu la Sculeni, fieful politic al d-lui Grecianu.*

*Domnul Take Ionescu va pleca în străinătate în ziua de 19 c.*

*Apa.*

*Astăzi este a treia zi de cînd oraşul este complect lipsit de apă. Administraţia comunală, ocupată cu păruleli, cu numărătoare de piloţi şi cu intrigi, se sinchiseşte foarte puţin de această mare calamitate.*

*Abia astăzi s'a trimis ziarelor un aşa zis comunicat, prin care se spune că din cauza „unei stricăciuni neprevăzute", alimentarea oraşului va fi întreruptă* **circa** *două zile.*

*Acest circa pare a fi făcut din gumă elastică, de vreme ce sunt* **trei zile**, *şi nu* **circa** *două, de cînd n'avem apă.*

*

*Apetisantul „circa" ne a întors d'a binelea la trecut. Vechiile conducte, cu apa lor infectă, care trebueşte neapărat fiartă, au fost redeschise, iar preţul cofei cu apă este de 30 bani.*

*Primarul se piaptănă—fireşte, fiind-că firea i a dat cel mai îmbelşugat păr, fără concurenţă în toată ţara.*

*O reconciliare banală, dar care a avut loc.*

*Primarul Botez a fost complect învins de d. Stamatiu. După ce s'a pus pe picior de răsboiu cu acesta, ieri seara primarul făcînd primul pas, a întins mîna d-lui Stamatiu, declarîndu i că i va da delegaţia de primar pe timpul de la 9 Iunie—9 Iulie.*

*Stamatiu şi primarul Iaşului! Dacă n'ar fi ridicol faptul, ar fi o tragedie.*

*Prefectul poliţiei scrie la „Evenimentul", că este îndrăzneţ din partea noastră să-l facem imbecil cînd nu mai ie mult să se facă concentrarea.*

*Anterior şi eventual, posterior, concentrării, prefectul acesta este şi va rămîne —un barbat deştept!*

*Rectumul a şi atentat la vestitul art. 81 din noua lege universitară, punînd la ordinea zilei o recomandare de profesor, în timpul unei şedinţi a Senatului, fără ca numirea să fi fost trecută la ordine înainte de a se fi început şedinţa.*

*Contra escrocheriei a protestat la minister d, profesor Slătineanu.*

*Aflăm din sorginte sigură că d. I. Bogdan a demisionat din demnitatea de rector al Universităţei din Bucureşti.*

*Ministrul va primi demisia.*

*Aflăm că demisia d-lui Paul Teodoru din postul de secretar general al ministerului de interne a fost primită*

*In loc va fi numit d. Destorian, prefectul judeţului Ilfov, iar în local acestuia d. Pic Ferekide.*

**Pentru examinarea elevilor şcoalei funcţionarilor C. F. R. din Paşcani, au fost numiţi: d. I. Dimitriu, preşedintele şi d-rele Maria Malcoci şi Lucreţia S. Ionescu, membre.**

**Un concediu pe timp de o lună a fost acordat d-lui G. Teodoru, directorul şcoalei din Trg-Frumos.**

**Instrucţia nu urmează de două zile în afacerea Loster, probabil fiindcă judele instructor are multe alte dosare de cercetat.**

**Alaltăieri a fost în Iaşi poliţaiul oraşului Giurgiu, care a remis parchetului dosarul referitor la Ana Loster—care a fost în Giurgiu şi a avut şi acolo o aventură amoroasă cu casierul unei fabrici de bere.**

**Contra d-lui Al. Vasilescu, aflat deţinut, parchetul a deschis acţiune publică pentru excrocherii.**

**Comisia a 3-a, instituită pentru examinarea elevilor pregătiţi în particular, din şcoala catolică şi institutul Notre Dame de Sion, se compune din d. Sebastian, ca preşedinte şi d-nele Natalia Lateş, Eugenia Dimitriu şi Viorica Leca, membre.**

Formalităţile pentru internarea în ospiciu a alienaţilor se va face de astă zi înainte, de prefectura de judeţ şi nu de parchet.

Parchetul va numi numai comisia de medici, care va avea să examineze pe bolnavi.

Copilaşul Vasile al Mariei, fiind dus la Maternitatea spre a fi internat, a sucumbat în drum.

S'a dispus autopsiarea cadavrului spre a se constata dacă moartea n'a fost violentă.

Domnişoara dr. Leon va fi numită medic secundar la „Maternitatea" din Iaşi.

**Atrocităţile poliţieneşti.** Funcţionarii comerciali din Iaşi, întruniţi ieri seara, au discutat chestia atrocităţilor poliţieneşti, votînd, în urmă, moţiunea ce urmează:

Funcţionarii Comerciali din Iaşi întruniţi la sediul societăţei lor, în seara de zilei de 6 Iunie a. c., pentru a protesta, din nou, contra ilegalităţilor poliţieneşti făptuite cu ocazia manifestaţiei din seara de 4 Iunie, ascultînd cuvîntările tovarăşilor lor îşi iau angajamentul de-a lupta şi mai departe pentru ca convenţiunea de astă-zi dintre funcţionari şi patroni, privitoare la închiderea magazinelor la orele 9 seara să devină lege şi de-a pune la locul lor, pe toţi aceia cari, nesocotind legile ţărei, şi-au permis să schingiuască vlăstarele cele mai tinere dintre noi.

Alături de funcţionarii comerciali din întreaga ţară vom duce lupta înainte pentru cîştigarea şi a altor reforme tot atît de utile pentru noi toţi.

Se crede că până mîine, lucrările de recepţiune, vor fi terminate, aşa că de mîine oraşul să fie iarăşi aprovizionat cu apă de Timişeşti.

Domnul dr. A. Comăniţă a fost numit medic secundar al spitalului Spiridoniei din Tg. Neamţ.

D-na şi d nul I. I. Brătianu vor pleca mîine, Vineri, la Paris.

Domnul locotenent Alfons Goliescu a demisionat din armată.

Elevii clasei VII a liceului naţional din Iaşi, se află în excursie, în Bucovina, conduşi de d. profesor V. Teodoreanu.

Orele de cancelarie la Camera de comerţ, sunt de la 7—12 a. m. pe tot timpul vacanţei.

Consiliul comunal a fost convocat pentru mîine, la orele 5 p. m.

La ordinea zilei sunt puse chestiunile următoare: antrepriza pompelor funebre, cererea societăţei Union-baugesellschaft, de a plăti în bani contul reparaţiunilor de strade, la care este obligată, credite, scutiri de taxe şi vînzări de locuri.

Epidemia de scarlatină, care de cîtva timp bîntue şi în comuna Poeni, se află în descreştere.

Mîine revizoratul şcolar va face repartiţia elevilor, cari au a depune examenul particular de curs primar.

Acţionarii „Băncei Iaşilor" convocaţi în adunare extraordinară Duminică 3 Iunie c, au luat hotărîrea să sporească capitalul Băncei de la un milion la 2.500.000 lei.

Subscrierile pentru noua emisiune se primesc pînă Sîmbătă 9 Iunie ora 12.

Subscriindu-se peste sporul fixat, consiliul de administraţie va face repartiţia subscriitor la prima şedinţă din săptămîna viitoare.

† **Maria Xenopol.**—Mama domnilor Alexandru şi Nicu Xenopol şi a d-relor Adela şi Lucreţia Xenopol, bătrîna doamnă Maria Xenopol, a încetat din viaţă, astă-zi după prînz, în vîrstă de 88 ani.

Condoleanţele noastre.

**Judecare.**—Camera de punere sub acuzare a respins astăzi apelul d lui Al. Vasilescu, deţinut în afacerea Loster, spre a fi pus în libertate.

— Recursul în afacerea trusturilor, privitor la moşia Ricipeni se va judeca la 19 Iunie la s. I a Casaţiei.

— Contra deciziei de eri a Curţii de Apel din Bucureşti în procesul tramvaielor, vor declara recurs atît societatea cît şi ministerul.

Recursul va fi judecat în cursul lunei.

— Apelul moştenitoarelor lui G. Kalmuski pentru revandicarea moşiei Mitoc se va judeca la 17 Octombrie, la s. II a Curţii.

Tribunalul s. II s'a pronunţat ieri respingînd cererea fraţilor Barbu referitoare la evacuarea lui D. Fischer de pe moşia Bădeni.

Iată noul program de astă seară, Joi al teatrului cinematografic din grădina Pathé Frères, vis-à-vis de libraria Socec, lîngă administraţia Financiară;

„Orgoliul unei femei". Splendidă desfăşurare în trei părţi de cinem. Acest subiect face parte din seria filmelor teatrale, a căror interpretare se datoreşte celor mai buni artişti dramatici pariziani.—Din aventurile lui Max Linder, scene comice cu simpaticul humorist.—O vînătoare de opossum (o specie de Kangur) în Australia. — Sacrilejul argintarului, roman însufleţit. —Pathé Journal.

Reprezentaţiile au loc şi pe timp ploios, de oare-ce s'au construit refugii cari servesc de adăpost.

Patru programe noue vor fi reprezentate în fiecare săptămînă, şi anume: în fiecare Luni, Mercuri, Vineri şi Duminică program nou.

Matineurile vor urma regulat Simbetele, Duminicile şi serbătorile, în sala Circului Sidoli.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa onor. clientelei că, cu începere de la 1 Iunie produsele fermelor se vînd cu preţuri reduse.

La debitul A. Badareu s'a redus preţul laptelui dulce:

| | |
|---|---|
| Oca | 35 bani |
| Litru | 25 „ |
| Brînză de vaci proaspătă | 0 50 |
| Brînză de Brăila „ | 1.20 |
| Unt pentru cafea | 4.60 |
| Smîntînă dulce | 2.00 |
| Unt de gătit | 3.00 |
| Oule proaspete garantate | 6.50% |
| Brînză nouă de munte, în burduşele kg. | 2.60 |
| Caş de munte şi urdă dulce | 1,20 |

— De asemenea, cu începerea de la 1 Iunie s'au pus în vînzare vinuri naturale cu preţuri populare şi anume:

| | |
|---|---|
| Vin alb vechiu pentru masă | 1.00 |
| Vin alb şi negru vechiu | 1.00 |
| Vin alb superior | 1.20 |
| Vin negru superior | 1.20 |
| Vin Cotnari | 1.60 |
| Vin Bordeaux | 1.60 |
| Vin Tămâios | 2.00 |
| Otonel Tămâios | 2.40 |
| Vin pelin | 1 20 |

Toate calităţile de vinuri superioare se vînd cu litru şi în sticle infundate.

# Ultime telegrame

## Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 7 Iunie

# Marea catastrofă din Cerna-Vodă

## Un vapor cuprins de flacări Numeroşi morţi şi rîniţi

**Bucureşti. — In timpul nopţei a sosit în Capitală vestea despre o groaznică catastrofă, întîmplată în apropiere de Cerna-Vodă. Se spune că un vapor a fost distrus de un incendiu, şi că ar fi numeroase victime.**

**Ştirea s'a adeverit şi a produs o consternaţie generală.**

*

Cernavoda.—Iată amănunte, cu privire la Catastrofa, petrecută în timpul nopţei.

**Pe la orele 12 noaptea, vaporul ungurese Ersebeth Kirale, ce venea cu pasageri spre Cernavoda, mai sus de Hârşova, a fost de odată cuprins de flacări.**

**S'a produs o panică indescriptibilă. Pasagerii îngroziţi au căutat să se salveze, fiecare cum putea.**

**Mulţi au sărit în apă, alţii au putut pătrunde în cele cîte-va bărci de salvare, ce putură fi scăpate de flacările, ce cuprinseseră vaporul.**

*

**Cernavoda. — Focul a luat naştere din bucătărie. Mecanicul vaporului, a fost întâia victimă, căci la întâia alarmă, el a fost găsit carbonizat în cabina sa.**

**Ori ce ajutor fu cu neputinţă. Intr'o clipă flacările cuprinseră întregul vapor, provocînd bine înţeles o groază şi o panică nemărginită, prin marele număr de pasageri, ce se găseau.**

*

**Cernavodă. — Până în acest moment încă nu se poate preciza numărul victimelor.**

**Sunt numeroase persoane, care nemai avînd posibilitate de a se salva, au fost carbonizate pe vapor, şi mulţi alţii, cari şi-au găsit moartea prin înecare.**

*

Cernavoda.—Sosind vestea la Cernavoda, a plecat imediat spre salvare, vaporul Norma şi o canonieră de răsboi.

Aseminea au plecat într'acolo reprezentanţii autorităţilor.

Părerea generală este, că această catastrofă, ce se întîmplă pentru întâia oară la noi, e cu mult mai mare, de cum se credea la început..

Persoanele salvate, au putut fi urcate pe vaporul Norma şi transportate la Cernavoda.

Pînă aproape de ziuă, se putea vedea spectacolul sinistru cum vaporul Kirale, înconjurat de flăcări plutea fără busolă.

*

Cernavoda.—Fazele catastrofei au fost aduse la cunoştinţa guvernului, care a vestit de dînsa pe Suveran.

M. S. Regele a rugat să fie ţinut în curent.

Ştirea a produs în întreaga ţară, cea mai vie emoţie.

## Moartea a doi aviatori

**Donai.—Două aeroplane militare s'au ciocnit, aviatorii locotenentul Pelgnan şi căpitanul Dubois au murit.**

## Grevele marinarilor

Paris.—Inscrişii din Cherburg şi Lorgent n'au încetat lucrul, cei din S. Nazaire au declarat o grevă de 24 de ceasuri.

Mişcarea grevistă e foarte importantă la Bordeaux şi Marsilia. Mai multe vapoare nu au putut pleca, echipagiile fiind descomplectate.

## Schimbări în ministerul austriac

Viena.—Ministrul de interne Heinold a fost însărcinat cu preşidenţia consiliului în locul titularului, care e bolnav.

D. Heinold a exprimat eri, în numele Imparatului, satisfacţia suveranului pentru schimbarea de atitudine a rutenilor, faţă de proectele militare, şi recunoştinţa suveranului, pentru atitudinea patriotică a polonilor de zece ani.

## Greva lăptăreselor din Buzeu

Buzeu.—Lăptăresele din Buzeu, sunt foarte îndîrjite.

Cea mai mare parte îşi au domiciliul pe o moşie, în apropiere de Buzeu de la proprietarul căreia au cerut izlaz.

Administratorul moşiei fu înconjurat de lăptărese, care cereau cu stăruinţă să li se dea izlaz.

Administratorul, sub cuvînt de a le speria, trase un foc de puşcă, fără însă a rîni pe cineva.

Faţă însă cu acest act nechibzuit, lăptăresele s'au repezit asupra administratorului bătîndu-l grav.

Autorităţile anchetează.

## Regele Ferdinand la Pistijan

Budapesta,—Regele Ferdinand al Bulgariei, a sosit incognito la Castelul din Pistijan.

## Incendiul din Ploeşti

Ploeşti.—A tă noapte un incendiu a isbucnit la disteleria de petrol Tantal.

Focul însă a fost curînd localizat.

## Plecarea medicilor italieni

**Constantinopol.—Medicii italieni cari trebuiau să rămînă aci, au primit din Italia ordinul de a pleca mîine, după amează.**

## Alegere preşedinţială

Chicago.—Convenţia naţională va discuta candidaturile la preşedinţie. Alegerea preşedenţială va avea loc Vineri.

## Manifestaţia din Budapesta

Buda-pesta.—Deputaţii din opoziţie fiind opriţi a intra în parlament, colegii lor au renunţat să intre. Apoi deputaţii din opoziţie s'au dus în corpore la clubul partidului poporului, urmaţi de o mulţime, de peste 300 persoane, care strigau: „Jos Tisza"!

După ce deputaţii din opoziţie s'au închis la club, mulţimea a fost risipită de poliţie.

## Demisia cabinetului Muntenegrean

Cetinge.—Cabinetul şi a dat demisia, Suveranul a însărcinat pe generalul Martinovici, cu formarea noului minister.

## Sălbătăciile poliţiei din Iaşi

Bucureşti.—Duminică în 10 Iunie, funcţionarii comerciali din Bucureşti, vor ţine o mare întrunire publică de protestare, în potriva sălbătăciilor poliţiei din Iaşi.

Meetingul e convocat de sindicatul funcţionarilor comerciali din ţară.

## Grevele din Capitală

*Bucureşti.—Mişcarea grevistă din Capitală se întinde pe fie ce zi.*

*Azi au declarat grevă lucrătorii de la fabrica Lemaitre.*

*Pe mîne se aşteaptă greva cizmarilor şi a conductorilor de tramvai.*

## Reforma militară

Viena.—Deputaţii au început a doua cetire a reformei militare.

D. Gross, şeful federaţiei Germane a declarat că Germanii vor vota acest proect, spre a întări şi folosi alianţa cu Germania.

D. Biankini, croat, spune că adunarea nu ar trebui să adopte acest proect, pe care Camera ungară l'a expediat într'un mod absolut neconstituţional. Oratorul protestează în contra tratamentului barbar, la cari sunt supuşi Croaţii. Condamnă dualismul actual, pe care îl compară cu un monstru.


DE ARENDAT

**Moşia Mînjeşti-Vocotesti**

*judeţul Iaşi. Una oră de Iaşi*

**370 fălci întindere**

*A se adresa la: D. Gh. str. L. Catargiu 17*

**Dr. B. Brandmark**

**după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în**

**IAŞI** Strada Socola No. 99

**PENTRU SEZONUL DE VARA**

**S'a primit la cunoscutul Magazin**

**PARADIS**

*Mătăsuri sangên, Voilage din toate colorile, Voil madelain, Mouselin Chijon, şi Mouselin sangên, Rochii de Broderii. Broderii pentru Bluze, Bluze Marquisette. Ciorapi Mouselin negre şi în colori, Garnituri de Rochii, Dentele Chantelij şi Dantele Macrame, Gulere de chipiure etc.*

**Cumparaţi CORSETE moderne**

*Voilete şi Ercharfe moderne numai la PARADIS*

**Inginer I. CANA**

*Autorizat de Primăria Iaşi*

**Iaşi—28 str. Cuza-Vodă 28—Iaşi**

*(zisă şi str. Golia 28)*

**—Apă—Canal—Closete** *contra* **îngheţului—Băi hygienice—etc.**

**Instalaţie de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.**

*Devize—Consultaţiuni gratuite.*

*Condiţiuni de plată foarte avantajoase.*

*Atelier special pentru reparaţiuni* **—Proiecte — Supravegheri de Construcţii.** *Vile—Hoteluri, etc.*

**Se deplasează şi în provincie** *cu preţ modest.*

*Referenţele cele mai* **bune la** *dispoziţie.*

**O prăvălie** *frumoasă din două încăperi mari precum şi o locuinţă elegantă la etaj de 5 camere, cameră de bae cu closet în apartament, scară separată şi luxoasă şi toate atenansele se închiriază str. Ştefan cel Mare casele Schnürer.*

**INLATURAŢI**

**părul alb**

**Intrebuinţaţi dar**

**Vopsea pentru PAR Seeger**

**care vopseşte imediat şi în mod natural părul albit sau cărunt, după dorinţă în:**

**Negru, Brun, Castaniu şi Blond**

**Intrebuinţarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată**

**Preţul unui flacon Lei 2.50**

*De vînzare la* **Farmacii, Droguerii şi Parfumerii**

*Depozit general: Bucureşti, Strada C. G. Cantacuzino 40*

# Ultima Săptămână

**Înainte de tragerea clasei I-i**

## 14|27 IUNIE 1912

## Doriţi 900,000 Lei

Doriţi LEI 850 000? 820 000? 400,000? 150,000?

Doriţi LEI 825,000? 815,000? 250,000? 100,000?

**Depinde numai de D-voastră**

**care din aceste sume să vă achit, căci aveţi şansa de a cîştiga oricare comandînd imediat ultimele lozuri norocoase :**

## 1/8 numai lei 1.50

**1|4 Lei 3. - 1|2 Lei 6. - 1|1 Lei 12**

## ROB. TH. SCHRODER

**— Firmă fondată în 1870 —**

**BOTOŞANI**
Str. Naţională 203;

**BRĂILA**
Piaţa Sf. Archangheli (Casa Rally);

**CRAIOVA**
Str. Unirii 69;

**IAŞI**
Str. Ştefan cel Mare 8;

**Centrala BUCUREŞTI**
Calea Victoriei 106

**Sucursale :**
Calea Victoriei 50
Calea Griviţei 96
Str. Lipscani 72

**PLOEŞTI**
Str. Basarabilor 1

**GALAŢI**
Str. Domncască 14.



## Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**
**DIN FABRICA**
**Gebrüder Eberhardt Ulm**

**a) cu 1, 2 şi mai multe brazde**
**b) speciale de vie**
**c) speciale de prăşit**

**Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la**

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



## Noua Coafiură de Dame

**M. BACHMAN**

**— Iaşi—Strada Gh. Mârzescu 28 —**

Aduce la cunoştinţa doamnelor că **Salonul de coafiură** este aranjat din nou cu toate articolele necesare şi se efectuează tot ce priveşte această branşă, anume: cozi, bucle, turbane moderne, transformaţiuni de asemenea

**Se frizează cu ondulaţiuni Marcel**

**Se primesc şi comenzi în provincie**



# Colectura „PROVIDENŢA"

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

**Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA" este neîntrecut**

**Iată dovada :**

**Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de**

## LEI 250,000

**(un sfert de Milion)**

**a căzut în Colectura „Providenţa" pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot in aceiaşi zi.**

**Iar la ultimele trageri au eşit afară de nenumărate cîştiguri a 3000, 2000 şi 1000 lei următoarele câştiguri :**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19.562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5,000 | „ | 59,171 |

**1|8 numai 1 leu 50 bani**



## TIPOGRAFIA
# H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

**Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.**

**Preţuri ieftene**



**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile**



## „ANCORA"
**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polite de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
**Lei 7 453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,253** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.
**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**
**(fostă strada de Sus)**


Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune de uşi şi ferestre electrice, executată de Iohan Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: [illegible] 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 161 — Sîmbătă 9 Iunie 1912

## Cariera d-lui Carp

Rare ori s'a văzut om care să aibă, ca d. P. Carp, soarta exact pe care o merita.

Cariera d-lui Carp, lungă și sbucimată a fost negativă și nulă.

De la 1870 face politică șeful junimiștilor—dar nu s'a afirmat de cît prin morgă și prin disprețul pe care l'a profesat la adresa altora.

A debutat cu adresa de la Iași, prin care se cerea întroducerea pedepsei cu moartea și încheia cu un eufemism grotesc ca să evite mărturisirea neputinței: „e, în țară un factor cu concepție *independentă*, pe care nu se poate conta".

Și în intervale d. Carp a fost conservator, de nuanță junimistă, însă; junimist dar infeudat la liberali;—iar cînd autorizat de I. C. Brătianu, intra în cabinetul lui Lascar Catargi, atunci ca să servească pe liberali și să se afirme junimist, provoca criză în guvernul conservator.

Aceasta e cariera d-lui Carp, de la 1870 și pînă azi.

Acestei cariere, bogate în sensul acesta se datoresc vorbele istorice: „voiu face lui Lascar Catargi o înmormîntare de clasa I-a" rostite de șeful junimiștilor ca să probeze cît de convins conservator a fost pururea—și: „d. Carp face opoziție miluită", zise de Alexandru Lahovary ca să caracterizeze, ca o fotografie, politica și principiile președintelui de azi al consiliului de miniștri.

Dar acestea sunt puncte extreme din svînturata carieră a acestui om singular.

D. Carp, însă e maleabil la nevoie.

Vedeți ce face cu proiectele cari constituiesc visul său de tinerețe, ca să înțelegeți cît de oportunist este intransigentul acesta.

Grație flexibilității sale, d. Carp 'și-a instalat paraziții în citadelele liberalilor, pe cari de altfel îi dușmănește cum vedeți, de moarte; grație flexibilității sale de om intransigent 'și-a avut permanent, pentru el și ai săi, locul în parlament, grație acestei flexibilități răsturna pe Catargiu dar nu lipsia din cabinetul lui; ura pe generalul Manu, dar îl obseda în același timp, ca să-i facă rost în minister, batjocorește pe d. Cantacuzino, dar primește toate umilințile ca să păstreze avantajele dualității.

Caracter ca al d-lui Carp, un singur om a avut în țara romînească: răposatul beizadea Mitică, o figură inofensivă, care se socotea consecuent fiind întotdeauna cu guvernul *actual*—dar Dimitrie Ghica avea bunul simț să nu pozeze în geniu extraordinar, rînduit de Dumnezeu să asaneze moravurile publice.

Cu acest trecut d. Carp nu putea să ajungă de cît cu condiția ca toți pe cîți 'i-a săpat să fi plătit cel din urmă tribut naturei, căci în luptă dreaptă, șeful junimiștilor nu putea cum nici n'a putut să biruie. Acest fenomen, însă a fost să se întîmple cînd intransigentul cap al junimiștilor a împlinit el însuși trei sferturi de veac, vîrsta la care numai egumenii de mînăstiri rămîn în funcțiune.

De aci slăbiciunea în toate sensurile pe care o dovedește d. Carp—de aci însă de altfel și avantajul cinizmului său. Că nu poate nimic d. Carp, n'ar fi surprinzător, fiindcă nici odată n'a putut șeful junimiștilor; a vorbit, a amenințat, a făgăduit—dar atît, de înfăptuit nimic, nici odată, afară de legea țuicei.

Surprinzător e că d. Carp nu mai simte realitatea. Altă dată, pentru motive pe care publicul nici n'ajungea să le priceapă, d. Carp „dedea cu piciorul baracei" ca să nu prindă lumea de veste, că nu e în stare să corespundă speranțelor pe cari le stîrnise. Era așa de formalist și de susceptibil, altă dată, în cît, ca să nu lase nici bănuială asupra occidentalismului procedeurilor guvernamentale, producea criza înainte de a o fi dorit însiși adversarii regimului.

Azi, mai incapabil decît altă dată, mai puțin rezistent și mai rău inspirat, d. Carp a stat, totuși, nu în picioare, ci trîntit, a stat, însă pînă cînd a primit lovitura din urmă. Căci, se știe: guvernul junimist nu părăsește puterea ci e gonit.

De ce atîta îndărătnicie acum, cînd altă dată considera puterea ca o sarcină pe care omul cu minte trebuie s'o lepede la cea dintîiu ocazie? Simplu de tot: altă dată, răsturna guvernul altora, ca să'l întroneze pe al său: acum, apără mortăciunea sa proprie contra celor cari au datoria să 'i-o înmormînteze.

„Intransigența și desinteresarea", dar, fac fondul caracterului acestui om superior, care, după ce a făgăduit dric de clasa întîia șefului său, el însuși n'a știut, politicește, să moară la vreme.

Acum, va fi grija primăriei să deschidă maidanul care să primească, cu pietate, rămășițele pămîntești a ceea ce s'a crezut atîta vreme că este partidul junimist.

## Încă o condamnare

**Curtea de Apel din București, secția II, s'a rostit eri în afacerea tramvaielor. Apelul Ministerului de Interne a fost respins, iar daunele interese acordate de Tribunal societății de tramvaie au fost augmentate dela 100 la 492 mii lei.**

**Neapărat, aici nu poate vorba de bani, ci de principiu în sine.**

**Curtea de Apel, confirmînd sentința tribunalului, a decis așa dar că legea Marghiloman, legea scelerată, e neconstituțională. Principiul dacă judecătorii pot pipăi constituționalitatea legilor e definitiv cîștigat, acum e cîștigat și faptul, adică, că în adevăr legea Marghiloman e potrivnică constituției.**

**Pentru noi și pentru lumea politică procesul tramvaielor s'a isprăvit cu sentința de ieri a Curții de Apel. Guvernul a fost definitiv judecat și osîndit pe toată linia. Toate cele trei instanțe judecătorești s'au rostit împotriva legei d-lui Marghiloman. Situația fostului ministru de interne, ca și a guvernului de azi, care-și zice continuarea cabinetului Carp, e deci decisă.**

**Guvernul a prezentat și Parlamentul a votat o lege inconstituțională. Dacă pentru acest fapt miniștrii pot fi trași la răspundere penală, apoi nu tot așa se poate întîmpla cu Parlamentul păcătos al d-lui Marghiloman. El n'are nici o respundere positivă, și nu poate fi tras înaintea justiției. Singura pedeapsă ce-i se poate înfige este disolvarea,—și ea nu va întîrzia.**

**Încă odată dar, pentru noi afacerea tramvaielor e isprăvită. — Procesul încă pendinte este o chestie de pure drepturi patrimoniale, cari nu pot privi decît părțile litigiante.**

## IAȘUL FĂRĂ APĂ

**— A patra zi de cînd orașul este lipsit de apă —**

*Ar fi pătimaș—provincial să facem vinovată și responsabilă administrația comunală de faptul că s'au produs stricăciuni la conducta de apă.*

*Dar ea este vinovată și este responsabilă de faptul, că, contrar tuturor prevederilor, nu se aflu apa în rezervoare cînd s'a produs stricăciunea: așa că, patru zile suntem lipsiți de apă și nemic nu arată, că această mare calamitate nu va dăinui încă.*

*Nu suntem singurul oraș care se alimentează cu apă din izvor. Dar suntem singurul oraș, care, în chiar primii ani ai instalării conductelor, a avut să sufere de lipsă de apă.*

*Am suferit—dar nici-odată ca acum. De această dată apa a încetat să curgă brusc, adică a fost coincidență între stricăciunile provenite—oficial nu se dă nici o lămurire în privința aceasta—și între deșertarea complectă a rezervoarelor.*

*Rezervoarele, însă, nu trebue să fie deșarte și dacă lucrul s'a întîmplat, totuși, aceasta dă dovada și măsura incuriei serviciului de supraveghere și pune orașul în primejdie.*

*Sunt patru zile de cînd bem iarăși apa infectă din vechile izvoare, mai infectă încă, de cît în trecut, prin faptul necurgerei; băile sunt închise în toiul verei, iar eventualitatea unui incendiu complectează tabloul sinistru.*

*Populația, care plătește taxe exorbitante pentru apă, taxe exorbitante pentru canal, n'are macar satisfacția de a fi lămurită asupra cauzelor, n'aude de o anchetă făcută de administrație, fiind că, —incapabilii stau nepăsători.*

*Iașul, sub era d lui Grecianu, se află dat pradă vandalilor, pe de o parte,—escrocilor pe de altă parte.*

## Recordul erei greciniste

**— „Agronomul" de la Oltenești, primarul adinterim al Iașului —**

Scrie la biblie: „să nu ceri nici odată un Rege mai bun, fiind-că risci să vie unul mai rău".

Toată lumea era pentru plecarea d-lui dr. Cosmovici de la primăria Iași. Plecat în cele din urmă, d. Cosmovici a obținut ca succesor, pe d. Stamatiu. Dacă nu pleca d. Cosmovici și se ivea prilejul ca primarul să iee congediu, d. Cosmovici ar fi fost pro primar. Dar așa 'l avem pro primar pe d. Stamatiu.

Era grecinistă s'a distins prin recorduri îndrăznețe. Cînd le crezi terminate, ele reîncep cu mai mare furie. Stamatiu—ajutor de primar—pune un record; Stamatiu prim ajutor—un record complicat; Stamatiu primar—iată recordul rădicat la cub.

Lăsăm la o parte toate învinuirile ce s'au adus, acum în urmă, d-lui Stamatiu. Din contra, ne punem alături cu acei cari pretind, că cinstea d-lui Stamatiu este absolut feciorelnică: că nici piloții, nici harabalele n'au atins-o; că direcția Băncii Naționale ar fi în stare să încredințeze d-lui Stamatiu cheile de la trezorerie.

Vrea să zică d. Stamatiu este un om perfect cinstit. Ajunge această calitate primitivă, ca să fie și primar de Iași? Dacă da, dacă alte calități nu se cer, atunci și gardistul, care este om perfect cinstit, dovadă că se află în slujbă, ar putea ține loc de primar la Iași.

Ei, nu! Nu se poate să fie vremuri normale, nu se poate să nu fie vremuri cu totul anormale, și catastrofa aceasta morală să se fi întîmplat.

Căci este identic cu o catastrofă morală, este falimentul fraudulos al bunei reputații a Iașului: Stamatiu primarul Iașului!

Este prea adevărat, că delegația îndrăzneață dată de primar fruntașei brute greciniste, este rezultatul temei, dar nu orașul trebue să plătească lipsa de curaj a primarului.

Iașul a avut de primari numai oameni de seamă. Sub greciniști, cu elementele lor de jos, legenda, o legendă adevărată, a degenerat: după ce și-au recoltat greciniștii un primar din birourile funcționarilor unei instituții de credit,—acum au ajuns la d. Stamatiu, fostul „agronom" din județul Fălciu.

Dușmanii nu mai au chip să ne zică nouă „mai rău să vă vedem".

## „Formele Legale"

Rași, fără săpun, în toate instanțele la care s'au prezentat pînă astă-zi cu chestia tramvaielor, guvernamentalii nu vor să înțeleagă în ruptul capului, că pricina este pentru dînșii real și definitiv pierdută.

După pilda dată de cei izgoniți din minister, tocmai fiind-că justiția i-a înfierat ziarele guvernamentale îi dau zor cu „formele legale", susținînd că junimiștii sînt acei cari au cîștigat în realitate procesul, dar că, slabă fiind în ce privește procedura, au pățit'o numai din cauză că tribunalele și curțile nu pot da dreptate unor oameni cari n'au practica notariatului.

Cu alte cuvintea, după jurisconsulții guvernului, justiția, prin hotărîrile sale, a împacat pe toată lumea, guvernul cîștigă în fond și societatea comunală în formă.

Mărturisirea aceasta e din cele mai hazlii și mărturisim în cuget curat, că, dacă toată lumea ar judeca la fel, n'ar mai fi în omenire ființe nenorocite. Pierzi tot plus două milioane daune; ești gonit ca consecință din minister cu cei mai de seamă fruntași; ți se impune, de sus, obligația de a guverna mai departe cu umilirea celor la care te închini; ți se declară de neconstituțională și nulă o lege votată de tot partidul strîns în parlament; și pedepsește cu dizolvarea, Camerile neroade, care s'au potrivit ranchiunelor tale — și totuși susții că „ai cîștigat fondul".

Iar despre adversar, care ți-a luat tot și care este reîntronat în toate drepturile din care ai voit să'l expropiezi în mod legal, zici, tu cel rămas pe drumuri și rușinat, că dînsul a cîștigat numai „în formă".

Modul cum junimiștii se mîngîe în chestia tramvaielor, amintește istoria acelui cămătar grec care, pierzîndu-și într'o pădure lada ce conținea tezaurul lui, se lăuda în toate părțile că habar n'are, de oare ce cheia lăzii o păstrează la dînsul.

Or, așa zisa cheie e un fel de ghiulea imaginară cu care junimiștii pretind că „va atîrna de foasta administrație comunală".

Ce va fi în viitor vom vedea; de o cam dată, nu contează de cît rezultatele actuale, căci vem zice o vorbă înțeleaptă față de nevoile prezentului, două parale nu face nici ce a fost nici ce va fi.

OAMENI ȘI LUCRURI

## Cînd ți-e apa mai dragă...

Aseară, tîrziu, am adormit în mijlocul unui concert zgomotos și dizgrațios de voci amestecate cu sunete de căldări goale, cîntece de cofe de tinichea și de lemn ce sunau a vid și a sărăcie. Concertul avea loc peste drum, în preajma vechei, patriarhalei cișmele, vecina cu turnul Goliei și s'a prelungit pînă tîrziu noaptea. Nu știu cît de tîrziu,—dar, de la o veme, luase forma unor vise obsedate de halucinări. S'ar fi ziscă, unde-va, pe aproape, se lupta o legiune însîngerată și războinică întru cucerirea vreunei fortărețe întărite...

Și nu era decît acea pașnică oaste a modeștilor apari, amestecată cu o mulțime de pașnici locuitori sau servitori de case mai avute,—toți în conflict, toți doritori să ajungă mai de grabă „rîndul" lor, fie și numai pentru o simplă cană, ori vr'un cofăel inocent de apă din gura străbunei cișmele a Iașului, însetat de trei zile, rămas fără pic de apă în mijlocul căldurilor de Iunie.

In zori de ziuă, cînd scriu rîndurile aceste, spectacolul e același; concertul e același,—îmbinat doară cu primele sunete de clopot ale vagoanelor de tramvai...

De astă dată scena se vede aevea. Cișmeaua e luată cu asalt. Legiunea de vechi apari și modești cetățeni e arhi-numeroasă, larma e în creștere; gardiștii de poliție stau în mijlocul grupului ca să... stingă nerăbdările. Iar în apropiere, vr'o două imense sacale, dintre ale Primăriei așteaptă și ele rîndul, fie la cișmea, fie la basen,—căci e asaltată și cișmeaua,—vechiul „habuz" pecetluit cu beton, întreținut cu grijă pentru zile grele, zile de secetă, cum sunt aceste de acum, zile de ananghie și nesaț.

...Și cîți se întorc cu cofele goale, cu căldările bălăbănind în aer, ca și cum le-ar bate vîntul, — vîntul arșiței goale, vîntul pustiului. Iar de-asupra, în vîrful turnului, atîrnă—ca o rămășiță glorioasă a zilelor de paradă—un steag lung și tricolor, într'o ușoară fîlfîire.

E o ironie a soartei și ne suggerează reflecția foarte naturală: ce ar fi fost dacă lunga, neașteptata dispariție a apei de băut ar fi avut loc în zilele frumoase de sărbători, cînd orașul adăpostea zeci de mii de vîzitatori, cînd hotelurile și localurile gemeau de lume!

S'a înfăptuit a opta minune a lumei—apa de băut, excelentă și abundentă la Iași. Dar nu se poate oare îndeplini minunea tainică și financiară, mult mai mică, —de a se păstra apă în rezervoriu, pentru zilele de nevoie, pentru accidente neprevăzute, cînd ți-e... apa mai dragă?

...Dar iată că ceasul înaintează și servitoarea trimisă în expediție nu se mai întoarce. Ba, se întoarce cu cana goală:

— Nu lasă cei de la primărie cu sacalele...

Teribila concurență a pavagiilor, — a drumurilor secătuite! Iar de dragul lor vom sta, ca și alaltăieri, cu grădina neudată, cu florile însetate, cu scările nespălate...

Noroc că, la vreme, pentru trebuințele matinale, ne-am amintit de o veche rețetă a maestrului Caragiale, de pe cînd venea la Iași, înainte de epoca Timișeștilor:

— O sticlă din excelenta apa minerală iașană și iată-ne higienic spălați, la adăpostul microbilor comunali și împrospătați pentru lupta și munca zilei.

**Rodion**

## Educația prinților

Nu mai încape îndoială că nu se pregătește pentru regalitate ca pentru un concurs de ofițeri de gardiști.

Cu toate acestea, pe cît se pare, prinții din ziua de azi se îngrijesc mai întîiu să învețe a trăi și apoi a domni.

Toți suveranii moderni se asigură pe viață; oare aceasta nu e un semn că preferă constituției, care le fixează lista civilă, un contract de asigurare cu o companie americană?

Regii au ajuns să spună și ei, în familiile lor, fraza tipică pe care adesea o repetă tatăl prevăzător în mijlocul burghezilor săi:

„Nu se știe ce se va întîmpla".

De aceea se zice, de pildă, că, dacă vre-o dată prințesele casei de Anglia ar fi nevoite să intre la stăpîn ar fi niște bucătărese excelente.

Există o tradiție care datează de la regina Victoria; surorile lui Eduard al VII-lea excelau în facerea budincilor și a altor prăjituri; Eduard al VII-lea, la rîndul lui, pe cînd era prinț de Galles, amenajase la castelul lui Sandrigham, o instalație complectă de bucătărie specială pentru fetele lui, Victoria și Luiza de Maud.

Fiicele actualului prinț de Galles au găsit în cuptoarele mătușei lor vase și rețete prețioase.

De altfel prințesa Victoria e încă acolo ca să conducă debuturile tinerilor sale nepoate, de oare ce ea singură, din cele trei fete ale lui Eduard, a ramas nemăritată.

Rebelă căsătoriei a ramas credincioasă bucătăriei.

Și să nu vă închipuiți că prințesa se joacă de-a bucătăria după cum Maria Antoneta se juca de-a păstorița: bucătăriile de la Sandringham, nu sunt ca lăpăriile de la Trianon.

Prințesa frămîntă cu mîinile ei chiar coca, și se zice că regele Eduard apreciază mai mult ca mîncăcios priceput ce e, decît ca tată, mîncările delicate și prăjiturile fine eșite din mîinele fiicei sale Victoria,—Victoria bucătăreasa.

De asemenea Wilhelm al II-lea, care a fost student la Universitatea din Bonn a vrut ca și copiii lui să ducă viața simplă de student, bine înțeles cu toate bețiile și duelurile respective.

Odată pe cînd prințul de coroană se afla la Bonn și a refuzat să primească, pe motiv că i se jignește demnitatea de viitor împărat, o pedeapsă ce i-a aplicat clubul universitar, Wilhelm al II-lea i-a ordonat, printr'o telegramă, să se supue la pedeapsă, mai adăogîndu-i încă 15 zile de închisoare.

De atunci prințul de coroană, n'a mai ținut să se deosebească de ceilalți camarazi, iar fiii împăratului nu s'au mai bucurat de nici o favoare,—nici chiar de acelea de cari se bucură cei ce fac parte dintr'o familie în care sunt șase copii, ca în toată familia imperială chiar din germania.

In timpul vacanței, îi pune să se îndeletnicească cu grădinăritul. Fie-care din moștenitori are cîte o bucată de pămînt pe care cultivă singuri flori, legume, cereale, pînă și prozaicul cartof.

Iar produsul acestor pămînturi se vinde împărătesei pe prețul pieței.

Care va să zică, avem prinți-grădinari și prințese-bucătărese; acum mai rămîne să vedem un banchet, la care să se servească mîncări gătite de prințese cu bucate cultivate de prinți...

Odată profesorul de limba franceză al prințului Henric din Prusia i-a dat să traducă fraza următoare:

„Prințesele n'au numai un aer de majestate naturală; ele se mai deosebesc și printr'o grație cu totul particulară".

Tînărul prinț a refuzat însă să traducă aceste rînduri pe motiv că nu vrea să se învețe a minți, de oare-ce el a observat că prințesele nu se deosebesc de fel de semenele lor.

Observație foarte adevărată, de oarece prințesele nu se deosebesc de fel de ceilalți copii.

Un băiat de doui-spre-zece ani cu o bicicletă, o rachetă de tennis sau un aparat fotografic în mînă, fie el Prinț Anamit, moștenitor al Serbiei, fiu al Regelui Portugaliei sau băiat de băcan, va fi totdeauna „fericit ca un rege".

Să nu credeți că dacă cutare prințișor arab păzește oile, însemnează că are dispoziții de a fi păstor de popoare; și dacă prințișorii cambodgieni cerșesc pe stradă orez, nu fac alt-ceva de cît să conformează unui obiceiu al țărei lor.

Copiii regali ca și toți ceilalți copii, mai întîi de toate sunt copii.

Și partea misterioasă și plăcută a lucrului e tocmai că acești copii cari astăzi silabisesc cea dintîi lecție de istorie, vor fi ei înși-și istoria.

Se știe că micile mari ducese sunt

crescute toate englezește: nepoata reginei Victoria, Țarina a primit la curtea din Hessa o educație aproape exclusiv britanică și același educație o dă și copiilor ei în Palatul de iarnă și la Țarskoie-Selo și Peterhoff.

Despre creșterea ce se dă moștenitorului Țarului ca și viitorului deținător al coroanei Italiei nu se poate vorbi încă, aceasta fiind de-o camdată numai chestie de higienă. Intru cît privește micile prințese italiene, ele duc viață familiară onorabilă atît la curtea lui Victor Emanuel cît și la a Țarului Nicolae.

Numai așa se explică temperamentul extra-ordinar de răsboinic și gusturile militare manifestate de micile prințese. Se povestește că dacă se întîmplă prințesei Mafalda, care e numai de cinci ani, să întîlnească vre-un ofițer care n'o salută reglementar, numai de cît aduce faptul la cunoștința tatălui ei, sau chiar comandantului pieței.

Acum un an, prințesa Yolanda, care are acum doi ani și jumătate, trecînd cu doica sa pe lîngă corpul de gardă al Quirinalului, *a cerut* să viziteze corpul. Împlinindu-i-se această dorință, mica prințesă a examinat, cu luare aminte a unui bătrîn general inspector, toată muniția, manifestînd o deosebită plăcere la vederea panașului bersalierilor.

Dacă și prințișorul moștenitor seamănă cu surorile sale, apoi Italia va avea în el un rege războinic.

Ce va fi regele Spaniei?

Educația lui Alfons XIII-lea a fost tipul educației prințului, de oare ce din leagăn s'a urcat deadreptul pe tron și prin urmare toate clipele ce le-a trăit pînă acum au fost consacrate în scop de a-l pune în măsură să guverneze.

Se scula la 7 dim. și lucra pînă la 11. O oră de călătorie. Dejunul în tabăra unui general șef de studii, lecție de germană și desen. De la 2 la 4 plimbare la Casa del Campo. Literatură și istorie pînă la 7. Masa de seară cu princesa Asturilor și infanta Maria-Teresa. Piano pînă la 9 și apoi culcarea. Sărbătorile, jocuri în grădinile palatului și apartamentele regale. De trei ori pe săptămînă, de la 2 la 4, exercițiu militare cu fiul contelui de Revillagigado, nepoții ducelui de Mediera, etc. etc.

*La vrîsta de un an* a prezidat deschiderea seziunei Cortezilor.

La doi ani și jumătate a inaugurat expoziția din Barcelona.

Pictorul Koppay l'a zugrăvit într'un tablou oficial, călare pe un cal.

Se citează o mulțime de vorbe de la acest copil-rege.

Cea mai recentă e următoarea, spusă la vrîsta de 13 ani:

Izbucnise războiul cu Statele-Unite și voia să plece și el la luptă:

— Ce face amicul meu amiralul Cervera? Vreau să mă duc să-l găsesc, acum nu mai sunt copil, — spuse suspinînd.

*Nu mai sunt copil*, — iată unde duce ori ce educație, chiar regală.

Intîiu trebue *să nu mai fii copil*, ca să te poți conduce în viață, nu ca rege ci ca om!

Încheem cu următoarele două anecdote *autentice*: Regele Carol, al nostru, sunt foarte mulți ani de atunci (era numai Principe), se găsea la Paris. In hotelul „Bristol", unde M. S. Iși luase gazdă, se vorbea tocmai despre chestiunea izraelită.

Principele zise către consulul prusian: „Ca să-ți arăt că eu nu sunt în contra evreilor, mă invit la masă la d-ta; mîne voiu vizita pe Principesa Matilda în Saint Gratien, d-ta locuești acolo și voiu prînzi la d-ta!" — Măria Ta!, zise Bamberg (care pe lîngă consulat, era agentul de casă al familiei Hohenzollern și făcea negoț), foarte încurcat: „mă bucur mult de această distincțiune, dar eu sunt de mai mulți ani protestant, — dacă aș fi rămas izraelit, nu m'ar fi făcut guvernul prusian nici odată consul!"

— „Ei bine, — replică principele Carol cu voiciune, de ce pretind puterile, să fiu eu mai liberal în România, de cît șeful familiei mele în Prusia"?

A doua: Princepele Carol, primul născut al moștenitorului tronului romînesc, era la Iași: Un colonel bătrîn se apropie de el și mîngîindu-l pe bărbie îi zise: *„ce drăguț e!"*

Sunt *drăguț* pentru Papa și Mama, Domnule Colonel, pentru d-ta sunt „Alteță", fu răspunsul — se zice — al Principelui Carol.


**Magasinul de Muzică**

**„MICHELSOHN"**

Iași—Fondat 1878—Iași

**Piane și Pianine**

**SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY,**

*și orice altă fabricațiune,*

*se vînd în rate lunare mici.*

**PIANE ELECTRICE**

**KUHL et KLATT**

**ORCHESTRIOANE AUTOMATE**

*La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.*

**NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE**


# Scrisori din Bucovina

*— De la corespon. nostru particular —*

## Emigrările din Bucovina

*Causele depopulărei elementului romînesc.—Lipsa unei industrii serioase.—Inmulțirea populației:—O educație greșită.—Ce ar trebui de făcut.*

Cernăuți 7 Iunie.—Intr'o recentă corespondență am arătat cum sute și mii de copii, de familii țărănești, părăsesc Bucovina îndreptîndu-se spre America în căutarea unui cîștig mai sigur, și că cei mai mulți rămîn acolo dezilusionați în fața unei realități foarte triste, dar adevărată.

Sub impresia celor scrise atunci, m'am hotărît să mă interesez mai de aproape asupra cauzelor adevărate, cari îi îndeamnă pe acești harnici muncitori, să-și ia toiagul pribegiei, părăsind mănoasa Bucovină—odinioară vesela grădiuă—îndreptîndu-se către țări străine în căutarea unui codru de mămăligă.

La început credeam că acești emigranți sunt numai victimele unui curent periculos și înveninat, adus de cine știe care agent interesat, dar după cele aflate în urmă, cu durere, trebuie să recunosc că bieții romîni, bieții muncitori, n'au—în actualele împrejurări politice—alt mijloc de scapare.

Deși America nu-i salvează, ci din contra, numai îi nenorocește și mai mult, ei totuși se aventurează către țara dolarilor cu speranța că-și vor îmbunătăți acolo soarta.

Și aceasta e de ajuns pentru mentalitatea țăranului.

Zic că nu au alt mijloc de salvare, și iată de ce: Bucovina e țară aproape cu totul agricolă.

Locuitorii sunt 4 din 5 părți țărani, a căror îndeletnicire și al căror isvor de viață este lucrarea pămîntului și creșterea vitelor.

De la aceste două ramuri de activitate depinde existența locuitorilor și a țării întregi. Este un om mănos, totul merge bine.

Se plătesc bine vitele, o duc bine și țăranii și tîrgoveții, cum se întîmplă însă o secetă sau un an rău, toată țară chiar suferă.

E drept că, pe lîngă aceste două ramuri de existență, mai este și puțină industrie în țară, industrie care poate fi rezumată prin cîte-va ferestrăie de lemne, o fabrică de ciment la Putna, două de zahăr și cîte-va fabrici de bere prin orașe, dar nu e mai puțin adevărat că cu această industrie nu se poate hrăni un popor de peste 300,000 de suflete.

Lucrarea pămîntului s'a făcut pînă nu de mult, după cum a apucat fiecare de la părinții săi. Inainte vreme însă oamenii fiind mai puțini, iar pămîntul mai mult, aveam cu toți cu ce-și îndestula nevoile.

Acuma însă, oamenii s'au înmulțit, pămîntul a ramas acelaș, iar dările, din zi în zi devin tot mai mari și astfel că bieții oameni, în disperarea lor, sunt gata, în orice moment, să se îndrepte către acele regiuni, ale luminii care le inspiră mai multă siguranță de un traiu mai liniștit.

Și ca să se convingă fie care de situația precară a țăranului romîn bucovinean, voi arăta aci următoarea tabelă. Să presupunem că o familie compusă din 6 pessoane se hrănește îndestulător pe an cu 6 pînă la 10 falci de pămînt.

Cîți-va capi de familie au atîta pămînt? Foarte puțini.

Sătenii din Bucovina sunt împărțiți în trei categorii: fruntași, mijlocași și codași. Fruntași cu 40 pînă la 100 fălci de pămînt avem numai 9 la sută, mijlocași cu 10 pînă la 40 fălci sunt 26 la sută, iar codași ce au abia 1 pînă la 6 fălci de pămînt 40 la sută' iar 25 la sută din săteni, n'au nici o prăjină de pămînt și trăiesc într'o mizerie covîrșitoare.

Fruntașii, pe lîngă brațele lor de muncă să aibă nevoie încă de alte brațe—zicem de 10 la sută dintre codași, iar mijlocașii de cele mai puține ori 3 la sută, tot mai rămîn încă 12 la sută dintre codași sau palmași fără lucru. Acestora nu le rămîne alt mijloc de existență de cît ca zileri pe la fabrici. Cum însă fabricele noastre împănate de ruși galițieni, sătenilor noștri nu le rămîne altceva de cît să ia drumul Americei.

Am auzit pe mulți fruntași romîni, cum iritați contra acelora cari își părăsesc „moșia", nu găsesc alt mijloc de împedicare, de cît expulzarea străinilor, lucru de altfel imposibil în Austria unde legile sunt categorice în această privință.

Dar, dacă în adevăr, acestora le merge să oprească curentul emigrărilor, apoi atunci să se stăruiască pe lîngă persoanele și autoritățile competente, ca să se rîdice industria Bucovinei, pentru a se crea astfel poporului muncitor debușeuri noi de cîștig. Isvoare sunt, dar trebuesc exploatate, e nevoie de o inițiativă.

E cunoscut de toată lumea că la Sacobeni și Handal lîngă Pajorița sunt mine de cărbuni și fier, iar la Cacica saline de sare. Unele încercări ce s'au făcut pînă acuma au dat rezultate frumoase, dar cu toate acestea ele s'au abandonat. Și tocmai aci zace răul.

Apoi o greșală nespus de mare a fost din partea autorităților și a unor conducători că, în loc să se deie țărănimei școli bune, în care acestia și să-și cîștige cunoștinți folositoare, pentru viața lor, li s'a dat iadul cîrciumei și frîul liber al cămătarilor cari le sug fără milă și maduva din oase.

Școlile ce s'au înființat pe la sate nu-l pregătesc pe țăran cu ceea ce are el nevoie pentru lupta grea a vieței. Cunoștinți de ale gospodăriei nu capătă copiii sătenilor noștri în actualele școli poporale.

Ba de multe ori se întîmplă că după ce au sfîrșit patru clase, mulți nici nu știu a scri, și ceti; vina nu e a învățătorului, ci a planului de învățămînt.

Deci e de datoria actualelor partide să-și întocmească programe economice mai desvoltate, cari să satisfacă toate nevoile și lipsurile tuturor păturilor sociale ale poporului.

Să se apropie boierimea de poporul de jos, de ț ă r ă n i m e formîndu-se un mare bloc național, cu atît mai mult cu cît boierimea prin vaza și averea ei ar putea ajuta nespus de mult pe cei cari o iau razna spre America. Moșiile fondului religionar să fie arendate numai la țărani, să se deschidă pășuni nouă pe locurile fondului; îmbunătățirea lor, transformarea pășunelor în sihle și îngăduirea caprelor în pădurile bătrîne, ar fi iarăși de mult folos.

Să se caute lărgirea, regularea și îmbunătățirea fînațelor și pășunelor în toată țara. De asemenea mai e nevoie să se elaboreze un proiect de lege pentru prașila și asigurarea vitelor, iar deputații romîni să lucreze într'acolo ca aceste proiecte să se legifereze, și în fine, multe alte lipsuri, cari ar putea aduce un oare care avantagiu poporului ar putea împedica cu desăvîrșire actualul curent al emigrărilor.

In alt mod nu se poate obține nici o scăpare, ci din contra s'ar încuraja tot mai mult actualele curente periculoase.

Fruntașii politiciani au datoria, acum mai mult ca ori cînd, să se puie în fruntea unei mișcări noi, care să dobîndească poporului lipsurile de care are nevoie și din care cauză încep să-și ia lumea în cap. Dacă nu o vor face, își i-au o mare răspundere pe conștiință.

Și... cu atît mai rău pentru dînșii.

**Gama**

# Situația Liceului Național

**— La finele an. 1911 1912 —**

CLASA VII REALĂ

1. *Promovat cu laudă:* 1) Bută Ioan 2) Halunga Octăviu 3) Iurașcu Mircea.

2. *Promovați:* 1) Ackerman Sam 2) Bădulescu Gr. 3) Bulgaru Luc. 4) Cernătescu Radu 5) Ciolac Mih. 6) Filipescu Ric. 7) Filoti I. 8) Giuncu Vas. 9) Grosu Adr. 10) Guțu Victor 11) Iacobi David 12) Klepper Artur 13) Nacht Alb. 14) Neculau I. 15) Pineles Jacques 16) Poenaru Nec. 17) Polac Herșcu 18) Savel Mircea 19) Simionescu Gh. 20) Soroceanu Vas. 21) Știubeiu Al.

3. *Intră în examen pentru medii insuficiente la obiectele respective:*

1) Popa Gh. germ. 2) Sachelarescu Corn franc. germ.

Examenul se va ținea în ziua de 12 Iunie de la 5—6 p. m.

4. *Retrași:* Ivanovici Al.

CLASA VII MODERNĂ

1. *Promovați cu laudă:*

1) Enciu Dum. 2) Blumenfeld Al. 3) Petrescu Gh.

2. *Promovați:*

1) Arhiri Gh. 2) Axelrad Ben. 3) Botez Radu 4) Brandia Gh. 5) Brudariu Adr. 6) Carp Corn 7) Dimitrescu Rom. 8) Gall Ioan 9) Glantzstein Iosif 10) Grigoraș C. 11) Grigorovici Dum. 12) Ionescu Ioan 13) Petrescu Al. 14) Petrov Tr. 15) Philipp Schwartz 16) Sion Const. 17) Vițianu Duiliu 18) Leon Ioan.

3. *Intră în examen pentru medii insuficiente la obiectele notate în dreptul fiecăruia:*

1) Borcea Nec. rom. germ. 2) Coniver Herm. rom. 3) Manu Const. rom. 4) Sava Dum. rom. 5) Vasiliu Aur. romîna germana.

Examenul va avea loc în ziua de 14 Iunie, oara 4 p. m.

4. *Eliminați, transferați, retrași:*

1) Lupașcu Ant. 2) Lupașcu I. 3) Manoil Al.

CLASA VIII REALĂ

I. *Promovați cu laudă:* 1) Gavrilescu Ramiro, 2) Stere Gh.

II. *Promovați:* 1) Balantof Ioan, 2) Crețu Fmil, 3) Ficler Alb, 4) Gangiu Eug., 5) Gheorghiade Dum., 6) Goldenberg Aizic, 7) Groholschi Gh., 8) Ioanid Ioan, 9) Ionescu Teod., 10) Margulies Is., 11) Năsturaș Nec., Nicolau Tit, 13) Popp Al., 14) Strassberg Eug., 15) Weinstein Meer, 16) Vasilescu Aug., 17) Vasiliu Mih., 18) Vexler Carol.

IV. *Intră în examen pentru medii insuficiente la obiectele respective:*

1) Ionescu Aur. Germana.

Examenul va avea loc la 17 Iunie, oara 8 dim.

CLASA VIII Modernă

I. *Promovați cu laudă:* 1) Goldner Jacques M., 2) Nelken Rubin, 3) Motăș Victor.

II. *Promovați:* 1) Negrescu Ioan, 2) Asbiovici Șt., 3) Faur Al., 4) Iorga Const., 5) Lederhändler Carol, 6) Plăcințanu Gh., 7) Stroescu Vas., 8) Veiser Iițic.

III. *Intră în examen, pentru purtare, frecventare, forma exterioară, sau media generală:*

1) Konya Eduard.

IV. *Intră în examen, pentru medii insuficiente, la obiectele respective:*

1) Florescu Savel, Romîna, Germana, 2) Meisels Volf Romîna.

Examenul să va ținea la 17 Iunie, ora 5 p. m.

VI. *Eliminați, transferați, retrași:* 1) Dimitrescu Eftimiu.

# INFORMATII

:: Ministrul justiției, însoțit de procurorul general de Iași și de inspectorul judecătoresc Panaitescu, se află în inspecția tribunalelor din Moldova.

Eri au inspectat tribunalul Neamț.

:: Absolvenții gimnaziului „Alexandru cel Bun" sunt: Bordeianu C., Bazgan G., Eșanu G., Goldstein I., Kohn Herman, Leib B. și Șendrea G.

:: Domnul Panaitescu a decernat un premiu de 250 lei brigadei de siguranță din Iași, pentru „modul cum s'a condus cu prilejul venirii în Iași a familiei regale".

Se știe că, cu acel prilej, Iașul a fost împănat cu polițiști din București. Ca mîngîiere, însă, s'au dat premii în bani polițiștilor din Iași.

:: **Lista absolvenților Școalei Superioare de Comerț din Iași.**— In ordinea alfabetică: Bejenariu Gheorghe, Berall Leon, Bicleanu Ioan, Cernea C. Const.-Tiberiu, Ciolan Iancu, Constantinescu Neculai, Dascălu Gheorghe, Gaspard Em. Neculaie, Gazi Mihai, Gorski Paul, Handoca Const., Kantar Maurice, Lehaciu Dimitrie, Leibovici Arthur, Mânjescu Eduard, Mihailescu Corneliu, Mogâldea Alexandru, Popescu Emilian, Popovici Gh. Ioan, Rosner Isidor, Rossignon George, Roșu M. Const., Wechsler Calman, Vasiliu Emil, Zamfirescu Gheorghe.

:: Scump și nu face.

„Monitorul" de astăzi publică un decret pentru deschiderea unui credit de 40.000 lei pe seama ministerului de interne, onorarii de avocat d-lor P. Missir și I. Rosental, fericiții avocați în procesul tramvaiului.

:: Direcția C. F. din Iași, a înaintat parchetului un raport asupra anchetei ce a făcut în chestia maltratării funcționarului Nica de către comisarul de siguranță.

Nu ne îndoim că afacerea va fi nuișamalizată.

:: In seara de 29 a lunei, va avea loc la Tg. Frumos, un bal, dat pentru sporirea fondului destinat întemeierei unei școli profesionale.

:: Astăzi a sosit în oraș d. V. Dimicu, inspector al școalelor secundare, pentru a se interesa de mersul examenelor particulare în învățămîntul secundar.

:: La întrunirea meseriașilor din sala Pastia, Duminică, va lua parte și o delegațiune a comitetului confecțiunilor, demisionat.

:: In astă seară are loc la grădina Bragadiru, o reprezentație extraordinară, dată de trupa de operete, în beneficiul simpaticului artist Tănase.

Se va da frumoasa operetă *Suzana*, în care artiștii excelează.

:: Cercul militar a pus la dispoziția ofițerilor veterani, o sală din localul Cercului, unde vor putea să se întrunească.

:: In comuna Poeni s'au constatat azi două cazuri noui de scarlatină.

Serviciul medical al județului, a dispus o sumă de măsuri, pentru a grăbi înfrînarea epidemiei.

:: Administrația comunală a însărcinat serviciul tehnic, cu facerea devizului pentru repararea localurilor de școli.

:: Numai cîteva zile ne mai desparte pînă la tragerea cl. I-a, care are loc *Joi 14 | 27 Iunie.*

Voiți să cîștigați? La Schröder jucați! Lozuri norocoase la **Rob. Th. Schöder Iași, str. Ștefan cel Mare No 8.**

*1/8 numai lei 1 50, 1/4 lei 3, 1/2 lei 6, 1/1 lei 12.*

:: La conservatorul de muzică se fac mari pregătiri, în vederea producțiunei muzicale de fine de an a elevilor, care va avea loc la Teatrul Național în ziua 14 Iunie, la ora 2 jum. după amiază.

Programul foarte bogat și îmbrățișînd toate ramurile de activitate a școalei cuprinde autori clasici și moderni executat de cei mai buni elevi ai conservatorului. Orchestra va avea și ea un număr deosebit sub conducerea d-lui Sibianu, directorul conservatorlui, care va dirija una din cele mai frumoase compozițiuni a le sale, intitulată „Marș eroic", care a fost inspirată după poezia „la Arme" de Eminescu.

Biletele sunt depuse la magazinul P. Iliescu din Piața Unirei.


**CABINETUL MEDICAL AL DOCTORULUI**

IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.

**EDUARD FABINI**

IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I

**Vis-à-vis de Jockey-Club**

(DEASUPRA FARMACIEI)

INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ

INSTALAȚIUNE MODERNĂ

CONSULTAȚIUNI

DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.

PENTRU

**Boale interne**

de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.

și

**Boale de Femei**

TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC


:: **Examenele particulare:** Azi s'a făcut la revizoratul școlar, repartiția elevilor pregătiți în particular, cari au a depune examenul de întreg învățămîntul primar.

Elevii au fost repartisați la două comisiuni, după cum urmează:

*Comisiunea I.* La școala de fete „Elena Doamna" str. Muzelor.

Membri: M. Teodorescu, El. Vartic, Anastasia Ioanide.

Vor lua parte școalele cu elevii:

Institutul Humpel cu 15 eleve.
„ Notre Dame de Sion cu 14 eleve.
„ P. Rang cu 12 eleve.
„ T. Knoch cu 6 eleve.
Școala catolică cu 20 eleve.
„ isr. Podul Iloae cu 10 eleve.
„ isr. Tg. Frumos cu 7 eleve.

Și următorii elevi pregătiți în familie: Ciocoiu Aglaia, Pastia Prasin Spiru, Vincler Cazimir, Burghele Teodor, Burghele Maria, Alexandrini Alex., Mărzescu G. Eliza, Vereanu Gh., Anghel Dan, Anghel Eliza, Crupenschi Eeat., Bartsch Ferdinand, Grigoriu Gh., Ghica Gr. Alex., Ghica Gr. Const., Pușcariu Iulia Olga, Pușcariu Radu Iuniu, Baltă Neculai, Soare Marin Dan, Mihailescu Alex., Șeptelici Andrieș, Hurmuzescu Ionel, Vasilescu Margareta, Dinerman Teodora, Aftalion Marcel, Stan Mihail, Stan Janeta, Costăchescu Maria, Rei Cornelia, Cornea Ion, Șmilovici Hana, Aberbach Herș, Weissenberger, Georgeta, Motelsohn Samuil, Finkelștein Suzana, Gold Haim, Pasmantirer Aureliu, Meer H. Beer, Herman Debora, Buhman Sura, Braunstein Leon, Leibovici Samuel, Frenchel Osias, Oieru H. Leib, Faivelovici Moise, Șainfel Elias Taube, Moses I. Herș.

*Comisia II.* La școala „V. Adamachi" strada Albă.

Președinte: D. Gh. Ștefănescu.

Membri: El. Silvestru, Marg. Roiu, Rozinca Bușilă.

Vor lua parte școalele:

Instit. Herovanu cu 7 eleve.
Școala isr. Junimea No. 1 cu 30 elevi.
„ „ „ No. 2 cu 12 „
„ „ Cultura 33 „
„ „ D. Herman 13 „

Și următorii elevi pregătiți în familie: Diamant D., Jacques Arnold, Handoca A. Marcel, Handoca Al. Eliza, Handoca Ortansa, Scorțescu Nec., Scorțescu Const., Lovin Pompilia, Cantuniari Elena, Evghenide Const., Leib Iițic, Leib Nahman, Draga Catargi, Salaru Mandrea, Wachtel Șarlotă, Grossi Radu Victor, Mancaș I. Mircea, Schoenberg Ioina.

:: Elevii liceului, profesorii asociați, au trecut astăzi teze și examenele orale de Matematici, cu d. profesor Ciolac, membru al comisiunei.

Duminecă vor trece examenele de științi fisico-naturale, cu d. prof. Fințescu.

:: Cea mai recentă apariție din seria filmelor daneze „Desdemona", o măeastră desfășurare în două părți este cuprinsă în noul program cinematografic al teatrului Pathe-Freres (noua grădină lîngă admin. Financiară). Piesa este magistral jucată de artiștii daneji ai teatrului din Copenhaga, promotorii direcției noui romantice în cinematografia actuală.

Noul program cuprinde încă:

Necredincioasa, roman contimporan—Recomandația, scene comice—Pathe-Journal—Transiberianul, natură—Un cui în botină, scene comice—Recamadour, oraș în Franța meridională—Somnambula, narațiune—Octav rămîne acasă, scene comice.

Mîne, Sîmbătă, matinei la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathe-Freres.

Duminică 10 Iunie program nou (matineu la Circ și seara reprez. la grădină).

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci"**, o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

# ULTIME INFORMAŢIUNI

— —

*D. Gh. Botez, primarul oraşului, s'a hotărît, ca pentru timpul congediului său, să lese administraţia comunală pe seama ajutorilor de primar, fără a da vre unuia o delegaţie specială.*

*In sfîrşit azi apa a putut fi redată în consumaţiune, terminîndu-se lucrările de reparaţiune.*

*Să nădăjduim, că se vor lua măsuri ca pe viitor oraşul, chiar în caz de accident, să nu rămîie cu desăvîrşire lipsit de apă de băut, cum s'a întîmplat în aceste din urmă trei zile.*

*D. dr. Floru, medic şef al oraşului, a înştiinţat direcţiunea serviciului sanitar de faptul că timp de 4 zile oraşul a fost lipsit de apă de Timişeşti şi a trebuit să se mulţumească cu apele problematice, ce i s'au pus la dispoziţie.*

*Medicul şef a adăugat, că în urma acesteia avem să ne aşteptăm la o tristă consecinţă şi anume la izbucnirea unei epidemii de febră tifoidă.*

Soţul şi soaţa formează o singură persoană.

Această foarte curioasă socoteală a fost stabilită alaltăeri, prin proces-verbal în regulă, de epitropii Spiridoniei şi iată cum: la 5 ale curentei urma să se ţie concurs pentru ocuparea postului de medic primar al ospiciului de la Galata.

La concurs se înscrisese doamna şi d. dr. Savini — soţ şi soţie. Pentru motive politice, privitoare pe d. dr. Gane, vestitul caracter de pe timpul alegerilor, concursul trebuia amînat. Dar cum să-l amîie dacă totul era în bună regulă şi se preprezintase, precum cere regulamentul, „cel puţin doi candidaţi".

Aci venim la socoteala, stabilită de epitropi, „că două persoane, dacă ele sunt soţ şi soţie, formează numai una".

Stabilindu-se, astfel, că s'a prezintat numai un singur candidat, concursul a fost amînat.

Asanare de moravuri!

Intre onorabilii, cari, din ordinul prefectului, au maltratat pe funcţionarii comerciali din Iaşi, se afla şi numitul Constantin Popovici.

După isprăvirea schingiuirilor, bravul Popovici avu fericita idee să invadeze în domiciliul privat al numitului Vasiliu, str. Tatarăşi, mecanic la gară.

Cum poliţia are convingerea, că tot ce nu-i aparţine, este al ei, agentul Popovici şi închipui că femeea lui Vasiliu este femeea sa şi rămase la dînsa.

Adevăratul soţ şi un cumnat al acestuia prinzînd de veste, forţară uşa pretinsului bătuar în care timp Popovici, sărind pe fereastră, aproape în pielea goală, o luă la fugă, lăsînd în casă hainele şi unele documente de poliţist.

Judecătorul de instrucţie Radovici, care instrueşte afacerea Loster, a plecat astă-zi în permisie, pentru cîte-va zile la Focşani.

Martori noi au fost citaţi pentru 14 şi 21 c.

**Judiciara.**—Curtea de Apel, s. I. asupra apelului procurorului general, a majorat astă-zi de la două luni la şapte luni, pedeapsă lui Herman Kronheitzer, din Bacău, pentru faliment.

Judecarea apelului falitului Anton Antoniade, condemnat la trei ani închisoare a fost amînată pentru Septembrie, lipsind astă-zi registrele.

— Camera de punere sub acuzare a fixat la 15,000 lei cvantumul cauţiei pentru eliberarea provizorie a negutitorului falit Simon Burichovici, din Huşi.

Cauţia a fost depusă.

— Fostul poliţai în Iaşi Pantazopol, dat judecăţii pentru calomnie, a fost condemnat eri de tribunal la 25 lei amendă.

— Firma Lupu Schwarz, Focşani, a cerut să fie declarat în stare de faliment negutitorul Inkees, Iaşi, strada Socola No. 176.


**PEPINIERA**
DE
**Viţe americane altoite**
**(1/4 DE MILION)**
**Preotul C. Oană & Familia**
**Acostăchioaei**
*Comarna—Iaşi*

**DE ARENDAT**
**Moşia Minjeşti-Vocoteşti**
*judeţul Iaşi. Una oră de Iaşi*
**370 fălci întindere**
*A se adresa la: D. Gh. str. L. Catargiu 17*

**CLINICA BOALELOR DE OCHI**
**Doctor C. Miclescu**
**Oculist operator.**
**— Str. Ştefan cel Mare No. 6 —**
*In ograda caselor Kahane Succ.*
**Consultaţiuni de la 3—6 p. m.**


# Romanul Anei Loster

**Starea ei actuală. — O recentă convorbire cu dînsa. — Copilăria. — Primul roman. — In Iaşi. — La Giurgiu. — Croitoreasă. — Ana Loster mamă. — Existenţă rătăcită. — Concluziuni. —**

De 10 zile Ana Loster vorbeşte, în cît această îmbunătăţire în starea boalei ei, lăsa să se creadă că misterul ce învălue drama nepătrunsă a aruncărei ei într'o fîntînă, va putea în sfîrşit să fie descoperit, de oare ce se spera că eroina va putea spune prin viu grai, ceea ce nu se putea şti cît timp ea fiind mută, nu putea spune nici un cuvînt despre trista ei întîmplare.

Toate aceste speranţe, însă au fost înşelate. De şi Ana Loster vorbeşte astăzi cu toată uşurinţa, de şi istoriseşte în cele mai mici amănunte, toată viaţa ei trecută, nu poate însă spune nici un cuvînt despre întîmplarea finală care încoronează aşa de zguduitor o viaţă plină de zbucium, după cum vom arăta. Eroina îşi aduce aminte de tote întîmplările ei trecute, le povesteşte în aceiaşi ordine, de două trei ori, dacă i se cere, ceea ce arată că memoria asupra trecutului îi este foarte bună. Memoria ei se opreşte însă, fix, într'o zi, ziua găsirei ei în fîntînă, sau o zi imediat precedentă şi nu-şi poate aminti nici un singur moment asupra întîmplărilor care au dus'o în fîntînă, nici acele care au urmat pînă în ziua cînd, în spitalul Sf. Spiridon, a eşit din letargia în care a fost găsită.

Dar să lăsăm cuvîntul eroinei ca să-şi istorisească toată epopea vieţei ei aventuroase, pînă în ziua ultimei întîmplări.

## Copilăria

Şi-a trecut copilăria împreună cu tatăl ei, lucrător în atelierul c. f. r., la Paşcani. Viaţa ei n'a fost de cît aceia a unei familii modeste de lucrători, dar a unui lucrător ceva mai răsărit şi mai umblat prin lume. Fata era un temperament vioi, vorbăreţ, vorbeşte uşor şi cu abundenţă, într'o limbă în care se vede pe ici— pe colo, un uşor accent muntenesc.

La vrîsta de şcoală Ana Loster a fost dată să-şi facă învăţătura în şcoala primară şi a terminat patru clase primare în Paşcani. Fiind vioae şi inteligentă, tatăl ei a dat'o după stăruinţa şefului său, inginerul Busuioc, în casa acestuia, pentru a îngriji de copiii săi. Aci a stat de la vrîsta de 11 ani, pînă la prima ei aventură, a cărei erou a fost chiar stăpînul ei.

## Primul roman

Abia împlinise 14 ani, cînd stăpînul său, inginerul Busuioc, şi-a luat asupra ei drepturile pe care credea că le are ca stăpîn al ei şi ca şef al tatălui ei. A fost ameţirea obicinuită a făgăduelilor pentru o viaţă fără grijă, sub îngrijirea tutelară a unui bine făcător aşa de sus pus şi de sigur aşa de generos.

Aventura aceasta a durat peste un an în casa inginerului, iar făgăduelile seducătorului s'au împlinit în o maşină de cusut şi o sută de lei. In urmă, însă, tata a început să vadă că jovialul său stăpîn îşi moderează mai ales zelul făgăduelilor, iar într'o zi, fiind bolnavă i-a refuzat 5 lei ce-i ceruse pentru a se îngriji.

Am arătat altă dată gîndurile ei de răzbunare şi cum a fost oprită de a şi le îndeplini, probabil de către tatăl său, care vedea ca urmare a răzbunărei fiicei sale, furia şefului pe dînsul şi putinţa îndepărtărei lui de la serviciu de către şeful său.

Ori cum, eroina noastră n'a mai vrut să stea în casa seducătorului ei şi a plecat.

## La Iaşi

Fiind-că romanele nenorocite începute în oraşele mici au nevoe să fie ascunse într'o capitală şi fiind-că—poate—o carieră începută aşa de timpuriu, promitea eroniei perspective mai favorabile într'un oraş mai mare, Ana Loster s'a hotărît să vină la Iaşi.—Aci vrîsta ei prea mică nu-i permitea să fie de cît, tot ceea ce a fost mai înainte, adică bonă la copii. Un frînar din gară, cunoscut al tatălui ei, făcînd serviciu în casa d-lui inginer Niţescu, inspectorul de mişcare din Iaşi, a recomandant'o acestuia ca bonă la copilul său.

In casa d-lui inginer Niţescu a stat 7—8 luni pînă a fost concediată,—zice ea, la plecarea stăpînilor la băi. In aşteptarea revenirei stăpînilor, a primit invitaţia uei verişoare a ei, de a petrece lunile de vacanţă la Giurgiu.

## La Giurgiu

Verişoara Anei Loster ţinea la Giurghiu o berărie cu local de petrecere. De la un timp a început să silească pe eronia noastră, să servească clienţii şi s'o sfătuiască chiar să'i servească mai deplin pe unii mai bogaţi şi mai galantomi.

Ana Loster însă, a refuzat această perspectivă şi a reclamat poliţiei din Giurgiu, ca să fie trimeasă la casa părinţilor ei la Paşcani.

In timpul şederei sale la Giurgiu un nou roman de inimă a pornit, cu un tînăr despre care eroina întrebată dă răspunsurile cu sfială. Totuşi din aceste răspunsuri şi din ezitarea lor, se poate trage concluzia că ceva trebuie să fi fost la mijloc.

## Croitoreasă

Retrimeasă la Paşcani la tatăl său, de către poliţia de Giurgiu, inginerul Busuioc care de sigur ştie franţuzeşte, şi-a adus aminte de franţuzească: on revient toujours à ses premiers amours, şi a vroit să se reîntoarcă şi D-sa la trecut; a invitat deci, pe Ana Loster, desigur prin o invitaţie mai mult sub formă de ordin tatălui ei, să se reîntoarcă şi ea la primul ei amor. Ea a refuzat, însă, să se reîntoarcă în casa inginerului ca bonă la copii şi a plecat din nou la Iaşi.

Aci a intrat ca ucenică în croitoria d-nei Clara Herşcovici din strada Săulescu; după cîte-va luni a intrat la croitoria d-nei Ionescu din str. de Sus.

## Copilul

Noua sa profesiune îi dădea de sigur mai multă libertate şi în acelaşi timp îi permitea să-şi aleagă singură pe Romeo al său, nu să'i fie impus, cum i'a fost cel d'intăi în persoana stăpînului său. Un student a fost alesul său, şi urmările dragostei de inimă n'au întîrziat să se vadă. Fata a ramas însărcinată, în cît părăsită de către studentul său, care a şi plecat din Iaşi, ne mai putînd să continue nici croitoria, s'a hotărît să se lase de croitorie şi să intre servitoare. Aşa însărcinată a intrat ca bonă la copii la d. dr. Mezincescu, unde a stat, pînă la epoca naşterei.

A născut în institutul Gregorian, dar copilul n'a trăit de cît 20 de zile.

## Existenţă rătăcită

Eşită din institutul maternitatea, începe pentru Ana Loster o existenţă aventuroasă, ca frunza pe apă, rătăcind azi aci, mîine dincolo. Ori cîtă pornire ar avea cineva în contra vîntului rău, care aduce sărmanele fiinţe eşite din familii oneste, să ducă o viaţă aşa de aventuroasă ca a Anei Loster, ori cît am dori ca să se pună o stavilă dorinţei acestora, de a căuta în o existenţă fără de muncă, să iasă din mediul modest dar cinstit al familiei lor, totuşi nu putem să nu deplîngem o viaţă care prin o greşală, care — ca în cazul Anei Loster — nu vine prin vina ei, se risipeşte în aventuri şi vagabondaj.

Perzîndu şi serviciul în timpul şederei sale la Institutul Gregorian, Ana Loster găseşte la eşirea sa din institut, serviciu la d. avocat Mavromati, cu care se duce la Constanţa ca servitoare la familia sa. De aici a intrat ca servitoare la d. Iunhaas inspector al Comisiunei Europene danubiane la Sulina. N'a stat, însă, nici aici de cît cîteva luni şi s'a reîntors la Iaşi.

Toate aceste aventuri şi rătăciri au ţinut timp de aproape 4 ani; astăzi Ana Loster are 19 ani împliniţi şi de la vrîsta de 15 ani pînă astăzi, ea a trecut deja toată scara unei existenţe nenorocite, plină de zbucium şi decădere. In această stare a revenit ea în Iaşi în preajma evenimentelor de astă-zi; s'a întors la Iaşi înainte de Crăciun, anul acesta.

Reîntoarsă în Iaşi a reintrat în croitoria d-nei Clara Herşcovici, unde mai fusese. Aici a găsit'o întîmplarea actuală. Asupra acestei întîmplări ea spune că de după Crăciun nu se simţea bine; era foarte nervoasă; într'o zi în atelierul d-nei Clara 'i-a venit rău şi a scuipat sînge, în cît toate acestea au silit'o să rămînă acasă, în odaia pe care o avea cu chirie şi să stea la pat. Dl. dr. Poper chemat s'o îngrijească, a găsit o stare nervoasă şi 'i-a recomandat să stea în pat.

## Ultima zi

După o îngrijire medicală Ana Loster s'a făcut mai bine şi medicul i-a permis să părăsească patul; aceasta s'a întîmplat chiar în ziua cînd încetează amintirile ei şi cînd a fost găsită în fîntînă.

Asupra acestei zile eroina spune că era în acea zi foarte nervoasă, foarte iritată; a scris vre-o două trei scsisori, dar nu şi aminteşte cui le-a scris. In acea stare a plecat de acasă, fără a şti unde se duce şi de aci încetează ori ce amintire asupra acestei zile. S'a deşteptat abia în ziua cînd a început, la spital să comunice prin scris cu cei ce o interogau.

In ziua cînd s'a deşteptat, a răspuns la întrebarea ce i se făcea asupra stărei ei, că *„au adus'o la Institut, dar nu ştie de ce căci ea n'a avut copil"*; acest răspuns l'a dat din pricină că se credea în Institutul Gregorian şi nu ştia de ce; abia astă-zi se vede că este în Spitalul Sf. Spiridon.

## Concluziuni

Din toate acestea se vede că misterul Anei Loster este încă nedescoperit; instrucţia n'a deslusit pînă astă-zi de cît o latură a afacerei, adică amestecul funcţionarului Vasilescu, care a fost depus, fiind-că a plăsmuit o telegramă falşă către inginerul Busuioc şi a încercat un şantaj asupra acestuia. De sigur Vasilescu ştia de romanul inginerului cu Ana Loster, probabil chiar din spusele acesteia pe la unii şi alţii, căci ea nu făcea un secret din legăturile ei cu inginerul, ci din contra îl ocăra în public. Probabil aceste informţiuni a vrut să le speculeze Vasilescu, încercînd un şantaj asupra inginerului.

Toate aceste fapte, însă se poate întîmpla să nu fie în nici o legătură cu întîmplarea Anei Loster cu fîntîna; a putut fi ceva absolut independent, în cît arestarea lui Vasilescu nu limpezeşte nici un moment aventura Ana Loster.

Din toate cele ce am expus se poate vedea că atît ziua întîmplărei eroinei noastre, precum şi starea ei actuală de nervozitate, pot duce la concluziuni de natură a nu mai căuta în o crimă dezlegarea unei întîmplări, care poate fi un accident sau o încercare de sinucidere. In adevăr, părerea medicilor, mutismul ei de pînă acum zece zile, starea ei actuală, lasă convingerea că este la mijloc un caz de Isterie destul de manifest; chiar astăzi cînd vorbeşte Ana Loster are aparenţa absolut liniştită şi de o dată, la vre-o amintire sau emoţie, îi apare pe frunte o pată mare roşe de sînge, care dispare repede.

Se poate întîmpla, deci, ca pe această fiinţă nervoasă, isterică, zdruncinată prin o viaţă aventuroasă începută aşa de timpuriu, toate evenimentele nenorocite a le ultimelor sale zile, s'o fi zdruncinat în aşa mod, în cît să fi avut un moment de rătăcire mintală. Ultima ei zi, nervozitatea ei, scrisorile ce a scris, pot arăta—poate—intenţia de a se sinucide, în cît găsirea ei în fîntînă să nu fie de cît urmarea acestei hotărîri de desnădejde.

Ori cum pînă astăzi — din cele ce am arătat — afacerea Ana Loster se găseşte tot în faza bănuelilor şi dacă amintirile nu vor reveni eroinei, nu se poate şti în ce mod ar putea această afacere să înceteze de a fi o bănuială.

Vom ţine în curent pe cititori cu tot ce se va mai afla.

# Ultime telegrame

**Telegrafice şi Telefonice**

Bucureşti 8 Iunie

## Catastrofa din Cernavoda

**— Noi amănunte —**

**Cernavoda. — Pînă în acest moment nu se poate preciza numărul victimelor, catastrofei vaporului ungurescu Kirala.**

**Căpitanul vaporului afirmă că a avut pe vapor 120 de pasageri, dintre cari au fost salvaţi 42 barbaţi şi 18 femei şi copii. Ar rezulta dar, că numărul morţilor ar fi de 50.**

**Totuşi se crede, că numărul victimelor e cu mult mai mare.**

*

Dintre călători n'a putut fi recunoscut de cît cadavrul, de altfel carbonizat, al d-lui Dimitrescu, directorul fabricei de bere Azuga.

Recunoaşterea s'a putut face, mulţumită servietei cu hîrtii, găsite lîngă dînsul şi care n'a fost atinsă de flacări.

*

Printre persoanele salvate, se găseşte şi profesorul rus Vandracic şi soţia sa, care se întorceau dintr'o călătorie de plăcere.

Focul i-a surprins, pe cînd dormeau.

Treziţi din somn, ei aşa cum se găseau, au putut să se arunce într'o barcă şi au scăpat cu viaţă.

Ambii sunt însă grav rîniţi.

*

După cum am arătat eri, focul a luat naştere din bucătăria vaporului.

Bucătăria însă era închisă şi cheia se găsea la un chelner.

Pînă să fie găsit acesta, focul a răsbătut şi a cuprins întregul vapor, făcînd cu neputinţă o localizare.

*

Vaporul era înzestrat cu aparate de telegrafie fără fir.

Telegrafistul a dat imediat semnale de alarmă, care au fost prinse de vaporul Ernos.

Din ordinul căpitanului, acest vapor s'a întors imediat, pornind spre locul catastrofei.

In drum s'a întîlnit cu remorcherul Norma, care aseminea mergea în ajutorul vaporului Ungurésc.

*

In salonul din clasa I-a, s'a găsit întăi cadavrul carbonizat al unui chelner.

*

Şi această catastrofă a avut eroul ei.

Acesta e maşinistul Norbert Rosne.

El ar fi putut uşor să se salveze, dar n'a vroit să părăsească postul său, temîndu-se de explozia maşinelor. Ceia ce ar fi îngreuiat încă opera de salvare.

Cadavrul lui Norbert Rosne cu totul carbonizat, a fost găsit lîngă maşină.

*

Căpitanul vaporului se află printre cei salvaţi. El a sărit într'o barcă, salvînd odată cu dînsul şi un număr de pasageri.

*

In timp ce focul cuprinse vaporul, pe punte se afla fata Elena Cristescu, din com. Ciobanu, jud. Constanţa. Elena ţinea un copil în braţe. Ea văzu primejdia şi se aruncă în apă. Era o bună înotătoare şi a înotat astfel un timp îndelungat, pînă ce a fost salvată de vaporul Ernos.

*

Azi a sosit aci şi inspectorul navigaţiei. Ancheta continuă.

Pagubile sunt foarte mari, căci şi cei salvaţi şi-au perdut bagajele lor. Mulţi aveau cu dînşii lucruri preţioase.

*

Se crede că pînă mîine, se va putea stabili cu exactitate numărul victimelor acestei groaznice catastrofe.

## Conflictul de la Primăria Capitalei

Bucureşti.—Un conflict a avut loc azi între d-nii Dobrescu, primarul Capitalei şi Vlădescu, consilier comunal.

Acesta din urmă ceruse niste dosare, privitoare la comisiunea financiară şi neprimindu-le a apostrofat în şedinţa de azi pe d. Dobrescu, zicînd că la comună se petrec lucruri necorecte.

D. Dobrescu s'a retras din şedinţa, pe care a prezidat-o, apoi d. dr. Mendonide, ajutor de primar.

Consiliul a dat un vot de încredere primarului şi unul de blam d-lui Vlădescu.

## Cazul unei eleve din Iaşi

Bucureşti.—La sanatoriul d-lui dr. Mălădărescu, se află internată fetiţa Clementina Ganea, de 17 ani, fiica d-nei Elisa Ganea din Tg.-Ocna, — foistă elevă la şcoala normală de fete din Iaşi.

Clementina Gane o duce într'un leşin şi somn, aproape de o lună de zile.

Medicii din Tg.-Ocna au sfătuit pe mama să ducă copila la Iaşi, dar aci i s'a spus că ar fi bine ca tînăra copilă, să fie internată la sanatoriul d-lui dr. Mălădărescu.

D. dr. Mălădărescu se ocupă cu deosebire de această bolnavă care pînă una alta este hrănită artificial.

Asupra cauzei boalei, iată ce spune d-na Eliza Ganea, mama copilei:

— „Cînd copila mea a venit acasă, bolnavă, s'a plîns că stătea mereu închisă, fără aer, ceia ce făcu rău."

In acelaş timp profesoara de muzică o persecuta şi o silea să stea în picioare, la orele de muzică.

Fire melancolică, aceste pedepse au adus pe copilă în această stare.

D. dr. Mălădărescu încă nu s'a pronunţat asupra cauzei boalei.

## Imprumutul Chinez

Paris. — Din izvor sigur, se spune că, aranjamentul pentru un împrumut chinez a fost semnat azi de reprezentanţii unui grup de Bănci.

## Deraiarea unui tren

*Leipzig — Lîngă staţia Kaspotz a deraiat un tren de persoane.*

*Pînă acuma s'au scos de sub dărămături 7 cadavre şi 21 răniţi.*

## Complotul din Agram

Agram.—Cercetările preliminare în conflictul contra Banului, s'au terminat. Mentatorul Jukic şi 15 tineri implicaţi au fost înaintaţi parchetului.

## Greva marinarilor

Paris.—In consiliu de miniştri, d. Delcase a declarat, că va lua imediat măsuri, spre a asigura serviciile poştale, în timpul grevei înscrişilor maritimi.

## Alegerea din Statele-Unite

*Chicago.—După desbateri sgomotoase, Convenţia naţională a adoptat cu 564 voturi contra 510, o moţiune, zicînd: Convenţiunea nu ţine nici un compt de resoluţiunea roseveltiştilor tinzînd la înlăturarea voturilor delegaţilor cantestaţi.*

*Adoptarea acestei moţiuni, constitue un succes a lui Taft.*

## Răscoala militară

*Peking.—Brigada mixtă s'a resvrătit eri la Mukden. S'au tras focuri toată noaptea Mai multe bănci şi magazine de bijuterii au fost produse şi incendiate sute de case au fost disiruse. Viaţa şi proprietatea străinilor au fost respectate scrupulos.*

*Femeea şi copii s'au refugiat la consulatul englez.*

Familia Xenopol, are durerea a anunţa prietenilor şi cunoscuţilor încetarea din viaţă a iubitei lor mamă şi bunică.

†

**Maria D. Xenopol**

*în vrîsta de 87 ani.*

Inmormîntarea va avea loc Sîmbătă 9 Iunie a. c. orel 5 p. m. la cimitirul Eterniţatea, în Capela căruia să află depus corpul.


**Contabil** *pentru o bancă de provincie se caută.*

*Pentru a fi admis se cere:*

*a) Să fie absolvent al şcoalei Comerciale;*

*b) Să aibă practică cel puţin un an la o bancă.*

*A se adresa în scris la administraţia acestui ziar.*

# LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

**Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti**

**a început fabricarea articolelor**

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

**Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun**

preparate de

## Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

**Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50**

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

# IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

# „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate droguerile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



# Renumitele PLUGURI

**Intreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ**

**DIN FABRICA**

## Gebrüder Eberhardt Ulm

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

## Fraţii Bachstez, Iaşi



**!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!**

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

## Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** Indulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24



# Colectura „PROVIDENŢA"

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA" este **neîntrecut**

**Iată dovada:**

Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de

**LEI 250,000**

**(un sfert de Milion)**

a căzut în Colectura „Providenţa" pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot in aceiaşi zi.

Iar la ultimele trageri au eşit afară de numărate cîştiguri a **3000, 2000** şi **1000** lei

**următoarele câştiguri:**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19.562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5,000 | „ | 59,171 |

1/8 numai 1 leu 50 bani



# TIPOGRAFIA H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi u'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**



# „ANCORA"

**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

**Lei 1,986,25**[illegible] 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER.**

**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**

(fostă strada de Sus)


**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabili**

Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune a motore electrice, executată de Iohă Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: [illegible] Nr. [illegible] Telefon: 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul IX - No. 162 — Duminică 10 Iunie 1912

## „DEȘTEPTAREA"

De mai multă vreme se agită înființarea unei ligi pentru apărarea muncei extrașcolare. Așa cel puțin glăsuiau ziarele cari dedeau știri referitoare la această mișcare.

Astăzi ziarele din București ne aduc veste că o lege s'a înființat prin inițiativa d-lui Sp. Haret, fost ministru al Instrucțiunii Publice în timpul guvernării trecute.

Din cuprinsul statisticelor se vede ce mare dezvoltare se tinde a se da ligei „Deșteptarea". Dînsa va cuprinde ca într'o rețea întreaga țară, sate ca orașe.

Negreșit că nimeni, nu va putea găsi ceva de zis contra unui scop așa de înalt ca cel pe care Statutele acestei ligi îl formulează în Art. 1, adică: propășirea intelectuală, morală și economică a sătenilor și muncitorilor de la orașe.

Se va părea mai curios multora cînd vor ceti în art. 2 al. a, că unul din mijloacele pentru a se ajunge la realizarea acelui scop este ***apărarea*** tuturor așezămintelor pentru educația populară, ca: bănci populare, cooperative, obștii, etc.

De sigur, fie-care își va zice, că dacă e vorba de apărarea lor, atunci ele au adversari și adversari primejdioși contra cărora este chemată o lume întreagă ca să lupte. Deci dacă e vorba de apărare, se pune imediat întrebarea: contra cui?

Instituțiile acestea, indiferent de cel care a fost inițiatorul lor, și trebue să recunoaștem că un mare merit revine d-lui Sp. Haret, au prins. Nu se găsesc adversari ai lor, adversari în înțelesul că ar voi distrugerea lor.

După cît am priceput însă din cele ce s'au scris și vorbit pînă astăzi asupra lor, toată neînțelegerea se reduce la a se ști cine vor fi conducătorii acelor așezăminte?

Căci nu se va găsi de sigur nimeni care să nu dorească propășirea culturală și economică a tuturor locuitorilor acestei țări, fie ei de la sate fie de la orașe. Și asupra acestui punct nu încape nici o diverginţă între partidele politice. Și trebue să se vorbească de politică și partide politice cu ocaziunea înființărei unei puternice și mari asociațiuni, ca acea de care ne ocupăm acum.

Chiar dacă „Deșteptarea" n'ar vrea să se lege cu mișcarea politică din țară, îi va fi foarte greu. Căci atît oamenii din inițiativa cărora dînsa pornește sunt oameni politici, și apoi nu se poate ca în acțiunea ei să nu aibă atingeri chiar mai slabe, dar să le aibă, cu ceea ce numim politica.

Cum am zis, toate partidele se unesc în gîndul că trebue să lupte pentru îmbunătățirea vieții locuitorilor țării sub toate raporturile.

Și așa am putea observa, că în principiu, partidul actualmente la putere contrare titulaturei ce poartă, a luat dispoziţiuni, a făcut legi din cari reese cu prisosință acel spirit către mai bine, legi foarte înaintate și contra cărora ca atari nimeni n'ar avea nimic de zis.

Legea pentru meseriași se inspiră negreșit de la aceste principii. Toți recunoaștem aceasta, și între toți nu există neînțelegeri de cît asupra cîtorva puncte de detaliu.

Dacă însă de la principii, trecem la fapte chiar, neînțelegerile devin mai acute. Și aici reese partea politică a lucrului, pentru că de și legea meseriașilor poate fi bună, dar se zice, pe mîna cui o dai spre aplicare? Și întru cît pretenția aceasta o au cei ce au făcut'o, este evident că pe această temă să răsară cum au și răsărit deja, adversari ireductibili.

De aceia înțeleg discuția sub acest punct de vedere. In adevăr, multe din instituțiunile, a căror apărare voește s'o iea „Deșteptarea" sunt cele ce funcționează pe la sate. Băncile de meseriași, cooperativele orășenești, școala de adulți, etc. sunt și la orașe. Ele mai sunt puține și cel puțin, după cît cunoaștem pînă acum, asupra conducerii lor, nu se face atîta caz. Credem că atunci cînd se vor înmulți vor da și ele de vorbit.

Conducerea instituțiilor acestora pe la sate, însă, e încredințată învățătorilor; de aceia cu toții am înțeles informațiunile date de gazete cu privire la înființarea ligei Deșteptarea, că e vorba de a se apara activitatea extrașcolară a acelora.

Și în adevăr, că această activitate are adversari.

Nu voiu repeta aci toate argumentele, ce aceștia le dau pentru a micșora sau reduce de tot această lucrare extrașcolară a învățătorului.

Trebue însă să convenim cu toții că principala îndatorire a acestuia e de a lumina mintea celor dați pe mînele lui, prin învățătură. In afară de aceasta, tot lui îi incumbă sarcina de a da cuvenita educație viitorului cetățean. Or, noi am înțeles pînă acum a forma acea educațiune mai mult prin vorbe, prin sfaturi. Și negreșit nu va fi nimic de zis contra unei asemenea concepțiuni. Dar atîta e prea puțin, și rezultatele ce obținem nu sunt de natură a ne încînta.

Ce folos dacă de pe catedră se spun lucruri frumoase, bune; ce folos dacă avem catedre speciale pentru aceasta? Socotesc că cel mai bun mijloc de a ajunge la ținta dorită e aceia de a da exemple și exemple cari să rămînă.

Pentru educarea tinerimii însă, unul din cele dintăi exemple ar fi desigur împlinirea conștiincioasă și exactă a datoriei. Căci în adevăr, dacă noi toți de la mic la mare păcătuim prin ceva, apoi păcătuim prin aceia, că nu ne facem cu toții datoria. De aceia chiar suntem în stare să ridicăm în înaltul cerului pe unul, care de fapt nu și-a făcut de cît datoria. Și e ușor de înțeles ce influență în rău are împrejurarea aceasta pentru cei ce vin, pentru generațiile cari trebuesc pregătite. Avem negreșit pentru moment scuza, că numărul acelora la cari ne putem adresa pentru îndeletnicirea de conducător a unor atari așezăminte, e redus. Iar această lipsă de oameni, ne silește să îmbrăcăm pe aceiași persoană cu mai multe ocupațiuni.

Și aceasta e singura împrejurare, care militează în favoarea ocupațiunilor extrașcolare. Nu urmează însă, ca să o ridicăm la ***înălțimea unui principiu*** și să nu întrevedem de pe acuma chiar venirea unor alte timpuri, cînd fiecare să stea la locul său.

Și în alte țeri, cum e bună oară Franța, învățătorii sunt chemați la o altă activitate în afară de școală. Astfel acolo, mulți dintre dînșii sunt notari la primării, alții primari sau ajutoare.

Dar cîtă discuțiune nu provoacă și acolo această stare de lucruri? Cîte congrese, cîte dispositiuni nu se iau în vedere de a face să înceteze asemenea stare de lucruri, care tulbură bunul mers al învățăturei?

Aceste cîteva reflexiuni mi le-a provocat după cum am spus, cele prevăzute în statutele ligei „Deșteptarea". Se zice acolo că e vorba de apararea unor așezăminte pe cari nimeni nu le critică.

Dar acele expresiuni arată o altă concepțiune decît aceia pe care cu toții o înțelegem. Și în specie dacă e vorba de a i se da semnificarea, pe care o am arătat aici, e ușor de văzut că o discuție largă asupra acelor concepțiuni poate avea loc.

Negreșit e ușor de zis că trebue să luptăm pentru propășirea intelectuală morală și economică a locuitorilor țerii. Și eu înțeleg, că întru toate acestea există o legătură strînsă. De cît, în fapt, nu se poate merge cu toate de odată. Fără îndoială un progres cultural și moral nu se poate înțelege fără unul economic.

Ne putem însă întreba cu care vom merge înainte? Progresul economic, asupra căruia ne-ar plăcea să stăruim mai cu dinadinsul, va atrage după sine și pe cel cultural, după vechea zicătoare latină *„primum vivere deinde philosophari"*. Dar de la progresul cultural și moral nu vom avea și o mai bună stare economică? De sigur că da.

Înțeleg dar că în activitatea socială, va trebui se dăm precădere unuia sau altuia din aceste două principii.

Totul va depinde de concepțiunea ce ne facem despre viața, despre solidaritatea socială, pentru a ști cu care să începem, căruia să-i dăm precădere.

**V. I. Radu**

## Vizitele canonice

*Un rău de care sufere biserica noastră, e că șefii bisericei noastre Episcopii nu bine-voiesc a se daplasa în Eparhie, a se pune în contact cu lumea drept credincioșilor și a lua cunoștință prin sine de starea reală a bisericei noastre rurale, de starea preoților noștri, de bunurile și rălele în care zace biserica noastră.*

*Ne aducem aminte ce vîlvă a făcut pe vremuri vizita canonică a fostului mitropolit Partenie, care dus de dorul de a vedea prin sine biserica a constatat așa lipsuri, că imediat a luat măsura ca să supue la examen de abilitare în practica rituală pe toți preuții din Eparhia Mitropoliei Moldovei.*

*Biserica noastră are așa de slabi slujbași, cari sunt lipsiți de simțul datoriei și de solida lor pregătire chiar în ceia ce privește mersul intern al bisericei.*

*Acest rău dăinuia în biserică, din cauză că Episcopii noștri erau aleși dintre oamenii înaintați în vîrstă, cînd dezbararea le venea foarte greu s'o facă și nici îmboldul pentru asemenea fapte nu era dat. Episcopul la noi, era o sinecură pentru favoriții sinodului și biserica stătea în nelucrare.*

*Preuții știau că, chemarea la Episcopie era tot una ca mustrarea, cu pedeapsa, și deci toți erau cuprinși de groază, cînd era vorba să treacă pragul Episcopiei. In loc ca Episcopia să fie pentru preuți un loc de înaltă educație religioasă și morală și de o nouă îndrumare în sporul pastoral. Episcopatul era numai un parchet și Episcopul un procuror al lui Hristos*

*Cît nu ne simțim înviorați, cînd vedem că unii din noii Episcopi își înțeleg misiunea lor cu totul de altfel. Părăsind tactica de indolență a înaintașilor, crezînd că misiunea unui Episcop e de a se pune mai des în atingere cu poporani ca mergînd să propovedueiască cuvîntul adevărului și al binelui, își îndesesc vizitele canonice și la țară, nu numai pe la mănăstiri, și orice ar fi mult spor va reeși din aceasta.*

*Sătenii, doriți de a vedea față de Episcop, de a-l vedea slujind vorbind, predicînd, dînd sfaturi, vor lua în altă vază biserica și pe slujitorii ei, iar cei cu păcate, și—Doamne!—mulți mai sînt, se vor îndemna spre bine.*

*Facem aceste reflexiuni motivate de pasul fericit ce l-a luat Episcopul de HușI, I. P. S. S. Nicodim Manteanu, de a consacra fie care Duminecă, cu începere de la 1 Ianie, spre a vizita și cerceta parohiile rurale din Eparhia sa. Față cu starea de oropsire în care era Eparhia Hușilor sub procatohul său, actualul Primat al Romîniei, azi se observă o înviorare. Un nou spor de hirotonisiri, o mai mare interesare de biserică, și toată lumea speră că a venit ceasul cel bun, de fericită amintire a lui Silvestru Bălănescu, care a lasat așa de bune urme în Eparhia Hușilor.*

## „ANCHETA"

Pentru ieri a fost combinată o ședință a consiliului comunal—în onoarea d-lui Stamatiu. Dacă n'ar fi fost în onoarea acestui barbat prețios, ședința nici nu s'ar fi ținut.

Dovada: de la aranjarea d-lui Botez ca primar al Iașului, acesta n'a îndrăsnit să convoace consiliul, iar ieri, în prima ședință sub președinția d-lui Botez, s'a făcut eternizarea d-lui Stamatiu.

Ziarul *Mișcarea* a adus o serie de învinuiri primului ajutor de primar. Domnul Stamatiu, în loc să se fi predat voluntar consiliului ca să-l judece, a preferit să recurgă la presa partidului, care l'a aparat anonim și abia după aceea s'a combinat o ședință a consiliului, s'a aranjat o pretinsă interpelare a consilerului Ene, la care interpelare a răspuns primarul, că toate învinuirile aduse primului ajutor sunt fantastice, dovadă că d-sa nu i-a retras nici o delegație.

Acestor declarațiuni ale primarului s'a asociat d. dr. Cosmovici, fostul prim-ajutor, girînd pentru cinstea d-lui Stamatiu și calificînd calomnioase învinuirile ce s'au adus fostului seu coleg.

Primarul și d. Cosmovici au aparat, deci, pe d. Stamatiu, de ori-ce faptă ră, nimeni din consiliu n'a mai luat cuvîntul, încît ar fi fost foarte firesc să se fi trecut la ordinea zilei.

Ei, nu! Același primar și același consilier cari au afirmat că toată campania *Mișcării* este o campanie pătimașă, au cerut anchetă contra d-lui Stamatiu, iar în anchetă a fost numit, între alți doi, consilierul Ene, interpelatorul.

Operetta apare astfel în tot ridicolul dînsei și fie-care va ști să aprecieze, la justă valoare, rostul unei asemenea „anchetei".

Cînd primarul declară că învinuitorul este basma curată și cînd tot dînsul nu numai că propune anchetă, dar și numește pe anchetatori, între cari doi—domnii Dimache și Ene—veșnic vărîți în toate locmalele de diurne—asemenea anchetă n'are valoare.

Primarul a eșit învins. El care a intrigat contra d-lui Stamatiu, declarînd că-i va retrage toate delegațiile—el s'a arătat ieri, prin ținuta sa, că vrea să fie primar și că n'ar putea fi primar fără de asentimentul d-lui Stamatiu.

## Calomniatorul satisfăcut

Istorie veche, căreia i-a venit acum rîndul să fie repovestită. După terminarea procesului Cuza-Socor, un preut de la Dorohoi, Dolinescu, scrise sub a sa semnătură, într'o fițuică fără nume, tot din Dorohoi, un așa zis articol, plin de invective și de acuzări grave contra juraților, cari atestînd plagiatul Cuza, dăduse verdict negativ pentru Socor.

Tras în judecată, de către unul din jurați, d. D. Ioan, pentru calomnie prin presă, calomniatorul în antereu fu recunoscut vinovat și condemnat la amendă.

Verdictul, rămas definitiv prin necasare, n'a atras preutului, din partea Mitropolitului, nici macar un avertisment.

Este probabil, credința I. P. S. S. că un preut se poate coborî și înjura, oficial, ca la ușa cortului. Dar uite că fapta preutului a fost chiar încoronată: părintele Dolinescu de la Dorohoi a fost numit profesor de religie la Liceul Militar model din Dorohoi.

Nu voim să bănuim că numirea se datorește faptului, că înaintea juriului, preutul avuse de entuziast apărător pe cuscrul d-lui Filipescu, inspectorul onoritic al școalei militare model. Dar avem tot dreptul să punem în legătură condemnarea cu numirea, de oare ce este foarte curios ca să se fi alergat tocmai la Dorohoi după un profesor de religie, cînd în restul corpului didactic al liceului militar model nu figurează nici un profesor din Moldova.

Domnul Filipescu, creatorul și inspectorul Liceului, a pus la dispoziția d-lui Iorga, tot la Dealul Mare, un local pentru ligă; d. Filipescu, tot după stăruințele d-lui Iorga, a adus profesor pe părintele Dolinescu—urmînd d. Filipescu să admită și transferarea Vălenilor de Munte aproape de Tîrgoviștea.

Preutul calomniator a căpătat răsplată pentru jignirile ce le-a adus juraților din Iași.

Dar vai de Liceul Model din Dealul Mare, cînd va avea elemente ca Dolinescu, care, de sigur, va încerca să otrăvească, cu idei subversive, pe tinerii chemați să devie militari model.

OAMENI ȘI LUCRURI

## Enfants gâtés...

Nu fără o deosebită curiozitate și luare aminte am cetit, în una din zilele acestea, răvașul trimis „Opiniei" de către un elev din cursul inferior al unei școale din localitate și prin care se atrăgea luarea aminte că a fost... trecut cu vederea, în lista elevilor prezentați la examen.

Trebuia cetită nu mica informație pusă în ziar,—ci răvășelul în întregime, în stilul lui aproape prezumțios. Intr'adevăr,—de ce toți ceilalți și nu el? Se înșiră zilnic, pe coloane întregi, nume de școlari nume de promovați, de premiați, de simpli candidați la examen; se acordă o provincială luare aminte—cu totul inexplicabilă și exagerată—atîtor și atîtor minori neieșiți de pe băncile unei clase, de cît pentru a lua loc pe băncile unei alte clase. De ce ar lipsi numele lui în concertele aceste de ieftene atențiuni?

S'ar putea obiecta, firește, că lucrurile au mers cam departe, că dacă pînă la un punct distincțiunea la un examen ar merita să se bucure de o atențiume și de un elogiu—nu însă de publicitatea întinsă a gazetelor,—în nici un caz nu se poate înțelege și scurta obiceiul de a se însera liste de nume cuprinzînd tabele de elevi ce au a fi cercetați în examene și dintre cari—poate—mulți nu vor mai revedea lumina tiparului, așa cum din legiunea pornită în războiu, unii luptători nu se mai reîntorc de unde au pornit.

Dar ce este exaltarea aceasta ne mai pomenită a sentimentului de orgoliu,—cultul excesiv al vanității de a-și vedea mereu numele dat în vileag prin ziare?

Sportul reportagiului este în bună parte vinovat de aceste noui obiceiuri publicistico-școlare, de pe urma cărora ieau naștere anumite tendinți. Anotimpul fecund al examenelor devine de o vreme încoace, epoca secetoasei deșertăciuni și a reclamei goale.

Mințile elevilor sunt chemate să se rătăcească în cîmpul sterp al vanității; sufletele lor sorb cu nesaț plăcuta senzație a unei închipuite și pripite popularități, ori a unei nemeritate recompense.

De robia aceasta a frazei se cuvine să ne emancipăm cu o oară mai înainte pentru a ne deprinde din cale afară mult lumea școlară cu alintările reclamei și pentru a putea proclama deviza serioasă care s'a propagat nu de mult și unora dintre dascăli:

— Indărăt spre școală!

**Rodion**

## Impresii de la teatre străine

Prima impresie în Capitala Franței a fost un fel de zăpăceală din cauza zgomotului și a mișcărei prea mari cu care nu eram obicinuit.

Ca să-ți pleacă Parisul, trebue gustat amănunțit și asta nu se poate de cît după mult timp.

Am ajuns foarte obosit și supărat din cauza furtului a cărui victimă am fost. Seara n'am eșit. A doua zi m'am dus să vizitez ***Grand Palais*** unde e o expoziție de pictură, sculptură, desen, architectură, artă decorativă, etc. Toate popoarele iau parte la această mare expoziție.

M'au impresionat tablourile lui M-les Chambon. Cu toate că tonurile erau prea prea verzi și prea roze, au calități însă mari de compoziție, apoi rînduri frumoase de lemn ale lui Moreau și un peisaj de iarnă a lui Ren Just.

*

Seara m'am dus Gymnase. Se juca ***L'Assaut*** al lui Bernstein. Teatru frumușel, lume multă, piesa se juca pentru a 90-a oară!

Guitry, mare artist! De la prima intrare mi-am dat seamă că am în fața mea un mare maestru, cu o școală cu totul nouă pentru mine. Este un artist care trăește într'adevăr chiar numai pe scenă!

Vorba, gesturile expiră stările sufletești sunt absolut naturale.

Trebuie însă văzut de mai multe ori, ca să te poți obicinui cu jocul lui.. L'am văzut de 30 ori în ***L'Assaut*** find-că altă piesă nu s'a mai jucat.

Să fac o comparație între el și ceilalți artiști e peste putință; diferența e colosală.

Nu mi-a făcut impresia unui artist francez, ci a unui adept al școalei italiene.

Francezii scot efectele prin felul de a vorbi; printr'un gest, printr'o expresie Guitry îți reda o stare sufletească mai cu putere de cît printr'un întreg soi de fraze. E cel mai mare artist pe care l'am văzut la Paris. Mi-a făcut aceeași impresie ca și Novelli.

*

Seara a 2-a la ***Châtellet.*** Ce decepție grozavă. Prost joc și foarte proastă montare.

Se juca ***Course aux dollars.*** Am văzut artiști—marionette!

Figurația de pe stradă luată, nespalată și neatentă. Casca ochii în public și nu lua parte la acțiune. Decorurile? Pînză boită fără nici un efect. Baletul mi-a furat puțin ochiul. Erau 80 de persoane! Dacă am dispune de mijloace, sunt sigur că s'ar monta mai frumos la noi.

A doua zi am vizitat scena. N'am găsit o diferență așa de mare ca mecanizm Scena se poate ridica și coborî toată și au trape americane. Scena nu e Turnantă, cum am auzit.

Schimbările se fac prin întuneric, dar se văd mecaniciii cum lucrează. Aceasta face un efect prost.

A treia seară la „Comedia Franceză". Aci e adevărata artă: Artiști, ansamblu, montare, aci e tot. Se juca ***Primerose.*** Am scos un legitim „Ah" de admirație la ridicarea cortinei, văzînd cele 40 de persoane în scenă, mobila chiar și decorurile.

Cînd scena a luat viață, 1) am perdut noțiunea de 2) „decor și mobilă". Toți trăiau, artiști ca și figurație, dîndu-ți o desăvîrșită impresie a vieței reale.

In parte s'ar putea discuta în ansamblu imposibil.

Nu cred existența unui alt teatru cu un ansamblu mai bun. Lecomte, care juca „Primeroze", foarte bună iugenuă. Joacă și cochete. Am văzut-o în „Le respect de l'amour" și „Le ménage de Molière". O artistă care posedă tot: frumusețe, eleganță și un joc foarte variat.

„Britanicus", tot la comedie.

Nu mă împac cu felul francezilor de a juca Tragedia clasică. Multă cîntare și lungire a versului. E frumos, dar nu mă mișcă.

Sylvain e singurul care are o notă deosebită. L'am văzut și în „Le roi s'amus" și aci are o notă mai omenească de cît toți.—M-me S. Weber, mare tragediana joc clasic, forme sculpturale, atitudine de statuă.

„Sapho“ tot la Comedie, drama lui „Daudet“.

O artistă care m'a mișcat pînă la lacrimi a fost Cecile Sorel.

Joc foarte natural, bogat și cu foarte multă viață. Am rîs două acte ca să plîng 3. Sper să jucăm și noi la iarnă cu d-na Pruteanu în „Sapho“. Posedă toate calitățile pentru acest rol. Comparînd pe Cecile Sorel cu d-na Pruteanu pot spune sincer că țara noastră se poate mîndri. Montarea și ansamblul la Comedie sunt ideale. Dicția e particulară și proprie comediei.

*Opera mare.*— Am văzut „Roma“ și „Cobzarul“. Mi-a plăcut „Cobzarul“. Am fost mișcat văzînd în focarul Culturei și artelor, reprezentîndu-se scene de la noi. Dar... Dar din cînd în cînd melodiile noastre se cam îmbrăcau într'o haină franceză.

Pare că autoarea a cam scăpat din vedere, să facă o operă complect românească. Opera mare, e superioară Comediei în montări. Comedia rămîne cu montarea ideală față de celelalte teatre de dramă, comedie, etc.

La Opera mare se poate vedea cu adevărat natura pe scenă. Cînd zic „natura“ nu înțeleg reproducția pe pînză a impresiilor.

Perfecțiunea artei decorative e acolo. Copaci, flori, văi, dealuri, făcute din carton presat și colorat cu mare artă, aduc pe scenă natura, așa cum e.

Același fel de a monta se vede și la opera comică. Artiștii însă și ansamblul superior. Mari cîntăreți și mari artiști. M'a frapat punerea în scenă cu totul modernă.

Tenorul nu coboară la rampă pe vîrful picoarelor, baritonul nu dă din mînă, și prima-dona nu prea-și arată inima.

Am vizitat apoi teatrele: „Porte St. Martin“ Se juca „La Flambée“. Marta Brandes, bună artistă și mi-a plăcut mult. *Dumeny* în scena cînd istorisește crima, mi-a părut cam exagerat.

La Odéon „Onoarea Japoneză“, piesă din timpurile eroice. Decoruri și costume japoneze, și frumoasă montare.

La Varieté „O Le Roy“. Brasseur un bun artist. La „Palais Royal“ „Le petit Café, pentru a 240-a oară. Germain, un artist iarăși cu o școală à la Guitry; Gallau un comic excelent.

Teatrul Grand-Guignol. Un teatru mic, cu locuri forte scumpe: 8 și 12 lei un loc. Mai multe acte pe seară. Cîte o comedie irezistibilă, unde femeile rămîn numai în camașă, sau cîte o dramă care-ți sbîrlește părul. Artiștii de comedie sunt buni; pe cei de dramă îi ajută mai mult acțiunea piesei. Francezilor le plac mult asemenea spectacole variate, prin emoția variată și puternică ce le dă.

Teatrul „Michel“, un teatru mic, foarte cochet și foarte frumos.

Mi-a plăcut mult Rozenberg, un artist care se bucură de multă simpatie la Paris. Am vizitat acest teatru, datorită prietenului meu dr. Matei Russu, corespondentul „Rampei“, un medic care se ocupă foarte mult cu literatura și care e destul de cunoscut la noi în țară.

Luptă mult să facă cunoscuți Parizienilor pe artiștii noștri și literatura noastră.

La *Porte St.-Martin* am avut șansa să văd și pe Hugues, un artist de mare valoare. L'am văzut în *„La crise“*. Piesa e cu temă socială și nu e pentru noi. Hugues a fost mult timp la Comedie, a plecat avînd șansa unui cîștig mai mare în alte părți.

Făcînd o comparație cu noi, pot spune că nu e o mare diferență de felul cum se joacă și se montează, exceptînd bine înțeles Comedia, Odeonul și Gymnase. Posedă cîte un artist bun, femeile slabe, dar marele secret al succesului stă în timpul necesar studiului și în montare,—la care se adaogă avantajul că o piesă se joacă de sute de ori. La noi nu e public pentru așa ceva.

Am mai vizitat teatrele: „Montmartre“ și „Grevin“.

Vorbind cu Prudhomme, secretarul Comediei, i-am spus că la noi se joacă cîte 15 piese noi pe stagiune — stagiunile la noi fiind mai scurte de cît acolo.

M'a întrebat pînă la ce vrîstă ajunge un actor. I-am răspuns: că pînă la 60 sau 70 ani.

Mirat, mi-a spus că noi suntem mașini, nu oameni.

La dînșii sunt cel mult 4 premiere, cu cîte 70 de repetiții, dintre care 15 pe scenă, cu toate accesoriile... Apoi la Paris fie care teatru are specialitatea lui, și fie care artist genul lui aparte. La noi, joci dramă, comedie, farsă, feerie și chiar și operetă dacă trebue. In asemenea condiții e greu să desăvîrșești arta, dar un lucru rămîne stabilit, munca titanică a artistului romîn, munca, căreia un francez sau un german nu-i ar putea rezista.

La Berlin am vizitat Teatrul din Königrazes-Strasse unde se juca „Cei 5 din Francfurt“ o comedie frumoasă, cu multe ironii pentru Rotchilzi.

Apoi la „Deutsches Theater“ unde am văzut scena turnantă.

Nu găsesc avantagios de loc pentru piese care cer o montare mai mare, fiindcă scena e împărțită în două, fundul și fața și se pregătește cîte două decoruri de odată. E avantagios pentru saloane intime, sau parcuri și grădini cari nu cer adîncimi mari.

La Teatrul Regal am văzut „Amicul Fritz“.

Aci artiștii și montarea rivalizează cu comedia Franceză, pot spune că nemții sunt mai pretențioși în detalii. Am văzut un artist urcînduse pe scenă, într'un cireș și culegînd fructele. Mare impresie mi-a făcut, mai cu seamă cînd se balansa creanga cu dînsul. Apoi detalii cari nu sunt în legătură cu acțiunea, dar care dau mare viață decorului.

Pretutindeni am vizitat scenele, atelierele de pictură pentru decoruri, am descoperit multe trucuri cari ajută foarte mult la montarea unei piese.

Am cerut să mi se trimită la Iași macette pentru mai multe decoruri, și mai cu seamă saloane moderne, în vederea unei comande ce avem să facem precum și copaci, plante, flori, boschete, aparate pentru efecte de lumină tot ce e mai medern.

La înapoierea mea, am avut o surpriză îndoită: Mi s'a acordat despăgubirea, o parte din cheltuelile făcute în această călătorie precum și numirea mea de către d. M. Sadoveanu ca regisor de scenă. Doresc să montez cîte-va piese, așa cum le-am văzut. Dacă nu întocmai, cît mai aproape de origină și de originale.

**Vlad Kuzinski**

# Desvelirea monumentului lui Cuza Vodă

In sfîrșit, după 9 ani de strădănuiri și de lupte uneori aprigi, marele nostru Domnitor Alexandru Ioan Cuza Voevod, înfăptuitorul Unirii și întemeetorul Romîniei moderne, și-a văzut chipul în bronz Inălțat pe piața Iașului, care poartă numirea celui mai mare act al domniei lui: Unirea țărilor surori.

Sărbătoarea incinsă în jurul desvălirei acestui monument a fost din cele mai mari și mai înălțătoare ale neamului romînesc Din toate părțile unde el răsuflă și unde răsună frumoasa limbă. s'au adunat trimiși ai orașelor și comunelor, și ceea ce a fost mai ales îmbucurător a marele număr de săteni veniți să se închine la chipul Aceluia ce i-a desrobit și i-a așezat și pe dînșii în rîndul oamenilor.

Partidele politice și-au uitat un moment înponciișerile, și reprezintanții tuturor s'au adunat să salute închipuirea marelui dispărut. Și cum putea să fie altfel, dacă este o dreptate în această lume, față cu acea mare individualitate care a pus temeliile Romîniei moderne în niște împrejurări așa de grele, atît lăuntrice cît și din afară, în cît mintea rămîne înmărmurită cînd privește la opera uriașă săvîrșită de Cuza Vodă în scurta lui domnie de 7 ani.

Dacă însă massele aoporului au ținut să-și arăte bucuria ce le-a cuqrins în fața vrednicei răsplătiri adusă unui mare om, la celalt capăt al scării sobiale, guvernul cu Majestatea Sa Regele în frunte au luat parte la serbarea acestei comemorări. Aproape toți miniștrii și autoritățile superioare ale țării s'au îngrămădit în jurul Regelui nostru ce reprezintă Romînia întreagă. ba mai mult încă, gîndurile și visurile întsegului neam în prezent și viitor și care din înălțimea tronului și a strălucitei Sale obîrșii, veni să se închine și El înnaintea mărețului chip al Celui sărbătorit.

Sunt cunoscute toate manoperele întrebuințate de dușmanii memoriei lui Cuza Vodă pentru a împiedeca adunarea fondului trebnitor.

Ceea ce este însă neiertat și va rămîne ca o veșnică pată pe amintirea acestor oameni, este că ei se slujlau de numele Capului statului pentru a deștepta în opinia pubcică credința că Acel ce îndușmănia și rîvnia la Cuza-Vodă era însuși Regele nostru care nu ar fi văzut cu plăcere înnălțarea monumentului înaintașului său.

Mai mare infamie nici că se putea și cu toate că oamenii cuminți înțelegeau, că aceste șoapte ascunse, priviri însemnătoare, uneltiri piezișe căutau să facă din numole Majestății Sale numai o pavăză a josnicelor lor patimi, totuși ei nu puteau împiedeca împrăștierea răutăcioasei povești în straturile tot mai adînci ale poporului.

Văzînd protivnicii lui Cuza Vodă, că nu au izbutit cu împiedecarea adunărei fondurilor, ei alergară la alt mijloc pentru a coborî însemnătatea comemorării, anume căutînd să arunce ridiearea monumentului într'un loc ascuns și retras al Iașului și aici ei întrebuințase aceeași tactică, a da a înțelege că Maiestatea Sa nu ar vedea cu plăcere înnălțarea chipului lui Cuza-Vodă în piața centrală a Iașului.

Toate aceste uneltiri fură însă spulberate de acei care-și închinaseră munca lor la desmormîntarea faptelor lui Cuza Vodă și la punerea în lumină a marei sale personalități.

Monumentul măreț și impunător era să fie ridicat și anume în Piața Unirei și aceasta prin concursul și ordinul însuși a M. S. Regelui care-și arătă simpatiile Sale pentru ilustrul Dispărut prin subscrierea de 20 mii lei la fondul monumentului și prin ordinul dat primarului de Iași, sub forma de înnaltă dorință, ca acest monument să fie înnalțat pe piața cea mai frumoasă a Iașului.

Dar răutatea oamenilor nu are margini. Văzînd protivnicii lui Cuza Vodă, că nu au izbutit în nici una din manoperile lor, se siliră din răsputeri a răspîndi vestea că nici guvernul, nici Suveranul nu vor lua parte la desvelirea statuei lui Cuza Vodă, ceea ce era cu neputință față cu semnele de neîndoelnică bună voință arătate de Majestatea Sa față cu predecesorul său. Apoi Suveranul care vedea însuflețirea obștească ce cuprindea tot mai mult toate straturile poporului Romîn, nu putea El care mănunchează toate gîndurile, toate simțirile și toate visurile chiar ale întregului neam romînesc, să rămînă străin și îndepărtat de această serbare, în care erau să se roverse toate simțirile cele mai adînci ce se mișcă în sufletul acestui neam.

Regele deci veni și prezidă strălucita serbare și alături cu El răsăreau odraslele Lui, care se vor înnălța mai tîrziu pe tronul României, viitorii Regi Ferdinand I și Carol II, dînd prin această prezență a însuși dinastiei, consfințirea desăvîrșită a înnaltei Lui cinstiri pentru memoria lui Cuza Vodă și îngropînd pentru totdeauna legenda făurită de protivnicii acelui Domnitor despre îndușmănirea ce ar fi existat între Regele Carol I și memoria lui Cuza-Voevod.

Prin cuvintele totdeauna vrednice de aducere aminte pe care M. S. Regele le rosti înnaintea monumentului lui Cuza-Vodă El își arata pe față fundul cugetărei Sale asupra marelui dispărut.

Cînd Majestatea Sa ajunse la vorbele: „Primul Rege al Romîniei își îndeplinește o sfîntă datorie către primul Domnitor al țărilor surori“, și-și descoperi capul înnaintea figurei mărețe de bronz ce plutea în văzduh de asupra tuturor, fu un moment de o înnălțare sufletească cum rar s'a mai văzut în Romînia. Aplauzele furtunoase și înflăcăratele urale se amestecau cu lacrimile ce curgeau din ochii celor mai mulți. S'a cimentat atunci o legătură adîncă între sufletul poporului și dinastia întemeiată la noi, de Carol I-iu, căci s'au convins cu toții că Suveranul nostru este ecoul mare și răsunător al simțirii obștești.

N. R. R. **A. D. Xenopol.**

*POST FESTUM*

Cu ocazia serbărilor s'a construit în Piața Cuza-Vodă o fîntînă avînd în cele 4 colțuri patru lei.

*Ieșenii chiar de ar cheltui*
*Toți banii cîștigați de ei,*
*Pe urma marilor serbări*
*Ei tot rămîn cu... patru lei.*

**Donna C.**

# Panica comercială din Fălticeni

Comerciul din orașul Fălticeni, de obiceiu, așa de liniștit, suferă o mare panică, ale cărei consecinți funeste în curînd vor trebui să se resimte chiar în toată țara.

Tribunalul Suceava, în curs de cîte-va luni numai, din oficiu, a declarat în stare de faliment nu mai puțin de patru comercianți, în împrejurări care au făcut să se răspîndească panica de care vorbim.

Comerciantul Herșcu Iager, avea în curs o cerere de concordat și pe cînd se discuta concordatul, Tribunalul îl declară falit din oficiu, ceea ce însemnează că creditorii vor primi cu parte mult mai puțin de cît urmau să primească dacă se făcea concordatul.

In asemenea caz, nici comerciul nu ar fi suferit, nici o familie întreagă nu s'ar fi desonorat și ruinat pe totdeauna.

Comerciantul Aba Goldsleger a fost de asemenea declarat în stare de faliment din oficiu, fără ca să fi fost macar vreo reclamațiune din partea vreunui creditor.

Cu comerciantul Moise Calmanovici lucrurile s'au petrecut și mai ciudat.

Creditorul care ceruse declararea în stare de faliment, se prezentă la ziua termenului și declarînd că s'a îndestulat își retrage reclamația. In acelaș timp se prezintă alți creditori care deși necitați, roagă pe Tribunal să ia act la această declarație, fiind-că ar fi în dauna lor o declarare de faliment.

Cu toate acestea Tribunalul, neținînd seamă de cererea reclamantului și a celorlalți creditorî, și măcar că acest Calmanovici, nu mai avea alte polițe protestate, ci numai o trată, îl declară din oficiu în stare de faliment.

Soția comerciantului face opoziție, și în urma dovezilor aduse că nu există nici un creditor, Tribunalul ridică starea de faliment.

Calmanovici însă a suferit consecințele acestei declarări de faliment. Creditul lui a fost zdruncinat, piața s'a alarmat și în contul lui s'au făcut de sidicat cheltuelile inevitabile.

Dar Calmanovici nu a ramas numai cu atîta: după ce s'a ridicat starea de faliment, el este urmărit pentru bancrută este depus de judecătorul de instrucție, și acelaș tribunal îi confirmă mandatul de depunere.

Un alt comerciant Mihail, acesta romîn face o cerere de moratoriu. Expertul numit de Tribunal constată că operațiunile sunt în perfectă regulă și că activul covîrșește pasivul cu aproape 14,000 lei; constată însă că registrele nu au fost vizate conform codului comercial. Tribunalul respinge cererea de moratoriu și în acelaș timp, fără a fi sesizat de vre'un creditor, declară pe Mihail, din oficiu, în stare de falimeut. La facerea inventarului se găsește că Mihail are marfă de 41,000 lei plus un portofoliu constatat real de 8517 lei, deci un activ care covîrșește cu mult pasivul și cu toate acestea lista faliților, s'a înmulțit și cu numele lui Mihail, deși creditorii aveau tot interesul să evite acest dezastru.

Aceste falimente necerute de nici un creditor, și declarate din oficiu de Tribunal, au umplut de groază pe comercianții din Fălticeni, cari se văd expuși a nu mai avea nici un credit, pentru că greu lucru este să capete credit un comerciant care poate fi declarat falit în contra intereselor creditorilor lui și a comerciului în general.

Alte împrejurări încă au contribuit a umplea de panică pe comercianții din acest oraș.

Doi comercianți din acest oraș, al căror nume ni scapă, sunt dați în judecata tribunalului ca complici la bancruta unui alt comerciant, declarat în stare de faliment încă din anul trecut. Unul din cei dați în judecată, este un comerciant care a dovedit cu acte, că în cursul anului a făcut afaceri de peste 300.000 lei; celalt are într'o mahala o dugheniță, în care nu se găsește marfă de 100 lei.

Amîndoi sunt învinuiți că au cumpărat *mari cantități* de marfă de la falit, de sigur știind că-și pregătește falimentul. Din dovezile făcute rezultă că comerciantul cel bogat a luat înapoi niște orez ce împrumotase falitului; iar celalt, cel cu dugheana cu marfa de 100 lei, cumpărase de la falit cremă de ghete și șocolată de cîte 10 bani pachetul în valoare totală de 20 lei *(două zeci)*.

Insăși ordonanța judecătorului de instrucție spune, că marfa *s'a cumpărat*; marturul, singurul marturul în cauză, spune că marfa s'a cumpărat față de el, și cu toate acestea acești doi oameni au fost condemnați, pentru complicitate la bancrută, la închisoare pe timp de cîte *un an* de zile.

Panica comercială din Fălticeni este mare și ar fi necesară intervenția Camerei de Comerț pentru a se pune capăt unei asemenea stări de lucruri care pune în primejdie comerciul în general.

# INFORMAȚIUNI

**Bursele de la Facultatea de științe din Iași.**—De la 1 Noembrie se vor acorda la facultatea de științe din Iași burse plătite din fondul ministerului instrucțiunei. Aceste burse vor fi de cîte 100 lei lunar. Pentru ocuparea lor pot să se prezinte studenți romîni, chiar din afară de hotarele regatului, cari însă să fie lipsiți de mijloace și regulat înscriși la facultate. Ei nu vor putea să aibă altă funcțiune, căci în acest caz bursa li se va retrage. Vor trebui să treacă regulat examenele și să facă lucrările cerute.

Bursele vor fi acordate pe timpul cerut de regulamentul facultății pentru terminarea studiilor universitare. Dacă bursierul a fost bolnav se poate prelungi cu încă un an. Se poate prelungi în scop ca studentul să se perfecționeze în specialitatea pe care și-a ales-o. In ori ce caz bursa nu va putea fi acordată pe un interval mai mare de 4 ani.

Candidații de a ocupa aceste burse se vor înscrie pentru concurs la decanat, căruia vor trebui să înainteze următoarele acte: 1) Certificat de trecerea liceului, 2) Dovada că este romîn, 3) Actul de paupertate. Concursul va fi ținut asupra materiilor părții științifice, din programul liceelor referitoare la secția la care s'a înscris candidatul. Pentru candidații din anii următori clasificarea și alegerea se face după media notelor din proceselevverbale de trecerea examenelor anilor precedenți.

Aseară s'au întrunit în conferinia de fine de an profesorii școalei normaie „V. Lupu“, și au discutat situația definitivă a elevilor din primele 3 clase.

Cum la școlile normale regulamentul nu admite examene de corijență în Iunie pentru obiectele cu note inferioare, situația s'a încheiat declarînd *repetenți* pe toți acei elevi cari n'au avut nota de trecere la două obiecte, iar *corijenți* pentru Septembrie pe acei cu o notă sub 6 la un singur obiect.

Vom da în numărul viitor ăituația penerală a acestei școli.

La parastasul ce se face azi la cimitirul Eternitatea pentru pomenirea lui St. Popescu, au luat parte pe lîngă elevii școalei comerciale superioare și elevii din clasele III-V de la școala normală, unde St. Popescu, a fost profesor de matematici și mulți studenți universitari. cărora decedatul le predasn geografia.

Elevul N. Rozin, din liceul militar, din Iași, a fost eliminat din acea școală pe timp de o lună, de la 24 Iunie — 24 Iulie, pentru greșeli repetate.

Pe ziua de azi, s'a constatat în localitate un nou caz de anghină difterică.

**Din Huși.** — De cînd cu venirea noului Episcop Nicodim Munteanu s'au început reparații la palatul Episcopal, fostul Episcop Conon restaurînd pe o scară mare Episcopia, căreia i-a făcut un nou acoperemînt.

— In etajul de jos Episcopul Nicodim s'a hotărît a instala biblioteca Episcopiei și un muzeu religios, de tot ce se va găsi mai de valoare în Eparhia Hușilor. Biblioteca va cuprinde cărți de teologie, o serie complectă de cărți de ritual vechi și nouă; revistele teologice în curs și tot felul de scrieri cu conținut moral și religios. Biblioteca va fi pusă la îndămîna preuților, cari vor găsi prilej de o complectare de instrucție.

— Pentru noua parohie Apostolul Toma, biserica ridicată de evlaviosul cetățan Toma Chiracov, și care slujește ca biserică a cimitirului celui nou de la dric, s'a hirotonisit de preut pe d. Alex. Ghiga, profesor de religie la gimnaziul „Anastasie Panu din Huși.

— S'au făcut chemările în Hristos pentru tunderea de călugări a tînărului licențiat în teologie Bedreag, un fiu al județului Fălciu.

— Ziarul liberal „Steaua“ fiind luat pe sama comitetului central al partidului liberal din Fălciu, a început să iasă în format mai mare la tipografia Lețcae din Huși.

— Starea semănăturilor din județul Fălciu începe a suferi foarte mult din cauza lipsei de ploae. Sînt regiuni—linia Prutului—unde n'a plouat de 6 săptămîni. Pe fie care zi grîul se palește și aduce îngrijarea proprietarilor. Toți cer ploae și urmăresc nourii pe cer, ca copiii cocorile.

— Replantarea viilor din podgoria Hușilor cu viță americană a început cu o mare furie și la Huși. Se observă însă că această replantare, proprietatea mică a celor peste 3000 de podgoreni dispare, înghițită fiind de marii viticultori, din cari unii și străini. Dealurile Hușilor, pline înainte de livezi și vii, vor lua un nou aspect cu replantarea de viță americană. O chestie însă care se va pune în curînd va fi aceasta: terenurile podgoriilor din jurul Hușilor sînt ele urbane pentru a putea fi cumpărate de străini?

— Linia Crasna-Huși, se lucrează cu activitate în punctul Oltenești spre Crețești și Crasna. S'a părăsit definitiv ideia facerei unui tunel la punctul numit „la Căciulă“, întru cît dealul Lohanului fiind nisipos și fugitiv tunelul va periclita totdeauna pe călători. Se va face o varianăv de peste 3 kilometri spre a sui și scot bori dealul, făcînd și o mare săpătură c-la Dobrina. Noua gară s'a fixat definitia la dric.

Eri s'a transcris actul prin care cercul militar din Iași devine proprietarul casei Juster, foastă Cimara.

Prețul cumpărăfurei este 208.000 lei.

D. maior Marcel Olteanu, fost în regimentul 7 roșiori Iași, a fost numit comandantul liceului militar, din Dealul Mare.

Societatea de tramvaie a făcut recurs contra deciziei curței de apel s. II din București, în ce privește cvantumul dramelor și în ce privește scoaterea din cauză a primăriei.

Recursul a fost repartizat la s. I. Termen la 20 Iunie.

Elvii școalei primare evanghelice vor depune examenul de întregul învățămînt primar, înaintea Comisiunei întăia.

Consiliul Comunal a fost din nou convocat pentru Luni, la orele 5 p. m. spre a discuta chestiunile, rămase nerezolvite în ședința de eri.

Mîine elevii liceului particular vor ține examenele de limba și literatura franceză, avînd în comisia de control pe d. profesor Richard Tuffli, asistat de d. Mihailescu, profesorul respectiv al liceului.

La orele 8 dimineață elevii vor trece probele scrise, iar după amiază oralul.

Aseară la oarele 6, corpul regretatei Maria D. Xenopol, a fost dus, de la locuința defunctei — din strada Berăria Veche No. 2—la cimitirul Eternitatea și așezat în capelă.

Astăzi la oarele 5 a avut loc înmormîntarea, în jalea numeroaselor sale rude și copii.

Fie-i țărna ușoară.

Brichetele se marchează, cu începere de astăzi, la biroul de marcare al obiectelor prețioase, în localul nou al vămii.

Posesorii de brichete se pot prezinta în ori ce zi lucrătoare, de la oarele 8—12 a. m.

Numai cîteva zile ne mai despart pînă la tragerea cl. I-a, care are loc *Joi 14 | 27 Iunie.*

Voiți să cîștigați? La Schröder jucați! Lozuri norocoase la **Rob. Th. Schröder Iași, str. Ștefan cel Mare No 8.**

*1/8 numai lei 1.50, 1/4 lei 3, 1/2 lei 6, 1/1 lei 12.*

**Contabil** *pentru o bancă de provincie se caută.*

*Pentru a fi admis se cere:*

*a) Să fie absolvent al școalei Comerciale;*

*b) Să aibă practică cel puțin un an la o bancă.*

*A se adresa în scris la administrația acestui ziar.*

# ULTIME INFORMAȚIUNI

— —

*Contra d-lui I. Stamatiu, prim ajutor de primar, s'a ordonat o anchetă à l'eau de rose.*

*Totuşi ar fi foarte firesc ca, pe timpul cît va dura acea pretinsă anchetă, d. Stamatiu să se demită din postul seu, căci altmintreli afacerea prea ar fi de batjocură.*

*Asupra raportului consiliului permanent de instrucție, ministerul a aprobat rezultatul examenului de capacitate pentru desemn şi caligrafie.*

*Printre funcționarii comunali, domnește o vie nemulțumire în potriva d lui Cosmovici, cari, în şedința consiliului comunal de aseară, li-a aruncat cele mai grave acuzațiuni.*

*Funcționarii sunt hotărîți a sili pe d. Cosmovici, de a-şi preciza acuzările şi a nu compromite pe gratis un întreg corp de funcționari, cari în mod cinstit îşi îndeplinesc datoria.*

**Ancheta de la Primărie.**—Consiliul comunal, fusese convocat pentru eri la orele 4, spre a se ocupa de mai multe chestiuni, care n'au putut fi luate în dezbatere, de oarece întreaga şedință a fost consacrată dispariției lemnăriilor ce au servit la decorarea orașului cu prilejul serbărilor universitare şi a învînuirelor aduse d-lui Stamatiu, de către ziarul liberal local.

*

Şedința publică a fost precedată de o şedință secretă, unde conform cu vechiul adagio, s'au spălat rufele în familie. Cc. Iancu Stamatiu a lipsit.

După aproape o oră de încriminări şi discuții, s'a ajuns la o înțelegere de a se numi o comisiune de anchetă.

S'a trimis după cc. Iancu Stamatiu, care a fost adus repede, după care s'a declarat şedință publică.

*

Cu toate că lucrurile erau aranjate de mai înainte, totuşi cu multă stială d. *Enea* luînd cuvîntul, amintește de învinuirele aduse d-lui Stamatiu de ziarul *Mişcarea* şi întreabă ce crede primarul de toate acestea.

A urmat răspunsul d-lui Botez, căruia, se pare că nici prin minte nu i-a trecut să ieie apărarea d-lui Stamatiu.

D. *Botez*, începe prin a spune că nu trebe pusă multă crezare în afirmarea ziarelor de opuziție, cunoscîndu-se aninontățile politice. de care sunt călăuzite.

„In denunțul apărut în ziarul „Mişcerea" —zice d. Botez—**este un proect, care e cu desăvîrsire neexact** şi anume, acela, în care se spune că a-şi fi retras d-lui Stamatiu, delegațiunea de a conduce lucrărite penfru deeorarea orașului.

Şi d. Botez continuă cu un pathos extraordinar, care n'a plăcut de loc d-lui Stamatiu:

—*„N'am retras d-lui Stamatiu nici o deiegațiune, pentru banal motiv, că nu i-am dat nici una, lucrările de decorare urmînd a fi făcute de o comisiune sub preşidenția mea".*

Atîta a vorbit d. Botez despre denunț şi învinuiri.

Apoi a rostit o sarjă împotriva liberalilor, zicînd că partidul conservator a avut în totdeauna cinstea drept călăuză, pe cînd liberalii au introdus necinstea şi corupțiunea.

Şi la partidul conservator s'a putut vedea pe un Lascar Catargi întrînd bogat în politică şi murind sărac, pe cînd liberalii eri erau cu pantaloni de dril şi azi sunt milionari.

După această sarjă, d. Botez, revenind la chestiunea ce urma să preocupe consiliul, zise că nu se opune, dacă consiliul pentru a afla adevărul, va hotărî să numească o comisiune de anchetă.

*

In uimirea generală, iată că ia cuvîntul şi d. Cosmovici.

D-sa declară, că este acela care a dat ordinele cuvenite pentru întrebuințarea lemnăriilor, bine înțeles că nu a putut întovărăşi pe funcționari, cari au trebuit să execute ordinele, căci ei pentru aceasta sunt plătiți.

Toăte aceste născociri—zice d. Cosmovici—pornesc de la funcționari.

**Am prins pe funcționari furînd şi i-am iertat, dar de astă dată să nu-i mai lertăm.**

D. *Cosmovici* termină cerînd o anchetă.

*

D. *Brandia* cere cu stăruință numirea unei anchete.

Pusă la vot propunerea se acceptă şi se numește în comisiune pe d-nii Dimache, Brandia şi Enea.

*

Chestia e cît pe ce să provoace un nou conflict.

D. *Botez*, luînd din nou cuvîntul, cere comisiunei de anchetă să fie cît se poate de scrupuloasă.

D. Dimache sare în sus.

— *„Mă rog—zise d-sa,—dacă ne bănuiți eu mă retrag din comisiune".*

Primarul repară gafa. şi şedința se rîdică.

Comisiunea examinătoare pentru şcoala normală de fete Mihai Sturza, se compune din d. I. Petrovici, preşedinte şi d-nele Neculau şi Bută, membre.

In viile din podgoria Iaşului a apărut un nou flagel, e vorba de un vermişor de o lungime cam de un centimetru, de culoare rozie. cu capul şi primul inel al corpului roş brun închis.

El atacă strugurii învăluind boabele într'o rețea mătăsoasă în interiorul căreia viermele îşi manifestă activitatea sa distrugătoare. Numele său ştiințific e *cochiliza*.

In numărul viitor vom publica un articol detailat asupra biologiei şi tratamentului acestui flagel datorit d-lui dr. I. Pisoschi cari a avut ocaziunea a cunoaşte această chestiune în mod amănunțit în cercertările făcute vara trecută în regiunile viticole a Franței.

Bietul Stroja, nu scapă de-o belea şi dă peste alta. Pentru întrunirra de mîine din sala Pastia a impus meseriaşilor—tot prin mijlocirea antreprenorului —ca să constitue o gardă, care să vegheze cu străşnicie, să nu pătrundă cumva în sala de întrunire funcționari comerciali de la care se aşteaptă la o răfuială fără milă.

Funcționarii comerciali ceruse şi ei să închirieze sala Pastia pentru o întrunire de protestare. Interpusul prefectului—antreprenorul sălii,—a salvat situația închiriind-o meseriaşilor.

Se prea poate însă să aibă loc tot mîne o întrunire a funcționarilor comerciali.

De ce se teme, stroja, nu va scapa.

In oraş s'au ivit cazuri de febră tifoidă.

Cu sistemul actualei administrații comunale de a suprima mereu, pe neaşteptate, apa de Timişeşti, ne putem aştepta şi mai la rău.

## Situația la gimnaziul „Ştefan cel Mare"

CLASA I.—*Promovați*: Gheorgiu Aurel, Datrognet Jean, Paseu Emil, Munteanu Const., Văitoianu Petru, Constantinescu Radu, Soutariu Adrian, Creangă Ovidiu, Săvescu Toma. Tilihi Eugen, Mareş Const., Tomescu Ernest, Segal Bernard, Nădejde Felix, Gheţu Constantin, David Gheorghe, Nani Const.

Elevii cari vor trece examenul: Săvescu Neculai, Constantiniu Panait, Botez Mihai, Bobulescu Octav, Callos Adrian, Cojocariu Gheorghe, Creţu Const., Dimitrescu Ştefan, Drugă Ştefan, Filipiuc Ioan, Gheorghiu Gheorghe, Glandstein C., Grimberg Marcu, Ionescu Marius, Iliescu Visarion, Luca Dumitru, Marcu Spirid., Matei Neculai, Meicu Petru, Pavel Neculai, Popovici Cheorghe, Sălceanu P., Săvescu Const., Ştefăniu Grigore, Stratan Neculai, Stănescu Dumitru, Varduca Paul, Vasiliu Mircea.

*Repetenți*: Butnărescu M., Creangă Gh. Olteanu Ioan, Popovici Mihai, Rădeanu Const., Vasilescu Corneliu.

CLASA II.—*Promovați*: Nichita Orest, Druja Const., Sandovici, Patrognet Carol, Baltag Gh., Diaconescu Gh., Herşcovici Leon, Velciu Alex., Kesim Gr., Mandrea Constantin, Velciu Gh., Boghen Saul, Grimberg I., Davidescu P., Dumitru Gr., Filipescu Gr., Strat, A. Chiţei, Stratan, Constantinescu.

Elevii cari vor trece examenul: Lateş Neculai, Silvestru N., Vacariu Vasile, Darziu Gheorghe, Rivalet P., Filip Vasile, Popa Const., Cariade Gh., Alexandrescu Const., Chirilă Th., Diaconescu Gheorghe, Dumbravă Const., Filinescu Emil, Gagea Const., Gheorghiescu C., Herşcovici Jean, Mihailescu Aurel, Mocanu Gh., Naftulovici H., Ostapovici. Popa Grigore, Rafaelă, Săvescu Gh., Silveanu, Uţă Dumitru, Meicu Gh., Raicu Dumitru.

*Repetenți*: Horga Aurel, Vasiliu P.

Examenul începe la 12 Iunie.

CLASA III.—*Promovați fără examen*: Mitescu Camil, Munteanu Victor, Baldovin Gh., Patrognet Petru, Dimitriu Emil, Mihailescu Const., Calos Eugen, Ionescu Const., Botez Panaite, Polingher Alfons, Diaconescu Gh., Mihailescu V., Spiegler Scapal.

*Elevi cari vor trece examen*: Manoilescu Cor., Chiran Vasile, Hulubei Octav, Fastlich Saul, Şaraga Volf, Cana Alex., Costăchescu Emil, Sapşa Vasile, Kamerling Iosef, Manoliu Petru, Ionescu Vasile, Abramovici I., Ulea Traian.

*Corigenți*: Bigmany L., Calognomu I., Făgărăşanu D., Florescu P., Grinberg M., Hausvater I., Hulubei R., Lazăr P. Ber, Naftulovici C., Ostapovici A., Popovici Gh., Postelnicu V., Simionescu I., Stratan D., Schwartz, A., Vencof Anghel.

*Repetenți*: Bogdan I., Brauchfeld I., Colceag Gh.

CLASA IV

Ionaşcu Traian, Verdeş Const., Leibovici Is., Popovici Aurel, Neiger Fr., Botez Const., Rabinovici H., Săvescu Const., Hanus M., Mureşanu L., Cars Meeier, Bercovici I., Focşăneanu A., Gheorghiu M.

*Vor trece examen:* Bărcă Gr., Savinescu Hr., Leibovici Sol., Alexandrescu R., Calognomu M., Stefanovici P., Pollack Strul.

*Corigenți:* Alexandrescu I., Beraru I., Colescu I., Constanțius A. Gr., Fingherhut B., Froim H., Gheorghiu Gh., Giurcăneanu Gh., Hagiac I., Lieber I., Popovici C., Premisleanu D., Sebastian V., Varduca D., Vasiliu C., Vasiliu Ion, Vocariu Nec.

*Repetenți*: Rogojină Const., Stancov Const., Varduca Ion.

**Examanele la liceul Național.**—Elevii de curs inferior de la „Liceul Național" din Iaşi rămaşi să dee examen tl vor depune precum urmează: 11 Iunie, ora 7 dim. elevii cl. III, 13 Iunie ora 7 jum. elevii clasei I, 15 Iunie aceiaşi oră elevii de clasa II, 14 Iunie aceiaşi oră elevii clasei IV, 11 Iunie orele 8 dim. elevii clasei V R., 12 Iunie orele 3 p. m. elevii clasei VI M. şi orele 5 p. m. elevii clasei VII R., 14 Iunie orele 4 p. m. clasa VII M., 16 Iunie ora 9 dim. clasa V M., 17 Iunie orele 8 dim. clasa VIII R. şi ora 5 p. m. clasa VII M., 18 Iunie ora 8 dim. clasa VI R.

Să fac mari stăruinți, pe lîngă administrația comunală, ca suma de 2000 lei destinată societății Coloniei Şcolare să fie împărțită în două, adecă să nu se dea societății de cît 1000 lei.

Acei cari stăruie nu pot fi de cît dşmanii unei instituții, cari aduce aşa de mari foloase, copiilor să sperăm însă că dorinta lor pătimaşă nu va fi luată în seamă.

Comitetul societății Coloniei Şcolare se'ntruneşte azi la ora 5.

Comitetul va lua ultimele dispozițiuni, privitoarele la numărul elevilor, ce vor fi trimişi la munți în cursul acestei vacanțe.

Astă-zi s'a deschis în localul seminarului Veniamin Kostachi expoziția lucrărilor de desemn, Caligrafie şi picturi a şcoalelor secundare din localitate.

Expoziția va sta deschisă pînă la 20 Iunie.

Comisiunea examinstoare la şcoala normală Vasile Lupu, se compune din d-nii Paul Bujor, preşedinte; Popescu-Pericle şi Tufescu, membru.

**Judiciare.**—Tribunalul secția III a stabilit astă-zi jurisprudența, că un imobil rămîne definitiv adjudecat dacă adjudecatarul depune garanție de cinci la sută, fără să mai fie nevoe să depună şi prețul.

Iată speța: In Ianuarie a fost adjudecată definitiv moara foastă Haier asupra unui domn Grigorescu, care a depus garanția, fără a depune şi prețul. Făcînd opoziție creditorii şi cerînd scoaterea imobilului în revindere, tribunalul s'a pronunțat astă-zi, repingînd opoziția şi stabilind astfel jurisprudența, că ajunge să depui garanția, nu şi prețul cumpărăturei, pentru a deveni, fără drept de opoziție din parte a toți creditorilor, proprietar definitiv al imobilului pentru care a dat 5 la sută din tot prețul.

— Tribunalul Botoşani va judeca Marți procesul pentru reziliarea contractului moşiei Flămînzi, pe baza legei trustului.

— Curtea s. II a condemnat astă-zi la 15 zile închisoare, pentru faliment, pe comerciantul moise Fuchs din județul Bacău.

— Numitul Ion Antonaş a fost trimis în judecata Curții cu Juri din Botoşani pentru asasinat comis asupra lui C. Lazăr, din Ştefăneşti.

Cea mai recentă apariție din seria filmelor daneze „Desdemona", o măcastră desfăşurare în două părți, este cuprinsă în noul program cinematografic al teatrului Pathe-Frères (noua grădină lîngă admin. Financiară). Piesa este magistral jucată de artiştii danei ai teatrului din Copenhaga, promotorii direcției noui romantice în cinematografia actuală.

Noul program cuprinde încă:

Necredincioasa, roman contimporan—Recomandația, scene comice—Pathé-Journal—Transsiberianul, natură—Un cui în botină, scene comice—Rocamadour, oraş în Franța meridională—Somnambula, narațiune—Octav rămîne acasă, scene comice.

Mîne, Duminică, matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) şi mîne seară reprezentație în grădina Pathe-Frerès, program nou: Don Juan, cu d-ra Mărioara Ventura în rolul principal.—Curajul lui Tîndală—călătorii, comedii etc.

Luni 11 Iunie program nou.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața şearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten şi Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci"**, o desfăşurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artişti rămaşi în viață, care obține aceleaşi imense succese ca şi „Cei patru draci".


**Inginer I. CANA**

*Autorizat de Primăria Iaşi*

**Iaşi—28 str. Cuza-Vodă 28—Iaşi**

*(zisă şi str. Golia 28)*

**—Apă—Canal—Closete** *contra* **îngheţului—Băi hygienice—etc.**

**Instalație de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.**

*Devize—Consultațiuni gratuite.*

*Condițiuni de plată foarte avantajoase.*

*Atelier special pentru reparațiuni* **—Proiecte—Supravegheri de Construcții.** *Vile—Hoteluri, etc.*

**Se deplasează şi în provincie** *cu preț modest.*

*Referencile cele mai* **bune la** *dispoziție.*



CREMA PUDRA SAPUN **FLORA** POMADA Capilogen (Apă de păr)


# Ultime telegrame

## Telegrafice şi Telefonice

București 9 Iunie

## Catastrofa din Cernavoda

### — Ancheta comisiunei —

### Svon că nenorocirea se datorește unui atentat

*Bucureşti. — Azi funcționarii superiori ai companiei de navigație ungară, au plecat spre Pietriş, spre a face o anchetă, cu privire la catastrofa vaporului ungresc.*

*

**Se svonește că această îngrozitoare catastrofă, s'ar datora unui atentat criminal.**

**Acest svon prinde din ce în ce mai multă consistență şi formează părerea căpitanului vasului incendiat, precum şi a d-lui Cluntu, avocatul companiei.**

*

**Unui dintre cei salvați, spun că în momentul isbucnirei incendiului, s'a simțit un puternic miros de pucioasă şi focul s'a lățit cu atîta iuțeală, parcă întreg vaporul ar fi fost uns cu o materie inflamabilă.**

*

**Căpitanul vaporului, spune că în urma declarațiunei bucătăresei că focul din bucătărie ere stins, nu-şi poate explica incendiul, de cît ca fiind pus de o mînă criminală.**

*

*Brălla.—Părerea dominantă aci, e că incendiarea vaporului, a fost provocată de o mînă criminală.*

### Triumful lui Vlaicu

**Viena. — La concursul de aviațiune de eri, a sburat şi Aurel Vlaicu.**

**Jurlul a acordat aviatorului romîn diploma de pilot.**

### Catastrofa de pe Dunărea

*Budapesta.—Agenția telegrafică ungară zice cu privire la accidentul vaporului Elisabeta, că după isbucnirea focului, echipagiul a început îndată, cu calm şi sînge rece, lucrările de salvare. Din 73 de călători, au fost salvați 50 în bărcile de salvare. Sunt 3 dispăruți. Fochistul şi un chelner au fost arşi. Na s'a produs nici o explozie înainte. Vasul şi căldă rile sunt intacte.*

### Accident de automobil

*Abbazia.—Din cauza ruperei unui refort din față a automobilului Fischer, din Charlottenburg, care lua parte la circuitul Alpilor, a fost răsturnat. Fischer şi soția sa au fost ucişi. Căpitanul Valtzl. care funcționa ca controlor, a fost rănit.*

### NOU MINISTER

Roma. — Camera a adoptat proectul pentru crearea unui ministru al coloniilor.

### Declarația lui Roosevelt

*Chicago.—D. Roosevelt a declarat eri, că va eşi eventual din partidul republican, spre a lua direcțiunea noului partid progresist.*

### Afacerea Filipovici

Bucureşti.—Situația lui Gh. Filipovici, fratele lui Nicu Filipovici, a fost lămurită de autorități.

Mercurea trecută, el a fost adus înaintea Tibunalului de Suceava, care la condemnat la 24 ore arest, pentru declararea de nume falş. Tribunalul a mai hotărît încă, că după ce îşi va face pedeapsa, să fie expulzat.

Gh. Filipovici a făcut recurs la casație care i-a fost admis în senzul că poate rămînea în Austria.

Astlel Gh. Filipovici va mai rămînea la Suceava timp de uouă săptămîni, cînd se va decide asupra soartei fratelui său, după care va pleca la Cernăuți, unde îşi va căuta o ocupațiune.

*

Gh. Filipovici a trimis o scrisoare d-lui C. Mille, directorul „Adevărului".

Gh. Filipovici arată cauzele ce l'au făcut să dezerteze din armată şi adaugă că nu va uita nici odată patria sa.

### Arestări de greviști

Lisabona.—S'au arestat azi dimineață conducătorii grevei tramvaielor, şi membrii Comitetului de rezistență. Garda ocupă garajele.

### Deraiarea unui tren

**Londra.—Expresul Manchester-Leeds a deraiat lîngă Todnorden. Sunt 4 ucişi şi 30 de răniți.**

### Opoziția la Budapesta

Budapesta.—(Camera).— Opoziția este absentă, de oare ce deputații excluşi au fost împedecați de un cordon militar de a intra în Parlament.

Preşedintele Tisza dă cetirea unei scrisori din partea deputaților din partidul Justh, prin care refuză a primi alegerea în diferite comisiuni.

### Grevele maritime

Bordeaux.—Şomagiul este complect. Azi greviştii au început a conrupe echipagiile vaselor care soseau.

### Bebel în Camera Austriacă

Viena. — Şeful socialiştilor germani, d. Bebel, a azistat eri la şedința Camerei austriace.

Deputații l'au primit cu un deosebit ceremonial şi i-au adus mari onoruri.

După şedință, a avut loc o gustare, în bufetul Camerei, în onoarea lui Bebel.

### Frumusețile din Romînia

Paris. — Ziarul „Le Figaro", într'un splendid articol, se ocupă de Romînia şi de pozițiunile sale pitoreşti.

Ziarul frances se ocupă în special de frumusețile din Sinaia şi spune că această localitate va fi curînd vizitată de un mare număr de francezi.

### Procesul Toncescu-Banu

Calaraşi.—Azi urma să se judece procesul de presă, intentat de d. Pascal Toncescu d-lui Banu.

Procesul a fost însă amînat, în urma cererei Casației, de a i se înainta dosarul cauzei.


**O prăvălie** *frumoasă din două încăperi mari precum şi o locuință elegantă la etaj de 5 camere, cameră de bae cu closet în apartament, scară separată şi luxoasă şi toate atenansele se închiriază str. Ştefan cel Mare casele Schnürer.*

**ANUNCIU**

*Se aduce la cunoştința publică că în ogrăzile d-lui Rudolf Ieckel din Vaslui, am de vînzare cu prețuri moderate, pe numerar sau pe credit, în parte sau în total, următoarele maşini şi unelte agricole.*

*1 garnitură de treer Cleyton, 10 cai putere.*
*1 moară cu 2 pietre.*
*1 pompă.*
*4 morişte.*
*2 țilindre.*
*1 strug de lemn pt. atelier mecanic.*
*10 pluguri à 2 fere.*
*10 „ „ 1 „*
*Cu cotingile lor.*
*10 pluguri de coastă.*
*1 plug cu 4 fere.*
*1 plug cu 3 fere.*
*8 rariţe fără cotiugi.*
*1 plug rariţă de brazdat.*
*1 boroană.*
*3 bucăți boroni din 9 bucăți.*
*1 cîntar vechi cu talger.*
*95 tamurugi vechi de stejar.*
*2 ilăie.*
*1 gabrioletă reformată fără roți.*
*1 tăvălug de lemn.*
*1 livăr.*

*Doritorii să se adreseze nepotului meu domnului Iulius Silber, gara Redin.*

**MARKUS JUSTER**
*— str. Carol No. 36 Iaşi*

**Dr. B. Brandmark**

**după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în**

**IAŞI** Strada Socola No. 99

**Tînără orfană** *germano americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moştenire, doreşte căsătorie în Europa.*

*Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanți sorioşi (chiar fără avere) primesc informațiuni gratuite.*

**Fidas** *Berlin 18.*

# Ultima Săptămână

**Înainte de tragerea clasei I-i**

## 14|27 IUNIE 1912

## Doriţi 900,000 Lei

Doriţi LEI 850000? 820000? 400,000? 150,000?

Doriţi LEI 825,000? 815,000? 250,000? 100,000?

**Depinde numai de D-voastră**

**care din aceste sume să vă achit, căci aveţi şansa de a cîştiga oricare comandînd imediat ultimele lozuri norocoase :**

## 1/8 numai lei 1.50

**1|4 Lei 3. - 1|2 Lei 6. - 1|1 Lei 12**

## ROB. TH. SCHRODER

**— Firmă fondată în 1870 —**

**BOTOŞANI**
Str. Naţională 203;

**BRĂILA**
Piaţa Sf. Archangheli (Casa Rally);

**ORAIOVA**
Str. Unirii 69;

**IAŞI**
Str. Ştefan cel Mare 8;

**Centrala**
**BUCUREŞTI**
Calea Victoriei 106

**Sucursale :**
Calea Victoriei 5[illegible]
Calea Griviţ[illegible]
Str. Lipscani 72

**PLOEŞTI**
Str. Basarabilor 1

**GALAŢI**
Str. Domnească 14.

---

# Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**

**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**

---

**!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!**

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

## Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu* „GELÉE-KALODERMA".

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representant pentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smîrdan 24

---

# Colectura „PROVIDENŢA"

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA" este **neîntrecut**

**Iată dovada :**

Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de

## LEI 250,000

**(un sfert de Milion)**

a căzut în Colectura „Providenţa" pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot în aceiaşi zi.

Iar la ultimele trageri au eşit afară de numărate cîştiguri a 3000, 2000 şi 1000 lei următoarele câştiguri :

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19.562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5,000 | „ | 59,171 |

1|8 numai 1 leu 50 bani.

---

# TIPOGRAFIA
# H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

**Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi u'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.**

**Preţuri ieftene**

---

**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile**

---

# „ANCORA"
**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*
*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,25[illegible]** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**
Agentul general pentru Iaşi.
**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**
(fosta strada de Sus)

---

Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune a notoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: [illegible] 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 613 Marți 12 Iunie 1912

## † I. L. CARAGIALE

Literatura romînă îmbracă astăzi haină de doliu. E în fața unui Apus de Soare. Cel mai strălucit al ei reprezentant, dramaturgul, nuvelistul Caragiale a dispărut, pe neașteptate, dintre cei vii — și această nespus de întristătoare veste așterne văl de doliu peste întreaga Romînime.

Pentru că ori-unde răsună dulcele graiu romînesc; în ori-ce colț în care străbate slova romînească, pretutindeni unde bate inima romînă și vibrează simțirea romînească,—este și va fi de-apururea adorat numele nemuritor al lui I. L. Caragiale, genialul virtuos al Verbului, al stilului romînesc.

Nu de un partid politic; nu de vre-o anumită și efemeră grupare literară va fi deplînsă imensa pierdere, ci de o națiune întreagă în viața căreia a încremenit rîsul, din momentul cînd s'a vestit pierderea aceluia care, timp de trei decenii, a pedepsit viciul, a stîrpit superficialul și banalul prin rîsul său sănătos, plin de lumină și vigoare.

Negreșit. Humorul, satira, ca genuri literare, au ceva mai brutal și, uneori, chiar mai trivial de cît lirismul. Dar, în schimb, au misiunea înaltă de a îndrepta și a îndruma; au menirea de a distruge ce e rău și putred, pentru a înlesni reclădirea pe nuoi temelii a lucrului teafăr, bun și vrednic de viață.

In înțelesul acesta opera dramatică și nuvelistică a lui Caragiale este deplin morală și moralizătoare și ca atare va supraviețui printre veacuri.

Sub masca rîzîndă a scepticului și pesimistului se ascundea dorința sinceră, profundă a omului de bine, a sufletului amărît de a nu vedea cu o oră mai înainte întronîndu-se sinceritatea și seriozitatea în moravuri, solidaritatea în gîndiri și idealuri, lupta tuturor pentru înfăptuirea binelui public, coincidînd cu înfrîngerea hipocriziei, cu izgonirea nătîngiei peste tot.

...Și cînd scrisul nu fu de-ajuns, marele luptător puse în serviciul credinților sale, convingerilor sale—cuvîntul său plin de vervă, plin de căldură, plin de imagini, plin de culori.

Că și-a pus—în acești din urmă și pentru întâia dată în cursul carierei și activității sale—cuvîntul său înflăcărat în serviciul partidului conservator-democrat, a fost numai o nouă dovadă că la acest profund gînditor, cunoscător de oameni și de suflete, finețea artistului se îmbina cu deplina înțelegere a împrejurărilor politice și că, peste tot, intuiția superioară i arăta calea cea dreaptă de urmat în direcția evoluțiunei celei mai necesare a vieței sociale romînești.

„Opinia“ își îndeplinește dară cu o îndoită mîhnire îndoita datorie de a saluta în gloriosul defunct pe marele om de litere și în același timp pe ilustrul ei colaborator și prieten de idei, rostind și scriind, cu graiu înlăcrimat, spăimîntător de timpuriul, supremul:

— Adio!

## Moartea maestrului

*Cînd am deschis ziarul de dimineață care anunța cu litere „Moartea lui Caragiale“ am avut impresia aceea nedefinită și dureroasă, pe care o dau știrile năprasnice.*

*Sărbătoritul de acum cîteva luni, omul care se ridicase la cea mai înaltă treaptă la care poate înalța pe cineva cugetarea și arta, marele scriitor care și-a legat numele de epoca și de generația în care a trăit și a dat sfîrșitul.*

*Niciodată gîndul nu mi a reprezintat momentul acesta, ca și cum mi-aș fi putut închipui că omul, care a știut să creeze atîta viață, s'ar fi dus deasupra legilor vieței.*

*Cu durere îmi evoc acum figura lui, așa de frumoasă prin strălucirea geniului așa de interesantă prin verva și ironia aceea neîntrecută, așa de atrăgătoare prin bunătatea sufletului mare și iubitor de oameni, care se oglindea în ochii acum închiși*

*Cei ce l'au cunoscut, au perdut în Caragiale o comoară de prietenie și de înțelepciune. Căci maestrul n'avea decît prieteni într'atît puternica lui sociabilitate îi lărgise sfera personalității sale. Iar opera sa, nu treb e căutată numai în ceea ce a scris și ceea ce a lăsat ca producție literară, ci mai cu seamă în tot ce a risipit ca frumuseți trecătoare din fărâmăturile inteligenței și sufletului lui, în nesfîrșitele* causeries, *în care era neprețuit.*

*Dar nu voiu să mă ocup de nimic de toate acestea. Opera omului n'are nevoe nici de a fi amintită, nici de a fi caracterizată. Ea rămîne și trăește, încununînd figura de ceară în clipa de pe urmă.*

*Vreau numai să iau parte la durerea tuturor, să mă alătur la tristeța generală, să aduc împreună cu întreaga suflare romînească ultimul și supremul omagiu celui mai mare romîn al timpului în care trăim.*

**Eug. Herovanu**

## Caragiale orator

Admirasem geniul lui Caragiale autor dramatic, admirasem concisiunea și precisiunea lui Caragiale scriitor, dar nu știam că era și un mare orator. Din potrivă, tocmai calitățile stilului lui m'ar fi făcut să cred că era străin de arta elocinței.

De-aceia mirarea mea a mers pînă la uimire cînd intr'o seară pe cînd clubul conservator era în casa Mandy, am auzit pentru întâia oară pe Caragiale ținînd un discurs.

Amicul meu d-rul Istrati ne citise o importantă lucrare asupra învățămîntului primar și după comentariile obișnuite, plecaseră cei mai mulți dintre asistenți: atunci, între cîțiva Caragiale a luat cuvîntul și ne-a încîntat cu o improvizație pe care nu o voiu uita nici odată. Înălțimea ideilor, belșugul argumentării, originalitatea imaginelor, căldura accentelor, verva neîntrecută, totul făcea din cuvîntarea lui Caragiale un cap de operă de elocință. Din acea seară am știut că pe lîngă celelalte strălucite însușiri, Caragiale era și orator.

După mulți ani, foarte mulți ani, mi-a fost dat s'aud pe Caragiale dinaintea publicului celui mare, orator în întrunirile publice, care este forma cea mai grea a oratoriei, dacă bine înțeles vrei să vorbești ca să nu tai palavre.

Și la fiecare întrunire—au fost multe | tot mai măreț a apărut talentul oratoric al lui Caragiale. Ce să vorbesc de frumusețea limbei, de corecțiunea impecabilă a frazei, de puterea zdrobitoare a raționamentului, de legătura strînsă a argumentației ori de ironia lui inexorabilă? Discursurile lui Caragiale, au fost sorbite de cei cari au avut norocul să-l audă și citite de toți cei cărora arta romînească nu le este indiferentă.

Dar nu numai au fost citite, dar vor fi citite și de urmașii noștri, cel mai mare și cel mai rar elogiu care se poate face unui discurs.

Vor fi citite fiindcă Caragiale, ca toți oratorii cei născuți iar nu făcuți, are două mari însușiri.

Caragiale știe să vadă pe d'asupra chestiei zilei, care fatal trebue să fie tema oratorului politic, adevărul etern și superior sub care stă chestia trecătoare ce în acel ceas preocupă mulțimea.

Caragiale știe, adresîndu-se mulțimei, să se rîdice în sferele cele mai înalte întrebuințînd totuși o vorbire pe înțelesul tuturor, fără a excepta de cei mai obscuri.

Caragiale a înțeles că nu este adevărat că mulțimea îți cere să te scobori ca să-i placi, ci din potrivă cu cît îi faci cinstea de a te ridica mai sus și de a o chema după tine, cu atîta pătrunzi mai adînc în inima ei, bine înțeles dacă ești în stare ca gîndul tău să-l îmbraci într'o formă pe care ea s'a înțeleagă.

Această concepție a sufletului mulțimei mi-a dovedit și ea că, cu toată ironia nemiloasă din teatrul lui, genialul Caragiale, departe de-a fi un sceptic, este un optimist, așa de optimist în cît cine nu vede decît suprafața lucrului, l'ar putea lua drept un naiv.

**Take Ionescu**

## Caragiali și „Opinia“

De la reapariția *Opiniei*, acest ziar a avut de multe ori prilej să fie obiectul unor manifestațiuni ostile.

Asemenea manifestațiuni fură foarte pronunțate în iarna anului 1907, Noemvre-Decembre. Atunci a intervenit pentru noi Caragiale, desaprobînd atacul la libertatea scrisului.

Protestul maestrului fu prilejit de o invitație ce-i făcuse asociația studențească „Uniunea“ din Iași, de a veni să ție o conferință.

Caragiale refuză, trimițînd președintelui *Uniunei*, d. C. Jornescu, scrisoarea pe care o reproducem ca document prețios:

**Stimate Domnule Președinte,**

*Nu știu cum să vă spun cît de rău îmi pare, că nu pot veni în mijlocul Dv. In urma recentelor incidente dintre domnii studenți leșeni și ziarul „Opinia“, la care am onoarea de a colabora din cînd în cînd, înțelegeți ce greu mi-ar fi să profit de grațioasa dv. invitațiune.*

*Om din popor, fără nume de naștere, fără avere, fără sprijin, mie nu mi e permis un moment să uit, oricît de puțin ar însemna persoana mea ca publicist,* că n'am avut pe lume alt protector de cît libertatea tiparului. *Și așa dar, credincios acestui singur și bun protector, n'aș putea vre odată trece în tabăra cui crede* că trebue să-l lovească; *cu cît ar fi mai măgulitoare pentru mine primirea acolo, cu atîta' firește, felonia mea* ar fi mai reprobabilă.

*Mă adresez, stimate domnule Președinte, unui tînăr de inimă ca Dv.; îl întreb: nu i așa? și'mi place să fiu convins că mi va răspunde: așa e.*

*Făcînd urări călduroase pentru prosperarea tinerei Dv. Universități pe terenul generoaselor științe și nobilelor arte ale gîndirii umane, vă rog, stimate domnule Președinte, să bine voiți a primi salutările mele cele mai distinse.*

I. L. CARAGIALE
publicist romîn

*Berlin*, 12 | 25 Decembre, 1907.

OAMENI ȘI LUCRURI

## MORT!

Intr'o relațiune a ziarului „Le Temps“ asupra morții lui Léon Dierx — „prințul poeților franceji“ se arată în ce împrejurări s'a stins din viață ilustrul scriitor, bohem desăvîrșit până la vrîsta de 74 de ani.

Se re 'ntorcea, la 11 seara, de la cafenea, în mica sa locuință dintr'un cartier modest al Parisului. Trecînd pe la portar, zise acestuia: —Mă duc să mă culc. Vai, dac'ași putea să nu mă mai trezesc mîni!...“

Portarul mustră pe bătrînul poet-filosof, care nu se culcă decît la două după miezul nopții, căci primi, încă în acea seară, vizita fratelui său,—un militar—și fumă tot timpul, convorbind liniștit și cumpătat.

Dimineața, însă, poetul într'adevăr nu se mai trezi. Portarul îl găsi mort. Cu acelaș calm de stoic, „prințul“ închisese ochii, de parcă-i acordase soarta cea de pe urmă favoare a zeilor.

*El a vrut* să moară; a vrut și a murit.

...Cînd am văzut cea din urmă dată, pe scumpul maestru Caragiale în camera-i de hotel, aci în Iași — de abia o lună de zile de atunci! — am avut impresia că scriitorul *nu* vrea să moară. Temperament plin de exuberanță. Caragiale suferise prea mult, îndurase prea mult, ca să nu țină la anii de viață ce-i păreau încă destinați, anii cari ar fi putut să-i aducă odihna meritată, liniștea trebuitoare, mulțumirile pe cari nu le gustase încă. Și cu toate aceste numai acum, cu prilejul acestei ultime vizite — care trebuia, din nefericire, să fie cea din urmă într'adevăr—s'a vorbit de *moarte*, în frumoasa dimineață de Mai, cînd l'am revăzut în camera-i de hotel. Ca și cum cine știe ce vagă și sumbră prevedere ar fi venit să tulbure atmosfera totdeauna senină, veselă în jurul acestui genial și neastîmparat bohem!

Petrecuse până tîrziu noaptea, în prelungitul ospăț ce-i oferise cîți-va tineri admiratori și prieteni iașani. Avuse un somn greu, obsedant și cînd îl trezii cu intrarea mea în cameră—numai o jumătate de oară înainte de amiază—avu numai de cît senzația unei indispoziții ce părea să fi urmat, în chip firesc, unei indigestiuni.

—„Ia vezi pulsul, rogu-te“.

Și, în gînd, afectînd în aparență nepăsarea, îmi urmări numărătoarea.

—„E frequent al dracului, nu-i așa?“

Și apoi, pe un ton aproape vehement:

—„Ce, mă, să mor de inimă?...“

Era, fără îndoială, o intențiune de răzvrătire în accentul cu care rosti această întrebare, o pornire de revoltă contra unei nedreptăți.

...Era într'adevăr foarte accelerat pulsul.

In vremea din urmă organizmul viguros al scriitorului suferise. Cu deosebire dantura defectuoasă îl predispunea la indigestii și excesul din ajun, venit după oboseala drumului, pregătise indispoziția din acea dimineață.

Din fericire fu trecătoare. Peste cîte-va minute convorbirea putu să alunece pe alte tărîmuri decît ale boalei. Numai directorul „Vieței romînești“—sosit tocmai pe cînd număram pulsul — trebui să renunțe la plăcerea de a avea pe Caragiale la masă. Cu atît mai mult, cu cît poetul Vlahuță, mai sobru și mai matinal părăsise camera vecină și plecase să mai vadă orașul și ale lui originalități, — abținîndu-se de la programul stabilit pentru acea amiază literaro-culinară.

Numai o lună de zile! Și trecuse de abia cîteva săptămîni de la serbările iubileului de 60 de ani. Cine ar fi crezut că în loc de a fi preludiul unei lungi activități viitoare, serbările acestea vor rămînea un epilog al celei mai strălucite cariere literare ce a fost cîndva în țară la noi, — și al celei mai frămîntate în același timp?

**Rodion**

## Cum scria Caragiale

— AMINTIRE —

E cam mult de atunci, poate să fie cinci spre zece ani, dacă mi-aduc bine aminte.

Intr'o dimineață strălucită de primăvară, treceam plictisit pe Calea Victoriei spre enorma clădire galbenă și mohorîtă a Ministerului de Finanțe, unde pe atunci în aripa dreaptă, erau instalate și biurourile celui de domenii. Eram copist la archiva acestui minister, și'mi tîram pașii silnici spre biurou, cu părerea de rău că sunt osîndit să pierd o zi așa de frumoasă, pe cînd inima-mi sburdă, amețită de farmecul primăverei.

Stam la îndoială dacă face să merge la slujbă, sau s'o apuc spre șosea, unde cîntau cîntezele, sau să intru la Biblioteca Academiei, unde îmi plăcea să răsfoesc ceasuri întregi colecții de reviste vechi romînești.

Nu știu de ce o colecție prăfuită de ziar sau de revistă veche, a avut totdeauna o atracție deosebită pentru mine. Parcă în paginele acelea îngălbenite plutește încă ceva din viața de demult....

Cum trecem așa zăbovind înadins, cu nehotărîrea în suflet, la o cotitură de stradă văd pe maestrul Caragiale înaintînd cu păiăria dată puțin pe ceafă, și-l salut cu acel sentiment de venerație, pe care-l păstrez și astă-zi față de dînsul. El îmi întinde mîna cu un zîmbet părintesc și mă oprește în drum:

— Ce faci tu, mă?

— Ce să fac, nene Iancule... Mă bucur de raiul ăsta de vreme...

— Ia ascultă băete? Nu vrei tu să intri, în ucenicie la mine?

— ??

— Să vii să te învăț meșteșugul să te scot calfă. Că „meșteșugul e brățară de aur“, așa să știi tu băete.

Nu era nevoe de multe stăruinți ca să primesc cu entuziasm o propunere, în care vedeam și o încurajare a modestelor mele debuturi literare.

Peste cîte-va minute, intram, pe urma marelui meu dascăl, în casa din str. Pitar-Moșu, unde locuia p'atunci. O casă boerească, veche, cu un petec de grădină mărginită de un zid îmbrăcat în ederă. Acolo, în cerdacul larg, un biurou simplu la care lucra de obiceiu, meșterul. Pe birou cîte-va cărți și hîrtii, o călimară și pe o tabla mașina de cafea.

Nu voi uita nici odată ceasurile frumoase pe care le-am trăit în acest cadru așa de patriarhal, ascultînd sfaturile pline de înțelepciune și povestiriile minunate, scînteitoare de acel spirit ce părea că purced dintr'un isvor veșnic proaspăt și nesecat.

Zilnic mă prezintam la un ceas anumit, și meșterul mă primea cu acea bună-voință, lipsită de formalități, al cărei farmec nnmai cel ce a cunoscut pe Caragiale în intimitate îl poate foarte bine aprecia.

Dar serile! Serile erau adevărate sărbători pentru mine!

Sub lumina prietenoasă a lămpii, cu paharele de „șpriț“ dinainte, alternate de cîte o cafea aromată, al cărei secret de preparație l-am prins, firește, mai răpede decît „tainele meșteșugului“,—ceasurile alunecau pe nesimțite și multă vreme, după ce mă întorceam în odăița mea săracă de student, nu puteam închide ochii, fascinat de viziunile pe care mi le evocase cuvintele meșterului.

Uneori îl vedeam cum, zîmbind misterios, ia o carte a vreunuia dintre clasicii noștri, o deschide cu evlavie și începe să citească:

.Ale turnurilor umbre peste
unde stau culcate“....

Și fie care cuvînt în gura lui căpăta o sonoritate ciudată, fie care imagine trăia o viață intensă, și părea de o frumusețe pe care eu n'o bănuisem mai înainte.

Și nu odată ochii i se umezeau de lacrimi. și emoția sfîntă care-i înmuia glasul se comunica imediat, răscolindu-i pînă în cele mai adînci fibre sufletul aceluia, care asculta foarte uimit cu răsuflarea oprită.

Intr'o zi, îmi spune:

— Du-te și te odihnește, pentru că deseară avem de lucru.

Seara m'am prezintat la ora anumită. Meșterul părea tulburat, ca de presimțirea unei dureri nelămurite, nu și găsea astîmpăr, și ochii lui aveau o strălucire mai vie ca de obiceiu.

Fereastra cerdacului era deschisă și aerul foarte cald al nopței încărcat de miresme.

Pe masa de scris, mă aștepta un teanc de file albe. Mă așezai la masă, luai pana în mînă, și așteptam.

Meșterul se primbla, îngîndurat, cu mînele la spate, — de-alungul cordorului. Părea un general în ajunul unei bătălii sau un căpitan de vas care scrutează cu ochiul ager zările ce prevestesc furtuna. Apoi deodată se opri făcu un gest nervos și începu să-mi dicteze.

Primele fraze porneau anevoios, cu ezitare, apoi se însuflețiră și începură să curgă sacadat, tot mai singure, mai tumultoase, mai repede și așa de repede încît mîna mea abia putea să le transmită pe hîrtie, în alegerea ei chiar fără preget.

Filă după filă se negrea pe cînd meșterul, cu mînele la spate, continua să se plimbe în sus și în jos, dictînd cu glasul lui puțin cam răgușit, una din cele mai inspirate pagini pe care le-am citit eu vre-odată.

Era un fragment dintr'o nuvelă mai mare, la care lucra de mai mult zile. Era vorba de visul unui preot de la țară, în Ardeal: intrarea triumfală a lui Vodă Carol, ca un alt Mihai-Viteazul, în Alba Iulia!... Nu știu cît a durat această avalanșă de imagini care se prindeau una după alta ca într'un vîrtej amețitor,—de la un timp însă simțeam că mîna obosită începe să-mi amorțească.

Totuși am dus-o cu succese pînă la capăt.

Cînd încheia cea din urmă frază, meșterul se apropia de mine adună filele risipite, aruncate una peste alta, le strînse cu grijă și le încuia în saltarul mesei sale.

Apoi, îmi zisă zîmbind:

„Așa, astea trebuie să stea acum la umbră, și-om vedea ce se poate scoate din ele“.

Pe urmă începură să povestească amintiri din țara Ardealului, pe care tot deauna a iubit-o mult și despre anumite locuri pe unde petrecuse în copilărie.

— Par'că mă văd trecînd pe alee, pe după ziduri.... Mi-e dor de Brașov, trebue să plec la Brașov....

A doua zi cînd m'am dus să'l caut, mi s'a spus că e plecat. Plecat bine înțeles, la Brașov.

Fragmentul dictat în seara aceea neuitată, a văzut peste cîte-va zile, lumina tiparului,—cu totul cizelat și concentrat la un sfert din ce era.

Din mulțimea de pagini nu mai rămăsese decît una! Dar aceea va străluci cu toate ale sale, alături de cele mai frumoase care s'au scris în limba noastră romînească.

**St. O. Iosif**

# CRONICA

DE † **CARAGIALE**

*— Scrisă pentru* **Opinia** *și publicată în numărul nostru dela 16 Noembrie 1907 —*

Astă vară, avînd în țară daraveri, m'așez în trenul Berlin-București, cu gîndul să m'abat o zi două pe la Iași, unde să vizitez pe niște vechi și buni prietini, familia Ronetti Roman.

A doua zi, mă cobor în gara Pașcani 12.39 p. m. Numai de cît întreb cu respect pe un domn impiegat de mișcare, foarte tînăr, care poartă o șapcă prea matură, odinioară desigur stacojie, „pe ce linie este tras trenul ce trebue să plece peste cîte-va minunte spre Iași“... Domnul impiegat îmi răspunde politicos că, „în legătură cu Berlin-București, pleacă din Pașcani spre Iași numai un tren, la 4.10, cu sosirea la 6.5 p. m.

— Dar... (vreau să zic).

— Știu, mě 'ntrerupe, ghicindu'mi gîndul; este și un tren cum vrei dumneta; dar acela nu umblă...

— Este, dar nu umblă!?

—... nu umblă de cît pe ***sezonul*** băilor.

— Am înțeles, răspund eu pe jumătate domirit.

Firește, e prea de timpuriu, înainte de sfîrșitul lui Maiu, să 'nceapă băile... Dar nu știam să fie acuma și 'n Berlin pătimași cari vin să se caute la băile din Iași.

Trei ceasuri și jumătate în Pașcani—cam prea mult!... Dar ce pitoresc!

Ce glodărie și colbăraie!... Ce abdomene de copii malarici! și se joacă și rîd —cam trist, dar tot rîd!... Ce grav municipalul care ține ordinea la fîntîna din piața gării, unde se 'mbulzesc multe vite însetate!... Ce jigăraie de cîni costelivi, cu ochii rătăciți și coada 'ncîrligată în spre pîntece, furnisori ai amicului meu doctorul Lebel!.., Și, cu tot regimul nostru protecționist, nici o fabrică de mănuși în tot ținutul!... Ai de ce să ți se rupă inima—de mila oamenilor, firește după a vitelor și a cîniior. Bine că avem o S. P. A., să sperăm că încet-încet, cu vremea, vom ajuuge s'avem și o S. P. O.

4.10... Am pornit... Mergem și înaintăm domol în sus spre Ruginoasa, și ne apropiem de culme.

Soarele, aplecîndu-se către piscurile Ceahlăului, se ascunde după grămezi uriașe de nouri, cari se tot ridică una peste alta venind dimpotrivă, pe cînd largile adîncături din dreapta urcușului nostru se 'nvăluiesc treptat în umbră.

Blînda melancolie a țarinelor moldovenești—un cîntec de neam mîhnit, din glas copilăresc, ajungînd la mine limpede din de-departe vale—închipuirea marelui sinistru de acum două luni—apropiarea de Iași. Apoi dulci amintiri din zilele primei nesocotite tinereți—gîndiri amare din pragul cu deșarte regrete ale bătrînеții.. Toate mă 'mpresoară, și care de care luptă să mă 'ngenunche și să mă copleșească... Pe lîngă astea, suflarea de monstru astmatic a locomotivei și țăcănitul din ce în ce mai obosit al roatelor... E penibilă mișcarea în alt ***tempo*** de cît al sufletului!

In fine, tica-taca, încetinel, ajung cu voia lui Dumnezeu Joi seara, 24 Maiu în gara Iași, unde sunt întîmpinat nu se poate mai frățește de prietiuii mei.

Mă gîndesc, cum sunt obosit de drum și de atîtea impresiuni, să mă duc repede la baie; dar îndată îmi aduc aminte de șapca odinioară stacojie: nu s'a deschis încă sezonul. Mă mulțumesc să mă spăl la bunele mele gazde cu apă de Vichy-Célestins; apa comună de Iași e mult mai gustoasă și mai hrănitoare, dar costă mai scump și cam irită pelița, mai ales vara.

E, cum spusei, la sfîrșitul lui Mai. Găsesc iubitul meu Iași în troiul alegerilor generale... Ce febră! peste 43 de grade; aproape să se coaguleze albumina!

Fierbe, lumea de grija cea mai mare ce poate—cum să zic? — poseda pe un adevărat romîn—așa numita despuiare a scrutinului... Scrutinul este pentru noi modernii, adică romînii moderni, un tel de zeu, care s'arată în toată maiestatea lui despuiat: ***Apollo resplendesceus.***

Ziua de Vineri, 25 Maiu, mi-o consacru deci de dimineață să vizitez redacția „Opiniei“, (o instalație în adevăr europeană; chiar un telefon; cam năzuros — e încă june), unde în calitatea mea de confrate mai în vrîstă sunt primit cu destulă considerație. De aci, voiu să contemplu apariția zeului—pe un potop de ploaie, să crezi că s'au rupt băerile firmamentului.

De cu noaptea a început a turna și toarnă... Pietele, ogrăzile, locurile virane sunt mări și lacuri; ulițele, fluviuri și niagare... Caii înoată; birjile plutesc, tramvaiele par niște vaporașe de curse intraurbane, ca la Hamburg.

Mă plîng unui amic, impiegat superior, om cu carte, de furia elementului.

— Las', coane Iancule, îmi zice, ploaia aiasta 'i bună după atîtea călduri ***dropicale***!

Și mă conving că are omul toată dreptatea: de trei ori bine cuvîntat deluviu!

1) ***ad rem***: căldurile au fost, ce 'i drept foarte tari și înainte de vreme;

3) ***ad locum***: se spală Iașii; nu-i vorbă Iașii sunt un tîrg tare curat, dar orișicît cineva cît de curat să fie, tot nu strică să se și spele din cînd în cînd; măcar dacă nu se spală singur, să se lase spălat și;

3) ***ad personam***: servitoarea bunelor mele gazde a avut ingenioasa inspirație să pună la gurile sghiaburilor toate cofele și putinile din casă... Las să se premenească umplutura de mai multe ori pînă curge limpede de tot și mă spăl bine cu apă de ploaie—excelentă pentru pelița.

Din adîncul sufletului zic: Domnul fie lăudat; el: care ne trimite răcoare după călduri dropicale, care ne spală cîte-odată cu d'a sila, care ne dă apă așa de eftină mult mai eftină de cît cea de Vichy—o bagatelă.

Mă aflu așa dar la „Opinia“, înainte de amiazi. După ce, ca musafir, îmi fac datoria să țin pe tinerii confrați vre-o trei sferturi de ceas cu palavre, încep a pricepe că le cam stau pe suflet. Eu n'am treabă, toată ziua mi-e de petrecere, pe cînd ei ard în toiul bucătăriei, unii cu condeele în mînă, altul cu telefonul la ureche, celălalt cu nasul în listele electorale... In trei patru ceasuri trebue s'apară foaia.

— Domnilor, zic, de-acu vă las.

— Dar de ce te grăbești, coane Iancule?... De ce nu mai stai oleacă, olecuță?...

Olecuță! diminutivul acesta îmi pare un categoric superlativ.

Tineri politicoși! nu 'mi ascund pălăria, nici umbrela, nu 'mi fac nici o violență... Mă lasă să plec... E și vremea. In față, la Mitropolie sună 5 ante-meridiane... La 12 fix ziua, sună în față la Mitropolie 5 ante-meridiane; la 12 fiz noaptea, 5 post-meridiane—dar foarte regulat.

Am plecat, spre marele regret al confraților, pe cînd potopul se întețește din ee în ce. Mă urc în luntrea mea cu un triton bătrîn, care tușește strașnic și strănută... Simptome alarmante la așa vrîstă. Se vede bine că în atribuțiunile amicului nostru doctorul Jocu, nu intră și inspectarea animalelor marine.

— ***Avanti, gondoliere!*** strig.

Bravul gondolier îi trage cîteva tritonului cu coada lopeții. Bălăcind contra torentului, navigăm încet-încet la deal.

Unde să merg? La Smirnov' ori la Ermacov? Sunt amîndoi imperfecți, dar la primul merge colegiul I; eu merg la colegiul II, cu intelectualii. Oprim la Ermacov. Debarc. Am călcat pe pămînt ferm.

Suiu scăricica, întru cînd simt că 'mi fuge pămîntul de sub picioare și cît p'aci dacă nu sare cineva repede să m'apuce, dau să cad pe spate înapoi afară, în valuri. Ca fulgerul mă săgeată un gînd sinistru: un atac de dambla!... Sunt perdut!... Dumnezeule, aibi milă de familia mea rămasă departe în străine locuri!... Ce bucurie pe mine cînd cu toată supărarea glesnei din pricina alunecării, aflu. după primul moment de groază, că dambla mea a fost numai niște sîmburi de masline rîsipiți—pi gios!

Dugheana e plină de amici, toți funcționari publici și profesiuni liberale. Așteaptă aci de mult să se oprească potopul și așteptînd, ca să le pară timpul mai scurt, iau aperitive țuică, mastică, pelin, mișmaș, și gustă mezeluri, salam, ghiudem. cașcaval, masline.

Firește, mai cu seamă cînd sunt vesel că n'am avut dambla, intru și eu în combinație.

„Și aperitive. și mezeluri, și vorbă, și discuție asupra situațiunei dificile în care se găsește țara în urma tristelor evenimente, ca să zicem așa, și 'n fața atîtor reforme ce această situațiune le reclamă imperios, dacă ne putem pronunța astfel. și apoi asupra trecutului, prezentului și viitorului, ideilor și programului fie cărui ales și fie cărui candidat — și desbateri și vorbă, aperitive, și mezeluri, și aruncăm sîmburii — pi gios!...

Dar e unu și jumătate; m'așteaptă la dejun. Am stat aci un ceas și mai bine! Vezi cum trece de ușor vremea vorbind despre chestii grele!... Cu multă prudență de teama unui atac, mă mișc și vreau să'mi plătesc consumația. Dar amicii protestează: astă-zi este rîndul de plată al amicului X..., care a repurtat, ca orator la o întrunire electorală, un fenomenal succes...

Incă un rînd de aperitive și masline, și aruncăm sîmburii... Eu mă lipesc bine cu talpa de dusamea... Și încă un rînd... cel din urmă! și masline, și aruncăm...

— Socoteala, în total!

Nu'i mult! mezeluri și masline, 3.15; băuturi, 17.05; total, 20.20.

Amicul X. după ce plătește galant, se sue în gondolă cu mine; lucurește în drumul meu, pe un ***canaletto*** — să'l las acasă.

Pornim.

— Coane Iancule, îmi zice, 'm par'rău amu, după su'cesul meu c'am cedat și nu mi-am pus cand'atura!

Face economie de silabe, probabil fiindcă, mai avea puține momente de petrecut împreună; vrea omul cît mai scurt să'mi spună cît mai multe. Și cum se clatină gondola pe valuri, amicul adaogă:

— Aveam o idee de reformă... Nu mai me'ge, mon șăr, cu țaranii... Sunt bețivi! Treb e un mo'opol al... ac'... (gondola se clatină) al..., ***ac'cololului!...***

Ne-am oprit. Ne pupăm în gondolă ca doi patricieni de pe timpul ilustrului doge Francesco Morosini. Se dă jos încetinel pe trotuarul plin de apă și intră leoarcă de ploaie, pe portalul bătrînului său *palazzacio.*

— Ia sama (îi strig), pe ***San Giovanni padrone mio!*** nobilul meu senior, să nu'ți fi rămas vr un sîmbure de maslină pe talpă.

El se 'ntoarce 'n loc, smulge cu vîrful degetelor o sărutare unsuroasă de pe buze și mi-o aruncă magnific din depărtare.

Sunt opt ceasuri și trei sferturi... Gondola așteaptă... Imi iau rămas bun de la grațioesa mea gazdă și plec cu Ronetti Roman la gară.

După ce'i mulțumesc de afectuoasa lor primire, urc în vagon.

— Amice Roman, zic, știi d-ta cu ce mă duc eu de la Iași la București?

— ...Cu trenul.

— Da, cu trenul firește, dar nu numai cu trenul. merg și cu o idee...

— ?...

— ...o idee de reformă?

— ?...

— Trebue de înființat numai de cît un monopol al ***alcololui***...

Trenul s'a pus în mișcare,... M'aplec pe ușa vagonului:

— ...la sate!... pentru rurali!

CARAGIALE

# Litere-Științe-Arte

**Ministrul Arion despre Caragiale.** — In numărul festiv al unei reviste literare d. C. C. Arion a scris nu de mult rîndurile aceste:

„Caragiale este desigur cel mai mare prozator al nostru.

Ceia ce admir în acest scriitor, este claritatea ideei și preciziurea stilului. Sunt sigur că fraza sa e lucrată și prelucrată că adesea a trebuit să scoată, și să adaoge și mai cu seamă să șteargă, pînă să ajungă la forma definitivă: un stil sclipitor, o adevărată frumusețe stilistică, în care nici o vorbă nu e inutilă, nici un cuvînt ne la locul lui.

Această calitate de stil era indispensabilă spiritului satiric, temperamentului de riguros observator al lui Caragiale, care, dacă s'ar pierde în prea multe vorbe, n'ar mai produce nici un efect.

Cea dintîi calitate a satirei este adevărul, cea de-a doua finețea, — și nici una nici alta nu cer vorbe multe; amîndouă pretind exactitate și preciziune. Părerea mea este că atît puterea de observație cît și spiritul satiric, au găsit, la Caragiale, în preciziunea stilistică și în exactitatea adevărului, cele mai înalte expresiuni de realizare artistică“.

*

A apărut No. 5 și 6 din „Biblioteca Iașilor“ cuprinzînd: Lambrosso, „Geniu și Nebunie“, Gustave Le Bon, „Nașterea și pierderea“ traducere de Spiru Luca.

*

„Versuri și proză“ pe Mai și Iunie cuprinzînd articole, versuri recenzii semnate de d-nii Ovid Densușianu, I. M. Rașcu, D. Protopopescu, Enric Furtună, Hidalgo, Evândru etc.

*

A apărut „Revista Idealistă“ pe luna... Ianuarie 1912.

*

„Aviațiunea“ No. 6 pe Iunie, continuă să publice interesante noutăți pentru amatorii noului sport,—al aviațiunii.

*

După o ultimă statistică asupra studenților străini, cari studiază la universitățile din Germania, reiese că numărul studenților romîni în aceste universități se ridică la 116.

Orașele de preferință, unde studiază Romînii sînt Berlin, Leipzig și München.

*

In 1913, din Mai pînă în Octombre, are loc la ***Lipsca*** o ***Expoziție internațională de Achitectură și construcțiune***. patronată de Regele Saxoniei și ajutată de autoritățile Regatului Saxon și ale Imperiului.

O noutate la această expoziție e redarea pe calea cinematografică a stabilimentelor industriale, a monumentelor și a diverselor activități cari pot intra în cadrul acestei ezpozițiuni.

*

## STRUNA ZILEI

*UN SPECIALIST*

La întrunirea contra legei meseriilor a vorbit cu succes frizerul C...

*Știre.*

*Din această nontate*
*Știți concluzia ce am tras?*
*Că ministrul—se prea poate—*
*Cu sopon să fie... ras.*

**Dr J. BREINER**

*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

**Specialist în Boale de Femei**

**MAMOȘ**

**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**

*Consultațiuni 9—11 a. m 2—5 p. m.*

# INFORMAȚIUNI

**Intrunirea meseriașilor.** — Faimosul *Cotruț* al Iașilor, cum i-a spus dănăzi „Dimineața“ imbecilului prefect al Iașilor, publicîndu-i portretul, a avut eri un nou succes „boeuf“. Inainte de amiază delegația meseriașilor care închiriase sala Pastia a fost înștiințată de antreprenorul sălei că nu mai poate avea sala pentru veșnicul motiv „nu mă mai întrebați de ce...“

Meseriașii s'au adresat atunci comitetului societății de sport și gimnastică și au obținut marea sală a societății. Deși se produsese această confuzie, meseriașii se adunară în toată graba așa că la oarele 3 p. m., cel puțin o mie de meseriași se aflau în vastul local unde s'a deschis întrunirea, sub președinția d-lui V. Mantea, fost comisar al guvernului, al corporației constructorilor. Au vorbit rînd pe rînd d-nii V. Mantea, cioplitor în piatră, Petre Smoc, rotar, membru în actualul comitet al constructorilor, V. Arsenie președintele actual al confecțiilor, N. Teleman vice președinte, A. Stoian fost președinte al Metalurgiei, I. Vasilescu vechiu membru în comitetul confecțiilor, I. Constantinescu, bărbier și C. Vlădescu cofetar, ambii membri în fostul comitet al corporației „Progresul“, B. Leinstein, L. Schwarz, B. Vexler, cum și cizmarul C. Stoian victima agresiunii sectarului O. Panu de la Confecții.

Toți vorbitorii au arătat neajunsurile de diferite feluri create prin noua lege a meseriilor tuturor meseriașilor și mai cu seamă prin modul barbar cum se pune în aplicare legea. Intrunirea a durat pînă la oarele 7 și s'a terminat prin votarea unei moțiuni care a fost trimisă astăzi d-lui Ministru Nenițescu, împreună cu o energică protestare contra nătîngului prefect de Iași, care continuă a face pe agentul provocator.

In tot timpul întrunirei un cordon de polițiști și gendarmi păzea întrarea în sală sub pretext că cei cari se prezentau la intrare nu sunt cunoscuți ca meseriași.

Intruniri publice se vor ține regulat de două ori pe lună.

*

La întrunirea de ieri a meseriașilor din Iași, s'a votat următoarea moțiune:

Noi meseriași și muncitori din orașul Iași, întruniți azi 10 Iunie în localul societății de sport și muzică, în urma discursurilor rostite am votat următoarea moțiunea:

1) Protestăm în potriva părței penale a legei meseriilor și cerem d-lui ministru s'o modifice în sensul că un meseriaș contravenit la legea meseriilor să nu-și atragă în nici un caz pedeapsa cu închisoare.

2) Cerem cotizație fixă lunară care să nu treacă de 1 leu pentru lucrător și 1.50 pentru meșter.

3) Cerem să se facă diferență între meșter și patron, căci meșterul la rîndul său nu e de cît un muncitor și nu i se pot impune aceleași greutăți ca și patronului care are zeci și sute de lucrători.

4) Protestăm împotriva funcționarilor abuzivi și cerem imediata îndepărtare din funcție a d-lui Oreste Panu, secretarul corp. confecțiilor, care s'a făcut vinovat de faptul de a fi lovit pe un meseriaș în localul corporației.

5) Cerem disolvarea actualelor comitete și facerea de alegeri noui ținîndu-se seamă de art. 69, căci cu neaplicarea acestui articol s'a făcut o ilegalitate și o mare nedreptate meseriașiior și muncitorilor evrei.

6) Cerem ca medicii să fie aleși de o adunare generală a tuturor corporațiuuilor în fie-care aparte.

7) Cerem ca și familiile noastre să se bucure de aceleași drepturi la ajutoare în ce privește medic și medicamente.

8) Cerem ca meșterii ce încă n'au cumpărat timbre să fie scutiți de cotizații pe lunile Aprilie și Mai ținîndu-se samă că ne aflăm în sezonul mort.

9) Cerem suprimarea art. 10 care este defavorabil meșterilor și ștergerea art. 135 care poate da loc la abuzuri în defavoarea meseriașilor.

10) Cerem ca consiliul de administrație să fie ales de membrii corporațiilor.

Situația gimnaziului „Kogălniceanu“ din Vaslui este astfel: ***cl. I***, au intrat în examen 41 de elevi și numai 7 promovați de drept; ***cl. II***, au intrat în examen 29 de elevi, 12 promovați; ***cl. III***, a intrat în examen 5 elevi, restul promovați; ***cl. IV***, se reînființează la 1 Sept. viitor.

Azi la Huși s'a făcut înmormîntarea d-nei Elisa căp. Mustea. Defuncta era mama d-nei Elena D. Harnagea, sora d-lui Costache Emandi și mătușa d-nei Lucia Vericeanu și Emil G. Emandi, prietenul nostru. Transmitem familiei condoleanțele noastre.

Administratorul plășei Prut, din jud. Fălciu, d. D. Patrașcanu, și-a pus în minte de a face toate șicanele prietenilor noștri, d-nii Caraivan, proprietari din com. Suletea.

Atragem atenția d-lui prefect de Fălciu ca să înfrîneze pornirea administratorului seu de plasă, căci toate boațele și neajunsurile ce face cetățenilor să răsfrîng asupa d-sale.

# ULTIME INFORMAȚIUNI

† **CARAGIALE**. — Pentru cea de pe urmă, dată — vai! — maestrul a fost în Iași în Aprilie și stătuse între noi două zile, împreună cu fiul său, Matei.

Venise să prezinte pe fiul său colaboratorilor principali ai „Vieței Romînești", și să le cetească mai multe poezii ale fiului său, cari au și apărut în acea revistă.

— Pentru asta am venit la Iași, spunea Caragiale unui redactor al *Opinei*. Cred că fiul meu are talent și țiu să debuteze în cea mai mare și cea mai puternică revistă literară a țării.

Acei cari l'au văzut pe Caragiale, cu prilejul prezenței sale în Iași, au putut constata, că maestrul a îmbătrînit repede. Dar nimeni n'a putut bănui, că peste puțin țara va avea să deplîngă dispariția celui mai mare prozator al Romîniei.

Caragiale vorbea din contra despre viitor: despre o piesă de teatru pe care avea s'o prezinte în August, comitetul teatral din București și despre viitoarele sale legături mai strînse cu Iașul: hotărîse să aducă pe fiul său la Iași să facă dreptul și să fie ast-fel, mai des în Iași.

*

Caragiale a atins, în treacăt și aniversarea celei de a 60-a aniversări a nașterei sale.

— Mi-a făcut mare plăcere telegrama Reginei, m'a cam amărît tăcerea ostentantivă a Academiei Romîne. Mare plăcere mi-a produs felicitarea telegrafică a unor actori evrei din Romînia.

*

Cînd am convorbit cu maestrul, într'o sală de bererie, am observat în fund, pe concetățeanul, rudă cu Ronetti Roman, care a servit acestuia de model pentru crearea lui Zeilig Șor.

— Te rog să mi-l prezinți, zise maestrul.

Știu de la Roman, că imensa lui creație dramatică—Șor—trăește în Iași.

Il pusei față de Caragiale. Și asistai la o scenă mută pe care n'am s'o uit.

Caragiale, ridicîndu-se depe scaun și stînd în picioare, înnaintea evreului îi zise:

— Mă numesc Caragiale. Doream să vă cunosc.

Apoi, descoperindu-se, se înclină, înaintea evreului și-l privi lungă vreme, aproape 10 minute, fără a spune o vorbă.

După aceea Caragiale rugă pe negutitor să iee loc și nu așeză de cît după ce acesta conveni să se așeze el întâi.

Convorbirea a durat, după cum mi-a povestit mai tîrziu negutitorul — peste o oră.

*

Caragiale a murit subit Sîmbătă sub seara, la Berlin. Amănuntele ce le vom primi, vor fi publicate la rubrica telegramelor.

D-na Caragiale a telegrafiat d-lui Take Ionescu: „Caragiale a murit".

La care șeful partidului nostru a răspuns: „Nu pot descrie jalea mea pentru moartea scumpului prietin, iubitul Dv. soț și cel mai mare dramaturg romîn.

In durerea generală fie să găsiți curajul ca să suportați o astfel de pierdere".

Domnul Delavrancea a plecat la Berlin. Este aproape sigur că rămășițele mortuare ale celui mai mare prozator romîn vor fi aduse spre a fi înmormîntat în țară.

*

Comitetul clubului conservator-democrat a expediat d-nei Caragiale telegrama ce urmează:

***Clubul conservator democrat din Iași, adînc întristat de știrea morței lui Ion Luca Caragiale, soțul D-voastră și unul din cei mai iluștri fii ai țărei, vă roagă să primiți,—în aceste grele momente pentru D-voastră și pentru familia D-voastră,—expresiunea celor mai sincere condoleanțe.***

*

Telegrama d-lui A. A. Badarou către doamna Caragiale:

***Vestea despre năprasnica încetare din viață a lui Caragiale, a săgetat toate suflete, cari grăesc romînește și a zguduit adînc pe admiratorii lui Caragiale, cari nădăjduiau că genul maestrului va mai produce încă capod'opere.***

***Caragiale va trăi cît va dăinui conștiința neamului romînesc, a cărui glorie a sporit-o cu geniul său de psicholog profund al unui popor în frigurile transformării spre civilizație, cu arta unei imaginații extra ordinar de bogate și originale, îmbrăcată într'o formă neîntrecută.***

***Noi contimporanii săi, sperăm că posteritatea va considera că prin Caragiale, ne am achitat de datoria de a spori capitalul artistic și literar al neamului, iar eu, care l'am admirat și iubit pe Caragiale în toată întregimea firii lui, împărtășesc adînc durerea dv., și a copiilor, și vă rog să primiți omagiile mele de condoleanță, mîngîindu vă că a-ți făcut totul ca geniul maestrului să-și aibă zborul liber în fie care moment, ca să producă opere neperitoare.***

(*s*) **A. A. BADAREU**

*

Telegrama *Opiniei*:

*„Opinia", îndoliată de știrea ireparabilei pierderi, încercată prin moartea ilustrului d voastră soț,—neprețuit colaborator al* Opiniei, *vă roagă să primiți omagiul ultim datorit acelui, care a fost gloriosul Caragiale, al cărui geniu literar va străluci printre veacuri, luminos și nemuritor.*

*

— Clubul social democrat din Iași a telegrafiat doamnei Caragiale: „în numele celor mulți și obijduiți, pe cari Caragiali i-a iubit și îndrumat, vă prezintăm expresiunea compătimirii noastre".

*

Comitetul teatral, s'a întrunit aseară, sub președinția d-lui Sadoveanu, care în cuvinte mișcătoare, a anunțat moartea lui Caragiale.

Comitetul a hotărît. ca viitoarea stagiune, să se deschidă cu piesele o *Noapte furtunoasă* și *Năpastea*.

*

S'a mai hotărît, ca în cazul cînd corpul regretatului va fi adus în țară, o delegațiune a teatrului național din Iași să participe la funeralii și să depuie o coroană.

▪▪ *Adresa văduvei ilustrului Caragiale Schoeneberg bei Berlin, Insbrucker str 1*

▪▪ *Gazeta d-lui Grecianu, fost ministru de justiție, se adresează, în ultimului seu număr, guvernului, cu aproape poronca să desființeze inamovibilitatea justiției.*

*Gazeta fostului ministru de justiție nu știe, deci, macar atîta lucru: 1) că inamovibilitatea magistraților de la Casație este inscrisă în Constituție și n'ar putea fi desființată de cît prin constituantă; 2) că celelalte inamovibilități, legiferate n'ar putea fi dezființate de cît prin Camere—că, deci, guvernul singur nu putea face nimic.*

*Ce rușine—boala aceasta grecinistă!..*

▪▪ *Ca să facă frumos lui Stamatiu de care se teme ca de ciumă, primarul Iașului și a permis, în plin consiliu, să facă ce n'a făcut nici un primar: să atace cu stupidă vehemență un partid politic—partidul liberal; - să atace pe d. Emil Costinescu, care ca și partidul liberal, n'are nici un amestec în daravelile de la primăria Iași.*

*Domnul Botez ar avea pentru el scuza iresponzabilității, dar este nescuzabil ca un zăpăcit să fie primarul Iașului.*

*Dacă n'ar fi iresponsabil, ar fi știut că este sub director al Creditului și grație liberalilor și nu ne indoim că acum se va limpezi chestia, dacă zăpăcitul poate fi primarul lui Stamatiu, înjurător public și sub director la Credit.*

▪▪ *Posnovici redivivus.*

*Perechia lui Stroja—Posnovici—a reinviat alaltăeri în consiliul comunal—adresînd înjurături birjărești presei de opoziție.*

*Cazul urmează să fie constatat de medicul veterinar al comunei, al cărui client este nenorocitul animal biped.*

▪▪ Ministerul de interne a făcut cunoscut Prefecturei de județ, că îndeplinindu-se cu minuțiozitate măsura luată de a se castra armăsarii improprii pentru prăsilă, ministerul a hotărît să vie în același timp în ajutorul sătenilor, acordîndu-se cîte o despăgubire de 60 lei, pentru fiecare cal mort, în urma castrărei.

▪▪ Sîmbătă în 16 a lunei, va avea loc la Hlincea, din comuna Galata, o serbare pentru sporirea fondului cercurilor.

▪▪ Consilinl comunal se întrunește azi la orele 4 p. m. avînd la ordinea zilei, chestiunile rămase nerezolvite în ultima ședință.

▪▪ Sîmbătă seară s'a întrunit comitetul societății „Colonia școlară".

Comitetul s'a ocupat cu preparativele în vederea serbărei ce va avea loc în folosul coloniei.

S'a mai decis a se interveni pe lîngă comună, pentru a lăsa societății întreaga sumă de 2000 lei acordată în acest scop.

▪▪ Din comuna Focurile se telefonează că în noatea aceasta un individ pătrunzînd în casă factorului postal Ion Ioil, i-a furat suma de 400 lei.

▪▪ Un automobil venind din Piatra a calcat pe șoseaua Pungești, o femee ce venea spre Vaslui.

Femeea a încetat din viață, curînd după ce a fost transportată la Spital.

▪▪ Pe moșiile Epureni—Isvoarele și Horlești, a căzut eri o ploaie torențială, însoțită de grindină, care a cauzat pagube însemnate.

▪▪ Admirabila trupă de varietăți, Die Hölle din Viena, care a debutat în grădina Cuza-Vodă, față cu timpul nefavorabil, va da două reprezentații în berăria „Unirea" din piața Unirea.

Spectacolul variat va atrage foarte multă lume.

▪▪ Trupa de operete și operă sub conducerea d-lui Alex. Bărcănescu, va juca astă seară în grădina Bragadiru, în caz de ploaie în sală, frumoasa operetă „Iveta".

Biletele la librăria Iliescu.

▪▪ La școala de Bele-Arte din Iași se ține concurs pentru o bursă în străinătate.

Candidează d-nii Ion Cosmovici și St. Demetrescn.

▪▪ Expoziția lucrurilor atelierilor de croitorie, lengerie, țesut și flori de la școala profesională sf. Sava, va fi deschisă în zilele de Joi 14 și Vineri 15, ora 2—6 p. m., iar serbarea de închiderea anului școlar va avea loc în ziua de Vineri 15 Iunie ora 9 a. m.

▪▪ D. L. Geller, industriaș. unul dintre cei dintăi cari s'a supus legei meseriilor, a trimis eri Cassei Centrale o adresă de protestare contra prefectului de poliție, care l'a oprit—prin subalternii săi — să pătrundă în sala de întrunire a meseriașilor, de și d-sa aparține personal și în calitate de conducător de fabrică. D. Geller a anunțat Cassa centrală, că față de abuzurile autorității e decis a nu mai distribui timbre la lucrători.

▪▪ D. V. Dimiu, inspector școlar, va pleca să inspecteze examenele secundare particulare din Focșani și Piatra.

▪▪ Astăzi elevii liceului particular profesorii asociați, au trecut examenele de științi-fizico-naturale, cu d. profesor Fințescu dela liceul național, ca membru al comisiunei examinatoare, asistat fiind de d. N. Ionescu licențiat în științi.

Eri Duminică au trecut examenele de limba franceză cu d. profesor Richard Tuffli.

▪▪ D. dr. Flor, medicul șef al orașului a invitat pe toți medicii practicieni, de a comunica prima locuință a unui bolnav de boală contagioasă, spre a lua imediat măsuri de desinfectare.

Aceasta în urma constatărilor făcute, că unii medici pentru a evita neplăcerile unei desinfecțiuni, cînd s'a constat un caz de boală în vre-un local public, anunță cazul, după ce bolnavul a fost mutat în altă locuință, ceia ce face ca primul local să rămîie nedesinfectat.

Medicul șef adaogă în circulară că în cazul cînd nu i va comunica exact prima locuință, va considera cazul ca nedeclarat și va proceda, în conformitate cu legea.

▪▪ Sîmbătă seara va avea loc la Copou o mare serbare, dată în folosul societății Colonia Școlară.

▪▪ Eri au avut loc la Conservatorul de muzică, examenele clasei de declamațiune de sub conducerea d-lui State Dragomir.

Examenul a avut loc în prezența d-lui Sadoveanu, ca delegat al ministerului.

Au fost absolvite, d-nele Lucia Popescu și Elena Procopovici.

Au fost promovate în al 4-lea an, Elena Popovici, Zoia Antonovici și d-nii Constantinescu, Chibzui, și Dimitriu, Constantin.

Au fost promovați în anul al 3-lea: d-nii Pizone, frații Pavloff și d-rele Maria Popovici și Elena Dorotei.

Au fost promovate în anul al doilea, d-rele Elena Artenie și Maria Bălăceanu, și d-nii Gh. Ghițescu, Miron Popovici și A. Petrescu.

▪▪ Eri s'a dat rezultatul la concursul pentru ocuparea postului de director al institutului de chimie din Iași.

Domnul Petrovici, care a intrunit nota 18, a fost recomandat director.

▪▪ Corsica și împrejurimile sale, insula frumuseței, sălbatecă și pitorească în același timp e fidel reprodusă de cinematograful Pathe-Frères (noua grădină vis-à-vis de Socec), în noul program de astăzi Luni. Ne sunt exact redate nepătrunzătoarele păduri corsicane, piscurile înalte cu zăpezile veșnice, prăpăstiile fără fund și întreaga insulă. Un apus de soare aprinde feericele peisaje ale patriei lui Napoleon și grota din Ajacio, unde venea să viziteze marele cuceritor, pare scaldată în sînge.

Noul program cuprinde încă:

Pe ruina altuia, roman contimporan.—Comitatul Kent (Anglia), vederi pitorești.—Ora solemnă, splendidă desfășurare din seria filmelor lungi teatrale, în două părți.—Sportman de ocazie, comedie.—Șuvița de păr, epizod reconstituit din epoca napoleoneană.—Un duel între sufragete, comedie.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci"**, o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

▪▪ Situația la seminarul pedagogic din Iași.

Premiații cu laudă: Obreja Gheorghe, Goldștein Leon, Alter H, Promovați cu laudă: Cihan Eugen Schreiber A, Lazăr N. Promovații: Finkelstein W., Botez Const., Pănișca E. G., Rotă Jean, Steinberg Carol și Zugrăvescu M.

Inscriși 13, retrași 1. Toți 13 au promovat.

▪▪ Am primit la redacție „Revista Ilustrațiunea Română", No. 5 an. II. In afară de numeroasele ilustrațiuni, partea literară ni se prezintă cu totul superioară. Remarcăm o admirabilă poezie inedită „Către Domnul" de d. Duiliu Zamfirescu, de la Academia Română.

Redacția și Administrația revistei: Str Academiei 6.

# Ultime telegrame

## Telegrafice și Telefonice

București Iunie 11

## Moartea lui Caragiale

**București.—Corespondentul din Berlin al ziarului *Adevărul*, telegrafiază următoarele, cu privire la îmbolnăvirea și moartea lui Caragiale:**

**Caragiale s'a simțit reu încă de Vineri, însă în starea sa nu se vedea nimic alarmant.**

**In cursul nopței avu vărsături, dar i se făcu ceva mai bine, însă era indispus.**

**Sîmbătă la amează, el se retrase în biroul seu, de lucru, din locuința sa de la Schöneberg și roagă pe d-na Caragiala să-l lase singur, și nimeni să nu-l deranjaze.**

**La orele 2, d-na Caragiale intrînd în birou pentru a-l chema la masă, găsi pe regretatul seu soț fără viață.**

**Toate ajutoarele medicilor chemați în grabă, erau tardive: Caragiale murise.**

*

La locuința de la Schöneberg este o desolare, ce nu se poate descrie.

D-na Caragiale este sdrobită de durere și nu mai puțin ceilalți membri ai familiei.

*

Indispoziția lui Carageale de Sîmbătă dimineață, provenise mai ales din faptul că în acea zi proectase să plece în spre România, și din cauză de boală, se văzu nevoit a-și amăna plecarea.

*

București.—Eri la oarele 5, cu expresul de Arad, d. I. Bacalbușa, directorul general al Teatrelor a plecat spre Berlin. pentru ca împreună cu familia, să ieie cuvenitele dispositiuni pentru aducerea în țară a corpului regretatului.

Azi la orele 5, și în același scop, pleacă la Berlin și d. Delavrancea.

*

D. Dobrogeanu Gherea, care se află la Govora, a fost înștiințat telegrafic de moartea lui Carageale.

Vestea aceasta a sdrobit pe d. Gherea, care ținea cu deosebire la Carageale. E probabil că d. Gherea va pleaca de aseminea mîine la Berlin.

*

La Teatrul Național, la clubul conservator și la Ateneu s'a arborat drapelul negru.

*

In unele cercurcuri, se afirmă că în ultimul timp, Catagiali suferea de lipsă de mijloace materiale.

Așa că unii dintre prietenii sei, se gîndeau chiar la lansarea unei subscripții naționale.

Caragiali însă aflînd de aceasta, a refuzat categoriș aceasta.

*

E aproape cert, că marelui defunct i se vor face funerarii naționale.

Domnul Arion ministru de interne, care se întoarce azi în Capitală, venind din Buzeu unde fusese în inspecțiune, va lua o hotărîre și va depune creditele necesare.

## Mare accident de automobil

Tecuci.—Un grav accident de automobil s'a întîmplat pe șoseaua Nicorești, între catoanele 216 și 217.

Automobilul în care se găseau mai multe persoane, au dat peste un car cu boi. Carul a fost rostogolit, și un țaran, care se afla întrînsul a fost omorît pe loc.

Dar și automobilul a fost răsturnat, iar persoanele care se aflau, au fost grav rănite.

Astfel d. Gh. Botez. șef de cabinet la direcțiunea generală a siguranței, are mîna stîngă ruptă.

D. loc. colonel Dobriceanu, de la divizia 5-a Buzeu, simte mari dureri interne.

D. căpitan C. Popescu, de la divizia 5-a Buzeu are o rană gravă la ochiul stîng.

D. dr. Stroescu, avocatul Pompiliu Ionescu, ambii din Buzeu, precum și șoferul sunt aseminea serios răniți.

In urma sosirei de ajutoare, toți au fost transportați la spitalul din Tecuci.

## Sinuciderea unui comerciant

Galați.—Aseară s'a sinucis comerciantul Ștefan Staicovici, fost deputat și consilier comunal.

Cauza sinuciderei, se atribue unei boli incurabile.


**MARIA MELLES**
**HERMAN ROSEN**
LOGODIȚI
*Iași* *Hîrlău*
In loc de ori-care altă înștiințare

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
**EDUARD FABINI**
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
**Vis-à-vis de Jockey-Club**
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI:
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
**Boale interne**
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
**Boale de Femei**
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC


## Prefectura județului Iași
### Serviciul Județean

## PUBLICAȚIE

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 15 Iunie 1912 oarele 11 a. m. se va ținea licitațiune în camera acestei prefecturi (Serviciul județean) pentru a se da în întreprindere construirea în diferite localități din Județ a următoarelor clădiri:

1) Construirea a cinci localuri de școli.
2) Construirea a cinci localuri de Primării.
3) Construirea a două localuri de jandărmării.
4) Construirea a două grajduri.

D-nii concurenți sunt rugați a se presenta în citata zi și oară cu ofertele lor scrise și sigilate însoțite de o garanție de 4 la sută din valoarea totală a lucrărei pentru fie care clădire în parte.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea contabilității generale ale statului, precum și acele a art. 95 din legea meseriilor și art. 141 și 146 din regulamentul zisei legi sunt aplicabile acestei licitații.

Condițiunile regulătoare modului acestei intreprinderi și proectele lucrărilor în chestiune se pot vedea în fiecare zi lucrătoare în cancelaria Prefecturei (Serv. Județian) între orele 8—1 p. m.

Prefect, *C. Negruzzi*

Secretar Consiliului, *V. Farra*

12 Mai 1912 No. 3500

*Elisaveta C. Botez*, are durerea a face cunoscut decesul iubitului ei soț

†

## ION C. BOTEZ

*fost croitor al Teatrului Național din Iași*

încetat din viață în vîrstă de 77 ani Duminecă, 10 Iunie, seara.

Inmormîntarea va avea loc Marți 11 Iunie, ora 4. Cortegiul va porni de la domiciliu, str. Smârdan 40.


**O prăvălie** *frumoasă din două încăperi mari precum și o locuință elegantă la etaj de 5 camere, cameră de bae cu closet în apartament, scară separată și luxoasă și toate atenansele se închiriază str. Ștefan cel Mare casele Schnürer.*

**PENTRU SEZONUL DE VARA**
**A SOSIT cele mai elegante și frumoase desenuri în Broderii late, pentru Rochii etc.**
**La cunoscutul**
**PARADIS**
*Broderii pentru Bluze, Bluze Marquisette. Ciorapi Mouselin negre și în colori, Garnituri de Rochii, Dentele Chantelij și Dantele Macrame, Gulere de chipiure etc.*
**Cumpărați CORSETE moderne**
*Voilete și Ercharfe moderne numai la PARADIS*

**PEPINIERA**
DE
**Vițe americane altoite**
**(1/4 DE MILION)**
**Preotul C. Gană & Familia**
**Acostăchioaei**
*Comarna—Iași*

**O casă** cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, șură, grădină, și loc mare, ghețărie etc. Asemenea o fabrică de cărnățărie tot în acea casă, sunt de vînzare.
A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoș (Tatarași) No. 25.

# Ultima Săptămână

**Înainte de tragerea clasei I-i**

## 14|27 IUNIE 1912

## Doriţi 900,000 Lei

Doriţi LEI 850 000? 820 000? 400,000? 150,000?

Doriţi LEI 825 000? 815,000? 250,000? 100,000?

**Depinde numai de D-voastră**

**care din aceste sume să vă achit, căci aveţi şansa de a cîştiga oricare comandînd imediat ultimele lozuri norocoase :**

## 1/8 numai lei 1.50

**1|4 Lei 3. - 1|2 Lei 6. - 1|1 Lei 12**

## ROB. TH. SCHRODER

**— Firmă fondată în 1870 —**

**BOTOŞANI**
Str. Naţională 203;

**BRAILA**
Piaţa Sf. Archangheli (Casa Rally);

**CRAIOVA**
Str. Unirii 69;

**IAŞI**
Str. Ştefan cel Mare 8;

**Centrala**
**BUCUREŞTI**
Calea Victoriei 106

**Sucursale :**
Calea Victoriei 50
Calea Griviţei
Str. Lipscani 72

**PLOEŞTI**
Str. Basarabilor 1

**GALAŢI**
Str. Domncască 14.



## Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**

**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

**a) cu 1, 2 şi mai multe brazde**
**b) speciale de vie**
**c) speciale de prăşit**

**Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la**

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



**!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!**

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

## Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, necontinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representant pentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smîrdan 24



# Colectura „PROVIDENŢA"

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA" este **neîntrecut**

**Iată dovada :**

Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de

## LEI 250,000

**(un sfert de Milion)**

a căzut în Colectura „Providenţa" pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot în aceiaşi zi.

Iar la ultimele trageri au eşit afară de numărate cîştiguri a 3000, 2000 şi 1000 lei următoarele câştiguri :

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19.562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5,000 | „ | 59,171 |

1|8 numai 1 leu 50 bani.



TIPOGRAFIA

# H. GOLDNER

IAŞI

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi u'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**



**La Administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile.**



## „ANCORA"

**ANKER**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911
**92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100
**lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
**Lei 1,986,25**? 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.
Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.
Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**
Agentul general pentru Iaşi.
**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**
(fosta strada de Sus)


Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune u toare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Iași, str. Gh. Asachi 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX — No. 1614 Mercuri 13 Iunie 1912

BIBLIOTECA ROMÂNIA IAȘI

## Un monument lui I. L. CARAGIALE

**Șeful partidului conservator-democrat, d. Take Ionescu, a trimis ORDINEI următoarea scrisoare:**

*Domnule Director,*

**Pentru Caragiale ridicarea unui monument nu trebue să fie un gînd de a doua zi.**

**De aceia, vă rog, să fiți buni a deschide chiar de azi o listă de subcripție publică, pentru ridicarea unui monument lui Caragiale în București și să mă înscriți cu 1000 lei**

**Primiți asigurarea deosebitei mele considerațiuni.**

**TAKE IONESCU**

**Deschidem această listă de subscripție și nu ne îndoim, scrie ORDINEA, că toți iubitorii culturei românești, pe care mareie nostru Caragiale a ajutat-o cu geniul și munca lui neîncetată, se vor grăbi să răspundă la apelul șefului nostru.**

## Cum a jubilat Caragiale?... (1)

**de Mihail Dragomirescu**

...Caragiale, cel puțin în starea de astă-zi, este față de literații tineri ceeace Ceahlăul este pe lîngă movilele—ce se îndesesc din an în an și vor deveni, curînd una cu cîmpia—ale Bărăganului, Caragiale este bronzul verbului romînesc de astă-zi; este pecetea eternității pe limba romînească; este peste sute și mii de ani, chezășia sigură că, prin anii 1900, a trăit un popor romînesc, cu o limbă definitiv cristalizată în formele neperitoare ale artei.

Caragiale este clasicul înaintea perioadei clasice a literaturii romîne, ce va să vie; este îndrumătorul scriiturii noastre—umflate, prolixe, întortochiate, nărăvite de naravurile străinilor sau de presumția neștiinței cu talent, dar fără geniu,—pe calea artei adevărate, care e simplă concesie, limpede, de-asupra modelor de-o zi, de-asupra pretențiunii de totdeauna; este esența concentrată a adevărului din sufletul romînesc; este însuși acest suflet în liniile definitive ale ființei lui, pe urma lui multe haine pompoase sdrențuite,—atîtea și atîtea opere de moment—dar nu se va putea lipsi de însuși formele ființei lui, de care dau mărturie tocmai opera Caregeliană.

Acest lucru îl gîndesc, cred eu, toți Romînii culți din toate ținuturile romînești; acest lucru îl gîndesc și-l spune, desigur mai acoperit, și noua generațiune a scriitorilor noștri.

Confuz, instinctiv, cu vrere, toți gîndesc astfel, fiindcă, dacă nu știu sau nu vor să-l laude toți, în schimb toți îl citează.

Situațiile văzute și întrupate în opera lui, caracterele pe care mintea lui, cernînd multă pulbere de stîncă, dar reținînd numai boabele de aur, le-a plăsmuit; cuvintele prin care le-a pecetluit pe veci, sunt legate de stări sufletești caracteristice, ce revin acum și vor reveni în viitor în viața noastră socială, de mii și milioane de ori și nu vor putea fi văzute, nu va îndrăsni nimeni să le vadă alt fel decît numai prin prisma lui.

Aceasta toți o simt—și de sigur, ori cine ar sta să judece pe Caragiale, față de valoarea sa proprie — n'ar putea să vază în acest artist de cît un uriaș.

Și de aceea, deși nimeni nu era pregătit, totuși cînd s'a auzit că uriașul împlinește 60 de ani, nu numai tinerii scriitori care, de la masa lor încarcată de bunătăți, în palatul literaturii, și-a adus aminte să trimeată pe fereastră o bezea—dar toți cîți l-au cunoscut sau i-au citit opera, și-au ridicat gîndul recunoscător și admirhtor către dînsul cu o spontaneitate în adevăr mișcătoare.

Dar dacă acest om al națiunii noastre este atît de mare, atît de uriaș, atunci ne-am aștepta, ca în stare de beatitudine a literaturii noastre de astă-zi un strein care ar ști cam cît cîntărește spre ex. un domn membru al Academiei, novelist, vai! ca și Caragiale; sau Directorul Teatrelor,—atît de onorat și de recompensat ca unul ce e, vai! dramaturg ca și Caragiale,—ar putea să-și închipuiască despre marele nostru scriitor cine știe ce minunății!

Și-ar închipui, mai întâiu, că uriașul Caragiale își-are macar palatul său, propriu dăruit de națiunea recunoscătoare în unire cu Statul romîn, care are ochiul totdeauna deschis asupra meritelor adevărate.

Și l-ar închipui umblînd totdeauna cu automobilul, iar cînd ar avea distanțe mai mari de făcut, mergînd în tren special, cum poate merge orice pîrlit romîn care a avut norocul să fie bagat ministru la boeri sau chiar la mitocani.

De la marile serbări naționale sau de la recepțiile și seratele regale, și l-ar închipui nelipsit, cu pieptul plin de decorații, iar între ele, firește, Colanul Regelui Carol, a cărui fericită domnie va rămîne pe veci ilustrată prin opera acestui mare scriitor.

Și l-ar închipui în ori ce caz, Președinte activ al Academiei Romîne, această destoinică ocrotitoare a adevăratelor merite literare din țară. Dar, mai pre sus de toate, nu s'ar putea să nu și-l închipue de cît ca conducătorul și modelul necontestat al activității dramatice romîne.

De la el s'ar inspira directorii de teatru; de la el conservatoarele de declamație; de la el toți scriitorii, care ar simți vocațiunea pentru poezia dramatică. Piesele lui ar ține necontenit afișul, ca modele de urmat, ca exemple vii, pentru tineri cari cred că, dacă însăilează cîteva scene sau știu să compună un dialog sunt cu adevărat poeți dramatici. Astfel și l-ar închipui un străin; iar dacă, fără să dea glas închipuirei sale ar face imprudența să întrebe de avantajele, pe care un asemenea scriitor așa de mult prețuit, le are de la publicul și de la oficialitatea romînească, ar auzi frumoase și edificătoare răspunsuri:

„Astfel, de pildă, fostul director general al teatrelor, unul dintre cei ce au lucrat destul de mult la starea de beatitudine a literaturei noastre de azi, i-ar răspunde volubil și fălos:

— Caragiale — tachist impertinent — mi-a cerut 15000 de lei dreptul de reprezentare al tuturor pieselor pentru totdeauna! 15000 de lei! Cu 15000 de lei am recompensat 30 de autori care mi-au tradus o sumedenie de capodopere franceze de ale lui Augier, Hervieu, Bataille și alte celebrități mondiale.

Am zis!

Iată cam ce i-ar răspunde d. I. Bacalbașa, actualul director al teatrelor.

...Voiți să vorbiți de autorul „Năpastei" pe care am parodiat-o cu atît succes în „Mortul meu fără lumînare?" Caragiale e un scriitor de talent, nu puteam să nu-i primesc piesele în repertoriu. Am îndreptat greșala înaintașilor mei, care, direct sau indirect, le exclusese. Eu sunt drept. Cred că am făcut destul, anunțîndu-le la începutul stagiunei și jucîndu-i de trei ori „Scrisoarea pierdută", cu ocazia jubileului. I-am trimes vre-o 6—700 de franci de tantieme. Merita omul.

Iar dacă ar fi întrebat pe d. C. C. Arion (care ține așa de frumoase discursuri la festivități literare, și care împarte de 1 Aprilie fondurile pentru încurajarea literaților naționali), cam cu cît a recompensat anul trecut pe Caragiale, cel mai de seamă scriitor al nostru — i-ar răspunde:

— Vai, cu nimic! N'a făcut petiție. Altminteri e băet de talent! Păcat, că e Tachist!

Dacă străinul, nemulțumit ar întreba apoi pe d. Iacob Negruzzi, președintele Academiei, cum se face că n'are Caragiale locul pe care-l ocupă domnia sa, desigur că i-ar răspunde mirat:

— Mă întrebați de colaboratorul meu la revista „Nazat" ori nu știu mai care? Scrie binișor, dar cum o să fie președinte, cînd nici măcar membru corespondent nu e? E certat cu Maiorescu.

Iar dacă, în fine, de curiozitate ar cere lista decoraților de 20 de ani în coace, ar vedea în liste, pe lîngă nume muritoare, numele tuturor secăturilor și mici și mari, — numai pe al lui Caragiale firește, nu.

Și cine ar avea naivitatea să mai întrebe de palatul și de automobilul lui? Un asemenea scriitor care e atît de prețuit de suflarea romînească, și în același timp atît de disprețuit de oficialitatea Statului Romîn, nu se putea să-și găsească în țara lui sălaș cuviincios și potrivit cu valoarea lui. Trebuia să treacă peste hotar! Și a trecut.

Și se mai miră tinerii literați care benchetuesc în palatul fermecat al literaturei, de ce Caragiale cenușerează de la poartă, nu și-a părăsit Berlinul pentru ca să i se ardă la nas tămîia și... nardul pe care băeții veseli ai literaturei îl pregătiseră!

Sper că de astă dată o vor fi înțăles și ei — și cu dînșii oficialitatea! Ea, care era gata să-l mîngîe, cu glang-glongul vre unui discurs ar trebui să înțeleagă, cu un moment mai de vreme, că, măcar cu asemenea ocazii, alta este datoria ei față cu un Caragiale. Și bine ar fi ca exemplul să înceapă de Sus de tot.

Fragment din cel de pe urmă articol apărut cu ocazia recentului jubileu al defunctului maestru.

## Au fost odată doi Bogdani...

Se cîntă pe ori-ce arie monotonă și stupidă.

Cine n'a auzit de comicul Bogdan, care „în ceea ce concernă medicina legală" era „mai mult sau mai puțin" un nume mondial? Regretatul profesor Brouardel nu îndrăznea să se compare cu colegul său de la Iași, ale cărui vaste cunoștințe în chestiunile de medicină legală nu puteau fi egalate, de cît doar de ambiția prostănească de a ajunge rectumul Universității de Iași. Simțea Bogdanul nostru, că misia lui e ceva mai mare și mai profundă. Rectum voia să fie și rectum a ajuns.

Dar în această nouă calitate nu era cunoscut de cît în limitele strîmte ale țării. Și el tindea — veșnic ambiția lui prostănacă—să devină, ca rectum, o celebritate mondială, dacă nu chiar un rectum internațional. Ocazia i se prezintă. (Permiteți-mi să vă istorisesc o poveste autentică).

Acum cîte-va luni, societatea studențească „România Jună" din Viena și-a serbat aniversarea de 40 de ani, cu care ocazie a invitat și pe profosorul romîn Bogdan.—Pe care Bogdan, veți întreba?—Pe Bogdan. Bieții studenți de la „România Jună" nu știau de cît atît: profesorul de istorie Bogdan.

Cum se face, că invitația parvine celebrului rectum, nu știu. Istoria nepărtinitoare va descurca ițele.

Așa dar, la ziua fixată prin invitație, studenții din Viena primesc cu mult alai persoana îngîmfată a „istoricului". Bogdan, care se oferă să țină o leturghie la serbare. Și a vorbit Bogdan, a vorbit nici mai mult nici mai puțin de cît două ore! A început în fața unei săli plîne și a terminat în fața aceleiași săli... goale. Căci după o jumătate de oră studenții pricepuseră, că nu era ceea ce comandaseră ei. Nu era vorba de istorie, ci de o istorie foarte ciudată. Conferența rectumului mirosea a... medicină. Așa au aflat studenții romîni de la Viena de existența Bogdanului rectum.

Dar după serbare, studenții s'au întrunit și s'au decis, ca peste 10 ani, la jubileul de 50 de ani al societății, să se ia toate măsurile, ca o astfel de confuzie să nu se mai facă. Istoricul Bogdan și nu rectumul de la Iași să vină negreșit la viitorul jubileu.

Dar iată, mare agitație printre studenții din Viena. Ce e? Desnădăjduire pe toată linia. Istoricul Bogdan s'a făcut și el... rectum. S'a făcut rectum, după ce și-a beștelit obrazul cum nu se poate spune. Ce-i de făcut? Studențimea s'a adunat să avizeze. Nu cunoaștem rezultatul deliberațiunilor ei, dar de îndată ce-l vom afla-o îl vom aduce la cunoștința cetitorilor.

Pînă atunci ținem să remarcăm apariția celui de-al doilea Bogdan pe firmamentul țării. Pentru că al doilea rectum, contrar celui dintîi, a început prin a fi celebru în străinătate — dovadă invitația studenților din Viena—și în urmă numai în țară. Căci drepți să fim. Cine știa în țară de d. I. Bogdan, profesor de istorie la București? Se poate ca gloria Bogdanului să fi întunecat personalitatea Bogdanului bucureștean—se poate; dar indiferent de cauză cert este, că despre Bogdanul de la București nu știa nimeni, — afară doar de d. Iorga, care fiind tare în istorie trebue să-și cunoască rudele, și de d. A. C. Cuza, căruia ruda d-lui Iorga i-a înlesnit încasarea cîtorva mii de lei de la Academie sub forma unui premiu—tot economie politică.

Dar dacă semnalăm apariția celui de-al doilea Bogdan, cată să fim drepți și să nu uităm pe cel dintîi, — doar acesta e întemeetorul dinastiei Bogdanilor rectumi.

Primul rectum se zbate în ghiarele geloziei, care l-a cuprins și nu vrea să-l slăbească. Gloria noului născut îl roade adînc — adînc, pînă în fundul sufletului său de... rectum magnific, și-și mușcă de necaz batiste—batista salvatoare altădată, cînd vede, că cel de la București a ieșit și mai murdar de cît dînsul din aceeași afacere de rectumat. (Desigur că e o ilузie optică a Bogdanului nostru. Poate fi cineva mai murdar de cît dînsul?).

Și acum, cum stăm cu cei doi Bogdani? Ei au fost, ce au fost; dar cine ar putea spune ce sînt?

Cu ambiția de a se urca, ei s'au prăvălit în noroiul de stradă, la care doar cînii se mai uită stînd în trei picioare. Și poate cel mult, la un colț de stradă, mai auzi pe înserate cîte un plictisit fredonînd între sughițuri:

Au fost odată doi Bogdani, —
Au fost odată . . . . . .

## Mica noastră proprietate

Desigur că printre marile fapte săvîrșite de Cuza-Vodă, împroprietărirea țăranilor clăcași și secularizarea averilor mînăstirilor, ocupă locul de frunte ca însemnătate.

Inainte de legea de la 1864 situațiunea proprietății noastre rurale era următoarea: Teritoriul cultivabil avea o întindere de 7 milioane hectare, repartizate astfel de proprietari: un milion hectare aparțineau moșnenilor sau răzeșilor încă din timpurile cele mai îndepărtate; 775.000 hectare aparțineau mînăstirilor închinate; 922.000 hectare bisericilor și mînăstirilor pămîntene; circa 412.000 hectare, așezămintelor de bine-facere, comunelor etc. Restul de aproape 4 milioane hectare aparțineau familiilor boerești de pe vremuri.

Se vede de aci, așa dar, că țărănimea nu poseda de cît a șaptea parte numai din pămîntul cultivabil al țărei. Numărul proprietarilor săteni era deci foarte restrins, toți ceialalți săteni fiind reduși la rolul de muncitori agricoli pe moșiile pe care se găseau, dar care nu le aparțineau.

Prin legea din 1864, Cuza-Vodă împroprietărește nu mai puțin de 467.000 familii de clăcași, dîndu-le în deplină stăpînire, din moșiile bo[illegible] aproape 1.800.000 de hectare.

In urmă s'au adus multe critice felului cum s'au făcut acele împroprietăriri. Nu-i mai puțin adevărat însă, că legea de la 1864 este punctul inițial în ce privește onstituirea proprietății noastre țărănești.

Cel de al doilea act important din timpul domniei lui Cuza-Vodă—secularizarea averilor mînăstirești—trebuia mai tîrziu să ducă la același rezultat, sporirea din ce în ce tot mai mult a proprietății țărănești.

In adevăr prin secularizare, au fost trecute în patrimoniul Statului aproape 1.700.000 hectare de pămînturi bisericești de mînă moartă, dîndu-se astfel Statului putința de a vinde tot sătenilor o bună parte din această întindere prin diferitele legiuiri ce s'au votat în urmă.

In total astăzi țărănimea noastră posedă peste 4 mil. hectare și aceasta datorită bine înțeles numai celor două acte importante săvîrșite sub domnia lui Cuza Vodă.

Negreșit că de atunci in oace populațiunea țărei a crescut considerabil, ridicîndu-se de la 4 milioane la 7 milioane de locuitori. De altfel numai așa se explică faptul că mai sunt încă mulți săteni la noi, cari nu au pămîntul ce le este trebuincios pentru cultivare.

Cu distribuirile de pămînt la săteni s'au făcut desigur și multe greșeli, după urma cărora se resimte astăzi și mai mult această lipsă de mică proprietate. De cît, mica proprietate există și toată chestiunea este astăzi de a o face cît mai folositoare celor ce o dețin. In scopul acesta sunt atîtea și atîtea măsuri de luat și luarea lor se impune, fiindcă numai așa se va desăvîrși cu bine a-ea mare operă de împroprietărire a țărănimei începută sub Cuza-Vodă.

Cultura pe propcietatea mică este încă înapoiată, cu toate progresele ce s'au realizat la noi în țeară; ea este cu mult mai înapoiată chiar de cît cultura pe proprietatea mare, atît în ce privește producțiunea pe unitatea de suprafață cît și sub raportul calitativ. Și de nu s'ar ajunge de cît la îmbunătățirea acestei culturi și tot s'ar face o operă destul de importantă pentru mica proprietate,

In timpul din urmă s'au luat măsuri serioase pentru o sporire și mai mare a micei proprietăți. Negreșit că toate aceste măsuri au fost binevenite.

Să nu scăpăm nici odată însă din vedere că paralel cu înmulțirea micei proprietăți trebue să lucrăm și în direcțiunea perfecționărei culturei de pe ea. Numai așa vom ajunge la rezultatele cele mai mulțumitoare.

Dar mai este încă ceva. Ori cît se va desvolta de mult mica proprietate, tot nu vom putea să improprietărim pe toți sătenii fiind dat mai ales că populațiunea rurală crește necontenit în mari proporțiuni.

Așa stînd lucrurile, prin forța împrejurărilor vom avea printre sătenii noștri și o clasă de muncitori agricoli, fără să posede deci pămînturi în proprietate. Dar și această clasă își va avea rostul ei în organizarea economiei noastre rurale.

Ori care ar fi condițiunile noastre economice de astăzi, un fapt rămîne însă bine stabilit, anume că mica proprietate țărănească a început să fie constituită sub Cuza-Vodă și că tot sub Domnia sa s'a săvîrșit acel act mare, care a dat Statului putința să sporească în urmă într'o largă măsură întinderea acestei proprietăți. Și iată de ce țărănimea noastră poartă o recunoștință atît de vie aceluia care a domnit 7 ani peste Principatele-Unite tot sub el.

## Un strigăt de alarmă

Aduc podgorenilor din jud. Iași o veste tristă: un nou flagel se abate asupra viilor, *cochylisa*.

In timpul floarei un proprietar viticultor m'a chemat să văd ce e, cu o sumă de vermișori ce s'au ivit pe struguri; imediat de la prima aruncătură de ochi am recunoscut,—viermele blestemat—cum cu drept cuvînt îl numeau francezii.

Cum noi nu avem cuvînt special pentru acest verme propun să-l numim și noi ***vermele blestemat*** sau ***vermele strugurului*** sau ***al culesului***, pentru a arăta că îl întîlnim pe strugure sau în timpul culesului.

**Descrie**. Cochylisa sau vermele strugurului e un mic fluturaș lung de 7—8 milimetri lat (cînd e cu aripele întinse) de aproape 14 mil. Corpul e gălbiu și pe cap puțin argintiu. Aripele anterioare, gălbui ca și corpul, poartă la mijlocul lor ***și acesta e semnul cel mai distinctiv***, o bandă transversală, brună, mărginită de un alb argintiu și mai largă în partea exterioară de cît la cea interioară a aripei. Aripele de dindărăt sunt de un gris brun uniform și cu marginele ferestruite.

**Biologia.** Cochylisa are două generații pe an. Prima generație apare în primăvară înainte de floare, a doua la sfîrșitul verei înainte de cules. Primii fluturi apar în Mai; ziua se țin ascunși sub frunzele viei, noaptea zboară, proced la înmulțire, își plasează ouăle și apoi mor fără a fi distrus nimic. Ouăle le depun pe struguri.

Imediat înaintea floarei apar omizile; ele reunesc cu ajutorul unui țesut mătăsos mai mulți muguri florali împreună, se închid ca într'o cutie; distrug ovarele și staminele făcînd să dispară ast-fel o bună parte din recoltă.

In stare de maturitate acest vierme poate atinge 8—10 milimetri de lungime, el are o culoare albă, rozie, ***capul și primul inel roș brun închis.***

La sfîrșitul lui Iunie s'au începutul lui Iulie omizile se închid într'o gogoașă de mătase, transformîndu-se în chryzalidă ca după alte 15 zile să dea naștere la o a doua generație de fluturi.

In acest timp strugurii desvoltîndu-se, boabele sunt în de ajuns de mari și pe ele fluturii-femei își depun ouăle murind imediat.

Nașterea noilor omizi are loc după 8—10 zile și vermișorii nou născuți pătrund imediat în boabele strugurilor pen-

tru a le distruge miezul și a provoca *putreziciunea lor*; ele se plimbă din boabă în boabă producînd pagube enorme și de obicei vermii din a doua generație ajung la maturitate tocmai în timpul culesului. După 20 sau 30 Septembrie omizele părăsesc strugurii, se furișează sub scoarța buturugelor, în pari, haragi, unde se crhyzalidează, se învălesc într'o gogoașă de mătase și petrec iarna pentru a apare din nou în primăvara viitoare.

Perderile aduse de acest vierme blestemat sunt enorme; prima generație poate face să dispară pînă la o treime de recoltă, a doua generație provoacă *putrezicimea* ast-fel că în definitiv se pot evalua pagubele aduse de viermele strugurelui la jumătate, chiar și la trei sferturi din recoltă.

Ca să-și poată face cine-va o idee de răul ce-l poate aduce această insectă dau mai la vale cîte-va cifre comparative asupra producției viticole a cîtor-va departamente a Franței în anul 1910, au bîntuit de cochylisă față de 1909 an de o recoltă ceva încă sub producția normală [1]).

| | 1910 Hectolitri | 1909 Hectolitri |
|---|---|---|
| Rhône | 141.000 | 1.440.563 |
| Saône-et-Loire | 117.434 | 1.015.641 |
| Loire | 21.904 | 382.061 |
| Côte-d'or | 4.264 | 404.115 |
| Marne | 9.836 | 268.200 |
| Puy-de-Dôme | 7.523 | 313.408 |

1) *Paturel*, la défense du vignoble contre la cochylise.

Din compararea cifrelor de mai sus se vedea că în Rhône și Saône-et-Loire recolta din 1909 reprezintă 1 | 10 din cea 1909; în Loire 1 | 18, în Marne 1 | 27 în Puy-de-Dôme 1 | 42 și în Côte-d'or 1 | 14. Pentru Saône et-Loire diferența de producție de la un an la altul e de aproape 1.000.000 de Hectolitri reprezintînd o valoare medie de 30.000.000 de lei.

### Mijloace de distrugere și combatere

Contra fluturilor se aplică tratamentul prinderei lor cu ajutorul curselor luminoase. In mijlocul unui vas cu apă și gaz se așează o lumină de acetylen; fluturii fiind atrași de această lumină vie, se adună împrejurul lămpei și vin să cadă în apă înecîndu-se.

Pe la 8 oare seara se aprind asemenea curse în număr de 6. 8, 10, 12 pe ha. și în timpul de la 10—12 noaptea are loc prinderea cea mai numeroasă de fluturi. Lucru curios ce s'a observat: 90 la sută din fluturii prinși sunt femei, tocmai acelea care e necesar să dispară. Un viticultor alsacian a mai făcut importanta observație, că mirosul vinului atrage în mod particular fluturii de cochylii, vom înlocui dar apa din vas prin vin.

Contra viermilor tratamentele sunt variate și numeroase sunt formele ce se recomandă pentru combaterea cochylisei.

Cele mai reușite formule pînă azi par a fi zemele arsenicale, zeama cu baze de pupidină și zeama cu nicotină.

Cea mai economicoasă cursă luminoasă se poate imagina luînd un vas cu apă în care se așează jumătatea superioară a unei sticle de burgund, în interiorul acestei sticle se așează o cutie de conserve prevăzută la mijloc cu un tub prin care trece un fitil îndeajuns de lung care să se sadă pe deoparte în apa din vas, iar cealaltă extrimitate să treacă peste capătul superior al tubului, pentru a se răzema pe carbura de calciu care umple golul cutiei.

Cutia se așează pe trei dopuri de plută pentru a permite circulația apei. In gîtul sticlei se așează un dop în care se fixează o capsulă specială prin orficiul căreia acetylenul se desvoltă și este aprins. Funcționarea aparatulni se explică în modul următor: apa din vas trece prin ajutorul fitilului și vine în contact cu carbidul din cutie, gazul care se desvoltă trece prin orficiul din gîtul sticlei și este aprins. Cheltuiala consumului unei asemenea lampe nu revine la mai mult de 5 bani pe noapte. Cursele luminoase nu dau rezultate satisfăcătoare de cît dacă se generalizează întrebuințarea lor pe suprafețe cît mai întinse.

Zeama arsenială are inconvenientul de a fi foarte toxică; cum noi suntem o țară încă mult îndărăt față de Franța în se privește manipulațiunile viticole și cum chiar în Franța în prezent e foarte desbătută, chestiunea ca statul să prohibeze întrebuințarea arsenialelor, după cum spuneam într'un articol din anul trecut în revista viticolă a lui a d-lui Brezeanu, sfătuesc pe domnii viticultori a nu întrebuința această zeamă de cît numai cu multe precauțiuni și numai sub continua supraveghere a unui cunoscător al pericolului ce poate decurge din manipularea greșită a unei astfel de toxă.

*Prepararea zemei arsenicale.* Cea mai bună e zeama de arseniat de plumb. Iată cum se operează:

a) Se dizolve 300 gr. de arseniat de sodă anhindră în 30 de litruri de apă, b) se dizolvă apoi deoparte 900 gr. de acetat neutru de plumb în 70 litruri de apă, c) Se varsă soluția de acetat neutru de plumb în soluția de arseniat de sodă aulidu (pentru a transforma aceasta în arseniat de plumb.

Zeama se va întrebuința decurînd preparată.

Atragem atențiunea, că tot arseniatul de sodă trebuie să fie transformat în arseniat de plumb; altfel arseniatul de sodă, care ar fi în exces ar putea ocaziona arsuri.

Pentru acesta trebuie să adăugim acetat neutru de plumb la arseniatul de sodă pînă cînd o hîrtie albă sugătoare muiată într'o soluție de iodură de potasiu 5 la sută și introdusă în zeamă, ia o colorație galbenă.

Un arseniat de sodă bun trebue să fie *anhidru* și să reacționeze *alcalin*. Să ne ferim de unii arseniați de sodă anhidră grei solubili în apă care nu sunt de cît un produs falsificat din metaarseniat de sodă *acid* cu carbonat de sodă.

Un punct de control al acestei falsificări, îl avem dizolvînd o probă în apă; în caz cînd produsul e falsificat vedem degajîndu-se bule de gaz carbonic.

Acetatul neutru de plumb conține 52 la 100 plumb.

Se poate amesteca zeama arsenicală cu zeama bordelzeă sau burgundă? Da, zeama arsenicală poate fi amestecată cu oricare din zemele ce au ca bază carbonatul de sodă sau varul.

Vream să atragem atenția asupra unei erori care s'ar putea ușor comite și anume; nu se va amesteca 100 de litruri de zeamă bordeleză de exemplu cu 100 de litruri de zeamă arsenicală căci, atunci piatra vînătă din zeama bordeleză (2 kgr) s'ar găsi în 200 litruri de apă în loc de 100 și tot astfel și cu arseniatul de plumb.

Vom proceda atunci la preparea obișnuită a fiecărei din zemi luînd numai pentru fiecare din ele în loc de 100 de litruri, 50 de litruri de apă.

Pentru a evita accidentele de care vorbeam mai sus viticultorii, *imediat ce au stropit cu asemenea soluții înainte de a pune mîna pe ceva vor trebui să-și spele bine mîinele cu apă și săpun; deasemenea toate hîrtiile, cutiile, sacii, etc. în care, au fost conținute arseniatul de sodiu și acetatul de plumb, se vor distruge imediat.*

*In caz cînd lancea unui pulverizator se înfundă nu trebue să se sufle asupra licidului ce esă din pulverizator.*

(Va urma)

**Dr. I. Pisovschi**


**Dr. S. Duiberger**

**Specialist în bolele de femei**

**— MAMOȘ —**

*fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.*

**dă consultațiuni**

*de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. în locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.*

**Fete practicante**

*pentru broderie și lucrătoare pentru franjuit barizuri, se caută în str. Dancu No. 10, Atelierul* **Stöberi.**


OAMENI ȘI LUCRURI

## REMINISCENȚE

Retipărirea „Cronicei" prin care ilustrul—astăzi defunctul—Caragiale și-a început colaborarea la „Opinia" și-a reînoit prietenia publicistică și literară cu acei din jurul ei,—ne-a reîmprospătat amintirea unor plăcute zile și a unor delicioase surprize.

In ce împrejurări anume a început legătura—din ce în ce mai strînsă apoi—între marele scriitor și modestul nostru ziar, ar fi greu de spus într'un mic articolaș ocazional.

Printr'o glumă. In urma unei mici polemici iritante, provocată de o notiță literară-teatrală a „Opiniei", mult regretatul maestru se supără pe noi că-i introdusesem o ușoară modificare într'un răspuns ce ne trimisese.

Secretarul de redacție, cunoscînd temperamentul lui Caragiale, interveni pentru suspendarea luptei și, împreună cu scrisoarea ce se trimise maestrului, expedią și cîteva delicatese de băcănie. Scrisoarea noastră pleda cauza gazetei și făcu propunerea ca ilustrul scriitor să consolideze împăcăciunea onorîndu-ne cu vr'o bucată. Inimă largă și iubitoare de pace, Caragiale ne iertă și—ce era mai mult—primi propunerea noastră, trimițînd „Opiniei" *Cronica* pe care ziarul a retipărit-o eri.

Regăsesc într'o scrisoare din 10 Decembrie 1907:

„...v'ași fi trimis mai de mult Cronica, dar vestea despre Ronetti Roman m'a trăsnit. Ce are omul? Cum îi mai merge? Rog țineți-mă în curent. „Opinia" cari am primit-o astăzi, văd că nu spune nimic. *Pas de nouvelles, bonnes nouvelles.* Dumnezeu să dee bine.

Dacă nu vă place Cronica, trimiteți-mi-o îndată înapoi în plic recomendat; dacă vă place, puneți s'o culeagă, urmînd fidel indicațiile mele în privința variației caracterelor și formatelor la citate.

...Rog îngrijiți-mă de alimente (de același fel) înainte de Crăciunul oriental."

Cam în același timp, dintr'o altă scrisoare:

„...n'am îndrăzneală să gîndesc că a plăcut Cronica mea și vouă și cititorilor, cum mi-au plăcut mie icrele și maslinele voastre; căci atuncea ar trebui să las la o parte cunoscuta mea modestie și să zic că 'n adevăr proza mea este potrivită din sare, de un exquizit gust picant și de o delicatisimă aromă specifică; că n'are decît un singur cusur: se isprăvește prea iute; în fine, că sunt un prozator tot așa de emerit, ca și eminentul vostru bacal. Vă mulțumesc și vă declar că primesc propunerea bucuros: vă voiu expedia la vreme, pentru numărul special, o *Cronică* anume asupra serbătoarei Crăciunului. O voiu face într'adins mai lunguță, pentru ca, pe urmă, și voi.— mai icre, iar masline puțin mai... multișoare."

Despre acea minunată cronică de Crăciun cetitorii ziarului nostru își amintesc cu drag, după cum ne amintim și noi în aceste momente de adîncă mîhnire.

Dar o surpriză neasemănat de plăcută ne făcu maestrul trimițîndu-ne la 24 Ianuarie 1908 articolul întitulat „Take Ionescu". Iată un fragment din scrisoarea care însoțea articolul.

„...In anul 1897 apărea la București o revistă franceză ilustrată a lui Léo Bachelin și a unui biet publicist rătăcit prin orient, Péraldi, cu titlul „La Roumanie illustrée". In fiecare număr, dedea cîte una din figurile noastre romînești însemnate—portretul și o schiță în proză. Amicul meu Bachelin m'a rugat să le fac o schiță pentru Take Ionescu; m'am executat cu plăcere și le-am dat-o. Revista a publicat portretul lui Take și schița mea în fruntea numărului 9, duminecă 8 Iunie 1897. Din întîmplare, am găsit aci colecția revistei franceze și am dat peste articolul meu, acolo semnat cu un simplu C. — pe atunci nu perdusem încă toată modestia. L'am prescris în romînește și vi-l alătur aci; poate să vă convină a-l da în „Opinia". Dacă da, cum mi-ar părea bine, atunci vă rog... ghiciți ce?... adică *ce nu*?... nu greșeli de tipar și de punctuație. Ca o curiozitate literară, eu cred că s'ar potrivi foarte bine în momentele de față, pe care par'că le întrezăream de pe atunci, cum veți vedea și voi. A! un lucru să vă mai rog și aceasta cu toată stăruința: nici un cuvînt de laudă, sau reclamă, la adresa mea; fiecare din noi să ne ținem locul împrejurul carului lui de triumf, fără să căutăm a lua cumva loc alături de el în car, sub pretextul că vrem să-l cîntăm mai deaproape și cu intenția de a smulge și pentru persoana noastră o parte din atenția publică, care în interesul binelui public, trebue dată întreagă eroului..."

Cu această superbă schiță, trimisă „Opiniei" într'o traducere care măria încă valoarea ei literară, legătura între genialul scriitor și între ziarul nostru deveni permanentă, indisolubilă. Deaceea nicăiri nu s'a resimțit și nu s'a deplîns mai cu sinceră durere dispariția năprasnică a marelui prozator romîn.

**Rodion**


**O prăvălie** *frumoasă din două încăperi mari precum și o locuință elegantă la etaj de 5 camere, cameră de bae cu closet în apartament, scară separată și luxoasă și toate atenansele se închiriază str. Ștefan cel Mare casele Schnürer.*


## INFORMAȚIUNI

:: † **Caragiale.**—Corespondentul nostru din Cernăuți ne scrie:

Vestea morții mult talentatului și marelui scriitor I. L. Caragiale a produs în localitate o consternare generală. Societatea pentru cultură și literatură a trimis societății scriitorilor romîni o lungă telegramă de condoleanță. De asemenea și șezătoarea literară ce urma s'o ție aseară mai mulți scriitori distinși în frunte cu d. Sadoveanu, Gîrleanu, Șt. O. Iosif și alții a fost amînată din cauza acestui trist eveniment.

Romînii bucovineni deplîng unanim pe marele scriitor, depunînd o lacrimă duioasă pe mormîntul său.

*

### Scrierile lui I. L. Caragiale

**Teatru:**

1) *Teatru*, Prefață de Titu Mariorescu, București, 1889.—2) *Năpasta*, București, 1890.—3) *Teatru*, Șaraga, Iași, vol. I: Năpasta, *Conul Leonida față cu reacțiunea, O scrisoare pierdută*, vol. II: *O noapte furtunoasă, D'ale carnavalului, O soacră*.—4) *Teatru*, București, 1908.

**Nuvele, povestiri, etc:**

5) *Note și schițe*, Ed. 2-a București, 1892.—6) *Pacat, O făclie de Paști, Om cu noroc*, București 1892.—7) *Schițe*, Șaraga, Iași, No. 64.—8) *Schițe ușoare*, „Bibl. pentru toți", No. 58, (1896), Ed. 2-a, 1907—9) *Notițe și fragmente literare*, București, 1897, „Bibl. pentru toți", No. 21.—10) *Două bilete perdute*, București, 1901.—11) *Momente*, București, Socec, 1901.—12) *1907 din primăvară pînă la toamnă*, București, 1907.—13) *Nuvele, povestiri*, București 1908.—14) *Momente, schițe amintiri*, București, „Minerva" 1908.—15) *Schițe noui*, București, 1910).

:: **Inchiderea uzinelor metalurgice.** — Comitetul Uniunii Generale a industriașilor din țară, ocupîndu-se în ședința sa de la 9 Iunie curent de mișcarea grevistă ivită în uzinele metalurgice, a constatat că prin aceste greve se urmărește în primul rînd înregimentarea tuturor lucrătorilor în gruparea sindicalistă.

*

Față de această stare de lucruri, comitetul Uniunei industriașilor, a hotărît ca toate uzinele metalurgice, grupate în jurul Uniunei, să dea lucrătorilor lor următorul preaviz:

*Dacă peste cincisprezece zile cu începere de Marți 12 Iunie curent, lucrătorii greviști din uzinele metalurgice nu vor relua lucrul în mod necondiționat, toate uzinele metalurgice grupate în jurul Uniunei vor închide uzinele, în ziua de 27 Iunie viitor, pe timp nedeterminat.*

*

Dacă însă lucrătorii vor relua lucrul în acest răstimp, revendicările lor, referitoare la salariu, vor fi cercetate cu cea mai mare bunăvoință de patronii lor, întru cît ele vor fi formulate direct de către lucrătorii fie-cărei fabrici patronului lor sau prin intermediul organizațiunilor creiate prin legi, cum Casa Centrală a meseriilor și Camerile de Comerț și Industrie.

Intervenția unei ori-cărei organizațiuni recunoscută de legile țărei, urmează să fie respinsă de patroni fără nici o altă cercetare.

:: **Crimă.**—Din comuna Tomești se comunică prefecturei de județ, că aseară locuitorul Gh. Cojocariu a împușcat cu voință pe locuitorul Gh. Melinte, din Osoiu.

Motivul crimei e răzbunarea. Criminalul a fost arestat, iar victima internată în spital.

:: D-ra Ana N. Dimitriu, a fost detașată, pe ziua de 1 Septembrie, în postul al doilea din Andrieșeni, la școala din cotuna Dumbravă.

:: Ministerul de culte a cerut revizoratului școlar, că pînă în 10 zile, să-i trimeată un raport amănunțit de inspecțiunile făcute la școlile din județ.

:: Pentru Duminică 10 Iunie fusese convocați delegații lucrătorilor de fabrici ca să aleagă reprezentanți în comitete.

Cum însă corporația confecțiilor nu are comitet, alegerea s'a contramandat.

:: Intre elevele reușite la examenul de declamație figurează și d-ra Valentina Penel, al cărei nume din eroare n'a fost trecut în ziar.

:: **Opereta Bărcănescu.** — Trupa de operete va mai da în „Grădina Bragadiru" ultimele reprezentații:

*Astă seară* **Iveta** operetă în trei acte.

*Mercuri 13 Iunie* **Soldatul Viteaz** operetă în 3 acte.

*Joi 14 Iunie* **Dragoste de Țigan** operetă în 3 acte.

*Vineri 15 Iunie* **Fata Poznașă** operetă în 3 acte.

*Simbătă 16 Iunie* **Curse gratare** operată în 3 acte.

*Duminică 17 Iunie* **Voevodul Țiganilor** în 3 acte, iar în **Matineu** la *Teatrul Național* se va juca **Contele de Luxemburg** în 3 acte.

Bilete la librăria Iliescu.

**REGATUL ROMANIEI**

## PRIMARIA COMUNEI BUCUREȘTI

# PROSPECT

### Imprumutul de lei 30,000,000.— Capital nominal din anul 1912

In virtutea legei din 20 Aprilie 1912, Comuna este autorizată a contracta un împrumut de lei 30,000,000, capital nominal, pentru ezecutarea lucrărilor de edilitate prevăzute prin acea lege.

Pentru realizarea acestui împrumut, conform votului Consiliului comunal din ședința de la 2 Iunie 1912 și aprobărei Ministerului de Interne No. 15008/912, Comuna emite obligațiuni purtătoare de **dobândă 4 la sută pe an** în valoare nominală de lei 30,000,000, **cu cupoanele de 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie în fie-care an.**

**Obligațiunile sunt la purtător. Ele se vor emite pe tipul de 100, 500, 1000 și 5000 lei.**

Numărul de bucăți, în fie-care fel se va fixa definitiv după rezultatul ce se va obține în urma repartiției subscrierilor.

Amortizarea acestor obligațiuni se va face al pari, în proporțiuni egale pentru fiecare din aceste tipuri, în 80 de semestre, prin trageri la sorți semestriale, cari vor avea loc în București, în localul Ospelului Comunal, cu o lună înainte de scadența cuponului, adică la 1 (14) Maiu și 1 (14) Noembrie al fiecărui an. Prima tragere la sorți va fi la 1 (14) Maiu 1913 și prima rambursare la 1 (14) Iunie 1913.

Obligațiunile împrumutului vor fi clasate printre fondurile publice și primite ca garanție la licitațiunile de lucrări publice ale Statului, Județelor și Comunelor. Ele vor fi admise la Banca Națională, la Cassa Rurală și la toate cassele publice, pentru toate operațiunile prevăzute prin legile și statutele acestor instituțiuni.

**Titlurile vor fi scutite de orice impozit prezent și viitor, atît asupra capitalului, cît și asupra venitului lor.**

Acest împrumut este garantat cu veniturile comunale. La plata anuităților acestui împrumut se afectează, la caz de necesitate, și orice sporire din cota fondului comunal.

Plata cuponelor scăzute la 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie al fiecărui an și a titlurilor eșite la sorți, se va face la Cassa Comunală, sau și alte bănci în București și în județe cu cari se va conveni, făcîndu-se aceasta cunoscut la timp prin publicațiuni.

**Cuponele obligațiunilor se prescriu în termen 5 (cinci) ani de la data scadenței lor, iar capitalul acestor obligațiuni se prescrie în termen de 30 (treizeci) ani dela data eșirei lor la sorți în folosul Comunei, conform art. 126 din legea contabilității publice.**

Numerile obligațiunilor eșite la sorți se vor publica prin Monitorul Comunal, Monitorul Oficial și alte ziare.

**Subscripțiunea menționatei sume de lei 30,000,000 capital nominal, va avea loc în zilele de 20 și 21 Iunie st. v. 1912 la Cassa comunală și la Băncile din Capitală și județe, cum și la sucursalele lor, care vor conveni cu Primăria să deschidă subscripție publică la ghișeurile lor, dela ora 10 a. m. pînă la ora 4 p. m. în următoarele condițiuni:**

1. Subscripțiunea se va face pe formulare date de Comună;

2. Dacă subscripțiunea va întrece suma de 30,000,000, Primăria își rezervă dreptul de a face singură repartiția.

**Sumele subscrise qînă la 5000 lei sunt irreductibile.**

Repartiția va urma cît se va putea mai neîntîrziat;

**3. Prețul subscripțiunei este fixat la lei 89, pentru una sută lei capital nominal în titluri. Subscriitorii vor face vărsămintele în Bilete de Bancă.**

**4. La subscripție se va vărsa 10% asupra sumelor subscrise, în numerar sau efecte publice comunale ale Statului, sau garantate de Stat, socotite pe valoarea nominală, iar la repartițiune, efectele depuse urmează a fi preschimbate în numerar;**

5. Al doilea vărsămînt va fi de 9% și se va face la repartiție;
6. Al treilea vărsămînt de 10% va fi la 16 (29) August 1912;
7. Al patrulea „ de 20 „ „ 15 (28) Sept. 1912;
8. Al cincilea „ de 20 „ „ 15 (28) Oct. 1912;
9. Al șeaselea „ de 20 „ „ 15 (28) Noemb. 1912;

10. La ultimul vărsămînt, subscriitorii vor bonifica Primăriei o dobîndă de 4% pe an, calculată asupra valorii nominale corespunzătoare fie cărui vărsămînt, pe zilele curse de la 1 Iulie 1912 st. v. pînă la 1 Decembrie 1912 st. v. data scadenței primului cupon.

11. După vărsămîntul al doilea de 9 la sută la repartiție, se vor elibera subscriitorilor titlurile provizorii în schimbul chitanțelor dela subscriere.

12. Preschimbarea titlurilor provizorii, în titluri definitive se va face după plata integrală a vărsămintelor, conform publicațiunilor care se vor face la timp.

13. Dacă subscriitorii nu vor face vărsmintele la termenele fixate, titlurile aferente vor rămîne Comunei, care va putea fără nici o somațiune sau punere în întîrziere, să le vînză pe riscul și pericolul subscriitorului, iar diferența, de va rezulta, se va acoperi din acomptul vărsat.

*Băncile la cari se vor face subscrierile la împrumutul mai sus citat sunt:*

**IN BUCUREȘTI: Banca Națională.—Banca Agricolă.—Banca Generală.—Banca Marmorosch Blank și C ie.—Banca de Credit Romîn. Banca de Scont.—Banca Comercială.—Banca Romînească.—Banca Romîniei (The Bank of Roumania Ltd.).—Banca C. Steriu și C-ie.**

**IN JUDEȚE: La Sucursalele Băncei Naționale.—Sucursalele Băncei Agricole.—Banca Populară din Pitești.—Banca Comercială din Turnu-Severin.—Creditul Oltean din Craiova.—Banca Slatina.—Banca Caracal.—Banca Corabia.—Banca Tîrgu Jiu.—Banca Comercială și Industrială din Ploești și Tîrgoviște. — Banca Moldova de jos din Bîrlad.—Banca Iașului din Iași.**

*Pe lîngă acestea se vor admite și alte Bănci din Capitală și județe care vor face cerere la Primărie, pînă în ziua de 12 Iunie crt.*

Primar, D. DOBRESCU

Directorul Contabilității, CHIRIȚĂ G. MIHĂILESCU

# ULTIME INFORMAȚIUNI

*Distinsul nostru amic, doctorul Cristea, medic asistent al profesorului Combe la Laussane, a fost însărcinat să țină o conferință la congresul internațional de Pediatrie, care se va ține în Septembrie la Paris, vorbind asupra „tratamentului dispepsiei organice în prima copilărie, după metoda lui Combe?"*

*Este onoare care cinstește și pe amicul nostru și orașul nostru care l numără între fii săi.*

**Familia lui Caragiale e, prin forța lucrurilor, familia țării, și Parlamentul, oricare ar fi culoarea lui politică, va trebui să se întrunească de îndată, ca să dea văduvei și copiilor minori mijloacele de trai, ceea ce n'ar fi de cît o formă slabă de a mărturisi gratitudinea țării către geniul dispărut.**

*Față cu încetineala cu cari se urmează lucrările de clădire ale palatului de justiție, din Iași, ministrul a hotărît să iee lucrarea d lor frați Rameder, antreprenorii, și să continue lucrarea în regie.*

*Curtea de Apel din Iași, pe timpul vacanței mari, se va compune din d nii D. G. Sofian, președinte; N. Leonescu și C. Grigoriu, consilieri.*

*Ministrul domeniilor a trimis la Iași pe d. arhitect Meșederu, spre a constata ce reparații exterioare sunt trebuincioase palatului princiar din localitate, în care palat se află instalate Curtea de Apel și două secții ale tribunalului.*

*Domnul Take Ionescu, și-a amînat plecarea din țară pentru 22 Iunie.*

*Mîine, Mercuri, dimineața, se va întruni consiliul de miniștri, pentru a hotărî aducerea în țară a rămășițelor pămîntești ale lui Caragiale.*

*Corpul ilustrului defunct a fost îmbălsămat astăzi și va fi pornit, se crede, în astă seară, cu trenul de 12 noaptea.*

*Pentru a evita frustrări în plățirea taxelor pe succesiuni, ministrul justiției, după propunerea ministrului de finanțe, a impus tribunalelor să nu procedeze la punerea în posesie a succesiunilor, pînă ce partea nu va face dovadă că a achitat taxele datorite fiscului.*

*Congresul maiștrilor de desemn și de caligrafie din toată țara, va avea loc în Iași, în localul liceului național, în zilele de 20—24 Iunie inclusiv.*

*In aceleași zile, în localul Seminarului Veniamin, va avea loc expoziția de desemn și caligrafie a tuturor elevilor din toate școalele secundare din țară.*

**Consiliul comunal.** — Consiliul comunal, s'a întrunit aseară, sub președenția d-lui Gh. Botez.

Indată după deschiderea ședinței, d. Cosmovici s'a grăbit să facă o rectificare, zicînd că în ședința precedentă n'a înțeles să abime pe funcționarii comunali, cari în mod conștient se achită de datoria lor. D-sa a visat numai pe doi funcționari și atîta tot.

*

— Se admite apoi a se deschide un credit extraordiuar de 830 lei, spre a se plăti și pe vacanță pe servitorii școalelor primare.

— Se votează a se plăti 4700 lei d-nei Chiper, în urma unui proces pe care l'a cîștigat față de comună.

D. Cosmovici zice că în această afacere, comuna a fost reu apărată de serviciul technic.

— Se votează un credit de 1500 lei, contribuția comunei, la cheltuelile ce le suportă statul cu facerea recensămîntului populației.

— Primarul cere a se vota un credit de 5000 lei, pentru repararea vechei conducte, așa că ivindu-se un nou accident la conducta de la Timișești, orașul să nu fie lipsit de apă.

D. *Cosmovici* cere să iee măsuri, pentru refacerea terasamentului de la Brăești.

D. *Botez* spune, că această refacere se impune, dar că va necesita probabil o cheltuială de cîte-va milioane. Pentru moment d-sa studiază chestiunea.

Consiliul votează creditul cerut de 5000 lei.

*

Se admite a se vinde o parcelă în strada Oastei d-lui Croitoru, cu condiția ca pe acel loc, cumpărătorul să înființeze o lăptărie.

Se hotărește a se scoate în licitație vînzarea unui loc, în strada Nicolina, alăturea de fabrica d-lui Leon Brill.

*

După propunerea d-lui Botez, consiliul acceptă, ca din suma de 2000 lei votați pentru coloniile școlare, să se dea o mie de lei societății colonia școlară din Iași și 1000 lei celei din București.

*

Ultima chestiune ce se discută, e o transacție propusă de societatea Unionbaugesellschaft, ca în schimbul unei sume globale, reparațiunile de strade ce mai are a face societatea până în Mai 1913, să treacă pe seama cumunei.

După o discuțiune, se admite transacțiuni, în schimbul sumei de 5000 lei.

Ședința se rădică la oarele 7 seara.

**Declararea boalelor contagioase.**—Iată textul circulărei adresată medicilor de către d. dr. Floru cu privire la declararea boalelor contagioase:

*Domnule Doctor,*

Am observat destul de des, că bolnavii cu boli molipsitoare aparținînd familiilor a căror capi conduc diferite întreprinderi comerciale sau industriale (berării, cafenele, cîrciumi, ateliere etc), îmbolnăviți în chiar locuințele de pe lîngă localurile respective, îndată după recunoașterea boalei sunt mutați în alte locuinți la rude sau cunoscuți în scop de a se evita neplăcerile desinfecțiunei. Destul de dese ori sfatul de a fi mutat bolnavul este dat de chiar medicul curant. Declarațiunea se face în urmă fără arătarea locuinței unde s'a îmbolnăvit și de unde a fost mutat, ci numai cu indicațiunea noului domiciliu.

Exemplu recent este copilul Grinberg îmbolnăvit de difterie la berăria Bragadiru, văzut acolo de către d. dr. Bogen în ziua de 2 Iunie, mutat în ziua de 3 Iunie și declarat cu ultimul domiciliu fără menționarea locuinței unde s'a îmboinăvit.

Faptul că un local public unde s'a ivit o boală molipsitoare, prin urmare infectat, rămîne necunoscut serviciului sanitar și prin urmare fără a fi supus la măsurile legale și raționale de prevenire nu mai trebuie de relevat, consecințele se impun.

Pentru a se evita orice neplăcere atît pentru serviciul sanitar, cît și pentru d-nii medici curanți și consultanți la care în mod fatal ar ajunge persistența acestui sistem, care tinde a deveni obicei în paguba sănătății publice.

Am onoarea a vă ruga ca ori de cîte ori veți avea în căutarea d-niei voastre cazuri de boli molipsitoare în condițiunile arătate, să bine voiți ca la declarare să arătați și localul public unde bolnavul a fost văzut pentru prima oară. V'aș remînea cu totul recunoscător în caz cînd numai din informațiunile ce întîmplător ați avea, mi-ați comunica localul public în caz eventual.

Rugămintea de față v'o adresez în puterea art. 48 L. S., care spune „declarațiunea se face cu aratarea numelui și locuinței", insistînd în special și asupra alin. 8 care spune „declarațiunea se face chiar cînd diagnosticul este încă îndoios".

Pentru examinarea elevilor adulți ce funcționează în Roman, s'a numit următoarea comisiune: domnul Leon Romanescu, președinte, d. C. Grădinescu și d-na Olimpia Teodor, membri.

D-lui locot.-colonel Constantin Jippa, din regimentul Ștefan cel Mare 13, i s'a acordat ordinul *Medjidiei* cl. III.

D. Gh. Botez urmînd să plece în concediu, a dat azi cuvenitele delegațiuni pentru timpul cît va lipsi.

Astfel a dat delegațiunea de primar d-lui Stamatiu, însă numai pentru serviciile externe, rămînînd ca cele interne să fie administrate de domnul Konia, care va reprezenta pe primar și în consiliul de higienă.

Domnul Botez a mai dat delegațiune specială d-lui Lohan, care va reprezenta pe primar la serviciul Contencios.

I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei s'a întors azi în localitate.

Ministerul de interne e pe cale de a cumpara casa, unde se află instalat laboratorul de chimie.

Imobilul a fost evaluat numai la 900,000 lei.

Este o născocire stupidă relațiunea ziarului „Evenimentul" că la o școală particulară secundară din localitate s'ar fi suspendat examenul din cauza unor răspunsuri date de elevii școalei. Nu e nici un cuvînt adevărat din toată baliverna ziarului.

O circulară a Cassei centrale adresată farmaciștilor, atrage atenția că numai anumite rețete — pentru capii familiilor—sunt gratuite. De asemenea că nu este voie să se ordoneze specialități sau medicamente de lux. Chiar dacă medicii corporațiilor le-ar prescrie farmaciștii sunt datori a le refuza.

Pînă acuma s'au depus la gimnaziul Wachtel examenele de: romîna cu d-nii profesori Jacotă și Gh. Ghibănescu, geografie cu d-nii Mitru și Gh. Gheorghiu, istoria cu d. C. Petrovan și d. M. Rașcu, matematică, cu d-nii Em. Constantinescu, și C. Romanescu muzică, cu domnii A. Cirillo și M. Agapescu, gimnastica, cu d-nii Burghelea și Berescu. Toate examenele sunt controlate de d. dr. Em. Severin, președintele comisiunei ezaminatoare.

Un concediu pînă la 16 c. a fost acordat d-lui judecător Gr. Suțu, și un alt concediu pe timp de 3 zile, d-lui magistrat stagiar Verner.

Judecătorul de instrucție a luat ieri un nou interogator Anei Loster. Ea a persistat în afirmarea, că nu-și aduce aminte să fi fost aruncată în fîntînă, și să fi fost la un medic din Iași.

Astăzi au loc la liceul profesorilor asociați examenele de gimnastică, cu d. profesor Berescu, membru in comisiune asistat de d. Negruzzi și Dobreanu, sub președenția d-lui Xenofon Gheorghiu, profesor universitar.

## PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

**In ziua de 7 Iulie a. c. oara 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație publică orală cu respectarea dispoz. art. 72—83 din legea comptabilității publice pentru vinderea următoarelor locuri, proprietatea comunei:**

**1) Parcela No 54 din Țicău în suprafață de 1468.75 m. p.**

**Garanția 25 lei.**

**2) Parcela No. 4 din fața Manufac. de tutun în suprafață de 485 m. p. și care se vinde cu condiția de a se respecta de cumpărător servitutile stipulate de Serviciul Technic. Garanția 25 lei.**

**3) Două parcele în suprafață de câte 2403 m. p. situate în strada Tăetoarei.**

**Licitația se va începe dela 1 leu 20 b. m. p. Garanția 100 lei.**

**Condițiunile de licitație și planurile locurilor, se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.**

**No. 13837**

8 | 21 Iunie 1912

Corsica și împrejurimile sale, insula frumuseței, sălbatecă și pitorească în același timp e fidel reprodusă de cinematograful Pathe-Frères (noua grădină vis-à-vis de Socec), în noul program de astăzi Marți. Ne sunt exact redate nepătrunzătoarele păduri corsicane, piscurile înalte cu zăpezile veșnice, prăpăstiile fără fund și întreaga insulă. Un apus de soare aprinde feericele peisaje ale patriei lui Napoleon și grota din Ajacio, unde venea să viziteze marele cuceritor, pare scăldată în sînge.

Noul program cuprinde încă:

Pe ruina altuia, roman contimporan.—Comitatul Kent (Anglia), vederi pitorești.—Ora solemnă, splendidă desfășurare din seria filmelor lungi teatrale, în două părți.—Sportman de ocazie, comedie.—Șuvița de păr, epizod reconstituit din epoca napoleoneană.—Un duel între sufragete, comedie.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci"**, o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

Expoziția lucrurilor atelierilor de croitorie, lengerie, țesut și flori de la școala profesională sf. Sava, va fi deschisă în zilele de Joi 14 și Vineri 15, ora 2—6 p. m., iar serbarea de închiderea anului școlar va avea loc în ziua de Vineri 15 Iunie ora 9 a. m.

**Judiciare.**—Curtea s. I a respins astă-zi cererea firmei Calabreza din Galați, de a se declara în stare de faliment pe d-nii I. Teodoru și I. Stoicescu, antreprenor de lucrări în Dorohoi.

— G. Brașoveanu, făcîndu-se vinovat de rebeliune în satul Mărgineni, județul Neamț, a fost condemnat la 5 zile închisoare.

Grigore V. Grădinaru, vinovat de atentat la pudoare, a fost condemnat astă-zi de Curte la un an închisoare.

— Froim Davidovici, contravenient la legea recruțării, a fost condemnat la o lună închisoare.

— Domnii avocați Matei Cantacuzino, A, Badareu, V. Dimitriu și P. Sion, au plecat astăzi la Botoșani pentru a pleda în procesul privitor la reziliarea contractului moșiei Flămînzi.

— La s. I a Curții se judecă apelul d-lui David Fischer contra punerei sale sub consiliul judiciar.

# Ultime telegrame

### Telegrafice și Telefonice

București 12 Iunie

## Moartea lui Caragiale

### — Funeralii naționale —

București. — D. Gîrleanu, președintele asociației scriitorilor romîni, a trimis d-nei Caragiale o mișcătoare telegramă de condoleanțe.

*

Craiova.—După dispoziția președintelui comitetului teatral, întreaga fațadă a teatrului național, a fost cernită, în semn de doliu pentru moartea lui Caragiale.

*

București.—Mai mulți membri ai societății scriitorilor romîni, vor pleca la graniță, unde vor întîmpina rămășițele pămîntești ale lui Caragiale.

*

Azi la orele 5, au plecat la Berlin d-na și d. Gherea Dobrogeanu, Delavrancea și Vlăhuță.

*

D. Delavrancea a avut eri o întrevedere cu d. Th. Rosetti, președintele consiliului de miniștri, cu privire la aducerea în țară a rămășițelor pămîntești ale lui Caragiale.

S'a hotărît deasemenea a se face funeralii naționale.

*

Buzeu.—Banchetul ce urma să aibă loc în onoarea d-lui Arion, a fost contramandat, în urma morței lui Caragiale.

### Constituția turcească

Constantinopol. — Camera a votat 212 voturi contra 15, modificarea articolului 55 și desființarea articolului 73 din Constituție.

### Cursa de automobile

Petersburg.—Cursa de automobile organizată de ministerul de răsboiu, între Kovno-Minsk, Moscova și Petersburg, s'a terminat azi. Din 45 automobile, 40 au sosit la Petersburg, unde au trecut în revistă în fața Țarului.

### Tulburările din China

Hong-Kong.—Canoniera germană Luchis, va pleca din Canton în urma dezordinelor ce au isbucnit, în diferite puncte.

### Nou Ministru

Belgrad.—Consilierul de la Casație Giurgici, a fost numit ministru de justiție.

### Catastrofa pe Dunărea

Buda-pesta. — Directorul societății de navigație, a declarat unui ziar că personalul vaporului și-a făcut pe deplin datoria și nu poate fi făcut responsabil.

*

Cernavodă.— Azi se va publica lista complectă a victimelor catastrofei.

*

Cernavodă.—Persistă părerea că incendiarea vaporului este opera unui revoluționar rus, care și-a găsit moartea în valurile Dunărei.

### Panaitescu spion rus

**Odesa.—Ziarul „Odesk'i Novosti confirmă în totul afirmarea ziarului din Moscova cum că Panaitescu, șeful siguranței generale din România a fost spion rus.**

**Ziarul din Odesa mai arată, că Panaitescu a spionat în Bulgaria pentru România și în România pentru Bulgaria.**

### Schimbări în dipolomație

Petersburg.—Ministrul Rusiei, d. Saerniew, a fost numit ambasador la Berlin.

### Incendiarea unei sonde

Cîmpina. — Aseară, la orele 8, un incendiu a isbucnit la sonda No. 108. aparținînd societății Steaua romînă.

Totul a putnt fi localizat, după o muncă de două ore.

Pagubele sunt de 20,000 lei.

### Accidentul din Tecuci

Tecuci.—Toate persoanele, care au fost rănite, în urma accidentului de automobil, pe șoseaua Cosmeni, au plecat azi la București.

Țeranul omorît se numește Ion Antoche și este din Cosmeni.

### Ploaie torențială

Craiova.—O ploaie torențială, însoțită de grindină, în mărimea oului de porumbel, a căzut pe moșiile Mălăești și Adîncata, cauzînd pagube enorme.

### Moartea lui George Wite

Londra.—Teldmareșalul George Wite, a murit.

### Scufundarea unui vebarcader

*Buffela.—Un vebarcader de pe Niegara unde o societate sosită dintr'o excursiune aștepta vasul ce trebuia să se întoarcă la Buffela, s'a scufundat 20 persoane și s'au înecat.*

### Ordinea în Macedonia

Constantinopol.—Ministrul de interne a declarat ziarului „Tanin", că fără un control și inspecțiuni, lucrurile nu ar putea merge în ordine în Macedonia și Albania, de aceia a hotărît să constituie la minister un consiliu de inspecțiune, în fruntea căreia să fie un specialist englez.

**Atelierul** de rochii și confecțiuni al D rei **E. Eckstein** *din str. Ștefan cel Mare No. 30 caută bune lucrătoare.*

INPORTANT

*La baroul advocaților din Iași s'a instalat o mașină de scris Yost; se scriu și se copiază ori ce fel de acte, cu cea mai șiare acuratețe.*

*mPrețul 50 bani pagina original și 25 bani copia.*

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

**Oculist operator.**

**— Str. Ștefan cel Mare No. 6 —**

*In ograda caselor Kahane Succ.*

**Consultațiuni de la 3—6 p. m.**

# Băile OGLINZI

**JUDEȚUL NEAMȚ**

**3 kilom. de la tîrgu Neamț, de unde până la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, și Automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren 50 % reducere prin gara Pașcani,**

**Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie**

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

**Clima temperată**, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziațiunea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

**Băile saline** de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

**Cabinele de Bale și Hidroterapie** instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucoree, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

**Un pavilion modern pentru inhalație** cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

**HOTEL și VILE**

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d lor **I. Simionescu** și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

**Pentru distracțiuni** clădire drandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

**EFTIN și FOLOSITOR**

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și in Tg. Neamtz la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bojan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele care nu vor să stea in Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld;**

**In Iași, la d nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189,** antreprenorii Hotelului.

# Ultima Săptămână

**Înainte de tragerea clasei I-i**

14|27 IUNIE 1912

Doriţi 900,000 Lei

Doriţi LEI 850000? 820000? 400,000? 150,000?

Doriţi LEI 825000? 815,000? 250,000? 100,000?

**Depinde numai de D-voastră**

**care din aceste sume să vă achit, căci aveţi şansa de a cîştiga oricare comandînd imediat ultimele lozuri norocoase :**

**1/8 numai lei 1.50**

**1|4 Lei 3. - 1|2 Lei 6. - 1|1 Lei 12**

ROB. TH. SCHRODER

**— Firmă fondată în 1870 —**

**BOTOŞANI**
Str. Naţională 203;

**BRĂILA**
Piaţa Sf. Archangheli (Casa Rally);

**CRAIOVA**
Str. Unirii 69;

**IAŞI**
Str. Ştefan cel Mare 8;

**Centrala**
**BUCUREŞTI**
Calea Victoriei 106

**Sucursale :**
Calea Victoriei 50
Calea Griviţei
Str. Lipscani 72

**PLOEŞTI**
Str. Basarabilor 1

**GALAŢI**
Str. Domnească 14.

---

# Renumitele PLUGURI

**intreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**
**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

**a) cu 1, 2 şi mai multe brazde**
**b) speciale de vie**
**c) speciale de prăşit**

**Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la**

**Fraţii Bachstez, Iaşi**

---

**!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!**

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

**Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn**

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24

---

# Colectura „PROVIDENŢA"

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA" este **neîntrecut**

**Iată dovada :**

Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de

LEI **250,000**

**(un sfert de Milion)**

a căzut în Colectura „Providenţa" pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot in aceiaşi zi.

Iar la ultimele trageri au eşit afară de numărate cîştiguri a **3000, 2000** şi **1000** lei următoarele câştiguri :

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19.562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5,000 | „ | 59,171 |

1|8 numai 1 leu 50 bani

---

# Magasinul Conservatorului

**IAŞI — Strada Lăpuşneanu 32 — IAŞI**

NOTE de MUZICA

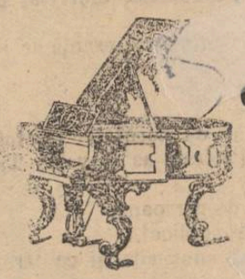

**ASORTIMENT**
**complect după Programa Conservatorului**

**Instrumente Muzicale şi Accesorii**

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

**Piane şi Pianine**

**— ROSENKRANZ —**

**Neîntrecute în soliditate şi ton frumos**

**Vînzare şi în rate mici fără acconto —**

*— Cataloage gratis —*

**INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE**

---

# „ANCORA"

**ANKER**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polite de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995.501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,253** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER.**

**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**

(fostă strada de Sus)

---

Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune a motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, str. Sf. Dimitrie 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX — No. 615 Joi 14 Iunie 1912

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ IAȘI

## CRIZA?!

Observînd mersul economic al lucrurilor din țara noastră, s'au întrebat mulți dacă ne îndrumăm către o criză ori nu? Și răspunsurile, cum de altfel se întîmplă în toate chestiunile, unde mai ales e vorba de aprecieri, n'au putut negreșit să fie aceleași. Unii au dat ***alarma*** și ne sfătuesc să fim atenți și procedanți, pe cînd alții ne spun, să n'avem nici o grijă, pentru că tot ce vedem petrecîndu-se sub ochii noștri, e foarte normal, e un rezultat firesc al unei evoluțiuni naturale. In chestiunile sociale, cu greu se pot face profeții și cu atît mai puțin cînd e vorba de fenomene ca cel de care vorbim, adică de crize. Din analisele pe cari economiștii le-au făcut asupra acestor fenomene economice se pot desprinde cîte-va observațiuni, cari însă nu pot avea însemnătatea unor principii și mai ales principii neschimbătoare.

Astfel s'a stabilit că o țară, care se află în veșnic progres, și veșnică frămîntare economică, trebue negreșit să treacă prin stări de criză. Unii au zis că după cum pentru copil există criza dentițiunii, tot așa de inevitabile sunt crizele economice. Apoi s'a mai putut constata că dînsele revin la perioade de timp aproape determinate, pe cari unii le au precizat la 10 ani, și în fine că ele sunt precedate de o stare de îmbelșugare și înflorire, care prin însăși exagerarea ei, dă de gîndit că nu e bazată pe ceva temeinic.

Socotesc că va fi instructiv a spune cîte-va cuvinte aici, despre una din cele mai mari crize, prin care a trecut Anglia. Voesc a vorbi de criza din 1825 din această țară.

Ea a fost descrisă în colori foarte vii de istorici ca și de romancieri. Era atîta bogăție în Anglia prin anul 1820 în cît se angajau capitaluri în întreprinderile cele mai fantastice. Toate valorile, toate acțiunile companiilor, cari de altfel se înmulțiau din zi în zi, erau răpite. Cursurile lor se ridicuu văzînd cu ochii. Era un joc, zic scriitorii, în care toată lumea cîștiga. Iar o urmare a acestei stări de lucruri a fost o ***sporire a consumațiunilor și o ridicare însemnată a prețului lucrurilor.***

Multă lume socotind că această creștere de prețuri va merge progresînd a început a specula asupra mărfurilor celor mai căutate, ca bună oară: zahărul, cafeaua, aromatele etc. Criza s'a manifestat în 1825, iar lichidarea complectă a ei s'a isprăvit după vre-o doi ani.

La lumina acestor observațiuni, să privim cele ce se petrec la noi. Trăim și noi acum în mijlocul unor friguri de speculațiune. Se speculează asupra tuturor valorilor, sub ori ce formă s'ar prezinta ele.

Se întemeiază instituții, se cumpără ori ce valoare în speranța ca cursul de mîine va fi mai mare că cel de azi. Se scontează în fine viitorul într'un chip, cum nu suntem noi obișnuiți.

Cele mai recente observațiuni s'au făcut cu privire la crearea de bănci atît în capitala țerii, cît și în orașele de provincie. Acțiunile unora din ele au ajuns aproape a se îndoi în valoare într'un spațiu de timp de altfel foarte mic, un an ori un an și jumătate. Mulți socotesc că această mișcare, nu arată un echilibru, o stare de propășire normală, ci că la mijloc e ceva factice, este jocul de bursă.

De altfel e o practică obișnuită că pentru a menținea cursul ridicat al unor valori, cei interesați cumpără, riscînd titluri de ale instituțiunii pe care vor s'o susțină, cu prețuri cari în definitiv nu sunt reale. Și o fac aceasta uneori chiar cu credința că vor putea ridica cursul, dacă nu cel puțin a-l menține așa cum este. Iar în calculele lor au în vedere ori schimbări de regim politic, ori privilegii care se vor putea obține în viitor.

Dacă privim celelalte feluri de manifestări ale luptei noastre pentru cîștig, n'o să vedem aproape acelaș lucru?

Pămîntul pentru cultură în genere a suferit acum în urma fluctuațiunii, aș putea zice colosală, în ce privește prețul cu care se vinde și cumpără, iar aceasta numai într'un interval relativ scurt.

E și logic de altfel ca imobilele să urmeze mai la oare care distanță mișcarea valorilor mobiliare. Ceia ce ne lovește oare cum în procedeurile noastre, nu e faptul că toate valorile cresc, ci numai împrejurarea că creșterea aceasta e prea mare, dezordonată și nu ni se pare sprijinită.

Ea derutează de altfel pe oameni, așa în cît ei singuri nu ș'o pot explica. Am avut ocasiunea să aud pe unii, cari în special se ocupă cu chestiuni de felul acesta, susținînd că e fourte logic și normal ca acțiunea care acum un an și jumatate valora 500 lei, să valoreze astăzi 1000, dar nu e permis ca o moșie care acum cinci ani valora un milion să valoreze astăzi două.

Cei cari judecă lucrurile după gradul de siguranță al lucrurilor, temeinicia afacerilor susțin că nici una nici alta din aceste sporiri de valori nu e normală.

In ce privește proprietățile teritoriale, cam prin 1907, și ceva după, am putut cu toții vedea o creștere colosală a arenziilor, căreia însă nu-i corespundea o sporire de valoare a fondului. Una din cauzele mișcării agrare din anul mai sus citat, pare a fi și această sporire de arenzi.

De atunci fondul ș'a făcut evoluția lui, valoarea lui încă a crescut, iar în această mergere ascendentă, am ajuns să vedem astăzi disproporție între venitul unui fond imobiliar și valoarea lui.

Cînd se plătesc de exemplu, patru milioane pentru o moșie, care nu dă ca venit decît 120,000 lei, cu drept cuvînt se poate întreba cineva, unde e raportul normal, ce trebue să existe între fond și venit?

Acest fapt îmi amintește încă o disproporție. Până acum 8 ori 10 ani, veniturile Statului nu erau așa de mari, budgetul se solda cu excedente colosale, dar lumea nu se plîngea, nu îndemna la luare de măsuri pentru ocrotirea traiului ei.

Astăzi Statul are venituri mari, excedente mari, dar toți ne plîngem de scumpirea traiului, toți cerem intervenirea lui pentru îmbunătățirea vieții. Dar trebue să fim de acord cu toții și aici, și a recunoaște că acesta nu e un raport normal.

Cu imobilele urbane se petrece cam același lucru, ca și cu cole rurale, în proporțiuni însă mai reduse.

Iar toate aceste creșteri a valorilor sunt în mare parte rezultatul speculațiunei.

Dar, ceia ce contribue la menținerea unei asemenea stare de lucruri este creditul.

Creditul se poate zice că e sufletul societăților moderne. Totul însă cu o condițiune și anume să nu se facă abuz de el.

Noi poate mai mult de cît alte state avem datoria a fi prudenți în mănuirea acestui minunat instrument de progres.

Și aveau datoria întru cît aproape toată circulațiunea noastră de valori se sprijinește pe titluri de credit și prea puțin pe monedă. Căci ce pot minima cele 100 milioane în monedă, pentru o circulațiune care reprezintă cîte-va miliarde?

Să examinăm în adevăr, cum se petrec lucrurile și vom vedea că statul se reduce la credit.

Nu se cumpără astă-zi nici valori mobiliare, nici mobile cu bani gata. Se plătește un fel de arvonă pentru o cumpărătură, arvonă mică pentru cumpărătură mare. Restul se găsește ori la particulari ori la instituțiunile de credit.

Acestea de altfel n'au redus procentele lor, și totuși găsesc mijlocul de a'și plasa fondurile,

Și acest fenomen e de natură a ne pune în mirare. In adevăr, dacă scontul și dobînzile n'au scăzut sîmțitor, cum se face că asistăm la o speculă așa de mare?!...

Nevoia de pămînt pentru a fi cultivat este viu simțită. Și este mai tare simțită acolo unde populațiunea e chiar mai deasă.

In cîți-va ani s'a ajuns a se plăti pogonul în unele locuri din Muntenia cîte 1000 lei, în loc de 4 ori 500.

Cultivatorii rurali, cumpără pentru că sunt sprijiniți de creditul pe care li-l dă băncile populare. Acestea se sprijinesc pe creditul casei centrale a lor; iar la rîndul ei casa centrală pe cel al Băncii Naționale, și aceasta pe privilegiile ce a putut obține de la Stat și pe creditul ce îi acordă populațiunea.

La mijloc dar e un complect ruagiu al creditului.

Din cele arătate pînă acum se vede că avem toate simptomele premergătoare ale unei crize. Cît despre cauzele care provoacă această stare de lucruri se vede iarăși cît e de greu a le preciza.

Atîta putem ști că trăim *din și prin credit*. Cîtă vreme aceasta se va menține de sigur nu poate fi primejdie. Din moment însă că el se va restrage, fie pentru ori ce cauză cum ar fi temere de război, ori recolte rele etc. atunci de sigur situațiunea se va schimba și se va schimba în rău.

De aceia, de sigur nu e rău că se găsesc unii care cam cobesc și strigă mereu ca să fim prudenți, să utilizăm creditul, dar să nu abuzăm de loc de dînsul.

Preziceri certe însă în această ordine de lucruri nu încap.

**V. I. Radu**

## Iarăși cîrciumarii

*Stâlpii regimului au promis cîrciumarilor ceia ce n'au putut fine, și ceia ce d. P. P. Carp n'a voit să facă. A trebuit ca d. P. Carp să fie debarcat din guvern pentru ca d. Th Rossetti să poată executa ceia ce predecesorul său refuzase să facă.*

*Dar nici d. Carp și nici d. Th. Rossetti n'au satisfăcut pe cîrciumari. La congresul cercurilor comerciale și industriale, negustorii de băuturi, au arătat că au fost păcăliți de guvernanții de azi și că cu modificările aduse legei monopolului vînzării n'a fost modificată așa cum li se promisese de către d-nii T. Maiorescu, N. Filipescu și Al Marghiloman.*

*In van a încercat d. Deșliu să amețească pe cîrciumari. în zădar cei cîțiva agenți electorali ai regimului au încercat să ridice osanale actualilor guvernamentali pentru binele făcut cărciumarilor.— Congresiștii însă nu s'au lăsat tărîți de vîltoarea vorbelor late și au cercat cu insistență modificarea legei cîrciumarilor.*

*Dovadă că actualul gavern ca și guvernul Carp, n'au satisfăcut pe cîrciumari.*

## PRIMĂRIILE

Am relevat în nenumărate rînduri ușurința cu care Parlamentul d-lui Al. Marghiloman vota împrumuturile comunale și județene, cu scopul vădit de a-și căpătui partizanii, care nu mai puteau trage din budgetul îngăduitor, dar vai, mărginit, al Statului.

Azi asistăm la roadele acestei politici de spoliare a comunilor.

In Iași e mare zarvă în consiliul comunal. Consilierii au dat un vot de blam d-lui I. Stamatiu, instituind o comisiune de anchetă, care să stabilească dacă sunt adevărate sau nu învinuirile ce i s'au adus.

In Capitală, un consilier comunal, acuză pe primar, în plină ședință. de necinste și relevă faptul bănuitor că domnul Matake Dobrescu a refuzat să-i pună la dispoziție un dosar al comisiunei financiare.

Se știe că municipalitatea Capitalei se află azi în ajunul contractării împrumutului de 30 milioane lei.

In așa împrejurări dosarele comisiunei financiare devin un lucru extrem de delicat, și nu ori cine e volnic să le vadă. De aici scandalul.

De cît, dacă în București și la noi scandalurile de la primării au devenit publice, să nu se crează însă, că în celelalte orașe ale țării lucrurile merg altfel. Pretutindeni se dă o luptă aprigă în jurul împrumuturilor comunale. Dacă însă nu pretutindeni scandalul a devenit public, aceasta se datorează prudenței beligeranților.

Stîlpii regimului înțeleg să se certe între ei pe banul public, dar numai între ei. Scandalurile de la Iași și București nu constituesc o excepție—excepția e că au devenit publice....

## CARAGIALE

1893. Redacția ziarului *Evenimental*, de curînd apărut, se afla în fundul curții unde astă-zi ie tipografia Dacia. Gazeta, format mic No. 6, se făcea ușor: un articol contra d-lui Take Ionescu, un altul contra proiectului legii maximului—și gazeta se umplea.

Dimineața se stabilea ordinea: cei doi redactori conveneau între ei, care să scrie articolul contra d-lui Take Ionescu și care contra legii maximului. Articolele se zețuiau cu caractere mari—mitel—și numai bine se umplea gazeta.

Intr'o dimineață din primele zile de primăvară—avea să se întîmple o inovație în gazetă. Sosise în Iași Caragiale și hotărîrea fu luată să-i se ieе un interview-expres. Pe atunci se spunea interview-expres și *Evenimental*, preocupat cu distrugerea d-lui Take Ionescu și cu legea inică și anti-patriotică a taxelor maximale, n'avusese încă prilej să iee cui-va un interview-expres.

Fu convenit ca unul din redactori să rămîie în redacție și să scrie un articol în care, de acea dată, să fie cuprinsă și legea maximului și distrugerea domnului Take Ionescu, iar celalalt redactor să iee interview-expres lui Caragiale, pentru care se rezervase celelalte coloane ale ziarului, așa că gazeta avea să apară cu tradiționalele atacuri și cu o inovație.

*

La otelul Buch. Urcînd scările, redactorul întreabă dacă d. Caragiale nu ie în oraș.

Un domn, care tocmai cobora scările, se oprește:

— Eu sunt Caragiale. Ce doriți?

— Doresc să vă iau un interview expres.

— Sunteți publicist romîn?

— Sunt redactor.

— La ce *Trompetă*? Nu acord interviewuri.

— Nici macar expres.

— Nici. Dv. nu știți virgula, nici punctuația, fiind-că sunteți intelectuali.

Apoi Caragiale, luînd de mînă pe redactor, probabil ca să-l mai mîngâie, coborî scările.

— Ascultă-mă, zise el: eu nu-ți acord nici un fel de interview; dar d-ta să fii bun și să mă duci la comitetul teatral.

Comitetul teatral se afla instalat p'atunci în actuala strada Unirei, pe vremuri strada Rusească, în casa foastă Gall, unde acum ie o călcătorie de gulere.

Cînd întrarăm înăuntru, la biroul din fund, înaintea unui pupitru pe care se afla un registru, stătea Mihai Arceleanu, fost secretar al comitetului.

— Mă numesc Ion Luca Caragiale.

— Mie 'mi spui, nene Iancule, zise rîzînd Arceleanu.

— Și am venit să-mi încasez tantiemele.

Vă rog să mă operați, d-le secretar.

— Numai de cît.

Apoi Arceleanu sună și întrînd servitorul:

Adu repede doi țuhali sau două demerlii, c'a venit nenea Iancu să-și iee tantiemele.

Invitat de Arceleann la „control", Caragiale asistă la răsfoirea registrului.

Ici colo, la intervale mari, după ce pagini întregi din registru nu cuprindem o singură piesă a maestrului, se ivi și „Scrisoarea pierdută" sau, ca lever de rideau, înainte de „Strengarul din Paris", „conu Leonida".

In total, pe stagiunea anului 1893, piesele lui Caragiale făcuse 152 lei rețete brute și maestrul primi 15 lei și 20 bani.

Maestrul se adresă ziaristului:

— Arată-mi unde pot cumpăra o punguță.

La prăvălie Caragiale ceru să-i se dee „punguța cea mai mică posibilă", puse înăuntru cei 14 lei, rămași după achitarea pungei, o așeză în buzunarul jiletcei și zise:

— Ca bun cap de familie, voi oferi acești bani soției mele—din partea Iașului intelectual.

Redactorul a stat în societatea lui Caragiale pînă seara, la plecarea trenului.

Prezintări n'au avut loc nici în momentul în care redactorul a fost să vadă pe maestru la otel, nici în timpul celor opt ore petrecute împreună.

Abia un minut înaintea plecării trenului, pe cînd maestrul se afla instalat în vagon, pipăindu-se mereu la jiletcă, unde se afla atenția Iașului intelectual, în acel ultim moment Caragiale apăru la geam, și chemă pe redactor:

— Toate bune bre, dar cum te chiamă, ca să știu și eu.

OAMENI ȘI LUCRURI

## Cu ani înapoi..

Presa, opinia publică, sunt unanime în a-și arata părerile de rău, adînci și sincere, pentru pierderea suferită de întreaga țară prin moartea ilustrului scriitor Caragiale. Manifestațiile de condoleanță pornesc atît din sinul straturilor de sus, a acelor cu credinți... reacționare. cît și din rîndurile de jos,—ale norodului și ale democrației. Termenii „sus" și „jos" au aci numai sensul convențional.

Timpul care a consacrat deplin și definitiv înaltele merite ale scriitorului, a șters și îndoielile cari domniau altă dată în ce privește tendințele, idealurile cugetătorului Caragiale. Sunt faze în evoluția oamenilor superiori, în cari nu se mai încumetează nimeni să-i judece după măsura comună.

A domnit, un timp, convingerea, sau cel puțin părerea că autorul „Scrisoarei pierdute" e „reacționar". Cu toate lămuririle date de Gherea-Dobrogeanu asupra înțelesului ce trebuie și poate fi dat acestui epitet, cînd e vorba să fie aplicat unui puternic scriitor cum fu Caragiale, critica a continuat a-l califica de reacționar și chiar d. Ibrăileanu, în diversele d-sale studii face rezerve asupra credințelor politico-sociale ale ilustrului dramaturg.

Dar cu aproape trei decenii în urmă—fu o adevărată furtnnă! Inceputurile mișcării socialiste coincid cu primele reprezentații în Capitală a piesei „D'ale Carnavalului". Și atunci—după citațiile din prefața d-lui Maiorescu (ed. Socec p. XI) se putură ceti opinii ca aceste în ziarele democrate:

„Și ce piesă! O stupiditate murdară culeasă din locurile unde se aruncă gunoiul. Femei de stradă de cea mai joasă speță, bărbieri și ipistați, în gura cărora se pun cuvinte insultătoare pentru mișcări ca cea de la 11 Februarie, pentru libertate și egalitate, cari sunt baza organizațiunii noastre politice.

„Palma primită de la public, care a fluerat, nu ne mulțumește; e de datoria ministrului instrucțiunii să pue în vederea direcțiunii ce „caragialidă" a făcut și pe acest temei s'o schimbe, ca incapabilă și nedemnă. Voim în teatru național, nu o gașcă de opoziție nedemnă în care se insultă poporul și instituțiile țărei.

„Cerem cu insistență ministrului instrucțiunii să intervie".

Și foaia acelor tineri — adăogă d. Maiorescu—foarte tineri din Capitală, care își închipuesc că sunt socialiști, se grăbește a doua zi să țină isonul ziarului citat mai sus și scrie pe pagina întăi a numărului de la 24 Aprilie 1885:

...„Ziarul*** publică în numărul său de eri două articole foarte drepte la adresa direcțiunii teatrelor, prin care critică drumul pe care a apucat și supunerea pe care o arată unei oare-care gști literare din București.

„Avis celor în drept a lecui răul".

Progrese mari s'au înfăptuit de-atunci încoace. Tipurile nemuritoare ale lui Caragiale n'au pierit, ci numai s'au transformat și și-au substituit tipuri corespunzătoare.

Nimeni însă, astăzi, nu mai mustră comediile caragialiane că ar fi ținut în loc vre-o schimbare în bine, vre-o îndreptare a moravurilor. Din potrivă. Ele au grăbit procesul de transformare și au îndreptat ceva din moravurile deplorabile,—în virtutea clasicului dicton: „castigare ridendo..."

De aceea omagiul este uuanim—și va fi etern, iar cluburile social-democrate din țară au manifestat prin călduroase telegrame participarea lor la doliul obștesc pentru moartea lui I. L. Caragiale, alăturea de bunii burghezi...

**Rodion**

## Un strigăt de alarmă

(urmare)

Cum spuneam mai sus din cauza pericolelor ce oferă întrebuințarea zemei arsenicale, s'a căutat a se înlocui arseniatul de plumb cu un alt produs. Rețetele sunt foarte numeroase.

O rețetă, care pare a avea mulți sorți de izbîndă e acea preconizată de Dr. Cazeneuve, profesor la Universitatea din Lyon, mare viticultor, și care constă în a amesteca la zeama bordeleză sau la ori ce altă zeamă cu bază de var sau carbonat de sodă, o cantitate de 250 — 300 gr. pyridină. Efectul pyridinei e același ca și al arseniatului de plumb fiind un corp fix are nevoe de ploi abundente pentru a fi înlăturat.

O altă soluție întrebuințată e acea de nicotină. Nicotina se întrebuințează în proporție de 150 gr. de nicotină ***pură*** la 100 de litri de zeamă întrebuințată. Cum leșia de tutun ce o furnizează Regia Statului, are o concentrare foarte variabilă, la prepararea zemei se va ținea seamă de acest lucru. Cele mai bune leșii de tutun sunt acele care titrează 100 — 40 gr. de nicotină pură pe litru de leșie.

***Cînd trebues: făcute tratamentele?*** Pentru vermii din generația întăia care apar în prima decadă din Iunie e necesar două tratamente la interval de 8—10 zile. Primul tratament se face atunci cînd avem ***maximul*** de fluturi, lucru ce se capătă prin observație personală.

Al doilea tratatament se efectuează la 8 zile după primul.

Pentru aceste tratamente s'ar putea întrebuința poate și zeama arsenicală, strugurii nefiind încă dezvoltați și arseniatul de plumb avînd timp suficient pentru a fi spălat de ploi.

Cum nu se fac două tratamente cuprice la interval de 8 zile, primul va fi un tratament mixt, cupro-arsenical, iar al doilea numai arsenical.

Același lucru și pentru bazele de pyridină.

Atragem luarea aminte că mai cu seamă ***strugurii*** vor fi acei cari vor fi căutați a fi stropiți cu deamănuntul.

Pentru viermii din a doua generație iarăși două tratamente la interval de 8—10 zile. Pentru aceste tratamente sfătuesc pe domnii viticultori în mod absolut de a nu întrebuința zemi arsenicale, ci numai pyridină sau nicotină.

Cum vegetația în țară la noi e mai superioară celei din Franța, o mică cu-

rătire a frunzelor pentru a permite vederea mai ușoară a strugurilor ar fi de dorit.

Pentru al doilea tratament în loc de pulverizare a strugurilor s'ar putea întrebuința o prăfuire cu torpila cu următorul praf recomandat de dr. Cazeneuve:

| | |
|---|---|
| Floare de pucioasă | 35 Kg. |
| Var în praf | 35 „ |
| Talc | 20 „ |
| Piatră vînătă (praf) | 9 „ |
| Trioxymethylen | 1 „ |

Pentru suprafețe mici s'ar putea recomanda strivirea directă a omizilor cu ajutorul copiilor; e o lucrare foarte migăloasă însă care ne-ar costa mult timp și are nevoe de un control serios pentru ca oamenii la rîndul lor îndepărtînd omizele să nu distrugă prea mult din strugure.

Rămîne să vorbesc ceva despre tratamentul care ar fi de făcut contra chryzalidelor toamna. Singurul eficace ar fi *decorticarea* buturugelor de vie cu ajutorul mănușelor de sîrmă, perii, benzi, etc. atît numai că la noi vegetația e atît de puternică, în cît operația ar costa cam scump. Natural că toate cojile rezultate din decorticare trebuesc adunate la un loc și arse.

Trunchiurile și ramurile decorticate se vor unge cu ajutorul unei bădăneli cu următorul amestec:

| | |
|---|---|
| Ulei greu de gudron | 10 Kgr. |
| Nicotină 10% | 1 lit. 2 |
| Carbonat de sodă | 10 Kgr. |
| Apă | 100 litri. |

Se dizolvă carbonatul de sodă în apă se adaugă apoi uleiul de gudron și la urmă nicotina, agitîndu-se continuu.

In ce privește *opărirea* viei, cum se face cu succes pentru pyrală, altă insectă ce distruge recolta viilor, e un mijloc ce nu-l putem recomanda chrizalidă de cochylisă find mai rezistentă la acțiunea apei fierbinți ca acea de pyrală.

Pentru a mă reîntoarce la cauza care m'a făcut să scriu acest articol, fără a voi să sperii pe cineva sau a mări importanța răului, cred că este timpul cel mai înaintat pentru a deschide ochii și a pune cu toții umărul spre a pune o stavilă răului ce ne amenință.

N'am vizitat de cît podgoriile din prejurul Iașului; în ori ce podgorie fie-care și poate da seama de modul cum răul progresează.

Cu cît o tufă de vie e mai bătrînă cu atît ea e mai mult atacată, insecta dezvoltîndu-se nesupărată de nimeni, în timp de doi trei ani încoace. Din contra în aceiași vie butucii de 2, 3 ani la cari toamna aproape toate corzile au dispărut prin tăere aproape nu prezintă pe ei urmele flagelului.

Cu toate că n'am vizitat celelalte podgorii a țării șiași dori să mă înșel, am totuși perfecta că credință cochylisa se găsește pretutindeni deja.


REGATUL ROMANIEI

## PRIMARIA COMUNEI BUCUREȘTI

# PROSPECT

**Împrumutul de lei 30,000,000.— Capital nominal din anul 1912**

In virtutea legei din 20 Aprilie 1912, Comuna este autorizată a contracta un împrumut de lei 30,000,000, capital nominal, pentru ezecutarea lucrărilor de edilitate provăzute prin acea lege.

Pentru realizarea acestui împrumut, conform votului Consiliului comunal din ședința de la 2 Iunie 1912 și aprobărei Ministerului de Interne No. 15008/912, Comuna emite obligațiuni purtătoare de **dobândă 4 la sută pe an** în valoare nominală de lei 30,000,000, **cu cupoanele de 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie în fie-care an.**

**Obligațiunile sunt la purtător. Ele se vor emite pe tipul de 100, 500, 1000 și 5000 lei.**

Numărul de bucăți, în fie-care fel se va fixa definitiv după rezultatul ce se va obține în urma repartiției subscrierilor.

Amortizarea acestor obligațiuni se va face al pari, în proporțiuni egale pentru fiecare din aceste tipuri, în 80 de semestre, prin trageri la sorți semestriale, cari vor avea loc în București, în localul Ospelului Comunal, cu o lună înainte de scadența cuponului, adică la 1 (14) Maiu și 1 (14) Noembrie al fiecărui an. Prima tragere la sorți va fi la 1 (14) Maiu 1913 și prima rambursare la 1 (14) Iunie 1913.

Obligațiunile împrumutului vor fi clasate printre fondurile publice și primite ca garanție la licitațiunile de lucrări publice ale Statului, Județelor și Comunelor. Ele vor fi admise la Banca Națională, la Cassa Rurală și la toate cassele publice, pentru toate operațiunile prevăzute prin legile și statutele acestor instituțiuni.

**Titlurile vor fi scutite de orice impozit prezent și viitor, atît asupra capitalului, cît și asupra venitului lor.**

Acest împrumut este garantat cu veniturile comunale. La plata anuităților acestui împrumut se afectează, la caz de necesitate, și orice sporire din cota fondului comunal.

Plata cupoanelor scăzute la 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie al fiecărui an și a titlurilor eșite la sorți, se va face la Cassa Comunală, sau și alte bănci în București și în județe cu cari se va conveni, făcîndu-se aceasta cunoscut la timp prin publicațiuni.

**Cupoanele obligațiunilor se prescriu în termen 5 (cinci) ani de la data scadenței lor, iar capitalul acestor obligațiuni se prescrie în termen de 30 (treizeci) ani dela data eșirei lor la sorți în folosul Comunei, conform art. 126 din legea contabilității publice.**

Numerile obligațiunilor eșite la sorți se vor publica prin Monitorul Comunal, Monitorul Oficial și alte ziare.

**Subscripțiunea menționatei sume de lei 30,000,000 capital nominal, va avea loc în zilele de 20 și 21 Iunie st. v. 1912 la Cassa comunală și la Băncile din Capitală și județe, cum și la sucursalele lor, care vor conveni cu Primăria să deschidă subscripție publică la ghișeurile lor, dela ora 10 a. m. pînă la ora 4 p. m. în următoarele condițiuni:**

1. Subscripțiunea se va face pe formulare date de Comună;

2. Dacă subscripțiunea va întrece suma de 30,000,000, Primăria își rezervă dreptul de a face singură repartiția.

**Sumele subscrise qînă la 5000 lei sunt irreductibile.**

Repartițiunea va urma cît se va putea mai neîntîrziat;

**3. Prețul subscripțiunei este fixat la lei 89, pentru una sută lei capital nominal în titluri. Subscriitorii vor face vărsămintele în Bilete de Bancă.**

**4. La subscripție se va vărsa 10% asupra sumelor subscrise, în numerar sau efecte publice comunale ale Statului, sau garantate de Stat, socotite pe valoarea nominală, iar la repartițiune, efectele depuse urmează a fi preschimbate în numerar;**

**5. Al doilea vărsămînt va fi de 9% și se va face la repartiție;**
**6. Al treilea vărsămînt de 10% va fi la 16 (29) August 1912;**
**7. Al patrulea „ de 20 „ „ 15 (28) Sept. 1912;**
**8. Al cincilea „ de 20 „ „ 15 (28) Oct. 1912;**
**9. Al șeaselea „ de 20 „ „ 15 (28) Noemb. 1912;**

**10. La ultimul vărsămînt, subscriitorii vor bonifica Primăriei o dobîndă de 4% pe an, calculată asupra valorii nominale corespunzătoare fie cărui vărsămînt, pe zilele curse de la 1 Iulie 1912 st. v. pînă la 1 Decembrie 1912 st. v. data scadenței primului cupon.**

**11. După vărsămîntul al doilea de 9 la sută la repartiție, se vor elibera subscriitorilor titlurile provizorii în schimbul chitanțelor dela subscriere.**

12. Preschimbarea titlurilor provizorii, în titluri definitive se va face după plata integrală a vărsămintelor, conform publicațiunilor care se vor face la timp.

13. Dacă subscriitorii nu vor face vărsmintele la termenele fixate, titlurile aferente vor rămîne Comunei, care va putea fără nici o somațiune sau punere în întîrziere, să le vînză pe riscul și pericolul subscriitorului, iar diferența, de va rezulta, se va acoperi din acomptul vărsat.

*Băncile la cari se vor face subscrierile la împrumutul mai sus citat sunt:*

**IN BUCUREȘTI: Banca Națională.—Banca Agricolă.—Banca Generală.—Banca Marmorosch Blank și C ie.—Banca de Credit Romîn. Banca de Scont.—Banca Comercială.—Banca Romînească.—Banca Romîniei (The Bank of Roumania Ltd.).—Banca C. Steriu și C-ie.**

**IN JUDEȚE: La Sucursalele Băncei Naționale.—Sucursalele Băncei Agricole.—Banca Populară din Pitești.—Banca Comercială din Turnu-Severin.—Creditul Oltean din Craiova.—Banca Slatina.—Banca Caracal.—Banca Corabia.—Banca Tîrgu Jiu.—Banca Comercială și Industrială din Ploești și Tîrgoviște. — Banca Moldova de jos din Bîrlad.—Banca Iașului din Iași.**

*Pe lîngă acestea se vor admite și alte Bănci din Capitală și județe care vor face cerere la Primărie, pînă în ziua de 12 Iunie crt.*

Primar, D. DOBRESCU

Directorul Contabilității, CHIRIȚĂ G. MIHĂILESCU


**Imi permit a atrage atenția domnului ministru al Agriculturei și în deosebi inițiativei particulare a viticultorilor pentru ca fără a ne pierde capul să se ia încă cît nu e prea tîrziu toate măsurile contra unui pericol iminent ce amenință viile, această bogăție națională, care în ultimul timp a luat o extindere atît de importantă.**

**Podgoreni veghiați.**

**Dr. I. Pisovschi**

MIȘCAREA DE LA BICAZ

# O ispravă boerească

I

Acum cînd persoanele arestate, fie ca autori morali, fie ca autori materiali cu ocazia reprimărei, așa zisei revolte a locuitorilor din comuna Bicaz,—au fost puse în libertate, socotesc nemerit să dau publicației, o serie de fapte, din care se va dovedi că mișcarea (nu revolta) locuitorilor din acea comună, se datorește numai neroziei admiuistrației de astăzi din județul Neamțu, *recte* d-lui Leon Em. Bogdan, prefectul județului.

Am așteptat pînă acum și m'am ferit să public cele ce știam, în această nenorocită afacere, pentru două motive: întîi pentru că mă temeam ca persuanele vizate direct sau indirect de cele ce eu aș fi publicat, să nu meargă cu nemernicia pînă într'atît în cît să sporească la nesfîrșit seria martorilor fabricați, pentru necesitatea de a scuza nerozia administrației; și al doilea pentru că zilnic de la 10 Aprilie încoace, data isbucnirei revoltei (!?) dascopeream mici mișelii ale persoanelor, cari s'au pus la dispoziția administrației, pentru ca prin concursul lor, să caute a se inventa autorii morali ai mișcărei, care nici odată n'au existat.

Ba, dreptul vorbind, un autor moral e descoperit; atît numai că acest autor e cauză, nu a mișcărei locuitorilor din comuna Bicazul, ci cauza directă a suferințelor îndurate de locuitorii arestați, în frunte cu preotul satului și perceptorul comunei, în timpul celor 47 zile cît au fost ținuți în prevenție, cauză de asemeni a proastei stări materiale ce așteaptă pe locuitorii din comuna Bicazul, din faptul că prin autorizația dată firmei Gustav Eichler, de a construi linia ferată pînă la vama Bicaz, li s'au luat posibilitatea, de a mai putea face transporturi de cherestea cu carele lor, și ca consecință imediată a acestui fapt, vom vedea dispariția animalelor de muncă din acea comună. Acest autor, atît de bine cunoscut prin nepriceperea, indolența, lipsa de voință și lipsa de inteligență este tot d-l Leon Em Bogdan, prefectul nenorocitului județ Neamț.

Iată faptele:

In anul 1908, firma Gustav Eichler, exploatatoarea pădurei Bistra proprietatea Statului din județul Neamț, voia să construiască o porțiune de linie ferată, pentru a racorda vama Bicaz, cu linia ferată existentă, pe care pînă atunci transporta lemnăria rezultată din pădurea Bistra. Pe această nouă porțiune de linie, firma Eichler voia să transporte pînă la gura Bicazului, materialul lemnos cumpărat din Ungaria, în apropierea punctului vamal Bicaz, material pe care nu-l putea transporta de cît prin acest punct. Autorizația fiind anterioară anului 1908, de îndată ce locuitorii au cunoscut intențiunea firmei Eichler, și au trimis delegații lor la București pentru a cere ca în interesul locuitorilor această linie să nu se construiască. Delegația fiind primită de d. Vasile Morțun, pe atunci ministrul lucrărilor publice, s'a însărcinat un domn inginer, mi se pare d. Papadopol, ca cercetind situația la fața locului, să raporteze ministrului. De pe urma acestei anchete, care după cît se spune, a constatat că firma Eichler caută să inducă în eroare, autoritățile romînești, susținînd că prelungirea liniei, avea de scop să transporte, tot din materialul lemnos rezultat din pădurea Bistra, de pe teritoriul romînesc,—d. Vasile Morțun, ministru de pe vremuri, a interzis firmei Eichler, dreptul de a construi această linie.

Dispoziția d-lui Morțun, care de fapt s'a și executat pînă în primă-vara aceasta, n'a stîrnit protestări, de cît la data cînd mișcarea locuitorilor a isbucnit. Am văzut atunci, tot soiul de oratori, improvizîndu-se apărători ai libertății comerțului și ai legei progresului, ridicîndu-și glasul pentru transportul pe căiie ferate, care trebue preferat transportului cu animale. Era și drept ca asemene apărători, să se ivească ca ciupercile. Doar gravele evenimente de la 1907 s'au uitat cu totul, iar la interesele clasei țărănești nu este încă timpul să ne gîndim; ea poate încă să fie neglijată în interesul claselor orășenești și în special al politicianilor.

Nici vorbă că dispoziția d-lui Morțun a fost excelentă, dacă e adevărat că și țăranul romîn trebue să trăiască în țara lui, iar nu numai străinii, capitaliștii și politicianii, cari îi speculează adese ori pe nimic munca lui.

In adevăr, dacă a fost în intererul țărei, să se voteze o lege pentru protecțiunea industriei naționale care nu există, cu mai mult temeiu e înțelepțesc lucru să se proteagă țărănimea unei comune rurale, ce zace în ignoranță si mizerie, sub impîlarea unei administrațiuni vitrege.

Cu venirea partidului conservator la cîrma Statului, firma Eichler a început din nou să-și încerce norocul. După o stăruință făcută în toamna anului trecut și după raportul d-lui inginer Davidescu, deși soarta nu a favorizat-o, firma a făcut mari sforțări, cari au avut de efect să determine pe însuși d. ministru Delavrancea, să vină d-sa personal în comuna Bicaz, în cursul ernei trecute. Ca și celelalte persoane oficiale ce au anchetat lucrurile mai înainte și ca și mintosul prefect de astăzi al județului, d. Delavrancea a declarat țăranilor că au dreptate și că pentru a se ocroti interesele tuturor, ar trebui să se ajungă la o înțelegere cu firma Eichler, pentru ca și locuitorii să nu sufere, prin lipsa oricărui transport și nici firma prin lipsa carelor suficiente, care să le poată face transportul. Repet și insist că era vorba de transportul lemnăriei din Ungaria, care intra în țară, numai ca transit.

La orice mișcare a firmei Eichler și locuitorii au fost neadormiți; delegații lor Neculai Josefescu și Simion Murariu au făcut nenumărate drumuri la prefectura județului Neamț și au mers și la București. Delegații țăranilor la toate dreptele lor cereri, făcute atît la minister cît și la prefectură, au fost sprijiniți de d. Dimitrie Corbu, deputat al colegiului I din județul Neamț.

După toate răspunsurile ce s'au dat țăranilor, că pretențiile lor nu sunt lipsite de dreptate, faptul că în luna Aprilie firma Eichler a început construcția liniei, fără ca soarta lor să fi fost hotărîtă într'un chip desavantajos, a căzut ca o bombă. Vechii lor delegați Iosefescu și Murariu au venit la Piatra, pentru a-l întreba pe prefect cum rămîne cu vorbele, că interesele țăranilor vor fi ocrotite, fiind totdeauna hotărîți, ca în seara aceleași zile 11 Aprilie 1912, împreună cu preotul Ioan Corigescu din satul Neagra (Phipirig) să plece la București, pentru a cere din nou la minister, să li se facă dreptatea ce de la 1908 li s'a recunoscut incontinuă.

D. Leon Bogdan prefectul județului, care în toată această afacere a jucat rolul uricios, că una spunea țaranilor, iar pe de altă parte pentru a face pe placul altora, stăruia la minister ca firmei Eichler să i se dea autorizația cerută, de astă dată în prezența d-lui D. Corbu, pe care-l rugase să asiste la discuția cu țăranii, a schimbat tonul arătînd țaranilor, că linia trebue să se facă, iar locuitorii să se mulțumească cu niște declarații, pe care firma Eichler ar fi dispusă să le facă la prefectură, declarații care să nu satisfacă nici pe un sfert cererile sătenilor.

D. D. Corbu care cunoștea tot mersul afcerei, văzînd atitudinea d-lui Bogdan, a părăsit sala, neputînd încuraja cu prezența sa asemenea limbagiu. Preotul Corigescu și cu cei doi locuitori Murariu și Iosefescu, au fost împedecați de poliție a pleca seara la București, iar a doua zi 12 Aprilie, aduși la instrucție, au fost depuși în baza mandatului de arestare a judelui de instrucție în arestul preventiv împreună cu d. Gh. C. Popovici pe atunci perceptor fiscal în comuna Bicaz, ce a fost adus tocmai din com. Hangu, unde se dusese în interes de serviciu.

In aceeași zi la 12 Aprilie pe cînd din P.-Neamț, plecaseră la Bicaz mai multe căruțe cu soldați, ce aveau menirea să restabilească ordinea chiar cu vărsarea sîngelui fraților lor, d. Leon Bogdan prefectul județului cu adorabila sa inconștiență a petrecut toată după amiza la moșia sa Dobreni, unde interese superioare de stat, îl reclamau să se ducă cu automobilului județului.

Ce importanță mai avea acum mișcarea locuitorilor din com. Bicaz, fată de marea nenorocire ce amenința întreaga țară: Grîul de pe Dobreni răsărise foarte prost și pînă săse d e c l a r e doliul național, d. Bogdau găsise cu cale să-l bocească o jumatate de zi. Din cauza acestui bocet judecătorul de instrucție n'a putut pleca la Bicaz, de cît la 8 jum. seara cînd automobilul județului i s'a pus la dispoziție.

Afară de cele 4 (patru) arestări făcute în ziua de 12 Aprilie în persoana Preotului I. Corigescu, Gh. C. Popovici, Simion Murariu, și Neculai Iosefescu, au mai fost arestați în ziua de 13 Aprilie 15 țarani din Bicaz, cari de fapt. s'au împotrivit la construirea liniei firmei Gustav Eichler.

In urma acestor arestări, se întreba o lume întreagă sub ce vină au fost depuși Preotul și ceilalți trei, contra cărora s'au emis mandatele la 12 Aprilie, cînd în fapt era dovedit că la isbucnirea desordinei nici unul din ei nu mai era în Comună?

S'a aflat atunci, că administrația care avea nevoe de instigatori, i-a indicat pe acești patru ca autori morali, care ar fi determinat pe țarani să se revolte. Curios lucru, cum a putut administrația să descopere pe instigatori, cînd de fapt în Comuna Bicaz, nu organele administrative conduc trebile publice ci, Șeful Regiei Administrației Domeniului Coroanei, un domn numit C. Armășescu care de cînd administrează domeniul Coroanei, construind numai lucruri model ca: moară cu turbină, teatru sătesc, bae populară, case țărănești, brutărie, căsăpie, local pentru cercul cultural, și alte lucruri model,—și-a pus în minte să facă și din țaranul romîn un „automat model", indicîndu-i la ce oră să se scoale, unde și cum să lucreze, ce să mînînce, la ce să vină la cîrciumă sau la cinematog ful condus de d-sa, cînd să seînch în ce țintă să asiste la conferințele r rale ținute de d-sa, întrebuințîndu-și ti pul după un program, cu cele mai co plecte amănunte.

Nu e de mirare dar ca acestui do Armășescu, ocupat cu atîtea lucruri tra-domeniale, să i se întîmple și lui tot Rominului, într'o iarnă, cum a bună oară cea trecută, să'i rămînă pădure pentru a putrezi 9000 metri c lemn de brad, ce trebuiau transpor la fabrica de pe Domeniul Coroanei Bic

Ei bine, acest domn Armășescu, c la nevoe poate impune chiar Prefect n'a putut să impună preotului I. Cori cu și lui Gh. C. Popovici să'l sconte în marea întreprindere de automatiz a țaranului romîn.

Se mai spune și lucrul e demn de c dință, că pentru lemnul ce firma Eicl va transporta din Ungaria cu calea rată, s'ar fi obligat să verse la casa meniului Bicaz, cîte 60 bani de fiec metru cub, întru cît linia ferată trece pe acel Domeniu.

Este dar lămurit, lucru, de ce ac domn Armășescu, a dat concursul desinteresat administrației la reprima turburărilor, inventarea instigatorilor strîngerea dovezilor pentru instruirea facerei. Așa că lumea care cunoaște cendența ce d. Armășescu, are asu prefecților de talia și capacitatea d- Bogdan, ușor își explică rolul ce l'a cat și'l joacă, încă, în afacerea mișcă țărănești din Comuna Bicaz.

In numărul viitor, voi arata fasele p care a trecut afacerea chiar înaintea j tației.

*Piatra No. 9 Iunie 1912*

**Vasile C. Șoare**

# Producția Conservatorulu

Producțiunea de fine de an a elev și elevelor conservatorului de muzică Iași, va avea loc mîine, Joi, 14 Iunie, rele 2.45 în sala teatrului Național.

Iată programul:

*Partea I*

1. a) Nicolai: Uvertuta din opera „ meile vesele din Vindsor", ex. de orch tra conservatorului sub conducerea d I. Vlăduță.

b) Ilie I. Sibianu: Marș Eroic (d poezia „La Arme" de Eminescu, sub c ducerea autorului.

2. Mendelssohn: „Rondo Capricio ex. la piano de d-ra Acontz, eleva d- Sion (anul III-lea inf.)

3. Donizetti: Cavatina din „Favor cîntată de d-ra M. Ionescu.

4. Mozart: Quartet cu piano No. 1, p tea I-a ex. de d-ra V. Oiaga (piano) Cătuleăcu (vioară) Pasmatirer (viola) ș Breviman (violoncel).

5. Chaminade: „Concertino" pe Flaut și piano, ex. de M. Dobreanu ( solvent) și d-ra E. Botez.

6. Gounod-Alard: „Faust-Fantaise" pe violină de d. C. Cătulescu.

7. Ant. Cirillo: „Trio Fantastic" p tru Clarinet, Trompetă și Corn, ex. d-nii M. Simionof, (absolvent) R. Mom și F. Popovici (absolvent).

*Partea II-a*

8. Rossni: Cavatina din Barbier Sevila cîntată de d-ra Grunberg.

a) Mozart: Pastorale ox. d-ra O din clasa d-rei Sion.

9. b) Schuman—Liszt: „Widmung" la piano de d-na Nat. Vuza, elevă în nul al III-a sup. din clasa d-rei A. S

10. Goldterman! Partea I-a din certul în la minor p. violoncel ex. d F. Breviman.

11. Meyerbeer: Cavatina din opera norah" cîntată de d-ra M. Bălăc (absolventă).

12. Listz: „Légende" S-t François Paule marchant sur les Flots, ex. la p de d-ra Penelopa Abramovici elev anul al III-lea sup. din clasa d-lui Sib

13. Vieuxtemps: „Reverie" p. vi ex. de d. C. Lazăr.

14. Al. I. Zirra: „Quartet" pentru l Oboe, Clarient și Corn englez, d-nii breanu, Țurcanu, Simionof și Ionesc


**Dr. S. Dulberg**

**Specialist în boalele de fem**

**— MAMOȘ —**

*fost medic la clinica obstetricală a silierului intim Prof. dr. Bum din B fost timp îndelungat medic secund Spitalelor Casei Sf. Spiridon din I*

**dă consultațiuni**

*de la 10—12 m. și de la 3—5 p. locuința sa din str. Bulevardul Ferd (foastă str. Gărei) No. 11.*

**PEPINIERA**

DE

**Vițe americane alt**

**(1/4 DE MILION)**

**Preotul C. Oană & Famil**

**Acostăchioaei**

*Comarna—Iași*

# ULTIME INFORMAȚIUNI

† **Caragiale.** — *M. S. Regina a telegrafiat din Constanța ministrului țării la Berlin, însărcinîndu l să prezinte condoleanțele M. S. familiei Caragiale și să depună, pe sicriu o coroană cu inscripția:* **Carmen Sylva**—*lui Caragiale.*

— Clubul conservator-democrat din București a telegrafiat văduvei ilustrului defunct,

*In numele clubului coservator- democrat din București, care avea mîndria de a număra pe Caragiale printre ai săi, vă trimetem respectuoasele noastre condoleanțe. Doliul d voastră este doliul țării întregi, și clubul conservator-democrat din București ia o vie parte la durerea d v.*

*Comitetul clubului conservator-democrat din București.*

:: *Un viciu al cordului foarte pronunțat, la Caragiale, a fost diagnosticată iarna trecută de d rul Urechie.*

*D-rul a comunicat faptul d lui Dufescu, cumnatul ilustrului defunct, arătîndu-se foarte îngrijat de starea sănătății lui Caragiale și insistînd ca bolnavul să fumeze mai puțin.*

:: *După cum am anunțat, ministrul instrucției n'a casat, precum se credea, examenul de capacitate pentru desemn și caligrafie.*

*După recomandația consiliului permanent, rezultatul acestor două concursuri va fi unificat. Se va face media notelor obținut separat pentru desemn și separat pentru caligrafie.*

*Candidații vor fi clasificați după medie și declarați apți, totodată, pentru catedrele de desemn și acele de caligrafie.*

*Acei cari n'au obținut notă de trecere de cît pentru una din cele două specialități, vor trece un nou examen, la toamnă, la ambele specialități.*

:: *Congresul maiștrilor de desemn și caligrafie din toată țara, care se va ține, precum am anunțat ieri, în Iași, va avea loc, după ultime dispozițiuni, în zilele de 24—27 Iunie.*

*Ministrul ad-interim al instrucției și inspectorul Valdulea, vor asista la congres.*

*Expoziția generală de desemn și caligrafie va dura de la 20—30 Iunie.*

:: *Unii consilieri comunali discutau azi cu aprindere, știrea ce le-a comunicat un ajutor de primar, cum că primarul a oprit convocarea consiliului comunal, pe timpul absenței sale din localitate. Consilierii vor să controleze știrea și în caz de adeverire, să ceară cuvenitele explicațiuni.*

:: *Prin cercurile clericale din localitate se afirmă, că tinerii arhierei din Sinod, în frunte cu Mitropolitul Moldovei, sunt hotărîți a nu și permite nici un răgaz și a face ca procesul fostului episcop de Roman să fie revizuit și dreptate să se facă.*

*In aceleași cercuri se afirmă că dacă chestia a fost amînată, aceasta s'a făcut după dorința d-lui Arion, care a declarat că la toamnă vom avea un alt guvern. iar d-sa care a luat parte la desbateri, nu va mai fi la ministerul de culte.*

*Drept condescendență față de minister s'a consimțit a se amîna chestiunea.*

:: **Extrădarea lui Nicu Filipovici** —Zilele acestia s'au terminat formalitățile de extrădare relativ la Frații Filipovici. Iorgu, după cum se știe, a fost lăsat liber, iar la finele acestei săptămîni Nicu va fi predat autorităților romînești.

In ce privește de soarta lui Iorgu, e greu de prevăzut, dacă își va găsi vre-o ocupație în Cernăuți-

:: La ministerul de războiu s'a ținut eri licitație pentru darea în construcție a clădirei liceului militar model din Dealul Mare.

Lucrarea a fost adjudecată cu 1. mil. 400.000 lei asupra d-lui Isr. Blechman din Iași.

:: La parchetul tribunalului a început astăzi ancheta privitoare la ultima manifestație a funcționarilor comerciali.

Dată fiind șira spinării primului procuror, pe care natura a fabricat-o din gumă elastică, nu ne îndoim că polițiștii, cari au schingiuit pe funcționari vor ieși basmale curate.

:: La școala secundară Sf. Sava, se deschide expoziție de desemn.

Expoziția va fi deschisă publicului, în zilele de 14 și 15 Iunie, de la orele 2—6 p. m.

Serbarea școlară pentru închiderea anului școlar, va avea loc la 15 Iunie, ora 9 dimineața.

:: In comunele Dumești, Spineni și Bădeni, a căzut eri o ploaie torențială, însoțită de grindină, care a cauzat mari pagube semănăturilor.

:: Domnul Cesar Mincu, a fost numit institutor suplinitor la școala primară de băeți din Tgr.-Frumos, în locul d-lui Cocolea, eșit la pensie.

:: Azi au început examenile de absolvire la școalele primare urbane. Ele vor ține 4 zile.

Examenele de absolvire la școalele rurale, vor dura pînă la 20 Iunie.

:: Două familii din Berlad, compuse din 11 persoane, au fost mușcate eri de un cîne turbat.

Toate persoanele au fost aduse în Iași și internate la institutul antirabic.

:: Domnul Gh. Botez primarul orașului, a plecat azi în congediu, condus la gară de d. Konia, ajutor de primar și de mai mulți prieteni.

Bine înțeles a lipsit cc. Iancu Stamatiu.

:: Eri s'a expediat de către d-nii V. Mantea și Petre Smoc, în plic recomandat d-lui Ministru Nenițescu textul moțiunei votată în marea întrunire a meseriașilor, ținută Duminecă 10 Iunie.

:: La sindicatul medicilor din localitate are loc în astă-seară alegerea comitului executiv.

:: Reporterul „Evenimentului" a mistificat odată mai mult pe cetitorii ziarului vorbind despre un raport școlar trimes ministerului de cărre d. V. Dimiu, inspector secundar. D. Dimiu n'a adresat nici un raport de nici un fel ministrului.

:: Cei trei delegați ai meseriașilor cari închiriase Duminică sala Pastia pentru întrunire au intentat proces antreprenorului sălii pentru că a refuzat sala în ultimul moment. Antreprenorul va chema pe prefectul de poliție, autorul de fapt al refuzului, ca garant în cauză.

:: Anania Donev, romîn din Kișinău, trecînd Prutul înnot, a fost dat judecății pentru contravenție la legea pașapoartelor.

:: Consistoriul spiritual din Iași va ține ședință în zilele de 21 și 22, spre a judeca pe preutul Popovici din Belcesti, dat judecății pentru viții.

:: Corpul defunctului Al. Comarnescu, sub-inspector la gara Iași, a fost depus în biserica Buna-Vestire.

Inmormîntarea va avea loc mîine, joi.

:: Imediat după întoarcerea în țară a d-lui Maiorescu, va lua congediu d. Teodor Rossetti.

Suntem informați că ministrul de finanțe își va petrece congediul în PiatraN.

:: D-na dr. Margareta Țintă a fost numită provizor medic secundar la secț. I chirurgicală a spitalului central din Iași, în locul d-lui dr. Dulbergher, demisionat.

:: D. Roiu, revizor școlar, a asistat eri la examenul de absolvire, la școala din centrul Bivolari.

D-sa participă azi la examenul școalei din Voinești.

:: Ministerul de domenii comunică Prefecturei de județ, că de cînd s'a votat legea pentru vînzarea bunurilor de mînă moartă, țeranii sunt exploatați de cîți-va indivizi fără scrupule.

Astfel cete de țerani, își părăsesc munca cîmpului și vin la București, prezentînd petiții, scrise de aceiași mînă, prin care cer să li se dea lor pămînt de hrană, fără a arăta moșia ce doresc a lua în loturi, chiar fără să existe vre-o moșie, care ar putea fi vîndută în loturi.

Ministrul roagă pe prefect, a îndemna pe țerani, să nu se potrivească la sfaturi perniciose și să nu-și părăsească munca cîmpului.

:: Astăzi se închide expoziția lucrărilor de fine de an, ale elevilor școalei de arte frumoase din localitate.

:: Elevii liceului particular au trecut astăzi examenele de Muzică cu d. Teodorescu.

Duminică are loc ultimul examen, cel de limba și literatura romînă—curs predat de d. Iancu, directorul liceului particular, care va asista la examen pe d. membru al comisiunei — profesor Gîrcineanu.

:: Cele mai frumoase subiecte sunt cuprinse în noul program cinematografic de asta seară Mercuri (din noua grădină Pathe-Frères (vis-à-vis de librăria Socec). Iată noul pregram ;

Eroare tragică, roman contimporan,—Odaia lui George, scene humoristice.—Exploatarea pădurilor din Australia.—Din epoca napoleoneană : O conspirație contra lui Murat, regele Neapolului, splendidă reconstituire istorică în două părți.—Insula St. Honorat din grupa Insulelor Lerins.—O idilă la țară, comedie cu Max Linder.—Pathé-Journal cel mai nou număr cuprinzind intre altele : Regele Angliei la manevrele militare—Lodz (Polonia rusească), Inmormîntarea marelui rabin Maisels—Newyork, după o metodă cu totul originală, un uriaș coș de fabrică se dărîmă în cîteva minute—Președintele republicei franceze la Expoziția canină din Paris—Accidente la curse de automobile în Franța—Concursul de muzică din Paris—Moda la Paris.

In programul nou de Vineri 15 Iunie ; Spionii fortăreței, film danez, etc.

Duminică 17 Iunie : In ghiarele patimei, Jucătorii de cărți etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci"**, o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

:: **Judiciare.**—Procesul pentru reziliarea contractului moșiei Flămînzi, a fost amînat ieri să se judece, la trib. Botoșani, în ziua de 4 Septembrie.

— Camera a respins eliberarea negutitorului falit Calman Calmanovici, din Fălticeni.

— In apelul lui D. Fischer, de a i se ridica consiliul judiciar, Curtea admițînd contra-dovada propusă de Fischer, ca să dovedească că nu este prodig, a amînat judecarea.

:: **Opereta Bărcănescu.** — Trupa de operete va mai da în „Grădina Bragadiru" ultimele reprezentații : *Astă-seară Mercuri 13 Iunie* **Soldatul Viteaz** operetă în 3 acte.

## PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 14 Iulie a. c. oara 11 a.m. se va ține în localul Primăriei, licitație publică orală pentru vinderea terenului în suprafață de 1824,10 m. p. situat în colțul stradei Zugravilor lîngă proprietatea cu No. 67 a D-lui Gh. Pîslariu.

Licitația va începe de la 3 lei de metru patrat ; garanția de 500 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condițiunile de licitație și caetul de sarcine, se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

14347 12 | 25 Iunie 1912

# Ultime telegrame

## Telegrafice și Telefonice

București 13 Iunie

### Turburările din Capitală

**București.—Azi dimineață au avut loc în București, grave turburări, în cartierul Tabaci.**

**In zorii zilei, un mare număr de lucrători tăbăcari, grevisti au încercat să oprească pe unii dintre colegii lor, cari voiau să se apuce de lucru.**

**Intîlnind un grup de căruțe, ce veneau de la fabrici, greviștii au încercat să li ație calea**

**Au intervenit jandarmii, și o încăerare a avut loc. Sunt numeroși răniți.**

*

**Lucrătorii greviști vor ține mîine seară, un meeting, în sala Dacia.**

### In procesul Tramvaiului

**București.— Curtea de Apel secția II-a, s'a pronunțat azi în procesul Tramvaiului, apelat în potriva deciziunei tribunalului comercial.**

**Primăria nu s'a prezintat. Curtea a respins apelul Primăriei ca nesusținut.**

**A respins deasemenea apelul societății ca nefundat, acordînd societății 200 lei ca cheltuali de judecată**

### Intîlnirea de la Ischl

**Viena.—Ziarele anunță, că în cursul verei, Regele și Regina Romîniei, vor vizita pe Impăratul Frantz Iosef la Ischl.**

### Circuitul de automobile

Dieppe.—Lă circuitul de automobile au plecat 47 de trăsuri. Automobilul lui Cabinet s'a răsturnat ; dînsul a fost rînit, mecanicul a fost ucis.

La al 5-lea înconjur, din cele zece, Brucebrovn era primul.

### Nenorocire

Calais.—La exercițiile de tragere, o lovitură de tun, a pornit înapoi, rînind grav pe trei artileriști și un locotenent.

### Accidentul d-lui Radovici

„București. — D. Radovici, șeful liberalilor din Prahova, a fost eri victima unui grav accident,

Domnul Radovici sosise eri dimineață la București, și pînă la ora 12 își terminase treburile.

Urmînd însă să se întoarcă la Ploești cu trenul de 5 domnul Radovici se duse la otelul Bruxella, din strada Cîmpineanu, unde își reținuse o odae, pentru a se odihni.

La ora 4, domnul Radovici, se sculă, și scoborî sçara, pentru a pleca drept la gară.

Dar la ultimele 2 scări, domnul Radovici lunecă și în cădere își fractură piciorul drept.

De durere d. Radovici leșină.

Personalul otelului dădu imediat alarmă și cu o trăsură a Sălvărei, domnul Radovici a fost transportat la sanatoriul Olchovski, unde domnul dr. Leonte a constatat că are treimea inferioară a glandei drepte fracturate.

Starea d-lui Radovici e bună. Va trebui însă să rămîie cîte-va zile în sanatoriu.

## Moartea lui Caragiale

*Bertin.—Corpul ilustrului Caragiale, a fost expus în biserica din Schöneberg, situată în apropiere de locuința defunctului.*

*Autopsia a dovedit că moartea a surprins pe Caragiale, Sîmbătă la orele 5 dimineața.*

*Medicii au stabilit drept cauza morței acterio-scleroza, complicată cu o boală de inimă.*

*Corpul regretatului va fi pornit Joi seara spre București, unde va avea loc înmormîntarea.*

*

*Galați.—La clubul conservator democrat din Galați, s'a arborat drapelul negru, în semn de doliu pentru moartea lui Caragiale.*

### De la asociația franco-română

București.—Aseară, s'au ales diferitele comitete ale asociației franco-romîne.

Ca președinte al comitetului de direcție, a fost ales d. dr. Istrati.

Au mai fost aleși :

D. Disescu, președinte al comitetului de de cultură : d. Delavrancea ca președinte al comitetului de publicații ; d. Economu-Prahova pentru cel de economie și d. Dimitrie Butculescu ca președinte al comitetului financiar.

### Reforma militară în Austria

Viena.—Camera a adoptat cu mare majoritate, prima parte a reformei militare, care fixează sporirea numărului recruților pe 12 ani și introduce serviciul de 2 ani, afară de trupele călări și de marină. Contra proectul socialiștilor a fost respins.

### O demisie

Constantinopol.—Se zice, că șeful partidului june-turc va demisiona.

### In diplomație

Viena.—Fostul director al Agenției Vestnik, domnul Giost, a fost numit Ministru la Cetinge.

### O descoperire senzațională

**— Imunizare contra holerei —**

Berlin.—Ziarul „Wosische Zeitung", află din Petersburg, că doctorul Roux, directorul institutului Pasteur, a făcut comunicarea, că colaboratorii sei, doctorii Nicoleff, Cunau și Nonte au găsit mijlocul de imunizare contra holerei.

Acești medici, au observat că baccilul holerei se desvoltă numai în intestine, nu în sîngele omului.

Pentru a se convinge de aceasta, medicii și-au expus viața, înoculîndu-și în brațe baccilul holerei. Rezultatul a fost că n'au capatat boala.

De aici ar rezulta, cu certitudine imunizarea contra holerei prin inoculare în sînge a baccilului hoalei.

### Drama din Mokotov

Varșovia. — In tabăra de la Mokotov, căpitanul Gasarov, in urma unei stări nervoase, a tras un foc de revolver contra comandantului de regiment Brinken, care a fost grav rănit, dar pentru a cărui vieață nu sunt temeri.

Gaserev și-a tras un foc de revolver în cap, rănindu-se de moarte.

### Convențiunile asupra căsătoriei

*Haga.—Convențiunile asupra efectelor căsătoriei și asupra tutelei au fost ratificate eri de către reprezentanții statelor respective, în care și România.*

### Scandalul din Camera sîrbească

Belgrad.—Scupcina a discutat eri proectul de credit extraordinar. Naționalistul Agatonovici a întrebuințat expresiuni ofensătoare în contra ministrului de răsboi, care replicînd, a ofensat de aseminea pe Agatonovici, și a părăsit sala. S'a produs un mare tumult. Naționaliștii strigînd și amenințînd s'au repezit la banca ministerială. Stabilindu-se puțin linistea, predintele a rădicat ședința.

In ședința de azi naționalistul Ribaratz a cerut ca ministrul de răsboiu să facă o declarațiune de scuze. Ministrul președinte a refuzat acest lucru. După o discuțiune destul de furtunoasă, regularea incidentului s'a amînat pe mîine, din cauza lipsei ministerului de resboi.

### D. Maiorescu la Viena

*Viena. — Ziarul „Neue Freie Presse", anunță, că d. Maiorescu. va sosi la sfîrșitul acestei săptămîni la Viena, pentru a vizita pe contele Berthold.*

*La întrevedere, va asista și Principele Fürstenberg, ministrul Austriei la București.*

*E probabil, că d Maiorescu va fi primit de Imparatul Frantz Ioseph.*

### Moarte prin intoxicație

București.— Astă noapte a încetat din viață, d-ra Matilda Braunstein, din strada sf. Apostol în urma unei intoxicații alimentare.

### Dezertările din Monastir

Constantinopol. — Ulimele știri spun, că numărul soldaților dezertați, împreună cu cei 7 ofițeri, trece de o sută. Unele cercuri pretind, că această mișcare este îndreptată contra comitetului june turc ceia ce nu este încă probat.


**Dr J. BRENER**

*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

**Specialist în Boale de Femei**

**MAMOȘ**

**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**

*Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

**O casă** cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, șură, grădină, și loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnătărie tot în acea casă, sunt de vînzare.

A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoș (Tatarași) No. 25.

**DE ARENDAT**

**Moșia Mînjești-Vocotești**

*județul Iași. Una oră de Iași*

**370 fălci întindere**

*A se adresa la: D. Gh. str. L. Catargiu 17*

**E. GHETLER**

**MOAȘA**

*Iași Str. I. C. Brătianu 5*

**Sanatorul Dr. Țaicu**

**IAȘI, str. ZMEU No. 3**

**Chirurgie.** Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

**Secțiunea de Chirurgie ortopedică** prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

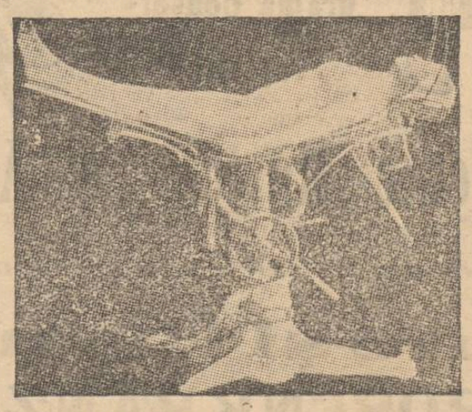

**Facerl.** Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

**Medicină** Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențiile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

**Boli nervoase.** *Electroterapie,* curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrica. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute ; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

# Ultima Săptămână

**Înainte de tragerea clasei I-i**

## 14|27 IUNIE 1912

## Doriţi 900,000 Lei

Doriţi LEI 850 000? 820 000? 400,000? 150,000?

Doriţi LEI 825 000? 815,000? 250,000? 100,000?

**Depinde numai de D-voastră**

**care din aceste sume să vă achit, căci aveţi şansa de a cîştiga oricare comandînd imediat ultimele lozuri norocoase :**

## 1/8 numai lei 1.50

**1|4 Lei 3. - 1|2 Lei 6. - 1|1 Lei 12**

## ROB. TH. SCHRODER

**— Firmă fondată în 1870 —**

**BOTOŞANI**
Str. Naţională 203;

**BRAILA**
Piaţa Sf. Archangheli (Casa Rally);

**ORAIOVA**
Str. Unirii 69;

**IAŞI**
Str. Ştefan cel Mare 8;

**Centrala BUCUREŞTI**
Calea Victoriei 106

**Sucursale :**
Calea Victoriei 50
Calea Griviţei
Str. Lipscani 72

**PLOEŞTI**
Str. Basarabilor 1

**GALAŢI**
Str. Domnească 14.

---

# Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**
**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

**a) cu 1, 2 şi mai multe brazde**
**b) speciale de vie**
**c) speciale de prăşit**

**Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la**

**Fraţii Bachstez, Iaşi**

---

**!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!**

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

## Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită ; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu* „GELÉE" KALODERMA".

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representant pentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smîrdan 24

---

# Colectura „PROVIDENŢA"

**Iaşi, Strada Stefan-cel-Mare 25**

Şi de astă-dată norocul Colecturei „PROVIDENŢA" este **neîntrecut**!

**Iată dovada :**

Cel mai mare cîştig pe care l'a dat Loteria Romînă, de

## LEI 250,000

**(un sfert de Milion)**

a căzut în Colectura „Providenţa" pe Nr. 25.655 precum şi 20.000 Lei pe Nr. 57.197 tot in aceiaşi zi.

Iar la ultimele trageri au eşit afară de numărate cîştiguri 3000, 2000 şi 1000 lei următoarele câştiguri :

| | | | |
|---|---|---|---|
| Lei | 50,000 | pe Nr. | 19.562 |
| „ | 70,500 | „ | 10,595 |
| „ | 10,000 | „ | 59,168 |
| „ | 5,000 | „ | 59,171 |

1|8 numai 1 leu 50 bani.

---

# Magasinul Conservatorului

**IAŞI — Strada Lăpuşneanu 32 — IAŞI**

## NOTE de MUZICA

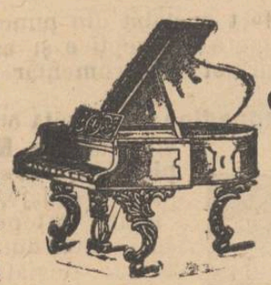

**ASORTIMENT**
**complect după Programa Conservatorului**

## Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

## Piane şi Pianine

## — ROSENKRANZ —

**Neîntrecute în soliditate şi ton frumos**

**Vînzare şi în rate mici fără acanto**

*— Cataloage gratis —*

**INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE**

---

# „ANCORA"

**ANKER**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Cauţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7 453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'a plătit asiguraţilor ca dividende

**Lei 1,986,25** 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**
(foastă strada de Sus)

Tipografia H. Goldner, Iaşi Str. Mîrzescu.—Instalaţiune de motore electrice, executată de Iohan Kruyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Asachi 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX — No. 1616 — Vineri 15 Iunie 1912

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ ROMÂNIA

## PREȚUL PÂNEI

O împrejurare care vine să dea de gîndit pentru acum, este ridicarea constantă a prețului grînelor. Ea a avut răsunet în parlamentele cîtor-va țări din occidentul European. Astfel în Camera franceză, ministrul comerțului, răspunzînd la o întrebare ce i se făcuse în această privință, recunoaște că în adevăr pînea a ajuns foarte scumpă, ba se poate zice la maximum. Cauzele cari au provocat această scumpire sunt: după afirmările acelui ministru, atît interne cît și externe. Astfel una din cele mai însemnate este ridicarea prețului grîului în piața mondială, precum și scumpirea generală a prețului vieții, ca și mărirea salarului muncitorilor. Mai presus de toate însă e *specula*.

Discuțiunea aceasta negreșit ne interesează și pe noi. Noi încă suntem producători de grîne, dar în acelaș timp suntem și consumatori. Și dacă sub primul raport ne convine o ridicare cît de mare a prețurilor, nu se va putea susține că tot cu aceiași seninătate și plăcere am privi și o ridicare a prețului primului articol de consumațiune, pînea.

Francejii așteaptă o carecare schimbare în bine, de îndată ce recolta nouă va apărea. Până atunci însă, și mai ales că din concursul împrejurărilor în care se desfășoară viața astăzi, nu prea au mare încredere în efectele acelei recolte noui, ei propun o modificare a tarifului vamal.

Și este o idee în genere răspîndită că tarifele vamale, tarifele protectoare au adus scumpirea tarifului nostru. Se pare însă că lucrul nu e tocmai așa.

In o conferință, ce am ținut în Noembre 1903 asupra tarifului vamal, ziceam următoarele:

„Fiecare din noi cugetă că efectul imediat ce-l produc tarifele urcate, este de a scumpi marfa adusă din străinătate. S'a întîmplat însă până acum un fapt cel puțin ciudat în felul său, cari cu toate tarifele ridicate, unele mărfuri s'au eftenit. Cafeaua, uleiurile minerale, hîrtia, etc. se citează ca exemple. De unde însă provine faptul acesta? De sigur din împrejurarea că în țerile producătoare, adică vînzătoare, căile de comnnicațiune au devenit mai efetene și mai comode, precum și din aceia că fabricanții se folosesc de invenții noi, cari reduc costul de producțiune, ori înlocuesc materiile prime prin surogate, cari costă mai eftin. Așa, o aranjare a căldării poate aduce economie în consumarea cărbunilor, după cum întrebuințarea celulozii în locul cîrpelor a adus eftenirea hîrtiei."

Acestea le ziceam în 1903. Astăzi Ministrul comerțului în Franța susține că taxa vamală de 7 lei la quintal aplicată asupra grînelor ce intră în acea țară, n'are influență asupra prețului pînei. De aceia găsește neeficace măsura propusă de mai mulți deputați, cari văd în scoborîrea acestei taxe un mijloc de a se efteni acest articol.

Dar dacă nu în scăderea taxelor vamale se vede remediul pentru o îmbunătățire a prețurilor, atunci cari pot fi cauzele cari au motivat și motivează ridicarea lor?

Rămîne ridicarea generală a prețului tuturor articolelor pentru traiu, ridicarea salariilor muncitorilor și specula.

Că viața s'a scumpit în anii din urmă în proporțiuni îngrijitoare nu mai rămîne de discutat.

Aș putea adăuga pe lîngă multe altele ce s'au spus ca fiind cauza acestei ridicări de preț că și felul nostru de traiu a contribuit cu mult la aceasta.

S'a zis și acceptat, s'a scris în cele mai elementare manuale de economie, că un individ, ca și o națiune, care nu simte un număr de trebuințe mai mari, nu e susceptibil de progres. Or, în starea în care ne găsim, ne-am creiat cu toții nevoi nouă, nevoi necunoscute acum zece ori cincisprezece ani în urmă. Pe lîngă împrejurarea că astăzi întrebuințăm pentru traiul nostru zilnic articole puțin sau de loc utilizate altă dată, dar apoi voim un traiu mai comod.

Toți cei cari muncim, voim o muncă ordonată și sistematizată. Iar pentru a ajunge aici începem prin a cere timp de odihnă. Voim să nu muncim în toate zilele fără întrerupere, ci să avem cel puțin o zi liberă în cursul săptămînei. Apoi nu voim să muncim nici toată ziua, ci numai un anumit număr de oare, cu întreruperi hotărîte. Și legile țerilor au consacrat aceste cerinți, în mare parte. Dacă cu aceasta s'a sistematizat munca, ori dacă s'a făcut ceva unilateral, adică s'au reglementat numai zilele și oarele de muncă, fără ca însăși munca să se fi sistematizat, fără ca ea să dea tot ceia ce trebue să dea în acest timp, așa de bine definit, aceasta e o altă chestiune?

Am voit numai să zic că timpul acesta de repaos, pe care-l destinăm la repararea forțelor prin somn și la distracțiuni provoacă noi trebuințe.

E un fapt cert că lumea se distrează mai mult astăzi ca mai înainte cu cîți-va ani. Dar distracțiile cer cheltuială. Deci aci este încă una din cauzele cari aduc ridicarea salariilor, iar acestea la rîndul lor contribuesc la scumpirea articolelor de traiu.

Dar cauza principală care a motivat ridicarea prețului pînei este aceia ce o recunoaște și Ministrul Francez, adică specula.

Și e curios că acum 15 ani în urmă lumea se plîngea contra unui fenomen economic privitor tot la prețurile grînelor. Atunci prețurile erau foarte mici. Se atribuia și atunci ca și acum aceste împrejurări speculei asupra grînelor.

In 1896 regretatul P. S. Aurelian, motivat de o scriere a d-rului Ruhland din Zurich, conchidea cu privire la acest fenem, ast-fel:

„Și altele pot fi cauzele care contribuie la scăderea prețului cerealelor, dar speculațiunea, tîrgurile cu termen, jocul de burse este cauza principală a perderilor și chiar a ruinării multor dintre agricultori".

In același an guvernul german a propus un proect de lege pentru regulamentarea tîrgului cu termen la bursele imperiului, pentru că în aceasta vedea el cauza decăderii agriculturei.

Același lucru se susține și astăzi, de cît în loc ca jocul de bursă să se facă acum la scădere, el se face la rîdicare.

Găsesc de alt-fel că preocupările, ce se arată mai ales cu privire la prețul produselor agricole, sunt juste și ele trebue să vină în primul loc.

Agricultura în adevăr e sufletul industriei, iar ambe,e împreună al comerțului. Produsele agricole apoi stau la temelia traiului nostru.

Am credința că marele Institut internațional agricol din Roma, înființat acum vre-o 4 ani, din inițiativa Regelui Italiei, va aduce oare care ordine în această materie, prin datele sigure ce se vor da de acolo asupra situațiunii agricole din lumea întreagă.

Se va ști ce e real în creșterea prețului cerealelor și ceia ce e factice. Iar ca urmare se vor putea lua măsuri legale pentru a înfrîna ceia ce e un abuz.

Creșterea prețului articolelor de traiu o înțelege toată lumea. Astfel unul din cei mai cu vază șefi ai socialiștilor francezi, Jaures, nu critică ridicarea prețului pînei, întru cît vine din mersul natural al lucrurilor, dar trebue că această rîdicare să se facă cu un fel de armonie și echilibru.

Dacă observăm cele ce se petrec la noi în țară, de o bucată de vremea avem dreptul să fim cam îngrijiți.

Ceia ce numim scumpirea traiului se datorește de sigur în mare parte speculei, jocului de bursă.

In adevăr, ceia ce se mărginea pînă acum numai la valori, concretizate în efecte, se întinde astăzi și la agricultură.

Eram deprinși pînă acum să auzim că se joacă la bursă asupra cursului efectelor publice, acțiunilor, obligațiunilor etc., astăzi același lucru se face cu imobilele atît rurale cît și urbane, precum și cu cerealele.

Ast-fel, se cumpără astăzi moșii cu prețuri, cari trec peste ori ce calcule. O moșie din împrejurimile orașului nostru a fost cumpărată cu patru milioane, atunci cînd venitul ei anual trece de 120.000 lei. I se vor aduce îmbunătățiri, venitul va crește, dar toate acestea vor provoca alte cheltueli. Și atunci te întrebi, unde e calculul?!

Se cumpără moșii nu pentru a se păstra, ci spre a se vinde.

Iar pentru efectuarea acestor operațiuni se uzează de aceleași mijloace ca în jocurile de bursă.

S'a afirmat de unii, că ar fi o abundență așa de mare de numerar în cît oamenii nu mai știu ce să facă cu el.

Care e însă criteriul după care poți cunoaște acest fenomen economic? De sigur quantumul dobînzei.

Or, cine ar putea să ne spună cu cît s'a scăzut dobînda, ori scontul de cinci ori șase ani încoace? Banca Națională, creditele n'au redus nici dobînda (sau foarte puțin,) iar scontul de loc.

Instituțiile particulare și-aș putea cita pe aceia la mersul căreia colaborez și eu, n'au redus tarifele de procente de 5 ori 6 ani încoace și nici se simte nevoia, schimbării lor în acest sens. Contra speculației se pot lua măsuri!?

Chestiunea însă e destul de grea, pentru ca să merite a reține atențiunea noastră mai multă vreme.

**V. I. Radu**

## Fug de justiție

**Guvernul Maiorescu a avut mandat limitat dela Suveran: să facă concentrarea și să rezolve afacerea tramvaiior.**

**Concentrarea** *n'a putut-o* **face d. Maiorescu, iar afacerea tramvaiior** *nu vrea* **s'o rezolve.**

**In adevăr, Primăria Capitalei nu s'a înfățișat înaintea Curții de Apel, în apelul făcut contra hotărîrei tribunalului de Comerț, guvernul sperînd că cu chipul acesta va prelungi cît mai mult afacerea după vacanță, în nădejdea că-și va prelungi astfel și zilele.**

**Trăgănările d-lui Arion nu vor servi însă la nimic. Procesul tramvaielor e prin chiar natura lui o afacere urgentă, așa că în primele zile ale lui Septembrie totul va trebui să fie terminat și atunci d. Maiorescu își va vedea misiunea îndeplinită, va vedea mandatul expirat. Cel mult dacă guvernul actual își dă iluzia că și prelungește o viață mizerabilă, cu mijloace desperate.**

**Atita tot.**

## Cazul Bogdan

*Cazul Bogdan încă există, pentru că nemernicul ezită să facă gestul salvator de higienă universitară și nu și-a dat încă demisia. Cazul Bogdan încă există pentru că poltronul e încă rector.*

*D. Bogdan trebue însă „să-și dea demisia. Colegii săi din Universitate îl cred nedemn de a sta în fruntea acestui înalt așezămînt de cultură, iar ministrul instrucției publice, atît prin faptul că a respins demisiile celor doui decani, cari candidaseră alături de d. I. Bogdan, cît și prin atitudinea sa în cursul conflictului, denotă că d. C. C. Arion desaprobă conduita poltronului și că autoritatea școlară superioară nu se solidarizează cu mișeliile întrebuințate de d. Bogdan ca să se aleagă rector și cu obrăzniciile de cari a dat dovadă în urmă, ca să se mențină la rectorat.*

*Mișeii și lichelele trecuesc înlăturate. —Bodgan e și mișel și lichea. Mișel, pentru că a înșelat în dreapta și în stînga ca să fie ales rector, lichea pentrucă a insultat in public și apoi a căzut în genunchi, între patru ochi, inaintea acelora pe cari i-a batjocorit, implorînd iertarea lor.*

*Un asemenea om nu merită să fie educatorul altora; Bogdani de trampa rectorului bucureștian, constituesc cancerul vieței noastre publice. Ei trebuesc extirpați fără milă, cauterizați cu piatra iadului și arși cu fierul roș.*

*Oameni ca Bogdanul Bucureștian constituesc rușinea zilelor noastre, și precum în antichitate leproșii ierau școși dincolo de zidurile cetății și li se interzicea accesul în oraș tot astfel acest lepros moral, trebueste scos, pe două surcele, din incinta, de el spurcată, a Universității, gonit și hulit, dat afară în brînci,—căci el constitue o pildă rea, e un caz infecțios pentru tineretul nostru.*

*M. S. Regele, care s'a exprimat la Academie că trebue să formăm caracterele, a fost ascultat de d. I Bogdan. D-sa a întreprins îndreptarea caracterelor—și a început cu d-sa,*

## Ținta învățătorului Romîn

După cum fie care om are calitățile lui individuale care'l deosebesc de alți oameni, tot așa fie care popor se deosebește de altul prin calitățile sale caracteristice din lăuntru și din afară, care sunt proprii numai lui. Neamțul nu se aseamănă cu Franțuzul, Romînul se deosebește de Englez și de American. Pentru aceasta procesul culturei și al educației nu poate fi acelaș la toate popoarele.

Poporul Romîn are istoria, religia, limba și literatura lui, care ocupă un loc însemnat în literatura Europeană, are obiceiul și apucăturile lui, pentru aceasta trebue să aibă ideia sa în cultura poporului, ținta sa propie în sistema educației.

Țelul culturei poporului și al ducației trebue să fie instruirea și moralizarea. Deci învățătorul poporului în acest senz trebue să lucreze. Pentru că pe ori care alte principii, pe alt fundament luat de la alte popoare, nu va face atîta bine, căci și împrejurările popoarelor sunt deosebite, ca și desvotarea lor în timp. In firea poporului Romîn încă din timpuri depărtate se manifestă puternic religiositatea și patriotismul.

Cu credința în Dumnezeu, cu rugăciunea din inimă, cu supunere la conducători și cu armele în mîni, poporul ș'a aparat neatîrnarea, a învins pe dușmani, ș'a mărit țara făcînd-o puternică.

Prin urmare aceste calități trebue a le menținea, a le întări și a le desvolta. Deci cultura poporului și educațiunea lui trebue să fie pătrunsă de spiritul religiosității și al patriotismului, — numai folosindu-se de simțimintele religiosității și al patriotismului, învățătorul va putea face din elevii săi oameni morali, iubitori de muncă, iubitori de patrie, și membri folositori țărei.

Invățătorii poporului neaparat trebue să înțeleagă acestea cu ușurință și să-și dea silința cît mai mult ca să le infiltreze în inima copiilor. A le infiltra în inimele elevilor lor nu-i așa de greu, pentru că cea mai mare parte din ei au eșit tot din mijlocul poporului, sunt copii hrăniți și adăpați de dînsul, educați sub același cer, și trăiți în aceleași condițiuni de viață.

Sufletul învățătorului trebue să fie în armonie cu sufletul poporului.

Pentru desvoltarea și întărirea sancțiunilor religiosității și al patriotismului, învățătorul are multe mijloace. Evanghelia, toate cărțile sfinte, istoria romînă. literatura națională pot să-i dea material destul de bogat și nesecat pentru așteptarea simțimîntului religios și patriotic. Aci el poate găsi o vie reprezentare a virtuților familiare și sociale, multe exemple atrăgătoare de supunere către Domnitorul său, înfățișate în imagini vii, prin cari va putea fermeca sufletul copiilor. Pe lîngă acestea învățătorul se mai poate servi și de alte mijloace cu succes, ca de exemplu: cîntarea corală în biserică, care desvoltă sentimentele, înobilează sufletul ascultătorilor, și îi atrage către lăcașul Domnului, de cîntecele populare și patriotice, cărora din nenorocire în timpurile din urmă, pe une locuri le-au luat locul cînticele străine.

Toate la vreme, toate cu energie și toate prin munca învățătorului trebuesc a se îndrepta înspre adevăratul țel, al culturei și educărei.

Prin munca învățătorului poporul sătesc va gusta o muzică mai plăcută în biserică și va păstra cîntecele populare, așa de dulci și așa de frumoase.

In general toate popoarele, se mîndresc cu naționalitatea lor, se luptă pentru neatîrnarea lor politică, apără limba lor, religia, își dau silința a'și educa copii în iubirea de patrioți cu o vorbă, membrii folositori societății.

Dacă noi Romînii nu vom voi să mergem pe calea desvoltărei patriotismului ș'a religiosității, pe care merg mai toate popoarele din Europa, și atunci doctrinele periculoase se vor înfiltra cu ușurință în popor, iar decăderea morală și micșurarea dragostei de țară nu vor întîrzia să se manifeste.

Invățătorul poporului Romîn trebue să tindă la luminarea minții copiilor, împodobirea ei cu tot felul de cunoștinți folositoare și la desvoltarea sentimentului religios și național, cele două stînci de granit pe care se razămă toate popoarele.

**Corduneanu**

OAMENI ȘI LUCRURI

## O LITANIE...

Ori cîte abateri de la tradiționalele regule ale perfectului om „ordonat" și practic, ar fi săvîrșit bohemul superior, scriitorul și gînditorul mare ce a fost Caragiale—se va recunoaște că a avut grija, din vreme, de a-și ordona și supraveghia tipărirea operei literare definitive. A purtat această grijă cu tot zelul cuvenit, cu toată evlavia ce cată să arate acel ce poartă în suflet credința sfîntă a cauzei. Și cauza *scrisului* fu singura căreia s'a în hinat acest apostol fervent pe care-l deplîng astăzi literile romîne îndoliate.

Să sperăm că se va purta pentru opera *inedită* a gloriosului defunct aceiași sacră grijă și că ea va fi adunată cu avariție,—fiind-că *tot* ce a așternut pentru tipar actel mare artist dispărut merită să fie păstrat. Și vor fi varii, vor fi numeroase, vor fi de toate genurile literare ineditele lui Caragiale, postumele lui Caragiale.

Ca o contribuțiune la viitoarele culegeri de postume vom publica aci versurile de mai jos, pe care le posedăm în manuscris și pe cari ni le-a trimis mult regretatul maestru într'o perioadă de luptă—în Februarie 1908—impunîndu-ne, pentru atunci, discrețiunea cea mai strictă, de sigur din cauza caracterului politic pe care-l poartă versurile întitulate:

LITANIE

(pentru sfîrșitul lumii)

și care au următorul conținut:

Trageți clopotele!
Trageți clopotele!
Faceți zi și noapte rugăciuni!
Scoateți moaște și icoane
făcătoare de minuni!
Trageți clopotele!
E sfîrșitul lumii!
Ceasul judecății a sunat,
Sfintele așezăminte
din adînc s'au clătinat
Trageți clopotele!
Stă gheena gata...
Iadul toate cangile și-a 'ntins:
Clocotește smoala neagră
pe jăraticul încins.
Trageți clopotele!
Ardeți ceară și tămîie,
Ridicați la cer litanii!
Toți, cu frunțile 'n țărînă,
bateți sute de metanii!
Trageți clopotele!
Suflă duhul diavolului
molipsind pe mari și mici;
Antichrist străbate lumea
cu oștiri de eretici.
Trageți clopotele!
Ocoliți-l
Și huliți-l!
Toți cu groază și din toată inima,
Imbălați-l,
Blestemați-l,
Să fie anatema!
Și scrîșniți și'n pept vă bateți,
pravoslavnici mici și mari!
Trageți clopotele!
Trageți clopotele, clopotari!
Maica Domnului! Slăvita
Ce-ai născut pe Nefăcut,
Apără-ne!
Apără-ne!
Apără-ne de ispita
Fiului lui Belzebut!

*

Acei cari cunosc împrejurările politice în acești din urmă patru ani, nu au trebuință de nici-o lămurire și vor ști la ce se referă spirituala „Litanie" și de ce ilustrul scriitor ținea pe atunci la o discrețiune absolută. Acum indiscreția e îngăduită; e chiar necesară...

**Rodion**

## Numărul 27

**— Caragiale la „Junimea" —**

Am sub ochi tabloul comemorativ al „Junimei", o serie de capete care se etajează, o piramidă de efigii care se suprapun, o îngrozitoare hecatombă de decapitați pe care cine știe ce erou sîngeros și plin de ironie și-a perdut vremea să le clădească craniile ca o pildă că toate trec cu vremea...

O hidră amenințătoare cu șaptezeci și patru de capete privește cu încredere viitorul, un strugure monstruos făcut din boabe diferite atîrnă într'o ramă pe un fond negru de culoarea infinitului, o pleiadă de ambiții se înfățișează sub diverse măști, o vecinătate de necunoscuți se luminează de aureola acelor cîți-va fericiți ce-au izbutit să-și scoată capetele dincolo de negrul cerc, pe care moartea îl ține, ca un clown sinistru, la intrarea neantului.

Nepăsător și cu acelaș gest teatral și automatic, postumul „Nestor Hayek", după ce s'a acoperit cu funebrul giulgiu, de mușama, ca să facă întuneric în straniul lui aparat în care toate se văd pe dos, ne-a lăsat medalionul acesta ciudat intrînd apoi pentru totdeauna în camera-i obscură.

Și obiectivul n'a ales; a fost nepărtinitor și indulgent cum i se cade să fie oricărui obiectiv, s'a înduioșat și a înscris, și-a deschis pleoapa, ca un ochiu ce stă mult la întuneric, și a prins ce-a văzut pe retina lui, bun și rău, frumos și urît, ca un ochiu operat de cataractă, ce se bucură de lumina ce i-o redă un operator.

Și chipurile, imperioasele și simandicoasele barbișoane, lucitoarele chelii, unde saltul regimentului pilos s'a oprit ca în fața unei redute insurmontabile de atacat spînatecele figuri virane peste care parcă ar fi trecut un nemilostiv taifun, inepuisabilul exemplar eșit din fundul lacului cam ce te miri cum a mai putut să impresioneze sensibila membrană și să poată aduna întuneric peste întuneric, ninsori timpurii pe vîrfuri de piscuri, precum și precoce senilități pe abrupte povîrnișuri, toate la olaltă ca în fundu u-

nui ochiu uriașu, ce-ar avea șaptezeci și patru de irisuri, au venit să se așeze ca tot atîtea pupile, peste care marea imperioasa și violeta pleoapă a morții de mult s'a lăsat.

Și eu, de la marginea neantului meu, privesc atîtea neanturi: eu, de la capătul stăruinților mele și trudnicelor ambiții care mă îmboldesc, mă uit la atîtea ambiții și vise ațipite; eu, cel ce am pozat cu atîția buni tovarăși ai mei în fața atîtora obiectivi, privind medalionul acesta, încep să mă înfior și să simt întunericul, doliul nepăsătoarei cămere obscure.

Ca pe o hartă sculptată, trec mîna peste tabloul acesta, ca un orb ce-ar pipăi cu degetul relieful ce-l lasă un ascuțiș pe o suprafață lucie, ca pe întinsul unor ape ce le-a sorbit focul lacomului soare lăsînd să i se vadă tăinuitele prăpăstii și vulcane, ce le ascundeau în fundul lor, călătoresc, și mă mir cît de puține înălțimi au rămas, pe care să mă pot urca spre a privi mai de aprope cerul. Ce curios și zbuciumat continent, ce amestec de linii mixte, a lăsat linia orizontulă a apelor reîntorcîdu-se în soare!

Goale de pupile au rămas multele irisuri, împrejmuite de neant au rămas ovalele globuri întoarse, neîndurate s'au lăsat întunecatele cortine, ale dibaciului operator peste atîtea trufii chipuri anonime, reprezentate printr'un număr sunt astă-zi majoritatea acestei pleiade, cercuri de-adura date pe panta nepăsărei cele mai multe din cercurile ce au căutat să facă un mănunchiu.

Serioasă însă, tristă aproape, tînără încă, voluntară totuși privește enigmatica figură a marelui *Caragiale* din alveola acestui grup de coralier, un număr al mulțimii este și el pe tabloul pe care îl privesc ca pe un ocnaș într'o celulă, ca un osîndit la veșnica muncă, ca un stigmat pe umărul lui poartă și el un număr, acela de **27**, dar numărul acesta i-a fost cu noroc.

D. ANGHEL


## PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 3 Iulie a. c. oara 11 a. m. se va ține în localul Primăriei, licitație prin oferte închise pentru furnitura a 1,000,000—1,500,000 kilograme lemne de foc, esență de fag sau carpăn necesare serviciilor comunei și pentru școli, judecătorii, abator, piețe, cimitire, grădini etc. pe timp de un an dela semnarea contractului.

Garanția provizorie 500 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Concurenții vor depozita în curtea Primăriei, câte cel puțin 2 metri c. lemne, care vor servi ca probe pentru acele ce vor furniza.

Condițiunile de licitație și caetul e sarcini se pot vedea în fiecare zid de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 13933 9 | 22 Iunie 1912.

REGATUL ROMANIEI

## PRIMARIA COMUNEI BUCUREȘTI

# PROSPECT

**Imprumutul de lei 30,000,000.— Capital nominal din anul 1912**

In virtutea legei din 20 Aprilie 1912, Comuna este autorizată a contracta un împrumut de lei 30,000,000, capital nominal, pentru ezecutarea lucrărilor de edilitate prevăzute prin acea lege.

Pentru realizarea acestui împrumut, conform votului Consiliului comunal din ședința de la 2 Iunie 1912 și aprobărei Ministerului de Interne No. 15008/912, Comuna emite obligațiuni purtătoare de **dobândă 4 la sută pe an** în valoare nominală de lei 30,000,000, **cu cupoanele de 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie în fie-care an.**

**Obligațiunile sunt la purtător. Ele se vor emite pe tipul de 100, 500, 1000 și 5000 lei.**

Numărul de bucăți, în fie-care fel se va fixa definitiv după rezultatul ce se va obține în urma repartiției subscrierilor.

Amortizarea acestor obligațiuni se va face al pari, în proporțiuni egale pentru fiecare din aceste tipuri, în 80 de semestre, prin trageri la sorți semestriale, cari vor avea loc în București, în localul Ospelului Comunal, cu o lună înainte de scadența cuponului, adică la 1 (14) Maiu și 1 (14) Noembrie al fiecărui an. Prima tragere la sorți va fi la 1 (14) Maiu 1913 și prima rambursare la 1 (14) Iunie 1913.

Obligațiunile împrumutului vor fi clasate printre fondurile publice și primite ca garanție la licitațiunile de lucrări publice ale Statului, Județelor și Comunelor. Ele vor fi admise la Banca Națională, la Cassa Rurală și la toate cassele publice, pentru toate operațiunile prevăzute prin legile și statutele acestor instituțiuni.

**Titlurile vor fi scutite de orice impozit prezent și viitor, atît asupra capitalului, cît și asupra venitului lor.**

Acest împrumut este garantat cu veniturile comunale. La plata anuităților acestui împrumut se afectează, la caz de necesitate, și orice sporire din cota fondului comunal.

Plata cupoanelor scăzute la 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie al fiecărui an și a titlurilor eșite la sorți, se va face la Cassa Comunală, sau și alte bănci în București și în județe cu cari se va conveni, făcîndu-se aceasta cunoscut la timp prin publicațiuni.

**Cupoanele obligațiunilor se prescriu în termen 5 (cinci) ani de la data scadenței lor, iar capitalul acestor obligațiuni se prescrie în termen de 30 (treizeci) ani dela data eșirei lor la sorți în folosul Comunei, conform art. 126 din legea contabilității publice.**

Numerile obligațiunilor eșite la sorți se vor publica prin Monitorul Comunal, Monitorul Oficial și alte ziare.

**Subscripțiunea menționatei sume de lei 30,000,000 capital nominal, va avea loc în zilele de 20 și 21 Iunie st. v. 1912 la Cassa comunală și la Băncile din Capitală și județe, cum și la sucursalele lor, care vor conveni cu Primăria să deschidă subscripție publică la ghișeurile lor, dela ora 10 a. m. pînă la ora 4 p. m. în următoarele condițiuni:**

1. Subscripțiunea se va face pe formulare date de Comună;

2. Dacă subscripțiunea va întrece suma de 30,000,000, Primăria își rezervă dreptul de a face singură repartiția.

**Sumele subscrise qînă la 5000 lei sunt irreductibile.**

Repartițiunea va urma cît se va putea mai neîntîrziat;

3. **Prețul subscripțiunei este fixat la lei 89, pentru una sută lei capital nominal în titluri. Subscriitorii vor face vărsămintele în Bilete de Bancă.**

4. **La subscripție se va vărsa 10% asupra sumelor subscrise, în numerar sau efecte publice comunale ale Statului, sau garantate de Stat, socotite pe valoarea nominală, iar la repartițiune, efectele depuse urmează a fi preschimbate în numerar;**

5. Al doilea vărsămînt va fi de 9% și se va face la repartiție;
6. Al treilea vărsămînt de 10% va fi la 16 (29) August 1912;
7. Al patrulea „ de 20 „ „ 15 (28) Sept. 1912;
8. Al cincilea „ de 20 „ „ 15 (28) Oct. 1912;
9. Al șeaselea „ de 20 „ „ 15 (28) Noemb. 1912;

10. La ultimul vărsămînt, subscriitorii vor bonifica Primăriei o dobîndă de 4% pe an, calculată asupra valorii nominale corespunzătoare fie cărui vărsămînt, pe zilele curse de la 1 Iulie 1912 st. v. pînă la 1 Decembrie 1912 st. v. data scadenței primului cupon.

11. După vărsămîntul al doilea de 9 la sută la repartiție, se vor elibera subscriitorilor titlurile provizorii în schimbul chitanțelor dela subscriere.

12. Preschimbarea titlurilor provizorii, în titluri definitive se va face după plata integrală a vărsămintelor, conform publicațiunilor care se vor face la timp.

13. Dacă subscriitorii nu vor face vărsmintele la termenele fixate, titlurile aferente vor rămîne Comunei, care va putea fără nici o somațiune sau punere în întîrziere, să le vînză pe riscul și pericolul subscriitorului, iar diferența, de va rezulta, se va acoperi din acomptul vărsat.

*Băncile la cari se vor face subscrierile la împrumutul mai sus citat sunt:*

**IN BUCUREȘTI: Banca Națională.—Banca Agricolă.—Banca Generală.—Banca Marmorosch Blank și C-ie.—Banca de Credit Romîn. Banca de Scont.—Banca Comercială.—Banca Romînească.—Banca Romîniei (The Bank of Roumania Ltd.).—Banca C. Steriu și C-ie.**

**IN JUDEȚE: La Sucursalele Băncei Naționale.—Sucursalele Băncei Agricole.—Banca Populară din Pitești.—Banca Comercială din Turnu-Severin.—Creditul Oltean din Craiova.—Banca Slatina.—Banca Caracal.—Banca Corabia.—Banca Tîrgu-Jiu.—Banca Comercială și Industrială din Ploești și Tîrgoviște. — Banca Moldova de jos din Bîrlad.—Banca Iașului din Iași.**

*Pe lîngă acestea se vor admite și alte Bănci din Capitală și județe care vor face cerere la Primărie, pînă în ziua de 12 Iunie crt.*

Primar, D. DOBRESCU

Directorul Contabilității, CHIRIȚĂ G. MIHĂILESCU


# Scrisori din Bucovina

*— De la corespon. nostru particular —*

## Din lagărul romîn

Cernăuți 12 Iunie.—Acum în ajunul vacanțelor, mișcarea politică din lagărul romîn, începe să devie mai actuală ca ori cînd.

Partidul național-romîn a hotărît începerea unor mari adunătri populare în toate distinctele romînești pentru a se clasifica situația, iar partidul democrat, agitează ideia depunerei mandatelor tuturor deputaților romîni și escrierea de alegeri noi parțiale pentru mandatele romînești.

Față de această agitație partidul național, încă n'a luat ni i o poziție.

In cursul acestei săptămînă însă se va cunoaște și părerea deputaților naționaliști, față de ideia depunerei a mandatelor.

In orice caz e de prevăzut, că toți deputații romîni, în înțelegeri comune își vor depune mandatele, pentru a se curma odată pentru totdeauna actualele frămîntări intestine chiar din tot lagărul romîn.

Se știe adică, că din cauza acestor frămîntări cari în ultimul timp au ajuns atît de înăsprite că puneau toată lumea în uimire, nu s'a putut convoca dieta de peste doi ani, rămînînd neresolvite o sumedenie de chestiuni foarte importante, de la care depinde desvoltarea economică și culturală a țării și că toate intervențiile făcute pe lîngă combatanți de către șefii celorlalte naționalități, pentru calmarea spiritelor, au ramas fără nici un rezultat.

Din contra, pe lîngă campaniile de presă, foarte violente, actualii politiciani și-au întentat reciproc și numeroase procese de calomnie care vor veni chiar în curînd înaintea autorităților noastre.

Se vede însă că și o parte dintre romîni nu mai pot suporta această tristă stare de lucruri, căci iată cum înțelege un distins politician, rezolvarea actualei crize politce.

„Deputații democrați și naționaliștî în înțelegere comună, să-și înainteze guvernului demisiunile lor cu rugămintea ca acesta să escrie cît mai curînd posibil, alegeri noui pentru locurile romînești. Tot odată reprezentanții romînilor, să intervie pe lîngă actualul guvernator contele de Meran, ca guvernul să nu se amestice de loc în viitoarele campanii electorale și să nu facă nici o presinne asupra alegătorilor romîni.

Deasemenea electorii să-și promită reciproc și pe cuvîntul de onoare, că în viitoarele lupte electorale nu se vor servi de mijloacele obicinuite pînă acum; alcool, mituiri, trivialități personale sau calomnii din cele mai ordinare.

Intr'un cuvînt, fiecare partid să lupte pentru programul său politic și rezultatul acestor alegeri parțiale, să fie o expresie adevărată și neialșificată a maselor alegătorilor, să fie numai și numai espresia vie a poporului.

După astfel de alegeri partidul învins să dispară, iar cel cu încrederea poporului să fie obligat să înceapă o serioasă operă de regenerare a moravurilor vieții noastre publice. O altă rezolvare a actualei crizei politice, e în a tualele împrejurări exclusă".

Aceasta e o părere a unui distins politician romîn, care dorește din tot sufletul să vadă dispărînd ura și discordia din sînul romînilor, care au nevoie actualmente de o liniște peifectă pentru a putea rezista astfel cu energie atacurilor vehemente ce vin de la dușmanii lor etnici din afară de partid, de la ruteni.

In curînd, voiu vedea ce zice și partidul național la această propnnere, căci cei mai mulți dintre deputatiii democrați au declarat că sunt gata să-și depună mandatele de îndată ce și ceilalți vor face la fel.

**Gama.**

# Litere-Științe-Arte

**Caragiale tatăl.**—Intr'un articol al scriitorului Dim. Teleor găsim următoarele amănunte despre tatăl defunctului autor al „Năpastei":

„...Tatăl lui I. L. Caragiale a fost actor pe vremea Regulamentului Organic la Teatrul Romînesc ce năștea atunci sub conducerea lui Costa he Caragiale. Luca Caragiale, care juca pe la 1844 și mai încoa, judeînd după dările de seamă ale jurnalelor din vremea lui, — *Curierul Romînesc, Vestitorul Romînesc,* și altele nu prea avea talent deamatic, căci e aproape incontinuu criticat, pe acele timpuri de extremă bună voință pentru literatură și artă; asta nu-l împiedică însă d'a fi incontinuu pe scenă.

„Cea dintăi soție a lui a fost vestita „Madam Caliope", care murind, Luca s'a însurat a doua oară, și cu această soție, a avut pe Ion Luca Caragiale, pe care azi îl plîng toți Romînii ca pe un geniu ce-a pierit dintre ei".

*

Revista „Versuri și proză" conține în No. 14—16, apărut acum, afară de articolele menționate, bucăți semnate de Emil Isac, B. Paltănea, M. Rusu, C. B. Ghiulea, A. Vițianu.

Tot în numărul acesta se inaugurează polemica vehementă cu „Viața Romîneas-ă" în urma parodiilor la adresa simboliștilor publicate în această din urmă revistă.

*

Se va ridica la Paris un monument lui Henri de Bornier, autorul minunatei „Fille de Roland".

*

Consiliul superior al artelor frumoase, a distribuit anul acesta 30 mii franci, pentru încurajarea tinerilor artiști francezi.

*

STRUNA ZILEI

BISEX...

Direct de la centru s'a numit moașă de dispărțire d-na Maria Pantalon. Această decădere...

*Mișcarea.*

*Dar știi că gfuma se îngroașă—*
*Și nu e tocmai de bon ton*
*Să fii la despărțire moașă*
*Și'n lume să te arăți—pardon—*
*Cu numele de... pantalon.*

# INFORMAȚIUNI

▪ Domnul C. Cantacuzino-Pascanu, a telegrafiat d-nei Alexandrina Caragiale:

Vă prezint expresiunea mult simțită a condoleanțelor mele personale și a amicilor politici din Roman pentru nețărmurita durere ce încercați prin moartea neașteptată a iubitului vostru soț, scumpului nostru prieten și unul din cei mai iluștri și admirați fii ai țărei.

**C-tin Cantacuzino-Pașcanu.**

▪ Anecdote despre Caragiale—redate de Teleor.

La aniversarea fondărei societății Junimea se da mai înainte un mare banchet la Iași.

Intr'un an telegrafiind Caragiale că vine la banchet, s'au dus la gară notabilități literare ca: Pogor, Negruzzi, Missir, Naum, N. Gane, Creangă, și dacă nu mă înșel, toți aceștia și alții, aveau în frunte pe d. Titu Maiorescu.

Cînd mașina trenului a fluerat de întrare în gară toți și-au ațintit privirile spre ferestrele vagoanelor și cînd au zărit figura lui Caragiale, au devenit severi și au luat uu aer solemn. Venea Caragiale! Autorul „Scrisorei Pierdute" văzînd atîta greutate în figurile membrilor de la Junimea, s'a făcut și el mai grav, s'a încheiat la toți nasturii redingotei, și-a îndreptat cravata, și-a netezit părul și și-a șters cu mîneca hainei pălăria.

Trenul se oprește. Momentul e foarte solemn. Caragiale deschide ușa vagonului de clasa II-a, face un pas pe scară... Dar de odată, din mulțimea de pe peron răsună un glas puternic, glasul unei fete izraelite care-l cunoscuse intim, mai de mult:

— Carujali!...

Toată solemnitatea primirei s'a dus pe copcă. Au început să rîză și literații și publicul și chiar Caragiale.

*

Caragiale se împrumutase de la profesorul de matematici Mirescu cu suma de 20.000 de lei. Caragiale n'avea cu ce plăti suma aceasta destul de mare. Căpătînd moștenirea de la Momuloaia, a fost dat în judecată de către Mirescu.

Procesul a ținut mult, dar în cele din urmă creditorul a cîștigat și nea Iancu fiind solvabil, a trebuit, vrînd-nevrînd să-și achite datoria.

După ce-a numărat în mîna lui Mirescu, două zeci de mii de leușori, au plecat amîndoi, creditor și debitor, să bea cîte o bere undeva.

La berărie au vorbit ei despre multe și mărunte, au rîs, au făcut haz, te miri de ce. Apoi s'au sculat să plece.

— Pe drum Caragiale îi spune lui Mirescu:

— Mă Mirescule, ce-o să faci tu mă cu ăi 20 de mii de franci de la mine?

— Știu și eu...

Mă Mirescule tot n'ai tu ce să faci cu ei... Imprumută-mi'i mie.

▪ **Decorați.**—Cu ocazia zilei de 10 Mai au mai fost decorați: d. Leonîde Gatoschi, președintele consiliului general de Iași, *Steaua Romîniei*, în gradul de ofițer; în gradul de cavaler: arhiereii Petrescu Botoșăneanu și Bartolomeu Stănescu.

*Corona Romîniei*, în gradul de comandor: dr. V. Bejan, profesor universitar; Castano Victor, profesor-pensionar; Popovici Alexandru, profesor la facultatea de științi; S. S. Preutu Savin, rectorul Seminarului „Veniamin"; dr. C. Tiron, profesor la facultatea de medicină; în gradul de ofițer: Alexandrescu Grigore, dirigintele poștei centrale Iași.

▪ A reapărut, îngrijit ca totdeauna, „Curierul Slănicului".

▪ D. Dr. I. Pisovschi ne roagă să anunțăm persoanele cari doresc a-i vorbi, că-l găsesc acasă în fie-care zi între oarele 1—2.


CABINETUL MEDICAL AL DOCTORULUI IN MEDICINĂ & CHIRURGIE

**EDUARD FABINI**

IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I

Vis-à-vis de Jockey-Club

(DEASUPRA FARMACIEI)

INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ

INSTALAȚIUNE MODERNĂ

CONSULTAȚIUNI

DELA 8—11 a. m. și DELA 3—6 p. m.

PENTRU

**Boale interne**

de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.

și

**Boale de Femei**

TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC


## DIN BOTOȘANI

*Un inginer necinstit.*—Județul Botoșani are nesansa de a avea în fruntea sa un inginer, un om și necinstit și unul din stîlpii șefului, ginerile primarului orașului, pe d. inginer Tudor.

Acest domn inginer a fost angajat de comuna Hîrlău cu conducerea lucrărilor pentru construirea stradelor Roșiori și Dîmbu, pentru care a încasat frumoasa sumă de 250 lei.

D-sa însă, a condus așa de bine lucrările în cît stradele și astă-zi sunt într'un hal care te indignează și a trebuit intervenția energică a actualei administrații comunale pentru a putea împedica să se consume un gheșeft chiar foarte ordinar.

In adevăr, comuna a trebuit să numească alți doi ingineri experți, care la recepția definitivă, să găsească lipsuri și defe tuozități, pentru ca acest domn inginer să vină la simțul realității și vadă că cum trăește în codrul Vlăsiei.

*

Stau și azi în cartoanele Primăriei Hîrlău procesele verbale de recepție definitivă a acestor șosele.

După ce la recepția provizorie, dînsul le primise ca fiind în bună stare, la recepția definitivă, tot acelaș inginer, găsește lipsuri în sumă de 10,383 lei 32 bani la totalul de 45,000 lei, valoarea ambelor șosele.

Se vede de departe că miroase a potlogărie.

Acuma, acelaș domn inginer, care s'a pus, se vede, să administreze Hîrlăul, ca pe un sat fără cîni, refuză sistematic și încurcă lucrările acestei comuni.

Așa strada Florilor din acest oraș, inundată de apele de ploi și dejecțiunile morii a devenit un adevărat lac. Comuna Iuster, a întocmit planurile și devizele, a prevăzut în budget sumele necesare, d. inginer Tudor, care ca omul regimului, trebue să'și dea avizul, ține încă de iarna lucrările în cartoanele serviciului tehnic, spre a putea trăgăna lucrările, pentru motivul că comuna nu-și poate plăti luxul de a angaja ingineri așa de scumpi ca d-sa pentru modestele ei lucrări. Par-c'am fi în pravoslavnica Rusie!

*

Este adevărat că acest domn inginer a fost reclamat autorităților superioare de chiar subalternii săi, și este mai adevărat că acestea au mușamalizat toată afacerea.

Noi însă ne vom face o datorie de a'l arăta pe domnul inginerică în toată golătatea lui.

***Botoșeneanu***

▪ D. Moritz Weinreb s'a logodit cu d-ra Rachel Iaeger, fiica d-lui M. Iaeger din Dorohoiu.

▪ D. Titus Patriciu ne roagă a rectifica informația dată eri în ziarul nostru în sensul să domnia sa e director al Liceului particular și nu d. C. N. Iancu, și examenul de l. romînă se va da Duminică cu d. P. Gîrcineanu asistat de d-nii I. Iordan la cursul superior, și C. N. Iancu la cursul inferior, profesori ai școalei.

▪ Aseară d-ra Natalia Grigoriu, în vrîstă de 15 ani, copila unei gardience de la spitalul sf. Spiridon, a încercat să se otrăvească, bînd o cantitate de spirt denaturat.

La țipetele copilei a sosit curînd mama ei, care a transportat-o în secția d-lui dr. Negel, unde i s'au dat toate ajutoarele.

Copila se află azi ceva mai bine, totuși starea ei este încă destul de gravă.

Oare cari observațiuni prietenești primite de la mama sa, par a fi provocat hotărîrea tinerei copile de a-și curma viața.

▪ **Operета Băroănescu.** — Trupa de operete va mai da în „Grădina Bragadiru" ultimele reprezentații:

*Astă-seară Joi 14 Iunie* **Dragoste de Țigan** operetă în 3 acte.

*Vineri 15 Iunie* **Curse gratare** operată în 3 acte.

*La teatrul Național: Sîmbătă 16 Iunie* **Sînge Vienez** operetă în 3 acte.

*Duminică 17 Iunie* **Soldatul Viteaz** operetă în 3 acte, iar în **Matineu** la *Teatrul Național* se va juca **Contele de Luxemburg** în 3 acte.

Bilete la librăria Iliescu.

# Moartea lui Caragiale

**—Descrisă de d-ra Cella Delavrancea —**

***D-ra Cella Delavrancea, apreciata pianistă, se află la Schoeneberg, în gazdă la familia Carageale.***

***Ziua fatală, ziua care va fi înscrisă în cartea fării ca zi de doliu național—d-ra Cella Delavrancea o descrie într'o scrisoare mișcătoare, ce a adresat-o mamei sale la Bueurești.***

***Cititorii vor citi cu profundă emoțiune acea scrisoare, scrisă, în original, franțuzește. Ea a fost pusă la dispoziție ziarului*** l'Indépendence Roumaine.

***Iată traducerea:***

*Iunie—Sîmbătă—Noaptea*

Iți scriu, mamă, fiind-că 'mi închipui, că, după telegramele ce le-ați primit, tăcerea ar fi o tortură.

Carageale a murit—și groaznica zi de astă-zi ne-a legat și mai mult—pe sărmanii sei copii și pe mine. Abia acum îți pot vorbi puțin. Sunt două trecute, după miezul nopții și numai tic-tacurile pendulei și vocea înceată a doamnei Zarifopol (fiica d-lui Dobrogeanu Gherea, N. Red.)—care mîngîie pe d-na Caragiale—'mi dau seama că este adevarat ce am văzut petrecîndu-se astă-zi.

Lovitura fuse groaznică. Cînd Loucky (fiul ilustrului defunct) revenea de la liceu și urma să luăm dejunul, ***Mutller***, (d-na Caragiale N. R.) merse să-l trezească pe Caragiale.—Noaptea îl auzisem tușind și de aceea nimeni nu intrase în odaia sa înainte de orele 1 jum., Sîmbătă. Lucram în salon cînd Toucky (fiica ilustrului, N. R.), intră țipînd, fără a spune ceva. Am înțeles că o nenorocire s'a petrecut... In culuoarul casei d-na Corer proprietara vilei, N. R.), umbla de colo, colo—zăpăcită; ușa de la odaia în care Caragiale zăcea mort, era deschisă în larg, iar înăuntru Lucky; și lîngă pat, pe jos, cu gura deschisă, galben, cu privirea fixă, iubitul ***Herr Direktor*** (așa 'i zicea familia lui Caragiale).

Primele momente sunt de nedescris: toți țipau.

După ce am văzut că, în adevăr, era mort, am fugit în stradă, eu și Tucky, ca să găsim unul, doi, trei doctori. Au ajuns, fusă, prea tîrziu, căci moartea data deja de șapte ore. Moartea a fost subită.

N'am să-ți descriu întreagă această zi. Ea, sărmana femee, trecea de la criza de plîns, la stare de nesimțire. Tucky era de ajuns de curagioasă, atît cît 'i permiteau puterile sale. Lucky a fost admirabil. A îmbărbătat pe toată lumea, a fugit la legație, la pompe funebre... și eu l'am ajutat cît am putut mai mult, fiind încă mirată de resistența mea.

La 12 noaptea au sosit d-na și d. Zarifopol. Excelenți prieteni.

Suntem mai puțin singuri. Inaintea sosirei lor (din Lipsca, N. R.) nu eram de cît eu și Lucky—mai rezonabili; bonele chiar, și ele erau așa de zăpăcite, că nu știau ce fac.

Așteptăm pe Picou (probabil d. Delavrancea N. R.) ca lumina zilei. Lucky crede în el orbește.

Corpul va fi transportat în România. Avem să venim cu toții. Mîine îl îmbălsămează. Brutalitatea loviturei este așa de puternică, încît stăm strînși unul lîngă altul...

Chiar la această oră tărzie, de odihnă, toate ușile sunt deschise și noi vorbim între noi... afară cerul e senin și zorii zilei se apropie.

Caut să-mi adun toată energia trebuitoare, ca să pot da din ea și celor din jurul meu.

Mamă dragă, în această zăpăceală mare cred că plîngi și împărtășești durerea și desperarea acestei sărmane femei care-l adora.

Și astă-zi era cea dintăi zi frumoasă de vară... **Cella**

## ULTIME INFORMAȚIUNI

*Aflăm că se plănuiește un mare ghe-şeft cu retragerea dreptului de a clădi palatul administrativ și de justiție din Iași—d-lor frați Rameder.*

*Adevărul este că antreprenorii stăruе pentru aceasta; în vedere că materialul și preful muncii s'au scumpit enorm.*

*Domnul Ene, consilier comunal, numit în comisia de anchetă contra primului ajutor de primar, se va retrage și el, ca și d. Dimachi, din comisie.*

*Cauza acestor retrageri, după cum aflăm din sorginte bună, este că domnii Dimache și Ene, s'au convins că afacerea nu este curată—și preferă să se retragă.*

*Aflăm din aceeași sursă că o altă comisie de anchetă nu va fi numită.*

*D. Dimache, consilier comunal, care fusese nu mult în comisiunea de anchetă cu privire la invinuirile ce se adusese d lui Stamatiu, și a dat demisia din această comisiune. Din cauza aceasta, comisiunea și-a suspendat ancheta.*

*Debitarea apei în localitate, va fi suspendată până Duminică.*

**Romanul unui copil.** — Ziarul *Neus Wiener Journal*, publică amănunte, despre un proces, pe care administratorul Siegmund Deutsch l'a intentat la Viena societății de asigurare Anker.

Iată împrejurările cu adevărat romantice, ce au dat loc la acest proces.

La 17 Noembrie 1907, Regina Gevirtz, făcu o fetiță neligitimă, căreia i s'a dat numele de Francisca.

Puțin timp după aceasta, d-na Gevirtz publică un anunciu prin ziare, prin care declară că dorește a da copila ei spre a daptare.

In baza acestui anunciu, familia comerciantului Friederich Lukaczer din Brăila, se interesa de copilă și o luară în primire, în scop de a o adopta.

Fumilia Lukaczer crescu pe Francisca, ca pe o proprie copilă, tot cu gîndul de a o adopta și a-i asigura viitorul.

In anul 1911 d-na Lukaczer încetă subit din viață.

In acest an, d. Lukaczer se prezintă înaintea judecătorului special din Viena, declarînd că a promis soției sale de a adopta copila și ține să-și îndeplinească făgăduiala. Cu îndeplinirea formalităților, el însărcină pe un cunoscut avocat din Viena.

In acest interval, d. Lukaczer plecă la Franzensbad, unde încetă subit din viață la 1 August 1911.

Judecătorul din Viena, pentru a apăra interesele Franciscăi, se adresă telegrafic consulatului general austro-ungar din Brăila, care găsi, printre hîrtiile lasate de defunctul Lukaczer, și trei polițe de asigurare ale societății Anker, pe suma de 40,000 coroane, cu clauza că în caz de moarte, banii se cuvin fiicei sale adoptive Francisca.

Societatea de asigurare însă, refuză achitarea sumei, înainte de a avea o hotărîre judecătorească.

A fost sezizat tribunalul comercial care în unire cu concluziile procurorului d. Schwam, a dat cîștig de cauză copilei, obligîed pe societate de a preda suma epitropului ei numit de tribunal.

*

Cu aceasta însă nu s'a terminat romanul copilei.

In adevăr mama ei, care o asvîrlise imediat după naștere și nu voia să știe de dînsa până acuma, aflînd de averea ce i-a rămas, s'a adresat tribunalului cerînd să i se elibereze copilul.

Cererea ei a fost respinsă. tribunalul considerînd că felul cum a fost crescută copila nu se va putea potrivi, cu traiul mizerabil ce-l duce mama ei, așa că sănătatea ei poate să fie primejduită.

Tribunalul a hotărît ca Francisca să rămîie la epitropul ei, cu obligațiunea, ca mama ei s'o vadă odată pe săptămînă, la anumite ore.

Producțiunea clasei de declamațiune a Conservatorului din localitate va avea loc Joia viitoare, la Teatrul Național.

M. S. Regele va participa la manevrele din Dobrogea, după care va lua reședință, pe mai mult timp la Constanța.

Direcțiunea generală a serviciului sanitar, înștiințează prefectura de judoț, că a luat măsura de a reduce orele de birou ale medicilor rurali, spre a le lăsa mai mult timp liber, în căutarea bolnavilor și desinfectarea locuințelor.

In acest scop s'a înființat cîte un registru, în care medicul are a-și trece notele de inspecțiuni. Acest registru urmează să fie păstrat de notar, care îl va pune la dispoziția autorităților.

Direcțiunea roagă pe prefect a lua măsuri în potriva acelor notari, cari nu-și vor face datoria în această privință.

**Sindicatul medical.**—Aseară un mare număr de medici, s'au întrunit în localul societății medico-farmaceutice, spre a alege comitetul definitiv al sindicatului medical.

Au fost aleși d-nii d-ri Manicatide, Grigoriu. Burstin, Demetriade, Apotteker, Nicolaescu, Boghen, Fabini și d-ra Akermann.

Zilele aceste membrii aleși se vor întruni pentru a-și constitui biroul.

D-nii generali Lambrino, Presan și Rașcu, împreună cu toți ofițerii superiori ai corpului IV de armată, care tind să obțină gradul de generali, au plecat în vederea lucrărilor de rapoarte de stat major, prin județele Neamț-Suceava.

Astăzi se aflu la Piatra-Neamț și se vor reîntoarce în localitate Sîmbătă.

Aseară la orele 8 jum. un vagon încărcat cu cîlți, pentru fabrica Wachtel, la luat foc la vamă, de la o scîntee.

Pompierii din Toma Cozma, sub conducerea d-lui sublocotenent Constantin Georgescu, au localizat imediat focul, ferindu-l a se întinde și la alte vagoane cu mărfuri ce staționau pe linie.

D. P. P. Carp va pleca mîni Vineri la Viena, apoi la Paris și de acolo la Vittel.

D-na Carp și fiul său d. loct. P. P. Carp vor pleca la Lausanne, unde d. Carp va fi operat de apendicită de d-rul Roux.

Astăzi s'a prezintat la tribunalul s. II scopitul Ivan Icusoff, parte civilă în procesul scopiților, pentru a-i se numi un tutore, conform deciziei Curții cu juri,

S'a luat interogatorul lui Icusoff, iar tutorele va fi numit mîne.

Am vorbit la timp despre agresiunea sălbatecă de care s'a făcut vinovat comisarul de siguranță Ion Iordăchescu. maltratînd pe funcționarul Nica de la C. F.

Din ordinul procurorului general, parchet a deschis astăzi acțiune publică contra lui Iordăchescu.

Dosarul afacerii a fost remis tribunalului.

O farsă.

Elevul U..., aflîndu-se ieri la elevul E..., a spus acestuia ca se sinucide fiindcă a căzut la examen. Imediat elevul U... bău un pabar, care conținea un lichid alb.

E... crezînd că U... s'a sinucis, a alergat să avizeze pe rudele elevului și ***Salva ea.***

Sosind și rudele și trăsura Salvării, sinucisul nu fu găsit în casă. El a fost descoperit la o berărie, stînd foarte liniștit la o masă.

U... băuse un pahar cu apă.

D. C. Turtureanu impiegat la R. M. S., a fost înaintat șef la depoul de sare din localitate.

In afacerea Loster judecătorul de instrucție a luat astă-zi un interogator lui Vasile Ianoș care a scos din fîntînă pe Ana Loster.

Ancheta în chestia manifestației funcționarilor comerciali, va continua la parchet în ziua de 18 c.

Fata Elena Rotariu din Sculeni, născînd copil din flori, l'a aruncat în grădina casei, însă pruncul a fost găsit mort.

Se va face autopsia cadavrului

Eri s'au tras la sorți la Epitropia Sf. Spiridon trei din medici primari definitivi, cari să iea parte în juriul concursului de medic primar pentru secția chirurgicală din spitalul central foastă a d-rului Botez.

Au eșit d-nii d-ri Carnabel, Brăescu și Petroni, iar ca supleant a eșit d. dr. Buteanu.

La acest concurs s'au înscris d-nii dr. C. Mîrzescu, dr. I. Tănăsescu și dr. Anghel Paul, concursul se va începe la 24 Iunie.

Sindicatul farmaciștilor din localitate a trimes Casei centrale a meseriilor un răspuns energic prin care respinge cuprinsul circulării zisei Case cu privire la condițiile de a furnisa medicamente.

In adevăr, ne putînd să-și ție angajamentul de a da medicamente gratuite familiilor celor asigurați, pretinde farmaciștilor, ca să acorde un rabat de 25 la sută ca singur avantagiu pentru familiile meseriașilor.

Aceasta însă ar crea un mare inconvenient pentru farmaciști și propunerea n'a fost acceptată. De asemenea nici expediția simplă, cum o cere Casa Centrală, nu poate fi acceptată.

Deputatul G. Scorțescu, membru în Consiliul de administrație al meseriilor a răspuns numeroșilor furnisori și funcționari cari au de primit sume de bani de la vechile corporații iașane că trebuie să se adreseze justiției chemînd la răspundere pe foștii președinți ai organizațiilor.

De notat e că sumele de care dispuneau vechile corporații au fost ridicate de Casa Centrală, care nu-și îndeplinește obligația cea mai elementară, de a plăti datoriile.

Legea d-lui Nenițescu va da de lucru avocaților și tribunalelor, în loc să dee foloase meseriașilor.

**Școlare.**—Pentru examinarea adulților ce au urmat la școala ce funcționează pe lîngă școala de băeți din Nicolina, s'a numit următoarea comisiune: d. Lazăr Grecea, președinte, domnul V. Grigoraș și domnișoara Lucreția Bercescu, membri.

— Pentru examinarea adulților de pe lîngă școala de băeți No. 5, V. Alexandri, s'a numit următoarea comisiune: d. I. Petrescu președinte, Preotul Alexandru Popovici și doamna Elena Stătescu, membri.

— Ministrul de Instrucție a suprimat aliniatul 5 al art. 78 din regulamentul școalelos normale, care avea cuprinsul următor: „In clasa I-a nu se admit nici corigenți nici repetenți".

— In „Monitorul Oficial" din 13 Iunie 1912 sunt trecute locurile vacante în învățămîntul primar rural urban.

— D. Matei Ștefănescu, învățător suplinitor în comuna Ulmi-Liteni, jud. Iași, a fost îndepărtat din învățămînt pentru purtări rele.

— Pentru 26 Iunie sunt convocați la Inspectoratul școlar, toți revizorii școlari și delegații pedagogici pentru a se consfătui asupra mersului învățămîntului.

— Prin o circulară se face cunoscut, că pentru elevii cursului secundar, nota 6 la limba romînă e necesară numai pentru promovarea celor cari nu au intrat în examen; nota 5 e suficientă pentru un elev ce intră în examen.

**Judiciare.**—Domnul colonel Emil Cazimir, a făcut apel contra jurnalului tribunalului Dorohoiu, prin care surorile și o nepoată a lui Gh. Calmuschi, au fost puse în posesia averei imobiliare a defunctului, din jud. Dorohoi.

Termen la 20 Iunie.

— Curtea s. I, a admis ieri cererea d-lui I. V. Costache de a se institui un sequestru asigurător pe averea ramasă d-lui Veniamin Costache de la defuncta Maria Marassi.

Sechestrul a fost instituit numai în ce privește dota de 4 mii galbeni, rămînînd ca pentru rest să se depună o cauție de 10 mii lei.

— Trib. s. II, va avea să reconfirme mîine mandatele de arestare ale numiților Osias Weissmann și P. Botez, autorii multor furturi din Iași.

Tot mîne va fi reconfirmat mandatul lui Vasile Cojocaru acuzat de omor.

— S'a pus termen la 21 c. la s. I a Curții, în apelul contra punerei sub consiliu judiciar a lui David Fischer.

— Contra deciziei comisiei de arbitri in chestia exproprierei unei porțiuni de teren pe care se află instalat cinematograful Pathé, au declarat apel comuna și expropriatul.

Termen la 18 c., la s. II.

Cele mai frumoase subiecte sunt cuprinse în noul program cinematografic de asta seară J o i (din noua grădină Pathe-Frères (vis-à-vis de librăria Socec). Iată noul pregram;

Eroare tragică, roman contimporan,—Odaia lui George, scene humoristice.—Exploatarea pădurilor din Australia.—Din epoca napoleoneană: O conspirație contra lui Murat, regele Neapolului, splendidă reconstituire istorică în două părți.—Insula St. Honorat din grupa Insulelor Lerins.—O idilă la țară, comedie cu Max Linder.—Pathé-Journal cel mai nou număr cuprinzind intre altele: Regele Angliei la manevrele militare—Lodz (Polonia rusească), Inmormîntarea marelui rabin Maisels—Newyork, după o metodă cu totul originală, un uriaș coș de fabrică se dărîmă în cîteva minute—Președintele republicei franceze la Expoziția canină din Paris—Accidente la curse de automobile în Franța—Concursul de muzică din Paris—Moda la Paris.

In programul nou de mîne Vineri 15 Iunie; Spionii fortăreței, film danez, etc.

Duminică 17 Iunie: In ghiarele patimei, Jucătorii de cărți etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci"**, o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

# Ultime telegrame

**Telegrafice și Telefonice**

București 14 Iunie

## Moartea lui Caragiale

**— Hotărirea Consiliului de Miniștri —**

***București. — Consiliul de miniștri s'a ocupat eri de funeraliile mult regretatului Caragiale.***

***Consiliul de miniștri, a aprobat un credit extra-ordinar de 20,000 lei, sumă ce va servi pentru aducerea în țară a rămășițelor pămîntești ale lui Caragiale.***

***D. Th Rosetti a dispus ca chiar azi, să se trimată prin d. Beldiman, 5000 lei d nei Caragiale, pentru întîmpinarea primelor cheltueli.***

*

Charlottenburg.—Corpul regretatului a fost expus în capela cimitirului din Schöneberg.

Aici este un adevărat pelerinagiu de studenți și membrii coloniei romîne din Berlin.

*

**Charlottenburg. — Corespondentul ziarului** *Adevărul*, **a putut azi vorbi cu d. Gherea-Dobrogeanu, care a sosit aci.**

**D. Gherea a declarat, că nu e nemic fixat cu privire la transportarea rămășițelor pămîntești ale lui Caragiale. Se poate ca corpul regretatului să fie depus pînă în toamnă, în cavoul cimitirului din Schöneberg.**

*

Charlottenburg.—D. Beldiman, ministrul țărei la Berlin, a depus azi pe cosciugul regretatului Caragiale, e prea frumoasă coroană, în numele Reginei României.

## Extradarea lui N. Filipovici

București.—Guvernul austriac a acordat extradarea lui N. Filipovici, care va fi adus Sîmbătă în București.

Extradarea s'a admis pe baza bancrutei frauduloase.

Totuși jndecătorul de instrucție va cerceta pe Filipovici și asupra tragediei din strada Popa Rusu.

## Marele manevre regale

**— Statul major și presa —**

***București.—Marele stat major, a înștiințat azi ziarele, că marele manevre regale, vor avea loc în a doua jumătate a lunei Septembrie, în Dobrogea.***

*Lupta se va da între corpurile 2 și 5 de armată.*

*Pe lîngă trupele active, vor fi chemați și rezerviștii, a cărora contigente se vor specifica la timp.*

*Pentru aceste mari manevre, la care va asista și M. S. Regele,*

*Marele stat major va aranja un biurou al presei.*

*Reprezentanții ziarelor vor avea toate înlesnirile, și vor fi transportați în contul Statului major.*

*De îndată ce M. S. Regele va semna decretul pentru manevre,*

*Marele Stat major, va comunica presei programul detailat al manevrelor regale.*

## Consiliul de Miniștri

**Chestia grevelor din Capitală**

**— Afacerea Tramvaielor —**

București.—Eri a avut loc un consiliu de miniștri, sub președinția d-lui Th. Rosetti.

Consiliul s'a ocupat de grevele din capitală, care au luat proporțiuni mari.

Consiliul, după discuție, a hotărît de a respecta dreptul la grevă, cu condiția ca liniștea să nu fie turburată.

Guvernul va lua măsuri severe, atît față cu lucrătorii, cari vor vroi cu forța să oprească pe alții de la lucru, cît și față cu patronii, cari vor provoca pe lucrători.

Și unii și alții în acest caz, vor fi imediat arestați.

Patrule vor circula cu începere de azi, în jurul fabricelor, și ordine a fost date, ca în cartierele muncitorești, cîrciumele să fie închise la ora 9 seara.

Vor fi arestați toți acei cari vor fi găsiți cu arme.

In același timp, guvernul a hotărît să intervie, pentru ca chestia grevelor să fie terminată, fie prin inchiderea fabricelor, fie prin o împacare dintre patroni și lucrători.

**Consiliul de miniștri s'a ocupat apoi, de procesul tramvaiului și de retragerea Primăriei din instanță.**

**Consiliul a declarat a nu face nici o intervenţiune, de care ce are a respecta autonomia comunală, căreia în primul rînd îi incumbă măsurile de luat, pentru a apăra interesele comunale.**

## LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea clasei a I a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîștigat:

*300 + 40.000 lei No. 20285.*

**20.000** lei N. 28152.

**2000** lei, 48163.

**1000** lei 2573, 59782.

**500** lei, 28036.

**300** lei, 36552, 41089, 56040.

**200** lei, 27646, 45706, 45797, 48201 54226, 43296.


**Dr J. BRENNER**

*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

**Specia ist în Boale de Femei**

**MAMOȘ**

**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**

*Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

**O casă** cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, șură, grădină, și loc mare, gheţărie etc. Asemenea o fabrică de cărnătărie tot în acea casă, sunt de vînzare.

A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoș (Tatarași) No. 25.

**Dr. S. Dulberger**

**Specialist în bolile de femei**

**— MAMOȘ —**

*fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.*

**dă consultațiuni**

*de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. în locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.*

**Dr. Suzana WEXLER-GROSI**

**BOLI DE FEMEI—FACERI**

*— Strada Anastasie Panu 43 —*

**FREDERICA SULIMOVICI**

**ARON ARONOVICI**

LOGODIȚI

*Iași*

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

**Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun**

preparate de

**Laboratorul Chimic „DIANA"**

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să apreciezе calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

# 10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

# „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

**Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn**

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu* „GELÉE" KALODERMA".

De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24


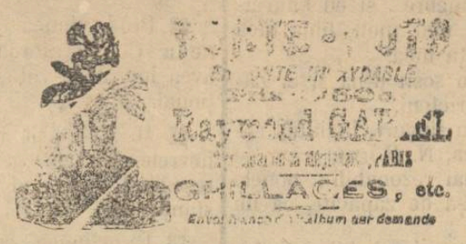



# Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

NOTE de MUZICA

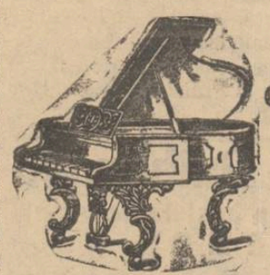

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

**Piane şi Planine**

**— ROSENKRANZ —**

**Neîntrecute în solidite şi ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără acconto —

*— Cataloage gratis —*

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



„ANCORA"
(ANKER)

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

**Lei 1,98e,25** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**

**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**

(fostă strada de Sus)



TIPOGRAFIA

# H. GOLDNER

IAŞI

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi u'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**


**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabil**

Iaşi Tipografia H. Goldner, Str. Mîrzescu.—Instalaţiune de motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Sturdza 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1617 Sîmbătă 16 Iunie 1913

## IEȘENII ȘI APA

Declarațiunile făcute de Primarul orașului în ședința consiliului comunal de alaltăeri: 11 Iunie, trebue să ne pună pe gînduri. Provocat a se explica asupra apei, d-sa a spus că pentru îndreptarea lucrărilor făcute mai cu samă în punctul de la Gherăești, va fi nevoe de cîte-va milioane, că nu putem fi siguri a avea apă atîta cîtă ne trebue, că nu e sigur că nu vom avea mereu întreruperi și de aceia este nevoe a se repara conductele vechi. Acestea sunt informațiunile ziarelor privitoare la apă. Chestiunea fiind de o importanță capitală pentru orașul nostru, se înțelege că trebue să ne gîndim cu toții asupra ei, și cu o oră mai curînd să intervenim atît pentru limpezirea lucrurilor, cît și pentru îndreptare, dacă îndreptare se mai poate face. Și primul lucru pe care-l au de făcut cetățenii Iașului este să ceară cu energie stabilirea responsabilităților. Căci nu e ușor lucru ca un oraș, despre care toți suntem convinși că numai bine nu stă din punct de vedere economic să cheltuiască 15 milioane, să se angajeze a plăti datoria contractată cu această ocaziune, 40 ori 50 de ani, să facă sacrificii asupra altor necesități, poate tot atît de urgente, fără ca în schimb să aibă obiectul pentru care face atîtea jertfe, adică apa.

Se impune ca cetățenii Iașului să iea în mîna lor chestiunea, să se întrunească, să discute asupra ei și în fine să iea o hotărîre energică, care să tragă la răspundere pe toți cei ce au avut a se ocupa de această problemă vitală pentru oraș, arătîndu-le că nu se joacă cu apa.

Toată lumea știe că sunt mai mult de 50 de ani de cînd se tot discută mereu această chestiune a alimentărei orașului nostru cu apă, și acum, cînd eram pe punctul de a obține satisfacțiune, să auzim că nimic nu e sigur și că trebue să contăm tot pe apa și pe conductele cari trebuiau să rămăie numai o amintire, numai ca obiect de studiu pentru cei ce vor cerceta vechimea Iașului, aceasta întrece orice margine. Este prea adevărat că Ieșenii n'au fost nici o dată ținuți în curent cu mersul lucrărilor pentru aducerea apei. Ei știu doar că s'a făcut un împrumut mare de vre-o 13 jum. milioane în acest scop, mai știu că suma n'a ajuns și că s'a mai făcut un nou împrumut de peste 1 jum. milioane. Mai știu Ieșenii că trebue să plătească un imposit pentru apă și canal. Dar încolo, în ce privește modul cum s'au întrebuințat fondurile, cît a costat aducerea apei, cît a costat partea de canalizare din oraș, e o tăcere așa de mare din partea celor, cari erau datori a vorbi, încît noi locuitorii nu știm nimic.

In primul loc administrația comunală, trebue să dea samă de toate acestea. Dacă nu voește, trebue silită de voința cetățenilor s'o facă.

Noi știm că lucrările necesare pentru apă s'au făcut sub oblăduirea unei administrații, că recepțiunea provizorie a lucrărilor s'a făcut de altă administrație. Fie care din ele au partea respectivă de răspundere.

Actele și dovezile de tot ce s'a făcut se află însă în mîna actualei administrații, și dînsa trebue să vorbească. Sarcinele, cari cad astăzi asupra locuitorilor orașului sunt destul de grele, cel ce are o mică proprietate plătește la Stat, județ și comună până la 25 la sută. Și de sigur însamnă ceva, cînd te gîndești că suta de lei, ți se reduce prin deosebitele taxe, ce trebue să plătești, la 75 lei numai. In adevăr noi plătim pentru calea ferată către Hîrlău, anumite zecimi, pentru Comună ni s'au mai adaos anul trecut alte zecimi, apoi Comuna iea taxa maximă, adică 4 la sută asupra venitului imobilelor, plus taxele pentru apă, gunoae etc. Avem tot dreptul să pretindem a ști ce se face atîtea cu zecimi, taxe și parataxe.

Ceia ce însă trece înaintea tuturor e chestiunea apei. Noi zicem că trebue să ni se dea lămuriri publice în această chestiune, atît pentru interesul comunei, cît și pentru a se ști o dată precis, ce e cu dînsa.

Altfel dacă lăsăm lucrurile ca până acum, o să ajungem la un mai mare chaos. Fiecare primar, și se știe că dînșii se schimbă cam des, va cere timp pentru studiarea chestiunii. Fostul primar își luase un angajament de acest fel. Actualul primar face tot așa.

Dar atunci noi cari așteptăm, noi cari vedem că serviciul apei e foarte defectuos, cînd vom ajunge să știm ceva hotărît?

Și această lipsă de cunoștințe oficiale și sigure, face ca să circule în public diferite versiuni.

Declarațiile pe cari actualul primar le-a făcut în consiliul comunal sunt de natură a da tărie tuturor acelor versiuni. Ele sunt destul de grave și asupra lor nu se poate trece cu ușurință.

Sunt anumite întrebări cari nu îngăduesc răspuns îndoelnic mici întîrzieri. Astfel toată lumea se întreabă dacă vom avea apa suficientă pentru alimentarea orașului de băut, pentru spalat canalurile și străzile?

De bună samă, aș putea zice, mai toți, ne făceam iluzia ca atunci cînd apa va curge, vom vedea inundate străzile, așa că mai ales pe timp de vară va fi suficient să deschidem cîteva robinete și apa curgînd în valuri pe stradă să cadă la canal toate murdăriile. Or, ce vedem? De abia se reușește a se stropi cîte-va străzi cel mult de două ori pe zi. Intrebuințarea apei în această direcțiune se face cu o parcemonie de necrezut, așa că îndrituește lumea să se întrebe: avem apă ori nu?

Pentru anul în curs până acum avem mare noroc de ploile cari curăță neîncetat străzile, avem neroc și de temperatura nu tocmai ridicată. Trebue însă să ne gîndim că asemenea noroace nu vin totd'auna, și mai ales nu vin cînd vrei.

Nu mai vorbim de întreruperile complecte, întreruperi despre cari nu ni s'a putut spune măcar durata lor. Toți știm că la întreruperile din zilele din urmă ni s'a proorocit o durată mai lungă, însă norocul ne-a slujit, că ele au fost mai scurte. Dar fi-va tot deauna așa și mai ales ce se poate întîmpla, cînd întreruperea va ține mai îndelungă?

Poate cei 5000 lei, votați de consiliul comunal să dea dezlegare la întrebarea ce punem.

De altfel se pare că așa s'a menit în această chestiune a apei, în cît totul e o proorocire. Siguranța și o siguranța bazată pe știință nu o prea vedem până acum. Socotim dar că în primul loc e necesar a se da toate lămurirele în ce privește aducerea apei, lămuriri și technice, lămuriri și bănești.

O dată aceasta făcut, să se caute a se stabili responsabilitățile.

Și dacă acest lucru nu-l fac cei ce au datoria, cetățenii întruniți luînd în mînă chestiunea aceasta se forțeze pe căi legale a se ajunge la limpezirea ei.

**V. I. Radu**

## Scăldătoarea d-lui C. Arion

Ințelegem tribulațiunile nevrednicului d. I. Bogdan. Cînd demnitatea lipsește, de umilință nu se poate vorbi și pînă în cele din urmă, e treaba noului rector dacă este gata să primească palme peste palme, numai slujba cea nouă să și-o păstreze.

Ceea ce însă, surprinde în mod excepțional de dureros, este atitudinea d-lui ministru al instrucțiunei. După ce, atît prin rezoluțiunea pusă pe petițiunea d-lui C. Dissescu, cît și prin explicațiunile ce a dat în consiliul de miniștri, d. Arion a desaprobat în mod suveran purtarea d-lui Bogdan, acum, printr'un interview acordat ziarului „Universul", d. ministru care, mai ales dînsul are răspunderea neștirbirei prestigiului universitar o scaldă într'un mod vădit.

— Să plece d. Bogdan, zice d. Arion, în esență, gonit însă. de colegii săi, ca nevrednic.

Ori, dacă noul rector este în adevăr nedemn de înalta demnitate în care se încăpățînează a se menține și dacă, pe de altă parte, d. Arion recunoaște aceasta, atunci cu toții, ministru și profesori datori sunt să lupte din răsputeri ca să scape Universitatea de rușine și imoralitate.

Cum adică, d. Arion se ascunde după profesori? Așa știe d-lui să reprezinte demnitatea școalei, adumbrindu-se sub eventuala ertare a d-lui I. Bogdan.

Ceea ce vor face d-nii profesori universitari îi privește. Vor ști profesorii, nu rămîne umbră de îndoială, să veștejească cum trebuie purtarea nevrednicului I. Bogdan.

Dar, independent de aceasta, ministrul este dator, prin toate mijloacele și independent de acțiunea profesorilor, să contribuie la expulzarea din fruntea senatului universitar a celei mai josnice ființe din întregul corp didactic.

Alt-fel d. Arion devine complicele moral al d-lui Bogdan. Fără izgonirea noului rector, desavuările ministrului cultelor, constatarea ce o face și azi prin „Universul" că d. Bogdan trebue să demisioneze, vor apare ca niște simple ipocrizii menite să încurce lucrurile și mai rău.

## Comisia de anchetă

*Abia aflătoare la începutul cercetărilor, comisia de anchetă, delegată de consiliul comunal să cerceteze gravele invinuiri ce le aduce primului ajutor de primar, confratele* Mișcarea—*această comisie s'a descomplectat prin demisia d lui Dimache, căreia i va urma acea a d lui Ene.*

*Pe de altă parte sunt alte două puncte foarte serioase: 1) invinuitul Stamatiu, departe de a fi avut banala delicateță să se demită în timpul anchetei, a primit delegație de primar, 2) primarul, plecat în congediu, a luat extraordinara dispozițiune. ca, în timpul absenței sale de o lună, să nu se adune consiliul comunal.*

*Vrea să zică: consiliul comunal nu se va putea aduna spre a complecta comisia de anchetă, iar timp de o lună, invinuitul fiind și primar, ar putea face ca eventuale dovezi și fapte să dispară.*

*Nu știm dacă situația aceasta a fost înadins combinată, sau dacă demisia d-lui Dimache are ca motiv necurățenia afacerei. In tot cazul, dacă este vorba de mușamalizare, sau dacă d. Dimache, fost înalt judecător, a căpătat convingeri de culpabilitate—situația d-lui Stamatiu se limpezește—în rău pentru d-sa.*

*Acum mai mult ca ori cînd este imperios necesar ca d. Stamatiu să se retragă de la primărie, ca o altă comisie să fie instituită și ca un reprezentant al ziarului* Mișcarea *să fie lăsat a lua parte la cercetări.*

*Iar dacă lucrurile vor fi lasate baltă, va fi invederat că la primăria Iași se petrec lucruri necurate, ceeace, la actuala stare de fapte. la sistemul „îmbogățiți vă greceniști"—n'ar fi de mirare.*

*Dar ar fi de mirare, dacă sfidarea ar merge pînă acolo, ca, după ce comisia de anchetă a fost provocată oficial — ea să dispară în mod misterios.*

## Griguță al Iașilor

O fi Griguță unicul Griguță la tat'său, dar nu și pentru țară.

Regimul actual a dat naștere unui imens număr de Griguți, care răsar în toate unghiurile țării, și de aceia a răsărit unul și în vrednica cetate a Iașilor.

Da, zidurile noastre au și ele cinstea de a adăposti pe un Griguță. Cînd e vorba de-o mică potlogărie, de cîteva sute de lei, Griguță al nostru se repede.

Și vezi D-ta, pe șosele nu se află numai fân. Sunt unele comune, cari comit imprudența de-a împodobi străzile cu diverse decoruri,—Griguță apare.

La București există o Eforie a Spitalelor civile, la care Griguță e atot puternic; —sunt alte orașe cu epitropiile lor si acolo au răsărit Griguți locali.

Fiecare urbie cu Griguță al ei. Noi ieșenii avem și noi pe Griguță al nostru — e d. Stamatiu.

Să ne trăiască.

## Avocații și magistratura

*Ziarele guvernamentale, motivînd retragerea Primăriei din instanță, acuză din nou pe judecători. Presa regimului nu se sfiește să afirme că avocații Primăriei ar fi considerat ca un act de nebunie faptul de-a se înfățișa din nou înaintea unor judecători, cari cu cîteva zile înainte se rostiseră în defavoarea comunii. Iată dar magistrații țării clasificați, în magistrați favorabili și nefavorabili judecătorul* fas *și* nefas, *pe care îl insinuiază avocatul de judecătorie, de pace, e erijat în sistem, adoptat de presa guvernamentală.*

*Or, acesta constitue cea mai grosolană insultă pe care un avocat o poate aduce unor jndecători. Retragerea aceasta este un vot de blam dat judecătorilor. Dacă din partea regimului lucrul nu ne miră și nu ne surprinde, apoi e cu adevărat surprinzător faptul că avocații Primăriei București s'au pretat la un asemenea vot de blam, dat unor judecători, pe care ei, în exercițiul profesiunei lor, au putut să-i aprecieze altfel de cum îi apreciază Matache Dobrescu sau un alt stîlp al regimului.*

*Dar, vorba d-lui Iorga, în țara tuturor contrastelor nu mai trebue să ne mire nimic.*

OAMENI ȘI LUCRURI

## EXOTIC....

Ziarele anunțau eri că societatea scriitorilor va trimite, ori a trimis o protestare la Paris unde se joacă la un teatru o piesă de teatru, adaptată după minunata nuvolă a lui I. L. Caragiale „Făclia de paști",—fără a se arăta numele autorului romîn.

Drama e prezentată ca o legendă romînească și a fost scrisă de d-nii Albert Keim și Alfred Grognon.

Iată subiectul ei, după „Excelsior:

Avram are o fată Rosa, căreia îi face curte un servitor al evreului, Ioan. In ajunul Paștelui, evreul surprinde pe cei doi tineri făcînd dragoste și gonește pe Ioan cu multă sălbătăcie și cu vorbe aspre. Ioan plecă spunînd: „o să ne vedem noi"!

Sosesc niște călători cu o diligență și intră la Avram ca să se mai încălzească, pînă ce portarul schimbă caii și fiind-că afară e o vreme cîneasca, cu vînt și ploaie strașnică. Aci, ei află că o altă diligență a fost atacată prin împrejurimi și că toți călătorii au fost uciși. Vestea asta înghiață de spaimă pe călători, cari pleacă îngrijați.

După plecarea lor, se aude un zgomot de voci la ușa din dosul casei lui Avram: sunt tîlharii, cari se trudesc să spargă ușa evreului: ei taie cu ferestrăul scîndura, fac o gaură, o mînă trece...

Avram se aruncă asupra acestei mîini și o leagă strîns; e mîna lui Ioan și acesta țipă groaznic de durere. Evreul rînjește apoi de odată îi vine o idee de răzbunare rafinată: aprinde o mare făclie și o pune sub mîna încovrigată; flacăra arde mîna lui Ioan, care urlă ca un turbat, pe cînd Avram e cuprins de un acces de bucurie și în cele din urmă cade jos neînsuflețit.

*

Nu ne putem da seama, firește, din acest scurt rezumat de valoarea piesei. Dar suntem convinși din cele de mai sus, că actorii au adaptat numai admirabila nuvelă a defunctului maestru romîn.

Rolul principal în piesă a fost jucat de *De Max* și detaliul acesta își are importanța lui, întru cît artistul romîn ar fi putut cunoaște originea subiectului. Dar poate că nu l'a cunoscut... De Max e atît de parizian—și de atît de multă vreme, în cît nu-i poate nimeni pretinde informațiuni literare riguroase.

Coincidența care a făcut ca piesa să se joace la „Variétés" tocmai în noaptea morții lui Caragiale, pare aproape o întîmplare simbolică și mărește tristețea epizodului artistic. S'ar zice o făclie aprinsă—ca un ultim omagiu—geniului vagabond care trece, pe rînd, toate hotarele țărilor culte, pentru a duce tot mai departe și mai deplin strălucirea, slava renumelui romînesc.

**Rodion**

## În mijlocul naturei

Mai 19 . .

. . . . . .

Ești nedrept. N'am părăsit primblările și nici n'am uitat natura. Frumusețele ei m'atrag cu aceiași putere. Ce ar fi putut interveni ca să-mi transform sufletul în rai? Din potrivă. Voiu fi căpătat mai mult sînge rece, mai multă forță morală, cu care să mă opun ironiilor din afară.

Duminicele nu le petrec nici odată în oraș. Cutrier munții și bat cărările de dimineață pănă seara. De citit nu mă pot lasa. D-ta ai putea să renunți? Mai întăi că operele realizate la curs mă ispitesc să le citesc. Mi se pare că-mi achit conștiința. Dacă le-ași ști numai după nume, la ce mi-ar folosi?

Imi pare foarte bine dacă și pentru alții un lucru mic decide dragostea sau indiferența. Dar mi se pare că pe cît e de bine pe atît e și de rău. Cîte odată faci ceva neînsemnat, fără intenție, din nebăgare de seamă, într'un moment de revoltă sau de expansiune și iată prin aceasta periclitată o simpatie întreagă... Cu toate acestea cred că admiți, și d-ta că atunci cînd e vorba de ceva puternic în rău ca și în bine, un lucru așa de mic nu poate doborî sentimentele prea mari.

Timpul e minunat. Zapada, însă persistă pe înălțimi. Și nourii se perindează pe cer făcînd ca lacul să-și schimbe culorile la fie care mișcare a lor. Ceața s'a lăsat pe vale. Ridicîndu-și ochii pe deasupra ei, sui platourile verzi pînă în vîrfurile albe și sclipitoare... Aerul e așa de ușor în cît toată vremea ași vrea s'o petrec sub cerul liber. Eri am făcut o primblare admirabilă. Admirabilă. Am mers 2 ore pe jos pănă la „Chalet-â-Gobet.

Abia acum am făcut o descoperire la biblioteca Casei Poporului. Am dat peste „Morala Socială", revistă ce nu mai apare. Cuprinde toate chestiile ce privesc pe femee, deci și cele sociale. E așa de bine scrisă și atît mă pasionează în cît nimic nu mă interesează pentru moment în afară de chestiile ce cu atîta competință sunt desbătute. Văd acum așa de clar și atît îmi recunosc ideile ce în chip vag le aveam în mine, în cît simt o adevărată fericire, citind și studiind aceste chestii.

Ca să-ți arăt că nu sunt așa de conștiincioasă, după cum mă crezi, și că nu știu să trag foloase chiar din tot ce-mi cade sub simțuri, desprind o filă din carnetul meu zilnic și ți-o trimit: „Azi folosindu-mă de o oră liberă între două cursuri, asistai la un profesor ce vorbea despre „Poeții naționali". Curios aspect! Mai întăi profesorul îmi păru fără viață și nu-mi inspiră nici o încredere. După ce-l ascultai vre-o zece minute, în care timp nu putui parveni să-l pricep ce voește să spue, luai creionul și desemnai pe caet tot ce-mi trecea prin minte. Intr'un moment dat făcînd ochii roată prin sală, observai că auditorul prezinta bogat material de studiu și observații. Erau cîțiva spectaori și după cît putui observa străini mai de loc.

In banca întăi trei bătrîne: una cu un nas aquilin, ceva mai tivilichie; a doua cea mai bătrînă dintre ele — a cărei bonetă neagră de dantelă se legăna purtată de nervii slăbiți — se pleca neîncetat către cea de a treia — tot bătrînă, dar mai puțin. Aceasta purta un văl roș, aruncat fără nici o grație peste pălăria încărcată cu flori.

In bancă doua alte trei femei cărora nu li se putea da vrîsta: una blondă grasă cu o pălărie pe vîrful capului; a doua un tip foarte comun; iar a treia roșie la figură, avea o pasere albastră aninată la întîmplare pe pălăria surită de soare.

In banca din fund un bătrîn cu barba mare stînd între o bătrînă, probabil respectiva lui și o fată tînără încîntată de tot ce aude.

De partea cealaltă a sălii în rîndul întăi cinci persoane între care o femee mai învîrstă ce avea mîna dreaptă încărcată cu inele. La spatele lor o tînără simpatică, alături de un tînăr ce pare a o privi cu interes. Din cînd în cînd ei își vorbesc cu multă curtoazie. Lîngă ei o figură ne băgată în seamă și pe care nu se poate vedea nici o impresie și nici o expresie.

In ultima bancă 3 fete și o bătrînă adorabilă.

Ea purta pe umeri o pelerină neagră de dantelă. Avea părul dat peste cap ce se perdea sub capela tot de dantelă ale cărei capete atîrnau în jos; iar în vîrful capelei se vedea un smoc de fructe roșii mici și cam bătute. Mă oprii la ea—tip foarte interesant—fericită că am cu ce-mi umplea ora,

Profesorul în timpul explorării mele psihologice explică pe acelaș ton închis și fără nici o atracție.

Figura bătrînei mele—și era bătrînă întra'adevăr—e veselă.

Ia note, pe care mîna-i stîrcită le fixează pe un caiet mare, cu multă nșurință. Pe degetul din mijloc strălucește o verigă de aur subțiată de timp. Creionul ei aleargă cu furie. Și cînd aude vorbele: amour, noce, tendre, plaisir... tresare și rîde transportată, cine știe în care sfere. feră.

Lîngă ea stă o femee cu fața roșie ca macul—roșie pînă sub bărbie. N'aș putea spune dacă-i tînără sau bătrînă. Către aceasta se îndreaptă toate reflecțiile tocite ale bătrînei cu fructele roșii.

Toți din sală ascultă cu cea mai mare sfințenie vorbindu-se despre scumpii lor

poeți. Profesorul pare că să ascultă și el pe dînsul singur și e încîntat de cea ce aude. El declamă, face gesturi pe deasupra capului, citește versuri, spune cîte ceva din viața autorului despre care e vorba, se vede, rîde și apoi privește prin sală pentru a vedea efectul.

Afară plouă. Și dacă n'ași descrie pe aceste tipuri din altă lume, aș dormi, de sigur... Ii observ pe rînd și apoi revin iarăși la bătrîna mea, care scoate note fără încetare.

Toți dau din cap, rîd și urmăresc pe poetul profesor sorbindu-i cuvintele.... Ce rău îmi pare că nu-l pot și eu urmări! Dar ce să fac dacă nimic nu mi se poate comunica din această atmosferă poetică.... Imi dau osteneală, mă forțez, dar cu neputință să prind ceva.... Totuși aud: Guillaume Tell.... journal..... officier.... ennemi.... sable.... satisfait..... grâce..... genève....

Bătrîna cu fructele roșii la capelă scrie cu o repeziciune vertiginoasă. Dacă n'ași vedea-o cum urmărește cu ochii pe vorbitor, ași jura ca și ea face portretul sălii, adică al auditorilor în care voiu fi intrînd și eu.

Dar e ceva mai grav: vocea profesorului abia se aude...

Toate sprincenile se ridică în sus.. Mînile celor mai bătrîni se transformă în corn acustic... Ochii stau neclintiți și respirațiile de sigur s'au întrerupt.

Vocia de pe catedră nu se mai aude iar fețele tuturor își reiau pasibilitatea de mai înainte...

Mă întreb ce o fi fost? Și regret că nu mi-a fost dat și mie să iau parte la ceva așa de mișcător.

Profesorul deschide portița ce închidea grilajul, în care se afla catedra de formă autică. El pleacă; iar bătrînii cu mare precauțiune coboară treptele vechiului amfitearu...."

Iată. Mai poți fi înaintat oare de roadele ostenelelor ce ți-ai dat ca să mă influentezi în senzul vederilor d-tale? De sigur că nu. Dar ce vrei?

Omul se poate numai corija, dar nu schimba cu desăvîrșire. Ce să fac dacă cîte odată mă atrag lucrurile de mai puțină impotanță?

Și dacă în locul chestiilor grave, înalte mă mai preocupă și cele mai.... frivole; mai.... Dar știi? Nici nu voesc să mă apar prea mult. Căci eu am groază de oamenii totdeauna gravi, sentențioși, încruntați.

Imi place ca pe lîngă gravitate să fie și o notă mai veselă. Și chiar nu mă pot plînge.

Te bucuri că am ocazie să ascult pe d. Fareto.

Intr'adevăr cursul lui e o sărbătoare. Acum în urmă ne vorbi despre contradicția ce există între acțiunile și opiniile oamenilor și principiile lor.

Am fost învitată la o petrecere familiară la d-ra de la Bibliotecă. Impresie bună. Fui primită foarte bine,

Dar nu mă putui apropia cu sufletul de nimeni....

Se vede că e o pavază ce-mi oprește orice avînt către cei pe care nu-i cunosc îndestul.

. . . . . .

**Maria C. Buțureanu**


REGATUL ROMANIEI

## PRIMARIA COMUNEI BUCUREȘTI

# PROSPECT

**Imprumutul de lei 30,000,000.— Capital nominal din anul 1912**

In virtutea legei din 20 Aprilie 1912, Comuna este autorizată a contracta un împrumut de lei 30,000,000, capital nominal, pentru ezecutarea lucrărilor de edilitate prevăzute prin acea lege.

Pentru realizarea acestui împrumut, conform votului Consiliului comunal din ședința de la 2 Iunie 1912 și aprobărei Ministerului de Interne No. 15008/912, Comuna emite obligațiuni purtătoare de **dobândă 4 la sută pe an** în valoare nominală de lei 30,000,000, **cu cupoanele de 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie în fie-care an.**

**Obligațiunile sunt la purtător. Ele se vor emite pe tipul de 100, 500, 1000 și 5000 lei.**

Numărul de bucăți, în fie-care fel se va fixa definitiv după rezultatul ce se va obține în urma repartiției subscrierilor.

Amortizarea acestor obligațiuni se va face al pari, în proporțiuni egale pentru fiecare din aceste tipuri, în 80 de semestre, prin trageri la sorți semestriale, cari vor avea loc în București, în localul Ospelului Comunal, cu o lună înainte de scadența cuponului, adică la 1 (14) Maiu și 1 (14) Noembrie al fiecărui an. Prima tragere la sorți va fi la 1 (14) Maiu 1913 și prima rambursare la 1 (14) Iunie 1913.

Obligațiunile împrumutului vor fi clasate printre fondurile publice și primite ca garanție la licitațiunile de lucrări publice ale Statului, Județelor și Comunelor. Ele vor fi admise la Banca Națională, la Cassa Rurală și la toate cassele publice, pentru toate operațiunile prevăzute prin legile și statutele acestor instituțiuni.

**Titlurile vor fi scutite de orice impozit prezent și viitor, atît asupra capitalului, cît și asupra venitului lor.**

Acest împrumut este garantat cu veniturile comunale. La plata anuităților acestui împrumut se afectează, la caz de necesitate, și orice sporire din cota fondului comunal.

Plata cupoanelor scăzute la 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie al fiecărui an și a titlurilor eșite la sorți, se va face la Cassa Comunală, sau și alte bănci în București și în județe cu cari se va conveni, făcîndu-se aceasta cunoscut la timp prin publicațiuni.

**Cupoanele obligațiunilor se prescriu în termen 5 (cinci) ani de la data scadenței lor, iar capitalul acestor obligațiuni se prescrie în termen de 30 (treizeci) ani dela data eșirei lor la sorți în folosul Comunei, conform art. 126 din legea contabilității publice.**

Numerile obligațiunilor eșite la sorți se vor publica prin Monitorul Comunal, Monitorul Oficial și alte ziare.

**Subscripțiunea menționatei sume de lei 30,000,000 capital nominal, va avea loc în zilele de 20 și 21 Iunie st. v. 1912 la Cassa comunală și la Băncile din Capitală și județe, cum și la sucursalele lor, care vor conveni cu Primăria să deschidă subscripție publică la ghișeurile lor, dela ora 10 a. m. pînă la ora 4 p. m. în următoarele condițiuni:**

1. Subscripțiunea se va face pe formulare date de Comună;

2. Dacă subscripțiunea va întrece suma de 30,000,000, Primăria își rezervă dreptul de a face singură repartiția.

**Sumele subscrise qînă la 5000 lei sunt irreductibile.**

Repartițiunea va urma cît se va putea mai neîntîrziat;

**3. Prețul subscripțiunei este fixat la lei 89, pentru una sută lei capital nominal în titluri. Subscriitorii vor face vărsămintele în Bilete de Bancă.**

**4. La subscripție se va vărsa 10% asupra sumelor subscrise, în numerar sau efecte publice comunale ale Statului, sau garantate de Stat, socotite pe valoarea nominală, iar la repartițiune, efectele depuse urmează a fi preschimbate în numerar;**

**5. Al doilea vărsămînt va fi de 9% și se va face la repartiție;**
**6. Al treilea vărsămînt de 10% va fi la 16 (29) August 1912;**
**7. Al patrulea „ de 20 „ „ 15 (28) Sept. 1912;**
**8. Al cincilea „ de 20 „ „ 15 (28) Oct. 1912;**
**9. Al șeaselea „ de 20 „ „ 15 (28) Noemb. 1912;**

**10. La ultimul vărsămînt, subscriitorii vor bonifica Primăriei o dobîndă de 4% pe an, calculată asupra valorii nominale corespunzătoare fie cărui vărsămînt, pe zilele curse de la 1 Iulie 1912 st. v. pînă la 1 Decembrie 1912 st. v. data scadenței primului cupon.**

**11. După vărsămîntul al doilea de 9 la sută la repartiție, se vor elibera subscriitorilor titlurile provizorii în schimbul chitanțelor dela subscriere.**

12. Preschimbarea titlurilor provizorii, în titluri definitive se va face după plata integrală a vărsămintelor, conform publicațiunilor care se vor face la timp.

13. Dacă subscriitorii nu vor face vărsmintele la termenele fixate, titlurile aferente vor rămîne Comunei, care va putea fără nici o somațiune sau punere în întîrziere, să le vînză pe riscul și pericolul subscriitorului, iar diferența, de va rezulta, se va acoperi din acomptul vărsat.

*Băncile la cari se vor face subscrierile la împrumutul mai sus citat sunt:*

**IN BUCUREȘTI: Banca Națională.—Banca Agricolă.—Banca Generală.—Banca Marmorosch Blank și C ie.—Banca de Credit Romîn. Banca de Scont.—Banca Comercială.—Banca Romînească.—Banca Romîniei (The Bank of Roumania Ltd.).—Banca C. Steriu și C-ie.**

**IN JUDEȚE: La Sucursalele Băncei Naționale.—Sucursalele Băncei Agricole.—Banca Populară din Pitești.—Banca Comercială din Turnu-Severin.—Creditul Oltean din Craiova.—Banca Slatina.—Banca Caracal.—Banca Corabia.—Banca Tîrgu Jiu.—Banca Comercială și Industrială din Pleași și Tîrgoviște. — Banca Moldova de jos din Bîrlad.—Banca Iașului din Iași.**

Primar, D. DOBRESCU

Directorul Contabilității, CHIRIȚĂ G. MIHĂILESCU


MIȘCAREA DE LA BICAZ

# O ispravă boerească

II

Să vedem acum dacă această afacere înaintea tuturor organelor judecătorești, pe unde a trecut pînă astăzi, a fost rezolvată cu dreaptă judecată, sau mai bine dacă persoanele arestate, au motive să se plîngă că au fost nedreptățite.

După lansarea tuturor mandatelor de arestare, în total 19 la număr, în ziua de 14 Aprilie, toți arestații au fost aduși înaintea Tribunalului pentru ca în cenformitate cu dispozițiile art. 97 din procedura penală, tribunalul să se pronunțe, dacă mandatele trebuiau menținute, sau nu. La această cercetare, arestații au fost aduși în două grupuri: primul grup format de preotul I. Corigescu și ceilalți trei, arestați ca instigatori, iar al doilea grup îl formau cei 15 țarani, cari de fapt opriseră construirea liniei.

Asupra confirmărei mandatelor de arestare a celor 4, așa ziși instigatori, discuțiunea s'a învîrtit în jurul dovezilor ce existau în acel moment contra lor, procurorul insistînd în special asupra faptului că în casa preotului Corigescu, s'au făcut întruniri, unde s'a pus la cale mișcarea sau revolta cum o numește d-sa. Aceasta fiind o deducțiune forțată a d-sale, caută să o tragă din împrejurarea că preotul a mărturisit faptul că anul trecut s'a făcut în casa sa o petițiune către Ministerul Lucrărilor publice de către locuitori, pe care au și semnat-o și apoi au legalizat-o la primărie.

Prin acea petițiune locuitorii cereau ca firmei Eichler să nu i se dea autorizația de a construi linia nouă, pentru că din acest fapt s'ar lovi întreaga populațiune din comuna Bicaz în existența sa. Mai era învinuit preotul Corigescu împreună cu perceptorul Gh. C. Popovici, de faptul că prin neconstruirea liniei nuoi, dînșii cari acum vre-o 15 ani, au avut antrepriza unui canal de apă ce transporta dulapii din Ungaria la Gura Bicazului, urmăreau antrepriza transportului cu carele de la vama Bicaz la Schelea Bistriței din satul Bicaz.

In ce privește pe ceilalți doi instigatori, țaranii Simion Murariu și Neculai Iosefescu, singurele indicii de culpabilitate și de amestec în provocarea mișcărei, procurorul le trăgea din faptul că dînșii au fost întotdeauna delegații țaranilor pentru a formula plîngeri, contra construirei liniei.

In aceste simple afirmări se mărginește și astăzi toată instrucția urmată pînă acum, pentru motivul că cu toată bunavoința și zelul acelui domn Armășescu nu s'au putut găsi țarani cari să-și vîndă conștiința, pentru a servi ca martori într'o înscenare atît de odioasă.

La aceste susțineri nedovedite, tribunalul care ține libertatea oamenilor mai presus de neghiobia unei administrațiuni neroade, a infirmat mandatele celor patru arestați ca instigatori.

In ce privește pe cei 15 țarani arestați, pentru că se dedaseră la cai de fapt împotrivindu-se la construirea liniei, atît eu cît și colegul meu Leon Pșepelinschi, cari aparam pe cei dintăi patru, am socotit inutil să cerom tribunalului infirmarea mandatelor de arestare, emise contra agenților de fapt, pentru că în momentele acele, ținerea lor în prevenție era necesară liniștei, care se restabilise de abia în comună.

De îndată ce știrea infirmărei celor patru mandate, s'a comunicat *„la Curtea"* d-lui Leon Bogdan, se zice, că imediat s'a făcut o telegramă cifrată la București, prin care se cerea intervenția ministrului de justiție, pe lîngă camera de punere sub acuzare a Curței de Apel din Iași, pentru admiterea apelului procnrorului și confirmarea mandatelor de arestare, sub arătarea mincinoasă, că în urma jurnalului, prin care tribunaiul infirmase mandatele, s'ar fi semnalat nuoi mișcări și desordine în comuna Bicaz.

Eu cred adevărată această versiune, după cum deasemenea cred, că și ministrul justiției a intervenlt pentru confirmarea mandatelor de arestare.

Credința mea o deduc din următoarele fapte:

Cu apelul făcut la Cameră de procurorul tribunalului, s'a expediat la Iași și dosarul instrucțiunei în ziua de Duminică 15 Aprilie. A doua zi Luni 16 Aprilie, Camera contra procedeului său de mai înainte, fără a lasa să treacă măcar o zi, luînd în cercetare apelul procurorului, a confirmat mandatele de arestare, mai înainte de a fi putut ajunge la Iași, procurile date de arestați d-lui avocat Vespasian Pella.

Al doilea fapt: Ministrul de justiție îngrozit se vede de telegramele și lamentările d-lui Leon Bogdan, a trimis în anchetă contra judecătorilor tribunalului Neamț, pe d. C. Toneanu, procurorul general al Curței de Apel din Iași.

E ceva nemai pomenit și neînchipuit în Romînia, ca în contra magistraturei, singura instituție, care a fost ferite de balele și țesăturile ordinare ale politicianilor, să se rînduiască o anchetă, pentru a se scruta motivele unui jurnal contra cărui se uzase de o cale ordinară de atac, pentru că din anturajul unui prefect incapabil și ridicol sub imperiul fricei sau ambițiunei, fără pic de rușine s'a comunicat ministrului de justiție un neadevar patent, sistem Leon Em. Bogdan.

N'ași fi avut nimic de zis contra cerberului însărcinat cu facerea anchetei, imaculatul și demnul proc. general d. C. Toneanu, dacă nu i-ași fi cunoscut flexibilitatea coloanei vertebrală și dispoziționea naturală de a se devota politicianilor, cu mai multă ușurință de cît un fost ipistat din cadrele vechi ale poliției, pe care le-a desființat regretatul Vasile Lascar. D. Toneanu, care acum vre-o jumătate de an și-a scoborît demnitatea pînă acolo, că mergînd în anchetă la Fălticeni, contra judecătorului Victor Ionescu, după cererea unui politician ce vroia să se răsbune contra magistratului, de căderea sa în alegeri,—pe de o parte căuta să strîngă dovezi contra judecătorului V. Ionescu, iar pe de alta îl invita să-l însoțească la Piatra N., pentru că aci, în casa tatălui judecătorului, d. C. Ionescu, comerciant să fie ospătat prietenește și cu largă inimă, cum romînul știe să găzduiască.

Nu știu ce a putut constata d. Toneanu în ancheta făcută la tribunal, dar știu că toată lumea, care n'a pus vre-un interes personal în afacerea liniei ferate Eichler, a fost scandalizată, cînd a auzit că la Bicaz, d. Toneanu a fost cu automobilul firmei Eichler, că aci s'a pus cu totul la dispoziția acelui domn Armășescu, care s'a ostenit să-l pună în curent cu toată mișcarea, bine înțeles așa fel ca lucrurile să iasă tot pe placul domnului Armășescu.

Atît de dispus a fost d. Toneanu să vadă mișcarea țăranilor, în proporțiunile uriașe ale unei adevărate și îngrijitoare revolte, că dacă ar fi lipsit din codul de procedură penală, dispoziția cuprinsă în articolul 95, toți arestații din această afacere, n'ar ti putut comunica nici chiar cu apărătorii lor.

Cred necesar să adaug, că inspectînd arestul, d. Toneanu s'a adresat celor implicați în mișcarea din Bicaz, cu cuvinte necuviincioase și nedemne de un procuror general, imputînd directorului că prea bine îi tratează și ordonînd ca pentru restul timpului cît vor sta în prevenție, să fie tratați ca criminalii și delicvenții ordinari. Să nu uite însă d. Toneanu, că între cei 19 arestați, chiar dintre țărani erau mulți oameni cu bun simț și cu dreaptă judecată care înțeleg foarte bine, ce este demnitatea.

La 15 Mai, toți arestații au fost aduși înaintea tribunalului, pentru ca după cererea judelui de instrucție să se hotărească conform art. 115 procedura penală, dacă mai este interes a se menține detențiunea preventivă.

A doua zi la 16 Mai tribunalul a infirmat mandatele de arestare ale tuturor celor 19 arestați, iar la 17 Mai, după apelul făcut de procurorul tribunalului, dosarul a fost trimis camerei de punere sub acuzare Curții, de Apel din Iași.

Cu resolvarea acestui apel, în disprețul ori cărei dispozițiuni legale și a considerațiilor de echitate, s'a întîmplat un lucru ne mai auzit.

De unde asupra primului apel, Camera de punere sub acuzare s'a pronunțat chiar în ziua în care l'a primit, asupra celui de al doilea a întîrziat pronunțarea pînă la 29 Mai. E regretabil lucru, ca, atunci, cînd a fost vorba de libertatea oamenilor, să se întîrzie cu 12 zile rezolvarea unei chestiuni, ce din combinarea articolelor 127 și 137 din procedura penală, avea dreptul numai la o soluție urgentă.

Se spune, și lucrul nu s'a putut încă controla, că în intervalul acestor 12 zile dosarul afacerei ar fi fost la ministerul Justiției. Dacă faptul este adevărat, socotesc greșită dispoziția Camerei de punere sub acuzare de a permite trimiterea dosarului la Minister, atunci cînd avea de rezolvat un apel urgent.

In sfîrșit la 29 Mai, Camera a respins apelul făcut de Procurorul Tribunalului Neamțu, iar a doua zi aomenii arestați au fost puși în libertate.

Acestea sunt toate faptele făcute pînă acum.

Rămîne să așteptăm terminarea instrucțiunei. Din partea mea o doresc sincer, ca faptul ce se impută țaranilor să fie calificat de rebeliune și trimes în judecata Curței cu jurați. Am avea atunci ocaziunea să prezintăm judecății cetățenilor, toate dovezile nepriceperei, indolenței și relei voinți a d-lui Leon Bogdan, cere pentru a'și face clientelă politică și a și-o apropia cît mai mult, cu insuficiența sa boerească, a tolerat cele mai îndrăsnețe acte de piraterie politică pentru bunul plac de a avea în jurul său devotați pînă la servilism ca să nesocotească ori ce sentiment de răspundere.

Cestiunea liniei ferate Eichler, rămîne însă să fie resolvată de succesorul d-lui Leon Em. Bogdan, la Prefectură, care ori cine ar fi, va ști să facă a se recunoaște dreptatea țaranilor.

*Piatra N.*

**Vasile C. Șoarec**

# Litere-Științe-Arte

**Femenizm franco-japon.**—Cu prilejul alegerii lui Sunt-Yat-Sen la președinția republicei chineze, d-ra Madelaine Pelletier, directoarea revistei femeniste *„La Suffragiste"* i-a scris arătîndu-i speranțele ce le are în programul lui, care desigur că va conține și un deziderat în privința votului femeilor.

După o lungă așteptare în care după cum ne informează consora noastră pariziană a fost deziluzionată, dînsa a primit următoarea scrisoare din Nanking, din partea președintelui:

„Am onoarea să vă informez că în adunarea provincială Canton (capitala lui Kuangtung), au fost alese ca membre patru femei".

D-ra Pelletier comentează această scrisoare arătînd falșul democratizm al acelora ce sunt pentru republică, dar contra drepturilor femeei.

Poate că e locul să spunem aci că la alegerile municipale din Paris, partidul socialist francez a pus în semn ostentativ, candidatura directoarei revistei de care ne ocupăm, în cartierul Sf. Toma d'Acquin, un cartier esențial reacționar, unde totuși dînsa a întrunit trei sute de voturi.

Din manifestul lansat de d-ra Pelletier cu acest prilej—și pe care l-am primit și afișat în redacția noastră, extragem următoarele:

„Lucrătorii n'au nimic de așteptat de la reacțiune; ea nu le va aduce de cît o apăsare mai mare. Manifestul contra-candidatului meu o probează prea bine, vorbind de reintegrarea călugărițelor. Desigur, libertatea religioasă trebue să fie respectată, dar congregațiile sunt organizații politice deghizate. In toate părțile unde ele domnesc, poporul sufere mai cumplit ca aiurea.

***Proletariatul n'a uitat pe „bunii pastori" cari au exploatat odios pe capii clasei lor, etc.***

*

La Lisabona va avea loc, pe piața cea mai însemnată a orașului, unde e și catedrala, inaugurarea monumentului ridicat în amintirea ***poetului portughez Antonio dose da Silva.*** Ilustrul poet s'a născut la 8 Mai în Rio de Janeiro și a fost fiul unui celebru avocat brazilian.

*

O plăcută surpriză a făcut zilele aceste, excetentul artist Penel, prietenilor săi —oferindu-le niște caricaturi executate de simpaticul artist iașan și reprezintînd figuri populare ale Iașului artistic. Lucrările sunt foarte reușite ca asemănare și concepție.

*

In ziua de 4 Noembrie viitor urmează a se deschide la Bruxelles o facultate internațională de pedologie-școală superioară de științi pedologice și psihologice, sub direcțiunea fondatoarei ei d-ra I. Yoteyko, dr. în medicină de la facultatea din Paris. Vom vorbi într'un număr viitor pe larg, despre această importantă nouă instituție culturală internațională.

*

A apărut „Rațiunea" No. 7—10 anul II, pe April—Mai 1912, cu un bogat sumar de articole și ilustrațiuni.

*

Paul Souday, în „Le temps" crede că noul roman al marelui scriitor Anatole France „Zeii au sete" prin modul cum descrie Revoluția Franceză și Comuna va displăcea socialiștilor, cari, în anii din urmă se obișnuise a socoti pe France eu totul al lor.

*

## STRUNA ZILEI

*DĂRNICIE TÎRZIE*

...D. Arion a expediat la Berlin 2000 lei.

...Consiliul de miniștri a votat 20.000 lei pentru funeralii...

*Știri.*

***Mult sărmane Caragiale,***
***Curg la sume și parale!***
***O, guvernu-ți este foarte***
***Bun și darnic după... moarte.***


CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

# ULTIME INFORMAȚIUNI

—

*Dacă prefectul Stroja va putea cădea și mai jos de cum a căzut acum — ar fi de mirare.*

*Intr'o polemică cu ziarul* Mișcarea, *relativă la îndrăsnețele măsuri ce le ia prefectul contra libertății întrunirilor — sunt întrebuințate expresiuni de o trivialitate nepermisă: un fruntaș al partidului liberal este numit „bețivan", un altul „coțcar".*

*Iar la urmă se fac amenințări cu revolverul. Nu crede d· Grecianu, proprietarul ziarului local, că a ajuns vremea să pună capăt unor asemenea „polemici"?*

*Măcelarii din localitate proectează o nouă urcare a prețului cărnei, motivînd aceasta prin scumpetea vitelor.*

Societatea funcționarilor din administrația financiară locală, a fost dizolvată, în urma unei anchete.

Această societate a fost întocmită, sunt acum cîțiva ani, din inițiativa fostului șef de secție Gh. Pompilian, pentru a grupa în jurul său, prin interese materiale, pe toți funcționarii acelei administrații spre a se recomanda la momentul oportun, celor însărcinați cu bucătăria electorală.

Pentru acest scop și-a format o camarilă căreia împărțea ajutoare din cotizațiile, depunerile și dividendele cuvenite membrilor societății.

Găsindu-se că operațiunele se făceau prea în familie s'au luat măsuri pentru desființarea acelei societăți.

Suntem pozitiv informați, că lucrătorii tipografiei *„Evenimentului"* sunt hrăniți din fondurile Epitropiei Sf. Spiridon și figurează în scriptele acelei instituțiuni.

Cerem facerea unei anchete, care va stabili exactitatea celor de mai sus. Aducem acest fapt la cunoștința d-lui Gh. Scărlătescu, inspector financiar, care anchetează gestiunea foastei administrații de la Epitropie și care este în măsură să stabilească adevărul informației noastre.

Crucea Serviciului credincios cl. I a fost conferită: preutului Gh. Agapi, parohul bisericii 40 de sfinți, din Iași; preutului Ioan Bejanaru, preotul bisericii din Trifești; Dumitru Farcaș, funcționar la comuna Iași; G. Ionescu, consilier comunal Trg.-Frumos, C. Lates, refendar statistic la prefectura de județ; preutul G. Niculescu, paroh bisericii sf. Nicolae-Ciurchi; Al. Spiru, secretar la serviciul tehnic; N. Tufescu arhivar prefecturei de județ; Gavril Vrînceanu, șeful postului de jandarmi Bivolari.

Clasa II: I. Cîrlănescu, maistru tîmplar la școala de arte și meserii; Cordolină G. plutonier în compania pompieri; Dobreanu Octav, idem; Ianovici Gr. idem; D. Ionescu. maestru lemnar la școala de arte și meseri; Ion Munteanu, notarul comunei Bivolari; Pompes Nicolae, serget major, șef de post Ungheni; Ion Popovici, învățător Bosia; Vasile Sebastian, derigintele școalei Rădeni.

Societatea corală-culturală Sf. Voevozi (Roșca) va da Duminică 17 Iunie, ora 5 p. m. m., o șezătoare populară, în localul școalei „Costache Negri".

Programa cuprinde o conferință ocazională a d-lui C. Vuza, și bucăți corale, executate de corul societății.

D. Gh. Botez, administratorul plăsei Codru, a obținut un concediu de 30 de zile.

La tragerea de eri a loteriei romîne, d-ra Elena Stroescu, fiica arhivarului de la Primărie, cu No. 28156 a cîștigat suma de 2000 lei.

Pe moșia Goldana, din comuna Andrieșeni și la Dădești a căzut eri o ploaie torențială, însoțită de grindină, care a cauzat mari pagube semănăturilor.

Ministerul de interne, atrage atențiunea prefecturei de județ asupra numeroaselor accidente, produse la mașinele de treerat, din cauză că aceste mașini nu sunt conduse de maiștri speciali.

Ministerul invită pe prefect, a căuta ca toți proprietarii, cari au mașini de treer, să se conformeze cu articolul 77 din regulamentul industriilor insalubre.

Ministerul de Culte a cerut, ca în recensemîntul copiilor de școală, ce urmează a se face pentru viitorul an școlar, să se înscrie și copii orbi, cari vor fi trimiși la școala primară, înființată pe lîngă vatra luminoasă.

D. Ion Zaharia, normalist, a fost numit învățător provizor, la școala din Bădeni, pe ziua de 1 Septembrie.

D. A. D. Xenopol, a telegrafiat, la Galați, că fiind în doliu, nu va putea participa la serbarea desvălirei statuei lui C. Negri, ce are loc Duminică.

Moșiile Vlădeni-Stroești, jud. Botoșani, au trecut în proprietatea d-lui Z. N· Chrisseveloni pentru 2550000 lei.

Ministrul Arion va lua congediu pe timp de o lună în cursul lui Iulie.

Interimatele vor fi ținute de domnul Maiorescu.

*Corpul lui Caragiale va fi adus în țară tocmai la Noembrie.*

Domnul Al. Vlăhuță telegrafiară din Berlin.

**Corpul îmbălsămat al lui Caragiale a fost depus într'un cavou al cimitirului luteran de aci, provizoriu pînă în Noembrie, cînd îl vom aduce în țară spre a i se face funeraliî naționale.**

*Vlăhuță*

Medicul legist va face astă-zi autopsia fetiței Irina Petrov, care a fost ucisă, fiind calcată de o trăsură.

**Urmare la decorați.** — Pentru prima oară apare, în Iunie o urmare la decorațiile cu prilejul zilei de zece Mai.

Sunt peste două mii decorați postumi. Lista ar putea fi făcută și anexă la jidanii 'n presă: rabinul Schorr, bancherul Ely Bercovici, morarul Spanier — se află și ei între postumi.

D. Grecianu a decorat postum pe d. Anton Roznovanu, pe domnii Artur Sion și Garabaet Manea, demisionați din Grecinizm, a decorat pe mulți transfugi și și pe unii rămași în opoziție, dar cari au fost cu mizericordie pentru guvern.

Iată tabloul decoraților din Iași — în afară de acei publicați eri: Coroana României — ofițeri, domnii dr. I. Popescu-Codru, Rosseti Roznovanu Anton, Artur Sion, Vasiliu Marian, Bratu Traian, Briul Emil, Burghele Ilie, I. Petrovici, dr. A. D. Popovici.

Coroana Romîniei, cavaleri, domnii: I. Popescu-Mușata, Agape N. preut, Botez Al. preut, Șipote, Botez G. administrator de plasă, Bușureanu G. consilier comunal, Donici Ștefan, șeful curățirei stradelor, Malhasovici Cristea, „prim" avocat la Spiridonie, Martinescu, Ștefănescu și Ștefăniu, consilieri comunali, R. Suțu, directorul Eforiei, Garabet Manea și veteranul Lupașcu.

Pentru calificarea provizorie a învățătorilor particulari de limba și religia ebraică se va ținea un examen în București la 25 Iunie a. c. In comisiunea examinătoare face parte d. G. Grozescu, inspector școlar ca președinte și rabinii: dr. Beck, Niemirower și I. D. Bally din București, dr. Nacht din Focșani și Landau Botoșani.

Din Iași în acea comisiune a fost numit rabinul Samoil Taubes.

Sublocotentul I. Ferderber, din regimentul 7 Cuza-Vodă, a fost mutat în reg. 2 calarași.

Tribunalul Ilfov s. II a condemnat pe d-rul Grill la două luni închisoare, pentru că a făcut unor clienți injecții cu pretins Salvarsan.

In localul ministerului de instrucție se va ține în licitație în ziua de 22 Iunie pentru darea în interprindere a construcțiunei localului observatorului astronomic și meteorologic din Iași.

Lucrarea este evaluată la 52000 lei.

Prietenul nostru căpitan N. Botez, a fost avansat maior intendant în rezervă.

La 28 a lunei se va ține la Prefectura de județ, licitația pentru restaurarea penetinciarului central.

In satul Dînjeni, dependinte de comuna Cucuteni, s'a ivit scarlatina.

La Banca Moldova din orașul nostru se primesc de pe acum și pînă la 21 Iunie inclusiv, subscrieri la împrumutul de 30,000,000 al comunei București.

Ultimele reprezentații ale *ansamblului de operetă Barcănescu*, vor avea loc în sala „Teatrului Național", unde Iașul cunoscător de teatru a putut avea adevărata impresie a excelentelor condițiuni în care se prezintă această trupă.

Se vor juca cele mai mari succese de operetă: *Sîmbătă seara* **Singe Vienez**, *Duminică în* **Matineu Contele de Luxemberg** și seara **ultima reprezentație, Soldatul Viteaz.**

*Prețurile Populare. Biletele la Librăria Iliescu.*

**Absolvenții conservatorului de muzică.**—Iată numele elevilor și elevelor cari au absolvit cursurile conservatorului de muzică și declamațiune din localitate:

*Teorie solfegiu*: Constantinescu Marcela, Popovici Ana, Stefănescu E. Valerie, Dimitriu Lucia Margareta, Petala Adelaida, Stefan Eglantina, Panaitescu Florica, Vartic Elena, Pavelescu Constantin, Homucel M. Radu, Lohan Camil, Duca Mihaiu.

*Armonie*: Botez M. Elena, Sion Alice.

*Canto*: Bălăceanu Maria, Arteni Cecilia.

*Flaut*: Dobreanu Mircea.

*Clarinet*: Simionoff Mateiu.

*Trombon*: Bița Șerban.

*Declamație*: Popescu Lucia, Procopovici C. Ghisela.

**Judiciare.**—La s. II a Curții se judecă divergința în procesul pentru împărțeala averei ramasă pe urma lui I. Prăjescu.

— Th. Blesmeac diu Huși, dat judecății pentru abuz de încredere, a fost condemnat la 5 luni închisoare.

— Gh. Ignat, fost jandarm rural, dat judecății pentru fals în acte publice, a fost condemnat la 5 luni închisoare.

— Mandatele numiților Osias Veissman și P. Botez, cumul de delicte, au fost reconfirmate astăzi.

In decurs de două zile direcțiunea Liceului Național a primit două telegrame contrazicătoare în ce privește media la limba romînă și admiterea la examen. O telegramă era semnată de d. C. Litzica. Directorul învățămîntului secundar, iar alta de d. C. Meissner. Conferința scolară a ținut seamă de prima telegramă,

Pentru Duminică 17 Iunie s'au lansat convocări la toate corporațiile pentru a se alege reprezentanți în comisiunea de arbitri și în casa centrală. Alegerile însă nu vor putea să aibă loc, de oare ce nu s'a promulgat încă regulamentul care avea să indice normele alegerii. S'au convocat adunări generale pentru alegeri ce cădeau, după lege, în atribuțiile adunărilor speciale.

Casa centrală e sucită cu desăvîrșire.

Din partea administrației financiare s'au controlat budgetele școlilor particulare pentru a se percepe taxa de 3 la sută de la profesorii care încasează de la 200 lei lunar în sus.

Autoritatea comunei din Dădești a făcut cunos ut, că s'a ivit boaliște printre caii arendașului acelei moșii.

Ministerul de culte, constatînd că de și s'au pus toate stăruințele și s'au acordat numeroase avantaje, totuși sătenii nu-și trimit copii în școalele speciale de meserii și agricultură.

Față cu aceasta, ministerul roagă pe învățători, de a mai îndemna pe săteni, să-și trimată copii în acele școli speciale.

Ni se plîng cetățenii din strada Ciurchi, că acea strudă este cu totul lasată în părăsire, așa că se află în stare foarte rea.

Rugăm să se certeze.

Cel mai mare film danez, „Spionii fortăreței", cuprinzînd o splendidă desfășurare militară, este intercalat în noul program de asta seară Vineri al cinematografului (din noua grădină Pathe-Frères (vis-à-vis de librăria Socec).

Acțiunea, una din cele mai interesante, capătă un farmec și mai mare prin neîntrecuta interpretare a artiștilor dramatici ai teatrului regal diu Kopenhaga, creatorii noului gen romantic în cinematografia actuală.

Noul program de astă seară mai cuprinde între altele:

Fabricarea mașinei de scris Ramington, scene industriale. — Broșa de briliante, roman contimporan.—De la Compiègne la Pierrefonde, escursiuni pitorești în Franța.—Prince decorat, scene humoristice cu simpaticul actor.—Pathé-Journal cel mai nou număr.

Mîne, Sîmbătă matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathe-Frerès.

Duminică 17 Iunie: In ghiarele patimei, Jucătorii de cărți etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci"**, o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

**Absolventele școalei profesionale de fete din Iași.** — Antoniu Profira, Arghiropol Aneta, Arhip Victoria, Colomei Maria, Crețescu Elena, Dimitriu Aglae, Derie Margareta, Haluș Olimpia, Michiu Ecaterina, Manoliu Olga, Praja Athena, Ponici Constanța, Potop Maria, Petrăchescu Zoe, Savul Victoria, Stamboliu Ecaterina, Galinescu Henrieta. Manoliu Maria.

# Ultime telegrame

## Telegrafice și Telefonice

București 15 Iunie

## Moartea lui Caragiale

**Berlin.—D. Gherea Dobrogeanu, a declarat azi corespondentului** *Adevărului*, **că s'a hotărît definitiv, că rămășițele pămîntești ale lui Caragiale, să rămîne pînă în toamnă în cavoul cimitirului din Schöneberg.**

**La toamnă corpul marelui nostru Caragiale va fi adus în țară, și înmormîntat la București.**

### O vizită în Capitală

București.—D. Emanuel Hubert, directorul statisticei din Franța, a sosit azi în București.

### D. Carp în străinătate

București.—D. P. P. Carp a plecat azi în străinătate.

### Intrunirea de la Dacia

Bucureşti.—Lucrătorii greviști au ținut aseară o mare întrunire la Dacia.

Au participat peste 2000 de lucrători.

### Admiterea la liceul militar

Bucureşti.—Pentru a se com plecta locurile vacante la liceul militar din Iași, pe anul 1912—1913, ministerul de războiu, a decis că vor putea fi admiși elevi în orice clasă.

Condițiunile de admitern, au apărut în Monitorul Oficial.

### Arestarea din Capitală

**București. — Tribunalul Ilfov a declarat în stare de faliment, pe fruntașul brutar Ion Nicolescu, a cărula pasiv ar trece de o jumătate de milion.**

**D. Ion Nicolescu a fost arestat.**

### Accidentul unui cuirasat

**Toulon.—Cinci din victimele de pe bordul cuirasatului Jules Michelet, nu vor putea fi scăpate.**

**Ministrul a declarat, că sacul de pulbere a luat foc din cauza încălzirei cuirasei tunului. Trei dintre răniți au murit.**

**Locotenentul Guiot, una din victimele vasului, a sucombat.**

### Asasinul contesei Trigona

**Roma.—Fostul locotenent Paterna, asasinul Contesei Trigona, a fost condemnat la munca silnică pe viață.**

### D. MAIORESCU LA VIENA

*Viena.* — Neue Freie Presse *află că d. Maiorescu se află de eri la Viena. Va avea o intervedere cu contele Berchtold și va fi primit în audiență de Imparat.*

*Vizita la Viena a d-lui Maiorescu nu are nici o țintă politică, ci e numai expresiunea relațiilor excelente dintre România și Austro Ungaria, invederată chiar în momentul actual prin voința șefului de stat major Austro ungar la Sinaia și prin visita misiunei militare în România.*

*D. Maiorescu întîmpină pretutindeni, la Viena, primirea cea mai amicală și se arată cele mai bune dispositiuni pentru țara, în care d. Maiorescu e prim ministru, dat fiind că din convingerea cercurilor diplomatice rezultă că lipsește încă actualmente o bază pentru restabilirea păcei, — e cu atît mai liniștitor a se ști, că politica romînă se străduănește să împedece ori ce complicațiuni în Balcani.*

### Demisia Marelui Vizir

**Constantinopol.—Marele vizir și-a înaintat demisiunea, care se pune în legătură cu situația gravă din Macedonia.**

### Reforma militară

Viena.—Camera seniorilor a adoptat în unanimitate proectul privitor la reforma armatei, în mijlocul aplauzelor prelungite.

### Greva marinarilor

Paris.—La Cameră, Ministrul Comerciului a afirmat din nou, în chesiunea crizei de pîine și grîu, că panica este nejustificată. Ministrul a declarat, că de va fi nevoe, va suspenda monopolul pavilionului ori va rechisiționa vase.

S'a dat guvernului un vot de încredere cu unanimitate.


## Inștiințare

Avem onoare a aduce la cunoștința onor. public, că *pînă la 21 a lunei curente st. v. inclusiv*, între orele 9—12 a. m. și 2—7 p. m., primim *subscripțiuni pentru împrumutul de 30,000,000 lei al comunei București* și stăm la dispoziție pentru orice informațiuni în această privință.

Prima rată este de 10 % din valoarea acțiunilor.

**Banca Moldova**

*Societate Anonimă — Iași*

**Contabil** *pentru o bancă de provincie se caută.*

*Pentru a fi admis se cere:*

*a) Să fie absolvent al școalei Comerciale;*

*b) Să aibă practică cel puțin un an la o bancă.*

*A se adresa în scris la administrația acestui ziar.*

**Atelierul** **de rochii și confecțiuni** *al D-rei* **E. Eckstein** *din str. Ștefan cel Mare No. 30 caută bune lucrătoare.*

**Dr J. BRENER**

*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

**Specia ist în Boale de Femei**

**MAMOȘ**

**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**

*Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

**O prăvălie** *frumoasă din două încăperi mari precum și o locuință elegantă la etaj de 5 camere, cameră de bae cu closet în apartament, scară separată și luxoasă și toate atenansele se închiriază str. Ștefan cel Mare casele Schnürer.*

# Băile OGLINZI

**JUDETUL NEAMTZ**

**3 kilom. de la tîrgu Neamț, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, și Automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren**

**50 % reducere prin gara Pașcani,**

**Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie**

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

**Clima temperată**, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

**Băile saline** de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare diu Hall, Ischl, Reichenhall etc.

**Cabinele de Baie și Hidroterapie** instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, isehias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

**Un pavilion modern pentru inhalație** cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

**HOTEL și VILE**

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

**Pentru distracțiuni** clădire drandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

**EFTIN și FOLOSITOR**

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamtz la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bojan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld**;

**In Iași, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189,** antreprenorii Hotelului.

# LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

**Bucuresti—11. Soseaua Vitan 11—Bucuresti**

**a inceput fabricarea articolelor**

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

**Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun**

preparate de

## Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi insoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

**Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50**

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

# IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

# „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



# Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**

**marca PORC MISTREŢ**

**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



**!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!**

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

# Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** Induleeşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unzuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24

PORTE-FLEURS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARNEL
1re, Rue de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco d'Album sur demande



# Magasinul Conservatorului

**IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI**

## NOTE de MUZICA

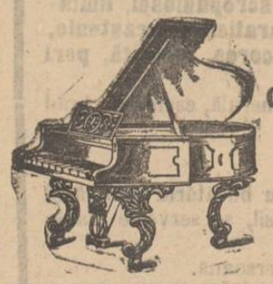

**ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului**

## Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

## Piane şi Planine

## — ROSENKRANZ —

**Neintrecute în solidtate si ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără acanto —

*— Cataloage gratis —*

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



# „ANCORA"

**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7 453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

**Lei 1,98e,25**3 63 | 100

Societatea „Ancora" Inchee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**

**Strada I. C. BRĂTIANU No. 166**

(Ioastă strada de Sus)



# TIPOGRAFIA

# H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1856**

**Casă de incredere**

**Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi u'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.**

**Preţuri ieftene**


**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabil**

Iaşi Tipografia H. Goldner, Str. Mîrzescu.—Instalaţiune motoare electrice, executată de Iohru Krzyzanoski ătuşe electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1618. — Duminică 17 Iunie 1912

## In memoria lui Caragiale

A murit Caragiale.

S'a stins cel mai pătrunzător și cel mai scînteetor spirit al neamului nostru. Mintea adîncă, vastă și bogată, artistul neîntrecut al scrisului romînesc; viața, izvor atîtor vieți ce vor trăi nemuritoare veci de veci, pentru urmașii noștri,—nu mai este.

Sufletul atît de fermecător pentru cei ce l-au cunoscut; verva nesecată și fulgerătoare din adîncuri noi și nebănuite; apriga înțelepciune ce se luptă cu realitatea, biciuind-o și totuși mîngîind-o.—ne-a părăsit pentru totdeauna.

Stă mintea 'n loc și nu vrea să creadă; și totuși și absurda veste ne sugrumă cu adevărul ei, ne umple fără voe ochii de lacrimi, ne întoarce privirile înapoi, și, făcîndu-ne să vedem ce am perdut, ne arată imensitatea golului ce s'a făcut deodată în viața sufletească a poporului nostru.

Pierderea ce încercăm prin moartea lui Caragiale e in adevăr nemăsurată.

Căci el n'a fost omul despre care să poți zice, că, dacă a murit, operele lui ne-au rămas și vor trăi ele pentru dînsul în cultura neamului.

Caragiale, în afară de opera lui — a cărei mărime dealtminteri mulți chiar dintre specialiști, n'o cunosc de cît prea puțin — era o personalitate complectă și unică în felul său. Ori de ar fi scris, ori de n'ar fi scris, pesonalitatea lui, prin verva-i totdeauna plină de înțeles, iradia în juru-i atîta lumină dumnezeiască, deschidea atîtea orizonturi și adîncuri, înfiripa, din realitatea searbădă, atîtea plăsmuiri și construcții pline de înțeles, că sufletele celor ce aveau fericirea să-l aproprie (și cine nu-l putea apropia?) nu se putea să nu iasă oarecum transformate și înălțate din contractul ei, chiar atunci cînd forma uneori prea crudă nu i-ar fi fost tocmai plăcută.

Acest izvor de supremă înțelepciune azi nu mai este, — și nimeni nu poate simți mai mult imensitatea golului lăsat în urmă, de cît prietenii și cunoscuții lui, cari, din această pricină, tocmai acum văd că aveau într'însul un supliment dumnezeesc al propriei lor ființe slabe pămîntești.

Pentru acești, lumea în care rămîn să trăiască mai departe, a perdut par'că odată cu Caragiale, înseși înălțimile albastre unde se rotesc noaptea norii, și unde imaginațiunea noastră, setoasă de transcendență, pune idealul și toată Dumnezeirea.

Dar pe lîngă aceasta, Caragiale — murind atît de timpuriu și la un an numai după publicarea extraordinalelor sale „Schițe nouă" — duce cu dînsul în neant izvorul a multor capod'opere, pe care spiritul său veșnic fecund, le-ar fi plăsmuit. Pierderea pentru neam și umanitate e prin chiar aceasta incalculabilă.

Caragiale, orice ar zice cei ce nu l-au înțeles (și sunt și de acești) moare tocmai în mijlocul celei mai interesante faze a evoluției sale artistice.

De la raționalismul rece, incisiv și totuși senin din comediile sale — capod'opere ale literaturii universale — Caragiale trecuse cu „Năpasta", „Făclia de Paște" „La hanul lui Mînjoală" și alte cîte-va lucrări mai mărunte, într'o nouă fază, în care sentimentalitatea profundă, aci severă, aci umoristică,—dădea o nouă înfățișare personalității sale primitive.

Cu „Schițele nouă" personalitatea lui Caragiale ajunsă spre cea mai înaltă putere de desvoltare, se pusese în acelaș timp la unison cu marele curent literar modern, care începînd cu Wagner, Ibsen Tolstoi, tinde să dea caracteristica întregei literaturi de azi: cu misticismul. Caragiale care, prin cîte-va păreri se dovedește a fi unul din cele mai profunde capete filozofice ale noastre, și care, în convorbirele sale neuitate, arată totdeauna o neînfrînată patimă pentru cugetări filozofice, — ajunsese de cîți-va ani în coace să împreune cu cea mai mare ușurință (și lucrul se vede admirabil în cîte-va din nuvele sale: „La hanul lui Mînjoală", „Kir Ianulea", „Calul Dracului", „Ion") lumea realității cu lumea idealului, rezultatele gîndirii și ale imaginației și să scoată mari și adînci înțelesuri din creațiuni în care lumea sufletească și lumea din afară se confundă într'o supremă și indisolubilă unitate.

Producția lui Caragiale începusă să devină fără calcul și fără teorie, numai din propiul implus al evoluției sale sufletești —mistică și simbolică,—fără să-și piardă însă nici una din însușirile clasice ale artei sale atît de limpede și atît de impecabilă.

Față de atîtea opere, atît de lăudate ale misticismului apusean, care totuși din pricina lipsei de energie în fond și a lipsei de simplitate și limpezime în formă, vor rămîne simple îngînări ale artei,—ce n'ar fi putut opune Caragiale în ulterioara lui desvoltare, cu energia de oțel a concepțiunii lui și cu arta lui, care ori cît de complexă ar fi fost, era totuși veșnic simplă și limpede.

Mare gol în sufletul neamului și umanității—pierderea lui; dar cel puțin și unul și altul se pot mîngăia cu opera rămasă și cu speranța viitorului,—dar nemăsurat și de neîmplinit gol pentru prietenii lui, văduviți pe vecie de ființa lui neprețuită!

Durere mare, nestînsă, neînvinsă. Căci îl vedem, îl simțim, îl auzim; trăim din viața lui, ne îmbătăm de cuvîntul lui, simțim inima lui cum bate lîngă a noastră și ochiul lui străfulgerînd atotputinte în ochiul nostru și pe deasupra noastră! Dar totul e vis,—și cu cît mai mult îl simțim, cu atît simțimîntul că totul e amăgire, e mai neîmpăcat și mai dureros. Dar să ne înălțăm inimile! Să ne înălțăm inimile în seninătatea în care el a fost întotdeauna model. Să ne înălțăm inimile,—și deși cu ochii întunecați de lacrimi, să ne resemnăm în gîndul că el e cea mai mare glorie a Romînismului și că—deși el a murit—gloria lui neperitoare ne va cuprinde totdeauna în luminoasa ei mantie.

**Mihail Dragomirescu**

## In plină anarchie

***Capitala țărei e în plină anarchie. Muncitorii de la mai toate fabricile s'au pus în grevă. Tulburări grave au neliniștit cartierele industriale ale Bucureștilor.***

***Poliția a intervenit și ca totdeauna la noi, cînd intervine poliția, scandalul a luat proporții omerice. S'au descarcat revolvere, au fost arestați, s'au trimis telegrame, delegațiuni numeroase și de toate felurile s'au presentat „la cei în drept", pentru a protesta.***

***Intreg acest cortegiu e ceva obicinuit, neobicinuit e însă faptul că industrii întregi să stagneze, din pricina grevelor, tocmai în timpurile de cea mai înaltă prosperitate economică. Patronii sufer pagube imense și cum pilda cea rea e contagioasă, își închipuește ori cine soarta ce i așteaptă pe ceilalți patroni. Cine e vinovat în această stare de lucruri?***

***Nu face îndoială că și împrejurările își au vina lor; nu e însă mai puțin adevărat că actualul guvern a dus față de muncitori, o politică menită a i scoate din minți. Avînd nevoe de voturile muncitorești, guvernul a făcut toate promisiunile, s'a arătat gata de orice compromisuri.***

***Muncitorii, încurajați de această demagogie oficială, și-au pierdut măsura și au provocat acele grave formidabile, în mijlocul unei înfloritoare stări economice. A mai venit și d. Nenițescu cu legea d-sale, care a zădărit pe lucrători și a aruncat neîncredere între ei și patroni. Guvernul s'a jucat cu focul și acum culege roadele nesăbuitei sale politici demagogice.***

***Instigatorii adevărați ai grevelor de azi sunt cei din fruntea guvernului și în deosebi cei de la ministerul de industrie.***

## Guvernul căptușală

**Cela ce s'a petrecut cu procesul tramvaielor e un scandal fără pereche Se știe că primăria s'a retras din instanță, deși primul ministru, d. Titu Maiorescu, convenise cu d. Take Ionescu ca procesele tramvaielor, să urmeze inaintea Justiției, cursul lor normal, fără amînări și fără sicane de judecătorie de pace. Era chiar vorba ca inainte de 20 Iunie procesele să fi fost judecate și de inalta Curte de Casație.**

**Acesta a fost prețul armistițiului de care guvernul se bucură actualminte din partea opoziției.**

**Azi guvernul și a călcat angajamentul și în loc să lase ca justiția să-și facă opera, Primăria s'a retras din instanță. Ori, retragerea aceasta nu poate fi legitimată cu trebuința dictată de apărare. Nimeni nu se apără fugind de justiție.**

**Poate fi făcut răspunzător d. Maiorescu de această călcare a angajamentelor sale față de șeful nostru? Nu, căci d sa lipsește din țară. Sunt vinovați ceilalți miniștri? Nici atît. Ziarele independente gem de comunicate, prin cari membrii guvernului nu mai știu cum să și ceară scuze de retragerea Primăriei din instanță.**

**Dar atunci cine e vinovatul, adevăratul vinovat?**

**Adevăratul vinovat este aici guvernul căptușeală; sunt miniștri debarcați, cari, nesocotind voința și ordinele actualilor consilieri ai Tronului, poruncesc ei, fără nici o răspundere, autorităților constituite.**

**Azi nu mai e un secret pentru nimeni că d. Matache Dobrescu, primarul Capitalei, este sluga plecată a d-lui Al Marghiloman. Din ordinul d sale Primăria s'a retras din fața secției II a Curții de Apel din București.**

**Guvernul—căptușală poruncește din culise, guvernului de fantoșe de sub prețidența d lui Maiorescu.**

**A fost pentru țara aceasta destulă nenorocire cînd a avut în fruntea ei, un guvern Carp cu respundere; azi regatul nostru e cîrmuit de un guvern Carp fără respundere.**

## TURBAȚII

„La Politique", în două numere consecutive, ne ia de sus. Pentru a o tace mai bine, ea ne amestecă cu „Adevărul". Constatînd pretinsele noastre gafe, ea se adresează șefului partidului conservator democrat și repetînd vorba lui Kogălniceanu, ne strigă: „Zi gîștelor d-tale să tacă"!

„La Politique" se preface că ignorează că partidul conservator democrat n'are două politici, ci una, și că unica sa politică este totdeauna în întregime condusă de șeful său, pînă în cele mai mici amănunte. Dar cum, șeful știe bine că de cealaltă parte, nu e nici direcție, nici unitate, nici disciplină mintală, — el nu poate să strige la rîndul său: „Zi turbaților d-tale să tacă"!

De altmintrelea pentru aceasta, ar trebui să știi cui te adresezi și pe drept, e peste putință să știi aceasta.

După aparențile logice—și nebunii au o logică—acela care, în momentul de față e responsabil de direcția politică a domnilor cari au ca organe: „Conservatorul", „Epoca", și „La Politique", este președintele consiliului, d. Titu Maiorescu.

Or, d-lui Titu Maiorescu i-ar fi, din punct de vedere moral, imposibil să subscrie ultimele două articole din „La Politique".

Insistăm: imposibil din punct de vedere moral.

Moralmenente imposibil, pentru că d. Titu Maiorescu știe prea bine cari sunt pacturile cărora datorează armistițiul ce opoziția a acordat acțiunei guvernului său.

Și, președintele consiliului, și șeful nostru, sunt oameni prea onorabili ca să fi fost vre-odată chestiunea între ei de a sofistica procese, de a înlocui opera justiției prin simulacre, de a sacrifica dinarul comunei sau autonomia ei sau de a conveni să se spele oameni, cari— slava Domnului! — sunt destul de albi ca să n'aibă nevoie să fie spălați de cineva.

Dar toate acestea, cari în chip onorabil nu se puteau găsi în nici o convențiune, cari nu pot avea rădăcini de cît în creerul epilepticilor, toate acestea n'au nici o legătură cu acuzarea, pe care am ridicat-o și pe care o ridicăm împotriva guvernului, acuzațiune față de care vorba nelealitate nu e prea aspră.

Era pur și simplu vorba să nu se aducă operei justiției nici o amînare, nici una din acele șicane de cari procedura e plină și să se isprăvească cele două procese—împreună cu Casația—înainte de 20 Iunie a. c.

Și, dacă nelealitatea ne supără, aceasta nu e cum o crede „La Politique" pentru misterioase combinațiuni politice; ci numai pentru că vedem în acest fel de a lucra e un pas înapoi în viața publică a acestui Regat.

Primul a fost afacerea tramvaielor, cu tot cortegiul ei: legea inconstituțională, desvăluirea celor mai josnice pasiuni politice și mormanul de murdărie aruncat de către un partid așa zis conservator în potriva puterei judecătorești.

Al doilea pas înapoi e îndeplinit prin faptul produs înaintea Curții de Apel, cînd comuna a lipsit în ziua înfățișărei.

In adevăr, n'a fost vorba de unul din acele incidente de procedură asupra căruia s'ar putea ergota, dacă venea din nevoia apărărei. Abținerea evident, nu e o trebuință a apărărei,—căci ne repungă a urma pe „La Politique" în explicația ei relativă la schimbarea judecătorilor în Septembrie.

Și de oare ce nu ne putem adresa președintelui de consiliu pentru a-i zice: zi turbaților să tacă! cui să ne adresăm?

Celorlalți miniștri?

Dar nici aceia nu țin limbagiul celor de la *La Politique*.

Aceștia, cari probabil știu ce le impunea datoria, încearcă să ne provoace mila prin comunicatele adresate presei independente.

Ei ne spun că au dat poruncă primarului Capitalei de a nu lipsi, dar că primarul nu i-a ascultat.

Ei fac în public o astfel de mărturisire de slăbiciune, de neexistență, în cît fără îndoială lacrimile lor, vor muia chiar inimile de piatră.

Ei ne oferă alegerea între două alternative egal de onorabil: să credem în dublicitatea lor sau în neputința lor.

Domnii de la „Politique" nu primesc să ție același jalnic limbagiu. O iau de sus și ne vorbesc de autonomie comunală și de apărarea averei publice.

Dar, dacă aceste mari interese cereau neprezentarea primăriei, atunci este evident că ministerul — care a ordonat, dînsul, prezentarea primăriei și care face acum că n'a fost ascultat, — a comis un atentat în potriva banului public și a interelor superioare ale Statului.

Toate aceste lucruri provoacă o așa milă, în cît cu drept cuvînt te găsești cuprins de un simțimînt de tristeță pencă vederea unor înjosiri este în totdeauna o privește tristă.

Cheia ghicitorii este aceia pe care am dat-o, chiar din prima zi a formațiunei cabinetului actual:

Avem două guverne unul actual și altul în culise.

Acesta din urmă e cel care cîrmuește; tot el e acela care continuă a impune o politică detestabilă, o politică pe care țara întreagă a vestejit-o, o politică, care pînă în cele din urmă, s'ar fi putut uita așa cum se uită toate nenorocirile.

Dar, acești domni, nu vor, în ruptul capului, să fie uitați.

Cu atît mai rău pentru dînșii! Vor fi scuturați în așa mod, în cît, cel puțin dînșii, nu o vor uita.

*Ordinea*

OAMENI ȘI LUCRURI

## SEMNUL...

De oarece am atras, cei dintîiu și în acest loc, luarea aminte asupra ineditelor și postumelor defunctului Caragiale, avem îndatorirea de a face atentă lumea — și mai cu samă lumea literară — asupra unei chestiuni. Poate, chiar, asupra unei primejdii.

Intr'un ziar din Capitală s'a reprodus eri o bucată satirică, o șarjă în potriva unui tip „modern". Bucata însăși e intitulată cu acest cuvînt: „Modern". Ziarul care reproduce bucata în chestiune dintr'o revistă dispărută de acum 3—4 ani zice că redacțiunea numitei publicațiuni dispărute afirmase pe vremuri că bucata, anonimă, e „de origine ilustră". Ziarul se întemeiază pe această veche afirmațiune și atribue șarja, defunctului maestru Caragiale, exprimînd lucrul sub forma unei bănueli.

Dar iată că ziarul oficios iașan reproduce bucata—cu un titlu trivial inventat de vr'un reporter provincial — și, pur și simplu, ***semnează*** bucata cu numele lui Caragiale, fără a-și da seama de gravitatea faptului și de importanța lui. Noi știm că aceiași bucată s'a atribuit d-lui G. Ranetti și, dacă nu ne înșelam, cu această paternitate, bucata a fost întrat în „repertoriul" unei mici scene bucureștene, unde a fost recitată.

Care e dovada că șarja e într'adevăr a defunctului Caragiale? E manuscrisul în posesiunea cuiva? Fără a ne mai ocupa dacă regretatul scriitor a autorizat vre-odată publicarea ei.

Chestiunea ineditelor și a postumelor e foarte gingașă, cînd e vorba de un scriitor ilustru.

A-i atribui un rînd ce nu i-ar aparținea însamnă un abuz de neiertat. Se vor găsi doară destule manuscrise nepublicate între hîrtiile defunctului și—poate—nu toate pe placul celor două ziare amintite mai sus. Bună oară poezioara *Semnul*, cu următorul conținut:

Din toate cîte sunt pe lume,
Nu-i una fără semn anume:
După miros cunoști o floare;
Cunoști un fruct după savoare:
Un geniu după o gîndire
Și steaua după o sclipire;
Pe un om de duh, pe cum privește
Și pe neghiob pe cît vorbește;
Cunoști o pasăre pe glas;
Copoiul de vînat pe nas;
Un cîine, ori un om turbat,
Pe bale și lătrat;
Cunoști o fiară
După giară;
După un fluer pe merloiu;
După mai multe, pe ciocoiu.

Garantăm autenticitatea—cu manuscrisul autorului. Garantăm în același timp că versurile nu vor fi reproduse de cele două ziare cari au retipărit satira pe care ***nu*** puteau s'o atribuie cu siguranță autorului „Napastei", pentru că, după părerea noastră, nu poartă pecetea, ***semnul*** genialității lui.

Nu putem povățui în deajuns pe cetitori să fie atenți asupra abuzurilor la cari poate da loc setea de ***inedite***, la care se mai adaoge încă, une-ori, setea de scandal și de trivial cu orice preț.

**Rodion**

## O facultate internațională de Pedologie

***Noua instituție. — Directoarea fondatoare. —Scopul și organizația școalei.—Ce materii de învățămînt o vor alcătui. — Laboratoriile și seminariile. —Admiterile***

In ziua de patru Noembrie anul acesta, se vor inaugura la Bruxelles cursurile anului întăi ale unei înalte noui instituții de învățămînt.

Spre mulțumirea noastră putem spune, că întemeetoarea școalei de care vom vorbi mai departe e o femee, d-na dr. *I. Ioteyko.*

Dac'ar trebui să o mai recomandăm unora din cititorii noștri, care nu-i cunosc valoarea din lucrările sale științifice ar fi de ajuns a arăta titlurile doamnei Ioteyko, de: dr. în medicină de la Facultatea din Paris, șef al laboratorului de psihologie, de pe lîngă universitatea din Bruxelles; laureată a institutului și Academiei de medicină din Paris și „directoarea și întemeetoarea facultăței internaționale de pedologie, (școală superioară de științi pedologice și psihologic din Bruxelles").

Științele, care se ocupă de copil și tînăra făptură omenescă, alcătuesc în momentul de față un mănunchi destul de cuprinzător, ca să poată acum forma materialul de învățămînt al unei noui facultăți, care ar putea cu multă folosință să fie alipită Universităților.

Acesta e senzul în care, de altfel, și-au arătat părerile și foarte numeroși raportori ai diverselor state, cu prilejul congresului internațional de pedologie, ce s'a ținut anul trecut, în cursul lunei August, la Bruxelles.

Prima tentativă de a înființa o astfel de instituție vine pe cale particulară, și e datorită inițiativei private a d-nei dr. Ioteyko. Cu toate acestea facultatea se va sili pe cît mai mult cu putință să-și cîștige simpatia și chiar patronajul organelor oficiale. Și lucrul de sigur nu va fi de loc greu, facultatea de pedologie fiind pe lîngă un important centru de cercetări științifice și un distins centru de învățămînt.

Durata studiilor în facultate s-a hotărît a fi de trei ani împărțindu-se astfel materialul de predat.

In cei doi ani elevii vor urma cursuri speciale în vederea obținerei titlului de „licențiat în științele pedologice", după ce-și vor fi trecut cu succes examenele.

Iar anul al treilea al studiilor, consacrat numai licențiaților, va fi consacrat în întregime pregătirei unei ***lucrări originale***, în virtutea căreia candidații vor urma să obțină titlul de „doctor în științele pedologice".

Această școală va fi de o importanță Capitală, de oare ce corpul profesoral al ei, care urmează a preda cursurile cît și a ține conferințe, va fi compus din specialiștii cei mai de vază atît din Belgia, cît și din țările străine întrunind

toate condițiile necesare pentru învățămîntul universitar.

Pe lîngă cursurile teoretice de pedolose vor ținea și cursuri practice; apoi cursuri de psihologie experimentală, de antopometrie, de higienă școlară, de istoria pedagogiei, puericultură, didactică și pedagogia experimentală, educația fizică și sociologie infantină.

Învățămîntul va cuprinde asemeni cursuri de Neurologie, psihiatrie, biologie precum și cursuri deosebite consacrate copilăriei anormale, fisiologiei mușchilor și nervilor și psihofiziologie generală etc. etc.

Materia se va preda întăi prin ținere de cursuri și conferințe, apoi 2) în diverse școli, 3) în seminarii anumite și 4) în laboratoriu.

Facultatea va avea la dispoziția sa patru laboratoare și anume, unul de pedologie altul de Psihologie experimentală, un al treilea de fiziologie și antropometrie cum și unul de chimie.

Facultatea de pedologie, organizată, după un anumit plan, cu totul nou, are menirea și va fi pentru învățămîntul superior ceea ce sunt scoalele nouă pentru învățămîntul primar și cel mijlociu.

*

Elevii urmează a fi primiți să urmeze cursurile facultății în următoarele condițiuni. 1) Trebuie să prezinte la inscrierea în facultate, diploma unei școli medii sau a unei școli normale. (Seminarul) pentru institutori.

2) Durata studiilor e obligatorie de trei ani.

Se pot acorda dispensa și echivalențe. Facultatea primește elevi și eleve, de la 18 ani în sus.

Inscrierea anuală la cursuri trebue întovărășită de plata taxei de 250 lei; cîte 50 lei sunt taxele primului și celui de al doilea examen de licență ce are a trece candidatul și o sută lei taxa examenului unic de doctorat, din anul al treilea.

Se admit elevi auditori pentru cursuri izolate.

Inscrierea prin scris se poate face în orice timp. Biroul de înscriere va fi deschis de la 21—31 Octombrie 1912 orele 10 dimineață, în 25 Avenue Paul de Jaer. St. Gilles-Bruxelles.

Fie care elev înscris va primi de la secretariatul facultății o carte de student precum și programul cursurilor.

Vor fi două semestre, de iarnă și de vară. Cele de iarnă încep la 1 Noembrie —cele de vară la 1 Martie.


**Dr. S. Dulberger**

**Specialist în boalele de femei**

**— MAMOȘ —**

*fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.*

**dă consultațiuni**

*de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. în locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.*


**REGATUL ROMANIEI**

## PRIMARIA COMUNEI BUCUREȘTI

# PROSPECT

**Imprumutul de lei 30,000,000.— Capital nominal din anul 1912**

In virtutea legei din 20 Aprilie 1912, Comuna este autorizată a contracta un împrumut de lei 30,000,000, capital nominal, pentru ezecutarea lucrărilor de edilitate prevăzute prin acea lege.

Pentru realizarea acestui împrumut, conform votului Consiliului comunal din ședința de la 2 Iunie 1912 și aprobărei Ministerului de Interne No. 15008/912, Comuna emite obligațiuni purtătoare de **dobândă 4 la sută pe an** în valoare nominală de lei 30,000,000, **cu cupoanele de 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie în fie-care an.**

**Obligațiunile sunt la purtător. Ele se vor emite pe tipul de 100, 500, 1000 și 5000 lei.**

Numărul de bucăți, în fie-care fel se va fixa definitiv după rezultatul ce se va obține în urma repartiției subscrierilor.

Amortizarea acestor obligațiuni se va face al pari, în proporțiuni egale pentru fiecare din aceste tipuri, în 80 de semestre, prin trageri la sorți semestriale, cari vor avea loc în București, în localul Ospelului Comunal, cu o lună înainte de scadența cuponului, adică la 1 (14) Maiu și 1 (14) Noembrie al fiecărui an. Prima tragere la sorți va fi la 1 (14) Maiu 1913 și prima rambursare la 1 (14) Iunie 1913.

Obligațiunile împrumutului vor fi clasate printre fondurile publice și primite ca garanție la licitațiunile de lucrări publice ale Statului, Judeților și Comunelor. Ele vor fi admise la Banca Națională, la Cassa Rurală și la toate cassele publice, pentru toate operațiunile prevăzute prin legile și statutele acestor instituțiuni.

**Titlurile vor fi scutite de orice impozit prezent și viitor, atît asupra capitalului, cît și asupra venitului lor.**

Acest împrumut este garantat cu veniturile comunale. La plata anuităților acestui împrumut se afectează, la caz de necesitate, și orice sporire din cota fondului comunal.

Plata cupoanelor scăzute la 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie al fiecărui an și a titlurilor eșite la sorți, se va face la Cassa Comunală, sau și alte bănci în București și în județe cu cari se va conveni, făcîndu-se aceasta cunoscut la timp prin publicațiuni.

**Cupoanele obligațiunilor se prescriu în termen 5 (cinci) ani de la data scadenței lor, iar capitalul acestor obligațiuni se prescrie în termen de 30 (treizeci) ani dela data eșirei lor la sorți în folosul Comunei, conform art. 126 din legea contabilității publice.**

Numerile obligațiunilor eșite la sorți se vor publica prin Monitorul Comunal, Monitorul Oficial și alte ziare.

**Subscripțiunea menționatei sume de lei 30,000,000 capital nominal, va avea loc în zilele de 20 și 21 Iunie st. v. 1912 la Cassa comunală și la Băncile din Capitală și județe, cum și la sucursalele lor, care vor conveni cu Primăria să deschidă subscripție publică la ghișeurile lor, dela ora 10 a. m. pînă la ora 4 p. m. în următoarele condițiuni:**

1. Subscripțiunea se va face pe formulare date de Comună;

2. Dacă subscripțiunea va întrece suma de 30,000,000, Primăria își rezervă dreptul de a face singură repartiția.

**Sumele subscrise qînă la 5000 lei sunt irreductibile.**

Repartițiunea va urma cît se va putea mai neîntîrziat;

**3. Prețul subscripțiunei este fixat la lei 89, pentru una sută lei capital nominal în titluri. Subscriitorii vor face vărsămintele în Bilete de Bancă.**

**4. La subscripție se va vărsa 10% asupra sumelor subscrise, în numerar sau efecte publice comunale ale Statului, sau garantate de Stat, socotite pe valoarea nominală, iar la repartițiune, efectele depuse urmează a fi preschimbate în numerar;**

**5. Al doilea vărsămînt va fi de 9% și se va face la repartiție;**

**6. Al treilea vărsămînt de 10% va fi la 16 (29) August 1912;**

**7. Al patrulea „ de 20 „ „ 15 (28) Sept. 1912;**

**8. Al cincilea „ de 20 „ „ 15 (28) Oct. 1912;**

**9. Al șeaselea „ de 20 „ „ 15 (28) Noemb. 1912;**

**10. La ultimul vărsămînt, subscriitorii vor bonifica Primăriei o dobîndă de 4% pe an, calculată asupra valorii nominale corespunzătoare fie cărui vărsămînt, pe zilele curse de la 1 Iulie 1912 st. v. pînă la 1 Decembrie 1912 st. v. data scadenței primului cupon.**

**11. După vărsămîntul al doilea de 9 la sută la repartiție, se vor elibera subscriitorilor titlurile provizorii în schimbul chitanțelor dela subscriere.**

12. Preschimbarea titlurilor provizorii, în titluri definitive se va face după plata integrală a vărsămintelor, conform publicațiunilor care se vor face la timp.

13. Dacă subscriitorii nu vor face vărsmintele la termenele fixate, titlurile aferente vor rămîne Comunei, care va putea fără nici o somațiune sau punere în întîrziere, să le vînză pe riscul și pericolul subscriitorului, iar diferența, de va rezulta, se va acoperi din acomptul vărsat.

*Băncile la cari se vor face subscrierile la împrumutul mai sus citat sunt:*

**IN BUCUREȘTI: Banca Națională.—Banca Agricolă.—Banca Generală.—Banca Marmorosch Blank și C ie.—Banca de Credit Romîn. Banca de Scont.—Banca Comercială.—Banca Romînească.—Banca Romîniei (The Bank of Roumania Ltd.).—Banca C. Steriu și C-ie.**

**IN JUDEȚE: La Sucursalele Băncei Naționale.—Sucursalele Băncei Agricole.—Banca Populară din Pitești.—Banca Comercială din Turnu-Severin.—Creditul Oltean din Craiova.—Banca Slatina.—Banca Caracal.—Banca Corabia.—Banca Tîrgu-Jiu.—Banca Comercială și Industrială din Pleașți și Tîrgoviște. — Banca Moldova de jos din Bîrlad.—Banca Iașului din Iași.**

Primar, D. DOBRESCU

Directorul Contabilității, CHIRIȚA G. MIHĂILESCU

# Scrisori din Bucovina

*— De la corespon. nostru particular —*

## Romînii și școala reală

***Un institut creat și susținut de fondul religionar gr.-or. îmbuibat de străini. —O privire în urma unei activități de 50 ani.—Rezultate dezastroase.— Transformarea școalei reale într'un gimnaziu real.—Neglijența romînilor față de acest institut.***

*Cernăuți, 11 Iunie.*—Una din multele probleme cari preocupă actualmente pe romînii bucovineni, este și chestia învățămîntului, ce urmează să se dea copiilor lor, cu începerea noului an școlar. In Cernăuți după cum se știe, sunt numeroase școale superioare între cari și școala reală, creată și susținută de fondul religionar gr.-or., cu menirea de a se da posibilitate și romînilor să devie ingineri, arhitecți, geometri etc, de cari se simte atîta lipsă la noi. Acest institut a fost înființat în anul 1863.

Deși au trecut 50 de ani de la înființarea lui, el n'a adus încă romînilor, foloasele la cari, cu drept cuvînt, s'au așteptat.

Cauza nu e însă a institutului, ci a nepăsării condamnabile a elementului romînesc, față de studiile reale. Pe cînd alte popoare, de mult, recunoscînd avantagele și valoarea lor, au produs un însemnat număr de specialiști cu studii reale, chiar din acest institut, la romîni încă și astăzi există părerea greșită, că aceste studii nu sunt de nici un folos și că studiile liceale sunt cele mai favorabile pentru ei.

Pe ce anume fapt se bazează această părere, nu cred s'o știe nici dînșii.

Stînd astfel lucrurile, nu-i mirare, că Bucovina este inundată de arhitecți, geometri, ingineri și mecanici străini, nu numai de neamul și legea gr.-or., dar chiar străini și de țeară, cari au acaparat toate slujbele țării în aceste ramuri, sfidînd cel mai elementar simț național la romînii autohtoni, cari nici nu-și pot închipui foloasele materiale ce le-ar aduce acest învățămînt.

Școala reală din Cernăuți, susținută de averea fondului religional, în acest răstimp de aproape jumătate de secol, a produs un însemnat număr de specialiști între cari sunt toate naționalitățile, ***numai romîni nu.***

Cauza însă, după cum am zis mai sus, zace numai în ei, în nepăsarea lor, în în aversiunea lor nemotivată, față de studiile reale.

Și să nu se creadă poate, că tineretului romîn îi era, sau îi este îngreuiată cercetarea acestui institut. Din contra! Romînilor le este dat un avantagiu pe care nu-l pot avea cei străini.

Cercetarea acestui institut le este ușurată prin însemnate burse din fondul religionar și prin felurite alte ajutoare materiale, dar cu toate acestea numărul elevilor romîni dispare cu totul față de cei străini.

In ultimul an școlar, școala reală a fost cercetată de 50—60 elevi romîni, față de peste 500 străini!

Nu se știe dacă cel puțin pentru viitor, romînii vor arata mai mult interes față de această școală, dar ceea ce se știe este, că au o școală reală, creată pentru ei, au posibilitatea să-și creeze o pătură nouă socială și cu toate acestea nu știu, sau nu vor, să beneficieze de ea, lăsînd loc străinilor, cari sunt mai practici și știu cum să se folosească de dînsa.

Desigur, în curînd romînii, vor recunoaște, că au făcut o mare greșală abordonînd această școală, dar va fi prea tîrziu, căci numărul de arhitecți, ingineri etc, va fi destul de mare în Bucovina.

E de tot greșit modul instrucțiunii care se dă astăzi tineretului romîn, prin dedicarea lor exclusiv studiului teologic și filosofiei, cînd e lucru constatat de toată lumea, că studiile reale aduc ocupațiuni înalte în serviciul țării, ocupațiuni bine plătite și cu venituri private foarte însemnate.

După cît aflu, în cercurile competente se discută actualmente transformarea școalei reale într'un institut după tipul modern adică într'un fel de gimnaziu-real, în care pe lîngă obiectele reale să se predee și limba latină. Această transformare va aduce cu sine, un avantagiu foarte însemnat elevilor care vor absolvi acest institut, căci pe lîngă studii mai înalte reale va putea studia apoi și medicina și juridica.

Iată deci, încă un motiv puternic care pledează pentru foloasele acestei școli, impunînd romînilor o sfîntă datorie de a-și trimite fii la acest institut. Intre tinerii romîni din Bucovina sunt talente excelente pentru studii reale, cari nefiind desvoltate se pierd cu totul.

Li se impune o datorie foarte mare romînilor, ca să producă o inteligență suficientă și în ramura reală a vieții noastre publice. Pata rușinoasă care planează deasupra lor, că n'ar fi capabili pentru acest studiu trebue înlăturată cît mai curînd posibil.

Ocaziunea o au chiar acum, cînd ne aflăm la finele anului școlar. Acei părinți deci, cari au copii pentru școalele medii n'ar face rău dacă s'ar hotărî să-i dedice acestui învățămînt.

Să nu-și uite romînii și de datoria ce au față de întemeetorii școalei reale din Cernăuți, susținută din averea moșilor și strămoșilor lor. Statul a înființat pentru cei de alt neam o școală reală de stat; acolo-i deci locul pentru străini, pe cînd școala reală gr. or. trebue să fie cercetată numai de copiii romînilor, și încă într'un număr covîrșitor, care să dovedească tuturor că și ei înțeleg rostul studiilor reale.

Să se rupă odată cu obiceiul moștenit de a se trimite tineretul numai la licee. E destulă abundență în candidați de preoție, profesorat și avocatură. Să se crească deacum și numărul trebuincios de arhitecți, ingineri, mecanici, geometri și alți specialiști cu studii reale, cari să înlocuiască pe cei străini.

Numai dacă vor îmbrățișa cu interesul cerut acest învățămînt, se vor bucura de a vedea în țară ingineri și alți specialiști cu studii reale din mijlocul lor, din sînul neamului romînesc, cel mai autohton popor al Bucovinei.

Și cu aceasta vor corespunde și spiritului intemeitorilor școlii reale gr.-or. din Cernăuți.

**Gama**

# INFORMAȚIUNI

**:: Programa desvelirei statuei lui C. Negri.**—In piața regală, unde se află așezată statuia, se vor construi 2 tribune: una mare pentru invitați și alta mică pentru oratori.

Sîmbătă 16 cor. vor începe lucrările pentru decorarea orașului.

Comitetul roagă pe toți cetățenii să arșoreze tricolorul la casele lor.

O comisiune de recepție va primi la gară pe invitați, pe care îi va duce apoi pe la gazde.

*

Solemnitatea desvelirei se va face Duminică 17 Iunie, după cum urmează:

La ora 9 dimineață vor fi prezente la episcopie toate societățile locale cu drapelele, invitații, delegații din țară, comitetul statuei și persoanele oficiale.

Se va oficia serviciul divin de către P. S. S. episcopul Nifon, înconjurat de un cler numeros.

Imediat după terminarea serviciului divin, clerul, îmbrăcat în sfintele odăjdii, urmat de corul episcopal, de întreaga asistență, va pleca în cortegiu pe jos în piața Regală.

Imediat după oficiarea unei scurte slujbe religioase, se va face desvelirea statuei.

*

Pînă acum s'a anunțat următoarele persoana, cari vor vorbi:

D. I. Petrovici, președintele comitetului statuei, în numele comitetului; primarul orașului; Nicolae Iorga, profesor universitar; delegatul cercului studențesc universitar din Iași; delegatul Ligei Culturale, secția Galați; delegatul cercului studenților din Covurlui, delegatul Ligei culturale Bacău; ultimul va vorbi d. ministru Nenițescu.

După terminarea cuvîntărilor, corul școalelor secundare locale sub conducerea maestrului Cerniceanu, va intona „Hora lui Negri" și „Hora Unirei".

La ora 2 d. a. comitetul monumentului va oferi invitaților un banchet în sala Dienst.

:: A apărut numărul 6, anul II, al revistei „România Viitoare", director d. A. A. Badareu.

Revista cuprinde, în prima pagină, o ilustrație reprezentînd pe acei cari au participat la serbarea de la 20 Mai, în via d-lui Badareu, de la Copou.

Serbarea este descrisă pe larg, publicîndu-se și discursurile.

Restul cuprinsului este foarte variat și bogat.

:: Direcția casei școalelor a destituit din postul său pe preutul Matase, protoereul jud. Neamț.

Intervenind stăruinți, decretul de destituire a fost anulat și demisia preutului primită.

:: Două locomotive-tendere au fost comandate casei Maffei din München pentru linia Crasna-Huși.

:: Ministrul de interne, a anunțat Prefectura de județ, de a lua severe măsuri pentru a face, să înceteze plantațiunea ilicită de tutun.

:: D-na Ecaterina Dimitriu, moașa comunei Băiceni, a fost transferată la comuna Brăești, în locul d-nei Maria Corodeanu, care trece tocmai la Comuna Băiceni.

:: D. dr. Grosi, a făcut eri autopsia cadavrului copilei Aneta Popoff, omorîtă de un cotiugar, pe șoseaua națională.

S'a constatat sfărîmarea rărunchilor.

:: In ziua de 29 Iunie, va avea loc la Hermeziu, o serbare populară, organizată în folosul cantinei școlare, de pe lîngă această școală.

Serbarea e dată sub auspiciile Prefectului de județ.

:: Ministrul de interne, a aprobat concursul de medici secundari, pentru spitalele Spiridoniei.

Noui medici au intrat chiar de azi în funcțiune.


CABINETUL MEDICAL AL DOCTORULUI IN MEDICINĂ & CHIRURGIE

**EDUARD FABINI**

IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I

Vis-à-vis de Jockey-Club

(DEASUPRA FARMACIEI)

INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ

INSTALAȚIUNE MODERNĂ

CONSULTAȚIUNI

DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.

PENTRU

**Boale interne**

de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.

și

**Boale de Femei**

TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC


## Serbarea dela școala sf. Sava

Eri a avut loc la școala profesională de fete sf. Sava serbarea pentru închiderea anului școlar.

Au asistat mulți invitați, precum și părinții elevelor.

*

Serbarea însă a avut și o notă mișcătoare, provocată prin faptul că d-na *Elena Tisescu*, distinsa profesoară, s'a folosit de acest prilej, pentru a-și lua remas bun de la eleve și de la școală, d-na Tisescu retrăgîndu-se din învățămînt, după o activitate atît de rodnică.

Intr'o tăcere religioasă, d-na Elena Tisescu, a rostit cuvîntarea următoare:

*Onorate auditor,*
*Stimate colege și*
*Iubite eleve,*

„Stăpînită de emoție mă presint înaintea D-vs. Astăzi este ultima zi a activității mele profesionale. După o muncă de treizeci și cinci ani, închinați toți acestei frumoase instituțiuni de cultură, mă retrag spre a petrece restul anilor ca pensionară a statului.

Ziua de astă-zi, cu care bilanțul muncei mele să închee, reînvine în memoria mea cealaltă zi, coborîtă de mult în negura vremei, cînd mă presintai pentru prima oară, la această școală, ca maistră a atelierului de croitorie și avînd în amintire, răsăritul soarelui, precum văd în realitate apusul lui.

Acum 35 ani pusei brazda cu tot avîntul ce-l dă tinerețea, cu toată pasiunea ce fie care o are pentru meseria sa.

O viață de om, un lung șir de ani, cu sufletul devotat acestei școli, am sămănat fără ragaz și pentru a-mi face datoria și pentru a da țărei elementele cele mai necesare dînsei, meseriașe.

Astă-zi supunîndu-mă legilor, care dau ca răsplată a muncei odihna, mă uit la apusul activității mele, și dacă cu durere părăsesc cîmpul îndelungatei activități — mă văd și mă simt cu ***conștiința împăcată că am împlinit cu cinste datoria mea.***

Cu inima îndurerată îmi iau remas bun de la această școală, precum este firesc ca omul să nu se despartă cu ușurință de la ce i-a fost mai drag. Dar am marea satisfacție de a fi fost dintre profesoarele, care i-au aparținut la zorii ei de a fi fost și eu una din colaboratoarele care au contribuit la înălțarea și la excelentul renume de care școala se bucură.

Dacă mă voiu simți izolată, nefericită chiar, în colțul meu de odihnă, va fi pentru mine o mare mîngîere sufletească, cînd voiu afla ceia ce doresc, ceia ce se va întîmpla, că instituția școalei sf. Sava merge tot crescînd în succese.

Cu o directoară bună, cu colege distinse la care le voiu pastra totdeauna o vie amintire succesul școalei noastre e sigur.

Un monument cultural fără pereche în țară succesul este garantat și faima crescînd sigură.

De la înființarea acestei școli în anul 1877 de cînd funcționez ca maistră la atelierul de croitorie și pînă în prezent, cînd mă retrag la pensie, au absolvit cu diplomă, 234 eleve și am adus folos bănești școalei aproape 50 mii lei.

Termin zicînd tuturor „rămîneți cu bine și făcînd urări de fericire colegelor și elevilor."

Aplause unanime au acoperit această cuvîntare.

*

S'a dat apoi cetire listei absolventelor pe care o reproducem întocmai, după ordinea clasificației. Au absolvit cursul școalei sf. Sava, elevele: Antoniu Profira, Arghiropol Aneta, Arhip Victoria, Colomei Maria, Crețescu Elena, Dimitriu Aglae, Darie Margareta, Haluș Olimpia, Michiu Ecaterina, Manoliu Olga, Praja Athena, Ponici Constanța, Potop Maria, Petrăchescu Zoe, Savul Victoria, Stamboliu Ecaterina, Galinescu Henrieta. Manoliu Maria.

Serbarea s'a terminat la ora 11.

# ULTIME INFORMAȚIUNI

—

*D. Mateiu Cantacuzino, a fost eri solicitat de către un consilier comunal, să admită, a se da unei strade numele d-sale.*

*Scena s'a petrecut la Jockey Club. D. Cantacuzino, enervat, și-a exprimat mirarea de această stăruință, zicînd:*

*— Nu știu ce aveți cu mine, doar știți perfect, că m'am retras din clubul vostru, cu care n'am nimic comun. Faceți nemuritori pe alții și lasați-mă pe mine, care nu sunt de cît un simplu avocat, care își caută de meseria sa.*

Pînă la generalizarea aeroplanelor... Intendentul spitalului central din Iași, a intervenit la epitropie ca să nu mai permită ca bolnavii să fie introduși în ograda spitalului în trăsură, nici ca medicii să poată intra în curtea spitalului în trăsuri—de oare ce trăsurile strică pavagiul.

Epitropii au și trimis medicilor primari circulări în înțelesul de mai sus. D. profesor dr. Manicatide a răspuns la inepția pe care epitropii și-au însușit-o, prin următoarea spirituală adresă:

*La adresa d voastră din 15 Iunie avem onoarea a vă răspunde, că pînă la generalizarea întrebuințării aeroplanelor, vom avea regretul să întrebuințăm tot trăsura pentru aducerea bolnavilor, pentru trimiterea celor slabi acasă, precum și pentru uzul nostru personal.*

Funcționarul F.., de curînd mutat la administrația financiară din Iași, și repartizat la secția casei de economie a fost descoperit că delapida din banii depuși la acea casă.

Un inspector financiar cercetează.

D-ra Maria Petoșanu, cu certificat de aptitudine pedagogică, se numește conducătoare cu titlul provizoriu la grădina de copii din com. Tomășeni — Roman. pe 1 Sept. 1912.

Jurămîntul îl va depune în fața d-lui revizor de Roman.

La București a decedat ieri d. Ion Buzdugan, fost primar de Botoșani.

Ni se face cunoscut de către Primărie, că efectuîndu-se reparațiunile necesare conductei de apă, distribuția nu va mai fi întreruptă.

Societatea romînă de sport și gimnastică organizează pentru Duminica viitoare, o mare serbare populară la Ungheni, cu cari prilej se vor inaugura noile cabine.

D. dr. Racovski sosește mîne dimineață în localitate.

D-sa va lua cuvîntul la meetingul ce are loc mîne dimineață la Teatrul Sidoli organizat de clubul social democrat.

D. Leon Hubincu, a fost numit agent sanitar auxiliar, pentru combaterea epidemiilor, din județ.

Orariul aprinderei și stîngerei lămpilor electrice, va fi modificat cu începere de Luni 18 Iunie.

In cotuua Facuți, dependintă de comuna Balțați, a căzut eri o ploaie torențială, însoțită de grindină, care a cauzat mari pagube semănăturilor.

La 16 Iulie, se va ținea la Prefectura de județ, licitația pentru furnizarea împrumuturilor necesare județului.

D. dr. Bernfeld, inspector pe lîngă casa centrală a meseriilor, va sosi zilele aceste în localitate, pentru a inspecta serviciul medical al corporațiilor.

Un excroc străin, descoperit în Iași. Astăzi dimineață s'a prezintat la Banca de Credit Romîn din Iași un domn străin, turc după înfățișare și expresie, avînd asupra sa o scrisoare de credit pe suma de 45.000 lei, eliberată de Banca Salonic filiala din Constantinopol, pentru amintita bancă locală.

Străinul—cu numele Iani Haralambos—s'a dat de negutitor de vite din Italia și declarînd că a mai avut o aită scrisoare de credit, de la aceiași bancă din Constantinopol, pe sumă de 17.000 lei, pe care a încasat-o la Banca de Credit Romîn, București.

Intregul fel de a fi al străinului părînd cam suspect unui funcționar, s'a întrebat telefonic banca din București, dacă ea a plătit, zilele acestea, o scrisoare de credit a băncii din Salonic.

S'a primit răspunsui că o asemenea scrisoare a fost achitată, dar că probabil, banca a fost excrocată.

La primirea acestui răspuns, străinul fu rugat să aștepte puțin, in care timp parchetul fiind înștiințat, doi agenți polițienești fură trimiși să rîdice pe străin și să-l aducă la parchet.

La iuterogatotul ce s'a luat excrocului, acesta a răspuns că are tovarăș în București, cu care urma să se întîlnească mîne în gara București, pentru a pleca împreună la Brașov — contrazicîndu-se, mai tîrziu, a declarat că la Odessa — pentru cumpărături de vite.

Asupra lui Iani Haralambos — dacă acesta este adevăratul său nume—s'a găsit 1.700 lei.

Afacerea a fost repartizată la cabinetul III de instrucție; Haralambos va fi depus astă-zi.

## Excursia elevilor școalei Normale „V. Lupu"

O mică grupă de elevi normaliști din clasa V, sub conducerea d-lui profesor Gh. Ghibănescu și Iosef Moianu au făcut o excursie de studiu pe la locurile istorice din munții Moldovei.

Cum punctele de atins erau multe mînăstiri din județul Neamț, s'a cerut o prealabilă autorizare de la cancelaria Mitropoliei pentru a avea primire la mînăstiri, ceia ce s'a și căpătat.

Plecați Duminică dimineață din Iași au poposit la mînăstirea Probota, unde au decalcat toate inscripțiile acestei frumoase mînăstiri, ctitorie a lui Petru Vodă Rareș. De acolo pe jos excursioniștii au trecut spre Tătărași și Cristești, iar de acolo la Tîrgul Neamțului.

D. institutor Zamvel a bine voit a preîntîmpina pe excursioniști, s'a văzut cetatea Neamțului, apoi prin pădure peste munte, băile Oglinzi; au făcut o vizită bătrînului Arhiereu Narcis Crețulescu și de acolo seara de Luni s'a poposit la M-rea Neamțului.

A doua zi Marți s'a vizitat biblioteca, veșmintăria cu odoarele, vechea tipografie și s'a decalcat toate inscripțiile ce se află în biserică. Mulțumind de buna primire, s'au plecat spre Secul, trecînd spre Vovedenia, și pe la izvorul Puturosul și Cerbăria statului. La mînăstirea Secul s'a luat dejunul și după un mic popas, în care timp s'au declarat toate inscripțiile, destule de bogate ale Secului, excursioniștii au plecat'o peste munte la Agapia, luînd de călăuză un frato din mînăstire. Cu tot timpul anevoios, căci ploua tare, după un ceas jum., de suit și coborît s'a ajuns la Agapia din deal și apoi la cea din vale.

Popasul făcut la Agapia și apoi la Varatic a răsplătit pe de ajuns obosala drumului și după aceia excursioniștii cu trăsura au plecat spre Piatra, unde au ajuns Joi dimineață, după ce în drum s'au abătut pe la Horaița, unde au cercetat biblioteca Schitului și au aflat hrisovul lui Sandu Sturdza din 1825 prin care organizază petrecerea în acest schit și îi regulează veniturile. Noua biserică, destul de spațioasă, s'a clădit pe locul unui vechiu schit probabil ctitorie Racovițască, întru cît încă de prin 1750 se găsesc cărți dăruite de Voevozii Racovițești schitului lor de la Oraița.

Din Piatra excursioniștii au mers la Bistrița, unde au decalcat toate inscripțiile destul de bogate și străvechi

La întors excursioniștii au trecut prin Războeni, unde s'a decalcat marea și interesanta inscripție a bisericei în amintirea marei lupte de la 1476.

Vineri seara excursioniștii s'au întors la Iași, aducînd cu ei bogate impresii de locurile frumoase pe unde au trecut, de însemnătatea locurilor istorice ce le-au văzut și de interesul mare ce prezintă niște locuri cu bogatele lor urme pentru cercetarea trecutului nostru cultural și de arme.

Ministerul de Domenii, a înconștiințat, ca materialul necesar pentru șosele din jud. Iași, să fie extras din Prut sau din cariera Zăgăvia comuna Scobinți.

Petrecerea de la Curtea de Apel.

N'ar fi potriveală între petrecere și înalta instanță judecătorească, dar faptul a avut loc ieri, în Iași.

Procurorul general, domnul Toneanu, a venit în persoană să pună concluzii, la secția II a Curții, în procesul pentru diviisunea averei ramase pe urma def. I. Prăjescu.

Nici odată nu s'a rîs cu atîta poftă la o instanță judecătorească.

Bietul Toneanu, de și vizibil pregătit, a atins recordul prăpăstiilor în concluziile sale.

Păcat că se ivește așa de rar în instanță.

Trenurile de plăcere pentru Ungheni vor circula, cu începere de Lnni, în 18 a lunei.

Prețurile sunt același, ca și în anii trecuți.

Comisiunea elevilor particulari de la școala Adamachi a suspendat lucrările pe timp de două zile. Marți se vor da tezele la clasa IV-a.

Cei doi meseriași de a căror mărturie se servește prefectul Stroja în baliverna publicată în „Evenimentul"—d-nii P. Smoc și B. Leinstein—ne adresează o scrisoare în care își exprimă absoluta convingere că sala Pastia li s'a refuzat din ordinul prefectului. Această convingere și-au făcut-o din spusele antreprenorului cît și a tovarășului d-sale.

Prefectul nu are decît să facă dovada contrarie, adecă să ceară celor doi meseriași o atestare scrisă, că *nu* e vinovat de refuzul sălii.

Marți după amiază vor avea loc conferințele comisiunilor examinatoare și rezultatele examenelor la liceul profesosilor asociați și la gimnaziul Wachtel.

D-ra Ciornei, de fel din Bucovina, venită în Iași ca să urmeze cursurile școalei de moșit, s'a sinucis, bînd o soluție de sublimat.

Nefericita fată foarte tînără încă, a socumbat. Dragostea nenorocită, avută în Bucovina cu un licean și faptul că era aproape a deveni mamă — a împins la sinucis pe nenorocita fată.

## Reușiți, în urma examenului, la Liceul Național

*Clasa I.*—Promovați: Cernătescu Matei, Costinescu Emil, Crafciuc Ștefan, Hette Ioan, Ioniță Ernest, Matasariu Octavian, Nastasiu Petru, Ștefanovici Aurel, Talmacescu D., Mihailescu Dimitrie, Adamachi Gheorghe, Cernea Ioan, Dascălul I., Foca I, Grigorescu Titus.

Repetenți: Ciurea Ioan, Gavrilescu Nicolae, Mocinlschi Titus, Tanase Ioan, Vasiliu Traian.

*Cl. II.*—Promovați: Anastasiu V. Ilie, Gheorghiade C. Vasile, Macri D. C. Romanescu, Gr. Mihai, Stenescu D. Eug., Stoian I. Victor, Teodor C., C, Ioan, Tocilescu A. Victor, Unter C. D. Henric, Anti A. Giurgo, Verner I. Gheorghe, Adamiu A. Aurel, Andriescu C. Ballo, P. Alex. Borș D., Darabon E. Emil, Grigoraș Pavel, Handoca C., Ionescu A., Lascar Gr., Păunescu Al., Popovici Anton, Stamboliu P. Gh., Stăuceanu Virgil, Leon M. Scarlat.

Rep.: Carp I.. Gr, Motăș, Mihai Nubert, I. Nicolau.

*Cl. III.*—Prom.: Gall Const., Antveis Carol, Iosub Iţ̦ic, Motăș Costică, Rozemberg Adolf, Rosenfeld Iosef, Maxim Gh., Adamiu Iţ̦ic, V. Anastasiu, Beer Beno, Istrati Gh. Iorghenstein Sol., Raicu Oct., Rozenberg Samoil, Uhrich Ne ulai, Morț Veinstein.

Rep: Moise Bernstein. Cernătescu Gh., Colciag Alex., Herșcovici Pinhas, Glanștein M, Mattes M., D. Stern, Viorescu C.

*Cl. IV.*—Promovați: Beer Camille, Finchelstein Gh., Goldschläger, Traubici Marcus, Vasiliu Adrian, Borș Gh., Botez Constantin, Botez Costache, Brauchfeld Osica repetent, Comiciuc Alexandru repetent, promovați: Ionescu Gh., Ioniță Spir., Jellea T., Lefter L. repetent, Mandrea Alex., Moscu Eugen promovați, Motăș Nic. repetent, Niculau Gh., Onofrei Dim., Tăutu Teodor, promovați, Ștefăniu Ioan, repetent.

*Cl. V reală.*—Promovați: Fișler Leizer, Șor Carol, Spanier Leizer, Botez Dimitrie, Bușureanu Vladimir, Glantștein Iosef, Papafil Eugen, Pavalache Gh., Vasiliu Vespasian.

*Repetenți:* Fingherhut Carl, Lăzărescu Jean.

*Clasa VI modernă.*—Promovați: Saint-Piere Tiberiu, Tutureanu Theodor, Aronovici Herșcu, Bantaș Mihai, Casetti Șerban, Dabija Eugen, Gheorghiade Constantin.

*Clasa VII reală,* conferința de sub presedenția d-lui Setacec.—Popa Gheorghe, promovat; Sekelarescu Corneliu, repetent.

*Clasa VII modernă.*—Promovați: Borcea Nicolae, Coniver Herman, Manu Constantiu, Sava Dimitrie, Vasiliu Aurelian.

Ministerul de culte atrage atențiunea revizoratului școlar, ca în recensmîntul copiilor de școală, să se noteze aparte toți copii anormali, ca orbi, surdomuți și idioți. Aceasta în vederea unei statistici, ce urmează să se alcătuiască la minister.

Ultimele reprezentații ale *ansamblului de operetă Barcănescu*, vor avea loc în sala „Teatrului Național", unde Iașul cunoscător de teatru a putut avea adevărata impresie a excelentelor condițiuni în care se prezintă această trupă.

Se vor juca cele mai mari succese de operetă: *Sîmbătă seara* **Sînge Vienez**, *Duminică in* **Matineu Contele de Luxemburg** și seara **ultima reprezentație, Soldatul Viteaz.**

*Prețurile Populare. Biletele la Librăria Iliescu.*

Cel mai mare film danez, „Spionii fortăreței", cuprinzînd o splendidă desfășurare militară, este intercalat în noul program de asta seară Sîmb. al cinematografului (din noua grădină Pathe-Frères (vis-à-vis de librăria Socec).

Acțiunea, una din cele mai interesante, capătă un farmec și mai mare prin neîntrecuta interpretare a artiștilor dramatici ai teatrului regal diu Kopenhaga, creatorii noului gen romantic în cinematografia actuală.

Noul program de astă seară mai cuprinde între altele:

Fabricarea mașinei de scris Ramington, scene industriale. — Brosa de briliante, roman contimporan.—De la Compiègne la Pierrefonde, escursiuni pitorești în Franța.—Prince decorat, scene humoristice cu simpaticul actor.—Pathé-Journal cel mai nou număr.

Mîne, Dnminică matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathe-Frerès, cu program nou.

Duminică 17 Iunie: In ghiarele patimei, Jucătorii de cărți etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci"**, o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

**Atelierul** de rochii și confecțiuni al D-rei **E. Eckstein** *din str. Ștefan cel Mare No. 30 caută bune lucrătoare.*

CREMA PUDRA SAPUN **FLORA** POMADA Capilogen (Apă de păr)

# Ultime telegrame

## Telegrafice și Telefonice

București 16 Iunie

### Greva Universitară

**București.—Senatul universitar nu s'a întrunit, nici aseară cei mai mulți dintre profesori, refuzînd să răspundă la convocarea rectorului.**

**Se afirmă că d. Bogdan, vrea să considere pe decani ca demisioați, și să numească ca prodecani dintre prietenii săi, crezînd că ar fi un mijloc pentru a-și asigura temporar rectoratul.**

### Guvernul și grevele

*București.—Aseară s'a ținut un consiliu de miniștri, în care s'a discutat, asupra măsurelor ce sunt de luat cu privire la mișcarea grevistă.*

*S'a făcut o propunere, ca ministrul de industrie, să accepte a figura ca arbitru între patroni și lucrători.*

*Această propunere a provocat o vie discuție și miniștrii s'au despărțit, fără a lua vre o deciziune.*

### Nou comandant

Constantinopol.—Fostul ministru al Poliției Cerchcs Pașa, a fost numit comandant militar la Smirna.

### Sute de înecați

New-York.—O ploaie torențială a cauzat mari devastări la Guanajuato în Mexic. Sute de persoane au fost ucise.

### Deraiarea unui tren

Jekaterineslev.—Un tren de marfă a deraiat pe linia Zapareje-Voskobojna.

Sunt 3 rîniți și multe vagoane distruse.

### Arderea unui dirigiabil

Dusseldorf. — Dirigiabilul Schwaben a ars. Sunt mai mulți rîniți.

Din cauza vîntului puternic, dirigiabilul nu a putut fi dus în adăpost, La prînz vîntul devenind violent, a rupt dirigiabilul în două.

Gazul a făcut explozie. Probabil că dirigiabilul a fost în întregime distrus. Sunt 10 răniți.

### Intreruperi de comunicații

**Constantinopol. — Comunicațiile telegrafice dintre Constantinopol și Salonic sunt întrerupte.**

### D. Maiorescu în audiență

**Viena. — Imparatul a primit la orele 1 jum. în audiență pe d. Maiorescu.**

### România și armata ei

*Viena.— Ziarele publică depeșile schimbate între regele Carol și Imparatul Frantz Iosef, cu prilejul vizitei ofițerilor austriaci în Sinaia.*

*„Neue Freie Presse relevează tonul extrem de cordial din aceste depeși, care probează amiciția dintre Austro-Ungaria și România, ca fiind mai tare de cît totdeauna.*

*Ziarul aduce elogii României și armatei ei.*

### Situația în Albania

*Constantinopol.—Cîțiva șefi albanezi, au ținut cu răsculații o întrunire în munți și au discutat cererile. Dinșii cer mai ales demisiunea guvernului, dizolvarea camerei și punerea sub acuzare a cîtorva miniștri.*

### Țarul și Centenarul Basarbiei

*Petershoff.—Imparatul a primit o deputațiune din guvernămîntul Basarabiei sosită cu prilejul jubileului Centenarului încorporației Basarabiei, pentru a manifesta sentimente de fidelitate.*

### Averi regaliste

Lisabona.—Senatul a adoptat definitiv legea privitoare la înapoierea fostului Rege Manuel și familiei Regale a averilor mobiliare ce le-a aparținut.

# România în străinătate

### Moartea lui Caragiale

*Berlin —Agenția comunică, că nu s'a oficiat nici un serviciu religios, cu ocaziunea morții la Caragiale, de oare-ce d-na Caragiale este bolnavă. Corpul ilustrului scriitor, a fost depus la cimitirul de la Schöneberg, lîngă Berlin, și va fi transport în țară, la toamnă.*

### Ofițerii și politica

Constantinopol.—Ziarul „Iktihan" află că guvernul a depus la camera proectul, care se interzice ofițerilor, de a se ocupa de politică.


## Inștiințare

Avem onoare a aduce la cunoștința onor. public, că *pînă la 21 a lunei curente st. v. inclusiv,* între orele 9—12 a. m. și 2—7 p. m., primim *subscripțiuni pentru împrumutul de 30,000,000 lei al comunei București* și stăm la dispoziție pentru orice informațiuni în această privință.

Prima rată este de 10 % din valoarea acțiunilor.

**Banca Moldova**
*Societate Anonimă — Iași*

**O casă** cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, șură, grădină, și loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnățărie tot în acea casă, sunt de vînzare.

A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoș (Tatarași) No. 25.

CLINICA BOALELOR DE OCHI
**Doctor C. Miclescu**
**Oculist operator.**
**— Str. Ștefan cel Mare No. 6 —**
*In ograda caselor Kahane Succ.*
**Consultațiuni de la 3—6 p. m.**

**Dr. B. Brandmark**
**după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în**
**IAȘI** Strada Socola No. 99

**Tînără orfană** *germano americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moștenire, dorește căsătorie în Europa.*

*Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanți sorioși (chiar fără avere) primesc informațiuni gratuite.*

**Fides** *Berlin 18.*

**PENTRU SEZONUL DE VARA**
**A SOSIT cele mai elegante și frumoase desenuri în Broderii late, pentru Rochii etc.**
**La cunoscutul**
**PARADIS**
*Broderii pentru Bluze, Bluze Marquisette. Ciorapi Mouselin negre și în colori, Garnituri de Rochii „Dentele Chantelij și Dantele Macrame, Gulere de chipinre etc.*
**Cumparați CORSETE moderne**
*Voilete și Ercharfe moderne numai la PARADIS*

**Dr J. BRENER**
*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*
**Specia ist în Boale de Femei**
**MAMOȘ**
**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**
*Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

**Dr. Suzana WEXLER-GROSI**
**BOLI DE FEMEI—FACERI**
*— Strada Anastasie Panu 43 —*

## Inștiințare

Avem onoare a aduce la cunoștința onor. public, că *pînă la 21 a lunei curente st. v. inclusiv,* între orele 9—12 a. m. și 2—7 p. m., primim *subscripțiuni pentru împrumutul de 30,000 000 lei al comunei București* și stăm la dispoziție pentru ori ce informațiuni în această privință.

Prima rată este de 10 la sută din valoarea acțiunilor.

**Banca Iașilor**
*Societate Anonimă —Iași*

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

**Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun**

preparate de

**Laboratorul Chimic „DIANA"**

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

# 10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

# „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



# Renumitele PLUGURI

**intreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**

DIN FABRICA

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



III IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI III

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

**Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn**

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2ter, Rue de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco d'Album sur demande



# Magasinul Conservatorului

**IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI**

## NOTE de MUZICA

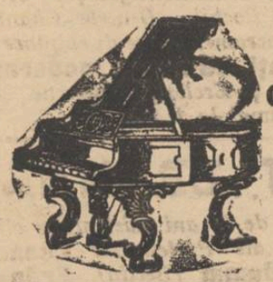

**ASORTIMENT**

**complect după Programa Conservatorului**

## Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

**Piane şi Pianine**

**— ROSENKRANZ —**

**Neîntrecute în soliditate şi ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

*— Cataloage gratis —*

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



# „ANCORA"

(ANKER)

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654.389.154** 64 | 100 **lei 1.995.501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

**Lei 1.986.253** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRATIANU No. 166**
(fostă strada de Sus)



TIPOGRAFIA

# H. GOLDNER

IAŞI

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**


**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile**

Iaşi Tipografia H. Goldner, Str. Mîrzescu.—Instalaţiune de motore electrice, executată de Ion Krzyzanoski Ştuţ electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1619. — Marți 19 Iunie 1912

## EDUCAȚIUNEA

Foarte adesea ori auzim noi repetîndu-se expresiunile *„nu mai sunt copii în ziua de astăzi“* expresiuni cari prin neîncetata lor întrebuințare au ajuns a fi un fel de aforism. Și în adevăr că copiii de astăzi știu multe. Nu numai cei cu o inteligență precoce se găsesc în această categorie, ci și majoritatea, marea majoritate a celor mediocri.

Apoi e și natural să fie așa. Învățătura, cunoștințile despre tot ce înconjoară pe om, nu se dobîndesc numai pe băncile școalei. Copii și tinerii de astăzi trăesc într'o atmosferă de civilizație și lumină, care nici pe de departe nu se poate compara cu aceia în care au trăit la aceiași vrîstă cei ce astăzi trec de cincizeci de ani.

Astfel tot pe tema comparațiunilor de cîte ori nu s'a spus, de exemplu, că cel mai inferior om din zilele noastre, este superior celui mai însemnat om din anticitate, fie el chiar rege?

Ușurința aceasta de a dobîndi cunoștințe prin contactul cu ceia ce este rezultatul străduinței multor oameni de științe și inventatori, e bună, dar are întrînsa și o parte ca să nu zic rea, dar foarte delicată. Ea face că tinerimea aceasta e prezumțioasă, socotidu-se în drept a aborda toate problemele fie ele de orice natură. Tot de aice vine că sfaturile date de cei ce au apucat alte vremuri, de multe ori nu sunt luate în samă.

Și se socoate că acest fapt, e un progres. O fi, dar ne place mai mult, cum făceau cei vechi. In gimnaziile antice grecești se strîngeau bătrîni ca și tineri. Cei dintăi învățau, povestiau, iar cei tineri ascultau. Și se știe că la grecii vechi respectarea celor mai bătrîni, respectarea părerilor lor, era o dogmă.

Societățile noastre se conduc de principiul de a *ușura munca*. Insă dacă principiul e bun, trebue să ne înțelegem că a *ușura munca nu însemnează a nu munci*. Dar din fericire de acest din urmă concept, rămîn foarte mulți, cînd e vorba de muncă.

Căci se luăm lucrurile dela școală, de unde am și început. Astăzi profesorii bine pregătiți, selecționați prin sistemul cel mai bun ce s'a putut găsi până acum, ușurează mult munca elevilor. Vorbesc negreșit aici de învățămîntul secundar, învățămîntul care formează temelia societății. In acest învățămînt în adevăr, se croește drumul, se obține acel complex de cunoștințe, cari vor forma pe cetățianul de mîne, de aceia asupra lui înțeleg să insist mai mult.

In afară de profesori, elevii au la îndămînă sumedenie de alte mijloace pentru a învăța și a învăța mult mai ușor de cît predecesorii lor. Laboratorii bine înzestrate, biblioteci, hărți geografice etc. le stau la dispoziție.

Și dorința aceasta de a ușura cît mai tare munca școlară, a ajuns un fel de *manie* pentru administrația superioară a școalelor.

Astfel că se gîndește acum să introducă *cinematografele* în școală, pentru ca elevul să se instruiască prin vedere, așa că osteneala lui de a învăța să fie cît mai ușoară.

Și cita acum doi ani un raport al unui inspector școlar, care pretindea ca elevul, să iasă din școală cu lecțiunea știută, că acasă să nu învețe nimic, să nu citească. Ba chiar să se iea măsuri contra profesorilor cari ar obliga pe elevi să mai arunce ochii și pe carte.

Tot în a easta ordine de idei cade negreșit și suprimarea examenelor. S'a socotit atunci că munca, care și așa era foarte redusă în timpul anului, va rămînea așa cum a fost ea repartizată în acel interval, fără să ai la îndămînă un mijloc de a vedea cum s'au sintetizat cunoștințele dobîndite peste an.

De aceia, cum am zis, principiul de a se ușura munca și fiind că in specie vorbim de școale, munca școlară, nu e rău însă sub condițiune de a nu se abuza de el.

Suntem o parte din cei care ne ocupăm cu școala, cari socotim că ceia ce se dobîndește ușor ca învățătură, ușor se duce. Rămîne numai o amintire despre cele ce s'au auzit ori văzut, dar o amintire vagă, nu cristalizată prin o *muncă proprie*. Singura munca care te ridică, care-ți dă alte concepțiuni despre viață.

Rămîne dar o constatare de tăcut, cei de astăzi știu mai multe, cei de dinainte știu mai bine. Fără îndoială că sunt excepțiuni și de o parte ca și de alta.

Insă dacă sub raportul învățăturei stăm cum stăm, nu putem zice tot așa despre educațiune. Aceasta, am putea zice, că ne lipsește.

Aceasta de alt-fel e o problemă și de sigur din cele mai importante, pe care ar trebui s'o rezolve școala și familia.

De la școală, așa cum e organizată ea astăzi, nu ne prea putem aștepta la mult. Profesorul stă prea puțin în contact cu elevul pentru ca să se mai gîndească și la aceasta.

Iată un profesor care are două oare pe săptămînă la o clasă. Elevii îl văd de exemplu, Luni și apoi tocmai Vineri ori Sîmbătă și atunci cîte o oară. Să spună ori cine, ce poate face acel profesor în așa de scurt timp, ca parte educativă.

Negreșit o asemenea problemă ca aceia a educațiunii, care trebue să meargă paralel cu învățătura, nu se poate limpezi într'un articol de ziar. Ea comportă discuțiuni mai întinse.

Dar relativ la aceasta, vom cita aci cîteva cuvinte spuse de un fost ministru al instrucțiunii din Franța, și nu unul din cei mai neînsemnați, *Louis Barthou*.

Intrebîndu-se cum să creștem pe copii noștri, el zice vorbind de educația ce trebue să se dea fetelor:

„S'a abuzat prea multă vreme, sub pretext de pudoare reu înțeleasă. de transformarea în lucruri misterioase a lucrurilor celor mai naturale. O oare care ignoranță sau aceia că e și mai rău, unele minciuni riscă de a creia imaginații înspăimîntătoare și nereparabile.

Ajunge o vreme cînd fetele trebue să afle adevărul asupra nașterii și vieții. Ignoranța și misterul sunt de la un timp mult mai puțin o protecțiune de cît un pericol.“

Am citat aceste cîte-va cuvinte pentru a arata pînă unde înțeleg să meargă unii din cei mai chemați a-și spune cuvîntul lor în această mare și grea chestiune a educațiunei în genere, a fetelor în specie.

Apoi tot asupra acestei probleme a avut loc acum doi ani un congres al profesorilor și profesoarelor franceze la Paris. Problema a fost cercetată atît de dînsul cît și de alte persoane în afară de corpul didactic, persoane dintre cele mai cu vază.

Marea majoritate a profesorilor a fost de aceiași părere cu ministrul, al cărui nume l'am citat.

Divergențe au fost numai întru cît privește aplicarea acelui principiu, principiu de a spune lucrurile pe față și lămurit.

O asemenea problemă, discuțiuni asupra ei, pot avea loc și în ce ne privește pe noi, pe noi care trăim în țara Romînească.

**V. I. Radu**

## Adaugiul d-lui Toneanu

**— Schimbarea sexului prin hotărîre judecătorească —**

Domnul C. N. Toneanu, cu care înaltul consiliu superior al magistraturii a bine voit să împodobească Curtea de Apel din Iași, este—toată lumea o știe—un savant jurisconsult. Dar numai cînd scrie.

Cînd scrie ie o grădină—juridică. Iar cînd grăiește, punînd concluzii, sau acuzînd, vehement, depe înălțimea fotoliului ministerului public—se rîde cu hohot.

Domnul Toneauu se cunoaște el singur. De aceea numai foarte arare ori apare în instanță, pe cînd studiile sale juridice ocupă foarte des coloanele *Curierului judiciar*.

Actualminte a luat în antrepriză—societățile comerciale, din punct de vedere al condiției lor juridice — și cu cît scrie mai mult, cu atît isprăvește mai puțin.

Și este prea bine că nu isprăvește, fiind-că studiile juridice ale d-lui Toneanu sunt așa pline de duh, te amuzezi așa mult citindu-le, că ar fi păcat dacă autorul n'ar avea și calitatea să fie peste lung în scris.

Să cităm:

„*Corpurile* morale sunt permanente, *merg* generațiuni întregi, pe cînd societățile morale sunt temporare.“

Foarte bine fac corpurile morale că sunt permanente, căci altfel fiind, existența corpurilor imorale este exclusă, căci acolo unde sănătatea devine permanentă, boala este exclusă.

Dar ce au mai extra-ordinar aceste corpuri morale—sunt picioarele lor: „corpurile morale“, asigură d. Toneauu, „merg generațiuni întregi.“

Generațiunea, în cazul acesta, trebue luată negreșit ca o măsură: cum se spune a merge o poștă, sau un kilometru — se spune juridicește „a merge o generațiune“.

Iar corpurile morale permanente, cari merg generațiuni întregi, dovedesc că dispun de picioare — nu glumă. Despre aceste simpatice corpuri morale permanente, nu se va putea spune „vai de cap unde nu sunt picioare“, ci: „vai de picioare, unde nu este cap“.

Venim la altă desordine de idei: „este adevărat că legea, care *nu poate* face *decît* din barbat femee și viceversa (adică din femee barbat), *poate* să scutească o societate comercială de îndeplinirea formalităților cerute de lege.“

Care va să zică legea nu poate de cît și totuși mai poate. Dar ce să mai poată legea, ce mai vrea, ce pofte mai are, cînd are tăria să schimbe sexul: să facă din barbat femee și femee din barbat.

Nu știm dacă aceasta ie chestie de fapt, sau chestie de drept: dacă prefacerea bunicului în bunică și viceversa rămîne la suverana apreciare a instanțelor de fond și, deci, scapă de sub controlul instanței superioare, sau dacă este chestie profund juridică.

In tot cazul, așa cum arată d. Toneanu, chestia prefacerei sexului ține de codul de comerț, ceea ce dovedește că omul, chiar și în ce privește sexul, este o afacere comercială.

De cît un lucru: n'ar putea tribunalul în sumara lui apreciare, să-l declare prefăcut în damă pe d. Toneanu—ca să se lase de scris „studii“ juridice?

## Viața nouă

In viața publică a țărei, se observă un moment de reculegere a tuturor factorilor, care acum cîte-va luni, se aflau într'o activitate febrilă.

Incordarea unei lupte, ajunsă la maximul său de intensitate, produce neapărat o reacțiune, ce tinde la relaxarea tuturor mijloacelor întrebuințate, întru atingerea scopului final: isbînda. Acum, că rezultatul final, scopul ultim a fost atins, cele două tabere de luptători s'au retras în corturi și avizează la mijlocul cel mai prielnic ca lupta, sau să înceteze definitiv, sau să îmbrace ultima haină acea a exterminării.

Pentru mersul normal al treburilor țărei și pentru folosul ei în principal, bine ar fi ca factorii diriguitori să nu ajungă la această ultimă necesitate. Nici odată progresul n'a făcut salturi și o formă nouă de viață și de cugetare, n'a înlocuit brusc formele învechite de civilizațiune.

Partidul conservator-democrat, ca lature înaintată a conservatorismului romîn, nu are ezitări în activitatea sa, Conștient de menirea lui în rostul țărei și tare în această convingere, privește cu liniștea deplină a învingătorului, la zbuciumul adversarului răpus.

Și pentru că în locul cabinetului P. P. Carp-Marghiloman, învins și distrus pendeapururi, s'a așezat la cîrma țărei un provizorat întocmit din bătrîni conservatori, lupta a încetat numai pentru un moment.

Totuși, revendicările sale, partidul conservator-democrat, nu a înțeles un singur moment, să le abandoneze și, de astă dată, lupta sa pentru realizarea acestor revendicări, va fi decisivă.

*

Un imbold nepotolit, mînă către o altă formă de viață, toate popoarele din occident.

Luată de valurile acestui torent, țara romînească, nu-i poate rezista, fără în mare pericol chiar pentru însăși existența sa.

De aceea, șeful nostru subsumînd în în sine-și, întreaga concepție sănătoasă a acestui nou curent în civilizație modernă, a abandonat confuzia unor tendințe lipsite de princip din partidul conservator și cu acel spirit al său, vioi și adînc care prevede viitorul, în locul formelor învechite, așează vestmîntul curat și sănătos al democrației peste viața publică a țărei.

Grație acestui mare om politic, țara romînească va fi lipsită de acele lupte acerbe, și dăunătoare instituțiunilor unei țări, lupte ce fatal sunt legate de consacrarea unui nou și înalt principiu de viață.

Spiritul său, singur și solid, ne dă primul element de speranță în viitor.

Increzători în patriotismul său care nu s'a desmințit un singur moment în toată prodigioasa sa activitate politică, încrezători în dragostea sa nemăsurată de a contribui la propășirea țărei, domnul Take Ionescu, va găsi, în momentul hotărîtor, destulă pricepere în vasta sa experiență și destul imbold în devotamentele noastre, spre a face ca această speranță să devină o realitate, ca noua formă de viață să se întărească și să fie pe deplin înțeleasă și primită de toată suflarea romînească.

*

Reacțiunea sănătoasă a spiritului nostru modern, s'a vădit odată cu închegarea partidului conservator-democrat.

Noua direcție poartă pecetea intelectualității șefului său; simțămînt al adevărului, priceperea clară a ideilor, cunoașterea nevoilor țărei și mai presus de toate și de toți ceilalți oameni de Stat, hotărîrea nestrămutată ce are pentru întărirea elementului național.

In acest punct, domnul Take Ionescu este singurul om politic, care nu s'a abătut o clipă din mersul său ascendent chiar în mijlocul celor mai furtunoase agitațiuni politice și sociale.

La d. Take Ionescu, democrația conservatoare a găsit un liman de adăpost și, aspirațiunile supreme ale romînilor de pretutindeni, într'însul și-au intemeiat razimul.

Acum, pe culmea adevărului ajuns, șeful conservatorilor democrați nu trebue să se cutremure de orizonturile largi și depărtate ce i se desfășoară văzului vrăjit și vraja aceasta, să nu-l facă să uite hotarele actualității. Din contra, spiritul său, fecund și creator, să se inspire din nemărginirea zărilor albastre și privind drept în față, mărețele și tainicile piscuri ale înălțimei pe care stă, că la neclintirea lor senină să-și împrospăteze statornicia convingerilor și de la semeția vîrfurilor lor ascuțite și detunate de trăsnete dar neinvinse, să-și afle izvorul de la care să se adape pentru a închega într'o formă neperitoare viața de mîine a țărei romînești.

Această nouă formă de viață, ce așteptăm cu toții de la d. Take Ionescu, va fi piedestalul său politic și-l va consacra definitiv în viitor.

Dacă se va putea ridica, cu mintea sa ageră și cu văzul său sigur în viitor, la înălțimea situațiunei și va putea închega din haosul inconștientului forma nouă de viață, care să corespunză nevoilor țărei in prezent și aspirațiunilor sale în viitor, —bine!—Atunci va învinge.

Căci trecutul său de veșnic luptător și totdeauna învingător, activitatea sa prezentă întipărită de un simțimînd de o înaltă ingrijorare a situațiunei ne dă toată încrederea în isbânda finală.

Din marea sa înțelepciune și cunoaștere a lumei, va isvorî ca dintr'un nesecat isvor, *ideia* care va inchega rostul țărei în viitor.

*Conceptul*, pe care se va grefa de acum în colo toată activitatea țărei, va purta tiparul superioarelor însușiri cu cari l'a împodobit natura.

Forma eternă a plăsmuirii sale ie asigurată.

Să avem încredere deplină.

**Gr. Lahovary**
fost magistrat.

OAMENI ȘI LUCRURI

## Un luptător poet

In personalitatea mare a lui Costache Negri—al cărui monument s'a inaugurat eri la Galați—a fost serbătorit omul de acțiune și de luptă, vrednicul tovarăș al lui Cuza Vodă, patriotul care—în rînd cu alți puțini la număr a refuzat să candideze la Tronul Moldovei, vacant și ușor de ocupat.

Dar Costache Negri a fost și scriitor însemnat—poet și prozator de mare talent.

Despre versurile lui s'a vorbit mai mult, de la apariția volumului îngrijit de către d. Em. Gîrleanu.

Mai puțin cunoscută e proza lui liricoromantică, deși, pe alocurea, Negri se ridică la reale și înalte frumuseți.

Bună oară în acele „Seriveneţ̦iene“, cari amintesc lucrările marilor romantici. Din numeroasele pagini vom cita un fragment:

„Dulci serile Veneției și mai dulci încă nopțile, atunci cînd, în tăcere, calde vîntișoare lin gonesc aburii lacunelor—și desvălite, la lenesa lumină, mărețe se arată goticele palaturi ale foștilor paznici ai mării. Goudola repede lunecă pe fața canalurilor, purtînd cine știe cîte fierbinți amoroase a juniei jurăminte, sau cîte negre posomorîte, hotărîri, în secretul acopere mînt al ei făcute și adese sub dînsul săvîrșite.

Gondola poartă melodioasele serenade la ferestrele falnicei frumuseți, ce ușor le deschide spre a face loc mînei mulțumitoare, cari după bătăile inimei sale, cu aprindere sau cu liniște flutură alba batistă, ce cîte odată în feluritele ceți ale văzduhului cade în apă. Goudola vine, goudola se duce tot cu acea moale legănare, ce melancolic te îmbată de mii de năluciri a viitorului neînțeles, dar pururea mult plăcute.

Veneția... Napoli.—Oh! Vrîsta se duce... Chiar rece inima-i fie—cine v'a cunoscut, nu vă mai uită.

In una dintre așa nopți ședeam pe balconul despre canal privind, privind și la mulți gîndul apucînd un depărtat zbor spre suvenire felurite, — cînd veni Madona Melitia, patroana noastră, ținînd în mînă o cutie și zicîndu-ne cu obișnuită și șagalnică dragoste: „Iată-vă țigaretele domnilor, plăcuta voastră trecere de vreme și în adevăr, chiar și simbolul tinereții a multor din voi: foc și cenușă ce se prefac în fum“:

... Nu știu, la așa cuvinte, pentru ce pe noi cîți-va — Moldoveni, ne cuprinse o înăbușită simțire; căci repede ne trecu multe prin minte și înțeleserăm ce drept nimeri patroana. Insă și ea înțelegînd prin a noastră tăcere impresia ce ne pricinui, se grăbi a adăogi spre mîngăierea noastră prin acel subțire și plăcut curs ce știu femeele a da conversației că: „Fumul de și însemnează zădarul, dar e tot odată și dovadă de foc; iar că cenușa aceea ce o spulberă vîntul în mii de atome, a biruit și ea elementele, coperind cu nenumărată moarte multe mii de ființe agere de a cărora urmă și astăzi Italia e plină“..

Proza aceasta armonioasă e datată, din 1844. Ținînd seamă de această dată înțelegem puterea de evocare și de imaginație ce posedă luptătorul acesta— Negri — un romantic și un visător din stofa marei generații care a înfăptuit atîtea acte mari—pentru că au nutrit mărețe vise în sufletele ldr mari.

**Rodion**

## Nemuritorul Negri

...Costache Negri, va rămînea pentru Romîni pilda unui desăvîrșit om de stat și a unei exemplare vieți cetățenești. A lucrat cu dragoste și deplină convingere, pentru propășirea neamului romînesc. Ca și ceilalți fruntași ai luptelor pentru Unire Negri „avea în sufletul său, în înfățișarea lui, în felul de a vorbi, de a se purta, ceva din evlavia și inspirația primilor creștini, a celor dintăi propovăduitori ai învățăturii lui Hristos“, cum remarcă foarte bine d. Bianu într'o conferință a sa. Fiind bun cunoscător a nevoilor neamului său, Negri n'a crutat nici sănătate, nici avere, pentru a-și vedea desăvîrșit idealul.

El avea convingerea că e mai sănătos să desvoltăm și să desăvîrșim însușirile proprii neamului, căci: „trebue să trăim după propria noastră viață, zicea el; că după țara noastră trebue să ne fie politica, iar nu după cele străine a căror seculară civilizațiune intempestiv tîrîită la noi, se preface adesea într'o ridiculă și vătămătoare momîterie“.

Asemenea înțelegători ai însușirilor neamului ne sunt și astă-zi rari și prețioși.

Cîți își mai jertfesc astăzi, cu cugetul curat, averea agonisită sau moștenită, pentru binele țării? Ca Negri, puțini puțini puneau fericirea țării mai presus de interesul personal?

Negri mai știa bine că:

Timpul trece, omul revine, dar a patriei iubire
E averea cea mai rară, cea mai scumpă moștenire,
Ce, de la părinți de merit, nobilii fii o primesc.

cum zicea poetul Alexandrescu în poezia sa pentru Unirea Principatelor.

Avea graiul liniștit, de bătrîn înțelept sfătos și foarte răbdător; despre răbdarea lui mereu amintea fiicei sale Iosefina, că numai prin răbdare „frunza dudului se preface în mătase“. Tot răbdare și prudență recomandă lui Cuza, cînd încurcat în politică, cerea sfatul agentului său la Constantinopol.

Era bun, blînd și cumpătat și pașnic în timpuri liniștite, dar aprig și entuziast cînd țara era în momente de grea cumpănă. Entuziasmul și bărbăția sa insuflețeau la muncă tinerimea, care punea într'însul nădejdea unui viitor strălucit.

Era unul dintre fruntașii generațiunii dintre anii 1833 și 1866, care au făptuit

România modernă. N'a umblat să stringă oamenii în jurul său, ci a stat gata să răspundă la ori ce chemare a țării.

Unii au imputat lui Negri că a *fost un modest* pentru că n'a căutat să facă zgomot cu faima numelui său, alții *c'a fost un naiv*, pentru că și-a sacrificat averea pentru binele obștesc, fără să pretindă în schimb foloase.

Dar tocmai pentru aceste motive, el a dat dovada caracterului său de elită, a bărbatului de Stat superior, care știa să facă asemenea nobile jertfe pentru neam, și țară, și asemeni personalități fac mîndria și nobletea unui neam.

Negri întrupa cel mai curat patriotism, caracterul cel mai desinteresat, capacitatea intelectuală cea mai desăvîrșită a timpului său, cum dovedesc toate actele săvîrșite de pe vremea domniei lui Grigore Ghica, a Unirei și subt Cuza Vodă. Era lipsit de ambiție și de pofta banilor.

A refuzat moștenirea de milioane a lui Konaki, spre a și păstra independența caracterului său și neștirbit numele de familie. A refuzat coroana domnească și a luptat ca simplu cotățean.

El, care, dacă, ar fi ambiționat să fie Domn sau Caimacan, putea izbuti ușor, neavînd de cît să lingușască vanitatea Padișahului din Stambul.

Era aproape sărac și trăia necăjit și retras la Tîrgu-Ocna, cînd unii au stăruit să i se plătească în 1870 cei 1600 de galbeni ce i se cuveneau, ca rest din salariul său de agent diplomatic la Constantinopol. Negri se gîndea și la nevoile prin care trecea țara în anul 1870 și răspundea: „Țara este destul de împovorată de datorii, și nu e timp de a o mai îngreuia și eu cu daraveri de ale mele. Renunț".

Astă-zi s'ar întîlni foarte rar asemenea pildă de abnegațiune!

Care dintre politicianii noștri de astăzi ar fi dispus ca într'o împrejurare identică, să facă un asemenea sacrificiu!

Dacă n'a lingușit pe cei mari și n'a nedreptățit pe nimeni, era foarte revoltat cînd auzia că se făcea nedreptate unui vrednic cunoscut al său.

Poetul Bolintineanu trăia în mizerie și cu mintea stirbită în ultimul timp al vieții sale. Era vorba să i se vîndă biblioteca, ca să aibă cu ce trăi. Negri stărui în vara anului 1871, să i se îndulcească viața și chiar puse la cale o prefăcută vînzare a prietenului său, fără s'o înstrăineze „într'un nenorocit mezat" cum zicea el; căci e dezgustător lucru să vezi „oameni de treabă din biata noastră țară, nu numai că sunt înlăturați și nesocotiți, dar apoi persecutați și apăsați cu o scîrboasă perseverență" adaugă Negri.

Sunt prețioși asemeni oameni, care luptă desinteresat pentru propășirea neamului și tămăduirea nedreptăților! O țară cu multe asemenea personalități politice ca Negri se poate socoti fericită, „căci din viața și faptele unui om ca Negri, zice d. Girleanu se pot însufleți zece generații, generațiile viitoare, de la care cu toții așteptăm făurirea cum zicea Negri a „Viitorului înflorit al Romîniei".


**REGATUL ROMANIEI**

**PRIMARIA COMUNEI BUCUREȘTI**

# PROSPECT

**Imprumutul de lei 30,000,000.— Capital nominal din anul 1912**

In virtutea legei din 20 Aprilie 1912, Comuna este autorizată a contracta un împrumut de lei 30,000,000, capital nominal, pentru ezecutarea lucrărilor de edilitate prevăzute prin acea lege.

Pentru realizarea acestui împrumut, conform votului Consiliului comunal din ședința de la 2 Iunie 1912 și aprobărei Ministerului de Interne No. 15008/912, Comuna emite obligațiuni purtătoare de **dobândă 4 la sută pe an** în valoare nominală de lei 30,000,000, **cu cupoanele de 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie în fie-care an.**

**Obligațiunile sunt la purtător. Ele se vor emite pe tipul de 100, 500, 1000 și 5000 lei.**

Numărul de bucăți, în fie-care fel se va fixa definitiv după rezultatul ce se va obtine în urma repartiției subscrierilor.

Amortizarea acestor obligațiuni se va face al pari, în proporțiuni egale pentru fiecare din aceste tipuri, în 80 de semestre, prin trageri la sorți semestriale, cari vor avea loc în București, în localul Ospelului Comunal, cu o lună înainte de scadența cuponului, adică la 1 (14) Maiu și 1 (14) Noembrie al fiecărui an. Prima tragere la sorți va fi la 1 (14) Maiu 1913 și prima rambursare la 1 (14) Iunie 1913.

Obligațiunile împrumutului vor fi clasate printre fondurile publice și primite ca garanție la licitațiunile de lucrări publice ale Statului, Județelor și Comunelor. Ele vor fi admise la Banca Națională, la Cassa Rurală și la toate cassele publice, pentru toate operațiunile prevăzute prin legile și statutele acestor instituțiuni.

**Titlurile vor fi scutite de orice impozit prezent și viitor, atît asupra capitalului, cît și asupra venitului lor.**

Acest împrumut este garantat cu veniturile comunale. La plata anuităților acestui împrumut se afectează, la caz de necesitate, și orice sporire din cota fondului comunal.

Plata cupoanelor scăzute la 1 (14) Iunie și 1 (14) Decembrie al fiecărui an și a titlurilor eșite la sorți, se va face la Cassa Comunală, sau și alte bănci în București și în județe cu cari se va conveni, făcîndu-se aceasta cunoscut la timp prin publicațiuni.

**Cupoanele obligațiunilor se prescriu în termen 5 (cinci) ani de la data scadenței lor, iar capitalul acestor obligațiuni se prescrie în termen de 30 (treizeci) ani dela data eșirei lor la sorți în folosul Comunei, conform art. 126 din legea contabilității publice.**

Numerile obligațiunilor eșite la sorți se vor publica prin Monitorul Comunal, Monitorul Oficial și alte ziare.

**Subscripțiunea menționatei sume de lei 30,000,000 capital nominal, va avea loc în zilele de 20 și 21 Iunie st. v. 1912 la Cassa comunală și la Băncile din Capitală și județe, cum și la sucursalele lor, care vor conveni cu Primăria să deschidă subscripție publică la ghișeurile lor, dela ora 10 a. m. pînă la ora 4 p. m. în următoarele condițiuni:**

1. Subscripțiunea se va face pe formulare date de Comună;

2. Dacă subscripțiunea va întrece suma de 30,000,000, Primăria își rezervă dreptul de a face singură repartiția.

**Sumele subscrise qînă la 5000 lei sunt irreductibile.**

Repartițiunea va urma cît se va putea mai neîntîrziat;

**3. Prețul subscripțiunei este fixat la lei 89, pentru una sută lei capital nominal în titluri. Subscriitorii vor face vărsămintele în Bilete de Bancă.**

**4. La subscripție se va vărsa 10% asupra sumelor subscrise, în numerar sau efecte publice comunale ale Statului, sau garantate de Stat, socotite pe valoarea nominală, iar la repartițiune, efectele depuse urmează a fi preschimbate în numerar;**

5. Al doilea vărsămînt va fi de 9% și se va face la repartiție;
6. Al treilea vărsămînt de 10% va fi la 16 (29) August 1912;
7. Al patrulea „ de 20 „ „ 15 (28) Sept. 1912;
8. Al cincilea „ de 20 „ „ 15 (28) Oct. 1912;
9. Al șeaselea „ de 20 „ „ 15 (28) Noemb. 1912;

**10. La ultimul vărsămînt, subscriitorii vor bonifica Primăriei o dobîndă de 4% pe an, calculată asupra valorii nominale corespunzătoare fie cărui vărsămînt, pe zilele curse de la 1 Iulie 1912 st. v. pînă la 1 Decembrie 1912 st. v. data scadenței primului cupon.**

**11. După vărsămîntul al doilea de 9 la sută la repartiție, se vor elibera subscriitorilor titlurile provizorii în schimbul chitanțelor dela subscriere.**

12. Preschimbarea titlurilor provizorii, în titluri definitive se va face după plata integrală a vărsămintelor, conform publicațiunilor care se vor face la timp.

13. Dacă subscriitorii nu vor face vărsmintele la termenele fixate, titlurile aferente vor rămîne Comunei, care va putea fără nici o somațiune sau punere în întîrziere, să le vînză pe riscul și pericolul subscriitorului, iar diferența, de va rezulta, se va acoperi din acomptul vărsat.

*Băncile la cari se vor face subscrierile la împrumutul mai sus citat sunt:*

**IN BUCUREȘTI: Banca Națională.—Banca Agricolă.—Banca Generală.—Banca Marmorosch Blank și C ie.—Banca de Credit Romin. Banca de Scont.—Banca Comercială.—Banca Romînească.—Banca Romîniei (The Bank of Roumania Ltd.).—Banca C. Steriu și C-ie.**

**IN JUDEȚE: La Sucursalele Băncei Naționale.—Sucursalele Băncei Agricole.—Banca Populară din Pitești.—Banca Comercială din Turnu-Severin.—Creditul Oltean din Craiova.—Banca Slatina.—Banca Caracal.—Banca Corabia.—Banca Tîrgu Jiu.—Banca Comercială și Industrială din Ploești și Tîrgoviște. — Banca Moldova de jos din Bîrlad.—Banca Iașului din Iași.**

Primar, D. DOBRESCU

Directorul Contabilității, CHIRIȚA G. MIHĂILESCU


## Litere-Științe-Arte

**Gherea despre Caragiale.**—„Observați apoi felul lui Caragiale de a zugrăvi caracterele și situațiile și comparați-l cu felul descripției maeștrilor mari ca Balzac, ori Tolstoi.

Uitați-vă cu ce liniște, răbdare, siguranță, hotărîre, sunt zugrăvite cele mai mici detalii la aceștia din urmă, într'un loc mai multe pagini pentru a descrie mobile, sute de pagini pentru convorbiri neînsemnate...

*

...Artistul proletar cu greu va aborda acest fel de zugrăvire a vieței. Pentru aceasta îi lipsește răbdarea, puterea, sănătatea, seninătatea, egalitatea talentului, el are tocmai contrarul acestor calități.

Un astfel de artist e Caragiale. O, la el nu veți găsi detalii ce ar părea de prisos, nu. Acolo fiecare pagină tremură de emoție, pentru că ea e rezultatul unei emoții și trebue să ne emoționeze.

Scopul artistului modern nu e doar să creieze viața ci să enerveze și să emoționeze, după cum el singur e enervat și emoționat. Neliniștea sufletească, neegalitatea, impacienta, nesiguranța, se oglindesc în modul de a zugrăvi al lui Caragiale ca și în stilul și în forma lui. Comparați vă rog, stilul, liniștit, hotărît și puternic al clasicilor cu stilul enervant, sbuciumat, al lui Caragiale din „Păcat". Fiecare frază, fiecere cuvînt e scris pentru a enerva și a neliniști și de aceea stilul ajunge aproape telegrafic.

Iată spre pildă începutul nuvelei: „Un băetan voinic—barba de-abia îi mijește și sub căciula de oaie părul creț și des... și niște ochi blînzi—și mintos tînăr". Ori iată povestirea vieței unei femei: „Ea însă avea mai multe de spus și povestea ei era destul de tristă. Cinci ani de viață cu un om istovit, apoi nebun și paralitic; în urmă văduvă cu un copil bolnav și capiu—o fetiță care roade și mănîncă lucrurile din casă și care trebue păzită foarte de aproape să nu dea foc. Interese mari... o avere colosală... consiliu de familie, soacra și cumnații—niște creaturi aspre și brutale, cari fac împrejuru-i o poliție desgustătoare". In acest stil e scrisă toată nuvela. Zicem nuvela, pentru că așa-i zice autorul și pentru că nici noi nu-i găsim alt nume.

In adevăr însă, în această nuveletă vr-o 40 de pagini obișnuite, Caragiale a găsit cu putință să concentreze două romane complecte, cu începuturile și sfîrșiturile lor. Dacă s'ar porunci un stil care să oglindească clar și precis tot mănunchiul de caractere despre care am vorbit, de sigur nu s'ar putea găsi altul mai caracteristic de cît acela din frumoasa nuvelă a lui Caragiale „Păcat".

*(Studii critice vol III):*

*

Articolul din prima pagină a ziarului despre C. Negri este din recenta lucrare a d-lui Gh. N. Munteanu-Bîrlad, apărută în „Biblioteca pentru toii".

*

A apărut „Sănătatea" cu data de 15 Iunie 1912. Excelenta revistă de popularizare, cuprinde un sumar bogat și instructiv. Numeroase ilustrații.

*

A apărut No. 2 *„Nuvela"*, revistă bilunară, cu data de 15 Iunie.

*

După documente descoperite de curînd, descoperirea Americei n'ar fi costat de cît... 35000 lei.

Ieften și face.

*

### STRUNA ZILEI

*CRUCIATĂ MODERNĂ*

Inginerul Tancred C. șeful serviciului apelor, face în America studii în chestia petrolului. (Tancred e numele unui erou de pe timpul cruciadelor).

*O Iași, ești urba condamnată*
*Să joci un prea ridicul rol:*
*De apă cînd ești însetată,*
*Al tău Tancred e 'n cruciată*
*In Lumea nouă după... petrol.*

**Donna C.**


**Inginer I. CANA**

*Autorizat de Primăria Iași*

**Iași—28 str. Cuza-Vodă 28—Iași**

*(zisă și str. Golia 28)*

**—Apă—Canal—Closete** *contra* **înghețului—Băi hygienice—etc.**

**Instalație de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.**

*Devize—Consultațiuni gratuite.*

*Condițiuni de plată foarte avantajoase.*

*Atelier special pentru reparațiuni*

**—Proiecte—Supravegheri de Construcții.** *Vile—Hoteluri, etc.*

**Se deplasează și în provincie** *cu preț modest.*

*Referențele cele mai* **bune la** *dispoziție.*


## INFORMAȚIUNI

:: La întrunirea pe care partidul social-democrat din Iași, a ținut-o eri în sala Sidoli, s'a votat următoarea moțiune:

Muncitorii și cetățenii din Iași, în număr de peste 2000, adunați în meeting în sala Sidoli.

I. Aprobă acțiunea partidului social-democrat pentru organizarea maselor muncitorești în sindicate pentru cucerirea de reforme economice și în partid politic de clasă pentru cucerirea votului universal, egal, direct și secret pentru toți supușii romîni.

II. Admițînd în principiu soluția legei pentru asigurarea muncitorilor, cer îmbunătățirea ei, în credințarea conducerii lor în mîna clasei muncitoare și respinge, ca lovind direct în interesele clasei muncitoare partea privitoare la bresle.

III. Infierează purtarea poliției ieșene, care în desfiderea legilor împiedică liberul exercițiu al dreptului de întrunire și trimite salutul său de încurajare muncitorilor greviști din Capitală. Trăiască social-democrația!

:: La școala de meserii înființată în Huși, au fost numiți: d. C. Apostolescu, maistru conducător și N. Șubă, maestru ferar ajutor.

:: **Admiterea elevilor în liceul militar.**—Ministerul de războiu publică următoarea decizie relativă la admiterea elevilor în gimnaziul militar din Craiova și liceul militar Iași.

Pentru a se complecta vacanțele ce se vor produce în gimnaziul militar din Craiova și liceul militar Iași, în anul școlar 1912—1913, ministerul decide:

Vor putea fi admiși elevi în orice clasă a gimnaziului militar din Craiova și liceul militar Iași, la vacanțele existente, numai fii de militar.

Condițiunile de admitere la concurs, actele ce vor trebui să însoțească cererea candidatului și probele la care vor fi supuși, sunt arătate de către regulamentul gimnaziului și liceului militar, publicat în Monitorul Oficial No. 255 din 14 Februarie 1910 și Monitorul Oastei No. 9 partea regulamentară, cu deosebire că certificatul prevăzut la art. 8, să fie însoțit de acte sprijinitoare (act dotal, certificatele percepțiilor).

Actele date de complezență atrag eliminarea elevilor, părinții vor fi urmăriți pentru înșelăciune, iar militarii tratați conform legii poziției ofițerilor, pentru greșeli grave contra onoarei.

Concursul va avea loc:

In ziua de 10 August la gimnaziul militar Craiova.

In ziua de 15 August, la liceul militar Iași.

Pînă la 1 August cel mai tîrziu cererea de înscriere la concurs împreună cu toate actele, trebuie să fie primită la școala din localitatea unde tînărul dorește a fi examinat.

Publicarea acestei decizii ministeriale în Monitorul Oficial și al Oastei servă drept notificare.

:: **Taxarea plăcilor pentru gramafoane.**—Ministerul de finanțe, direcțiunea vămilor, face cunoscut că în urma analizei plăcilor pentru gramofoane, constatîndu-se că sunt fabricate dintr'o compoziție de diferite substanțe minerale, rășină, bumbac și cărbune de fum, comisiunea de experți a hotărît clasarea lor la art. 809-lea cu lei 100 de kgr., însă numai dacă nu vor fi fabricate din celuloid, în care caz urmează regimul art. 454 din tarif.

:: Direcțiunea generală a contribuțiunilor indirecte din imperiul otoman, prin publicațiunea de la 13 c., aduce la cunoștința generală că importațiunea prafului de salpetru și orice alte materii explozibile fiind prohibită, întrarea în Turcia a artificiilor conținînd aceste materii va fi asemenea prohibită cu începere de la 1 | 14 August a. c.

:: D. dr. Bardescu, directorul general al serviciului sanitar, luat inițiativa, de a se înființa și în Iași o școală de agenți sanitari, cari să deservească Moldova.

Școala va avea un număr de 50 agenți elevi, cari vor fi retribuiți în tot timpul cît vor urma cursurile,

Școala va avea un budget anual de 50,000 lei.

:: De mîine încep examenele elevilor în farmacie, în fața comisiunei, pusă sub președinția d-lui dr. Floru.

:: Societatea femeelor ortodoxe, secția Iași, a luat inițiativa, de a înființa o școală froebeliană, prin str. Socola, care urmează să deservească mai ales, pe copii meseriașilor, de la atelierele căilor ferate.

:: De la 1—18 a lunei, au fost în oraș 4 cazuri de scarlatină, 9 de anghină difterică și 2 de febră tifoidă.

:: Autoritățile au cerut urmărirea bulgarului Nedelcu Geleff, în com. Golăești, care a comis diferite furturi.

:: Eri a avut loc adunarea generală a acționarilor societății textila.

S'a aprobat coaptarea ca membri în consiliul de administrație pe d-nii At. Gheorghiu și Sipkes.

:: Mîine, la orele 9 dimineață va avea loc serbarea anunțată la liceul Național pentru închiderea anului școlar.

:: **Mișcare în magistratură.**—Prin trecerea la pensie, din oficiu, a d-lui Pretorian, fost consilier la Curtea de Casație, se dă ca probabilă următoarea mișcare în magistratură pe ziua de 1 Iulie:

D. Sărățeanu, președintele secției IV a Curței de Apel din Capitală va fi înaintat Consilier la Casație în locul uacant; d. Ciocârdia, consilier la Curtea Apel din București, va fi înaintat președinte în locul d-lui Sărățeanu; d. Iuca președintele tribunalului Ilfov secția, va fi înaintat consilier de Curte în locul d-lui Ciocîrdia, d. Hiotu prim-procuror, președinte al tribunalului secția IV, iar d. Robescu, procuror de secție pe lîngă parchetul de Ilfov, va fi înaintat prim-procuror,

:: Domnul Maiorescu va reintra în țară în ziua de 22 Iunie, d. Arion va pleca din țară în ziua de 29 Iunie, în virtutea unui congediu pe timp de 35 zile.

:: **Treeratul cerealelor.**—Ministerul de interne a adresat prefecturilor de județe următoarea interesantă circulară:

*Domnule Prefect,*

In vederea sezonului treerișului care se apropie și pentru a se putea preîntîmpina accidentele provenite din lipsa de experiență a conducătorilor de mașini de treerat, avem onoarea a ruga să dați ordine autorităților dependente de dv. ca să oblige pe proprietarii mașinelor de treerat, să se conformeze art. 77 din regulamentul legei pentru industriile insalubre, care prvede ca: aceste mașini să fie îngrijite tot timpul de un mecanic familiorizat cu aceste lucrări.

De asemenea autoritățile, vor mai avea grija ca conducătorii acestor mașini să îndeplinească condițiunile de capacitate, adică să se conformeze art. 8 din legea pentru organizarea meseriilor, creditului și asigurărilor muncitorești, care prevede că, nimeni nu poate exercita o meserie pe socoteala sa proprie și a-și face din meserie principala sa ocupațiune dacă nu va avea carte de meșter.

Aceste măsuri fiind impuse atît proprietarilor cît și conducător de mașini de treerat, credem că s'ar putea evita accidentele cari pun în pericol viața celor cari lucrează la mașină, accidente cari nu au altă cauză de cît neexperiența celor care conduc mașinele.

:: La 25 Iunie, se va ține la prefectura de judet o nouă licitație, pentru furnizarea lemnelor necesare județului.

:: Invățătorul Matei Ștefănescu din școala comunei Ulmi-Liteni, a fost îndepărtat din învățămînt.

:: Eri la orele 3, s'a celebrat în biserica Bărboi, căsătoria religioasă a d-rei Irma Greef cu d. Gogu Păun fiul parohului acelei biserici.

:: Astă-zi a avut loc la liceul profesorilor asociați ultimul examen, — cel de limba și literatura romînă.

Eri elevii au trecut probele scrise.

Rezultatul examenelor se va da Mercuri.

:: Escursiunea cîmpenească a societății de gimnastică sport și muzică, are loc Duminică 24 Iunie la Ungheni.

Plecarea la 6 și 15 minute dimineața, întoarcerea la 11 noaptea. De asemenea se poate pleca la 12 și la 5.35 p. m. și se poate întoarce la 9.18 a. m. și la 4,38 p. m.

Costul unui bilet dus și întors este 1 leu cl. III-a, 1.50 cl. II-a și 2 lei cl. I-a. Nici o altă taxă de participare la escursiune nu se plătește. Vizitatorii vor găsi în pădure restaurant.

Membrii coriști ai societății vor executa cele mai frumoase bucăți. De-asemenea s'au luat măsuri pentru a fi și 2 muzici.

Se face cunoscut vizitatorilor de la Ungheni, cum că de Marți 19 Iunie, vor găsi cabinele soc. de gimnastică pentru luarea băilor de Prut.

:: Elevii liceului internat au plecat în escursiune aseară însoțiți de d-nii C. Petrovanu și I. David profesori. Escursiunea se face pe valea Lotrului.

:: Lucrătorul brutar Iani Stavri din str. Baciu, a reclamat Cassei Centrale, că fiind bolnav timp de 3 săptămîni i s'a dat ajutor numai pe 3 zile.

:: In noul program de asta seară Luni al cinema tografului (din noua grădină Pathe-Frères (vis-à-vis de librăria Socec), cuprinde între altele:

„Fiica perdută", mare piesă modernă în trei părți. Acest subiect face parte din filmele lungi italiene și este interpretat de artiștii teatrului din Roma.

Ingrații. Roman însuflețit din viața artiștilor. Splendid redat de excelenți actori dramatici pariziani.

Willy nu-și iubește guvernanta. Scene foarte humoristice.

Revista internațională, al doilea ziar însuflețit.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci"**, o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

# ULTIME INFORMAȚIUNI

— —

:: *Prefectul poliției, face frumos funcționarilor comerciali.*

*Se știe că, într'un acces de tembelism, de care este lovit în mod aproape permanent, prefectul poliției Iași, într'una din serile trecute, se făcuse vinovat de adevărate excese de sălbătăcie, contra unor funcționari comerciali, cei mai mulți minori, pentru că aceștia se dedase la o manifestație nevinovată, înaintea unei prăvălii, al cărei patron refuzase să închidă prăvălia la oarele 9 sara.*

*Funcționarii comerciali, ținuți arestați și schingiuiți atît în drumul spre poliție, cît și la cele două secții polițienești au reclamat ministrului de interne, insistînd în petiția lor și asupra autorului moral al scenelor, care nu este altul de cît prefectul de poliție.*

*Ministrul de interne a retrimis petiția în original prefectului de poliție, punînd rezoluția:* **„Se va cerceta, cu cea mai mare severitate și se vor pedepsi autorii, cari au maltratat pe funcționarii comerciali; de asemeni prefectul va cerceta și raporta ministrului, cine este autorul moral, de care vorbește reclamația".**

*Știind că* **el** *este „autorul moral", prefectul a* **poftit** *la poliție președintele societății funcționarilor comerciali,—același care, în seara manifestației a fost arestat și brutalizat, i a făcut scuze plate, declarîndu-se aderent al închiderei prăvăliilor la orele 9 seara și promițînd că va lăsa pe funcționarii comerciali să fie ori cînd întruniri publice.*

*Faptul acesta nu poate totuși degrada pe prefectul poliției Iași, căci el nu mai are loc să cadă mai mult.*

:: *„Concentrarea nu se va face".*

*Aceasta a declarat o d. P. P. Carp d-lui G. M. Buicli, care se află bolnav în București, și pe care d. Carp a fost să-l vadă în ziua cînd a plecat în străinătate.*

*Domnul Carp a asigurat pe prietenul seu, că la toamnă țara va avea un guvern Take Ionescu.*

*Domnul Carp a aratat d-lui Buicli și lista viitorului minister, pe care erau cuprinse și următorii conservatori: d. Mișu Seulescu industrie și comerț; Barbu Știrbei, domenii; Ionaș Grădișteanu, lucrări publice; Lahovari, actual ministru la Paris, externe.*

:: *Senatul universitar și consiliul facultății de medicină se vor pronunța mîine, Marți, asupra cererei d lui profesor Bălăcescu de a fi transferat la catedra de clinică chirurgicală de la aceiași facultate.*

*Tot mîne se va decide asupra cererei d-lui profesor P. Missir de a fi transferat la catedra de drept internațional, secția doctoratului, București.*

:: *Alegerea comitetelor Corporații anunțate pentru eri, n'au putut avea loc, neprezentîndu se numărul de meseriași cerut de lege.*

:: *Domnul D. Alexandrescu, profesor de drept civil la facultatea juridică din Iași, a cerut să fie transferat la catedra similară, secția doctoratului, de la facultatea din București.*

† **Caragiale.**—Din Berlin ni se scrie cu data de 27 Iunie c. stil nou:

*Astăzi la orele 4, rămășițele pămîntești ale lui Caragiale au fost depuse în cavoul capelei primului cimitir din Schöneberg.*

*Se aflau de față: d. Matei Ion Caragiale, fiul ilustrului defunct; doamna și d. C. Dobrogeanu Gherea; domnii Vlăhuță, Delavrancea, Dimitrie Gusti, profesor la facultatea din Iași și Cernea.*

*Ministrul Romîniei la Berlin se afla reprezintat prin d. Ivoșcu, secretar de legație.*

*Remarcat între coroane: a M. S. Reginei, flori naturale; teatrului național din Bucnrești și studenților romîni din Berlin.*

:: *Escrocul Iani Haralambos, transportat Simbătă seara la București pentru a fi confruntat cu tovarășul ce pretindea că-l are, a făcut declarație, la siguranța generală, că n'ar nici un tovarăș.*

*Haralambos va fi readus mîine în Iași, spre a fi instruit și depus.*

*Judecătorul de instrucție Bujilă va interveni la Constantinopole, pentru ca, prin comisie interogatorie, să se afle cum și-a procurat Haralambos scrisorile de credit de la filiala din Constantinopole a băncii din Salonic.*

:: *Președinte al Curții de Apel din București, s. IV, va fi numit d. Francisc Papp, actual procuror general la Galați în locul d lui Sărățeanu.*

*In locul d-lui Papp ar urma să fie transferat la Galați d. Toneanu, dar se crede că și de astă dată Curtea de Galați va refuza să-l primească pe d. Toneanu.*

:: Diplomele la elevii premianți, licee și gimnazii, vor fi distribuite la 19 c. iar medaliile—ele nefiind gata—abia în Septembrie.

:: Serbarea școlară, ce urma să aibă loc eri la școala din Hlincea, a fost amînată pentru Duminica viitoare.

:: **Afacerea Stamatiu.** — *Cauza pentru care d. consilier comunal G. Dimachi, a demisionat din comisia de anchetă instituită să cerceteze gestiunea Stamatiu, este că d. Dimachi ca om de lege, ceruse comisiei să propună suspendarea din funcție, cît va dura ancheta, a d-lui Stamatiu.*

Consilierul Ene închinase spre aceeași părere, dar a fost convins să revie.

D-nii Brandia și Ene vor cere convocarea de urgență a consiliului comunal și vor propune ca în comisia de anchetă în locul d-lui Dimache, să fie numită o persoană în afară de consiliu.

*

D. Brandia din comisia de anchetă, întrebat ce crede asupra chestiei neregularităților, a răspuns că ancheta n'a fost pornită încă așa fel, ca să-și fi putut face vre-o convingere. D-nul Brandia a mai spus:

— Țiu să se facă lumină în această afacere. Cu riscul de a perde vacanța stînd în Iași, țiu să se procedeze cu energie și cu mare severitate.

„Voiu propune consiliului să intervie pe lîngă primul președinte al Curții de Apel, ca să primească să facă parte din comisiune.

:: **Congresul maiștrilor de desemn.**—Asociația maiștrilor de desemn și de caligraiie, a trimis următoarea circulară, tuturor maiștrilor respectivi:

Aducînd la îndeplinire deciziunea luată de adunarea generală din anul trecut, am făcut demersurile necesare pendeschiderea expoziționei și ținerea congresului nostru în anul acesta la Iași, în zilele de 28, 29 și 30 Iunie c.

Reducerea obținută pe C. F. R. de 75 la sută, și faptul că numai o conlucrare comună și persistentă ne vor îndreptății a spera că vom isbuti a aduce la îndeplinire desideratele urmărite de asociațiunea noastră,— *relevarea învățămîntului desemnului și caligrafiei și îmbunătățirea situațiunei noastre materiale,*— ne îndreptățesc a stărui cu insistență să luați parte la expozițione și mai cu seamă la congres.

Pentru găzduire și masă în comun, Comitetul a făcut intervențiunile necesare pe lîngă Onor. Minister pentru ca să ni se facă aceste înlesniri la școalele internat din localitate.

Programa lucrărilor congresului de anul acesta o găsiți pe reversul cărței ce vă trimitem anexat și în baza căreia, prezentînd-o la casa stațiunei de unde plecați, veți avea o reducere penteu dus și intors.

Cît privește expoziționea, vă rugăm a trimite pe adresa „Seminarul Veniamin Costache Iași" prin Direcțiunea școalei pe cale oficială, cel mai tîrziu pînă la 22 Iunie, lucrările ce veți alege și care trebuesc să cuprindă lucrări din toate clasele. Numărul total al lucrarilor să nu treacă peste 30, rugîndu-vă a da preferința celor care se relevă din punctul de vedere pedagogic.

Asociațiunea distribue anul acesta cîte 3 medalii de fiecare școală care participă la expozițione, lăsînd la dispoziția maestrului respectiv a le da elevilor pe care-i apreciază că merită această distincțiune.

*

Iată programul congresului, care se va ținea chiar în localul Liceului Național din Iași.

28 Iunie, ora 11 a. m.—Deschiderea expoziției și a congresului.

29 Iunie, ora 9 a. m.—Discuțiuni asupra considerentelor ce ne îndreptățesc a stărui ca învățămîntul desemnului să fie considerat ca obiect de studiu principal în școalele secundare.

29 Iunie, ora 4 p. m.—Predarea învățămîntului desemnului și caligrafiei în cursul primar numai de maeștri speciali....

30 Iunie, ora 9 a. m.—Darea de seamă asupra gestiunei din cursul anului și alegerea noului comitet.

30 Iunie, ora 4 p. m.—Discuțiuni asupra îmbunătățirii stărei materiale a corpului didactic însărcinat cu predarea desenului si caligrafiei în școalele publice și particulare.

:: Comisiunile examinatoare la examenele de capacitate clasele IV și VIII de liceu, au fost compuse precum urmează: Liceul Național, cl. IV. d. Severin, cl. VIII modernă, d. I. Găvănescul liceul internat, cl. IV, d. An. Obreja, cl. VIII d. dr. L. Cosmovici, gimnaziul „Alexandru cel Bun", d. Traian Bratu; gimnaziul „Ștefan cel Mare", d. X. Gheorghiu școala de fete „Oltea Doamna", d. I. Petrovici.

Din profesorii din Iași au fost numiți la alte licee: domnul I. Tufescu, cl. IV, și domnul Myller cl. VIII—Botoșani; d. P. Bujor, cl. VIII Piatra N.; d. V. Popescu cl. IV și P. Bogdan cl VIII—Pomîrla; domnul S. Petrovanu, cl. IV, și I. Borcea cl. VIII—Bacău; domnul Ilie Bărbulescu—cl. VIII, Brăila; d. Al Popovici cl. VIII—Bîrlad.

La Seminarul pedagogic din Iași; d. E. Briul, cl. IV, domnul I. Simionescu, cl. VIII.

:: D. dr. Juvara a fost numit delegat al universității, în juriul pentru concursul de medic primar, la secția chirurgicală a spitalului central.

De data aceasta d-rul Bogdan nu va mai fi delegat în juriu.

:: D. dr. Racovschi, după ce ne-a făcut astăzi dimineață plăcerea de-a ne vizita la redacție, a plecat cu trenul de 10 la Brăila.

:: Reparațiuni în valoare de 11.500 lei urmează a fi făcute la penitenciarul Iași.

Licitația se va ținea în ziua de 28 Iunie, la direcția genernlă a închisorilor.

:: Numărul elevilor de la gimnaziul Alexandru cel Bun, ce se prezintă la examenul de capacitate e de 26.

:: Telefonul a zbîrnîit astăzi între Iași și Stînca punîndu-se în curent Șerul abia reîntors din Marienbad, cu noile numiri de profesori în Iași, cu deosebire la școala uormală.

:: La convocarea de eri a corporației Confecțiilor au răspuns vre-o 15 meseriași din peste 4000 cîți numără zisa corporație.

De altfel convocarea nu avea nici un rost, fiind semnată de un „Comitet" anonim, cînd se știe că comitetul corporației Confecțiilor a demisionat ca o protestare contra Cassei Centrale.

:: **Arestarea unui exoroc.** — Am aratat, în numărul trecut, împrejurările, în care a fost arestat excrocul Ioaniu, care a încercat să frustreze Banca de credit romîn, cu suma de 45,000 lei.

Interesant e însă, cum acest escroc a putut fi capturat.

*

La Banca de credit, s'a simțit imediat că prezentatorul nu poate fi de cît un escroc. Pentru a nu da loc la vre-o greșală s'a telegrafiat imediat la Banca Salonic din Constantinopol, întrebîndu-se dacă scrisoarea de credit prezintată e autentică.

In același timp, se telefonă Băncei de credit la București, de unde se află, că Banca de acolo a fost frustrată de același individ cu 17,000 lei și s'a dat de autorități o circulară pentru urmărirea și prinderea lui.

Era dar momentul indicat, de a se aresta pe escroc, care, bănuind, ar fi putut să dispară.

S'a telegrafiat siguranței, dar în zadar telefonul sbîrnia fără întrerupere, căci șeful siguranței n'a putut fi găsit nicăiri.

Același fapt s'a petrecut și cu prefectul de poliție care deaseminea n'a putut fi găsit nicăiri.

O întîmplare însă, a făcut ca să se găsească în localitate un agent al siguranței din București, care informat, a operat arestarea.

:: Mîine va avea loc, la Prefectura de județ, o consfătuire cu privire la Asociațiunea comunelor rurale. Consfătuirea va fi prezidată de d. C. Negruți, Prefect de județ.

:: In gara Iași se comiteau furturi de piei de miel ce erau depozitate în vagoane.

Autorii au fost descoperiți astăzi și ei sînt numiții Dobrowsky și Răileanu, care erau puși să păzească acele vagoane.

:: Cerem d-lui Richard Nițescu, inspector al circumscripției Iași, să cerceteze de urgență pe funcționarul Nica, dela care va afla că a fost dus cu forța la poliția de siguranță, unde a fost pus să semneze o declarație scrisă de un altul, prin care arată că n'a fost maltratat de comisarul de siguranță și că nu are nimic în contra lui.

Asemenea declarațiune luată cu forța trebue declarată nulă.

:: In comuna Fîntînele, un incendiu a distrus casa locuitorului Gh. Tătărescu.

In momentul salvărei, soția lui Tătărăscu a fost cuprinsă de flăcări și s'a ales cu grave arsuri.

:: La școala Cristache Zănescu și la profesională a d-relor Vesbianu, s'a deschis o frumoasă expoziție de lucru.

Aceste două școli au fost vizitate de d-na Bîrsescu, inspectoare a școlelor profesionale și lăudate pentru frumoasele lucrări pregătite pentru expozițiile de fine de an.

:: Domnul Constantin Pancu a demisionat din vice președinția corporației Metalurgice din localitate.

:: **Provocare la duel.** — Un incident violent a avut loc Simbătă seara, la întrarea în grădina cinematografului Pathé între domnii dr. C. Miclescu, maior în retragere și d. căpitan T. Balmez, comandantul companiei de jandarmi pedeștri.

Ca urmare, d. căpitan Balmez și-a constituit martori pe d-nii maior Broșteanu, ajutor al comandatuiui Liceului militar din Iași, și căpitan Filip din administrație.

Domnul maior Miclescu, are de martori pe d-nii C. B. Pennescu și X. Eraclide.

Martorii s'au întrunit ieri ora 8 seara, la cercul militar și se vor întruni, din nou, astăzi Marți ora 5, pentru dresarea proceselor verbale.

:: Senatul untversitar va hotărî să cumpere imobilul fost al lui Mihai Kogălniceanu, din strada cu același nume, pentru a instala în el, de la toamnă, căminul studențesc.

:: Examenele de capacitate—clasa IV și VIII—vor începe în dimineața zilei de 20 Iunie.

La 19 Iunie se vor întruni comisiile spre a se stabili programele; unde nu va veni președintele numit, vor fi presedinți de drept directorul școalei.

Examenele va fi terminate la 25 c.

:: **Judiciare.**—Rabinul Samuel Samuley din Galiția, a fost achitat astă-zi de tribunal de faptul de contravenție la legea pașapoartelor și condemnat la 3 zile închisoare pentru contravenție la legea străinilor.

Declarînd că renunță la Apel, rabinul a fost izgonit Joi.

— Tribunalul a respins cererea pentru declararea în stare de faliment a comerciantului L. Marcovici din P.-Iloaei.

— Curtea s. II a respins astăzi atît apelul comunei Iași, cît și pe al d-lui A. Braustein, rămînînd condemnată comuna să plătească d-lui Braunstein 92.000 lei pentru expropierea unei porțiuni de loc lîngă palatul administrației financiare.

— Tribunalal Tutova a respins astăzi acțiunea pentru anularea testamentului defunctei Blanche Costin.

# Ultime telegrame

## Telegrafice și Telefonice

București 18 Iunie

### Moartea primului Ministru al Serbiei

**Belgrad.—Azi a încetat din viață d. Milovanovici, primul Ministru al Serbiei.**

**De cît-va timp Milovanovici era suferind și azi și-a dat obștescul sfîrșit, înconjurat de membrii familiei sale.**

*

Milovanovici era bine cunoscut la noi și era chiar înrudit cu mai multe familii românești.

D-na Milovanovici, este născută Ghermani, și este fiica defunctului fost Ministru de finanțe.

D-na Milovanovici posedă mai multe imobile rurale, în județul Dorohoiu.

In vara anului trecut d-nul și d-na Milovanovici, a fost la Sinaia, unde fostul prim ministru a avut o convorbire cu M. S. Regele, convorbire ce a apărut apoi în *Neues Wiener Journal*, producînd o legitimă sensație.

*

Milavonovici, a fost în diferite rînduri, Ministru al Serbiei la București, și s'a relevat în totdeauna ca un filo-romîn devotat.

Regretatul a pastrat cele mai bune legături, cu colegii sei romîni, cu cari a frequentat Universitatea din Paris, între anii 1881—1884.

Intre aceștia se afla și d. A. A. Badareu.

### Atentatul din Agram

Agram.—La spitatalul de aci, a încetat din viață Herovk, care apărînd pe Banul din Croația, cu prilejul atentatului, a căzut el victima asasinului.

### Schimbări în administrație

București.—Se asigură că în locul d-lui Rosen, va fi avansat ca Minstru al Germaniei la București, primul secretar al ambasadei din Stockholm.

### Greva avocaților

Milano.—Greva avocaților din Milano a încetat, în urma promisiunei, făcute de Ministrul de Justiției, că li va satisface toate cererile.

### D. TAKE IONESCU IN AUDIENȚA

**Sinaia.—D. Tache Ionescu, a fost primit eri în audiență de M. S. Regele și reținut la dejun.**

**Șeful partidului conservator-democrat pleacă Vineri în străinătate.**

### Erupția Vesuvului

Faris.—Un uragan puternic a bîntuit în împrejurimile vesuvului. Craterul revarsă o larvă puternică, cauzînd pagube însemnate. Sunt și numeroși răniți.

### Congresul teritorianiștilor evrei

Viena.—Congresul, după o vie discuție, a declarăt, că urmează a se considera propunerea făcută de Portugalia, de a se ceda Angolo pentru colonizarea evreilor, că o pocăință pentru alungarea evreilor din Portugalia în veacul al 15-lea.

Cu privirea la propunerea propriu zisă Congresul a declarat ca proprunerea e inacceptabilă, de oare ce dispune colonizaea individuală și intrarea în drept comun, pe cînd congresul la o colonizare în massă, acordîndu-se coloniștilor o situație excepțională și un drept etnic.

Congresul a numit o comisiune specială, sub președinția lui Zangwill și cu Sediul la Londra, care să cerceteze toate propunerile.

### SUVERANUL RAMÎNE IN ȚEARA

**București.—Știri positive anunță că M S. Regele va petrece toată vara la Sinaia și nu se va mai duce la Ischl, după cum se svonise.**


## Inștiințare

Avem onoare a aduce la cunoștința onor. public, că *pînă la 21 a lunei curente st. v. inclusiv*, între orele 9—12 a. m. și 2—7 p. m., primim *subscripțiuni pentru împrumutul de 30,000,000 lei al comunei București* și stăm la dispoziție pentru orice informațiuni în această privință.

Prima rată este de 10 % din valoarea acțiunilor.

**Banca Moldova**
*Societate Anonimă — Iași*

CLINICA BOALELOR DE OCHI
**Doctor C. Miclescu**
**Oculist operator.**
**— Str. Ștefan cel Mare No. 6 —**
*In ograda caselor Kahane Succ.*
**Consultațiuni de la 3—6 p. m.**

## Inștiințare

Avem onoare a aduce la cunoștința onor. public, că *pînă la 21 a lunei curente st. v. inclusiv*, între orele 9—12 a. m. și 2—7 p. m., primim *subscripțiuni pentru împrumutul de 30,000,000 lei al comunei București* și stăm la dispoziție pentru ori ce informațiuni în această privință.

Prima rată este de 10 la sută din valoarea acțiunilor.

**Banca Iașilor**
*Societate Anonimă—Iași*

# Sanatorul Dr. Țaicu

**IAȘI, str. ZMEU No. 3**

**Chirurgia.** Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

**Secțiunea de Chirurgie ortopedică** prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie**. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

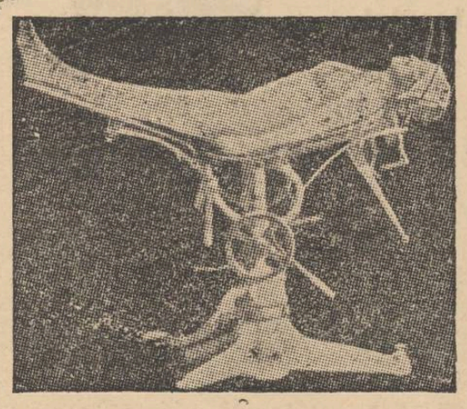

**Facerl.** Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

**Medicină** Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

**Boli nervoase.** *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

**Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun**

preparate de

**Laboratorul Chimic „DIANA"**

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

**Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50**

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

# 10 REGULI PENTRU IGIENA

1. În fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

# „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



# Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**

**marca PORC MISTREŢ**

**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



**!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!**

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

**Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn**

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu* „GELÉE" KALODERMA".

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smîrdan 24

PORTE-PLUME
En FONTE INOXYDABLE
Raymond GAREL
Pass. Pavin de la Madeleine, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco d'Album sur demande



# Magasinul Conservatorului

**IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI**

## NOTE de MUZICA

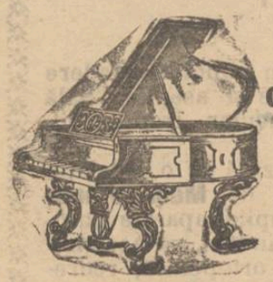

**ASORTIMENT**

**complect după Programa Conservatorului**

**Instrumente Muzicale şi Accesorii**

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

**Piane şi Planine**

**— ROSENKRANZ —**

**Neîntrecute în soliditate şi ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără acconto

*— Catalogue gratis —*

**INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE**



# „ANCORA"

**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**

**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**

**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654.389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

Lei 198.25 65 | 100

Societatea „Ancora" inchie;

Asigurări pe caz de viaţă şi de ces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi clerirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**

**Strada I. C. BRATIANU No. 166**

(fosta strada de Sos)



# TIPOGRAFIA H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de visită, [illegible] de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă ziare, etc. etc.

Preţuri ieftine



La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile


Iaşi Tipografia H. Goldner, Str. Mîrzescu.—Instalaţiune de motore electrice, executată de Ion Krzyzanoski Ştuşe electrician, Iaşi, str. Păcurari

2.6.50

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III 50 Bani
„ „ „ IV 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1620. — Mercuri 20 Iunie 1912

## Cooperative municipale

Intre cauzele cari au provocat și provoacă scumpirea traiului, trebue să recunoaștem, că un loc de frunte îl ocupă starea comercială și industrială a unei țări.

Și comerțul contribue la aceasta prin modul său de a se practica, atît în interiorul țării, cît și în afară.

In adevăr, dacă analizăm operațiunile la cari se dedau comercianții, o să putem constata, că dînșii sunt pentru o bună parte, motiv de scumpire a deosebitelor articole ce se vînd și se cumpără.

Comercianții fiind intermediari între producător și cumpărător, trăesc din această profesiune. Nu e nevoe a se face multă discuțiune asupra rolului, pe care dînșii sunt chemați a-l îndeplini, dar putem aprecia că dacă numărul lor e prea mare, forțamente lucrurile vor trebui să se scumpească.

Dacă o aceiași marfă trece prin trei sau patru mîni pînă să ajungă la consumator, dacă fie-care intermediar trebue să cîștige ceva din această operațiune, căci aceasta e profesiunea din care trăește, evident că prețul cu care lucrul se cumpără de la locul de producțiune și acel cu care se vinde va fi cu mult ridicat.

De aceia prea marele număr de intermediari nu va aduce o ușurare a traiului nostru. Căci dacă necesitatea de a-i avea este evidentă, nu tot așa trebuesc văzute lucrurile cînd e vorba de înmulțirea lor peste ori ce măsură.

In alte țări s'a început o luptă contra acestui curent, luptă care ințește la reducerea numărului mijlocitorilor.

Marile magazine de prin centrele însemnate ale apusului, au tocmai menirea de a face ca între producător și consumator să fie un singur intermediar.

Aceste mari magazine nu luptă pentru a distruge comerțul și spiritul comercial din țară, dar ele ajung la aceia că numărul comercianților autonomi să se mai împuțineze, concurența între ei să nu mai fie așa aprigă, concurența care să i ducă la scumpirea lucrurilor, iar în cazul cînd nu o face să se dedea la oare-cari practice, nu tocmai corecte.

Alături cu marile magazine, despre care nu se poate zice de cît că sunt stabilimente pur comerciale, stau societățile cooperative, în special cele pentru consumație, al căror rost este cam tot același. Și ele luptă pentru a ajunge ca între producător și consumator să existe un singur intermediar, care va fi societatea. Asfel se va face, zic propagatorii pentru înființarea lor, ca lucrurile de cari are nevoe omenirea să se poată vinde în condițiuni de preț acceptabile, precum fiind și de o calitate mai bună.

Despre societățile cooperative însă nu s'ar putea zice că sunt stabilimente comerciale. Natura lor e complexă prin rolul pe care sunt chemate a-l juca.

Dacă pleacă de la ideia ca să se îmbunătățească starea materială a celui nevoiaș, aceste societăți tind să aducă moralizarea individului, tind cu alte cuvinte la o transformare socială, atît economi ă cît și culturală. Apoi în exterior comerțul, supus unui regim vamal special contribue de asemenea la scumpirea traiului nostru.

De pe la 1879 bate un vînt protecționist mai asupra tuturor statelor, atît europene cît și din alte continente. Germania sub impulsiunea lui Bismarck, se poate considera ca fiind capul acestei mișcări.

Sperau unii că acest cuvînt va fi trecător. In realitate el s'a întărit și dacă e o luptă pe acest teren între țări, ea nu se dă pentru micșorarea taxelor de import, ci de o parte pentru înglobarea a cît mai multe produse sub regimul acesta excesiv de protecționist, precum și pentru ridicarea taxelor.

In concertul de tîngueli pentru scumpirea vieții, nu se prea văd țări cari trăesc sub regim de liber schimb, ori au un tarif vamal mai moderat. Anglia, Belgia, Olanda etc., unele liber schimbiste, altele cu o protecțiune modestă, nu fac cor cu Franța, Austria etc.

Dacă ne întoarcem către noi, ne putem întreba dacă păcătuim și noi din aceste două puncte de vedere. Avem noi pletoră de comercianți? Avem tarif vamal prea urcat și asupra multor soiuri de produse?

Noi, ce e drept, nu ne-am prea plîns de mulțimea comercianților. Aș putea zice mai bine însă, că noi am privit această chestiune din punct de vedere material.

Dacă însă privim lucrurile așa cum se prezintă ele în complexitatea lor, negreșit, va trebui să recunoaștem că avem comercianți destui de buni, ba încă mai mult de cît nevoile schimbului cer.

Și lucrul e explicabil pentru că e singura industrie care a rămas absolut liberă nereglementată.

In afară de condițiunile generale prevăzute în codul de comerț, ori cine poate îmbrățoșa această profesiune fără să i se ceară posesiunea vreunui capital material, ba nici intelectual.

Comerțul în zilele noastre apoi a primit o extensiune așa de mare, în cît sub această denumire nu întră numai cei ce fac operațiunea de intermediari pentru vînzare de mărfuri.

Astă-zi comerciantul e om de afacere comerțul e o afacere.

Și dacă punem la un loc pe toți cei ce fac afaceri, atunci numărul comercianților devine destul de respectabil.

Dar chiar de am limita numirea aceasta numai la intermediarii pentru mărfuri, numărul lor rămîne totuși destul de însemnat. Cei mai mari fac de multe ori carteluri, cei mai mici se luptă între ei, iar rezultatul e că marfa se scumpește și noi consumatorii suferim.

In cooperative se întrevede un remediu la aceasta.

Și dacă în această ordine de lucruri inițiativa individuală lasă mult de dorit ar putea face ceva autoritățile constituite cum ar fi de exemplu Primăriile.

Francejii care au suferit se pare mai mult de pe urma scumpirei vieții, și chiar dacă n'au suferit atît, dar au protestat mai zgomotos contra procesului de urcare a prețurilor, găsesc asemenea soluțiunea problemei în cooperative comunale.

Negreșit aceste cooperative vor atinge micul comerț particular, La aceasta autorii proectului pentru cooperative municipale, francejii răspund că este esențial de a poseda în timpuri de criză economică, niște regulatori, niște indicatori siguri, ai valorii reale a lucrurilor, mai ales cînd e vorba de obiecte strict necesare existenței.

Apoi în ideia acelora mai stă că chiar dacă asupra prețurilor nu s'ar face speculațiunii, totuși cooperativele vor influența asupra spiritului public. Chiar dacă ele n'ar servi de cît să ne evite cîte-va mișcări violente, totuși cooperativele comunale aduc un serviciu foarte însemnat, zic ei.

De și Franța trăește sub alt regim politic, totuși se găsesc multe lucruri bune de imitat.

Nouă ne lipsește energia și inițiativa individuală. S'o avem cel puțin cu colectivitate. Vom face opere utile, dacă Primăriile s'ar pune în fruntea unei mișcări pentru cooperative de consumație prin orașe.

## Profetul—minciună

*In materie de profeție politică, d. P. P. Carp, profitizînd mereu, n'a reușit să desmintă proverbul „nimeni nu poate fi profet în țara sa“.*

*Toate profețiile șefului junimiștilor au rămas de rîs, mai ales profeția „dați'mi puterea și vă voi arata, că pot guverna“.*

*Domnul Carp a mai profetizat încă, că un guvern Take Ionescu nu va exista nici odată. Și el singur — d. Carp — a mers, acum în urmă, acasă la d. Gr. Buicli, unde nu odată a pledat imposibilitatea unui guvern Take Ionescu, a mers s'anunțe că țara, la toamnă, va avea un guvern Take Ionescu.*

*Noi nu știm ce se va întîmpla la toamnă, dar știm că d. Carp n'a profetizat un guvern Take Ionescu, dar că l'a dat ca fapt sigur.*

*Atunci cum rămîne cu imposibilitatea unui guvern prezidat de șeful nostru? De ce n'a putut fi, pînă acum, asemenea guvern și de ce sigura lui formație o anunță tocmai d. Carp?*

*Am fi înțeles dacă d. Carp ar fi vorbit despre imposibilitatea guvernării unui cabinet conservator-democrat. Este în firea omului, ca să creadă, că nimeni nu va reuși să facă ceea ce n'a putut face dînsul.*

*Dar dacă a putut forma și a fost chemat să formeze un guvern d. Carp, el impopular, partidul seu impopular,— de ce n'ar putea prezida un guvern omul politic cel mai popular din țară?*

*Că poate, că are chemare s'o facă, că va forma viitorul guvern, a declarat o însuși d. Carp, arătînd chiar persoanele ce vor forma viitorul guvern, între cari d. Carp a enumerat patra puri conservatori.*

*Domnul Carp ar putea vorbi cu succes despre imposibilitatea unui om politic de a mai forma vre o dată un guvern: despre el singur.*

*Domnul Carp nu vrea concentrarea, fiind-că știe că nici Coroana, nici d. Take Ionescu, nici bună parte din partidul d-lui Carp—nu vor admite revenirea sa în frunțea unui guvern.*

*Domnul Carp n'a putut guverna în propriul seu minister—cum va putea guverna într'un cabinet de concentrare.*

*Domnul Carp a isprăvit'o. Și n'are cine știe ce lucru mare de regretat, întru cît n'a început-o nici odată serios.*

## Omul care se vîră

Ministrul ad interim la instrucție, a plecat, cu expresul Orient, la Craiova, spre a fi față la concursul general de oină—anunță ziarele.

Era așa de grăbit s'ajungă la Craiova, spre a străluci cu prezența sa la jocul de oină, că a luat expresul Orient, trenul cel mai grabnic din țară.

De ce graba aceasta și ce caută omul de legi la o joacă de minge? Dar ce a căutat d. Arion la congresul medicilor? Ce a căutat la focul din Moreni? Ce va căuta la congresul maiștrilor de desen? Ce a căutat în Iași, cu trei zile înainte de sosirea Regelui?

Domnul Arion a căutat, caută și va căuta popularitate. De cea ieftenă de tot, de acea al cărei succes este d'inainte garantat.

S'a dus la Craiova, la concursul de oină, nu doar fiind-că are habar de acest sport, dar fiind-că este sigur, că prefectul, primarul, autoritățile școlare, îl vor aștepta la gară, îl vor duce la gară și că lumea va zice: „iată un ministru care se interesează.“

Ce a căutat la congresul medicilor? Ce știe un avocat despre medicină? Nu știe nemic—dar presența sa la congres a fost aplaudată.

Domnul Arion are două ministere într'un guvern de moșnegi, cari se demenează cu greutatea bătrineței. De aceea el, mezin ca vrîstă, zboară repede către toate banalitățile, se repede la Moreni ca ministru de interne, la Craiova ca ministru de instrucție, dispune de fonduri secrete la două ministere—și acumulează mereu la popularitate ieftenă.

Ce va rămînea pe urma repezelilor d-lui Arion? Nemic. Ce impresie poate lasa discursul ținut de un avocat la un congres medical? Momentan se poate spune „iată un om care se interesează, dar impresia generală este ridicolă.

Ce interes poartă d. Arion școalei, cînd la ministerul respectiv se face politică de cafenea, cînd afacerea cu Bogdan îmbracă forma unei simple coțcării?

Ce mi-e că ministrul de interne se ivește la congresul medical, cînd el tolerează ca anume prefecți să atenteze și la libertăți și la viața oamenilor.

Domnul Arion este un simplu negutitor: cu paralele cele două ministere își cumpără surîsuri; cu vîrîtul seu pretutindeni unde este adunată lume multă: la joc de oină, la incendii de sonde, la congrese —își cumpără popularitate.

Cînd nu va mai fi à même să mandateze și cînd prezența sa la Moreni va trece nebăgată în seamă de pompieri, d. Arion va fi ceea ce este, de fapt, și astă-zi: un te mieri ce și mai nemica. Operă vitală nu va rămînea pic, de leac, pe urma omului cu două fețe și tot cu atîtea ministere.

## Criza universitară

### — Demisiile reînoite ale d-lor Dissescu și dr. Toma Ionescu —

*Iată textele demisiilor ce au fost înaintate ieri ministrului:*

In urma scrisorei publicată de d. Bogdan, în ziarul „Epoca“, v'am înaintat demisiunea mea din funcțiunea de decan al facultății de drept; iar în ziua de 5 Iunie consiliul facultății a făcut încheierea pe care v'am remis'o cu adresa No...

In ședința din această zi d. profesor V. Urseanu și-a anunțat demisiunea sa motivată pe care mi-a și dat-o în scris. Această demisiune nu v'am înaintat'o pînă acum, convins că d. Bogdan se va grăbi să demisioneze, după cum ni se spusese. Pe baza încheierei consiliului facultății din 5 Iunie și știindu-ne demisionați nu am luat și nu puteam lua parte la ședințele Senatului universitar în urma convocărilor făcute de d. Bogdan. Pe convocări eu am și scris că sînt demisionat. In această demisiune eu am și stăruit din nou văzînd că nu am nici un răspuns la prima mea demisiune, deși din zvon aflasem că ați respins-o, asemenea a insistat în demisiunea sa și colegul meu V. Ursianu.

Totuși prin abuz de putere și înțelegînd greșit legea, d. Bogdan făcînd funcțiune de rector a trimis o adresă declarînd că am încetat atît eu de a mai fi decan cît și colegul meu V. Ursianu de a mai fi senator universitar.

Insist, domnule ministru, asupra faptului că d. I. Bogdan a înțeles greșit legea, căci art. 91 prevede că „membrii Senatului universitar cari în timp de 6 luni vor lipsi ori din ce cauză 5 ședințe de la Senat, vor fi considerați de drept demisionați din această însărcinare“.

In cazul de față nimeni din noi nu au lipsit măcar odată de la 5 ședințe, căci ședințe nici nu s'au putut deschide, nici prin urmare nu au avut loc, lipsind majoritatea, din cauzele ce vă sunt cunoscute.

Asupra cererilor d-lui Bogdan veți aprecia d-voastră, domnule ministru, vă rog însă cu stăruință de a lua o hotărîre definitivă și cît mai grabnică, de oare-ce toate lucrările de caracter administrativ ale facultății de drept și ale universității sunt suspendate.

Alătur pe lîngă aceasta și demisiunea d-nului Valerian Ursianu din însărcinarea de membru senator universitar, „demisiune pe care am primit-o în ziua de 5 Iunie“.

**C. I. Dissescu**

*

*D-le Ministru,*

In urma scandalului provocat în universitate, prin apariția d-lui Bogdan ca rector în condiție în care s'a făcut această apariție, am avut onoare să vă înaintez demisiunea din decanatul facultății de medicină. Vă arătam prin demisiunea mea că nu-mi este cu putință să lucrez în Senatul universitar cu acest rector.— Corpul profesoral al facultății de medicină, a aprobat atitudinea mea după cum ați văzut din încheerea pe care v'am înaintat-o,

Dv. ați respins demisia mea, ceea ce implică evident pentru d. Bogdan obligația de a se retrage din funcțiunea de rector sau cel puțin de a vă pune în măsură a vă pronunța, trimițîndu-vă demisia sa. D, rector, departe de a pricepe această necesitate morală, îmi trimite o adresă prin care îmi comunică că, refuzînd de a lua parte la convocările Senatului universitar, am încetat de drept de a fi decanul facultății de medicină și că d. dr. Rîmniceanu este rugat de d-sa să convoace facultatea pentru a alege un alt decan.

Evident că nici nu înțeleg să răspund comunicărei acestui domn.

In aceste împrejurări, față cu dezordinea creiată în universitate, vă rog d-le ministru, sau să-mi primiți demisia din decanatul facultății de medicină sau să luați măsuri urgente ca să înceteze acest scandal, facultatea de medicină neputînd să stea în această situație.

**Dr. Thoma Ionescu**
Decan al facultății de medicină

OAMENI ȘI LUCRURI

## Răsplata supremă

Intr'un loc din celebrele sale „Confesiuni“ Jean Jacques Rousseau —al cărui bicentenar se serbătorește acum în toată lumea cultă—scrie, el însuși, vorbind despre succesul enormal uneia din scrierile sale: „La Nouvelle Héloise“.

„Și fi putut atunci să stăpînesc ori-ce femee, chiar pe cea mai frumoasă“...

Istoria literară adeverește că prin aceasta operă scriitorul și cugetătorul Rousseau a atins un succes pînă atunci necunoscut și cu deosebire, și-a dobîndit încrederea, dragostea, devotamentul femeilor din înalta societate. Cele mai sărbătorite dame din lumea Curții Franceze căutau prietenia lui și-l ocroteau. Mareșala de Luxemburg, mai frumoasă și mai spirituală între toate deveni intima lui. El drept că nu i-a adus noroc pe tărîmu literar. Cînd Rousseau termina opera sa „Emile“, ea luă manuscrisul în păstrarea ei, ca să-l tipărească în Holanda, pentru a scăpa de cenzura franceză. Dar prin cîte emoțiuni și temeri și peripeții trece sărmanul Rousseau pînă să vadă lumina tiparului această importantă lucrare menită a deveni epocală! Prin surprindere ea fu tipărită la Paris, unde— sub influența iezuiților — Parlamentul osîndi cartea, ca să fie arsă în public, iar autorul însuși fu nevoit să reiee toiagul pribegiei.

Ce tragedie de necrezut a fost existența pururea pribeagă a marelui scriitor — fiu de oameni săraci,—el însuși ucenic ceasornicar în copilărie, cîntăreț de caterincă apoi, nomad fără popas și fără siguranță, gonit cînd de autorități, cînd de preoți, cînd de țărani, după felul cum se țeseau intrigile în potriva lui și după împrejurările în care-și alegea vre-o nouă locuință, pe urma vre-unei noui scrieri și noui aventuri.

Dar totdeauna, cînd nevoia e mai mare, apare în preajma scriitorului cîte o zînă mîntuitoare. Cu toate aceste, judecînd după anumite destăinuiri din cinicile „confesiuni“, Jean Jacpues Ronsseu n'ar fi meritat ocrotirea, bunavoința și admirațiunea sexului frumos. Dar virtutea sexului acesta e de a fi... slab și de a se înduioșa lesne, De aceea găsim aproape la tot pasul pe acest mare nenorocit luat sub scutul vre-unei protectoare, fie că e simpla Theresa—pariziana care l'a însoțit mai mult în peregrinările lui.., fiecă sunt femei aristocrate ca d-na de Warens, ori d-na d'Epinay, ori mareșala de Luxembourg.

Acum două secole—ori acum un seco și jumătate cel puțin—femeile Apusului știau încă, se credeau încă datoare,—să înconjoare cu elanul, cu entuziasmul lor, frunțile marilor scriitori și gînditori. Din rîndurile lor, din ochii lor, din surîsurile lor, isvora marea, suprema răsplată pentru grelele suferinți prin care avea să treacă, pe atunci, vre-un cugetător îndrăzneț, un revoluționar al scrisului. Dintre aceștia făcea parte eremitul de la Ermononville, semețul Rousseau. De aceea nu a putut găsi el însuși, într'un moment de franchețe, o mărturie mai vie despre un mare succes literar al său decît în constatarea că-i s'ar fi dat ***oricare femee*** a timpului, în urma triumfului „Nouei Heloise“. E un orgoliu pe care-l răscumpără franchețа scriitorului,—e o mîndrie olympiană care-i i se va ierta ușor, pentrucă mult a suferit—și mult a iubit în zadar patriarhul, căruia, tîrziu de tot, de-abia îi s'a dat răgazul ca să mediteze și să iubească în liniște—scăpat de amărăciunea exilului...

**Rodion**

## VECHILE BRESLE

Breslele romînești n'au fost de origină străină cum socotesc cei mai mulți dintre prietenii noștri ci își au rădăcina în pămîntul acestei țări, cu toate că mulți dintre breslașii cei dintăi vor fi streini de neam. Bine înțeles că străinii au contribuit la desvoltarea breslelor, dar fără să întroducă această organizație la noi.

Breslele s'au desvoltat mai curînd în Moldova, mai tîrziu în Muntenia și au ajuns în cea dintîi jumătate a veacului XVIII-lea, cînd aflăm breslași și în fruntea orașelor și tîrgurilor, în locurile ținute pînă atunci de negustori.

Principiul de căpetenie al breslelor era monopolul, prin care se acordă industriașilor dreptul exclusiv de întreprindere și desfacere pe piața din orașul lor.

Monopolul hotăra opreliștea concurenței „străinilor“. Nu era, însă, o aparare a muncei naționale. Catastihurile breslelor prevedeau că numai străinii de altă credință n'au dreptul de a fi breslași, așa dar Evreii Turcii, Armenii, Nemții, Polonezii, Ungurii, pe cînd Grecii și Slavii, ca ortodoxi, erau îngăduiți. Printre „străini“ hrisoavele mai înțelegeau și pe cei străini de loc, de oarece monopolul se acorda numai celor din orașul pentru care era făcut catastihul breslei.

Monopolul mai hotărnicea și competința fie cărei bresle în parte. Breslașii aveau dreptul exclusiv al producerei și desfacerei unui anumit fel de obiecte. La baza monopolului era autonomia judecătorească acordată breslelor cu obligația de a-și alege ca instanță de apel Mitropolia. Aci trebue căutat unul din principalele elemente ale puterei meseriașilor, în timpurile de volnicie ale stăpînilor din Principatele Romîne. Faptul că breslele s'au bucurat de această autonomie judecătorească, avînd un caracter religios, explică de ce s'a păstrat și ceremonialul lor bisericesc pînă în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, cînd însă-și ființa lor — monopolul — pieri.

Rostul breslelor întemeiate pe princi-

piul monopolului, îl mărturisește catastihul breslei ciubotarilor din Iași; Breasla avea să păzească interesul consumatorilor, meșterilor, calfelor, și ucenicilor. Era prin urmare, o instituție de împăciuire socială între consumatorii și producătorii din microcosmul în care era încapsulat orașul.

Prin monopolul breslelor, consumatorii erau siliți a tîrgui de la anume producători. Ca să nu fie expuși primejdiei unei exploatări, se luau măsuri de aparare, cu a căror pază era însăcinat starostele. Se purta de grijă ca toți consumatorii să și poată satisface trebuințele lor în oraș. În acest scop producătorii erau obligați să țină marfă îndestulătoare. Pentru garanția bunei calități a mărfurilor, se stabileau condiții de modul cum trebuia făcut fie care obiect, iar falșurile și întrebuințarea de material prost erau aspru pedepsite.

Tot pentru apararea constumatorilor, breslele purtau de grija educației breslașilor. Era sarcina maestrului să supravegheze desvoltarea ucenicului, spre a ajunge calfă și apoi meșter. Cînd ucenicul își termina învățătura și timpul de calfă, maestrul trebue să-l aducă la adunarea breslei „ca să fie cercetat" și după admitere, să fie înscris în catastih.

Principiul fundamental al dispozițiilor în favoarea judecătorilor, era ideea că „fiește-care trebue să se poată hrăni cu meșteșugul său". Nu era vorba de o egalizare a venitului meseriașilor, ci numai de o asigurare a existenței lor.

Erau, și pe vremuri, diferite categorii de meseriași. Lîngă cismar sta cîrpaciul, apoi cismarul de uliță și cismarul de mahala, obligat să plătească o dare la „cutia" breslelor, cînd voia să se strămute în ulița cismarilor. Cojocarii erau de trei clase: Cojocari de rîndul întîiu, cojocari de rînd și cîrpaci.

Dar cu toate astea, se urmăria prin bresle, o îndulcire a deosebirilor dintre meseriași. Așa, în industria clădirilor starostele stabilea prețul cu cel ce voia să-și clădească o casă și împărțea lucrul între breslași, fără să neîndreptățească pe vre-unul din ei și căutînd să dea de de lucru la toți. Apoi, ca să nu cumpere unul mai scump de cît celalt, era organizată cumpărarea în comun.

Numai starostele avea dreptul să despacheteze mărfurile importate, și să fixeze prețul, ca apoi fiecare să poată cumpăra „după puterile sale". Ca să nu plătească unul mai puțin de cît altul, toți maeștrii aveau să dea aceleași salarii calfelor.

Mai era oprit să se smonească mușterii altui maestru și de aceea calfa ce ieșea meșter nu-și putea deschide atelierul în toată apropierea fostului său stăpîn.

Rostul breslelor a fost covîrșitor în situația in care s'a aflat poporul nostru, atîta vreme cît viața lui economică nu alcătuia un întreg organic, ci o mulțime de părți de sine stătătoare, fără legătură între ele cînd fie care oraș sau tîrg cu împrejurimile sale, era un mic centru închis, unde micii meseriași s'au putut desvolta, pînă ce salariile lor zăvorite, au fost deschise de forța împrejurarilor. Cari au fost acele împrejurări?

Caracterul breslelor era rutinar. In toate hrisoavele se poruncea să se lucreze după obiceiu și se prescria forma și materialul obiectelor in mod precis.

Nici un product al unui meseriași nu trebuie să se deosebească de al altuia, ceea ce însemna osificarea în datinele vechi și avea să devină fatal, odată cu ivirea unor schimbări în trebuințele populațiunei.

Aceasta se și întîmplă, de pe la sfîrșitul veacului XVIII-lea, cînd începe europenizarea societății romînești. In deosebi Austriacii și Rușii, meseriașii germani și negustorii brașoveni, Evreii, consulii, călătorii și dascălii străini, ne-au împins spre europenizare, care cuprinse mai întăi datinele portului și locuinței, se întinse apoi foarte rupede asupra tuturor trebuințelor noastre,

Această prefacere a obiceiurilor află pe meseriașii romîni amorțiți în rutinele vechi.

Domnii Țărilor Romînești, după ce deteră voie Evreilor și Armenilor să înființeze breslele naționale închise, începură a permite tuturor străinilor să intre în bresle.

Acești străini venind pregătiți pentru noile trebuințe, înlocuiau pe meseriașii noștri de la ocupațiunile lor strămoșești introduceau pentru prima oară spiritul capitalist în industria noastră și surpau astfel din toate temeliile existența breslelor.

Ființa intimă a meseriașului breslaș era raportul lui nemijlocit cu consumatorii.

Calfa putea lucra numai pentru meșter meșterul lucra numai pentru consumator In a doua jumătate a secolului al XVIII-lea acest principiu începe a fi călcat în picioare.

Pe la sfîrșitul aceluiaș veac aflăm negustori care dau de lucru la meseriași, iar cu sec. XIX se înmulțesc cai ce lucrau prin mahalale, „la casele lor", pentru negustori.

Acest nou sistem industrial care se explică prin mărirea pieții de desfacere a orașelor și tîrgurilor, cu populațiunea sporită,—nu mai coespundea breslei. Munca începea chiar să se subjuge capitalului.

Regulamentul organic desăvîrși opera distrugerii breslelor, desființînd fundamentul lor: monopolul. De acum spiritul capitalist putea să intre liber în viața industrială. Străinii puteau pune stăpînire pe ea, „specularizînd" meseriile, „smomind calfele" si „stricînd alișverișul creștinilor" după cum se plîng blănarii din Botoșani în anul 1851.

## Litere-Științe-Arte

**Escursiunile.** — E capitolul literar, social și școlar la ordinea zilei:

Revista „Natura" ne dă un inimos articol de d. prof. dr. I. Simionescu, intitulat „Escursiile". E un îndemn părintesc către elevi, sfătuindu-i cum să-și petreacă vacanța mai cu folos.

Vacanța nu însamnă să te bucuri de odihnă completă, căci aceasta ar oglindi moartea, viața fiind vecinică mișcare. De aceea escursiile în cele două luni de vacanță pot continua activitatea școlară, prin faptul că ele ducîndu-te în mijlocul naturei, te învață să vezi, să observi cu proprii tăi ochi ceea ce ai învățat în carte. De altă parte cartea naturei e ilusrrată cu tablourile cele mai variate, prin care ea te pune pe cale de a pricepe singur, de a te întreba veșnic, de a căuta să dai răspunsul.

Ea nu te obosește, ci din contra te întremează. Sorbi viața odată cu înțelepciunea, te simți vioi și stăpîn pe tine. Învățînd multe, pui temelie trainică vieței tale de mai tîrziu și ori unde te vor duce valurile zilelor de maturitate, vei găsi totdeauna sprijin dacă nu în cele învățate în cîmpul luminei, și culorilor și al simfoniei naturei, dar măcar în amintirea acelor vremuri de înțeleaptă folosință a ceasurilor libere.

*

In articolul asupra Carmeu Sylvei publicat în „Neues Wiener Tageblatt" și menționat in diverse ziare din Capitală se arată între altele că opera literară și Reginei Elisabetha nu e, relativ, destul de cunoscută și de populară în Germania și Austria.

Autorul articolului crede că și... invidia are partea ei de vinovăție într'aceasta.

*

In 1911, excedentul morților asupra născuților a atins în Franța suma îngrijitoare de 40.000. In 1900, adică cu 11 ani în urmă, cifra nu era de cît de 26 mii.

Deficitul grozav nu provine din pricina mortalității, cît a micșorării numărului de nașteri.

Față de Rusia unde coeficientul de nașteri e de 48,5 la mia de locuitori, în Franța acest coeficient e de 20.6. Și în Germania se observă de la o vreme o micșorare a coeficientului de nașteri.

*

Se crede că în Septembrie d. dr. Rakovschi, va face să apară în Capitală, o revistă de sociologie și literatură.

*

A apărut No. 2 *„Navela"*, revistă bilunară, cu data de 15 Iunie.

*

La Milano, în Italia, justiția a avut dăunăzi zile bune, grație unei greve a... avocaților. Nu s'a putut judeca și magistrații s'au odihnit.

Nemulțumirea avocaților s'a îndreptat contra unor anumite forme și neregule legate de procedura italiană în general, de acea milaneză în special.

*

A apărut „Sănătatea" cu data de 15 Iunie 1912. Excelenta revistă de popularizare, cuprinde un sumar bogat și instructiv. Numeroase ilustrații.

*

A apărut corespondența (1830—1855) lui Gérard de Nerval, poetul și prozatorul, romanticul întărziat care avu un destin atît de tragic.

Nepăsător, visător și nestatornic, el s'a sfîrșit în mizerie, în nebunie, spînzurat de grilajul unei străzi sinistre din Paris, faimoasa rue De la Vieille-Lanterne. Operile lui au rămas ca un model de fantezie duioasă, naivă, plină de o poezie luminoasă și fragedă.

E socotit și ca un precursor al filosofiei moniste, cu svnetele său minunate: *Vers dorés.*

*

Fusta, fusta, fusta-i cu belea, este titlul frumoasei cantonete, pe care artistul Tanase o cîntă în opereta „Sînge vienez".

Ea a apărut tipărită în note muzicale și se află de vînzare la libraria Halpern.

*

### STRUNA ZILEI

*LEGEA MOARTĂ*

In spiritul legei meseriilor, s'a propus a se angaja pe lîngă corporațiile iașane mai multe moașe.

*Un ziar oficios.*

*Dacă nu-s numai... gogoașe,*
*Știrea asta ne învață*
*Cum că Legea n'are viață:*
*Prea o fac cu multe... moașe.*

## Școala profesională de fete DIN IAȘI

**— Discurs rostit de directoara școalei, doamna Cleopatra Gheorghiu, cu prilejul dării de seamă anuală —**

*Onorată Adunare,*

Inainte de a face darea de seamă anuală, care este icoana activității elevelor acestei școale în decursul unui an școlar, mă cred datoare a vă aminti marea onoare ce la începutul anului școlar, a avut această școală, fiind visitată de M. S. Regele și Regina României, Al. S. Regale Principesa Maria și Elisabeta și Principele Carol; care cu toții și mai cu seamă M. S. Regele Ne-au arătat Inaltele Lor mulțumiri pentru cele văzute.

M. S. Regele a lăudat mult lucrurile fie-cărui atelier, acurateța cusuturilor din atelierele de croitorie, lengerie, cusuturile naționale ale claselor preparatoare, țesuturile și florile artificiale, comandînd chiar 2 coroane, pe care Le-a trimes la Cernăuți la inaugurarea statuei Impărătesei Austriei, iar A. S. Regală Principesa Maria a comandat un covor. M. S. Regina fiind foarte obosită nu s'a putut coborî din automobil; a mulțumit însă elevelor ce au primit'o cu cîntece, zicînd chiar cu frumosul și dulcele Ei surîs: Dragele lor! Ce rău îmi pare că m'ați așteptat atîta de mult.

Seara, la un ciaiu dat de d. Ministru C. C. Arion corpului didactic, d-sa ne-a spus că: M. S. Regele, mulțumit de visita ce-a făcut-o la această școală, a dat ordin, să o decoreze cu Resplata Muncei cl. I.

Fie-care își poate închipui bucuria sufletească, ce cu toatele am avut-o în urma acestei probe vădită de mulțumire din partea Suveranului nostru.

Amintiți-vă deci tot-dea-una de ziua onorabilă de 30 Septembrie, care să ne fie un imbold pentru munca pe viitor, să ne fie mintea și inima atintită către viteazul Căpitan ce cu peptul deschis a mers tot înainte spre a cuceri Independența țărei Românești și către Augusta Sa soție, care ne dă cea mai bună pildă că munca trebue să fie idealul fie-cărei Romînce, căci Carmen Sylva care e poetă, Carmen Sylva e scriitoare, Carmen Sylva e musicantă, totuși Carmen Sylva știe încă să se servească de ac și penel; iar Carmen Sylva pe cînd viteazul ei soț se lupta pentru Independența țărei, se cobora printre fii țărei răniți și cu lacrimile în ochi îi îmbărbăta, mîngăia și căuta a le alina durerile, ridicîndu-le moralul prin duioșie și blînde vorbe, căpătînd atuncia și numele de „mama rîniților".

O altă pildă de frumoasele sentimente și exemple ce ni le dau Suveranii noștri a fost venirea în persoană a M. S. Regelui ca să presideze serbarea inaugurărei statuei neuitatului Cuza-Vodă la care inaugurare a spus că: Primul Rege al României îndeplinește o sfîntă datorie, descoperindu-se în fața monumentului celui dintăi Domn al României, iar în momentul cînd s'a ridicat vălul ce acoperea statuia, comandă în persoană către trupe: arma către onor. Fapte și vorbe ce trebue să fie scrise în inimile tuturor Romînilor.

Ca comemorare a onoarei avută de această școală am hotărît să fim mai indulgente anul acesta cu promovarea elevelor, în cît in adevăr am promovat multe eleve, care trebuiau să fie corigente, și au remas corigente unele eleve, care trebuiau să fie repetente.

Pe acele însă le rugăm foarte mult ca în timpul vacanției să repete bine materiile, la care ele însăși știu că sunt slabe, pentru ca la anul să nu întîmpine dificultăți numai din causă că n'au pătruns bine materia anului acestuia și să se silească mai mult de cît în totdeauna, ca să nu li se întîmple la anul, ce li s'a întîmplat anul acesta.

Cu această ocasie vă mai fac cunoscut că onor. Minist. în solicitudinea ce o are pentru această școală a înființat anul acesta, postul de maestră de gospodărie pentru ca pe de o parte elevele școalei să se inițieze cu această branșă atît de necesară unei femei; iar pe de altă parte să se formeze o mică cantină, de unde elevele care remîn la școală în timpul recreației să-și poată procura cu un preț ieften, o mîncare bună și caldă în loc să-și strice stomahul cu diferite mezeluri reci sau cu fructe crude sau stricate.

Aduc mulțumirile mele:

D-lui Loc. Col. C. Langa, care a donat elevelor sărmane al acestei școli suma de 100 lei cu care le-am procurat 19 uniforme, o pelerină și o pereche botine.

P. S. Sale Părintelui Gotcu, care a ținut elevelor un șir de mici predice morale spre a le iniția cu datoriile lor către biserică, școală și părinți, lucru neștiut de majoritate dintre ele, Inaltului guvern pentru solicitudinea ce o are pentru școli.

Corpului didactic al școalei, care împreună cu d. C. Mihailescu, maistru de musică vocală, mi-a dat tot concursul pentru prosperarea școalei, și din adîncul inimei spun:

Să trăiască M. L. Regele și Regina României cu Augusta lor Familie.

Să trăiască România.

## INFORMAȚIUNI

**Erată.**—In loc de *Adagiul* d-lui Toneanu, s'a tipărit *aduagiul*—în numărul de ieri pagina I—titlu de articol.

In anul 1912 au absolvit cursurile serale ale școalei comerciale superioare din Iași următorii: C. I. Ciobanu, M. Iamscker, L. Lelon.

Camera de meserii a hotărît a scoate pe țesători și frînghieri din corporația confecților.

E vorba de lucrătorii din fabrici,

Ministerul de comerț a luat dispoziția, de a se înființa un anuar general al comerțului și industriei.

Elaborarea se va face de camerele de comerț.

La Erbiceni, a căzut o ploaie torențială, însoțită de grindină, care a cauzat chiar foarte mari stricăiuni semănăturilor.

**Combaterea boalelor epidemice.**—D. dr. N. Bardescu, directorul general al serviciului sanitar a adus la cunoștința medicilor primari de județe cum și medicilor de orașe capitale de județe următoarea circulară privitoare la combaterea boalelor epidemice.

Epidemiile mai cu seamă cele de scarlatină și de febră tifoidă, dăinuesc, cum ne-am convins atît personal cît și din rapoartele d-lor inspectori sanitari, din cauză că cei trei factori esențiali în stabilirea unei epidemii, declararea, izolarea și desinfecțiunea, nu se aplică la timp și în mod riguros.

Dacă dovedirea primilor bolnavi în cele mai multe cazuri nu se face din multe împrejurări cunoscute și nouă și d-stră în această chestiune însă trebue să mărturisim, că-și are partea sa de vină și personalul sanitar de oare ce nu se pune destulă bună voință și muncă de unii medici și agenți sanitari pentru a descoperi de la început prin anchetă amănunțită, toate cazurile existente astfel că de multe ori pe lîngă focarul oficial constatat și declarat sunt și focare necunoscute, care cari întrețin epidemia, izolarea cazurilor cunoscute este și ea defectuoasă din cauză că bolnavii nu s'a izolat timpul necesar pînă la trecerea pericolului de contaminare. Desinfecțiunea lasă și mai mult de dorit și în acest caz vina este întreagă a personalului sanitar, care nu aplică în mod riguros și cu toată convingerea asupra rolului ce îl are desinfecțiunea în lupta contra boalelor molipsitoare.

Nu generalizăm învinuirea dăinuirei epidemiilor asupra întregului corp sanitar oficial; credem chiar că cei căzuți în greșelile arătate mai sus, sunt cei mai puțini; dar prin insuficiența acestor puțini se întrețin focare permanente de infecțiuni cari variază contagiul necotenit asupra altor localități unde măsurile preventive se aplică cu îngrijire. Pentru a pune capăt acestor stări de lucruri vă rugăm în interesul sănătății și prosperărei populațiunei, să puneți în vederea întregului personal sanitar a executa următoarele măsuri:

1. Indată după constatarea sau declararea de boale infecțioase, medicii și agenții sanitari să facă cercetări amănunțite, cu ajutorul autorităților, în întreaga populațiune, din localitate, pentru a descoperi pe toți bolnavii, pe care îi vor izola imediat în spitale sau infirmerii.

2. Izolarea în infirmerii să fie bine garantată tot timpul cît bolnavul prezintă pericolul de a răspîndi infecțiunea și bolnavii să nu fie concediați la domiciliul lor, de cît după ce vor fi făcut o bae desinfectantă și după ce efectele lor vor fi fost de asemenea desinfectate.

3. Locuința și efectele unde a zăcut bolnavul, se vor desinfecta îndată după ridicarea bolnavului.

In familie, unde medicul pe a sa răspundere a permis ca bolnavul să rămînă la domiciliu, el va da instrucțiuni pentru fie care desinfecțiuni continue în timpul boalei.

Cu bună voință și stăruință din partea d-voastră, suntem convinși că vom realiza un folos în combaterea epidemiilor.

Apelăm dar la dv. și vă rugăm să lucrați cu toată energia în acesst sens, stimulînd și pe sub alternii dvoastră la această muncă care credem că va fi rodnică.

Pe șoseaua ce duce la comuna Baltați, o ciocnire a avut loc între un co. tiugar și cariola de poștă.

Conducătorul camionului s'a ales cu mîna ruptă, iar Ștefan Munteanu antreprenorul cariolei, cu un picior fracturat.

In pădurea, de lîngă comuna Voinești, s'a găsit spînzurat pe locuitorul Th. Carp.

Nenorocitul suferea de pelagră.

Escursiunea cîmpenească a societății de gimnastică sport și muzică, are loc Duminică 24 Iunie la Ungheni.

Plecarea la 6 și 15 minute dimineața, întoarcerea la 11 noaptea. De asemenea se poate pleca la 12 și la 5.35 p. m. și se poate întoarce la 9.18 a. m. și la 4,38 p. m.

Costul unui bilet dus și întors este 1 leu cl. III-a, 1.50 cl. II-a și 2 lei cl. I-a. Nici o altă taxă de participare la escursiune nu se plătește. Vizitatorii vor găsi în pădure restaurant.

Membrii coriști ai societății vor executa cele mai frumoase bucăți. De-asemenea s'au luat măsuri pentru a fi și 2 muzici.

Se face cunoscut vizitatorilor de la Ungheni, cum că de Marți 19 Iunie, vor găsi cabinele soc. de gimnastică pentru luarea băilor de Prut.


# Băile OGLINZI

**JUDEȚUL NEAMȚ**

**3 kilom. de la tîrgu Neamț, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, și Automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren**
**50% reducere prin gara Pașcani,**

**Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie**

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

**Clima temperată**, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul incîntător al naturei bine-făcătoare.

**Băile saline** de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

**Cabinele de Baie și Hidroterapie** instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, isehias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

**Un pavilion modern pentru inhalație** cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

**HOTEL și VILE**

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

**Pentru distracțiuni** clădire drandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

**EFTIN și FOLOSITOR**

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamtz la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, ca să facă menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld;**

**In Iași, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189,** antreprenorii Hotelului.

## ULTIME INFORMAȚIUNI

**:: Prefectul și funcționarii comerciali.**—*Prefectul poliției a chemat la el pe președintele societății funcționarilor comerciali, și i-a impus să facă și să semneze o declarație, că nu există nici un autor moral, în chestia arestării și maltratării funcționarilor comerciali.*

*La refuzul președintelui de a face o asemenea declarație, prefectul a amenințat spunînd:*

*— Dacă nu declari ceea ce cer, voi fi nevoit să fac raport ministrului că eu sunt bănuit de a fi autorul moral și te voi da în judecată pentru calomnie. Trebuie să știi că calomniile nu le judecă jurații, ci tribunalul și te asigur că va fi poate rău de d-ta.*

*Cum președintele a rămas rece la toate aceste amenințări, prefectul a întors-o pe altă pagină, asigurînd că el este prietenul funcționarilor comerciali, că le va lăsa dreptul de a face întruniri, și va stărui pentru închiderea prăvăliilor la orele 9 seara.*

*. Cum președintele nu s'a lăsat mișcat de bună voința prefectului, acesta l'a declarat concediat, recurgînd imediat la vechiul său sistem de infamii: sub-comisari și agenți polițienești au fost trimiși din prăvălie în prăvălie, ca să subscrie o declarație, redactată la poliție, că sunt contra închiderei prăvăliilor la orele 9 seara, că nu există nici convențiune în acest senz, între patroni și funcționarii comerciali și că în seara manifestației, funcționarii comerciali au spart geamurile la mai multe prăvălii din piața Cuza Vodă.*

*Cu toate stăruințile agenților polițienești, declarațiunile mincinoase ale prefectului n'au fost acoperite de nici o semnătură a comercianților din centrul orașului.*

*S'a recurs atunci la șoltîcăria de a trimite declarația spre a fi semnată de cîrciumari și este ușor de închipuit că cu toții au semnat, auzind că este vorba de a nu se închide cîrciumele de la orele 9 seara, căci adevăratul dever al cîrciumarilor, în timpul verei, începe abia seara.*

*Prefectul ar fi putut susținea acelașă succes, de la cinematografe, berării, teatre de vară și cofetării, căci toate aceste comerciuri merg numai în timpul serei, și nici nu s'a cerut din partea funcționarilor comerciali, ca asemenea comerț să înceteze de la acea oră.*

**:: Un vot de blam consiliului comunal din Iași.**—*Se știe că între acuzările ce se aduc administrației comunale, figurează și aceea că un loc viran din str. I. C. Brătianu a fost vîndut ilegal și pe preț ridicol, doamnei Ciudin Neculcea.*

*Cum votul urma să fie ratificat de ministerul de interne, și constatîndu se la centru că votul îmbracă forma unei afaceri, vînzarea locului viran a fost anulată de ministru, care a dat astfel un vot de blam consiliului comunal, din care face parte și d. D. Greciana.*

:: Fiind-că nu s'a prezintat nici un ofertant la licitația ținută în ziua de 8 Mai pentru aprovizionarea cu lemne a școalelor publice din Iași — o nouă licitație a fost publicată pentru 22 Iunie.

:: Din partea consiliului sanitar superior va fi delegat d. dr. Leonte în juriul concursului de medic primar al secției chirurgicale din spitalul Sf. Spiridon, concurs care va începe la 24 Iunie.

:: Astăzi au ales locurile vacante d-nii medici reușiți la concursul de medici secundari în specialitatea de chirurgie la spitalul Sf. Spiridon. Vor fi numiți: Dl. dr. Hortolomei, la clinica chirurgicală a d-lui dr. Bălănescu, dr. Nicolaescu la clinica chirurgicală a d-lui dr. Juvara, dr. Țaicu la secția de chirurgie, d-ra dr. Lucia Leon la Maternitatea, d. dr. Vrînceanu la secția genito-urinară și d-ra dr. Aspasia Severin la secția de ochi.

:: Afacerea scrisoarei de credit falșificată.

Astăzi dimineață a fost adus în Iași, de către doi agenți ai siguranței din București, excrocul Iani Haralambos, falșificatorul celor două scrisori de credit ale Băncii Salonic, din Constantinopol.

Deși excrocul persistă în afirmarea făcută la București, că n'ar avea nici un complice, se crede cu siguranță că el venise în Iași încă cu un individ, care l'a așteptat în strada Mitropoliei, cînd Haralambos întrase să încaseze scrisoarea, și că acel individ văzînd că Haralambos întîrzie să revie, sau poate văzîndu-l dus la parchet de agenți, a plecat cu trăsura la Ungheni și de acolo a luat drumul spre Rusia.

In tot cazul este dovedit că în dimineața zilei de Sîmbătă, un individ străin a venit cu trăsura la Ungheni, și c'a plecat de acolo în direcția Chișinău.

Haralambos a fost adus astăzi la judecătorul de instrucție, mandatul de arestare a fost semnat și tribunalul va avea să se pronunțe asupra confirmării.

Direcțiunea Băncii de credit romîn din Iași, a obținut astăzi de la judecătorul de instrucție permisiunea de a fotografia scrisoarea de credit, pe suma de 45.000 lei, pentru a fi înaintată băncii de Salonic, căci este neîndoelnic, că excrocii au complici la acea bancă.

# Un monument lui Caragiale

**Din inițiativa d-lui Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat, confratele „Ordinea" a deschis o subscripție publică pentru rădicarea unui monument în veci nemuritorului Caragiale.**

**Aderînd la această mare și patriotică idee, „Opinia", la rîndul ei, deschide o subscripție la fel și nu se îndoește că, față de imensa popularitate de care cel mai mare dramaturg al României s'a bucurat în Iași, față cu dragostea pe care nemuritorul a hrănit-o pentru vechia Capitală a Moldovei — ieșanii vor contribui repede la inițiativa d-lui Take Ionescu, pentru ca turnarea în bronz a chipului lui Caragiale să fie înfăptuită cît mai în grabă—pentru a ne arata cît mai repede recunoscători aceluia, care, prin scrierile sale, a contribuit la redeșteptarea țării.**

**Sumele subscrise vor fi înaintate administrației ziarului „Ordinea":**

*

| | |
|---|---|
| *Domnul A. A. Badareu* | *500 lei* |
| *„Opinia"* | *300 „* |
| *Domnul Lascar Antoniu* | *200 „* |
| *„ Ath. Ath. Gheorghiu* | *50 „* |
| *„ Ștefan Georgescu* | *20 „* |
| *„ I. I. Motăș, avocat* | *20 „* |

### Promoția Externatului de fete „Oltea Doamna"

*Clasa I.*—Mălinescu Eugenia, Pompeiu Ana, Neculau Maria, Iamandy Corina, Scorpan Pipica, Bottez Margareta, Sachelarescu Florica, Mezetti Dochia, Dimitriu Eliza, Tuliatu Maria, Timuș Augusta, Spataru Aurora, Voișel Florica, Obado Maria, Alscevici Elisabeta, Badareu Margareta, Ionescu Magdalena", Ciurea Viorica, Boncescu Magdalena, Furtună Ecat., Ghidionescu Maria, Mincu Dea, Pavel Maria, Luchian Maria, Papafil Alisa, Rusu Paraschiva, Botezatu Sofia, Chirilă Ana, Cheorghiu Adela, Posudor Natalia, Ștefăniu Veronica, Spataru Aurora, Manoliu Ana, Vasilescu Artemiza, Gufons Eufrosina, Munteanu Hanrieta, Mincu Aurora, Mocanu Ecaterina, Mihailescu Ecaterina, Teodor Elena,

*Clasa II.*—Burghelea Augusta, Neculau Cr. Cristino, Deciu Elena, Darie Natalia, Vicol Ana, Ciureanu Valeria, Vartic Margareta, Vasilescu Angela, Holescu Adriana, Știubei Eliza, Pompilian Margareta, Simionescu Lucia, Ignat Eugenia, Anghelichi Olga, Filip Maria, Botez Florica, Ștefănescu Virgilia, Motăș Veronica, Serghie Elena, Popa Maria, Ionescu Stela, Ștefănescu Virgilia, Michiu Constanța, Ivănescu Profira, Răducănescu Maria, Buzenchi Eugenia, Ionescu Alexandrina, Taureanu Margareta.

*Clasa III.*—Faur C. Maria, Ștefănescu Georgeta, Harmanda Elisa, Lepadatu Ecaterina, Margules Evelina, Ștefănescu Virgini, Gheorghiu Elena, Hallunga Angella, Matei Olga, Dimitriu Margareta, Negrei Corina, Artino Ștefăniu, Andronic Lucia, Cumpătă Elena, Botez Elorica, Stihi Elvira, Apter Filipina, Teodor Paraschiva, Gheorghiu Maria, Ianovici Eugenia, Pantazi Sofia, Sihni Viorica, Popovici Maria, Dumbrăveanu Sofia, Bădiliță Florica, Sebastian Adelina, Stepano Elena, Zamfirescu Lucia, Thiron Gabulla și Florica.

*Clasa IV.*—Robert Elena, Popp Elena, Paker Diana, Rașcu Elena, Ștefănescu Eglantina, Plăcinteanu Puica, Margulies Olga, Abramovici Bela, Stere Elena, Michiu Constanța, Apoteker Ceorgeta, Sofrocescu Adela, Briul Eugenia, Constantinescu Eugenia, Petrescu Aurelia, Pompei Margareta, Stupcano Georgeta, Feldman Clara, Vasiliu Aglaia, Adamiu Angela, Maxim Valeria, Alexandrescu Gabriela.

*Clasa V clasică.*—Burghelea M. Eugenia, Filip Maria, Simionescu Profira, Borș Ana, Bogdan Elena, Mincu Constanța, Lambrior Margareta, Lipovici Haia, Șmilovici Ghizela, Paleologu Lucia, Pamula Olga, Strat Maria, Katzman Adela, Bîrsan Aurora.

*Clasa VI clasieă*—Sturza Georgeta, Apostol Biatrice, Grigoriu Valeria, Sava Maria, Ripan Raluca, Atodisei Eliza, Antoniu Elvira, Harnagea Sofia, Beker Freida, Negrei Iulia, Ionescu Zoița, Florescu Florica, Anghel Aglaia, Tocilescu Olga, Patriciu Cornelia, Goldenkron Roza, Dimitriu Constanța, Vartic Elena, Sava Margareta, Vrînceanu Cecilia.

*Clasa VI modernă.*—Neculau Cr. Lucia, Ștefănescu Victoria.

*Clasa VII clasică*—Stere C. Elena, Deciu Florica, Bută Maria, Neculau Cr. Marta, Fedeleș Margareta, Serghie Eliza, Drăgușanu Florica, Florescu Aglaia, Colomei Ana, Bogdan Ana, Istrari Maria, Arăbeanu Georgeta, Ștefănescu Ecaterina, Meicu Veronica, Vexler Maria, Gruber Hana-Leia.

*Clasa VII modernă.*—Ștefănescu V. Valentina, Cireș Maria, Duzescu Eufrosina.

*Clasa VIII.*—Carare Eugenia, Strat Catrina, Focșa Titina, Protopopescu Maria, Filipescu Emandi și Ștefănescu Margareta.

:: D. profesor Ioan Ursu, care se află suferind în Capitală, a amînat din această pricină ținerea examenelor sale de istorie, pentru ziua de 28 și 29 Iunie.

:: La azilul de infirmi din strada Speranței, a încetat din viață Vladimir Cordescu, în etate de 119 ani.

El a intrat în azil în vrîstă fiind de 108 ani.

:: Afiăm cu plăcere că există promisiune de căsătorie între d-ra Stefania Riegler, fiica d-nei dr. Riegler și a fruntașului nostru prieten, d. dr. Mauriciu Riegler din Roman, cu domnul Constantin Stoianovici, deputat și avocat de Dorohoi—cumnatul prietenului nostru d. Lascar Antoniu.

Adresăm cordiale urări de fericire, viitorilor soți.

:: Domnul I. Gh. Stavilă a fost reintegrat învățător la școala din Gropnița.

:: In urma examenului depus au reușit următorii elevi din clasa V M., Liceul Național.

Apostoleanu N., Aron., Cazanoschi I., Costăchi A., Davidescu I., Feinsilber S., Fisch D., Hober S., Haimovici A., Huhulea C., Ianculescu A., Orenstein S., Orenștein K., Raicu I., Rosen A., Savinescu, Schreiber I., Weiss M., Waldman D., Wexler-Crap, Velciu E.

:: Un congediu pe timp de 30 zile, de la 1 Iulie a fost acordat d-lui V. Grecianu portărel la tribunalul Iași.

**❑ Serbarea de la Liceul național.**—Azi la orele 9 dimineața, a avut loc la Liceul Național, serbarea pentru închiderea anului scolar.

Asistă un număr relativ de părinți, dar în schimb cei mai mulți dintre profesori.

D. Bîrsan directorul liceului, face o dare de seamă asupra promoției, din care rezultă, că în acest an școlar, din 418 prezenți la examen, au fost 350 promovați și 68 repetenți.

*

D. Bîrsan rostește o cuvîntare interesantă accentuînd mai mult în cuvîntarea sa, asupra lipsei de interes pe care o pun părinții, cari nu se interesează de copii lor, de cît la începutul anului școlar, cînd țiu să-și înscrie copiii în școală, și la sfîrșitul anului școlar, cînd ar dori să-și vadă copiii promovați. Atîta și nimic alt, în tot cursul anului școlar.

Această desinteresare a părinților, îngreuiază profesorilor misiunea de a face educația complectă a copiilor.

Vorbind de copiii străini, d. Bîrsan zice, că chiar la cei mai buni dintre ei, rămîne ceva în sufletul lor, ce nu se poate identifica cu sufletul nostru.

Speră însă că mai tîrziu ei își vor reaminti cu recunoștință de școala romînească, care primindu-i a uitat că sunt străini și i-a tratat ca pe fiii săi proprii.

Cuvîntarea a produs o adîncă impresiune.

**:: Universitara.**—Senatul universitar va decide astăzi asupra cererei făcută de profesori, de a se calcula gradațiile indirect cu salariile și anii de serviciu, iar nu după cum se obișnuește acum, cînd nu se ține socoteală de onorariile ce primesc profesorii.

— Cu începere de la 1 Octombrie vor fi micșurate bursele ce se acordă studenților din cele 4 facultăți, de oare ce dorința M. S. Regelui este ca din venitul donației Regale de 300,000 lei, să se acorde studenților și ajutoare pentru tipărirea tezelor de doctorat.

— D. N. Costăchescu, recomandat de ambele universități ca profesor definitiv în locul d-lui Petru Poni, va fi confirmat pe ziua de 1 Octombrie la catedra de chimie minerală.

— Pe timpul vacanței mari, afacerile rectoratului vor fi girate de d. dr. N. Leon, decanul facultății de medicină.

— Astăzi la ora 3, s'a întrunit consiliul profesoral al facultății de științi pentru a se termina de redactat regulamentul acelei facultăți.

:: D-l S. Grosu șeful contabilității Spiridoniei a fost zilele acestea la Ministerul Financelor de unde a primit 1,483,000 lei în rentă perpetuă 5 la sută pentru izlazuri și a încasat valoarea cupoanelor exigibile în sumă de 111,000 lei; Titlurile de rentă le-a depus la Casa de Depuneri spre conservare.

:: Consiliul de disciplină al baroului de Roman a luat d-lui avocat George Draguia dreptul de a pleda timp de o lună.

**:: Judiciare.**—Asupra cererei făcută de Alexandru Vasilescu, deținut în afacerea Anicăi Loster, judecătorul de instrucție a admis eliberarea lui provizoriu, pe o cauțiune de o mie lei.

— Curtea s. II-a, a redus astă-zi de la un an și jumătate închisoare, la 200 lei amendă pedeapsa comerciantului falit Șapsa Cahane.

— Mîine urmează să fie reconfirmate mandatele de arestare ale numiților Ion Rotariu și N. Popa, furt și tăinuire, și Iordache Lăzărescu, furt cu chei mincinoase.

— La secția I-a, a curții se judecă azi importanta speță pentru scoaterea în revindere a moarei foaste Haier din Iași.

Din partea cumpărătorului Grigorescu, s'a rîdicat incidentul pentru respingerea apelului ca inadmisibil, întru cît în sentința dată de tribunal nu este prevăzut dreptul de apel.

Curtea a respins incidentul și a intrat în judecarea fondului.

**:: In seara de 22 Iunie va avea loc o reprezentație cinematografică, în grădina Pathé din Iași, în profitul d-lui Gheorghe Blanariu, conductor poștal, care a avut nenorocirea să piardă un pachet poștal în valoare de 4000 lei.**

**Față cu excelentele referințe pe cari superiorii le dau despre Blanariu, ar fi de derit ca publicul să dee tot concursul reprezentației, care este menită să ușureze plata sumei de 4000 lei.**

:: In noul program de asta seară Luni al cinema tografului (din noua grădină Pathe-Frères (vis-à-vis de librăria Socec), cuprinde între altele:

„Fiica perdută", mare piesă modernă în trei părți. Acest subiect face parte din filmele lungi italiene și este interpretat de artiștii teatrului din Roma.

Ramașagul lui Max Linder, comedie.

Ingrații. Roman însuflețit din viața artiștilor. Splendid redat de excelenți actori dramatici pariziani.

Willy nu-și iubește guvernanta. Scene foarte humoristice.

Revista internațională, al doilea ziar însuflețit.

Mîne Mercuri, program nou: Gelozii aprinse, dramă—Pathé-Journal etc. etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci"**, o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

# Ultime telegrame

### Telegrafice și Telefonice

București 18 Iunie

### Generalul Schemua la Sinaia

Sinaia.—Azi dimineață cu expresul de Arad a sosit la Sinaia, generalul Schemua, șeful statului major general al armatei austro-ungare, însoțit de aghiotantul seu comandantul Pohl.

M. S. Regele a primit în audiență pe generalul Schemua și a bine-voit a reține la dejun pe cei doi ofițeri.

In timpul prînzului a cîntat muzica batalionului 2 de pionerî.

M. S. Regele avea în dreapta sa pe A. S. R. Principesa Maria, iar la stînga pe Contesa de Czerls; M. S. Regina avea la dreapta pe Principele Ferdinand, iar la stînga pe generalul Schemua.

Al. L. L. Principii Carol, Nicolae și Principesele Elisabeta și Maria, asistau la acest prînz.

Ceilalți oaspeți erau d-na Zoe Bengescu, d-na Mavrodi, d-ra Bengescu, Miss Millne, Contele Czernin, generalul Averescu, generalul Perticari, generalul Radian, loc. colonel Branilovici, Maior Pohl, Colonel Gracovski, Colonel Mihail, Baranga, loc.-colonel Berindei, Radu Catargi, Maior G. Manu, dr. Mamulea și locot. Ulea.

După prînz, Suveranii și familia regală s'au întreținut în mod grațios cu persoanele prezente și au azistat de la ferestrele Castelului Peleș, la defilarea membrilor, în automobilul clubului ungar, care efectuează raidul Budapesta-Constantinopol.

La ora 5, Principele Ferdinand a condus pe ofițerii austro-ungari, pe platoul de manevră a batalionului IV de vînători, comandat de loc. colonel Berindei, care a executat o serie de exerciții.

Perfecțiunea acestor manevre precum și ținuta trupelor a fost foarte apreciată de generalul Schemue.

La 6 jum. MM. LL. s'au dus la castelul Pelișor, unde A. S. R. Principesa Maria, a oferit o gustare oaspeților. Generalul Schemue și aghiotantul său au părăsit Sinaia cu expresul de seara.

M. S. Regele a binevoit să confere generalului Schemue insignele de „Mare Cruce a Stelei Romîniei", iar maiorului Pohl „Crucea de Comandor al Coroanei României."

### Călătoria Kaizerului

Berlin.—Imparatul a plecat la Dantig, de unde va pleca în Rusia.

### Expulzarea a doi ziariști ruși

Constantinopol.—Ziarele „Copade" spune că guvernul a hotărît a expulza pe fostul conul rus din Monastir Mescoff, astă-zi corespondent al ziarului Novoye Vremsa și pe Polunin, corespondentul ziarului Ruskoje Slovo, pentru răspîndire de știri false.

### Moartea unui Ministru

Viena.—Ministrul agriculturei, d. Braf, a încetat din viață.

### BANCHET

Viena.—Azi are loc la Viena un banchet oferit de colonia Romînă, domnului Vlaicu.

## Grevele din Capitală

București.—Grevele n'au încetat și fierberea continuă a fi mare printre muncitori.

*

Azi dimineață cîte-va incidente au avut loc la fabrica de metalurgie, a d-lui inginer Katz.

Aici lucrau vr'o 50 de muncitori, cari nu s'au solidarizat cu greviștii. Aceștia spre a evita o întîlnire cu colegii lor greviști, nu părăsesc fabrica.

Ori azi dimineață, s'a răspîndit printre greviști svonul, că acești lucrători ar vroi să părăsească fabrica, dar sunt sechestrați.

Greviștii au început atunci să bombardeze fabrica cu pietre.

Intervenind poliția, greviștii au fost împrăștiați.

*

Știrea, după care d. Nenițescu, ministrul de comerciu, ar fi acceptat să fie arbitru între patroni și greviști, este neîntemeia.

### Ofițerii și Politica

Constantinopol.—O lume imensă azistă la ședință.

Ministrul de război desvoltă expunerea de motive a proectului, interzicînd ofițerilor de a face politică.

Alighalib, deputat din opoziție, spune că comitetul tînăr turc s'a folosit de ofițeri, spre a domina.

Se naște un tumult și protestări.

Președintele cere camerei să blameze pe orator. Deputatul e silit să plece de la tribună.

Camera admite închiderea discuției generale.

### Sinucidere

Calarași.—Azi dimineață, s'a sinucis aci tînărul Constantin Mina, funcționar la Banca Agricolă.

Cuza este neurastenia.

## Iosef Karniol

în vîrstă de 72 ani a încetat din viață Luni 18 Iunie, ora 12 de noapte.

Intristata familie roagă pe toți amicii defunctului să binevoiască a asista la înmormîntare care va avea loc Mercuri 20 Iunie ora 2. p. m. la cimitirul Israelit. Cortegiul va pleca de la locuința defunctului str. Sf. Lazăr 11.


**Magasinul de Muzică**

**„MICHELSOHN"**

Iași—Fondat 1878—Iași

**Piane și Pianine**

**SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY,**

*și orice altă fabricațiune,*

*se vînd în rate lunare mici.*

**PIANE ELECTRICE**

**KUHL et KLATT**

**ORCHESTRIOANE AUTOMATE**

*La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.*

**NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE**

**PEPINIERA**

DE

**Vițe americane altoite**

**(1/4 DE MILION)**

**Preotul C. Oană & Familia Acostăchioaei**

*Comarna—Iași*

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti — II. Şoseaua Vitan II — Bucureşti

a început fabricarea articolelor

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

# 10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exercitiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

# „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



# Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**

**marca PORC MISTREŢ**

**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

**Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn**

*care preserva mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu* „GELÉE" KALODERMA".

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smîrdan 24

Raymond GAPPEL

GRILLAGES, etc.

Envoi franco d'Album sur demande



# Magasinul Conservatorului

IAŞI — Strada Lăpuşneanu 32 — IAŞI

## NOTE de MUZICA

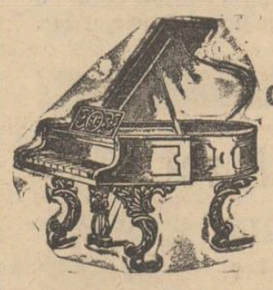

**ASORTIMENT** complect după Programa Conservatorului

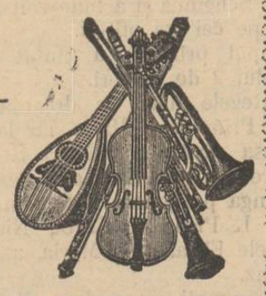

## Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

## Piane şi Pianine — ROSENKRANZ —

**Neîntrecute în solidităţe şi ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără acconto —

— *Cataloage gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



# „ANCORA"

**ANKER**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**

**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**

**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1.995,501** 72 | 100 **rentă**

Cauţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7 453 500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,25**: 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**

**trada I. C. BRATIANU No. 166**

**(fostă strada de Sus)**



# TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi u'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**



**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile**


Iaşi Tipografia H. Goldner, Str. Mîrzescu.—Instalaţiune u motoare electrise, executată de John Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1621. — Joi 21 Iunie 1912

## Cracatița rectorală

Acum cînd se închee anul școlar, în loc de a constata progresul cultural săvîrșit de învățămîntul nostru public de toate gradele, constatăm cu durere *regresul moral*, datorit cocoțării și grăpănării de putere, de care dă dovadă cu prisosință rectorul universității bucureștene, d. Ion Bogdan.

Voind a se erige în savant mai presus de partide, s'a scoborît la rolul josnic de tărîtură politică, mințind pe unii, înșelînd pe alții, ca astăzi să degradeze cel mai înalt așezămînt de cultură—Universitatea Dacă demnitatea de rector ar decurge din o rotație alfabetară, s'ar fi înregistrat în galeria rectorilor și figura lui Ion Bogdan la București ca și a lui Gh. Bogdan la Iași. Ar fi venit cei întăi la alfabet, ar fi eșit cei mai degrabă, fără a da prilej de înjosorîre morală, de tărîtură politică, de oameni desbrăcați de bunul simț. Mecanizarea sistemului ar fi scutit pe Universitățile noastre de decăderea morală, cu care s'au murdărit în timpul guvernului de asanare morală.

Dar așa sistemul nostru legal, ca rectorii să se numească de ministru din o listă de trei aleși și recomandați de senatul universitar și de întreg consiliul profesorilor, a înlesnit unor tîrituri politice să pună în vînzare credințele ce nu le au, să îndoae șira spinării, ce are numai cartilaje, și să dea țării spectacolul hidos al rușinei, care dăinuește de o lună de zile la București și de 2 ani de zile la Iași.

Grosimea obrazului n'avem a o cîntări aici nici cu centrimetrul nici cu milimetrul, nici cu cotul, ci cu ideile morale, ce călăuzesc pe om. O hrană aleasă poate aduce o supțiere a obrazului, o roșață a cefei, dar cu stomahul nu se conduce crierul, și la oamenii aceștia ce au intinat Universitățile noastre stomahurile sînt mai dehai de cît crierul, și ideile forțe le lipses, căci tocmai nu fac caz de ele.

Ce să cei unui oare care Ion Bogdan, care și-a bătut joc de partide și de ideile de partid, căci inscris la Carpiști ia cuvîntul la teatrul liric pentru a se inchina ca Irozii cu aur, smirnă și tămîie la persoana d-lui Carp, ca mai apoi să spună că el e junimist, dar nu admite politica d-lui Carp, care sărută tălpile d-lui Haret, primește soldă lunară de la d-sa, și scrie la revista sa, i se închină în numele său, dar nu e liberal, și cere grație a se inscrie la liberali după votare; ca să nu zică că... și altele; desigur că un asemenea specimen de Trahanachi politic, care neavînd idei se vede că nu le are, e greu să poată simți situația grotescă în care s'a pus și față de colegii săi și față de ministrul său.

De colegii săi e maltratat ca cel din urmă om lipsit de orice obraz, de ori-ce demnitate; i se scrie în adrese oficiale, înregistrate cu număr, că ei, decanii, ce reprezintă obștia profesorilor facultăților lor, nu înțeleg a sta alături *cu acest rector*, care e departe de a înțelege necesitatea morală a situației creiate șie...

Știți ce face rectorul față cu acest scandal?

Deschide legea d-lui Haret, vede că este un aliniat prizărit într'un articol unde glăsuește că membrii senatului, cari în 6 luni fac 5 absențe se consideră demisionați, și în inconștiența lui se crede că a fost găsit formula de a tăia nodul gordian, adică în loc de a se demite el, să facă act de autoritate considerîndu-i de drept demisionați din demnitatea de decan; de și numai de fapt ei nu luase parte la ședințe, pentru motive în deobște cunoscute. Acum cînd chestia a intrat în faza aceasta de interpretare formală a unor articule de lege, răfuiala vine de la sine.

Ministrul cu două fețe, va lua act de raportul rectorului, îi va da dreptate rectorului, căci nu poate lovi direct într'un partizan politic prins cu ciurul; se vor convoca consiliile de facultate să-și aleagă decanii lor, și se vor reîncepe presiunile electorale: cutare profesor are o răcilă,—à se va vindeca; cutare alt profesor are o meteahnă — se va trece cu vederea; alt profesor e ceva constrîns—se va da cîteva mii de lei, și ministrul care a dat la arhierei cîte 2000 lei pentru veșminte, de ce n'ar da cîte alți 5000 lei pentru alte nevoi aparente; și cîte n'are Universitatea! Și iarăși se va lăuda de cei interesați: d. C. C. Arion, a readus liniștea și la Universitate, cum a adus'o și în Sinod și în biserică; că d-sa e în realitate aducătorul păcii interne în țară.

Ce amară amăgire!

Dar cînd un om sus pus n'are obraz de simțit, rușinea morală ce o făptuește, i-a mai rămas urechi și ele pot sluji la ceva de vindecat boli morale. Și urechile au numai sfîrcuri! Iar dacă urechile sînt prea sus și ori cît de mari, tot sunt aparate, rectorul mai are dosuri macre, care pot fi puse în slujbă pentru a vindeca rănile morale.

D. Ion Bogdan în o lucrare celebră a sa a scos încheerea că Vlad Țepeș a fost un nebun, pentru că bătut de Turci și fugar două luni prin munți, s'a pus să scrie Sultanului Turcesc, că dacă îl iartă el va da pe Regele Ungariei prizioner în mînele sale. Atîta!

Cum să socotim noi astăzi pe același domn Bogdan, cînd în felul cum s'a ales, în felul cum s'a apărat și în felul cum a retractat vorbele sale, păstrează azi o atitudine care sfidează bunul simț?

Vlad Țepeș era omul epocii lui, versatil, tiran și milogitor.

Dar d. Bogdan în acest secol de progres moral, nu e o vestigie tristă de cenaclul Trahanachilor politici care pot murdări și fețele un colegiu al 2-lea orășenesc, necum un colegiu universitar și o înaltă școală publică romînească.

Vădit d. Ion Bogdan, e un nebun, și datoria tuturor este a nu-și mai pierde vremea cu grosimea obrazului, ci să pue în slujbă mînele și genunchele ca să fie izgonit din locul de unde prin fraudă și necinste a fost cocoțat spre rușinea Universității noastre,

Cracatița aceasta are numai tentacule; trebue tăiate cu ori-ce instrument, căci la totul e mercantilism, și din *buchi* tot marfă de vînzare a făcut și face.

## „ANCHETE"

*O anchetă a fost ordonată contra d lui I. Stamatiu, prim ajutor de primar, pentru fapte referitoare la niște afaceri comunale.*

*Domnul Stamatiu nu numai că n'a fost declarat suspendat, nu numai că nu s'a demis singur, temporar, nu numai că n'a luat act de propunerea d-lui Dimache de a se retrage, dar a stăruit să fie delegat primar—în timpul absenței primarului.*

*Ministrul de interne ordonă o anchetă pentru a se cerceta vinovații în arestarea și maltratarea unor funcționari comerciali.*

*Autorul moral al sălbătăciilor este prefectul poliției în persoană.*

*El anchetează un fapt al cărui autor este, care nu s'ar fi petrecut dacă el nu l'ar fi inscentat.*

*Și fiind-că prefectul se iubește, o specialitate a animalelor, fie-care animal se iubește, prefectul „anchetează" amenințînd, silind pe comercianți să semneze declarații mincinoase, grație cărora adevăratul vinovat, prefectul, autorul imoral al arestărilor ilegale, speră să iasă basma curată.*

*Era grecinistă se arată astfel în toată imoralitatea ei. Cît timp dînsa va dăinui, se va urma cu sistemul acesta. Toate pungășiile, toate fără de legile făptuite de grecinești—vor rămînea nepedepsite.*

*Cînd va fi trecut și sfertul al d-lui Grecianu, atunci abia va veni rîndul adevăratelor anchete, atunci statul major grecinist, în frunte cu Stroja și cu Stamatiu, își va vedea stabilită reședința la judecătorul de instrucție.*

*Mai ie o țîră de vreme pînă atunci.*

## D. Iorga și cumnatu-său

In chestia plagiatului Cuza, d. Iorga a avut bunul simț și prudența să nu se amestece, de cît cu o telegramă de condoleanțe îmbărbătătoare. Nu tot astfel procedează Apostolul în chestia cumnatului său, I. Bogdan, murdarul rector al Universității din București.

D. Iorga nu apără pe rector de cele ce i se impută, pentru simplul motiv că n'are cum îl apăra.

D-sa reproșează d-lui I. I. Brătianu, că plecînd în străinătate, n'a avut grija să desmintă ceiace știe toată lumea, că e adevărat: că d. I. Bogdan i-a promis să se înscrie în partidul liberal.

Dar deși îl susține, d. Iorga totuși găsește un defect cumnatului său: „De ce nedemn?" se întreabă d. Iorga și apoi tot d-sa răspunde: „S'o spun eu: fiindcă nu e rectorul unui partid sau unui cartel".

Se înșală d. Iorga. Cumnatul d-sale este rectorul unui partid și anume rectorul partidului de la putere. D-sa n'a fost confirmat de d. C. C. Arion de cît după ce-a dat declarația scrisă că se înrolează în partidul de la putere.

Ziarele guvernamentale, dînd știrea confirmării d-lui Bogdan ca rector, au accentuat asupra faptului, că d-sa e membru al partidului conservator. Că în urmă d. C. C. Arion a aplicat picioare d-lui I. Bogdan, lucrul n'are importanță și e, de altfel, foarte explicabil. In urmă s'a aflat abia de oferta făcută de rector, d-lui I. Brătianu.

Dar în definitiv, nu de un nedemn ca I. Bogdan, poate fi vorba aici. In articolul de față am voit să relevăm lipsa de măsură și de pudoare a d-lui N. Iorga. In adevăr în cazul profesorului Chiricescu, d. Iorga și-a luat rolul de procuror și a cerut punerea sub acuzare a d-lui Chiricescu—în cazul lui I. Bogdan, d. Iorga a adoptat însă o atitudine diametral opusă. D-sa încearcă să-și apere cumnatul, deși vede bine că așa ceva e cu neputință.

Consecvența d-lui Iorga a apucat același drum neîntors, pe care a pornit și granitul din personalitatea neînfrîntă a d-lui Carp.

Se vor întâlni poate...

## D. Marghiloman în culise

*D. Marghiloman e un nenorocit ne mîngîiat, care caută să se salveze din prăpastia fără fund în care l'a aruncat lovitura de cîlcăi a d-lui N. Filipescu.*

*Fostul ministru de interne a fost debarcat din guvern tocmai în momentele cele mai critice pentru el. Iar de la scoaterea sa din cabinet și pînă azi, d. Marghiloman a mers din rău în mai rău. Repetatele palme pe care i le-a aplicat justiția cu o putere de meritat, au mic șorat pe d. Marghiloman în chip lamentabil. Fostul conducător de fapt al guvernului Carp, e azi redus la o umbră de om politic, și de-aceia d-sa s'a mărginit să lucreze în umbră din culise.*

*In deosebi, d-sa s'a încăpățînat să conducă în chip anonim afacerea tramvaielor. D. Dobrescu primarul capitalei, ascultînd de ordinul d lui C. C. Arion, șeful d-sale ierarchic, a făcut ca consiliul comunal al Capitalei să voteze o moțiune, prin care se cerea imediat punere în circulație a tramvaielor. Atît a fost deajuns și d. Marghiloman, inspăimîntat de i mensul vot de blam ce i se infligea, a intervenit și votul consiliului comunal a rămas literă moartă.*

*Văzînd d. Marghiloman că procesul tramvaielor își urmează drumul lui normal și că sentințele cari îl pălmuiau se repetă ca fulgerele în furtună, d sa a cerut d-lui Dobrescu să nu se presinte în instanță, oprind astfel în loc procesul. Și aceasta fără știrea și contra voinței d-lui Arion și a celorlalți miniștri.*

*Că d. Marghiloman vrea să trăiască politicește și că dă din mîini și se sbate —nici o mirare. Mirarea cea mare e însă că d sa dictează cu succes, autorități lor responsabile, d sa un simplu particular—și deci fără nici o respundere.*

*Faptele acestea ne dovedesc ceiace am întrevăzut de la început: că avem de a face cu un guvern incapabil, captiv în mîinile miniștrilor demisionați.*

OAMENI ȘI LUCRURI

## FUIT...

Am cetit în cel mai nou număr al săptămînalului naționalist din Iași o strașnică amenințare la adresa... guvernului, care e pe cale de a înlocui definitiv pe fostul director al institutului de chimie. In momentul cînd scriem rîndurile aceste e foarte probabil că înlocuirea s'a și făcut cu toată pompa,—ori cu toată discrețiunea cuvenită.

O fi, după părerea zisului ziar, un eveniment extraordinar lucrul acesta,—dar, suntem siguri, publicul va rămînea cu desăvîrșire nepăsător față de schimbarea survenită și de dînsa nu se va resimți nici una din straturile populațiunii ieșane.

Ba, ar putea să se resimtă în bine comerciul ieșan, dacă ar fi să judecăm după cele relatate—acum 4-5 zile—de ziarul oficios ieșan sub titlul: „O nouă șolticărie a chimistului Ș..." E povestirea unui act reprobabil, făcut de ex. directorul institutului de chimie, care a pus el singur acid salicylic în niște butelii de vin —acid pe care, apoi, l'a descoperit o asistentă a institutului, provocînd astfel mărturisirea involuntară a „directorului". Ce procedeu științific, ce purtare și ce corectitudine trădează atari apucături? Dar ce primejdie socială reprezenta în fruntea unui important institut un astfel de conducător, care se joacă de-a directorul și se încumetează să pună acid salicilic în gărăfi, pentru a încerca personalnl laboratorului, dar—poate în același timp pentru a stoarce condamnări?

Ziarul care a afirmat lucrul acesta *n'a* fost dat în judecată pînă acum. Așa dar *n'a* calomniat pe chimist. Cum rămîne dară cu șolticăria științifică a martirului?

O fi guvernul complice; o fi chiar pe de-a 'ntregul vinovat de scoaterea la concurs a postului de director al institutului. Dar un lucru e clar și e singurul care e de luat în samă aci. Locul devenit vacant a fost scos la concurs. După atîția ani de directorat ce a împiedecat pe fostul director să se prezinte la concurs și să lupte cuun *subaltern* al său?

Concursurile științifice sunt publice. Chiar lucrările în scris sunt susceptibile de control și de anchete, ca nimeni să nu poată fi nedreptățit, ori „persecutat". In juriul examinator au figurat oameni de știință, profesori, chimiști, specialiști consacrați, prea independenți prin situația lor socială, ca să poată fi bănuiți de părtinire.

De ce dar a fugit d. Șumuleanu, de concurs, cum fuge dracul de tămîie?

Dar dacă a fugit,—să-i fie de bine! De ce, prin gazetele de partid, jură răzbunare grozavă și alarmează lumea de par'că s'ar fi întîmplat cine știe ce catastrofă, cînd s'a proclamat ceea ce știa toată lumea, că la Institutul de chimie din Iași e ceva putred—și că domnește ignoranța dublată cu lipsa de bună credință?

Tăcerea, resignarea, ar prinde mult mai bine pe fostul director, de cît reclamași aerele de martir.

Un vers cam trival, dar potrivit spunea cînd-va unor asemenea eroi:

Cînd mîncați așa iahnie
Nu mai faceți gălăgie!

**Rodion**

## Un bucureștean despre Iași

Dintre publiciștii Capitalei cari au vizitat Iașii cu ocazia recentelor serbări de înaugurare a monumentului Cuza Vodă a fost și d. A. de Herz, dramaturg și cronicar de talent. Fost elev al școalei militare din Iași, d-sa își reamintește viața orașului subt un anumit aspect, dar nu are mai puțin o profundă simpatie pentru vechea Capitală. Din articolul d-sale publicat în „Ilustrațiunea Romînă" cităm partea finală, — un elogiu al Iașului.

„...Iașul? Iașul e cel mai frumos oraș din România! E de ajuns să urci cu trenul, să-l vezi din depărtare cum își desemnează pe albastrul cerului turnurile bisericilor ce dăinuesc de atîtea veacuri, e deajuns să vezi zidurile înegrite ale mînăstirilor pe unde treci, ca să ai impresia unui adevărat oraș istoric.

Chiar împrejurimile minunate, cum poate numai cîteva orașe în străinătate le mai au, au ceva vechi în ele, se desprinde din cîmpia accidentală și din viile bogate din sus de la Copou, ceva de demult. Te uiți în zare și aștepți să vezi venind plăeșii. Aștepți înfiorat glasul buciumului care să adune pretutindeni pe voinici, alergînd către întăritori, iar cîmpia ce se întinde în fața ochilor te face să te gîndești la pămîntul ei îngrășat cu sînge de al Tatarului, de al polonului, amestecat cu sînge moldovenesc.

Cînd intri în oraș ai impresia că intri într'o bibliotecă sau într'o arhivă. Casele vechi, înșirate de-alungul străzilor strîmte, liniștea pe care o turbură din cînd în cînd o trăsură cu un cal isbind asfaltul, sunt ca dulapurile cu rafturile pline de cărți, într'o casă nu vorbește nimeni și numai din cînd în cînd urue cîte un scaun al cetitoruluii care vine să înapoeze cartea

Tocmai pentru că e un oraș mort, Iașul are farmec. Ca într'un muzeu, trec oameni tăcuți prin fața casei unde a stat Vodă Cuza, Vogoride, Mihalache Cogălniceanu, Mavrocordat, uimit te uți la falnica podoabă Trei Erarchi, care împreună cu Curtea de Argeș din Muntenia sunt cele mai strălucite monumente ale orientului, statui și monumente cum e al lui Alexandri, Asachi, Miron Costin și... să nu se sperie nimeni, dar mi se pare că nicăeri în România nu se bucură statuile apostolilor neamului, de o mai mare venerație a acelor care trec pe lîngă ele, ca în Iași.

Mai ai impresia că e ur oraș de cultură. Afară de școli, de biserici, de statui mai întîlnești pe stradă oameni,—pe care îi cetim și nu-i cunoaștem. —

Trec grăbiți pe jos sau în trăsuri cu un cal, vin de la Universitate, din laboratoare, de la întruniri literare sau științifice.

Unii privesc distrați, alții cu capul în jos urmăresc în gînd, cine știe ce problemă științifică și atunci înțelegi cum orașul în care a luat naștere junimea, unde a trăit Eminescu si Creangă; unde o propăvăduit de pe înălțimea catedrei universitare Maiorescu, el un oraș de muncă, unde se lucrează ca într'un stup de albine, pricepi și ți-e așa de ușor să pricepi cum s'a putut rădica de acolo cu lumina culturei romînești, de mai găsești și astă-zi oameni care se străduesc să continue opera celor de eri, cu ambițiunea să arăte că dacă i s'au luat Iașului multe, Iașul rămîne ca înțeleptul căruia îi poți lua straiele de pe dînsul, dar înțelepciunea nu!

Și oamenii cu altă fizionomie. Bărbile mari, mustățile lungi, pletele cărunte îți atrag privirea.

Graiul lor pare o muzică, dragostea de orașul lor e minunată. Acolo totuși sunt stăpînii orașului.

Fie-care se îngrijește și fie-care caută să născocească ce s'ar mai putea face cînd se dărîmă o casă, cînd se clădesc toți se amestecă.

Chestiunea monumentului lui Cuza atîta vreme desbătută, e un exemplu viu, de cum știu oamenii să-și îngrijească orașul de care sunt mîndri.

Nu voiu uita nici odată pe un actual deputat, care se plîngea că din pricina proporțiilor luate de noua clădire a palatului administrativ, coada calului lui Ștefan cel Mare a intrat dea-dreptul în vestibul.

*

Cîtă deosebire e de cum îl văzăsem odată și cum l'am văzut acum.

M'am dus sus la Cetățuia și mi se părea că rîdeam între noi de copilariile de acum cîți-va ani.

De sus de-acolo am privit bătrînul Iași care dormea pe culmele lui. In atitudinea sa contemplativă și în fața a sutelor de clopotnițe, mi-a evocat trecutul așa cum l-am sorbit cetind cronicile adunate de Cogălniceanu. L'am impresurat cu privirea și cînd m'am trezit aveam larimele în ochi, ne-am împă at

La întoarcere am trecut prin fața școalei.

Aceiași clădire albă, aceeași curte cu aele 4 drumuri. Sus dormitoarele aveau ferestrele deschise și mi s'a părut că îmi vine mirosul de vopsea și de catran. De data asta își aveau farmecul lor. M'am uitat la ferestrele claselor și prin ele mi s'a părut că mă văd.

Poate că printre cei ce stau aplicați pe bancă, cu ochii pe carte și cu gîndul aiurea, e vreunul care sufere cum am suferit eu. Poate că are strînse sub tunică scrisorile mamei de la București, poate că în sertar are ca și mine fotografia cățelului care i-a ramas acasă și de care îi e și mai mare dor, pentru că nu-

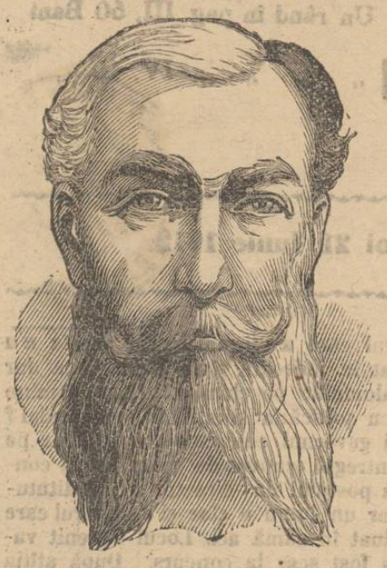

INLATURAȚI
**părul alb**
**întrebuințați dar**
**Vopsea pentru PAR Seeger**
**care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorință în:**
**Negru, Brun, Castaniu și Blond**
**Întrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată**
**Prețul unui flacon Lei 2.50**
*De vînzare la* **Farmacii, Drogueri și Parfumerii**
*Depozit general: București, Strada C. G. Cantacuzino 40*


poate scrie și nu îi poate răspunde. Poate e vreunul pe acolo în sufletul căruia goarnele sună de tot a pustiu, cum îmi sunau mie.

Mîngâe-Te! Vine o vreme cînd te uiți și cînd rîzi de tine însuți. Viața îți pregătește atîtea necazuri, încît e bine să-ți trăești copilăria liniștit și cu sufletul senin. Vine o vreme cînd nu mai poți rabda și cu ochii în lacrimi privești înapoi, la trecutul ce se îndepărtează și să vezi cum ți se face dor de el.

Vei regreta vremea cînd singurul necaz era că ești închis în școală și cînd singura grijă era că n'a venit scrisoarea mamei la timp.

Deschide ochii mari și privește la frumusețea naturei ce te înconjoară, pentru că mai tîrziu îi vei închide să nu vezi oamenii din jurul tău.

Iașule! cît de cumplit mi-ai răscolit sufletul în acele cîteva zile pe care le-am retrăit pe ulițele tale și în odaia hotelului unde stătea mama cînd venea să mă vadă..."

# Scrisori din Bucovina

*— De la corespon. nostru particular —*

## O apropiată convocare a dietei

*Cernăuți 19 Iunie.*—In cercurile politice locale se vorbește de o nouă combinație în lagărul romîn.

De astă dată vorba nu este de vre-o împăcare sau concentrare a tuturor elementelor romînești, așa după cum dorește poporul, ci de încheierea unui compromis între toți deputații, în baza căruia să se poată asigura o scurtă seziune a dietei în care să se voteze budgetul și cel puțin regularea rîurilor.

După cum se știe, numai romînii sunt cauza că dieta n'a fost convocată astă primăvară, ast-fel că în jurul lor se învîrtește toată discuția, adică ca ei să promită că cel puțin în această scurtă seziune să-și păstreze calmul și să nu se preteze intrigilor de culise.

Zilele aceste au și avut loc mai multe întrevederi între diferiți fruntași romîni, în legătură cu această chestiune.

In caz cînd se va putea stabili o înțelegere între aceștia, apoi dieta Bucovinei va fi convocată chiar la începutul lunei viitoare.

## Excursia elevilor seminarului Nifon din București în Bucovina

Astăzi au sosit în Cernăuți un grup de 30 elevi de la seminarul Nifon din București sub conducerea directorului seminarului d. dr. Const. Popescu-Moșia și a profesorului de Teologie Părintele Cornoiu.

La gară au fost primiți de mai mulți profesori și studenți romîni în frunte cu rectorul universității noastre.

De la gară excursioniștii au pornit în frunte cu profesorii spre internatul de băeți din localitate, întonînd tot parcursul drumului cîntece naționale.

Oaspeții vor rămînea două zile în orașul nostru, de unde apoi vor pleca să viziteze mînăstirea Putna, Sucevița Suceava etc.

De seară are loc o mică agapă.

## Un festival artistic

Vineri 22 Iunie va avea loc în orașul nostru un mare festival artistic cu concursul d-lor C. Belcot, S. Const. Ciprian, I. Băjescu-Oardă și a d-nei M. Fărcășeanu, artiști ai Teatrului Național din București, cu următorul program:

Greva ferarilor, tablou juridic; Conul Leonida față cu reacțiunea, comedie într'un act de regretatul Caragiale; Romanțe cîntate de d-na Fărcășeanu; Declemări de d. C. Belcot; Monoloage de d-na Fărcășanu și d. Băjescu-Oardă.

Cu aceasta se încheia turneul în Bacovina a artiștilor de sub conducerea d-lui Belcot cari au repurtat un strălucit succes, lăsînd regrete unanime că dispărțirea e așa de curîndă.

## Un triumf al Romînilor

Sub acest titlu, ziarul oficial al partidului național romîn „Viață nouă", publică următoarea notiță:

In zilele de 26 și 27 l. c. au sosit în Cernăuți mai bine de 106 elevi și eleve romîne cari urmează cursul particular în satele Panca și Carapciu pe Ceremuș, să dea examenul la școala publică din Capitală. Examenele au dat rezultatele cele mai strălucite. In afară de cunoștințele întemeiate în cetirea și scrierea romînească pe cari le-au arătat comisiunei de examen, compusă din d. Drafta, dr. I. Cuparencu și d. Dionisie cav. de Bejan au executat și o serie de cele mai frumoase cîntece naționale. E un început de bun augur pentru emanciparea satelor rutenizate de sub tutela străinismului.

Strîmtorați din toate părțile, unicul scut și întărire îi oferă numai această mișcare școlară. De la munca pe care o vom cheltui în decursul acestor zece ani viitori, atîrnă însuși viitorul nostru de neam. De aceea apelăm la inimele nobile și generoase ale tuturor Romînilor buni din această țară să sprijinească din răsputeri acțiunea întreprinsă trimițînd obolul lor la „Fondul școlar Eudoxiu Hurmuzachi", pe adresa d-lui Nicu cav. de Flondor, strada Eminescu 8, sau cerînd liste de subscripții de la soc. soc. acad. „Junimea", Cernăuți, Palatul Național, piața principală No. 3.

**Gama**

# † Ioan Luca Caragiale

Departa de țară, în Schoenberg, la Berlin, unde se retrăsese în timpul din urmă, desgustat de toate și poate și de viața lui însăși, în sara zilei de 32 | 9 Iunie la orele 9, chinuit de anevrism. El, cel sărbătorit acum trei luni de presa poporului romînesc de pretutindene, a închis ochii adormind pentru totdeauna.

Prin moartea lui literatura romînă pierde un uriaș. Fiind-că numai uriașei sale gîndiri îi are de mulțumit existența sa progresul uriaș ce-l înregistrează în zilele de față literatura noastră generală și în special numai literatura noastră dramatică.

Plecînd de la idealul de a pune temelie literaturei dramatice naționale independente, care să crească prin propriile sale puteri, luîndu-și isvorul din simțirile reale ale poporului, în mijlocul căruia a trăit neperitorul său merit consistă în faptul că el a creiat o întreagă lume nouă de personagii, cu care a rîs și plîns împreună, dîndu-le întreaga sa inimă, și care vor rămînea, tocmai din cauza aceasta, așa cum le-a creat el pentru totdeauna.

Această excelentă creație înfăptuită de el în literatura noastră e lumea tipurilor desăvîrșite.

In privința aceasta Caragiale doar se poate asemăna cu Molière din epoca lui Ludovig al XIV-lea.

Genul literar, întrebuințat la înfățișarea tipurilor care apar în piesele sale e cel satiric.

Inainte de el încercase acest gen Alexandri și Milo. Tipurile acestora ca Herșcu Boccengiul, coana Chirița, etc., nu spun însă astă-zi aproape nimic. Cu atingerea epocei, din care au fost desprinse s'au stins și ele cu totul.

Adevăratul caleidoscop de figuri, care de care mai interesante, mai atrăgătoare, care trec în fieaare zi pe dinaintea ochilor noștri, ni-l prezintă numai Caragiale.

El e acela care a scos pentru prima dată la tipar pe Nae Ipingescu, Dumitrache, Titirică Inimă rea, pe toți Cațavencii pe toți Tipărești și pe toți Farfurizii cari nu au dispărut încă de pe scena societății noastre de astă-zi.

Ivit intr'o epocă tulbure de tranziție, care năzuia să rupă cu desăvîrșire cu frumoasele tradiții pline de sănătate și vigoare ale trecutului, ștergîndu-le prin o trăsătură de condeiu, îndepărtînd cu îndărătnicie neghioabă obiceiurile, moravurile și instituțiile curat romînești de altă dată și oribilă de spoiala unei civilizații false introducea cu duiumul legi și instituții copiate după cel mai nou tipic din Vest, fără să-și dea seamă dacă se potrivesc însușirilor noastre de neam sau îi sunt stricăcioase, satira lui a fost pentru susținătorii acestei epoci dișanțate „biciul lui Atila".

Fără nici o milă a biciuit cu satira sa această democrație demagogă, revoluționară, cu mrejele ei seducătoare, plină de ipocrizie și venin, care a făcut prin toate timpurile cele mai simțitoare pagube straturilor so iale ale unui popor, introninînd în locul ordinei și disciplinei regimul celei mai nerușinate terorizări și anarhii.

Usturimea acestui biciu înfricoșat, purtat de ghimpii satirii sale, care cerea asanarea moravurilor păcătoase, introdusă de o anumită specie de *Piei Roșii*, au simțit'o cu toții. Și o simt încă și astăzi „toți panglicarii și gheșeftarii politici, toate secăturile umflate, toți surlii, toți înfumurații, toți necinstiții, cari populează și stăpînesc marea noastră menagerie națională" umflată în penele democrației halucinate și îmbîcsită de microbii veninoși ai cosmopolitismului, precum e totdeauna orice democrație extravagantă.

Avînd la basa ei această neîncrezută valoare morală și etică, operile lui dramatice vor rămînea pentru toate timpurile un mărgăritar neprețuit al literaturii romînești.

Ioan Luca Caragiale s'a născut în satul Mărgineni, județul Prahova, la 30 Ianuarie 1852. Tatăl său Luca Caragiale a fost actor, iar unchiul său Costache Caragiale așișderea actor are meritul de a fi socotit unul dintre întemeietorii teatrului romînesc. Mama sa era romîncă din Brașov și aparținea familiei Carabăț. Toată școala oficială isprăvită de el se resumă în patru clase primare făcute la „Școala domnească" din Ploești, unde a văzut în anul 1870 și revoluția „boborului" a republicei de o zi. Vastele sale cunoștinți de mai tărziu și le-a apropiat din o îmbelșugată lectură particulară. Numărînd 20 de primăveri se stabilește în București și împrietenindu-se aci cu Eminescu, care era pe acea vreme suflor, avînd aplicații înăscute pentru scenă, intră în o trupă de teatru și începe cariera sa debutînd ca suflor.

După un timp părăsind scena traduce și localizează piese. Devine corector și colaborator la ziare și în calitatea aceasta îndură toate mizeriile vieții, pătrunzind tot mai adînc cu mintea înțelesul ei pe care-l simte în toată amărăciunea sufletului. Doarme nopți de-arîndu-l pe băncile nodoroase ale circiumelor, sufere foame și frig și duce o viață de boem în retragere. Din societatea acestei lumi, cu care petrece în chefuri nopți întregi, pătrunzînd cu agerimea spiritului pînă în cele mai tainice ascunzișuri, ale vieții acesteia, a creat tipurile desăvîrșite, cari apar în cele mai multe piese ale sale de mai tîrziu. Ajuns în anul 1878 „Junimist" publică o serie de lucrări la „Convorbiri literare". Redigează și conduce „Epoca literară" și în această calitate dă și împreună cu Toni Bacalbașa cea mai bună foaie umoristică „Moftul romîn". Pe timpul războiului de independență a fost unul dintre redactorii „Națiunei Romîne". Inrudit sufletește și împărtășind aceleași convingeri politice cu M. Eminescu, a lucrat o vreme împreună cu el la ziarul oficios al partidului conservator „Timpul".

Pentru prima dată i s'a prezentat la Teatrul Național din București cea dintîi piesă „O noapte furtunoasă" în 18 Ianuarie 1879. Din timpul acesta numele lui Caragiale cucerește simpatii tot mai îmbelșugate, și în scurt timp devine scriitorul cel mai popular al Romînilor. Piesele sale străbat și peste granițele Romîniei. In Bucovina și în Ardeal ele sunt primite în triumf.

Nici înainte de el, nici mai tîrziu, nu au fost primite pînă în timpul mai nou cu mai mare plăcere alte piese de publicul romînesc de cît ale sale, Și de ce oare? Findcă în toate piesele sale trăește o viață adevărată așa cum s'a trăit și se trăește ea încă și astă-zi. In fie care personagiu ridiculizat al piesei sale, fie care din public recunoaște un prieten, un cunoscut, un zeu al zilei sau un muritor de foame din prejurul său. In chipul acesta opera lui Caragiale cîștigă un interes îndoit.

Grație interesantei și valoroasei sale opere, renumele lui a crescut tot mai mult și în anul 1889 i se încredințează ca celui mai destoinic literat dramaturg Teatrul Național. Dar firea lui neastîmpărată precum sunt de obiceiu toți oamenii mari, neputîndu se familiariza cu absolutismul exercitat asupra acestei instituții de stat, nu i-a îngăduit să stea mai lungă vreme la conducere. Retrăgîndu-se după un timp devine funcționar la R. M. S., revizor școlar, profesor și comerciant în București și Buzeu la berăria și restaurantul gării. Obținînd o moștenire în anul 1904 pleacă la Berlin, de unde se întorce în țară numai din cînd în cînd, să-și viziteze prietenii.

Scrierile sale principale sunt în primul rînd piesele de teatru, O noapte furtunoasă, o scrisoare pierdută. Conul Leonida, D'ale Carnavalului, și drama în 2 acte „Năpasta". Dintre nuvele amintim ca adevărate capod'opere din literatura romînească generală: O făclie de Paști păcat. Unele din scrierile sale a apărut și în limba germană.

Literatura sociologică a fost îmbogățită de el cu strălucita broșură „1907". Cartea cea din urmă redată în viața sa e „Schițe noi" apărută în anul 1911. In timpul ultim pregătea o nouă lucrare cu care credea să-și încoroneze întreaga activitate, dar moartea venită pe neașteptate nu i-a îngăduit să o ispăvească așa cum ar fi voit.

Nădăjduim însă că în stagiunea Teatrului Național din toamnă se va represinta și opera aceasta, înfățișînd lumei romînești toată splendoarea și bogăția inteligenței sale care l'a urcat pînă la cele mai înalte culmi ale artei și geniului romînesc.

**Alexandru Georgyde**

*„Viața Nouă" Cernăuți*

# INFORMAȚIUNI

Administrația comunală a încuviințat, ca la localul societatea *„Pîinea saracilor"*, să se introducă deocamdată numai apa, remănînd ca facerea canalului necesar, să se facă mai tîrziu.

Pănă în acest moment, societatea Unionbaugesellschaft n'a răspuns încă, dacă acceptă votul consiliului comunal, în ceia ce privește refa erea stradelor, ce incumbă societății pănă în Mai 1913.

Direcția generală a serviciului sanitar, a încuviințat angajarea încă a unui agent sanitar la Iași, special afectat la serviciul de desinfectare.

Marți în 26 Iunie, la orele 5 p. m. va avea loc ședința consiliului de higienă, sub președinția d-lui dr. Floru.

Luni în 25 a lunei, va avea loc examenul elevilor în farmacie.

Examenul va avea loc, în sala consiliului de higienă al orașului.

Serviciul contencios al comunei, a hotărît să facă recurs la Casație, în procesul dintre comună și d. A. Braunștein.

Promovații cl. I a școalei comerciale superioare din Iași:

Agapescu N, Amira N., Bank I, Ceaur A, Cogălniceanu A, Finchelstein, Flamaropol, Froim B, Ghelberg L, Gheorghiu I, Ioine F., Ionescu S. Marto A. Mazilu, Natan M, Nuhăm, Pleșu, Raiciu, Rubin, Săndulescu, Săndescu, Șaraga, Susnea, Tatrs, Tăutu I, Tăutu G.

In comuna Mogoșești, a încetat din viață locuitorul Gh. Cojocariu în urma maltratărilor suferite din partea lui Th. Dumitrescu.

Acesta a fost arestat.

Un început de incendiu, a fost aseară, la biserica Talpalari, din strada Săulescu.

Focul a fost curînd localizat.

In comuna Scobinți, un incendiu a distrus casa locuitorului Gh. Pintilie.

Băetul Petru Pintilescu, din comuna Movileni, în vrîstă de 6 ani, jucîndu-se cu o pușcă încărcată, aceasta a luat foc și a lovit mortal pe fratele lui Pintilescu, în vrîstă numai de 2 ani.

Copilul a încetat curînd din veață.

D. Schnecker, fost director al sucursalei din Iași a firmei Zweifel și Co. a fost numit procurator general al centralei casei din București.

Intreprinderile forestiere Grimm și Doerfel din Chiojdeni au fost vîndute firmei Gustav Eichler pentru prețul de 7 milioane lei.


CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
**EDUARD FABINI**
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI:
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
**Boale interne**
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
ȘI
**Boale de Femei**
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC


**De la Asociația comunelor rurale.**—Aseară, a avut loc la Prefectura de județ consfătuirea membrilor asociației comunelor rurale, sub președenția d-lui C. Negruzzi, prefect de județ.

In principiu s'a hotărît a se veni în ajutorul bisericilor în construcție, a 15,000 lei, rămînînd ca repartizarea să se facă, după o prealabilă constatare.

S'a votat de asemenea o sumă de 25,000 lei, pentru reparațiunile radicale și urgente la localurile de școli.

**— Universitare**

— Senatul universitar a votat eri proectul de regulament, elaborat de ministrul instrucțiunei în urma modificărei legei universitare.

— Marele colegiu universitar a hotărît eri să trateze cumpărarea casei Prăjescu, casei Cogălniceanu sau unei alte case potrivită pentru a fi instalat în ea căminul studențesc.

— Cu privire la gradațiile profesorilor senatul universitar a decis eri să intervie la ministerul finanțelor, ca gradațiile să se plătească în raport cu lefurile, iar pensiile să fie socotite după leafa din ultimii ani, iar nu maximum 750 lei, cum prevede actuala lege a pensiilor.

— D-ra Vera Bancov, și d-nii V. Rișcanu, C. Popovici și C. Țugulea și-au susținut aseară tezele de doctorat în medicină.

Ieri s'a întrunit în cancelaria gimnaziului Alexandru cel Bun comisiunea de examinare a elevilor gimnaziului Wachtel și-a întocmit tabloul de promoțiune.

Zilele acestea tabloul va fi dat publicității.

Escursiunea cîmpenească a societății de gimnastică sport și muzică, are loc Duminică 24 Iunie la Ungheni.

Plecarea la 6 și 15 minute dimineața, întoarcerea la 11 noaptea. De asemenea se poate pleca la 12 și la 5.35 p. m. și se poate întoarce la 9.18 a. m. și la 4,38 p. m.

Costul unui bilet dus și întors este 1 leu cl. III-a, 1.50 cl. II-a și 2 lei cl. I-a. Nici o altă taxă de participare la escursiune nu se plătește. Vizitatorii vor găsi în pădure restaurant.

Membrii coriști ai societății vor executa cele mai frumoase bucăți. De-asemenea s'au luat măsuri pentru a fi și 2 muzici.

Se face cunoscut vizitatorilor de la Ungheni, cum că de Marți 19 Iunie, vor găsi cabinele soc. de gimnastică pentru luarea băilor de Prut.


**Sanatorul Dr. Țaicu**
**IAȘI, str. ZMEU No. 8**

**Chirurgie.** Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

**Secțiunea de Chirurgie ortopedică** prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie**. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

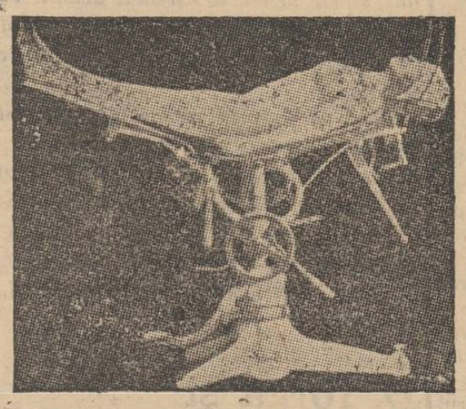

**Facerl.** Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

**Medicină** Se primesc toate maladiile. Se tratează bolnițe cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

**Boli nervoase.** *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

# Un monument lui Caragiale

**Din inițiativa d-lui Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat, confratele „Ordinea“ a deschis o subscripție publică pentru rădicarea unui monument în veci nemuritorului Caragiale.**

**Aderînd la această mare și patriotică idee, „Opinia“, la rîndul ei, deschide o subscripție la fel și nu se îndoește că, față de imensa popularitate de care cel mai mare dramaturg al României s'a bucurat în Iași, față cu dragostea pe care nemuritorul a hrănit-o pentru vechia Capitală a Moldovei — ieșanii vor contribui repede la inițiativa d-lui Take Ionescu, pentru ca turnarea în bronz a chipului lui Caragiale să fie înfăptuită cît mai în grabă—pentru a ne arata cît mai repede recunoscători aceluia, care prin scrierile sale, a contribuit la redeșteptarea țării.**

*

| | |
|---|---|
| *Domnul A. A. Badareu* | *500 lei* |
| *„Opinia“* | *300 „* |
| *Domnul Lascar Antoniu* | *200 „* |
| *„ Ath. Ath. Gheorghiu* | *50 „* |
| *„ Ștefan Georgescu* | *20 „* |
| *„ I. I. Motăș, avocat* | *20 „* |
| *„ I. Rotbard* | *20 „* |

## ULTIME INFORMAȚIUNI

*O dovadă cum stă guvernul,*

*Un incident a avut loc între domnii Liciu, judecător la trib. Brăila și Săftoiu, avocat.*

*Domnul Liciu a fost trimis în judecata consiliului superior al magistraturei pentru a fi transferat.*

*Consiliul, însă, a respins cererea ministrului. Este primul refuz pe care actualul ministru de justiție l'a obținut de la consiliu.*

*Guvernul este pe ducă.*

*Direcțiunea generală a serviciului sanitar, a dispus că în caz de concediu, medicii funcționari, sunt obligați a lăsa în locul lor tot un medic funcționar, și nici de cum medici particulari, după cum se obicinuia pînă acuma.*

*Printr'un rescript adresat de Țarul Rusiei, arhiepiscopul Saferin al Chișinăului, acesta este înălțat la rangul de Mitropolit, cu ocazia împlinirei unui veac, de la alipirea Basarabiei la Rusia.*

*Se știe că noul mitropolit al Basarabiei a fost președintele serbărilor ce au avut loc în Mai în Chișinău și că cele mai multe din serbări s'au ținut în palatul episcopal.*

*Ministrul domeniilor a dat însărcinare d lor G. Arion și dr. N. Leon să studieze cauzele apariției flagelului Cochylis în unele vii din județul Iași.*

*Se afirmă, că zilele trecute, s'a constatat un caz suspect la Brăila. Autoritățile locale au fost un moment alarmate, însă analisa bacteriologică a dovedit, că teama nu era justificată.*

**O ESCROCHERIE: zădărnicirea concursului de medic primar.**—*Epitropia casei sf. Spiridon, a publicat concursul, pentru ziua de 24 Iunie, pentru ocuparea postului de medic primar la secția chirurgicală a spitalului central din Iași.*

*Acum cîteva zile a fost tras la sorți juriul, astăzi dimineață consiliul profesoral al facultății de medicină a ales delegatul—pe cînd la epitropie se punea la cale o adevărată escrocherie—care a și fost consumată.*

**Epitropii au hotărît zădărnicirea concursului prin faptul că astăzi dimineață au admis transferarea d-rului Anghel de la secția de primire a bolilor chirurgicale, la secția scoasă la concurs.**

*Că suntem în fața unei excrocherii ordinare, dovedește faptul că d. dr. Anghel s'a înscris la concurs, că n'a cerut transferarea sa de un an și mai bine, de cînd actualii epitropi, prieteni politici ai doctorului se află în funcții și că o cerere indentică a d-rului Anghel fusese respinsă în anul 1909, pentru motivul logic că este osebire, între știința ce se cere unui medic primar de la primire și unui medic primar de secție, căruia i se încredințează operațiile chirurgicale cele mai serioase.*

*Ceea ce evidențiază și mai mult excrocheria este, că transferarea d-rului Anghel la secția vacantă nu s'a făcut nici de consiliul facultății de medicină nici în baza unui regulament al epitropiei, ci în baza unei consultațiuni juridice scrisă și semnată de avocații Dim. Alexandrescu, P. Sion. și I. Liatris, aceștia doi din urmă colegi de club cu dr. Anghel.*

*Hotărîrea epitropilor a fost remisă astăzi ministrului de interne, spre a fi aprobată.*

*Speranța că excrocheria nu va fi consumată, există numai în acceptarea de către ministru a protestului telegrafic, pe care ceilalți candidați la concursul de la 24 Iunie, îl vor face la minister și la direcție.*

*Dacă ministrul nu va face dreptate va fi o dovadă că clubul politic grecinist dela Iași are dreptul să facă chiar excrocherii ordinare, de felul acesteia de e ne ocupăm.*

## Anexarea Basarabiei

**— Textul proclamației Țarului Nicolae —**

*Cu prilejul serbărilor ce au avut loc în Chișinău, la împlinirea unui veac de la alipirea Basarabiei către Rusia, Țarul a dat următoarea proclamație pe care o reproducem în traducere moldovenească făcută de preotul Ignatieff.*

*Vom reveni asupra datelor istorice eronat date cu intenție, pe cari le conține proclamația:*

Gramota Impărătești Sale Măriri, dată trăitorilor din Basarabta în ziua de 100 ani de la alăturarea ei către Imperia rosenească.

La anoștri iubiți—drept supuși de toate rangurile din gubernia Basarabia.

Cu buna-voința celui prea înalt, cu o sută ani în urmă, cu voia cea tare a fericitului, întru pomenire, Impăratului Alexandru celui blagoslovit și cu osîndiile cele viteze a oștiilor rosienești, latura Basarabiei, după Unirea cea din București. s'au alăturat pe vecie către stăpînirea rosienească.

Prin această vrednică de ținere de minte, lucrul, carele au fost prilej de mai mare slavă a Imperiei Noastre, nu numai s'au mai bătut hotarele ei, și ci multe sute de oameni de cei cu o credință cu noi, creștini, s'au făcut supuși Rosiei.

Intru suta de ani trecută, latura Basarabiei, fiind dăruită cu foarte roditoare pămînturi și întru carele locuiesc felurite seminții de oameni, iubitori de osteneală, cinstiți și blagoscestivi, cu pace au înaintat întru a lor creștere sub apararea cea puternică a Rosiei și ajungînd la foarte bună stare, s'au împreunat strîns cu viața cea de obște a Impărăției Noastre.

Deci în anul cel mult însemnător al sutei de ani, ce a trecut de la vremea de cînd viețuitorii din Basarabia au intrat în numărul de obștie al supușilor rosienești, Noi, după cererea dreptății, găsim de cuviință a însemna, că toți locuitorii din Basarabia, de la vremea alăturării ei către Impărăția rosenească au aratat totdeauna dreaptă supunere către a lor Impărat și Patrie, Intru încredințare, că Basarabia și pe viitorime, cu blagoslovenia lui Dumnezeu, va spori spre bine, ostenindu-se cu pace pentru binele viețuitorilor, întru prefolosul și slava stăpînirei rosienești. Noi arătăm la fețele de tot rangul d'intru cea aproape de inima Noastră gubernia Basarabiei a Noastră împărătească bună-voie.

Pe cea adevărată, cu însuși mîna

*Impărăteștei Sale Măriri s'au scris*

(s) **Nicolae**

*Livadia*, 16 Mai 1912.

Adunarea generală a soc. anon. „Romînă-Italiană“ a industriilor textile din Iași, a reales ca censori pe d-nii D. D. Mavrocordat, G. S. Cristofor, N. Miclescu și ca supleanți pe d-nii A. Schapira, Eg. Pettigrew și J. Rosetos.

La 19 Iulie va avea loc licitația, pentru furnizarea petrolului necesar, la iluminarea orașului.

Administrația comunală va comanda la o fabrică din localitate 5000 oale, necesare la florăria, din grădina Copou.

Comitetul societatei Colonia școlară, întrunit aseară, a decis, ca în vara aceasta, să trimată 80 de copii la Mînăstirea Slatina, din județul Suceava.

Colonia va fi pusă tot sub privigherea d-lui institutor A. Tenie.

D. Grigore Iamandi a donat 100 lei în folosul coloniei școlare din localitate.

Consiliul profesoral al Facultății de medicină a votat astă-zi în unanimitate dezideratul de a se cere ca Senatul universitar și rectoratul să intervină la ministerul de Instrucție, pentru complectarea învățămîntului acestei facultăți, cu o catedră de clinica boalelor genito-urinare.

*Profesorii universitari din Iași au semnat o propunere către ministru, pentru ca pe viitor Arhiva Statului din Iași să fie condusă de un profesor universitar din Iași—iar nu ca în prezent cînd ambele arhive—din Iași și din București — sunt conduse de un profesor din Capitală*

Senatul universitar unit cu consiliul profesoral al facultăței de medicină a votat eri in unanimitate numirea d-lui dr. Bălăcescu, la catedra de clinică chirurgicală, rămasă vacantă prin decesul regretatului dr. Sculy. D. dr. Bălăcescu care conduce deja secția de spital foastă a Doctoratului Sculy a luat domiciliul definitiv în Iași și suntem siguri că distinsele sale calități ca chirurg și ca profesor, vor face ca orașul nostru și Facultatea de medicină să simtă mai puțin golul lăsat prin perderea unui predecesor așa de regretat.

Aseară muncitorul Neculai Luca, mergînd să se scalde la Bahlui, s'a înecat.

Cadavrul încă n'a fost găsit.

D. Obreja, inspector al camerelor de meserii, a inspectat camera respectivă din localitate.

Domnul E. Ștefănescu, inspecror judecătoresc, a inspectat astă-zi grefele Curții de Apel din Iași.

Greva unui medic.

Din Slănic (Moldova) ni se scrie cu data de eri: domnul dr. Mețianu, medic al inhalatorului, s'a pus în grevă contra celorlalți medici, refuzînd să execute ordonanțele lor.

Cazul va fi reclamat epitropiei.

Prin adresa No. 6309 administrația Cassei centrale a meseriilor a înștiințat corporația Metalurgică din Iași, că în ce privește datoriile vechi ce are de achitat —chiria, medicamente, salarii etc. — urmează ca de-abia acum înainte, consiliul de administrație să avizeze ce e de făcut cu datoriile acelor corporațiuni, care n'au fonduri din vechile cotizații.

Astăzi s'au terminat la liceul național examenele elevilor pregătiți în particular.

In ce privește numirea pentru catedra de matematici la școala normală sunt două curente în clubul carpist local. O parte a membrilor a acceptat numirea făcută în persoana d-lui Nestor din Huși, altă parte e de părere că numirea se poate anula—în favoarea unui candidat iașan — pe motivnl că n'a fost consultat și inspectorul învățămîntului secundar d. C. Praja.

Tot referitor la această numire d. Greceanu a trimis aseară oarecari instrucțiuni la București.

**Judiciare.**— Curtea s. I s'a pronunțat ieri ordonînd scoaterea în revindere a moarei foaste Haier.

Astă-zi, la s. III a tribunalului, fiind termen fixat pentru revendire, s'a rădicat incidentul, de către avocatul Sion, reprezintînd pe creditoara ipotecară d-na Melik, că nu se poate proceda la revindere întru cît tribunalul respinsese cererea.

Deliberînd asupra incidentului, tribunalul a făcut divergință: d. judecătpr Suțu fiind pentru primirea incidentului, d. Bușilă contra.

Tribunalul s'a complectat și incidentul va fi repledat.

Tribunalul s. III a confirmat mandatul de arestare al escrocului Iani Haralambos.

In ce privește pe complicele său, sunt știri pozitive că el a fugit din Iași la Odessa, că a schimbat acolo hîrtii romînești în lire otomane, plecînd apoi cu vaporul spre Constantinopol.

La școala de adulți de pe lîngă școala Vasile Conta sub direcțiunea d-lui I. C. Apostol, au avut loc eri examenele de absolvire.

Au fost absolviți toți oei 21 candidați, prezenți la examen.

Comiunea era compusă din d-nii Lazăr Grecea, Vasile Grigoraș, D-na Lucreția Bîrsescu.

In noul program de astă seară Luni al cinematografului (din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec), cuprinde între altele:

Gelozii aprinse, mare roman contimporan (2 părți)—Ultimii băștinași ai Australiei, vederi după natură—Cupidon învingător, comedie romantică—Daiac (insula Borneo)—Tîndală nu e cult, comedie—Deed și Julietta, comedie.—Pathé-Journal cuprinzînd între altele; In urma catastrofei submarinului Vendemaire — Lansarea unei bărci de salvare—Plecarea dirigiabilului Bayart cu 18 pasageri—Sosirea reginei Holandei la Paris—Experiențe cu hyoro-aeroplane—Londra: Meeting monstru în urma grevei—Inaugurarea unui monument la Upsala (Suedia) —Regele Angliei vizitînd casa invalizilor —Moda pariziană, etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci“**, o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci“.

D-na Jeaneta Leibovici, din strada Anastasie Panu, s'a adresat mai zilele trecute printr'o adresă M. S. Regelui, cu rugămintea a se interna un copil al ei, care se află mai de multă vreme bolnav.

Rugămintea n'a rămas fără răspuns.

In adevăr, azi ministerul de interne, după recomandația Suveranului, a dispus a se cerceta cazul.

Direcția școalei de Bele-Arte din localitate a luat dispoziția ca în lunile de vacanță elevii să poată lucra. In acest scop li s'au pus la dispoziție modelele necesare.

De asemenea se lucrează la un nou regulament al școalei de Bele-Arte în care între altele, se prevede înființarea de cursuri facultative. Ori ce persoană cu aptitudini artistice va avea posibilitatea de a urma acele cursuri, atît la pictură, cît și la sculptură.

D. Panaitescu, controlor al Casei Centrale a inspectat banca meseriașilor și împrumuturile efectuate în ultimul an.

Același controlor a înștiințat pe președintele și vice-președintele corporației confecțiilor că s'a dispus revocarea lor pe baza unui raport al bătăușului Orest Panu. Nostim e că se revoacă un comitet care a demisionat de aproape trei săptămîni.

Duminică va avea loc o nouă întrunire publică a meseriașilor din localitate.

**Tribunalul de vacanță.** — Iată cum se va compune tribunalul Iași pe timpul vacanței: *judecători*, d. Gr. Suțu de la 1—12 Iulie, d. Alfred Winkler de la 13—25 Iulie, d Gr. Kessim de la 26 Iulie—6 August, d. Haralamb Grigoriu de la 7—18 August, d. D. Cihodariu de la 19—27 August și d, Hippolit Mărzescu de la 28—31 August.

Președinți vor fi domnii Volanski și Diacooescu, la intervalele ce se vor cunoaște mfne.

## Ultime telegrame

**Telegrafice și Telefonice**

București 20 Iunie

### Ravagiile unui ciclon

**Ottava—Ciclonul care a dovastat eri orașul Regina, capitala provinciei Skatschaven, a distrus multe clădiri publice, biserici, depozite de opiu Se socotesc riniți la 200 iar uciși la 50. Ciclonul a durat trei minute și a pricinuit pagube de 11 milioane. 3000 de persoane sunt fără adăpost.**

### Politica colonială a Italiei

Roma. — In discuția proectului pentru instituirea unui minister al coloniilor, d. Guliotti a relevat că în urma cucerirei Libiei, a devenit indispensabil pentru Italia, de a întreprinde o adevărată politică colonială. Va trebui întăi să studieze în mod exact condițiunile noielor teritorii, asupra cărora Italia și-a proclamat suveranitatea.

### Reforma vamală în Franța

Paris.—Senatul a numit o comisiune vamală.

D. Meline a stăruit mai ales la schimbarea tarifelor la diferite națiuni.

### Lupta ou Malisori

Constantinopol. — Ziarul „Sebah“ anunță, că o luptă a avut loc între trupe și Malisori, între Scutari și Allerio. Malisorii au fost puși pe fugă. Keinecenul de la Alessio a fost ucis.

### Explozia unui dirijabil

**Atlantic-City.—Dirijabilul Aeren, destinat a traversa neamul, a făcut explozie, la o înălțime de 300 metri. Inginerul și 7 oameni de echipagiu, au murit.**

### Alegerea din Statele-Unite

Baltymore.—Conventul democrat a numit pe d. Wilson, candidat la președinție.

### Inmormîntarea lui Milovanovici

Belgrad.—Azi dimineață s'a celebrat în mod solemn înmormîntarea d-lui Milovanovici, la care au asistat miniștrii, corpul ofițeresc, diplomații și deputații scupcinei, înalți demnitari, numeroase corporații și o mare mulțime.

Ceremonia a avut loc în catedrală.

Au fost de față regele și principele moștenitor.

S'au pronunțat discursuri de către Ministrul de culte la Catedrală, de deputatul Pavlovici în fața scupcinei și de ministrul de externe.

### Marturisirea unui spion

Kiel.—Technicianul Evald, arestat sub bănuială de spionagiu a mărturisit că a lucrat multă vreme în Anglia.

## Groaznice accidente mortale

**— 5 MORȚI —**

**București. Două groaznice accidente mortale, cari au costat viețele a 5 persoane distinse, s'au întîmplat astăzi.**

**Aviatorul locotenent Kerandà, sburînd astă-zi dimineață pe cîmpul de la Cotroceni, a căzut de la o înălțime mare sub aeroplanul sistem Farman — rămănînd mort în cădere.**

*

**Aproape de Craiova accidentul întîmplat a fost și mai groaznic— în vedere că numărul victimelor a fost de patru.**

Dimineață au plecat spre Craiova, cu automobilul, de la moșia d-lui Mișu Popp, situată în județul Dolj: d. Nae Oroveanu, cunoscutul om politic, și soția sa; profesorul francez Chilot, care ține conferinți pentru o apropiere franco-romînă; deputatul Iorgu Tărnoveanu și avocatul Petroianu.

Aproape de Craiova automobilul a fost surprins d un tren.

Nae Oroveanu, Tărnoveanu, profesorul Chilot și avocatul Petroianu sunt morți. D-na Oroveanu și șofeurul sunt foarte grav răniți.

### Comitetul secret din Monastir

Constantinopol.—O scrisoare primită de ziarul „Tanin“, din Monastir, spune că ancheta a stabilit, că există la Monastir un comitet secret numit „Copii Patriei“, care făcea propagandă în armată. Desertorii aparțin acelui comitet secret, care urmărea scopuri naționale albaneze și scopuri generale.

### Moartea unui guvernator

Petersburg.—Fostul guvernator al Moscovei, Dubassov, a murit.

### Grevă în Capitală

**București.—Numărul greviștilor a atins astăzi cifra de 20.000**

### DECES

București —Astăzi a murit aci generalul Poenaru.


**Dr J. BRENER**

*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

**Specia ist în Boale de Femei**

**MAMOȘ**

**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**

*Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

**Dr. S. Dulberger**

**Spacialist în boalele de femei**

**— MAMOȘ —**

*fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.*

**dă consultațiuni**

*de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. în locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.*

**Inginer I. CANA**

*Autorizat de Primăria Iași*

**Iași—28 str. Cuza-Vodă 28 —Iași**

*(zisă și str. Golia 28)*

**—Apă—Canal—Closete** *contra* **înghetului—Băi hygienice—etc.**

**Instalație de Electricitate — Motoare—Telefon—Sonerii, etc.**

*Devize—Consultațiuni gratuite.*

*Condițiuni de plată foarte avantajoase.*

*Atelier special pentru reparațiuni* **—Proiecte—Supravegheri de Construcții.** *Vile—Hoteluri, etc.*

**Se deplasează și în provincie** *cu preț modest.*

*Referențele cele mai* **bune la** *dispoziție.*

**Contabil** *pentru o bancă de provincie se caută.*

*Pentru a fi admis se cere:*

*a) Să fie absolvent al școalei Comerciale;*

*b) Să aibă practică cel puțin un an la o bancă.*

*A se adresa în scris la administrația acestui ziar.*

LABORATORUL CHIMIC „DIANA“

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET“, Poudre „MUGUET“ Săpun

preparate de

## Laboratorul Chimic „DIANA“

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

Preţurile Crem „Muguet“ Lei 1.10. Pudră „Muguet“ Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA“

# 10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana“ Franzbranntwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana“ Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana“ Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana“ Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra îndăuşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana“ Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exercitiu fricţionează-te cu „Diana“ Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana“ Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana“ Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana“ Franzbranntwein din casă.

# „Diana“ Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiocu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



# Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

## Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE“ KALODERMA“.*

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representant pentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24

# Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

## NOTE de MUZICA

**ASORTIMENT** complect după Programa Conservatorului

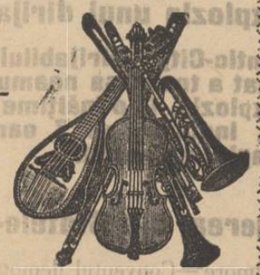

Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

## Piane şi Planine — ROSENKRANZ —

**Neîntrecute în solidităţe şi ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără acont —

*— Cataloage gratis —*

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



# „ANCORA“

(ANKER)

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7 453 500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,25** 63 | 100

Societatea „Ancora“ închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru Romînia, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**

**Strada I. C. BRATIANU No. 166**

(fosta strada de Sus)



# TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftine**



**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile**


Iaşi Tipografia H. Goldner, Str. Mîrzescu.—Instalaţiune a motoare electrice, executată de Johan Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1622. — Vineri 22 Iunie 1912

## Junimiștii și eftenirea traiului

Punînd mîna pe putere, fostul guvern prezidat de d. Carp anunța, printr'un manifest program, că ieftenirea traiului celor mici, și mulți. celor nevoiași și împovorați de greutăți, va fi preocuparea de căpetenie a junimiștilor.

De atunci au trecut 16 luni și astă-zi sub a doua formațiune junimistă, presa guvernamentală, în cap cu *Epoca*, este silită să constate, alăturea cu noi, ca efecte ale cîrmuirilor carpisto-cantacuziniste, că viața departe de a se fi ușurat, s'a scumpit, din potrivă, în niște proporții fabuloase.

Față de un asemenea rezultat indiscutabil, chestiunea care se pune este de a se ști dacă guvernele junimiste și-au făcut datoria ; dacă realminte potrivit făgăduelelor date pentru a atrage pe alegători, s'au încercat măcar, prin mijloacele de intervențiune și de inițiativă pe care ori ce guvern le are la dispoziție, de a aduce o cît mai mică îmbunătățire în această direcțiune.

Fără umbră de îndoială, se poate răspunde categoric că junimiștii, în chestia eftenirei traiului, ca și în toate celelalte pe care le-au atins, au dovedit o incapacitate absolută, o nepricepere și o lipsă de simț comun, care fac din guvernarea lor cel mai detestabil regim din cîte au fost în România.

In direcția ușurărei vieței fiascul junimist se datorește aceleiași cauze : încăpățînarea d-lui Carp.

Acest om, fatal sub toate raprturile ori cărei activități pozitive de guvernămînt, își închipue, în grandomania sa, că este și un mare economist și că, din moment ce i-a intrat în cap, ca un cuiu, ideea nenorocită a așa ziselor „degravări a micilor contribuabili", totul absolut tot ce atinge eftenirea traiului trebue să se concentreze în jurul acestei pietre filosofale. Și maniac cum e de a imita și maimuțări pe oamenii mari de aiurea, d. Carp a afirmat, citînd exemplul Austriei, Germaniei, Angliei, etc. că, la noi, ca și aiurea, cauzele scumptei excesive find necunoscute, nimic altceva nu se poate face de cît „ușurări" pentru micii contribuabili.

O asemenea înkistare a problemei, însamnă idee preconcepută și nepricepere patentă.

Cînd România produce enorme cantități de cereale, pe care le exportează, este admisibil ca un guvern, prin puterile covîrșitoare de care dispune, să declare că este neputincios și că, față de zilnica urcare a prețului pînei, n'are altă ceva de făcut de cît să stea cu mînele încrucișate ?

Cînd, un fost ministru liberal, d. Constantinescu, a dovedit, prin fapte că peștele, alimentul esențial al populații sărace, poate fi desfăcut în condiții omenești, fără pagube pentru Stat, chiar în țară, se mai poate oare susține că guvernul n'are mijloace de a interveni în această chestie ?

Cînd, mai departe, ne plîngem de 40 ani continuu, că n'avem ce face cu vițele noastre și că prețul cărnei a ajuns de ris, se mai poate tolera oare ca un consiliu municipal, ca acel al Capitalei, să consimtă ca speculanții să urce în mod arbitrar carnea la 1 franc 40 bani kilogramul ?

Ce să mai spunem despre nepăsarea guvernului față de înzecirea chiriilor, față de nerușinatul trafic care se face cu combustibilul, în ochii și sub nasul autorităților ? Ce a lucrat guvernul în această direcție.

Nimic, ori a venit cu niște măsuri ridicole, ca acele propuse de d. Ianovici, pentru scutirile de impozite a viitoarelor construcții și de d. Dobrescu, în privința locurilor virane, măsuri abandonate de alt-fel, ca ineficace, de chiar acei cari le propuseseră.

Și cu toate acestea, ce nu s'ar putea face în Romînia, imitîndu-se exemplul orașelor mari din lume, pentru construirea locuințelor eftine și salubre ?

Cît despre prețul lemnelor de foc, scandalul e revoltător. Cînd statul e proprietarul a patru cincimi din suprafața împădurită a țărei, cînd stă în mîna ori cărui guvern să reguleze pînă la centimă prețul combustibilului, trebue în adevăr o ankilozare a minței ca a d-lui Carp. ori o incurie administrativă ca a guvernelor junimiste, pentru a se lăsa să se exploateze, în mod criminal, imposibilitatea în care e ori ce om—de a trăi în frig.

Dar, se poate măcar spune că guvernul Carp a ușurat viața pe calea indirectă, prin degrevări chibzuite de impozite, menită a spori mijloacele pecuniare ale celor nevoiași ?

O asemenea pretențiune. afirmată ca titlul cel mai glorios al guvernărei junimiste, este o simplă fumisterie, una din acele mistificări destinată, ca atîtea altele, să se transforme cu timpul în legendă.

Ce degrăvări a făcut d. Carp ? A scutit pe micii proprietari rurali de foncieră. A fost o greșală, pentru că, cel ce are ceva, e logic să plătească și fiscului ceva. A ușurat la patentă pe micii negustori. Altă greșală, fiind-că pentru această categorie de comercianți, cîți-va lei pe an nu joacă rol, pe cînd statul renunță la o sumă importantă, al cărui sucrificiu nu-l reclamă nimeni.

A exonerat de foncieră casele cu venit pînă la 300 lei anual. Iarăși greșală, enormă greșală, ușurarea neînsemnată de altfel, favorizînd pe proprietar, care nu se plînge și nici de cum pe chiriașul strangulat de nebunia exomeniilor. A degrevat taxele la făină și peștele sarat. Osteneală zadarnică, întru cît prețul ambelor articole a continuat a se urca. Aceste sunt ușurările.

Rămîne partea a doua, sporirea salariilor la diversele categorii de funcționari. Și sub acest raport, opera guvernului Carp a fost izbită de cașetul cărpănoșiei. Atît de ridicole sunt urcările făcute atît de mizerabile în raport cu excedentele budgetare statornice și cu excesiva scumpirea traiului, în cît nu există nici un fel de proporționalitate între sporurile de azi ale lefurilor funcționarilor și creșterea de zece ori mai mare a prețului elementelor indispensabile existenței.

Așa dar, sub toate raporturile, falimentul cel mai desăvîrșit.

## Escrocherie și nerușinare

**Epitropii Spitalului Sf Spiridon, acei gospodari cari în trecerea lor prin fruntea acestei administrații, n'au lăsat de cît sau amintirea dezgustătoare a inepției cu care au pus spitalul în slujba politicei, sau pe acea ridicolă cu care au expus spitalul la batjocură cu ocazia vizitei Regelui, ne dau astăzi măsura să vedem că la inepție adaugă nerușinarea, iar la batjocură adaugă escrocheria.**

**Am arătat ori într'o scurtă notiță cum Epitropii cei mai nerușinați pe cari i-a avut spitalul, au escrocat tot ce-a mai rămas curat în acest nenorocit spital, adică posturile medicale și au numit într'un loc de medic primar, în potriva legei, pe un medic a cărui conduită față de instituția concursurilor și față de corpul medical pe care'l escrochează, refuză orice apreciare.**

**In ajunul începerei concursului, cînd juriul era format, epitropii numesc pe acest medic pe baza unei consultații juridice și ne lasă în acest fel să asistăm la ultima decădere a instituției acestia, ace'a de a vedea că un medic cere, pentru a fi numit într'un post medical, părerea a 3 advocați, în loc să treacă prin judecata competentă a medicilor.**

**Nu mai cercetăm nerușinarea desăvîrșită cu care Epitropia se expune la disprețul întregei lumi medicale, care se vede în acest mod condusă de specialități juridice a căror drept de a judeca nepărtinitor îl contestăm ; nu mai amintim cum se escrochează în acest mod o întreagă școală medicală care așteaptă de la concursuri dreptul de a se manifesta și a'și arăta valoarea ei ; nu mai stăruim asupra revoltei candidaților, cari de luni de zile se pregătesc în vederea acestui concurs, pentru a vedea cu 3 zile înainte de concurs, că spiritul de escrocherie care a creat bolnavi imaginari, se întinde și asupra posturilor medicale, în care se crează glorii îndoelnice**

**Vom arăta numai, că acești epitropi cari au cerut urmărirea foastei administrații liberale, au săvîrșit acte de banditism cari de sfid orice comparație. In locul de medic ce face astă-zi obiectul escrocheriei epitropilor, foasta epitropie s'a oprit în fața nelegiuirei și n'a numit** *în aceleași condiții ca și astăzi,* **pe un candidat care avea un moș între epitropi.—Pentru actualii epitropi, însă, pudoarea este necunoscută, încît ne dau astfel măsura să vedem că adevărații bandiți sunt aceia cari jertfesc pentru interese meschine de clientelă politică, interesele sfinte ale sănătății bolnavilor din spitale.**

**Protestăm cu ultima energie împotriva șoiticăriei ordinare ce s'a comis și nu vom dezarma nici un moment în fața unor oameni cari au făcut din spitalul Sf. Spiridon azilul escrocheriei și al nerușinărei.**

## Nicolae Oroveanu

O moarte năprasnică, o moarte ale cărei amănunte înfioară, a răpit pe Nicolae Oroveanu, o podoabă a societății craiovene.

Om de bine în accepțiunea cea mai largă a cuvîntului ; plin de inimă, de voință și de energie, Nicolae Oroveanu era dinacei oameni utili, ale căror calități superioare sunt necesare societății, chiar cînd e prosperă.

Familia, zdrobită de durere, nu se va putea în veci consola de lipsa afecțiunei acestui suflet de elită ; iar partidul conservator-democrat, căruia Nicolae Oroveanu îi inchinase tot devotamentul său, va plînge nesfîrșit pierderea aceasta cu adevărat ireparabilă.

Unica mîngăiere a familiei, așa de cumplit încercată, și a prietenilor, pe cari moartea lui Oroveanu îi sgudue dureros, este regretul unanim al tuturor celor cari l'au cunoscut.

## „STAȚIA RELEA"

### — sau cum stau grecinștii cu geografia —

Plaga telefonică Iași-București n'a funcționat pe ziua de eri — cum nu funcționează nici cînd plaga nu se află în deranj. De acea gazetele locale n'au putut lua știri din București, ceea ce n'a fost de pagubă pentru *Evenimentul*, care nu prea are știri din București nici cînd filoxera telefonică se află în mers.

Nouă, corespondentul nostru ne-a telegrafiat accidentele mortale întîmplate și *Evenimentul*, care apare tîrziu după noi, a luat acele știri după noi — fără să ne citeze.

Nici o supărare, precum ziarul grecinist n'are supărare că noi, nici odată nu ne apropiem de știrile lui. Dar *Evenimentul* a voit să-l facă pe finul și a dat cu oiștea în geografie. Noi n'am spus în anume ce loc s'au întîmplat accidentul de automobil. *Evenimentul*, însă, arată că accidentul s'au întîmplat lîngă stația Relea.

Există o asemenea stație? Ne prindem să scrim în gazetă : 1) că Stroja este deștept, 2) că Stamatiu n'a fost funcționar pe mușia Oltenești, 3) că șerul este ministeriabil — dacă există o stație cu numele Relea.

O fi existînd în geografia grecinistă. Dar grecinismul este o istorie — și ca atare, geografia lui consistă doar în stația „Relea" — vai de capul ei stație, vai de capul ei geografie vai și amar de grecinism!

## EX LEX

*Se petrec lucruri și fapte groaznice în Iași, sub stăpînirea grecinistă.*

*Mașamaua se întinde d'asupra furturilor și pungășiilor făptuite la primărie, un prefect tembel se pune d'a curmezișul libertății individuale, operînd arestări și punînd polițiști să maltrateze oameni nevinovați, toate instituțiile, școala chiar, sunt date pradă grecinismului, pe cînd protestările, reclamațiile tuturor nedreptăților rămîn necercetate.*

*Starea aceasta anormală și primejdioasă se datorește faptului, că nici un ministru nu îndrăznește să se apropie de Iași, fieful politic al d-lui Grecianu.*

*Ce se crede la centru despre valoarea ca un om al d-lui Grecianu, s'a dovedit în de ajuns cînd întrarea sa—chiar în t'un guvern de sezon mort și de sezon surd—cum este actualul guvern, a fost net și franc respinsă.*

*In minister nu l'au primit, dar Iașul, îl lasă pradă nevolnicilor săi aderenți ceea ce dovedește că un portofoliu ministerial prețuiește mai mult ca Iașul.*

*Iar noi trăim în afară de lege și guvernul ne lasă să trăim astfel, fiindcă așa vrea d. Grecianu.*

*Ceea ce s'a făcut eri la epitropia Spiridoniei cu concursul pentru ocuparea locului de medic primar la secția chirurgicală, foastă a regretatului profesor Botez, invedereazā că simțul pudoarei este în plin faliment la grecinești.*

*Grecinștiii țineau locul pentru d rul Anghel, unul din caracterele de lapoviță, cari s'a scurs spre grecinism după invadarea lui la putere.*

*Cu patru zile înainte de începerea concursului, convinși că d. Anghel nu poate reuși la concurs, epitropii—doi grecinești și un junimist—au operat rușinoasa excrocherie, despre care am vorbit eri, hotărînd transferarea protejatului lor de la infimul post de medic la primire, la importantul post vacant.*

*Escrocheria aceasta s'a împlinit cu pretinse forme legale : cu o consultație juridică dată de doi prietini politici ai d-rului Anghel și de un al treilea avocat, care dă consultațiuni foarte ieftene ca preț.*

*Dacă transferarea ar fi în adevăr legală, că s'ar fi putut face de mult, n'ar fi fost nevoe de scoaterea postului la concurs, iar d-rul Anghel ar fi putut s-o ceară, nu să se înscrie la concurs.*

*Se va protesta la ministru. Dar ministrul, care a refuzat să stee pe banca ministerială alături de d. Grecianu, nu va rezolvi protestul de cît după bunul plac al acestuia.*

*Noroc că avem contenciosul administrativ înaintea căruia escrocheria de la Iași va fi pledată cu succes.*

## Biletul Rectumului

Alaltăeri s'a ținut concurs pentru ocuparea postului de director la morga spitalului spiridoniei din Iași.

Postul acesta — un deliciu acru — lung șir de ani fu ocupat de Gafencu, numit și roșul, decedat luna trecută.

Bietul Gafencu fusese director numai cu numele. De fapt a fost adevăratul medic legist, care el a descoperit formula pe care rectumul și-a apropiat-o ca originală : „înainte de a proceda la disecare, să ne convingem d-lor studenți și d-re studente, dacă acest cadavru, care stă întins inert înaintea noastră, mai viețuește sau nu".

Și tot de la Gafencu, bietul, rectumul a plagiat apostrofa vehementă : „eu tai în carne vie de cadavru, ca la Paris". Apostrofă pe care rectumul a adaptat-o astfel : „numai Bogdan, la Iași, și Brouardel la Paris, autopsiază cu abilitate".

N'am citit că Bogdan, să fi luat parte la înmormîntarea fostului său colaborator. Nu-l însărcinase Universitatea să facă pe bocitorul grav, să înșire detestabile banalități „în numele meu și al Universității" și să facă numărătoarea morților la sicriile cărora a avut „onoarea" să glăsuiască, cu vocea uniformă a poftitorilor la „intrați și admirați dama cu barbă" — să glăsuiască discursuri funebre vesele „în numele meu și al Universității" — și are dreptate să se așeze înaintea Universității, care fără de el, n'ar fi ajuns ce este.

Indărăpt la Gafencu. El mort, locul său de la morgă trebuia împlinit. S'a ținut eri, sau alaltăeri concurs, la care s'au prezintat doi concurenți. Unul din ei, Meriușcă, a răspuns bine și urma să fie proclamat pro Bogdan.

Celalalt, nu-i știm numele, care a răspuns prost, era, însă, favoritul rectumului. Și cînd să se pronunțe rezultatul, iată că d-rul Anghel, din juriu, primește un bilețel de la rectum, ca să lase reușit pe cel care a răspuns prost.

Și rectumul a răspuns prost la concurs și a reușit ; și d-rul Anghel a reușit să... nu dee concurs. Ergo : S'a făcut dreptate aceluia care vine în rînd cu cei doi doctori.

Brouardel, la Paris, nu operează la fel.

## Expoziția de la Bele-Arte

Cu ocazia serbărilor din această toamnă—jubileul universității iașane—s'a vorbit mult și despre școala Artelor Frumoase din Iași.

Tot despre această instituțiune s'ar fi putut vorbi, cînd s'au enumarat creațiunile Voevodului Cuza pentru orașul Iași, foasta lui Capitală.

De aceea, întru cît-va, expoziția de la Bele-Arte e o continuare a diverselor serbări iașane.

Despre existența și activitatea școalei s'a scris mult în ultimii ani.

Un istoric mai complet a făcut d. A. D. Atanasiu, profesor al școalei,—în „Arhiva".

*

Printr'un decret domnesc, care datează de la 1840, pe lîngă cursurile Academiei Mihailene, actualmente Universitate, funcționau două cursuri de învățămînt special, o secție de inginerie și o școală de „zugrăvituri", ceiace este mai veche și nu începe de la 1861, după cum se afirmă de unii, adevărat este că de la 1861 funcționează în mod regulat.

In decursul vremei, școala Iașană a avut 3 mari manifestări artistice, prima la 1867, cu prilejul venirii Domnitorului Carol I în Iași, a doua la 1883, cînd a avut loc în școală expoziția artiștilor în viață, iar a treia chiar cea de astă-zi, 1912.

Ca produse al școalei, numai expozițiile din 1867 și 1912 au importanță, fiind expuse lucrările elevilor.

Mai ales în acest oras, unde pubiicul a dat totdeauna dovadă de simț artistic. Dacă această raritate în organizarea expozițiilor de artă pur iașană, sub auspiciile școalei, a fost un reu, a avut însă și ea partea bună, căci a ferit elevii de curentele la modă, lăsîndu-i numai sub directa călăuzire a profesorilor.

Rezultatul se poate vedea din această expoziție, de unde se degajează un caractor local, propriu al școalei Iașane, opus cu totul artiștilor Bucureșteni, influențați rînd pe rînd de toate curentele, făcînd astă-zi secesionism, fără o avea motive pentru ăecesion, împrumutînd meșteșuguri din străinătate.

In toată această manifestare artistică se vede mai mult scopul material, și nu acela de a produce artă cu caracter național, cum ar trebui să fie. Toate fondurile ministeriale s'au acaparat de către artiștii Bucureșteni, ale căror lucrări se cumpără de la expozițiile oficiale, neglijîndu-se cu totul acei din Iași, care n'au expoziții oficiale în capitala Moldovei, deși de drept ar trebui să se schimbe, alternativ, expozițiile în cele două Capitale ale țărei,

E bine să se știe cum e privită școala de la Iași. Lipsită de orice sprijinl dă totuși foarte frumoase rezultate.

Ca o dovadă cum e privită școala Iașană, e faptul că în comisiunea pentru examenul de capacitate s'au numit numai profesori Bucureșteni, cari, firește, judecînd produsul nostru ca inferior, au făcut multe pretenții candidaților din Iași.

De asemenea prin decizia ministerială din 1910, numai elevilor din Iași li s'a aplicat retrogradarea, adică s'au pus elevii într'o pozițiune de a repeta anii făcuți.

In urma stăruinței actualei direcțiuni, care cerea aceiași măsură și pentru elevii din București, decizia a fost suspendată.

*

In expoziție se afla expuse numai lucrăriie elevilor acestei școale.

In primul loc : lucrările d-lui Popovici actual director al școalei. Tabloul istoric de multă vreme consacrat ca o lucrare de valoare superioară, „Executerea lui Horia", „un portret", al reposatei sale soții. Trandafirii,—Un episod din Răscoalele țărănești, Crisanteme, Natură moartă, peisaje—toate păstrînd individualitatea artistului, un colorit cald și o technică de maistru.

D. Popovici produce mult, fără să producă multe.

D. Burghelea peisagist de mult talent, delicat, nuanțare fără transparență.

D. Grigorovici, Briese, doi absolvenți, care promit a fi doi portretiști desăvîrșiți.

D. Artachino profesor cu reputație veche artistică, expune un peisaj de vară și portretul soție. Colorit simplu, dar de e

**KALODONT**

**PASTĂ DE DINȚI**

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Représentant: Sam. Löbl, Bucaresti.

rară frumusețe, se remarcă, și la el, stăpînirea ce o are asupra pensulei.

D. Atanasiu, profesor, expune peisaje frumoase, de asemenea, d. Constantius, și d. Cosmovici, absolvenți, care concurează pentru marile premii de străinătate.

Aguarele, colorit remarcabil expune:

D-ra Petrov (pleacă să continue studiile în străinătate).

Portretele d-nei dr. Buteanu etc.

Din lucrările expoziției se degajează un caracter local, precum spuneam, fie-care expozant păstrînd viață personală, un temperament aparte în privința cugetărei. Insă este o mare asemănare între ei, prin sentimentele delicate ce se înrudesc în operile lor.

De la Iași pornește arta cu caracter național.

Nu subiectele naționale fac arta națională, ci caracterul care se dă artei. Cîți străini n'au copiat la noi viața cîmpenească?

Cea mai bună dovadă este cu statuia lui Cuza-Vodă, care, de și are subiect național, totuși nu răspunde înțelesului romînesc; fără a mai vorbi de lipsă de caracter istoric.

Expoziția de la Bele-Arte—ca să revenim la dînsa—însamnă o dată memorabilă și fericită în viața înaltei instituțiunei artistice a Iașului.

OAMENI ȘI LUCRURI

## BUNICUL....

Intr'un organ de publicitate ce reprezintă în Franța extrema stîngă absolută —„La Guerre Sociale" a cunoscutului antimilitarist Gustave Hervé—se găsește publicată următoarea notă, cu privire la vacanțele forțate ce și-a impus ziaristul bătrîn,—cel mai bătrîn al Franței — Henri Rochefort.

„Marele nostru bunic, maestrul ziarist Henri Rochefort, atins de o boală de ochi și osîndit de către medici la un repaos, e silit a-și întrerupe, pentru mai multe săptămîni colaborarea cotidiană la ziarul „Patria".

De o jumătate de secol, Rochefort, care împlinește în curînd 82 de ani, nu a lipsit nici odată de a-și scrie articolul cotidian, nici în timpul exilului, nici în închisoare.

Să sperăm că vacanțele aceste forțate vor fi de scurtă durată și că „bunicul" își va relua în curînd locul său—cel dintâiu loc—printre ziariștii a căror profesiune o onorează atît de mult".

Nu e o taină pentru nimeni că trecerea lui Rochefort de la vechiul—astăzi dispărutul—„L'Intransigeant", de zgomotoasă și bravă memorie—la ziarul „patriotard" „La Patrie", a fost un faliment intelectual și întru cîtva moral, pentru celebrul pamfletar al Franței. Fu o reacțiune izvorîtă din vanitatea biruitului, din orgoliul omului, care nu vrea să fie stingherit, și care un moment a făcut marea greșală de a nu simți și reeunoaște pulsul vremei.

In vremea afacerei Dreyfus s'a petrecut acea stranie schimbare mentalitatea în sufletul bătrînului ziarist, care se îndărătnicise și stăruia, cu o extra-ordinară vehemență, în punctul de vedere militarist, siluind logica, sfidînd bunul simț, cultivînd paradoxul exces—pînă la prăbușirea definitivă, mortală, a bandei de perverși falsificatori.

Ziaristul—ajuns într'o vrîstă cînd încăpățînarea e oare-cum firească—n'a cedat; ci s'a compromis împreună cu acei pe care-i apăra. Statornicia îi poate face cinste, — dar i-a scăzut prestigiul de ziarist și de vechiu republican. Gazeta, ruinată, a încetat să apară. Rochefort se scoborî eu pana, cu talentul și cu temperamentul în coloanele ziarului „La Patrie" întinerindu-l cu bătrînețea, sa fecundă și—ori-cum — admirabilă. Cu toate greșelile sale, cu toată îndărătnicia sa—bătrînul pamfletar are dreptul la tima și admirația contemporanilor săi, într'o țară unde scrisul abundent, neîntrerupt și persistent e o tradiție scumpă. De aceia, în virtutea consecvenței profesionale, nu-i se iea în samă nici contrazicerile mare; în puterea talentului, îi se trece cu vederea păcatul de a nu fi cedat în fața realității. Ii se recunoaște ca apără și reprezintă, în ori ce caz, o cauză mare și dreaptă, pe care o întrupează el însu-și și o simbolizează: *scrisul.*

O jumătate de secol de articole zilnice în acel stil nervos și lapidar izvorît din geniul moștenit de la marii pamfletari,— iată un dar care, în Franța, însemnează un merit suprem și echivalează cu un fenomen social nu numai cu un talent.

De aceia vedem pe Rochefort pururi același, în respectul conaționalilor și vedem pe ziariștii extremi de la „Guerre Sociale", salutînd cu sincer elan si adîncă simpatie pe Rochefort, redactorul reacționarei „La Patrie".

Ziarismul, conceput ast-fel, e o misiune, ziariștii de puterea unui Rochefort sunt apostoli zeloși cari nu se întimidează și nu dizertează.

Și, astăzi cu vederea slăbită, mîni poate cu pleoapele și membrele paralizate, marele gazetar va ținea la cinstea de a muri pe cîmpul de luptă, nu ca gladiatorul setos de aplauze, și ca soldatul, conștient că-și îndeplinește o datorie înaltă.

**Rodion**

## DIN SINAIA

### Vizita șefului marelui Stat-major austriac Feldmareșalul Schemua însoțit de A. A. L. L. R. R. Principele Ferdinand și Carol—la Batalionul 4 Vînători.

Scriu această corespondență, încă sub impresia modului desăvîrșit, în care s'a presentat batalionul de vînători.

La primă visită făcută acestui batalion de către onor. misiune austriacă compusă din 23 generali, în frunte cu comandantul corpului al XI de armată, Feldmareșalul general maior Herman Köwes von Köweskaia, —cu tot timpul defavorabil — impresia lăsată tuturor generalilor din misiune a fost din cele mai perfecte;—fie-care vorbea cu un adevarat entusiam de de cele văzute.—Toți ofițerii batalionului care au presentat diferite unități au fost în parte felicitați; în special comandantul secției de mitraliere care a arătat, — spre uimirea generală „un cîine dresat pentru răsboi" — ca aducător de muniții și agent de legătură.

Acest frumos cîine de rasă *„Epagneul"* a fost obiectul de discuții a întregei misiuni — și chiar, la Castel, după cîte am am auzit, — s'a discutat cu interes de marele avantagii ce pot aduce într'un eventual răsboi, cîinii de răsboi. Toți membrii familiei regale au exprimat viia dorință să vadă, secția de mitraliere — cu cîinele ei dresat; de aceea la vizita de azi, — a luat parte și AA. L L. R R. Principele Ferdinand și Carol; însoțiți fiind de d. general Al. Averescu șeful marelui stat-major, — Comandantul Gratzoski, Colonel Baranga adjutanți regali,— general Perticari, — Maiorul cavaler von Kolciatke atașatul militar austriac pe lîngă ambasada Austriacă din București.

La orele 5 p. m. batalionul 4 vînători în frunte cu muzica regimentului de pioneri din București era înșirat în linie pentru revistă, pe platoul de exerciții al casarmei. Cu tot timpul extrem de călduros, lume multă, de toate categoriile.

La orele 5 jum. se dă semnalul de prevestire, anunțînd apropiata sosire a onor. oaspeți;—după 5 minute își fac apariția în fața trupei întreaga misiune austriacă în frunte cu AA. LL. RR. —în sunetul „Imnului Regal — batalionul este trecut în revistă după care urmează întreg programul de inspecții.

D. căpitan Gh. Vizanti prezintă compania IV în diferite evoluțiuni în ordine strînsă și risipită; — vioiciunea și precisiunea cu care au fost executate toate mișcările—au atras admirația tuturor, — și în special a ofițerilor austriaci, care urmăreau cu un viu interes cele mai mici mișcări de detalii.

D. căpitan V. Dumbravă presintă compania III-a în diferite faze de luptă; — mișcările au fost executate în mod desăvîrșit, — ceea ce însă a atras atenția tuturor ofițerilor streini a fost o frumoasă și interesantă mișcare de adăpostire contra gloanțelor de artilerie.

A urmat apoi, — un ploton, presentat de d. Lt. Giurcăneanu Eduard; — executînd ca adevărații profesioniști din circuri sărituri și escaladări, care au uimit asistența.

Plotonul într'o ordine desăvîrșită a sărit—oamenii fiind echipați în ținute de campanie, — 3 garduri de nuele — înalte de 1 m. 50— un gard fix de 2 m., — un paravan de lemn de 4 m. înălțime, — o punte de 20 c. m. lățime și în sfârșit un șanț plin cu apă de 3 m. lățime.

D. Locot. Skelletti Th.—presintă secția de mitraliere—mașini de curînd introduse în armata noastră; — toate mișcările și focurile executate,—au interesat în deaproape atît pe ofițerii austriaci, cît și pe AA. LL. RR.—care vedeau pentru prima oară,—cum lucrează „mitralierele".

luțeala mișcărilor,—precisiunea cu care piesele erau puse „în bătae"—vioiciunea cu care se făcea împachetarea și despachetarea cailor, — au atras laudele tuturor. Dar ceea ce au ridicat interesul și laudele la un adevarat entusiasm,—a fost apariția cînelui dresat ca aducător de muniții;—în goana cea mai mare un frumos cîine negru „Epagneul" aducea 3 kgr. cartușe,—de la eșelonul de luptă la cel de tragere.

Comandantul batalionului Locot. colonel adjutant Gr. Berindei a fost viu felicitat de AA. LL. RR. și de întreaga asistență militară.

Cu aceasta s'a încheial instrucția pe platoul de exercițiu; toată lumea urmînd pe AA. LL. și misiunea austriacă — au trecut în pavilionul companiei a II-a unde corul batalionului sub conducerea Locot. C. Manolache,—a executat în modul cel mai ireproșabil bucăți, — furtunos aplaudate.

Cu această ultimă parte, vizita a luat sfîrșit,—iar comandantul batalionului,— era luat cu un adevărat „asalt" de întreaga asistență, primind cele mai entuziaste felicitări, începînd cu A, S. R. Principele Ferdinand moștenitorul tronului și inspectorul general al armatei A. S. R. Principele Carol, Feld mareșalul von Schemua care nu mai găsea cuvinte de laudă, pentru ținuta impecabilă a ofițerilor și trupei și mișcările executate.

Excelența sa Feldmareșalul șef al marelui stat major Austriac, a reînoit d. Lt.-col. adjutant Berindei, invitația făcută ofițerilor batalionului de vînători, de a veni în vizită la Brașov, invitație dată de Feldmareșalul Herman Köwess von Köweskaia, care a înștiințat autoritățile militare din Brașov ca imediat ce se vor anunța ofițerii batalionului, el să fie telegrafic înștiințat, pentru ca împreună cu întreg statul său major, să poată lua parte la serbările ce se vor da în onoarea oaspeților romîni.

Impresia generală lasată tuturor, e din cele mai desăvîrșite, fiecare discuta cu o adevărată uimire de cele văzute, și cu un adevărat entuziasm felicita pe comandantul de batalion, pentru munca și interesul ce a pus, de a face din batalionul 4 vînători din Iași, unul din cele mai instruite corpuri de trupă din țară.

## Litere-Științe-Arte

**Orașe rusești.**—Dacă Franța se depopulează, aliata ei, Rusia își mărește necontenit populația. Ca dovadă poate servi o recentă statistică a marilor orașe ruse.

Actualmente 33 de tîrguri au, în Rusia, mai mult de 100.000 locuitori, pe cînd acum 40 de ani erau de abia 5 și anume:

Petersburg, Moscova, Varșovia, Odesa, Riga. Petersburgul are astăzi 1.907.000 locuitori. Moscova s'a suit de la 359 mii la 1.618.000; Varșovia de la 180 mii la 348 mii; Odesa de la 120 mii la 540 mii; Kiew de la 65 mii la 501 mii, Lodz de la 35 mii la 385 mii, Riga de la 102 mii la 350 mii, Charcov de la 60 mii la 225 mii, Saratova de la 85 mii la 205 mii, Bacu de la 20 mii la 202 mii, Vilna de la 80 mii la 200 mii, Tiflis de la 70 mii la 200 mii, Tașkent de la 80 mii la 188 mii, Rostova de la 38 mii la 160 mii, Iecaterinoslava de la 25 mii la 150 mii, Astrachan de la 48 mii la 148 mii, Kasan de la 70 mii la 145 mii, Helsingfors de la 35 mii la 144 mii, Tula de la 60 mii la 132 mii, Chișinău de la 84 mii la 131 mii, Samara de la 38 mii la 125 mii, Ircutsk de la 30 mii la 112 mii, Minsk de la 30 mii la 110 mii, Vladivostok de la 5 mii la 108 mii, Orenburg de la 30 mii la 105 mii, Tomsk de la 23 mii la 105 mii.

*

In revista „Proscenium" compozitorul Pietro Mascagni povestește peripețiile primei sale opere—„Cavalleria Rusticana" —și cum a compărut în fața unui juriu. Era de-abia absolvent al Conservatorului; juriul se compunea din: Sgambati, d'Arcais, Platania, Marchetti și Galli.

*

„Fiica Cerului" este titlul unei drame scrisă de Judith Gauthier și Pierre Loti. Textul a fost cumpărat pentru Anglia și America de către editorul Carl Strakosh. Piesa va fi jucată la 27 Septembrie în Newyork, pe scena lui Century-Theater, în prezența lui Pierre Loti.

*

Comoedien-Theater din Berlin, va juca noua piesă a lui Sudermann: „Numele cel bune" (Der gute Ruf).

*

STRUNA ZILEI

*UN CURS DE PRISOS*

Intre un profesor de conservator și un elev a avut loc o violentă bătaie.

*Un ziar iașan.*

*La conservator domnește*
*Zarvă mare, bătălie..*
*La ce, doamne, folosește*
*Clasa lor de... armonie?*

**Dr. S. Dulberger**

**Specialist în boalele de femei**

**— MAMOȘ —**

*fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.*

**dă consultațiuni**

*de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. în locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.*

## INFORMAȚIUNI

**Rectorul fraudulos.**—Aseară s'a întrunit consiliul facultății de drept din București, și a făcut ministrului de instrucție o adresă, prin care aprobă atitudinea decanului și prodecanului și dispune restituirea la rectorat a adresei făcută de d. Bogdan d-lui C. Nacu, ca cel mai bătrîn din facultate.

Urmează deci că alt decan nu este iar pe ceilalți nu-i recunoaște.

D. Dissescu a înaintat ministrului instrucției încheierea consiliului facultății de drept cu adresa următoare:

*Domnule Ministru,*

Mă grăbesc a vă înainta pe lîngă aceasta, încheierea consiliului facultății de drept cu data de 19 Iunie curgător, prin care consiliul aprobă atitudinea d-lui profesor Ursianu, senator universitar și a subsemnatului, față cu convocările la ședințele senatului universitar și dispune restituirea adresei domnului Bogdan, trimisă de d-sa domnului profesor C. Nacu.

Din această încheere se vede, d-le ministru, că consiliul nu ne consideră ca demisionați, primirea demisiilor fiind în competința d-tră.

In consecință vă rog a decide asupra demisiunilor noastre și a avea în vedere că prin adresele trimise de d. Bogdan ca rector al universității, d-sa s'a pus în imposibilitate de a putea funcționa, căci nu mai poate încerca măcar convocarea Senatului universitar, de oarcece d-sa pe noi ne-a declarat ca ne mai avînd calitatea de a fi în acest Senat, iar pe alți profesori ca decan și senatori universitari, nu-i poate convoca nefiind noi înlocuiți.

Din cauzele acestea ce vă sînt cunoscute, ori ce lucrări, cari presepun legături între facultăți și universitate sînt suspendate.

De aceia, vă rog, domnule ministru să bine voiți a ne comunica grabnic hotărîrea ce veți lua.

*(ss)* **C. G. Dissescu**

D-nii d-ri V. Bejan, Demetriade și Socor, medici primari ai spitalului sf. Spiridon din Iași, au obținut concedii de la 1 Iulie—1 Septembrie.

Medicii secundari respectivi vor conduce secțiile.

D. loc.-col. Marinescu Gh., din reg. Bacău 27, a fost mutat comandant al cercului de recrutare și bat. de rezervă Bacău.

— D. maior Capri M., din reg. Siret 11 mutat comandant al cerc. de recrutare și bat. de rezervă Siret, în reg. Siret.

**Universitare.**—Consiliul facultății de medicină a cerut senatului Universitar să intervie pentru crearea unei catedre de clinică genito-urinară, la facultatea de medicină din Iași.

Senatul a fost convocat pentru ziua de 25 c. ora 5 p. m. spre a discuta această chestiune și altele.

— D-ra Adriana Burada, a fost recomandată asistentă la laboratorul de chimie minerală, de la facultatea de științi, din Iași.

— Studenții facultății de științi vor face la vară o excursiune botanică în Dobrogea.

— Pe platoul de la Copou vor începe în cursul lunei Iulie, lucrările de construire a observatorului astronomic.

Impiegatul cl. II V. Dimitriu din Administrația financiară Vlașca și Fr. Constantinescu, din Iași au fost mutați între ei.

Domnișoara Rosica Apoteker, sora d-lui avocat Vasile Apoteker, s'a logodit cu d. Arnold Maltenschi, inginer din București.

Escursiunea cîmpenească a societății de gimnastică sport și muzică, are loc Duminică 24 Iunie la Ungheni.

Plecarea la 6 și 15 minute dimineața, întoarcerea la 11 noaptea. De asemenea se poate pleca la 12 și la 5.35 p. m. și se poate întoarce la 9.18 a. m. și la 4,38 p. m.

Costul unui bilet dus și întors este 1 leu cl. III-a, 1.50 cl. II-a și 2 lei cl. I-a. Nici o altă taxă de participare la escursiune nu se plătește. Vizitatorii vor găsi în pădure restaurant.

Membrii coriști ai societății vor executa cele mai frumoase bucăți. De-asemenea s'au luat măsuri pentru a fi și 2 muzici.

Se face cunoscut vizitatorilor de la Ungheni, cum că de Marți 19 Iunie, vor găsi cabinele soc. de gimnastică pentru luarea băilor de Prut.

Cursurile speciale de lucru manual la școala Normală din Cîmpu Lung, la care aveau să urmeze un număr de învățători, în timpul vacanții, au fost contramandate.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a înștiințat ca cei 80 copii, trimiși sub auspiciile coloniei școlare, să petreacă vacanța la Mînăstirea Slatina, din județul Suceava.

Domnul Furmuzache, împiegat la administrația financiară din localitate, a fost mutat la Vlașca, în locul d-lui Dimitriu, care trece la Iași.

Societatea Union Baugesellschaft va răspunde azi administrației comunale, că acceptă transacțiunea votată de consiliul comunal, în ceia ce privește reparațiunea stradelor, ce incumbă societății, pînă la 1 Mai 1913.

**Băile OGLINZI**

**JUDETUL NEAMTZ**

**3 kilom. de la tîrgu Neamț, de unde până la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, și Automobili-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren**
**50% reducere prin gara Pașcani,**
**Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie**

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

**Clima temperată**, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul incîntător al naturei bine-făcătoare.

**Băile saline** de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

**Cabinele de Baie și Hidroterapie** instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

**Un pavilion modern pentru inhalație** cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

**HOTEL și VILE**

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

**Pentru distracțiuni** clădire drandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

**EFTIN și FOLOSITOR**

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamtz la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz** & **Dr. I. Rosenfeld**;

**In Iași, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189,** antreprenorii Hotelului.

# Un monument lui Caragiale

**Din iniţiativa d-lui Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, confratele „Ordinea“ a deschis o subscripţie publică pentru rădicarea unui monument în veci nemuritorului Caragiale.**

**Aderînd la această mare şi patriotică idee, „Opinia“, la rîndul ei, deschide o subscripţie la fel şi nu se îndoeşte că, faţă de imensa popularitate de care cel mai mare dramaturg al României s'a bucurat în Iaşi, faţă cu dragostea pe care nemuritorul a hrănit-o pentru vechia Capitală a Moldovei — ieşanii vor contribui repede la iniţiativa d-lui Take Ionescu, pentru ca turnarea în bronz a chipului lui Caragiale să fie înfăptuită cît mai în grabă—pentru a ne arata cît mai repede recunoscători aceluia, care, prin scrierile sale, a contribuit la redeşteptarea ţării.**

*

| | | |
|---|---|---|
| *Domnul A. A. Badareu* | 500 | lei |
| *„Opinia“* | 300 | „ |
| *Domnul Lascar Antoniu* | 200 | „ |
| „ *Ath. Ath. Gheorghiu* | 50 | „ |
| „ *Ştefan Georgescu* | 20 | „ |
| „ *I. I. Motăş, avocat* | 20 | „ |
| „ *I. Rotbard* | 20 | „ |
| „ *Vespasian I. Pella* | 40 | „ |
| „ *Dr. Ştefănescu-Galaţi* | 40 | „ |

## ULTIME INFORMAŢIUNI

— —

:: *Consilierul comunal Ene, din comisia de anchetă contra d-lui Stamatiu, a adresat d-lui Grecianu umila întrebare, dacă trebue să procedeze cu severitate în cercetarea învinuirilor.*

*Domnul Grecianu a răspuns, fireşte, afirmativ. Dar întrebarea umilă a consilierului comunal, dovedeşte că la comună s'au petrecut fapte grave.*

*Altmintreli d. Ene n'ar fi cerut instrucţiuni.*

:: *Domnul Take Ionescu va sosi mîne în Bucureşti de la Galaţi, iar la prînz va pleca în străinătate de unde se va întoarce la 15 August.*

:: *D. profesor dr. Toma Ionescu a plecat ieri la Balş, chemat la doamna Oroveanu, victima groaznicului accident de automobil.*

:: **Un incident inexplicabil.** — Examenele particulare de curs primar, au dat loc la un incident, care pentru moment e neexplicabil.

Iată despre ce e vorba.

*

Pentru examenele celor pregătiţi în particular, s'au numit trei comisiuni, una sub preşidenţia d-lui Ştefănescu, a doua sub preşidenţia d-lui Stoica şi a treia sub preşidenţia d-lui Sebastian,

La fie care din aceste comisiuni, au fost repartizate cîte un număr de şcoli particulare,

Ast-fel în conformitate cu regulamentul, absolventele de la Notre Dame de Sion şi absolvenţii de la şcoala parochială catolică, au fost repartizaţi la comisiunea de sub preşidenţia d lui Stoica.

Examenele au continuat, după ordinea stabilită.

Elevele de la Notre Dame de Sion, depuseră întregul examen şi au fost declarate libere.

Veni rîndul elevilor de la şceala catolică, care au depus proba scrisă şi urmau să fie examinaţi la oral.

*

Mare însă fu mirarea comisiunei, cînd în momentul chiar, cînd asculta la oral pe elevii şcoalei catolice, se trezeşte cu o telegramă a ministerului de culte, prin care ordonă, ca atît elevele de la Notre Dame de Sion, cît şi elevii şcoalei catolice, să fie trimişi spre examinare, la comisiunea a 3-a, de sub preşidenţia domnului Sebastian.

*

Preşedintele comisiunei a înaintat imediat un raport, prin care arată anomalia acestei întreruperi, după ce elevele au depus întregul examen, iar elevii şcoalei catolice examenul în scris.

Se aşteaptă răspunsul ministrului, care probabil a fost indus în eroare.

De o cam dată ecsamenul a fost suspendat.

:: In numărul său de aseară gazeta epitropilor Sf. Spiridon, vădit inspirată de corecţiunea bine meritată, ce un profesor de clinică a administrat unui epitrop, caută a insinua că în unele secţii ale spitalului Sf. Spiridon se primesc bolnavi cu plată şi că medicii iau şi dînşii plată.

Insinuarea pe lîngă perfidia ei, se face a ignora că însişi actualii epitropi au inaugurat sistemul de a cere plată pentru unii bolnavi ce se caută în spitale. Cînd deci, sistemul este patronat oficial, e de mirare cum acei care au făcut din spital un negoţ, uită că în aceste odăi cu plată, bolnavul nu este un sarac şi medicul nu are a'l îngriji ca atare.

Pentru bolnavii cari plătesc, Epitropia îşi trage beneficiile ei, pe care le împărţeşte la toate haimanalele politice; să nu uite, că din momentul ce o parte a Spitalului s'a transformat în casă de sanatate, medicii au a se conduce în consecinţă.

:: **Moartea aviatorului Caranda.** — Marea nenorocire întîmplată eri pe cîmpul de aviaţiune din Cotroceni, a avut un ecou puternic în Iaşi, de unde tînărul locotenent este originar, şi unde şi găseşte familia sa, adînc îndurerată azi.

*

Locotenentul Caranda s'a născut în Iaşi, la 11 Aprilie 1884. După ce a absolvit liceul naţional în 1906, intră în şcoala militară, pe care o termină cu succes în Iulie 1908 şi intră direct în reg. 13 Ştefan cel Mare, sub comanda d-lui colonel N. Cernătescu.

La 1910 este trimis în şcoala specială de infanterie, din Bucureşti, şi în anul trecut este avansat locotenent şi mutat din Iaşi, în reg. 37 Botoşani.

De aci a trecut la Bucureşti, unde urma şcoala de aviaţie.

*

Părinţii locotenentului Caranda, d. maior în rezervă Caranda şi d-na Caranda, ocupă o locuinţă modestă, dar unde totul străluceşte, in str. Sf. Atanasie 19.

Trista veste le-a sosit încă de eri la ora 11, prin intermediul ministerului de răsboiu.

Ştirea a fost doborîtoare pentru întreaga familie.

In aceiaşi stare de durere, găsim azi pe d-na maior Caranda, alăturea de copii săi, doctorandul Caranda şi d-şoara studentă în medicină.

Lacrimile curg fără încetare. D-na Caranda ni povesteşte ultima vizită făcută de fiul său, cu prilejul serbărilor Cuza-Vodă şi stăruinţele puse de familia, de a părăsi aviaţiunea, mai ales în urma accidentului suferit acum o lună.

Dar locotenentul refuză categoric:

— Ori ajung să mă disting, ori pier“.

A fost unul din cei mai buni elevi şi în urmă unul din cei mai iubiţi ofiţeri.

Ultima scrisoare d-na Caranda a primit-o Duminică. In ea, fiul său îi vorbi de sborul reuşit ce l'a făcut în acea zi şi se bucura de cele ce vor urma.

Ori ce încercare de a se aduce o cît de uşoară mîngăiere familiei îndurerate, este cu neputinţă, mama, fratele şi sora nu se pot deprinde cu ideea, că locotenentul atît de drag lor, s'a stins pe vecie.

*

Tot în timpul zilei de eri, a sosit o nouă telegramă a ministrului de răsboiu, prin care întreabă familia, dacă vor ca rămăşiţile pămînteşti ale regretatului lor fiu, să fie aduse în Iaşi.

Familia s'a grăbit să răspundă afirmativ si aseară d. maior Caranda, a şi plecat la Bucureşti, pentru a lua cuvenitele măsuri în această privinţă.

*

Printre ofiţerii garnizoanei Iaşi, vestea morţei locotenentului Caranda, a produs o adîncă impresiune, căci toţi îl iubeau.

:: **Crima din Buhuşi.** — O crimă s'a comis eri în Bubuşi.

Femeea Ileana Irimia Moftolea s'a înţeles cu fiica sa Safta şi cu fiul ei, Vasile, în vîrstă de 20 ani, ca să omoare pe bărbatul ei, tatăl lor, pentru ca astfel să poată invoca motivul, că Vasile e fiu de văduvă şi să-l scape de armată.

Ei şi-au pus planul în aplicare şi au omorît pe Irimia Moftolea.

Criminalii au fost însă descoperiţi şi înaintaţi parchetului.

:: D. Mişulică Cantacuzino, extaziat de munca eroică ce a depus-o făcînd mişcări în magistraiură, va pleca în congediu pe 45 zile.

D. Nenişescu apreciatul jurisconsult, va avea interimatul justiţiei.

:: Au fost adjudecate asupra d-lui inginer George Manoil, lucrările pentru aducerea apei şi canalizarea oraşului Tg.-Frumos.

:: In comunele Bădeni, Prigirenii Mari, Mădărjeşti şi Aroneanu, au căzut ploi torenţiale, însoţite de grindină, care au cauzat mari stricăciuni.

:: Iată textul rescriptului imperial prin care episcopul Chişinăului este înălţat Mitropolit:

Rescript prea înalt, pe numele I. P. S. Serafim, arhiepiscopului Kişinăului şi al Hotinului.

*Prea S. Arhiereului Serafim*

Arhiereasca slujire a P. S. V. petrecută cu rîvnă despre deşteptarea cea duhovnicească şi sufletească a Eparhiilor, ce una după alta au fost incredinţate P. S. V., s'au însemnat cu deosebite ostenele către aducere în bună stare a eparhiei Kişinăului.

Prin îngrijirea şi stăruinţa P. S. V. se înmulţesc în eparhie şcoale bisericeşti, se întăreşte osteneala propăvăduirei duhovnicii şi se rădică lumina credinţei norodului pravoslavnic al Basarabiei. De deosebită bagare de seamă sunt de cuviinţă ostenelele P. S. V. despre zidirea în oraşul Kişinău a casei eparchiale şi a celor împreunate cu dînsa, aşezeminte de învăţături şi faceri de bine.

Intru aratarea Impărăteştei bune-voinţi către aşa vrednicii a P. S. V., Eu, în ziua cea însemnată de astă-zi a sutei de ani ce s'au împlinit de la ziua alăturărei Basarabiei către Imperiul rusesc, am socotit cu dreptul, a vă înalţa în scaunul mitropolitan.

Incredinţîndu-vă pre Sine rugăciunelor P. S. V., rămîn către P. S. V. plecat spre bine.

Pre cel adevărat iscălit.

(s) **Nicolae**

In *Livadia*, la 16 Mai, anal 1912.

*

N. Tălmăcirea făcută din ruseşte de către preutul Mihai Ignat, lasă foarte mult de dorit sub raportul corectitudinei frazei romîneşti. Luînd textul celor două rescripte imperiale ca literă sfîntă de biblie, s'a abătut de la construcţia frazei romîneşti.

:: Cea mai mică sumă pentru împrumutul comunei Bucureşti s'a subscris la Banca Naţională din Iaşi, unde aseară, subscripţia atinsese numai cifra de 18,000 lei. La băncile iaşane sumele subscrise sunt mai mari.

:: Din cei 90 elevi înscrişi în Liceul particular al profesorilor asociaţi, au reuşit conform regulamentului 93 ca promovaţi,—în urma examenelor depuse în faţa comisiunei instituită de minister, rămînînd 7 corigenţi şi anume în clasa întîia nici unul; în clasa a doua elevii Constantin Bobescu şi I. Rerşcovici, în clasele 3, 4, şi 5 nici anul, în clasa a VI-a elevii Manu şi Hurmuzescu şi în clasa a VII Lupaşcu Alexandrn şi Buradc.

:: Eri s'au terminat examenele de absolvire din şcolile Comunelor rurale.

:: Membrii societăţei Colonia şcolară, se întrunesc din nou, Sîmbătă la orele 5 pentru a discuta cîte-va chestiuni importante.

:: Serbarea populară din Grădina Copou anunţată pentru 12 Mai, va avea loc Sîmbătă 23 Iunie crt.

:: Asară membrii societăţii *Arhivei* din Iaşi au ţinut ultima şedinţă de fine de an. Au luat parte foarte mulţi membri.

Dl. Popov a citit o frumoasă schiţă literară sub formă de scrisoare.

Dl. Gh. Ghibănescu a cerut să se rectifice greşala de dată, din uricul publicat de arhierul Narcis Creţulescu ca din 6905 (1397) de la Stefan Vodă. După conţinutul uricului şi după lista boerilor uricul trebue să fie din 6989 (1481), de la Stefan cel Mare, căci numai în acel an se găseşte aceiaşi listă de boeri în ordinea cum se dau în uric. Se vede că traducătorul, care a făcut întăiu suretul, n'a putut ceti bine textul, fiind aici deteriorat şi fără alt mijloc intern de critică a pus de la sine anul 6905, ceia ce ar arăta că uricul e de la Stefan I Muşat.

După aceia s'a hotărît a se încheia şi anul acesta cu o masă cîmpenească, care se va lua Duminică 24 Iunie a. c. la via d-lui dr. Leon Cosmovici, la Socola.

:: Preşedinţi de vacanţă la tribunalul Iaşi; d. D. Volanski de la 1—20 Iulie inclusiv; d. I. Diaconescu, de la 21 Iulie până la 10 August inclusiv; d. Vesp. Erbiceanu, prim preşedinte, de la 11—31 August inclusiv.

Tribunalul va judeca procese în fiecare Mercuri s. I, Joi s. II şi Vineri s. III.

:: **Judiciare.** — Inaintea s. I a Curţii de Casaţie s'au pledat ieri, în continuare, recursurile făcute de procurorul general de Iaşi şi d. C. G. Vernescu contra deciziei Curţii s. II din Iaşi, în procesul pentru reziliarea contractului moşiei Ripiceni pe baza legei trustului.

Acuzarea a fost susţinută de procurorul general. Curtea, fără a mai intra în cercetarea celorlalte motive, a admis motivul I, din recursul procurorului general de Iaşi, şi anume chestia de fapt că moşia Ripiceni nu constitue un singur trup, deci arendaşul Abr. Fischer nu contravenise legei trustului.

Afacerea a fost trimisă spre a fi judecată din nou de Curtea de Apel din Bucureşti.

— Curtea s. I a redus ieri de la doi ani la şease luni pedeapsa neguţitorilor faliţi Meerovici şi Cohn din Bucureşti.

— Curtea s. II s'a pronunţat astă-zi în procesul diviziunei averei Prăjescu, admiţînd finea de neprimire rădicată de apelanta Soltana Miclescu şi respingînd acţiunea doamnei Maria Crupenski.

:: Aseară d. Căpitan Mihai Negruzzi, şi-a înaintat demisia din armată.

:: Domnul dr. Riegler, efor al Spiridoniei, a plecat la Slănic în cercetarea cazului dr. Meţianu, despre care am vorbit ieri.

:: **In seara de 22 Iunie va avea loc o reprezentaţie cinematografică, în grădina Pathé din Iaşi, în profitul d-lui Gheorghe Blanariu, conductor poştal, care a avut nenorocirea să piardă un pachet poştal în valoare de 4000 lei.**

**Faţă cu excelentele referinţe pe cari superiorii le dau despre Blanariu, ar fi de drept ca publicul să dee tot concursul reprezentaţiei, care este menită să uşureze plata sumei de 4000 lei.**

:: In noul program de astă seară Joi al cinematografului (din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de libraria Socec), cuprinde între altele:

Gelozii aprinse, mare roman contimporan (2 părţi)—Ultimii băştinaşi ai Australiei, vederi după natură—Cupidon învingător, comedie romantică—Daiac (insula Borneo)—Tîndală nu e cult, comedie—Deed şi Julietta, comedie.—Pathé-Journal cuprinzînd între altele; In urma catastrofei submarinului Vendemaire — Lansarea unei bărci de salvare—Plecarea dirigiabilului Bayart cu 18 pasageri—Sosirea reginei Holandei la Paris—Experienţe cu hyoro-aeroplane—Londra: Meeting monstru în urma grevei—Inaugurarea unui monument la Upsala (Suedia) —Regele Angliei vizitînd casa invalizilor —Moda pariziană, etc.

Vor fi readuse succesiv, după stăruinţele vizitatorilor: Circul zburător sau în faţa şearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten şi Logodnica Morţei, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci“**, o desfăşurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artişti rămaşi în viaţă, care obţine aceleaşi imense succese ca şi „Cei patru draci“.

## Ultime telegrame

### Telegrafice şi Telefonice

Bucureşti 21 Iunie

## Moartea locotenentului Caranda

### Locotenentul decorat cu Virtutea Militară

Bucureşti — D. Maior Mateiu Caranda, tatăl locotenentului Caranda, a sosit azi dimineaţă în Capitală.

Jalea bătrînului tată e de nedescris.

La vederea corpului neînsufleţit al copilului său, a izbucnit într'un plîns, şi căzu aproape leşinat.

Plîngeau toţi ofiţerii, cari au asistat la această scenă.

Bătrînul tată a cerut apoi, ca rămăşiţele pămînteşti ale copilului său, să ile transportate la Iaşi, ceia ce s'a admis imediat de autorităţi.

*

Corpul nefericitului locotenent, va fi transportat chiar azi la Iaşi, într'un vagon special, care va fi ataşat la trenul accelerat, ce pleacă la ora 9.

Corpul va fi condus la gară de toţi ofiţerii garnizoanei, şi cu onoruri militare.

La gară vor vorbi domnii maiori Macri şi Cantacuzino.

Din partea comitetului de aviaţiune s'a depus o prea frumoasă coroană.

*

D. general Argentoianu, Ministru de războiu, a făcut un raport către Rege de cele întîmplate, şi a cerut, ca rămăşiţele pămînteşti ale defunctului locotenent Caranda, să fie onorate cu virtutea militară.

Suveranul a acordat aceasta şi astă-zi pe corpul neînsufleţit al victimei aviaţiunei, s'a depus decoraţia virtuţei militare.

### Răsvrătirea din Monastir

Constantinopol.—După ştirile din Ianina, 7 ofiţeri şi un mare număr de soldaţi ar fi fugit spre munţi. Un batalion cu un tun revolver a fost trimeşi spre a-i urmări.

*

Constantinopol.—Ofiţerii din garnizoana Bitolia au intervenit pe lîngă inspectorul Zeki Pars, să ceară o amnistie în favoarea răsvrăţilor. Se zice că Zeki Pars, ar fi recomandat şi el această măsură Porţei.

*

Constantinopol.—Se svoneşte că răsvrătiţii, însoţiţi de mai multe grupuri de albanezi, s'ar fi îndreptat chiar spre Delvino.

*

Constantinopol.—Guvernul a ordonat trimeterea a opt batalioane spre Albania.

### Grevă de marinari

Dunkerque.—Dockerii de aci s'au pus în grevă.

### Grevele din Capitală

Bucureşti.—Grevele din Capitală i'au proporţii mari.

Pînă în acest moment nu se vede posibilitatea unei înţelegeri între patroni şi greviştі.

### Procedura penală în Austria

Viena.—Cele două camere au adoptat procedurile penale militare, pentru armată şi Laudwehr.

### Intîlnirea între Ţar şi Imparatul Germaniei

*Dantig.—Iachtul Hohenzollern a sosit la Neufahrwasser, avînd pe bord pe Imparatul Wilhelm. A plecat apoi spre Baltic-Port, unde va sosi mîne.*

*

*Baltic Port.—Iahtul Standard a sosit aci avînd pe bord pe Ţarul Nicolae, pe Ţarina şi pe copii lor.*

### RASBOIUL ITALO-TURC

**Roma.—Agenţia Stefani află din Tripolis şi din sorginţa sigură, că bomba aruncată din balonul cu cîrmă asupra taberei din Saani a cauzat moartea a 19 turci-arabi şi 5 iniţi.**

### Inmormîntarea profesorului Chilot

Bucureşti.—Rămăşiţele pămînteşti ale regretatului profesor Chilot, una din victimele accidentului din Craiova, vor fi înmormîntate la Craiova.

### Logodna Princesei Elisabeta

Bucureşti.—Prin presa europeană, se afirmă din nou despre apropiata întîlnire a regelui Carol cu Ţarul Bulgariei, în chestia logodirei Princesei Elisabeta cu principele Boris.

### Victimele accidentului de automobil

Craiova. — Starea d-nei Oroveanu şi a d-lui Tîrnoveanu, este ceva mai bună azi.

### Banchetul din Viena

Viena.—Eri a avut loc banchetul, oferit de colonia romînă, în onoarea d-lui Vlaicu.

A prezidat d. Ciurcu.

Au vorbit, d-nii: colonel Herbai, Pilotul Boldea, Mihai Popovici, Borovianu, Marmelina, Ciurcu şi Aurel Popovici, serbătorind pe Vlaicu.

A domnit cel mai sincer entuziasm.

## Ştiri politice

*Bucureşti.—D. Maiorescu, a sosit azi in Capitală. D-sa a avut azi o întrevedere cu d. Arion.*

*

**Se afirmă că d. Take Ionescu, va avea mîne o întrevedere cu d. Titus Maiorescu.**

*

D. Arion cu prilejul unui banchet la Craiova, a ţinut un discurs politic, prin care a făcut apologia d-lui Carp şi a ţinut să accentueze din nou solidaritatea sa cu şeful partidului conservator.

Se zice că d. Arion a ţinut să facă aceste declaraţiuni, pentru a mai face să s'abească părerea ce şi-au formatt-o unii, că ar fi un partizan intransigen al concentrărei.

### Audienţa de congediu

Bucureşti.—D. Rosen, Ministrul Germaniei, la Bucureşti, a fost primit azi de Suveran, în audienţă de congediu.

### Imprumutul comunal

*Bucureşti.—In total, în Bucureşti, s'au subscris 25 milioane pentru împrumutul comunal.*

*Singură Casa de Depuneri a subscris 19 milioane.*


Magasinul de Muzică

„MICHELSOHN“

Iaşi—Fondat 1878—Iaşi

Piane şi Pianine

SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY,

şi orice altă fabricaţiune,

se vînd în rate lunare mici.

PIANE ELECTRICE

KUHL et KLATT

ORCHESTRIOANE AUTOMATE

La cerere prin o cartă poştală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a ţărei cu modelele cele mai noui.

NOTE MUZICALE, CLASICE ŞI MODERNE

Dr. B. Brandmark

după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în

IAŞI Strada Socola No. 99

LABORATORUL CHIMIC „DIANA“

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET“, Poudre „MUGUET“ Săpun

preparate de

## Laboratorul Chimic „DIANA“

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi insoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

Preţurile Creme „Muguet“ Lei 1.10. Pudră „Muguet“ Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA“

# 10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana“ Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana“ Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana“ Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana“ Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana“ Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana“ Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana“ Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana“ Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana“ Franzbranntwein din casă.

# „Diana“ Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



# Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**

**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



**!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!**

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

## Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE“ KALODERMA“.*

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24

FORTE-FOTS
En BONTE INCAYDABLE
Prix 0f60 c.
Raymond GAPIEL
7 Pl. Jean de la Hégissant, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco d'album sur demande



# Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

## NOTE de MUZICA

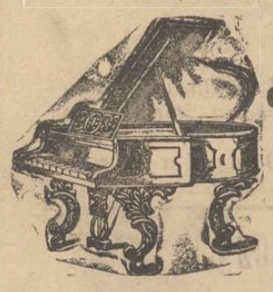

**ASORTIMENT**

**complect după Programa Conservatorului**

## Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

## Piane şi Pianine
## — ROSENKRANZ —

**Neîntrecute în soliditate si ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără acento —

*— Cataloage gratis —*

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



# „ANCORA“
## (ANKER)

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*
*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,25**: 63 | 100

Societatea „Ancora“ închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRATIANU No. 166**
(fostă strada de Sus)



# TIPOGRAFIA
# H. GOLDNER

IAŞI

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**


**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabil**

Iaşi Tipografia H. Goldner, Str. Mîrzescu.—Instalaţiune a motoare electrice, executată de Johan Krzyzanoski lăcătuş electrician, Iaşi, str. Păcurari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1623. — Sîmbătă 23 Iunie 1912

## Reîntoarcerea d-lui Maiorescu

Primul ministru al Romîniei și ministrul de externe, d. Titus Livius Maiorescu s'a reîntors din voiajul său din străinătate. Interimatul d-lui Th. Rosetti, a încetat, iar lucrurile interne cată a-și lua mersul lor normal.

Cînd un prim ministru își ia portofoliul său în primire, tot ce a fost în așteptare se resolvă, tot ce a fost de răfuit se dizolvă.

La plecarea d-sale în concediu chestia tramvaelor era în curs de judecată; tot așa e și azi. Ba s'a produs un fapt: Primăria d-lui Dobrescu a dat bir cu fugiți la un termen, contrar dorințelor exprimate de îmbele părți; aceasta tocmai pentru a arăta că administrația comunală este independentă și că n'ascultă cel mult de cît de d. Marghiloman, iar nu de guvern.

In ori ce caz d. Maiorescu găsește chestia tramvaelor aproape de isprăvit. Toate instanțele judecătorești au fost sezizate și toate n'au dat cîștig de cauză Primăriei. Mîine-poimîne Casația va judeca recursul și se va ști atunci în mod definitiv că în anul mîntuirei 1911 a fost un guvern zis conservator, care așa a legiferat, așa s'a purtat, că a suferit condamnări judecătorești de jos pînă sus și de sus pînă jos.

Copilul legii tramvaelor îl are d. Maiorescu pe brațe, nu doar că este al său, dar că are cunoștință de paternitatea lui și că a fost solidar la urzirea și plămădirea lui.

Ce va urma de aici privește numai pe d. Maiorescu, ca unul ce are răspunderea situației. Urzitorii chestiei în prima linie au dispărut de pe arena oficială și legală a politicei; ei pot cel mult lucra unelti în ascuns, pot înrîuri asupra celor de azi prin ratiune de partid, dar nu mai au răspunderea situației. Și le e mai comod așa.

Și care e răspunderea d-lui Maiorescu în situația de azi? D-sa singur a dat'o ziariștilor străini: să aducă pacea în raporturile interne, și să asigure străinătatea că Romînia dorește pacea și luptă pentru menținerea ei în Balcani.

Pentru partea externă, rolul d-lui Maiorescu e foarte ușor; se reduce totul la o declarație solemnă, făcută în numele Suveranului, atîta; și apoi nu suntem în situația de a aduce noi conflagrațiuni Europene.

Nu tot ast-fel stă lucrul în ceia ce privește *pacea internă*. Pacea internă!

Tribunalele noastre vor avea meritul că au silit aducerea păcii interne; dar atunci rolul guvernului Carp și a celui al d-lui Maiorescu în special va fi foarte redus. Unde guvernul d-lor a adus ură, vrajbă, autoritate, abuz, răzbunare, Justiția va aduce ordine, lege și dreptate, iar guvernul s'a supus.

Cum? plecînd d. Carp; va pleca și d. Maiorescu.

Atîta va avea merit guvernul d-lui Maiorescu, că păstrînd toată acțiunea politică a fostului guvern Carp a lăsat tribunalelor să judece afacerea tramvaelor.

Această notă nouă a fost impusă de împrejurări, căci așa zisa presiune politică n'a lipsit o clipă întru cît logofătul dreptății este același și este ca și sub guvernul Carp, iar interesul general de partid, era același.

Dacă la 20 Iunie nu s'a isprăvit procesul, se va încheia la 1 Iulie și se va închide o urîtă afacere cu dosare foarte interesante pentru moravurile de astăzi, cînd boerii îs la putere.

Cu răfuiala afacerii tramvaelor se isprăvește o acțiune față de liberali, se dă cîștig de cauză dreptății și se dovedește că dreptate a avut șeful nostru, cînd luînd el apărarea afacerii a văzut că nu e la mijloc de cît ură politică, care era chemată a jigni interese materiale ale oamenilor, ce nu erau cu nimic responsabili de trebile politice.

Dar pacea internă mai însamnă ceva: restabilirea raporturilor normale între partidele conservatoare. Da, d. Maioroscu a primit guvernul cu misiunea de a realiza *concentrarea*.

Ce e concentrarea? Readucerea tuturor forțelor conservatoare sub una și aceiași direcție. In viața politică nu atîta masele interesează cît direcțiile, căci succesul ori insuccesul, atîrnă nu atît de la bravura trupelor, cît de la destoinicia șefului.

In partidul conservater evoluția internă făcîndu-se mai greu și mai încet ca la liberali, s'a produs de 20 de ani încoace o mare primenire de mentalitate. De unde la liberali ciocnirile de idei și aspirațiuni au putut deosebi o mînă de oameni, Vernesceni față de Ion Brăteanu, Drapeliștii față de D. A. Sturza, iar acum socialiștii liberali în luptă cu vechile cadre liberale sub Ion Brăteanu, dar nici una, absolut nici una din acește grupări n'au putut merge până a se întocmi în partide, ci toate s'au contopit iarăși în masa liberală spre binele unității în direcția *tradițională* a partidului. La noi din contra. Prin fapt de evoluție internă tot ce a fost aspirațiune nouă, tendință nouă de îndrumat ideia conservatoare, s'au văzut izbite de lipsa de diriguire, și prin moartea lui Lascar Catargi s'a produs un gol la direcție, care a adus frămîntări de așa natură că întreaga viață a partidului conservator a stînjenit acești 13 ani în urmă.

Dar Catargi *murind* a adus criza; d. Carp *trăind* a agravat'o. De aceia astăzi ne aflăm 2 partide conservatoare luptînd pentru unificarea direcției. Ramura veche vrea să o mențină la anumite persoane cu tendințe de clasă. Cuprinși în cenaclu mic ei luptă numai pentru asta. Vorba ceia: e vocea sîngelui la ei care reclamă șefia la unul din ai lor.

Noi luptăm ca șefia să fie de partea celui mai vrednic, celui mai destoinic, celui mai muncitor. Și cîștigul va fi în cele din urmă de partea noastră, căci *dreptatea e cu noi*.

Ramura bătrînă hrănită cu oxigen regal azi își dă duhul, căci ori cît de tare a fi el d. Maiorescu, dar nu mai poate da viață la corpuri inerte. Dar d. Maiorescu e în funcțiune de ai lui și ca atare n'are libertatea nici putința de a îndeplini prin sine cerința vremei.

Concentrarea va trece peste capul d-lui Maiorescu, cum a trecut și peste capul d-lui Carp-Marghiloman și Filipescu. Ideia conservatoare i-a avut de răi slujbași în serviciul ei; Ideia conservatoare trebue să iasă din cenaclul familiilor boerești spre a fi de folos țării. Nu se mai poate ca un popor ca al nostru care are în inima sa, în sufletul său, în organismul său social atît de puternică ideia conservatoare, conservatorismul rasei, să se lese a fi călăuzit de o mînă de oameni, cari nu-și văd lungul nasului lor la masa verde de cărți, spre a crede că pot cunoaște nevoile noui ale țării,

A te sili să dai țării mai multă dreptate, mai multă legalitate, mai multă ordine, mai multă avere, e tot ce poate fi principiu de consolidare a națiunii și de întărit ideia conservatoare în țara noastră.

Pentru partea aceasta a doua vom stărui.

**Gh. Ghibănescu**

## Știință și caracter

**Titlul singur ne silește chiar de la început la reflexiuni dureroase, pentru că este o împerechere între două noțiuni pe care ne-am deprins de cîtva timp să le considerăm ca două incompatibilități. Caracter la oamenii de știință, iată o marfă care se pare că a suferit mai mult după urma guvernării carpiste, întocmai ca acele mărfuri expuse mai mult avariilor în curs de transport și pe care negustorii cuminți pun eticheta vizibilă „a se feri de umezeală".**

**Ultima avarie a ultimului caracter, ne-o dă numirea ca medic primar fără concurs la spitalul Sf. Spiridon, a doctorului Anghel. Este în aparență o banalitate, ca oamenii prea grăbiți sau acei prea răscopți de o prea lungă așteptare, să se ofere „au plus offrant" în marele larmaroc al guvernării carpiste, în care prețurile au fost cu atît mai exagerate și tîrgul cu atît mai precipitat, cu cît marfa era mai expusă stricăciunei, dacă mai rămînea pe piață.**

**Față de noul caracter, însă, vînzarea nu mai este o banalitate, de care-ce caracterul s'a oferit o dată cu un preț, pe care l'a digerat cu apetitul specific speciei și apoi cu resturile acestui festin și cu caracter cu tot a zvîrlit peste bord știința în lagărul asanărei și al oamenilor subțiri. In trecuta guvernare liberală vechiul socialist, generosul hrănit numai cu principii o viață întreagă, a văzut înflințindu-se pentru el un loc special de medic primar, l'a digerat cu toată pofta cuvenită, pentru ca la deschiderea larmarocului carpist, să nu'l lase să doarmă laurii lui Hociungescu și ai altora pe care 'l-a urmat.**

**Ori-ce comentar este de prisos, fiind-că prin conduita ce a avut față de știința medicinei, față de Facultatea de medicină, în care va pretinde să intre prin vre un nou naufragiu al unui caracter veșnic în căutarea unui stăpîn darnic, prin înșelătoria ce a comis față de toată lumea medicală, pe care o escrochează astăzi, sustrăgîndu-se de la concursul cerut de legile în ființă, toate acestea îl clasează definitiv în categoria acelora pentru care știința nu este de cît un pretext pentru o digestie liniștită și fără trudă.**

## D. Marghiloman
și
## Disolvarea Parlamentului

*Să stăm strîmb și să judecăm drept. Cu toate actele de calificat banditism, comise de d. Al. Marghiloman, în tot timpul cît a fost ministru de Interne, și în deosebi în timpul campaniei electorale, nu e însă mai puțin adevărat că grație acestor scandaluri, d. Carp a putut dăinui la putere cele 16 luni și tot grație nemai pomenitelor orgii electorale ale aceluia, care era numit „banditul de la Interne" d. Maiorescu poate azi vegeta în fruntea țării.*

*Da, d. Marghiloman are un titlu la recunoștința parasiților guvernamentali. Toată mîndria d-sale și singurul d-sale merit e că a fost în stare să înghebeze, — chiar așa cum a înjghebat — actualul Parlament.*

*Alungat de la putere, înjosit de d. Filipescu, sdrobit de justiție, hulit de opinia publică, detestat de țară—d. Marghiloman avea totuși un punct de sprijin; era Parlamentul. Chiar așa, prăvălit de la guvern, d. Marghiloman avea mîngăierea că dispune de două majorități, alese de d-sa, închinate d-sale.*

*Azi însă, nu mai e un secret pentru nimeni că Parlamentul másluit al d-lui Marghiloman e condamnat la disolvare, ori-care ar fi situația politică viitoare.*

*Și disolvarea aceasta nu însemnează numai a lipsi pe fostul ministru de Interne, de singurul său sprijin politic, dar însemnează mai cu seamă o nouă lovitură adusă d-lui Marghiloman. Disolvarea Parlamentului însemnează condamnarea d-lui Marghiloman și a procedeurilor sale electorale. Parlamentul disolvat ca nedemn însemnează definitiva osîndire politică a d lui Marghiloman.*

## Cotoiul moralist
sau
## d. Iorga și politica în Universitate

Am relevat, în numărul nostru de eri lamentabilul articol, în care d. Iorga încearcă să-și spele cumnatul de incursa sa murdărie în care s'a scufundat pentru a se înalța rector al nenorocitei Universități din București.

Dacă d. Iorga s'ar fi mărginit numai la stricta îndatorire la care îl obligau legăturile sale de familie: de a-și apăra cumnatul, poate că n'am fi avut nimic de adăugat la articolul nostru de eri. Dar nu, d. Iorga își permite observațiuni de ordin general, privitoare la politica în Universitate. Iată în adevăr ce scrie Apostolul: „Și lucrul cel „demn" e acesta: că se dă lupta la Universitate fățiș, cinic, pentru steaguri și partid".

D. Iorga sau e un mare nerușinat sau e absolut inconștient. D-sa, care a pătat incinta Universitară cu bătăi în toată regula, d-sa are dreptul să se ridice împotriva politicei în Universitate? Ori cît de ticăloasă ar fi acea politică, încă o preferim pugilatelor demne de cîrciumă!

Dar, ia să vedem, ce e cu d. Iorga și cu politica în Universitate? Apoi singurul d-sale rost politic, ca și cel al umilului său, d. A. C. Cuza, este politica în Universitate.

Cu singura deosebire că pe cînd ceilalți profesori fac politică—bună rea—între ei, d. Iorga și plagiatorul Cuza o fac și *cu studenții*. „Băeții din centre" nu sunt de cît studenții sau viitorii studenți, cari au de trecut examene la cei doui stîlpi ai naționalizmului.

Că d-nii Iorga și Cuza nu reușesc în această copilărească politică a lor, aceasta e altă ceva. Lucrul important pentru noi e că d. Iorga face politică în Universitate și *numai* acolo, și cu toate acestea d-sa nu îngădue altora ceia ce d-sa practică în chip scandalos.

Am ținut să relevăm această nouă și îndrăzneață inconsecvență, a pivotului „Neamului", pentru că ea caracterizează în chip minunat pe Apostol.

## Nerușinare și prostie

*Felul în care a procedat d. I. Bogdan, faptul de a fi promis se între în două partide politice de odată, scrisoarea d-sale obraznică, scuzele plate cari i-au urmat și apoi cererea adresată Ministrului, de a disolva senatul universitar, nu dovedesc numai nerușinare, dar și prostie.*

*D. I. Bogdan a procedat și nerușinat și prosteește. Sunt în țara romînească atîtea mijloace de-a călca strîmb și de-a da în acelaș timp impresia că mergi pe drumul drept, încît te prinde mirarea cum de un om, care a ajuns profesor universitar se poate încurca așa de prosteește.*

*D. I. Bogdan nu e lipsit numai de caracter, d-sale îi lipsește și cel mai elementar bun-simț ca și cea mai elementară inteligență.*

*Atîta timp cît d. I. Bogdan s'a mulțămit să tacă și să incaseze diversele lefuri pe cari le digerează, lumea îl credea om. Azi însă, cînd fostul decan al facultății de litere a eșit din tăcerea d-sale budgetivoră, s'a dovedit abia că Universitatea din București adăposteește pe un om lipsit de caracter și cu o mentalitate de antropoid.*

OAMENI ȘI LUCRURI

## FATUM...

Progresul ne dă avantagii sociale mai mari—unei națiuni—decît echivalentul sacrificiilor cerute.

Ia timp ce Vlaicu triumfă la Viena, luptînd cu aviatori internaționali,—aviatorul Caranda moare aci, victima unor prometheice îndrăzneli...

Omenirea întreagă, privită ca un tot organic, plătește mereu cu jertfe numeroase și grele, fiece pas înainte pe calea cuceririlor tecnice. Pînă nu de mult vapoarele, trenurile, erau singurele prilejuri, în stil mare, de accidente frequente. Astăzi au concurente primejdioase în născocirile tecnice moderne: aeroplanele, automobilele...

Moartea aviatorului militar a coincidat, mai ieri, la noi în țară cu o catastrofă de automobil, care a costat 3—4 victime omenești.

E adevărat, că, de astădată, avem de a face cu victime ale unei nenorocite întîmplări, ale unei culpabile și clasic-orientale negligențe: neînchiderea la vreme a unei rampe de cale ferată într'un punct nespus de primejdios...

E aci—în afară de obișnuitul caz de negligență—o manifestare omenească extrem de frequentă și izvorîtă, ca și totdeauna, dintr'un fatalism cu atît mai culpabil, cu cît îmbracă forma unei filosofii. Omul, indiferent de gradul lui de intelectualitate, își zice la fiece pas, ori lucrează, ca și, cum ar zice:

— De atîtea ori n'am luat cutare măsură, cutare precauțiune—și nu s'a întîmplat nimic, n'a avut nici-o urmare de deplîns. De ce „tocmai astăzi", o să se întîmple vre-un rău?

Această așa zisă înțelepciune practică dobîndită după lungi și repetate experiențe nu are, se 'nțelege, nici o valoare. Ea pricinuește în omenire nenumărate rele. Cu toate aceste se va perpetua și va custa încă infinit de multe vieți, infinit de multe dezastre.

Ani și ani de zile ai luat anumite precauțiuni și nu poți ști anume dacă lor, sau întîmplării, ai datorit aceea ce *nu* s'a întîmplat. Și fiindcă nu știi, crezi uneori că știi... Și iată că „tocmai atunci", se întîmplă.

O dată nu are „Titanicul" telescoapele necesare... Și iată că tocmai atunci ghețarul îl prăbușește împreună cu aproape 2000 de vieți. O singură zi uită omul achitarea unei rate de asigurare și „tocmai atunci" incendiul îi consumă imobilul De cîte mii de ori bietul cantonist n'o fi inchis barierea!! Și *n'a* avut impresia că a salvat viața cuiva. Și iată că, poate, o singură dată n'a inchis-o și trenul sfarămă un automobil plin de călători distinși...

In mai toate catastrofele istorice—naufragii, incendii—găsim elementul acesta al lipsei de încredere a omului în necesitatea absolută de a *nu* se încrede în întîmplare, ci de a ști că „paza bună trece primejdia rea...". Dar omul învață de miloane de ani și a rămas același copil neîncercat și lesne crezător...

**Rodion**

## † Locotenent Caranda

Mormîntul ce a fost sapat astă-zi la „Eternitatea" din Iași spre a fi gazda de veci a militarului-erou, este pentru noi toți ceea ce va fi și pentru viitorime—un mormînt de onoare.

D'asupra lui ar fi banal să presurăm flori, fiindcă floarea este simbolul vestejirei—pe cînd sacrificiul lui Caranda va trăi veșnic, pildă de eroism; preutul nu trebue să cînte veșnica pomenire, nu trebue să facă rugă pentru iertarea pacatelor înmormîntatului de astă-zi: memoria lui Caranda va fi eternă, iar divinitatea, dacă ea există, va fi de sigur iertătoare pentru ființa, pe care dînsa o alesese să-si expună zilnic viața în lupta pentru progres.

Caranda a ilustrat cartea progresului națiunei romîne, plătind primul tribut, viața sa, pe cîmpul aviațiunei. Progresul cere jertfe omenești și cucerirea aerului, incontestibil cel mai mare progres al omenirei, a făcut și va face multe victime.

Caranda a murit pentru libertate. Eroi au fost acei romîni, cari în lungul vremei, au pus umăr și inimă pentru a garanta libertatea graiului, libertatea scrisului și libertatea gîndirei, țării noastre.

Mai mare erou apare omul, care pentru a ajunge la sferile cerești ale libertății, își expune viața la tot momentul—precum zilnic citim despre accidentele ce se întîmplă în străinătate—cu aviația.

Caranda nu trebue considerat că zbura, fiindcă sportul este la modă. Caranda—precum dovedesc afirmările—voia să zboare, într'însu-l trăia pasiunea cucerirei libertății întregi—cu avîntul celor 28 ani—un copil mare—el n'avea altă preocupare, alt gînd, de cît de a se perfecționa tot mai mult în arta extra-ordinară de a domina natura.

Sfîrșitul lui Caranda a fost tragic. Il deplîngem cu toții. Dar sfîrșitul acesta trebue osebit de sfîrșitul normal al oamenilor: Caranda a murit pentru progresul Națiunei sale, și mormîntul din cimitirul de la Iași, va rămînea veșnic simbolul propresului Romîniei.

Caranda a murit, să trăiască progresul!

## ARTERIOSCLEROZA
### (TAIFAS MEDICAL)

— Auzita-i, doctore, de moartea subită a lui X?

Fapt aproape de necre ut... mai alaltăeri stătea încă de vorbă și astă-zi...

— E mort de arterioscleroză, a fost un cardiac.

— Tot arterioscleroza! Ce comedie-i asta cu arterioscleroza! Toată lumea moare astă-zi de arterioscleroză!

Știu, că pe cînd eram eu băiat de școală, nimeni nu vorbea de arterioscleroză, nici nu se știa macar de această boală!

— Natural că nu se știa, fiindcă, mult mai tîrziu, cam la 1872 niște medici engleji au descris degenerescența aceasta sub numele de *arterio capillary fibrosis*.

Lucrarea aceasta fiind de ordin anatomo-patologic, a fost posibilă numai în urma perfecționărei microscoapelor.

De altfel se înțelege că, această distrofie a existat în toate timpurile, iar cei atinși muriau din cauza ei, însă sub altă etichetă...

— Cernită!

— Just.

— Dar în ce consistă această arteriosclerosă, de care moare o mulțime de lume și de care se vorbește așa de mult? Mi-e frică — mai știi, dacă nu o am și eu...

— Ba bine că nu!

— Aud? Cum? Ce — eu — arte-ri-o-sclerros?!

— Natural!

— Ce vorbești doctore, se poate? — Imi vine rău!

— Am să-ți dau un pahar cu apă...
— Contra arteriosclerozei?
— Nu în contra arteriosclerozei, dar ca să te mai liniștești puțin.
— Dumnezeule!
— Ascultă. Arterioscleroza este caracterizată prin o îngroșare a arterelor mici și a capilarilor, provenită din o inflamație cronică a pereților lor.
Rezultat imediat este...
— Moartea vai!
— ...este o strîmtorare a calibrului lor și o perdere a elasticității, iar consecința fatală...
— Este patașca!...
— Dă-mi voe, consecința fatală a acestor modificări arteriale, este o distribuție sanguină insuficientă și defectuoasă în prejudițiul tuturor organelor, deci a organismului întreg.
La un individ tînăr, arterioscleroza imprimă pecetea senilității timpurii: tenul blafard, tegumentele parseminate, sbîrcituri, musculatura slabă, atitudine flască, iar nesuficiența tuturor aparatelor vegetative, în special a sistemului circulatoriu, (aortita, insuficiența valvulară, anevrism etc.) pregătește un desnodămînt fatal și prematur.
Tot tabloul, în fine, prezintă tipul unei mașini uzate prin o suprafuncționare forțată.
— Bine, doctore, mă compari cu o mașină uzată?
— Era vorba de un *tînăr* „sit venia verbo"...
— Îmi pare că ești pretențios cu cei 50 de ani în spete.
— Pretențios? N'am nici o altă pretenție de cît să nu mor de anterioscleroză.
— Cu părere de rău, amice nu pot evita o astfel de eventualitate, de oare ce tu te afli acum sub puterea ei — și la urma urmei, poți să mori și sub o altă etichetă.
— Vei fi deprins cu morții, doctore,— dar cu moartea mea să nu umble parcă ar fi o jucărie — ași vrea să te văd pe tine victima acestei boli, dacă ți-ar plăcea să mai fii luat și în zeflemea!
— Ai cea mai bună ocazie să mă vezi de oare ce și eu nu fac excepție...
— Ce și tu, Brutus?
— Da — și eu.
— Arterioscleros, ca și mine?
— Ca și tine!
— Slavă ție, Doamne!
— Ești foarte amabil.
— Un lucru însă nu-l înțeleg. Cum în ghiarele morții arăți un așa indiferentism...
— E resignația...
— La viață?
— Nu la viață, dar la un sfîrșit inevitabil...
— Lucru absolut congruent.
— Să vezi. In afară de arterioscleroză precoce cu atributele ei de bătrînețe timpurie, și patologică din această cauză — mai este o arterioscleroză zisă ifisiologică, care cauzează senilitatea normală. Procesul arteriosclerotic invadează încetul cu încetul toate arterele, adică cele mici, mijlocii și mari, constituind ateromul generalisat și devine pe lîngă efectul și cauza morții naturale.
— Arterioscleroza de care suferim noi, este patologică sau fisiologică?
— Mai mult fisiologică.
— Atunci vom muri dar de o moarte naturală?
— Dacă providența ne o va îngădui aceasta, ai uitat însă că poți să mori și de pneumonie, tifos, de holeră sau de ciumă...
— Doamne ferește-mă. Nici una nu face. Dar ciuma!
— De altfel arteriosclerosa inundează organizmul la diferite timpuri, iară ravagiile, care le produce, variază după individ și individ; intensitatea lor, depinde de substratul și de constituția ereditară, sau cîștigată; în tot cazul cei gutoși, reumatici, scrofuloși, sifilitici, etc. dau contingentul cel mai mare.
— Constituția mea e bună...
— In al 2-lea rînd, vin condițiunile de trai, cari influențeuză desvoltarea arteriosclerozei.
Atît viață prea luxurioasă, bogăția cu excesele ei, ca și mizeria cu privațiunile ei de tot felul...
— Bogat nu sunt, ce-i drept, dar nici calic de tot, am ceva parale...
— Dă-mi voe — apoi surmenajul fisic și intelectual, emoțiunile au o înrîurire regretabilă asupra arteriosclerosei.
— Eu, intelectualicește — nu m'am surmenat niciodată.
— Știu.
— Apoi emoțiuni, n'am avut, de cît acum cu expunerea ta. Mă vedeam gata mort, în superlativ, galben, cramponîndu-mă de o cruciuliță...
— Pe cînd în realitate te cramponezi de...
— Lasă-mă, că nu mi-a eșit frica din oase!
— In fine asupra cauzelor imediate ale arteriosclerozei, există diferite ipoteze.
După unii, ar fi intoxicațiunile cu plumb, saturnism cu alcool: alcoolism; cu tutun: tabagism, etc. cauze eficiente ale distrofiei. După alții, sunt autorii toxicațiile, în special profesorul Metschnikoff afirmă aceasta, care produc arteriosclerosa. Acest savant...
— Cum autointoxicații? Sunt oameni cari se intoxichază dinadins?
— Conștient nu, dar inconștient.
—...Acest savant, după un studiu foarte îndelungat, a găsit că, alimentele albuminoase, carnea, ouăle, etc., putrefiind în intestinul gros, dau naștere unei otrăvi numit: *Indol*, care fiind absorbită de sînge, provoacă o intoxizație continuă și cauzează arteriosclerosa cu tot cortegiul ei, adică bătrînețea. Metchnicoff a sudiat apoi, cum s'ar putea evita, sau cel puțin reduce cantitate indolului. In direcția aceasta a găsit că baccilul laptelui, cum se gasește în laptele acru (iaurtul) e cel mai apt mijloc, de a transforma fermentația putredă din intestin și de a crea o floră lactică în urma căreia apar numai urme de indol. Bazat pe aceste experiențe, savantul rus, recomandă ***iaurtul*** ca ***unicul mijloc, astăzi cunoscut***, spre a evita arterioscleroza, și deci de a prelungi viața.
— Teoria asta o fi ea dreaptă, dar să mănînci toată viața iaurt, se poate una ca asta?
— Ce nu face omul ca să trăiască mai mult!
— Imi place să trăesc, asta e sigur, dar ca să trăesc numai cu iaurt... și să mă uit cum alții mănîncă mușchi la frigare și ochiuri la capac, mai îmi vine să renunț la un an, doi...
— Renunț și eu, la o viață încărcată cu iaurt și aceasta cu atît mai mult findcă n'am nici o profesură... nici o leafă... pe cînd Metschnikoff din punctul acesta de vedere, e mult mai mulțămit cu viața de cît mine.
— Mie mi-i foame...
— Hai la „Iordache" — să mai uităm de „arterioscleroză".

**Dr. E. F.**

CRONICA VITICOLĂ

# Asupra biologiei cochylisei

In numărul de eri al „Opiniei" am cetit informațiunea că Domnnl Ministru al agriculturei alarmat de apariția flagelului ce amenință viile noastre, a delegat pe d-nii dr. Leon profesor universitar și G. Arion entomologul ministerului, să studieze biologia vermelui blăstemat.

Foarte satisfăcut că strigătul meu de alarmă a avut răsunet sus, viu astăzi să atrag atențiunea onoratei comisiuni asupra cîtorva fapte de observație biologică constatate în vara trecută de către d-nul Paillot, șeful stațiunei entomologice temporare din Côte-d'or (Franța), asuprv primei generații de cochylisă, fapte ce ar putea da naștere la concluzii pline de învățăminte practice.

Mai adaug că de toate faptele citate mai la vale am putut să mă conving și eu de visu, însoțind dese ori pe d. Paillot în escursiunile ce le făcea în viile din regiunea Burgundului. Iată ce spune d-nul Paillot:

Intr'o recentă comunicare pe care d. Picard, profesor la școala națională de agricultură din Montpellier și membru al comisiunei oficiale, însărcinată cu studiarea cochylisei și eudemisei, a făcut-o academiei de științi, a semnalat o schimbare curioasă de regim a acestor două microlepidoptere: D. Picard a găsit în cușcele de creștere, larve rozînd vlăstarii tineri și corzile, scobindu-și chiar galerii în interiorul acestora din urmă. Aceste fapte încă n'au fost semnalate pînă acum în vii, cel puțin pentru cochylis; ele au fost semnalate numai pentru eudemis și în mod cu totul excepțional de către un savant german Schwangart.

D. Paillot a observat în plină vie larve de cochylisă scobind corzile în apropierea nodurilor, sau rozînd vlastari sau frunze mai cu seamă din acelea ce se găsesc la vîrfuri. Aceste fenomene sunt ușor de constatat mai cu seamă aproape de chryzalidare atunci cînd larvele rătăcesc pe butuci în căutarea unui adăpost pentru nymphoză și mănîncă încă înainte de a se închide definitiv. In ultimul timp am găsit pe una din corzile unui butuc aproape în întregime lemnificat, o chryzalidă adăpostită în interiorul ei și tot în apropiarea unui nod.

Vermele a scobit lemnul cum scobește carnea bobițelor de struguri, ajuns la măduva corzii vermele și-a făcut o galerie, mîncînd fărămăturile pentru a se hrăni, pe urmă el și-a țesut o gogoașă chryzalizîndu-se.

Din acest fapt curios se pot trage cîte va concluziuni practice; în caz de recoltă proastă, vermele blăstămat poate evolua pe ori și ce parte a butucului de vie nu numai pe struguri.

După cum din cauza lipsei de mîncare prin înmulțirea insectelor s'a constatat o schimbare constantă de regim în cușcile crescătoare de cochyliză, tot astfel și în vie se manifestă același fenomen evolutiv în anii răi, tocmai pe butucii cei mai atacați și mai saraci în struguri.

In afară de această observație, voi apropia acest fapt de următorul: se observă larve de cochyliză pe tufișurile ce împrejmuesc viile contaminate și mai cu seamă pe corni, spin, călin, lemn cînesc, ceia ce ne dovedește că cochyliza nu e atît de dificilă la hrană cum se credea pînă acum.

Dacă nu găsește ceia ce-i trebue într'un loc ea nu întîrzie a se deplasa pentru a-și căuta alăturea sau mai departe hrana necesară. Fluturile contrariat în timpul depunerilor ouălelor le depune pe fructul unui arbust apropiat al cărui fruct are o asemănare cu cel al viei; larva negăsind hrană suficientă pe strugure, se retrage în partea vegetativă a viței servită de un appetit puternic, ea va găsi energia suficientă pentru a trece prin toate fazele ciclului său biologic.

Mai mult încă: s'au observat larve tinere ce nu atinsese de cît 2 | 3 din mărimea lor naturală pot fi private artificial de hrană; ele continuă a trăi fără a crește, se chryzalidează și-și termină mai departe biologia; din 3 larve închise într'un tub, două au dat insecte perfecte, una murind în stare de chryzalidă.

Cred că aceste cîteva observațiuni vor ajuta la studiul pe care comisiunea instituită are a-l face, vor putea fi controlate și complectate.

**Dr. Ilie Pisovschi**

# Litere-Științe-Arte

**Cuza-Caragiale.**—Unul care nu iubește—nici chiar după moarte—pe marele dispărut I. L. Caragiale, este d. A. C. Cuza.

Panegiricul pe care l'a publicat în ultimul număr al săptămînalului naționalist din Iași respiră aversiune, antipatie, aproape ură. Am zice „ură de moarte", dacă n'ar fi vorba de un mort, care e atît de scump tuturor Romînilor.

Dar, în sfîrșit, e sigur. Autorul „Poporației" plagiate nu mistuie pe scriitorul „Nopții furtunoase" în care a simțit atîta vreme pe marele dușman al frazei goale, pe primejdiosul adversar al minciunei sociale pe care o întrupează în șiretul june universitar „naționalist", simpatia noastră a tuturor, vorbărețul Coriolon, oratorul permanent de pe scările tuturor statuielor.

Are dreptate fabricantul de Coriolani,— economistul iașan,—să nu iubească pe Caragiale, să se teamă de zeflemeaua lui, de satira lui.

Ar fi fost rușine să nu-l urască A. C. Cuza pe autorul „Facliei de Paști"...

*

Editura Samsony din P.-Neamț, a tipărit într'un elegant volum piesa „Manasse", opera dramatică a defunctului Ronetti Roman.

In aceiași editură va apare și „*Radu*", poemul lui Roman, astăzi epuizat.

*

La „Renaissance" din Paris, se va juca zilele astea „Petite Peste" frumoasa comedie a lui Romain Coolus.

Această lucrare e caracterizată prin finețea sa, prin spiritul fin de observație cu care autorul a știut să scoată în evidență tot ce e nou, tot ce este interesant din medinl în care și-a plasat vederile sale.

*

A apărut: „Arhiva Genealogică" No. 4, 5, 6.—Sever Zotta, Despre nobilimea Basarabiei.—Gh. Ghibănescu, boeri căftăniți sub Ioan Sandu Sturza Vodă.—Sever de Zotta, N. Iorga, studii și documente cu privire la Istoria Romînilor, vol. XXI (dare de samnă, urmare)—Bibliografie.—Comunicări memente. Errata.

*

Se zice că tenorul Carusso va cînta de două ori—în s himbul sumei de 35.000 lei la noul Casino ce urmează a fi inaugurat în Sinaia.

*

STRUNA ZILEI

*APUNE STEAUA...*

S'a acordat un lung congediu d-lui I. Panaitescu, directorul siguranței generale, pe care-l va înlocui d. P. Smîntînescu.

*Ziarele.*

*Il iea locul... Smîntînescu...*
*Fără gînduri de insultă,*
*Știți ce cred?,.. Panaitescu*
*Nu mai face.. brînză multă.*

# INFORMAȚIUNI

⁞⁞ Suntem aproape de 1 Iulie și nu se știe nimic nici de examenul de gimnastică, nici de cel de caligrafie și desen, nici cel de muzică, deși acum e vremea de a se face numirile.

Mai toate examenle au fost găsite cu lipsuri și abateri de la lege, în ceea ce privește îndeplinirea formelor. Pentru unele consiliul permanent și-a dat avizul de casare, iar ministrul ține în suspensie lucrările.

Pentru examenul de gimnastică se așteaptă avizul d-lui D. D. Onciul, care caac nu-l mai dă.

Pentru examenul de desen de si s'a opinat pentru casare, ministrul s'a raliat la părerea minorității aprobîndu-l, dar nu se vede nici o urmare.

Pentru examenul de muzică tot așa. Este o ferbere în cercul celor ce au trecut cceste examene, de indolența ministrului și a celor ce conduc azi ministerul de Instrucție.

⁞⁞ Copila Anica Ciubotariu, din com. Copou, scăldîndu-se într'un pîrău lîngă casă s'a înecat.

⁞⁞ **Incidentul de la examen.**—Am relevat eri un incident petrecut cu examinarea elevelor și elevilor de la Notre Dame de Sion și de la școala parohială. Iată și alte informațiuni privitoare la acest incident.

La 25 Aprilie 1912 cu adresa 254 s'a cerut de către respectivele școli examinarea elevilor de cl. I, II, III, și IV-a, la 7 Iunie ne primindu-se răspuns, s'a trimis lista clasei a IV-a, iar la 9 Iunie cu adresa No. 263 s'a reînoit cererea de răspuns.

In 14 Iunie revizoratul școlar a primit prin telegrama No. 870 instrucțiuni ca să se examineze pe rînd școala parohială și Notre Dame de Sion de către comisiunea prezidată de d. Sebastian. După o întrebare a d-lui inspector, ministerul reînoește instrucțiunea ca aceiași comisiune să examineze, conform telegramei către revizorat.

⁞⁞ La ministerul de comerț și industrie se va organiza o expoziție a fabricațiunilor executate de către școlile de țesătorie din țară. Acea din Iași va trimite numeroase lucrări executate de elevele școalei.

⁞⁞ Informația dată că membrii din clubul grecenist s'ar fi strîns să protesteze contra permutărei d-lui profesor Nestor de la gimnaziul „Anastasie Panu", din Huși la școala Normală din Iași are cîntecul ei.

După lege profesorii titulari au precădere de a fi permutați și apoi la catedrele vacante să se facă numirile celor reușiți la examenele de capacitate. Agitarea dar a clubului grecinist era de prisos. Singurul interesat de a se strica permutarea d-lui Nestor era și este d. Tit Patriciu, care însă are meritul de a-și fi cîștigat în scurtul limp de suplinire în Iași o proastă reputație de om prea interesant și speculant.

De alt-fel d sa n'are de cît să se întoarcă în juru-i și are să vază din clubul său prieteni dușmani lui, cari se tem a-i da prea mult prilej de afaceri. D. Cădere este cel dintăiu și Iașii n'au avut nici o dată fericirea să aibă între dînșii profesori prea speculanți.

Iașii se pot scuti de asemenea tipuri, cari făcînd gălăgie mare și agitîndu-se, scoboară în loc să înalțe locul.

⁞⁞ In urma examenului pentru absolvire au reușit următorii elevi din clasa IV Gimnaziu Ștefan cel Mare din Iași:

Alexandrescu I., Barca Gr., Beranu I., Calognomu M., Constantinescu Gr., Colescu I., Tesler I., Fingerhut B., Froim H., Gheorghiu Gh., Giurcăneanu, Hagiac Ioan, Leibovici S., Lieber S., Polak I., Popovici C., Premislaner D., Savinescu Gh., Sebastian V., Ștefănescu P., Varduca D., Vasiliu C., Vasiliu I., Vacaru N., Alexandrescu R.

⁞⁞ Escursiunea cîmpenească a societății de gimnastică sport și muzică, are loc Duminică 24 Iunie la Ungheni.

Plecarea la 6 și 15 minute dimineața, întoarcerea la 11 noaptea. De asemenea se poate pleca la 12 și la 5.35 p. m. și se poate întoarce la 9.18 a. m. și la 4,38 p. m.

Costul unui bilet dus și întors este 1 leu cl. III-a, 1.50 cl. II-a și 2 lei cl. I-a. Nici o altă taxă de participare la escursiune nu se plătește. Vizitatorii vor găsi în pădure restaurant.

Membrii coriști ai societății vor executa cele mai frumoase bucăți. De-asemenea s'au luat măsuri pentru a fi și 2 muzici.

Se face cunoscut vizitatorilor de la Ungheni, cum că de Marți 19 Iunie, vor găsi cabinele soc. de gimnastică pentru luarea băilor de Prut.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI:
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomach, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

⁞⁞ **Rezultatul examenelor depuse de elevii preparați în particular, la liceul național.**—*Clasa I*: Caradja, Janeta Catz, Elche Elișca, Saul Cuten, Isr. Leibovici, Lupu Moscovici, D. Mociulescu, Fl. Panaitescu, Isr. Smilovici, E. Stihi, L. Veintraub, E. Văcăreanu, Aron Varariu și I. Zarifopol, promovați.

Anciu, Baraș Bianco, Balan, I. Băcăoanu, L. Duff, M. Iosupovici, N. Moțoc, N. Nelken, I. Orenstein, Z. sin Moise, I. Vexler și Rosa Vexler, corigenți.

*Clasa II*: Ieti Hamer, V. Ichim, Maria Oiaga, Ghitla Șnirer, M. Șchönfeld, Alie Șnirer, I. Tabacovici, B. Vexler, D. Menciu, V. Hociungescu și I. Vrisidis, promovați.

Ita Carp, M. Ichim și V. Micnea, corigenți.

*Clasa III*: Gr. Manoilescu, Georgeta Munteanu, Maria Răuț și Corneliu Fătu, promovați.

I. Baraș, Gh. Cuparencu, Moses Elias, M. Herșcovici, I. Humer, M. Lusgarten, Mendel Meer, St. Petrescu și M. Duzescu corigenți.

*Clasa V*: I. Alstein, Hamburgher, V. Iorga și Cezar Ulea, promovați.

Andrievici, Carp, Nicolau și Ș. Herșcovici, corigenți.

*Clasa VI*: Abeles, Bulgariu, Braunstein, Ghibănescu, Hamburger, Ostapovici, Gh. Ulea, Oct. Vasiliu, Emilia Ionescu, G. Stavăr și C. Policov, promovați.

Olga Pavelescu, P. Mihailescu și Ropală, corigenți.

*Clasa VII*: I. Chern, G. Cerchez, Al. Manoil, D. Oltinescu, Th. Scorțescu, V. Bercea, Gherșin Fișler, S. Fișler, Emilia Ionescu, D. Popovici, P. Pascali, B. Rabinovici, Aristița Udrea, M. Butmen și Corneliu Tescoiu corigenți.

**Școala comercială superioară:**

*Clasa I*: M. Abeles și Itic Segal, promovați. — M. Lederhendler și Zalman Stern, corigenți.

*Clasa II*: M. Cărbunariu și Herman Müller, promovați.

*Clasa III*: D. Botoșăneanu, C. Morțun, E. Ritter, Georgeta Păun și I. Ionescu, promovați.—L. Goldenberg, corigent.

*Clasa IV*: E. Mazurchevici, D. Müller, A. Segal și Șmil Zelțer promovați. — V. Silveanu, corigent.

⁞⁞ La convocarea corporației „Progresul" au răspuns Duminică vr'o 18 — opt sprezece—membri din peste 2000. Entuziasmul meseriașilor pentru legea d-lui Nenițescu se vede de aci că e colosal.

Sanatorul Dr. Țaicu
IAȘI, str. ZMEU No. 3
**Chirurgie.** Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.
**Secțiunea de Chirurgie ortopedică** prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.
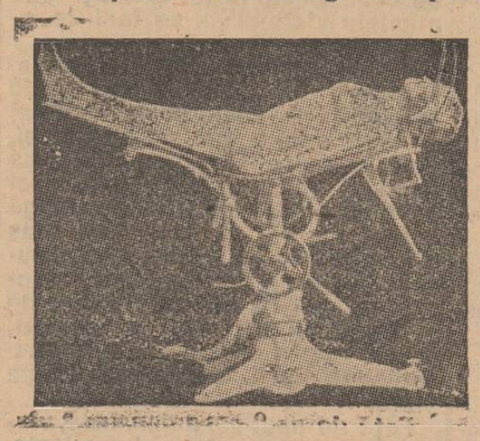
**Facerl.** Sală specială. Moașă diplomată în permanență.
**Medicină** Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.
**Boli nervoase.** *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*
Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.
Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

# ULTIME INFORMAȚIUNI

## Un monument lui I. L. Caragiale

**In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defuuctului, să-și doa obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.**

| | |
|---|---|
| *D. N. Cananău* | *50 lei* |
| *D Anibal Ciurea* | *20 lei* |
| *D. dr. A. Steuerman* | *20 lei* |
| *D. G. Ghibănescu* | *10 lei* |
| *Suma din urmă* | *1190 lei* |

:: *Domnul consilier comunal G. Dimache a făcut ieri, întrebat asupra retragerei sale din comisia de anchetă, următoarea foarte gravă declarație :*

*— M'am retras din comisie, a spus d. Dimache, fiindcă administrația comunală a voit să dicteze comisiei ce anume să ancheteze, trimițînd o adresă în acest sens.*

*Dar cine este administrația comunală —întrebăm noi ? Este d. Stamatiu, contra căruia se ancheteză și care a limitat comisiei anume ce se ancheteze.*

*Invederat—la primărie s'au comis pun găşii.*

:: *Consiliul de războiu al corpului IV de armată se va întruni în ziua de 17 Iunie spre a judeca pe d. Boerescu, sub locotenent în regim. 14 Roman, acuzat de luare de mită.*

:: *Domnul profesor dr. Mezincescu s'a înscris în partidul conservator-democrat din Iași.*

:: Delicatețea procurorului general de Iași.

S'a vorbit în ziar despre unul din motivele de casare invocat de procurorul general de Iași în procesul penal al trusturilor, care motiv constitue o mare necuviință a procurorului față de magistrații Curții de Iași.

Revista *Dreptul*, care, în numărul său apărut astăzi, publică decizia Curții de Casație în acel proces—însoțind-o de motivele de casare invocate de procurorul general—ne-a dat prilej să citim amănunțit insultele și insinuările d-lui Toneanu.

Iată ce spunea procurorul general în motivul I de casare (exces de putere).

*Era o chestie* **elementară de delicateță profesională** *ca d nii Sofian și Poefiriu să declare singuri Curței cauza recuzării și să se abțină de a lua parte la jud cata aceleași pricini, urmărită de data asta pe cale penală. Numiții d-ni ju lecă tori, însă,* **nu numai că nu au făcut-o, dar au continuat să rămînă și să ia parte la judecată chiar după ce parchetul general i a recuzat** *în mod formal.* **Rezultatul a fost, că** *numiții și-au* **menținut părerea lor** *de cînd judecase procesul civil și a* **fost destul ca la părerea lor să se adaoge un al treilea judecător spre a forma majoritatea.** *Curtea respingînd astfel recuzarea făcută de parchet, a comis un exces de putere și a violat textele de lege citate mai sus".*

După cum se vede **numiții** Sofian președinte) și Porfiriu (consilier), nu numai că cu tot dinadinsul au ținut să judece pricina, dar au atras și pe un al treilea judecător de partea lor și astfel au triumfat.

Pentru prima oară un procuror general își permite să trateze astfel, oficial, în fața instanței supreme doi magistrați superiorii lui.

Mai îndrăzneț din toate, este că clientul lui Suré vorbește de delicateță.

:: In Țiganași, Pluguri, Perieni, Șipote și Cărniceni, au căzut eri ploi cu grindină. In Holboca și Cristești au fost distruse 300 hectare porumb, 143 de grîu și 57 ovăs.

La Mogoșești și Budești grindina a căzut de mărimea unui ou de porumb.

:: Săptămîna viitoare se va întruni comitetul general al asociației comunelor rurale, sub președinția d-lui prefect de județ, pentru a aproba și vota budgetul lucrărilor de construcție ce urmează a se începe în județul Iași.

:: D. Lascar Matăsariu inspectorul învățămîntului primar va pleca în concediu de 30 de zile.

:: D. Tenie, institutor a fost delegat de către membrii coloniei școlare ca să plece împreună cu 80 elevi la mînăstirea Slatina, refuzînd a primi să conducă colonia, în acest an, d. C. Praja, președinte a convocat pe mîine la orele 2 pe membrii coloniei pentru a delega pe altcineva.

E vorba să fie recomandată d-ra Sofia Demetrescu institutoare, licențiată în litere și drept.

:: Comandaetul corpului IV de armată a ordonat intituirea unei comisii de arbitri în chestia Miclescu — Căpitan Balmez.

Domnul căpitan Balmez a reclamat și parchetului contra d-lui dr. Miclescu.

:: Ministrul domeniilor a dat însărcinare telegrafică d-lui dr. Ilie Pisovski din Iași, să colaaoreze alături de d-nul profesor dr. N. Leon în cercetările și combaterea flagelului cochyliza.

:: Au fost angajate stagiare cl. III la teatrul Național din Iași, d-rele : Caterina Procopovici și Lucia Popescu, absolvente clasei de declamație ; Elena Popovici, elevă cl. IV și d. Stelian Guțulescu.

:: Expoziția de la școala de belearte, a fost vizitată de d-nii miniștrii C. C. Arion și Ermil Pangrati. De și înalții oaspeți au rămas pe deplin mulțumiți de valoarea lucrărilor ecspuse, n'au binevoit să cumpere nici un tablou drept incurajare.

:: D. Isaia Pellealbă, copist la prefectura de județ a obținut un concediu de 30 de zile cu începere de la 2 Iulie.

D. Breviman îi va ținea locul în timpul absenței de la serviciu.

:: Cadavru locitoruului Luca, înecat alaltăeri în Bahlui, în dreptul morii Beldiman a fost găsit eri ; la podul de fier și scos de niște copii care se scăldau.

El a fost redat familiei.

:: Duminică, 24 Iunie, la spitalul militar din localitate, se va face examinarea elevilor brancandieri, din Corpul V Armată

Școala e sub comanda d-lui medic Căpitan Pîrvulescu, ajutat de sub locotenentul Nae Zamfirescu.

Examinarea se va face în fața medicului Corpului IV de armată.

Soldații elevi, găsiți apți vor trece la regimentele respective, servind ca ajutori medicilor.

:: Afacerea Haralambos.

Astăzi a sosit în Iași directorul băncii Salonic din Constantinopol, care s'a prezintat judecătorului de instrucție, cerînd să fie adus Iani Haralambos, care se află depus.

Directorul a recunoscut imediat pe escroc, căruia i-a comunicat, pe grecește, că și complicele seu, Demetriades, a fost prins și arestat—știre inexactă, dar care l'a afectat mult pe Haralambos.

Comparîndu-se scrisul lui Haralambos cu acel de pe scrisoarea falsificată, s'a constatat că el este autorul falsului.

Escrocii urmau să se prezinte cu alte scrisori la bănci din Paris și din Bruxelles.

:: Mitropolitul Moldovei și Sucevei a bine voit a dărui monastirei model „Cetățuia", de lîngă Iași, suma de 315 lei, pentru cumpărarea unui bou de rasă și a unui plug pentru sapatul viei.

— Sfînta Mitropolie a Moldovei și Sucevei aduce mulțumiri d-lui lt.-colonel C. Langa, mare proprietar în Iași, care a bine voit să dăruiască monastirei model „Cetățuia", de lîngă Iași, suma de 500 lei, pentru zidirea unei fîntîni la acea monastire.

— Sfînta Mitropolie a Moldovei și Sucevei aduce mulțumiri publice Principelui Mihail D. Sturza, proprietarul moșiei Hangu din județul Neamț, care a bine voit a dărui 60 copaci de brazi pentru repararea liniei telefonice de la monăstirea Durău.

:: La întrunirea ținută aseară de membrii sindicatului medi al, a fost ales următorul comitet :

Președinte, d. profesor dr. M. Manicatide, dr. Edmond Fabini, casier, secretar general dr. Nicolae Apotecker, d-rii Grigoriu și Burștin membri, d-rii Akermann și Niculaescu secretari de ședință.

In consfătuirea de aseară s'a hotărît a se tipări regulamentul sindicatului și registrele necesare.

Marția viitoare va avea loc întrunirea comitetului, iar a doua zi, Mercuri, adunarea generală a tuturor membrilor din sindicat.

:: La lucrările de concurs de la școala de Bele Arte, s'au obținut anul acesta următoarele recompense, de către elevii din anul al treilea.

Concurs după natură-figură. Mitescu Ștefan, medalie de bronz cl. II, Dîrzu Ion, Gliga Emanuel, d-ra Laura Scriban, Rotaru Ioan, d-ra Marta Maria, Cicherscki Victor și d-ra Filipescu Adela, medalii de bronz cl. III.

Sculptură : d. Richard Hette medalie de argint cl. II și Ion Rotaru de bronz cl. I.

:: La concursul pentru premiul cel mare pentru străinătate, ce se ține la școala de Belle-Arte, s'a dat ca subiect de compoziție „Adam și Eva alungați din raiu".

:: **In seara de 22 Iunie va avea loc o reprezentație cinematografică, în grădina Pathé din Iași, în profitul d-lui Gheorghe Blanariu, conducător poștal, care a avut nenorocirea să piardă un pachet poștal în valoare de 4000 lei.**

**Față cu excelentele referințe pe cari superiorii le dau despre Blanariu, ar fi de derit ca publicul să dee tot concursul reprezentației, care este menită să ușureze plata sumei de 4000 lei.**

:: Astăzi urma să se ție la prefectura de județ, licitație pentru construirea și repararea mai multor poduri și podețe de la apele din județul Iași.

Din lipsă de concurenți licitația s'a amînat.

:: *Lista* candidaților la diploma de capacitate pentru învățător, prezintați la școala normală „V. Lupu" din Iași.—Seria 1912. Absolvenții școlii :

Ardeleanu Gh. Gh., Arnăutu I. Gh., Aronovici D. Zaharia, Bélviu C. Gh., Cardaș Gh. C., Chernbach V. Alex., Ciomaga M. Ioan, Cliveț V. Const., Comănescu I. Panait., Constantinescu I. A., Cordoneanu C. Savel, Costinescu N. C., Costinescu N. loan, Dabija C. Ion, Filon C. Atanasie, Ghemiș S. Gh., Gheț I. Anibal, Hieroiu N. V.. Hopu N. Gh., Iosub G. Neculai, Istrati V. Calinic, Lefter I. Gh., Mardare Th. V., Marinescu R. Mihai, Munteanu N. D, Nediță I. V., Negoiță C. Neculai, Nemțanu Șt. C., Opincă V. V, Platon Gh. C., Podoleanu Gh. M., Popa M. C. Popovici Gh. I., Rădulescu M. Gh, Spiridon C. I., Spiridonescu C. Gh. căzut teze, Șoltuz G. Nec., Teodorescu D. I., Ulea I. Gh., Vasiliu D. Gh., Vasiliu I. Octav, Văideanu V. Crist., Velea M. M., Vlădeanu C. I. căzut oral, Zăhărescu Gr. Oct. căzut oral, Zosin Iord. Mihai.

Candidații admiși în urma examenului depus de cl. VI-a, conf. aprob, date cu ord. ministerului : Boroianu M. V., Dărăbăneanu A. Elisei.

Seminariștii de la seminarul „Veniamin" : Cîrlan Const. Desagă Radu, Doicescu N., Crințescu Teodor, neprezentat teze, Marian Ioan, Paraschiv Ștefan, Peptu Petru neprezentat teze, Stăcescu Leon, neprez. teze, Todicescu Const neprez. teze, Țitariu Const. neprez. oral, Ungureanu N. căzut.

Absolvenți de liciu : Fulger Gh. căzut, Tomescu C., Tusciuc Gh.

:: Iată numele ofițerilor de la școala de aviație sosiți în Iași pentru înmormîntarea locot. George Caranda. D-nii : maior Macri, locot., Fotescu, Sturza, Zorileanu, Zavricescu, Adamache, Pîrvulescu, Popovici, Istrate, Chițeani, Boiangiu și sub-locot. Negrescu.

Camarazi de clas : Midrănescu, Constantinescu, Zagoviț. Caracaș, Ionescu G.

:: In noul program de astă seară Vineri al cinematografului (din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec), se cuprinde între altele :

Jaratec nestîns (Molly și Maggie). Film danez în două părți. Din seria filmelor lungi teatrale. Subiect după o scriere daneză, interpretat de artiștii dramatici ai teatrelor din Kopenhaga.

Judecata lui Solomon. Redare minuțioasă după legendele biblice. Iau parte la interpretare : d. Alexandre și d-rele Madeleine Roch și Helène Masart de la Comedia franceză din Paris.

Cursele de flori din Mexico (America de nord), vederi—Fahrman și biplanul său vederi sportive—Floarea ghețarilor, roman alpin—Marile curse de automobile din Dieppe—O idilă la Montmarte, scene comice.

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor : Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

Peste cîteva zile **„Cei doi draci"**, o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

:: † **George Caranda.**—*Corpul ne însuflețit al locotenentului Caranda a fost adus în Iași astăzi cu acceleratul de dimineață.*

*Tatăl defunctului, elevii școalei de aviație, sub conducerea d-lui maior Macri ; domnii căpitan Iorgulescu și locotenent Fotino, delegații ministerului de război— au însoțit corpul meritosului ofițer.*

*Pe peronul gării, la întrarea trenului se aflau față : toți ofițerii garnizoanei Iași, în frunte cu d. colonel Cernătescu, toți în mare ținută.*

*Onoruri militare au fost date. Vagonul mortuar a fost împrejmuit de o gardă de 90 soldați din regimentul 13, din care a făcut parte tînărul erou—și de 2 sentintinele pază.*

*Serviciul divin a fost oficiat de părintele Agapi, confesor militar.*

*Corpul va rămînea în gară pînă la orele trei, astăzi, cînd va fi transportat la cimitir. cu toate onorurile mari cuvenite unui luptător pentru progres.*

*Onorurile vor fi date de o campanie din regimentul 13, sub comanda d-lui căpitan Fotiade și de un escadron din regimentul 7 Cuza Vodă.*

*Parada va fi comandată de d. maior Gherculeseu, adjutantul Generalului comandant.*

*Sicriul va fi pus pe un afet de tun și tras de 6 cai.*

*Cordoanele vor ținute de domnii : locotenenți Bogdan, Borcescu și sub-locotenenți Stihi și Dimitriu.*

*Recunoscut între coroane : a școalei de aviație, ofițerilor garnizranei Iași, ofițerilor garnizoanei București, elevii liceului militar Iași, regimentului 13 Stefan cel mare și regimentului 7 Cuza-Vodă.*

*Un ofițer din regimentul 7 va duce perna cu decorații. Sunt anunțați să ție discursuri, domnii : Colonel Cernătescu și maior Macri.*

*

Scos din vagon la orele 3 și pus pe două scaune—pe peron.

Slujba religioasă a primirii mortului a fost oficiată de P. S. Arhiereul Antim Petrescu, arhimandritul Savin și de preuți ai bisericilor Talpalari și 40 de sfinți.

Generalul comandant, toți ofițerii superiori și inferiori și un public extrem de numeros era de față, pe peron.

De pe peron pînă afară, la ieșire, sicriul a fost purtat de ofițeri, iar apoi sicriul așezat pe un afet de tun, tras de 6 cai albi, fie-care cal avînd cordele negre la coamă.

Cortegiul, foarte impozant, s'a pus în mișcare către orele 4, fiind întîmpinat pretutindeni de un public numeros.

A parcurs stradele Arcu, Cuza-Vodă, Ștefan cel Mare, pînă la Mitropolie,

Sicriul a fost introdus în catedrală unde prohodul a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul.

După oficiarea prohodului, în mijlocul aceleași tăceri religioase, rosti următoarea mișcătoare cuvîntare funebră, distinsul colonel Cernătescu.

*Intristată adunare,*

In fața noastră stă rece și neînsuflețit corpul aceluia, care a fost un distins ostaș și un brav fiu al țării.

Locot. Gh. Caranda, născut la 11 April 1884, a intrat în școala militară în 1 Sept. 1906 și la 1908 a fost avansat sublocot. în reg. Stefan cel Mare.

Doritor de muncă și cu aspirațiuni mari în viitor a absolvit cu frumos succes școala specială de infanterie și la 1 Octombrie 1911 a fost avansat locotenent și mutat în Reg. 37 Infanterie, unde după cererea sa a fost detașat să urmeze școala de aviațiune.

Prin firea sa blîndă și liniștită însă plină de energie, prin frumoasele sentimente de camaraderie, de care era animat, prin inteligența, devotamentul și corectitudinea sa în toate actele sale a știut să se facă a fi iubit și stimat de camarazi și șefi și nu mai puțin încă, respectat și idolizat de inferiorii sei.

Fire plină de curaj, cu abnegație de persoana sa, doritor a aduce servicii armatei și țării, cade jertfă virtuților sale ostășești.

Destinul, înaintea căruia trebue să ne închinăm, a făcut ca el să cadă victimă și prin el să plătim tributul, după o aviațiune practică de 3 ani, fără accident.

In floarea vrîstei, nemiloasa moarte îl smulge din brațele familiei și din mijlocul camarazilor săi iubiți.

In familie lasă un gol adînc și o durere înconsulabilă.

Intre camarazi durere și regrete eterne Țara și armata perde un fiu, și ostaș demn și brav.

Virtutea militară, care împodobește corpul tău neînsuflețit, e răsplata Țării binemeritată, pentru virtuțile tale ostășești,

Tată, mamă, soră, frate și voi iubiți camarazi, aplecați-vă, închinați-vă și dați ultima sărutare lui G. Caranda, mort pentru Țară.

Plîngem cu toții pe fiul și camaradul bnn și iubit, pentru care ne rugăm să-i fie țărna ușoară.

El nu mai trăește, dar memoria sa va trăi veșnic în sufetele noastre.

*

Cortegiul a plecat apoi spre cimitir.

:: La examenul de capacitate pentru studiile agronomice la școlile normale de institutori din țară, ținut în Iași de la 10 Iunie a. c. au reușit în ordinea de clasificație următorii candidați :

Mihalcea—Buzeu.
Cojocariu—Iași.
Jianu—Craiova.
Teodorescu—Galați.
Dinescu—C. Lung.

:: Din eroare s'a omis a se trece în lista promovatelor de la Liceul de fete „Oltea Doamna" și pe elevele : Viorica Mandrea cu media 8.50 (din cl. II în a III-a) și d-ra Moțoc cu media 8.70 (din cl. a III-a în a IV-a).


**Mobile Löbel**

*Iași — str. Lăpușneanu 32 — Iași*

**DORMITOARE**
**SUFRAGERII**
**SALOANE**
**BIROURI**

**Mare asortiment în mobile de piele.**
**Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,**
**—Covoare, Perdele, storuri —**
**— Ultimele noutăți —**
**Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă**
**BIROURI AMERICANE**
**— Lămpi electrice —**
**— PREȚURI EFTINE —**

*Face și condițiuni de plată avantajoase. Primește comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106.*


# Telegrame

București 22 Iunie

:: **Firul telefonic cu Bucureștii este deranjat.**

### Escrocul Haralambos

București.—S'a constatat că Haralambos intrase în țară prin punctul Reni, a fost înaintat poliției Issacea, care l'a pus în libertate.

### Profesor pedepsit

București.—Pedeapsa avertismentului a fost aplicată d-lui I. Sibianu, directorul Conservatorului din Iași.

### Răzvrătire

Constantinopol. — E sigur că mișcarea de răzvrătire în armată a fost provocată de emisari ai partidului acordului-liberal căzut în ultimele alegeri. Șeful partidului este colonelul în retragere Salik-Bey. Peste 80 la sută din ofițerii garnizoone Monastir simpatizează cu mișcarea.

### Numire

Petersburg.—Șambelanul Velicov a fost numit ministru pe lîngă sfîntul Scaun cu titlul de ministru plenipotențiar extraordinar.

### Intîlnirea Impăratului Wilhelm cu Țarul Nicolae

Baltic-port.— Incă de dimineață de tot vasele rusești au coborît drapele germane și ruse. Pe la 9 jum. nori de fum anunțau apropierea vaselor germane, întovărășite de o divizie de torpiloare ruse. Ambaradorul germaniei contele de Pourtales și atașații mliitari și de marină, s'au dus în întîmpinarea împaratului german pe bordul vasului „Neva".

Cînd vasele germane s'au apropiat de iahtul standard s'a dat semnalul salutărilor. Vasele rusești : Golamoja Wjesda, Andrei Pervowarnij, Imparatul Pavel au tras cîte 33 focuri de tun.

Crucișătorul german Moltke a răspuns. Cînd vasul Hohenzollern a trecut în fața vaselor marinarii germani și ruși au strigat ura. Hohenzollern aruncînd ancora, Țarul Nicolae s'a dus pe bordul vasului imperial grman să salute pe împarat. In suita țarului se aflau miniștrii. căpitanul comandînd Vasul imperial precum și ofițerii detașați pe lîngă împaratul Wilhelm ; Aghiotantul general baronul Meyendorf, contra amiralul conte Heyden, adjutantul Arseniev.

Vasele s'au salutat.

*

Baltic-port.—La ora 9 dimineață președintele consiliului de miniștri, miniștrii de externe, de răsboi și guvernatorul Estonief s'au dus pe bordul vasului „Steaua Polară. Timpul e splendid.

### Un comunicat

Constantinopol. — Ziarele vor publica mîne un comunicat al biuroului presei, desmințînd categoric știrea despre un incident ce s'ar fi petrecut la granița austro-turcă.


**Dr J. BRENER**

*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

**Specia ist în Boale de Femei**
**MAMOȘ**
**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**
*Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

CLINICA BOALELOR DE OCHI
**Doctor C. Miclescu**
**Oculist operator.**
**— Str. Ștefan cel Mare No. 6 —**
*In ograda caselor Kahane Succ.*
**Consultațiuni de la 3—6 p. m.**

**Magasinul de Muzică**
**„MICHELSOHN"**
Iași—Fondat 1878—Iași

**Piane și Pianine**
**SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY,**
*și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.*
**PIANE ELECTRICE**
**KUHL et KLATT**
**ORCHESTRIOANE AUTOMATE**
*La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.*
**NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

**Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun**

preparate de

**Laboratorul Chimic „DIANA"**

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

# 10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţioneazăte cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

# „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

**Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn**

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** Indulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representant pentru — România — **H. SIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24


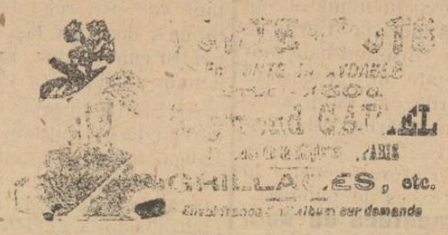


# Magasinul Conservatorului

**IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI**

## NOTE de MUZICA

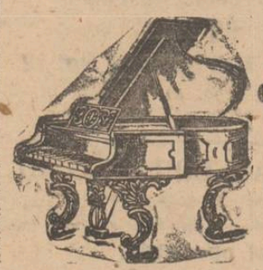

**ASORTIMENT** complect după Programa Conservatorului

## Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

**Piane şi Pianine**

**— ROSENKRANZ —**

**Neîntrecute în soliditate şi ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără acento —

*— Cataloage gratis —*

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



# „ANCORA"

(ANKER)

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**

**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**

**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7 453 500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

**Lei 1.986,253** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**

**Strada I. C. BRATIANU No. 166**

(fosta strada de Sus)



TIPOGRAFIA

# H. GOLDNER

IAŞI

**Fondată în 1856**

**Casă de incredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**


**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabil**

Iaşi Tipografia H. Goldner, Str. Mirzescu.—Instalaţiune [illegible] electrice, executată de John Kryzanowski [illegible] electrician Iaşi str. Plăcarari

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1624. — Duminică 24 Iunie 1912

## Misiunea d-lui Maiorescu

Se tot zice că d. Maiorescu are o misiune de îndeplinit. Eu nu o cred, nu o zic. Ca cineva să aibă de îndeplinit o misiune oare care, trebue să fie în măsură de a face acea treabă cu oare care sorți de isbîndă. A zice că dai unui om o misiune știind dinainte că nu o poate face, iată ce n'are rost și de geaba se zice.

Ca d. Maiorescu să-și asume a readuce în țară pacea eternă, trebue să se simtă dacă are în partidul său rolul ce-și atribue. Dar tocmai aceasta e de discutat.

Președinția de consiliu a d-lui Maiorescu a fost o invenție pentru a face față unei situații de o zi, fără să se gîndească cineva la acest fapt cu 24 de oare înainte. După cum șefia Nababului a fost o născocire de rău gust pentru partidul conservator, care n'a adus de cît buclucuri partidului, asemenea și șefia de guvern a d-lui Maiorescu a fost un recurs in extremis a d-lui Carp, cînd a văzut că-i scapă situația din mînă la 8 Ianuarie. Președinția de consiliu a d-lui Maiorescu a fost *o concesiune* Regală, nu *o necesitate* politică.

Pentru d. Carp era o problemă capitală la 8 Ianuarie. A părăsi cu totul puterea și a lasa la discreția Coroanei rezolvirea crizei însemna înmormîntarea sa de cl. I-a. De aceia a parat lovitura și a impus Coroanei personalitatea d-lui Maiorescu tocmai ca să-și salveze situația.

Ce și-a zis d. Carp? Regele n'a primit trecerea puterii către liberali, pentru că a crezut că nu e sosit momentul venit. Fiind împiedecat dar de Rege și împrejurări în consumarea întregei uri, d. Carp se vedea în fața ori a unui guvern Take Ionescu, ceia ce l'ar fi făcut să turbe, ori în fața unui guvern prea palatist, care să înlesnească venirea unui guvern Take Ionescu.

Deci, pentru d. Carp guvernul d-lui Maiorescu a fost puntea de scăpare. Prin guvernul Maiorescu s'au relevat aparențele... Sîntem căzuți de la putere, dar guvernul e tot al nostru. Maiorescu e prea om de partid, e prea disciplinat în voința sa ca să poată crîcni ceva contra partidului și deci să facă prea mult pe placul Coroanei.

Și în adevăr tot fastul oficial al prezentării noului guvern, a aratat că d. Maiorescu a primit un guvern cu tutelă. D. Maiorescu e pupilul, d. Carp e tutorul. Cel ce a vorbit în numele guvernului nou a fost d. Carp, iar d. Maiorescu a făcut istoricul junimismului literar și politic, schiop, cu lipsuri, pătimaș și mai mult milogitor, de cît exact și demn.

Mai mult încă, s'a declarat solemn că noul guvern nu va schimba o iotă din atitudinea vechiului guvern, ci va urma întocmai, schimbîndu-se persoanele pe cele războinice prin altele mai blajine, Atîta.

Fiind și stînd astfel lucrurile, cum credeți că d. Maiorescu poate avea vre-o misiune oare care de pace internă în partid?

Să o vrea chiar și nu poate.

Și mai întâiu nu o vrea; pentru că dînsul fiind în funcțiune de șef, știe că nu o vrea șeful. Adică știe ceva; că șeful său, d. Carp ar dori strașnic să revină mîne șef de guvern făcînd el concentrarea. Cum însă nu se va petrece, partea a doua nu va veni de la sine. Deci d. Maiorescu nu dorește concentrarea; aceasta e o belea dată de Vodă, la care de sigur că d-sa s'a întrebat în liniștea odăii sale, că ce o fi însemnînd, fără să-și bată capul cu de-al de astea.

Dl. Maiorescu a ajuns la apogeul unei cariere politice, a fost șef de guvern din mila împrejurărilor. Partidul nu l'a cerut, împrejurările nu l'au indicat, situația însă precară a momentului l'a inventat. Și nimica nu e mai anormal în politică de cît oamenii inventați pentru o zi, pentru o clipă!

Dl. Maiorescu atîta dorește în politică cît dorește d. Carp, atîta face cît i se lasă să facă, atîta vrea cît îl îngădue șeful. Nu-i facem de aici o învinuire; din contra constatăm că fiind prea vechiu om de partid, și prea de demult în apropiere de șeful său, și-a ordonat așa voința că n'ar putea o clipă să iasă din felul de a fi și a vedea al șefului.

Iar șeful, d. Carp, nu dorește, nu vrea concentrarea, căci el—Carp—nu e Nababul—să se sacrifice pentru o idee; prin încăpățînare a ajuns azi șef, și nu pune el capul său în slujba partidului, căci nu e prost să se dea de-a tava pentru partid. Așa e Carp și pace.

Atunci dar, ne-am pierde vremea de am mai discuta despre misiunea d-lui Maiorescu în ceia ce privește concentrarea.

I s'a dat răgaz la 15 August să încerce cu degetul concentrarea. De cu sară, în ziua de 14 August, d-sa își va declina cinstea și însărcinarea dată pentru că în partidul său, s'a izbit de atîtea greutăți interne, că el nu poate trece peste.

Va fi silit atunci d. Maiorescu la un lucru, pe care nu-l dorește, nu-l vrea: dacă azi n'are diriguirea *activă* a guvernului, nu se simte ciuntit, știind că o are ai lui; d. Carp și Marghiloman de fapt; mîne însă primind concentrarea, această diriguire activă și efectivă a partidului va trece d. Take Ionescu.

Aceasta ar fi aruncarea în umbră totală a tot ce azi mișună în jurul d-lui Maiorescu, iar culisele de azi dărăpanate.

Dacă ar fi ca prin concentrare să mai intre un general Argetoianu, ori un Nenițescu al partidului. Ah! ar face-o mîne, dar toți știu că întră zăvodul cel mare, care va face un gol în jurul lor, și-i va adumbri.

De aceia în scurt, bine că e vacanță, căci un guvern Maiorescu e foarte bine venit pentru vacanță. Nu face nimic, nu stărnește nimic în țară.

Și mi se pare că însăși Coroana e convinsă că nu d. Maiorescu îl poate duce la îndeplinire dezideratul său politic, pentru că Coroana nu poate da însărcinări la oameni inventați pentru o treabă, ci la acei ce-i reclamă situația. Este un glas al împrejurărilor care se impune tuturor, și cînd oamenii se pun ca spinul în cale, călătorul e silit să sară pe de-asupra ca să nu se înțepe.

Așa și concentrarea; pentru a se face va trebui să se treacă pe de-asupra d-lui Maiorescu! D-sa a fost o zăbavă necesară pentru pregătirea zilei de mîne.

**Gh. Ghibănescu**

## Ferul roșu la Epitropie

*N'a fost cuvînt mai ridiculizat, n'a fost expresie care să întoarcă asupra autorului ei toată ironia unei soarte nemiloase, n'a fost fulger care să se întoarcă mai repede asupra alchimistului nepriceput, care l'a născocit în spasmurile neputinței și a furiei, ca nenorocita „trouvaille“ a d-lui Carp.*

*Ceea ce se întîmplă acum la Epitropie, ne arată că guvernarea d-lui Carp, pornită cu ferul roșu, se isprăvește și la Iași, ca peste tot, cu ticăloșie și neruș inare. Escrocheria comisă de Epitropie, cu numirea Doctorului Anghel fără concurs, într'un loc de medic primar, este cea mai vie dovadă că neruș inarea regimului a împins și în posturile medidieale căpătuiala politică și plata vînză rei și a ticăloșiei electorale.*

*Aveam dreptul să ne așteptăm că o instituție medicală de importanța Sf. Spiridon, este apărată de capriciile politice, prin legea sanitară, care impune prezența unui medic între epitropi; se presupunea că prezența acestui medic va fi o garanție că cel puțin în treburile medicale nu se vor amesteca factori străini de spitale. In loc de aceasta am asistat la spectacolul dureros de trist că de rîndul acesta tocmai medicul ee avea această misiune mare, a fost mediatorul șolticăriei și al consultațiilor juridice; tocmai acest profesor al Facultății de medicină a consfințit întronarea bunului plac, în loc să fie în acel loc gardianul intereselor superioare a progresului științei medicale și al meritelor dovedite prin concurs.*

*Nu e, însă, de mirare că în gimnastica morală extraordinară, la care s'au dedat toți agenții corupțiunei și ai ticăloșiei carpiste, Doctorul Riegler să se arăte și el, ceea ce ne-au dovedit cu prisos toți agenții erei de moralitate care a fost guvernarea carpistă.*

*Ceea ce ne miră, însă, este că acești epitropi, cari au pornit cu atîta zgomot urmărirea judiciară a epitropilor liberali, săvîrșesc astăzi o ticăloșie în fața căreia s'au oprit predecesorii lor atît de huliți. Consiliul sanitar superior și Ministrul de Interne liberal au hotărît că legea este făcută pentru toți și au scos la concurs locul în care se urcă astăzi Doctorul Anghel pe căi atît de nepermise.*

*Nu ne așteptăm că actualul consiliu sanitar, sau ministrul Ianus, să aibă atîta virtute, nici nu știm ce urmări va avea protestarea celorlalți candidați cari se vor adresa justiției pentru a-i despăgubi de nelegalitatea săvîrșită de epitropi; știm, însă, că sancțiunea cea dintâi pe care o va avea ticăloșia comisă astăzi de epitropi, va fi trimiterea Doctorului Anghel la urma lui, de către cea dintâi epitropie care va lua moștenirea tristă a corupțiunei și escrocheriei politice carpiste. Desfidem atunci pe cei 3 jurisconsulți cointeresați de astăzi, să găsească în toate legile țărei un singur articol, care să scape pe nenorocitul lor pupil de acum, de a fi trimes pentru totdeauna la sursa de unde a pornit succesul său actual.*

## Încercări zădarnice

**D. Marghiloman se sbate ca peștele pe uscat. Toate încercările sale de-a amîna la calendele... lui Pizane procesele tramvaielor, au rămas zădarnice.**

**Unul din procese a venit înaintea înaltei Curți de casație. Reprezentanții ministerului de Interne s'au străduit să capete o amînare pentru după vacanță. Inalta instanță, hotărînd însă recursurile conexat a dispus judecarea lor la 25 Iunie.**

**Neapărat, ca chestie de principiu, procesul presintă puțină importanță. Casația s'a rostit asupra celei mai insemnate chestiuni de principiu, hotărînd că judecătorii au dreptul să pipăie constituționalitatea legilor. Mai rămîne să se rostească dacă legea d-lui Al. Marghiloman e sau nu constituțională. Celelalte chestiuni puse în Casație n'au nici o importanță pentru noi. Ele constituesc chestiuni de fapt sau de procedură, pe baza cărora e absolut indiferent dacă Casația se va rosti într'un sens sau altul.**

**Ceia ce interesează azi opinia publică, este mărginirea, prin justiție, a arbitrarului legislativ și deschiderea unei căi de ataș împotriva legilor votate în disprețul constituției.**

**Dacă în acest punct, Inalta Curte de Casație va confirma hotărîrile instanțelor de fond—democrația și legalitatea vor fi făcut un pas hotărîtor înainte.**

**Din acest punct de vedere d. Marghiloman a bine-meritat de la democrația romînească. Fără patima d-sale, fără orbirea în care a căzut, fără excesul la care s'a dedat, n'ar fi putut provoca bine cuvîntata reacțiune de azi și n'am fi putut înregistra glorioasele hotărîri rostite de instanțele noastre judecătorești.**

**Tot răul slujește la ceva—și răul făcut de d. Marghiloman a slujit la mult.**

## O INSOLENȚĂ

**— Insolența procurorului general de Iași este căptușită de un act de lașitate —**

Domnii D. G. Sofian, președinte de secție la Curtea de Apel din Iași, și d. D. Porfiriu, consilier, sunt dintre cei mai vechi și bine văzuți magistrați de carieră, pe cînd d. Toneanu, procuror general delegat, este un fost politician oare care de la Galați, care a făcut carieră — fără să se fi gîndit.

Fost de ocupație om, care se ținea de surtucul d-lui Orleanu, d. Toneanu, la venirea liberalilor la putere în 1907, obținu un loc de avocat al statului, în Galați. El se distinse în acel post prin o incapacitate așa de evidentă, afacerile procesuale ale statului, in Covurlui, se aflau în așa primejdie pledate fiind de d. Toneanu, că d. Orleanu obținu, prin stăruinți, numirea d-lui Toneanu procuror general—în care calitate avea toată vremea să stee la Suré și la Kiriak — iar încolo era liber să stee binișor.

Venind carpiștii la putere și văzîndu-se d. Toneanu expus să rămîie fără post, incapabil de a se hrăni, căzu în brațele carpiștilor, se făcu vinovat de cunoscutele acte de banditism și ne fu trimis plocon nouă, la Iași, căci Curtea de Galați, atunci ca și astăzi, persistă în refuzul de a primi asemenea mostră.

Acest om, dar, incapabil de a fi avocat, respins de magistrații din Galați, face carieră în magistratură sub un guvern abuziv și, venit în Iași, își permite, într'o chestie pur personală, cum este desvoltarea unui motiv de recurs, să trateze doi magistrați de adevărată carieră de „lipsiți de cel mai elementar simț de delicateță“, să-i întituleze „numiții“ și să spună pe șleau, că au asistat, ca judecători, într'un proces penal, nu numai pentru a da dreptate contravenientului, dar și pentru a atrage pe un al treilea magistrat, ca să facă majoritate—neadevăr cu atît mai hidos, cu cît speța a fost judecată de complectul secției și decizia de achitare dată în unanimitate.

Aceasta este insolența, căreia d. Toneanu i-a pus căptușeală—lașitatea.

Magistrații din Galați și din București infierînd insolența numitului — lui i se poate zice astfel—el s'a scuzat că motivul recurs, infam redactat, i-a fost impus de procurorul general de la Casație.

Adevărul este, însă, că însuși d. Scarlat Popescu a făcut observații d-lui Toneanu—iar acesta, scuzîndu-se în sensul de mai sus, a dat dovada că este de două ori laș: laș — fiind-că n'a avut curajul infamiei sale, laș fiind-că a pus în spatele altuia extra-ordinarul seu act de insolență.

Dacă domnii magistrați ai Curții de Apel, în urma publicității ce s'a dat insolenței d-lui Toneanu, vor mai da mîna acestuia — aceasta este o chestie de igienă—în care nu ne vom amesteca.

## „Pielești“ nu „Relea“

**— Sistemul Mors și geografia grecinistă —**

*Evenimentul* face o declarație de toată gravitatea: ziarul grecinist spune, în adevăr, că are un corespondent în București, că acest al său corespondent este d. Dascovici, distinsul redactor al *Minervei*.

Eften și face. Pentru apanagiile pe cari d. Dascovici la recepționează, în chip lamentabil neregulat, de la *Evenimentul*, nu este nevoe să fie redactor distins. Dar dacă este: ieften și face.

Scurta biografie a corespondentului său din București, ziarul grecinist, nu ne-a arătat-o din senin. E o chestie de geografie la mijloc, chestia stației „Relea“, și *Evenimentul* ne spune că corespondentul său a scris „Pielești“, dar pînă a fi transmis la Iași, pe aparatul Mors, cuvîntul a devenit „Relea“,

Există și o anecdotă la fel. Un evreu s'a interesat dela un altul, emigrat în America, dacă ie bine acolo—ca să vie și el.

— Foarte rău, fu răspunsul. Muncă multă, aer rău și o limbă imposibilă — cea engleză. De exemplu: de scris se scrie cauciuc și de citit se citește gutaperca.

Corespondentul a scris „Pielești“ și la Iași a venit „Relea“. De ce n'a venit Pelea, sau Jelea“? Dar de ce se scrie cauciuc și se citește gutaperca?

Cu toată explicația prea inteligentă ce ne-a dat-o *Evenimentul*—noi mai avem de adăugat: nu există o stație Relea, nu există o stație Pielești.

Să ne dovedească că există.

## FILE DIN CARNET

Mai 19 . .

. . . . . .

...Te-a interesat mult fila din carnetul meu și ai mai dori și altele. Aceasta nu ți-o pot făgădui. Mai întâi în carnetul meu sunt lucruri înșirate fără nici o logică, absolut în ordinea în care au intervenit. Și o idee destul de bună îți dau scrisorile mele, cu deosebire, că în carnet se găsesc stările mele sufletești care revin la fie ce pas, pentru că neîncetat variază...

Și apoi ai vedea lucruri mai puțin serioase de cît îți închipui... Iar scrisorile mele ar deveni adevărate volume. Așa, și tot trec marginile ce ar trebui să le păstrez față de un om ca d-ta, care știe să prețuiască timpul, minuta. Și nu pierd nici odată din minte să mă felicit de privilegiul ce am de a comunica cu un suflet așa de ales... Imi dau seamă și voesc să nu abuzez prinnimic... găsind puterea să-ți scriu numai cîteva rînduri, dacă d-ta în prevederea sau în... nu mai știu ce — nu mi-ai pune anumite întrebări, nu m'ai angaja indirect...

Cîte odată îmi zic că nu vei avea răbrăbdarea și timpul să citești tot ce'ți comunic dar răspunsurile ce mi le dai punct cu punct mă fac să roșesc că te-am bănuit... Și dacă ți-o mărturisesc e că sper să fiu ertată pe jumătate.

Tocmai voiam și eu să-ți spun, ce mulțumită am fost văzînd fericita coincidență ca 2 profesori să vorbească despre același autor unul din punct de vedere literar; iar altul din punct de vedere filosofic. Imi place și unul și altul, dar nu mă împacă de cît ideile profesorului de filosofie, pentru că așa l'am simțit și eu — zic simțit și nu judecat. Căci eu în chip intuitiv l-am înțeles pe Rousseau.

Lumea se alarmase contra filosofului de Geneva, crezînd că el e contra civilizației. Cînd în realitate el e numai în potriva semi-civilizației, așa de primejdioasă — și exemple se văd nenumărate El nu cere a se renunța la civilizație. Societatea e rea pentru că nu-i bine organizată. Starea societății așa, cum a fost adusă de oamenii civilizați — așa zișii civilizați — este anti-naturală. Și nu e drept oare aceasta?

In societate nu trebue să existe voințe particulare. Intre oameni trebue să domnească egalitatea: toți cetățenii să fie unul. Iată toată filosofia lui Rousseau — deosebită de concepțiile multor filosofi, dar cu care eu mă împac așa de mult! Iar concluzia la care ajunge Rousseau nu-i singura care se impune?

Și anume: Conciliarea între starea socială actuală și cea naturală — în opunere deocamdată — se va face prin instrucție și educație. Și omul nu va găsi binele suprem în societate cîtă vreme sentimentele lui nu se vor transforma prin educație și legile reformate.

La literatură se făcu analiza romanului „Nouvelle Héloise“. Ce plăcere pentru mine, care am citit și recitit acest pasionant roman! O adevărată delectare a minții a fost acestă oră, despre care nu mi-am dat seama cînd a trecut. Și cred că-ți va produce plăcere dîndu-ți părerile d-lui S. asupra lui Rousseau ca romancier, știind ce loc ocupă acest filosof în inima d-tale.

Profesorul spune că Julie a fost compus la Ermitage și apoi la Montmorency. Ei bine numele acesta din urmă mi-a adus aminte de scrisoarea lui Rousseau, în care e vorba despre flanela pe care d-na d'Epinay i-o trimisese ca să-i facă Tereza o giletcă.

Și apoi cînd Rousseau se supără, bănuește d-nei d'Epinay că fusese purtată. Aceasta însemnează că până și oamenii cei mai mari au scăderi așa de mici. Nu caut o scuză, în aceasta, defectelor ce întîlnim și de care puțini sunt scutiți; constat numai.

Dar să revin. D. S. pune origina romanului în reveria unui om de 45 ani pentru a se mîngîia de amorul pe care n'a putut să-l aibă în tinerețe. El zice că numai trebuința de a iubi a dat naștere acestui roman. Căci Rousseau la vîrsta de 45 ani a avut o criză psihologică. Nu avusese parte nici de amiciție și nici de prietenie.

Romanul lui cu d-na d'Haudetot fusese nenorocit, căci venise prea tîrziu. Pentru aceasta el caută satisfacerea acestui roman în imaginație, făurind 2 fete cu care St. Preux—adică însuși autorul—să facă cu una dragoste,—iar cu cealaltă prietenie.

Ele le puse la Vevey.... Der ce nevoe să-ți mai spun? D-ta le știi mai bine de cît mine.

După curs am și plecat spre Vevey și Clarens... Cu ce sete priviam fiecare colțișor, fiecare stîncă, ca doar mi-ar răsări umbra eroilor cu care Rousseau și-a petrecut atîția ani din viață: 13 ani!

Profesorul ni spuse că acest roman a avut un mare succes în secolul al 18-lea dar că astă-zi el e ucigător cu stilul groaznic al unui sensibil. Cu toate acestea eu îmi permit să nu fiu de părerea d-lui S.

Oricum ar fi, Julie e un roman bun de citit, se găsesc foarte multe idei frumoase. Mă unesc în această privință cu părerea d-nei Roland—J. J. Rousseau al femeilor, cum i se mai spune—că nu se poate ca o femee să citească pe La Nuvele Héloise fără ca ea să nu devie mai bună.

Iar dacă idealul femeei din acest roman nu se mai potrivește cu cel de as-

DE CE NU VAPSIȚI
**părul Dv. alb**
**întrebuințați dar**
**Vopsea pentru PAR Seeger**
**care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorință în:**
**Negru, Brun, Castaniu și Blond**
**Întrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată**
**Prețul unui flacon**
**Lei 2.50**
*De vînzare la* **Farmacii, Drogherii și Parfumerii**
*Depozit general: București, Strada C. G. Cantacuzino 40*


tă-zi, acesta e altceva. Sunt și unele părți care pot rămînea și acum.

Profesorul mai comentă persoanele din partea a doua: d-na Volmar ar fi d-na Haudetot; Volmar ar fi St. Lambert; iar St. Ruox, ca și în partea întâi, J. Jacques. Rîse ironic, și în sfîrșit făcu aceea ce în limba de toate ztlele se zice mahalagizm iar în literatură analiză psichologică.

Dar acest fapt îmi provocă niște reflecții foarte îmbucurătoare pentru mine. Mă gîndesc dacă nu cum-va femeile care fac mai multă mahala, nu ar avea în ele aplicare pentru psichologie. Tot deauna cele mai deștepte duc și aduc, comentează faptele, vorbele și chipul de purtare al tuturor. Și atunci iată cum un defect al femeei, prin cultură, va deveni o calitate din cele mai prețioase și pe care barbații au mai puține șanse de a o cîștiga.

O, dar fac barbaților un compliment, pe care nu știu, dacă-l merită. Oare ei în politica lor nu fac mahala? Ba mi se pare că mai pronunțată de cît ori unde Și atunci cultura îi va face și pe ei buni psihologi. Așa dar într'un moment dat, pe atunci cînd vegetarianismul va fi universal, toată lumea va fi plină de psichologi—femei și barbați.....

Revin însă, iarăși la timpurile noastre ceva mai barbare. Eri noapte am făcut o primblare cu barca pe lac. Ce splendoare.

Ce fericire a naturei și ce fericire de a o putea gusta!

Luna plină domina munții. Apoi se ascunse între nori lăsînd să se vadă numai tivitura aurie de pe marginea desemnelor bizare. In lac se reflectau luminile otelurilor pe o distanță mare, în serpentine luminoase provocate de unda apei în tremur.

După întorsăturile bărcii diferitele culori ale farurilor de pe bord suprapunîndu-se, dădeau un aspect variat ce te făcea să te pierzi într'o lume de visări. Pe lîngă noi—eram cu familia d-rei Fèves—treceau bărci, auto-canot-uri, corabii.. Nu mai cînd vaporul France se apropie, valurile puternice provocate de el ne sili să revenim pe pămînt.

Cerul începu să se întunice și mai mult căci nori groși se adunau. Iar focul luminelor părea și mai viu. Cîte-va picături de ploaie începură a cădea; dar nimic nu putu strica farmecul acestei primblări.

Mă așezai pe o bancă mai departe. Era atîta liniște încît mintea refuza să mai lucreze și întreaga mea ființă era cuprinsă de o grozavă inerție...

. . . . . .

**Maria C. Buțurcanu**

# EXPOZIȚIA
## dela școala de Arte-frumoase

Asupra curierului publicat în No. de alaltă seară al ziarului nostru, despre Expoziția retrospectivă de la școala de Bele-Arte, revenim astăzi întru cît autorul acelui curier nu a fost complect informat asupra datelor istorice despre înființarea școalei de Artele-Frumoase, nici asupra întregii opere expuse.

Școala a fost înființată în 1860 cu Gh. Panaiteanu fostul bursier al statului la München, unde a lucrat 18 ani. Prima expoziție de pictură a fost la 1862, și a urmat în fie care an pînă la 1866, cînd școala a fost scoasă din budget, ministru fiind I. Strat.

Cu venirea M. S. Domnului Carol I în Iași în vara lui 1866, Panaiteanu a făcut o mare expoziție de pictură în 7 mari saloane la Universitatea veche și atunci văzînd frumoasele lucrări expuse de tînărul student Em. Bardasare, Măria Sa Domnul din propria sa inițiativă l'a trimis la München și la Berlin ca bursier pentru a se perfecționa, și a dispus reînscrierea școalei în budget.

De atunci, școala a funcționat întru una sub direcțiunea lui Panaiteanu pînă la 1892, după care a urmat apoi Stahi, pînă la 1901, iar d. Bardasare pînă la 1910, iar apoi d. Gh. Popovici, actualul director.

Azi școala își are localul său, căci vechiul local cumpărat de stat de la Ghica, din fața vechiului teatru de la Copou, prin stăruința lui Panaiteanu, a fost încorporat apoi la clădirea Universității noastre.

Complectînd aceste notițe cu rolul ce l'au jucat d-nii Panaiteanu și Bardasare în mersul evolutiv al școalei, revenim și asupra tablourilor expuse întru cît s'a uitat a se pune toată opera produsă.

Panaiteanu a expus 2 mari portrete, reprezentînd pe soții *Teodor Tăutu*, fostul primar al Iașilor, de un culorit vioiu și mișcător, și un studiu „Un Franciscan".

D. Bardasare a expus 17 tablouri cari au făcut față expoziției, portrete (D. Gusti, I. Vrînceanu, d-na Bardasare, familia Bardasare), iar ca *genre* a expus, *Doina*, reprezentată prin Păstor și păstoriță, Romînca de la secere (vara), Hora de la Țuțora, etc., în *peisaj* mai multe bucăți: Strunga, piața din Burdujeni, mînăstirea Teodoreni, etc.

Expoziția a cuprins 131 bucăți de pictură, 3 xilografii de Stahi, mai multe bucăți de artă decorativă de d-ra Elena Gheorghiu, aflătoare la Paris si 34 bucăți expuse de elevii școalei. Sculptura a fost reprezentată de d-nii Mirea (2 bucăți) Hăulică (1 bust), I. Rotariu (1 bust), D. Chipăruș, (o grupă în marmoră).

Artiștii expozanți au fost în număr de 42, toți profesori și elevi ai școalei de Arte-frumoase din Iași. Mai mulți alții n'au putut lua parte, nefiind înștiințați la vreme de direcție.

Constatăm cu aceasta că direcția școalei n'a pus la dispoziția publicului un catalog complect al lucrărilor expuse.

# Litere-Științe-Arte

**Concursuri.**—Sunt la ordinea zilei, în legătură cu diversele conflicte universitare.

In *Gazeta Medicală* din București, de la 15 Mai, găsim un articol în care se discută diferitele sisteme pentru recrutarea corpului profesoral de la Facultatea de Medicină. Autorul se declară în contra concursului.

„Judecata dată de către Consiliul Facultății prezintă mult mai multe garanții de cît judecata dată de un juriu, restrîns ca juriul unui concurs. Bine înțeles nu atinge nici odată perfecțiunea.

„Se pot întîmpla cîte odată nedreptăți. Insă care-i instituția omenească, care să fie la adăpostul unor astfel de obiecțiuni. Nimeni mai bine de cît colegii viitorului profesor, nu au interes să introducă în sinul lor pe un camarad, care să le facă onoare.

„Nimenea mai bine ca facultatea nu este în stare să se intereseze de reputația ei".

*

La Bologna a apărut „Poesia varie", opera poetică a defunctului G. Pascoli, atît de mult regretat în lumea literară.

*

Pe cîmpul de la Mailly, în Franța, se urmează de aproape două luni cele mai interesante experiențe relative la regularea tirului artileriei prin ajutorul aeroplanelor.

Experiențele se fac cu tot felul de aparate, cu și fără pasager observator, cu telegrafie fără fir, semnale sau porumbei voiajori etc. și se spune că pînă în prezent rezultatele ar fi foarte mulțumitoare.

*

Trecerea canalului Mînecei a ajuns un ce banal. Aviatorul Hamel l'a trecut pînă acum de șapte ori și de patru ori a fost însoțit de o pasageră, miss Davies.

Zilele acestea se va pune în aplicare și planul curselor regulate franco-engleze.

*

STRUNA ZILEI

MALAGUENA

*(Din volumul lui Gh. din Moldova)*

*Dragostea și portocala*
*Au o mare asămănare:*
*Ori și cît de dulci să fie*
*Tot cam sînt puțin amare.*

# EPITROPIA
## Casei Spitalelor și Ospiciilor
### Sf. SPIRIDON DIN IAȘI

Face cunoscut că în ziua de 5 Iulie a. c. orele 10 diminiață, se va ținea în camera acestei Epitropii licitație publică prin oferte sigilate, pentru aprovizionarea cu carnea necesară spitalului: Central, Pașcanu, Inst. Grigorian, azilul Balș și ospiciul Galata pe timp de un an.

Licitația se va ține conform Art. 72—83 din legea comptabilității generale a statului.

Concurenții sunt invitați a se prezenta în acea zi însoțiți de o garanție provizorie în sumă de 2000 lei în numerar sau efecte publice.

Condițiunile și ori ce informațiuni se pot vedea și lua în ori ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei serviciul administrativ.

No. 5096 26 Iunie 1912

# Funeraliile lui G. Caranda

**— Rugăciunea I. P. S. S. Mitropolitului.—Discursurile d-lor maior Macri, locotenentului Adamovici și sublocotenentului Simion Chiscăneanu.**

### Discursul I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei, rostit la înmormîntarea locot. Caranda

*Scumpi ofițeri și jalnică adunare,*

Avem în fața noastră o jertfă. Tînărul ofițer Caranda dispărut dintre noi e o jertfă a dragostei sale nesfîrșite pentru cariera ce-și alesese, în care a slujit cu credință pînă la capăt.

Prin sbor voind a cuceri văzduhul el n'a căutat cu aceasta de cît a înalța tot mai mult gloria vitezei noastre armate, făcîndu-i un nume falnic și punînd'o în rîndul armatelor mari ale altor plaiuri.

Aceasta i-a fost năzuința cea nobilă de care a fost însuflețit. Ea îl face azi a ne fi cu atît mai scump, cu cît pentru îndeplinirea ei nu s'a dat la o parte din calea primejdiei, mergînd pînă la jertfă.

Jertfa lui e mai înaltă de cît a celor ce au căzut luptînd împinși de datorie către țară și neam. Caci el s'a luptat din dragoste și devotament pentru buna reputație a armatei al cărei oștean era.

Prin aceasta el este un adevărat erou. Inaintașii săi au luptat prin văi, cîmpii, șanțuri și redute, sub conducerea marilor voevozi pentru așezarea patriei, cîștigîndu-și ast-tel nume nemuritoare. El a năzuit a stăjini puterile văzduhului, pe care plutind, să lupte cînd nevoe va fi pentru apararea țărei și păstrarea vitejiei armatei noastre.

Cu drept el este deci în rîndul vitejilor de la Rahova, Răsboeni, Călugăreni și Plevna.

Fiți mîndri camarazi de arme, că din rîndurile voastre s'a înălțat Caranda, erou al stăpînirei văzduhului; fiți mîndrii și voi îndureraţi părinți, în aceste momente de jale pentru întreaga țară, căci fiul vostru iubit este și cel mai scump fiul al patriei.

Mîndri să fim și noi eșenii, căci orașului nostru i-a fost dată dureroasa cinste, să dea cea dintăi jertfă pentru succesul aviațiunei, noul mijloc de luptă, pentru apărarea țărei. De alt-fel știut e că Iașul a dat multe jertfe pentru ideile mari, cari au contribuit la mărirea și înălțarea patriei.

Voi jalnicilor părinți veți ridica fiului vostru o cruce la mormînt; patria însă îi va păstra amintirea neștearsă a marei lui jertfe.

Chipul lui ca o podoabă aleasă trebue să fie păstrat în casele tuturor camarazilor și oștenilor romîni, ca o pildă vie și îndemn la jertfire pentru țară și neam.

Mergi în pace suflet de viteaz! In cer tu te vei întîlni cu sufletele vitejilor lui Ștefan, Mihai și ai marelui căpitan de la Plevna, a căror osăminte ne sunt scumpe, ori pe unde ele sunt sămănate.

Voi suflete viteze, toate la un loc, veți privi cu nesaț la vitejiile săvîrșite de urmașii voștrii camarazi, care ca și voi vor ști să lupte pentru țară, lege și neam.

Bine cuvîntarea Domnului să te însoțească de veci, iar țara fie-ți recunoscătoare pentru jertfa ce ai adus.

*

### — Discursul d-lui maior Macry, directorul comandant al școalei de aviație —

*Iubite Caranda,*

In numele d-lui general de divizie Mihail Boteanu, director superior al aviațiunei și în numele ofițerilor aviatori, îți exprim, atît cît se poate exprima prin cuvinte, mîhnirea adîncă, pe care ne-o lasă în sufletele noastre,—perderea ta, distins și desăvîrșit ostaș.

Căderea ta din albastrul cerului pe pămîntul întinat, de care numai o clipă te desprinseși, înaltă scumpa noastră țară care se simte mîndră de a avea asemenea fii.

Cît foc, cîtă dragoste ai pus tu pentru a învăța măestria zborului, o arată rîndurile tale din scrisoarea pe care mi-ai făcut-o înaintea începerei școalei.

Cu cîtă hotărîre 'mi spuneai: „Domnule Maior, aștept gestul și ordinul D-voastră hotărîtor, spre a alerga să'mi depun priceperea, curagiul și sacrificiul persoanei mele, pentru glorioasa viitoare a 4-a armă. Veți ști că prin deciziunea ministerială ce mi s'a comunicat, sunt admis întâiul spre a urma toată școala de aviațiune".

— Ai îndeplinit în prisosință, iubite Caranda, legămintele tale.

Ai arătat pricepere desăvîrșită și curaj fără margini.

Trebuia să te oprești aci și să nu mai ții și făgăduința atît de scrupulos, a sacrificiului tău personal.

Adînc săpat va rămîne în amintirea noastră chipul tău veșnic iluminat de vocațiunea care te neliniștea, veșnic zîmbitor și sfidător pericolelor care pîndesc îndrăzneala aviatorilor.

Liniștit, devotat și fără a face mult sgomot în jurul persoanei tale, ne-ai arătat nouă care rămînem, cum trebuie să muncim în viitor.

A fost dat Iașului, orașul tău natal care a făcut atîtea jertfe mari, pentru mărirea și întemeiarea țării noastre, pe bazele solide de astăzi, i-a fost dat repet, să aibă și dureroasa cinste, ca tot unul din fii săi, să dea tributul de sînge, care va închega și cimenta, bazele „viitoarei frumoase a 4-a arme", cum o numeai tu. Onoare lui, care se rîdică prin asemenea fii ca tine.

Și acum, iubite camarade, în fața mormîntului care este gata să te cuprindă pe tine, pe care nu te putea cuprinde nimeni, în înălțimele la care te ridicai, unim lacrimele noastre cu ale greu încercatei tale familii și o rugăm să se împărtășească de la noi, cu mîngîierea că moartea fiului lor și iubitului nostru camarad, dă viață unui sublim exemplu de devotament și abnegațiune pentru idealuri ostășești.

Durerea familiei tale este împărtășită de întreaga țară, care se mîndrește de asemenea fii, și care durere a găsit răsunet pînă sus, sus de tot, pînă la Bravul și bunul nostru Suveran, către care noi ostașii, murind,—ne îndreptăm ultima privire, și care a bine-voit, ca un ultim omagiu adus jertfei tale, să-ți acorde cea mai frumoasă distincțiune, *„Virtutea Militară" și în numele căruia*, cu profundă durere și admirațiune o depun pe sicriul tău.

*

### — Cuvîntarea d-lui Locotenent E. Adamovici, oficer aviator.

*Inalt prea sfinte,*
*Intristată adunare,*
*Iubiți camarazi și camarazi de un ideal sfînt—Aviatori*

Prin moartea Lt. Caranda suferim o perdere, noi camarazii, familia și țara; o perdere atît de mare în cît nici graiul omenesc, nici torentele de lacrimi ce am varsa nu ar putea reda adevărată, acea grozavă durere ce ne copleșește, ne turbură, ne zdrobește!

Da! e adevărat. In Lt. Caranda avem o perdere enormă, o perdere națională a tot ce este Romîn și romînesc, o perdere fără compensațiune.

Prin avîntul, entuziasmul său, prin acel foc sacru al dragostei și jertfirei pentru țară și gloria Ei, simțim și acte de care nu sunt capabile de cît suflete superioare;—el ne arată o pildă de patriotism și eroism, ce încă n'a înregistrat istoria gloriilor noastre naționale.

Intr'adevăr d-lor, dacă este adevărat că acel care moare pentru țară, și apararea ei în timp de răsboi este un erou sacrificat pe altarul Patriei, apoi Lt. Caranda care și-a dat viața fără ca țara să i-o fi cerut aceasta, fără ca țara să se fi aflat în pericol, — Lt. Caranda care cu atîta dezinteresare, abnegațiune și entuziasm sfînt înălțător, s'a consacrat răsboiului în timp de pace, căci un aviator d-lor se află veșnic într'un război, și cu un dușman, cel mai redutabil, puternic și neîndurător, — natura, — care nu acordă nici un armistițiu, nici pace, care'n furia și grozava ei putere distruge totul într'o clipă, fără îndurare, dacă Lt Caranda în sfîrșit, în entuziasmul lui legendar nu se dă învins de lacrimele părinților săi bătrîni cari-l imploră a nu-și risca viața și a-i *lăsa pe drumuri* ci se roagă c'o stăruință accerbă, desnădăjduită, de d. maior Macri, com. școalei—ce se află aci de față — prin nenumărate scrisori să-i facă grația de a fi primit la aviație și merge cu atîta bucurie să-și riște viața apoi moare, spuneți d-lor este și el un erou? Și la fel cu cel căzut în război?

Nu.

El nu este un erou.

El este și trebue să rămînă etern pentru armată și noi Romînii, un ideal al eroismului și al patriotismului pe care să-l glorificăm și material și spiritual. Numele de Lt. Caranda pentru fapta sa vitejească și moartea cea grozavă, nu pentru el personal, ci pentru gloria, progresul și viitorul țărei *în timp de pace*, acest nume trebue să se pronunțe de noi Romînii cu respect și cu o admirațiune pioasă, iar pentru noi aviatorii,—moartea lui eroică pînă la tragedie, să ne fie pildă de jertfire, de jertfirea noastră personală, la fel cu a lui Caranda și de un entusiasm și stoicism și mai mare de azi înainte, în scopul căruia ne-am consacrat.

Să nu ne dăm înapoi o clipă de a lupta și de a ne sacrifica, chiar mîne de va fi nevoe, pentru gloria și mărirea țărei și de a ne înălța sufletește atît d sus, cît mai sus, pentru a rămîne demne camarazi demni ai sacrificatului locotenent Caranda.

Cît privește recunoștința țărei pentru cei ce se sacrifică pe altarul ei, cu atîta desinteresare,—s'o lăsăm în grija acelora ce conduc destinele ei, precum și a acelor ce simt romînește și omenește.

Noi însă iubite Lt. Caranda, noi aviatorii, veniți cu tine aice să-ți dăm ultimul adio, strînși aice în cerc la marginea gropei tale, îți jurăm, îți jurăm solemn, că nu ne vom da o clipă înapoi de a lupta pentru idealul nostru, pentru gloria țărei și siguranța ei, împotriva dușmanului de afară și din lăuntrul ei. Și de va fi să murim chiar toți la fel cu tine Caranda, nu vom avea de cît un singur gînd, acela ca macar cei ce vor urma după noi, cu prețul jertfei noastre să poată aduce la îndeplinire idealul nostru în direcția aviațiunei,—cea de a patra armă,—de care dacă nu azi, — mîne țara va avea o imperioasă nevoe, nevoe de care astăzi poate nu ne dăm seama deplină, socotind'o drept un sport, jucărie sau distracție.

Dormi, dormi, iubite Caranda, somnul tău de veci în pace; sufletul tău care plutește în clipele astea deasupra noastră fie-ne protector în zborul nostru spre idealul pentru care te-ai luptat și te-ai jertfit!

Iar în momentele noastre de grea cumpănă, întărește-ne cu apariția ta eterică, dă-ne sprijinul tău și ne du spre glorie, cum te-ai dus!

Indureraţi Părinți!

Providența să vă aibă în a ei pază; să vă deie puterea necesară de a suporta cu tărie pierderea ce am suferit'o cu toții, și nu uitați nici odată, că în durerea d-voastră veți avea, deapururea tovărăși, Țara întreagă și pe noi aviatorii și camarazii lui.

Cu religiositate profundă iubite Caranda, plec fruntea și genunchiul la marginea gropei tale, să'ți zic:

Să'ți fie țărîna ușoară!

*

### Discursul locotenentului Simion Chiscăneanu

*Indurerată familie,*
*Intristată adunare,*
*Și voi nemăngăiați camarazi.*

Ne găsim strînși astăzi în jurul corpului neînsuflețit al celui cu prea mult suflet și cu prea multă dragoste de muncă, de jertfă și de ideal, a celuia dintre noi, care pînă acum două zile era—Locotenentul Caranda.

Suflet bun, blajin, dulce, inimos, cald la vorbă ca și la suflet, dornic de muncă dornic de noi senzații alese, dornic de o viață deosebită de a tuturor celorlalți ai vremurilor în care trăim,—aviația militară—armă de jertfă și de abnegație și-l avea predestinat între aleșii ei.

Ostaș al țării, căreia prin legămîntul sfînt al jurămîntului îi încredințase și-i promisese cel mai mare sacrificiu de care noi pămîntenii suntem capabili—sacrificiul vieții,—a fost hărăzit să-și dea ceea ce promisese nu în timpul unei furtuni, care din moment în moment s'ar putea abate asupra țării, dar în timpul pregătirei oștirei ei pentru a putea face față și a stăpîni această furtună.

In ziua de 20 Iunie ora 6.20 m. de dimineață nu rămîne din cel care se desprinsese de pe acest pămînt, din acel al cărui corp și suflet pluteau în aer—de cît ceea ce stă întins aici în fața noastră—pentru ca să lase liber un suflet mare și ales, să-și continue sborul tot mai sus, tot mai departe, acolo unde cei aleși își au locurile lor.

Această zi este o zi de doliu pentru noi camarazii lui, de soartă, care i-am rămas să ducem mai departe chemarea noastră, pentru noi, care adunați în fiecare zi în acelaș loc, în fața aceloraşi mașini, menite să dea omului ceea ce pînă azi nu cucerise, pentru noi în sufletele cărora sunt aceleași dorinți și aceleași aspirațiuni de mai bine și de mai norocos pentru această a noastră țară, căreia ca și el suntem gata să-i încredințăm tot ce avem mai scump, după exemplul pe care el a fost chemat să ni-l dea.

Noi camarazii tăi și adevărații tăi camarazi, depunem astăzi lîngă corpul tău neînsuflețit, prinosul nostru de jale și de durere—tot ceea ce noi avem—și putem să-ți dăm pentru premărirea și eternizarea amintirei sufletului tău.

Ingenunchiați în fața semnului pămîntesc al tău, ridicăm rugi celui Atot pu-

ternic să te așeze între cei drepți, spre veșnica ta pomenire.

Noi frații de jertfă ai tăi încercăm să ne îndeplinim astăzi una din multele datorii ce avem față de tine, te întovărășim pînă în orașul al căruia pînă astăzi ai fost și căruia îi e dat după frumoasa serbătoare prin care a trecut acum o lună, să asiste la încercarea zguduitoare la care noi și ai tăi am fost supuși.

Cu mîndrie ei trebue să te așeze între marii bărbați ce au dat țării, în diferitele ocazii grele prin care țara a trecut, cu toți trebue să se plece în fața celui mai ales al timpurilor mici de astă-zi.

Dacă nu le-a fost dat să te vază plutind deasupra orașului, pe aripele văzduhului astăzi aproape stăpînit, aibă-te azi în pămîntul lor ca o pildă de jertfire, de muncă și de abnegație pentru tinerele vlăstare, care se vor ridica pentru gloria și prosperarea neamului.

Țara întreagă depune astă-zi la picioarele tale, cel care ai murit pentru o datorie frumoasă și înălțătoare — regretele ei pentru cel mai bun al ei fiu și te va așeza între eroii ei între eroii suflării romînești.

Durerea, jalea și nenorocirea noastră a camarazilor tăi și a țării sunt mai prejos de durerea și nemîngăerea a lor tăi care pierd prin tine sînge din sîngele lor, sprijin, speranță și mîngăere a zilelor pămîntești, care plătesc această jertfă sublimă ca și această pildă ce tu ne-ai dat-o tuturor. Tu de lîngă cel drept aibi-i totdeauna sub ochi, mîngăe-i în vis și alină-le suferințele foarte grele prin care trec.

Noi camarazii tăi îți aducem odată cu ai tăi, lacrimele mamelor și rudelor noastre care te plîng ca pe al lor și rugăm pe Dumnezeu să te aibă în paza lui și pe amîndoi vă rugăm să veghiați asupra acelora în mijlocul cărora ai fost.

Fie-ți țărîna ușoară și veșnică amintirea în sufletele noastre.

# ULTIME INFORMAȚIUNI

## Un monument lui I. L. Caragiale

**In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defuuctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.**

| | | |
|---|---|---|
| *D. Eug. Herovanu* | *40* | *lei* |
| *D. And. N. Badareu* (Bivolari) | *20* | *„* |
| *D. M. Wachtel* | *50* | *„* |
| *D. Dinermann* | *20* | *„* |
| *D. C. Jornescu* | *20* | *„* |
| *D. G. Skarlet* | *10* | *„* |
| *Suma din urmă* | *1290* | *„* |

:: **Conflictul universitar.**—*D. C. C. Arion, ministru de interne și ad-interim la instrucție, a înaintat eri un lung referat M. S. Regelui, prin care cere revocarea d-lui Ion Bogdan, rectorul Universității din București, din această demnitate.*

*Prin acest referat d. Arion arată cauzelt conflictului ivit între unii decani ai facultății și d. rector, în urma împrejurărilor în care s'a făcut alegerea și confirmarea ca rector.*

*Mai departe arată cum din cauza acestui conflict nu se poate întruni Senatul universitar și în consecință Uaiversitatea sufere.*

*In sfîrșit d. Bogdan nereușind să găsească o modalitate pentru aplanarea conflictului și nevoind să înlesnească prin demisie, această aplanare, d. C. C. Arion cere M. S, Regelui revocarea d-lui Bogdan din demnitatea de rector.*

:: *Ofițerii din garnizoana locală au luat inițiativa de a rîdica un bust, pe mormîntul regretatului locotenent George Caranda, victima primei aviațiuni romînești.*

:: *Ploi torențiale au căzut pe teritoriul comunei Bădeni, eri. Moșia e proprietatea lui David Fischer care are 150 hectare grîu doborîte de grindină.*

*De asemeni au mai căzut ploi torențiale însoțite de grindină în comuna Holboca-Cristești și Brăești, provocînd mari pagube agricultorilor.*

*In satele Budești, Mînjești și Hadîmbu șivoiul apelor a inundat casele locuitorilor înnecînd tot.*

*La Țigănești o ploaie cu grindină de 3 ore a distrus cu desăvîrșire lanurile.*

*Pagubele sunt foarte mari. Sămănăturile sătenilor au fost distruse aproape cu totul.*

:: Acțiunea intentată de d. G. Clopoțel pentru punerea sub interdicție a d-lui Alecu Morțun, mare proprietar în județul Roman, se judecă astăzi la s. I a Curții.

:: Colegiul electoral al preuților de mir din eparhia Moldovei, a fost convocat să se întrunească în ziua de 10 August, spre a alege trei membri în consistor în locul cucernicilor economi Pavel Savin, N. Filip și Cosma Petrovici.

:: Țăranii din județul Iași în Bucovina.

Ne scrie corespondentul nostru din Cernăuți:

— Simbătă 22 Iunie vor sosi în Bucovina prin punctulIțcani, vre'o 15 țarani din comuna Cucuteni, jud. Iași, sub conducerea d-lui agronom d. G. Constantinescu pentru a studia exploatarea gospodăriilor țărănești de la noi.

La GaraIțcani excursioniștii vor fi întimpinați de d. instructor agricol al țării Longhin Nuțu, care-i va însoți în tot timpul șederei lor aci, pentru a le da explicațiunile necesare.

Din garaIțcani excursioniștii vor pleca direct la Pătrăuți pe Suceava unde vor rămînea o zi, apoi vor pleca la Rădăuți pentru a vizita școala agronomică, și ma' multe sate din apropiere.

Vor mai vizita rînd pe rînd mînăstirea Putna, Vatra Dornei, Sadovori în cele din urmă Suceava de unde după ce vor vizita cetatea și mînăstirile se vor înapoia în țară.

Durata acestei excursiuni este socotită deocamdată pentru 6 zile.

Consiliul cultural al țărei, a luat toate măsurile, ca pretutindeni să se facă o primire frumoasă excursioniștilor.

:: Autoritățile au fost înștiințate că locuitorul Iancu Biclea, vatav pe moșia Vlădeni, a maltratat grav pe lucrătorul sîrb Stefan Ivanovici, amenințînd în acelaș timp cu revoleerul pe alți 6 lucrători, cari voiau să vie în ajutorul victimei.

:: In comunn Vultur, copila Anica Ciobanu, în etate de un an, eșind din casă, s'a vîrît într'un pîrău de lîngă casă, unde s'a înnecat.

Nefiind nici o bănuială că ar fi fost înecată de altcineva—s'a autorizat înmormîntarea.

:: Administratorii de plăși din județul Iași—afară de plasa Bivolari — sînt chemați a înainta de urgență prefecturei tablourile de numărul prestatorilor eșiți la lucru, cum și de sume încasate din prestație la comunele din plase, de la începutul campaniei și pînă la 15 Iunie a. c.

:: La gimnaziul particular Wachtel examenelele de fine de an se vor încheia mîne cu examenul de comptabilitate.

:: S'au numit încă trei controlori pe lîngă corporațiile din localitate, dintre cari doi la confecții și unul la constructori.

:: Ieri s'au încheiat examenele elevilor preparați în particular de curs primar. Rezultatele se vor afișa Marți.

:: Președinții celor două comisiuni examinatorii pentru elevii de curs secundar preparați în particular, vor pleca în Capitală cu rezultatele examenelor și cu certificatele întocmite. spre a fi semnate de directorul învățămîntului particular.

:: Astăzi, mîni și poimîni elevii de clasa VI a școalei normale „Vasile Lupu, cari au terminat exammenul de capacitate vor trece examenul de exerciții militare înaintea unui domn maior delegat de ministerul de rezboiu.

Rezultatul acestui examen nu infuențează rezultatul de la examenele de studii. Elevii cari nu întrunesc nota reglementară — șase — nu beneficiază de scutire de armată, ci vor face serviciul militar de un an la cazarmă.

:: Locuitorul Neculai Dragan a fost revocat din funcțiunea de primar al com. Poeni. Motivul este că n'a executat măsurile prescrire de autoritățile medicale atingătoare la combaterea epidemiei de scarlatină, — ce bîntuia în acel loc.

In afară de aceasta Neculai Dragan, primarul, avînd ordin să încunoștiințeze pe săteni că oficiarea hramului bisericei din Poeni, nu este permisă de autoritățile administrative și protoereul județului, în loc să îndeplinească ordinul a atîtat pe locuitori la nesupunere, luînd și el parte la serbare.

:: La revizoratul școlar au sosit cîte două teze de la fiecare școală urbană din județ împreună cu rezultatele elevilor acelor școale.

:: In legătură cu incidentul pe care l'am relatat la timp, d. dr. C. Miclescu a făcut să apară o scrisoare deschisă menită a lămuri împrejurările în care d-sa a eșit din armată.

Suntem rugați a împărtăși această scrisoare cetitorilor noștri, ceea ce facem.

Scrisoarea e anecsată ca supliment la numărul de astăzi.

Afacerea la care se referă fiind însă de ordine cu totul personală, este bine înțeles, că Redacția nu-și angajază cu nimic răspunderea pentru publicitatea ce o dă acelei scrisori.

:: Elevii Liceului Internat din Iași, cari au luat parte la concursul general de oină, la Craiova, au fost clasificați primii.

:: La escursiunea de mîni, la Ungheni, a societății de gimnastică, pot lua parte și persoane neînscrise în acea societate.

:: Printre promovatele clasei întâi de la Externatul „Oltea „Doamnă“ e și Anghelescu Alexandrina, cu media 6 și 86 puncte.

:: Părintele Bobulescu, diacon la Sf. Mitropolie, va fi hirotonisit preot și numit protoereu al județului Neamț.

:: Iată rezultatul general de la Liceul Particular, profesorii asociați, de sub direcția d-lui *Titus Patriciu*.

Clasa I.—Inscriși 21 promovați 21 : Borș Gheorghe, Dimitriu Grigore, Faslich Gustav, Florescu Ștefan, Georgescu Neculai, Catz Moritz, Klepper Leon, Leerman Samuel, Melicson Isidor, Miclescu Titus, Mizes Samuel, Patriciu Aurel, Rosen Leon, Rosenblum Sema, Rosenșvaig Isidor, Schönblum P., Țîrdea Mihai, Petrăchescu Alexandru, Brandia Alexandru A. Emil, Brădeanu E., Segal Moise, promovați.

Clasa II. — Inscriși 32, promovați 30, corigenți 2 : Abramovici Isac, Barat Iulian, Badareu I., Bimbasat R., Boghen S., Buzatov V., Copolovici M., Cortez Ștefan, Coștișanu E., Crafciuc Corneliu. Feltz V., Focșăneanu Leon, Glanstein L. Havraneck Gheorghe, Iuster R., Konfeld V., Lăzărescu Constantin, Leib F. L., Leibovici A., Maxim G., Miclescu Pavel, Miclescu Eugen, Păun Traian, Ploschi Ștefan, Rabinovici I., Rișcanu Petru, Rosen O., Schönblum J., promovați.

Herșcovici R., și Bobulescu Cost., corigenți.

Clasa III. — Inscriși 9, promovați 9 : Costinescu Emil, Hociungescu G., Leizer C., Mihailescu Andrei, Mancaș Emil, Popovici Virgil, Sand Lertzer, Wecsler Mendel, Svergowschi promovați.

Cl. IV.—Inscriși 8 promovați 8 ; Andriescu A., Dănescu Dum., Manea Z., Margulies E., E. Petrovici, A. Ștefanovici, O. Swartz, R. Diamant prom.

Cl. V.—Inscriși 5 promov. 5. Pasmantirer I, L. Pârvulescu, R. Stroja, M Zilberman, Relly Diamant prom.

Cl. VI.—6 inscriși, 4 prom. 2 corig.— Berea E., Vidrascu I, Zeltzer S. Burada Al. promov. Hurmuzescu M, și Al, Manu corigenți.

Cl. VII,—Inscr. 5, prom. 3, corg. 2.— Bimbasat H, Ghica Gh., Stoianovici G. promov. Lupașcu A. și Burada Al. corigenți.

Cl. VIII.—Inscr. 2.—Scorțescu Al. și Stoianovici G, promovați.

:: Preotul Popovici de la parohia Belcești, judecat de spiritualul Consistoriu al Mitropoliei Moldovei a fost oprit de servirea celor sfiinte, pe timp de 3 ani de zile.

:: Parchetul general în timpul vacanței : d. procuror Iulian Teoooresсu, luna Iulie și d. procuror M. Ionescu-Ghinea, August. Jude-instructori : d. V. Bușilă de la 1—26 Iulie, d. Radovici de la 21 Iulie 10 August, iar apoi iarăși d. Bușilă.

:: Ofițerii școalei de aviație din București au luat inițiativa să rîdice un monument, primei victime a aviației militare-romînă, chiar în punctul acela de la Cotroceni, unde și-a găsit sfîrșitul căzînd din văzduh, locotenent Gheorghe Caranda.

:: Ancheta privitoare la manifestația funcționarilor comerciali și la maltratarea lor de către polițiști, continuă la parchet.

Rezultatul anchetei va fi remis ministrului de justiției.

:: In urma avizului consiliului permanent de instrucțiune, ministerul cultelor și instuucțiunei publice a hotărît închiderea azilului „Talmud Thora“ din str. Națională No. 2 Iași, pentru grave abateri de la prescripțiunile regulamentului.

:: Una din cele mai senzaționale și mai palpitante curse de automobile, a fost circuitul care a avut loc de curînd la Dieppe.

Toate peripețiile acestui extraordinar circuit, virajurile cele mai periculoase, trecerea lui Bvillot, întrecerea diverselor automobile, sunt exact redate în noul program cinematografic din noua grădină Pathé Freres (vis-à-vis de Socec).

Mai sunt cuprinse în noul program :

Jaratec nestîns (Molly și Maggie). Film danez în două părți. Din seria filmelor lungi teatrale. Subiect după o scriere daneză, interpretat de artiștii dramatici ai teatrelor din Kopenhaga.

Judecata lui Solomon. Redare minuțioasă după legendele biblice. Iau parte la interpretare: d. Alexandre și d-rele Madeleine Roch și Helène Masart de la Comedia franceză din Paris.

Cursele de flori din Mexico (America de nord),vederi—Fahrman și biplanul său vederi sportive—Floarea gheților, roman alpin—O idilă la Montmarte, scene comice.

Mîne, Dnminică matineu la Circul Sidoli (4 ore ziua) și mîne seară reprezentație în grădina Pathe-Frerès, cu program nou.

:: Locurile vacante în circumscripția I Iași, în învățămîntul rural plătit cu 110 lei.

Jud. *Botoșani*. Mănăstireni-Călugăreni p. I, Vînători-Blîndești p. I, Stîncești-Cătămărești post. I, Luca-Cernești post. I, Călărași post. III, Calarași-Sfînta Maria post. I, Flămînzi Bosniceni post. I, Vlădeni-Mîndrești post. I, Dumbrăveni Varatec p., Bîrsenești-Barbiceni post. IV, Păușești-Guranda post. I.

*Dorohoi :* Buda-Godinești p. I, Havirna, post. II, Tureatca p. III, Hudești-Contești p. II, Păltiniș-Ivăncăuți p. I ; Ibănești p. II, Tîrnăuca-Probotești p. II, Lunca-Satul mare post. I.

*Iași :* Bivolari postul II și III, Fîntînele postul II, Șipote postul II, Focuri postul II.

*Roman* : Brăniștеni de jos, postul II.

*Vaslui:* Poiana Cîrnului-Dumitrești postul I. Armășoaia postul I și Deleni postul I.

CREMA PUDRA SAPUN **FLORA** POMADA Capilogen (Apă de păr)

:: Locurile vacante în circumscripția Iași, în învățămîntul rural, plătite cu 65 lei.

In *județul Botoșani*: Albești-Măscățeni postul I, Albești-Șetrăreni postul I, Calarași-Plesani postul I, Curtești-Băiceni, postul I. Drăcșani postul II. Drăcșani-Cerchezeni, postul I. Drăcșani-Stroești postul I. Dumbrăveni-Sălăgeni postul I. Fîntînele-Bănești postul I. Fîntînele-Slobozia, postul I. Leorda-Costinești postul I. Leorda-Cotîrgaci postul I, Miclăușani-Păun postul I. Bădeni-Latăi postul I. Bădeni-Unsa postul I. Todireni postul I. Tudora postul II. Vînători-Burlești postul II. Viforăni-Șoldănești postul I. Poiana-Lungă, Vorona Nouă postul I. Ungureni-Epureni postul I. Salcia-Plopeni postul III. Vlădeni postul III. Comăndărești-Răsușeni postul II. Popăuți-Stanuni postul II.

*Județul Iași* : Andrieșeni-Spineni postul II. Aroneanu-Dorobanțu postul I. Băiceni-Cîrjoaia postul II. Balțați-Valea oilor postul I. Balțați-Sîrca postul I. Bivolari-Tabăra postul II. Brăești-Cristești postul I. Bucium-Păun postul II. Buznea-Dădești postul I. Buznea-Gănești postul I. Miroslava-Ciurbești postul I. Costuleni-Măcărești postul II. Costuleni postul II. Cucuteni-Horlești postul II. Golăești-Ghiserei postul I. Gropnița Bnlbucani postul II. Gropnița-Sîngeri postul I. Holboca-Ruseni postul I. Mădîrjac-Frumușele postul I. Mogoșești-Mînzești postul II. Plugari-Lupăria postul I. Rediu Mitropoliei-Țipilești postul I. Cotnari-Zbereni postul I. Sculeni-Sorca postul I. Sinești postul II. Sinești-Storaești postul I. Voinești-Lungani postul I. Voinești-Slobozia postul I. Belcești-Ulmi-Liteni postul I. Vlădeni Alexandru cel bun postul I. Băiceni-Balș.

:: *A apărut coala 29 din Figuri contimporane din Romînia*, dicționar biografic în două limbi, romînă și franceză, cu următorul sumar :

C. Brâncus, artist sculptor ; d-tor D. Brandză (†) botanist ; N. Brânzeu, profesor ; Corislan Brediceanu (†) ; Ion Brezeanu, artist dramatic ; Barbu B. Brezianu, magistrat ; Iuliu Brezoianu, advocat ; Oscar Briol, ziarist ; I. Brociner, publicist ; Dr. Marco Brociner, om de litere ; Lt.-colonel M. Brociner, director al palatului regal ; Brosteanu-Urdărianu (familia) ; Constantin Brosteanu-Urdăreanu, advocat ; Dr. Aurel Brote (†) ; Petru Brote (†) ; Dr. Ioan Bruchner, medic ; Tache Brumărescu, inventator aviator.

Fascicula 29 cuprinde și un important număr de reproduceri :

Cap de copil, studiu în marmoră, de Brîncuș ; Bustul pictorului Dărăscu, bronz de Brîncuș ; Cumințenia pămîntului, statuă de Brîncuș ; Dr. Dimitrie Brîndză, portret ; N. Brînzeu, portret ; Ion Brezeanu, portret ; Ion Brezeanu în rolul lui Ion din „Năpasta“ ; Ion Brezeanu în rolul lui Vlad din „Mort fără luminare“ ; I. Brezeanu și P. Liciu (†) în Bolborici ; Bratu B. Brezianu, portret ; Oscar Briol, portret ; I. B. Brociner, portret ; Fac-simile al scrisorii autografe date d-lui I. B. Brociner, trimes într'o misiune, de către Vasile Boerescu ; Dr. Marco Brociner, portret ; Lt.-colonel M. Brociner, portret ; Stema familiei Brosteanu-Urdărianu ; Zamfir Brosteanu, portret ; și Pulcheria Urdărianu, portret, ambele reproduse de pe pictorul C. Leca ; C. Brosteanu-Urdărianu portret ; Aurel Brote, portret ; Tache Brumărescu, portret.

# Telegrame

București 23 Iunie

## Intrevederea dintre țarul Rusiei și Impăratul Vilhelm

Baltic.-port.—Azi dimineață împaratul Vilhelm, a primit pe marele duce Nicolae Nicolaevici ca șef al districtului militar al Petersburgului. In urmă a venit și Țarul spre a lua pe împăratul Vilhelm pentru a trece în revistă regim. de infanterie din Viborg. Suveranii, principele Adolbert. de Thman și suitele au sosit pe bordul vasului și au fost primiți la debarcader de 1500 copii îmbracați în haine de serbătoare și de o mulțime de lume sosită din toate părțile.

Suveranii au traversat orașul care era pavaozat, spre a merge în piața de paradă unde, au trecut în revistă toate trupele.

După defilare Suveranii și celelalte persoane se duc la Standard spre a dejuna.

*

Londra. — Ziarul „Vesminster Gazete“, vorbind despre întîlnirea de la Baltic port, spune că relațiunile ruso-germane, sunt un ecsemplu bun despre ideia domnului Bulow că grupările puterilor sunt foarte comptibile cu raporturile amicale dintre membrii diferitelor grupări. Echilibrul astfel stabilit răspunde intereselor ambelor părți.

## Accidentul unor aviatori

Londra.—Doi aviatori militari, un ofițer și un sub ofițer au căzut la Stoenhenge. Ambii au încetat din viață.

## Un nou dirigiabil

Hamburg. — Dirigiabilul Victoria Luiza, montat azi, s'a înapoiat după o cursă de 9 ore, după ce a aterizat la Vesminster Silte spre a lua pe bord pe călători, între care și pe mareșalul Voder Goltz.

## GREVA

Rio de Janiero.—Incărcătorii din Santos s'au pus în grevă. Este iminentă declararea grevei generale a dokerilor.

## Războiul

Perna.—Pentru a înmormînta pe morții lasați de inamic, și a stabili în mod precis pozițiile italienești, s'au continuat recunoașterele pe o mare întindere. Un detașament trimis de Sidiali a deschis un foc sfiace contra trupelor complecte ale vrăjmașului care a avut foarte mari perderi.

:: **Firul telefonic cu București nu funcționează nici astă-zi.**


# DE INCHIRIET

1) Un apartament în primul etaj, compus din zece camere și un beciu.

2) Un local de crîșmă în etajul de jos avînd 6 camere, o bucătărie, 3 subsoluri. o magazie în curte și o mare pivniță avînd toate canal, apă și lumină electrică situate în str. Ștefan cel Mare No. 52 și 54 vis-a-vis de Banca Națională.

Inchirierea se va face de la Sf. Dimitrie 1912.

Amatorii se vor adresa la Reprezintanțul general al Societății de Asigurare „Națională“ str. Ștefan cel Mare No. 39.

**Tînără orfană** *germano americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moștenire, dorește căsătorie în Europa.*

*Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanți sorioși (chiar fără avere) primesc informațiuni gratuite.*

**Fides** *Berlin 18.*

**PENTRU SEZONUL DE VARA**

**A SOSIT cele mai elegante și frumoase desenuri în Broderii late, pentru Rochii etc.**

**La cunoscutul**

**PARADIS**

*Broderii pentru Bluze, Bluze Marquisette. Ciorapi Mouselin negre și în colori, Garnituri de Rochii , Dentele Chantelij și Dantele Macrame, Gulere de chipiure etc.*

**Cumpărați CORSETE moderne**

*Voilete și Ercharfe moderne numai la PARADIS*

**Dr. S. Dulberger**

**Specialist în boalele de femei**

**— MAMOȘ —**

*fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.*

**dă consultațiuni**

*de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. în locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.*

**PEPINIERA**

DE

**Viițe americane altoite.**

**(1/4 DE MILION)**

**Preotul C. Oană & Familia**

**Acostăchioaei**

*Comarna—Iași*

**O casă** cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, șură, grădină, și loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnătărie tot în acea casă, sunt de vînzare.

A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoș (Tatarași) No. 25.

**Contabil** *pentru o bancă de provincie se caută.*

*Pentru a fi admis se cere :*

*a) Să fie absolvent al școalei Comerciale ;*

*b) Să aibă practică cel puțin un an la o bancă.*

*A se adresa în scris la administrația acestui ziar.*

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—11. Şoseaua Vitan 11—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

## Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu intrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi insoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"



# IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

# „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



# Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut
marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

## Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** Indulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu* „GELÉE" KALODERMA".

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24

# Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

## NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

## Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

## Piane şi Pianine
## — ROSENKRANZ —

**Neîntrecute în soliditate şi ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără aconto —

— *Cataloage gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



# „ANCORA"

ANKER

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911
**92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100
**lei 1 995,501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.
**Lei 7 453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende
**Lei 1 98e,25** 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
(Neanulabilitatea asigurării).
Poliţa universală.
Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.
Preţ mare de rescumpărare etc. etc.

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**
Agentul general pentru Iaşi.
**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRATIANU No. 166**
**(fosta strada de Sus)**



TIPOGRAFIA

# H. GOLDNER

IAŞI

Fondată la 1850

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă ziare, etc. etc.

Preţuri ieftine



La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabili


Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Înainte în pag. III, 50 Bani
„ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | **Sub direcțiunea unui Comitet** | Anul IX No. 1625. — Marți 26 Iunie 1912

## Lipsa de direcțiune

### — DREPTATEA NOASTRĂ EVIDENTA —

Cînd, este acum un an și jumătate, spuneam că un guvern conservator sub direcțiunea d-lui Carp, nu va fi în măsură a da țărei serviciile, de care ea are nevoie, organele conservatoare respundeau invariabil. Dl. Carp este omul superior, omul proverbial, omul care va face nu numai asanarea moravurilor noastre publice, dar, va produce în țară bine-facerile unei Ere nuoi, scoțind administrația din politică, făcînd eftenirea traiului, creșterea veniturilor statului, asigurarea vieței și bătrîneței muncitorilor, libertatea comerciului, împroprietărirea țaranilor, pe zeci și sute de mii de hectare și alte multe colosale îmbunătățiri, cuprinse în cadrul legei de reformă administrativă.

Noi știeam, nu numai vorba romînului că, la *lauda mare să nu te duci cu sacul*, dar cunoașteam și puterea de muncă și valoarea concepțiilor d-lui Carp. Siguri eram pe afirmările noastre din campania electorală de la Februar 1911 și am făcut acea campanie, sub imperiul grijei ce aveam, că influența politică a partidului conservator va suferi o complectă eclipsă, care-l va pune pe multă vreme în umbră, departe de conducerea statului și a trebilor publice. Cine mai poate contesta astăzi dreptatea noastră?

Nici odată adevărul n'a apărut cu mai multă dreptate pentru noi și cu mai multă cruzime pentru guvernul conservator, pus sub direcțiunea d-lui Carp.

Nu ideia conservatoare, nu elementele de samă ce alcătuesc partidul au fost nefaste partidului, ci direcția dată de d. Carp sub impulsiunea d-lui Marghiloman.

Sforțările ce se fac astăzi, nu sunt în măsură a scapa de naufragiu partidul conservator, redus numericește, lipsit de popularitate și văduv de cărmaciul ager, inteligent, oțelit în nevoile timpului de azi, reținînd numai ce trebue din ceia ce a fost acum 40 de ani, avînd destoinicia marei opere a viitorului.

Legea administrativă, fala șefului, om superior, a fost dată la o parte, căci rugina timpului nu mai permitea funcționarea organismului administrativ ce alcătuea mult cîntata operă.

Eftenirea traiului, a fost partea comică a programului de guvernămînt, de la care oricine trebuie să-și întoarcă capul, cuprins ori de milă, ori de rușine.

Asigurare muncitorilor și a meseriașilor, este o altă dovadă a lipsei de pregătire în guvernarea unui popor; căci de sigur nici guvernul nu crede că grevele declarate, sunt mărturii a valoarei legei ce a întocmit.

Asanarea moravurilor, așa cum a fost întronată, mai bine nu se făcea, căci ori cum, dar macar pentru cinstea memoriei înaintașilor dispăruți și pentru cinstea căpiteniilor țărei încă în viață, moravurile noastre publice erau cu mult mai superioare înainte de 1911.

Ori ce guvern trebue să știe, că ori cît ar fi el de puternic și popular, totuși acțiunea sa, sub raportul moral, trebue să aibă o limită. Or, realitatea arată ori cărui cetățean desbracat de patima politică, că sub direcțiunea nouă, dată partidului conservator de la finele anului 1910 și începutul anului 1911, s'a perdut ori ce limită.

Caracterul civic a căzut atît de jos, că ori cine se crede forte a avea succesele electorale, pe care le-a avut, la Iași, spre pildă, d. Greceanu.

Ferul roș, dar bine înroșit, d. Carp ar fi trebuit să-l aplice mai întăi în propriul său partid; dacă nu pentru alt rezultat, dar cel puțin pentru a nu lăsa o moștenire mai păcătoasă de cît aceia pe care o capatase.

Dela acuzarea valorilor care intră în trebile publice, până la aducerea nulităților din ori ce punct de vedere, la aceleași trebi publice, este o mare deosebire. Dacă chiar am lua în nume rău partea întăia, totuși e de preferat celei de a doua.

Banca națională, prima instituție de credit a țărei, activității căreia se datoresc progresele realisate de țară, să fie taxată de excrocherie, de un guvern de elită și de asanare, fără a fi în stare să facă alt ceva, macar tot așa de bun, e culmea ironiei secolului în care trăim.

După atîtea răle, țara credem tot a profitat ceva.

S'a făcut experiența care a risipit o legendă și a capatat învățămînte, că e nu numai prea costisitor, dar e dureros și chiar periculos a încredința cîrma unui guvern, fără partid, unui guvern fără șef, nepregătit de guvernare pentru timpuri, care nu se mai asamănă cu aceia ce a fost, atuncea cînd el, cu toate că a voit, dar n'a putut lua frînele, tot pentru motivele că nu cadra cu nevoile timpului.

Partidul conservator are nevoie de o nouă direcțiune.

Vechea și actuala lui direcțiune a dat greș; cu promisiuni, cu fraze și chiar cu glume și zeflemele, fie ele chiar de spirit, nu se poate guverna un popor.

Poporul romîn are nevoie de concepțiuni inteligente și prevăzătoare, nu de zeflemele glumețe și hazlii, fiind de spirit. Credem că n'a mai remas nici umbră de îndoială în capul vreunui conservator, sau al vre unui cetățean, că partidul conservator sufere de moarte, din cauza lipsei de direcție.

**G. D. Șerban**

## Anul de faliment al junimismului

**Anul 1912 a fost anul de faliment al junimismului.**

**Guvernarea d-lui Carp, cu acel uriaș fiasco, a pus capăt odată pentru totdeauna junimismului politic. De altfel, însuși d. Al Marghiloman a fost nevoit să recunoască în Cameră, că junimismul nu mai există. D. Marghiloman spunea atunci o minciună... adevărată. Erau minciuna spusele d-lui Marghiloman pentru că d-sa era de rea credință; erau adevărate pentru că corespundeau cu realitatea. Junimismul era pe dric și li s'a dat ultima lovitură prin debarcarea d-lui Carp din cabinet, după o guvernare ridicolă.**

**Dar adevărata temelie a junimismului—cel puțin așa pretindea d. Maiorescu—este cea culturală, simbolisată în representanții partidului la Universitați. Multă vreme cele două universități ale noastre erau o pepinieră de junimiști, în care trona d. Maiorescu, fie ca rector, fie ca representant al Universității din București la Senat.**

**A venit însă nemernicul rector de azi și a făcut din junimismul universitar, cela ce d. Carp a făcut din junimismul politic. Precum în politică d Carp și-a luat însărcinarea să demaste junimismul sec și parasitar, tot astfel la Universitate d. I. Bogdan a dat în vileag toată putreziciunea junimismului Universitar, expus cu atîta superior talent în Senat, de către d. prof. dr. Thoma Ionescu.**

**Faliment în politică, faliment la Universitate,—junimismul a căzut pretutindeni.**

**Anul 1912 l-a fost fatal,—poate pentru că suma celor patru cifre cari îl compun dau numărul 13.**

## Și-au pierdut răbdarea

*Ploșnița de pe timpul Universității din București, a isbutit să scoată din răbdări și pe cei din fruntea guvernului. Seara vorbește de revocarea d lui I. Bogdan ca despre o datorie imperioasă a d-lui C. C. Arion.*

*Neapărat. revocarea ar fi, în cazul neobrăzatului rector, pedeapsa cea mai mică. Ar putea fi destituit și trimis înaintea comisiunei disciplinare. In deosebi, d. C. C. Arion datorează profesorilor această satisfacție. D sa, în cazul d rului Chiricescu, a procedat cu o severitate excesivă. Or, situația nemernicului de la Universitatea din București, e înzecit mai rea. D. I. Bogdan a dat dovadă de o fatală lipsă de caracter, de rea creștere și de prostie. D-sa nu s'a mulțumit numai să se prostitueze politicește, pentru a extorcx voturile colegilor săi, ci odată prins în flagrant delict de murdărie, d-sa a găsit de cuviință să se năpustească cu injurii la adresa profesorilor cari l'au demascat. Și în loc să se retragă cu sacul de cenușe pe cap, rectorul a cerut el înlocuirea decanilor, cari n'au avut altă vină de cît aceia de a-i fi demascat procedeele.*

*Deși hulit de colegi și blamat de ministru, d. Bogdan se cramponează de rectorat, cu tenacitatea acelei rușinoase jivine care năvălește părțile nebătute de soare ale organismelor necurate.*

*D. Bogdan nu vrea să plece din fruntea Universității.*

*Va trebui dat afară, și dacă d. C. C. Arion va ezita pînă în cele din urmă să semneze decretul salvator, de datoria protoria profesorilor e ca să înlăture ei pe murdarul șnapan.*

*Nici palmele, palmele în înțelesul propriu al vorbirei, n'ar fi deplasate în cazul nemernicului de la Universitate din București.*

## ALT CARACTER

Caractele junimiste ies la iveală ca cucuvaele pe ruine.

Pățănia lui I. Bogdan, a vărsat în sufletul altui caracter junimist de la Universitate, ambiția rectoratului.

Micul și pretențiosul Popàscu-Mehedinți pîndește locul lui Bogdan. Nu-i vorbă, d. Popàscu ar fi un vrednic succesor al nevrednicului rector de azi.

Și d. Popàscu ca și d. Boadan au în cercat prostituția politică, făcînd propunneri rușinoase partidului liberal. La 1907, după răscoale, Popàscu a scris în „Convorbiri Literare", o serie de articole de diametrală opoziție cu vederile d-lui Carp și a cerut apoi înscrierea sa la liberali, în anumite condițiuni. Mîna murdară întinsă de Popàscu liberalilor a fost însă primită cu picioare.

Astfel se explică de ce Popàscu-Mehedinți a rămas tot... aristocrat și de ce a cerut în Cameră, ori cărui cetățean care vrea să facă politică, un venit minim de 60,000 lei pe an.

Acesta e omul, care vrea să ia scaunul murdărit de un I. Bogdan. Lepra junimistă, pretențioasă și stearpă se oglindește de minune în acest specimen hibrid. Popàscu a propus ca decanii și rectorii să nu mai facă politică. El care își simte sfîrșitul politic apropiat, a făcut propunerea în vederea candidaturei sale.

Dacă d. I. Bogdan a stărnit scîrba și greața colegilor săi, apoi candidatura lui Popàscu va stărni fără îndoială un imens hohot de rîs.

Pentru I. Bogdan poate că n'ar fi de ajuns nici palmele; pentru Mehedinți ajung chiar două surcele...

## Sofism și fraudă

In chestiunea numirei doctorului Anghel fără concurs, în postul de medic primar la Spitalul sf. Spiridon, ziarul epitropilor, cari au inventat afacerea, ne-a dat în articolul său „un act de dreptate", —dovada că cu drept cuvînt am arătat că această numire este o escrocherie.

Acel articol, pe lîngă argumentarea de judecătorie rurală, mai este un monument de stil așa de stupid, în cît autorul său—*cui prodest* de sigur—a capatat din partea noastră nota definitivă la această probă scrisă, iar noi cu această dovadă îi spunem pe cea mai sfîntă dreptate: candidate doctor Anghel, treci la loc, ai nota zero.

Numai în acest mod se poate dovedi de ce candidatul nostru a fugit cu atîta zel de probele unui concurs, în care ar fi produs de sigur mai prost de cît produce acum la gazetă.

Să revenim însă, la argumentarea une ori ciocoiască, iar alte ori de rea credință, a celor cari au comis șolticăria. Epitropia are dreptul—ne spun autocrații fraudatori—să judece cînd vrea și cum vrea, petițiile ce i se înaintează; așa a vrut Epitropia, ca să nu dea de la început acest loc d-rului Anghel și să publice mereu concursul de un an, pentru ca la trei zile înainte de concurs să-l numească fără concurs. Neapărat dreptul acesta suveran a existat și pe vremea regulamentului organic; dar astăzi judecata publică are și ea un drept, pe acela de a cîntări activitatea stăpînilor și de a constata că au comis o potlogărie ordinară.

In ce privește faptul că abia acum a crezut d-rul Anghel momentul potrivit pentru a face lovitura, este chestie de psihologie specială, la care n'avem căderea să ne amestecăm: și Pantelimon face lovitura cînd crede momentul favorabil.

De altfel avem o dovadă peremptorie că afacerea nu e curată, aceia că pentru a o săvîrși au avut nevoe de o consultație juridică. Dacă ar fi fost „un act de dreptate" se făcea fără avocați și toată lumea era să aprobe un act democratic, în loc să rămînă cu amintirea celui mai ciocoesc arbitrar.

Cum că au fost precedente de mutări de același soi, este un sistem care s'a putut practica pînă la 1904, cînd regulamentele epitropiei au stabilit că *nici un post medical nu se poate obține de cît în virtutea unui concurs ad-hoc*. Prin urmare mutările din 1891 nu sunt o dovadă în specie.

Să venim. însă, la chestia precisă a acelui „ad-hoc" care constitue oare-cum statutul fundamental al spitalelor Epitropiei. Argumentarea rurală a celor 3 jurisconsulți de azi, crede că acest ad-hoc însemnează un concurs special pentru *ramura* în care e vacant locul, nu pentru *locul anume* care e vacant și că ori cine are concursul ramurei speciale are pe acel ad hoc și poate fi mutat. Ei bine, regulamentul de concursuri făcut chiar de către actualii epitropi acum 3 luni, și după care s'a publicat concursul pentru acest loc, tocmai pentru a împedica interpretarea de mai sus, a complectat articolul fundamental de mai sus spunînd: „nici un post medical nu se poate obține de cît în virtutea unui *concurs special pentru locul vacant*, adică ad hoc". Pentru aceia credem că sofisficarea regulamentului cu consultații juridice pentru trebuințele momentului, este o escrocherie.

Mai este o fraudă și din pricina că acelaș regulament actual, stabilește categorii diferite de medici, punînd de o parte pe medicii primari de secții și în altă categorie pe cei de consultații. Ba chiar, doctorul Riegler, care a făcut acest regulament, vroia să numească medicii de consultații numai pe 8 ani. Acestea ne arată că medicul de consultații nu este un grad egal cu cel de secție și că prin urmare mutarea la o secție a unui medic de consultații, nu se poate face.

Prin urmare cum un regulament sancționat prin decret regal, anulează după toate legile țărei, regulamentele precedente, nu se poate argumenta de către jurisconsulții sanitari ocazionali de azi, că doctorul Anghel a dat concursul după un alt regulament și că prin urmare lui nu i se aplică regulamentul actual. I se aplică, de oare ce locul în care a fost numit azi, a fost scos la concurs după regulamentul cel nou și prin urmare numai prin o fraudă sfruntată se poate, cînd concursul se trece după regulamentul cel nou, să se numească în postul scos la concurs un candidat după regulamentul vechi. Argumentarea jurisconsulților este o nouă sofisticărie, care constitue o nouă fraudă.

Argumentarea aceasta i se poate aplica numai întru cît la epoca concursului ce a dat, fiind singurul candidat, n'a mai trecut concurs, ci un examen în care nu s'a măsurat cu nimeni; acest examen nu s'ar fi putut ține după regulamentul actual, care prevede că în cazurile cînd se prezintă un singur candidat concursul nu se poate ține. Prin urmare ceea ce a fost o întîmplare ne prevăzută de regulamentele în curs pe vremea aceea, nu poate constitui un drept pentru toate secolele viitoare.

Pentru toate aceste motive, continuăm a crede că numirea doctorului Anghel este o sfruntată calcare a regulamentului Epitropiei, o desfidere fără rușine a celei mai legitime dorințe de progres prin merite în lumea spitalicească și o înșelăciune după care nimeni nu va folosi: nici doctorul Anghel, fiind-că va fi trimes la locul lui fără nici o teamă de către cei d'întăi epitropi care vor succeda epocei de moralitate carpistă, nici epitropii, fiind-că vor încheia cu o fraudă o activitate despre care, ori cum, nu aveam prea multe cuvinte de a ne plînge.

OAMENI ȘI LUCRURI

## ȘCOLARE

Notițele cari au circulat mereu prin ziare cu privire la schimbarea unor elevi—de la două institute primare particulare—de la o comisiune la alta; importanța ce s'a dat faptului—arată că în ce privește contingentele de elevi pregătiți în afară de școlile publice— lucrurile nu se petrec încă în condițiuni absolut normale și că multe schimbări vor fi încă de făcut. Firește, nimeni nu se încumetează a spera că Statul va suporta vreodată —sau cel puțin pînă într'o vreme ce s'ar putea prevedea și calcula—cultura și educarea în școală a tuturor copiilor susceptibili de instrucțiunea primară și—mai cu seamă—de acea secundară.

Chiar state culturale de întăia mînă, ca Germania ori Franța—încă nu au luat asupra-și atari sarcini, ci a rămas o bună parte pe sama inițiativei particulare.

Cu toate aceste—ca să revenim la noi —ar fi ușor de ajuns la un rezultat atît de simplu, cum ar fi suprimarea puțin importantului și prea puțin folositorului examen general de curs primar, substituindu-i-se un control riguros în cursul anului în școlile particulare și alipindu-se copiii pregătiți în familii de contingentele școlare ale unor școli publice,—cel puțin pentru o lună de zile la sfîrșitul anului și numai pentru cea din urmă clasă,— acea de absolvire.

Lucrul e ceva mai greu la cursul secundar, unde idealul ar fi dispariția pregătirii în familii, care nu are, pentru clasele gimnaziale, nici un rost, ne putînd să corespundă cu un învățămînt școlar propriu zis. Școala e o instituțiune—și o necesitate—socială superioară,—supremă. Dacă nu e o prejudecată, atunci tot ce decurge din această constatare cată să tindă la înlăturarea concurenței nefirești între școala propriu zisă și anemica pregătire în familie. Aceasta din urmă e admisibilă în cazuri de forță majoră și încă...

De aceea, pentru nimic în lume, nu se poate admite aci ca să se petreacă același lucru ca și în chestiunea comisiunilor de curs primar, adică să se reducă totul—pentru un institut ori pentru o familie — la putința de a-și alege o comisiune de examen, după șansele de „trecere" ce prezintă — în realitate ori în aparență.

E o absurditate și o primejdie—în primul rînd—ca *toți* elevii—și acei preparați în școli de inițiativă particulară și acei instruiți în familii să nu aibă aceiași sorți de izbîndă — aceeași răspundere, fiind cercetați de una și aceeași comisiune. Dacă, nu de alta, măcar pentru a nu se mai da loc la meschinele lupte pentru acapararea unor anumiți examinatori, pentru înlăturarea altora și pentru a nu se aclimatiza ideea că și în privința școalei suntem contaminați de microbul... politicei, ori măcar de al educațiunii politice înțeleasă în parodie.

Constatări tot așa de drastice cum făcea, mai anul trecut, d. Litzica într'un memorabil raport asupra învățămîntului secundar public se pot face, cu multe adaosuri încă, și asupra învățămîntului secundar în afară de școala publică. Spiritul de întreprindere și de comercializare a invadat sub anumite auspicii și, în potriva credinței bănești unora, școala nu e cu totul la adăpostul lăcomiei ori încrederei.

Dar nu aci și nu astă-zi se poate atinge o problemă așa de dureroasă. Sunt numai cîte-va reflecții și cîte-va indicații..

**Rodion**

## PREMIILE ȘCOLARE

In ziua de 29 Iunie era în deobște sorocită, în trecut, sărbătoarea premiilor școlare. In Iași sărbătoarea avea loc la Teatrul Național, iar fastul serbărei era așa fel, că mișca pănă la lacrimi pe familiile copiilor buni, încurajînd și stimulînd pe elevii muncitori să continue tot cu vrednicie activitatea lor școlară.

La auzul celor trei acorduri ale muzicei militare, elevul premiant pășea spre estrada, unde la o masă mare plină de coroane și pachete cu cărți, își primea darul din mîinele prezidentului serbării, care era I. P. S. S. Mitropolitul sau Primarul orașului.

Am simțit emoția și dulcea înfiorare a acelui moment ca elev, mi-am dat seama mai tîrziu ca institutor, ce influență bine făcătoare poate avea acea serbare oficială asupra elevilor, care își primeau răsplata meritelor lor.

Premiile însă s'au desființat. S'a crezut că rivalitatea copiilor pentru a obține premii ar creia animozități. S'a socotit greșit că emulația, care în suflete mature, are un așa rol mare, nu ar avea nici unul în inimele tinere.

Dar iată că Franța reîntroduce acum de curînd fastul „Concursului General". Democratica organizare franțuzească introduce selecționarea celor meritoși din chiar timpul copilăriei, și nu se teme de rivalitatea ce s'ar naște în sufletele copiilor.

Cultura unui om ca și a unui popor se documentează prin respectul dreptului și nu înțeleg atunci, pentru ce nu am deprinde pe viitorul cetățean, ca din copilărie să se deprindă a respecta dreptul ce-l are și-l merită. Viața nu-i și ea o luptă de întrecere? Progresul nu se cîștigă prin luptă?

Trebue să se pună bine în relief, în

# Apollinaris

**Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială**

***Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.***

**Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.**


educație răsplata pentru ce-i buni și cari o merită.

Am asistat la scene emoționante, cînd între premianții ce se perindau pe dinaintea publicului apărea cele mai adesea ori cîte un copil cu desăvîrșire sărac, desculț, și atunci ropotele de aplauze ale numerosului public recunoașteau îndoitul merit a acelui ce se distingea, a acelui vrednic elev sarac, care odată cu coroana și premiile își primea un stimulent destul de energic pentru viitor, învățînd de mic că societatea îl va distinge și în viitor, cu toate că e sarac, dacă va fi meritos.

***Premiatul începe a pricepe ce înseamnă creditul public și era mult aceasta.***

S'au criticat premiile școlare și din pricină că se credea că nu folosesc cărțile ce se dau ca premii.

Elevii nu le citeau și deci nu foloseau. Ori, se zicea, că mai cu folos se utilizau banii de pe cărțile de premii, pentru cumpărarea cărților de scoală.

Dar să vedem, întru cît erau drepte aceste păreri.

Dacă nu erau pe vremuri cărți potrivite, aceasta nu înseamnă că nu s'ar fi putut întocmi aseminea cărți și nici nu înseamnă că elevii nu au nevoe de a citi în vacanță cărți potrivite, distractive și instructive, care să nu-i obosească, ci din potrivă să-le facă mare plăcere citindu-le.

In felul acesta subsemnatul în colaborare cu colegii mei C. Zaharia și defunctul C. Manoilescu, am alcătuit lucrări speciale.

„Cartea premiantului și a școlarului în vacanță", ș. a., cărți destul destul de bine primite de colegii noștri. Și noi și alți colegi, de sigur, ar mai fi lucrat și alte cărți potrivite pentru premii, dacă ar fi mai existat premiile școlare.

Dacă 50 la sută din premianți ar fi cetit în vacanță, cărțile lor de premii, de sigur că mult folos ar fi fost pentru instrucțiunea și educațiunea elevilor, mai mult de sigur că acum cînd elevii nu citesc nimic, de cît doar acei a căror părinți se ocupă mai deaproape și își dau seamă de ocupațiunea elevilor în timpul vacanței.

Ca premii s'ar fi putut da și tablouri care să reprezinte voivozii însemnați a țărilor romîne, sau momente însemnate din istoria țării.

Aceste tablouri anume lucrate, în serii, ar fi putut aduce mari foloase în educația națională atît de mult neglijată la noi.

In scurtă vreme casele sătenilor și orășenilor ar fi fost împodobite cu figurile mărețe din istoria neamului nostru, care figuri sunt necunoscute la foarte mulți astă-zi.

Simțimîntul național s'ar fi trezit, căci prin observarea tablourilor se iscă discuții între fii și părinți, se narează astfel toate fapteie ce se raportă la acel voivod ori moment istoric.

Cu chipul acesta s'ar fi micșorat numărăul și autoritatea tablourilor străine, în special a celor rusești de care sunt inundate satele din Moldova, tablouri aduse de juganarii cunoscuți.

Chiar celor neștiutori de carte se pot încerca a li se povesti bucăți a căror tablou îl au sub ochi după cum observă foarte bine colegul nostru Constantin Tisescu într'un articol scris în Albina, pe vremuri.

Iată, am descris un singur chip de a face folositoare premiile ce s'ar putea da elevilor.

Dar oare nu ar mai fi și alte chipuri ?

Mintea omului e inventivă și de bună seamă s'ar mai fi găsit și alte mijloace folositoare pentru buna educație și instrucție a elevilor.

De sigur că sărbătoarea premiilor școlare, cu fastul ei, se va reîntoarce și la noi ca și în Franța, că este un minunat mijloc pentru educațiune, iar lucrările date ca premii elevilor sunt prea puțin costisitoare fața cu imensul folos ce ele pot să aducă în lățirea gustului de citit în masele populare, atunci cînd aceste lucrări vor fi rațional alese pentru premiile școlare.

Dacă se dau premii și se fac concursuri de „oină", de ce s'ar neglija și nu s'ar da atențiunea meritată și meritelor intelectuale și morale ?

**Victor Munteanu**


CLINICA BOALELOR DE OCHI

**Doctor C. Miclescu**

**Oculist operator.**

**— Str. Ștefan cel Mare No. 6 —**

*In ograda caselor Kahane Succ.*

**Consultațiuni de la 3—6 p. m.**


# Scrisori din Bucovina

*— De la corespon. nostru particular —*

***Comunicatul partidului național relativ la depunerea mandatelor. — Un apel al „soc. pentru cultură" către romînii de pretutindeni.—***

*Cernăuți 21 Iunie.* — Intr'o corespondență recentă am arătat, că deputații partidului democrat agită ideia depunerei mandatelor tuturor deputaților romîni și inscrierea de alegeri noi pentru catastrul romînesc, susținînd că acesta ar fi singurul mijloc prin care s'ar putea da o soluție satisfăcătoare actualelor frămîntări politice din lagărul romîn. Cum atunci nu se cunoștea încă părerea partidului național în această privință, am promis să revin asupra acestei chestiuni ; cu amănunte noi.

Zilele acestea am avut prilej să vorbesc cu un fruntaș al partidului, care m'a asigurat că propunerea de care se vorbește nu numai că nu poate fi acceptată de comitetul executiv al partidului național, dar acesta nici nu voiește să discute pe această temă. Singura rezolvare a actualei crize politice este numai disolvarea întregii diete, și întrarea în viitoarea luptă electorală, fără nici un compromis între partide.

De alt-fel, partidul național romîn și-a luat un angajament formal față de alegători, să aducă la îndeplinire această hotărîre.

In curînd o deputațiune a partidului se va prezenta guvernatorului pentru ai cere cu insistență convocarea de urgență a dietei, care odată convocată, de la prima ședință va trebui disolvată, din cauza scandalurilor ce vor avea loc între romîni, cari sunt în majoritate și fără de cari e exclusă ori-ce ședință a acestuia.

Așa dar, după cum se vede, partidul național-romîn fiind contra depunerei mandatelor, ideia democraților, nu va fi adusă la îndeplinire și depunerea mandatelor deputaților romîni nu va fi fapt împlinit, de cît în cazui disolvării întregii diete.

In curînd partidul național va publica un comunicat în această privință.

E posibil deci, că ne aflăm în ajunul vacanțelor, rezolvarea acestei chestiuni să fie amînată pînă la toamnă.

Ba bine că nu !...

*

Frumoasa luptă a romînilor Bucovineni pe terenul școlar, am descris-o ocazional, pe larg, făcînd în deajuns cunoscută cotorilor noștri.

Dacă a mai rămas ceva necunoscut este activitatea neobositoare ce o depune „societatea pentru cultură și literatură", pe această temă, necunoștință, care rămîne de atribuit modestiei comitetului acestei nobile societăți, în frunte cu veneratul părinte Bejan, care depune o muncă uriașă pentru promovarea intereselor economice, culturale și naționale ale acestui popor, vrednic de o soartă mai bună.

In Bucovina se resimte de pretutindeni, lipsa de școli romînești, pentru a căror susținere e nevoe de inițiativa privată, pînă atunci cînd guvernul se va hotărî să îndeplinească o legitimă cerere a unui popor întreg neîndreptățit.

Ca în toate mișcările, așa și în această nobilă misiune, s'a pus în frunte, societatea pentru cultură, care a lansat următorul apel către întregul neamul romînesc de pretutindeni !

*Frați Romîni !*

Recensămîntul din urmă ne-a dovedit, că numărul acelora care simt romînește și vreau să fie Romîni e mai mare de cît ar dori cei ce contestă caracterul romînesc al acestei țări.

Un curent puternic de a salva romînismul în comunele mixte a pornit tocmai în anii din urmă, și din toate părțile răsună glasuri de poporeni, care cer școli romînești pentru copiii lor, pe care vreau să-i crească în limba și cultura strămoșească.

„Secietatea pentru cultură" a crezut că nu-și poate îndeplini misiuneasa culturală mai bine, de cît sprijinind din toate puterile aceste năzuințe frumoase, și în cei din urmă doi ani a jertfit aproape toate veniturile sale pentru ajutorarea și întemeiarea de școli romînești în comunele, care i-au cerut ajutorul. Suntem convinși, că ceea ce astă-zi se poate ajunge, mîne nu va mai fi cu putință și că dacă nu vom aduce acuma jerfe, peste cîți-va ani în zadar am mai incerca să recucerim pentru cultura romînească o parte foarte însemnată a Bucovinei.

Dar puterile noastre s'au istovit și nu mai putem ține față cererilor insistente și adesea înduioșătoare ale poporenilor romîni care cer înființarea de școale romînești sau au înființat școli pe cheltuiala lor și nu au destule mijloace de a le susținea.

De aceea ne vedem nevoiți a ne adresa boierimei, preoțimei și învățătorilor, funcționarilor, cantorilor bisericești, gospodarilor și tuturor romînilor de bine, rugîndu-i să ne deie obolul lor, spre a putea trece peste acești cinci ani, în care se decide victoria culturii romînești pe plaiurile Bucovinei.

Legea țării din 30 Ianuarie 1873, hotărește că o școală particulară poate sa devie după 5 ani școală publică.

Și ne-am putut convinge cu deosebită bucurie sufletească, că Romînul nu cruță jertfe, cînd e vorba de binele neamului său.

Inceputul l-a făcut adunarea electorală a preuților romîni din 17 Noembrie 1911 ținuta la Cernăuți. Ea o hotărît cu unanimitate să îndrume o colectă și a predat Societății pentru cultură o listă în care membrii acelei adunări au contribuit cu sume însemnate pentru creiarea unui „fond al școalelor romînești în comunele mixte".

Vă rugăm să contribuiți cu cît vă veți înlesni la acest fond, pe care „Societatea pentru cultură" îl administrează deosebit de averea ei, purtînd și o carte specială în care se înscriu numele donatorilor, ca să rămînă ca pildă vie pentru generațiunile viitoare.

Acțiunea presintă cea mai mare importanță culturală pentru viitorul neamului nostru, Este și trebue să rămîie acțiunea tuturor Romînilor. Față de interesele obștești cu toții să ne întrecem în jertfe pentru înaintarea neamului nostru din Bucovina.

Și frații noștri din afară de hotarele Bucovinei sunt invitați, să participe la această acțiune. Rugăm deci onoratele redacțiuni ale ziarelor romînești din toate țările să bine voiască a publica apelul nostru și considerînd importanța lui, deosebit de mare, să-l recomande din toată inima păturilor largi ale națiunei române.

Făcînd încă odată apel la simțul d-stră național și mulțumindu-vă în numele sutelor de copilași, cari doresc să învețe în limba strămoșilor lor, semnăm.

In numele societății pentru cultura și literatura romînă din Bucovina—cu deobită stimă :

Președintele : Dionisie cav. de Bejan, cons. consistorial ; vicepreședintele T. V. Stefanelli, consilier aulic î. r., secretarul George Tofan, profesor.

**Gama**

# Litere-Științe-Arte

## UNEI FETE

(Reminescență)

*D-șoarei A. I.*

Bălae, fragedă, zglobie și nebunatecă
fecioară,
Ce strălucești în revărsatul luminei
vastei săli de bal,—
Ia seama : inima ți-i castă, dar judecata ți-i ușoară ;
Avîntul tinereței tale, îți poate deveni
fatal.
Atît ești de fermecătoare în neștiința
ta de fată !
Păzește-ți-o căci, ea-i comoara adevăratei fericiri
Și amintește-ți că iubirea cu cît va fi
mai înfocată,
Cu atît ea-i, poate, cea mai tristă și amară dintre rătăciri.
Să nu te ispitească ochii cu strălucirea
fermecată,
Și mîna care-ar vrea să-ți strîngă pe-a
ta, respinge-o ; fii de ghiață;
Ci lasă-ți inima'n odihnă și nepăsarea
ei să bată
Căci un fior de-o clipă numai, îndurează o 'ntreagă viață.
Să nu te'ncrezi celui ce-ți jură iubire
pentru veșnicie
Că'nșelător îi jurămîntul : evită-l ; nu-l
mai asculta !
De cîte ori îl mai jurase cu-acelaș foc
cum jură ție ?
De cîte ori aceleași vorbe cu-acelaș foc
va repeta ?
Surîde, joacă-te. dansează,—străină flacărei iubirii
Și dacă vrei și mîne balul, să fie'n fericirea ta
Și tot mai mîndri să'nflorească pe fața-ți albă trandafirii,—
Ascultă sfaturile mele... Odorul meu,
nu le uita !
Pe urma ta, ce mai de murmur ce vorbe
dulci și ce suspine
Vei auzi întotdeauna! Și cîți, cuprinși
de'nfiorare
Se vor întrece să te-admire! Copilo,
nu li da crezare :
Sunt lupi ce vin flămînzi la tine....

**Correggio.**

*

Sub titlul „O vizită la cîteva mînăstiri din Moldova, d, Gh. Ghibănescu publică în numărul nou al „Revistei Ortodoxe", din Iași, o dare de seamă asupra escursiunei pe care a făcut-o împreună cu elevii școalei Normale în zilele de 10—16 Iunie la mînăstirile din jud. Neamț și Suceava.

*

Atît lumea franceză cît și cea străină se mai află încă sub puternica influență a operei marelui scriitor Maupassant. Nu numai la Paris. dar în toate țările apar zilnic volume de nuvele sau romane în care se poate observa bine o influență precisă și adesea rău-fătoare pe care opera lui Maupassant o excitează asupra lor.

O parte din critica franceză este îngrijată de această covîrșitoare influență.

# INFORMAȚIUNI

▪ Examenul pentru gradul de intendant maior, atît pentru activitate cît și pentru rezervă, prevăzut de regulamentul pentru înaintările în armată, a fost modificat în sensul următor :

*Proba practică.*—O aplicație practică asupra contabilității în bani sau materii, ori modul de execuțiune practică asupra unei însărcinări administrative ; citirea hărților și probleme referitoare la serviciul în campanie din punctul de vedere al atribuțiilor lor, călăria.

*Proba teoretică și aplicativă.*—O problemă pe hartă cu privire la organizarea și conducerea serviciului de subsistență al unei unități într'o ipoteză dată ; o lucrare cu caracter general a cărei rezolvire să se deducă din cunoștințele ce candidatul trebuie să aibă asupra tuturor specialităților serviciului de intendență.

Aceste probe sau cel puțin una din ele vor fi discutate și susținute oral.

▪ Doamna Elena S. Donev—Stroescu, a oferit premii de încurajare elevilor cl. I a școalei profesionale „Principesa Elisabeta" căci au eșit primele în seria d-nei Donev-Stroescu, la lucru, din întreaga școală.

Premiile au fost împărțite de doamna Consela P. Peretz, directoara acestei scoli.

D. ministru C. C. Arion, care a vizitat expoziția de lucru din această școală, a rămas foarte mulțumit de seria elevilor d-nei Donev-Stroescu, pe care a felicitat-o pentru zelul depus.

▪ Astăzi s'a declarat în localitate un caz de febră tifoidă îmbolnăvindu-se D-ra Antoinetta C. Negri—de la farmacia Rățianu.

▪ In comuna Poeni bîntue cu furie epidemia descarlatină făcînd ravagii printre copii In fie care zi, consiliul sanitar are anunțate cîte 6—7 cazuri.

▪ Mîne seară va avea loc la „Leagănul fluturelui", o serbare intimă a farmaciștilor din localitate, ca răspuns unei petreceri oferite în cursul lunei trecute, de noul proprietar al fostei farmacii Fabini—d. dr. Alexandru Căpățină.

▪ **Alergările de cai din Roman.**—Pe platoul dintre Roman și satul Carol I, vor avea loc în zilele de 27, 28 și 29 Iunie, mari concursuri de călărie și alergări de cai, organizate de corpul IV de armată.

Beneficiul realizat din intrări e destinat „Ligei pentru dotarea armatei cu aeroplane".

Premiile vor fi distribuite în ultima zi de către o comisie militară numită de către corpul al IV-lea.

Vor lua parte numai ofițeri și trupă de artilerie și cavalerie tot din acest corp.

Ziua I.—Concurs de dresaj la manej, 12 ofițeri înscriși.

Ziua II.—1) Concurs de călărie plutonieri și subofițeri, 13 înscriși.

2) Concurs de exerciții cu sabia la inele și capete : brigadieri și soldați, 15 înscriși.

3) Concurs de călărie : ofițeri, distanța 1200 metri, 8 obstacole.

Ziua III.—1) Alergare de vînătoare : brigadiri și soldați, distanța 300 metri, 7 obstacole, 26 înscriși.

2) Alergare de vînătoare ofițeri ; distanța 5000 metri, 10 obstacole și 18 înscriși.

3) Alergare de vînătoare : plutonieri și subofițeri, distanța 3500 metri, 8 obstacole, 26 înscriși.

4) Alergare de obstacole (steple-chasse) ofițeri ; distanța 3000 metri, 6 obstacole, 12 înscriși.

▪ **Serbarea Arhivei.**—Eri Duminică, membrii societății științifice și literare din Iași, al cărei organ de publicitate e revista *Arhiva*, au serbătorit a 23 aniversare de la întemeierea sa. Au luat parte 22 membri, și masa s'a oferit la via d-lui dr. Leon Cosmovici, casierul societății.

Din cerdacul casei, unde era așezată masa, se avea o foarte frumoasă vedere asupra bătrînului Iași, și asupra șesului Bahluiului.

S'a toastat de d-nii T. Burada, președinte, dr. S. Konya, Gh. Ghibănescu, M. Tomida, A. D. Atanasiu, Dr. L. Cosmovici, D, Longinescu, Gh. Botez-(Gordon) Ghiulea, Savul, Dr. Borcea, Gh. Popovici, Em. Bardasare. S'au cetit versuri ocazionale de Ghiulea și Gordon ; iar recordul veseliei l'a ținut Penel.

Toți vorbitorii au urat traiu lung societății, s'au legat întru menținerea mai departe a revistei „Arhiva" și s'au pomenit cu acest prilej despre cei 3 luptători, cari au întemeiat și organizat societatea : Gr. Cobălcescu, Gr. C. Butureanu și A. D. Xenopol.

Se va face o dare de samă mai dezvoltată a celor ce s'au vorbit la această serbare în cel mai de aproape număr al „Arhivei".

▪ Cassa centrală a meseriilor a aprobat suma de 250 lei pentru serbătorirea patronului vechei corporații a Constructorilor, în ziua de 20 Iulie, sf. Ilie.


# Băile OGLINZI

**JUDEȚUL NEAMȚ**

**3 kilom. de la tîrgu Neamț, de unde până la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, și Automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren**
**50 % reducere prin gara Pașcani,**

**Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie**

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

**Clima temperată**, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

**Băile saline** de aci sunt din cele mai concentrate și revalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

**Cabinele de Bale și Hidroterapie** instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

**Un pavilion modern pentru inhalație** cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

**HOTEL și VILE**

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

**Pentru distracțiuni** clădire drăgălașă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

**EFTIN și FOLOSITOR**

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamtz la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bojan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz** & **Dr. I. Rosenfeld** ;

**In Iași, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189,** antreprenorii Hotelului.

# ULTIME INFORMAȚIUNI

## Un monument lui I. L. Caragiale

**In urma inițiativei luată de șeful nostru d. Take Ionescu, de a se strînge un fond destinat ridicării unui monument în București ilustrului dramaturg I. L. Caragiale, am deschis o subscripție publică în coloanele ziarului și rugăm atât pe prieteni cât și pe cei cari au apreciat inaltele calități ale defuuctului, să-și dea obolul lor cât de mic pentru a se putea realiza ridicarea monumentului.**

*Justin Adace-Farmacist* 25 „
*Suma din urmă* 1450 „

:: Se știe, că d. dr. Parhon, a cerut Senatului universitar să fie numit profesor definitiv la catedra de Psihiatrie de la Facultatea de Medicină din Iași.

Senatul unit cu consiliul Facultății de Medicină procedînd la vot, d. dr. C. Parhon a obținut din 18 voturi: 9 voturi pontru și 9 contra.

Ministerul a comunicat astăzi Universității că față cu votul obținut, nu poate admite numirea d-lui dr. B. Parhon la catedra solicltată.

Se crede că catedra va fi scoasă la concurs.

Candidați vor fi, pe lîngă d. dr. C. Parhon, d-nii d-ri Al. Suțu-junior și P. Zosin.

:: Dl. D. M. Cădere, inspector școlar ne roagă a rectifica cele zise de d-sa în cazul transferării d-lui Nestor de la Huși la Iași, la catedra de matematici la școala normală, cum și asupra luptei ce ar fi dat'o în clubul grecenist d. Titus Patriciu pentru a fi adus d-sa. Dl. Cădere zice „nu împărtășesc opiniile ce mi se atribue".

Luăm act de declarația d-lui Cădere, mai ales că nu d-sa ci d. Pompeiu, a fost trimis înadins la Huși spre a se informa de profesorul Nestor, și în urma raportului favorabil al inspectorului Pompeiu s'a admis permutarea.

Rămîne acum că precum d-lui D. Cădere prin *ciupire* de ore i s'a făcut catedră la Iași, fiind adus de la Bărlad, tot asemenea prin *ciupire* de oare să i să facă *adhoc* o catedră de matemateci d-lui T. Patriciu.

:: In stația Băicoi un nenorocit s'a sinucis, Vineri, așezîndu-se cu capul pe șine, așa că unul din trenurile de Predeal, i-a tăiat capul drept în fața peronului gării.

Toată ziua de Vineri și Sîmbătă corpul nenorocitului sinucis cu capul retezat de o parte—a stat pe marginea șinelor impresionînd în mod dureros pe numeroșii călători, cari au trecut cu desele trenuri ce circulă pe linia Predealului. Nici macar o pînză nu s'a aruncat pe cadavrul sinucisului din cauza parchetului de Prahova, care de și înștiințat la timp a ordonat să se lase cadavrul așa cum se găsește pe șine.

Toată lumea critică cu drept cuvînt această indolență a parchetului de Prahora, care a lăsat două zile dea-rîndul un cadavru omenesc expus privirilor atitor trecători și în fața unei gări unde circulația e atît de mare.

:: Un concediu de 4 zile s'a acordat cu începere de la 25 Iunie d-lui Hipolit E Mîrzescu, judecător de ședință pe lîngă tribunalul Iași.

:: O adresă sosită astă-zi la Primul Președinte al tribunalului local, anunță, numirea d-lui Constantin C. Simionescu, portărel pe lîngă tribunalul Iași, în locul domnului portărel Gh. Șubă.

:: Ministerul instrucțiunei a autorizat d-nei Maria Popescu, de a preda limba franceză la școala profesională „Tereza general Milicescu" din Iași.

:: Mîine la orele 5 consiliul de higienă se va întruni sub președinția medicului șef al comunei, avînd a discuta cererea adresată primăriei de societatea ortodoxă a d-nelor romîne, secțiunea Iași, de a se construi o școală froebiliană pentru copiii de la Socola.

:: La orele 10 dimineață, astă-zi s'a întrunit comisiunea pentru examenul de absolvire la gimnaziul Ștefan cel Mare din Iași, compusă din d. Xenophon Ghiorghiu președinte, Gh. Nădejde, Neagoe Popeé, A. Patrognet, membri și a proclamat rezultatul examenelor de absolvire a patru clase, pe care-l publicăm aiurea.

:: Aflăm că cea mai mare subscripție pentru împrumutul de 30 Milioane al Comunei București s'a făcut la Banca de Credit romîn din București, care a subscris peste 4 milioane, din care un milion și jumătate a fost subscris la sucursala din Iași.

:: La 29 Iunie fiind hramul mînăstirei Cetățuia, serviciul divin va fi oficiat de C. S. Arhimandritul Antim Petrescu asistat de economul stavrofor P. Savin.

:: **Excursiunea Soc. de Gimnastică.**—Serbarea de eri Duminică dată la „Băile Ungheni" de soc. de gimnastică, sport și muzică din Iași, era menită să deschidă șirul de serbări cîmpenești de de dat în cursul sezonului actual.

O ploaie torențială, căzută desdimineață, reținu multe familii din Iași să plece la Ungheni cu trenul de dimineață.

Totuși trenurile de 12 și de 5 jum. p. m. ticsite de un public select porniră în urale din gara Iași, și primite la Ungheni cu entuziasm de cei sosiți de dimineață și de locuitorii de acolo, îmbrăcați în haine de sărbătoare.

Stradele satului, malurile și pădurea se umplură cu vizitatorii cari funicau în toate părțile frumoase ale regiunei.

Muzici răsunau plăcut din pădure și din sat, iar flăcăi voinici, încălecați pe cai aprigi, se întreceau în cavalcade admirate de grupuri de romîncuțe cu floricele pe cap.

In pădure umezeala fiind mare după ploaie, restaurantul n'a mai fost mutat acolo, deși totul era pregătit și a rămas în sat, unde zecile de mese erau pe rînd ocupate de vizitatorii cari ascultau frumoasele arii ale maistrului Bortianu, și consumau mîncările bune și gospodărești la restaurantul Jenică, condus de d-nul Vasile Marin. Nectarul alb și cel roș deplasa de pe multe mese apele minerale.

Hazul plin de gingășie și cîntările se mutară apoi în tren și luară sfîrșit în gara Iași, de unde cu toții sute la număr, nu găsiră nici trăsuri, nici tramvai, Dintre vitatori urmează în fuga condiului:

Domnișoarele: Catana, Visoski, Gall, Lefter, Orășanu, Criticos, Teodoreanu, Anghelescu, Butnăreanu, Lazăr etc.

Doamnele: Teodoreanu, Savul, Lefter, Gall, Hermeziu, Visoski, Orășanu, Berescu Stihi, Bucovineanu, Urzică, Martean, Cernescu, Ionescu, Butnăreanu, Popa.

Epoletul d-nii: Maior Broșteanu, Maior Vereanu, căpitan Hermeziu, căpitan Veisa, Locotenent Voinea, Lucotenent Carp Sublocotenent Greceanu, Sublocotenent Stihi și Orășanu.

Domnii: Teodoreanu, Savul, Berescu, Th. Jelea, Rădulescu, Racoviță, Lefter, Scorpan, Costin, Burghelea, Jocu, Stihi, Orășanu, Visoski, Kataidi, Lohan, Iuliano, Constantinescu, Cuza, Basali, Colceag, Serafim, Stamboliu, Popa, Istrati, etc.

:: Consiliul de război a fixat zilele de 27 și 28 pentru a judeca procesele militare din seziunea de Iunie.

:: Ieri, Duminică, într'o consfătuire intimă s'au pus bazele nouei organizații „Uniunea meseriașilor iașani", alegîndu-se un comitet de acțiune și avînd un program de luptă în contra obijduirilor la cari sunt supuși meseriașii prin noua lege a meseriilor.

Uniunea va crea organizații similare în toate orașele provincie.

:: D. Zdrobici, directorul prefecturei de poliție, va petrece congediul, luna Iulie, la Reichenhall.

:: Sîmbătă seara a avut loc în grădina Salce, o serbare a societălii de ajutor reciproc ***Regina Elisabeta*** din Iași.

:: Alegerile de eri la corporații pentru diferite comisiuni au fost o adevărată comedie. Așa la Constructori 13 alegători au ales—dintre dînșii—12 arbitri. Intre cei 13 însă au votat și membri din alte corporații.

La Confecțiuni s'a renunțat la ori-ce operații de alegeri, de oare-ce corporația în chestiune nu are comitet și membrii terorizați de secretar-comptabil nu îndrăznesc să mai calce în biroul corporației.

:: Rezultatul examenului de absolvire de la gimnaziul „Ștefan cel Mare".

***Elevii școalei:*** admiși Alexandrescu R. Bîrcă Gh., Beraru I., Bercovici I., Bottez C., Calognom M., Cars M., Constantinescu Greg., Fingherhut, Focșăneanu A., Gheorghiu M., Hagiac Ioan, Hanus M., Ionascu Leibovici Isidor, Leibovici Solomon, Liber, Mureșanu L., Neiger, Polak, Popovici Aureliu, Popovici Constantin, Premisleaner D., Săvescu C., Varduca D., Vacariu N., Verdeș C.

***Amînați:*** Collescu I., Testler I., Tronc H., Giurcăneanu Gh., Săghinescu Gh., Sebastian V., Ștefanovici P., Vasiliu C., Vasiliu I.

***Elevii de la lieeul particular:*** admiși Andriescu A. Manea Z., din cl. IV.

***Amînați*** : Dănescu D., Margulies E., Petrovici E., Ștefanovici Aurel, Svartz Osias.

:: In strada Păcurari 115, s'a întîmplat astăzi o nenorocire. O copiliță Jenica, fiica meseriașului ferar Safca, jucîndu-se pe lîngă cărbuni hainele i-au luat foc.

Nefiind zărită imediat, tot corpul copiliței a fost prefăcut în o rană de arsură.

:: Direcț. cons. san., observînd că unii medici i-au inițiativa de a da baluri, serbări, concerte, sau formează liste de subscripții pentru a încasa bani, în scopuri sanitare, a duce la cunoștiința întregului personal medical că deși nu se aproaă asemenea inițiative, totuși nu le poate permite de cît în urma unei prealabile autorizațiuni din partea direcțiunei.

După terminarea serbărilor se va înnainta direcțiunei un compt detalilat de sumele încasate și cheltueli efectuate.

:: Lucrătorii brutari au ținut eri o întrunire la sindicat în scopul de a cere reducerea orelor de muncă și sporirea salarilor.

:: **Promoțiunea „gimnaziului Wachtel".**—*Clasa I:* Abramovici Alfred, Mendelsohn Wilhelm, Rozenstein Wilhelm, Fișler Marcel, Zilberștein Carol, Grünspan A., Ochin Max, Fischer Bercu, Cheiz Solomon, Naibergher A., Bergher Eduard, Hoffman I., Lieblich Sandu, Mescher Marcu, Haim N. Aron, Pulver Bercu, Golden David, Leibovici Leon, Fischer Isac, Siegendorf Elias, Rosenștein Moise, Goldstein Moritz, Baroch Șulem, Davidsohn Iancu, Zeida Herș, Feldman Fișel, Rosen Leib, Wcisman Hascal, Iosub M. Leib (cor. Matem.), Caufman Manasse, Ludatscher Isac, Waldman Strul, Schwartz Fr., Șloimovici Aurel, Goldenberg Marcu, Cnoll David (cor. Franceză, Geogr.), Lupu Avram, Avram Ihăl, Segal Haim, Svartz Moise, Ackerman Isac (cor. Fr.), Smilovici Marcu, Wecsler I., Isac Beer, (cor. Geogr.), Copel Lupu (cor. Fr., Ist.), Bachal Iosef, M. Lazăr, Marcuzohn Marcu (cor. Fr., Rom.), Herșcu L. David. Leibovici Simon (cor. Mat., Fr.) Climmmer Iancu, Grinberg Iulius, Grünstein Leon (cor. Fr.), Brauchfeld Israel, Rosenfeld Camil (cor. St. Nat.), Holtzman Emil, Boghen Elias (cor. Geogr.), Swartz Fridel, Cana Mihai (cor. Fr., Ist.), Leibovici Avram, Granet Mauriciu, Moscovici Valentin (cor, Fr.), Abramovici Bercu, Abovici Leon (cor. Fr., Ist.), Lezer Iacob, Bercuzohn Haim, Rosenfefd Solomon (cor. Matem.). Leib Isac. Manolovici Mauriciu, Herman Ilie (cor. Fr.), Simon Lazăr, Brauner I. (cor. Geogr.), Wachtel Elias (cor. Fr., Rom.), Cramer M. (Nat.), Avram Iancu, Leibovici Strul (cor. Fr.), Herșcovici Pincu, Leib Moise (cor. Fr.. Nat.), Strul Iancu. Comer Buium, Goldștein P. Șmil (cor. Naturale).

Prezentați în Septembrie: Iacoby Moses, Scheier Calman, Ghelberg M., Grünstein C., Riven Basa.

Absolvenți de clasa I, prezentați în Septembrie de cl. II-a: Haim N. Aron, Feldman Fișel, Baroch Șulem, Golden D., Rosenstein M., Herșcovici Pincu, Fr. Schwarț.

*Clasa II*: Holer Solomon, Reinhorn Moritz, Birnbaum Herman, Cornblum H., Leibovici I., Brauner Filip, Mincu Toader, (c. Fr.), Herșcu Alex., Damsker Rubin, Leibovici Solomon, Stein Nathan, Michel Michel, Wachtel I. (cor. rom. fr.) Bleicher Moses, Bercovici A. (cor. Geogr.), Lehrer Iacob, Cheiz Solomon (cor. Rom., Fr.), I. Solomon (cor. Fr.), Cuppperweiser H. (cor. Rom., Fr.), Friedman Pascal (cor. Matem.) Melicsohn Berman.

*Clasa III:* Spanier O., Packer D. și Wachtel B. (cor. Fizică).

Prezentați în Septembrie: S. Strul și A. I. Fischer.

:: Din 29 candidați, numai 13 au reușit la examanul de capacitate de la gimnaziul Alexandru cel Bun.

:: Consiliul facultății de drept a fost convocat pentru mîne Marți, ora 10 dimineața pentru a se pronunța asupra cererei d-lui Eugen Melik, de a fi numit suplinitor al catedrei vacante la Iași, de drept internațional public.

:: Astăzi au avut loc la facultatea de litere examenele de limbele paleoslavone cu d. profesor Ilie Bărbulescu.

:: Examenele de paleografie la d. profesor Ion Ursu se vor ținea în ziua de 28 Iunie.

:: Individul Mihalache Cimpoi din mahalaua Frumoasa, certîndu-se cu socrul său, pe cînd chefuia, a dat acestuia o groaznică lovitură în spate cu un topor, Victima a fost dusă la spital și agresorul arestat.

:: Eri după amiază asupra comunei Ciurea s'a dezlănțuit o ploaie torențială însoțită de grindină, distrugînd sămănăturile cu totul.

De asemeni Sîmbătă seara a căzut grindină din nou asupra comunei Frumușele.

:: Casa școalelor a cerut direcțiunilor școlilor secundare să oblige pe maiștrii de desemn și caligrafie, că din lucrările elevilor să aleagă pe cele mai bune și semnate de elevi, și profesori să fie înaintate muzeului pedagogic înființat de casa școalelor.

:: Următorii studenți au fost promovați în anul al V-lea al facultății de medicină:

Ghiban Dumitru, Munteanu Gh., Popovici Gh., Rapaport Haim, Teodorescu N., Ursu Gherasim și d-ra Vasiliu Elena, iar din anul V în al VI, d-ra Medea Tincu.

:: Prefectul județului a acordat suma de 1110 lei următorilor locuitori ale căror sămături au fost cu totul doborîte de grindină și inundații.

Gheorghe Topole din Tg. Frumos 80 lei, Gheorghe Saghin Iași 200 lei, Gh. Covrig Mogoșești 50 lei. Ioan Mariei Tezu, din Lungani 100 lei, Adamache Dascalul din Popești 100 lei. Ioan Gîngu din Belcești 100 lei, Anica Tiscu din Scobinți 100 lei. Tricolici Catinca din Iași Vîlcea, Văzdoagă din Iași 100 lei, Nicolae Irimia din Bucium 100 lei și Dumitru Grădinaru din Șipote 100 lei.

:: In consiliul de administrație, al casei de economie din Tatarași, au fost aleși Preotul Agapi și d. Măinescu.

:: Cu începere de la 1 Iulie se vor acorda soldaților din garnizoana locală congediu de cîte 30 zile.

:: Astăzi la orele 5 jum. se vor întruni membrii senatului și consiliului profesoral al facultății de drept, pentru a se pronunța asupra transferării d-lui profesor Petru Misir, de la catedra sa de drept internațional privat, de la Iași, la cea semilară de la facultatea juridică a universîtății din Capitală.

:: Directorul Băncei Salonic—Redreag, a plecat eri îndărăt la Constantinopol. Cu toate sforțările făcute la instrucție pînă în prezent nu s'a putut scoate de la excrocul Haralambos nici o mărturisire.

Instrucția urmează și continua investigațiile.

:: **Judiciare.**—Curtea s. I a respins astăzi apelul negustorului I. Mișoc, condemnat la o lună de zile închisoare, pentru bancrută simplă.

— Primul procuror a făcut apel la camera de punere sub acuzare în contra jurnalelor trib. Iași, s. III-a, care a infirmat mandatele de arestare emise în contra lui Enache Dumitru din com. Aroneanu si C. Rischitorul din com. Uricani, invinuiți pentru lovituri cauzătoare de moarte și a căror instrucție a fost terminată.

— In importantul proces pentru punerea sub intendicție a d-lui Alex. Morțun, fost prefect și primar din Roman, dezbaterile au fost ocupate în ședința de Simbătă a Curții s. I, asupra probei cu martori.

Curtea a amînat pentru astăzi pronunțarea asupra admisibilității acestei cereri.

— Camera de punere sub acuzare va examina mîine apelul primului procuror. în potriva jurnalului tribunalului s. II, care a pus în libertate pe inculpatul Lăzărescu, bandit, ca autor al mai multor furturi de mărfuri din vagoanele căilor ferate.

— Astăzi urma să se judece la s. II, a tribunalului, continuarea desbaterilor procesului Fischer-Barbu-Bercovici asupra sechestrului judiciar a moșiei Bădeni.

Părțile au cerut amînarea fără termen în vederea unei apropiate tranzacțiuni.

:: **Comicul Iulian.**—In grădina Bragadiru va avea loc astă seară ***ultima reprezentație*** a arhicomicului **Iulian**, creatorul tipurilor de mahala. Reprezentația se dă cu prețuri populare și în program Iulian a prevăzut cele mai frumoase și mai comice bucăți din repertoriul său.

Reprezentația în caz de ploae va avea loc în sala Bragadiru.

Biletele la librăria Iliescu.

:: In noul program de astă seară Luni al cinematografului (din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec), se cuprinde între altele:

Auvergne, vederi de călătorii în Franța. —„Caravana", o crîncenă luptă între americanii de astăzi și americanii indigeni (Pieile-roșii), cuprinde două părți. (Film original american).—Nervii d-nei Plumot, sceue humoristice.—Viața da artist, o splendidă desfășurare în care sunt prinse duioase scene din viața artiștilor pariziani.—O călătorie în Colorado (America de Nord)—Vreau un băiat, scene humoristice. Prima comedie interpretată de artiștii teatrali daneji ai scenelor din Kopenhaga.

Vineri 29 Iulie (S-ții Petru și Pavel), matineu la Circul Sidoli cu: ***Cei doi draci*** o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

:: In afacerea privitoare pe d. Al. Mortzun pentru punerea sub interdicție, Curtea de Apel s. I a hotărît să supue la un nou interogator pe d. Morțun înainte de a se pronunța asupra cererei de ascultare de martori făcută de reclamantul George Clopoțel.

# Telegrame

București 25 Iunie

**:: Firul telefonic cu București nu funcționează nici astă-zi.**

## Ciocniri între trupele spaniole și revoluționarii portughezi

Madrid. — Din Tuy vine știrea că 150 regaliști portughezi au trecut fluviul Nisa și au atacat toată localitatea Valența, dar au fost respinși de trupe, lăsînd trei morți și mai mulți rîniți. 80 regaliști trecînd din nou fluviul Minho pe Puntea internațională, au fost siliți să se predea autorităților spaniole.

Depeși din orașul Tuy care se află în fața orașului Valența, spun că o puternică coloană monarhistă a asediat azi dimineață orașul.

S'au tras mai multe focuri de pușcă Comanidantul militar din Tuy a luat dispozițiunile necesare în vederea unei eventuale intervențiuni.

CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE.
EDUARD FABINI
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
Boale interne
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
ȘI
Boale de Femei
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC

## Inaugurarea unui monument

Moscova.—Azi a avut loc înaugurarea monumentului lui Scobelor în prezența marelui duce Mihai Alexandrovici și a unei deputațiuni bulgare.

## Tulburările din Portugalia

Porto. — Spre seară, tulburări monarhiste au isbucnit în două comuni rurale, Moneira de Rei și Vrohoz.

Trnpele garnizoanei din Guinarais au fost trimise să restabilească ordinea.

## Intervederea de la Balzicport

Berlin.—Nordeutche Allgemeine Zeitung scrie: Intrevederea din Balzicport și-a urmat cursa așa cum se proectase. Frumoasele zile ale intrevederei n'au fost tulburate și au fost gătite împaratului nostru in apele rusești ale ospitalității Țarului Nicolae.

Raporturile între membrii familiilor imperiale înrudite, au fost cordiale. Aceste raporturi au dat prilej unei discuțiuni clare și de reciprocă încredere cu privire la chestiunile politice între monachi și miniștrii lor.

Valoarea convorbirilor a fost că s'a afirmat voința ambelor părți de a se întreține un contact solid între Germauia și Rusia în marile chestiuni la ordinea zilei în vederea salvgardărei păcei europene.

## Prînz de gală

Petersburg.—La prînzul ce s'a dat la ambasada germană, au luat parte la cancelarul imperiului, de Pososov, ministrul cultelor.

Ambasadorul Rusiei la Berlin, atașații militari și de marină, germani și ruși și membrii ambasadei germane.

## Războiul

Constantinopol.—Ministrul de războiu anunță că o luptă s'a dat la 4 Iulie cu un regiment Italian, sprijinit de o secțiune de mitraileze.

Italienii au plecat din Sidisaid și au atacat Sidiali la o departare de 5 klm. de prima localitate. Italienii au înălțat drapelul lor pe înălțimile din Sidiali dar în urma atacului violent al turco arabilor ei au trebuit să se retragă.

*

Roma.—Agenția Stefani desminte depeșa din Constantinopol, spunînd că la Sidiali n'a fost o luptă adevărată, ci numai o recunoaștere.

Dr J. BRENER
*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*
Specia ist în Boale de Femei
MAMOȘ
No. 12 Strada Mitropoliei No. 12
*Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

Magasinul de Muzică
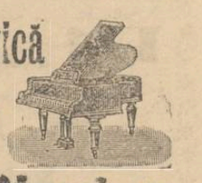
„MICHELSOHN"
Iași—Fondat 1878—Iași
Piane și Pianine
SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY,
și orice altă fabricațiune,
se vînd în rate lunare mici.
PIANE ELECTRICE
KUHL et KLATT
ORCHESTRIOANE AUTOMATE
*La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.*
NOTE MUZICALE, CLASICE
ȘI MODERNE

# LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

**Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti**

**a început fabricarea articolelor**

## Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

**Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun**

preparate de

**Laboratorul Chimic „DIANA"**

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa in beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

**Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50**

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

## IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizeasă creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţioneazăte cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

## „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



## Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ**

**DIN FABRICA**

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



**!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!**

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

## Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smîrdan 24

## Magasinul Conservatorului

**IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI**

## NOTE de MUZICA

**ASORTIMENT compleet după Programa Conservatorului**

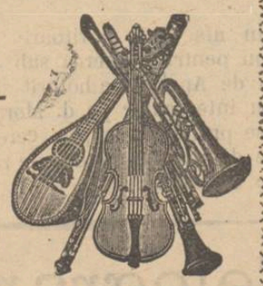

**Instrumente Muzicale şi Accesorii**

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

**Piane şi Pianine — ROSENKRANZ —**

**Neîntrecute în solidităte şi ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără acente —

*— Cataloage gratis —*

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



## „ANCORA"

**(ANKER)**

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r. No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**

**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**

**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polite de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,252** 63 | 100

Societatea „Ancora" închee;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**

**Strada I. C. BRATIANU No. 166**

**(fosta strada de Sus)**



## TIPOGRAFIA

# H. GOLDNER

**IAŞI**

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

**Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi cu'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.**

**Preţuri ieftene**



**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabil**


Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1626. —Mercuri 27 Iunie 1912

## Congresul Camerilor de Comerciu

Ziarele vorbesc despre deschiderea și închiderea celui de al XIV-lea congres al Camerilor de comerț și industrie din țară, ținut anul acesta la Tulcea. Ziarele mai vorbesc și despre o frumoasă excursiune și de un animat banchet, care a avut loc, sub presidarea dublului secretar general, cu salare duble și importante lucrări statistice; din care nu apare nici umbră de cugetare proprie, originală, care să justifice măcar prezența la un secretariat, dacă nu să fi adus vre-un folos țărei.

Urmărind desbaterile acestui congres, n'am găsit măcar ordinea desbaterilor, nici vorbă de profunditatea chestiilor la ordinea zilei.

Numai astfel să explică, ne participarea la desbateri a președintelui Camerei de Comerț de la București.

In mijlocul haosului celui mai complect ce s'a putut vedea, numai în congresele cercurilor comerciale și industriale, fără comercianți și industriași, ci numai de cărciumari, apare salvatorul, meșterul morar de la Camera de comerț din Iași, care propune ca toate rezoluțiile să fie amînate sub două forme elegante.

a) Unele ca mai grele, să fie trimise în studiul unei comisiuni, alcătuite din oameni, în afară de alcătuirea Camerilor de comerț. Să înțelege!

b). Altele ca mai ușoare, în rezolvirea cărora nu e nevoe de multă pricepere, să formeze ordinea de zi a viitorului congres, care se va ținea la Iași.

Propunerea salvatoare a fost primită cu urale și aplause duse până la delir. Se înțelege, e o concepție de ordin superior, eșită numai din creerul unui profund gînditor și cunoscător al nevoilor economice-comerciale-sociale ale țărei și neamului, propunerea de amînare în rezolvirea unor chestiuni așa de importante, pe care nu ori ce minte le poate pricepe, cînd e vorba *de modificarea codului de comerciu, capitolul falimente și mai presus de toate, limitarea creditului.*

Ce se face comerciantul, dacă nu chiar și civilul fără credit, pe care să nu-l plătească, dar încă să fie silit la plată? Recunoaștem, chestia e foarte complicată și presintă oare care greutăți în rezolvirea ei. Dar pentru aceasta are țara Camere de comerț și industrie, să rezolvească chestii dificile, destul numai, să corespundă la anumite nevoi comerciale.

Am urmărit cu multă atenție să văd care e părerea Camerei de Comerciu din Iași în chestia aceasta, pentru că ea pleca din inițiativa Camerei de Iași. Credeam că actuala direcțiune a Camerei de comerț din Iași, continuă mai departe lucrările începute sub vechea direcțiune, direcțiunea mea.

Regret a nu fi avut fericirea să aud părerea actualui președinte al Cameroi de comerț din Iași și în chestia limitărei creditului, după cel văzusem că mă copiază în chestia abatorului, a liniei ferate care să lege abatorul cu gara Iași, a magasinelor antrepositelor care s'au construit din inițiativa mea, cu concursul d-lor A. A. Badareu și Take Ionescu. Mă așteptam să-l văd urcîndu-se și pe paserela pe care o cerusem pentru a înlesni trecerea peste liniile ferate fără pericol la vama Iași.

In cercetarea dosarelor e tare d. președinte, dar ași dori eu și dorește lumea comercială, cea serioasă, nu acea care l'a ales la Cameră, să-i audă părerea în chestia falimentelor și în limitarea creditului; ca mijloc a înmulți seria elementelor constitutive a fraudei în bancrute.

Lumea comercială se așteaptă, ca președintele Camerei de Iași de astăzi, să fie ceva mai avansat ca acel de la 1864 să dea dovada cunoștințelor sale, *fie macar practice, dacă nu teoretice,* în chestia comercială, că marea majoritate a falimentelor se razimă pe capital inițial extrem de mic și cu pasive extrem de mari.

Pentru ca d. președinte să înțeleagă mai bine să-i dăm formula.

Cum se califică, care e natura falimentului, cînd un om începe un comerciu cu capital de 3—5000 lei și în 3—4 ani face un faliment de peste un milion? Și care ar putea fi măsurile legale și preventive ce s'ar putea lua, dacă acest sistem de comerț e periculos.

La dracu, nu cred că comercianții Iașului să fie până la atîta lipsiți de simțul realității. Resoluțiile congresului vor rămînea clasice.

**G. D. Șerban**

## Demisia d-lui Bogdan

### — Altă nerușinare —

**Nu vă speriați cetitori, pielea obrazului Bogdănesc nu s'a subțiat și nici n'a nebunit rectorul să-și dea demisia din rectorat. Nu, d. I. Bogdan a demisionat din partidul conservator, în care intrase cu declarație în scris, în momentul confirmării sale ca rector.**

**Demisia aceasta a d-lui Bogdan îi agravează și mai mult situația și pune în evidență întreaga mîrșăvie de caracter a rectorului.**

**Așa dar, d. I. Bogdan a confirmat cu demisia sa din partidul guvernamental că starea d-sale în partid era condiționată de starea sa în fruntea universității.**

**Or, d. C. Dissescu nu afirmase altă ceva și cu toate acestea rectorul a negat lucrul în obraznica și prostească lui scrisoare apărută în *„Epoca“*.**

**Dar d. Bogdan, prin noua stîngăcie pe care a făcut-o, nu s'a desmințit numai pe d-sa, rectorul a pus într'o situație caraghioasă și pe d. N. Iorga.**

**In adevăr, Apostolul afirmase nu de mult că singura vină a cumnatului d-sale este că nu face politică, că nu e rectorul nici unui partid politic și nici unui cartel, D. Iorga mințea, știind bine că pentru a fi confirmat rector, d. I. Bogdan a trebuit să facă declarație scrisă că se înscrie la junimiști. Azi însă cludat. Bogdan demisionează din partidul la putere, d. Iorga capătă o desmințire publică. Șarlatanismul și reaua lui credință sunt din nou demascate.**

**Nu i rămîne acum d-lui Iorga de cît să-și primească cumnatul în partidul d-lui Cuza și să-l dea locul de rector al Universității din Văleni.**

**D. Bogdan a dovedit că e vrednic de un asemenea post de încredere.**

## Arbitrar și înșelăciune

Chestiunea arbitrarului nepermis ce au săvîrșit Epitropii spitalului sf, Spiridon prin numirea d-rului Anghel, ne dă prilejul să facem triste reflexiuni asupra mentalității și moralității epocei de desfriu politic care a fost guvernarea carpistă.

In adevăr nu este un secret pentru nimeni, că aerul de desfidere cu care a început actualul guvern să stăpînească cele două partide de opoziție, s'a întins și la Iași, în cît Epitropii actuali ai sf. Spiridon au pornit urmărirea judiciară a predecesorilor lor. Iarăși nu e un secret că din toate capetele de acuzare, acela care a fost speculat mai mult, a fost favorizarea prietenilor foastei administrații în unele acte de administrație. Ei bine, ce trebue să zicem noi, despre actuala administrație, care nu într'o chestiune fără de însemnătate, ci în însăși rațiunea de a fi a Epitropiei, adică în spitale, a întronat arbitrarul și favorizarea prietenilor?

Căci nu este nici o îndoială că numirea doctorului Anghel este un act politic de favorizare a unuia care la alegerile generale și acum a făcut, cum ar zice carnetul mondain al șerului „promesse de mariage“.

Rămîne, deci dovedit, că Epitropii s'au făcut pasibili de un hatîr politic cu atît mai rușinos și mai desgustător, cu cît l'au comis în spitale și cu cît aveau între dînșii un medic care știe ce e spital și concurs.

Istoricul acestei afaceri, însă, este și el destul de instructiv, căci în el se oglindește însăși viața nenorocită a guvernului carpist.

In adevăr ceea ce a reușit astăzi să capete d-rul Anghel, o cere mereu de la moartea regretatului profesor Botez; i s'a refuzat mereu, din cauza regulamentelor care se opuneau, în cît și direcția sanitară și Regele la care a ajuns plîngerea sa, n'au putut să facă acel „act de dreptate“ despre care a vorbit ziarul Epitropilor cu atîtea lacrimi de compătimire,

La venirea actualului guvern și la deschiderea tarabei electorale, d-rul Anghel in schimbul suspinelor sale guvernamentale, a căpătat *suplinirea* acelui loc ceea ce ne arată, că cu tot desfrîul electoral și cu toate prețurile enorme ce au circulat atunci pe piața de conștiințe, numirea definitivă n'a fost socotită ca „un act de dreptate“.

Astăzi piața politică se prezintă în aceleași condiții de „hausse“ a prețurilor, din pricina apropiatei dispariții a regimului, în cît precum la începutul guvernărei se căuta a se atrage stomahurile pentru epoca de guvernare, acum se caută a le menține pentru epoca de opoziție. Pentru aceia, pe drojdiile guvernării, epitropii au găsit că pot să zică „după dînșii potopul“ și au comis afacerea.

Căci conduita epitropilor desfide într'adevăr ori-ce bun simț: de aproape 2 ani menșin pe doctorul Anghel ca suplinitor al locului și tocmai cînd au făcut un regulament care interzice în mod absolut numirea definitivă în asemenea condiții, tocmai atunci o fac. Argumentarea ciocoiască ce ne dau, că epitropii așa au vrut, ca să facă acum numirea, aruncă într'o foarte tristă lumină și mentalitatea și moralitatea unor astfel de gospodari și avem dreptul să ne mirăm că oameni cari pînă acum și-au făcut un titlu din stricta aplicare a legilor, juriști de talia d-lui Cristofor, căruia ne grăbim a-i recunoaște spiritul de dreptate, au putut în așa condiții dezastruoase să facă un act așa de arbitrar.

Dacă această numire n'ar fi fost sprijinită de cît pe acel ciocoesc „sic volo sic jubeo“, afacerea era să fie numai un arbitrar fără pereche; sprijinită, însă, pe consultații juridice, în care se tălmăcește intenționat greșit, regulamentul epitropiei, afacerea rămîne o înșelăciune.

### Obiceiuri sociale

## Una sau două perje?

Oameni vechi, dar mai cu seamă cei moderni, au format între ei clase, după care considerațiile sociale au suferit foarte multe clasificări.

Spre pildă, la sate, cînd se fac mese mari, la ocaziuni diferite ca nunți, cumătrii, etc. etc., în capul mesei, ca loc de cinste, se așează preotul, lîngă el la dreapta și la stînga, iau loc demnitarii și notabilii satului; seria urmînd ast-fel că la celalt capăt al mesei, vine locul celor mai de coadă dintre consăteni. Din această clasificare, la țară e foarte răspîndită vorba că în capul mesei se așează numai popa și proștii.

La orașe, deferențiarea între oameni și de clase sociale, au ajuns atît de departe, că chiar în biserice, în timpul serviciului, care de care, caută să ocupe locul de frunte, în strane sau în mijlocul bisericei.

O doamnă, întorcîndu-se spre casă de la biserică, unde asistase Duminica la leturghie împreună cu fiica sa, „întrebată de o prietenă cu care se întîlnise pe stradă“. Cine a mai fost la biserică? a răspuns. Dintre cucoane, am fost numai eu și fiica mea.

Clasificările sociale, se practică pe scară întinsă, în toate raporturile dintre oameni și chiar la ocazii de vizite, în care se presupune cel puțin, oare-care apropiere socială.

O doamnă, care trata musafirii, cu dulceți de perje așezate pe farfurioare, dădu poruncă servitoarei, ca nu cum-va să servească pe toți musafirii la fel.

Bagă de seamă la musafirii ce se află în salon. Dacă sunt mai de seamă, să pui pe farfurioare dulceață cu două perje.

Iar dacă sunt musafiri, mai așa și așa, să pui dulceața numai cu cîte o perjă.

Intr'o sărbătoare, salonul stăpînei fiind plin de musafiri, servitoarea, pentru a nu greși dulceața, apare în ușa salonului întrebînd pe stăpîna-sa.

Cuconiță, Cuconiță, ce fel de musafiri ai mata astăzi, de o perjă, ori de două?

Tablou.

Iată cum oamenii, în raporturile lor sociale, sunt clasificați și chiar cu tratarea dulceților cu una sau cu două perje.

Și cîtora valorînd numai o singură perjă li se oferă cîte două.

Cu toate acestea, naiva întrebare a servitoarei rămîne tipică.

Cuconiță, aveți musafiri de o perjă, ori de două?

Dar dacă aceaste clasificări sociale s'ar îndrepta și în direcția politică, n'ar fi oare la locul ei întrebarea, fie îndreptată țărei sau Coroanei, guvernul actual este el de valoarea musafirilor de două perje sau de una?

G. D. Ș.

### OAMENI ȘI LUCRURI

## Intr'un carnet

Numărul nou al „Convorbirilor literare“ publică un necrolog, semnat de d. Iacob Negruzzi, în amintirea defunctului Caragiale, cu evocări și amintiri despre vechea activitate a defunctului scriitor.

Intre altele d. Negruzzi povestește:

„...Intr'o zi Caragiale îmi propuse să scrim împreună o operă comică. Primind, împrumutarăm subiectul dintr'o nuvelă a d-lui Nicu Gane „Hatmanul Baltag“ și ne propuserăm să începem lucrul de îndată. Dar Caragiale se hotăra foarte greu să înceapă o lucrare și adesea era disperat cînd, cu toate îndemnurile mele, colaboratorul meu îmi tot repeta că trebue să avem răbdare și *„să așteptăm momentul inspirației“*. In sfîrșit lucrarea începu; Caragiale făcu proza, eu versurile, iar înscenarea o combinarăm împreună. Muzica fu compusă de d. Eduard Caudella și Teatrul Național din București puse opereta în repetiție. Reprezentată spre sfîrșitul stagiunii 1885, „Hatmanul Baltag“ avu mare succes, fiind în gustul publicului și muzica și textul și jocul artiștilor (Iulian, Mateescu, Dăneasca, etc.).

Reprezentațiile au fost numeroase; cupletele se repetau pretutindeni, iar valsul „Un bărbat ce se respectă“, o fericită inspirație a compozitorului, se auzea în toate localurile publice și se fluera pe toate ulițele. Dar, cum e la noi, opereta n'a mai fost pusă nici odată în repertoriul teatrului național; prea erau necăjiți compozitorii din București de succesul d-lui Caudella din Iași. Interesant este că în cursul acestei primăveri, după aproape treizeci de ani, „Hatmanul Baltag“ a fost reprezentat la Cernăuți de o trupă de amatori, cu mare succes, pe cît aud.

Reușind această lucrare comună, Caragiale m'a îndemnat adesea și cu multă stăruință să scriem împreună o dramă, dar eu n'am primit propunerea în nici un chip, nesimțindu-mi de loc dispoziții pentru lucrări de acea natură.“

Nu e fără interes de subliniat ceea ce spune d. Negruzzi, că compozitorii bucureșteni erau... necăjiți de succesul iașanului Caudella. E o boală veche această „necăjire“ muntenească... Dar nu de aceasta e vorba aici. Defunctul Caragiale a pastrat pînă la urmă multă prietenie primului său compozitor, artistul Caudella. Cu prilejul vizitei din urmă ce a făcut la Iași — în ziua de 30 Aprilie — maestrul notase următoarele vizite pe care ținea, neaparat, să le facă, înainte de plecare,—afară de vizitele la cele două redacțiuni—„Viața Romînească“ și „Opinia“ și la cei doi șefi politici locali, d-nii Al. A. Badareu și C. Stere,—acesta din urmă directorul revistei pomenite.

Pe o foaie de carnet notase pe: N. Gane, Al. Philippide, Paul Bujor, Dr. Hurmuzescu și Ed. Caudella.

N'am putut ști dacă regretatul maestru a izbutit în cele două zile cît a stat în Iași, să facă toate vizitele dorite. E cu putință că unele din persoanele acele să nu fi aflat cît de vie dorință avea să le viziteze în acea scurtă — și cea de pe urmă — ședere în orașul de care-l legau atîtea amintiri literare.

**Rodion**

O frază din articolul de eri s'a zețuit în mod confuz. Iată fraza: „Spiritul de întreprindere și de comercializare a invadat sub anumite auspicii și, în potriva credinței ori încrederei unora, școala nu e cu desăvîrșire cu totul la adăpostul lăcomiei bănești“.

*R.*

## Volumul postum....

E ceva tragic, ori cînd, în cuvintele aceste: un volum postum al unui scriitor. Ele îți evocă neapărat ideea morții unui om de valoare,— întru cît, în genere, numai operele acestora găsesc în fața posterității destul har, ca să poată vedea lumina tiparului.

E cu atît mai tragic lucru, cînd scriitorul a dispărut de tînăr și cînd unui nume care suggerează gînduri de viață și de bună dispoziție, îi se alătură întristătorul epitet: postum...

Ori cum, în cazul regretatului Gheorghe din Moldova-Kernbach colegii vechi ai defunctului, strînși în jurul „Vieței Romînești“, au îndeplinit nu numai o operă de pietate către cel dispărut, dar și o faptă bună pentru iubitorii de literatură adunînd și retipărind tot ce a scris talentatul poet și prozator.

Editorii postumi nu s'au îndepărtat întru nimic de la intențiunile de modestie a poetului. „Versuri“ și-a intitulat, modest și simplu, întâiul volumaș de poezii; „Versuri și proză“ se intitulează acesta de al doilea — postumul — întru cît, în afară de strofele scrise de Kernbach se află retipărite aci și acele cîte-va bucăți în proză publicate de liricul poet.

Liric — în accepțiunea completă a cuvîntului; liric în toate manifestările sale poetice, — fie de alură epică, fie de gen romantic, fie în simple încondeieri epigramatice.

Un liric în cel mai frumos înțeles al cuvîntului și care era chemat, în țară la noi, să facă școală, dacă ar fi păstrat, un timp mai îndelungat, abundența și persistența ce se cer scriitorului menit să adune discipoli în jurul său.

.....Discipoli!..... Cum ar fi surîs cu blajinul și scepticul său zîmbet incredulul Gheorghe din Moldova, atît de străin în totdeauna de ambițiuni, veleități și deșertăciuni literare.

E drept că acum vr'o 2—3 decenii, cînd cade epoca de activitate mai fecundă a defunctului Gheorghe din Moldova, scrisul nu era încă nici așa de „organizat“, nici atît de rentabil și producător...

De aceea, astă-zi, avem mai puțini sceptici în domeniul literilor — și mai puțini lirici în același timp.

Volumul postum răspunde — și va răspunde încă și în viitor — unei misiuni literare, pentru că transmite generațiuini de astă-zi ecouri ale unui gen literar în care se exercită din ce în ce mai puține talente poetice.

In momentul de față, aproape, nu se mai scrie așa cum scria liricul scriitor Gheorghe din Moldova și se parodiază cu oare care ușurință bucăți cu suflu de romantizm ca „Donna Ella“ și altele. Cu toate aceste sunt mărgăritare ale literaturii de eri, care nu și-au pierdut — și nu își vor pierde — farmecul conținutului și al ritmului, grația visului și a frivolității, subt care vibrează uneori drame sufletești surprinse și fixate cu un foarte înalt dar de observațiune și execuțiune.

Tot castelul e'n mișcare,
Praji încolo 'ncoace vin;
După bliduri încărcate,
Curg antalele cu vin.

Muzici cîntă, s'aud tobe,
Porți se 'nchid și se deschid:
Se mărită Donna Ella,
Floarea din Valadolid.

In saloanele aurite
Zboară șoapte de amor:
Prinți, gentile senorite
Se 'nvîrtesc pe urma lor.

Cînd cuprins de nerăbdare,
Pătimaș s'arată 'n prag
Mirele stingher și singur,
In aprinsul vălmășag.

E puțin tăcut, cerdacul,
Sus — eternele făclii;
De desubt scîntee balta
De lumine argintii.

Ce s'aude colo 'n salcii?
Donna Ella, ce tresai!
Ești cuprinsă de mustrare
Ori, deșteaptă, tu visai?...

De aci înainte desfășurarea romanticei întîmplări — totdeauna o dreaptă îmbinare de idilă și de dramă — e lesne de ghicit. Imaginația pusă în vibrare de ritmul cald al poetului va zbura ea însăși în preajma eroilor tineri, plini de viață și dorinți și-i va urmări în fuga romantică:

Jos i-aşteaptă telegarii,
Ca să zboare la Madrid, —
Ce ciudată-i dona Ella,
Floarea din Valladolid !

Pe acea vreme — cînd scria Kernbach întăile sale bucăţi lirice — inspiraţiile din lumile romantice ale Grenadei pasionate ori a Orientului voluptos nu erau dispreţuite de nici un poet talentat. E drept că ele tradau une ori cetiri şi influenţe din poeţi străini. Dar adevăratele talente şi simţiri poetice nu sufereau prin aceasta nici o scădere. Din potrivă. Puterea de originalitate se punea cu atît mai mnlt în evidenţă cînd izbuteau să fie plastici, interesanţi, suggestivi şi originali, venind după mari poeţi străini şi cultivînd aceleaşi genuri literare ca şi aceştia.

Leili cea sperioasă,
O podoabă de seraiu,
Seamăn n'are de frumoasă
nici o hurie din raiu.

Pe-albii umeri ca zăpada
Cade păru-i castaniu :
Două rodii de Grenada —
Subt pieptaru-i vişiniu.

Iar pe faţa ei cea bruă,
Negri-i ochi de georgiană,
Par o noapte fără lună
Dintr'o ţară africană.

Şi de roşă-i ca o mură
Gura-i dulce şi cărnoasă.
Cînd o vede, — care gură
Se mai ţine săţioasă ?

Trap elastic, de pisică,
Mică mînă, picior mic,
Pînă 'n creştet te furnică
Şi nu cugeţi la nimic.

Iar de-o lună cînd domneşte
Ca podoabă la harem,
Padişahul tot slăbeşte
Eunucii toţi o tem.

*

Leili stă gînditoare.
Pe alba-i mînă capu-i cade,
Totul tace. Cine oare
Se aude subt arcade ?

— Leili, pisică lae,
Trup slăvit şi fericit,
De vr'un ceas te-aşteaptă 'n bae
Padişahul strălucit.

„Mira, Mira, unde eşti ?
Unde eşti, de ce rămîi
Pe cărări de alămii
Tot stingher să rătăceşti ?

Nu-s în Georgia femei ? —
Mira, cată-a mă uita :
Leili nu-i nici a ta,
Nu mai este nici a ei !....

De acum înainte idila tragică nu e greu de ghicit în desfăşurarea ei. Viaţa sclavei în mijlocul dantelelor şi parfumurilor e un iad. — un iad de regrete, nostalgii şi dorinţi pe care nu hidosul stăpîn — padişahul tiran — le va mulţumi vr'o dată. Tînăra Georgiană va duce un traiu de lacrămi şi de vise neîmplinite, cu gîndul la tînărul Mira care — la rîndul lui — oftează departe 'n Erivan :

In cosiţa-i mohorîtă
Işi ascunde ochii plînşi —
Noapte amar posomorîtă
Peste doi luceferi stînşi.

Obosită, gînditoare,
Cade fata pe divan
Şi se 'ntreabă : cît îi oare
Din Stambul la Erivan ?

A, e departe !

Departe e astă-zi şi vremea cînd poeţii de preste tot ne fascinau cu atari dramatice idile ispano orientale. Găsim însă în volumul lui Kernbach pagini şi inspiraţii cari stau cu mult mai aproape de noi.

**As.**

## PRIMĂRIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 28 Iulie a. c. ora 11 a. m. se va ţine in localul Primăriei licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din Legea asupra Comptabilităţei publice pentru vinderea locului în suprafaţă de 1887,25 m. p. situat în strada Nicolina între No. 38 şi 40.

Locul se vinde cu servitutea prescrisă de Serviciul Technic. Licitaţia va începe de la 4 lei de m. p.

Garanţia 500 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie şi planul locului se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 15482 Iunie 25 1012


## Dr J. BRENER

*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*

**Specialist în Boale de Femei**

**MAMOŞ**

**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**

*Consultaţiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*


# Scrisori din Bucovina

*— De la corespon. nostru particular —*

## Linia telefonică directă Viena-Bucureşti

*Cernăuţi, 25 Iunie.*—In fine, arzătoarea chestiune a înfiinţării liniei telefonice directe Viena-Bucureşti, prin Cernăuţi, chestiune care interesează de o potrivă lumea comercială din ambele ţări, începe a deveni fapt îndeplinit.

Astăzi s'au început pe teritoriul Bucovinei şi Galiţiei lucrările de construcţie.

Se crede că cel mai tîrziu în Septembrie publicul bucovinean va avea posibilitatea să comunice telefonic cu Bucureştii, Iaşi, Galaţi şi Brăila, iar cu începere din Februcrie 1913 ne va putea deja comunica direct.

De asemenea mai aflu că şi în Romînia lucrările sunt în plină activitate.

Cercurile comerciale de la noi precum şi presa locală salută cu mulţumire începerea lucrărilor şi pretutindeni se manifestă convingerea că odată cu inaugurarea acestei linii, se va inaugura şi o eră nouă în legăturile comerciale dintre învecinatele state.

Suma necesitată pentru construirea firului special pe teritoriul austriac se ridică la 600,000 cor., la care cea mai mare parte au contribuit camera de comerciu locală şi toate instrucţiunile noastre publice.

## Memorandul meetingului romînesc în chestia bisericească

Se ştie că din cauza indispoziţiei continue a bătrînul Monarch, delegaţiunea aleasă de marele meeting romîn din 25 Martie a. c. care urma să-i prezinte doleanţele romînilor în chestia bisericească n'a putut fi primită în audienţă.

Comitetul însărcinat însă, a înaintat M. S. Imparatului un memorand foarte amănunţit în această privinţă din care extragem următoarele pasage mai impotante :

*Istoricul.*— Actuala arhidiecesă gr. ort. a Bucovinei a fost înfiinţată la începutul sec. XV (la 1402) de către principele Alexandru cel Bun, ca episcopie moldovlahică cu sediul în Rădăuţi.

Această episcopie era sub ordonată pînă la anul 1630 Mitropoliei Moldoveneşti din Suceava. Cînd însă la 1630 această Mitropolie, urmînd principelui, îşi strămută sediul la Iaşi, ajunge şi episco-Rădăuţului sub jurisdicţiunea Mitropoliei de Iaşi. Această legătură a episcopiei moldoveneşti a Rădăuţilor cu Mitropolia de Iaşi durează pînă la anul 1781, adică încă şase ani după încorporarea Bucovinei (1775) de către Austria.

Episcopia Rădăuţilor a fost înzestrată de către întemeietorul său, princepele moldovenesc Alexandru cel Bun apoi şi de către urmaşii acestuia şi boerii romîni cu multe moşii şi odoare şi pe timpul cînd trecu pe partea Austriei, i-au fost subordonate mînăstirile mai mari aflătoare în Bucovina, anume: Vatra moldoviţei, Pătrăuţi, Voroneţi, Humorul, Putna, Sft. Ilie, Suceviţa, Dragomirna şi Solca, care au fost toate întemeiate şi înzestrate cu moşii de către principii Moldovei şi în cari se află lăcaşurile de odihnă veşnică ale multor dintre aceşti principi şi ale altor ctitori nobili.

Cum Bucovina, înainte de încorporare la Austria, forma o parte a principatului Moldovei, aşa dară a unui stat romîn, ţara aceasta a ajuns cu caracterul ei naţional romîn, sub stăpînirea glorioasei coroane Habsburge, Impreună cu ţara a ajuns şi biserica ei, adică episcopia Rădăuţilor, care mai tîrziu (la 1873) prin graţia Maiestăţei Voastre a fost ridicată la rangul de arhiepiscopie cu sediul în Cernăuţi, ca episcopie asemenea naţional romînească cu limba romînă ca limbă dominantă de culte, de pătnrire sufletească şi oficiu, sub stăpînirea casei împărăteşti de Austria, şi în decretul din 7 Mai 1775, prin care Bucovina trecu la Austria i s'a garantat ţărei statu-quo din partea regimului austriac.

Din aceste moşii ale episcopiei Rădăuţilor, donate exclusiv de cititori romîni, precum o documentează istoria în chipul cel mai neîndoios, şi din mănăstirile gr. ort. aflătoare în toată ţara, a făcut M. S. neuitatul împăratul de fericită memorie Iosif II fondul religionar gr. ort., acest neperitor simbol al înţelepciunei împărăteşti şi dragostei părinteşti hotărînd tot odată ca fondul acesta să îngrijească de de susţinerea bisericei gr. ort., modoveneşti şi de afacerile de culte ale naţiunei moldoveneşti (si ale Romînilor) după intenţia generosului ctitor.

*Populaţia.*—Astă-zi trăesc în Bucovina conform rezultatelor recensămîntului ultim din anul 1910, 273,254 Romîni şi 305,101 Puteni.

La cifra ultimă s'a adaus şi numărul rotund de 5000 Lipoveni, care nici nu sunt Ruteni, nici nu aparţin bisericii gr. or. din Bucovina ; mai departe un număr considerabil de Ruteni de confesiune mozaică şi în sfîrşit 26,181 de Ruteni, care aparţin bisericii gr. cat.

Pentru biserica gr. or. din Bucovina intră însă în considerare exclusiv credincioşii gr. or. de naţionalitate romînă şi ruteană. Rezultatele ultimului recensămînt arată în Bucovina 547,601 de credincioşi gr. or.

Dintre aceştia sunt 273,254 Romîni gr. iar restul de 274, 347 formează numărul Rutenilor.

De oare ce a crescut aşa dară numărul Rutenilor în ţară din anul 1775, deşi prin importare din Galiţia, pînă astă-zi aşa de mult, că aceştia dispun astă-zi de un contingent destul de mare pentru constituirea unei biserice gr. or. rutene în Bucovina, condiţiunea numerică pentru o episcopie bisericei gr. or. ruteană e dată.

*Episcopie Ruteană.*—Singura posibilitate de a înlătura toate divirgenţele existente între Romînii şi Rutenii gr. ort. şi de a se restabili pacea între ambele naţiuni şi în sinul bisericii Romînii gr. or. bucovineni o văd numai în cazul cînd Majestatea Voastră Cesaro-Crăiască Apostolică se va îndura să păstreze prea graţios caracterul romînesc al străvechei lor arhiepiscopii gr. ot. pentru toate timpurile, pentru credincioşii gr. ort. ruteni însă, să înfiinţeze o episcopie gr. ort. ruteană independentă.

**Gama**

# Litere-Ştiinţe-Arte

**Caragiale la Paris.**—In cea mai nouă cronică a cunoscutului publicist filoromîn Leo Claretie, cetim între altele :

„...Moartea lui Caragiale n'a avut ecou la Paris, unde el era puţin cunoscut.

In primul volum al Foilor de drum în Romînia, care a apărut săptămîna aceasta am vorbit de el şi sunt, poate, singurul scriitor francez, care a adus acestui mare bărbat omagiile ce i se datorau.

De aceasta sunt cu atît mai mîndru azi, cu cît moartea nu-i singura nenorocire ce a dat peste dînsul în luna aceasta.

Se joacă în momentul acesta la teatrul Antoine, o dramă anunţată astfel :

*O noapte de Paşte.* Legendă romînească de d-nii Keim şi Geognon.

Ziarele explicară că d. de Max, care joacă în această piesă povestise autorilor această legendă populară, care a fost pusă în scenă.

Or, nu era permis să se ignoreze că această poveste era de Caragiale, de oare ce lucrarea a fost tradusă şi publicată în franţuzeşte acum doui ani de Ad. Clarnet.

Am cel puţin constiinţa de a fi protestat în darea mea de seamă din „La France" în contra acestei spoliaţiuni.

Sărmanul Caragiale ! Să-i fie ţărîna uşoară !"

Noi, aci, ne-am arătat mai de mult nedumerirea că d. De Max n'a putut lămuri pe pariziani asupra adevăratei origini literare a subiectului dramatizat şi reprezentat la Paris.

*

Congresul Federaţiei Internaţionale a Liberei Cugetări la München va avea toc la 1—3 Septembrie 1912.

*

A apărut No. 4 din excelenta publicaţiune bucureşteană „Convorbiri ştiinţifice şi filosofice" editată de „Lumen". Numărul cuprinde excelente actualităţi şi ilustraţiani.

*

De la 17 la 23 Octombrie 1912 va avea loc la Paris întăiul congres internaţional de pathologie comparată. Intre chestiunile dezbătute va fi şi „Variola-Vaccinarea".

*

Sub direcţia generalului Nelson A. Miles s'a fondat în Statele-Unite un ordin al „gardienilor Libertăţii" contra năvălirii clericale în domeniul afacerilor civile privind, statul sau comunele.

*

A apărut *„Psichologia artistului pe scenă"* de Emil A. Bobescu.

*

Sub titlul „O vizită la cîteva mînăstiri din Moldova, d, Gh. Ghibănescu publică în numărul nou al „Revistei Ortodoxe", din Iaşi, o dare de seamă asupra escursiunei pe care a făcut-o împreună cu elevii şcoalei Normale în zilele de 10—6 Iunie la mînăstirile din jud. Neamţ şi Suceava.

STRUNA ZILEI

*LĂMURIRE*

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, a dăruit monastirei model „Cetăţuia", suma de 315 lei pentru cumpărarea unui taur de rasă.

*Oficial.*

*Spun, spre-a voastră liniştire,*
*Dragi lectori şi dragi lectriţe*
*Că în zisa mînăstire*
*Nu-s de fel... călugăriţe.*

# INFORMAŢIUNI

⁞⁞ Unsprezece chelneri de la berăria Azuga, nemulţumiţi cu orele numeroase de muncă, la care sunt supuşi de patroni, s'au pus în grevă de eri după amează.

Ei cer să li se reducă orele de muncă şi să fie trataţi cît mai omeneşte posibil şi de patroni şi de clienţii berăriilor care adeseori sunt foarte jignitori în purtarea cu dînşii.

⁞⁞ In comuna Brăeşti s'a petrecut eri un asasinat.

Locuitorul Toader Mihai, trăia în duşmănie de la nişte pămînt şi intrigi femeeşti, cu Costache Simionescu.

Eri, în urma unei certe aprinse, a împlîntat un cuţit în pieptul lui Costache Simionescu.

Victima a fost transportată la spital în stare gravă, iar Toader Mihai a fost arestat la postul de jandarmi.

⁞⁞ Reuşiţii la examenul de capacitate la „Seminarul Pedagagic-Universitar" :

Apter H., Botez C., Cihan Eugen, Finkelştein W., Goldştein L., Lazăr N., Obreja Gh., Pemişca Gh., Rota J. Fr., Schreiberg A., Steinberg C., Zugrăvescu M.

⁞⁞ Domnul profesor dr. V. Bejan, medic primar al Institutului Gregorian, obţinînd un concediu pînă la 15 August, locul d-sale, va fi ţinut de d-na dr. Suzana Grossi, asistenta clinicei obstetricale.

⁞⁞ *Rezultatul examenului elevilor pregătiţi în particular, prezentaţi în sesiunea Iunie 1912 la liceul Naţional din Iaşi.*—*Clasa I:* Anciu, cor. Geogr. ; Bălan, cor. Şt. Nat. ; Baraş Bianca, cor. Ist., Matem. ; Băcăoanu, cor. Rom., Nat. ; Caradja, Catz Janeta, promovaţi ; Constantinescu Marcela, abs. ; Dabija R., repetent ; Duff, cor. Mat., Nat. ; Elişca Elche, Cuten Strul, prom. ; Iosupovici M., cor. Nat. ; Leibovici Isr., Moscovici 3. Lupu, prom., Moţoc Nic., cor. Mat., Meciulschi D., prom. ; Nelken M., cor. Ist., Naf. ; Ornstein I., cor. Geogr. ; Panaitescu Fl., prom. ; Rotariu M., rep. ; Şmilovici Isr., Stihi E., prom. ; Silveanu Fl., rep. ; Sin Moise Z., cor. Geogr. ; Veintraub L., Văcăreanu E., prom. ; Vexler I., cor. Nat. ; Varariu Aron, prom. ; Vexler Rossi cor. Nat. şi Lucru ; Zarifopol I., prom.

*Clasa II*: Bahic, rep. ; Carp Ita, cor. st. ; Cuşer Leea, cor. Mat. ; Hammer Ieti, prom., Hascalovici Ita, abs. ; Ichim M., cor. Rom., Nat. ; Ichim V., prom. ; Măcnea V., cor. Germ., Mat. ; Machedon Andr., abs. ; Oiaga Maria, Şnirer Ghitla, Schönfeld M., Şnier Alic., Tabacovici, Wechsler Bernard, Menciu D., Hociungescu V., Vrisidis I., promovaţi.

*Clasa III* : Baraş I., cor. Fiz. ; Carp P., rep. ; Cuparencu Gh., cor. Ist,. Mat. ; Elias Moses, cor. Fiz. ; Herşcovici M., cor. Germ. ; Hamer I., cor. Ist., Fiz. ; Lustgar-M., cor. Geogr., Fiz. ; Meer Mendel, cor. Germ., Fiz. ; Manoilescu Gr., Munteanu Georgeta, prom. ; Petrescu Ştefania, cor. Germ., Matem. ; Răut Maria, prom. ; Duzescu Mihai, cor. Mat., Fiz. ; Fătu Corneliu, prom.

*Clasa V:* Altein, prom. ; Andrievici, cor. Geogr., Fiz. ; Caru, cor. Geogr., Fiz. ; Hamburgher, Iorga, prom. ; Nicolsu. cor. Fiz. ; Simina, rep. ; Ulea Cezar, prom. ; Herşcovici Ş., cor. Geogr., Fizica.

*Clasa VI:* Abeles, Bulgaru, Braunstein, Ghibănescu, Hamburger, Ostapovici, promovaţi ; Pavlescu Olga cor. Lat. ; Ulea D. Gh., Vasiliu Ort., Ionescu Emilia, prom., Mihailescu P., cor. Ger., Ist., Ropală R.. cor. Chim., Nat., Stavăr Gh. prom, la cl, VI, Stratin Gr. prom. la cl. VI, Policovici C. prom.

*Clasa VII*: Bercea V. cor. Ist., Chefnena A. rep., Chern I., Cercez Gh. prom., Fişcher Gherşin, cor. Ger. Nat., Fişler Ş. cor. Fiz., Nat., Ionescu Emilia cor. Ger., Manoil Al. prom., Niţescu P. cor. Fil., Ist., Oltinescu D. prom., Popovici D. cor. Fil., Rom., Pascoli P, cor. Eng., Policovl. rep., Rabinovici B., cor. Fiz., Stavăr Gh., rep., Scorţescu Teodor, Şraer Lupu prom., Stratin Gr., cor. Ger., Fil., Udrea Aristiţa cor. Fiz.. Butman M. cor. Ger., Nat., Tescariu Corn., cor. Ger., Ist., Nechifor Elisab. prom. la cl. VII, Popovici I. prom. la cl. VII.

*Şcoala Comercială Superioară*

*Cl. I.*— Abeles M. prom., Lederhendler M. Mat., Segal Iţic prom., Stern Zalman cor. Geog.

*Cl. II.*—Cărbunariu M., Müller Herman prom.

*Cl. III.*—Botoşineanu D., Morţun D., E. Ritter, Păun Georgetta, Ionescu I. prom., Goldenberg L. cor. Ger., Geog.

*Cl. IV.*—Găitan B. absent ; Givid C. rep., Mazurchievici E., Müller D., Segal A., Zelţer Şmil promovaţi ; Silveanu V., cor. Mat., Geog.

⁞⁞ Au fost omişi în lista promovaţilor de la gimnaziul „Vachtel", publicată eri elevii Samuilsohn Zigmund şi Lazăr Leib, clasa I.

⁞⁞ D-na Maria C. Buţureanu şi d. C. Buţureanu, apreciaţii colaboratori literari ai „Opiniei", pleacă astăzi în Tirol şi Italia, pentru mai multe săptămîni.

⁞⁞ Intre numeroasele cereri primite de ministeriul instrucţiunii publice cu privire la examenele secundare ale elevilor pregătiţi în particular este şi o cerere făcută din Iaşi, ca să se admită promovarea elevilor cari au întrunit nota 5 la mai mult de 3 obiecte, fără să aibă 5 în oral.

⁞⁞ Domnul dr. C. Tudor, medicul disp. I, obţinînd un concediu de 30 zile va fi înlocuit de d. medic Rosenblat.


# Băile OGLINZI

**JUDEŢUL NEAMŢ**

**3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipage, şi Automobil-omnibus foarte elegante şi automobile mici la fiecare tren**
**50 % reducere prin gara Paşcani,**

**Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie**

Staţiune Balneară şi Climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, înconjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

**Clima temperată**, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

**Băile saline** de aci sunt din cele mai concentrate şi revalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

**Cabinele de Baie şi Hidroterapie** instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, isehias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

**Un pavilion modern pentru inhalaţie** cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropiate.

**HOTEL şi VILE**

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea d lor I. Simionescu şi M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebite, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

**Pentru distracţiuni** clădire dreptunghiosă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

**EFTIN şi FOLOSITOR**

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune. a scădea preţul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile şi drogueriile din ţară şi în Tg. Neamţ la Administraţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ, oraş cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne şi bine aprovizionate, numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld ;**

**In Iaşi, la domnii I. Simionescu str. Carol 53 şi M. Petersil, Str. de Sus 189,** antreprenorii Hotelului.

# ULTIME INFORMAȚIUNI

—

*Locuitorii de pe moșia Borșa proprietatea Casei sf. Spiridon, s'au răsculat, amenințînd să vie în masă la Iași, pentru a se plînge Epitropilor Spiridoniei de modul cum Gh. Baltă, administrează această moșie.*

*Modul răsvrătirei lor e faptul că numitul administrator, în loc să deie pămînt locuitorilor, depe moșie, a arendat, prefectului de Județ C. Negruzzi 300 hectare pămînt din părloagă și 600 hectare unuia din frații Fischer, pe prețul derizoriu de 40 lei hectarul, în loc de 120 lei cît s'ar fi putut încasa.*

*Prin acest fapt mai toți locuitorii au fost lipsiți de pămînt și în special acei din cătuna Perieni.*

*Administratorul Gh. Baltă, s'a mulțumit a încasa remiza cu 25 la sută, fără multă muncă, păgubind Epitropia cu o însemnată sumă de bani.*

*Pe de altă parte administrația financiară, va interveni, dînd judecății ca contravenientă pe Epitropia sf. Spiridon, ca una ce n'a încheiat contracte în regulă cu numiți arendași ai lui Gh. Baltă.*

*Cu începere de la 15 Octombrie a. c., membrii senatului universitar au decis să adreseze un apel profesorilor secundari, învățătorilor și tuturor intelectualilor din țară și unghiurile locuite de Romîni, pentru strîngerea fondului necesar ridicării unui bust marelui cugetător Vasile Conta, care se știe că a fost și profesor la Universitatea din Iași.*

Astăzi isprăvindu-se examenele de capacitate la școala Normală „Vasile Lupu", s'a oferit o masă absolvenților de clasa VI, la care au luat parte și profesorii școalei.

D. I. Borcea, care a fost recomandat de Senatul universitar, ca profesor definitiv al catedrei de fisiologie descriptivă de la facultatea de științi din Iași, va fi confirmat de minister pe ziua de 1 Iulie. a. c.

**In chestia numirei d-rului Anghel.**—Iată textul protestului ce au trimis Ministrului de interne d-nii d-ri Tănăsescu și Mîrzescu, candidații cari au fost nedreptățiți prin numirea arbitrară a d-rului Anghel:

*Domnule Ministru,*

Subsemnații, doctori în medicină și chirurgie, Ion Tănăsescu, profesor universitar și Constantin Mîrzescu, medic primar al spitalului Roman, avem onoarea a vă aduce la cunoștință o calcare de lege, făptuită de Epitropia sf Spiridon din Iași,—calcare care ne atinge în mod grav și pentru care vă rugăm a lua măsurile cuvenite spre a o face să reîntre în legalitate.

In ziua de 24 l. c. urma să se țină concursul de definitivat pentru locul de medic primar al secției chirurgicale din spitalul central Iași. Candidați înscriși pentru acest concurs eram subsemnații și d. dr. P. Anghel, medic primar al consultațiilor chirurgicale gratuite din spitalul central.

In loc de a se proceda în mod normal,—adecă a se ține concursul, în urma căruia să fie recomandat acela din noi, pe care concursul îl va desemna a fi mai apt a ocupa acest post,—Epitropia în ziua de 20 a l. c. face recomandarea d-lui dr. Anghel, pentru a fi numit în acest post, fără concurs, bazînd această recomandare pe faptul că d-sa trecuse în Mai 1908 un concurs pentru postul ce-l ocupă în prezent și că aceasta, potrivit unei consultațiuni juridice dată de trei avocați din localitate, i-ar constitui un titlu suficient spre a fi transferat în noul post.

Și legea sanitară și regulamentele Epitropiei, opresc prin dispozițiile lor precise, o asemenea măsură abitrară, căci art. 95 din vechea și noua lege dispune „că locurile vacante de medici primari vor fi ocupate printr'un concurs ad-hoc".

Regulamentele Epitropiei atît acel din 1902 cît și acel din 1912 opresc în mod și mai formal o asemenea dispoziție, căcf art. 1 din vechiul regulament spune, că nu se va putea numi ca medic primar un medic, de cît în baza unui concurs ad-hoc pentru locul vacant; iar art. 2 din noul regulament precizează și mai bine, că concursul nu este valabil de cît pentru locul vacant; că dovada cea mai evidentă că teza noastră este cea adevărată, o avem și în faptul că în regulamentul din 1912 la cap. IV și VI sunt expuse probele la care au a fi supuși candidații pentru concursul de medic primar la consultațiile chirurgicale și de medic primar chirurg de secție; și din simpla cetire se poate vedea cum aceste probe diferă, fiind-că și posturile pentru care sunt hotărîte acele probe, diferă între ele.

Se mai invoacă în sprijinul acestei călcări de lege, precedente: Socotim că nici nu ar fi locul a intra în discuția lor, fiindcă odată ce constatăm că dispoziția luată calcă legile,—ea urmează a fi înlăturată, căci un abuz din trecut nu poate forma o justificare pentru comiterea altui abuz în prezent.—Dar chiar întrînd în examinarea lor, constatăm că ele nu se potrivesc cu cazul de față, căci dacă e adevărat că la 1891 s'au făcut 2 transferări în posturi vacante, apoi nu trebue să se uite că în acel moment nu exista regulamentul din 1912 cu dispozițiile lui formale și nici nu se prezintase pentru ocuparea acelor posturi vre-un candidat pentru a fi nevoe de vr'un concurs.

Celelalte 3 transferări s'au făcut dintr'un serviciu mixt în altul, iarăși fără să se fi ivit alți concurenți. De îndată ce au fost concurenți înscris, transferarea a fost refuzată deși se ceruse cu multă insistență; ast-fel: Dl. dr. Antonescu medic primar cu concurs de la Hîrlău, a cerut în aceiași calitate transferarea la Botoșani și a fost silit să treacs un concurs „ad-hoc", avînd concurenți alți doi colegi, după cum pot dovedi procesele verbale ale concursului.

D. dr. Ciolac de la Bacești, a cerut transferarea în locul similar de la Roman și fiind alți 3 colegi concurenți, s'a ținut concurs și locul a fost ocupat conform regulamentului.

Față cu cele expuse mai sus protestăm contra acestui fapt, care calcă în mod fățiș texte precise din legi și regulamente și care nu are alt scop, de cît a îmbraca într'o formă, o favoare inexplicabilă acordată unuia din candidați și cerem în consecință a ni se respecta drepturile publicîndu-se un nou concurs.

Comitetul pentru rîdicarea unui bust regretatului dr. L. Russ a cerut epitropiei casei sf. Spiridon să încuviințeze ca bustul regretatului medic să fie așezat în grădina de dinaintea spit. central,—acolo unde timp de 35 ani a îngrijit atîtea mii de suferinzi atît el cît și părintele său.

Senatul universitar în ședința de aseară în urma raportului amănunțit înaintat de consiliul facultății de medicină în care se arată imperioasa necesitate ce se simte la această facultate pentru creare unei catedre de clinica boalelor genito-urinare, a votat cu unanimitate crearea acestei catedre.

D. Teodor Juvara secretarul de la legația romînă din Bruxelles a fost însărcinat a gira afacerile legațiunei romîne din Atena.

Senatul Universitar unit cu consiliul facultății de Drept în ședința de aseară a votat cu unanimitate cererea de transferare a d-lui prof. P. Missir ca profesor la catedra de drept internațional privat la facultatea de drept din București.

**D. Ion Bogdan liber.**—Iată faptul zilei. Pînă eri d. Bogdan era înscris la conservatorii junimiști, ba era și membru în comitetul executiv, dar nu făcea nici un act de conservator.

Pînă eri d. I. Bogdan era omul d-lui Haret, fără să fie liberal. D. Haret l'a plătit cu zeci de mii de lei, i-a creiat sinecuri de la comisia istorică, unde nu lucrează nimic; ca Haretist s'a dus la d. Ionel Brătianu să ceară profesorilor liberali votul său la rectorat.

Iar primind cartelul ca Haretist cu profesori conservatori-democrați, a luat și voturile lor.

Dar azi omul s'a demascat. Ion Bogdan era de toate și numai pentru sine; și cînd a văzut că i se înfundă cu acest sistem de *multiplicitate*, a spart totul și a rămas liber.

Dar d. Ion Bogdan ar trebui să se demită din toate acele locmale căpătate prin duplicitatea politică.

D. C. Arion, fiind secretar, a combătut înființarea comisiei istorice ca ceva de prisos pe lîngă Academie. Azi s'o facă. Sunt 3 ani de zile și nici o coală nu s'a publicat pînă acum, iar d. Bogdan a încasat 50000 lei onorarii și misiuni.

Să-l silească ministrul Arion să dea mai de grabă publicității diplomatica lui Ștefan cel Mare pentru care a încasat din 1904 10000 lei, de la d. Haret, plus de atunci toate drumurile făcute în țară și prin Rusia; și după 8 ani lucrarea nu e gata.

Iar dacă d. Bogdan e azi liber, trebue pusă la casa sa „De Inchiriat", căci nu se poate ca un duh așa de versatil ca al lui Bogdan să rămînă gol și neocupat.

Avis cumnatului său N. Iorga.

Se crede că d. C. Arion e de acord cu propunerea care va fi ventilată în congresul maeștrilor de desemn, anume ca și în școlile primare, desemnul să fie predat de specialiști titrați.

Fostul președinte al corporației constructorilor, d. Ion Cupa, avînd de primit suma de 180 lei pentru mobilier cumpărat și de care se folosește chiar și noua corporație, a reclamat suma ce i se cuvine. D-sa a primit, ca și toți creditorii corporațiilor, sfatul să dea în judecată pe fostul președinte,—adică să se traducă el însuși la bara justiției. De notat că această corporație a predat casei centrale peste cinci mii de lei.

Lucrătorii dela fabrica de mobile Lebell, din Păcurari s'au pus în grevă, cerînd patronului lor sporirea lefelor și reducerea orelor de lucru.

In comuna Gropnița a încetat din viață subit femeea Maranda a Floarei.

Senatul universitar unit cu consiliul profesoral al Facultății de drept au admis în ședința de aseară, cererea d-lui profesor Petre Missir de a fi transferat la catedra similară de la Facultatea din București.

Senatul universitar a admis aseară și cererea consiliului profesoral al Facultății de medicină, pentru înființarea la acea facultate a unei catedre de clini a boalelor genito-urinare.

De la 1 Iulie în spitalul central sf. Spiridon, epitropia a admis închiderea secțiilor d-lor doctori Juvara, Bălăcescu și Stefănescu-Galați, până la 1 Septembre, pentru reparațiunile și desinfectarea nocesară și care au fost cerute de către șefii de serviciu de mai sus.

Absolventele școalei Reuniunea Femeilor romîne gradul al II-lea:

*Croitorie*: Antoniu Natalia, Carp Valentina, Hangan Eliza, Herțog Valeria, Nimereanu Profira și Pamula Olga.

*Lengerie*: Andreescu Eliza, Antoniu Elena, Eraclide Clara, Ionescu Valeria, Gavrilescu Luisa, Popovici Lucreția, Pavalache Elena, Roșianu Virginia și Ștefănescu Lavinia.

Anul acesta sunt vacante la școala Reuniunei femeilor romîne, gradul al II 15 locuri la secția croitoriei și 10 locuri la secția lengeriei.

Inscrierile se fac între 1 și 5 Septembrie.

Dacă numărul înscrierilor va fi mai mare de cît locurile vacante, atunci se va ține concurs în cursul lunei Septembrie. Concursul nu va da drept la bursă, ci numai pentru admisibilitate în școală.

Decretul pentru numirea d-lui G. Ibrăileanu, ca profesor definitiv la catedra de *Istoria Literaturei romîne și Estetica literară* de la Facultatea de litere din Iași, va fi supus zilele aste semnăturei M. S. Regelui.

D. G. Ibrăileanu va fi numit pe ziua de 1 Octombre a. c.

In mahalaua Frumoasa s'a petrecut o crimă eri după amiază. Un copil de zece ani, ucise pe altul de 8 ani.

Criminalul, Petrache Persu, — fiu de muncitor, se dusese să se joace cu zmeul cu alții băeți, între care și Costică Petrea, pe cîmpul de sub poalele Cetățuei.

Luîndu-se la ceartă de la niște șfoară, Petrache Persu scoase un cuțit și-l împlîntă în inima lui Costică Petrea care rămase mort pe loc.

Procurorul venind a dispus ca victima să fie transportată la morgă unde d. dr. Grosi va face mîine autopsia.

Precocele criminal fu arestat la comisia dispărțirei IV-a și azi înaintat parchetului.

*Prețul de călătorie de la Iași la Budapesta.*—Prin Monitorul oficial de azi se publică prețul tarifelor de călătorie din România prin Ungaria. Cum trenurile din Ungaria s'au scumpit, iată care e prețul de la Iași la Buda-Pesta și Viena prin Predeal.

**Iași**—*Budapesta (k. p. n. ny. p. n.)—Predeal (Arad Kluj)* cl. I 79 lei, cl. II 52.20, iar pentru fiecare 10 kil. la bagaje 2 lei 16.

**Iași**—*Viena (Stats bf Nord bf).—Predeal (Arad-Cluj) — Budapesta (Bruck-w Marchegg)* cl. I 114.10, cl. II 74.80).

D. dr. Cosmovici a fost numit membru în comitetul teatral în locul d-lui P. Fîntînaru.

Examenul elevilor farmaciști va începe în ziua de 29 Iunie.

Un caz nou de anghină difterică a fost declarat astă-zi la consiliul sanitar.

Avem de toate: Scarlatină, febră tifoidă, anghină diferică.

Astă-zi a fost adus în Iași corpul defunctului Caracicoveanu, fostul șef de vamă la Constanța.

Inmormîntarea va avea loc azi la orele 5.

Ca consolare pentru pierderea încercată de avocatul Stavăr, prin faptul că Căișorii de la Slănic vor fi conduși și în anul acesta tot de Vlaicu, Epitropia casei Sfîntului Spiridon, i-a dat în administrație moșia Chițcanii, din județul Tutova, pe un termen de 5 ani, cu remiză de 25 la sută, și cu începere de la 1915.

Mai bine nu se poate!

Astă-zi a depus jurămîntul înaintea secțiilor unite ale curții de casație, noul consilier — Sărățeanu.

Duminică, 24 c., a avut loc la Institutul de domnișoare „Champalbert—Herovanu", producția de fine de an.

In fața unei asistențe, pe cît de aleasă pe atît de numeroasă, elevele institutului au executat diferite bucăți de muzică vocală și instrumentală. Asemenea s'a recitat cu multă îngrijire și s'au executat diferite dansuri și jocuri de gimnastică. A impresionat foarte plăcut expoziția de lucru și pictură.

Producția s'a terminat la ora 6, cînd s'a adus, de către părinți, cele mai vii mulțumiri d-nei Directoare.

**Judiciara.**—Curtea de Apel secția I a respins contestația făcută de d. Veniamin Kostache, menținînd sequestrul asigurător pus de d. Ion Veniamin Kostaki pentru suma de 45,000 l., rămînînd ca pentru succesiunile încasate de d. Veniamin Kostachi, a face o nouă cerere de sequestru.

— Camera de punere sub a uzare trimete în judecata cuții cu jurați din Suceava pe Gh. I. Agape și Catrina Mlajină, pentru faptul că cel dintăi, avînd relațiuni amoroase cu soacra sa, a ținut-o sechestrată în casă o zi și o noapte întreagă.

— La cabinetul I de instrucție s'a urmat cercetarea în afacerea Loster.

Judecătorul a ascultat pe fata Anica Loster, confrunrînd-o cu studentul Vasilescu și inginerul Busuioc și s'au ascultat mai mulți martori. Anica Loster acum este pe deplin vindecată, totuși pretinde că nu'și amintește de loc de cele întîmplate cu ea și că ar fi fost aruncată în fîntînă.

In noul program de astă seară Marți al cinematografului (din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec), se cuprinde între altele:

Auvergne, vederi de călătorii în Franța. —„Caravana", o crîncenă luptă între americanii de astăzi și americanii indigeni (Pieile-roșii), cuprinde două părți. (Film original american).—Nervii d-nei Plumot, sceue humoristice.—Viața da artist, o splendidă desfășurare în care sunt prinse duioase scene din viața artiștilor pariziani.—O călătorie în Colorado (America de Nord)—Vreau un băiat, scene humoristice. Prima comedie interpretată de artiștii teatrali daneji ai scenelor din Kopenhaga.

Vineri 29 Iulie (S-ții Petru și Pavel), matineu la Circul Sidoli cu: *Cei doi draci* o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

# Telegrame

București 26 Iunie

## Inaintare în titluri

București.—Arhiereul Teofil Mihailescu-Ploșteanul a fost numit locotenent al eparhiei Ungro-Vlachia.

## Zborul lui Vlaicu

București.—Aviatorul romîn Aurel Vlaicu va sbura Duminica viitoare la Arad.

I se pregătește o fumoasă primire, ca și la Cernăuți.

## Călătorie princiară

Viena.—In castelul Veilburg lîngă Bădeni a avut loc căsătoria principelui Francisc de Bavaria cu princepesa Isabela Crog.

## Nenorocire

Budapesta.—Pe piața de exerciții de tir din Serkeni un tun de tip german de nouă construcție a exploadat la prima lui încercare plesnind țeava.

Patru artiliști au fost uciși pe loc.

Primul locotenent, precum și 4 artiliști din care unul a sucombat, sunt rîniți grav.

Alți 4 soldați au fost rîniți puțin mai ușor.

## Turburările din Portugalia

Madrid.—Depeșile oficiale primite azi din Orenze spun că la Veriu se aflau două coloane de cîte 300 monarhiști portughezi. Eri seara s'au tras focuri de pușcă dar fără rezultat. Primarul localității de la graniță a constatat intrarea în Portugalia a 300 regaliști care au echipat și înarmat pe locuitorii din satul Mairor.

Manifestațiuni republicane au avut loc în mai multe centre mari și în special la Lisabona.

## Consiliul de miniștri

București.—La ministrul de interne s'a ținut astă-zi dimineață un consiliu de miniștri sub președenția d-lui Tit Maiorescu.

## Un memoriu al industriașilor de petrol

București. — O delegație a marilor industriași dela rafineriile de petrol din Valea Prahovei, s'a prezintat azi cu un memoriu, ministrului de industrie.

Prin acel memoriu, industriașii cer crearea mai multor linii ferate până la Constanța, suprimarea taxei de jum. la sută pentru export, punerea de vagoane suficiente pentru transportul petrolului.

## Scandal în teatru

București.—Aseară s'a jucat pe scena teatrului din Bîrlad piesa „Manasse", a regretatului Ronetti Roman, cu d. Notara în rolul lui Manase.

Elevii de liceii și gîmnazii, au provocat un scandal enorm, încercînd să împiedece reprezentarea piesei, prin fluerături și huidueli.

Au aruncat chiar cu pietre în publicul din staluri.

Intervenind procurorul pentru a face arestările cuvenite, băeții au rupt-o de fugă.

Piesa s'a jucat apoi în liniste și a fost viu aplaudată.

## Excursiunea ofițerilor școalei de răsboi

București.—La Constanța s'au făcut eri experiențe de telegrafie fără fir și de aeroplane, de către ofițerii școalei de război, ce se află acolo în excursiune sub conducerea locotenent colonel Cătuneanu și colonel Teodorescu.

## Mișcare în magistratură

Următoarna mișcare, privitoare la Moldova s'a făcut pe ziua de azi.

D. Ion Dima, a fost numit portărel la Fălciu, în locul d-lui Constantin Simionescu, care trece la Iași în locul d-lui Gh. Șubă. rămas liber.

D. Aureliu Dan, e numit magistrat stagiar la Bîra, jud. Roman.

D. Constantin Epure, magistrat stagiar pe lîngă trib. Tutova, a fost numit judecător de ocol la Ploești.

Atanasie Demetrescu, magistrat stagiar la Florești-Tutova, trece în locul d-lui Epure.

Ion Moscu, judecător de ședință la Bîrlad, e permutat la Pueşti-Tutova și d. Iacob Solomon judecător la Pueşti, e permutat la Bîrlad.

**Se caută** *un local potrivit pentru societate, compus din două săli principale și locuință pentru încasator.*

*A se adresa „Societății funcționarilor Comerciali", Strada Ștefan cel Mare No. 11.*

**Mädchengymnasium mit Offentlichkeitsrecht**

*staatsgültige Zeugnisse Deutsche Unterrichtssprache in* **Czernowitz.**

*Auskünfte beim Leiter k. k. Proffessor Leo Tumlirz Czernowitz, Gartengasse 38.*

**30-40 metri grilaj de fer** *pentru balcon se caută.*

*Adresa la Tipografia H. Goldner.*

# Sanatorul Dr. Țaicu

**IAȘI, str. ZMEU No. 3**

**Chirurgie.** Complect și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproșabil. Se practică ori ce intervenții.

**Secțiunea de Chirurgie ortopedică** prevăzută cu o instalație specială de **Mecanoterapie**. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

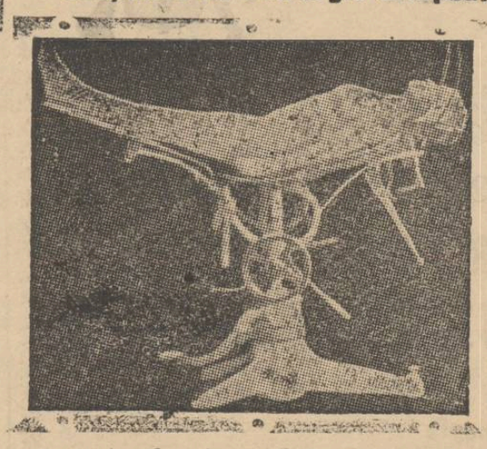

**FacerI.** Sală specială. Moașă diplomată în permanență.

**Medicină.** Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențiile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

**Boli nervoase.** *Electroterapie*, curenți electrici, băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *regimurile*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă și foarte conștiincioasă Prețurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultații între 2—4 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—11. Şoseaua Vitan 11—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

**Laboratorul Chimic „DIANA"**

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2.
Săpun 100 grame Lei 1.50

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"



# IO REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbrantwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbrantwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

# „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijiociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



# Renumitele PLUGURI

**întreg de oţel bătut**
**marca PORC MISTREŢ**

DIN FABRICA

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

**Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn**

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, neîntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu* „GELÉE" KALODERMA".

De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă

Representant pentru — România — **H. SIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smîrdan 24


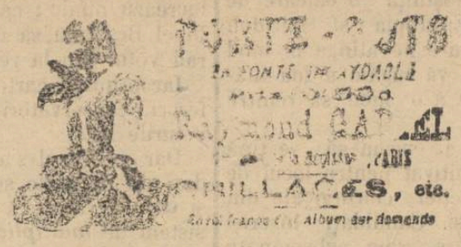



# Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

## NOTE de MUZICA

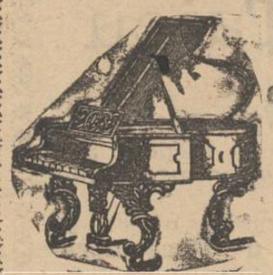

ASORTIMENT complect. după Programa Conservatorului

## Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

## Piane şi Pianine
## — ROSENKRANZ —

**Neîntrecute în soliditate şi ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără acente —

— *Cataloage gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



# „ANCORA"
(ANKER)

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de renta în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Iuţerne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**
**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**
**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Canţiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende **Lei 1,986,251** 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**
**Strada I. C. BRATIANU No. 166**
(fosta strada de Sus)



TIPOGRAFIA

# H. GOLDNER

IAŞI

**Fondată în 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi u'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**


**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabil**

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mărzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul IX No. 1627. — Joi 28 Iunie 1912

## DE ALE ARMATEI

Mă găsiam în provincie într'un oraș, capitală a unui județ din Moldova. Ne strînsesem mai mulți prieteni, dintre cari unii foști colegi de școală ai mei. Nu eram mulți, ci numai vre-o cinci inși, dintre cari majoritatea o forma elementul militar. Avem între acești buni prieteni doi ofițeri superiori și unul inferior.

Și fiind că discutam lucruri serioase, așa după cum se cuvinea acelor grade superioare militare și nouă ca oameni maturi, despre ce puteam vorbi mai bine de cît despre armată, despre forța noastră militară?

Cu toții eram entusiasmați de progresele realizate până acum de această organizare națională, organizare care este punctul de reazăm al vieței noastre ca stat.

Eu în special insistam asupra numărului soldaților noștri și 'mi arătam credința că în curînd vom ajunge să auzim de noi creațiuni de unități, după cum de asemenea manifestam încrederea mare ce am în puterea de sănătate și de viață a soldatului ca și în armamentul cu care armata întreagă este astăzi înzestrată. Accentuăm că sacrificiile pe care țara le face pentru această instituțiune, sunt din cele mai la locul lor, și că acum fiind vorba a se acorda încă un credit de 50 milioane, după cum ne spun ziarele din București, de sigur puterea noastră militară va spori atît ca număr de soldați, cît și ca echipament, aprovizionare, etc.

Negreșit, entusiasmul e bun, dar el nu ține, e trecător. De aceia și noi, cari vorbiam, întrînd mai în miezul chestiunii, am găsit că sunt și cîte-va pete la frumosul tablou al progresului militar.

Fac și eu parte dintre acei, cari cred că nu e rău dacă se aduc la cunoștința generală și unele defecte ale unei organizațiuni, ca cea de care vorbim acum, mai cu samă cînd acele defecte pot avea înrîurire în spre bine.

Și astfel pe cînd eu îmi exprimam convingerea că în curînd vom avea creațiuni noi, prietenii mei se arătau cam neîncrezători.

Eu cred, zicea unul dintr'înșii, că ceia ce avem până acum, este tot ce putem da armatei ca număr. Și nu poți avea creațiuni noi fără soldați.

Am fost, adăoga el, însărcinat acum un an să fac recrutarea în județul meu. Mărturisesc că au fost cîteva sate de unde nu s'au putut lua decît unul sau doi tineri, pentru că toți — și erau mai mulți—aveau atîtea lipsuri în constituirea lor organică, în cît era imposibil a fi încorporați.

La recrutare, adaugă dînsul, suntem siliți să lăsăm de o parte peste 50 la sută din numărul acelora, cari ar avea vrîsta legală pentru armată.

După ce i-am recrutat trebue să reformăm poate 40 la sută din cei pe cari i-am luat ca buni. Și-i reformăm pentru că la cea mai mică muncă, dînșii nu rezistă. Se îmbolnăvesc așa de tare, că ori cît te vei sili să fii sever, vezi că nu se poate face nimic cu dînșii, că în adevăr sunt sleiți de puteri.

La o manevră, a trebuit să las pe loc 400 oameni din cei 1200 cîți trebuia să aibă regimentul, pentru că aceia n'ar fi putut suporta greutățile ei, ba mai mult, ar fi încurcat pe cei valizi.

Și ne întrebăm atunci noi, care să fie cauza de nu stăm tocmai pe rose din acest punct de vedere.

De bună samă, trebue să recunoaștem, că prima cauză pentru această stare a lucrurilor este marea mizerie în care zace țaranul nostru.

Dacă pretutindeni viața a luat un alt aspect, dacă pe la orașe muncitorii se simt, dacă traiul lor s'a îmbunătățit, în schimb numărul acelor cari la țară au ajuns să trăiască ceva mai binișor, e foarte mic.

Cred că nu greșesc dacă fac următoarea comparație. Pe cînd la orașe prin trecerea vremei s'a ajuns, de exemplu ca 70 ori 80 la sută din muncitori să ducă o viață mai omenească, pe atunci la sate proporția n'ar putea fi de cît 10 ori 15 la sută.

Muncitorii de la orașe s'au putut întocmi organizații, cari îi ocrotesc, și de cari trebue să se țină socoteală.

Forța lor s'a manifestat în zilele acestea chiar, căci au ajuns să impună aranjamente, ca reducerea oarelor de lucru, rădicarea salarului, prin grevele la care s'au dedat.

Nu e tot așa însă cu elementul muncitor de la țară. Dînsul n'are putere de apărare, care să vină de la el însuși, ci el atîta obține cît se gîndesc conducătorii țării, că e bine să i se dea. Și să i se dea ca un fel de milă, ca o pomană, dacă voiți, iar nu ca un drept al lui. Și nu e același lucru în ambele aceste cazuri. Lucrătorul de la oraș a obținut o îmbunătățire a traiului său pentru că s'a impus, și de sigur ceia ce a obținut nu va perde. Cel de la țară a primit ca un dar cîteva îmbunătățiri relativ mici, dar pe cari le poate perde, pentru că sunt dăruite. Muncitorii de la țară au momente de explozie, cum bună-oară la noi a fost mișcarea de la 1908, cum a fost acea a vierilor din Franța de acum vre-o doi ani, dar n'au organizații temeinice permanente.

Nu e negreșit aici locul a mă întinde mai mult asupra acestui subiect. Mă întreb numai: oare „Deșteptarea" d-lui Haret, va ajunge să îndrepte lucrurile? Dar dacă starea aceasta generală de sărăcie în care trăesc tovarășii noștri, mai ales cei din Moldova, e cauză care contribue a face ca contigetele noastre militară să se resimtă, apoi trebue să adăugăm la ea, boalele cari slăbesc pe indivizi.

Vorbind tot în cercul de amici, cu cari mă aflam, dînșii spuneau ce au văzut prin localitățile, pe unde serviciul lor îi ducea, copii palizi, suferinzi, tineri fără vlagă. Spuneam eu atunci că socotesc că așa ceva se poate vedea de sigur mai ales prin județele de cîmp, dar în schimb avem județele de munte, cu a căror populațiune ne putem făli.

Atunci unul din cei de față mi-a comunicat un fapt întîmplat acum de curînd în unele din județele noastre de munte, mi se pare Muscelul.

Medicul recrutor venind în contact cu administrația superioară a județului, prefectul a început a lăuda starea bună a județului administrat de el. Puține județe au ajuns la un așa mare progres intelectual și cultural ca cei din Muscel. Pe la țară sunt cinematografe, și învață carte etc. Medicul însă a bogat de samă că mulți, foarte mulți copii din sate sunt foarte plăpînzi, anemici, dar se gîndea că tinerii buni de recrutat vor fi altfel.

A doua zi a trebuit să-și schimbe părerea. Și aici numărul celor rachitici, scrofuloși, slabi, întrecea, cu mult pe acel al celor valizi. El i-au arătat prefectului marele număr al schilozilor, gușaților și anemicilor, și atunci acela schimbînd fețe, a trebuit să recunoască adevărul, că populațiunea nu stă în realitate așa de bine, cum stă cînd o vezi din cabinetul prefectoral.

Dar ceea ce de sigur ar trebui să dea de gîndit e că o dată tinerii luați în armată sunt puși la muncă, dar fără să li se dea mijloacele, cerute de nevoile timpului.

Acum vre-o 20 de ani, zicea unul din militarii superiori cu cari vorbeam, se dădea pentru întreținerea unui soldat 48 bani pe zi. Dar tot atunci kilogramul de carne era 40 ori 55 bani, iar pînea 15 bani.

Astăzi pentru un soldat se dă 39 bani, iar kilogramul de carne e 1 leu 20 bani, pînea 30 bani. Nu e aceasta o anomalie? Ne lăudăm cu excedente budgetare, și zvărlim bani în dreapta și stînga, trimetem misiuni în străinătate, plătite bine și pentru nimicuri adeseori, iar pentru bietul soldat prevedem, în această vreme de scumpete a traiului, 39 bani pe zi.

Dar ceea ce facem astfel e o adevărată crimă, și mă mir că nu se rîdică protestări mai energice. Căci ce să dai unui om de mîncare, cînd pînea numai costă 30 bani. Să-l hrănești numai cu mămăligă și borș de fasole? Dar atunci ce fel de apărători ai patriei vor fi aceștia?

**V. I. Radu**

## Toate instanțele

*Cînd tribunalul Ilfov, secția II-a, a dat prima sa hotărîre preparatorie, prin care înlătura legea Marghiloman, ziarele guvernamentale nici nu numeau secția respectivă, ci numeau hotărîrea după numele celor doui magistrați cari o dădusră. Atacul era deci personal la adresa d-lor Algiu și Bosie. Cînd însă Inalta Curte de Casație a confirmat hotărîrea tribunalului, presa guevernamentală s'a văzut nevoită să și schimbe tactica și în loc să atace pe anume judecători, a atacat magistratura în bloc.*

*Toate secțiile tribunalelor și Curților, cari s'au rostit în afacerea tramvaielor au fost pe rînd atacate de presa guvernului.*

*Acum în urmă,* Epoca *din obicinuința de a înjura pe magistrați, a atacat Curtea de Casație pe motiv că recursul societății comunale de tramvaie și recursul Ministerului de Interne, au fost repartizate la secția I.*

*Așa dar, striga triumfătoare* Epoca *liberalii țin să se judece la o anumită secție, la secția I, care a mai dat o dată cîștig de cauză societății de tramvaie.*

*Imbecilii de la* Epoca *au dat de data aceasta greș.*

*Dacă la Tribunale și la Curțile de apel, procesele se repartizează la diferite secții în ordinea intrării lor, apoi nu tot așa se întîmplă la Curtea de Casație. Fiecare secție a Inaltei instanțe are o competință specială, dată ei de către legea de organizare a Inaltei Curți.*

*Recursurile civile sunt în competința Secției I. și ori-cîte recursuri ar veni în materia aceasta, toate vor fi repartizate la Secția I. Recursurile comerciale sunt în competința Secției III și de aceia știm chiar de pe acum, că atunci cînd Primăria va fi aceia care va face recurs, procesul ei se va repartiza la secția III.*

*Dar ignoranții de la* Epoca *sunt plătiți să înjure magistratura — și, o recunoaștem, oamenii își fac datoria.*

## D. Arion și Timone

Timone, mare jurisconsult al antichității, văzînd două femei spînzurate de un smochin, a exclamat:

— „Facă Zeii ca toți arborii să fie încărcați cu asemenea fructe".

Vorbind la Craiova de pacea în biserică, d. Arion, și d-lui jurisconsult, redeștepta în amintirea subcomisarilor care'l ascultau o imagină analogă.

Pacea pe care d. Ministru de culte a asigurat'o sfintei noastre biserici, seamănă în tocmai cu smochinul lui Timone. O pace, obținută cu jertfirea P. S. Safirin, vrednicul titular al Episcopiei de Roman, o pace aparentă la care nu s'a putut ajunge de cît făcînd și o a doua victimă pe d. profesor Kiriacescu, pe care însăși amicii d-lui Arion din comisia disciplinară, ca să-l poată resticni, au trebuit prin sentința în lipsă de or ce vină să'i enumere numai meritele și serviciile aduse școalei; o asemenea pace este cu mult inferioară celei mai teribile dintre răsvrătiri.

Liniște în Biserică, cu așa sacrificii, cu scăderi morale și umilințe ca acelea la care a fost silit să recurgă d. ministru de culte, iată un lucru cu care puțini ar cuteza să se laude.

Dar, în lipsă de altceva d. Arion să împopotonează cu ce poate. Și se laudă, de sigur, cu toată buna credință posibilă, căci, n'ar fi curprinzător ca d. ministru de culte „ad-interim", să fi sfîrșit prin a crede serios ceia ce de 8 luni repetă zilnic, relativ la meritele sale în privința rezolvărei crizei bisericești.

Și fiind că vorbim de credințe de felul acesta vom aminti cazul faimosului Arius care, speriat fiind de zavistia din casa sa, s'a adresat vecinului său Pacuvius ca să'i dea și lui o ramură din pomul din grădină de care se spînzurau mai mulți oameni.

Bietul Arius credea serios că, introducînd arborele spînzuraților în domicilul său, liniștea și pacea au să domnească.

## Un consiliu respectabil

Am relevat la timp faptul, care se petrece pentru întăia oară în țară. D. Gh. Botez, primarul orașului, plecînd în concediu, și-a bătut joc în chipul cel mai crud posibil de primul său ajutor de primar, încredințînd atribuțiile de primar d-lui Conia, care e însuși încurcat de această prea mare cinste, pentru care însă încă nu are pregătirea cuvenită.

Dar la urma urmei, aceasta privește pe primul ajutor de primar, care de dorul ciolanului, a primit o subordonare rușinoasă.

Dar chestia se complică, prin o altă dispoziție luată de primar, dispoziție drastică.

Se știe despre ce e vorba. D. Botez în adresa pe care o lasase spre orientare ajutorilor de primar, oprește cu desăvîrșire convocarea consiliului comunal, pe tot timpul absenței sale.

Este o incalcare vădită a drepturilor consiliului comunal, în calitatea sa de corp constituit. Vă închipuiți ca să se suspende ședințele camerei, pentru bunul motiv că președintele ei ar dori să plece în vilegiatură, sau consiliul de miniștri să fie oprit de a se întruni dacă primul ministru va vroi să-și caute de sănătate.

Dar măsura d-lui Botez nu are de cît o unică explicație: neîncrederea în administrație și în consilieri și teama ca în timpul absenței sale să nu se angajeze comuna în lucrări ce ar primejdui interesele comunei.

Este prin urmare o dispoziție, care face să se confirme svonurile ce circulă și este un vot de blam și de neîncredere, dat în ehip sîngeros consilierilor comunali.

Și pînă în acest moment, cu toate că au trecut atîtea zile, nu se vede nici o încercare din partea măcar a vre unuia din consilierii pălmuiți de primar, de a-și apăra demnitatea, prin o demisiune bine motivată.

Să nu uite însă domnii consilieri că cetățenii, cari i-au ales, privesc cu desgust, dar și cu indignare la acest spectacol uricios.

**N.**

OAMENI ȘI LUCRURI

## SUMMUM JUS...

Face—cu drept cuvînt—oare care senzație în public, întîmplarea povestită și comentată de diferite ziare, — între cari și unele oficioase; despre condamnarea unui cetățean din Slatina pentru ultragiul... verbal adus unui procuror. Intîmplarea e cu cîntec. Magistratul — la teatru— ar fi lipsit de respect și delicatețe față de soția cetățeanului, – cu toate mustrările acestuia. Ca să-și răzbune, ar fi vorbit de rău pe procuror. De aci intentare de proces și condamnarea la închisoare a soțului nervos.

E cam greu de știut—de la distanță—pînă unde a mers nedelicatețea magistratului și pînă unde — violența soțului: ultragiu contra ultragiu.

Dar „verdictul" pare excesiv de sever și unora le face impresiunea că ar fi rezultatul unei solidarități de castă, ori unei bună-voințe colegiale.

*Dacă* lucrul ar fi așa,—firește, ar fi îngrijitor. Justiția e instituția cea mai temeinică a statelor –fundamentum regnorum—și chezășia supremă a însuși dreptului de a fi și de a se bucura de bunul său. Admițînd că și femeea legitimă face parte din... bunurile cui-va e lesne de înțeles că un simplu muritor nu s'a arătat destul de calm și destul de indulgent față de persoana sacrosanctă a unui domn procuror în activitate.

Ne gîndim cu groază ce s'ar întîmpla unui om ca toți oamenii, dacă ar rîvni—numai cu gîndul!— la o tînără soție de procuror...

Există dară, în împrejurări de natura celei arătate, simpatii și solidarități, cari ar face să încline, eventual, cumpăna dreptății în favoarea cui-va, numai pentru că, întîmplător, poartă o robă de magistrat.?

Acum cît-va timp un cetățean dintr'un oraș de munte al Moldovei fu condamnat la nu știu cîte *mii* de franci daune către un personagiu, care ocupă un foarte puțin însemnat... Rang în magistratura acelui oraș. La teatru, acest domn și-a permis necuviințe față de femeea cetățeanului, — un funcționar al județului. După ce-i atrase binișor luarea aminte și văzu, că îndrăznețul nu înțelege de cuvînt, deveni energic:

— Dacă nu te astîmperi domnule, te".. Și rosti o amenințare. In tot cazul o amenințare condiționată și perfect îndreptățită, mai cu samă că eroul, deși magistrat, avea un dosar de repetate condamnări venale.

Pentru această „culpă" funcționarul luă o amendă colosală, care uimi presa. Unii și-au explicat lucrul prin faptul că judecătorii au fost cavaleri față de micul lor coleg. Dar, ori-cum...

Cazul recent, iscat tot de la teatru și sfîrșit tot prin o exagerată condamnare, a atras luarea aminte asupra unei probleme de psihologie, socială. Pînă la ce punct colegialitatea ori solidaritatea între magistrați ar putea nega, întîmplător, înaltul principiu: ***Summum jus cuique tribuere?***

**Rodion**

## Cronica Științifică

**— Curiozități și fantezii matematice —**

Iată una din cele mai frumoase curiozități matematice:

Cîte cuvinte putem forma cu cele 26 de litere ale alfabetului.

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z.

Dacă punem următoarele condiții:

1) In corpul unui cuvînt să nu fie repetată una și aceiași literă (ex. papa... mama.... tata).

2) Cuvintele să fie de 1—26 de litere

3) Să aibă sau nu înțeles.

*

Oricine poate vedea că avem:

26 cuvinte de literă; 26×25 de două litere; 26×25×24 de 3 litere; 26×25×24 23 de patru litere.... 26×25×24×23×22 21×20×19×18×17×16×15×14×13×12×11×10×9×8×7×6×5×4×3×2×1, de două zeci de litere.

Făcînd înmulțirea din urmă căpătăm în număr numai rotund 385 de mii de sextilioane.

385. 333. 333. 335. 000. 000. 000. 000 000.

Pentru a scrie 1000 de cuvinte de aceste (fie care de 26 de litere) ne trebuește o pagină de 1 metru lățime și 2 m. lungime scriind cuvintele în 10 coloane verticale, fiecare coloană cuprinzînd 100 de cuvinte.

Cea mai mare bibliotecă din lume e „Universal Bibliotek", în care au apărut 5000 de numere. Aproximativ fiecare număr a apărut în 100 de pagini și 100,000 exemplare. Au apărut deci aproape 50 de miliarde de pagini.

Nu reprezintă de cît a zecea miliardimea parte din numărul paginilor giganticului dicționar.

Ne trebuesc 385,000 de cincilioane (385 de sextilioane) de pagini pentru a înscrie aceste 385,000 de sextilioane (385 septilioane) de cuvinte.

In număr rotund ne trebuesc dar 200 sextilioane de file.

Filele fiind așezate unele peste altele pentru a forma o carte, avînd fie care o grosime de o zecime de milimetru, avem deci un dicționar de o grosime de 20 sextilioane m. sau 20 cincilioane de metri sau 20000 de trilioane klm.

*

Aflînd, că Centaurul e la 41 trilioane klm. de Pămînt.

Lumina parcurge această distanță în 4, 3 ani.

Sirius e la 29 trilioane klm. de noi și lumina ne sosește după 9 ani și ceva.

Arcturus e la o distanță de 324 trilioane și lumina ne sosește tocmai în 35 de ani.

Steaua Mi din Casiopeia e la 508 trilioane și lumina parcurge această distanță în 54 de ani.

Steaua 1830 Groombridge e la 800 trilioane klm. și lumina ne sosește după 82, 5 ani.

*

Un elev ce ar sta la începutul dicționarului, abia după 1900 de ani ar vedea că un alt elev de la cealaltă extremitate a întors o filă.

Dicționarul acesta nu cuprinde de cît cuvintele de 26 litere.

Dicționarul complect ar fi cu mult mai gros.

Extremitarea sa ar ajunge în adîncimele instelate ale Crucei de sud.

Crucea de sud a fost vizitată de d. Flamarion și este la o depărtare de pămînt după cum ne zpune, de o „sută de milioane de miliarde" klm. O rază de lumină parcurge această distanță în timp de 10 mii de ani. Raza de lumină zboară 10000 de ani, străbătînd 300000 klm. pe secundă fără a se opri un moment din sborul ei. In fie care secundă din acești 10000 de ani, ea străbate 300000 klm. Fie care kilometru conține 10 milioane de file, fie care filă avînd 2 pagini și fie care pagină conținînd 1000 de cuvinte. Și în fie care secundă raza de lumină străbate 300000 klm. Și lumina zboară 319 miliarde de secunde.

*

Incepînd din anul 2000 (atunci voiu fi un moșneag viu sau mort de 103 ani) voiu lucra timp de mai multe mii de miliarde de ani pentru facerea acestui dicționar de buzunar (de buzunarul universului). Anual voiu lucra 10000 de pagini. Voi fi deci mai harnic ca toți *dicționariștii* pămîntului.

Voi fi editat de editura Uraniei, care-i curtezan tuturor astronomilor. Hîrtia va fi furnizată de Uranos și cerneala de Neptun. Apa celor 5 oceane ale pămîntului va fi întrebuințată întregime pentru cerneala cu care se va tipări primul capitol al volumului.

Voiu da un exemplar Sorbonei un altul British museum-ului și un al treilea Universității din Iași. Un lucru. Trebue o bibliotecă specială pentru dicționarul meu.

Cîteva milioane de leghe lungime, o sută de mii lățime și tot pe atîta grosimea. Mi se pare că nu vor ajunge toate pădurile pămîntului pentru construirea celor 3 biblioteci. La nevoe se vor aduce lemne din planetele Mercur, Venus, Marte, Jupiter, Uranus, și din planetele lui Sirius. Toți pădurarii planetelor vecine să se adreseze între orele 4—6 p. m. la rectorul Universității din Iași.

*

Dicționarul va avea și poze. Figurile vor fi executate de Demiurgos marele geometru ceresc.

Dicționarul va avea o prefață de Demigorgon autorul Pămîntului, acea fărămătură de nămol, care m'a produs pe mine — pe mine autorul giganticului dicționar scris în nici o limbă pămîntească, cu cele 26 litere latine...

**Arcturus**

## „Colonia școlară"

Comitetul societății „Colonia școlară", din Iași aduce la cunoștiința Onor. Public iașan rezultatul bănesc al serbărei din seara zilei de 16 Iunie în grădina Copou și se mulțumește tot odată pentru sprijinul ce i-a dat :

| | | |
|---|---|---|
| Venituri | 216.00 | Tombola |
| | 150.40 | Florile |
| | 267.80 | Bazarul |
| | 819.00 | Intrări |
| Total | 1453.20 | |
| Cheltueli | 302.70 | |
| Rămas ben. net | 1150.50 | |

Comitetul societății se simte îndatorat a aduce vii mulțumiri d-nei Victorina dr. Hurmuzescu, d-nii Zoe Mîrzescu, d-nei dr. Veissa, care au donat bani și multe obiecte pentru tombolă și bazar, d-lui Gr. Iamandi pentru suma de 100 lei, pe care a dăruit-o pentru mărirea fondului.

D-lui I. Mitru, directorul școalei normale „V. Lupu", pentru numeroasele obiecte de tombolă și pentru cele 200 buchețele de flori, cari s'au vîndut în timpul serbării.

D-nelor: Laura Zaharia, Gatoschi, Elena Silvestru și d-nei Mitru, care au bine voit să dea un prețios concurs la desfacerea obiectelor de bazar și tombolă.

Comitetul nu poate trece cu vederea și mulțumește călduros domnișoarelor Negruzzi, Gatoschi, Mitru, Stoica, Ghidionescu, Mitescu și Vartic, acel drăgalaș buchețel de floricele, care cu o gingășie deosebită, și în tot timpul serbărei, au destăcut florile donate pentru acest scop, realizînd un venit atît de însemnat. Mulțumește de asemeni d-lui inginer Costin, directorul manufacturei de tutun pentru cele 1000 de țigări.

Comitetul exprimă mulțumiri elevelor de la Externatul Secundar gr. II „Oltea Doamna", Ștefănescu Ecaterina cl. VIII, Apostol Beatricia cl. VI, Becher F. cl. VI, Vicol Mana cl. VI, Sturza Georgeta cl. VI, Catargi Carmen cl. VI, Brauer Ana, cl. V, Gruber M. cl. IV, Oiaga El. cl. IV, Dimitriu Margareta cl. III, Lepadatu Ecat. cl. III, Gheorghiu P. Elena, cl. III, Briul Corina cl. II, Vicol A. cl. II, Serghi Eliza, cl. II, Spataru Aurora cl. II, care au bine voit a aduna o bună sumă în folosul societății.

Mulțumește elevelor școlei primare de aplicație de pe lîngă școala Normală de Învățătoare „M. Sturza" și elevilor școalei de fete No. I Carmen Sylva, care au lucrat o mare parte din obiectele de la bazar.

**COMITETUL**


# Mobile Löbel

*Iași — str. Lăpușneanu 32 — Iași*

**DORMITOARE**
**SUFRAGERII**
**SALOANE**
**BIROURI**

**Mare asortiment în mobile de piele.**
**Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,**
**— Covoare, Perdele, storuri —**
**— Ultimele noutăți —**
**Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă**
**BIROURI AMERICANE**
**— Lămpi electrice —**
**— PREȚURI EFTINE —**

*Face și condițiuni de plată avantajoase.*
*Primește comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106.*

# Dr. Suzana WEXLER-GROSI

**BOLI DE FEMEI—FACERI**
*— Strada Anastasie Panu 43 —*


# Scrisori din Bucovina

*— De la corespon. nostru particular —*

## Teologi sărbi în Cernăuți

*Cernăuți 26 Iunie.*—Eri a sosit în orașul nostru un grup de 50 studenți teologi din Sîrbia, sub conducerea mai multor profesori, pentru a face o excursiune în regiunile cele mai muntoase ale Bucovinei.

Ei au fost găzduiți la Internatul romînesc.

Mîine, escursioniștii, cu un tren separat, vor pleca pentru două zile în regiunile Vatra-Dornei.

## Disolvarea unui consiliu comunal

Din Lemberg se anunță că guvernatorul Galiției a disolvat zilele acestea consiliul comunal al acestui oraș.

Cauza acestei dizolvări se motivează pe faptul că 60 de consilieri comunali și-au înaintat demisiunile lor, solidarizîndu-se cu colegii lor, a căror alegeri au fost invalidate de guvern din cauză că la ultimele alegeri comunale s'a întrebuințat suveica, atît de cunoscută în Romînia.

Actualul primar și ambii ajutori au fost însărcinați numai cu girarea afacerilor comunei.

Viitoarele alegeri comunale vor avea loc pe la începutul lunei Septembrie.

Lupta între ruteni și poloni, va fi de astă dată, foarte crîncenă.

## Cetățeni de onoare

Mareșalul țării baronul Hormuzachi și prefectul județului Suceava Tarăngui, au fost numiți cetățeni de onoare ai comunei Vorovreț pe Suceava, pentru meritele lor cîștigate pe terenul național.

Sub oblînduirea acestor înalți funcționari ai guvernului, romînii neîndreptățiți de prin comunele mixte încep a fi reîntegrați în drepturile lor.

Onoare acestor bravi romîni.

**Gama**

# Litere-Științe-Arte

**„Emile" de Rousseau.** — Bi-centenarul lui Rousseau fiind încă la ordinea zilei, e interesantă următoarea noutate literară :

Pierre Maurice Masson, profesor la Universitatea din Friburg, a prezentat Academiei de științe morale din Paris cel dintăi manuscript al lui Emile de Jean Jacques Rousseau. Se cunoșteau pînă acum două altele: unul, păstrat la Geneva, care a fost întrebuințat și pentru tipărire altul care se află în biblioteca camerei Deputaților din Paris și a fost comentat de Victor Cousin.

Dar aceste două sunt posterioare celui prezentat azi de Masson. El se compune din 11 caete cuprinzînd 262 foi scrise pe recto și pe verso. Conține o prefață și o concluzie inedită și dovedește marea grijă artistică, pe care o punea Rousseau în scrierile sale, nefiind aproape niciodată mulțumit cu prima sa inspirație. Se poate constata de asemenea cum unele din teoriile lui Rousseau s'au schimbat înainte de textul definitiv al operei.

Interesant este un pasagiu unde Rousseau desvoltă o teorie nouă asupra dreptului de a se sinucide. In alt loc Rousseau arată cît de greșit este a judeca pe Francezi după partizani, cum fac aproape toți străinii.

La locuitorii Parisului calitățile rassei sunt intr'adevăr ascunse, zice el, sub o scoarță de afectațiune și de cele mai multe ori de rea creștere.

Manuscrisul d-lui Masson poate, în ori ce caz, folosi mult pentru o cnnoaștere mai de aproape a lui Rousseau și a operei sale.

*

„Propaganda în mișcarea socială", se intitulează o broșură nouă a d-lui P. Mușoiu, editată de „Revista Ideei".

*

Pictorul Alma Tadema unul din cei mai de seamă ai picturii engleze, a murit.

Se născuse in Olanda și stabilit de multă vreme în Anglia, dobîndise cetățenia engleză.

A avut succese frumoase și pe continent, la salonul Francez d. p., unde a primit multe distincții. Pictorul își alegea subiecte anecdotice din lumea antică și impunea prin desenul său.

*

Rusia serbătorește centenarul lui Gontscharoff, scriitor naturalist.

*

In Italia s'a pornit o mișcare împotriva chemării autorilor dramatici la rampă. Obiceiul acesta, se știe, e frecvent și la noi.

*

Cu prilejul durerosului eveniment al morții marelui nostru Caragiale, un colaborator al revistei „Noua Revistă Romînă", afirmă că sunt trei, patru luni de zile de cînd nu se găsește la nici o librărie din Capitală vre-un volum din ultima ediție a Teatrului lui Caragiale.

Pricina peutru care „Editura Minerva" nesocotește retipărirea volumelor epuisate se crede a fi belșugul de furnituri oficiale care nu mai dau păs bietei edituri să se îngrijească și de literatură—fie ea cît de căutată.

*

A apărut *„Psichologia artistului pe scenă"* de Emil A. Bobescu.

*

STRUNA ZILEI

*FUGA-I SĂNĂTOASĂ*

...Se prefac a se mira că d. Șumuleanu a fugit de concurs, cînd juriul fusese ticluit de inspectorul Cădere...

*Ziar naționalist.*

*Sunt cu voi de o părere :*
*A fugit de acel concurs,*
*Nu de frica vr'unui urs...*
*...I a fost frică de... cădere.*

# INFORMAȚIUNI

:: D. dr. Munteanu-Bîrlad, pofesor la Galați, membru în comitetul de inițiativă a statuei cu Costache Negri, a fost însărcinat de către acel comitet cu alcătuirea unei broșuri în care să se cuprindă articolele ocazionale ce s'au închinat prin reviste și ziare neuitatului și nemuritorului Negri.

:: Astă-seară are loc ședința sindicatului medical din localitate pentru prezentarea noului birou și discuțiuni asupra aplicării statutului și regulamentului sindicatului ce urmează a fi date publicații.

:: Rezultatele examenului dat de elevi primari — particulari înaintea comisiune școalei Adamachi se vor da la 29 Iunie, în loc de 26 cum se anunțase.

:: D. C. Dabija, a fost numit sub comisar cl. 3-a, în locul d-lui N. Macarie, înaintat.

:: Ministrul de interne a aprobat ca com. Tîrgul Frumos să perceapă cîteva noi taxe în baza legei maximului.

:: Consulul romîn din Odessa înștiințează că supusul romîn d. Nicolae Luchian a fost victima unui furt îndrăzneț în stația Sarotca din Basarabia, i s'a furat 41 bilete de bancă a 500 ruble fie care, 10 bilete a 100 ruble și 12 bilete romînești a cîte 1000 lei una.

:: Astă-seară cu acceleratul de 9 și 15, sosesc în localitate maiștrii și maestrele de desemn și caligrafie în vederea congresului.

La gară vor fi primiți de colegii din Iași.

:: Domnul Gh. Paraschiv, funcționar la Casa de Scont, a obținut o permisie de 5 zile.

:: Ministerul agriculturii și domeniilor a încuviințat vînzarea de veci a bunurilor mici din jud. Iași adjudecate la licitațiunea ținută în zilele de 5, 6 și 7 Martie 1912.

:: Rectorul Ion Bogdan e tenace ca rîia. Deși mazilirea sa definitivă nu-i decît o chestie de ceasuri, totuși d-sa mai speră într'o probabilă întoarcere a lucrurilor în favoarea sa.

In acest scop, d. Bogdan, întovărășit de protectorii săi, d-nii Pangratti și Onciul, umblă din profesor în profesor cu tot felul de făgădueli și caiafficuri, în speranța că va izbuti să organizeze vre-un fel de contra-manifestație care să-i salveze poziționea.

Se înțelege de la sine că numai de ironii crude are parte fostul rector în această nebunească încercare pe care o mai face.

:: Eri s'a încheiat examenul de Capacitate al elevilor normaliști de la școala Normală „Vasile Lupu", cu o mică serbare și apoi o masă în comun.

Serbarea s'a început la orele 11 a. m. și a consistat în coruri, mișcări gimnastice și o mică cuvîntare a elevului Hopu.

Masa s'a luat în comun de toți profesorii școalei, membrii comisiunei examinătoare compus din d-nii Paul Bujor, I. Tufescu și Pericle Popescu cum și d. loc. colonel Jipa, la un loc cu elevii absolvenți.

S'a tuastat de d. Mitru, director, pentru Rege, dinastie și pentru progresul școalei, Gh. Ghibănescu pentru cea de a 27 serie de absolvenți ce i-a trecut pe sub mîna sa, Paul Bujor pentru învățătorime, Ion Tufescu, pentru școala normală, Radu Manoliu pentru greutățile învinse ale carierei didactice, iar elevul Lefter în o simțită cuvîntare pentru profesorii săi și pentru onorata comisiune.

:: In comuna Cepleniță, s'a constatat epizootie printre rîmitori.

Serviciul veterinar, a luat severe măsuri, pentru stîngerea boalei.

:: Camera de comerț din localitate a înaintat gestiunea anului 1911—1912 spre aprobarea înaltei curți de conturi.

**:: Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare : în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.**

:: **Progresul unei școli.**—Cu ocazia serbărilor recente atelierul de industrie casnică din str. Eternitatea 38 al ministerului de Comerț și industrie, a fost obiectul unei deosebite atențiuni fiind vizitată de d-nii miniștri Nenițescu și Lahovary, cum și de diferite alte persoane marcante, cari și-au exprimat mulțumirea pentru progresele realizate în ultimul timp de această instituție, Ne-am putut convinge, personal de bunul mers al școalei, care e condusă de d-na Lucia Niculescu, diplomată și medaliată a școlilor de țesătorie și sericicultură din Milano și Padova.

Am avut de remarcat splendide coroane mari și mici în număr de 16, lucrate fin și cu artă, apoi diferite țesături în matase, borangic, inișor, bumbac și lînă, care ne-au convins că industria țesăturei casnice este una dintre neprețuitele comori ale gospodăriei. Lucrări de cusături romînești ca: galoane, rochițe, bluze, cămăși etc. care denotă interesul și munca ce au fost depuse, pentru a realiza atît de bune lucrări. In vederea acestui progres, Ministrul a încuviințat mutarea localului într'unul mai spațios, făcînd diferite îmbunătățiri pentru dezvoltarea instituțiunii. In decursul anului viitor se vor primi comenzi de covoare, stofe, filaturi, borangicuri, etc.

Iuscrierile reîncep la 10 August și se primesc eleve de la 12 ani în sus, cari au absolvit cursul primar. Elevele fără mijloace și distruse la învățătură se bucură de burse și subvențiuni modeste.

:: D-nii Mihai Alexandrescu, registrator, și Corneliu Ionescu, copist la Prefectura de județ, au obținut cîte un concediu de 30 de zile, cu începere de la 1 Iulie.

:: Agentul comercial romîn din Cairo, comunică că în acest oraș s'a înființat o societate comercială, sub firma societatea belgo-romînă, în scop de a face transacțiuni comerciale cu Romînia.

:: Duminica viitoare, va avea loc la corporația confecțiunelor, alegerea comitetului de judecată și doi delegați, în consiliul corporației.

:: Se crede că d. V. Ștefăniu, va fi confirmat ca membru al Camerei de meserii.

:: Consiliul de higienă al orașului, a fost convocat, pentru mîine, la oarele 5 p. m. Consiliul se va ocupa cu chestiunea canalurilor.

:: Din R. Sarat ni se telegrafiază, moartea subită a d-lui Sava Gherghiceanu, fost primar și deputat liberal, în mai multe legislaturi, și decan al avocaților.

Condoleanțele noastre întristatei familii.


CABINETUL MEDICAL
AL
DOCTORULUI
IN MEDICINĂ & CHIRURGIE
**EDUARD FABINI**
IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I
Vis-à-vis de Jockey-Club
(DEASUPRA FARMACIEI)
INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ
INSTALAȚIUNE MODERNĂ
CONSULTAȚIUNI
DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.
PENTRU
**Boale interne**
de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.
și
**Boale de Femei**
TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR
DE ORDIN
GINECOLOGIC


:: **Congresul de desen.**—Mîine se deschide în localitate, congresul profesoarelor și profesorilor de desemn din țară.

Congresul va avea loc, în amfiteatrul Liceului național.

Congreșiștii sosesc în astă seară în localitate și vor fi primiți la gară, de colegii lor din Iași.

Tot mîne, cu acest prilej, se deschide expoziția de desemn și caligrafie a elevelor și elevilor, de la toate școalele secundare din țară.

Expoziția, care are lucrări de valoare ce merită a fi văzute, se află în localul seminarului Veniamin, din strada Lozonschi.

:: La ospiciul Socola, au fost internați Anica Osloveanu, din comuna Șipote, Vasile Gh. Oancei, din Belcești și Gh. V. Aleasca și Maria Sandu din Tomești, toți bolnavi de alienație mintală.

:: **Greva de la berăria Azuga.**—Chelnerii de la berăria Azuga, au ținut aseară o nouă consfătuire, hotărînd a nu ceda, până ce nu li se va face deplină dreptate.

Ei au redactat un memoriu, pe care îl vor adresa autorităților și presei, precum și o învitare către public, spre a fi ajutați în dreapta lor cerere.

*

Din partea chelnerilor, de la băile Calimănești, greviștii au primit telegrama următoare :

„Tovarăși, în fața revendicărilor, pe care le impune clasa capitalistă pentru desrobirea noastră, vă urăm deplin succes. Duceți lupta înainte, trăiască greva!

S'au primit numeroase telegrame, din diferite orașe.


# Băile OGLINZI

**JUDEȚUL NEAMȚ**

**3 kilom. de la Tîrgu Neamț, de unde până la băi transportul se face cu Tramcăre, Brecuri, diferite echipage, și Automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren**
**50% reducere prin gara Pașcani,**
**Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie**

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

**Clima temperată**, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul incîntător al naturei bine-făcătoare.

**Băile saline** de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

**Cabinele de Baie și Hidroterapie** instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, isehias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritela, fibrome, steriltate, etc.**

**Un pavilion modern pentru inhalație** cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

**HOTEL și VILE**

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d-lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

**Pentru distracțiuni** clădire drandioasă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

**EFTIN și FOLOSITOR**

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țară și în Tg. Neamtz la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bojan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld*.

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld ;**

**In Iași, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189,** antreprenorii Hotelului.

# ULTIME INFORMAȚIUNI

*Ministerul de culte, s'a convins în fine, că a fost indus în eroare și azi a revenit telegrafic asupra măsurei luate, dispunînd ca elevii de la școala parohilă catolică, să depuie examenul de absolvire, tot la comisiunea întâia, sub președinția d lui Stoica.*

*Mai bine tîrziu, de cît nici o dată.*

*Camera de comerț a intervenit azi, pe lîngă direcțiunea căilor ferate, în sensul ca să revie asupra dispoziționei, ca mărfurile din țară să sosească, tot în localul vămei vechi.*

*Cererea adaugă, că această dispoziție aduce mari daune comerțului local.*

**In chestia rectorului d. Bogdan.**—Intre cei dintăi profesori universitari cari au luat pe mînă acțiunea ca rectorul Bogdan să nu demisioneze a fost prietenul nostru C. Rădulescu-Motru. Unul din motivele principale ce le aducea profesorul Motru era și acela „în împrejurările actuale demiterea Rectorului ar fi o știrbire a autonomiei interne a Universității".

In acest considerent de politica internă Universitară s'au raliat mai mulți profesori din toate partidele politice, unii numai iscălind, alții etalînd noi considerente, care de care mai exclusiviste, ca acele ale vestitului Pompilică Eliade că intenții politice conduc vădit toată mișcarea contrară, și că nu e bine ca soarta Universității să se lese la discreția unei singure facultăți (! sic).

Cu cît întârzie publicarea decretului Regal de revocare a Rectorului în Monitorul Oficial, cu atîta limbele se desleagă și să lămuresc foarte multe încurcături.

Eri domnul C. Disescu demască în interviewul seu pe d. I. Bogdan că departe de a fi un sclav convins al ideei autonomiei Universităților, cum s'a lăudat atîta, continuă de a face pe agitatorul în Universitate, făcînd caz politic din situația sa, și avînd tupeul a zice că demisia sa din partidul conservator e o urmare a faptului că partidul nu-l apara.

D. C. Disescu atacă dar pe domnul I. Bogdan în însuși crezul său politico-școlar și-l demască opiniei publice că a fost și este un farsor ordinar, întru cît ține la persoana lui mai mult de cît la așezămîntul Universității.

Azi d. C. Rădulescu-Motru unul din inițiatorii acțiunei favorabile rectorului revocat, declară că întru cît majoritatea membrilor din senatul Universitar s'a declarat contra rectorului, el a trebuit să se supună.

Rău dar a ținut să aplice art. 91 din lege, întru cît nu se aplica în specie, iar ministrul a fost în dreptul lui de a lua măsura de revocare, întru cît ministrul poate lua ori partea rectului contra senatului Universitar, ori deandoasele cum a procedat acum.

Rău dar zice domnul Bogdan, că partidul său nu l'a apărat, și a făcut un pas politic dintr'un conflict intern universitar.

Mai mult încă d. Rădulescu-Motru desaprobă apoi pe d. I. Bogdan, că atunci cînd a înaintat cu raport cererea de demitere a senatului Universitar trebuise să alăture și demisia sa, lăsînd pe ministru să hotărască.

Așa însă cum a procedat, s'a arătat prea interesat și opinia publică s'a alarmat cu drept cuvînt contra Rectorului.

A mai ramas acum să-și spue cuvîntul și cumnatul său d. N. Iorga. Or, el va tăcea căci tăcerea e de aur.

Iar ca încheere, domnul I. Bogdan chiar venindu-i pofta să mai candideze nu va mai găsi pe nimeni să-l ia în circă, căci culciorul versalității s'a spart și de și e liber s'a pus rău cu toții.

*Finis Bogdani!*

**In chestia numirei d-rului Anghel.**—Este cunoscută legătura ce există între Epitropia Sf. Spiridon și ziarul „Evenimentul", pentru aceia suntem în drept să credem, că acel ziar este emanațiunea directă a Epitropiei. Ei bine, în chestiunea numirei arbitrare a d-rului Anghel, ziarul Epitropiei a fost lementabil, singura aparare ce a făcut actului nelegal, a fost așa de nenorocită, în cît de atunci nu mai are grija argumentelor, ci o altă grijă care ne face să surîdem cu o sinceră compătimire, pentru mentalitatea celor cari cred că chestiunea este o afacere personală.

In toată apărarea sa, Epitropia nu are de cît grija să bănuiască cine a scris articolele din ziarele de opoziție și să arăte că presupușii autori n'au interese personale în această afacere.

La fie-care pas nu se ocupă de cît de starea civilă și de ocupațiunile bănuiților și caută să le demonstreze că ei n'au interes să ocărască Epitropia.

Este încă o dovadă despre trista mentalitate a acelora cari chiar într'o administrație așa de mare, ca acea care le este dată pe mînă, nu văd de cît prin prisma mărunțișurilor personale.

Să dovedească—precum am făcut noi—cu articolele din legi și regulamente, dreptatea cauzei lor, nu să acopere o chestiune de principiu și de interes general, cu josnicia personalităților.

Noi ne-am făcut datoria de a lumina opinia publică asupra arbitrarului fără de pereche ce s'a comis; nu ne facem iluzii nici asupra revenirei Epitropiei la sentimente legale, nici asupra urmărei ce va avea această numire la consiliul sanitar superior și la ministerul de interne; vom lăsa ca această afacere să rămînă exemplul trist al moralității unei guvernări fără scrupule.

In satul Fîntînelele, s'a găsit cadavrul unei copilițe, a căreia picioare și mîni erau mîncate de cîini.

Autoritățile a deschis o anchetă.

In curînd va avea loc în localitate, o agapă, care va strînge la o laltă, pe absolvenții liceului național, promoția din 1897.

Inițiativa e luată de către d. sublocotenent C. Florian din Tecuci.

Fabrica Moldova și-a mărit capitalul cu 40,000 lei, suma subscrisă în întregime de d. W. Dinnerman.

Organizațiile sindicaliste din localitate, au ales o delegație de 3 membri, care să le represinte, la congresul socialist, ce va avea loc la sfîrșitul acestei luni.

La Adunarea generală al acționarilor Băncei Moldova, ce a avut loc la 23 Iunie, s'a augmentat Capitalul cu 2 milioane, din care 1 milion s'a vărsat imediat, urmînd ca al dollea, să se verse la necesitate.

Capitatul Băncei este dar de 3 milioane, din care 2 milioane vărsate și 750,000 rezervate.

S'a mai hotărît înființarea unei filiale la Galați, cu scop special de a cultiva comesiuni de cereale. Direcțiunea acestei filiale a fost încredințată d-lui A. L. Goldring, un vechiu și rutinat grînar.

**Consiliul de război.**—Consiliul de războiu, de pe lîngă corpul 4 de armată, a început azi judecarea procesului în care sunt implicați sublocotenentul Boerescu, din regimentul 15 Războeni, plutonierul Hagiu, și elevul de administrație Lebedoc, învinuiți de falș și mituire.

Consiliul e compus din d-nii colonel Patrașcu, președinte, Maioru Bejulescu, și Polter și căpitanii Gîrlea și Sofronescu, membri.

In ședința de dimineață, s'a cetit actul de acuzare și s'a început interogarea inculpaților.

La ora 12 ședința a fost suspendată și reluată la orele 2 după prînz.

Se continuă cu ascultarea marturilor.

**Muzeul industrial.**—Din partea camerei de comerț, s'a trimes azi fabricanților din localitate, circularea următoare:

„Pe lîngă această Cameră, înființîndu-se încă de acum cîți-va ani un muzeu industrial, unde fabricanții acestei circonscripții să poată expune toate produsele lor.

Și cum în timpul din urmă, am avut mulți vizitatori din țară și străinătate, care se interesează de produsele acestei circonscripți și dată fiind și importanța muzeelor comerciale în desfacerea produselor și creare de debușeuri, am găsit necesar de a împodobi acest muzeu, absolut cu tot ce produc fabricele noastre în această circonscripție.

In acest scop vă rugăm să bine voiți a dispune, să se trimeată pe adresa acestei Camere, probe din toate produsele de fabricanți.

**De la consiliul de higienă.**—Aseară, s'au întrunit consiliul de higienă al orașului, sub președinția d-lui doctor Flor.

Asistă d-nii d-ri Mezincescu, Șumuleanu, Rătianu, Imervohl, Misir, Crigoriu, Stenner și Tuduri.

Se citește și se aprobă procesul verbal al ședinței precedente.

Consiliul ia act de declarațiunea medicului șef, că în oraș n'ar exista nici o epidemie.

*

La ordinea zilei e cererea societății femeilor ortodoxe, care cere autorizația de a rîdica o construcțiune în strada Socolei No. 130, unde urmează să instaleze o școală froebeliană.

După propunerea medicului șef, consiliului aprobă cererea și hotărește a interveni pe lîngă administrația comunală, de a ceda societății un loc al comunei, situat în apropierea noei construcțiuni, aceasta pentru ca întreaga întindere, să poată fi mai cu ușurință asanată.

Se acordă d-lui Glasberg, autorizațiunea de a reconstrui casele din strada Moțoc No. 59, și se indică e sumă de îmbunătățiri ce urmează a se introduce, în vederea fabricei de ape minerale, ce vrea să instaleze.

Se acordă d-lui Rătianu, cuvenita autorizațiune, de a-și muta fabrica de ape minerale.

*

La ordinea zilei, este chestiunea infecțiunei ce exhală canalurile publice.

Se dă mai întâi cetire unei adrese, venite din partea d-lui Bălănescu, șeful serviciului apelor.

*D. Bălănescu spune de la început, că ceasta e o chestiune, ce privește numai serviciul apelor și nici de cum consiliul de higienă.*

Cu toate aceste, d, Bălănescu, dă oare cari explicațiuni, cu privire la infecțiunea canalurilor, pe care o atribuie în primul rînd astupărei canalurilor prin aruncarea gunoaelor și în al doilea rînd a lipsei de ventilatoare.

D-sa zice că a intervenit la administrația comunală, pentru ca să dispue să nu se mai arunce gunoaie în canaluri, iar pe de altă parte a întocmit un proect pentru a se 'ntroduce un nou sistem de ventilatoare.

Cuprinsul acestei adrese revoltă pe membrii consiliului de higienă.

D. prof. Mezincescu, protestează în potriva afirmărei că nu ar avea dreptul consiliul de higienă să se ocupe tocmai de chestiile ce amenință sănătatea publică.

Cu privire la cauzele infectărei d. dr. Mezincescu spune, că sistemul construcțiunei gurilor de canal e defectuos, iar sifoanele, în condițiunile existente, nu mai servesc în realitate.

Consiliul, după o discuțiune, la care iau parte toți membrii, decide de a se răspunde serviciului apelor, că consiliul de higienă are îndatorirea legală de a se ocupa de chestiunea canalurilor.

Se mai decide că printr'o adresă, d. inginer Bălănescu, șeful serviciului apelor, să fie invitat a lua parte la ședințele consiliului de higienă.

In fine se hotărăște a se convoca o nouă ședință, în care să se continue discuțiunea, cu privire la această chestie.

Ședința se ridică la orele 7 seara.

In noul program de astă zi Mercuri al cinematografului (din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec), se cuprinde între altele:

De la Marsilia la Bastia, scene și vederi pitorești.—Vînzătoarea de pîne, mare piesă teatrală în 3 părți. Subieetul acestei drame este luat după romanul lui Xavier de Montépin. Rolurile sunt interpretate de elita artiștilor dramatici pariziani. Rolul tinerei Lucia este jucat de d-ra Andrée Pascal de la teatrul Odéon din Paris.—Prince pictor iubit, scene comice.—Pathe-Journal cuprinzînd între altele: Doi copii din salvații „Titanicului" sunt readuși la mamele lor—Nonl rege al Danimarcei—Alergările de cai de la Londra—Imparatul Francisc Iosif la o paradă religioasă la Viena — Marele incendiu din Constantinopol, 2000 case arse—Moda pariziană — Voluntari italieni plecînd la Tripolis etc. etc.

Vineri 29 Iulie (S-ții Petru și Pavel), matineu la Circul Sidoli cu: *Cei doi draci* o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

**Judiclare.**—Curtea de Apel secția I-a, va judeca mîine, în continuare, procesul de interdicție Morțun.

— D. judecător de instrucție a continuat azi ancheta, cu privire la afacerea Ana Loster, ascultînd mai mulți marturi.

## PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 10 Iulie a. c., ora 11 a. m. se va ține în Camera acestei Primării, licitație prin oferte închise pentriu construirea unei magazii în curtea Prefecturei de Poliție. Valoarea lucrărilor după deviz lei 6107, bani 26.

Garanția provizorie 300 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Planul devizului și caetul de sarcine se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Arhivei.

Dispozițiunile art. 72—83 din Legea asupra Comptabilității publice se vor aplica acestei licitațiuni.

No. 16216 27 Iunie 1912

# Ultime telegrame

**Telegrafice și Telefonice**

București 27 Iunie

## Potopul din Cernăuți

*Cernăuți 26 Iunie.* — Astăzi s'a abătut asupra orașului nostru o ploaie atît de torențială, că în mai puțin de 10 minute, tot orașul a fost transformat într'un adevărat potop, care a cauzat locuitorilor pierderi și stricăciuni imense.

Curentul apei, care curgea cu furie pe străzi, luînd tot ce întîlnea în cale, a pătruns în toate locuințele subterane inundîndu-le complect.

De asemenea, la un moment dat, o grindină puternică, în mărimea unei alune, cade zgomotos, coperind cu un giulgiu alb toate acoperișele.

După încetarea ploaiei din toate părțile orașului se cerea intervenția pompierilor și a armatei, mai cu seamă în subsolul internatului romînesc, apa pătrunsese la o înălțime de un metru amenințînd întreg edificiul și producînd pagube însemnate bucătăriei.

Străzile prezentau un aspect urît. Pavagiile tuturor pieților au fost pe multe locuri derutate.

Din provincie încă nu avem nici o știre, dar probabil ploaia și grindina a fost generală, nimicind ast-fel toată recolta.

Albia Prutului s'a umflat puternic, amenințînd să se reverse pe alocurea.

Populația mărginașe e disolată. Cu l continuă a fi înourat.

### Catastrofă minieră

**Berlin.—Ziarele anunță din Londra, despre o furtună grozavă ce a bântuit localitatea Cadeny, unde se găsesc numeroase mine de cărbuni.**

**Până acuma s'a constatat lipsa a 100 de lucrători.**

### Ploaia din Moinești

*Moinești.—O ploaie torențială a căzut în localitate, care a ținut 20 de minute. Ploaia a ruinat peste 70 de case. Pagubele sunt mari.*

### Delegația municipală la Paris

București. — Delegația consiliului comunal în frunte cu primarul Dobrescu, a plecat azi la Paris, însoțită de consiliul municipal.

### Liberarea lui Tacit

Milano.—Ziarul „Il Secolo", publică o dare de seamă a corespondentului său din Roma, despre eliberarea lui Tacit, care știe, fusese arestat sub invinuirea de a fi fost complice la atentatul contra regelui Italiei.

Tacit a fost scos Duminică la orele 4 jum. din închisoarea Regina Coleri și însoțit de 3 agenți, a fost dus la questura judiciară.

Aci fu întîmpinat de comisarul special care i-a strîns mînele și i-a spus că e liber. La scenă a fost de față și d-na Tacit.

D. Tacit a declarat că a fost o victimă al dușmanilor sei. El a adăogat că pleacă spre București.

## Revocarea rectorului Bogdan

**București.—In sfîrșit opiniunea publică revoltată, a capatat satisfacția dorită.**

**Alungarea d lui I. Bogdan, din fruntea universității din Capitală este azi un fapt îndeplinit.**

**In adevăr azi, M. S. Regele în urma raportului ce i-a adresat Ministrul de culte, a semnat decretul următor:**

**„Asupra raportului ministrului nostru, secretar de stat, la departamentul cultelor și instrucțiunei, sub No —, a pus în vedere dispozițiunile articolului 98 din legea învățămîntului secundar și superior, am decretat și decretăm:**

**Art. I. D. I. Bogdan, rectorul universității din București, se revocă pe ziua de 27 Iunie, din această funcție.**

**Art. II. Ministrul secretar de stat la departamentul cultelor și instrucțiunei, este însărcinat cu executarea acestui decret".**

*

*Știrea despre această revocare, a produs în Capitală cea mai bună impresie.*


**PEPINIERA**
DE
**Vițe americane altoite**
**(1/4 DE MILION)**
**Preotul C. Oană & Familia**
**Acostăchioaei**
*Comarna—Iași*

**Un mare Magazin de Pălării**
**DIN BUCUREȘTI**
*Caută un bun* **vînzător de Pălării, și articole de lux bărbătești.**
*A se adresa ofertele cu referințe la administrația ziarului „Ordinea"-București.*

**Se caută elevi la tipografia H. Goldner, pentru învățătură.**

CLINICA BOALELOR DE OCHI
**Doctor C. Miclescu**
**Oculist operator.**
**— Str. Ștefan cel Mare No. 6 —**
*In ograda caselor Kahane Succ.*
**Consultațiuni de la 3—6 p. m.**

**Magasinul de Muzică**
**„MICHELSOHN"**
**Iași—Fondat 1878—Iași**
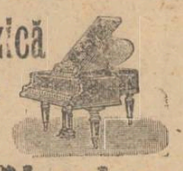
**Piane și Pianine**
**SCHILER, WAREN, KAPS, CZERNY,**
*și orice altă fabricațiune, se vînd în rate lunare mici.*
**PIANE ELECTRICE**
**KUHL et KLATT**
**ORCHESTRIOANE AUTOMATE**
*La cerere prin o cartă poștală, trimitem acordorul voiajor în orice parte a țărei cu modelele cele mai noui.*
**NOTE MUZICALE, CLASICE ȘI MODERNE**

**PENTRU SEZONUL DE VARA**
**A SOSIT cele mai elegante și frumoase desenuri în Broderii late, pentru Rochii etc.**
**La cunoscutul**
**PARADIS**
*Broderii pentru Bluze, Bluze Marquisette. Ciorapi Mouselin negre și în colori, Garnituri de Rochii, Dentele Chantelij și Dantele Macrame, Gulere de chipiure etc.*
**Cumpărați CORSETE moderne**
*Voilete și Ercharfe moderne numai la PARADIS*

**Dr J. BRENER**
*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*
**Specialist în Boale de Femei**
**MAMOȘ**
**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**
*Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

**A. G. DABIJA**
*AVOCAT*
**S'a mutat în strada Palat 18**

**Dr. S. Dulberger**
**Specialist în bolele de femei**
**— MAMOȘ —**
*fost medic la clinica obstetricală a Consilierului intim Prof. dr. Bum din Berlin; fost timp îndelungat medic secundar al Spitalelor Casei Sf. Spiridon din Iași.*
**dă consultațiuni**
*de la 10—12 m. și de la 3—5 p. m. în locuința sa din str. Bulevardul Ferdinand (foastă str. Gărei) No. 11.*

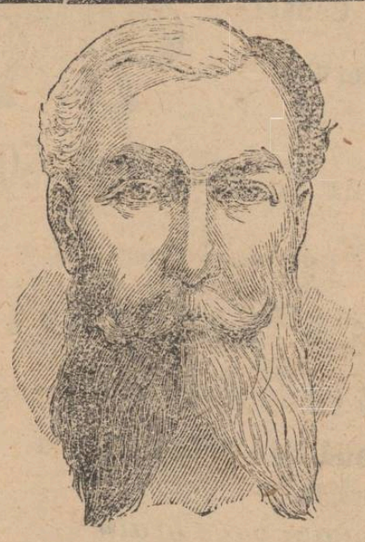
**DE CE NU VAPSIȚI**
**părul Dv. alb**
**Intrebuințați dar**
**Vopsea pentru PAR Seeger**
**care vopsește imediat și în mod natural părul albit sau cărunt, după dorință în:**
**Negru, Brun, Castaniu și Blond**
**Intrebuințarea cît se poate de simplă.—Inofensivitate garantată**
**Prețul unui flacon**
**Lei 2.50**
*De vînzare la* **Farmacii, Drogueriile și Parfumerii**
*Depozit general: București, Strada C. G. Cantacuzino 40*

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—Il. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

## Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului. care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

Preţurile Cremei „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

# 10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clătesti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbrantwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici odată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

# „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijlociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



# Renumitele PLUGURI

întreg de oţel bătut

marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

## Preparatelor KALODERMA F Wolff & Sohn

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** îndulceşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Gliceriná fină şi miere curată de faguri, nelatrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaleta foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

**De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă**

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24

# Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

## NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

## Piane şi Pianine

## — ROSENKRANZ —

**Neîntrecute în solidite şi ton frumos**

Vînzare şi în rate mici fără acento —

*— Cataloage gratis —*

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



# „ANCORA"

(ANKER)

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858.*

*Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**

**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**

**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 polite de lei 654 389.154** 64 | 100 **lei 1,995,501** 72 | 100 **rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7.453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

**Lei 1,986,252** 63 | 100

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**

**Strada I. C. BRATIANU No. 166**

**(fosta strada de Sus)**



TIPOGRAFIA

# H. GOLDNER

IAŞI

**Fondată la 1856**

**Casă de încredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**


**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabile**

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

# OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și administrația: Iași, Str. Gh. Mîrzescu 25 | **Sub direcțiunea unui Comitet** | Anul IX No. 1628. — Vineri 29 Iunie 1912

## REVOCATUL

Despre morți nu se vorbește de cît de bine; așa și despre fostul rector de tristă amintire nu trebue vorbit de cît de bine. A venit peste dînsul ceasul cel rău și cum n'a duce anul ce aduce ceasul, așa și rectorului Bogdan—ediția de București,—i-a venit ceasul cel rău peste cap, căci a călcat cu stîngul și i s'a venit rău în noua sa demnitate.

Ion Bogdan e rodul muncii sale; din fiu de crășmar de la Brașov, a isprăvit liceul din Brașov, pe urmă a fost bursier la școala Normală superioară din Iași, între 1882—1885; a trecut licența scriind despre Sarmisagetusa; a fost profesor la Pomârla, apoi bursier al statului pentru studiile slavone, a avut misiuni didactice în Germania, pentru care a și scris un raport asupra școlilor secundare din Germania și avînd norocul de a nu avea specialiști în comisie de cît pe Gr. Tocilescu a căpătat catedra de slavistică, cea întâiu creațiune în țara românească, de și slaviști aveam pe Hajdeu, pe Gr. Tocilescu, pe Episcop. Melhisedec și alții.

Era o nevoe a timpului în desvoltarea studiilor Universitare ca să se dea loc limbilor slave, întru cît toată literatura noastră religioasă și acte de divan până pe la 1630 erau mai numai în slavoneste.

Ion Bogdan pregătit în grabă, s'a crezut de o dată chemat la o grea treabă, dar s'a și speriat omul de grabnica lui parvenire. Se credea cel mai specialist profesor într'o materie cea mai nouă care va brazda o nouă cărare în mersul studiilor istorice.

De aceia s'a observat la Ion Bogdan un fel de oboseală chiar de a doua zi, și în loc de a urni el prin el un curent, s'a crezut omul în drept să-i socoată pe toți așa de jos, că amețea el din înălțimea situației sale.

Cea întâi urmare a acestei stări de amorțală sufletească, este că Ion Bogdan a deschis focul nerecunoștinței față de Grig. Tocilescu. Rari polemici au fost mai crude și izbituri mai adînci ca între Grig. Tocilescu și I. Bogdan, căptușit cu N. Iorga.

Dar slab de a lovi în față, lăsa pe cumnatul său să lovească, căci N. Iorga e mai nesocotit în alegerea armelor.

*Nerecunoștința*, prima urmare a sufletului unui parvenit a fost însoțită imediat de încărcarea cu munca altora. In lucrările sale asupra „Cronicelor slavone înainte de Urechia", s'a folosit de munca lui Sircu, de a lui Vespasian Erbiceanu și de a lui Axente Frunză, despre cari ori nu amintește de loc, ori abia îi pomenește, fără a-i da mîna să spună care e partea acestora în aflarea izvoarelor.

*Nerecunoscdtor* și *împopoțonat* cu munca altora, Ion Bogdan a devenit *arogant* față cu munca altora în același ogor al slavisticei. A tratat cu dispreț munca unui Stefulescu, care a publicat mai mult slavistica de cît însuși Bogdan; a nesocotit munca lui Nicolaescu Stoica, care a trebuit să republice unele din documentele slavone ale lui I. Bogdan ca o nouă și mai corectă traducere.

Cu asemenea calități morale: *nerecunoștință, împopoțonare* și *aroganță*, nu era greu, lui Ion Bogdan să ajungă la desastrul moral de astăzi.

Oameni ca Ion Bogdan eșind din cercul vieții lor, de la biuroul lor de lucru, unde s'a deprins a lucra fals și tendențios, nu se poate să nu ducă și în viața publică acest fel de a fi.

Ridicat prin Junime, intrat la Universitate prin junime, fiind singurul specialist profesor între intelectualii de la Universitate, Ion Bogdan a trebuit să dea credit politic Junimiștilor și deci să intre în rîndurile lor.

Dar și aici rezerve. Intâiu de ordin material. Cam de cînd a intrat Ion Bogdan în Universitate, Junimiștii au fost în o permanentă opoziție, și cum d-sa e om practic, ca un frate de ghincolo, a crezut că poate face o săritură; să fie cu sufletul la junimiști și cu punga la Haret. D. Haret a fost zece ani ministru de Culte și ce s'ar fi ales de Ion Bogdan să fi stat pur intelectual zece ani fără atingeri materiale cu ministrul de Culte. De aceia lumea a rămas mirată, cînd a aflat eri că d. Ion Bogdan a figurat 12 ani în comitetul executiv junimist, pe cînd toată lumea îl știa foarte aproape de Haret.

Cu așa membri în comitetul executiv putea să stea d. Petre Carp 25 de ani în opoziție; n'ar fi luptat Ion Bogdan să-l aducă la putere nici odată.

Restul urmează de la sine.

Desfășurarea evenimentelor din urmă cu Ion Bogdan sînt un desastru moral pentru Universitate mai dehai de cît cel cu Atanasie Mironescu pentru biserică. Acesta — sireacul s'a frînt într'un os de rîmă acum vre-o 12 ani în urmă și i s'a frînt gîtul. Dar Ion Bogdan care s'a frînt moralicește din cea mai înaltă demnitate școlară—autonomă și juridică!!

Arivismul culege toate roadele sale la Universitate; o lume întreagă de nechemați, ori formați în pripă, cu un pospăi de occidentalism, dar fără energia voinței, nici ascuțirea presonalității lor morale parvin în situații înalte, din care se cred chemați a se uita chiondoriș la lume. Legile se cred făcute pentru ei, nu ei pentru legi; și în acest bruhaha moral se perindează seria de oameni, cari nu înaltă Universitatea, ci o scoboară.

Ion Bogdan e cazul tipic.

Și cu cîtă durere M. S. Regele, bătrînul nostru Suveran a trebuit să iscălească decretul de revocare în 27 Iunie 1912, după ce cu 30 zile mai înainte avusese cinstea a pofti la masă la Palat, cînd cu serbările lui Cuza la Iași pe același Ion Bogdan, ca rector al Universității din București.

La 27 Maiu 1912 locul de rector sfinția pe profesorul Ion Bogdan.

La 27 Iunie 1912 profesorul Ion Bogdan cinstit locul de Rector.

***

## Primul caz de revocare

**Așa dar, e lucru hotărît: d. Bogdan, rectorul nerușinat ai Universității din București, a fost revocat din funcția pe care o necinstește.**

**Universitatea din Capitala țării va fi, așa dar, scutită de a avea în fruntea ei pe cel mai nerușinat om din cîți fac umbră pămîntului acestei nenorocite țări. D. Bogdan a fost revocat,—aceasta e primul caz de revocare a unui rector la noi. De aceia hotărîrea ministrului instrucțiunei publice capătă o gravitate și mai mare.**

**Pe noi nu ne bucură numai faptul că d. Bogdan a fost revocat, ci ne bucură mai cu seamă împrejurarea că d-sa va fi primul rector revocat. Cazul Bogdan va rămîne întipărit pentru totdeauna în aducerea aminte a generațiilor actuale de studenți. Omul acesta fără obraz va sluji drept pildă de care să se ferească oamenii de caracter; I. Bogdan rămîne infierat pentru tot restul vieții. O mînă cinstită nu îi se va putea întinde fără frică de a fi murdărită.**

**Un exemplu trebuește statuat odată pentru totdeauna.**

**Leprosul afară din cetate.**

## LA POSTERITATE

*D. C. C. Arion le brodește cîte odată de minune Așa a făcut la Craiova, unde ca să mîngâie pe d. Carp, i a zis că posteritatea îi va recunoaște meritele. Așa dar, d. Arion a recunoscut că șeful d sale nu mai poate spera nimic de la contimporani.*

*Or, d. Carp este om politic. Acțiunea d sale cată să fie îndreptată asupra contimporanilor săi, ei trebue să aprecieze meritele omului politic. ei sunt meniți să se împărtășească din binefacerile omului politic, care trebue să fie om de acțiune prin excelență.*

*Așa fiind, înțelege ori cine efectul pe care l'a putut face trecerea la posteritate a d-lui Carp de către d. C. C. Arion.*

*Discursul de la Craiova al ministrului de interne sună a un* De Profundis *fără întoarcere. D. Carp, judecat cu o atît de aspră dreptate de către contimporani e îndemnat să se refugieze la posteritate. D. C. C. Arion a simțit că România de azi și-a dat verdictul definitiv în ce l privește pe șeful partidului conservator.*

*Singura mîngâiere ce putea să-i mai rămînă d-lui P. P. Carp era speranța unei judecăți mai îngăduitoare de către posteritate.*

*Și d. C. C. Arion, generos cum este, a ținut să asigure de pe acum pe d. Carp de mărinimia judecății generațiilor ce vor să vină.*

*Pentru noi, discursul d-lui Arion are importanța lui politică — el pecetluește întreaga carieră politică a d lui Carp. De cît, ministrul de Interne uită un lucru. Posteritatea judecă pe înaintași după faptele lor. Or, cînd posteritatea va încerca să cearnă ce a făcut d. Carp, cu greu îi va putea asigura locul pe care d. C. C. Arion crede că-l va ocupa șeful d-sale.*

*Ca testament politic, discursul d-lui C. C. Arion merge, dar ca adevăr istoric lasă de dorit.*

## Pe ruinele Troiei

D. Iorga s'a prefăcut în bocitor. Plînge pe d. I. Bogdan pentru că a fost dat afară din rectorat; plînge pe d-rul Șumuleanu pentru că fost dat afară de la Institutul de Chimie.

„Peste cîteva săptămîni—plînge d. N. Iorga—d-rul Corneliu Șumuleanu va părăsi umedele odăi de serviciu în care a muncit Statului, cinstit și gata de sacrificii, timp de vre-o două zeci de ani, se va despărți de laboratoriul în care fapta lui e toată organizarea și disciplina și *va porni să și caute odăi cu chirie*".

D. dr. Șumuleanu va porni să-și caute odăi cu chirie—iată nenorocirea!

Dar interesant e, cum d. Iorga admonestează pe d. I. Petrovici, care s'a prezentat la concurs pentru a ocupa locul devenit vacant prin darea afară a d-rului Șumuleanu.

Iată în adevăr ce scrie Apostolul:

„Cînd te-ai format la lecțiile și îndreptările cuiva, cînd ai avut parte de îngrijirea și bunătatea lui, cînd ai fost onorat, fiind primit la colaborație cu dînsul și ajungi, într'un tărziu să înlocuiești pe înnaintașul tău, car în'tăturî de bătrînețe, de boli sau de moarte, ai o clipă de adîncă înduioșare, ce face cu neputință bucuria pentru scopul ce ai atins".

Poftim nerușinare! D. Iorga și respectul acelora la lecțiile cărora s'a format! Apoi cine a înjurat pe proprii săi profesori? Cine și-a însultat bine-facătorii dacă nu d. Iorga?

Azi d. Iorga îl face pe pocăitul și încearcă să dea altora lecțiile pe cari d-sa nu le-a urmat. E însă prea tîrziu și prea de vreme.

Prea tîrziu pentru că d. Iorga e complectamente compromis; prea de vreme pentru că nu s'a uitat încă conduita de eri a d-lui Iorga.

Asta însă n'are a face—farsă în toate d-le Iorga.

## Conflict între autorități

Am reprodus eri cele petrecute în sînul consiliului de higienă al orașului, cu privire la conflictul dintre acest consiliu și serviciul apelor de la comună.

Acest conflict, datează cam de multă vreme și a provocat intervențiuni și trăgănări, ce n'au putut fi, de cît în dauna sănătății orașului, care incumbă în primul rînd consiliului de higienă.

Se știe despre ce e vorba. Servi iul apelor refuză de a da ori-ce lămuriri consiliului de higienă și îi contestă chiar dreptul de a se amesteca în această chestiune.

In anul trecut, serviciul apelor putea să învoace un motiv, care dacă nu era intemeiat, se putea cel puțin discuta.

In adevăr d-nii ingineri Cantacuzino și Tancred Constantinescu, spuneau că ei au o misiune specială. Că nu depind de niminea, căci au pe propria lor răspundere să supraveghieze terminarea lucrărilor, de aducerea apei.

Am zis că nu era un motiv întemeiat, și aceasta s'a dovedit în diferite ocaziuni cînd acest serviciu a fost totuși silit să recurgă la concursul consiliului de higienă, pentru a lua măsuri de aparare, dictate de nevoia, căci era periclitată sănătatea publică.

Altfel stau lucrurile azi. Serviciul apelor este azi trecut pe seama comunei, iar șeful acestui serviciu nu este de cît un funcționar comunal, care are a se supune îndatoririlor, ce comportă funcțiunea sa. Astfel fiind, el e în primul rînd dator, a ține seamă de instituția consiliului de higienă, care are grija sănătății publice și a căruia președinte e primarul orașului, de care depinde și șeful serviciului apelor.

E dar legitim protestul rîdicat de doctorul Mezincescu, în sînul consiliului de higienă. Ce ar fi, dacă fie care șef de serviciu de la Primărie s'ar declara independent, și ar refuza ori ce conlucrare comună, ca celelalte birouri, sub cuvînt, că aceasta atinge independența sa.

Starea de desordinea de azi, nu poate și nu trebue să continue.

**N.**

OAMENI ȘI LUCRURI

## In preajma unei legende

Ușurința cu care—mai cu seamă de la o vreme încoace—prind și ieau consistență anumite legende, dă curagiu unora de a vrea să întemeieze mereu legende noue, de cîte ori prilejiul se ivește și în seama ori cui se întîmplă.

Bună oară, ar surîde de mult apostolului naționalist din Iași să întemeieze legenda.. literară, că legătura de colaborare între mult regretatul maestru Caragiale și „Opinia" ar avea o origine pur culinară, datînd anume, de la procurarea oare căror mezeluri. Intru aceasta economistul iașan se folosește de o frază dintr'un articol al subsemnatului, ca să reușească a acredita legenda ce-i convine. Cu atît mai mult îi convine, cu cît — în același articol—caracterizează pe genialul scriitor drept un „autor contestabil", măcar că-i atribuie „schițe neperitoare".

Cum stă, de fapt, împrejurarea „mezelurilor"? Iată ce recitesc într'o scrisoare a maestrului defunct, datată din Berlin 9/22 Noembrie 1907:

„... Vă trimit o *Cronică*. Dacă vă convine, o publicați"...

... Dacă vă convine cronica mea, atunci trebue și voi la rîndul vostru, să fiți echitabili cu mine și anume:

Eu, de regulă, la gazete luam pentru un articol ca acesta 50 de lei, zi... lei 50

Abonamentul vostru pentru străinătate costă 40 de lei, zi.... lei 40
Imi rămîneți dar datori cu lei 10

Iată cum doresc să mi-i plătiți. Să mergeți la E... sau la S... (păcat că s'a prăpădit răposatul meu bădia Drăgănescu! Un moment n'ași fi ezitat: la el vă trimiteam, la el care era romîn întreg, iar nu la niște străini neîntregi)!; la unul dintre acești doi lipoveni, la care s'o găsi marfă mai bună, să-mi cumpărați de 5 lei icre negre tescuite prima și de 1 leu masline mari și mici amestecate și să mi le expediați îndată prin pachet postal la adresa mea. Prin urmare:

| | |
|---|---|
| Icre tescuite prima 5 lei, zi.... lei | 5 |
| Masline amestecate 1 leu, zi... „ | 1 |
| Costul pachetului poștal 2 lei, zi... „ | 2 |
| Rămîn „ | 2 |
| Total „ | 10 |

Adică rest doi lei, cu care să beți, cu moderațiune, aperative, în sănătatea subsemnatului vostru confrate.

Acu, fiind-că afacerile bănești le-am regulat, să trecem la cele intelectuale și profesionale"...

Ori cît de interesantă și de instructivă este partea care urmează, din scrisoarea mult regretatuiui maestru, — n'o mai reproducem, de oare-ce am ținut numai, cu citate și dovezi autentice, să înlăturăm o legendă nedreaptă de care încerca să se servească un amator de insinuări, cum este plagiatorul „Poporației" internaționale,—adversar postum și inofensiv al marelui scriitor Cnragiale.

**Redien**

## Poezia lui Gheorghe din Moldova

Caracteristica esențială a poeziei lui Gheorghe din Moldova — despre ale cărui „Volum postum" am vorbit aci într'o cronică anterioară — rămîne lirizmul propriu zis, un lirism cald, insinuant, discret în general, agreabil de indiscret pe alocurea, așa cum îi șade mai bine unui temperament, în care se îmbină romanticul cu epicurianul. Lirismul acela devine și mai atrăgător prin mediul simplu, cele de mai multe ori rustic, în care-și așează eroii, poetul, care știa — și doria — să descopere plăcere, iubire, frumusețe, acolo unde cei mai mulți nu-și caută nici odată inspirațiile.

...O copilă care 'n viață
Indrăgise nouă sate,
Vie, sprintenă, glumeață,
Mergea 'n iad pentru păcate.

Un copil drăguț și care
Pe pămînt crezuse 'n Crist
Pe a Raiului cărare
Se 'ndrepta, tăcut și trist.

Dar în drum se 'ncrucișează
Căile în Iad și Raiu;
Impreună jos s'așează,
Sub molidul de pe plaiu.

Și era aproape seară,
Cînd porniră de subt brad
Și 'mpreună apucară
Pe cărarea de la Iad.

Nu totdeauna, e drept, defunctul Kernbach — în perioada cea dintâiu a activității lui poetice — ținea să păstreze cu evlavie nota discretă, cumpătată în bucățile lirice, ca în strofele amintite mai sus. Se lăsa cu plăcere cucerit de o notă mai... liberă, mai anacreontică, mai îndrăzneață. Dar nici o dată elementul frumuseței poetice nu lipsea. Din potrivă — era și mai pronunțat. Bună oară în bucata intitulată „Sărăcie":

Veste tristă, tristă veste:
Nici un ban în buzunări.
De-acu ochii tăi, drăguțo
Vor sluji de lumînări.

Iar doi fragi muiați în lapte
Drept băut și drept mîncare.
Să mîncăm! Pieptaru 'n lanțuri,
Nu căta că-i postu mare.

Și cînd strugurii s'or coace,
De-i fi mamă de-oi fi tată,
N'a fi, puico, vina noastră,
Ci-a fi lumea vinovată.

Ce să faci în toiul ernei
Făr' un ban în buzunări,
Cînd dulci ochii tăi, drăguțo.
Ne slujesc de lumînări?

Nici odată libertatea de graiu — și autorul își îngăduia să fie „liber" în deajuns — nu atingea trivialul. Instinctul poetic știa să găsească măsura cea dreaptă și să rămînă în limitele unor expresiuni de gingășie:

Cînd mă culc la căpătîiu,
Stau de strajă ochii tăi
Și din somn cînd mă trezesc,
Lîngă mine străjuesc.

Spune, puico, tu-i trimeți
Toate nopțile, drumeți —
Ori de vină nu sînt ei
Și-s de vină ochii mei?

In ce chip știa Gheorghe din Moldova să descopere poezia în mijlocul vieței celei mai prozaice, dovedesc cele mai multe din bucățile volumului, unde „pastelul" ocupă un loc de frunte. Nu pastelul clasic — la noi „alexandrian", pastelul tradițional și arid, mărginindu-se la o descriere mai mult ori mai puțin plastică a unui colț din natură, — ci pastelul în care intră viață, mișcare, simțire și în care cei simpli, cei care rîd mai puțin și mai rar, iau parte cu micile și sincerele lor mulțumiri sufletești:

Colo'n lanul cel de grîu
Merg flăcăii pîn'la brîu,
De cu zori și pînă'n sară
Secerînd grîul de vară.

Cînd nevestele din sat
Cînepa pun la muiat
Mai la vale de la grîu, —
Cu cămașa prinsă'n brîu.

Iar cînd soarele dorit
De trei suliți e suit,
Se zăresc viind din sat
Fetele cu de mîncat.

Și cum vin spre muncitori,
Tot cu ochi ispititori,
Ei le prind cu drag de brîu
Și părechi se 'nfundă 'n grîu.

Scriitorul, fără îndoială, a petrecut o parte din anii tinereții în mediul acela rustic, din a căruia simplicitate a izbutit și i-a plăcut să facă atît de adese ori decorul încîntător al micilor idile poetice, ce așeza în doua-trei strofe, totdeauna drăguțe, totdeauna cu miez și pline de bine cuvîntatul dar al suggerării.

In duioase evocări Gheorghe din Moldova — ce rustic era și pseudonimul acesta și ce suggestiv — știa să reamintească această veche, trainică legătură cu

# Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

*Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.*

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.


mediul din care luase cu sine, odinioară, amintirile și inspirațiile :

Cînd am plecat, — era într'o Joi
Lăsai trei fete 'n sat la noi
Și'n vale lanul cel de grîu
Trecea Romînului de brîu.

De-atunci sunt azi cinci luni taman
Pe cîmp mi-arunc privirea 'n van,
De mult e lanul treierat
Și fetele s'au măritat !....

Ba, poetul une ori simțea nu numai nostalgia unui trecut patriarhal, ci simția și imbolduri de a se reîntoarce.

In sat la noi e vinul bun
De pîne gem cele pătule
In sat la noi puține griji,
Iar fete sunt destule.

In sat la noi de-o samă-s toți :
Răzași din neam în neamul lor ;
In sat la noi vreau să trăesc,
La noi în sat să mor.

Poetul, se știe — a murit acum doi ani, dar nu în sat, ci în oraș.

Nu numai în oraș, dar încă pe jilțul prefectorial, căci nu mult după tragedia din 1907 fu numit prefect al județului Iași — după ce, sub o altă guvernare liberală fusese un timp prefect al județului Botoșani, — județul său de origine. Toți acei care l-au cunoscut de aproape toți care l'au văzut îndeplinindu-și funcțiunea ce ocupa, știu că poetul nu renunțase la nimic din firea sa, din blîndețа sa, din simplicitatea sa — și nici din sincera-i dragoste pentru copiii pămîntului, în tovărășia cărora părerea că învățase, altă dată, să viseze, să iubească și să sufere, — altă dată, pe cînd — tînăr — scria strofe ca aceste :

Cine, Doamne, m'a menit
Să m'apuc de îndrăgit,
De 'ndrăgit în sat străin —
Fostu-mi-a dușman hain...

Cînd de ea mi-i dor mai bine,
Draga nu-i în sat la mine ;
Cînd de ea mi-i dor mai rău,
Draga nu-i în satul meu !

Rîndurile scrise mai sus — în ce privește originea poetului și abundența strofelor inspirate de mediul de la țară — în această privința numai versurile regretatului Pincio-Păun se pot alătura de ale lui Gh. din Moldova — ne suggerează mirarea că editura „Vieței romînești", tipărind volumul postum, n'a întocmit și o biografie a poetului.

Ar fi fost interesant de cunoscut ceva mai de aproape existența talentatului scriitor, cu epizode de bohem, cu trăsături de mare originalitate, cu lumini și întunecimi, cu mari întreruperi și pauze în cursul unei activități care ar fi putut să fie fecundă și să lase urme mult mai durabile de cum a lăsat.

**As.**

## Litere-Științe-Arte

**O victorie**. — „Prager Tagblatt" din 14 Iunie consacră toată întăia sa pagină, nu candidaturei unei femei, ci alegerei ei.

Ea a trecut cu 1168 voturi între 1249 votanți. Districtul Iungbrunzlau și Nimburg au ales deputat al Camerei de Bohemie pe d-na Beatrix Vik-Kune Tichy.

D-na Vik reprezintă mișcarea femenistă pe care o conduce de ani în Bohemia. D-na Vik are 49 ani și e o scriitoare de valoare.

Jurnalul din Praga reproduce declarațiunile alesei și cari sunt următoarele.

„Am dorit mandatul de deputată, ca o consacrare practică a propagandei mele femeniste. Partidul Ceh tînăr, a vroit să înainteze în fața alegătorilor principiul egalității politice între barbați și femei... Iniru cît mă privește, îmi pare întreaga participare a femeei la viața politică, o necesitate morală și am convingerea că ea va ajunge să modifice tradițiile și societatea actuală".

*

A apărut „Viitorul Romîncelor" pe Iunie-Iulie 1912 cu un prea interesant sumar literar și social.

*

O nouă lege asupra proprietății literare s'a promulgat în Insulele Britanice : cincizeci de ani după moartea autorului ori ce opere literare vor deveni de domeniu public.

Se exceptează numai articolele și extrasele din operile științifice precum și criticele de ori ce fel. Discursurile și conferințele însă se pot reproduce ori cînd.

Astfel opera unui scriitor decedat spre ex. George Eliott este protejat în întregime și cea publicată în viața și cea postumă, timp de 50 ani.

Samuel Daronda care era de domeniul public nu va mai fi de cît în 1930. Această lege se întinde asupra întregii producții literare și artistice, cuprinzînd și filozofia, muzica etc.

*

Se comunică din Kartum că săpăturile făcute în districtul Merol, au descoperit un portic de templu roman și încă alte dovezi hotărîtoare ale unei ocupații militare a Romanilor.

Astfel s'ar explica acum descoperirea acolo în 1911 a unei figuri în bronz a împaratului August.

Aceste cercetări, dacă sunt deplin confirmate, arată că hotarele imperiului roman erau mult mai îndepărtate de cît se credea pînă acum.

*

Din ultimele romane ale lui H. G. Wells apărute în traducere franceză, semnalăm „l'Histoire de M. Polly" și „Anne Véronique", ambele în edit. „Mercure de France". Cea din urmă în special, din aceste opere, a ridicat, cînd cu apariția ei în Anglia, controverse vii, atacuri violente și de aci firește un enorm succes.

E vorba de o tînără fată engleză modernă și inteligentă, care, nerăbdătoare de a scutura jugul convențiunilor și al moralei burgheze și prinsă între un personagiu amabil și bogat,—„partida bună" a familiei — și un om spre care o atrage inima sa, nu ezită să ia o hotărîre cam temerară...

*

De-un comic nou e cartea pe care o dădu de curînd Van Gennep ; „Les Demi-Savants". El însuși un savant, căci Van Gennep e azi un etnograf, un linguist și un folklorist de samă,—în cartea sa nouă el ironizează asupra științei.

Estetica comparată, Linguistica, Biologia, Etnografia, Folklorul, Epigrafia, Antropometria, Critica literară—toate sunt trecute în revistă, în această carte care e un manual de scepticism salutar în succesiunea teoriilor științifice ce se desmint azi unele pe altele.

Nu pierdem respectul, firește, pentru savanți citind această carte,—dar ieșim de aci cu idei mai exacte asupra lor...

*

### STRUNA ZILEI

*RECENZIE*

*(Din volumul lui Gh. din Moldova)*

*Văzniu în geam la librării*
*Expus un nou poet romîn :*
*Legat volumu-i în vițel...*
*Dar... autoru-i mai bătrîn.*

# INFORMAȚIUNI

## O scrisoare a domnului C. Dissescu

Asupra celor relatate de d. I. Bogdan în ultima scrisoare, d. Disescu publică prin ziare, următoarea scrisoare :

*Domnule Director,*

D. Bogdan crede că prin insulte poate eși din situația în care se găsește. In scrisoarea adresată „Viitorului" de astăzi, afirmă că eu am spus două minciuni în interviewul dat „Viitorului" de eri.

Intîia minciună : Este neadevărat, zice d. Bogdan, că înainte de alegerea de rector ași fi avut asigurarea cuiva că voiu fi confirmat.

Răspunsul : Domnul Bogdan uită ce a scris în „Epoca". D-sa a scris că știa că eu nu pot fi confirmat, căci nu sunt om de știința, că sunt avocat și politician.

De două ori d. Bogdan á fost la mine ; odată înainte de alegere, cînd m'a întrebat dacă vreau să fiu rector pentru puțin timp, și altă dată după confirmare, cînd m'a rugat cu lacrimile în ochi să-l ajut să rămîie rector, căci aceasta este în puterea mea, că este prins și foarte dureros impresionat.

Ast-fel fiind lucrurile, de ce mai tăgădește astăzi ceea ce a afirmat în prima sa scrisoare din „Epoca", că „credea în confirmarea sa". Nu cum-va pretinde că se gîndea că o să fie confirmat Thoma Ionescu ?

D. Bogdan a putut face retractări și scuze, dar scuza și retractarea nu pot șterge mărturisirea sa, că prin exclusiune r mîne confirmat.

A doua minciună : D. Bogdan mă înjură de oare-ce prin răspunsul dat în interviewul „Viitorului", l'am acuzat, mințiud că „a fost la Take Ionescu în scop politic și pentru alegere". Faptul în sine este foarte adevărat : D. Bogdan a fost la Toma Ionescu și l'a rugat să-i dea sprijin să se aleagă, spunînd că va trece la liberali. L'a mai rugat să arăte aceasta și d-lui Take Ionescu". Tot ast-fel a mai spus d-lui Toma Ionescu și d. Mîndrescu personal și din partea d-lui Bogdan. Nu pot afirma dacă d. Mîndrescu, era împreună cu d. Bogdan, la d. Toma Ionescu, sau a mai venit altă dată singur.

Iată faptul pe care d. Bogdan nu-l poate tăgădui, căci decanul facultății de medicină mi l'a confirmat și astăzi. Eu am spus interviewantului că d. Bogdan a fost la d. Toma Ionescu atît în scop politic cît și pentru alegere. Imprejurarea că s'a scis Take în loc de Thoma, nu șterge gravitatea faptului d-lui Bogdan.

După ce d. Bogdan a făcat demersuri politice și a contribuit să dea caracter politic alegerei, tot d-sa se pretinde să scoată politica din Universitate și să ne atace pe noi de politicism ? C'est trop ! De altmintrelea cînd am fost rugați de d. Take Ionescu să dăm sprijin d-lui Bogdan, nu-i s'a spus de declarațiile și stăruințele d-sale.

N'ași fi voit să reamintesc în amănunt atitudinea d-lui Bogdan, dar d-lui o voește prin provocarea sa. Il satisfac.

Poate continua cu înjurăturile.

Prietenește. **Dissescu.**

Adunarea generală a acționarilor băncii „Podul Iloaei" a decis sporirea capitalului de la 100000 lei la 300000 lei prin emisiunea a încă 400 acțiuni nominative a 500 lei fie care.

Eri dimineață d. ministru Arion a avut o intrevedere cu d. prof. Toma Ionescu decanul facultății de medicină.

D. Ministru Arion a dat mandat d-lui prof. dr. Toma Ionescu de a gira afacerile rectoratului până la noui dispoziții, în locul d-lui I. Bogdan.

D. Gheorghe M. Teodorescu a fost numit stagiar la judecătoria ocolului Hangu, din județul Neamț.

Ministerul de instrucțiune a confirmat pe d. G. Ibrăileanu ca profesor la facultatea de litere din Iași, și pe d. N. Costăchescu, a fost numit profesor la catedra vacantă de chimie minerală de pe lîngă facultatea de științe din Iași.

Consiliul tehnic superior, s'a ocupat eri de regulamentul alinierilor și construcțiunilor din orașul P.-Neamț și de cererea de despăgubiri chiar a întreprizei alimentărei cu apă a orașului Bacău.

**Fondurile Universitare de la Iași.**—Iată mișcarea fondurilor ce le are Universitatea de Iași actualmente :

1) Fondul Petre Poni cuprinde 30000 lei.

2) Fondul Carol I este de 300,000 lei. Din procentele acestui mare fond s'au creiat burse la cele 4 facultăți.

3) Fondul creiat din depunerile benevole ale profesorilor Universitari se cifrează azi la 7500 lei. Cum va ajunge la cifra de 10000 lei se vor acorda burse la studenții meritori din procentele ce va produce acest fond.

4) Fondul căminul studențesc se compune din 50000 lei oferite de ministerul Instrucțiunei publice, din 2000 lei oferite de colonelul Langa, și din 12000 lei fondul soților Eftușescu oferit Universității de Iași.

**Serbare școlară.**—Cu o deosebită solemnitate s'a serbat în ziua de 24 Iunie a. c. în sălile școalei de fete „Elena Doamna" din Iași de sub direcțiunea doamnei Iulia Motăș, asistată de d-nele Constantinescu, Lateș și d-ra Palade, institutoarele acelei școli, încheerea anului școlar.

Serbarea s'a început la orele 10 a. m. cu imnul Regal, executat de corul școalei, sub conducerea d-șoarei Natalia Ionac ; în urmă corul a cîntat, mai multe imnuri și cîntece ocazionale, toate reușite cu destul succes.

Asistența aduc vii laude d-rei maistre și elevilor.

S'au recitat versuri de către elevele Alexandrescu Elena și Maria Nistor, cele mai sîrguitoare fete din școală.

S'au executat diferite jocuri de gimnastică de către elevele școalei, — organizate tot de d-șoara Natalia Ionac, care și aci merită cu drept cuvînt a i se aduce vii laude.

D-na Motăș, directoara școalei, în urmă face darea de samă a anului școlar care este următoarea :

Eleve înscrise în școală 175 ; din care 166 au urmat regulat școala. S'au promovat 134 adică în clasa I-a 39 ; în clasa II-a 37 ; în clasa III 22 și în clasa IV-a 37 ; apoi prin o cuvîntare viu simțită de auditor, îndemnînd pe părinți ca tot timpul să fie în strînsă legătură cu dînșii tot pe aceiași treaptă și de atenție și mult interes, căci numai atunci se pot bucura și părinții și profesorii de roadele muncii lor.

Terminînd își ia ziua bună de la absolvente, povățuindu-le a fi harnice, silitoare, ascultătoare de părinți și iubitoare de carte.

După aceia s'a vizitat expoziția muncii manuale de un an, a elevilor școalei, unde era aranjat cu mult gust și unde am putut vedea diferite obiecte de lenjerii, lucrate în mod atît de artistic încît vizitatorii se credeau că se află într'o expoziție de școală profesională și nici de cum în o școală primară.

Expoziția a fost vizitată de un public numeros care a ramas pe deplin satisfăcut de cele văzute și admirate, ca eșind din mînuțele copilelor de la 7—11 ani.

Dispărțindu-se cu impresii atît de frumoase, ca părinți nu putem face altfel de cît a arăta viile noastre mulțumiri d-nelor Palade și Ionac cari și-au îndeplinit frumoasa menire pentru care au fost chemate, în învățămînt.

**A. M.**

*Strada Caragiale.*—Consiliul comunal din Capitală a hotărît ca str. *Rotari* să poarte pe viitor numele de *strada Caragiale.*

Ni se scrie din Vaslui, că în regiunea Negrești—Frenciugi a căzut o ploaie cu grindină de așa mărime, că u căuzat foarte mari stricăciuni semănăturilor, culcînd la pămînt pe alocurea toată recolta. Descărcările electrice au fost așa de puternice, că de mult nu-și amintesc locuitorii să fi fost așa potop.

D. *Ilie Lungu* ajutor de grefier clasa I la secția I a tribunalului Bacău, se înaintează grefier clasa II la secția II a aceluiaș tribunal, în locul d-lui Gheorghe Cojan demisionat.

D. *Nicolae A. Manea,* copist-grefier la judecătoria ocolului Onești din județul Bacău, se înaintează ajutor de grefier clasa II la secțiunea I a tribunalului Bacău, în locul d-lui Ilie Lungu, înaintat ;

A apărut de sub presele Tipografiei H. Goldner : „Codul Falimentelor" adnotat cu doctrina și jurisprudența — *pînă la zi* — romînă, italiană, franceză și belgiană de G. T. Pallade, judecător la Trib. Fălciu.

Un volum de 680 pagini, format mare, cu un complect index alfabetic. Prețul 10 lei.

***

In aceiași tipografie a apărut : „Adevărul istoric asupra Plevnei" (1877—78) de Generalul de Divizie Sc. Scheletti. Un volum format mare de 476 pagini cu mai multe planșe topografice și ilustrațiuni. Prețul 5 lei.

Astă noapte a evadat din ospiciul de nebuni de la Socola, pacientul Dumitru V. a Morăriței de loc din Paltiniș.

Eri a plouat cu grindină în comunele : Bivolari, Halceni, Buznea și Cucuteni.

Eri s'au întrunit la inspectoratul școlar revizorii din circumscripția inspectoratului Iași și au cercetat lucrările învățătorilor care au cerut înaintarea pe loc.

De la școlile publice primare vor fi trimiși cîte 5 copii, spre a forma colonia școlară la Slatina, de la 1 Iulie—1 August, sub direcția d-lui institutor Ioan Dimitriu.


CABINETUL MEDICAL AL DOCTORULUI IN MEDICINĂ & CHIRURGIE

**EDUARD FABINI**

IAȘI, STR. PĂCURARI, No. 5, Etajul I

Vis-à-vis de Jockey-Club

(DEASUPRA FARMACIEI)

INTRAREA PRIN RÂPA GALBENĂ

INSTALAȚIUNE MODERNĂ

CONSULTAȚIUNI

DELA 8—10 a. m. și DELA 3—6 p. m.

PENTRU

**Boale interne**

de piept, de stomah, de ficat, de rinichi, de intestine, etc.

ȘI

**Boale de Femei**

TRATAMENT MEDICAL AL AFECȚIUNILOR DE ORDIN GINECOLOGIC


**Pentru timpul vacanței se primesc la administrația acestui ziar abonamente lunare : în țară 2 lei, în străinătate 4 lei.**

A fost înaintată ospiciului Socola femeea Maria Ștefăniu, de loc din Frumoasa, atinsă de alianțe mintală.

Promovații din cl. II a *Școalei comerciale superioare* :

Alpern I., Anghel D., Balaban Gh., Ber I., Biber L., Borcea V., Botezatu C., Cîrban V., Ciobanu V., Chirilovici C., Cardas Ștefan, Constantiniu C., Fisch H., Ghelberg J., Gioșanu I., Grossu I., Herșcovici D., Ionescu Gr., Isăcescu Al., Lupu I., Manolescu C., Marcu R., Poplicher I., Precup V., Romano C., Sand B., Șaim A. Zbiera, Schvartz, Stavarache, Stoica, Tîrtăcuță.

In comuna Buciumi s'a constatat trei cazuri de anghină difterică.

La liceul național, s'au achitat azi lefile pe vacanță.

D. V. Dimitriu, actual împiegat, numit în locul d-lui Frumuzache, care și-a dat demisia.

D-nii Petru Ștefăniu, Octav Vîrlănescu, D. Oltinescu, actuali împiegați auxiliari cl. II au fost înaintați cl. I

Chelnerii de la berăria Luther, ne înștiințează, că și ei s'au pus în grevă, cerînd mărirea salarului și un tratament mai uman, — solidarizîndu-se în același timp cu colegii lor de la berăria Azuga.

Greviștii pleacă mîine la Ungheni, unde vor lucra toată ziua, și a cîștiga astfel hrana necesară familiilor lor.


# Băile OGLINZI

**JUDEȚUL NEAMȚ**

**3 kilom. de la tîrgu Neamț, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcarе, Brecuri, diferite echipage, și Automobil-omnibus foarte elegante și automobile mici la fiecare tren 50 % reducere prin gara Pașcani,**

**Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie**

Stațiune Balneară și Climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* deasupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, înconjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

**Clima temperată**, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziționea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul incîntător al naturei bine-făcătoare.

**Băile saline** de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

**Cabinele de Baie și Hidroterapie** instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, isehias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

**Un pavilion modern pentru inhalație** cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropiate.

**HOTEL și VILE**

RESTAURANT EXCELENT din nou aranjat cu bucătărie romînă și franceză sub conducerea d lor I. Simionescu și M. Petersil, se servește Table d'hôte.

Pensiune (casă și masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRA din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile și camere cu bucătării, deosebite, cu luna și sezon, cu prețuri convenabile.

**Pentru distracțiuni** clădire dranlioasă, prevăzută cu săli : de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri și casino.—S'au construit din nou vile și mai multe camere.

**EFTIN și FOLOSITOR**

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo dela lei **1.50** la **1.20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în toate farmaciile și drogueriile din țara și în Tg. Neamțu la Administrația Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bojan,** medic șef al maternității din Iași, care va face și operațiuni cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele care nu vor să stea în Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț, oraș cu 12.000 locuitori, cu prăvălii moderne și bine aprovizionate, numeroase locuințe confortabile și eftine, cari sunt fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute, sau eventual cu *Automobil—Omnibus.*

Pentru orice informațiuni a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamtz.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld ;**

**la Iași, la d-nii I. Simionescu str. Carol 53 și M. Petersil, Str. de Sus 189,** antreprenorii Hotelului.

# ULTIME INFORMAȚIUNI

**:: Logica la Epitropie.**—*Ne-au în fundat! În ultima lor producțiune, Epitropii Sf. Spiridon ne-au demonstrat în mod strălucit, că n'avem dreptate în campania noastră contra numirei arbitrare a doctorului Anghel..*

*Ascultați, mă rog, perla de argumentare:*

*Epitropul Cristofor este recunoscut de adversari ca un jurist de seamă și cu simțul de respect al legilor:*

*D. Cristofor ca epitrop a făcut numirea doctorului Anghel;*

*deci, numirea doctorului Anghel este legală. N'am mai trăit d'eliciile unei ast fel de argumentări de pe vremurile cînd, în clasa șasea de liceu, vre un searbăd profesor de silogisme ne învăța:*

*Tot ce are urechi, aude;*
*cizmele au urechi;*
*deci, cizmele aud,*

*Abia acum înțelegem pe ce argumente s'au bazat juriștii epitropiei, cînd au scos la aer numirea de mai sus.*

*Pentru a demonstra și noi în același mod aptitudinile fericitului numit al Epitropiei, propunem argumentarea următoare:*

*Cizmele au urechi:*
*candidatul Epitropiei a fost scos de urechi,*
*deci zisul candidat știe carte ca o cizmă.*

## Congresul maeștrilor de desemn

### — Ziua întâia —

In sala amfiteatrului Liceului Național, s'a deschis azi congresul maiștrilor și maestrelor de desemn și caligrafie din întreaga țară.

Cei mai mulți dintre congreviști au sosit încă de aseară primiți la gară de colegii lor din Iași.

*

Ședința se deschide la orele 11. Asistența aclamă ca președinte, pe d. Em. Bardasare, care mulțumește în cîte va cuvinte, arată scopul congresului și urează spor la muncă.

Se procedează apoi la complectarea biroului, care se compune din d-nii Băncescu-Bîrlad, Sofronie Constantinescu-Bucureșu și Atanasiu-Iași.

*

Iau parte la congres, maistrele și maiștrii mai jos notați:

D-nele: Natalia Burghelea-Iași Maria Crudu-Iași, Natalia Culiano-Iași, Zamfira Penel-Iași, Profira Mavromati-Iași, d-ra Laura Hociung-Huși, d-nele Maria Zăgănescu-Ploești, Ceorgeta Vasilescu-Huși, Eleonora Predescu-Botoșani, Ema Ionescu-Slatina, d-rele Maria Ionescu-Tîrgoviștea, Aneta Luca-București, Elena Rădulescu-București și Elena Paula Gheorghiu-București.

D-nii Em. Bardasare, A. D. Atanasiu, V. Costin, G. Scorpan, D. Crudu, C. Penel și Ilie Burghelea din Iași, A. Anastasiu-Roman, Flor, Belisimus-Botoșani, D. Băncescu Bîrlad, P. Ionescu-Șincăi, București, C. Mihailescu R.-Vîlcea, N. Vasilescu-Galați, V. Anastasescu-Alexandria, C. Bălăcescu-București, Mircescu-Buzeu, C. Dimitrescu-București, V. Tr. Niculescu-Ploești, V. Dimitriu-Ploești, Sofronie Constantinescu-București, Iacob Florea Galați, D. Teodrescu Tulcea și I. Mateescu-Focșani.

La sfîrșitul ședinței a azistat și d. C. Negruți, Prefect de județ.

*

Indată, după deschiderea ședinței, d. Bardasare, președintele congresului, propune congresului trimiterea unei telgrame Suveranului, care în totdeauna a ocrotit artele.

Congresul aplaudă și se expediază imediat telegrama următoare:

**M. S. Regelui Carol I**
SINAIA

*Sire,*

***Maeștrii și maestrele de desemn și caligrafie din țară, întruniți la Iași, în al 3-lea congres al asociațiunei maiștrilor, își îndreaptă gîndul lor către M. Voastră, care conduceți destinele țerei, cu atîta dragoste pentru prosperitatea culturală și artistică și depun la picioarele Tronului recunoștință, credință și devotament, urînd M. Voastre să trăiți ani mulți, dinpreună cu M. S. Regina și întreaga Dinastie, ocrotitoarea artelor frumoase.***

**Em. Bardasare**
Președintele Congresului.

Cetirea telegramei este aclamată.

*

D. *Costin*-Iași, propune să se trimeată telegrame de mulțumire d-lui Arion, Sava Ștefănescu, Pangrati și Virgil Arion, pentru concursul dat în a se aduce o îmbunătățire în soarta maiștrilor de desem.

Congresul aprobă și biroul redactează cuvenitele telegrame.

*

Președintele congresului, dă apoi cetire unei telegrame venită din partea d-lui Pompei, inspector general al învățămîntului.

Iată cuprinsul acestei telegrame:

*„Delegat a prezida congresul maiștrilor de desemn, nu pot veni de cît Vineri dimineața". Rog întrebuințați ziua de Joi cu lucrările pregătitoare."*

*

D. *Dimitrescu*, face o dare de seamă, despre mersul asociațiunei în anul trecut. Regretă că rezultatul material n'a răspuns așteptărilor și entuziasmului constatat la congresul din Galați. Prin ajutorul ce au dat causei colegii din Ploești, s'a putut ajunge la o îmbunătățire a soartei maiștrilor.

De astă dată am fost ajutați de profesori, cari au văzut că nu mai suntem răsleți. Așa că azi s'au schimbat întru cît-va părerea, că desemnul nu este de cît un agrement. Azi se constată că desemnul este un învățămînt educativ, și instructiv, care trebue cultivat nu numai de elevii talentați, ci de toți.

Acesta e singurul rezultat al activității noastre, să sperăm într'un viitor mai bun.

D. Dimitrescu termină, mulțumind tuturora și în special autorităților și profesorilor din Iași, pentru ospitalitatea și concursul dat.

Congresul aplaudă.

D. Țincu-București, propune a se trimite o telegramă de mulțumire directorului liceului din Ploești, care o va comunica tuturor profesorilor.

Se aprobă.

*

D. Niculescu-Ploești, rădică o chestie importantă și anume cererea făcută de d. Pompeiu de a se întrerupe de fapt lucrările congresului, pînă la sosirea d-sale. D. Niculescu făcînd istoricul asociației, zice:

„Noi ne-am constituit în asociațiune, ca să scăpăm de convocările oficiale, să nu mai fim puși sub epitropia de stat.

Congresele oficiale impun lacate la gură. Intr'un congres ne-am trezit chiar cu observații, cum se fac de obiceiu copiilor.

N'am profitat nimic, ba din contra acele congrese oficiale, cu cîte 6 presidenți oficiali, au isbutit numai să provoace răceală și asperități printre congresiști.

Pentru a scapa de toate aceste, ne-am constituit în asociațiune, nu ca resvrătitori, dar chiar cu aprobarea ministrului.

De aceia nu pot aproba cererea d-lui Pompei de a se întrerupe [illegible] congresului [illegible] lucrările con[illegible], pînă la sosirea d-sale. D-sa putea să vie mai curînd și să ne înștiințeze mai de timpuriu.

Noi să continuăm lucrările și d. Pompei, cînd va veni, va fi bine venit.

Obiecțiunile d-lui Niculescu par a fi împărtășite de intreaga adunare.

D-nii *Țincu București* și *Atanasiu Iași*, arată că nu e nevoe de a se întrerupe lucrările, de oare ce programul a fost modificat în senzul că azi, după prînz, va avea loc vizitarea orașului, iar lucrările propriu zise ale congresului, vor începe abia mîne, cînd și d. Pompei va fi de față.

D. *C Bălăcescu*, comunică congresului, că d. Arion, ministru de culte a părăsit eri țara și l'a autorizat să exprime maiștrilor de desemn și caligrafie regretele sale că nu poate participa la congresul din Iași, dar că are toată dragostea de a seconda pe maiștrii de desemn, căci nu înțelege cultura unui popor fără învățămîntului desemnului.

— „D. Ministru Arion — termină d. Bălăcescu — m'a autorizat să vă salut în numele d-sale, și să vă urez succes și spor la lucrări.

Cu aceste s'a terminat prima ședință a congresului.

*

De aci congresiștii au mers la seminarul Veniamin, vizitînd expoziția de desemn și caligrafie din întreaga țară.

Aci au fost primiți de către părintele Savin directorul seminarului.

*

După prînz, congreviști au vizitat bisericile și diferitele instituțiuni din localitate, fermecați de cele văzute.

**:: Expoziția de desemn.**—Cu prilejul congresului maeștrilor de desen din toată țara s'a organizat în sălile de clas ale seminarului „Veniamin Costache" o expoziție a lucrărilor de desen a tuturor școlilor secundare de băeți și fete din țară.

Impresia întăia ce-ți lasă această expoziție e varietatea nesfîrșită a lucrărilor expuse. Varietatea nu e datorită atît programelor ce variază după școli, ci și înclinărilor deosebite ale maeștrilor.

Luați pe grupe de școli, iată de pildă școlile profesionale de fete expun lucruri foarte variate, cari n'au toate de a face cu scopul școalei. Școlile normale de băeți și fete tot așa; Externatele. liceele și gimnaziile tot așa.

De ce?

In al doilea loc vine tehnica metodistă, în care se vede iarăși în mod foarte negal dreptul maestrului. La obiecte se resimte mai puțin profesorul, la arte din contra maestrul se resimte la fiece pas.

De ce această variațiune la infinit. In al treilea loc pare că reiesă tendința de a se expune excepționalul și sforțarea nu normalul ce se vede la școală. Aceasta este parada, și se vede. De ce?

In fine nu știm întru cît din expoziția aceasta va scoate congresul vre-o vedere generală. Cel mai nimerit lucru ar fi că din congres să se aleagă o comisie, să facă un raport asupra expoziției și toate observările generale să se publice spre a se lua în vedere și de maeștri și de corpul de inspectori, cari tocmai ei au chemarea de a organiza varietatea, de a da pas technicei-didactice, de a armoniza desemnul cu menirea școalei și a-l face dar educativ.

Din parte-ne îndemnăm publicul iașan a vizita această expoziție de desemn, căci are ce vedea, are ce învăța.

:: Azi la Curtea de apel Secția I s'a luat interogatorul d-lui Alecu Morțun, în procesul de interdicție, după care, Curtea a amînat continuarea în fond, pe după vacanță.

:: Greva de la berăria Azuga nu s'a aplanat, pînă în acest moment chelnerii au hotărît să meargă azi în corpore la berărie, pentru a cere patronilor, să li înapoiască garanțiile și să li achite salariile, ce le datorește.

In astă seară chelnerii vor avea o nouă consfătuire.

:: D. dr. Zosin, va ține în cursul lunei Iulie, o serie de conferințe, privitoare la cultura generală pozitivă, în amfiteatrul liceului național.

Intăia conferință va avea loc, Duminică la 1 Iulie, ora 4 p. m.

:: Administratorul Financiar d. Pompilian a înaintat azi o adresă Parchetului prin care cere arestarea d-lui Frumuzache Constantinescu, pentru faptul de fals în acte publice, constatat de inspectorul financiar trimes expres de Ministrul de Finanțe.

Domnul Pomplian, Adminisrrator Financiar a înaintat Ministerului de Finanțe o adresă prin care cere destituirea a d-lui Fr. Constantinescu.

:: D. profesor Ursu a ținut astăzi examenele. Cu examenul de poleografie d-ra Hortense Păun, și-a trecut astăzi ultimul examen, de absolvire a facultății de litere a universității noastre.

:: Telegrama pe care maeștrii de desemn, au trimis-o d-lui Arion, ministru de culte, are cuprinderea următoare:

„Maeștrii și maestrele de desemn și caligrafie, întruniți în al 3-lea congres la Iași, vă roagă să primiți omagiile lor de recunoștință și devotament pentru solicitudinea ce le-ați arătat"

Identice telegrame s'au trimis d-lor Pangrati, Saba Ștefănescu și Virgil Arion.

**:: De la consiliul de război.**—Azi s'au continuat desbaterile în procesul sublocotenentului Boerescu, și a celorlalți doi acuzați.

De la 7 dimineață și pînă la ora 10, s'au ascultat ultimii martori.

La ora 10 jumătate domnul Maior Dimitriu, comisar regal, susține acuzarea, cerînd condemnarea sublocot. Boerescu, pentru falsuri în administrația militară și mită; iar celorlalți numai pentru luare de mită.

D loc. *Cantuniari* apărătorul lui Boerescu, susține că nu este dovedit delictul de fals imputat lui Boerescu și de care nu poate fi făcut responsabil.

D. avocat *Stoienescu* din partea sergentului major Baghin, susține deasemeni nevinovația acestuia, neexistînd dovezi, că a luat mită, în numele sau cu știrea ofițerului acuzat.

D-nii avocați Herovanu și Kirilovici din partea elevului de administrație Labedo susține că fapta sa în cazul cel mai rău, este o simplă tentativă de mituire, pe care legea nu o pedepsește.

D. avocat *V. Pella* apără pe cîteși trei acuzații dovediud cu actele din dosar și diferitele jurisprudențe ale consiliilor de revizie militare și de doctrină penală, lipsa elementelor constitutive ale ambelor delicte, cerînd achitarea tuturor acuzaților.

După o replică, la care iau parte comisarul regal și apărătorii acuzaților, asupra chestiunei, dacă consiliul poate schimba calificarea faptelor, pentru care au fost trimiși în judecată. Președintele dă cetire celor 9 chestiuni, la care consiliul are a răspunde.

Toate sunt privitoare la delictele prevăzute în rechizitoriu.

La orele 2 jum. consiliul intră în deliberare; iar la ora 4 președintele aduce verdictul, prin care consiliul răspunde în unanimitate negativ pentru delictul de fals, și cu majoritate de 3 contra a 2 voturi, de aseminea negativ pentru delictele de mituire.

In consecință, consiliul achită pe cîte-și trei acuzați.

Pronunțarea verdictului a produs o excelentă impresie asupra numerosului public și în deosebi ofițeri, care de două zile urmărea cu un viu interes desbaterile acestui important proces.

:: Numeroși părinți ai elevilor, candidați la examenul de capacitate, au adresat ministerului petițiuni, prin care cer ca să revie asupra dispoziției de a nu mai admite o sesiune în Septembrie și de a admite un examen de capacitate și în Septembrie de oare ce din 40 prezentați în Iunie au fost respinși 22 la Iași.

:: *Din cauza serbătoarei de mîine, numărul viitor, va apare Sîmbătă la oara obișnuită.*

**Dr. Suzana WEXLER-GROSI**
**BOLI DE FEMEI—FACERI**
*— Strada Anastasie Panu 43 —*

:: In noul program de astă zi Joi al cinematografului (din noua grădină Pathé-Frères (vis-à-vis de librăria Socec), se cuprinde între altele:

De la Marsilia la Bastia, scene și vederi pitorești.—Vînzătoarea de pîne, mare piesă teatrală în 3 părți. Subieetul acestei drame este luat după romanul lui Xavier de Montépin. Rolurile sunt interpretate de elita artiștilor dramatici pariziani. Rolul tinerei Lucia este jucat de d-ra Andrée Pascal de la teatrul Odéon din Paris.—Prince pictor iubit, scene comice.—Pathe-Journal cuprinzînd între altele: Doi copii din salvații „Titanicului" sunt readuși la mamele lor—Nonl rege al Danimarcei—Alergările de cai de la Londra—Imparatul Francisc Iosif la o paradă religioasă la Viena — Marele incendiu din Constantinopol, 2000 case arse—Moda parizianăă — Voluntari italieni plecînd la Tripolis etc. etc.

Mîne Vineri (S-tii Petru și Pavel), matineu la Circul Sidoli cu: ***Cei doi draci*** o desfășurare, care urmează în urma accidentelor mortale de la Circ. E o continuare cu cei doi artiști rămași în viață, care obține aceleași imense succese ca și „Cei patru draci".

Vor fi readuse succesiv, după stăruințele vizitatorilor: Circul zburător sau în fața șearpelui — Amor mascat cu d-ra Henny Porten și Logodnica Morței, succesele universale ale cinematografiei actuale.

# Ultime telegrame

### Telegrafice și Telefonice

București 28 Iunie

### Monument pentru Caranda

**București.—Ofițerii din compania de aviațiune, a luat inițiativa de a ridica un monument regretatului sublocotenent Caranda, victimă a aviațiunei.**

### Accident de automobil

Giurgiu.—Automobilul d-lui Olmazu, venind din București, a calcat în drum, un copil, care în stare foarte gravă, a fost transportat la spital.

### Congresul socialist

**București.— Mîine se deschide congresul socialist, care se ține în Capitală.**

**In vederea acestui congres, au sosit și un număr de fruntași sociali democrați, din străinătate.**

**Intre cei dintăi sosiți se află d. Grigorovici, deputat din Bucovina, care va rămînea în București mai multe zile.**

### Incendiul din Capitală

București.—Astă noapte un incendiu a isbucnit la școala de Poduri și șosele.

Focul a putut fi localizat, după o oră de muncă.

Pagubile sunt însemnate.

### Încăerare între apași

București.—Pe podul gărei de Nord, a avut loc astă noapte o încăerare, între două bande de apași.

Sunt mai mulți răniți.

### Deraiarea unui tren militar

*Craiova.—In apropierea stației Pieleni, a deraiat astă-noapte un tren militar, în împrejurările următoare:*

*Pe la orele 12 un tren compus din 40 vagoane, care transporta regimentul 11 de Slatina, s'a oprit în loc; încă nu se cunoaște din ce cauză.*

*Mecanicul făcu sforțări mari, pentru a pune trenul în mișcare, din care cauză, se rupse frîna de la ultimele 3 vagoane, din care unul se resturnă. Zece soldați au fost grav răniți, dintre cari doi sunt pe moarte.*

*S'a deschis o ancheăt.*

### Desmințire

Viena.—Ultima conferință a miniștrilor a dat loc la diferite comentarii neexacte, mai ales în ce privește artileria de campanie, care a fost considerată ca inferioară, contrar acestor comentarii poate fi contestată că artileria austriacă de campanie, respunde absolut la toate exigențile moderne și că mai ales materialul tunurilor e fără cusur.

### Numire

Vice-amiralul Hans a fost numit inspector al flotei austro ungare.

### Efectele căldurei

Newyork. — Din cauza căldurilor, 11 persoane au murit aci. 6 la Philadelfia și 9 la Chicago. Mai multe persoane s'au sinucis din cauza căldurei îngrozitoare care domnește în statele-unite.

### Călătoria Imparatului Vilhelm

Swinemunde.—Imparatul Vilhelm a plecat pe bordul iachtului Hohenzollern spre a face o călătorie de plăcere spre nord.

### Din camera franceză

Paris.—Camera a votat azi dimineață proectul privitor la cele 4 contribuții prin 422 voturi contra 110.

### Luptă crîncenă

Constantinopol.—Intrarea trupelor turce în Kroja (vilaetul Scutari) a avut loc după o luptă violentă cu răzvrătiții albanezi.

Se pretinde că o întreagă companie ar fi fost nimicită.

### Desmințire

Roma.—Agenția Stefani declară că știrea după care la Lebde 40 rîniți ar fi fost uciși de ofițerii italieni, e falsă.

### Voiajul beyului în Franța

Biserte.—Beyul a sosit aci azi dimineață și s'a îmbărcat pe crucișătorul Victor Hugo, ducîndu-se în Franța unde li s'a dat onorurile cuvenite.

### Din camera comunelor

Londra.—In camera comunelor primul ministru Asquith a anunțat că parlamentul să amîie cu începere de la jumătatea lui August până la finele lunei Octombre.

### Procesul tramvaiurilor

București.—La Curtea de Casație continuă desbaterile în procesul tramvaiurilor.

D-nii Nacu și Ferechide, au declarat că vor termina pledoriile cel mult la ora 4.

**Dr. B. Brandmark**
**după o practică mai lungă în provincie s'a stabilit în**
**IAȘI** Strada Socola No. 99
*Consult. de la 8—10 a. m. 3—5 p. m*

**Moșia STROEȘTI**
*8 kilometri depărtare de Huși, 800 fălci întindere, 600 arabile, de arendat în 1913. A se adresa d-lui* **Georga Andriescu, Huși.**

**Tînără orfană** *germano americană, 120,000 zestre în numerar, mai tîrziu mare moștenire, dorește căsătorie în Europa.*
*Afară de aceasta, 100 dame cu zestre dela 5—500,000 lei. Reflectanți sorioși (chiar fără avere) primesc informațiuni gratuite.*
**Fides** *Berlin 18.*

**Se caută** *un local potrivit pentru societate, compus din două săli principale și locuință pentru încasator.*
*A se adresa „Societății funcționarilor Comerciali", Strada Ștefan cel Mare No. 11.*

**Mobile Löbel**
*Iași — str. Lăpușneanu 32 — Iași*
**DORMITOARE**
**SUFRAGERII**
**SALOANE**
**BIROURI**
**Mare asortiment în mobile de piele.**
**Paturi de bronz, Noptiere, Lavabouri asortate,**
**—Covoare, Perdele, storuri —**
**— Ultimele noutăți —**
**Galerii de bronz pentru perdele Lei 7.50 complectă**
**BIROURI AMERICANE**
**— Lămpi electrice —**
**— PREȚURI EFTINE —**
*Face și condițiuni de plată avantajoase.*
*Primește comenzi, care se execută prompt în fabrica proprie str. Păcurari 106.*

**Dr J. BRENER**
*Fost timp de 2 ani asistent în clinicele celebre ale Profesorilor* **Leopold** *(Dresden),* **Bumm** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau).*
**Specialist în Boale de Femei**
**MAMOȘ**
**No. 12 Strada Mitropoliei No. 12**
*Consultațiuni 9—11 a. m. 2—5 p. m.*

**O casă** cu mai multe odăi, bucătărie, odae pentru servitori fîntînă, grajd, șură, grădină, și loc mare, ghetărie etc. Asemenea o fabrică de cărnătărie tot în acea casă, sunt de vînzare.
A se adresa la d. Franz Leibel str. Dragoș (Tatarași) No. 25.

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

Bucureşti—II. Şoseaua Vitan II—Bucureşti

a început fabricarea articolelor

# Crema, Pudra şi Săpun

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune şi a căror efecte nu se pot măcar compara cu preparatele similare vor fi puse în vînzare sub denumirea

Creme „MUGUET", Poudre „MUGUET" Săpun

preparate de

## Laboratorul Chimic „DIANA"

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru introducerea acestor articole voiu întrebuinţa în beneficiul publicului, care va şti să aprecieze calităţile unor preparate neîntrecute şi sub forma unor premii ce se vor împărţi în modul următor;

**Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoţită de un prospect numerotat, fie care al 50 lea număr cîştigă un premiu de 5 pînă la 60 lei.**

Preţurile Creme „Muguet" Lei 1.10. Pudră „Muguet" Lei 2. Săpun 100 grame Lei 1.50

**Cereţi pretutindeni preparatele**

LABORATORUL CHIMIC „DIANA"

# 10 REGULI PENTRU IGIENA

1. In fiecare dimineaţă adaugă „Diana" Franzbrantwein în apa de spălat pentru a-ţi întări şi răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana" Franzbranntwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălaţi părul numai cu „Diana" Franzbranntwein căci întăreşte rădăcina şi favorizează creşterea.
5. Contra înăduşelei întrebuinţează numai „Diana Franzbranntwein şi vei obţine rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiesare masă clăteşti gura cu apă la care vei adăoga „Diana" Franzbranntwein cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simţi obosit după un lung exerciţiu fricţionează-te cu „Diana" Franzbranntwein şi vei recăpata imediat putere.
8. După baie fricţionează-ţi corpul cu „Diana" Franzbranntwein şi vei avea cea mai plăcută senzaţie.
9. Nu uita nici o dată sticla cu „Diana" Franzbranntwein cînd pleci la drum căci îţi va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ţi lipsească nici odată „Diana" Franzbranntwein din casă.

## „Diana" Franzbranntwein

de găsit la toate drogueriile şi farmaciile din ţară; un flacon mic 70 bani, un flacon mijlociu 1.20 un flacon mare lei 2.40.



# Renumitele PLUGURI

intreg de oţel bătut marca PORC MISTREŢ

DIN FABRICA

**Gebrüder Eberhardt Ulm**

a) cu 1, 2 şi mai multe brazde
b) speciale de vie
c) speciale de prăşit

Maşini de secerat de Mc. CORMIC precum şi alte maşini şi unelte agricole, permanent în depozit la

**Fraţii Bachstez, Iaşi**



!!! IGIENA ŞI FRUMUSEŢEA PIELEI !!!

se obţine prin întrebuinţarea regulată a

## Preparatelor KALODERMA F. Wolff & Sohn

*care preservă mîinile şi obrazul în contra influenţelor vătămătoare ale anotimpului aspru*

**Kaloderma-Gelée** Induleeşte şi nutreşte imediat pielea scorojită; nu este unsuros, neconţinînd unturi sau grăsimi.

**Kaloderma-Săpun** preparat cu Glicerină fină şi miere curată de faguri, nelntrecut pentru conservarea pielei fragete şi catifelate.

**Kaloderma-Pudră de Orez** Articol de toaletă foarte agreat se ataşează pielei în mod admirabil.

**Kaloderma-Săpun de ras** Ocupă locul de frunte între toate săpunurile de ras, fabricate în prezent *preparat fiind cu „GELÉE" KALODERMA".*

De vînzare la toate Farm. Drog. şi Mag. de Parfumerie de toaletă

Representantpentru — România — **H. ŞIEBENEICHER** — BUCUREŞTI — Str. Smirdan 24

# Magasinul Conservatorului

IAŞI—Strada Lăpuşneanu 32—IAŞI

## NOTE de MUZICA

ASORTIMENT complect după Programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

*Reprezentanţa şi Depositul renumitelor*

**Piane şi Pianine — ROSENKRANZ —**

Neîntrecute în soliditate şi ton frumos

Vînzare şi în rate mici fără acconto —

— *Catalouge gratis* —

INCHIRIERE DE PIANE CU PREŢURI AVANTAGIOASE



# „ANCORA"

(ANKER)

**Societatea de asig. asupra vieţei şi de reente în Viena.**

*Aprobată prin decretul Ministerului de Interne i şi r No. 10141 din 1 Dec. 1858. Concesionată pentru România prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.*

**Fonduri de garanţii la 31 Dec. 1911 Lei 212 Milioane**

**Rezerve de premii şi fond. asociaţiunilor Lei 177 Milioane**

**Asigurări lichidate „ 430 „**

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1911 **92.127 poliţe de lei 654 389.154 64 | 100 lei 1,995,501 72 | 100 rentă**

Cantiunile depuse la Casă de depuneri din Bucureşti.

**Lei 7 453.500 ca garanţie pentru asiguraţii din România.**

In anul 1911 s'au plătit asiguraţilor ca dividende

**Lei 1,986,252 63 | 100**

Societatea „Ancora" încheie;

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plată premiilor şi oferirea unei rente în caz de invaliditate.

Asemene toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi: Inatacabilitatea poliţei.

Prelungirea automatică.

(Neanulabilitatea asigurării).

Poliţa universală.

Plata imediată şi integrală a sumei asigurate.

Preţ mare de rescumpărare etc. etc

**Direcţiunea pentru România, BUCUREŞTI**

Agentul general pentru Iaşi.

**IOSEPH POPPER,**

**Strada I. C. BRATIANU No. 166**

**(foastă strada de Sus)**



TIPOGRAFIA

# H. GOLDNER

IAŞI

**Fondată în 1856**

**Casă de incredere**

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi cu'ori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

**Preţuri ieftene**


**La administraţia ziarului se primesc anunciuri cu preţuri convenabil**

Iaşi.—Tipografia H. Goldner, str. Mârzescu 17—Instalaţie cu motoare electrice.